

Risale-i Nur Müellifi

Bediüzzaman
Said Nursî

Tarihçe-i Hayatı

Diyanet İşleri Müşavere Kurulu'nun 23.05.1956 gün ve sayısız ehl-i vukuf raporuna istinaden Afyon Ağır Ceza Mahkemesince Bediüzzaman Said Nursî'nin Kitap ve sair evraklarının kanunî mevzuata muhalif siyasî ve idarî hiçbir mahzuru görülmemiş olmakla sözü geçen eserler 23.06.1956 gün, 954/278 esas ve 955/218 karar sayılı ve kaziye-i muhkeme haline gelen beraat kararıyla ve yine Isparta Sorgu Hakimliğinin 11.09.1956 gün, 954/28 esas ve 956/65 karar sayılı ve aynen kaziye-i muhkeme haline gelen men'i muhakeme kararıyla bilumum Nur Risaleleri sahiplerine iade edilmiştir

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَبِهِ نَسْتَعِينُ

ÖNSÖZ

(Bu Önsöz, Medine-i Münevvere'de bulunan mühim bir Âlim tarafından yazılmıştır.)

Büyük İkbâl'e aid olan "Önsöz" de demiştim ki: "Büyüklerin tarih-i hayatları okunurken, ulvî menkıbeler söylenip, aziz hâtıraları anılırken; İnsan, başka bir Âleme girdiğini hissediyor. Gönlünü, tertemiz sevgi hislerinin ulvî ateşi yakıyor ve İlâhî Feyzi sarıyor. Tarih öyle büyük İnsanlar kaydeder ki, birçok büyükler, onlara nisbetle küçük kalır.

**Tarihe şerefler veren Erler anılırken,
Yükselmede Ruh en geniş Âlemlere, yerden...
Bin rayihanın Feyzi sarar Ruhu derinden,
Geçmiş gibi, Cennetteki gül bahçelerinden...**

Bu derin Hakikatı, "Önsöz'ü" yazarken bütün azamet ve ihtişamıyla idrak etmiş bulunuyorum. Zira, aziz ve muhterem okuyucularımıza en derin bir İhlâs ve Samimiyetle takdim ettiğimiz bu Eser, hemen bir asra yaklaşan uzun ve bereketli ömrünün her safhası, binlerle Harikaya sahne olan Gönüller Fâtihî büyük Üstad Bediüzzaman Said Nursî'ye, Onun yüzotuz parçadan ibaret olan Risale-i Nur Külliyyatına; ve Ahlâk ve Faziletleri, İhlâs ve Samimiyetleri, İman ve İrfanları ile Hayatın her safhasında sadece bir ülkeye değil

bütün İnsanlık Âlemine tertemiz örnekler vermekte devam eden Nur Talebelerine aid'dir.

Bir Kitabın "Mukaddeme" sini, o Kitabın hülâsası diye tarif ederler. Halbuki, her mevzuu müstakil bir Esere sığmıyacak kadar derin ve geniş olan bu muazzam Kitabın muhteviyatını böyle birkaç sahifelik Mukaddemeye sığdırmak kabil midir?

Bugüne kadar âcizane yazdığım manzum ve mensur yazılarımın hiçbirisinde bu kadar acz ve hayret içerisinde kalmamıştım. Binaenaleyh, bu Eseri derin bir zevk, İlâhî bir neşe ve coşkun bir heyecanla okuyacak olanlar, hayranlıkla görecekler ki; Bediüzzaman, çocukluğundanberi müstesna bir şekilde yetişen ve bütün ömrü boyunca İlâhî Tecellilere mazhar olan bambaşka bir Âlim ve mümtaz bir Şahsiyettir.

Ben, bu büyük Zatı, Eserlerini ve Talebelerini inceden inceye tetkik edip de o Nur Âleminde hissen, fikren ve ruhen yaşadıktan sonra, büyük ve eski bir Arap şairinin bir beytiyle, çok derin bir Hakikatı ifade ettiğini öğrendim. **"Bütün Âlemi bir şahsiyette toplamak Cenab-ı Hakka zor gelmez..."**

* * *

Gayesinin ulviyetinden, Davâsının ihtişamından ve İmanının azame-tinden Feyiz ve İlham alan bu Kutbun câzibesine takılanların adedi günden güne çoğalmaktadır.

Akıllara hayret veren bu ulvî hadise; münkirleri kahrettiği gibi, Mü'minleri de şâd ve mesrur eylemekte devam edip gidiyor.

İmanlı gönüllerde mânevî bir Râbıta halinde yaşayan bu İlâhî hadiseyi büyük bir Mücahid, Kalbleri vecd içinde bırakan bir üslûbla bakınız nasıl ifade ediyor:

"Ahlâksızlık çirkefinin bir tûfan halinde her istikamete taşıp uzanarak her Fazileti boğmaya koyulduğu kara günlerde, Onun yâni Bediüzzaman'ın Feyzini bir Sır gibi Kalbden Kalbe mukavemeti imkânsız bir hamle halinde intikal eder görmekle teselli buluyoruz... Gecelerimiz çok karardı, ve çok kararan gecelerin sabahları pek yakın olur."

Evet, bir Sır gibi Kalbden Kalbe mukavemeti imkânsız bir halde

yayılp dağılan bu Nurun, memleketin her köşesinde Feyiz ve Tesirini görenler, hayret ve dehşetler içinde sormaya başladılar: "Şöhreti memleketimizin her tarafını kaplayan bu Zat kimdir? Hayatı, Eserleri, meslek ve meşrebi nedir? Tuttuğu yol bir Tarikat mı, bir cemiyet mi, yoksa siyasî bir teşekkül müdür?"

Bununla da kalmadı; derhal gerek idarî ve gerek adlî çok mühim takipler ve pek ciddî tetkikler, uzun ve müselsel mahkemeler cereyan etti... Neticede, bu İlâhî Tecellinin gönüller ülkesine kurulan bir "**İman ve İrfan Müessesesi**"nden başka birşey olmadığı tahakkuk edince, Adaletin İlâhî bir surette Tecellisi şu şekilde zuhur etti: "Bediüzzaman Said Nursî ve bütün Risale-i Nur Eserlerinin beraeti" kararı resmen ilân edildi. Ve artık, Ruhun maddeye, Hakkın bâtıla, Nurun zulmete, İmanın küfre her zaman galebe çalacağı, Ezelden Ebede değişmiyecek olan İlâhî Kanunların başında gelen bir Hakikat olduğu güneşler gibi belirdi.

Herhangi bir iklimde zuhur eden bir ıslahatçının Mahiyet ve Hakiyatını, Sadakat ve Samimiyetini gösteren en gerçek miyar, Davâsını ilâna başladığı ilk günlerle, muzaffer olduğu son günler arasında ferdî ve içtimâî, uzvî ve ruhî Hayatında Vücuda gelen değişiklik farklarıdır, derler.

Meselâ: O adam ilk günlerde mütevazî, âlicenap, Feragat ve mahvi-yetkâr, hulâsa; bütün ahlâk ve Fazilet bakımından cidden örnek olan gayet temiz ve son derecede mümtaz bir şahsiyetti. Bakalım, Cihadında muzaffer olup hislerde, emellerde, gönüllerde yer tuttuktan sonra yine o eski temiz ve örnek halinde kalabilmiş mi? Yoksa, zafer neş'esiyle birçok büyük sanılan kimseler gibi, yere göğe sığmaz mı olmuş?

İşte büyük küçük herhangi bir Davâ ve Gaye sahibinin mahiyet ve hakikatını, şahsiyet ve hüviyetini en hakikî çehresiyle aksettirecek olan en berrak ayna budur.

Tarih boyunca, bu müthiş imtihanı kazanmanın Şaheser Misalini, evvelâ Peygamberler ve bilhassa Sultan-ül Enbiya Sallâllahu Aleyhi Vesellem Efendimiz, sonra Onun Halife ve Sahabeleri ve daha sonra Onların nurlu yolunda yürüyen büyük Zatlar vermişlerdir.

Peygamber Efendimiz, şu **رِثَةُ الْأَنْبِيَاءِ** yâni: "Âlimler, Peygamberlerin Varisleridirler" Hadîs-i Şerifleriyle Âlim olmanın pek kolay bir şey olmadığını, İ'caz-kâr Belâgatleri ile beyan buyuruyorlar.

Zira mademki bir Âlim, Peygamberlerin Varisidir, o halde, Hak ve Hakikatin Tebliğ ve Neşri hususunda, aynen Onların tutmuş oldukları yolu takip etmesi lâzımdır. Her ne kadar bu yol; bütün dağ, taş, çamur, çakıl, uçurum, daha beteri tâkip, tevkif, muhâkeme, hapis, zindan, sürgün, tecrid, zehirlenme, îdam sehpaları ve daha Akıl ve hayale gelmeyen nice bin zulüm ve işkencelerle dolu da olsa...

İşte Bediüzzaman; yarım asırdan fazla O Mukaddes Cihadı ile bütün ömrü boyunca bu çetin yolda yürüyen ve karşısına çıkan binlerle engeli bir yıldırım sür'atı ile aşan ve Peygamberlerin Vârisi olan bir Âlim olduğunu ameli bir surette isbat eden bir Zattır.

Kendisinin; ilmî, ahlâkî, edebî, birçok Fazilet ve Meziyetleri arasında beni en çok meftun eden şey; **Onun o, dağlardan daha sağlam, denizlerden daha derin, Semalardan daha yüksek ve geniş olan İmanıdır.**

Rabbim, o ne muazzam İman! O ne bitmez ve tükenmez Sabır! O ne çelikten İrade! Hayal ve hatıralara ürpermeler veren bunca tazyik, tehdid, tazib ve işkencelere rağmen; o ne eğilmez Baş, ne boğulmaz Ses ve nasıl kısılmaz Nefestir!

Büyük İkbal'in heyecanlı şiirlerinden aldığım coşkun bir İlham neş'esi ile vaktiyle yazdığım "Mücahid" ünvanını taşıyan bir manzumede, aşağıdaki mısraları okuyanlardan, belki şâirane bir mübalâğada bulunduğumu söyleyenler olmuştur.

Lâkin şu Mukaddemesini yazmakla şeref duyduğum Şaheseri okuyanlar, vecdle dolu bir hayranlıkla anlayacaklar ki, Allahın ne Kulları varmış. Eğer bir İman, Kemalini bulursa, neler yapar ve ne Harikalar doğurmuş..

**Bir azm, eğer İman dolu bir Kalbe girerse,
İnsan da, o İmandaki son Sırta ererse,
En azgın ölümler Ona zincir vuramazlar...
Volkan gibi coşkun akıyor durduramazlar...
Rabbimden iner azmine kuvvet veren İlham...**

Peygamberi rü'yada görür belki her akşam...
 Hep Nur Onun İman dolu Kalbindeki Mihrab,
 Kandil olamaz ufkuna dünyadaki mehtab...
 Kar, kış demez, irkilmez, üzülmez, acı duymaz...
 Mevsim, bütün ömrünce ılık gölgeli bir yaz...
 Cennetteki Âlemleri dünyada görür de,
 Mahvolşa eğilmez sıra dağlar gibi derde...
 En sarp uçurumlar gelip etrafını sarsa,
 Ay batsa, güneş sönse, ufuklar da kararsa,
 Gökler yıkılıp çökse, yolundan yine dönmez!
 Ruhundaki İmanla yanan meş'ale sönmez!..
 Kalbinde yanardağ gibi, İman ne mukaddes!
 Vicdanına her an şunu haykırmada bir ses:
 Ey yolcu! Şafaklar sökecek durma, ilerle.
 Zulmetlere kan ağlatacak meş'alelerle...
 Yıldızlara bas, çık yüce Âlemlere yüksel!
 İnsanlığı kurtarmaya Cennetten inen el!..

Sanki bu mısralar İman Kahramanı büyük Mücahid Bediüzzaman Hazretleri için yazılmış. Zira bu yüksek sıfatlar, hep Onun sıfatlarıdır. Cenab-ı Hak şu Âyet-i Kerimede bakınız Mücahidlere neler vâdediyor:

وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا وَإِنَّ اللَّهَ لَمَعَ الْمُحْسِنِينَ

Meâl-i Şerifi: "Bizim uğrumuzda mücahede edenlere mutlaka yollarımızı gösteririz. Ve hiç şüphe yok ki, Allah Muhsinlerle -Allah'ı görür gibi İbadet eden Mücahidlerle- beraberdir."

Demek ki, İman ve Kur'an uğrunda, candan ve cihandan geçen Mücahidlere, büyük Allah, Hakikat ve Hidayet yollarını göstereceğini vaad buyuruyor. Hâşa, Cenab-ı Hak va'dinde hulfetmez.. yeter ki, bu azim Va'd-i İlâhîyi icab ettirecek şartlar tahakkuk etsin.

Bu Âyet-i Kerime, "Üstad" ın karakter ve şahsiyetini tahlil hususunda bize Nurdan bir Rehber oluyor; ve o Nurun billûr ışığı altında artık en ince çizgileri ve en hassas noktaları görüp sezebiliyoruz. Zira, mademki bir İnsan Cenab-ı Hakkın Hıfz ve Himayesinde bulunmak Nimetine mazhar olmuştur; artık onun için korku, endişe, üzüntü, yılma, usanma vesaire gibi şeyler bahis mevzuu olamaz.

Allahın Nuru ile nurlanan bir gönlün Semasını hangi bulutlar kaplayabilir? Her an Huzur-u İlâhîde bulunmak bahtiyarlığına eren

bir kulun Ruhunu, hangi fânî emel ve arzular, hangi zavallı teveccüh ve iltifatlar ve hangi pespâye gaye ve ihtiraslar tatmin, teskin ve teselli edebilir?

**Allahtır onun Yârı, Mürebbîsi, Velisi;
Andıkça bütün Nur oluyor duygusu, hissi!
Yükselmededir Mârifet iklimine her an,
Bambaşka ufuklar açıyor Ruhuna Kur'an...
"Kur'an" ona yâdettiriyor "Bezm-i Elest" i.
Âşık, o Tecellinin Ezelden beri mesti...**

İşte Bediüzzaman, böyle Harikalar Harikası bir İnayete mazhar olan mübarek bir Şahsiyettir. Ve bunun içindir ki, zindanlar Ona bir gülistan olmuş; oradan Ebediyetlerin nurlu ufuklarını görür. İdam sehpaları, birer va'z ve İrşad kürsüsüdür. Oradan İnsanlığa ulvî bir Gaye uğrunda Sabır ve Sebat, Metanet ve Celâdet Dersleri verir. Hapishaneler birer Medrese-i Yusufiyyeye inkılâb eder. Oraya girerken, bir profesörün üniversiteye ders vermek için girdiği gibi girer. Zira oradakiler, Onun Feyz ve İrşadına muhtaç olan Talebeleridir. Hergün birkaç vatandaşın İmanını kurtarmak ve cânileri melek gibi bir İnsan haline getirmek, Onun için dünyalara değişilmez bir Saadettir.

Böyle bir yüksek İman ve İhlâs şuuruna malik olan İnsan, hiç şüphesiz ki, zaman ve mekân mefhumlarının fâniler üzerinde bıraktığı yaldızlı tesirleri kesif madde Âleminde bırakarak; Ruhu ile mâneviyat Âleminin pırlıl pırlıl Nurlar saçan ufuklarına yükselmiş bir haldedir.

Büyük Mutasavvıfların (R.A.) Fenafillâh, Bekabillah diye tarif ve tavsif buyurdıkları yüksek mertebe, işte bu kudsî Şerefe nail olmaktır.

Evet; her Mü'minin kendine mahsus bir Huzur, Huşu', Tefeyyüz, Tecerrüd ve İstiğrak hali vardır. Ve herkes; İman ve İrfanı, Salâh ve Takvâsı, Feyiz ve Mâneviyatı nisbetinde bu İlâhî hazdan Feyizyâb olabilir. Lâkin bu güzel hal, bu tatlı visâl ve bu emsalsiz haz; geçen Âyet-i Kerîmedeki İhsan erbabı olan o büyük Mücahidlerde her zaman devam ediyor. Ve işte Onlar bu sebebden dolayıdır ki, Mevlâyı unutmak gafletine düşmüyorlar. Nefisleri ile, arslanlar gibi bütün ömürleri boyunca çarpışıyorlar. Ve hayatlarının her lâhzası,

en yüksek terakki ve tekâmül hâtıraları kaydediyor. Ve bütün varlıkları; o Cemâl, Kemâl ve Celâl sıfatları ile muttasıf olan Rabb-ül-Âlemîn'in Rızasında erimiş bulunuyorlar.

Mevlâ, bizleri de o bahtiyarlar Zümresine ilhak eylesin, **آمین**.

* * *

Yukarıdaki sahifelerde, büyük Üstadın, dostlarını meftun ve hayran ettiği kadar da düşmanlarını dehşetler içerisinde bırakan azametli İmânından bahsettik. Biraz da mümtaz Şahsiyeti, Nurdan bir hâle halinde sarmakta olan üstün Meziyetlerinden, Ahlâk ve Kemalâtından bahsedelim.

Malûm ya, her şahsiyeti, muhtelif ve muayyen meziyetler çerçeveler. Binaenaleyh, Üstadın Şahsiyetini tekvin eden başlıca sıfatlar şunlardır:

Feragatı:

Bir Dâva sahibinin ve bilhassa ıslahatçının muvaffakiyet şartlarının en mühimmi Feragattır. Zira gözler ve gönüller, bu mühim noktayı en ince bir hassasiyetle tetkik ve takibe meyyaldirler. Üstadın bütün hayatı ise, baştanbaşa Feragatın şaheser misalleri ile dolup taşmaktadır.

Allâme Şeyhülislâm Mustafa Sabri Efendi merhumdan, Feragate aid şöyle bir söz işitmişim: "İslâm, bugün öyle Mücahidler ister ki, dünyasını değil, Âhretini dahi feda etmeye hazır olacak."

Büyük adamdan sâdır olan bu büyük sözü tamamen kavrayamadığım için, Mutasavvıfların istiğrak hallerinde söyledikleri esrarlı sözlere benzeterek, herkese söylememiş ve olur olmaz yerlerde de açmamışım.

Vaktâki aynı sözü Bediüzzaman'ın ateşler saçan heyecanlı ifadelerinde de okuyunca anladım ki, büyüklere göre Feragatin ölçüsü de büyüyor... Evet; İslâm için bu kadar acıklı bir Feragate katlanmaya razı olan Mücahidleri, Erhamürrâhimîn olan Allah-u Zülkerîm Taalâ ve Takaddes Hazretleri bırakır mı? O Fedaî Kulunu Lûtf ve Kereminden, İneyet ve Merhametinden mahrum etmek Şânına hâşâ - yakışır mı?

İşte Bediüzzaman, bu müstesna Tecellinin en parlak misalidir. Bütün ömrü boyunca mücerred yaşadı. Dünyanın bütün meşru lezzetlerinden tamamen mahrum kaldı. Bir yuva kurmak ve orada mes'ud bir aile hayatı geçirmek sevdasına düşmeye vakit ve fırsat bulamadı. Fakat, Cenab-ı Hak, kendisine öyle şeyler İhsan etti ki, fânî kalemlerle tarif olunamayacak kadar muazzam ve muhteşemdir.

Bugün, dünyada hangi bir aile reisi - mânen - Bediüzzaman Hazretleri kadar mes'uddur? Hangi bir baba, milyonlarla evlâda sahib olmuştur? Hem de nasıl evlâdlar!... Ve hangi bir Üstad, bu kadar Talebe yetiştirebilmiştir?

Bu Kudsî ve Ruhî Rabîta - بِإِذْنِ اللَّهِ تَعَالَى - dünyalar durdukça duracak ve Nurdan bir sel halinde Ebediyetlere kadar akıp gidecektir. Çünkü bu İlâhî Dâvâ, Kur'an-ı Kerimin Nur deryasında tebellür eden bir varlık olduğu gibi, Kur'andan doğmuş ve Kur'anla beraber yaşıyacaktır...

Şefkat ve Merhameti:

Büyük Üstad, Hak ve Hakikatı tâ çocukluğunda bulmuştu. Kalbinin Feryadını ve Ruhunun Münâcâtını dinlemek için mağaralara kapandığı günlerde bile, İbadet ve Taatten, Tefekkür ve Murakabelerden Feyiz ve Huzur almanın zevkine ermiş olan bir "Ârif-i Billâh" idi.

Lâkin; karanlık gece dalgalarını andıran korkunç küfür ve ilhad kâbusunun Müslüman Dünyasını ve dolayısıyla memleketimizi kaplamak üzere olduğu o tehlikeli günlerde, yatağından fırlayan bir arslan gibi, yanardağları andıran bir kükreyişle Cihad meydanına atıldı. Bütün rahat ve huzurunu bu mukaddes Dâvaya feda etti. Ve işte bu Hikmete mebnidir ki; o gündenberi her Sözü bir dilim lâv, her Fikri bir ateş parçası olmuş. Düştüğü gönülleri yakıyor, hisleri, fikirleri alevlendiriyor...

Büyük Üstadın tam bir Uzlet ve İnzivadan sonra, tekrar İrşad ve cemiyet hayatına atılması, aynen İmam-ı Gazalî'nin hayatında geçirmiş olduğu o mühim ve tarihî merhaleye benzemektedir.

Demek ki, Cenab-ı Hak, büyük Mürşidleri böyle bir müddet İnzivada Terbiye, Tasfiye ve Tezkiye ettikten sonra Tenvir ve İrşad Vazifesiyle mükellef kılıyor. Ve bu sebebledir ki, bir mâ-i mukattardan

daha temiz ve berrak olan yüreklerinden kopup gelen nefesler, Kalblere akseder etmez bambaşka tesirler icra ediyor...

Arzettiğim gibi, İmam-ı Gazalînin bundan dokuzyüz sene evvel Ahlâk ve Fazilet sahasında yapmış olduğu Fütûhatı; bu asırda Bediüzzaman, İman ve İhlâs vâdisinde başarmıştır.

Evet; Hazret-i Üstadı bu müthiş Cihad meydanlarına sevkeden, hep bu eşsiz Şefkat ve Merhameti olmuştur. Ve bunu bizzat kendisinden dinleyelim:

Bana: "Sen şuna buna niçin sataşdın?" diyorlar. Farkında değilim; karşımda müthiş bir yangın var.. alevleri göklere yükseliyor.. içinde evlâdım yanıyor.. İmanım tutuşmuş yanıyor. O yangını söndürmeye, İmanımı kurtarmaya koşuyorum. Yolda birisi beni kösteklemek istemiş de, ayağım ona çarpmış; ne ehemmiyeti var? O müthiş yangın karşısında bu küçük hâdise, bir kıymet ifade eder mi? Dar düşünceler, dar görüşler..."

İstiğnası:

Üstadın; hayatı boyunca cemiyetimizin her tabakasına vermekte olduğu binlerle istiğna örnekleri, dillere destan olmuş bir Ulviyeti haizdir.

Mâsivadan tam mânasiyle istiğna ederek, uzvî ve ruhî bütün varlığı ile Rabbül-Âlemînin bitmez ve tükenmez Hazinesine dayanmayı, müddet-i hayatında bir itiyat değil, âdeta bir mezheb, meşreb ve meslek olarak kabul etmiştir. Ve bunda da ne pahasına olursa olsun Sebat eylemekte hâlâ devam etmektedir.

İşin orijinal tarafı: Bu meslek, kendi şahsına münhasır kalmamış, Talebelerine de kudsî bir mefkûre halinde intikal etmiştir. Nur deryasında yıkanmak şerefine mazhar olan bir Nur Talebesinin istiğnasına hayran olmamak kabil değildir...

Bakınız, Üstad; Mektubat ünvanını taşıyan Şaheserin İkinci Mektubunda, bu mühim noktayı Altı Vecih ile ne kadar asil bir İman ve İrfan şuuru ile izah eder:

"Birincisi: Ehl-i dalâlet; Ehl-i İlmi, İlmi, vasıta-i cer etmekle ittiham ediyorlar.. İlmi ve Dini kendilerine medar-ı maişet yapıyorlar deyip insafsızcasına onlara hücum ediyorlar. Binaenaleyh bunları fiilen tekzib lâzımdır.

İkincisi: Neşr-i Hak için, Enbiyaya ittiba etmekle mükellefiz. Kur'an-ı Hakîmde Hakkı neşredenler **إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى اللَّهِ ۖ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى اللَّهِ** diyerek, İnsanlardan istiğna göstermişler..."

İşte; Risale-i Nur Külliyyatının mazhar olduğu İlâhî Fütuhât, hep bu Enbiya mesleğinde Sebat Kahramanlığının şaheser misali ve harikulâde neticesidir. Ve bu sayede Üstad, İzzet-i İlmiyesini, cihan - kıymet bir elmas gibi muhafaza eylemiştir.

Artık, herkesin uğrunda esir olduğu maaş, rütbe, servet ve daha nice bin şahsî ve maddî menfaatlerle asla alâkası olmayan bir İnsan, nasıl olur da Gönülleri Fâtîhi olmaz? İmanlı gönülleri, nasıl Onun Feyiz ve Nuru ile dolmaz?

İktisatçılığı:

İktisad, bundan evvel bahsettiğimiz "İstiğna" nın tefsir ve izahından başka bir şey değildir. Zaten İktisad sarayına girebilmek için, evvelâ İstiğna denilen kapıdan girmek lâzımdır. Bu sebeple İktisadla İstiğna, lâzımla melzûm kabilindendir.

Üstad gibi; İstiğna hususunda Peygamberleri kendine örnek kabul eden bir Mücahidin iktisatçılığı kendiliğinden husule gelecek kadar tabî bir haslet halini alır ve artık ona günde bir tas çorba, bir bardak su ve bir parça ekmek kâfi gelebilir. Zira bu büyük İnsan; büyük ve munsif fransız şairi Lâmartin'in dediği gibi: "Yemek için yaşamıyor, belki yaşamak için yiyor."

Üstadın meşreb ve mesleğini tamamen anladıktan sonra, artık Onun yüksek iktisadçılığını böyle yemek içmek gibi basit şeylerle mukayese etmeyi çok görüyorum. Zira, bu büyük İnsanın yüksek iktisadçılığını mânevî sahalarda tatbik etmek ve maddî olmıyan ölçülerle ölçmek lâzım gelir.

Meselâ: Üstad, bu yüksek iktisadçılık kudretini sırf yemek, içmek, giymek gibi basit şeylerle değil; bilâkis Fikir, Zihin, İstidad, Kabiliyet, Vakit, Zaman, Nefis ve Nefes gibi mânevî ve mücerred kıymetlerin israf ve heder edilmemesi ile ölçen bir Dâhîdir. Ve bütün ömrü boyunca bir karakter halinde takip ettiği bu titiz muhasebe

ve murakabe usulünü, bütün Talebelerine de telkin etmiştir. Binaenaleyh bir Nur Talebesine olur olmaz eseri okutturmak ve her sözü dinlettirmek kolay bir şey değildir. Zira, onun gönlünün mihrak noktasında yazılı olan şu "Dikkat!" kelimesi, en hassas bir kontrol vazifesi görmektedir.

İşte Bediüzzaman, kudretli bir ıslahatçı ve Harikalar Harikası bir "Pedagog" - Mürebbî - olduğunu, yetiştirdiği tertemiz nesille fiilen isbat etmiş ve İktisad tarihine Nurdan pırıltılarla yazılan bir atlas sahife daha ilâve eden bir Nâdire-i Fıtrattır.

Tevazuu ve Mahviyetkârlığı:

Nur Risalelerinin bu kadar harikulâde bir şekilde cihana yayılmasında, bu iki hasletin çok faydası olmuş ve pek derin tesirleri görülmüştür.

Çünkü, Üstad; Sohbet ve Te'liflerinde kendine bir "Kutbül-Arifîn" ve bir "Gavsül-Vâsılîn" süsü vermediği için, gönüller ona pek çabuk ısınmış, onu tertemiz bir samimiyetle sevmiş ve derhal ulvî gayesini benimsemiştir.

Meselâ: Ahlâk ve Fazilete, Hikmet ve İbrete aid olan birçok Sohbet ve Telkinlerini, doğrudan doğruya nefsine tevcih eder. Keskin ve ateşin Hitabelerinin ilk ve yegâne muhatabı öz nefsidir. Oradan - merkezden muhite yayılırcasına - bütün Nur ve Sürura, Saadet ve Huzura müştak olan gönüllere yayılır.

Üstad, hususî hayatında gayet halim - selim ve son derece mütevazidir. Bir ferdi değil, hiçbir zerreyi incitmemek için âzamî Fedakârlıklar gösterir. Sayısız zahmet ve meşakatlere, ızdırâb ve mahrumiyetlere katlanır... Fakat İmanına, Kur'anına dokunulmamak şartıyla...

Artık o zaman bakmışsınız ki; o sâkin deniz, dalgaları Semalara yükselen bir tufan, sahillere heybet ve dehşet saçan bir umman kesilmiştir. Çünkü O, Kur'an-ı Kerimin Sâdık Hizmetkârı ve İman hudutlarını bekliyen Kahraman ve Fedaî bir Neferidir. Kendisi bu Hakikatı veciz bir cümle ile şu şekilde ifade eder: "Bir nefer nöbette iken, başkumandan da gelse, silâhını bırakmıyacak. Ben de, Kur'anın bir Hizmetkârı ve bir neferiyim. Vazife başında iken karşıma

kim çıkarsa çıksın, hak budur derim, başımı eğmem..."

Vazife başında ve Cihad meydanında iken şu mısralar, lisan-ı hâlidir:

**Şahlanan bir ata benzer, kırarım kanlı gemi,
Sinsi düşmanlara, haşa, satamam benliğimi...
Benliğimden uzak olmaktır esaret bence,
Böyle bir zillate düşmek ne hazin işkence...
Ebedi vuslatın aşkıyla geçer her ânım...
Dest-i Kudretle yapılmış kaledir İmanım,
Bu mukaddes emelimden ne kadar dilşâdım.
Görmek ister beni Cennette Şehid ecdadım...
Ruhum oldukça müebbed, Ebedidir ömrüm,
En büyük vuslata Allaha çıkan yoldur ölüm.**

* * *

Kitaba girmezden evvel, Üstadı; ilmî, fikrî, tasavvufî ve edebî cepheleri ile de mütalâa etmek isterdim... Fakat çok derin ve pek şümullü olan bu mevzuların birkaç sahife ile hulâsa edilemeyeceğini kat'î bir surette idrak ettikten sonra; artık, adı geçen mevzulara birkaç cümle ile temas etmeyi münasip gördüm.

Rabbim imkânlar lûtfederse, bu derin mevzuları, Risale-i Nur Külliyyatı ve Nur Talebeleri ile birlikte, büyük ve müstakil bir eserle, tahlilî bir surette tetkik ve mütalâa etmeyi bütün Ruhumla arzu ediyorum. Bu hususta, büyük Üstadımızın ve Aziz Kardeşlerimin kıymetli Dualarını niyaz eylerim!

Üstadın ilmî cephesi:

Merhum Ziya Paşa, Şu:

**Âyinesi iştir kişinin lâfa bakılmaz,
Şahsın görünür rütbe-i aklı eserinde.**

beyti ile, nesilden nesile bir düstur halinde intikal edecek olan çok büyük bir Hakikâtı ifade etmiştir.

Evet, Müslüman ırkımıza "Risale-i Nur Külliyyatı" gibi muazzam bir İman ve İrfan kütüphanesini hediye eden, gönüller üzerinde, mukaddes bir Nur müessesesi kuran mümtaz ve müstesna Zâtın Kudret-i İlmiyesi hakkında tafsilâta girişmek, öğle vakti, güneşi

tarif etmek kadar fuzulî bir iştir.

Yalnız yanık bir şairimizin:

Hüsın olur kim, seyrederken ihtiyar elden gider.

dediği gibi, hayatının her lâhzasında İlâhî Tecellilere mazhar bulunan bu mübarek Zâtın; İlim ve İrfanından, Ahlâk ve Kemalâtından bahsetmek, İnsana bambaşka bir Zevk ve İlâhî bir Haz veriyor. Bunun için sözü uzatmaktan kendimi alamıyorum.

Üstad; Risale-i Nur Külliyyatı'nda; dinî, içtimaî, ahlâkî, edebî, hukukî, felsefî ve tasavvufî en mühim mevzulara temas etmiş ve hepsinde de hârikulâde bir surette muvaffak olmuştur.

İşin asıl hayret veren noktası; birçok Ulemanın tehlikeli yollara saptıkları en çetin mevzuları, gayet açık bir şekilde ve en kat'î bir surette hallettiği gibi, en girdaplı derinliklerden, Ehl-i Sünnet ve Cemaatin tuttuğu nurlu yolu takip ederek Sâhil-i Selâmete çıkmış ve Eserlerini okuyanları da öylece çıkarmıştır.

Bu sebeple, Risale-i Nur Külliyyatını aziz milletimizin her tabakasına Kemal-i Emniyet ve samimiyetle takdim etmekle şeref duyuyoruz. Nur Risaleleri, Kur'an-ı Kerimin Nur deryasından alınan berrak katreler ve Hidayet güneşinden süzölen billûr huzmelerdir. Binaenaleyh; her Müslümana düşen en mukaddes Vazife, İmanı kurtaracak olan bu Nurlu Eserlerin yayılmasına çalışmaktır. Zira, tarihte pek çok defalar görölmüşdür ki, bir eser; nice fertlerin, ailelerin, cemiyetlerin ve sayısız İnsan kitlelerinin Hidayet ve Saadetine sebep olmuştur... Ah! Ne bahtiyardır o İnsan ki, bir Mü'min Kardeşinin İmanının kurtulmasına sebep olur!...

Üstadın Fikrî Cephesi:

Malûm ya; her Mütefekkirin kendine mahsus bir Tefekkür sistemi, fikrî hayatında takip ettiği bir gayesi ve bütün gönlü ile bağlandığı bir "İdeal" i vardır. Ve onun Tefekkür sisteminden, gaye ve idealinden bahsetmek için uzun mukaddemeler serdedilir. Fakat Bediüzzamanın Tefekkür sistemi, gaye ve ideali, uzun mukaddemelerle filân yorulmaksızın bir cümle ile hülâsa edilebilir:

Bütün Semavî kitapların ve bilûmum Peygamberlerin yegâne Dâvaları olan "Hâlık-ı Kâinatın Ulûhiyet ve Vahdaniyetini ilân" ve

bu büyük Dâvayı da, ilmî, mantıkî ve felsefî delillerle isbat eylemektir.

- O halde Üstad'ın mantık, felsefe ve müsbet İlimlerle de alâkası var?

- Evet, mantık ve felsefe, Kur'anla barışıp Hak ve Hakikate hizmet ettikleri müddetçe Üstad en büyük mantıkçı ve en kudretli bir feylesoftur. Mukaddes ve cihanşümul Dâvasını isbat vâdisinde kullandığı en parlak delilleri ve en kat'î Bürhanları, Kur'an-ı Kerimin "Allah Kelâmı olduğu" nu her gün bir kat daha isbat ve ilân eden "Müsbet İlim" dir.

Zaten felsefe, aslında hikmet mânasına geldikçe, Vacibül-Vücut Taalâ ve Takaddes Hazretlerini, Zât-ı Bâri'sine lâyük Sıfatlarla isbata çalışan her eser en büyük hikmet ve o eserin sahibi de en büyük hakîmdir.

İşte Üstad; böyle ilmî bir yolu, yâni Kur'an-ı Kerimin nurlu yolunu tâkip ettiği için, binlerle üniversitelinin İmanını kurtarmak şerefine mazhar olmuştur. Hazretin, bu hususta hâiz olduğu ilmî, edebî ve felsefî daha pek çok meziyetleri vardır. Fakat onları, eserlerinden misaller getirerek

وَمِنَ اللَّهِ التَّوْفِيقُ. müstakil bir eserde arz etmek emelindeyim. إِنَّ شَاءَ اللَّهُ

Tasavvuf Cephesi:

Nakşibendî Meşâyihinden, her harekâtını Peygamber-i Zîşan Efendimiz Hazretlerinin harekâtına tatbik etmeye çalışan ve büyük bir Âlim olan bir Zâta sordum:

- Efendi Hazretleri, Ulema ile Mutasavvife arasındaki gerginliğin sebebi nedir?

- Ulema, Resul-ü Ekrem Efendimizin İlmine, Mutasavvıflar da Ameline vâris olmuşlar. İşte bu sebebdendir ki, Fahr-i Cihan Efendimizin hem İlmine ve hem Ameline vâris olan bir Zâta "Zülcehaheyn", yâni "İki kanadlı" deniliyor... Binaenaleyh, Tarikattan maksad, ruhsatlarla değil, Azîmetlerle amel edip Ahlâk-ı Peygamberî ile ahlâklanarak bütün mânevî hastalıklardan temizlenip Cenab-ı Hakkın Rızasında fani olmaktır. İşte bu ulvî dereceyi kazanan kimseler, şüphesiz ki Ehl-i Hakikattırlar. Yâni, Tarikattan maksud ve

matlub olan gayeye ermişler demektir. Fakat bu yüksek mertebeyi kazanmak, her adama müyesser olamayacağı için, büyüklerimiz matlub olan hedefe kolaylıkla erebilmek için, muayyen kaideler vaz'eylemişlerdir. Hülâsa; Tarikat, Şeriat Dairesinin içinde bir Dairedir. Tarikatten düşen Şeriata düşer, fakat - maazallah - Şeriatten düşen ebedî hüsranda kalır.

Bu büyük Zatın beyanatına göre, Bediüzzamanın açtığı Nur yolu ile, hakikî ve şâibesiz Tasavvuf arasında cevherî hiçbir ihtilâf yoktur. Her ikisi de Rıza-yı Bârîye ve binnetice Cennet-i âlâya ve Dîdar-ı Mevlâya götüren yollardır.

Binaenaleyh; bu asîl gayeyi istihdaf eden herhangi mutasavvıf bir Kardeşimizin, Risale-i Nur Külliyyatını seve seve okumasına hiçbir mani kalmadığı gibi, bilâkis, Risale-i Nur; Tasavvuftaki "Murakabe" dairesini, Kur'an-ı Kerim yolu ile genişleterek, Ona bir de Tefekkür Vazifesini en mühim bir Vird olarak ilâve etmiştir.

Evet; İnsanın gözüne gönlüne bambaşka ufuklar açan bu "Tefekkür" sebebiyle sadece Kalbinin mürakabesi ile meşgul olan bir sâlik, Kalbi ve bütün Letâifi ile birlikte zerrelere kürelere kadar bütün Kâinatı azamet ve ihtişamı ile seyir ve temaşa, murakabe ve müşahede ederek, Cenab-ı Hakkin o Âlemlerde binbir şekilde tecelli etmekte olan Esmâ-i Hüsnâsını, Sıfat-ı Ulyâsını Kemal-i Vecd ile görerek, artık sonsuz bir mâbedde olduğunu Aynelyakîn, İlmelyakîn ve Hakkalyakîn derecesinde hisseder. Çünkü içine girdiği "Mabed" öyle ulu bir Mabeddir ki; milyarlaraya sığmayan Cemaatin hepsi Aşk ve Şevk, Huşû ve İstiğraklar içinde Hâlikını zikrediyor. Yanık, tatlı ve güzel lisanları, şive, nâme, ahenk ve besteleri ile bir ağızdan:

سُبْحَانَ اللَّهِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاللَّهُ أَكْبَرُ diyorlar.

Risale-i Nurun açtığı İman ve irfan ve Kur'an yolunu takib eden, işte böyle muazzam ve muhteşem bir mabede girer. Ve herkes de İman ve İrfanı, Feyiz ve İhlâsı nisbetinde Feyizyâb olur.

Edebî Cephesi:

Eskidenberi; lâfz ve mâna, uslûb ve muhteva bakımından, edibler ve şairler, Mütefekkirler ve Âlimler ikiye ayrılmışlardır. Bunlardan

bazıları, sadece uslûb ve ifadeye, vezin ve kafiye kîymet vererek, mânâyı ifadeye feda etmişlerdir. Ve bu hal de kendini en çok şiirde gösterir.

Diğer zümre ise; en çok mâna ve muhtevaya ehemmiyet vererek özü söze kurban etmemişlerdir.

Artık Bediüzzaman gibi büyük bir Mütefekkirin edebî cephesi bu küçük Mukaddeme ile kolayca anlaşılır sanırım. Zira Üstad o kıymetli ve bereketli ömrünü, kulaklarda kalacak olan Sözlerin tanzim ve tertibi ile değil, bilâkis Kalblerde, Ruhlarda, Vicdan ve Fikirlerde kudsî bir ideal halinde İnsanlıkla beraber yaşayacak olan Din Hissinin, İman Şuurunun, Ahlâk ve Fazilet Mefhumunun asırlara, nesillere telkini ile meşgul olan bir Dâhîdir. Artık bu kadar ulvî bir gayenin tahakkuku için candan ve cihandan geçen bir "Mücahid", pek tabiidir ki, fânî şekillerle meşgul olamaz.

Bununla beraber, Üstad zevk inceliği, gönül hassasiyeti, Fikir derinliği ve hayal yüksekliği bakımından harikulâde denecek derecede edebî bir kudret ve melekeyi hâizdir. Ve bu sebeple, üslûb ve ifadesi, mevzua göre değişir. Meselâ: İlmî ve felsefî mevzularda mantikî ve riyazî delillerle Akli ikna ederken, gayet veciz terkipler kullanır. Fakat gönlü mestedip, Ruhu yükselteceği anlarda ifade o kadar berraklaşır ki tarif edilemez. Meselâ: Semalardan, güneşlerden, yıldızlardan. mehtablardan ve bilhassa bahar Âleminden ve Cenab-ı Hakkın o Âlemlerde tecelli etmekte olan Kudret ve Azametini tasvir ederken, üslûb o kadar lâtif bir şekil alır ki; artık her teşbih, en tatlı renklerle çerçevelemiş bir levhayı andırır.. ve her tasvir, Harikalar Harikası bir Âlemi canlandırır.

İşte bu Hikmete mebnidir ki, bir Nur Talebesi "Risale-i Nur Külliyyatı" nı mütalâası ile - üniversitenin herhangi bir fakültesine mensub da olsa - hissen, fikren, ruhen, vicdanen ve hayalen tam mânasıyla tatmin edilmiş oluyor.

Nasıl tatmin edilmez ki, "Risale-i Nur Külliyyatı", Kur'an-ı Kerimin cihanşümul bahçesinden derilen bir Gül Demetidir. Binaenaleyh, O'nda, O Mübarek ve İlâhî Bahçenin Nuru, Havası, Ziyası ve Kokusu vardır...

**Ruhun bu ihtiyacını söyler akan sular,
Kur'âna her zaman beşerin ihtiyacı var...**

Ali Ulvi KURUCU

GİRİŞ

Evvelâ şunu itiraf edelim ki; bu Tarihçe-i Hayat, büyük Üstadın hayatını tam manasiyle ifade etmekten çok uzaktır. Pek çok noktalar kısa kesilmiştir.

Hem, Onun şahsiyetine aid hususları aydınlatacak ve açacak mahiyetteki vak'a ve hâdiselerden bir çoğu zikredilmemiştir. Serdedilen fikir ve kanaatleri te'yid eden vak'a ve hadiseler pek çoktur. Bahsetmeyişimizin yegâne sebebi, kendisinin razı olmamasıdır.

Evveldenberi; hem Sohbetlerinde, hem Mektublarında bu zamanın Cemaat zamanı olup, şahsî Kemalât ve meziyetlerin Hizmet-i İmaniyede Şahs-ı Mânevî kadar te'siri olmadığını zikretmesi.. hem fâni şahsından ziyade, Kur'an-ı Hakîmden nebean eden Risale-i Nura nazar edilmesini, bütün Kıymet ve Faziletin Risale-i Nurda tecelli eden Hakikat-ı Kur'aniyyeye aid olduğunu def'alarca ihtar etmesi.. ve kendisine aid böyle bir Tarihçe-i Hayat hazırlandığını duyduğu zaman: "Tafsilâta lüzum yok. Yalnız Risale-i Nur Hizmetine dair bahisler yazılsın" diye haber göndermesi gibi sebeblere binaen, şahsına aid bahisler gayet kısa kesilmiştir. Üstadın hayatına temas eden; ve daha ziyade Hizmet-i Nuriyeye aid Mektuplar, Müdafaalar, muhtelif zamanlara aid o zamandaki ahvalini bir derece ifade eden makale ve hatıralarını olduğu gibi koyduk. Bu suretle bu Eser, istikbaldeki münevver Nur Talebeleri için hakikî bir me haz teşkil etmektedir. Muhterem edip ve muharrirler,

bundan istifade ile **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** daha mükemmel, daha hakikatlı ve faydalı Tarihçe-i Hayatlar hazırlayacaklardır.

Şurasını da hatırlatmak isteriz ki; bu Eser, muhtelif meslek ve meşreplere mensup bulunan muharrirlerin indî mütalâalarına, ve ediplerin yersiz mübalâğalara kaçan kalemlerine havale edilerek safiyeti bozulmamıştır.

Hem yine itiraf edelim ki: Risale-i Nurun parlak ve nurlu vasfına ve Said Nursî'nin baştanbaşa İffet-i Mücesseme ve Şecaat-i Hârîka teşkil eden Hayat ve Ahlâkına lâıyk izah, ifade ve üslûp ile meydana çıkmadık. Bu Zâtın îfa ettiği binler Külli Hizmetten bir tek Hizmet, yaşadığı müteaddit zamanlardan tek bir zamanda gösterdiği

Kahramanlık ve Harika Şecaati, te'lif ettiği Âsarından bir tek Eseri dahi onun için muazzam bir Tarihçe-i Hayat hazırlanmasına sebep olabilirken; binler ayrı ayrı seciye, Ahlâk-ı Âliye, Hizmet-i Kur'aniyye, Şehamet-i İmaniyye ile dolu ve 130 kadar Eserleriyle değil bir kasaba, bir vilâyet, bir memlekette; belki milletler, devletler muvacehesinde Âlem-i İslâm ve İnsaniyete şamil ve müessir Hizmet-i Külliyye ile mücehhez tarihçesi, elbette bu Esere sığışmaz.. ve sığışmadı...

Hem Üstadın mesleğini, meşrebini ve hususî ahvalini, pek çok seciye ve hasletleri şahsında ve Hizmetinde toplayan şahsiyetini tarif edemedik. Onun yaşadığı müteaddit hayat safhalarını yakından gören ve içinde bulunan Talebe ve Hizmetkârlarını birer birer dinlemek ve görüşmek lâzımdır ki, Tarihçe-i Hayatı bir derece mufassal hazırlanabilsin.

* * *

Bu Eserin mütalâasıyle görülecek ki: Bugün, yalnız Anadolu ve Âlem-i İslâm için değil, bütün İnsaniyet için kayda değer büyük bir Hakikat meydana çıkmıştır. Bu Hakikat, umurun iştirakiyle külliyyet kesbederek, "Risale-i Nur Hizmet-i İmaniyyesi", ve "Bediüzzaman ve Nur Talebeleri" diye adlandırılmaktadır. Bu Hakikatın ve bu cereyanın neden ibaret bulunduğu, menşe'i, gaye ve ideali ne olduğu, halk tabakalarındaki te'siri, ferd ve cemiyetin hayat-ı maddiye ve mâneviyesine, istikbaldeki milletçe emniyet ve Saadetimizin teminine aid te'siri, bu Tarihçe-i Hayatla tebarüz etmektedir.

Netice itibariyle, zehirlemekten zevk alan akrep misillü ve anarşist ruhlu olmıyan her bir ferd, bu Dâvanın karşısında ancak sevinç duyar.

Belki bize şöyle bir sual sorulabilir:

"Acaba bu Tarihçe-i Hayatla Said Nursî beşerin efkârına İnsan üstü bir varlık olarak gösterilmek mi isteniyor?.."

Hayır!...

Dünyanın ve hayatın mahiyetini bilen İnsanlar için, muvakkat âlâyişin, şan ve şöhretin hiç bir kıymeti yoktur. Hakikatı müdrik bir İnsan, fânilerin sahte iltifatlarına kıymet vermez ve arkasına dönüp bakmaz. İşte Said Nursî bu noktadan da mânevî büyük bir Kahramandır. Hayatı, İnsanı hayrette bırakan çeşitli Kahramanlıklarla

dolu olmakla beraber; Hak'ta, Hak yolunda fâni olup, şahsından Feragat etmede de mümtaz bir Fedakâr olarak nazara çarpmaktadır. İlâhî bir İlayete mazhariyetle, dağ gibi engelleri aşp; bu asrın yüzlerce menfi cereyanları karşısında Kudsî Dâvasını çekinmeyerek ilân edip Selâmete çıkarması, kendisinin fâni şahsiyetinden tamamiyle Feragat ettiğini, Hak yolunda Fedâi olduğunu göstermektedir.

Evet; Said Nursî şahsî Dehasıyla İnsanlık Âleminde yeni bir çığır açmamıştır. Bu Zât, bütün istidadını ve benliğini Ezeli bir Hakikata feda ederek; bütün zamanlarda hükümlan olan bir Hakikatı Dâva edinmiştir. Şahsında ve Hizmetinde görünen bütün yüksek Vasf ve Kemalât, ancak Kudsî Dâvasından aksetmektedir. Nasılki binler ayna ortasında bulunan bir lâmba, nûranî ışığa mâlik olduğu için karşısındaki aynalar adedince külliyyet kesbeder ve o kadar kıymet alır. Zira her bir aynada bir lâmba, ışığıyla beraber mevcuttur.. aynen öyle de, Bediüzzaman, şu Kâinatın ve umum zamanların mânevî güneşi olan Kur'an-ı Hakîme ve Din-i Mübin-i İslâmın mübelliği Hazret-i Muhammed Aleyhissalâtu Vesselâma müteveccih olmuştur. Ve Onların ziyasına ma'kes Risale-i Nurun zuhuru, inkişafına vesile olduğu için; Eserinden ışık alan, Dâvasından Feyiz ve Kuvvet alan yüzbinler, hattâ milyonlarca İnsanın âyine-misal Akıl, Kalb ve Ruhlarında mânen yaşamakta ve örnek bir İnsan, büyük bir Mütefekkir olarak kabul ve yad edilmektedir.

İşte Onu mânen yaşatan bu gibi kıymetlerdir. Dalâlet cereyanlarının karşısında Ehl-i İman Fedakârlarından büyük bir Şahs-ı Mânevî meydana çıkararak, muhkem bir Sedd-i Kur'anî ve İmanî tesis edip Mü'minlerin Nokta-i İstinadı olmasıdır. İnandığı Kudsî Dâvaya gösterdiği Azim ve Sebatla, Mü'minlerin Kalblerini ihtizaza vererek, Ruhlarda İslâmî Aşk ve Heyecanı uyandırmasıdır. Fânilere perestiş eden bîçare İnsanlara, bâki ve lâyemut bir Hakikatı gösterip nazarları oraya çevirmeğe çalışmasıdır. Vazifesinin böyle Ulviyeti ile beraber; -fakat beşeriyet itibariyle- Ubudiyet Vazifesiyle de kendini herkesten ziyade kusurlu, noksan ve âciz gören ve öyle bilen, Dergâh-ı Rahmette acz ve fakr ile niyaz eden ve İnsanlığa Rahmeti, Saadeti talep eden bir Abd-i Azizdir; bir Fakir-i Müstağnidir. Evet O, "Bir kimsenin İmanını kurtarırsam; o zaman, bana Cehennem dahi gül

- gülistan olur." demektedir. Nefsindeki enaniyet ve gurur putunu kırmakla kalmamış; Âlemdeki tabiatperestlerin putlarını dahi târ u mar etmek gibi bir vazife gördüğü dost ve düşman, herkesin malûmu olmuştur.

İşte Bediüzzaman hakkında takdir ve tebriki ifade eden bütün yazılar bu mâna içindir.

Bazı gazetelerin zaman zaman yaptıkları Neşriyattan anlaşılıyor ki: Din ve İslâmiyet düşmanları, ekseriya perde ardından bahaneler icad ederek Dine saldırmaktadırlar. Doğrudan doğruya Dinin ve İslâmiyetin aleyhinde bulunmuyorlar; Dine Hizmet eden, bu uğurda türlü Fedakârlıklara katlananları nazar-ı âmmeye kötölemek, halkın sevgisini çürütmek için hücum ediyorlar; ta ki Dine Hizmet edenleri âtil vaziyete getirip, Dinî inkişafa mâni olsunlar. İmansızlığın, ahlâksızlığın revaç bulmasını te'min etsinler. Demokrasi devrinde ve Din hürriyetine müsaade edildiği bu zamanda böyle olursa; "Din zehirdir" diye millet kürsüsünden ilânat yapıldığı bir devirde Dindarlara, hususen İslâmî gelişme ve inkişafa Hizmet edenlere nasıl davranıldığı kolayca anlaşılır...

Devr-i sabıkda, Üstad ve Nur Talebelerini mahkemeye sevkedenler arasında öyleleri çıkmış ki; kanun perdesi altında menfi ideolojilerine, şahsî kin ve ihtiraslarına göre hareket etmişler. Vazifelerinin icabını yapmaları lâzımgelirken; sanki vatan ve millet hainlerini yakalamış gibi çeşitli hakaret ve iftiralarla Bediüzzaman ve Talebelerine hücum etmişler; mahkeme beraet vermişken, kanunu tatbik etmekle mükellef bazıları, Said Nursî için yakında idam edileceği şayiasını etrafa yaymaktan sıkılmamışlardır. Biz, bu yazılarla onlar aleyhinde konuşmak değil, bir Hakikatı beyan etmek istiyoruz. Belki onlardan birçoğu, bu hareketinde mazurdur, mecburen yapmıştır. Her ne olursa olsun bu muameleler isbat ediyor ki; Bediüzzamanın muhakeme olunduğu, mahkemeye sevk edildiği tarihlerde gizli dinsizler, ifsad komiteleri faaliyette idiler. Mahkeme eliyle mahkûm edemedikleri ve Dâvasına mâni olamadıkları Said Nursî'ye, insafsızca iftiralarda, yalan propagandalarda bulunacaktilar ve bulundular. Bu elim vaziyeti gören her insaf sahibi, Onun müstakim bir Din Adamı, Hakikat Adamı olduğunu söylemekten çekinmemiştir. Binaenaleyh Bediüzzaman ve Risale-i Nur hakkında tekrarlar ve ısrarla devam edegelen takdirkâr yazı ve takrizlerin neşredilmesinin

bir mühim âmili de bu olsa gerektir ve tenkid edilmemelidir. Nazar-ı dikkatle bu Zâtı ve Eserlerini temaşa edenler, Kemal-i Takdirle Tebrik ve Senadan kendilerini alamamışlardır.

Bilhassa mahkûm ettirilmek için sevkedildiği mahkemeler ve ehl-i vukuflar, Eserlerini ve Hayatını tetkikten sonra, Eserlerinde görünen Kemalât ve güzelliği tasdik etmişlerdir. Şu halde; milletin en zeki ve ferasetli tabakasının, Ehl-i Akıl ve Kalbin yarım asırdanberi devam edegelen ve gittikçe umumiyet kesbeden Said Nursî ve Risale-i Nur hakkındaki kanaat ve ifadeleri, gerçekten büyük bir Hakikatın tezahürü olarak kabul edilmek icab eder.

Sual: Madem Allah Alîmdir. Onun bilmesi ve iltifatı kâfidir. Ehl-i Kemal büyük Zâtlar, daima kendilerini setretmişler. Hem bâki bir Âlemde Hakikatler bütün çıplaklığıyla ortaya döküleceğine göre; ne için Risale-i Nurun meziyetleri, İlâhî İnayet ve İkramlar çoklukla zikredilmiş. Said Nursî'nin Hizmet-i Kur'aniyyesi esnasında mazhar olduğu Harika Muvaffakiyet ve Kemalât beyan edilmiş ve bunlar ne için neşredilmiş? Hattâ ilmî Eserlerinin bir çoğunun arkasında bu nevi takrizler konulmuş?..

Cevab: Bu hususta mukni cevaplar bazı Mektublarda vardır. Bir hülâsası şudur: Bediüzzamanın Risale-i Nurun Neşriyle Hizmeti, doğrudan doğruya Kur'an hesabınadır. İman Hakikatlarının Neşri, Müslümanların İmanlarının takviyesi, kuvvetlenmesi, dolayısıyla İslâm Dininin teâlî etmesi, din düşmanlarının müfsit hücumlarının def edilmesi ve İslâm Dininin İnsanlar arasında maddî ve mânevî Kemalâtın Zübde ve Hülâsası olduğunu Âleme ilân etmek ve herkese kanaat-ı kat'iyye vermek için zikredilmiştir. Yukarıda bahsedildiği gibi aleyhte olanlar öyle insafsızca hücumlarda bulunmuşlardır ki; Said Nursî, hadsiz muarızlara, çok kuvvetli ve kesretli düşmanlara karşı; az, fakir ve zayıf olan Risale-i Nur Talebelerine, Kuvve-i Mâneviyye, gaybî imdat, teşci, Sebat ve Metanet vermek için Risale-i Nur hakkındaki İkrâm-ı İlâhî ve Hizmetin makbuliyetine aid İnayet-i Rabbaniyeyi zikretmiş; insafsız hücum ve asılsız iftiralara karşı mecburiyetle müdafaaya geçilmiştir.

Hem Tarihçe-i Hayata geçen bir Mektubunda, Bediüzzaman:

- "Ben itiraf ediyorum ki; böyle makbul bir Eserin mazharı olmağa hiç bir vecihle liyakatim yoktur. Fakat çok ehemmiyetsiz bir çekirdekten koca dağ gibi bir ağacı halketmek Kudret-i İlâhiyenin Şe'nindendir ve Âdetidir ve Azametinde delildir. Ben kasele temin ederim ki: Risale-i Nuru senadan maksadım, Kur'anın Hakikatlarını ve İmanın Rükünlerini Te'yid ve İsbat ve Neşirdir. Hâlik-ı Rahimime yüzbinler Şükür olsun ki: Beni kendime beğendirmemiş, nefsimin ayıplarını ve kusurlarını bana göstermiş ve o nefsi emmareyi başkalarına beğendirmek arzusu kalmamış. Kabir kapısında bekleyen bir adamın arkasındaki fâni dünyaya riyakârane bakması, acınacak bir hamakattır ve dehşet verici bir hasarettir. İşte bu Halet-i Ruhîyye ile, yalnız Hakaik-i İmanîyyenin Tercümanı olan Risale-i Nuru, Kur'anın malı olarak meziyetlerini izhar ediyorum. Sözlerdeki Hakaik ve Kemâlât benim değil, Kur'anındır ve Kur'andan tereşşuh etmiştir. Madem ben faniyim, gideceğim; elbette bâki olacak bir şey ve bir Eser benimle bağlanmamak gerektir ve bağlanmamalı. Evet, lezzetli üzüm salkımlarının hâsiyetleri kuru çubuğunda aranılmaz. İşte ben de öyle kuru çubuk hükmündeyim."

Evet, Said Nursî Risale-i Nurla dinsizliğe ve İslâmîyet aleyhindeki cereyanlara karşı giriştiği Kur'an ve İman Hizmetinde çok yardımcılara, hükûmet ve milletçe teşvik ve müzaherete muhtaç iken, bil'akis çeşitli iftira, tezevir ve ithamlarla hapse sürülmek, Eserlerini imha etmek, halkı kendinden soğutmak için aleyhinde türlü isnadlar yapılmıştır. Elbette Hak bildiği mesleğini; Kur'anın Şerefine ve Hazret-i Peygamberin Nübüvvetinin Teâlisine aid Hizmetini aleyhdeki iftirallardan müberra kılmak için Hakikatı söyleyecek, müdafaada bulunacak. Faraza bazıları tarafından şahsî bir noksanlık telâkki edilse bile, umurun İstifade ve Saadeti için şahsî zararına da razı olacaktır. Onun için Risale-i Nur hakkında beyan edilen ve neşredilen senalara bu gibi noktalardan bakmak lâzımdır; yoksa Hizmete zarar olur. Dar düşünce ile hareket etmek zamanında değil. İmansızlar, kendi muzır mesleklerini, menfi ideolojilerini, sahte kahramanları hattâ İslâm düşmanlarını, -onlar asla lâıyk olmadığı halde çeşitli medh ü sena ile insanlığın nazarına göstermeğe, alkış toplamağa çalışıyorlar. Uzağa gitmeğe lüzum yok; dünyayı saran dehşetli dinsizlik cereyanını idare edenler büyük kahramanlar olarak ilân edilirken, neden Müslümanlar Hak Dinlerini medh ü sena etmesinler. Onun Kemalâtını, Ulviyetini neşretmesinler; Kur'ana âyine olan

ve bu zamanın dinsizlik cereyanlarına meydan okuyup, Dine en büyük Hizmeti ifa eden bir Eser Külliyyatı ve Onun muhterem, mütevazı ve hadsiz zulümlere maruz kalmış Müellifi, medhedilmesin! Halbuki yazılan yazılar, mücerred mevzular olarak değil, ekseriyetle müdafaa kabilinden, aleyhteki iftiralara cevap olarak neşredilmiş Hakikatlardır.

* * *

Üstadın hayatı, külli Hizmeti noktasından topluca iki büyük safha arzetmektedir.

B i r i n c i s i : Doğuşundan itibaren tahsil hayatı, Van'daki ikameti, İstanbul'a gelişi, siyasî hayatı, seyahatleri, harb-i umumiyyeye iştiraki, rusya'daki esareti, İstanbul'da Darülhikmetil-İslâmiye azalığında bulunuşu, Kuva-yı Milliyyede İstanbul'daki Hizmeti, Ankara'ya gelerek ilk Meclis-i Meb'usandaki faaliyetleri ve kısa bir müddet sonra Van'a çekilip İnzivayı ihtiyar etmesi gibi.. her biri ayrı bir hayat sahnesi olan Üstadın hayatının bu birinci safhası; İman ve Kur'an Hizmeti itibariyle ikinci safha hayatının mukaddemesi hükmündedir. İkinci büyük Hizmetine hazırlıktır. Ömrünün ellinci senesine kadardır.

İ k i n c i s i : Van'da İnzivada iken Garba nefyedilip Isparta'nın Barla Nahiyesinde ikamete memur edildiği zamandan başlar ki; "**Risale-i Nurun Zuhuru ve İntişarıdır.**" Âzamî İhlâs, âzamî Fedakârlık, âzamî Sadakat, Metanet ve Dikkat ve İktisad içinde Risale-i Nurla girdiği Hizmet-i İmanîyye ve manevî Cihad-ı Diniyyedir.

Hayatının bu ikinci safhası: Harb-i Umumî neticesinde Osmanlı Hilafetinin inkıraz bulmasıyle İnsanlık Âleminde medeniyet-i beşeriyeyi mahveden ve Semavî Dinlerle mücadeleyi esas ittihaz edinen komünizm rejiminin İnsaniyetin yarısını istilâ ederek dünyayı dehşete saldırdığı ve memleketimizi tehlide yeltendiği ve mânevî tahribatının tehlikesine maruz kaldığımız bir devreye rastlar. Bu devre, bin senedir Kur'ana Bayraktarlık yapmış, İslâmiyete asırlarca Hizmet etmiş Kahraman bir millet için dikkatle incelenmesi lâzım gelen bir devredir.

Üstad, Risale-i Nuru Te'lif ederken, Kur'anın İ'cazî Lem'aları olan bu Eserlerin, her Taife-i İnsaniyede inkişaf edeceğini; dinsizliğin, memleketimizi istilâsına mani olacağını; memleket ve millet için

bir Sedd-i Kur'anî vazifesini göreceğini; Risale-i Nur Hizmetinin umumiyet kesbedip, Türk Milletinin yine İslâmiyetin Kahraman bir ordusu ve Fedakârı olacağını; Risale-i Nurun Neşri ve ileride resmen İntişarı, milletçe benimsenmesi ve maarif dairesinin Hakikat-ı Kur'aniye-ye yapışması neticesi: Maddeten ve manen milletin terakki edeceğini, İslâmiyetin büyük kuvvet bulacağını zikretmiştir.

Risale-i Nur; bir alemdir, üvandır. Bu zamanda zuhur eden Kur'anî Hakikatler manzumesidir. Necip Milletimizin, İnsaniyet-i Kübra olan İslâmiyete sarılması, yepyeni bir Ruh ve taze bir İman aşkı ve heyecanı içinde uyanmasının ifadesidir. İçinde bulunduğumuz asrın değiştirdiği hayat şartları ve yeni bir dünya nizamı ve görüşü karşısında İmanın Tahkim ve Takviyesi ile feveran eden Hamiyet-i İslâmiyenin manasıdır. Mütenebbih, Kalbleri İman ve Muhabbet-i Nebevî ile coşkun ve cihan - değer şeref-i intisabiyle serefraz Fedakârların yetişmesi ve bu milletin mazisine mütenasip Kahramanlığı, yüksek İman ve Ahlâkı izhar etmesi işarettir.

Bediüzzaman, Risale-i Nuru, hiçbir makam ve meşrebin te'siri altında kalmadan, maddî - manevî hiç bir menfaat ve hissiyat karışmadan, doğrudan doğruya Kur'an-ı Hakîmin umumun istifade edebileceği ve umuma hitab eden Hakikatlarını tefsir etmiş, bu Hakikatların Tercümanlığını yapmıştır. Te'lif ettiği Âsârından herkes istifade edebilmektedir. Bir taifeye bir sınıf halka mahsus değildir. Bu Tarihçe-i Hayat, okuyucuların nazarını -bu zamanda- Kur'anın Hikmet Nurları olan Risale-i Nur'a çevirip, Ondan istifadeyi gösterecektir. Said Nursî ise; Kur'anın Hizmetinde Fedakârane çalışmış, Sünnet-i Peygamberîye İttibâ etmiş, nümune-i imtisal bir Zât olarak görünmektedir.

Tarihçe-i Hayatta geçen bazı Mektublardan anlaşılacağı üzere:

Said Nursî, bir zamanlar felsefe mesleğinde çok ileri gitmiş, sonra Kur'an-ı Hakîmin İrşadiyle, Hak ve Hakikata erişmiş ve bu zamanda fen ve felsefe ile iştigal edip şek ve şüphelere maruz kalanları, aklî delillerle şüphelerden kurtaracak Eserler te'lif etmiştir.

Risale-i Nurun yolu, mesleği; bu zamandaki hayat şartlarına, İnsanların Ahval-i Ruhîyelerine göre en selâmetli, en kısa ve umumî bir Cadde-i Kur'andır. Serapa İlim ve Tefekkür üzerine gitmektedir. İçtimai hayatı çeşitli Hizmetler gören ferdlerin istifadesi büyüktür.

Risale-i Nuru okuyan ve Ondan Ders alarak Tefekkür-ü İmaniyyeyi kazananlar, dünyevî vazife ve mesleklerini, Âhîret Hayatına ve Ebedî Saadete vesîle yaparak büyük bahtiyarlığa erişecektir. İslâm Dinindeki bu büyük Hakikatı derkeden münevverler; elbette, Hak Dininin Hizmetini büyük bir Saadetle deruhte edecekler, Hakikatı arayan fakat bulamayan İnsanlığa da neşre çalışacaklar. Evet Talebe, profesör, meb'us, kim olursa olsun, mes'uliyet dairesi olanlar, muhitini tenvir ile mükelleftir. Bir vilâyet, hattâ bir memleketin, Saadet ve Selâmeti, Tenvir ve İrşadı ile mükellef olanlar, elbette çok daha ziyade müteyakkız davranmak mecburiyetindedirler. Said Nursî, Risale-i Nurla, bu millete en büyük Hizmeti, İyiliği yapmıştır. Mukabilinde, şahsı için bir teşekkür dahi istemiyor; gerçi şahsına tevcih edilen yüksek medih ve tavsifatı hâvi mektuplar var. Bunları, okuyucuların, Nurlardan istifadelerine bir alâmet olduğu cihetle, Risale-i Nur hesabına kabul etmiş. -Hakikatte- Said Nursî'nin bu millettten, gençlikten istediği: İmanla, dünyevî ve Uhrevî Saadeti kazanmalarıdır. Bunun için, Kur'anın bu zamana aid Dersi olan Risale-i Nuru Esas tutup; her yerde, her dairede Neşrini, İman Hakikatlarının öğrenilmesini istemektedir. Kendisi def'alarca, bu millet ve memleket aleyhindeki cereyanlara karşı yegâne çarenin Risale-i Nur olduğunu ihtar etmekte ve müjdelemektedir.

Üstadın Rıza-yı İlâhîye matuf Hizmet, hareket ve faaliyetlerini başka maksat ve gayelere yorumlamak isteyenler, ancak basiretsizliklerini ilân ediyorlar.

İnsanın yüksek Mahiyet ve Ruhunun istediği hakikî Saadet, ancak Kur'anın gösterdiği yolda ve Rıza-yı İlâhînin parıldadığı ufuktadır. Bediüzzaman, Risale-i Nurla İnsanlığa bu yolu ve bu ufku göstermekte, Sırat-ı Müstakim Ashabının nurlu Kafilesine iltihak etmenin İnsan için elzem olduğunu duyurmakta ve isbat etmektedir.

İşte biz, âcizane hazırladığımız bu Eserle bu Hakikata bir nebze Hizmet etmek istedik. **İstikbalin münevver bahtiyarlarına bir mehaz olarak bu Eseri neşrediyoruz.** Daha derin ve geniş bir Tarihçe hazırlanması dileğimizdir.

وَمِنَ اللَّهِ التَّوْفِيقُ

Hazırlayanlar

Birinci Kısım

İlk Hayatı

BEDİÜZZAMAN SAİD NURSİ (Rumî 1293) tarihinde Bitlis Vilâyetine bağlı Hızan Kazasının İsparit Nahiyesi'nin Nurs Köyünde doğmuştur. Babasının adı Mirza, anasının adı Nuriye'dir. Dokuz yaşına kadar peder ve validesinin yanında kaldı. O esnada bir Hâlet-i Ruhiye, tahsilde bulunan büyük biraderi Molla Abdullah'ın, İlimden ne derece Feyizyâb olduğunu tetkike sevketti. Molla Abdullah'ın gittikçe tekâmül ederek köydeki okumamış arkadaşlarından okumakla tezahür eden meziyetini düşünüp hayran kaldı. Bunun üzerine ciddî bir şevk ile tahsili gözüne aldı ve bu niyetle nahiyeleri **İsparit** Ocağı dahilinde bulunan Tağ Köyünde Molla Mehmed Emin Efendi'nin Medresesine gitti. Fakat fazla duramadı. Hâlet-i Fitriyeleri icabı, daima İzzetini (**Hâşiye**) koruması ve hattâ âmirâne söylenen küçük bir söze dahi tahammül edememesi; Medreseden ayrılmasına sebep oldu. Tekrar Nurs'a döndü. Nurs'da ayrıca bir Medrese olmadığından dersini büyük biraderinin haftada bir defa sılaya geldiği günlere hasrederdi. Bir müddet sonra Pirmis karyesine, sonra Hızan Şeyhinin yaylâsına gitti. Burada da tahakküme tahammülsüzlüğü, dört Talebe ile geçinmemesine sebep oldu. Bu

(**Hâşiye**): Molla Saidde küçük yaşda görülen bu İzzet, nefse muhabbetten gelmiyordu. Kader-i İlâhî, istikbalde İ'lâ-yı Kelimetullah Vazifesini İnayetiyle vereceği bir Abdine, o vazifeyi bihakkın ifası için lâzım olacak hasletlerden biri olan İzzet-i İlmiyeyi vermişti. Molla Said, henüz o zaman bunun mahiyet ve hikmetini belki bilemiyordu; fakat zaman gösterdi ki; şimdi muhteşem bir ağaç mahiyetini alan Risale-i Nurun muazzam ve geniş Hizmetinin levazımatından olan İzzet-i İlmiyeyi Cenab-ı Hak, Molla Saidin Ruhunda, ta o zaman küçük bir çekirdek olarak dercetmişti.

dört Talebe birleşip, kendisini daima tâciz ettiklerinden bir gün Şeyh Seyyid Nur Muhammed Hazretlerinin huzuruna çıkıp, izhar-ı acz ile arkadaşlarını şikâyet etmiyerek şöyle dedi:

- Şeyh Efendi, bunlara söyleyiniz, benimle döğüşükleri vakit, dördü birden olmasınlar, ikişer ikişer gelsinler.

Seyyid Nur Muhammed, küçük Said'in bu mertliğinden hoşlanarak:

- Sen benim Talebemsin, kimse sana ilişemez! buyurdu.

Bu hâdiseden sonra "Şeyh Talebesi" diye yâdedildi. Burada bir müddet kaldıktan sonra, biraderi Molla Abdullah ile beraber Nurşin köyüne geldiler. Yaz olması dolayısıyla, ahali ve Talebelerle birlikte Şeyhan yaylâsına gittiler. Orada, biraderi Molla Abdullah ile bir gün döğüşmüş. Tâgî Medresesi Müderrisi Mehmed Emin Efendi, küçük Said'e:

- Ne için Kardeşinin emrinden çıkıyorsun? diye işe karışmış.

Bulundukları Medrese, meşhur Şeyh Abdurrahman Hazretlerinin olması dolayısıyla, Hocasına şu yolda cevap verir:

- Efendim, şu Tekyede bulunmak hasebiyle, siz de benim gibi Talebesiniz. Şu halde burada Hocalık hakkınız yoktur! diyerek, gündüz vakti bile herkesin güçlkle geçebileceği cesim bir ormandan geceleyin geçerek Nurşin'e gelir.

Şarkî Anadolu'da Medrese teşkilâtındaki hususiyetlerden birisi şudur ki: İcazet almış bir Âlim, istediği köyde hasbetenlillâh bir Medrese açar; Medrese Talebelerinin ihtiyacı, iktidarı olursa Medrese sahibi tarafından, iktidarı yoksa halk tarafından temin edilir; Hoca meccanen Ders verir, Talebelerin iâşe ve levazımâtını da halk deruhte ederdi. Bunların içinde yalnız Molla Said, hiçbir suretle Zekât almıyordu. Zekât ve başkasının eser-i minneti olan bir parayı katiyen kabul etmiyordu. **(Hâşiye)**

(Hâşiye): Zekât ve Sadaka ve mukabilsiz hiç bir şey almadığının sebeb ve hikmeti, Risale-i Nurdan İkinci Mektub ve sair Risalelerde beyan edilmiştir. Evet, Molla Saidin istikbalde Risale-i Nurla göreceği Hizmet-i İmaniyeyi Kemâl-i İhlâsla ifası ve bu Hizmetin meydana gelebilmesi için "Uhrevî Hizmetin mukabilinde hiç birşey talep etmemek" olan Kudsî Düsturun icmâlî bir fihristesi, daha küçük yaşında iken Rahmet-i İlâhiye tarafından Ruhunda yerleştirilmişti.

Nurşin'de bir müddet kaldıktan sonra Hîzan'a döndü. Sonra Medrese hayatını terkederek pederinin yanına geldi ve bahara kadar evde kaldı. O sırada şöyle bir rüya görür:

Kıyamet kopmuş, Kâinat yeniden dirilmiş. Molla Said, Peygamber Aleyhissalâtu Vesselâmı nasıl ziyaret edebileceğini düşünür. Nihayet Sırat Köprüsünün başına gidip durmak hatırına gelir. "Herkes oradan geçer, ben de orada beklerim" der ve Sırat Köprüsünün başına gider. Bütün Peygamberân-ı İzam Hazarâtını birer birer ziyaret eder, Peygamber Efendimizi de ziyarete mazhar olunca uyanır.

Artık bu rüyadan aldığı Feyiz, Tahsil-i İlim için (**Hâşiye**) büyük bir sevk uyandırır. Pederinden izin alarak, tahsil yapmak üzere Arvâs nahiyesine gider. Burada İcra-yı Tedris eden meşhur Molla Mehmed Emin Efendi, kendisine Ders vermeye tenezzül etmeyip, Talebelerinden birisine okutmasını tavsiye edince, İzzetine ağır gelir. Bir gün bu meşhur Müderris Camide Ders okutmakta iken, Molla Said itiraz ederek:

- Efendim, öyle değil!

Hitabında bulunur. Okutmasına tenezzül etmediğini hatırlatır. Orada bir müddet kaldıktan sonra, Mir Hasan-ı Veli Medresesine gitti. Aşağı derecede okuyan yeni Talebelere ehemmiyet verilmemek bu Medresenin âdeti olduğunu anlayınca, sıra ile okunması icabeden yedi Ders Kitabını terkederek, sekizinci kitaptan okuduğunu söyledi.

Birkaç gün sonra Vastan kasabasına gitti ise de, orada tebdil-i hava için ancak bir ay kadar kaldı, bilâhare Molla Mehmed isminde bir zatın refakatinde Erzurum Vilâyetine tâbi Bayezide hareket etti. Hakikî tahsiline işte bu tarihte başlar. Bu zamana kadar hep "Sarf" ve "Nahiv" mebâdileriyle meşgul olmuştu ve "İzhar" a kadar

(**Hâşiye**): Tarihçe-i Hayatında yazılmamış, o Rü'yada mazhar olduğu bir Hakikatı sonradan şöyle anladık ki: Molla Said, Hazret-i Peygamberden İlim talebinde bulunmasına karşılık; Hazret-i Resul-ü Ekrem Aleyhissalâtu Vesselâm, Ümmetinden sual sormamak şartıyla İlm-i Kur'anın tâlim edileceğini tebşir etmişler. Aynen bu Hakikat hayatında tezahür etmiş. Daha sabavetinde iken bir Allâme-i Asır olarak tanınmış ve kat'iyen kimseye sual sormamış, fakat sorulan bütün suallere mutlaka cevap vermiştir.

okumuştı. Bayezid'de Şeyh Mehmed Celâlî Hazretlerinin nezdinde yaptığı bu hakikî ve ciddî tahsili, üç ay kadar devam etmiştir. Fakat pek gariptir. Zira Şarkî Anadolu Usûl-ü Tedrisiyle, "Molla Câmi" den nihayete kadar ikmal-i nüsah etti. Buna da her Kitaptan bir veya iki Ders, nihayet on Ders tederrüs etmekle muvaffak oldu ve mütebakisini terkeyledi. Hocası Şeyh Mehmed Celâlî Hazretleri ne için böyle yaptığını sual edince Molla Said cevaben:

- Bu kadar Kitabı okuyup anlamaya muktedir değilim. Ancak, bu Kitaplar bir Mücevherat Kutusudur, anahtarı sizdedir. Yalnız sizden şu kutuların içinde ne bulunduğunu göstermenizin istirhamındayım, yâni bu Kitapların neden bahsettiklerini anlayayım da, bilâhare tab'ıma muvafık olanlara çalışırım, demiştir.

Maksadı ise, esasen kendisinde fitraten mevcut bulunan icad ve teceddüd fikrini Medrese usullerinde göstermek ve bir teceddüd vücuda getirmek (**Hâşiye**) ve bir sürü hâşiye ve şerhlerle vakit zâyî etmemektir. Bu suretle, alelusûl yirmi sene tahsili lâzım gelen Ulûm ve Fünunun zübde ve hülâsasını üç ayda tahsil ve ikmal etmiştir.

Bunun üzerine Hocalarının; "hangi İlim tab'ına muvafık" olduğu sualine cevaben:

(**Hâşiye**): Yirmi üç senede Te'lifi tamamlanan ve yüz otuz Kitabdan müteşekkil "Risale-i Nur" adlı Eserleriyle, İlm-i Kelâm sahasında bir teceddüd yaptığı görülmüştür. Evet, kendisi, onbeş sene tahsili lâzım gelen İlmi üç ayda elde etmesi, gaybî bir işarettir ki: "Bir zaman gelecek, onbeş sene değil, bir sene bile İlm-i İman dersini alacak Medreseler ele geçmiyecek. İşte o zamanda müstaklara on beş senelik Dersi on beş haftada ellere verebilecek Kur'anî bir Tefsir çıkacak ve Said Onun Hizmetinde bulunacak." Evet tam zuhur etti ve aynen görüldü. Risale-i Nur, otuz senelik müdhiş bir zamanda gizli dinsiz ve ifsad komitelerinin hücumlarına rağmen İman Hakikatları Derslerini yüzbinler Nüshalarıyla her tarafda neşrettiler ve binler Kalemlerin gayretleriyle matbaalara ihtiyaç bırakmadan Kur'anın bu yeni Dersleri yayıldı; milyonlarca İnsanın İmanlarının takviyesine vesile oldu. Anadolu'daki Risale-i Nurun Faaliyeti, İman Hizmeti ve mâkul yüksek Dersleri, herkesin nazar-ı dikkatini celbetti; mahkemeler ve tetkikler yoluyla Cenab-ı Hak, Nurları, ehl-i siyaset ve hükûmete de okutturdu; ve mektebliler arasında yayıldı, genç İslâm ve İman Fedakârları çoğaldı; ve bunun büyük bir neticesi olarak, küfr-ü mutlakın ve dalâletin hücumu önlendi, geri çekildi. Yer yer bütün vatanda Din lehinde cereyanlar başladı. İzn-i İlâhî ile, Âlem-i İslâm ve İnsaniyete doğmaya

başlayan İslâmî Saadetin Fecr-i Sâdıkını gösterdi, **الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ...**

- Bu İlimleri birbirinden tefrik edemiyorum. Ya hepsini biliyorum veyahut hiçbirisini bilmiyorum, der.

Herhangi bir Kitabı eline alırsa, anlardı. Yirmi dört saat zarfında "Cem'ül-Cevâmi", "Şerh-ül-Mevâkıf", "İbn-ül-Hacer" gibi Kitapların ikiyüz sahifesini, kendi kendine anlamak şartıyla mütalâa ederdi. O derece İlme dalmıştı ki, hayat-ı zahirî ile hiç alâkadar görünmezdi. Hangi İlimden olursa olsun sorulan suale tereddütsüz derhal cevap verirdi.

* * *

O ZAMANKİ HAYATINA KISA BİR BAKIŞ

Evvelâ: Hükema-yı İşrâkıyyunun mesleklerine sülûk ederek, Zühd ve Riyazete başladı. Hükema-yı İşrakıyyun, tedric kanunu mucibince vücudlarını Riyazete alıştırmışlardı. O ise tedrice riâyet etmiyerek birdenbire Riyazete daldı. Gün geçtikçe, vücudu tahammül etmiyerek zaif düşmeye başladı. Üç günde bir parça ekmekle idare ediyordu. Ulema-yı İşrâkıyyunun, "Riyazetin küşâyış-i fikre hizmet ettiği" nazariyesi üzerine, onlar gibi yapacağım diye çalışıyordu.

Saniyen: İmam-ı Gazali Hazretlerinin "İhya-ül-Ulûm" unda Tasavvuf nokta-i nazarında دَعَّ مَا يُرِيْبُكَ إِلَى مَا لَا يُرِيْبُكَ Kaidesine ittibaen, ekmeği bile bir zaman terkedip, ot ile idareye koyuldu.

Salisen: Nadir konuşuyordu. Kürdlerin edib dâhîlerinden Molla Ahmed Hâni Hazretlerinin, gündüzleyin bile havf ile girilen Kubbe-i Saadetine kapanır, bazan geceleyin de orada kalırdı. Bundan dolayı ahali, Bediüzzamana: "Ahmed Hâni Hazretlerinin Feyzine mazhar olmuştur" diyordu. Bu hali, Müşarünileyhin Kerametine hamlederlerdi. O vakitlerde kendisi on üç, on dört yaşlarında idi. Sonra, Ulemadan mümtaz simalarla mülâkat etmeye karar verdi; ve Bağdada, ziyaret kasdiyle Hocasından izin istedi. Derviş kıyafetine girdi. Yolları takib etmeden dağlarda, ormanlarda gece dolaşarak Bağdada gitmek niyetinde iken Bitlise geldi. Bitlis'te Şeyh Mehmed Emin Efendi Hazretlerinin yanına giderek, iki gün kadar Dersinde bulundu. Şeyh Mehmed Emin Efendi, kendisine Kisve-i İlmiyeye girmesini teklif etti. Molla Said cevaben:

- Ben henüz sinn-i bülûğa vâsıl olmadığımdan, muhterem bir Müderris kıyafetini kendime yakıştıramıyorum. Ve ben bir çocuk iken, nasıl Hoca olabilirim? diyerek teklifini kabul etmemiştir. Bundan sonra, Şirvandaki biraderinin yanına gitti. Orada büyük Kardeşiyle ilk görüşmede aralarında şöylece kısa bir muhavere cereyan etti.

Molla Abdullah:

- Sizden sonra ben Şerh-i Şemsî Kitabını bitirdim, siz ne okuyorsunuz?

Bediüzzaman:

- Ben seksen Kitap okudum:

Molla Abdullah:

- Ne demek?

Bediüzzaman:

- İkmâl-i nüsaḥ ettim ve sıranıza dahil olmayan birçok Kitapları da okudum.

Molla Abdullah:

- Öyle ise seni imtihan edeyim?

Bediüzzaman:

- Hazırım, ne sorarsanız sorunuz!

Molla Abdullah, biraderini imtihan eder. Kifayet-i İlmiyesini takdir ile, sekiz ay evvel Talebesi bulunan Molla Saidi kendisine Üstad kabul etti ve Talebelerinden gizli olarak küçük biraderinden Ders almaya başladı. Ve bittabi, daha evvel okuttuğu Kardeşini kendisine Üstad yaptığını sezdirmiyordu. Nihayet Talebeler, Molla Abdullahın Molla Said nezdinde Ders okuduğunu kapıdan, anahtar deliğinden gizlice görünce taaccüb ederek sormuşlarsa da; Molla Abdullah cevaben:

- Nazar değmemek için, ben ona Ders veriyorum, demiş ve Talebelerini aldatmıştı.

Molla Abdullahın yanında bir müddet kaldıktan sonra Siirte gelir.

Orada bulunan Molla Fethullah Efendinin Medresesine gider. Molla Fethullah, Molla Saide:

- Geçen sene "Süyûti" okuyordunuz, bu sene Molla Câmi'yi mi okuyorsunuz?

Bediüzzaman:

- Evet "Câmi" yi bitirdim.

Molla Fethullah hangi Kitabı sordu ise, "bitirdim" cevabını alınca, tahayyürde kaldı. Bu kadar Kitabı bitirdiğini, hem de az zamanda bitirdiğini aklına sığdıramadı, taaccüb etti ve dedi:

- Geçen sene deli idin, bu senede mi delisin?

Bediüzzaman:

- İnsan başkasına karşı kesr-i nefis için Hakikatı ketmedebilir. Fakat babadan daha muhterem olan Üstadına karşı Hakikat-ı Mahzdan başka bir şey söyleyemez. Emrederseniz, söylediğim Kitablardan beni imtihan ediniz der.

Molla Fethullah hangi Kitabdan sordu ise, cevabını güzelce verir.

Bunun üzerine bu muhavereyi dinliyen ve bir sene evvel Saidin Hocasının Hocası bulunan Molla Ali-i Suran namındaki Zat, kendilerinden Ders almaya başladı.

Molla Fethullah:

- Pek âlâ, zekâda Harikasınız, fakat hıfzınız nasıldır? Makamat-ı Harîriyeden birkaç satırını iki defa okumakla hıfzedebilir misiniz? diyerek Kitabı uzatır.

Molla Said alarak, bir yaprağını bir defa okumakla hıfzettir ve okudu.

Molla Fethullah:

- Zekâ ile hıfzın ifrat derecede bir kimsede tecemmuu nâdirdir, diyerek hayrette kaldı.

Bediüzzaman orada iken, Cem'ül-Cevâmi' Kitabını, günde bir iki saat iştigal etmek üzere bir haftada hıfzettir. Bunun üzerine Molla Fethullah şu kelâmı söyleyerek Kitabın üzerine yazdı:

قَدْ جَمَعَ فِي حِفْظِهِ جَمْعُ الْجَوَامِعِ جَمِيعَهُ فِي جُمُعَةٍ

Bu hâl Siirt'de süyû bulmuş ve Molla Fethullah, Ulemaya:

- Bizim Medreseye gayet genç bir Talebe geldi. Her ne sual ettimse bilâ-tevakkuf cevap verdi. Bu yaşda Zekâsına ve İlmine ve Fazlına hayran kaldım diyerek pek çok medheder. Bunun üzerine Ulema bir yerde toplanarak Bediüzzamanı davet ederler. Bediüzzaman intihab ettikleri bütün suallerine bilâ-tereddüd cevap verirken, Molla Fethullahın yüzüne bakıyordu. Sanki Kitaba bakıyor gibi kendilerinden okuyarak cevap veriyordu. Bunu gören Ulema, Bediüzzamanın harikulâde bir genç olduğuna hükmedip, Faziletini takdir ve sena ettiler. Bu hâl etrafta işitilir. Ahali, kendisine Veliyyullah derecesinde ihtiram eder ve o nazarla bakarlar. Bu vaziyet, ikinci derecede bulunan bir takım Âlim ve Talebelerin rekabetlerini arttırdı. Genç, tecrübesiz Talebelerden bir kısmı, ilmen mağlûb edemedikleri Bediüzzamanı kavga yoluyla iskât etmek teşebbüsünde bulunmuşlarsa da, mes'eleden haberdar olan Siirt ahalsi, kendisini kurtarmak için gelmişler. Ahali nazarında büyük mevkii olduğu için, derhâl muarızların ellerinden kurtarılmış ve bir odaya bırakılmış ise de Bediüzzaman, mesleklerine olan fevkalâde muhabbetinden, muarızları bulunan Talebe ve Ehl-i İlmin câhillere hedef olmamasını temin için kendisi odadan çıkıp muarızları tarafından telef edilse bile Ehl-i İlmin işine cahillerin karışmamasını müdafaa eder. Bu ihtilâfı kaldırmak maksadiyle herhangi bir Talebeye:

- Beni öldürünüz, İlmin haysiyetini muhafaza ediniz! diyerek yüzünü çevirmiş ise de hiçbir Talebe kendisine hücum etmemiş ve nihayet ihtilâf bertaraf edilmiştir. Siirt mutasarrıfı, kendisini muhafaza etmek üzere yanına çağırdığı ve o Talebeleri nefyededeceği haberini Tebliğ etmeye gönderdiği jandarmaya karşı Bediüzzaman:

- Biz Talebeyiz, birbirimizle döğüşürüz, barışırız. Binaenaleyh, mesleğimiz haricinde bulunan birisinin bize karışması muvafık olmadığından gelemeyeceğim ve hata da benimdir. Cevabında bulunarak jandarmaları reddetmiştir.

Bu esnada on beş, on altı yaşlarında bulunuyordu. Lâkin kuvve-i bedeniyeye pek çevik ve metindi. "Said-ül-Meşhur" lâkabiyle yâdediliyordu.

Siirt'de, kendisiyle mücadele etmek isteyen bütün arkadaşlarına karşı hazır bulunduğu ve aynı zamanda sorulacak bütün suallere cevap vereceğini, kimseye sual sormayacağını ilân etti. Sonra tekrar Bitlise geldi. Bitlis'de bir iki Şeyh hanedanının, Âlim ve Talebelerin arasında geçimsizlik olduğunu işitir. Fesadı netice veren sözlerin, bilhassa gıybetin İslâmiyete yakışmadığını onlara ihtar edince; Molla Saidi, Şeyh Emin Efendiye şikâyet ederler. Şeyh Emin ise:

- Henüz çocuk olduğundan, kabil-i hitab değildir, der.

Bu söz Molla Saide Tebliğ edildiği anda, zaten bu gibi sözlerle fitraten tahammülsüz olduğundan Şeyh Emin Efendinin huzuruna çıkarak elini öper; ve:

- Efendim, beni imtihan ediniz; kabil-i hitab olduğumu isbat etmek isterim, der.

Şeyh Emin Efendi mütenevvi ilimlerden ve en müşkül mes'elelerden on altı sual tertip ederek sorar. Molla Said, suallerin umumuna cevap verdikten sonra, Kureyş Camiine gider, ahaliye va'z ve nasihat etmeye başlar. Bunun üzerine Bitlis ahalisinin bir kısmı Molla Saide, bir kısmı da Şeyh Emin Efendiye yardım etmek isterler. Bundan dolayı, vali, büyük bir vukuata meydan vermemek için Bediüzzamanı nefyeder. Bu defa da Şirvana gider. Zaten infirad eden böyle Zatların muarızları pek çok bulunur. Bilhassa Mücadele-i İlmiyede mağlûb düşenlerden bazı zâhir Hocalar, Molla Saidi ahali nazarında küçük düşürmek için var kuvvetleriyle çalışıyorlardı. Her hususatını tecessüs ettirirlerdi. Bir gün nasılsa, kazaen sabah Namazını geçirmiş. Buna vakıf olan hasımları, "Molla Said, Namazı terketmiştir." diyerek ahali arasında işâada bulundular. Molla Saiden soruldu ki:

- Niçin herkes bunu böyle söylüyor?

Molla Said:

Evet, esassız bir şey Âlemin içinde çabuk yayılmaz. Hata bendedir. Onun için, iki cezaya uğradım: Birisi Allahın itabı, diğeri nâsın ta'rizi. Bunun esas sebebi ise, geceleyin âdet edindiğim Vird-i Şerîfi terkettiğimdir. İşte Âlemin Ruhu bu Hakikata temas etmişse de, tamamını

kavrayamayarak ismini bilemeyip şu vechile hatayı isimlendirmişler, cevabını verir.

Şirvanda bulunduğu sırada Siirt civarından birisi gelerek:

- Aman efendim, Siirt'e bir çocuk gelmiş, kendisi on dört - onbeş yaşında, umum Ulemayı ilzam etti. Şunu ilzam etmek için sizi davete geldim, der.

Molla Said de şu davete icabet ederek Siirte gitmek için hazırlanır. Yola düşerler, iki saat gittikten sonra, o küçük Hocanın evsaf ve kıyafetini sorar. O adam:

- Efendim, ismini bilmiyorum; fakat ilk gelişte derviş kıyafetinde olup omuzunda bir posteki vardı. Bilâhare Talebe kıyafetine girdi ve umum Ulemayı ilzam etti.

Bunu dinlediğinde, kendisinden bahsettiğini ve bir sene evvelki kendi vukuatının şimdi civar köylerde şüyû bulduğunu anlayarak geriye döner, davete icabet etmez.

Bilâhare Siirt'e bağlı Tillo kasabasına gitti. Meşhur bir Türbeye kapandı. Orada Harika olarak Kamus-u Okyanus'u Bâb-üs-س 'e kadar hıfzetti. Ne fikre binaen kamusu hıfzettiği sorulduğunda:

- Kamus her kelimenin kaç mânaya geldiğini yazıyor; ben de bunun aksine olarak her mânaya kaç kelime kullanıldığını gösterir bir kamus vücuda getirmek merakına düştüm, cevabında bulundu. Mezkûr Türbeye kapandığı vakit küçük biraderi Mehmed, yemeğini getiriyordu. Yemek içindeki taneleri Kubbenin etrafında bulunan karıncalara vererek kendisi ekmeğini yemeğin suyuna batırarak kanaat ediyordu.

- Neden dolayı taneleri karıncalara veriyorsun? denildiğinde,

- Bunlarda hayat-ı içtimaiyeye malikiyet ve fevkalâde vazifeşinaslık ve çalışma bulunduğunu müşahede ettiğim için cumhuriyet perverliklerine mükâfaten kendilerine muavenet etmek istiyorum, cevabında bulunmuştur... **(Hâşiye).**

(Hâşiye): 1935 de Eskişehir Ağır Ceza Mahkemesinde "Cumhuriyet hakkında fikrin nedir?" sualine cevaben:

- Eskişehir mahkeme reisinden başka daha sizler dünyaya gelmeden benim

Tillo'da iken, bir gece Şeyh Abdülkadir-i Geylânî (K.S.) Hazretlerini rüyasında görür. Geylânî Hazretleri (K.S.) kendisine hitaben:

- Molla Said! Mîran aşireti reisi Mustafa Paşaya gidiniz ve kendisini Tarik-i Hidayete davet ediniz; yaptığı zulümden vazgeçerek Namaza ve Emr-i Mârufa müdavim olmasını tavsiye ediniz. Aksi takdirde öldürünüz.

Molla Said, bu rü'yayı görür görmez, hemen tedarikini yaparak Mîran aşiretine doğru Tillodan hareket eder, doğruca Mustafa Paşanın çadırına girer. Paşa orada bulunmadığından, biraz istirahat eder. Sonra Mustafa Paşa içeri girer. Orada hazır olanların hepsi kıyam ettikleri halde Molla Said yerinden bile kımıldanmaz. Paşanın nazar-ı dikkatini celbedince, aşiret binbaşılarından Fettah Beyden kim olduğunu sorar. Fettah Bey, meşhur Molla Said olduğunu bildirir. Halbuki Paşa, Ulemadan hiç hoşlanmazdı. Şüphesiz bunun üzerine daha fazla kızmış ise de izhar etmemişti. Molla Saide ne için buraya geldiğini sorunca, Molla Said cevaben:

- Seni Hidayete getirmeye geldim. Ya zulmü terkedip Namazını kılacaksın veyahud seni öldüreceğim! demesinden paşa hiddetlenerek dışarı çıkar. Biraz dolaştıktan sonra yine çadıra girer ve Molla Saide ne için geldiğini tekrar sorar. Molla Said:

- Sana söyledim ya.. onun için geldim, der. Mustafa Paşa çadırın direğinde asılı bulunan Saidin Kılıncına işaret ederek:

- Bu pis kılınçla mı?

Bediüzzaman:

- Kılınç kesmez, El keser cevabında bulunur.

Mustafa Paşa; tekrar dışarıya çıkarak biraz gezindikten sonra içeriye girer. Bediüzzamana:

dindar bir cumhuriyetçi olduğumu elinizdeki Tarihçe-i Hayatım isbat eder, diyerek yukarıda zikredilen "Karinca hadisesini" anlatır ve şöyle der:

Hulefa-yı Raşidîn herbiri hem Halife, hem Reis-i Cumhuri idi. Sıddık-ı Ekber, Aşere-i Mübeşşereye ve Sahabe-i Kirama elbette Reis-i Cumhuri hükmünde idi. Fakat manasız isim ve resim değil, belki Hakikat-ı Adâleti ve Hürriyet-i Şer'iyyeyi taşıyan mâna-yı dindar Cumhuriyetin Reisleri idiler.

- Benim Cezirede çok Âlimlerim var; eğer hepsini ilzam edebilirsen senin dediğini yaparım, eğer ilzam edemezsen seni Fırat Nehrine atarım.

Molla Said:

- Bütün Ulemayı ilzam etmek benim haddim olmadığı gibi, beni de nehre atmak senin haddin değildir. Fakat Ulemaya cevap verince sizden birşey isterim ki, o da mavzer tüfeğidir. Şayet sözünde durmazsan, seni onunla öldüreceğim, der.

Bu muhavereden sonra Paşa ile birlikte atlarla Cezîreye giderler. Yolda, Paşa, kat'iyyen Molla Saidle konuşmaz. Bani Hanı dedikleri mevkîe gelince, yorgunluğundan Molla Said orada biraz yatar; uykudan uyanır uyanmaz etrafında bütün Cezîre Âlimlerinin, Kitapları ellerinde bekleediklerini görür. Biraz görüşükten sonra çay ikram edilir. Cezîre Âlimleri Molla Saidin şöhretini işittikleri için, mebhût ve hayran bir vaziyette çaylarını bile unutarak Molla Saidin sualine intizar etmekte idiler. Molla Said ise kendi çayını içtikten sonra dalgın dalgın karşısında bulunan bir - iki Âlimin çayını da içer, onlar farkedemezler. Mustafa Paşa, Hocalara hitaben:

- Ben okumuş değilim, fakat Molla Said ile mücadelenizde mağlûb olacağınızı şimdi anlıyorum. Zira bakıyorum ki, siz düşünmekten çaylarınızı unuttuğunuz halde, Molla Said kendi çayını içtikten başka iki üç bardak da sizin çayınızı içti.

Bunun üzerine, biraz lâtife ettikten sonra Molla Said bu Âlimlere karşı:

- Efendiler! Bendeniz vâdetmişim, hiç kimseye sual sormam, binaenaleyh suallerinize muntazırım, der.

Bu Hocalar kırk kadar sual sorarlar. Umumuna cevap verdikten sonra her nasılsa Molla Said bir sualin cevabını yanlış söylediği halde karşısındakiler doğru telâkki ederek tasdik etmişlerdi. Meclis dağılınca Molla Said hatırlar, hemen arkalarından koşarak:

- Affedersiniz, bir sualin cevabını yanlış söylediğim halde farkına varmadınız, diyerek cevabını tashih eder.

Hocalar dediler:

- İşte şimdi hakkıyla bizi tam ilzam ettiniz!

Sonra o Hocalardan bir kısmı Molla Saidden ders almaya gelirler.

Bundan sonra Mustafa Paşa, ahdedtiği mavzer tüfeğini hediye eder ve Namaz kılmaya başlar.

Molla Said, İlimdeki emsalsiz Harika istidadı derecesinde vücudca da gayet idmanlı ve kuvvetli idi. Güreş tutmaktan pek hoşlanırdı. Medreselerde bulunan umum Talebelerle güreşirdi. Hiçbirisi güreşte bile Onu mağlûp edemezdi.

Mustafa Paşa ile bir gün at yarışına çıkarlar. Fakat kasdî olarak Mustafa Paşa gayet serkeş ve talimsiz ve hiç binilmemiş bir at hazırlanmasını emreder. Molla Saide binmek için verir. (Allahu a'lem, attan düşüp ölmesini istemiş.) On altı yaşında bulunan Molla Said, serkeş atı biraz dolaştırdıktan sonra koşturmayı arzu eder. At, onun verdiği istikametten çıkarak başka bir istikamete doğru koşar. Var kuvvetiyle durdurmak ister ise de muvaffak olamaz. Nihayet çocukların bulunduğu yere gider. Cezîre ağalarından birisinin oğlu yol üstünde iken hayvan iki ayağını kaldırıp çocuğun omuzları arasına vurunca çocuk yere düşerek hayvanın ayakları altında çırpınmaya başlar. Nihayet etraftan imdada ulaşırlar. Çocuğu hareketsiz ölü suretinde görünce Molla Saidi öldürmek isterler. Ağanın Hizmetçileri hançerlerini çekince, Molla Said hemen rovelverine el atar ve adamlara hitaben:

- Hakikata bakılırsa, çocuğu Allah öldürmüştü; zâhire bakılırsa, at öldürmüştü; sebebe bakılırsa, Kel Mustafa öldürmüştü, çünkü bu atı bana o verdi. Durunuz, ben gelip çocuğa bakayım, ölmüş ise sonra muharebe edelim, diyerek atdan inerek çocuğu kucaklar; çocukta hareket görmeyince soğuk suyun içine batırıp çıkarır. Çocuk gülerek gözünü açar. Bunun üzerine bütün ahali mütehayyir kalırlar. Bu acib vak'a üzerine bir müddet Cezire'de kaldıktan sonra, Talebesi Molla Salih ile bedevî arabaların meskeni olan Biroya giderler. Orada biraz kalınca tekrar Mustafa Paşa'nın eskisi gibi zulme başladığını işitir, yanına gider ve ona nasihat eder, tehdit eder. Bir gün bir münakaşa arasında Mustafa Paşaya:

- Yine mi zulme başladın, seni Hak namına öldüreceğim! tehdidinde bulunur. Paşa'nın kâtibi ortaya atılır.

O sırada Molla Said, Mustafa Paşayı zulmünden dolayı çok tahkir eder.

Paşa bu tahkire tahammül edemiyerek, öldürmek için üzerine hücum eder; fakat Mîran ağaları zabtederler. Nihayet Mustafa Paşanın oğlu Abdülkerim Molla Saide yaklaşıarak:

- Onun akidesi yanıştır; rica ederim, şimdilik buradan başka yere teşrif ediniz, der.

Abdülkerimin sözünü kırmaz, yalnız olarak, bedevilerin meskeni olan Biro Çölüne doğru hareket eder. Yolda bedevî eşkiyalarına tesadüf eder. Bedevilerin silâhları mızrak ve Molla Saidin silâhı mavzer olduğundan, eşkiyalara doğru kurşun atmaya başlar, eşkiyalar çekilirler. Yoluna devam ederken ikinci çeteye tesadüf eder. Bu defa eşkiyalar çok olduğundan etrafını çevirirler. Kendisini öldürecekleri sırada içlerinden birisi tanıyarak:

- Ben bunu Mîran aşiretinin içinde gördüm. Bu meşhur bir adamdır deyince, derhal bedeviler çekilerek kusurlarının af buyrulmasını dilerler. Ve korkulu olan yerlerde kendilerine muhafızlık yapmak istemişlerse de Molla Said reddedip, yalnız olarak yoluna devam eder. Birkaç gün sonra Mardine gelir. Mardin Uleması muarazaya kalkışırlarsa da muvaffak olamazlar, evlâtları yaşında olan genç Saidde Harika bir şekilde ilmi Kudreti görünce kendilerine Üstad kabul ederler.

Bu esnada, Mardine gelen iki Talebeye tesadüf etti. Bunlardan birisi, Cemâleddin-i Efganiye mensub olup; diğeri, Tarikat-ı Sünûsiyeden idi. Bunlar vasıtasıyla hem Cemâleddin-i Efganinin mesleğine, hem de Tarik-i Sünûsiye aşinalık peyda etti.

Molla Said çok genç yaşta iken siyasî hayata atılır, vatan ve millete Hizmete başlar. İlk hayat-ı siyasiyesi Mardin'de başlamıştır. Bunun üzerine bir mutasarrıfın pençe-i kahriyle, elleri bağlı, muhafız nezaretinde Bitlise nefyedildi. Jandarmalarla yolda giderken Namaz vakti gelir. Namaz kılmak için, kayıdların açılmasını jandarmalara ihtar eder. Jandarmalar kabul etmeyince, demir kayıdları bir mendil gibi açarak önlerine atar, jandarmalar, bu hali Keramet addedip hayretler içinde kalırlar. Teslimiyetle, rica ve istirahat ile:

- Biz şimdiye kadar muhafızınız idik, bundan sonra Hizmetçiniz! derler (*).

Bitlis'de iken bir gün kendilerine vali ile bir kısım me'murların içki içtikleri ihbar olununca, hiddetlenerek:

- Bitlis gibi dindar bir memlekette hükûmeti temsil eden bir zatın irtikâb ettiği bu muameleyi kabul edemem! Diyerek içki meclisine gider. Evvelâ içki hakkında bir Hadis-i Şerif okuduktan sonra pek acı sözler söyler; valinin vurdurmak için işaret etmesi ihtimaline binaen de bir elini rovelverinin bulunduğu yerde tutar. Fakat vali fevkalâde mütehammil ve hamiyetli bir zat olduğundan, kat'iyen ses çıkarmaz. Oradan ayrılınca valinin yaveri Genç Said:

- Ne yaptınız? Söyledikleriniz, idamınızı mucibdir, der.

Genç Said:

- İdam hayalime gelmedi, hapis ve nefiy zannederdim. Her ne ise, bir münkeri defetmek için ölürsem ne zararı var? cevabında bulunur.

Oradan avdetinden bir iki saat sonra, iki polis vasıtasıyla vali kendisini istetir. Valinin odasına girerken; vali hürmet ve tâzimle genç Saidi karşılayarak, elini öpmek ister. İltifatla yer göstererek:

- Herkesin bir Üstadı vardır. Sen de benim Üstadımsın, der.

* * *

Genç Said, fitraten, bir kanun altında yaşamayı ve harekâtının tahdit olunmasını sevmez, her halinde, her hareketinde gayet serbest olmasını arzu eder ve daima: "Ben, hürriyet ve serbestiyetimi hiçbir keyfî kanunla tahdit ettirmem." derdi. Bunun içindir ki, ilk İstanbul'a teşriflerinde yine her kayıddan uzak kalmakta ısrar etmiş ve hayatının bütün safhalarında bu vaziyet müşahade edilmiştir. Ondaki bu serbestiyet ve hürriyet aşkı, hayatının yarısından

(*) Bir gün Bediüzzamana soruldu:

- Kaydı nasıl açtın?

Dedi:

- Ben de bilmem. Fakat, olsa olsa Namazın Kerametidir.

sonra Avrupa'dan gelen müdhiş bir dalâlet ve zendeka taarruzuna karşı koymayı ve felsefe-i tabiiyyeden doğan dehşetli bir istibdad-ı mutlakın hilâf-ı Kur'an prensiplerine boyun eğmemeyi, onlara itaat etmemeyi ve hakikî hürriyet-i meşrua olan İslâmî Hürriyet ve Medeniyete çalışmayı netice vermiştir.

Molla Said, Bitliste iken on beş - on altı yaşlarında idi. Henüz sinn-i bülûğa vâsıl olmuştu. O zamana kadar bütün malûmatı Sünuhat kabilinden olduğu için uzun uzadıya mütalâaya lüzum görmezdi. Fakat o zaman sinn-i bülûğa vâsıl olduğundan mı veyahut siyasete karıştığından mı, her nedense eski Sünuhat yavaş yavaş kaybolmağa başladı. Bunun üzerine her türlü fenne aid eserleri tetkike koyuldu. Bilhassa Din-i İslâma vârid olan şek ve şüpheleri reddetmek için "Metâli" ve "Mevâkıf" nam eserler

ile Ulûm-u Âliye (آلیه) (Sarf, Nahiv, Mantık vesaire) ve Âliye (عَالِيَه) (Tefsir ve İlm-i Kelâm) a dair kırk kadar Kitabı iki sene zarfında hıfzeyledi. Hattâ, her gün okumak şartıyla, hıfzettiği Kitapların üç ayda bir kere devrine muvaffak oluyordu. Molla Saidin iki mütezat hâli vardı:

Birincisi: Fikrinin münkeşif bulunduğu vakitler ki; her ne eline alırsa, onu anlamaması mümkün değildi.

İkincisi: Fikrinin münkabız bulunduğu vakitler ki; mütalâa değil, konuşmaktan bile hoşlanmazdı.

Molla Said, günde bir iki Cüz okumak suretiyle Kur'anı hıfza başladı. Her gün iki Cüz ezber etmekle, Kur'anın mühim bir kısmını hıfzına aldı, fakat iki Sünuhat ile, tekмили müyesser olmadı:

Birincisi, Kur'anın çok sür'atle okunması bir hürmetsizlik olmasın diye; **ikincisi,** Kur'an Hakaikının hıfzının daha ziyade lüzumu var diye Kalbine gelmiş. Onun için Kur'an Hakaikının anahtarı olacak ve şüpehata karşı muhafaza ve mukabele edecek Hikmet ve Fünun-u İslâmiyeye dair kırk Risaleyi iki senede hıfzına aldı. Her gün bir parça ezberden okumak suretiyle, hepsini üç ayda ancak devrediyordu.

"Mirkat" ismindeki Kitabı, Haşiye ve Şerh olmaksızın hıfzetameye başladı. Bilâhare eline geçen mezkûr Kitabın Haşiye ve Şerhi ile

kendi nokta-i nazarını karşılaştırmış, bütün mes'eleler muvafık olup ancak üç kelime Tevafuk etmemiş. Bu tevcihleri de Ulemanın tahsinine mazhar olarak kabul edilmiştir.

Bir gün Bitlis Meşâyihinden Şeyh Mehmed Küfrevî Hazretlerinin kendilerine beddua ettiğini birisi yalandan söyler. Bunun üzerine Müşarünleyhi ziyarete gider. Şeyh Hazretleri, Molla Saide iltifat eder, teber-rüken bir Ders verir. İşte Molla Saidin en son aldığı Ders bu olmuştur.

Bir gece Molla Said, rüyasında Şeyh Mehmed Küfrevî Hazretlerini görür. Kendisine hitaben:

- Molla Said; gel beni ziyaret et, gideceğim demesi üzerine hemen gider; ziyaret eder. Ve Şeyhin uçup gittiğini görünce, uyanır. Saate bakar, saat gecenin yedisidir. Tekrar yatar. Sabahleyin Şeyhin hanesinden matem seslerinin yükseldiğini işitir, oraya gider ve Şeyh Hazretlerinin gece saat yedide vefat ettiğini haber alır.

إِنَّا لِلّٰهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ ﴿١﴾ رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ ﴿٢﴾ آمِينَ

Mahzun olarak geriye döner.

Molla Said Şarkın büyük Ülema ve Meşâyihinden olan Seyyid Nur Mehmed, Şeyh Abdurrahman-ı Tâgî, Şeyh Fehim ve Şeyh Mehmed Küfrevî gibi Zevat-ı Âliyenin herbirisinden İlm-i İrfan hususunda ayrı ayrı Derslere nail olduğundan, onları fevkalâde severdi. Ülemadan Şeyh Emin Efendi, Molla Fethullah ve Şeyh Fethullah Efendilere de ziyade muhabbeti vardı.

Vanda mâruf Ulema bulunmadığından, Hasan Paşanın daveti üzerine Molla Said Van'a gitti. Van'da onbeş sene kalarak, aşâirin İrşadı için aralarında seyahatla tedris ve tederrüs vazifesiyle hayat geçirdi. Vanda bulunduğu müddet, vali ve me'murîn ile ihtilât ederek, bu asırda, yalnız eski tarzdaki İlm-i Kelâmın İslâm Dini hakkındaki şek ve şüphelerin reddine kâfi olmadığına kanaat hasıl etmiş ve fününun tahsiline lüzum görmüştür (**Hâşiye**).

(**Hâşiye**): Bediüzzamanın çok genç yaşındaki bu vukufiyeti, Onun istikbaldeki çok muazzam Hizmet-i Kur'aniye ve İslâmiyesi için hazırlanmasını te'min etmiştir. Bu kanaatını o zaman izhar ettiğinden otuz - kırk sene sonra, İlm-i Kelâmda

Bu kanaatı hasıl ettiği o zamanda, ulûm-u müsbete denilen bütün fenleri tetebbua başlayarak pek kısa bir zamanda Tarih, Coğrafya, Riyaziyat, Jeoloji, Fizik, Kimya, Astronomi, Felsefe gibi İlimlerin Esaslarını elde etmiştir. Bu İlimleri bir Hocadan ders alarak değil, yalnız kendi mütalâası sayesinde hakkiyle anlamıştır. Meselâ; bir coğrafya muallimini, mübaheseye girişmeden evvel, yirmi dört saat içerisinde eline geçirdiği bir coğrafya Kitabını hıfz etmek suretiyle, ertesi gün Van Valisi merhum Tahir Paşanın konağında onu ilzam eder. Ve yine aynı surette bir muaraza neticesinde beş gün zarfında Kimya-yı Gayr-ı Uzvîyi (İnorganik Kimya) elde ederek, Kimya muallimiyle muarazaya girer ve onu da ilzam eder. İşte pek genç yaşındaki mezkûr harikulâdeliklere ve bahr-ı umman halinde bir İlme malikiyetine şahid olan Ehl-i İlim, Molla Saide "Bediüzzaman" lâkabını vermiştir. Bediüzzaman, Van'da bulunduğu müddet zarfında, o zamana kadar edindiği Fikir ve mütalâalar ve ilmî ve dinî Tedris usullerini görmek ile, ve zamanın ihtiyac-ı zarurîlerini nazar-ı itibara almakla kendisine mahsus bir Usul-ü Tedris icad eder. Bu da, Hakaik-i Diniyeyi asrın fehmine uygun en yeni izah ve beyan tarzlarıyla isbat etmek suretiyle Talebelerini tenvir etmektir.

Molla Said, Van'da bulunduğu zamanlarda, bazı hususlarda o havalinin Ulemasına muhalif bulunuyordu. **(Hâşiye)**. Bu hususlar şunlardır:

1- Kat'iyyen hiç kimseden hediye olarak para almamak ve maaş bile kabul etmemek. Evet hayatta hiçbir maddî mülkiyeti olmayıp, fakir ve kimsesiz ve daimî nefîy ve hapislerle çok sıkıntılı ve dehşetli musibetler içerisinde yaşadığı halde kimseden para ve mukabelesiz hediye almadığı, bilmüşahede görülmüştür.

2- Hiçbir Âlimden sual sormamak. Yirmi sene zarfında, daima ancak sorulanlara cevap vermişti. Bu hususda kendileri derlerdi ki: "Ben Ulemanın İlmini inkâr etmem; binaenaleyh kendilerinden sual sormak fazladır. Benim İlminde şüphe edenler varsa sorsunlar, onlara cevap vereyim."

bir Teceddüd yapan Risale-i Nur Külliyyatının Te'lifine Cenab-ı Hak muvaffak eylemiştir.

(Hâşiye): Aynı vaziyet, seksen senelik hayatında da devam etmiştir.

3- Yanında bulunan Talebelerini aynı kendisi gibi Zekât ve hediye almaktan menetmek. Onları da yalnız Rıza-yı İlâhî için çalıştırdı. Hattâ çok zamanlar, Talebelerini kendi işe ederdi.

4- Daima mücerred kalmak ve dünyada hiçbir şeyle alâka peyda etmemek. Bunun içindir ki: "Bütün malımı bir elimle kaldırıp götürebilmeliyim" demiştir. Bu halin sebebi sorulunca " Bir zaman gelecek, herkes benim halime gıpta edecektir. Sâniyen, mal ve servet bana lezzet vermiyor; dünyaya ancak bir misafirhane nazariyle bakıyorum." derdi.

Van'da bulunduğu vakit, merhum vali Tahir Paşa, Avrupa Kitaplarını tetebbu ederek kendisine sualler tertib edip sorardı. Bunların hiçbirisini görmediği ve Türkçeyi de yeni konuşmağa başladığı halde, cevabında tereddüt etmezdi. Bir gün Kitapları görür ve Tahir Paşa'nın bunlardan sual tertib ettiğini anlayarak az bir zamanda Kitapların muhtevasını elde eder.

O zamanda en büyük gaye ve düşüncesi, Mısır'daki Câmi-ül-Ezhere mukabil Bitlis ve Van'da "Medreset-üz-Zehra" isminde bir dârülfünun vücuda getirmektir. Bu teşebbüsünü kuvveden fiile çıkarmak niyetinde olup bunu tasarlıyordu.

Van'da yaz zamanlarını, Bâşit ve Beytüşşebab namındaki yaylalarda geçiriyordu. Bir gün Tahir Paşa'ya, mezkûr dağların başında Temmuzda bile buz bulunduğunu söyler. Tahir Paşa itiraz eder ve "Temmuzda kat'iyen oralarda buz bulunmaz." iddiasında bulunur. Yaylada iken bir gün bunu hatırlıyarak Tahir Paşaya yazdığı ilk Türkçe Mektubunda der:

- Ey Paşa! Bâşit başında buz tuttu. Görmediğin şeyi inkâr etme. Her şey senin malûmatında münhasır değildir, vesselâm!

Molla Said, aşiretler arasında olan herhangi bir geçimsizliği iştince hemen müdahale ederek, İrşad yoliyle her iki tarafı da derhâl barıştırdı. Hattâ hükûmetin bile barıştırmaktan âciz kaldığı Şeker Ağa ile Miran Reisi Mustafa Paşayı barıştırdı. Ve Mustafa Paşaya:

- Daha tövbe etmedin mi? Diye sorunca, Mustafa Paşa da cevaben:

- Seydâ! Ne söylerseniz, sözünüzden çıkmam demiştir.

Mustafa Paşa, at ile para teberru etmek ister. Bediüzzaman redderek:

- Şimdiye kadar kimseden para almadığımı işitmediniz mi? Bahusus sizin gibi zâlimden nasıl para alırım? Ve siz galiba tövbenizi bozdunuz, şu takdirde Cezireye ulaşamazsınız, demiştir.

Ve Hakikaten Cezireye yetişmeden yolda öldüğünü haber alır.

Bediüzzaman, riya ziyade harikulâde bir sür'at-i intikale malik idi. Herhangi bir müşkül mes'eleyi, zihnen hemen hallederdi. Hattâ Cebir Mukabele İlminde bir Risale te'lif etmişti. Tahir Paşa nezdinde hesab mes'eleleri münakaşa mevzuu olduğunda hesaba dair hangi mes'ele bahsedilse, başkaları ve en mâhir kâtibler neticeyi bulamadan, Molla Said zihnen çıkarıyordu. Çok defalar böyle yarışlara girer ve umumunda daima birinci gelirdi. Bir defasında şöyle bir sual sordular:

- Onbeş Müslim, onbeş gayr-ı müslim farzedilerek, birbiri ardına dizilince bunlara yapılacak her kur'ada gayr-ı müslime isabet etmesi matlubdur. Nasıl taksim edilir?

Bu suale cevaben:

- Bunların yüz yirmi dört vaziyet-i muhtemelesi vardır, diyerek yapar.

Hem de der:

- Bundan daha müşkülünü de kendim icad ederim. İki bin beşyüz vaziyet-i muhtemeleye göre yaparım.

İki saat zarfında yüz adamdan elli adet gayr-ı müslimi o vaziyette taksim eder ki, daima kur'ayı gayr-ı müslime düşürür. Ve hattâ beşyüz gayr-ı müslim olmakla ikiyüz ellibin vaziyet-i muhtemele üzerine bir mesele çıkarttı ve Tahir Paşaya göstererek bir Risale şeklinde yazdı (Hâşiye).

Bediüzzaman, Van'da bulunduğu zamanlarda, vali Tahir Paşa ile bazı gazetelerden havadis okurdu. Bilhassa İslâmiyeti alâkadar eden

(Hâşiye): Maatteessüf o Risale Van'da bir yangında yanmıştır.

Bediüzzaman Said Nursî Hazretlerinin Van'daki Horhor Medresesinin bahçesinden Van kalesi ve mağaraların görünüşü.

hususlara dikkat ederdi. Van'daki ikameti esnasında, Alem-i İslâmın vaziyetini bir derece öğrenmiş bulunuyordu. Bir gün Tahir Paşa bir gazetede şu müthiş haberi ona göstermişti. Haber şu idi:

İngiliz meclis-i meb'usânında müstemlekât nâzırı, elinde Kur'an-ı Kerîmi göstererek söylediği bir nutukta:

Bu Kur'ân, İslâmların elinde bulundukça biz onlara hâkim olamayız. Ne yapıp yapmalıyız, bu Kur'ânı onların elinden kaldırmalıyız; yahut Müslümanları Kur'ândan soğutmalıyız, diye hitabede bulunmuş.

İşte bu müthiş haber, onda târifin fevkinde bir Tesir uyandırmıştı. İstidadı şimşek gibi alevli, duyguları ve bütün letâifi uyanık ve İlim, İrfan, İhlâs, Cesaret ve Şecaat gibi hârika İnet ve Seciyelere mazhar olan Bediüzzamanın, bu havadis üzerine: "Kur'ânın sönmez ve söndürülmez mânevî bir güneş hükmünde olduğunu, ben dünyaya isbat edeceğim ve göstereceğim!" diye kuvvetli bir Niyet Ruhunda uyanır ve bu Saikle çalışır. (Hâşiye).

(Hâşiye): Said Nursî, altmış beş sene evvel Van'da Vali Tahir Paşanın yanında iken okuduğu bir gazetede, İngiliz müstemlekât nazırının İngiliz meclis-i meb'usânında elinde Kur'anı göstererek: "Bu Kur'an, Müslümanların elinde kaldıkça biz onlara hakikî hâkim olamayız. Ya Kur'anı ortadan kaldırmalıyız, veya onları Kur'andan soğutmalıyız" sözü üzerine, Ruhunda bir Feveran ve nihaysiz bir gayret uyanır. Kur'anın bir Mu'cize olduğunu isbat ederek her tarafa neşretmek ve kâfirleri tam susturmak ister; buna kat'î karar verir. Van'da bulunduğu onbeş sene müddet içerisinde hıfzına aldığı seksenden ziyade Kitabı ezbere devrettiği gibi, Alem-i İslâmın hâl-i hazırda durumu hakkında da gerekli her türlü malûmatı elde eder.

Nazirsiz bir Allâme olan Bediüzzaman, daha genç yaşında görünen müstesna Zekâ ve İlminden de anlaşıldığı gibi, sair emsâlleri fevkinde kendisine ayrıca Hikmet-i Kur'aniye talim edilmişti. Kendisi, asr-ı hâzırın ihtiyacını karşılayacak, zamanın ilmî ve edebî seviyesinin fevkinde bütün dünyaya Kur'anın Mu'cize olduğunu isbat ve herkesi ikna edebilecek bir kabiliyet, Metanet, Emel ve Fedakârlık taşıyordu.

Bir buğday tanesi kadar çam çekirdeğinden dağ gibi bir ağacın zuhuru, Kudret-i İlâhiyeyi açıkça gösterdiği gibi; maddî hiçbir kuvvete sahip olmayan, bilakis mazlum ve bir nevi elleri kolları bağlı bir vaziyette Bediüzzamanın çekirdek - misâl hayatı ve Hizmetiyle tarihin en dehşetli bir devrinde hem Anadolu, hem Âlem-i İslâm, hem dünyanın ekserisine de maddeten te'sir edecek ve zihniyetlerini değiştirecek manevî küllî ve cihanşümûl bir İnkişâfın zuhuru; aynen bir Kudret-i Mutlaka

Bediüzzaman; Şarkî Anadolu'da "Medresetüzzehra" namında bir dârülfünun açmak, ya Van'da veyahut da Diyarbakır'da dârülfünun derecesinde bir Medrese tesisine çalışmak için İstanbul'a geldi. İstanbul'a gelişini bir muharrir şöyle tasvir etmişti: "Şarkın yalçın kayalıklarından, bir Ateşpâre-i Zekâ, İstanbul âfâkında tulû etti."

İstanbul'a gelmeden evvel bir gün Tahir Paşa:

- Şark Ulemasını ilzam ediyorsun, fakat İstanbul'a gidip o denizdeki büyük balıklara da meydan okuyabilecek misin? demişti.

İstanbul'a gelir gelmez Ulemayı münazaraya dâvet etti. Bunun üzerine İstanbul'daki meşhur Âlimler grup grup ziyarete gelip sualler soruyorlar ve O hepsinin de cevaplarını sahih olarak veriyordu. Bundan maksadı, Şarkî Anadolu'daki İlim ve İrfan faaliyetine nazar-ı dikkati celbetmekti. Yoksa Molla Said, kat'iyen hodfüruşluğu sevmezdi. Her türlü gösteriş ve alâyişten müberra olarak hareket ederdi. İlim, Cesaret, Hâfıza ve Zekâ itibarıyla pek hârika idi. Aynı derecede belki daha ziyade olarak halis ve muhlis idi. Tasannû ve tekellüften katiyen hoşlanmazdı. İstanbul'daki ikametgâhının kapısında şöyle bir levha asılı idi: BURADA HER MÜŞKÜL HALLEDİLİR; HER SUALE CEVAP VERİLİR, FAKAT SUAL SORULMAZ.

ve İstihdam-ı İlâhî ve Sevk-i Rabbanî ile olduğu Akla ve Kalbe görünmektedir.

Filhakika; bir Eserinde Tahdis-i Nimet suretinde Hizmet-i İmanîyeye aid İna-yet-i İlâhiyyeden bahsederken şöyle der:

"Eski harb-i umumîde ve daha evvellerinde bir Vâkıa-i Sâdıkada görüyorum ki: Ararat Dağı denilen meşhur Ağrı Dağının altındayım. Birden o dağ müthiş infilâk etti; dağlar gibi parçaları dünyanın her tarafına dağıttı. O dehşet içinde baktım ki, merhum validem yanımdadır. Dedim:

- Ana korkma, Cenab-ı Hakkın Emridir. O hem Rahimdir, hem Hakimdir.

Birden o hâlette iken baktım ki, mühim bir Zat bana âmirane diyor ki:

- İ'caz-ı Kur'anı beyan et.

Uyandım, anladım ki: Bir büyük infilâk olacak. O infilâk ve inkılâbdan sonra Kur'an etrafındaki surlar kırılacak. Doğrudan doğruya Kur'an kendi kendini müdafaa edecek. Ve Kur'an'a hücum edilecek, İ'cazı Onun çelik bir zırhı olacak; ve şu İ'cazın bir nev'ini, şu zamanda İzhârına haddimin fevkinde olarak benim gibi bir adam namzed olacak, ve namzed olduğumu anladım."

(H â ş i y e).

İstanbulda grup grup gelen Ulemanın suallerini cevaplandırıyor. Genç yaşında böyle bilâistisna bütün suallere cevap vermesi ve gayet mukni ve belîğ ifade ve hârika hal ve tavırlarıyla, Ehl-i İlmi hayranlıkla takdire sevk ediyordu. Ve "Bediüzzaman" ünvanına bihakkın lâıyk görüyorlar ve bu fevkalâde Zatı, bir "Nâdire-i Hilkat" olarak tavsif ediyorlardı.

Hattâ bu zamanlarda Mısır Câmi-ül-Ez'her Üniversitesi reislerinden meşhur Şeyh Bahîd Efendi İstanbula bir seyahat için geldiğinde; Kürdistan'ın sarp, yalçın kayaları arasından gelerek İstanbul'da bulunan Bediüzzaman Said Nursî'yi ilzam edemeyen İstanbul Uleması, Şeyh Bahîd'den bu genç Hocanın ilzam edilmesini isterler. Şeyh Bahîd de bu teklifi kabul ederek bir münazara zemini arar. Ve bir Namaz vakti Ayasofya Camiinden çıkıp çayhaneye oturulduğunda bunu fırsat telâkki eden Şeyh Bahîd Efendi, yanında Ulema hazır bulunduğu halde Bediüzzaman'a hitaben:

مَا تَقُولُ فِي حَقِّ الْأَوْرُوبَايَةِ وَالْعُثْمَانِيَّةِ

Yâni: -Avrupa ve Osmanlılar hakkında ne diyorsunuz, fikriniz nedir? der.

(Hâşiye): Burada şunu ilâveten beyan etmek icab eder ki: Said Nursî'nin hayatının son otuz - kırk senesinde, Din-i İslâma ve Kur'ana Hizmet cihetinde fevkalâde bir Rahmet ve İna yetle Risale-i Nur İhsan edildiğinden, ve Âlemşümûl bir mânevî Cihad-ı Diniye ve Hizmet-i Kur'aniyede bulunduğundan anlaşılmış ve sonra kendileri de bir mânevî ihtarla kaleme almışlardır ki, Onun hayatı bir intizam dairesinde geçiyordu. Yâni, ileride mühim bir Hizmet-i Kur'aniyede bulunacağı için, Cenab-ı Hak o Hizmet-i Kur'aniyeye zemin hazırlamak hikmetiyle, Said'i fevkalhad şartlar içerisinde ve fevkalâde İna yet altında Harika bir Zekâ ve Deha ile mücehhez olarak istihdam ve istimâl ediyordu. Onun için, Tarihçe-i Hayatın başında beyan edildiği vecihle, Onun hayat ve ahvâline bu nokta-i nazarla bakmak lâzımdır. Ve hatta kendisi hürriyetten evvel birçok Talebelerine, dostlarına:

Bir Nur görüyorum, istikbâle büyük ümitlerle bakıyorum diye, ehemmiyetli bir Kur'an Hizmetinin vukubulacağını haber veriyordu. Bir Hiss-i Kablelvuku' ile Risale-i Nurun şimdiki mânevî Hizmet-i Kur'aniye ve İmanîyesini, o zamanları siyaset Âleminde olacak zannedip bütün kuvvetiyle İstanbul'da siyaseti; Dine Kur'ana âlet ederek çalışıyordu.

Şeyh Bahîd Efendinin bu sualden maksadı; Bediüzzaman'ın şek olmayan bir bahr-i umman gibi İlmini ve Ateşpâre-i Zekâsını tecrübe etmek değil, belki, zaman-ı istikbale aid Şiddet-i İhatasını ve İdare-i Âlemdeki siyasetini anlamak idi. Buna karşı Bediüzzaman'ın verdiği cevap şu oldu:

إِنَّ الْأَوْرُوبَ بِحَامِلَةٍ بِالْإِسْلَامِيَّةِ فَسَتَلِدُ يَوْمًا مَا وَإِنَّ الْعُثْمَانِيَّةَ حَامِلَةً
بِالْأَوْرُوبَايَّةِ فَسَتَلِدُ يَوْمًا مَا

Yâni "Avrupa, bir İslâm devletine hâmileler, günün birinde onu doğuracak; Osmanlılar da avrupa ile hâmileler, o da onu doğuracak."

Bu cevaba karşı Şeyh Bahîd Hazretleri:

- Bu gençle münazara edilmez, ben de aynı kanaattemyim. Fakat bu kadar veciz ve belîğâne bir tarzda ifade etmek, ancak Bediüzzaman'a hasdır (1) demiştir.

Bediüzzaman'ın İstanbul'da hayatı, bir derece siyasîdir. Siyaset yoluyla İslâmiyete Hizmet edilecek, diye kanaat besliyordu. Siyasî hayata karışması, İslâmiyete Hizmet aşkının bir neticesi idi. Daima hürriyet taraftarı idi. Gördüğü haksızlıklardan dolayı jön türklere daima muhalefette bulunarak:

- Siz Dini incittiniz, Gayretullaha dokundunuz, Şeriatı tezyif ettiniz; neticesi vahim olacaktır, diye izhar-ı muhalefetten çekiniyordu.

Hürriyetten sonra Mücahid arkadaşlarıyla beraber İttihad-ı Muhammedî (A.S.M.) Cemiyetini kurmuşlar, cemiyet pek kısa bir zamanda inkişafa başlamış, hattâ Bediüzzaman'ın bir makalesiyle Adapazarı ve İzmit havalisinde elli bin kişi cemiyete dahil olmuştu.

(1): Nitekim Bediüzzamanın dediği gibi; ihbaratın iki kutbu da tahakkuk etmiş, bir iki sene sonra Meşrutiyet devrinde Şeair-i İslâmiyeye muhalif çok Âdât-ı Ecnebiyeyi ahzetmek ve gittikçe Türkiye'de yerleştirmek; ve şimdi Avrupa'da Kur'ana ve İslâmiyete karşı gösterilen hüsn-ü alâka ve bilhassa bahtiyar Alman milletinde fevc fevc İslâmiyeti kabul etmek gibi hâdiseler, o ihbarı tamamiyle tasdik etmişlerdir.

Hürriyeti sû-i tefsir etmemek ve meşrutiyeti meşrutiyet-i meşrûa olarak kabul etmek lâzım geldiğini ileri sürerek bu hususta dinî gazetelerde makaleler neşrediyor ve hitabelerde bulunuyordu. Bu makale ve hitabeleri, emsalsiz denecek kadar belîğ ve mukni idi. Ehl-i İlim ve ehl-i siyaset, Said Nursî'nin bu Yazılarından ve Derslerinden çok istifade etmişlerdir. O zamandaki intibah-ı millîyi, Anadolu ve Asya'nın Saadet-i dünyeviyesinin fecr-i sâdıkı olarak müjde veriyor, fakat elden kaçmaması için Evâmîr-i Şer'iyyeyi çabuk imtisal etmenin zarurî olduğunu ileri sürüyordu. "Eğer meşrutiyeti Hürriyet-i Şer'iyye ile kabul etmezsek ve öyle tatbik edilmezse, elimizden kaçacak, müstebid bir idareye yerini terkedecek" diye ihtar ediyordu. O nutuk ve makalelerden nümune olarak cüz'î bir kısmını buraya dercediyoruz:

Bediüzzaman Said Nursî'nin ilân-ı hürriyetin üçüncü gününde irticalen söylediği ve sonra Selânik'te Hürriyet Meydanında tekrar ettiği ve o zamanın gazetelerinin neşrettikleri Nutkunun suretidir.

Hürriyete Hitab

Ey Hürriyet-i Şer'î! Öyle müthiş ve fakat güzel ve müjdeli bir sada ile çağırıyorsun ki, benim gibi bir bedeviyî tabakat-ı gaflet altında yatmışken uyandırıyorsun. Sen olmasaydın, ben ve umum millet, zindan-ı esarete kalacaktık. Seni Ömr-ü Ebedî ile tebşir ediyorum. Eğer Aynülhayat-ı Şeriatı menba-ı hayat yapsan ve o Cennette neşv ü nema bulsan; bu millet-i mazlûmenin de eski zamana nisbeten bir derece terakki edeceğini müjde veriyorum. Eğer hakkiyle seni rehber etse ve ağraz-ı şahsî ve fikr-i intikam ile sizi lekedar etmezse...

Yâ Rab! Ne Saadetli bir Kıyamet ve ne güzel bir Haşır ki,

وَالْبَعْثُ بَعْدَ الْمَوْتِ Hakikatinin küçük bir misalini bu zaman bize tasvir ediyor. Şöyle ki:

Asya'nın ve Rumeli'nin köşelerinde medfun olan medeniyet-i kadîme hayata başlamış; menfaatini mazarrat-ı umumiyyede arayan

ve istibdadı arzu edenler **يَا لَيْتَنِي كُنْتُ ثَرَايَا** demeye başladılar. Yeni Hükûmet-i Meşrûtamız Mu'cize gibi doğduğu için **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** bir seneye kadar, **نُكَلِّمُ مَنْ كَانَ فِي الْمَهْدِ صَبِيًّا** Sırrına mazhar olacağız.

Mütevekkilâne, sabûrane tuttuğumuz otuz sene Ramazan-ı Sükûtun Sevabıdır ki, azabsız Cennet-i Terakki ve medeniyet kapılarını bize açmıştır. Hâkimiyet-i milliye'nin beraat-i istihlâli olan Kanun-u Şer'î, Hâzin-i Cennet gibi bizi duhûle dâvet ediyor.

Ey mazlûm İhvân-ı Vatan! Gidelim dâhil olalım! Birinci kapısı, Şeriat dairesinde İttihad-ı Kulûb; ikincisi, Muhabbet-i Milliye; üçüncüsü, Maarif; dördüncüsü, Sa'y-i İnsanî; beşincisi, Terk-i Sefahettir. Ötekilerini sizin zihninize havale ediyorum...

.....

Sakın ey İhvân-ı Vatan! Sefahetlerle ve Dinde lâûbaliliklerle tekrar öldürmeyiniz. Ve bütün efkâr-ı fâsideye ve ahlâk-ı rezîleye ve desais-i şeytaniyeye ve tabasbusata karşı; Şeriat-ı Garrâ üzerine müesses olan Kanun-u Esasî Azrail hükmüne geçti, onları susturdu.

Sakın ey İhvân-ı Vatan! İsrafat ve hilâf-ı Şeriat ve lezaiz-i nâmeşrua ile tekrar İhya etmeyiniz! Demek şimdiye kadar mezarda idik, çürüyorduk. Şimdi bu İttihad-ı Millet ve Meşrutiyet ile rahm-i mâdere geçtik; neşvünema bulacağız. Yüz bu kadar sene geri kaldığımız mesafe-i

terakkiden **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** Mu'cize-i Peygamberî ile, Şimendifer-i Kanun-u Şer'îye-i Esasiyeye amelen ve Burak-ı Meşveret-i Şer'îyyeye fikren bineceğiz. Bu vahşet-engiz sahra-yı kebiri kısa zamanda tayyetmekle beraber, milel-i mütemeddine ile omuz omuza müsabaka edeceğiz. Zira onlar kâh öküz arabasına binmişler, yola gitmişler. Biz birdenbire şimendifer ve balon gibi mebâdiye bineceğiz, geçeceğiz. Belki, Câmi-i Ahlâk-ı Hasene olan Hakikat-ı İslâmiyyenin ve İstidad-ı Fitrînin ve Feyz-i İmanın ve şiddet-i açlığın hazma verdiği teshil yardımıyla fersah fersah geçeceğiz. Nasıl ki vaktiyle geçmiştik.

Talebeliğin bana verdiği vazife ile ve hürriyetin ferman-ı mezuniyetiyle ihtar ediyorum ki:

Ey Ebnâ-yı Vatan! Hürriyeti sû-i tefsir etmeyiniz, tâ elimizden kaçmasın. Ve müteaffın olan eski esareti başka kabda bize içirmekle bizi boğmasın (Hâşiye). Zira Hürriyet, Mürâat-ı Ahkâm ve Âdâb-ı Şeriat ve Ahlâk-ı Hasene ile tahakkuk eder ve neşvünema bulur.

.....

Bediüzzaman

(Hâşiye): Evet, daha dehşetli bir istibdat ile, pek acı ve zehirli bir esareti bize içirdiler.

Yaşasın Şeriat-ı Ahmedî (A.S.M.)

Dinî Ceride: 77

5/Mart/1325

18/Mart/1909

ŞERİAT-I GARRA; Kelâm-ı Ezelîden geldiğinden, Ebede gidecektir. Nefs-i emmarenin istibdad-ı rezilesinden Selâmetimiz; İslâmiyete istinat iledir, O Hablülmetîne temessük iledir ve haklı Hürriyetten hakkiyle istifade etmek, İmandan istimdad iledir. Zira, Sâni-i Âleme hakkiyle Abd ve Hizmetkâr olanın halka ubudiyete tenezzül etmemesi gerektir. Herkes; kendi Âleminde bir Kumandan olduğundan, Âlem-i Asgarında Cihad-ı Ekber ile mükelleftir ve Ahlâk-ı Ahmedîye ile tahalluk ve Sünnet-i Nebviyyeyi İhya ile muvazzaftır.

Ey Evliyâ-yı Umûr! Tevfik isterseniz, Kavanin-i Âdetullaha tevfik-i hareket ediniz. Yoksa; tevfigsizlik ile cevab-ı red alacaksınız. Zira, mâruf umum Enbiyanın Memalik-i İslâmiye ve Osmaniyeden zuhuru, Kader-i İlâhînin bir işaret ve remzidir ki, bu memleket İnsanlarının makine-i tekemmülâtının buharı Diyanettir. Ve bu Asya ve Afrika tarlasının ve Rumeli bostanının çiçekleri, Ziya-yı İslâmiyetle neşv ü nema bulacaktır. Dünya için Din feda olunmaz. Gebermiş istibdadı muhafaza için, vaktiyle Mesail-i Şeriat rüşvet verilirdi. Dinin meseleleri terk ve feda edilmesinden zarardan başka ne faidesi görüldü? Milletin Kalb hastalığı za'f-ı diyanettir; bunu takviye ile sıhhat bulabilir. Bizim Cemaatimizin meşrebi muhabbete muhabbet ve husumete husumettir. Yani Beynel-İslâm Muhabbete imdat ve husumet askerini bozmaktır. Mesleğimiz ise Ahlâk-ı Ahmedîye ile tahallûk ve Sünnet-i Peygamberîyi İhya etmektir. Ve Rehberimiz, Şeriat-ı Garrâ.. ve Kılıncımız da, Berâhin-i Katia.. ve maksadımız; İlâ-yı Kelimetullahtır!...

Bediüzzaman

* * *

Hakikat

Dinî Ceride: 70
26/Şubat/1324
Mart/1909

BİZ, KALUBELÂDAN CEMİYET-İ MUHAMMEDÎDE DAHİLİZ

Cihetülvahdet-i İttihadımız, Tevhiddir. Peyman ve Yeminimiz, İman'dır. Madem ki muvahhidiz, müttehidiz. Herbir Mü'min İ'lâ-yı Kelimetullah ile mükelleftir. Bu zamanda en büyük sebebi, maddeten terakki etmektir. Zira; ecnebler fûnun ve sanayi silâhiyle, bizi istibdad-ı mânevîleri altında eziyorlar. Biz de fen ve san'at silâhiyle, İ'lâ-yı Kelimetullahın en müthiş düşmanı olan cehil ve fakr ve ihtilâf-ı efkâra Cihad edeceğiz. Amma; Cihad-ı Haricîyi, Şariat-ı Garrânın Berâhin-i Katiasının Elmas Kılınçlarına havale edeceğiz; zira, medenîlere galebe çalmak, ikna iledir; söz anlamayan vahşiler gibi icbar ile değildir. Biz Muhabbet Fedaileriyiz, husumete vaktimiz yoktur!...

Meşrutiyet ki, Adalet ve Meşveret ve Kanunda inhisar-ı kuvvetten ibarettir. On üç asır evvel Şariat-ı Garra teessüs ettiğinden, ahkâmda avrupa'ya dilencilik etmek, Din-i İslâma büyük bir cinayettir ve şimale müteveccihen Namaz kılmak gibidir.

Kuvvet Kanunda olmalı; yoksa istibdat tevzi olunmuş olur.

إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْقَوِيُّ الْمَتِينُ

hâkim ve âmir-i Vicdanî olmalı. O da Mârifet-i tam ve medeniyet-i âm veyahut Din-i İslâm namıyla olmalı. Yoksa; istibdat daima hükümfermâ olacaktır. İttifak, Hüdadadır; heva ve hevesde değil! İnsanlar hür oldular amma yine Abdullahtırlar. Her şey hür oldu. Başkasının kusuru, İnsanın kusuruna senet ve özür olamaz! Ye's, mâni-i her Kemaldır. "Neme lâzım, başkası düşünsün" istibdadın yadigârıdır.

.....

Bediüzzaman

* * *

İstanbul Hahambaşısı yahudi karasso ile Bediüzzaman arasında Selânik'te cereyan eden bir konuşma sırasında, karasso konuşmayı yarıda bırakarak dışarıya fırlamış ve arkadaşlarına: "Eğer yanında biraz daha kalsaydım, az kalsın beni de Müslüman edecek idi" diyerek mağlûbiyetini hayret ve telâşla izhar etmiştir. Karasso ki, Osmanlı İmparatorluğunu parçalamak için sinsi ve tertipli bir şekilde çalışan gizli bir teşkilâta mensup olup, ortada fevkalâde bir rol oynuyordu. Karasso'nun Bediüzzaman'ı ziyaret etmekten maksadı, Onu kendi fikrine çevirmek ve meş'um gayesine âlet etmek idi. Fakat heyhat!...

* * *

Nihayet menhus Otuzbir Mart hâdisesi meydana gelir. Şeriat isteyen ve o hâdisede ismi karışan on beş kadar Hoca idam edilir. Bediüzzaman, onlar mahkeme binasının bahçesinde asılı durdukları ve kendisi de pencereden onları gördüğü bir halde muhakeme olunur. Mahkeme reisi Hurşid Paşa sorar:

- Sen de Şeriat istemişsin?...

Bediüzzaman cevap verir:

- Şeriatın bir Hakikatına, bin Ruhum olsa feda etmeye hazırım. Zira Şeriat, Sebeb-i Saadet ve Adalet-i Mahz ve Fazilettir. Fakat, ihtilâlcilerin isteşi gibi değil!

Bediüzzaman'ın divan-ı harbdeki bu Kahramanca Müdafaası, o zaman iki defa tabedilip neşredilmiştir. O dehşetli mahkemeden idamını beklerken beraet etmiş ve mahkemeye teşekkür etmeyerek, yolda Bayezid'den tâ Sultanahmed'e kadar arkasında kalabalık bir halk kütlesi mevcut olduğu halde: "Zalimler için yaşasın Cehennem! Zalimler için yaşasın Cehennem!" nidalariyle ilerlemiştir.

Divan-ı Harbdeki Müdafaasının bir kısmı bu Tarihçe-i Hayatta yazılmıştır. Tâ ki Otuz Bir Mart hâdisesinin içyüzü ve Bediüzzaman'ın Kahramanca Müdafaası bir derece anlaşılabilir.

* * *

**İki Mekteb-i Musibet Şehadetnamesi yahut Divan-ı Harb-i Örfî
ve Said Nursî adlı Eserden parçalar:**

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يَسْبِخُ بِحَمْدِهِ

MUKADDEME: Vaktâ ki hürriyet divanelikle yâd olunurdu; zaif istibdad, tımarhaneyi bana mekteb eyledi.

Vaktâ ki İ'tidal, İstikamet; irtica ile iltibas olundu, meşrutiyette şiddetli istibdad, hapishaneyi mekteb eyledi.

Ey şehadetnamemi temaşa eden zevat! Lûtfen, Ruh ve hayâlinizi, misafîreten yeni medeniyete karışmış, asabî bir bedevî Talebenin hâl-i ihtilâlde olan ceset ve dimağına gönderiniz, tâ tahtie ile hatâyâ düşmeyiniz!... 31 Mart hâdisesinde, Divan-ı Harb-i Örfî'de dedim ki:

- Ben Talebeyim; onun için, her şeyi Mizan-ı Şeriatla muvazene ediyorum. Ben milliyetimizi, yalnız İslâmiyet biliyorum; onun için, her şeyi de İslâmiyet nokta-i nazarından muhakeme ediyorum. Ben hapishane denilen Âlem-i Berzahın kapısında dururken ve darağacı denilen istasyonda Âhirete giden şimendiferi beklerken, cemiyet-i beşeriyenin gaddârâne hallerini tenkid ederek, değil yalnız sizlere, belki bu zamandaki nev-i benî beşere irad ettiğim bir Nutuktur. Onun için

يَوْمَ تُبْلَى السَّرَائِرُ Sırrınca, Kabr-i Kalbden Hakaik çıplak çıktı; nâmahrem olan kimseler nazar etmesin. Âhirete Kemal-i İştîyakla müheyyâyım; bu asılanlarla beraber gitmeye hazırım. Nasıl ki; bir bedevî garaibperest, İstanbul'un acaib ve mehasinini iştmiş, fakat görmemiş; nasıl Kemal-i Hâhişle görmeyi arzu eder; ben de, ma'rez-i acaib ve garaib olan Âlem-i Âhireti o hâhişle görmek istiyorum; şimdi de öyleyim. Beni oraya nefyetmek, bana ceza değil! Sizin elinizden gelirse, beni Vicdanen tâzib ediniz! Ve illâ başka suretle azab, azab değil, benim için bir şandır!

Bu hükûmet, zaman-ı istibdatta Akla husumet ediyordu; şimdi de Hayata adavet ediyor... Eğer hükûmet böyle olursa, yaşasın cünun!... Yaşasın mevt!... Zalimler için de yaşasın Cehennem!... Ben

zaten bir zemin istiyordum ki, Efkârımı onda beyan edeyim. Şimdi bu Divan-ı Harb-i Örfî iyi bir zemin oldu.

Bidayetlerde herkesten sual olunduğu gibi, Divan-ı Harbde bana da sual ettiler:

- Sen de Şeriat istemişsin?

Dedim:

- Şeriatın bir Hakikatına bin Ruhum olsa feda etmeye hazırım; zira Şeriat, Sebeb-i Saadet ve Adalet-i Mahz ve Fazilettir. Fakat, ihtilâlcilerin isteyişi gibi değil!

Hem de dediler:

- İttihad-ı Muhammediyeye (A.S.M.) dâhil misin?

Dedim:

- Maaliftihar... En küçük efradındanım; fakat benim târif ettiğim veçhile... O İttihaddan olmayan, dinsizlerden başka kimdir bana gösterin?...

İşte, o Nutku şimdi neşrediyorum; tâ ki meşrutiyeti lekeden ve Ehl-i Şeriatı meyusiyetten ve Ehl-i Asrı tarih nazarında cehil ve cünundan ve Hakikati evham ve şüpheden kurtarayım. İşte başlıyorum:

Dedim:

- Ey paşalar, zabitler! Hapsimi iktiza eden cinayetlerin icmâli:

إِذَا مَحَاسِنِي اللَّاتِي أَدَلُّ بِهَا كَانَتْ ذُنُوبِي فَقُلْ لِي كَيْفَ أَعْتَذِرُ

Yâni, medar-ı iftiharım olan mehasinim, şimdi günah sayılıyor! Artık nasıl i'tizar edeyim, mütehayyirim! Mukaddeme olarak söylüyorum:

Mert olan, cinayete tenezzül etmez. Şayet isnad olunsa, cezadan korkmaz. Hem de, haksız yere idam olunsam, iki Şehid Sevabını kazanırım. Şayet hapiste kalsam böyle hürriyeti lâfızdan ibaret bulunan gaddar bir hükûmetin en rahat mevkii hapishane olsa gerektir. Mazlumiyetle ölmek, zalimiyetle yaşamaktan daha hayırlıdır.

Bunu da derim ki: Siyaseti dinsizliğe âlet yapan bazı adamlar; kabahatlerini setr için, başkasını irtica ile ve Dinini siyasete âlet yapmakla ittiham ederler.

Şimdiki hafiyeler, eskilerden beterdirler. Bunların Sadakatine nasıl itimat olunur? Adalet, onların sözlerine nasıl bina olunur? Hem de cerbeze ile, İnsan Adalet yaparken zulme düşüyor. Zira; İnsan kusursuz olmaz; fakat, uzun zamanda ve efrad-ı kesîre içinde ve tahallül-ü mehasinle tâdil olunan müteferrik kusurları, cerbeze ile cemedip bir zaman-ı vahidde, bir Şahs-ı Vahidden sudurunu tevehhüm ederek, şedit cezaya müstahak görür. Halbuki bu tarz, bir zulm-ü şeditdir... Şimdi gelelim on bir buçuk cinayetlerimin tadâdına: **(Hâşiye)**

BİRİNCİ CİNAYET: Geçen sene bidayet-i hürriyette elli - altmış telgraf umum şark aşiretlerine sadaret vasıtasıyla çektim. Meali şu idi:

Meşrutiyet ve kanun-u esasî işittiğiniz mesele ise, hakikî Adalet ve Meşveret-i Şer'iyyeden ibarettir. Hüsn-ü telâkki ediniz. Muhafazasına çalışınız. Zira, dünyevî Saadetimiz, Meşrutiyettedir. Ve istibdattan herkesten ziyade biz zarardîdeyiz."

Her yerden bu telgrafın cevabı, müsbet ve güzel olarak geldi.

Demek Vilâyat-ı Şarkiyyeyi tenbih ettim, gafil bırakmadım; tâ yeni bir istibdat onların gafletinden istifade etmesin. "Neme lâzım" demediğimden cinayet işledim ki, bu mahkemeye girdim!

İKİNCİ CİNAYET: Ayasofya'da, Bayezid'de, Fatih'te, Süleymaniye'de, umum Ulema ve Talebeye hitaben müteaddit Nutuklar ile Şeriatın ve müsemma-yı meşrutiyetin münasebet-i hakikiyesini izah ve teşrih ettim. Ve mütehakkimane istibdadın, Şeriatla bir münasebeti olmadığını beyan ettim. Şöyle ki: **سَيِّدُ الْقَوْمِ خَادِمُهُمْ** Hadîsinin Sırrıyla; Şeriat

Âleme gelmiş, tâ istibdadı ve zalimane tahakkümü mahvetsin. Herhangi bir Nutuk irad ettim ise; herbir kelimesine

(Hâşiye): Müellifin meslek ve meşrebine aid parçalar alınmış olup, tafsîlât arzu edenler mezkûr Esere müracaat etsinler.

kimsenin bir itirazı varsa, bürhan ile isbata hazırım. Ve dedim ki: "Asıl Şeriatın meslek-i hakikîsi, Hakikat-ı Meşrutiyet-i Meşrûadır." Demek Meşrutiyeti, Delâil-i Şer'îyye ile kabul ettim. Başka medeniyetçiler gibi taklidî ve hilâf-ı Şeriat telâkki etmedim. Ve Şeriatı rüşvet vermedim. Ve Ulema ve Şeriatı, avrupa'nın zünûn-u fâsidesinden iktidarına göre kurtarmaya çalıştığımдан cinayet ettim ki, bu tarz muamelenizi gördüm!

ÜÇÜNCÜ CİNAYET: İstanbul'da yirmi bine yakın hemşehrilerimi, hammal ve gafil ve safdil olduklarından bazı particiler onları iğfal ile Vilâyat-ı Şarkiyeyi lekedar etmelerinden korktum. Ve hammalların umum yerlerini ve kahvelerini gezdim. Geçen sene anlıyacakları surette meşrutiyeti onlara telkin ettim. Şu mealde:

"İstibdat, zulüm ve tahakkümdür. Meşrutiyet, Adalet ve Şeriattır. Padişah, Peygamberimizin Emrine İtaat etse ve yoluna gitse Halifedir. Biz de ona İtaat edeceğiz. Yoksa; Peygambere tâbi olmayıp zulüm edenler, padişah da olsalar, haydutturlar. Bizim düşmanımız cehalet, zaruret, ihtilâftır. Bu üç düşmana karşı sanat, marifet, ittifak silâhiyle Cihad edeceğiz. Ve bizi bir cihette teyakkuza ve terakkiye sevkeden hakikî Kardeşlerimiz Türklerle ve komşularımızla dost olup elele vereceğiz. Zira husumette fenalık var, husumete vaktimiz yoktur. Hükûmetin işine karışmayacağız; zira, hikmet-i hükûmeti bilmiyoruz..."

İşte o hammalların, avusturya'ya karşı (benim gibi bütün avrupa'ya karşı) (1) boykotları ve en müşevveş ve heyecanlı zamanlarda âkılâne hareketlerinde bu nasihatın tesiri olmuştur. Padişaha karşı irtibatlarını tâdil etmeye ve boykotajlarla avrupa'ya karşı harb-i iktisadî açmaya sebebiyet verdiğimden demek cinayet ettim ki bu belâya düştüm!

DÖRDÜNCÜ CİNAYET: Avrupa, bizdeki cehalet ve taassup müsaadesiyle; Şeriatı (hâşâ ve kellâ) istibdada müsait zannettiklerinden, nihayet derecede kalben üzölmüşüm. Onların zannını tekzip

(1): Bediüzzamana zurefâdan biri, bir gün, irfaniyle mütenasip bir esvap giymesi lüzumundan bahseder. Müşarünileyh de: "Siz, avusturya'ya güya boykot yapıyorsunuz, hem onun gönderdiği kalpakları giyiyorsunuz. Ben ise, bütün avrupa'ya boykot yapıyorum, onun için yalnız memleketimin maddî ve mânevî mâmulâtını giyiyorum" buyurmuştur.

etmek için, Meşrutiyeti herkesten ziyade Şeriat namına alkışladım. Lâkin yine korktum ki, başka bir istibdat tekrar o zannı tasdik eder diye, ne kadar kuvvetim varsa Ayasofya Camiinde meb'usana hitaben feryat ettim. Ve söyledim ki: "Meşrutiyeti, Meşrûiyyet ünvanı ile telâkki ve telkin ediniz. Tâ, yeni ve gizli ve dinsiz bir istibdat, pis eliyle o mübareki, ağrazına siper etmekle lekedar etmesin. Hürriyeti, Âdâb-ı Şeriatle takyid ediniz; zira cahil efrat ve avam-ı nâs, kayıtsız hür olsa, şartsız tam serbest olsa, sefih ve itaatsiz olur. Adalet Namazında Kıbleniz dört Mezhep olsun. Tâ ki, Namaz sahih ola. Zira; Hakaik-i Meşrutiyetin sarahaten ve zımnın ve iznen Dört Mezhepten istihracı mümkün olduğunu dâva ettim. Ben ki, bir âdi Talebeyim; Ulemaya farzolan bir Vazifeyi omuzuma aldım, demek cinayet ettim ki, bu tokadı yedim!

BEŞİNCİ CİNAYET: Gazeteler; iki kıyas-ı fâsid cihetiyle ve haysiyet kırıcı bir neşriyat ile, Ahlâk-ı İslâmiyeyi sarstılar ve Efkâr-ı Umumiyyeyi perişan ettiler. Ben de, gazetelerle onları reddeden Makaleler neşrettim. Dedim ki:

- Ey gazeteciler! Edibler edebli olmalı; hem de Edeb-i İslâmiye ile müteeddib olmalı. Ve onların sözleri, Kalb-i Umumî-i Müşterek-i Milletten, bitarafane çıkmalı. Ve matbuat nizamnamesini, Vicdanınızdaki Hiss-i Diyanet ve Niyet-i Hâlisâ tanzim etmeli. Halbuki siz, iki kıyas-ı fâsidle, yâni: Taşrayı İstanbul'a ve İstanbul'u avrupa'ya kıyas ederek efkâr-ı umumiyyeyi bataklığa düşürdünüz; ve şahsî garazları ve fikr-i intikamı uyandırdınız. Zira elifba okumayan çocuğa felsefe-i tabiiye dersi verilmez! Ve erkeğe, tiyatrocı karı libası yakışmaz! Ve avrupa'nın hissiyatı, İstanbul'da tatbik olunmaz! Akvamın ihtilâfı; mekânların ve aktârın tehalüfû, zamanların ve asırların ihtilâfı gibidir. Birisinin libası, ötekinin endamına gelmez. Demek, fransız büyük ihtilâli, bize tamamen hareket düsturu olamaz! Yanlışlık, tatbik-i nazariyat ve mukteza-yı hâli düşünmemekten çıkar.

Ben ki, ümmî bir köylüyüm, böyle cerbezeli ve mugalâtalı ve ağrazlı muharrirlere nasihat ettim. Demek cinayet işledim (!)..

ALTINCI CİNAYET: Kaç defa, büyük içtimalarda heyecanları hissettim, korktum ki, avâm-ı nâs, siyasete karışmakla asayişî ihlâl etsinler. Türkçeyi yeni öğrenen köylü bir Talebenin lisanına yakışacak

lâfızlarla, heyecanı teskin ettim. Ezcümle, Bayezid'de Talebenin içtimain-da ve Ayasofya Mevlidinde ve Ferah Tiyatrosundaki heyecana yetiştim; bir derece heyecanı teskin ettim. Yoksa bir fırtına daha olacaktı. Ben ki bedevî bir adamım; medenîlerin entrikalarını bildiğim halde, işlerine karıştım. Demek, cinayet ettim (!)...

YEDİNCİ CİNAYET: İşittim "İttihad-ı Muhammedî (A.S.M.)" nâmiyle bir cemiyet teşekkül etmiş. Nihayet derecede korktum ki, bu İsm-i Mübarekin altında, bazılarının bir yanlış hareketi meydana gelsin. Sonra işittim: Bu İsm-i Mübareki, bazı mübarek zevat, Süheyl Paşa ve Şeyh Sadık gibi zatlar; daha basit ve sırf İbadete ve Sünnet-i Seniye tebaiyete nakletmişler. Ve o siyasî cemiyetten kat-ı alâka ettiler; siyasete karışmayacaklar; lâkin tekrar korktum, dedim: Bu İsim umumun hakkıdır, tahsis ve tahdit kabul etmez. Ben nasıl ki dindar müteaddit cemiyete bir cihetle mensubum. Zira, maksatlarını bir gördüm. Kezalik, o İsm-i Mübareke intisab ettim. Lâkin târif ettiğim ve dahil olduğum İttihad-ı Muhammedî'nin (A.S.M.) târifi budur ki: Şarktan garba, cenuptan şimale uzanan bir Silsile-i Nuranî ile merbut bir Dairedir; dahil olanlar da bu zamanda üç yüz milyondan ziyadedir. Bu İttihadın cihetülvahdeti ve irtibatı, Tevhid-i İlâhîdir; Peyman ve Yemini, İmandır. Müntesibleri, Kalûbelâdan dahil olan umum Mü'minlerdir; defter-i esmâları da Levh-i Mahfuzdur; bu İttihadın nâşir-i efkârı, umum Kütüb-ü İslâmiyedir; günlük gazeteleri de İ'lâ-yı Kelimetullahı hedef-i maksad eden umum dinî gazetelerdir. Klüb ve encümenleri, Cami ve Mescidlerdir ve Dinî Medreseler ve Zikirhanelerdir, merkezi de Haremeyn-i Şerifeyndir. Böyle Cemiyetin Reisi Fahr-i Âlemdir (A.S.M.) ve mesleği, herkes kendi nefsiyle mücahede, yâni Ahlâk-ı Ahmediye (A.S.M.) ile tahallûk ve Sünnet-i Nebeviyeyi İhya ve başkalara da muhabbet ve eğer zarar etmezse nasihat etmektir. Bu İttihadın Nizamnamesi, Sünnet-i Nebeviye ve Kanunnamesi Evâmir ve Nevahi-i Şer'iyedir ve kılınçları da Berâhin-i Katıdır. Zira, medenîlere galebe çalmak, ikna iledir, icbar ile değildir! Taharri-i Hakikat, Muhabbet iledir. Husumet ise, vahşet ve taassuba karşı idi. Hedef ve maksatları da, İ'lâ-yı Kelimetullahtır. Şeriatta; yüzde doksan dokuz Ahlâk, İbadet, Âhiret ve Fazilete aid'dir, yüzde bir nisbetinde siyasete mütealliktir; onu da Ulûlemirlerimiz düşünsünler. Şimdiki maksadımız O Silsile-i Nûraniyeyi ihtizaza getirmekle herkesi bir Şevk-i Hâhiş-i Vicdaniye

ile tarîk-i terakkide Kâbe-i Kemalâta sevketmektir. Zira, İ'lâ-yı Kelime-tullahın bu zamanda bir büyük sebebi, maddeten terakki etmektir!

İşte ben bu İttihadın efradındanım ve bu İttihadın tezahürüne teşebbüs edenlerdenim. Yoksa, sebep-i iftirak olan fırkalardan, partilerden değilim...

Elhâsıl, Sultan Selim'e biat etmişim, onun İttihad-ı İslâmdaki fikrini kabul ettim. Zira o, vilâyat-ı şarkiyeyi ikaz etti, onlar da ona biat ettiler. Şimdiki Şarklılar, o zamandaki Şarklılardır. Bu meselede seleflerim; Şeyh Cemaleddin-i Efganî, allâmelerden Mısır Müftüsü merhum Muhammed Abdüh, müfrit âlimlerden Ali Suavi, Hoca Tahsin ve İttihad-ı İslâmı hedef tutan Namık Kemal ve Sultan Selimdir ki demiş:

İhtilâf ü tefrika endişesi,
Kûşe-i kabrimde hattâ bikarar eyler beni;
İttihadken savlet-i a'dayı def'e çaremiz,
İttihad etmezse millet, dağıdar eyler beni...

Yavuz Sultan Selim

Ben zâhiren buna teşebbüs ettim, iki Maksad-ı Azim için:

Birincisi: O İsmi tahdit ve tahsisden halâs etmek ve umum Mü'minlere şumulünü ilân etmek; tâ ki tefrika düşmesin ve evham çıkmamasın.

İkincisi: Bu geçen musibet-i azîmeye sebebiyet veren fırkaların iftirakının Tevhid ile önüne sed olmaktı. Vâesefa ki zaman fırsat vermedi; sel geldi, beni de yıktı. Hem derdim: Bir yangın olsa, bir parçasını söndüreceğim. Fakat Hocalık elbisem de yandı; ve uhdesinden gelemediğim bir yalancı şöhret de maalmemnuniye ref oldu. Ben ki âdi bir adamım, böyle meclis-i meb'usan ve âyan ve vükelânın en mühim vazifelerini düşündürecek bir emri uhdeme aldım. Demek cinayet ettim (!)...

.....

SEKİZİNCİ CİNAYET: Ben işittim ki, askerler bazı cemiyetlere intisap ediyorlar. Yeniçerilerin hâdise-i müthişesi hatırıma geldi. Gayet telâş ettim. Bir gazetede yazdım ki: "Şimdi en Mukaddes Cemiyet,

Ehl-i İman askerlerin Cemiyetidir. Umum Mü'min ve Fedakâr Askerlerin mesleğine girenler, neferden seraskere kadar dahildir. Zira; İttihat, Uhuvvet, İtaat, Muhabbet ve İ'lâ-yı Kelimetullah, dünyanın en Mukaddes Cemiyetinin maksadıdır. Umum Mü'min Askerler, tamamiyle bu maksada mazhardırlar. Askerler merkezdir; millet ve cemiyet, onlara intisap etmek lâzımdır. Sair cemiyetler, milleti, asker gibi mazhar-ı muhabbet ve uhuvvet etmek içindir. Amma İttihad-ı Muhammedî (A.S.M.) ki; umum Mü'minlere şâmildir, cemiyet ve fırka değildir. Merkezi ve saff-ı evveli; Gaziler, Şehitler, Âlimler, Mürşitler teşkil ediyor. Hiçbir Mü'min ve Fedakâr Asker (zabit olsun, nefer olsun) hariç değil ki; tâ intisaba lüzum kalsın. Lâkin bazı cemiyet-i hayriye, kendine İttihad-ı Muhammedî diyebilir, buna karışmam.

Ben ki âdi bir Talebeyim. Böyle büyük Ulemanın Vazifelerini gasbettim. Demek cinayet ettim.(!)

DOKUZUNCU CİNAYET: Martın otuz birinci günündeki dehşetli hareketi iki üç dakika uzaktan temaşa ettim. Müteaddit metâlîbi işittim. Fakat, yedi renk süratle çevrilse, yalnız beyaz görüldüğü gibi, o ayrı ayrı matlablardaki fesâdâtı binden bire indiren ve avâmı anarşilikten kurtaran ve efrad elinde kalan umum siyaseti, mucize gibi muhafaza eden "Lâfz-ı Şeriat" yalnız görüldü. Anladım: İş fena, itaat muhtel, nasihat tesirsizdir. Yoksa, her vakit gibi, yine o ateşin söndürülmesine teşebbüs edecektim. Fakat avâm çok, bizim hemşehriler gafil ve safdil. Ben de şöhrat-i kâzibe ile görünüyorum. Üç dakikadan sonra çekildim, Bakırköyüne gittim; tâ beni tanıyanlar karışmasınlar, rastgelenlere de karışmamak tavsiye ettim. Eğer zerre miktar dahlim olsaydı, zaten elbisem beni ilân ediyor, istemediğim bir şöhrat de beni herkese gösteriyordu, bu işde pek büyük görünecektim. Belki ayastafanos'a kadar, tek başıma olsun, Hareket Ordusuna mukabele ederek isbat-ı vücud edecektim; merdâne ölecektim. O vakit dahlim bedihî olurdu; tahkike lüzum kalmazdı.

İkinci günde bir ukde-i hayatımız olan itaat-i askeriye den sual ettim; dediler ki:

- Askerlerin zabitleri, asker kıyafetine girmiş, itaat çok bozulmamış.

Tekrar sual ettim:

- Kaç zabıt vurulmuş?

Beni aldattılar; dediler:

- Yalnız dört tane; onlar da, müstebid imişler; hem Şeriatın Âdâb ve hududu icra olunacak.

Bir de gazetelere baktım; onlar da o kıyâmı meşru gibi tasvir ediyorlardı. Ben de bir cihette sevindim; zira, en Mukaddes Maksadım, Şeriatın Ahkâmını tamamen icra ve tatbiktir. Fakat, İtaat-i Askeriyeye halel geldiğinden, nihayet derecede me'yus ve müteessir oldum ve umum gazetelerle askere hitaben neşrettim ki:

"Ey askerler! Zabıtleriniz bir günah ile nefislerine zulmediyorlarsa, siz o itaatsizlikle otuz milyon Osmanlı ve üç yüz milyon Nüfus-u İslâmiyenin haklarına bir nevi zulmediyorsunuz. Zira, umum İslâm ve Osmanlıların Haysiyet, Saadet ve Bayrak-ı Tevhîdi, bu zamanda bir cihette sizin İtaatinizle kaimdir. Hem de Şeriat istiyorsunuz; fakat itaatsizlikle Şeriata muhalefet ediyorsunuz."

Ben onların hareketini, Şecaatlerini okşadım. Zira, efkâr-ı umumiyenin yalancı tercümanı olan gazeteler, nazarımıza hareketlerini meşru göstermişlerdi. Ben de takdir ile beraber nasihatımı bir derece tesir ettirdim, isyanı bir derece bastırdım. Yoksa, böyle âsân olmazdı. Ben ki bilfiil tımarhaneyi ziyaret etmiş bir adamım, "Neme lâzım, böyle işleri Akıllılar düşünsün" demediğimden cinayet ettim (!)...

ONUNCU CİNAYET: Harbiye Nezaretindeki askerler içine Cuma günü Ulema ile beraber gittim. Gayet müessir nutuklarla sekiz tabur askeri itaate getirdim. Nasihatlerim tesirini sonradan gösterdi. İşte Nutkun sureti:

"Ey asâkir-i muvahhidîn! Otuz milyon Osmanlı ve üçyüz milyon İslâmın Namusu ve Haysiyeti ve Saadeti ve Bayrak-ı Tevhîdi; bir cihette sizin İtaatinize vâbestedir. Sizin zabıtleriniz, bir günah ile kendi nefisine zulmetse, siz bu itaatsizlikle üçyüz milyon İslâma zulmediyorsunuz. Zirâ bu itaatsizlikle Uhuvvet-i İslâmiyeyi tehlikeye atıyorsunuz. Biliniz ki: Asker ocağı, cesîm ve muntazam bir fabrikaya benzer; bir çark itaatsizlik etse, bütün fabrika herc ü merc olur. Asker neferatı, siyasete karışmaz; Yeniçeriler şahiddir.

Siz "Şeriat" dersiniz, halbuki Şeriata muhalefet ediyorsunuz ve lekedar ediyorsunuz. Şeriatla, Kur'ânla, Hadîsle, Hikmetle, Tecrübeyle sâbittir ki: sağlam, dindar, hakperest Ulûlemre itaat farzdır. Sizin Ulûleminiz, Üstadınız; zabitlerinizdir. Nasıl ki mahir mühendis, hâzık tabib; bir cihette günahkâr olsalar, tıp ve hendeselerine zarar vermez. Kezalik, Münevver-ül-Efkâr ve fenn-i harbe âşına, mektepli, hamiyetli, Mü'min zabitlerinizin bir cüz'î nâmeşrû hareketi için İtaatinize hâlel vermekle, Osmanlılara, İslâmlara zulmetmeyiniz! Zira itaatsizlik, yalnız bir zulüm değil, milyonlarca nüfusun hakkına bir nevi tecavüz demektir. Bilirsiniz ki; bu zamanda Bayrak-ı Tevhid-i İlâhî, sizin Yed-i Şecaatinizdedir. O Yedin kuvveti de, İtaat ve İntizamdır. Zira, bin muntazam ve mutî asker, yüzbin başıbozuğa mukabildir. Ne hacet, yüz sene zarfında, otuz milyon nüfusun vücuda getirmedığı böyle pek çok kan döktüren inkılâpları, siz, İtaatinizle kan dökmeden yaptınız.

Bunu da söylüyorum ki: Hamiyetli ve Münevverülfikir bir zabiti zayı etmek, mânevî kuvvetinizi zayı etmektir.

Zira şimdi hükümferma: Şecaat-ı İmaniye ve Akliye ve Fenniye'dir. Bazan bir Münevverülfikir, yüze mukabildir. Ecnebler, size bu şecaatle galebeye çalışıyorlar. Yalnız Şecaat-i Fıtriye kâfi değil!...

Elhâsıl, Fahr-i Âlemin Fermanını size Tebliğ ediyorum ki; İtaat Farzdır, zabitinize isyan etmeyiniz!

Yaşasın askerler! Yaşasın meşrûta-i meşrûa!... "

Demek ki ben, bu kadar Âlim varken böyle mühim Vazifeleri deruhte ettiğimden, cinayet ettim (!)...

ONBİRİNCİ CİNAYET: Ben, Vilâyat-ı Şarkiyede, aşiretlerin hâl-i perişanîyetini görüyordum. Anladım ki: Dünyevî Saadetimiz, bir cihetle fûnun-u cedîde-i medeniye ile olacak. O fûnûnun da gayr-ı müteaffin bir mecrası Ulema ve bir menbâi da Medreseler olmak lâzımdır.

Tâ, Ulema-i Din, fûnûn ile ünsiyet peyda etsin. Zira, o vilâyâtta, yarı bedevî vatandaşların zimam-ı ihtiyarı, Ulema elindedir. Ve o sâik ile Der-Saadete geldim. Saadet tevehhümüyle o vakit de (şimdi münkasım olmuş, şiddetlenmiş olan) istibdatlar, merhum Sultan-ı

Mahlûa isnad edildiği halde, onun Zaptiye Nazırı ile bana verdiği maaş ve ihsan-ı şâhânesini kabul etmedim, reddettim, hatâ ettim. Fakat o hatâm, Medrese İlmiyle dünya malını isteyenlerin yanlışlarını göstermekle, hayır oldu. Aklımı feda ettim, Hürriyetimi terketmedim. O şefkatli Sultana boyun eğmedim. Şahsî menfaatimi terkettim. Şimdiki sivrisinekler, beni cebirle değil, muhabbetle kendilerine müttetik edebilirler. Bir buçuk senedir burada memleketimin neşr-i maarifi için çalışıyorum. İstanbul'un ekserisi bunu bilir. Ben ki, bir hammalın oğluyum; bu kadar dünya bana müyesser iken, kendi nefsimi hammal oğulluğundan ve fakr-ı halden çıkarmadım ve dünya ile kökleşemediğim ve en sevdiğim mevki olan Vilâyât-ı Şarkiyenin yüksek dağlarını terketmekle millet için tımarhaneye ve tevkifhaneye ve meşrutiyet zamanında işkenceli hapis-haneye düşmeme sebebiyet veren öyle umurlara teşebbüs etmekle büyük bir cinayet eyledim ki, bu dehşetli mahkemeye girdim (!)...

YARI CİNAYET: Şöyle ki: Daire-i İslâmın merkezi ve rabıtası olan Nokta-i Hilâfeti elinden kaçırmamak fikriyle ve sâbık Sultan merhum Abdülhamid Han Hazretleri, sâbık içtimâî kusurâtını derk ile nedamet ederek kabul-ü nasihata istidat kesbetmiş zanniyle ve "Aslâh tarik, müsâlâhadır" mülâhazasıyla, şimdiki en çok ağraz ve infîlâta mebde ve tohum olan bu vukua gelen şiddet suretini daha ahsen surette düşündüğümden, merhum Sultan-ı sâbika, ceride lisaniyle söyledim ki: "Münhasif Yıldızı darülfünun et; tâ, Süreyya kadar âlî olsun! Ve oraya seyyahlar, zebanîler yerine, Ehl-i Hakikat Melâike-i Rahmeti yerleştir; tâ Cennet gibi olsun! Ve Yıldızdaki milletin sana hediye ettiği servetini, milletin baş hastalığı olan cehaletini tedavi için büyük dinî darülfünunlara sarf ile millete iade et ve milletin mürüvvet ve muhabbetine itimad et. Zira, Senin şâhâne idarene millet mütekeffildir. Bu ömürden sonra sırf Âhireti düşünmek lâzım. Dünya Seni terk etmeden evvel Sen dünyayı terket! Zekât-ül-ömrü Ömr-ü Sâni yolunda sarfeyle. Şimdi muvazene edelim: Yıldız, eğlence yeri olmalı veya darülfünun olmalı? ve içinde seyyahlar gezmeli veya Ulemâ tedris etmeli? Ve gasbedilmiş olmalı veyahut hediye edilmiş olmalı? Hangisi daha iyidir? İnsaf sahipleri hükmetsin."

Ben ki bir gedâyım. Bir büyük Padişaha nasihat ettim. Demek yarı cinayet ettim.

Cinayetin öteki yarısını söylemek zamanı gelmedi. (Hâşiye)

.....

Yazık, eyvahlar olsun! Saadetimiz olan Meşrûtiyet-i Meşrûa, bir menba-ı hayat-ı içtimaiyemiz ve İslâmiyete uygun olan maarif-i cedideye millet nihayet derecede müştak ve susamış olduğu halde; bu hâdisede, ifratperver olanlar, Meşrutiyete garazlar karıştırmakla ve fikren münevver olanlar da, dinsizce harekât-ı lâubaliyane ile milletin rağbetine karşı maatteessûf sed çektiler. Bu seddi çekenler, refetmelidirler; vatan namına rica olunur.

Ey Paşalar, Zabıtlar! Bu on bir buçuk cinayetin şahitleri, binlerle adamdır. Belki, bazılarını İstanbul'un yarısı şahittir. Bu on bir buçuk cinayetin cezasına rıza ile beraber, on bir buçuk sualime de cevap isterim. İşte bu seyyiatıma bedel bir Hasenem de var. Söyliyeceğim:

Herkesin şevkini kıran ve neş'esini kaçırان ve ağrazlar ve taraf-tarlıklar hissini uyandıran ve sebep-i tefrika olan ırkçılık cem'iyât-ı akvamiye teşkiline sebebiyet veren; ve ismi Meşrutiyet ve mânası istibdat olan; ve İttihad ve Terakki ismini de lekedar eden buradaki şûbe-i müstebidaneye muhalefet ettim.

Herkesin bir fikri var. İşte; sulh-u umumî, aff-ı umumî ve ref-i imtiyaz lâzım. Tâ ki; biri, bir imtiyaz ile başkasına haşarat nazariyle bakmakla nifak çıkmasın. Fahr olmasın! Derim: Biz ki hakiki Müslümanız, aldanırız fakat aldatmayız. Bir hayat için yalana tenezzül etmeyiz! Zira biliyoruz ki:

إِنَّمَا الْحِيلَةُ فِي تَرْكِ الْحِيلِ

Fakat, meşrû, hakiki Meşrutiyetin müsemmasına ahd ü peyman ettiğimden, istibdat ne şekilde olursa olsun, - meşrutiyet libası gıysın ve ismini taksın - rast gelsem sille vuracağım.

Fikrimce Meşrutiyetin düşmanı, Meşrutiyeti; gaddar, çirkin ve hilâf-ı Şeriat göstermekle meşveretin de düşmanlarını çok edenlerdir. "Tebeddül-ü esmâ ile, Hakaik tebeddül etmez". En büyük hata, İnsan, kendini hatasız zannetmek olduğundan hatamı itiraf ederim

(Hâşiye): O yarının zamanı; onbeş sene sonra, yirmi sekiz senedir Müellifin sebep-i hapsi olan, "Siracinnur" un âhindeki bahse bakınız, tam o yarı cinayeti bileceksiniz.

ki; nâsın nasihatını kabul etmeden, nâsa nasihatı kabul ettirmek istedim. Nefsimi İrşad etmeden, başkasının İrşadına çalıştığımdan Emr-i Bilmâ'rufu te'sirsiz etmekle tenzil ettim. Hem de tecrübe ile sabittir ki: Ceza, bir kusurun neticesidir; fakat, bazan o kusur, işlenmemiş başka kusurun suretinde kendini gösterir. O adam mâsum iken cezaya müstehak olur. Allah musibet verir, hapse atar, Adalet eder; fakat hâkim ona ceza verir, zulmeder.

Ey Ulûlemir! Bir haysiyetim vardı, onunla İslâmiyet milliyetine Hizmet edecektim, kırdınız. Kendi kendine olmuş, istemediğim bir şöhrat-i kâzibem vardı, onunla avama nasihatı te'sir ettiriyordum; maalmemnuniye mahvettiniz. Şimdi usandığım bir hayat-ı zaîfem var kahr olayım eğer idama esirger isem, merd olmayayım eğer ölmeye gülmekle gitmezsem. Sûreten mahkûmiyetim, vicdanen mahkûmiyetinizi intaç edecektir. Bu hâl bana zarar değil, belki şandır. Fakat millete zarar ettiniz. Zira nasihatımdaki te'siri kırdınız. Saniyen, kendinize zarardır. Zira hasmınızın elinde bir hüccet-i kâtia olurum. Beni mihenk taşına vurdunuz; acaba fırka-i hâlise dediğiniz adamlar böyle mihenge vurulsalar, kaç tanesi sağlam çıkacaktır? Eğer meşrutiyet bir fırkanın istibdadından ibaret ise ve hilâf-ı Şeriat hareket ise

فَلْيَشْهَدْ الثَّقَلَانِ أَنِّي مُرْتَجِعٌ (Hâşiye) Zira yalanlarla ittihad yalandır

ve ifsadat üzerine müesses olan ism-i meşrutiyet fâsiddir. Müsemma-yı meşrutiyet; Hak, Sıdk ve İmtiyazsızlık üzerine beka bulacaktır.

.....

"Otuz Bir Mart Hâdisesi" denilen o sâika ve müthiş fırtına, âdi sebepler tahtında öyle bir istibdâd-ı tabîfi müheyya etmişti ki; neticesi hercümerç olduğu halde, min-indillâh, Ehl-i Kıyamın lisanına daima Mu'cizesini gösteren İsm-i Şeriat geldi. O fırtınayı gayet hafif geçirdiğinden, Nisanın nısfından sonraki gazeteleri indallah mahkûm ediyor. Zira o hadiseye sebebiyet veren yedi mes'ele ve onunla beraber yedi hal nazar-ı mütalâaya alınsa, Hakikat tezahür eder. Onlar da bunlardır:

1- Yüzde doksanı, İttihad ve Terakki'nin aleyhinde, hem onların

(Hâşiye): Yâni: Bütün dünya, cin ve ins ; şahit olsun ki, ben mürteciyim.

tahakkümü ve istibdadı aleyhinde bir hareket idi.

2- Fırkaların meydân-ı münakaşatı olan vükelâyı tebdil idi.

3- Sultan-ı Mazlumu, sukut-u musammemden kurtarmaktı.

4- Hissiyat-ı askeriye'nin ve Âdâb-ı Dindaranelerinin muhalif telkinatının önüne sed olmağı.

5- Pek çok büyütülen Hasan Fehmi Bey'in kâtilini meydana çıkarmaktı.

6- Kadro haricine çıkanları ve alay zabitlerini mağdur etmemekti.

7- Hürriyeti, sefahete şumulünü men ve Âdâb-ı Şeriatla tahdit ve avâmın siyaset-i şer'î bildikleri yalnız Kısas ve Kat-ı Yed haddini ? icra idi.

Fakat zemin bataklık.. ve dam (tuzak) ve plân serilmişti. Mukaddes olan İtaat-ı Askeriye feda edildi. Üssülesas esbab, fırkaların taraftarane ve garazkârane münakaşatı ve gazetelerin belâgat yerine mübalâgat ve yalan ve ifratperverane keşmâkeşleri idi. Bu metâlib-i seb'ada nasıl ki yedi renk çevrilse yalnız beyaz görünür; bunda da yalnız Ziyâ-yı Şeriat-ı Beyzâ tecelli etti, fesadın önüne sed çekti.

.....

Bütün kuvvetimle derim ki: Terakkimiz, ancak, milliyetimiz olan İslâmiyetin Terakkisiyle ve Hakaik-i Şeriatın Tecellisiyledir. Yoksa, "Yürüyüşünü terketti, başkasının da yürüyüşünü öğrenmedi" olan darb-ı mesele mâsadak olacağız. Evet hem Şan ü Şeref-i Millet-i İslâmiye, hem Sevab-ı Âhiret, hem Hamiyet-i Milliye hem Hamiyet-i İslâmiye, hem Hubb-u Vatan, hem Hubb-u Din ile mütehasis olmalıyız.

Ey Paşalar, Zabitler! Cinayetlerime ceza ve şimdi suallerime de cevap isterim. İslâmiyet ise, İnsaniyet-i Kübrâ.. ve Şeriat ise, Medeniyet-i Fuzlâ (en Faziletli Medeniyet) olduğundan; Âlem-i İslâmiyet, medine-i fâzıla-i eflâtûniyye olmağa sezâdır.

Birinci Sual: (Hâşiye) Gazetelerin aldatmalarıyla meşrû bilerek

(Hâşiye): Bu sualler kırk-elli mâsum mahbusun tahliyesine sebep oldu.

buradaki görenek ve âdâta binaen cereyan-ı umumîye kapılan safdillerin cezası nedir?

İkinci Sual: Bir İnsan yılan suretine girse, yahut bir Veli haydut kıyafetine girse, veyahut meşrutiyet, istibdat şekline girse; ona taarruz edenlerin cezası nedir? Belki; hakikaten onlar yılandırlar, haydutturlar ve istibdattırlar.

Üçüncü Sual: Acaba, müstebit yalnız bir şahıs mı olur? Müteaddit şahıslar müstebit olmaz mı? Bence "Kuvvet, Kanunda olmalı" yoksa istibdat münkasım olmuş olur ve komitecilikle tam şiddetlenir.

Dördüncü Sual: Bir mâsumu idam etmek mi, yoksa on cânıyı afvetmek mi daha zarardır?

Beşinci Sual: Maddî tazyikler, Ehl-i Meslek ve fikre galebe etmediği gibi, daha ziyade nifak ve tefrika vermez mi?

Altıncı Sual: Bir mâden-i hayat-ı içtimaiyemiz olan İttihad-ı Millet; ref-i imtiyazdan başka ne ile olur?

Yedinci Sual: Müsavatı ihlâl ve yalnız bazılara tahsis ve haklarında kanunu tamamiyle tatbik etmek, zahiren Adalet iken, bir cihette acaba müsavatsızlıkla zulüm ve garaz olmaz mı? Hem de tebrîe ve tahliye ile masumiyetleri tebeyyün eden ekser-i mahbusünin, belki yüzde sekseni masum iken, acaba; ekseriyet nokta-i nazarında bu hal hükümfermâ olsa, garaz ve fikr-i intikam olmaz mı? Divan-ı Harbe diyeceğim yok, ihbar edenler düşünsünler.

Sekizinci Sual: Bir fırka kendisine bir imtiyaz taksa, herkesin en hassas nokta-i asabiyesine daima dokundura dokundura zorla herkesi Meşrutiyete muhalif gibi gösterse ve herkes de onların kendilerine taktığı ism-i meşrutiyet altında olan muannid istibdada ilişmiş ise, acaba kabahat kimdedir?

Dokuzuncu Sual: Acaba, bahçıvan bir bahçenin kapısını açsa, herkese ibahe etse, sonra da zâyiat vuku bulsa, kabahat kimdedir?

Onuncu Sual: Fikir ve söz hürriyeti verilse, sonra da muaheze olunsa, acaba bîçare milleti ateşe atmak için bir plân olmaz mı? Böyle olmasa idi, başka bahaneyle mevki-i tatbiki konulacağı hayale gelmez mi idi?

On Birinci Sual: Herkes meşrutiyete yemin ediyor. Halbuki ya müsemma-yı meşrutiyete kendi muhalif, veya muhalefet edenlere karşı sükût etse, acaba keffaret-i yemin vermek lâzım gelmez mi? Ve millet yalancı olmaz mı? Ve mâsum olan efkâr-ı umumiye; yalancı, bunak ve gayr-ı mümeyyiz addolunmaz mı?

Elhasıl: Şedit bir istibdat ve tahakküm, cehalet cihetiyle şimdi hükümfermâdır. Güya istibdat ve hafiyelik, tenasuh etmiş. Ve maksad da Sultan Abdülhamid'den istirdâd-ı hürriyet değilmiş, belki; hafif ve az istibdadı, şiddetli ve kesretli yapmış!

Yarım Sual: Nazik ve zayıf bir vücut ki; sivrisineklerin ve arıların ısırmasına tahammül edemediği için gayet telâş ve zahmetle onları def'e çalışırken biri çıksa, dese ki: "Maksadı, sivrisinekleri, arıları defetmek değil, belki büyük arslanı ikaz edip kendine musallat etmek ister." Acaba böyle demekle hangi ahmağı kandıracaktır?

Sualin diğer yarısı çıkmağa izin yoktur!

.....

Ey paşalar, zabitler! Bütün kuvvetimle derim ki:

Gazetelerde neşrettiğim umum makalâtımdaki umum Hakaikde nihayet derecede musırrım. Şayet zaman-ı mâzî cânibinden Asr-ı Saadet mahkemesinden Adaletnâme-i Şeriatla dâvet olunsam, neşrettiğim Hakaiki aynen ibraz edeceğim. Olsa olsa, o zamanın ilcaatının modasına göre bir libas giydireceğim. Şayet müstakbel tarafından üçyüz sene sonraki tenkidat-ı ukalâ mahkemesinden tarih celbnamesiyle celbolunsam; yine bu Hakikatları, tevessü ve inbisat ile çatlayan bazı yerlerini yamalamakla beraber taze olarak orada da göstereceğim. Demek Hakikat

tahavvül etmez. Hakikat hakdır. **الْحَقُّ يَعْلُو وَلَا يُعْلَى عَلَيْهِ** Millet uyanmış; mugalâta ve cerbeze ile iğfal olunsam, devam etmiyecektir. Hakikat telâkki olunan hayâlin, ömrü kısadır. Feveran eden efkâr-ı umumiye ile o aldatmalar ve muğalâtalar dağılacak ve Hakikat meydana çıkacaktır,

إِنْ شَاءَ اللَّهُ

Sizin işkenceli hapisihanenizin hali: Zaman müdhiş, mekân muvahiş, mahbûsîn mütevahhiş, gazeteler mürçif, efkâr müşevveş,

Kalbler hazin, Vicdanlar müteessir ve me'yus; bidayet-i halde me'murlar şemâetli, nöbetçiler müz'ic olmakla beraber; Vicdanım beni tâzib etmediği için, o hâl bana eğlence gibi idi. Musibetlerin tenevvüü mûsinin nağmelerinin tenevvüü gibi bana geliyordu. Hem de, geçen sene tımarhanede tahsil ettiğim Dersi, şimdi bu mektebde itmam ettim. Musibet zamanının uzunluğundan, uzun Dersler gördüm. Dünyanın Ruhanî lezzeti olan Hüzn-ü Mâsumane ve Mazlumânedi: "Zaife Şefkat ve gadre şiddet-i nefret" Dersini aldım.

Ümidim kavidir ki, çok mâsumların Kalblerinden Hararet-i Hüzün ile tebahhur eden "Ây", "Vay" ve "Ah" lar Rahmetli bir bulut teşkil edecektir. Ve Âlem-i İslâm'daki yeni yeni İslâm Devletlerinin teşekkülleriyle o Rahmetli bulut teşekküle başlamıştır.

Eğer medeniyet, böyle haysiyet kırıcı tecavüzlere ve nifak verici iftiralara ve insafsızcasına intikam Fikirlerine ve şeytancasına mugâlâtalara ve diyanette lâubalicesine hareketlere müsaîd bir zemin ise, herkes şahid olsun ki; o "Saadet-Saray-ı Medeniyet" tesmiye olunan böyle mahall-i ağıza bedel; Vilâyât-ı Şarkiyenin, hürriyet-i mutlakanın meydanı olan yüksek dağlarındaki bedeviyet ve vahşet çadırlarını tercih ediyorum. Zira bu mimsiz medeniyette görmediğim Hürriyet-i Fikir ve Serbesti-i Kelâm ve Hüsn-ü Niyet ve Selâmet-i Kalb, Şarkî Anadolunun dağlarında tam mânasiyle hükümfermâdır.

Bildiğime göre, edibler edebli olurlar. Edebsiz bazı gazeteleri, nâşir-i ağız görüyorum. Eğer edeb böyle ise ve efkâr-ı umumiye böyle karmakarışık olsa, şahid olunuz ki, böyle edebiyattan vazgeçtim; bunda da dahil değilim. Vatanımın yüksek dağlarında, yâni Başid başındaki ecrâm ve Elvâh-ı Âlemi, gazetelere bedel mütalâa edeceğim.

**Muarradır Feza-yı Feyzimiz şeyn-i temennadan;
Bize dâd-ı Ezeldir, zîrden bâlâdan istiğna.
Çekildik neşve-i ümidden, tûl-ü emellerden;
Öyle mecnunuz ki, ettik vuslat-ı leylâdan istiğna!..**

Tenbih: Medeniyetten istifam, sizi düşündürecek. Evet böyle istibdat ve sefahete ve zilletle memzuç medeniyete bedeviyeti tercih ediyorum. Bu medeniyet; eşhası, fakir ve sefih ve ahlâksız eder. Fakat hakiki medeniyet; Nev-i İnsanın Terakki ve Tekemmülüne,

ve mahiyet-i nev'iyyesinin kuvveden fiile çıkmasına Hizmet ettiğinden, bu nokta-i nazardan Medeniyeti istemek, İnsaniyeti istemektir. Hem de Mâna-yı Meşrutiyete ibtilâ ve muhabbetimin sebebi şudur ki: Asyanın ve Âlem-i İslâmın istikbalde Terakkisinin birinci kapısı, Meşrutiyet-i Meşrua ve Şeriat dairesindeki Hürriyettir!

Ve tâlih ve taht ve Baht-ı İslâmın anahtarı da, Meşrutiyetteki Şûrâdır. Zira, şimdiye kadar üçyüz yetmiş milyon İslâm, ecânibin istibdad-ı mânevîsi altında eziliyordu. Şimdi Hâkimiyet-i İslâmiye; Âlemde, bâhusus bundan sonra Asya'da hükümfermâ olduğu halde her bir Ferd-i Müslüman hâkimiyetin bir cüz-ü hakikisine malik olur. Ve Hürriyet, üç yüz yetmiş milyon İslâmı esaretten halâs etmeye bir çare-i yegânedir. Farz-ı muhâl olarak burada yirmi milyon nüfus, te'sis-i hürriyette çok zarar-dîde olsalar da, feda olsunlar.. yirmiye verir, üçyüzü alırız.

Yazık, eyvahlar olsun! Bizdeki unsurlar, ırklar; hava gibi muhtelittir, su gibi memzuç olmamışlar. **إِنْ شَاءَ اللَّهُ**, Elektrik-i Hakaik-i İslâmiyetle

imtizaç ederek, Ziya-yı Maârif-i İslâmiye hararetiyle kuvvet tevliid ederek, bir Mizac-ı Mûtedile-i Adalet vücuda gelecektir!

Yaşasın Meşrutiyet-i Meşrua, sağ olsun Hakikat-ı Şeriatın terbiye-sinden tam ders alan Neyyir-i Hürriyet!

İstibdadın Garîbüzzamanı
Meşrutiyetin Bediüzzamanı
Şimdikin de Bid'atüzzamanı

Said Nursî

* * *

Bundan sonra; İstanbul'da fazla kalmaz, Van'a gitmek üzere İstanbul'dan ayrılır, Batum yoluyla Van'a giderken Tiflis'e uğrar. Tiflis'de, Şeyh San'an Tepesine çıkar. Dikkatle etrafı temaşa ederken yanına bir rus polisi gelir ve sorar:

- Niye böyle dikkat ediyorsun?

Bediüzzaman der:

- Medresemin plânını yapıyorum.

O der:

- Nerelisin?

Bediüzzaman:

- Bitlisliyim.

rus polisi:

- Bu Tiflis'dir!

Bediüzzaman:

- Bitlis, Tiflis birbirinin Kardeşidir.

rus polisi:

- Ne demek?

Bediüzzaman:

- Asya'da Âlem-i İslâmda üç Nur birbiri arkasında inkişafa başlıyor. Sizde birbiri üstünde üç zulmet inkişafa başlayacaktır. Şu perde-i müstebidane yırtılacak, takallüs edecek, ben de gelip burada Medrese mi yapacağım.

rus polisi:

- Heyhat!.. Şaşarım senin ümidine?

Bediüzzaman:

- Ben de şaşarım senin aklına! Bu kışın devamına ihtimâl verebilir misin? Her kışın bir baharı, her gecenin bir neharı vardır.

rus polisi:

- İslâm, parça parça olmuş?

Bediüzzaman:

- Tahsile gitmişler. İşte Hindistan, İslâmın müstaid bir veledidir; ingiliz mekteb-i idadisinde çalışıyor. Mısır, İslâmın zeki bir mahdumu-
dur; ingiliz mekteb-i mülkiyesinden ders alıyor. Kafkas ve Türkistan, İslâmın iki bahâdır oğullarıdır; rus mekteb-i harbiyesinde talim ediyorlar. İlâ âhir...

Yahu, şu asilzade evlâd, şehadetnamelerini aldıktan sonra, herbiri bir kıt'a başına geçecek, muhteşem âdil pederleri olan İslâmiyetin Bayrağını Âfâk-ı Kemalâtta temevvüç ettirmekle, Kader-i Ezelînin nazarında feleğin inadına, nev-i beşerdeki Hikmet-i Ezeliyyenin Sırrını ilân edecektir.

* * *

Van'a muvasalat ettikten sonra, aşâiri (aşiretleri) dolaşarak içtimaî, medenî, ilmî Derslerle onları İrşada çalışmıştır. Bu hususta,

sual-cevap halinde, "Münâzarat" isimli bir Kitab neşretmiştir.

Bediüzzamanın bir taraftan ehl-i siyasetle, diğer taraftan halk tabakası ve aşiretlerle muhaveresi, şüphesiz ki gayet merakâverdir. Bütün bunlarda; bu Zatın yegâne azim ve gayesinin İslâmiyet Nurunun ve Kur'an Hakikatlarının dünyaya yayılması olduğu ve kendisinin de bir Dellâl-ı Kur'an Vazifesini bütün hayatında ifa ettiği görülmektedir.

Bediüzzamanın, Şarkdaki aşâirle muhavere ve münazaralarından bir kaç misâl

Sual: Dine zarar olmasın, ne olursa olsun?

Elcevab: İslâmiyet, Güneş gibidir, üflemeyle sönmez; gündüz gibidir, göz yummakla gece olmaz. Gözünü kapayan, yalnız kendine gece yapar.

Hem de, mağlûb bîçare bir reise, yahut müdahin me'murlara, ve yahut mantıksız bir kısım zabıtlere itimad edilirse ve Dinin Himayesi onlara bırakılırsa mı daha iyidir, yoksa efkâr-ı âimme-i milletin arkasındaki Hissiyat-ı İslâmiyenin mâdeni olan ve herkesin Kalbindeki Şefkat-i İmaniye olan Envâr-ı İlâhînin Lemeatının İçtimalarından ve Hamiyet-i İslâmiyenin şerârât-ı neyyiranesinin imtizacından hasıl olan Amud-u Nuranînin ve o seyf-i elmasın hamiyetine bırakılırsa mı daha iyidir? Siz muhakeme ediniz!

Evet şu Amud-u Nuranî; Dinin Himayetini; Şehametinin başına, murakabesinin gözüne, Hamiyetinin omuzuna alacaktır. Görüyorsunuz ki: Lemeat-ı müteferrika, tele'lüe başlamış, yavaş yavaş incizab ile imtizaç edecektir. Fenn-i hikmette takarrur etmiştir ki: Hiss-i Dinî, bâhusus Din-i Hakk-ı Fitrînin sözü daha nâfiz, Hükmü daha âlî, Te'siri daha şediddir.

Evet, evet.. eğer sivrisinek tantanasını kesse, bal arısı demdemesini bozsa; sizin şevkiniz hiç bozulmasın, hiç teessüf etmeyiniz. Zira, Kâinatı nağamatıyla raksa getiren ve Hakaikın Esrarını ihtizaza veren Mûsika-i İlâhiyye hiç durmuyor, mütemadiyen güm güm eder. Padişahlar Padişahı olan Sultan-ı Ezelfî, Kur'an denilen Mûsika-i İlâhiyyesiyle umum Âlemi doldurarak, Kubbe-i Âsumanda şiddetli ses getirmekle Sadef-i Kehf misâl olan Ulema ve Meşâyih ve Hutebânın dimağ, Kalb ve femlerine vurarak, aks-i sadâsı onların lisanlarından

çıkıp seyr ü seyelân ederek çeşid çeşid sadâlarla dünyayı güm güm ile ihtizaza getiren o sadânın tecessüm ve intibaiyle umum Kütüb-ü İslâmiyeyi bir tanbur ve kanunun bir teli ve bir şeridi hükmüne getiren ve herbir tel bir nev'i ile onu ilân eden, o Sada-yı Semavî ve Ruhanîyi Kalbin kulağı ile işitmiyen veya dinlemiyen, acaba o Sadâya nisbeten sivrisinek gibi bir emîrin demdemelerini ve karasinekler gibi bir hükûmetin adamlarının vızvızlarını işitecek midir?

S- Hürriyeti bize çok fena tefsir etmişler. Hattâ, âdetâ; Hürriyette, İnsan her ne sefahet ve rezalet işlerse, başkasına zarar etmemek şartıyla birşey denilmez, diye bize anlatmışlar. Acaba böyle midir?

C- Öyleler, Hürriyeti değil, belki sefahet ve rezaletlerini ilân ediyorlar ve çocuk bahanesi gibi hezeyan ediyorlar. Zira; nâzenin Hürriyet, Âdab-ı Şeriatla müteeddibe ve mütezeyyine olmak lâzımdır. Yoksa, sefahet ve rezaletteki hürriyet, hürriyet değildir; belki hayvanlıktır, şeytanın istibdadıdır, nefs-i emmareye esir olmaktır Hürriyet-i Umumî efradın zerrat-ı hürriyatının muhassalıdır. Hürriyetin şe'ni odur ki; ne nefesine, ne gayriye zararı dokunmasın.

Fakat, ey göçerler! Sizde olan yarı hürriyettir, diğer yarısı da başkasının hürriyetini bozmamaktır. Hem de kût-u lâyemut ve vahşetle âlûde olan hürriyet, sizin dağ komşularınız olan hayvanlarda da bulunu-yor. Vâkıa, şu bîçare vahşi hayvanların bir lezzeti ve tesellisi varsa, o da hürriyetleridir. Lâkin; güneş gibi parlak, Ruhun mâşukası ve Cevher-i İnsaniyetin küfvü o Hürriyettir ki, Saadet Saray-ı Medeniyette oturmuş ve Mârifet ve Fazilet ve İslâmiyet Terbiyesiyle ve hulleleriyle mütezeyyine olan Hürriyettir.

S- Nasıl Hürriyet İmanın hassasıdır?

C- Zira, Rabîta-i İman ile Sultan-ı Kâinata Hizmetkâr olan adam, başkasına tezellül ile tenezzül etmeye ve başkasının tahakküm ve istibdadı altına girmeye o adamın İzzet ve Şehamet-i İmaniyesi bırakmadığı gibi, başkasının hürriyet ve hukukuna tecavüz etmeyi dahi o adamın Şefkat-i İmaniyesi bırakmaz!

Evet, bir padişahın doğru bir hizmetkârı, bir çobanın tahakkümüne tezellül etmez. Bir bîçareye tahakküme dahi o Hizmetkâr tenezzül

etmez. **Demek İman ne kadar mükemmel olursa, o derece Hürriyet parlar. İşte Asr-ı Saadet!..**

S- Bir büyük adama ve bir Veliye ve bir Şeyhe ve bir büyük Âlime karşı nasıl hür olacağız. Onlar meziyetleri için bize tahakküm etmek haklarıdır. Biz onların Faziletlerinin esiriyiz?

C- Velâyetin, Şeyhliğin, Büyüklüğün şe'ni; tevazu ve mahviyettir, tekebbür ve tahakküm değildir! Demek tekebbür eden, sabiyy-i müteşeyyihdir, siz de büyük tanımayınız!

.....

S-Heyhat! Bize teselli veren şu ulvî emeli, ye'se inkılâb ettiren ve etrafımızda hayatımızı zehirlendirmek ve devletimizi parça parça etmek için ağızlarını açmış olan o müthiş yılanlara ne diyeceğiz?

C- Korkmayınız; Medeniyet, Fazilet ve Hürriyet, Âlem-i İnsaniyette galebe çalmağa başladığından, bizzarure terazinin öteki yüzü şey'en feşey'en hafiflesecektir. Farz-ı muhal olarak, Allah etmesin, eğer bizi parça parça edip öldürseler; emin olunuz, biz yirmi olarak öleceğiz, üçyüz olarak dirileceğiz. Başımızdan rezâil ve ihtilâfatın gubarını silkip, hakikî münevver ve müttehid olarak kervan-ı benî beşere pişdarlık edeceğiz. Biz, en şedit, en kavi ve en bâki Hayatı intaç eden öyle bir ölümden korkmayız. Biz ölsek de, İslâmiyet sağ kalır. O Millet-i Kudsiye sağ olsun!..

S- Gayr-ı müslimlerle nasıl müsavi olacağız ?

C- Müsavat ise, Fazilet ve Şerefde değildir; hukukdadır. Hukukda ise, şah ve geda birdir. Acaba bir Şeriat "Karıncaya bilerek ayak basmayınız..." dese, tâzibinden menetse, nasıl Benî Âdemin hukukunu ihmâl eder? Kellâ... Biz imtisâl etmedik. Evet İmam-ı Alinin (R.A.) adi bir yahudi ile muhakemesi ve medar-ı fahriniz olan Salâhaddin-i Eyyûbînin miskin bir hristiyan ile mürafaası, sizin şu yanlışınızı tashih eder zannederim. **(Hâşiye).**

(Hâşiye): Eski Said, Nurun parlak hâsiyetinden gelen kuvvetli bir ümid ve tam teselli ile, siyaseti İslâmiyete âlet yaparak hararetle Hürriyete çalışırken; diğer bir Hiss-i Kablelvuku' ile dehşetli ve lâdinî bir istibdad-ı mutlakın geleceğini bir Hadis-i Şerifin mânasından anlayıp, elli sene evvel haber vermiş. Saidin teselli haberlerini, o istibdad-ı mutlak yirmi beş sene

bil'fiil tekzip edeceğini hissetmiş ve otuz senedenberi **أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ وَ السِّيَاسَةِ** deyip siyaseti bırakmış, Yeni Said olmuştur.

Zirâ Meşrutiyet, hâkimiyet-i millettir; hükûmet, hizmetkârdır. Meşrutiyet doğru olursa, kaymakam ve vali, reis değiller; belki ücretli Hizmetkârlardır. Gayr-ı müslim, reis olamaz, fakat hizmetkâr olur. Farzediniz; me'muriyet bir nevi riyaset ve bir ağalıktır; gayr-i müslimlerden üç bin adamı ağalığımıza, riyasetimize şerik ettiğimiz vakitte, Millet-i İslâmiyeden aktar-ı Âlemde üçyüz bin adamın riyasetine yol açılıyor. Biri zayıf edip bini kazanan zarar etmez.

(Otuz Bir Mart Hâdisesi Hakkında Bir Cevabı)

Ben Otuz Bir Mart hadisesinde şuna yakın bir hâl gördüm. Zira, İslâmiyetin meşrutiyet-perver ve hamiyetli fedailer, cevher-i hayat makamında bildikleri Nimet-i Meşrutiyeti Şeriata tatbik edip, ehl-i hükûmeti Adalet Namazında kibleye İrşad ve tam mukaddes Şeriati Meşrutiyet kuvvetiyle i'lâ; ve Meşrutiyeti Şariat kuvvetiyle ibka; ve bütün seyyiat-ı sâbıkayı, muhalefet-i Şariat üzerine ilka etmek için bazı telkinatta ve teferruatın tatbikatında bulundular. Sonra, sağını solundan farketmeyenler, hâşa, Şeriati, istibdada müsaid zannederek, tûtî kuşları taklidi gibi "Şariat İsteriz!" demekle, hakiki maksad ortada anlaşılmaz oldu. Zaten plânlar serilmişti. İşte o zaman yalan olarak hamiyet maskesini takınan bazı herifler, o İsm-i Mukaddese tecavüz ettiler. İşte cây-ı ibret bir nokta-i siyah! (Hâşiye).

.....

Hakikaten bence Müslüman neslinden gelen bir adamın Akıl ve Fikri, İslâmiyetten tecerrüd etse bile, Fıtratı ve Vicdanı hiçbir vakit İslâmiyetten vazgeçemez. En ebleh ve en sefih bile, sedd-i rasîn-i istinadımız olan İslâmiyete bütün mevcudiyetiyle taraftardır. Lâsiyyema, siyasetten haberdar olanlar... Hem Zaman-ı Saadetten şimdiye kadar hiçbir tarih bize bildirmiyor ki; bir Müslüman, Muhakeme-i Akliyesi ile başka bir dini İslâmiyete tercih etmiş olsun ve delil ile başka bir dine dahil olmuş olsun. Dinden çıkanlar var. O başka mes'ele. Taklid ise, ehemmiyetsizdir.

Halbuki Edyan-ı Saire müntesibleri; mutlaka fevc fevc muhakeme-i

(Hâşiye): Gitme, dikkat et; âlihimmeth olanlar, o hâdisede sükût ettiler. Garazkâr cerideler, hakikî Hürriyetin sadâsını susturdular. Meşrutiyet pek az adamların üstüne münhasır kaldı, Fedakârları da dağıldılar.

akliye ile ve bürhan-ı kat'î ile Daire-i İslâmiyete dahil olmuşlar ve olmaktadırlar. Eğer biz doğru İslâmiyeti ve İslâmiyete lâıyk doğruluğu ve İstikameti göstersek, bundan sonra onlardan fevc fevc dahil olacaklardır.

Hem de tarih bize bildiriyor ki: Ehl-i İslâmın temeddünü, Hakikat-ı İslâmiyete ittibaları nisbetindedir. Başkalarının temeddünü ise, Dinleriyle mâkûsen mütenâsibdir. Hem de Hakikat bize bildiriyor ki; mütenebbih olan beşer, dinsiz olamaz. Lâsiyyema; uyanmış, İnsaniyeti tatmış, müstakbele ve Ebede namzed olmuş adam, dinsiz yaşayamaz. Zira uyanmış bir beşer, Kâinatın tehacümüne karşı istinad edecek ve gayr-ı mahdud âmâline (emellerine) neşv ü nema verecek ve istimdadgâhı olacak noktayı, yani Din-i Hak olan Dâne-i Hakikatı elde etmezse, yaşamaz!.. Bu Sırdandır ki; herkesde Din-i Hakkı bulmak için bir meyl-i taharri uyanmıştır. Demek, istikbalde nev-i beşerin Din-i Fıtrîsi İslâmiyet olacağına beraat-ül-istihlâl vardır.

Ey insafsızlar! Umum Âlemi yutacak, birleştirecek, besleyecek, ziyalandıracak bir istidatta olan Hakikat-ı İslâmiyeti nasıl dar buldunuz ki; fukaraya ve mutaassıp bir kısım Hocalara tahsis edip, İslâmiyetin yarı ehlini dışarıya atmak istiyorsunuz! Hem de umum Kemalâtı câmi' ve bütün nev-i beşerin Hissiyat-ı Âliyesini besleyecek mevaddı muhit olan o Kasr-ı Nuranî-yi İslâmiyeti ne cür'etle matem tutmuş bir siyah çadır gibi, bir kısım fukaraya ve bedevîlere ve mürtecilere has olduğunu tahayyül ediyorsunuz! Evet, herkes âyinesinin müşahedatına tâbidir. Demek sizin siyah ve yalancı âyineniz, size öyle göstermiştir.

S- İfrat ediyorsun, hayâli Hakikat görüyorsun, bizi de teşhil ile tahkir ediyorsun. Zaman Âhir Zamandır, gittikçe daha fenalaşacak?..

C- Neden dünya herkese terakki dünyası olsun da, yalnız bizim için tedenni dünyası olsun! Öyle mi? İşte ben de sizinle konuşmıyacağım, şu tarafa dönüyorum. Müstakbeldeki İnsanlarla konuşacağım.

Ey üçyüz seneden sonraki yüksek asrın arkasında gizlenmiş ve sâkitane Nurun Sözü'nü dinliyen ve bir nazar-ı hafî-yi gaybî ile bizi temaşa eden Saidler, Hamzalar, Ömerler, Osmanlar, Tahirler, Yusufiler, Ahmedler vesaireler! Sizlere hitab ediyorum. Başlarınızı kaldırınız,

صَدَقْتُ deyiniz. Ve böyle demek sizlere borç olsun. Şu muasırlarım, varsın beni dinlemesinler. Tarih denilen mazi derelerinden sizin yüksek istikbalinize uzanan telsiz telgrafla sizin ile konuşuyorum. Ne yapayım, acele ettim, kışda geldim; sizler Cennet-Âsâ bir baharda geleceksiniz. Şimdi ekilen Nur tohumları, zemininizde çiçek açacaktır. Biz, Hizmetimizin ücreti olarak sizden şunu bekliyoruz ki; mazi kıt'asına geçmek için geldiğiniz vakit, mezarımıza uğrayınız. O bahar hediyelerinden bir kaç tanesini Medresem (Hâşiye-1) mezar taşı denilen ve kemiklerimizi misafir eden ve Horhor toprağının kapıcısı olan kal'anın başına takınız. Kapıcıya tenbih edeceğiz, bizi çağırınız.

Mezarımızdan **هَيْئَالَكُمْ** Sadâsını işiteceksiniz.

Şu zamanın memesinden bizimle süt emen ve gözleri arkada maziye bakan ve tasavvuratları kendileri gibi Hakikatsız ve ayrılmış olan bu çocuklar, varsınlar şu Kitabın (Hâşiye - 2) Hakaikini hayâl tevehhüm etsinler. Zira ben biliyorum ki, şu Kitabın Mesâili Hakikat olarak sizde tahakkuk edecektir.

Ey muhatablarım! Ben çok bağıryorum. Zira Asr-ı Sâlis-i Aşrin, yâni on üçüncü Asrın Minaresinin başında durmuşum, sureten medenî ve Dinde lâkayd ve Fikren mazinin en derin derelerinde olanları Camiye davet ediyorum.

İşte ey iki Hayatın Ruhu hükmünde olan İslâmiyeti bırakan iki ayaklı mezar-ı müteharrik bedbahtlar! Gelen neslin kapısında durmayınız. Mezar sizi bekliyor, çekiliniz; tâ ki, Hakikat-ı İslâmiyeyi hakkiyle Kâinat üzerinde temevvüc-sâz edecek olan Nesl-i Cedid gelsin!..

S- Eskiler bizden âlâ veya bizim gibi. Gelenler bizden daha fena gelecekler?..

C- Ey Türkler ve Kürdler! Acaba şimdi bir miting yapsam; sizin bin sene evvelki ecdadınızı ve iki asır sonradaki evlâdlarınızı şu

(Hâşiye - 1): Medresetüz-Zehranın Van'daki nümunesi olan ve vefat eden "Horhor Medresesi" nin mezar taşı hükmünde bulunan Van Kal'ası demektir.

(Hâşiye - 2): İstikbalde te'lif edilecek Risale-i Nur Külliyyatını Hiss-i Kablelvuku' ile haber veriyor.

gürültühane olan asr-ı hâzır meclisine dâvet etsem. Acaba sağ tarafta saf tutan eski ecdadınız demiyecekler mi: "Hey mirasyedi yaramaz çocuklar! Netice-i hayatımız siz misiniz? Heyhat! Bizi akim bir kıyas ettiniz, bizi kısır bıraktınız!" Hem de sol safında duran ve şehristan-ı istikbalden gelen evlâdlarınız, sağdaki ecdadlarınızı tasdik ederek demiyecekler mi ki: "Ey tenbel pederler! Siz misiniz hayatımızın suğra ve kübrâsı? Siz misiniz şu şanlı Ecdadımızla bizi rabteden rabitamızın hadd-i evsatı? Heyhat... Ne kadar Hakikatsız ve karıştıracı ve müşâğabeli bir kıyas oldunuz."

İşte ey bedevî göçerler (ve ey inkılâb softaları! *) Manzara-i hayâl (Hâşiye - 1) üstünde gördünüz ki, şu büyük mitingde iki taraf da sizi protesto ettiler.

(Cevaplardan Bir Kısım)

Öyle ise ben derim: Hakikaten sizin harikulâde Şecaate istidadınız vardır. Zira; bir menfaat veya cüz'î bir haysiyet veya itibarî bir şeref için veya "Filân yiğittir." sözlerini işitmek gibi küçük emirlere hayatını istihfaf eden veya ağasının namusunu isti'zam için kendini feda eden kimseler, eğer uyansalar hazinelere değer olan İslâmiyet milliyetine, (Hâşiye - 2) yâni üçyüz milyon İslâmın Uhuvvetlerini ve mânevî yardımlarını kazandıran İslâmiyet Milliyetine, binler Ruhu da olsa, acaba istihfaf-ı hayat etmezler mi? Elbette hayatını on paraya satan, on liraya binler şevkle satar...

Maatteessüf; güzel şeylerimiz, gayr-i müslimler eline geçtiği gibi, güzel olan Ahlâklarımızı da yine gayr-i müslimler çalmışlar. Güya bizim bir kısım içtimaî Ahlâk-ı Âliyemiz, yanımızda revac bulmadığından, bize darılıp onlara gitmiş; ve onların bir kısım rezâili, kendileri içinde çok revac bulmadığından, cehaletimizin pazarına getirilmiş...

Hem büyük bir taaccüb ile görmüyor musunuz ki: Terakkiyat-ı hâzıranın üssülesası ve belki Din-i Hakkın muktezası olan "Ben ölürsem; devletim, milletim ve ahbablarım sağdırlar." gibi Kelime-i

(*) Sonradan ilâve edilmiştir.

(Hâşiye - 1): Hayâl dahi bir simotoğraftır.

(Hâşiye - 2): Milliyetimiz bir vücuddur. Ruhu İslâmiyet, Aklı Kur'an ve İmandır.

Beyzâ ve Haslet-i Hamrâyı gayr-ı müslimler çalmışlar. Çünkü onların bir fedaisi der: "Ben ölürsem, milletim sağ olsun. İçinde, bir hayat-ı mâneviyem vardır." Ve bütün sefaletin ve şahsiyâtın esası olan: "Ben öldükten sonra, dünya ne olursa olsun, isterse tûfan olsun " veyahut

وَأَنْ مَّتْ عَطْشًا فَلَا نَزَلَ الْقَطْرُ olan kelime-i hamka ve seciye-i avrâ

Himmetimizin elini tutmuş, rehberlik ediyor.

İşte en iyi haslet ki, Dinimizin muktezasıdır. Biz Ruhumuzla, Canımızla, Vicdanımızla, Fikrimizle ve bütün Kuvvetimizle demeliyiz ki: "Biz ölsek, Milletimiz olan İslâmiyet Haydır, ilelebed bakidir. Milletim sağ olsun, Sevab-ı Uhrevî bana kâfidir. Milletın hayatındaki Hayat-ı Mâneviyem, beni yaşattırır, Âlem-i Ulvîde beni mütelezziz eder.

وَالْمَوْتُ يَوْمَ نَوْرُوزِنَا deyip, Nurun ve Hamiyetin nurlu Rehberlerini kendimize Rehber etmeliyiz.

.....

S- Herşeyden evvel bize lâzım olan nedir?

C- Doğruluk.

S- Daha.

C- Yalan söylememek.

S- Sonra.

C- Sıdk, Sadakat, İhlâs, Sebat, Tesanüddür.

S- Neden?

C- Küfrün mahiyeti yalandır, İmanın mahiyeti Sıdktır. Şu bürhan kâfi değil midir ki; hayatımızın bekası, İmanın ve Sıdkın ve Tesanüdün devamıyledir.

S- En evvel rüesamız ıslah olunmalı?

C- Evet; Reisleriniz, malınızı ceblerine indirip hapsettikleri gibi, Akıllarınızı da sizden almışlar veya dimağınızda hapsetmişler. Öyle ise, şimdi, onların yanındaki akıllarınızla konuşacağım:

Eyyüherruûs verruesâ! Tekâsülî olan tevekkülünden sakınınız! İş biribirinize havâle etmeyiniz! Elinizdeki malımızla ve yanınızdaki aklımızla bize Hizmet ediniz. Çünkü, şu mesâkîni istihdam etmekle ücretinizi almışsınız.

... **فَعَلَيْكُمْ بِالتَّذَارُكِ لِمَا ضَيَّعْتُمْ فِي الصَّيْفِ**

İşte şimdi Hizmet vaktidir.

Elhasıl: İslâm (**Hâşiye**) uyandı ve uyanıyor. Fenalığı fena, iyiliği iyi olarak gördüler. Evet, şu dereler aşairini tevbekâr eden işte bu Sırdır. Hem de bütün İslâm yavaş yavaş bu istidadı almakta ve kesbetmektedir. Lâkin sizler bedevi olduğunuzdan ve Fıtrat-ı Asliyeniz oldukça bozulmamış olduğundan, İslâmiyetin Kudsi Milliyetine daha yakınsınız.

Seyahatımda beni tanımayanlar kıyafetime bakıp beni tacir zannettiklerinden derlerdi ki:

S- Tacir misin?

C- Evet hem tacirim hem de kimyagerim.

S- Nasıl?

C- İki madde var mezcettiriyorum. Birinden tiryak-ı şâfi, birinden elektrik-i muzi tevellüd eder.

S- Bunlar nerede bulunur?

C- Medeniyet ve Fazilet çarşısında; cephesinde İnsan yazılı, iki ayak üstünde gezen sandık içinde ki; üstünde Kalb yazılan, ya siyah veya pırlanta gibi parlak olan bir kutudadır.

S- İsimleri nedir?

C- İman, Muhabbet, Sadakat, Hamiyyet!...

**Ceride-i Seyyare.. Ebu lâ-Şey.. İbn-üz-Zaman..
Ehu'l-Acâib.. İbn-ü Ammi'l-Garâib Said Nursî**

* * *

Sonra Van'dan Şam'a gider. Şam Ulemasının ilhahı ve ısrarı üzerine, Câmi-ül-Emevîde on bine yakın ve içerisinde yüz Ehl-i İlim bulunan azim bir Cemaate karşı bir Hutbe irad eder. Bu Hutbe fevkalâde takdir ve tahsin ile kabûle mazhar olur. Bilâhare, buradaki Hutbesi, "Hutbe-i Şâmiye" namiyle tabedilmiştir.

(Hâşiye): Evet, kırk beş sene evvel söylenen bu sözü; Pakistan, Arabistan aşâiri dahi hâkimiyet ve istiklâliyetlerini kazandıklarından, Eski Said'i bu Dersinde tasdik ediyorlar ve daha da edecekler...

Bu Hutbe-i Şamiye; İslâm Âleminin içinde bulunduğu maddî mânevî hastalıkların nelerden ibaret bulunduğunu, felâket ve esarete hangi sebeplerden dolayı mâruz kaldıklarını bildiren; ve buna karşı Çare-i Halâs gösteren; ve bundan sonra, İslâmiyetin zemin yüzünde maddî-mânevî en yüksek terakkiyi göstereceğini, İslâmî medeniyetin Kemal-i Haşmetle meydana geleceğini ve zemin yüzünü pisliklerden temizliyeceğini Delâil-i Akliye ile isbat eden, müjde veren çok kıymetdar, bütün Müslümanlara, hattâ İnsanlığa şamil bir Dersdir, bir Hutbedir.

Hutbe-i Şâmiyenin baş taraflarında diyor:

"Ben, bu zaman ve zeminde beşerin hayat-ı içtimaiye Medresesinde Ders aldım ve bildim ki: ecnebler, avrupalılar terakkide istikbâle uçmalarıyla beraber, bizi maddî cihette kurûn-u vustâda durduran ve tevkif eden; altı tane hastalıktır. O hastalıklar da bunlardır:

- 1- Ye'sin (ümitsizliğin) içimizde hayat bulup dirilmesi.
- 2- Sıdkın hayat-ı içtimaiye-i siyasiyede ölmesi.
- 3- Adavete muhabbet.
- 4- Ehl-i İmanı birbirine bağlayan nurani Rabıtaları bilmemek.
- 5- Çeşit çeşit sâri hastalıklar gibi intişar eden istibdat.
- 6- Menfaat-ı şahsiyesine Himmeti hasretmek.

Bu altı dehşetli hastalığın ilâcını da, bir tıp fakültesi hükmünde hayat-ı içtimaiyemize Eczahane-i Kur'aniyeden ders aldığım altı Kelime ile beyan ediyorum. Mualecenin Esasları, onları biliyorum.

Birinci Kelime: "El-EMEL" yâni: Rahmet-i İlâhiyyeden kuvvetle ümid beslemek.

Evet, ben kendi hesabıma aldığım Derse binaen:

Ey İslâm Cemaati! Müjde veriyorum ki: Şimdiki Âlem-i İslâmın Saadet-i dünyeviyesi, bâhusus Osmanlıların Saadeti ve bilhassa İslâmın Terakkisi onların İntibahiyle olan Arabın Saadetinin Fecr-i Sâdıkının emareleri inkişafa başlıyor ve Saadet güneşinin de çıkması yakınlaşmış. Ye'sin rağmına olarak ben dünyaya işittirecek (**Hâşiye**) derecede Kanaat-ı Kat'iyemle derim:

(Hâşiye): Eski Said Hiss-i Kablelvuku' ile, 1371 de başta Arab Devletleri, Âlem-i İslâmın ecnebi esaretinden ve istibdadından kurtulup İslâmî Devletler teşkil edeceklerini,

İstikbâl, yalnız ve yalnız İslâmiyetin olacak; ve hâkim, Hakaik-ı Kur'aniye ve İmaniyeye olacak. Bu Dâvama çok Bürhanlardan ders almışım. Şimdi o Bürhanlardan mukaddematlı bir buçuk Bürhanı zikredeceğim. O Bürhanın mukaddematına başlıyoruz.

İslâmiyet Hakaiki; hem mânen, hem maddeten terakki etmeye kabil ve mükemmel bir istidadı var.

Birinci cihet olan mânen terakki ise, biliniz: Hakiki vukuatı kaydeden tarih, Hakikata en doğru şahiddir. İşte tarih bize gösteriyor, hattâ rus'u mağlûb eden Japon Başkumandanının İslâmiyetin Hakkaniyetine şهادeti de şudur ki: "Hakikat-ı İslâmiyenin kuvveti nisbetinde ve Müslümanlar o kuvvete göre hareket etmeleri derecesinde Ehl-i İslâm temeddün edip terakki ettiğini tarih gösteriyor ve Ehl-i İslâmın, Hakikat-ı İslâmiyede zafiyeti derecesinde tevahhuş ettiklerini vahşete ve tedenniye düştüklerini ve herc ü merc içinde belâlara, mağlûbiyetlere düştüklerini tarih gösteriyor. Sair dinler ise bil'akisdir."

"Eğer biz Ahlâk-ı İslâmiyenin ve Hakaik-ı İmaniyenin Kemalâtını ef'alimizle izhar etsek, sair dinlerin tâbileri, elbette Cemaatlerle İslâmiyete girecekler. Belki Küre-i Arzın bazı kıt'aları ve devletleri de İslâmiyete dehalet edecekler."

"Ey bu Câmi-i Emevîdeki Kardeşlerim gibi, Âlem-i İslâmın Câmi-i Kebîrinde olan Kardeşlerim! Siz de ibret alınız. Bu kırk beş senedeki bu dehşetli hâdisattan ibret alınız, tam Aklınızı başınıza alınız, ey Mütefekkir ve Akıl Sahibi ve kendini münevver telâkki edenler!

Hasıl-ı kelâm: Biz Kur'an Şâkirdleri olan Müslümanlar, Bürhana tâbi oluyoruz. Akıl ve Fikir ve Kalbimizle Hakaik-ı İmaniyeye giriyoruz. Başka dinlerin bazı efratları gibi, ruhbanları taklid için Bürhanı bırakmıyoruz. Onun için Akıl ve İlim ve Fennin hükmettiği istikbâlde, elbette Bürhan-ı Aklîye istinad eden ve bütün Hükümlerini Akla tesbit ettiren Kur'an hükmedecek!.

kırk beş sene evvel haber vermiş. İki Harb-i Umumî ve otuz-kırk sene devam eden istibdad-ı mutlakı düşünmemiş, Üçyüz Yirmi Yedide olacak gibi müjde vermiş, te'hirinin sebebini nazara almamış.

Hem de İslâmiyet güneşinin inkişafına ve beşeri tenvir etmesine mümânaat eden perdeler açılmaya başlamışlar; o mümânaat edenler çekilmeye başlıyorlar. Kırk beş sene evvel, o fecrin emareleri göründü. Yetmiş Birde Fecr-i Sâdık başladı veya başlayacak. Eğer bu fecr-i kâzib de olsa, otuz-kırk sene sonra Fecr-i Sâdık çıkacak.

Evet Hakikat-ı İslâmiyetin mâzi kıt'asını tamamen istilâsına sekiz dehşetli mâniler mümânaat ettiler.

Birinci, ikinci, üçüncü mâniler: Ecnebilerin cehli ve o zamanda vahşetleri ve dinlerine taassublarıdır. Bu üç mâni, marifet ve medeniyetin mehâsini ile kırıldı, dağılmaya başlıyor.

Dördüncü, beşinci mâniler: papazların, ruhanî reislerin riyasetleri ve tahakkümleri, ve ecnebilerin körü körüne onları taklid etmeleridir. Bu iki mâni dahi; fikr-i hürriyet ve Meyl-i Taharri-i Hakikat nev-i beşerde başlamasıyla zevâl bulmaya başlıyor.

Altıncı, yedinci mâniler: Bizdeki istibdat ve Şeriatın muhalefe-tinden gelen sû-i ahlâkımız mümânaat ediyordular. Bir şahısdaki münferid istibdat kuvveti şimdi zevâl bulması, cemaat ve komitenin dehşetli istibdatlarının otuz-kırk sene sonra zevâl bulmasına işaret etmekle ve Hamiyet-i İslâmiyenin şiddetli Feveraniyle ve sû-i ahlâkın çirkin neticeleri görünmesiyle bu iki mâni de zevâl buluyor ve bulmaya

başlamış. **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** tam zevâl bulacak.

Sekizinci mâni: Fünun-u cedîdenin bazı müsbet mesâili, Hakaik-i İslâmiyenin zâhirî mânalarına muhalif ve muarız tevehhüm edilmesiyle, zaman-ı mâzideki istilâsına bir derece sed çekmiş. Meselâ: Küre-i Arzda Emr-i İlâhî ile nezarete memur "Sevr" ve "Hut" namlarında iki Ruhanî Melâikeyi, dehşetli cismanî bir öküz, bir balık tevehhüm edip, Ehl-i fen ve felsefe Hakikatı bilmediklerinden İslâmiyete muarız çıkmışlar. Bu misâl gibi yüz misâl var ki, Hakikatı bilindikten sonra en muannid feylesof da teslim olmağa mecbur oluyor. (Hattâ Risale-i Nur, "Mu'cizat-ı Kur'aniye" de, fennin iliştiği bütün Âyetlerin herbirisinin altında Kur'anın bir Lem'a-i İ'cazını gösterip, ehl-i fennin medar-ı tenkid zannettikleri Kur'an-ı Kerîmin Cümle ve Kelimelerinde fennin eli yetişmediği yüksek Hakikatları izhar edip, en muannid feylesofu da teslim mecbur ediyor. Meydandadır, istiyen bakabilir. Ve baksın. Bu mâni, kırk beş sene evvel

söylenen o sözden sonra nasıl kırıldığını görsün.)

Evet, bazı Muhakkikîn-i İslâmiyenin bu yolda Te'lifatları var. Bu sekizinci dehşetli mânianın zir ü zeber olacağına dair emareler görünüyor.

Evet, şimdi olmasa da otuz-kırk sene sonra fen ve hakikî Mârifet ve medeniyetin mehâsini, bu üç kuvveti tam techiz edip, cihazatını verip, o sekiz mânileri mağlûp edip dağıtmak için Taharri-i Hakikat meyelânını ve insafî ve Muhabbet-i İnsaniyeti, o sekiz düşman taifesinin sekiz cephesine göndermiş, şimdi onları kaçırmaya başlamış. **إِنْ شَاءَ اللَّهُ**, yarım asır sonra onları darmadağın edecek. Evet, meşhurdur ki: En kat'î Fazilet odur ki, düşmanları dahi o Faziletin tasdikine şehadet etsin.

.....
Bediüzzaman; misâl olarak, İslâmiyetin Hakkanियeti hakkında takdir-kâr ifadelerde bulunan "Prens Bismark" ile "Mister Karlayl" ın sözlerini naklettikten sonra diyor:

"İşte Amerika ve Avrupa'nın zekâ tarlaları, Mister Karlayl ve Bismark gibi böyle dâhî muhakkikleri mahsulât vermesine istinaden, ben de bütün kanaatımla derim ki: Avrupa ve Amerika, İslâmiyetle hâmileler; günün birinde bir İslâmî devlet doğuracak. Nasılki Osmanlılar, Avrupa ile hâmile olup bir Avrupa devleti doğurdu.

Ey Câmî-i Emevîdeki Kardeşlerim ve yarım asır sonraki Âlem-i İslâm Câmîindeki İhvanlarım! Acaba başdan buraya kadar olan mukaddemeler, netice vermiyor mu ki: İstikbalin kıt'alarında hakikî ve mânevî hâkim olacak ve beşeri, dünyevî - uhrevî Saadete sevkedecek, yalnız İslâmiyettir ve İslâmiyete inkılâb etmiş ve hurafattan, tahrifattan sıyrılacak İsevîlerin hakiki Dinidir ki, Kur'ana tâbi olur, ittifak ederler.

İ k i n c i C i h e t : Yâni, maddeten İslâmiyetin terakkisinin kuvvetli sebepleri gösteriyor ki: İslâmiyet, maddeten dahi istikbale hükmedecek. "Birinci Cihet", mâneviyat cihetinde terakkiyatı isbat ettiği gibi; bu "İkinci Cihet" dahi, maddî terakkiyatını ve istikbâldeki Hakimiyetini kuvvetli gösteriyor. Çünkü: Âlem-i İslâmın Şahs-ı Mânevisinin Kalbinde gayet kuvvetli, kırılmaz beş kuvvet içtima ve imtizac edip yerleşmiş.

Birincisi: Bütün Kemalâtın Üstadı ve üçyüz yetmiş milyon nefisleri bir tek nefis hükmüne getirebilen ve hakikî bir Medeniyetle ve müsbet ve doğru fenlerle teşhiz edilmiş olan ve hiçbir kuvvet onu kıramayacak bir mahiyette bulunan Hakikat-ı İslâmiyettir.

İkinci Kuvvet: Medeniyetin ve san'atın hakikî üstadı, ve vesilelerin ve mebâdilerin tekemmülüyle cihazlanmış olan şedid bir ihtiyac ve belimizi kıran tam bir fakr, öyle bir kuvvettir ki, susmaz ve kırılmaz.

Üçüncü Kuvvet: Yüksek şeylere müsabaka suretinde beşere yüksek maksadları Ders veren, o yolda çalıştıran ve istibdadatı parça parça eden ve ulvî Hisleri heyecana getiren ve gıpta ve hased ve kıskançlık ve rekabetle ve tam uyanmakla ve müsabaka şevkiyle ve teceddüd meyliyle ve temeddün meylânıyla teşhiz edilen üçüncü kuvvet, yalnız Hürriyet-i Şer'iyyedir. Yâni, İnsaniyete lâıyk en yüksek Kemalâta olan meyil ve arzu ile cihazlanmış olmak.

Dördüncü Kuvvet: Şefkatle cihazlanmış Şehâmet-i İmaniyedir. Yâni: Tezellül etmemek; haksızlara, zâlimlere zillet göstermemek, mazlumları da zelil etmemek. Yâni Hürriyet-i Şer'iyyenin Esasları olan, müstebidlere dalkavukluk etmemek ve bîçarelere tahakküm ve tekebbür etmemektir.

Beşinci Kuvvet: İzzet-i İslâmiyedir ki, İ'lâ-yı Kelimetullahı ilân ediyor. Ve bu zamanda İ'lâ-yı Kelimetullah, maddeten terakkiye mütevakkıf ve Medeniyet-i Hakikiyeye girmekle İ'lâ-yı Kelimetullah edilebilir. İzzet-i İslâmiyenin İman ile kat'î verdiği Emri, elbette Âlem-i İslâmın Şahs-ı Manevîsi, o kat'î Emri istikbalde tam yerine getireceğine şüphe edilmez.

Evet, nasılkı eski zamanda İslâmiyetin Terakkisi, düşmanın taassu-bunu parçalamak ve inadını kırmak ve tecavüzatını defetmek; silâh ile, kılınç ile olmuş. İstikbalde silâh, kılınç yerine; hakikî medeniyet ve maddî terakki ve Hak ve Hakkaniyetin mânevî Kılınçları, düşmanları mağlûp edip dağıtacak.

Biliniz ki: Bizim muradımız, medeniyetin mehasini ve beşere menfaati bulunan iyilikleridir. Yoksa medeniyetin günahları, seyyiatları değil ki; ahmaklar o seyyiatları, o sefahetleri mehasin zannedip; taklid edip, malımızı harap ettiler. Ve Dini rüşvet verip, dünyayı

da kazanamadılar. Medeniyetin günahları, iyiliklerine galebe edip, seyyiatı Hasenatına râcih gelmekle, beşer iki harb-i umumî ile iki dehşetli tokat yiyip, o günahkâr medeniyeti zir ü zeber edip öyle bir kusdu ki, yeryüzünü kanla bulaştırdı. **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** istikbaldeki İslâmiyetin Kuvvetiyle, Medeniyetin Mehasini galebe edecek, zemin yüzünü pisliklerden temizleyecek, sulh-u umumîyi de te'min edecek.

Evet; Avrupanın medeniyeti, Fazilet ve Hüda üstüne te'sis edilmediğinden; belki heves ve heva, rekabet ve tahakküm üzerine bina edildiğinden; şimdiye kadar medeniyetin seyyiatı, Hasenatına galebe edip, ihtilâlcî komitelerle kurtlaşmış bir ağaç hükmüne girdiği cihetle, Asya medeniyetinin galebesine kuvvetli bir medar, bir delil hükmündedir. Ve az vakitte galebe edecektir. Acaba istikbale karşı Ehl-i İman ve İslâm için böyle maddî ve ma'nevî Terakkiyata vesile ve kuvvetli, sarsılmaz esbab varken ve demiryolu gibi istikbal Saadetine yol açıldığı halde, nasıl me'yus olup ye'se düşüyorsunuz? Ve Âlem-i İslâmın Kuvve-i Mâneviyesini kırıyorsunuz. Ve ye's ve ümitsizlikle zannediyorsunuz ki: Dünya, herkese ve ecnebilere terakki dünyasıdır. Fakat yalnız bîçare Ehl-i İslâm için tedenni dünyası oldu, diye pek yanlış bir hataya düşüyorsunuz. Madem meylül-istikmal (tekemmül meyli); Kâinatta, fitrat-ı beşeriyede fitraten dercedilmiş, elbette beşerin zulüm ve hatasıyla başına çabuk bir Kıyamet kopmazsa; istikbalde Hak ve Hakikat, Âlem-i İslâmda nev-i beşerin eski hatîfatına keffâret olacak bir Saadet-i Dünyeviye de gösterecek, **إِنْ شَاءَ اللَّهُ**...

Evet! Bakınız zaman, Hatt-ı Müstakim üzerine hareket etmiyor ki mebd'e ve müntehası birbirinden uzaklaşsın. Belki, Küre-i Arzın hareketi gibi bir daire içinde dönüyor. Bazan Terakki içinde yaz ve bahar mevsimi gösterir; bazan tedenni içinde kış ve fırtına mevsimi gösterir. Her kışdan sonra bir bahar, her geceden sonra bir sabah olduğu gibi, nev-i beşerin dahi bir sabahı, bir baharı olacak; **إِنْ شَاءَ اللَّهُ**...

Hakikat-ı İslâmiyenin güneşi ile sulh-u umumî dairesinde Hakikî Medeniyeti görmeyi, Rahmet-i İlâhiyyeden beklileyebilirsiniz...

.....

İkinci Kelime: Müddet-i hayatımda tecrübelerimle fikrimde tevellüd eden şudur: YE'S en dehşetli bir hastalıktır ki, Âlem-i İslâmın

Kalbine girmiş. İşte o ye'sdir ki; bizi öldürmüş gibi, Garbda bir - iki milyonluk küçük bir devlet, Şarkda yirmi milyon Müslümanları kendine hizmetkâr ve vatanlarını müstemleke hükmüne getirmiş. Hem o ye'sdir ki; yüksek Ahlâkımızı öldürmüş, Menfaat-i Umumiye'yi bırakıp menfaat-i şahsiyeye nazarımızı hasrettirmiş. Hem o ye'sdir ki; Kuvve-i Mâneviye'mizi kırmış; az bir kuvvetle, İmandan gelen Kuvve-i Mâneviye ile Şarkdan Garba kadar istilâ ettiği halde, o Kuvve-i Mâneviye-i Harika, me'yusiyetle kırıldığı için, zâlim ecnebler, dörtyüz seneden beri üçyüz milyon Müslümanı kendilerine esir etmiş. Hattâ bu ye's ile; başkasının lâkaydlığını ve füturunu, kendi tenbelliğine özür zanneder "Neme lâzım" der. "Herkes benim gibi berbaddır" diye, Şehamet-i İmaniyeyi terkedip, Hizmet-i İslâmiyeyi yapmıyor. Madem bu derece bu hastalık bize bu zulmü etmiş, bizi öldürüyor, biz de o katilimizden kisasımızı alıp, öldüreceğiz. لَا تَقْنَطُوا مِنْ رَحْمَةِ اللَّهِ Kılıncı ile o ye'sin başını parçalayacağız.

مَا لَا يَدْرُكُ كُفْلَهُ لَا يَتْرُكُ كُفْلَهُ Hadîsinin Hakikatı ile belini kıracağız,

إِنْ شَاءَ اللَّهُ...

Ye's; Ümmetlerin, milletlerin "seretan" denilen en dehşetli bir hastalığıdır. Ve Kemalâta mâni ve أَنَا عِنْدَ حُسْنِ ظَنِّ عَبْدِ بِي

Hakikatına muhalifdir; korkak, aşağı, âcizlerin şe'nidir, bahaneleridir; Şehamet-i İslâmiyenin şe'ni değildir. Hususan Arab gibi nev-i beşerde medar-ı iftihar yüksek seciyelerle mümtaz bir kavmin şe'ni olamaz! Âlem-i İslâm milletleri, Arabın Metanetinden Ders almışlar.

إِنْ شَاءَ اللَّهُ yine, Arablar ye'si bırakıp, İslâmiyetin Kahraman ordusu

olan Türklerle hakikî bir Tesanüd, İttifak ile el ele verip, Kur'anın Bayrağını dünyanın her tarafında ilân edeceklerdir.

.....

Üçüncü Kelime: Bütün hayatımdaki tahkikatımla, ve hayat-ı içtimaiyenin çalkamasıyla hülâsa ve zübdesi bana kat'î bildirmiş ki: SIDK, İslâmiyetin Üssülesasıdır ve Ulvî Seciyelerinin Rabitasıdır ve Hissiyat-ı Ulviyesinin Mizacıdır. Öyle ise: Hayat-ı içtimaiyemizin Esası olan Sıdkı, Doğruluğu içimizde ihya edip, onunla mânevi hastalıklarımızı tedavi etmeliyiz. Evet Sıdk ve Doğruluk, İslâmiyetin hayat-ı

içtimaiyesinde Ukde-i Hayatiyesidir. Riyakârlık, fiilî bir nevi yalancılıktır. Dalkavukluk, tasannu alçakça bir yalancılıktır. Nifak ve münafıklık, muzır bir yalancılıktır. Yalancılık ise, Sâni-i Zülcelâlin Kudretine iftira etmektir. Küfür; bütün envâiyle kizbdır, yalancılıktır. İman Sıddıdır, Doğruluktur. Bu Sırra binaen, Kizb ve Sıddkın ortasında hadsiz bir mesafe var; Şark ve Garp kadar birbirinden uzak olmak lâzım geliyor. Nar ve Nur gibi birbirine girmemek lâzım. Halbuki gaddar siyaset ve zâlim propaganda, birbirine karıştırmış, beşerin Kemalâtını da karıştırmış (**Hâşiye**).

Ey bu Câmî-i Emevîdeki Kardeşlerim ve kırk-elli sene sonra Âlem-i İslâm Mescid-i Kebîrindeki dört yüz milyon Ehl-i İman olan İhvanımız! Necat yalnız Sıddkla, Doğrulukla olur. Urvetülvüska, Sıddkıdır. Yâni en muhkem ve onunla bağlanacak zincir doğruluktur. Amma; maslahat için kizb ise, zaman onu neshetmiştir.

(**Hâşiye**): Ey Kardeşlerim! Kırk beş sene evvel Saidin bu Dersinden anlaşıyor ki: O Said siyasetle, İçtimaiyat-ı İslâmiye ile ziyade alâkadardır. Fakat sakın zannetmeyiniz ki, O, Dini siyasete âlet veya vesile yapmak mesleğinde gitmiş. Hâşâ! Belki O, bütün kuvvetiyle siyaseti Dine âlet ediyormuş. Ve derdi ki: "Dinin bir Hakikatını, bin siyasete tercih ederim." Evet o zamanda kırk elli sene evvel hissetmiş ki: Bazı münafık zındıkların, siyaseti dinsizliğe âlet etmeye teşebbüs niyetlerine ve fikirlerine mukabil; O da bütün kuvvetiyle siyaseti İslâmiyetin Hakaikine bir Hizmetkâr, bir âlet yapmaya çalışmış. Fakat o zamandan yirmi sene sonra gördü ki: O gizli münafık zındıkların garblılaştırmak bahanesiyle siyaseti dinsizliğe âlet yapmalarına mukabil; bir kısım dindar ehl-i siyaset, Dini, Siyaset-i İslâmiyeye âlet etmeye çalışmışlardı. İslâmiyet güneşi, yerdeki ışıklara âlet ve tabi olamaz; ve âlet yapmak, İslâmiyetin kıymetini tenzil etmektir, büyük bir cinayettir. Hattâ Eski Said o çeşit siyaset tarafgirliğinden gördü ki: Bir sâlih âlim, kendi fikr-i siyasîsine muvafık bir münafığı hararetle sena etti. Siyasetine muhalif bir sâlih Hocayı tenkid ve tefsik eti. Eski Said ona dedi: "Bir şeytan senin fikrine yardım etse, Rahmet okutacaksın. Senin fikr-i siyasîyene muhalif bir

Melek olsa, lânet edeceksin." Bunun için, Eski Said **أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ وَ السِّيَاسَةِ** dedi, otuzbeş senedenberi (şimdi kırk beş sene oldu) siyaseti terketti. (Hâşiye -1)

Hâşiye - 1: Üstadımızın yüz otuz parça Kitabı ve Mektupları, üç mahkeme ve hükûmet me'murları tarafından tam tetkik edildiği ve aleyhinde çalışan zalim, mürted ve münafıklara karşı mecbur da olduğu halde, hattâ idamı için gizli emir verildiği halde, dini siyasete âlet ettiğine dair en ufak bir emare bulamamaları, dini siyasete âlet etmediğini kat'î isbat ediyor ve hayatını yakından tanıyan biz Nur Şakirdleri ise, bu fevkalâde hale karşı hayranlık duymakta ve Risale-i Nurun Dairesindeki hakikî İhlâsa bir delil saymaktayız.

Nur Şakirdleri

.....

Dördüncü Kelime: Bütün hayatımda hayat-ı içtimaiye-i beşeriyeden kat'i bildiğim ve tahkikatların bana verdiği netice şudur ki: Muhabbete en lâayık şey, Muhabbettir; ve husûmete en lâayık sıfat husûmettir. Yâni hayat-ı içtimaiye-i beşeriyeyi te'min eden ve Saadete sevkeden Muhabbet ve sevmek sıfatı, en ziyade sevilmeye ve muhabbete lâayıktır; ve hayat-ı içtimaiye-i beşeriyeyi zir ü zeber eden düşmanlık ve adavet, herşeyden ziyade nefrete ve adavete ve ondan çekilmeye müstehak ve çirkin ve muzır bir sıfattır.

.....

Beşinci Kelime: Meşveret-i Şer'iyyeden aldığım Ders budur: Şu zamanda bir adamın bir günahı, bir kalmıyor. Bazan büyür, sirayet eder, yüz olur. Bir tek Hasene, bazan bir kalmıyor, belki bazan binler dereceye terakki ediyor. Bunun Sırr-ı Hikmeti şudur:

Hürriyet-i Şer'iyye ile Meşveret-i Meşrua, hakiki milliyetimizin hâkimiyetini gösterdi. Hakiki milliyetimizin Esası, Ruhu ise, İslâmiyettir. Ve Hilâfet-i Osmaniye ve Türk Ordusunun o milliyete Bayraktarlığı itibariyle o İslâmiyet Milliyetinin Sadefi, Kal'ası hükmündedir. Arab-Türk hakiki iki Kardeş, o Kal'a-i Kudsiyenin Nöbetdarlarıdır.

İşte bu Kudsi Milliyetin Rabıtasıyla, umum Ehl-i İslâm bir tek aşiret hükmüne geçiyor. Aşiretin efradı gibi İslâm Taifeleri de birbirine Uhuvvet-i İslâmiye ile murtabıt, alâkadar olur. Birbirine mânen (lüzum olsa maddeten) yardım eder. Güya bütün İslâm Taifeleri, bir Silsile-i Nuraniye ile birbirine bağlıdır. Nasılki bir aşiretin bir ferdi bir cinayet işlese, o aşiretin bütün efradı, o aşiretin düşmanı olan başka aşiretin nazarında bütün efradı müttehem olur. Güya her bir ferd, o cinayeti işlemiş gibi o düşman aşiret onlara düşman olur. O tek cinayet, binler cinayet hükmüne geçer. Eğer o aşiretin bir ferdi, o aşiretin mahiyetine temas eden medar-ı iftihar bir iyilik yapsa; o aşiretin bütün efradı onunla iftihar eder. Güya her bir adam aşirette o iyiliği yapmış gibi iftihar eder.

İşte bu mezkûr Hakikat içindir ki; bu zamanda, hususan kırk elli sene sonra; seyyie, fenalık, işliyenin üstünde kalmaz; belki, milyonlar Nüfus-u İslâmiyenin hukukuna tecavüz olur. Kırk elli sene sonra çok misalleri görülecek.

Ey bu sözlerimi dinliyen bu Câmi-i Emevîdeki Kardeşler ve kırk - elli sene sonra Âlem-i İslâm Câmiindeki İhvan-ı Müslimîn!

"Biz zarar vermiyoruz. Fakat menfaat vermeye iktidarımız yok. Onun için mâzuruz" diye özür beyan etmeyiniz. Bu özrünüz makbul değil. Tenbelliğiniz ve "Neme lâzım" deyip çalışmamanız ve İttihad-ı İslâm ile Milliyet-i Hakikiye-i İslâmiye ile gayrete gelmediğiniz, sizlere gayet büyük bir zarar ve bir haksızlıktır. İşte, seyyie böyle binlere çıktığı gibi, bu zamanda Hasene, yâni İslâmiyetin Kudsiyetine temas eden iyilik, yalnız işleyene münhasır kalamaz. Belki bu Hasene, milyonlar Ehl-i İmana, mânen faide verebilir. Hayat-ı Mâneviye ve Maddiyesinin Rabıtasına kuvvet verebilir. Onun için "Neme lâzım" deyip, kendini tenbellik döşegine atmak zamanı değil!

Ey bu Camideki Kardeşlerim ve kırk-elli sene sonraki Âlem-i İslâm Mescid-i Kebîrindeki İhvanlarım!

Zannetmeyiniz ki; ben bu Ders makamına size nasihat etmek için çıktım. Belki; buraya çıktım, sizde olan Hakkımızı dâvâ ediyorum. Yani: Küçük taifelerin menfaati ve Saadet-i Dünyeviyeleri ve Uhreviyeleri, sizin gibi büyük, muazzam taife olan Arap ve Türk gibi hâkim Üstadlarla bağlıdır. Sizin tenbelliğiniz ve füturunuzla, biz bıçare küçük Kardeşleriniz olan İslâm Taifeleri zarar görüyor.

- Hususan - ey muazzam ve büyük ve tam intibaha gelmiş veya gelecek olan Araplar! En evvel bu sözlerle sizinle konuşuyorum. Çünkü, bizim ve bütün İslâm taifelerinin Üstadları, İmamları ve İslâmiyetin Mücahidleri sizlerdiniz. Sonra muazzam Türk milleti, O Kudsî Vazife-nize tam yardım ettiler. Onun için; tenbellikle, günahnız büyüktür ve iyiliğiniz ve Haseneniz de gayet büyük ve ulvîdir. Hususan kırk elli sene sonra Arap taifeleri, Cemahir-i Müttefika-i Amerika gibi en ulvî bir vaziyete girmeye, esarete kalan Hâkimiyet-i İslâmiyeyi eski zaman gibi Küre-i Arzın nısfında, belki ekserisinde tesisine muvaffak olmanızı Rahmet-i İlâhiyeden kuvvetle bekliyoruz. Bir Kıyamet çabuk kopmazsa

إِنْ شَاءَ اللَّهُ Nesl-i Âti görecek.

Sakın Kardeşlerim; tevehhüm, tahayyül etmeyiniz ki, ben bu sözle-rimle siyasetle iştigal için Himmetinizi tahrik ediyorum. Hâşâ! Hakikat-ı İslâmiye, bütün siyasâtın fevkindedir. Bütün siyasetler, Ona Hizmetkâr olabilir. Hiçbir siyasetin haddi değil ki, İslâmiyeti kendine âlet etsin.

Ben kusurlu fehmimle şu zamanda Heyet-i İçtimaiye-i İslâmiyeyi, çok çark ve dolapları bulunan bir fabrika suretinde tasavvur ediyorum. O fabrikanın bir çarkı geri kalsa, yahut bir arkadaşı olan başka çarka tecavüz etse; makinenin mihanikiyeti bozulur. Onun için, İttihad-ı İslâmın tam zamanı gelmeye başlıyor. Birbirinizin şahsî kusurlarına bakmamak gerektir.

Bunu da teessüf ve teellüm ile size beyan ediyorum ki: Ecnebilerin bir kısmı, nasıl kıymettar malımızı ve vatanlarımızı bizden aldılar, onun bedeline çürük bir mal verdiler; aynen öyle de: Yüksek Ahlâkımızı ve yüksek Ahlâkımızdan çıkan ve hayat-ı içtimaiyeye temas eden seciyelerimizin bir kısmını bizden aldılar, terakkilerine medar ettiler. Ve onun fiatı olarak bize verdikleri, sefihane ahlâk-ı seyyieleridir, sefihane seciyeleridir. Meselâ: Bizden aldıkları seciye-i milliye ile bir adam onlarda der: "Eğer ben ölsem, milletim sağ olsun. Çünkü, milletimin içinde bir hayat-ı bâkiyem var." İşte bu kelimeyi bizden almışlar. Ve terakkیاتlarında en metin esas budur; bizden hırsızlamışlar. Bu kelime ise, Din-i Haktan ve İman Hakikatlarından çıkar. O bizim Ehl-i İmanın malıdır. Halbuki: Ecnebilerden içimize giren pis, fena seciye itibariyle bir hodgâm adam bizde diyor: "Ben susuzluktan ölsem, hiç yağmur bir daha dünyaya gelmesin. Eğer ben görmezsem bir Saadeti, dünya istediği gibi bozulsun."

İşte bu ahmakane kelime dinsizlikten çıkıyor. Âhireti bilmemekten geliyor. Hariçten içimize girmiş, zehirliyor.

Hem o ecnebilerin - bizden aldıkları fıkır-i milliyetle - bir ferdi, bir millet gibi kıymet alıyor. Çünkü bir adamın kıymeti, Himmeti nisbetindedir. Kimin Himmeti milleti ise o kimse tek başıyla küçük bir millettir. Bazılarımızdaki dikkatsizlikten ve ecnebilerin zararlı seciyelerini almamızdan, kuvvetli ve Kudsî İslâmî Milliyetimizle beraber, herkes "nefsî-nefsî" demekle ve milletin menfaatini düşünmemekle ve menfaat-i şahsiyesini düşünmekle; bin adam, bir adam hükmüne sukut eder.

مَنْ كَانَ هِمَّتُهُ نَفْسَهُ فَلَيْسَ مِنَ الْإِنْسَانِ لِأَنَّهُ مَدَنِيٌّ بِالطَّبِيعِ

Yâni: Kimin Himmeti yalnız nefsi ise; o İnsan değil. Çünkü: İnsanın Fıtratı medenîdir, ebnâ-yı cinsini mülâhazaya mecburdur. Hayat-ı

içtimaiye ile, hayat-ı şahsiyesi devam edebilir. Meselâ: Bir ekmeği yese, kaç ellere muhtaç. Ve ona mukabil o elleri mânen öptüğünü ve giydiği libasla kaç fabrikayla alâkadar olduğunu kıyas ediniz. Hayvan gibi bir postla yaşamadığından ebnâ-yı cinsi ile fitraten alâkadar olmasından ve onlara mânevî bir fiat vermeye mecbur olduğundan, Fıtratiyle medeniyet-perverdir. Menfaat-i şahsiyesine hasr-ı nazar eden, İnsanlıktan çıkar, mâsum olmayan cânî bir hayvan olur. Birşey elinden gelmese, hakikî özü olsa, o müstesna!

Altıncı Kelime: Müslümanların Hayat-ı İçtimaiye-i İslâmiyedeki Saadetlerinin anahtarı, Meşveret-i Şer'iyyedir.

وَأَمْرُهُمْ شُورَى بَيْنَهُمْ Âyet-i Kerîmesi, Şûrâyı esas olarak emrediyor. Evet nasıl ki, nev-i beşerdeki "telâhuk-u efkâr" ünvanı altında asırlar ve zamanların tarih vasıtasıyla birbiriyle meşvereti, bütün beşeriyetin terakkiyatı ve fûnununun esası olduğu gibi; en büyük kıt'a olan Asya'nın en geri kalmasının bir sebebi, o Şûrâ-yı Hakikiyeyi yapmamasıdır. Asya kıtasının ve istikbalinin Keşşafı ve Miftahı, Şûrâdır. Yani: Nasıl fertler birbiriyle meşveret eder; taifeler, kıt'alar dahi o Şûrâyı yapmaları lâzımdır ki, üçyüz belki dört yüz milyon İslâmın ayaklarına konulmuş çeşit çeşit istibdatların kayıtlarını, zincirlerini açacak, dağıtacak, Meşveret-i Şer'iyye ile Şehamet ve Şefkat-i İmaniyeden tevellüd eden Hürriyet-i Şer'iyyedir ki, o Hürriyet-i Şer'iyye, Âdâb-ı Şer'iyye ile süslenip, garb medeniyet-i sefihanesindeki seyyiatı atmaktır. İmandan gelen hürriyet-i şer'iyye, iki esası emreder.

أَنْ لَا يُذَلَّلَ وَلَا يَتَذَلَّلَ مَنْ كَانَ عَبْدًا لِلَّهِ لَا يَكُونُ عَبْدًا لِلْعِبَادِ ۖ وَلَا يَتَّخِذَ بَعْضُنَا بَعْضًا رَبًّا مِنْ دُونِ اللَّهِ ۖ نَعَمْ الْحُرِّيَّةُ الشَّرْعِيَّةُ عَطِيَّةُ الرَّحْمَنِ

Yani: İman bunu iktiza ediyor ki; tahakküm ve istibdat ile başkasını tezlil etmemek ve zillile düşürmemek ve zalimlere tezellül etmemek... Allaha hakikî Abd olan, başkalara Abd olamaz. Birbirinizi - Allahtan başka - kendinize Rab yapmayınız!.. Yâni Allahı tanımayan; her şeye herkese nisbetine göre bir rububiyet tevehhüm eder, başına musallat eder. Evet Hürriyet-i Şer'iyye; Cenab-ı Hakkın Rahman, Rahîm Tecellisiyle bir İhsanıdır ve İmanın bir Hassasıdır.

فَلْيَحْيَا الصِّدْقُ وَلَا عَاشَ الْيَأْسُ فَلْتَدُومِ الْمَحَبَّةُ وَلْتَقْوَى الشُّورَى
الْمَلَامُ عَلَى مَنْ اتَّبَعَ الْهَوَى وَالسَّلَامُ عَلَى مَنْ اتَّبَعَ الْهُدَى

Yaşasın Sıdk! Ölsün ye's! Muhabbet devam etsin! Şûrâ kuvvet bulsun! Bütün levm ve itab ve nefret, heva hevese tâbi olanlara olsun;

Selâm ve Selâmet, Hüdaya tâbi olanların üstüne olsun! **أَمِين...**"

* * *

Şamda fazla kalmadı. Şarkî Anadolu'da Medresetüz-Zehra nâmiyle vücuda getirmek istediği dârülfünunun küşadı için çalışmak üzere İstanbul'a geldi. Sultan Reşad'ın Rumeli'ye seyahati münasebetiyle Vilâyât-ı Şarkiye nâmına refakat etti. Yolda şimendiferde iki mektep muallimi ile aralarında bir bahis açılır. Şimendiferde yaptıkları bu mübahasenin hülâsası, Hutbe-i Şamiye adlı Eserin Zeylinde yazılmıştır. Birkaç Cümlesini aynen alıyoruz:

"Hürriyetin başında, Sultan Reşad'ın Rumeli'ye seyahati münasebetiyle Vilâyât-ı Şarkiye namına ben de refakat ettim. Şimendiferimizde iki mektepli mütefennin arkadaşla bir mübahase oldu. Benden sual ettiler ki:

- Hamiyet-i Diniye mi, yoksa hamiyet-i milliye mi daha kuvvetli, daha lâzım?

Dedim:

- Biz Müslümanlar indimizde ve yanımızda Din ve milliyet, bizzat müttehidir; itibarî, zahirî ârizî bir ayrılık var. Belki Din, milliyetin Hayatı ve Ruhudur. İkisine, birbirinden ayrı ve farklı bakıldığı zaman; Hamiyet-i Diniye, avâm ve havassa şâmil oluyor... Hamiyet-i milliye, yüzden birisine, yâni menfaat-i şahsiyesini millete feda edene münhasır kalır. Öyle ise, Hukuk-u Umumiye içinde Hamiyet-i Diniye esas olmalı, hamiyet-i milliye Ona hâdim ve kuvvet ve kal'ası olmalı. Hususan biz şarklılar, garblılar gibi değiliz. İçimizde, Kalblerde hâkim, Hiss-i Dinîdir. Kader-i Ezelî, ekser Enbiyayı şarkta göndermesi işaret ediyor ki: Yalnız Hiss-i Dinî, şarkı uyandırır, terakkiye sevkeder. Asr-ı Saadet ve Tâbiîn bunun bir Bürhan-ı Kat'îsidir.

Ey bu Hamiyet-i Diniye ve Milliyeden hangisine daha ziyade ehemmiyet vermek lâzım geldiğini soran bu şimendifer denilen Medrese-i Seyyarede Ders arkadaşlarım ve şimdi Zamanın Şimendiferinde istikbal tarafına bizimle beraber giden bütün mektepliler! Size de derim ki:

Hamiyet-i Diniye ve İslâmiyet milliyeti, Türk ve Arap içinde tamamıyla mezcolmuş ve kabil-i tefrik olamaz bir hale gelmiş. Hamiyet-i İslâmiye, en kuvvetli ve metin ve Arştan gelmiş bir Zincir-i Nuranîdir. Kırılmaz ve kopmaz bir Urvetülvüskadır, tahrip edilmez, mağlûp olmaz bir Kudsî Kal'adır dediğim vakit, o iki münevver mektep muallimleri bana dediler:

- Delilin nedir? Bu büyük dâvâyâ, büyük bir hüccet ve gayet kuvvetli bir delil lâzım, delil nedir?

Birden şimendiferimiz tünelden çıktı, biz de başımızı çıkardık, pencereden baktık; altı yaşına girmemiş bir çocuğu şimendiferin tam geçeceği yolun yanında durmuş gördük. O iki muallim arkadaşlarıma dedim:

- İşte bu çocuk lisan-ı hâliyle sualimize tam cevap veriyor. Benim bedelime o mâsum çocuk, bu seyyar Medresemizde Üstadımız olsun. İşte lisan-ı hali, bu gelecek Hakikatı der.

Bakınız, bu dabbetülarz, dehşetli hücum ve gürültüsü ve bağırmasıyla ve tünel deliğinden çıkıp hücum ettiği dakikada geçeceği yola bir metre yakınlıkta o çocuk duruyor. O dabbetülarz, tehdidiyle ve hücumunun tahakkümü ile bağırarak tehdit ediyor: "Bana rastgelenlerin vay haline!" dediği halde; o mâsum, yolunda duruyor. Mükemmel bir Hürriyet ve hârika bir Cesaret ve Kahramanlıkla, beş para onun tehdidine ehemmiyet vermiyor. Bu dabbetülarzın hücumunu istihfaf ediyor ve Kahramancılığıyla diyor:

- Ey şimendifer! Sen, gök gürültüsü gibi bağırmanla beni korkutamazsın.

Sebat ve Metanetinin lisan-ı haliyle gûya der:

- Ey şimendifer! Sen bir Nizamın esirisin. Senin gem'in, dizginin, seni gezdirenin Elindedir. Senin, bana tecavüz etmek haddin değil. Beni istibdadın altına alamazsın. Haydi yoluna git, Kumandanının İzniyle yolundan geç.

İşte ey bu şimendiferdeki arkadaşlarım ve elli sene sonra, fenlere çalışan Kardeşlerim! Bu mâsum çocuğun yerinde, Rüstem-i İranî veya Herkül-ü Yunanî o acip kahramanlıklarıyla beraber Tayy-ı Zaman ederek o çocuğun yerinde bulunduğunu farzediniz. Onların zamanında şimendifer olmadığı için, elbette şimendifer bir intizam ile hareket ettiğine bir itikadları olmayacak. Birden bu tünel deliğinden, başında ateş ve nefesi gök gürültüsü gibi, gözlerinde elektrik berkleri olduğu halde, birden çıkan şimendiferin dehşetli tehdit hücumuyla Rüstem ve Herkül tarafına koşmasına karşı, o iki kahraman ne kadar korkacaklar; ne kadar kaçacaklar; o hârika cesaretleriyle bin metreden fazla kaçacaklar. Bakınız, nasıl bu dabbetülarzın tehdidine karşı hürriyetleri, cesaretleri mahvolur. Kaçmaktan başka çare bulamıyorlar. Çünkü onlar, onun Kumandanına ve İntizamına itikad etmedikleri için mutî bir merkep zannetmiyorlar; belki, gayet müthiş, parçalayıcı, vagon cesametinde yirmi arslanı arkasına takmış bir nevi arslan tevehhüm ederler.

Ey Kardeşlerim ve ey elli sene sonra bu sözleri işiten arkadaşlarım! İşte altı yaşına girmeyen bu çocuğa, o iki kahramandan ziyade Cesaret ve Hürriyet ve çok mertebe onların fevkinde bir Emniyet ve korkmamak hâletini veren, o mâsumun Kalbinde Hakikatin bir çekirdeği olan "Şimendiferin intizamına ve dizgini bir Kumandanın Elinde bulunduğuna ve cereyanı bir İntizam altında ve birisi onu kendi hesabıyla gezdirmesi"ne olan İtikadı ve İtminanı ve İmanıdır. Ve o iki kahramanı gayet korkutan ve vicdanlarını vehme esir eden, onların "Onun kumandanını bilmemek ve intizamına inanmamak" olan cahilane itikatsızlıklarıdır.

.....

O iki temsilde, o iki acip kahramanın pek acip korku ve telâşlarına ve elemlerine sebep, onların adem-i itikadları ve cehaletleri ve dalâletleri olduğu gibi, Risale-i Nur'un yüzer Hüccetlerle isbat ettiği bir Hakikati ki, bu Risalenin Mukaddemesinde bir iki misali söylenmiş. Mesele şudur ki: Küfür ve dalâlet, bütün Kâinatı ehl-i dalâlete, binler müthiş düşman taifeleri ve silsileleri gösteriyor. Kör kuvvet, serseri tesadüf, sağır tabiat elleriyle, Manzume-i Şemsiyeden tut tâ Kalbdeki verem mikroplarına kadar binler taife düşmanlar, biçare beşere hücum ettiklerini ve İnsanın câmi Mahiyeti ve küllî İstidadatı ve hadsiz ihtiyacatı ve nihayetsiz arzularına karşı

mütemadiyen korku, elem, dehşet ve telâş vermesiyle küfür ve dalâlât, bir Cehennem zakkumu olduğunu ve bu dünyada da sahibini bir Cehennem içine koyduğunu ve Din ve İmandan hariç binler fen ve terakkiyat-ı beşeriye, o Rüstem ve Herkül'ün kahramanlıkları gibi, beş para fayda vermediğini gösterip, yalnız ibtal-i his nev'inden muvakkaten o elîm korkuları hissetmemek için sefahet ve sarhoşlukla şırınga ediyor.

İşte İman ve küfrün muvazenesi Ahirette Cennet ve Cehennem gibi meyveleri ve neticeleri verdiği gibi; dünyada da İman bir mânevî Cenneti temin ve ölümü bir terhis tezkeresine çevirmesini ve küfür, dünyada dahi bir mânevî Cehennem ve hakikî Saadet-i beşeriye'yi mahvetmesi ve ölümü bir idam-ı ebedî mahiyetine getirmesini kat'î ve his ve şuhuda istinad eden Risale-i Nur'un yüzer Hüccetlerine havale edip kısa kesiyoruz.

Bu temsilin Hakikatini görmek isterseniz başınızı kaldırınız, bu Kâinata bakınız... Ne kadar şimendifer misillû balon, otomobil, tayyare, berriyye ve bahriyye gemiler; karada, denizde, havada Kudret-i Ezeliyenin Nizam ve Hikmetle halkettiği yıldızların kürelerine ve Kâinat ecrasına ve hâdisatın silsilelerine ve müteselsil vâkıatlarına bakınız. Hem, Âlem-i Şehadette ve cismanî Kâinata bunların Vücudu gibi, Âlem-i Ruhanî ve Mâneviyatta, Kudret-i Ezeliyenin daha acip müteselsil nazîreleri var olduğunu Aklı bulunan tasdik eder, gözü bulunan çoğunu görebilir.

İşte Kâinat içindeki maddî ve mânevî bütün bu silsileler; İmansız ehl-i dalâlete hücum ediyor, tehdit ediyor, korkutuyor, kuvve-i mâneviyesini zir ü zeber ediyor. Ehl-i İmana değil tehdit ve korkutmak, belki; Sevinç, Saadet, Ünsiyet, Ümit ve Kuvvet veriyor. Çünkü Ehl-i İman, İmanla görüyor ki; o hadsiz silsileleri, maddî ve mânevî şimendiferleri, seyyar Kâinatları, mükemmel İntizam ve Hikmet dairesinde birer vazifeye sevkeden bir Sâni-i Hakîm onları çalıştırıyor. Zerre miktar, vazifelerinde şaşırıyorlar, birbirine tecavüz edemiyorlar. Ve Kâinattaki Kemâlât-ı San'ata ve Tecelliyat-ı Cemaliyeye mazhar olduklarını görüp, Kuvve-i Mâneviyeyi tamamıyla eline verip, Saadet-i Ebediyyenin bir nümunesini İman gösteriyor. İşte ehl-i dalâletin imansızlıktan gelen dehşetli elemlerine ve korkularına karşı hiçbir şey, hiçbir fen, hiçbir terakkiyat-ı beşeriye bir teselli

veremez; Kuvve-i Mâneviyeyi temin edemez. Cesareti, zir ü zeber olur; fakat muvakkat gaflet perde çeker, aldatır. Ehl-i İman, İman cihetiyle, değil korkmak, Kuvve-i Mâneviyesi kırılmak, belki o temsildeki mâsum çocuk gibi fevkalâde bir Kuvve-i Mâneviye ve bir Metanetle ve İmandaki Hakikatle onlara bakıyor. Bir Sâni-i Hakîmin Hikmet dairesinde tedbir ve idaresini müşahede eder, evham ve korkulardan kurtulur. "Sâni-i Hakîmin Emri ve İzni olmadan, bu seyyar Kâinatlar hareket edemezler, ilişemezler" deyip anlar Kemal-i Emniyetle hayat-ı dünyeviyesinde derecesine göre Saadete mazhar olur.

Kimin Kalbinde İmandan ve Din-i Haktan gelen bu Hakikat çekirdeği bulunmazsa ve Nokta-i İstinadı olmazsa, bilbedahe temsildeki Rüstem ve Herkül'ün cesaretleri ve kahramanlıkları kırıldığı gibi; onun cesareti ve kuvve-i mâneviyesi müzma hil olur ve vicdanı tefessüh eder ve Kâinatın hâdisatına esir olur. Her şeye karşı korkak bir dilenci hükmüne düşer. İmanın bu Sırr-ı Hakikatini ve dalâletin de bu dehşetli şekavet-i dünyeviyesini Risale-i Nur, yüzer kat'î hüccetlerle isbat ettiğine binaen, bu pek uzun Hakikati kısa kesiyoruz.

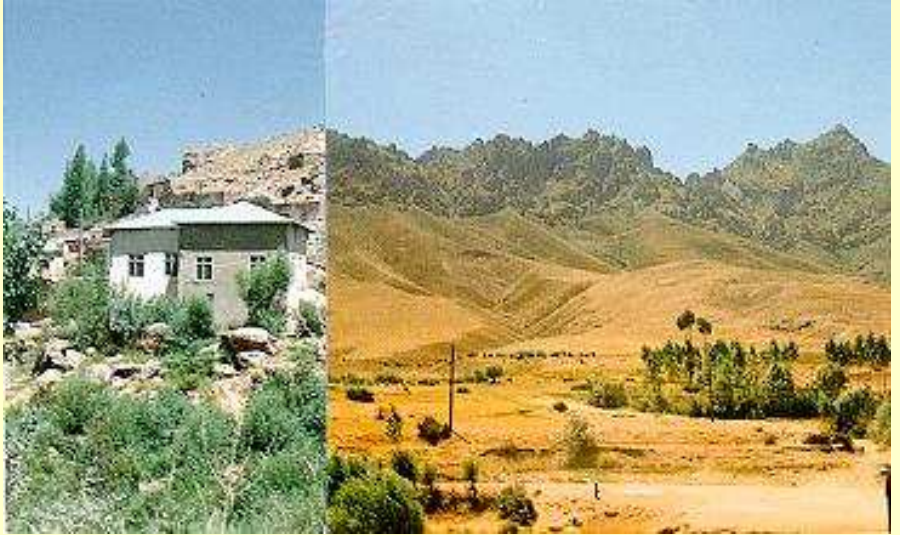
Acaba, en ziyade Kuvve-i Mâneviyeye ve Teselliye ve Metanete ihtiyacını hissetmiş bu asırdaki beşer; bu zamanda, o Kuvve-i Mânevîyi ve Teselliyi ve Saadeti temin eden İslâmiyet ve İmandaki Nokta-i İstinad olan Hakaik-i İmaniyeyi bırakıp, garplılaşımak ünvanı ile İslâmiyet Milliyetinden istifade yerine, bütün bütün Kuvve-i Mâneviyeyi kırıp ve Teselliyi mahveden ve Metanetini kıran dalâlet ve sefahete ve yalancı politika ve siyasete dayanması, ne kadar maslahat-ı beşeriyeden ve Menfaat-i İnsaniyeden uzak bir hareket olduğunu, pek yakın bir zamanda İntibaha gelmiş başta İslâm olarak beşer hissedecek ve dünyanın ömrü kalmışsa Kur'ânın Hakaikına yapışacak!..."

* * *

O vakit Kosova'da, büyük bir İslâm Dârülfünununun tesisine teşebbüs edilmişti. Orada hem İttihatçılara, hem Sultan Reşad'a der ki: "Şark, böyle bir Dârülfünuna daha ziyade muhtaç ve Âlem-i İslâmın Merkezi hükmündedir." Bunun üzerine şarkta bir Dârülfünun açılacağını vâdederler. Bilâhare Balkan Harbi çıkmasıyle, o Medrese yeri, yâni Kosova istilâ edilir. Bunun üzerine müracaatla

Üstad Bediüzzaman Said Nursî'nin temelini attığı Darülfünun'un yeri.

Bediüzzaman Hazretlerinin Van'daki hayatına aid Çoravanis köyündeki Medresesinin yanından Erek Dağı'nın görünüşü.

Kosova'daki Dârülfünun için tahsis edilen on dokuz bin altın liranın şark Dârülfünunu için verilmesini talep eder, bu talebi kabul edilir.

Bediüzzaman tekrar Van'a hareket eder. Van Gölü kenarındaki Artemit'te (Edremit) o Dârülfünunun temeli atılır. Fakat ne çare ki Harb-i Umumînin zuhuriyle, teşebbüs geri kalır. Zaten o kış Molla Said, Talebelerine: "Hazır olunuz, büyük bir musibet ve felâket bize yaklaşıyor" diye haber vermişti.

BEDİÜZZAMAN SAİD NURSÎ'NİN GÖNÜLLÜ ALAY KUMANDANI OLARAK VATAN VE MİLLETE FEDAKÂRANE HİZMETLERİ:

Bediüzzaman Kafkas cephesinde Enver Paşa ve fırka kumandanının hayranlıkla takdir ettikleri Hizmet-i Cihadiyeyi yaptıktan sonra, rus kuvvetlerinin ilerlemesinden dolayı Van'a çekildi. Van'ın tahliyesi ve rusların hücumu sırasında, bir kısım Talebeleriyle Van kal'asında Şehid oluncaya kadar müdafaaya kat'î karar verdikleri halde, geri çekilen Van Valisi Cevdet Beyin ısrarıyla, Vastan kasabasına çekildi. Vali, kaymakam, ahali ve asker Bitlis tarafına çekilirken, bir alay Kazak süvarisi Vastan üzerine hücum etmişti. Molla Said, Van'dan kaçan ahalinin mal ve çoluk çocuklarının düşman eline geçmemesi için otuz kırk kadar kaçamamış asker ve bir kısım Talebeleriyle o Kazaklara karşı koymuş ve hepsinin kurtulmasını sağlamıştır. Hattâ, hücum eden Kazaklara dehşet vermek için, geceleyin onların üstündeki yüksek bir tepeye hücum tarzında çıkıyor; gûya büyük bir imdat kuvveti gelmiş zannettirerek, Kazakları oyalayıp ilerletmiyordu. Böylelikle, Vastan'ın rus istilâsından kurtulmasına sebep olmuştur.

O Muharebe zamanlarında sipere döndüğü vakit, kıymettar Talebesi Molla Habib ile "İşârâtül-İ'caz" namındaki Tefsirini te'lif ediyordu. Bazan avcı hattında, bazan at üzerinde, bazan da sipere girdikleri zaman; kendisi söylüyor, Molla Habib de yazıyordu. "İşârâtül-İ'caz" ın büyük bir kısmı bu vaziyette te'lif edilmiştir. **(Hâşiye)** Bu Hârîka Tefsirin başındaki "İfade-i Meram"ı Tefsir hakkında

(Hâşiye): TENBİH: Bu "İşârâtül-İ'caz" Tefsiri, eski Harb-i Umuinin birinci senesinde, Cephe-i Harbde, me'hazsız olarak, Kitab mevcut olmadığı halde te'lif

bir derece malûmat vermesi itibariyle aynen dercediyoruz.

İfade-i Meram

"Kur'ân-ı Azîmüşşan; bütün zamanlarda gelip geçen nev-i beşerin tabakalarına, milletlerine, fertlerine hitaben, Arş-ı A'lâdan irad edilen İlâhî ve şümullü bir Nutuk ve umumî ve Rabbanî bir Hitabe olduğu gibi; bilinmesi bir ferdin veya küçük bir Cemaatin iktidarından hariç olan, bilhassa bu zamanda, dünya maddiyatına aid pek çok fenleri, İlimleri câmidir. Bu itibarla; zamanca, mekânca, ihtisasça, daire-i ihatası pek dar olan bir ferdin fehminden,

edilmiştir. Harb zamanının zaruretinden başka, dört sebebe binaen gayet muhtasar ve İcazlı bir tarzda yazılmış; "Fatiha" ve nisf-i evvel, daha mücmel, daha muhtasar kalmıştır.

Evvelâ: O zaman, izaha müsaade etmiyordu. Eski Said, İcazlı ve kısa tabiratla ifade-i meram ediyordu.

Sânîyen: Gayet zeki olan kendi Talebelerinin derece-i fehimlerini düşünüyordu; başkaların anlamalarını düşünmüyordu.

Sâlîsen: Eski Said, en dakik ve en ince olan Nazm-ı Kur'an'da, İcazlı olan İ'cazı beyan ettiği için, kısa ve ince düşmüştür. Fakat şimdi ise, Yeni Said nazariyle mütalâa ettim; elhak, Eski Saidin bütün hatîatiyle beraber, şu Tefsirdeki Tetkikat-ı İlmiyesi, Onun bir Şaheseridir. Yazıldığı vakit, daima Şehid olmaya hazırlandığı için, hâlis bir Niyet ile ve Belâgatın Kanunlarına ve Ulûm-u Arabiyyenin düsturlarına tatbik ederek yazdığı için, hiçbirini cerhedemedim. Belki Cenab-ı Hak, bu Eseri Ona bir Keffaretüzzünub yapacak ve bu Tefsiri

tam anlıyacak adamları da yetiştirecek, **إِنْ شَاءَ اللَّهُ**. Eğer Birinci Harb-i Umumî gibi mâniler olmasaydı, Tefsirin şu birinci cildi İ'caz vücuhundan olan İ'caz-ı Nazmiyi beyan ettiği gibi, diğer Cüzler ve Mektuplar da müteferrik tefsir Hakikatlarını içine alsaydı, Kur'an-ı Mu'cizülbeyana güzel bir Tefsir-i Câmî' olurdu. Belki, **إِنْ شَاءَ اللَّهُ**, şu Cüz-ü Tefsir yüz otuz adet "Sözler ve Lem'alar ve Mektubat" Risaleleriyle beraber me'haz olursa, ileride bahtiyar bir hey'et öyle bir Tefsir-i Kur'anî yazsın. **إِنْ شَاءَ اللَّهُ**.

Said Nursî

Hem, İstanbul'da Fetva Emîni Ali Rıza Efendi, çok zaman bu Tefsiri mütalâa ile, yanına gelen dostlarına müteaddit defalar: "Bu İşârâtül-İ'caz, bin Tefsir kuvvetinde ve kıymetindedir!" diye yemin ederek ilân ediyordu.

Şark Uleması, Şam ve Bağdat'ta büyük Âlimler: "İşârâtül-İ'caz gayet Harika ve emsâlsiz bir Tefsirdir." diye istihsan etmişlerdir.

karîhasından çıkan bir Tefsir, bihakkın Kur'ân-ı Azîmüştana Tefsir olamaz. Çünkü: Kur'ânın Hitabına muhatab olan milletlerin, İnsanların Ahval-i Ruhîyelerine, maddiyatına ve câmi bulunduğu ince fenlere, İlimlere bir fert vâkıf ve sahib-i ihtisas olamaz ki ona göre bir Tefsir yapabilsin. Maahaza; bir ferdin mesleği, meşrebi, taassubdan hâli olamaz ki Hakaik-ı Kur'âniyeyi görsün, bîtarafane beyan etsin. Maahaza; ferdin fehminden çıkan bir dâvâ, kendisine has olup, başkası o dâvânın kabulüne dâvet edilemez. Meğer ki bir nevi İcmân tasdikine mazhar ola. Binaen aleyh, Kur'ânın ince mânalarının ve Tefsirlerde dağınık bir surette bulunan mehâsininin ve zamanın tecrübesiyle fennin keşfi sayesinde tecelli eden Hakikatlerinin tesbitiyle, her biri birkaç fende mütehassıs olmak üzere, Muhakkikîn-i Ulemeden yüksek bir heyetin Tetkikiyatıyla, Tahkikiyatıyla bir Tefsirin yapılması lâzımdır.

Nitekim kanunî hükümlerin tanzim ve ittıradı, bir ferdin fikrinden değil, yüksek bir hey'etin Nazar-ı Dikkat ve Tetkikatından geçmesi lâzımdır ki, umumî bir emniyeti ve Cumhur-u Nâsın itimadını kazanmak üzere millete karşı bir kefalet-i zımniye husule gelsin ve İcma-ı Ümmet hücceti elde edebilsin.

Evet, Kur'ân-ı Azîmüştanın Müfessiri, yüksek bir deha sahibi ve nâfiz bir İctihada malik ve bir Velâyet-i Kâmileyi haiz bir Zat olmalıdır. Bilhassa bu zamanda bu şartlar, ancak yüksek ve azîm bir Heyetin Tesanüdüyle Telâhuk-u Efkârından ve Ruhlarının Tenasübüyle birbirine yardım etmekten ve Hürriyet-i Fikirle taassubtan âzâde olmakla tam İhlâslarından doğan dâhî bir Şahs-ı Mânevîde bulunur; ve o Şahs-ı Mânevî, Kur'ânı tefsir edebilir. Çünkü: "Cüzde bulunmayan, küllde bulunur." Kaidesine binaen, her ferdde bulunmayan bu gibi şartlar, heyette bulunur. Böyle bir heyetin zuhurunu çoktanberi bekliyorken, Hiss-i Kablelvuku' kabilinden, memleketi yıkıp yakacak büyük bir zelzelenin arifesinde bulun-duğumuz zihne geldi (Hâşiye).

(Hâşiye): Evet; Van'da, Horhor Medresemizin damında, Esnâ-yı Dersde büyük bir zelzelenin gelmekte olduğunu söyledi. Hakikaten söylediği gibi, az bir zaman sonra Harb-i Umumî başladı.

"Bir şey tamamiyle elde edilemediği takdirde tamamiyle terketmek caiz değildir" Kaidesine binaen, acz ve kusurumla beraber, Kur'ânın bazı Hakikatleriyle, Nazmındaki İ'caza dair bazı işaretleri tek başıma kaydetmeye başladım. Fakat Birinci Harb-i Umumînin patlamasıyla; Erzurum'un, Pasinlerin dağlarına ve derelerine düştük. O kıyametlerde, o dağ ve tepelerde; fırsat buldukça, Kalbime gelenleri birbirine uymayan ibarelerle o dehşetli ve muhtelif hallerde yazıyordum. O zamanlarda, o gibi yerlerde müracaat edilecek Tefsirlerin, Kitapların bulunması mümkün olma-dığından; yazdıklarım, yalnız Sünuhat-ı Kalbiyemden ibaret kaldı.

Şu Sünuhatım eğer Tefsirlere muvafık ise, **نُورٌ عَلَى نُورٍ**; şayet muhalif cihetleri varsa, benim kusurlarıma atfedilebilir. Evet, tas-hihe muhtaç yerleri vardır; fakat, hatt-ı harbde büyük bir İhlâs ile Şehidler arasında yazılıp giydirilen o yırtık ibarelerin tebdiline, Şehidler kan ve elbiselerinin tebdili gibi, cevaz veremedim ve Kalbim razı olmadı, şimdi de razı değildir. Çünkü, Hakikat-ı İhlâs ile baktım, tashih yerini bulamadım. Demek, Sünuhat-ı Kur'âniye olduğundan İ'caz-ı Kur'âniye onu yanlışlardan himaye etmiş. Maahaza, kaleme aldığım şu "İşârâtül-İ'caz" adlı Eserimi, hakikî bir Tefsir niyetiyle yapmadım; ancak Ulema-yı İslâmdaki Ehl-i Tahkikin takdirlerine mazhar olduğu takdirde, uzak bir istikbalde yapılacak yüksek bir Tefsire bir örnek ve bir me'haz olmak üzere o zamanların İnsanlarına bir yadigâr maksadiyle yaptım."

* * *

O Muharbede; yirmi Talebe kadar kıymettar ve "İşârât-ül-İ'caz" Tefsirinin Katibi olan Molla Habib, İran cephesinde kumandan Halil Paşa ile mühim bir Muhabere vazifesini temin ettikten sonra Vastan'da Şehid düşer.

O Muharebeler esnasında, ermeni fedailerini bazı yerlerde çoluk çocuğu kesiyorlardı. Buna karşı ermenilerin çocukları da bazan öldürülüyordu. Bediüzzaman'ın bulunduğu nahiyeye binlerle ermeni çocuğu toplanmıştı. Molla Said askerlere: "Bunlara ilişmeyiniz!" diye emretti. Daha sonra bu ermeni çoluk çocuğunu serbest bıraktı; onlar da, rusların içerisindeki ailelerinin yanına döndüler. Bu hareket ermeniler için büyük bir ibret dersi olup, Müslümanların Ahlâkına hayran kalmışlardı. Bu hâdise üzerine, ruslar bizi istilâ

ettiklerinde, fedai komitelerin reisleri Müslüman çoluk çocuğunu kesmek âdetini bırakıp, "Madem Molla Said bizim çoluk çocuklarımızı kesmedi, bize teslim etti; biz de bundan sonra Müslümanların çocuklarını kesmeyeceğiz" diye ahdettiler. Molla Said, bu suretle o havalideki binlerle mâsumların felâketten kurtulmasını temin etmiş oldu.

Bir müddet sonra; ruslar, Van ve Muş tarafını istilâ edip, üç fırka ile Bitlis'e hücum ettiği sırada, Bitlis Valisi Memduh Bey ile Kel Ali, Bediüzzaman'a:

- Elimizde bir tabur asker ve iki bin kadar gönüllünüz var; biz geri çekilmeye mecburuz, dediler.

Bediüzzaman onlara:

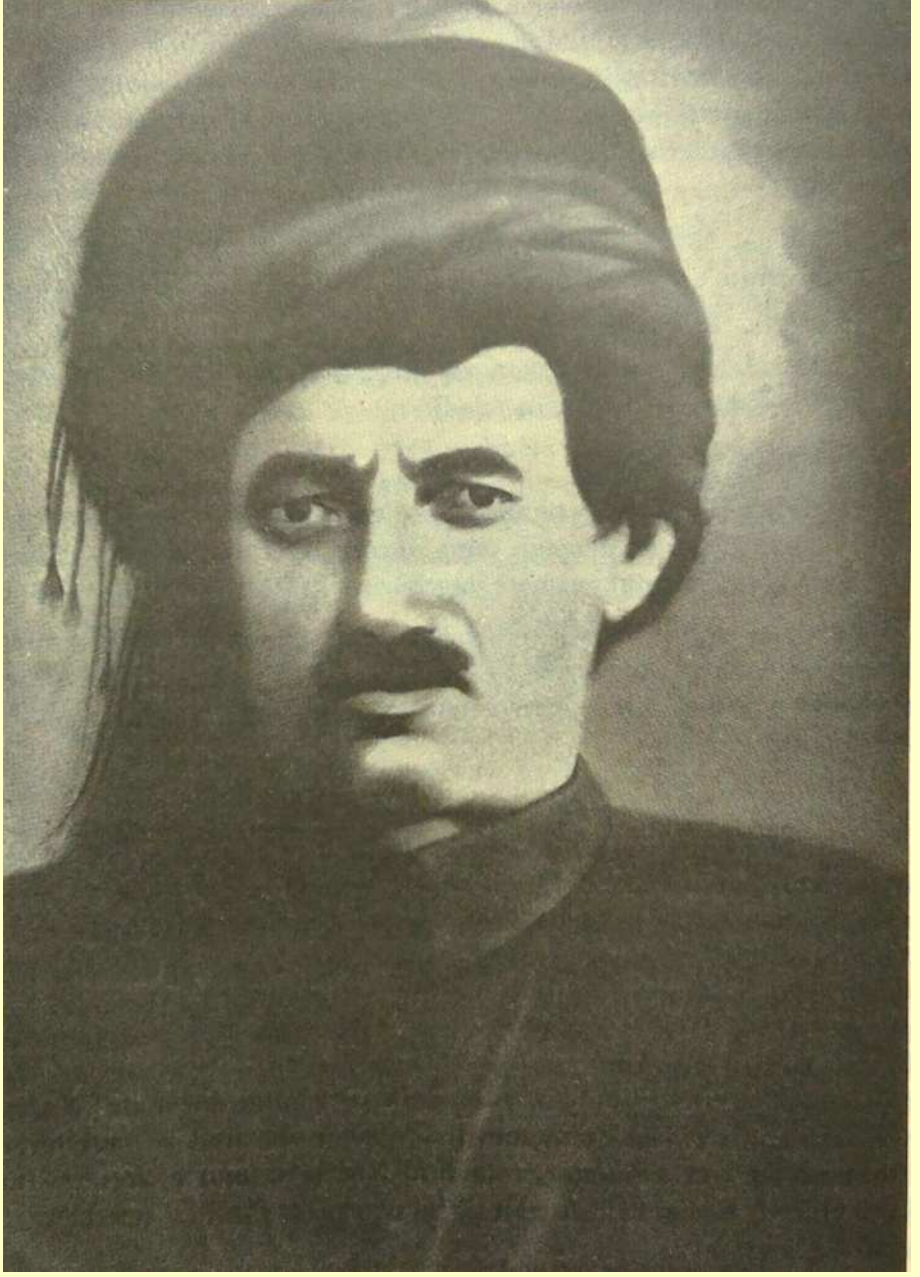
- Etraftan kaçıp gelen ahalinin ve hem de Bitlis halkının malları, çoluk ve çocukları düşman eline düşecek; biz mahvoluncaya kadar dört beş gün mukavemete mecburuz, demesi üzerine, onlar:

- Muş'un sukut etmesi dolayısıyla otuz topumuzu askerler bu tarafa kaçırmaya çalışıyorlar. Eğer sen, o otuz topu gönüllülerinle ele geçirebilirsen, birkaç gün o toplanla mukabele ederiz ve ahali de kurtulur, dediler.

Bediüzzaman:

- Öyle ise ben, ya ölürüm veya o toplanı getiririm, diyerek üçyüz gönüllünün başına geçti. Geceleyin, Nurşîn tarafına, toplanın getirildiği cihete gitti. Toplanı takip eden bir alay rus kazağına kendi muhbirleri: "Bitlis'i müdafaa eden gönüllü kumandanı üç bin adamla ve dağdaki meşhur Musa Bey bin kişi ile toplanı kurtarmaya geliyorlar." diyerek pek ziyade mübalâğa ile ihbar etmeleri üzerine, kazak kumandanı korkmuş, ilerleyememişti. Bediüzzaman da, beraberindeki üçyüz gönüllüyü rastgeldikleri toplanı birer ikişer taksim edip Bitlis'e gönderir; kendisi ise ilerleyerek toplanı birer birer kurtarıp, en son topu da üç arkadaşıyla birlikte ele geçirir. Bu şekilde, otuz topun Bitlis'e gelmesini temin eder. O toplanı üç dört gün asker ve gönüllüler düşmana mukabele edip, bütün ahali ve cihazat ve mallar kurtulur.

Bediüzzaman, o harbde gönüllülere cesaret vermek için sipere

Üstad Bediüzzaman Hazretleri Birinci Cihan Harbinin sonlarında

girmeyerek avcı hattında dolaşırdı. Avcı hattında en ileride atını sağa sola koştururken, birden hatırına gelir ve Ruhuna ilişir ki: "Şu anda Şehid olsam; bu vaziyetim, yâni en ilerde göze çarpan şu halim, sakın Mertebe-i Şehadetin bir esası olan İhlâsıma zarar vermesin, bir hodfûruşluk mânası olmasın" diyerek, birden atını döndürür ve arkadaşlarının yanına gelir. **(Hâşiye).**

Avcı hattında dolaşırken, vücuduna dört gülle isabet etmiş, fakat geri çekilmemiş ve gönüllülerin cesareti kırılmaması için sipere dahi girmemiştir. Hattâ bunu işiten vali Memduh Bey ve kumandan Kel Ali, "Aman geri çekilsin!" diye haber gönderdikleri zaman demiş:

- Bu kâfirlerin güllesi beni öldürmeyecek...

Hakikaten üç gülle, ölecek yerine isabet ettiği halde; biri hançerini, diğeri tütün tabakasını delip geçmiş ve kendisine bir zarar vermemiştir.

Geceleyin vali ve kumandan Kel Ali ve ahali kurtulduktan, gönüllüler ve askerler çekildikten sonra; bir kısım Fedakâr Talebeleriyle Bitlis'te bakiye kalan bir kısım biçareler için, kendilerini feda etmek fikriyle kaçmazlar. Sabahleyin düşmanın bir taburu ile müsademe ederler, arkadaşlarının çoğu Şehid olur. Hattâ yeğeni ve Fedakâr bir Talebesi olan Ubeyd dahi kendi bedeline Şehit düştükten

(Hâşiye): İşte; Muharebenin şiddetli anında, hayat - memat mes'elesi vaktinde "Benim zâhiren Kahramanlık gibi görünen bu vaziyetim hakikî İhlâsa aykırı olmasın?" diye düşünmesi Kemalât-ı İnsaniyenin bir misâlidir, denilebilir. Meydan-ı harbd, düşman karşısında, gülleler içerisinde; Talebelerine cesaret vermek için en elzem bir Kahramanlığı fiilen göstermek emeliyle avcı hattında atını sağa sola döndürürken, bu suretle Cesaret-i İmaniye ve Şehamet-i İslâmiyeyi en âlâ bir derecede bir Kumandan mânasıyla ifa ederken, Ruhunda ve Niyetinde en âlî ve safî bir Mertebe-i Kemâl olan Sırr-ı İhlâsı kaçırmamayı ehemmiyetle düşünmesi ve dikkat kesilmesi; onun zâhiren takdire şâyan Hizmet-i Diniyesi, Fedakârane Mücahadesi kadar, belki daha ziyade, Ruhunun Kemalinde de delâlet eder.

İşte, Molla Said bütün hayatının şehadetiyle gerçi beynel-İslâm "Bediüzzaman", "Sahibüzzaman", "Fahrüddeveran", "Fatinülasır" ünvanlariyle yâdedilmiş; fakat bu hiçbir zaman hakikatsız ve bir sözden ibaret değildir. Risale-i Nur ile yaptığı muazzam Hizmet-i İmaniye ve Kur'anîyesi ve teşkil ettiği Hamiyet-i Diniye ile serfiraz milyonlar Fedakâr Talebelerin kudsî Şahs-ı Manevîsi, bir Şâhid-i Sâdık ve bir Delil-i Katî'dir...

sonra düşmanın üç sıra askerini yararak geçip, hayatta kalan üç Talebe-siyle pek acip bir surette su üzerinde bulunan bir sütreye girer. Hem yaralı, hem ayağı kırık bir halde; otuz üç saat su ve çamur içinde kalır. Tüfek ellerinde, o vaziyet-i müthişe içinde, üst kattaki odada düşman askeri ve zabitleri bulunduğu halde, Kemal-i İstirahat-ı Kalble ve ahalinin kurtulmasının sevinciyle sürur içinde, beraberindeki arkadaş-larına teselli vererek der:

- Karşımıza ne vakit çoklukla düşman askerleri gelirse; o vakit silâhlarımızı kullanacağız, kendimizi ucuza satmayacağız, bir iki düşmana kurşun atmayacağız...

Lâtif bir İnayet-i İlâhiyedir ki; otuz üç saat, onlar rus askerlerini gördükleri ve ruslar da onları aradıkları halde bulamadılar. Bu esnada Bediüzzaman, Talebeleri olan gönüllü Fedailere hitaben:

- Arkadaşlar! Durmayınız... Sizlere Hakkımı helâl ettim, beni bırakınız, siz kendinizi kurtarmaya çalışınız, demesi üzerine, Fedakâr ve Kahraman Talebeler:

- Sizi bu halde bırakıp gidemeyiz; Şehid olursak, yine Hizmetinizde olsun, deyip kalırlar. Sonra ruslar esir edip; Van, Celfa, Tiflis, Kiloğrif, Kosturma'ya sevkederler.

Ermeni fedaileri meşhurdur; hattâ öyle rivayet ederler ki: "Fedailerin yüzleri, kızarmış kömür üstüne tutulup gözleri patlama derecesine gelse dahi, yine sır vermezler." İşte ruslar o zaman diyorlardı ki: "Bediüz-zaman'ın gönüllüleri, ermeni fedailerinin fevkindedir! Bunun içindir ki, bizim kazaklarımızı imhada fazla muvaffak olmuşlardır."

Bediüzzaman'ı üserâ kampına götürürler. Burada şu şekilde şayan-ı takdir bir hâdisе cereyan eder. Şöyle ki:

Bir gün rus başkumandanı esirleri teftişe gelir. Teftiş esnasında, Bediüzzaman kumandana selâm vermez ve yerinden kalkmaz. Kumandan kızar, belki tanımamıştır diyerek tekrar önünden geçtiği zaman yine yerinden kalkmayınca, kumandan tercüman vasıtasıyla der:

- Beni herhalde tanımadılar?

Bediüzzaman:

- Tanıyorum, Nikola Nikolaviç'tir.

Kumandan:

- Şu halde rus ordusuna, dolayısıyla rus çarına hakaret ediyorlar.

Bediüzzaman:

- Hakaret etmedim. Ben bir Müslüman Âlimiyim. İmanlı bir kimse, Cenab-ı Hakkı tanımayan bir adamdan üstündür. Binaenaleyh, ben sana kıyam etmem, der.

Bunun üzerine Bediüzzaman divan-ı harbe verilir. Birkaç zabıt arkadaşı, hemen özür dileyerek vahîm neticenin önlenmesine çalışmasını istirham ederler.

Fakat Bediüzzaman:

- Bunların idam kararı, benim Ebedî Âleme seyahat etmem için bir pasaport hükmündedir, deyip Kemal-i İzzet ve Şecaatle hiç ehemmiyet vermez.

Nihayet idamına karar verilir. Hüküm infaz edileceği vakit, Namaz kılmak için müsaade ister; Vazife-i Diniyesini ifadan sonra, atılacak kurşunlara göğsünü gereceğini beyan eder. Tam bu esnada, Namazını eda ederken, rus kumandanı gelerek, Bediüzzaman'dan özür dileyip:

- O hareketinizin, Mukaddesatınıza olan bağlılıktan ileri geldiğine kanaat getirdim, rica ederim, beni affediniz. Diyerek verilen idam hükmünü geri aldırır.

* * *

Bediüzzaman, iki buçuk sene kadar Sibiryâ taraflarında esarette kalır. Bütün hayatını, **فِي سَبِيلِ اللَّهِ** Kur'âna, İslâmiyete, Sünnet-i Seniyenin İh-yasına hasr ve vakfeden bu Fedakâr-ı İslâm, buralarda da katiyen boş durmaz. İçerisinde bulunduğu muhiti Tenvir ve İrşad için çalışır. Bu müddet içinde kendisiyle beraber esarette bulunan zabıtlere Dersler veriyordu. Bir gün, doksan zabıt arkadaşına Ders verdiği sırada, bir rus kumandanı gelir. "Siyasî ders veriyor" diye Dersine mâni olursa da, faaliyetinin dinî, ilmi, içtimaî olduğunu öğrenince serbest bıraktırır.

Nihayet esaretten firar ile kurtulup; Petersburg ve Varşova'ya gelmeye muvaffak olur. Bilâhare, Viyana tarikiyle (R. 1334) senesinde İstanbul'a teşrif eder.

Harb-i Umumîde gönüllü alay kumandanı olan Bediüzzaman Said Nursî, bu esaret hayatını bir Eserinde (Hâşiye) şöyle anlatıyor:

Bediüzzaman Hazretleri Rusya esaretinden avdet edip Almanya'ya uğradığı zaman Almanlar tarafından 1918 tarihinde alınmış fotoğrafı.

(Hâşiye): Bu esaretden hayli zaman geçtikten sonra, Barla'ya bir esir gibi gönderilen Üstad, eski macera-yı hayatından bir kısmını da "Yirmi Altıncı Lem'anın On Üçüncü Ricası" olarak kaleme almıştır. Merak edenler o Risaleye müracaat edebilirler.

دقیقه نومردی ۱۱۷۹

Offener Befehl

Nr. 63

ОТКРИТЬ ЛИСТЬ

N°

آچیق امر

نومرد ۶۳

számú

Nyilt parancs

für Herrn...

za Goenodun...

für Herrn...

für Herrn...

für Herrn...

Truppenteil...

Csapattest...

Отъ кон едено...

на часть...

Staatsangehö...

rigkeit...

Honosság...

Подаетво...

Reist von...

Utazik...

Нарына отъ...

nach...

за...

Zweck der Reise

Az utazás célja

Причина на па...

ту памето...

Said Mirza

Kaimakhan

Kurd isari Mogyi

Osmanli

Sofia

istamboul

esaretiden apdet

اسمى عبد الميزان

اسمى عبد الميزان

اسمى عبد الميزان

اسمى عبد الميزان

اسمى عبد الميزان

اسمى عبد الميزان

اسمى عبد الميزان

اسمى عبد الميزان

اسمى عبد الميزان

اسمى عبد الميزان

اسمى عبد الميزان

بو آچیق امر ۱۷ ضریح ۶۳ تاریخ مؤید و ترک تاجیک طرف ایل سیاحت اتمک

تاریخ مؤید و ترک تاجیک طرف ایل سیاحت اتمک

Dieser Ausweis - offene Befehl - ist nur gültig im Zusammenhang mit
ausgestellt von

für die Zeit vom bis

Dieser Ausweis gilt nicht als Fahrschein.

Ezen nyilt parancs csak a

kiállított

együtt

tol

ig érvényes

Този откритъ листъ е валиден само въ свързка съ

издаденъ отъ

за прѣмето отъ

до

Bediüzzaman'ın, rusya esaretinden firar edip Almanyaya yolu ile Sofya'ya geldiği zaman, Sofya Ateşemiliterliği tarafından verilen pasaportudur.

II

بالقائ تروئيك قوللايلىمىنى ماسايد
 وويلير
 Das Einverständnis zur Benutzung des Balkanzuges*) wird nicht erteilt**).

A Balkánvonalat használatára való bejegyezés nem adatik meg**).

He ee zana**)

Дело ео

اردو اماره سی حساب کجاک جیبا تادی اوله جقدر

Die Fahrkosten sind zu Lasten der Heeresverwaltung
 Stunden — sind bar zu zahlen**).

zendők — megfizetendők**).

Цаната на ватулапето кэлто и разноситъ за боджа сѣ на кредитъ и оставатъ въ
 тѣлостъ на военна управление трѣбѣ да се заплащатъ отъ вѣтнина**).

in the
wood
Karl
Moser

Stempel
Pecet
Delyet

Unterschrift des Inhabers
 A tulajdonos aláírás
 Подпись из притежатели на този откритъ листъ.

Ort und Datum
 Hely és keltezés
 Место и дата.

Mher rsi w amca
 Stempel und Unterschrift.
 Pecsét és aláírás.
 почать и подписъ.

*) بالقائ تروئيك سياحت ايجون متقى ماسايدك اعطائى مقام تاليتى منحصر دور
 **) عالم اوليايئر جزو تاجيكور

*) Die entsprechende Genehmigung zur Benutzung des Balkanzuges ist den hierfür zuständigen Dienststellen
 vorbehalten.
 **) Nicht Zutreffendes ist zu durchstreichen.
 **) Non magis est toriendi.
 **) Да се отсече неискана въ отговарящите.

نطبة بامريسا قانول

Bediüzzaman'ın "vatana avdet" belgesinin arka yüzü.

Yirmi Altıncı Lem'anın Dokuzuncu Ricasından Bir Kısım

"Harb-i Umumîde, esaretle rusya'nın şark-ı şimalisinde çok uzak olan kosturma vilâyetinde bulunuyordum. Orada Tatarların küçük bir Camii, meşhur Volga nehrinin kenarında bulunuyordu. Oradaki arkadaşlarım olan esir zabıtlar içinde sıkılıyordum. Yalnızlık istedim. Dışarıda izinsiz gezemiyordum. Tatar mahallesi, kefaletle beni o Volga nehrinin kenarındaki küçük Camiye aldılar. Ben yalnız olarak Camide yatıyordum. Bahara yakın, o şimal kıt'asının pek çok uzun gecelerinde çok uyanık kalıyordum. O karanlıklı gecelerde ve karanlıklı gurbette ve Volga nehri-
nin hazin şırıltıları ve yağmurun rikkatli şırıltıları ve rüzgârın firkatli esmesi, beni derin gaflet uykusundan muvakkaten uyandırdı. Gerçi daha kendimi ihtiyar bilmiyordum; fakat Harb-i Umumîyi gören, ihtiyardır. Gûya

يَوْمًا يَجْعَلُ الْوِلْدَانَ شِيبًا Sırrına mazhar olarak öyle günlerdir ki; çocukları ihtiyarlandırdığı cihetle, kırk yaşında iken, kendimi seksen yaşında bir vaziyette buldum. O karanlıklı uzun gece ve hazin gurbet, hazin vaziyet içinde hayattan bir meyusiyet geldi. Aczime, yalnızlığım baktım; ümidim kesildi. O hâlette iken Kur'ân-ı Hakîmden imdat geldi.

Dilim **حَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ** dedi; Kalbim de ağlayarak dedi:

Garibem, bîkesem, zaifem, nâtuvanem el'amân gûyem, afvü cûyem, meded hâhem zidergâhet İlâhî!

Ruhum dahi vatanımdaki eski dostları düşünüp o gurbette vefatımı tahayyül ederek Niyazi-i Mısırî gibi dedim:

Dünya gamından geçip,
Yokluğa kanat açıp,
Şevk ile her dem uçup,
Çağırırım: Dost! Dost!

diye, dostları arıyordu. Her ne ise; o hüznü, rikkatli, firkatli uzun gurbet gecesinde, Dergâh-ı İlâhîde za'f ve aczim o kadar büyük bir Şefaâtçı ve Vesîle oldu ki; şimdi de hayretteyim. Çünkü bir kaç gün

sonra, gayet hilâf-ı me'mul bir surette, yayan gidilse bir senelik mesafede, tekbaşım, rusça bilmediğim halde firar ettim. Za'f ve aczime binaen gelen İnet-i İlâhiye ile, hârika bir surette kurtuldum. Tâ Varşova ve Avusturya'ya uğrayarak İstanbul'a kadar geldim ki; bu surette kolaylıkla kurtulmak pek hârika olmuştu. Rusça bilen en cesur ve en kurnaz adamların muvaffak olamadıkları, çok teshilât ve çok kolaylıkla, o uzun firarî seyahati bitirdim.

Fakat, o Volga nehri kenarındaki Camideki mezkûr gecenin vaziyeti bana bu kararı verdirmiş ki: "Bakiye-i ömrümü mağaralarda geçireceğim! Bu İnsanların hayat-ı içtimaiyesine karışmak artık yeter. Madem sonunda kabre yalnız gideceğim, yalnızlığa alışmak için şimdiden yalnızlığı ihtiyar edeceğim!" demiştim. Fakat maatteessüf, İstanbul'daki ciddî ve çok ahbab ve İstanbul'un şa'saalı hayat-ı dünyeviyesi, hususan haddimden çok fazla bana teveccüh eden şan ve şeref gibi neticesiz şeyler, o kararımı muvakkaten bana unutturdular. Gûya o gurbet gecesi, hayatımın gözünde nurlu siyahlık idi. Ve İstanbul'un beyaz, şa'saalı gündüzü, o hayat gözümün nursuz beyaz parçası idi ki ileriye göremedi, yine yattı. Tâ iki sene sonra, Gavs-ı Geylanî, "Fütuhül-Gayb" Kitabıyla tekrar gözümü açtırdı."

.....

İstanbul'u tekrar şereflendirmesi, Ehl-i İlmi ve halkı çok fazla memnun ve mesrur etti. Kendisine haber verilmeden, Meşihat dairesindeki "Dar-ül-Hikmet-il-İslâmiye" âzalığına tâyin olundu. Darülhikmet, o zaman; Mehmed Akif, İzmirli İsmail Hakkı, Elmalılı Hamdi gibi İslâm Âlimlerinden mürekkep bir İslâm Akademisi mahiyetinde idi.

Çok zeki, Kahraman ve gayyur bir Âlim olan veled-i mânevîsi ve biraderzadesi Abdurrahman (Rahmetullahi Aleyh) şöyle anlatıyor:

1334 senesinde esaretten geldikten sonra, amcam rızası olmadan Darülhikmetil-İslâmiye'ye âza tâyin edildi. Fakat esarete çok sarsılmış olduğundan, bir müddet mezunen vazifeye gidemedi. Çok defa istifa etmek teşebbüsünde bulundu, fakat dostları bırakmadılar. Bunun üzerine Darülhikmete devama başladı. Haline dikkat ediyordum ki, zaruretten fazla kendine masraf yapmıyordu. Maişetçe neden bu kadar muktesit yaşıyorsun diyenlere cevaben:

- Ben Sevâd-ı Âzama tâbi olmak isterim. Sevâd-ı Âzam ise, bu kadar tedarik edebilir. Ben, ekalliyet-i müsrifeye tâbi olmak istemem, demişlerdir.

Darülhikmet'ten aldığı maaştan miktar-ı zarureti ayırdıktan sonra, mütebakisini bana vererek, "Hıfzet!" derdi. Ben de, bir sene zarfındaki fazla kalmış paraları amcamın bana olan şefkatine; hem malı istihkar etmesine itimaden, haberi olmadan tamamen sarfettim. Sonra bana dedi ki: "Bu para bize Helâl değildi, millet malı idi, niçin sarfettin? Madem ki öyledir, ben de seni vekilharçlıktan azl ile kendimi nasbettim!"

Bir müddet aradan geçti... Hakaikten on iki Te'lifatını Tâbettirmek Kalbine geldi. Maaştan toplanan paraları, o Te'lifatların tab'ına verdi. Yalnız bir iki küçüğü müstesna olmak üzere, diğerlerini etrafa meccanen dağıttı. Niçin sattırmadığını sual ettim. Dedi ki:

- Maaştan bana kût-u lâyemut caizdir; fazlası millet malıdır. Bu suretle millete iade ediyorum...

Darülhikmet'teki Hizmeti, hep böyle şahsî teşebbüsü ile idi. Çünkü, orada müştereken iş görmek için bazı mâniler görüyordu. Onu tanıyanlar biliyorlar ki, Bediüzzaman kefenini boynuna takmış ve ölümünü göze almıştır. Onun içindir ki; Darülhikmetil-İslâmiye'de demir gibi dayandı. Ecnebi tesirâtı, Darülhikmet'i kendine âlet edemedi. Yanlış fetvalara karşı, pervasızca mücadele etti. İslâmiyete muzır bir cereyan ortaya atıldığı vakit, o cereyanı kırmak için Eser neşrederdi.

ESARETTEN AVDETİNDEN SONRAKİ İSTANBUL HAYATINA DAİR KALEME ALDIĞI BİR PARÇADIR:

(Yirmi Altıncı Lem'adan Onuncu Rica)

"Bir zaman esaretten geldikten sonra, İstanbul'da, bir iki sene yine gaflet galebe etti. Siyaset havası, nazarımı nefsimden kaldırıp âfâka dağıtmış iken, bir gün İstanbul'un Eyüp Sultan Kabristanının dereye bakan yüksek bir yerinde oturuyordum. İstanbul etrafındaki âfâka baktım. Birden bakıyorum, benim hususî dünyam vefat ediyor, bazı cihette Ruh çekiliyor gibi bir hâlet-i hayâliye bana geldi. Dedim: "Acaba bu kabristanın mezar taşlarındaki yazılar mıdır

ki bana böyle hayâl veriyor?" diye nazarımı çektim; uzağa değil, o kabristana baktım. Kalbime ihtar edildi ki: "Bu senin etrafındaki kabristanın, yüz İstanbul içinde vardır. Çünkü yüz defa İstanbul buraya boşalmış. Bütün İstanbul halkını buraya boşaltan bir Hâkim-i Kadîrin hükmünden kurtulup müstesna kalamazsın, sen de gideceksin!" Ben kabristandan çıkıp bu dehşetli hayâl ile Sultan Eyüp Camiinin mahfelindeki küçük bir odaya, çok defa girdiğim gibi bu defa da girdim. Düşündüm ki; ben üç cihette misafirim: Bu menzilikte misafir olduğum gibi, İstanbul'da da misafirim, dünyada da misafirim. Misafir, yolunu düşünmeli. Nasıl ki bu odadan çıkacağım, bir gün de İstanbul'dan çıkacağım; diğer bir gün de dünyadan çıkacağım.

İşte bu hâlette, gayet rikkatli ve firkatli, elemli bir hüznün ve gamın kalbime, başıma çöktü. Çünkü ben yalnız bir iki dostu kaybetmiyorum, İstanbul'da binler sevdiğim dostlarımdan müfarakat gibi, çok sevdiğim İstanbul'dan da ayrılacağım. Dünyada yüz binler dostlarımdan iftirak gibi, çok sevdiğim ve müptelâ olduğum o güzel dünyadan da ayrılacağım diye düşünürken; yine kabristanın o yüksek yerine gittim. Arasıra sinemaya ibret için gittiğimden, bana İstanbul içindeki insanlar, o dakikada, sinemada geçmiş zamanın gölgelerini hazır zamana getirmek cihetiyle, ölmüş olanları ayakta gezer suretinde gösterdikleri gibi; aynen ben de, o vakit gördüğüm insanları, ayakta gezen cenazeler vaziyetinde gördüm. Hayâlîm dedi ki: Madem bu kabristanda olanlardan bir kısmı sinemada gezer gibi görülüyor; ilerde katiyen bu kabristana girecekleri girmiş gibi gör; onlar da cenazelerdir, geziyorlar... Birden Kur'ân-ı Hakîmin Nuruyla ve Gavs-ı Âzam Şeyh Geylanî (K.S.) Hazretlerinin İrşadiyle, o hazin hâlet, sürurlu ve neşeli bir vaziyete inkılâb etti. Şöyle ki:

O hazin hale karşı Kur'ândan gelen Nur, böyle ihtar etti ki: "Senin, şimal-i şarkîde, kosturma'daki gurbetinde bir iki esir zabıt dostun vardı. Bu dostların herhalde İstanbul'a gideceklerini biliyordun. Sana birisi deseydi: "Sen İstanbul'a mı gideceksin, yoksa burada mı kalacaksın?" Elbette zerre miktar Aklın varsa, İstanbul'a ferah ve sürurla gitmesini kabul edecektin. Çünkü; bin birden dokuz yüz doksan dokuz ahababın, İstanbul'dadırlar. Burada bir-iki tane kalmış, onlar da oraya gidecekler. Senin için İstanbul'a

gitmek hazin bir firak, elîm bir iftirak değil, hem de geldin, memnun olmadın mı? O düşman memleketindeki pek karanlık uzun gecelerinden ve pek soğuk, fırtınalı kışlarından kurtuldun. Bu güzel dünya cenneti gibi İstanbul'a geldin. Aynen öyle de: Senin küçüklüğünden bu yaşına kadar, sevdiklerinden yüzde doksan dokuzu, sana dehşet veren kabristana göçmüşler. Bu dünyada kalan bir iki dostun var, onlar da oraya gidecekler. Dünyada vefatın firak değil, Visaldir; o ahbablara kavuşmaktır. Onlar, yâni o Ervah-ı Bâkiye, eskimiş yuvalarını toprak altında bırakıp, bir kısmı yıldızlarda bir kısmı Âlem-i Berzah tabakatında geziyorlar, diye ihtar edildi.

Evet, bu Hakikati, Kur'ân ve İman o derece kat'î bir surette isbat etmiştir ki, bütün bütün kalbsiz, ruhsuz olmazsa veyahut dalâlet Kalbini boğmamış ise, görüyor gibi inanmak gerektir. Çünkü; bu dünyayı, hadsiz Enva-ı Lütûf ve İhsanatiyle böyle tezyin edip, mükrimane ve şefikane Rububiyetini gösteren ve tohumlar gibi en ehemmiyetsiz cüz'î şeyleri dahi muhafaza eden bir Sâni-i Kerîm ve Rahîm; masnuatı içinde en mükemmel ve en câmi, en ehemmiyetli ve en çok sevdiği masnuu olan İnsanı, elbette ve bilbedahe, sûreten görüldüğü gibi böyle merhametsiz, âkîbetsiz idam etmez, mahvetmez, zayi etmez. Belki bir çiftçinin toprağa serptiği tohumlar gibi, başka bir hayatta sünbül vermek için Hâlık-ı Rahîm, o sevdiği masnuunu, bir Rahmet Kapısı olan Toprak altına muvakkaten atar. **(Hâşiye)** İşte bu İhtar-ı Kur'ânîyi aldıktan sonra, o kabristan İstanbul'dan ziyade bana ünsiyetli oldu. Halvet ve Uzlet, bana sohbet ve muaşeretten daha ziyade hoş geldi. Ben de Boğaz tarafındaki Sarıyer'de, bir Halvethane kendime buldum. Gavs-ı A'zam (K.S.) "Fütuh-ül-Gayb"ıyla bana bir Üstad ve Tabib ve Mürşid olduğu gibi, İmam-ı Rabbanî de, "Mektubat"ı ile bir enis, bir müşfik, bir Hoca hükmüne geçti. O vakit ihtiyarlığa girdiğimden ve medeniyetin ezvakından çekildiğimden ve hayat-ı içtimaiyeden sıyrıldığımın pek çok memnun oldum. Allaha şükrettim..."

* * *

(Hâşiye): Bu Hakikat, iki kere iki dört eder derecesinde sair Risalelerde, hususan Onuncu ve Yirmi Dokuzuncu Sözlerde isbat edilmiştir.

Onbirinci Rica

"Esaretten geldikten sonra İstanbul'da Çamlıca tepesinde bir köşkte merhum biraderzadem Abdurrahman (R. Aleyh) ile beraber oturuyorduk. Bu hayatım, hayat-ı dünyeviye cihetinde, bizim gibilere en mes'udane bir hayat sayılabilirdi. Çünkü esaretten kurtulmuştum. Dar-ül Hikmet'te Meslek-i İlmiyeme münasip, en âlî bir tarzda Neşr-i İlme muvaffakiyet vardı. Bana teveccüh eden haysiyet ve şeref, haddimden çok fazla idi. Mevkice İstanbul'un en güzel yeri olan Çamlıca'da oturuyordum. Hem her şeyim mükemmeldi. Merhum biraderzadem Abdurrahman gibi gayet zeki, fedakâr, hem Talebe, hem Hizmetkâr, hem Kâtib, hem Evlâd-ı Mâneviyem beraberdi. Dünyada herkesten ziyade kendimi mes'ud bilirken aynaya baktım; saçımda, sakalımda beyaz kılları gördüm. Birden, esarete kosturma'daki Camideki İntibah-ı Ruhî yine başladı. Onun eseri olarak, Kalben merbut olduğum ve medar-ı saadet-i dünyeviye zannettiğim halâtı, esbabı, tetkike başladım. Hangisini tetkik ettimse, baktım ki, çürüktür, alâkaya değmiyor, aldatıyor. O sıralarda en Sadakatli zannettiğim bir arkadaşımda umulmadık bir sadakatsizlik ve hatıra gelmez bir vefasızlık gördüm. Hayat-ı dünyeviyeden bir ürkmek geldi. Kalbime dedim: Acaba ben, bütün bütün aldanmış mıyım? Görüyorum ki, Hakikat noktasında acınacak halimize pek çok İnsanlar gıpta ile bakıyorlar... Bütün bu insanlar divane mi olmuşlar? Yoksa şimdi ben divane mi oluyorum ki, bu dünyaperest insanları divane görüyorum? Her ne ise... Ben ihtiyarlığım verdiği şiddetli İntibah cihetinde, en evvel alâkadar olduğum fânî şeylerin fâniliğini gördüm; kendime de baktım, nihayet-i aczde gördüm. O vakit, Beka isteyen ve Beka tevehhümüyle fânilere müptelâ olan Ruhum, bütün kuvvetiyle dedi ki: Madem cismen fâniyim, bu fânilerden bana ne hayır gelebilir? Madem ben âcizim, bu âcizlerden ne bekleyebilirim? Benim derdime çare bulacak bir Baki-i Sermedî, bir Kadîr-i Ezeli lâzım, diyerek taharriye başladım. O vakit, her şeyden evvel, eskidenberi tahsil ettiğim İlme müracaat edip, bir Teselli, bir Rica aramaya başladım. Maatteessüf, o vakte kadar ulûm-u felsefeyi, Ulûm-u İslâmiye ile beraber havsalama doldurup, o ulûm-u felsefeyi pek yanlış olarak mâden-i tekemmül ve medar-ı tenevvür zannetmiştim. Halbuki; o felsefî meseleler Ruhumu pek

**Üstad Bediüzzaman Hazretleri Birinci Cihan Harbinin akabinde İstanbul'da
biraderzadesi Abdurrahman ile birlikte**

çok fazla kirletmiş ve Terakkiyat-ı Mâneviyemde engel olmuştu. Birden, Cenab-ı Hakkın Rahmet ve Keremiyle, Kur'ân-ı Hakîmdeki Hikmet-i Kudsiye imdada yetişti. Çok Risalelerde beyan edildiği gibi, o felsefî meselelerin kirlerini yıkadı, temizlettirdi. Ezcümle, fûnun-u hikmetten gelen zulûmat-ı ruhiye, Ruhumu Kâinata boğduruyordu. Hangi cihete baktım, Nur aradım; o meselelerde Nur bulamadım, teneffüs edemedim.

Tâ, Kur'ân-ı Hakîmden gelen ve **لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ** Cümlesiyle ders verilen Tevhid gayet parlak bir Nur olarak bütün o zulûmatı dağıttı. Rahatla nefes aldım. Fakat nefis ve şeytan, ehl-i dalâlet ve ehl-i felsefeden aldıkları derse istinad ederek Akıl ve Kalbe hücum ettiler. Bu hücumdaki

münazarat-ı nefsiye, **لِلَّهِ الْحَمْدُ**, Kalbin Muzafferiyetiyle neticelendi. Çok Risalelerde kısmen o münazaralar yazılmış. Onlara iktifa edip, burada yalnız binde bir Muzafferiyet-i Kalbiyeyi göstermek için binler Bürhandan bir tek Bürhan beyan edeceğim, tâ ki gençliğinde hikmet-i ecnebiye veya fûnun-u medeniye namı altındaki kısmen dalâlet, kısmen mâlâyanîyat meseleleriyle Ruhunu kirletmiş, Kalbini hasta etmiş, nefsinin şımartmış bir kısım ihtiyarların Ruhunda temizlik yapsın; Tevhid hakkında şeytan ve nefsin şerrinden kurtulsun. Şöyle ki:

Ulûm-u felsefiyenin vekâleti namına nefsim dedi ki: "Bu Kâinattaki eşyanın, tabiatıyla bu mevcudata müdahaleleri var, her şey bir sebebe bakar. Meyvayı ağaçtan, hububatı topraktan istemeli. En cüz'î, en küçük bir şeyi de Allaktan istemek ve Allaha yalvarmak ne demektir?"

O vakit Nur-u Kur'ân ile, Sırr-ı Tevhid şu gelecek suretle inkişaf etti. Kalbim o mütefelsif nefsim dedi: En cüz'î ve en küçük şey, en büyük şey gibi doğrudan doğruya bütün Kâinat Hâlıkının Kudretinden gelir ve Hazinesinden çıkar. Başka surette olamaz! Esbab ise, bir perdedir. Çünkü, en ehemmiyetsiz ve en küçük zannettiğimiz mahlûklar, bazan sanat ve hilkat cihetinde en büyüğünden daha büyük olur. Sinek, tavuktan sanatça ileri geçmezse de, geri de kalmaz. Öyle ise, büyük küçük tefrik edilmeyecek; ya bütünü esbab-ı maddiyeeye taksim edilecek veya bütünü birden bir tek zâta verilecektir. Birinci şık muhal olduğu gibi, bu şık vâcibdir, zarurîdir. Çünkü bir tek Zâta, yâni bir Kadîr-i Ezelîye verilse, madem

bütün mevcudatın İntizamat ve Hikmetleriyle Vücudu kat'î tahakkuk eden İlmi her şeyi ihata ediyor ve madem İlminde her şeyin miktarı taayyün ediyor ve madem bilmüşahede her vakit hiçten, nihayetsiz suhuletle nihayetsiz sanatlı masnular Vücuda geliyor ve madem o Kadîr-i

Alîmin, bir kibrit çakar gibi "Emr-i **كُنْ فَيَكُونُ**" ile hangi şey olursa olsun icat edebildiğini, hadsiz kuvvetli deliller ile çok Risalelerde beyan ettiğimiz ve hususan "Yirminci Mektub" ve "Yirmi Üçüncü Lem'a" nın âhırinde isbat edildiği gibi, hadsiz bir Kudreti var... Elbette, bilmüşahede görülen harikulâde suhulet ve kolaylık, O İhata-i İlmiyeden ve Azamet-i Kudretten geliyor. Meselâ: Nasıl ki göze görülmeyen eczalı bir mürekkeple yazılan bir Kitaba, o yazıyı göstermeye mahsus bir ecza sürülse, o koca Kitab, birden her bir göze vücudunu gösterip kendini okutturur; aynen öyle de; o Kadîr-i Ezelînin İlmi Muhitinde, her şeyin sureti mahsusası bir miktar-ı muayyen ile taayyün ediyor. O Kadîr-i Mutlak

"Emr-i **كُنْ فَيَكُونُ**" ile, o hadsiz Kudretiyle ve nâfiz İradesiyle, o yazıya sürülen ecza gibi, gayet kolay ve suhulet ile Kudretin bir cilvesi olan kuvvetini, o Mahiyet-i İlmiyeye sürer, o şeye Vücut-u Haricî verir, göze gösterir, Nukuş-u Hikmetini okutturur. Eğer bütün eşya birden o Kadîr-i Ezelîye ve Alîm-i Külli Şey'e verilmezse; o vakit sinek gibi en küçük bir şeyin Vücudunu dünyanın ekser nevilerinden hususî bir mizan ile toplamak lâzımgelmekle beraber; o küçücük sineğin vücudunda çalışan zerrelere, o sineğin Sırr-ı Hilkatini ve Kemal-i Sanatını bütün dekaikiyle bilmekle olabilir. Çünkü: Esbab-ı tabiiye ile esbab-ı maddiye, bilbedahe ve umum Ehl-i Aklın ittifakiyle, hiçten icad edemez. Öyle ise, herhalde onlar icad etse, elbette toplayacak. Madem toplayacak, hangi zîhayat olursa olsun, ekser anâsır ve envaından nümuneler içinde vardır. Adeta Kâinatın bir hülâsası, bir çekirdeği hükmündedir. Elbette o halde bir çekirdeği bütün bir ağaçtan, bir zîhayatı bütün ruy-i zeminden ince elekle eleyip ve en hassas bir Mizan ile ölçüp toplattırmak lâzım geliyor. Ve madem esbab-ı tabiiye câhildir, câmiddir, bir ilmi yoktur ki, bir plân, bir fihriste, bir model, bir program takdir etsin; ona göre mânevî kalıba gelen zerrati eritip döksün; tâ dağılmasın, intizamını bozmasın. Halbuki her şeyin şekli, heyeti, hadsiz tarzlarda olabildiği için hadsiz had ve hesaba gelmez eşkâller, miktarlar içinde bir tek şekil ve miktarda sel gibi akan anâsırın zerrelere dağılmayarak muntazaman, miktarsız, kalıpsız, birbiri

üstünde kütle halinde durdurmak ve zîhayata muntazam bir Vücut vermek; ne derece imkândan, ihtimalden, akıldan uzak olduğu görünüyor. Elbette kimin Kalbinde körlük yoksa görür.

Evet; bu Hakikata binaen:

إِنَّ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَنْ يَخْلُقُوا ذُبَابًا وَلَوْ اجْتَمَعُوا لَهُ

bu Âyet-i Azîmenin (Hâşiye) Sırriyle, bütün esbab-ı maddiye toplansa, onların ihtiyarları da olsa, bir tek sineğin vücudunu ve o vücudun cihazatını mizan-ı mahsusla toplayamazlar. Toplasalar da, o vücudun mikdar-ı muayyenesinde durduramazlar. Durdursalar da, daima tazelenmekte olan ve o vücuda gelip çalışan zerratı muntazaman çalıştıramazlar. Öyle ise; bilbedahe, esbab bu eşyaya sahip çıkamazlar. Demek Sahib-i Hakikîleri başkadır. Evet, öyle bir Sahib-i Hakikîleri var ki,

مَا خَلَقَكُمْ وَلَا يَعْثُبُكُمْ إِلَّا كَنْفُسٌ وَاحِدَةٌ Âyetinin Sırriyle,

bütün zeminin yüzündeki zîhayatı, bir sineğin İhyası kadar kolay yapar. Bir baharı, bir tek çiçek kolaylığında icad eder. Çünkü toplamaya muhtaç

değil. "Emr-i **كُنْ فَيَكُونُ** " e Malik olduğundan ve her baharda hadsiz

mevcudat-ı bahariyenin madde-i unsuriyesinden başka hadsiz sıfat ve ahval ve eşkâllerini hiçten İcad ettiğinden ve İlminde her şeyin plânı, modeli, fihristesi ve programı taayyün ettiğinden ve bütün zerrat Onun İlîm ve Kudreti Dairesinde hareket ettiklerinden, kibrit çakar gibi her şeyi nihayet kolaylıkla İcad eder ve hiçbir şey, zerre miktar hareketini şaşırmaz. Seyyarat, mutî bir ordusu olduğu gibi zerrat dahi muntazam bir ordusu hükmüne geçer. Madem O Kudret-i Ezeliyeye istinaden hareket ediyorlar ve O İlîm-i Ezelînin Düstûrlarıyla çalışıyorlar; elbette o eserler, O Kudrete göre Vücuda gelir. Yoksa, o küçük, ehemmiyetsiz şahsiyetlerine bakmakla o eserler küçülmez. O Kudrete İntisab kuvvetiyle bir sinek, bir nemrud'u gebertir; karınca, firavun'un sarayını harap eder; zerre gibi küçük çam tohumu, dağ gibi koca bir çam ağacının yükünü omuzunda taşıyor. Bu Hakikati çok Risalelerde isbat ettiğimiz gibi; nasıl ki bir nefer askerlik vesikasıyla

(Hâşiye): Allahtan başka, bütün çağırdığınız ve İbadet ettiğiniz şeyler toplansalar, bir sineği haledemezler.

padişaha intisab noktasında, yüzbin defa kendi kuvvetinden fazla bir şahı esir etmek gibi eserlere mazhar olur. Öyle de; her şey O Kudret-i Ezeliyeye İntisabıyla, yüzbin defa esbab-ı tabiiyenin fevkinde Mu'cizat-ı Sanata mazhar olabilir.

Elhâsıl, her şeyin nihayet derecede hem sanatlı, hem sühuletli Vücudu gösteriyor ki; muhit bir İlim Sahibi olan bir Kadîr-i Ezelînin Eseridir. Yoksa, yüzbin muhal içinde, değil Vücuda gelmek, belki imkân dairesinden çıkıp, imtina dairesine girecek ve mümkün suretinden çıkıp mümteni mahiyetine girecek ve hiçbir şey Vücuda gelmeyecek, belki de Vücuda gelmesi muhal olacaktır.

İşte bu gayet ince ve gayet kuvvetli ve gayet derin ve gayet zâhir bir Bûrhan ile şeytanın muvakkat bir şakirdi ve ehl-i dalâletin ve ehl-i felsefenin bir vekili olan nefsim sustu. Ve **لِلّٰهِ الْحَمْدُ**, tam İmana geldi ve dedi ki: Evet bana öyle bir Hâlik ve Rab lâzım ki, en küçük Hatırat-ı Kalbimi ve en hafi Niyazımı bilecek ve en gizli İhtiyac-ı Ruhumu yerine getirdiği gibi, bana Saadet-i Ebediyeyi vermek için koca dünyayı Âhirete tebdil edecek ve bu dünyayı kaldırıp Âhireti yerine kuracak. Hem sineği Halk ettiği gibi, Semavatı da İcad edecek; hem güneşi Semanın yüzüne bir göz olarak çaktığı gibi, bir zerreyi de gözbebeğimde yerleştirecek bir Kudrete Malik olsun. Yoksa sineği halkedemeyen; Hatırat-ı Kalbime müdahale edemez, Niyaz-ı Ruhumu işitemez. Semavatı halketmeyen, Saadet-i Ebediyeyi bana veremez. Öyle ise benim Rabbim Odur ki; hem Hatırat-ı Kalbimi ıslah eder, hem cev-v-i havayı bulutlarla bir saatte doldurup boşalttığı gibi; dünyayı Âhirete tebdil edip, Cenneti yapıp, kapısını bana açar. "Haydi gir" der.

İşte ey nefsim gibi bedbahtlık neticesinde bir kısım ömrünü nursesiz felsefî ve ecnebi fûnununa sarfeden ihtiyar Kardeşlerim! Kur'ânın Lisanındaki mütemadiyen **لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ** Ferman-ı Kudsîsinden ne kadar kuvvetli ve ne kadar Hakikatli ve hiç bir cihette sarsılmaz ve zedelenmez ve tegayyür etmez bir Rûkn-ü İmanîyi anlayınız ki, nasıl bütün mânevî zulûmatı dağıtır ve mânevî yaraları tedavi eder..."

İstanbul'da Dârülhikmet'te bulunduğu zaman, Sünuhat Risalesinde yazdığı gayet acip bir Vâkıa-i Ruhaniye:

Rüyada Bir Hitabe

1335 senesi Eylülünde, dehrin hâdisatının verdiği yeis ile şiddetle muztarip idim. Şu kesif zulmet içinde bir Nur arıyordum. Mânen rüya olan yakazada bulamadım. Hakikaten yakaza olan Rüya-yı Sâdıkada bir Ziya gördüm. Tafsilâtı terk ile, bana söyledirilmiş Noktaları kaydedeceğim. Şöyle ki:

Bir Cuma Gecesinde, nevm ile Âlem-i Misâle girdim. Biri geldi, dedi:

- Mukadderat-ı İslâm için teşekkül eden bir Meclis-i Muhteşem seni istiyor.

Gittim... Gördüm ki: Münevver, emsalini dünyada görmediğim, Selef-i Sâlihînden ve A'sârın Mebuslarından her Asrın Mebusları içinde bulunur bir Meclis gördüm. Hicab edip kapıda durdum. Onlardan bir Zat dedi ki:

- Ey felâket - helâket asrının Adamı! Senin de Reyin var, Fikrini beyan et.

Ayakta durup dedim:

- Sorun, cevap vereyim.

Biri dedi:

- Bu mağlûbiyetin neticesi ne olacak? Galibiyette ne olurdu?...

Dedim:

- Musibet, şerr-i mahz olmadığı için, bazan Saadette felâket olduğu gibi, felâketten dahi Saadet çıkar. Eskidenberi İ'lâ-yı Kelimetullah ve Beka-yı İstiklâliyet-i İslâm için Farz-ı Kifaye-i Cihadı deruhte ile, kendini yekvücut olan Âlem-i İslâma fedaya vazifedar ve Hilâfete Bayraktar görmüş olan bu Devlet-i İslâmiyenin felâketi, Âlem-i İslâmın Saadet-i Müstakbelesiyle telâfi edilecektir. Zira şu musibet, Mâye-i Hayatımız ve Âb-ı Hayatımız olan Uhuvvet-i İslâmiyenin inkişaf ve ihtizasını harikulâde ta'cil etti. Biz incinir iken, Âlem-i İslâm

ağlıyor. Avrupa ziyade incitse, bağıracaktır. Şayet ölsek, yirmi öleceğiz, üçyüz dirileceğiz. Harikalar asrındayız. İki üç sene mevtten sonra mey-danda dirilenler var. Biz mağlûbiyetle bir Saadet-i Âcile-i (عَاجِلَةً)

Muvakkata kaybettik, fakat bir Saadet-i Âcile-i (آجِلَةً) Müstemirre bizi bekliyor. Pek cüz'î ve mütehavvil ve mahdud olan hâli, geniş istikbal ile mübadele eden kazanır.

Birden Meclis tarafından denildi:

- İzah et!

Dedim:

- Devletler, milletler muharebesi, tabakat-ı beşer muharebesine terk-i mevki ediyor. Zira beşer esir olmak istemediği gibi, ecir olmak da istemez. Galip olsa idik, hasmımız, düşmanımız elindeki cereyan-ı müstebidaneye, belki daha şedîdane kapılacak idik. Halbuki o cereyan hem zalimane, hem Tabiat-ı Âlem-i İslâma münâfî, hem Ehl-i İmanın ekseriyet-i mutlakasının menfaatine mübâyin, hem ömrü kısa, parçalan-maya namzettir. Eğer ona yapışsa idik, Âlem-i İslâmı, fitratına, tabiatına muhalif bir yola sürecektik. Şu medeniyet-i habîse ki, biz ondan yalnız zarar gördük. Ve Nazar-ı Şeriatta merdud ve seyyiatı Hasenatına galebe ettiğinden; maslahat-ı beşer fetvasıyla mensuh ve intibah-ı beşerle mahkûm-u inkıraz, sefih, mütemerrid, gaddar, mânen vahşi bir medeniyetin himayesini Asya'da deruhte edecek idik.

Meclisten biri dedi:

- Neden Şariat şu medeniyeti (*) reddediyor?

Dedim:

- Çünkü beş menfi esas üzerine teessüs etmiştir. Nokta-i istinadı

(*) Bizim muradımız, Medeniyetin Mehasini ve beşere menfaati bulunan iyilikleridir! Yoksa, medeniyetin günahları, seyyiatları değil ki; ahmaklar o seyyiatları, o sefahetleri mehasin zannedip taklid edip malımızı harab ettiler. Medeniyetin günahları, iyiliklerine galebe edip seyyiatı Hasenatına râcih gelmekle, beşer iki harb-i umumî ile iki dehşetli tokat yiyip o günahkâr medeniyeti zirûzeber edip öyle bir kustu ki, yer yüzünü kanla

bulaştırdı. **إِنْ شَاءَ اللَّهُ**, istikbaldeki İslâmiyetin Kuvvetiyle, Medeniyetin Mehasini galebe edecek, zemin yüzünü pisliklerden temizleyecek, sulh-u umumîyi de temin edecek.

kuvvettir. O ise, şe'ni, tecavüzdür... Hedef-i kasdı, menfaattır. O ise, şe'ni, tezahumdur... Hayatta düsturu, cıdaldır. O ise, şe'ni, tenazudur... Kitleler mabeynindeki rabıtası, âheri yutmakla beslenen unsuriyet ve menfî milliyettir. O ise, şe'ni, böyle müdhiş tesadümdür. Cazibedar hizmeti, heva ve hevesi teşci ve arzularını tatmin ve metalibini teshildir. O heva ise, şe'ni, İnsaniyeti Derece-i Melekiyeden dereke-i kelbiyete indirmektir. İnsanın mesh-i mânevîsine sebep olmaktır. Bu medenîlerden çoğu, eğer içi dışına çevrilse, kurt, ayı, yılan, hınzır, maymun postu görülecek gibi hayâle gelir. İşte onun için bu medeniyet-i hâzıra; beşerin yüzde seksenini meşakkate, şekavete atmış; onunu, mümevveh (hayalî) saadete çıkarmış; diğer onu da, beyne-beyne (ikisi ortası) bırakmış. Saadet odur ki; külle ya eksera Saadet ola. Bu ise ekall-i kalilindir ki, nev-i beşere Rahmet olan Kur'an, ancak umumun, lâakal ekseriyetin Saadetini tazammun eden bir Medeniyeti kabul eder. Hem serbest hevânın tahakkümüyle, havâic-i gayr-i zaruriye, havâic-i zaruriye hükmüne geçmişlerdir. Bedeviyette bir adam dört şeye muhtaç iken; medeniyet, yüz şeye muhtaç ve fakir etmiştir. Sa'y, masrafa kâfi gelmediğinden; hileye, harama sevk etmekle Ahlâkın esasını şu noktadan ifsad etmiştir. Cemaate, nev'e verdiği servet, haşmete bedel; ferdi, şahsı fakir, ahlâksız etmiştir.

Kurûn-u ulânın mecmu-u vahşetini, bu medeniyet bir defada kustu!

Âlem-i İslâmın şu medeniyete karşı istinkâfî ve soğuk davranması ve kabülde ıztırabı cây-ı dikkattir. Zira istiğna ve istiklâliyet hassasiyle mümtaz olan Şeriattaki İlâhî Hidayet, roma felsefesinin dehasıyla aşılınmaz, imtizac etmez, bel' olunmaz, tâbi olmaz... Bir asıldan tev'em (ikiz) olarak neş'et eden eski roma ve yunan, iki dehalariyle; su ve yağ gibi mürur-u a'sar (asırlar) medeniyet ve hristiyanlığın temzîcine çalıştığı halde, yine istiklâllerini muhafaza, âdeta tenasuhla o iki ruh şimdi de başka şekillerde yaşıyorlar. Onlar, tev'em ve esbab-ı temzic varken imtizac olunmazsa, Şariatın Ruhu olan Nur-u Hidayet, o muzlim, pis medeniyetin esas olan roma dehasıyla hiçbir vakit mezc olunmaz, bel' olunmaz...

Dediler:

- Şariat-ı Garrâdaki Medeniyet nasıldır?

Dedim:

- Şeriat-ı Ahmediyenin (A.S.M.) tazammun ettiği ve emrettiği Medeniyet ise.. ki, medeniyet-i hâzıranın inkişâından inkişaf edecektir. Onun menfi esasları yerine Müsbet Esaslar vaz' eder. İşte Nokta-i İstinad, kuvvete bedel Haktır ki; şe'ni, Adalet ve Tevazüdüdür. Hedefde, menfaat yerine Fazilettir ki: şe'ni, Muhabbet ve Tecazübdür. Cihet-ül-Vahdet de unsuriyet ve milliyet yerine; Rabıta-i Dinî, Vatanî, Sınıfidir ki; şe'ni Samimi Uhuvvet ve Müsalemet ve haricin tecavüzüne karşı yalnız tedafü'dür. Hayatta düstur-u cidal yerine Düstur-u Teavündür ki; şe'ni İttihad ve Tesanüd'dür. Heva yerine Hüdadır ki; şe'ni, İnsaniyeten terakki ve Ruhen Tekâmüldür. Hevayı tahdid eder, nefsin hevesat-ı süfliyesinin teshiline bedel, Ruhun Hissiyat-ı Ulviyesini tatmin eder. Demek biz mağlubiyetle ikinci cereyana takıldık ki, mazlumların ve cumhurun cereyanıdır. Başkalarından yüzde seksen fakir ve mazlumsa; İslâm'dan doksan, belki doksan beştir. Âlem-i İslâm şu ikinci cereyana karşı lâkayd veya muarız kalmakla; hem istinadsız, hem bütün emeğini heder, hem onun istilâsiyle istihaleye maruz kalmaktan ise, âkılâne davranıp onu İslâmî bir tarza çevirip kendine hâdim kılmaktır. Zira düşmanın düşmanı, düşman kaldıkça dosttur; nasılki düşmanın dostu, dost kaldıkça düşmandır. Şu iki cereyan birbirine zıt, hedefleri zıt, menfaatleri zıt olduğundan; birincisi dese: "Öl", diğeri diyecek: "Diril!" Birinin menfa-atı; zarar, ihtilâf, tedenni, zaaf, uyumamızı istilzam ettiği gibi; ötekinin menfaati dahi Kuvvetimizi, İttihadımızı bizzarure iktiza eder.

Şark husûmeti, İslâm İnkişafını boğuyordu. Zail oldu ve olmalı... Garb husûmeti, İslâmın İttihadına, Uhuvvetin inkişafına en müessir sebebedir, baki kalmalı...

Birden Meclisden tasdik emareleri tezahür etti. Dediler:

- Evet ümitvar olunuz.. şu istikbal inkılâbı içinde en yüksek gür Sadâ, İslâmın Sadâsı olacaktır!.

Tekrar biri sordu:

- Musibet, cinayetin neticesi, Mükâfatın Mukaddemesidir. Hangi fiilinizle Kadere Fetva verdiniz ki şu musibetle hükmetti. Musibet-i Âmme, ekseriyetin hatasına terettüb eder. Hâzırda mükâfatınız nedir?

Dedim:

- Mukaddemesi, üç mühim Erkân-ı İslâmiyedeki ihmâlimizdir: Salât, Savm, Zekât. Zira, yirmi dört saatten yalnız bir saati, beş Namaz için Hâlık Taalâ bizden istedi. Tenbellik ettik. Beş sene yirmi dört saat talim, meşakkat, tahrik ile bir nevi Namaz kıldırdı. Hem senede yalnız bir ay Oruç için nefsimizden istedi. Nefsimize acıdık. Keffareten beş sene Oruç tutturdu. On'dan, kırktan yalnız biri, ihsan ettiği maldan Zekât istedi. Buhl ettik, zulmettik. O da bizden müterâkim Zekâtı aldı.

الْجَزَاءُ مِنْ جَنْسِ الْعَمَلِ

Mükâfat-ı hâzıramız ise; fâsık, günahkâr bir millettten, humsu olan dört milyonu Velâyet derecesine çıkardı; Gazilik, Şehadetlik verdi. Müşterek hatadan neş'et eden müşterek musibet, mazi günahını sildi.

Yine biri dedi:

- Bir âmir, hata ile felâkete atmış ise?

Dedim:

- Musibet-zede mükâfat ister. Ya âmir-i hatâdârın hasenâtı verilecektir, o ise hiç hükmünde, veya Hazine-i Gayb verecektir. Hazine-i Gaybda böyle işlerdeki mükâfatı ise, Derece-i Şehadet ve Gaziliktir.

Baktım, Meclis istihsan etti. Heyecanımdan uyandım. Terli, el pençe yatakta oturmuş kendimi buldum. O gece böyle geçti.

* * *

Bediüzzaman, yanında başka Kitaplar bulundurmuyordu.

- Neden başka Kitaplara bakmıyorsun? denildiğinde, buyururlardı ki:

- Her şeyden zihnimi tecrid ile Kur'andan fehmediyorum.

Eserlerden nakletse de, bazı mühim gördüğü mesaili, tağyir etmeden alırdı.

- Ne için aynen böyle tekrar ediyorsun? diye sorulduğunda:

- Hakikat usandırmaz, libası değiştirmek istemem, buyururdu.

Yukarıda bir nebze zikredilmişdi ki, Bediüzzaman, Hakaik-ı Kur'anîyyeye (**Hâşiye**) aid on iki Te'lifatını tabettirmişti. Bu Eserlerden üç dördü Türkçe olup, mütebakisi Arabîdirler. Bu zamana kadar

(Hâşiye): Üstad Bediüzzaman Said Nursî Hazretlerinin İstanbul'da ve bir kısmını bilâhare Ankara'da tab' ile neşrettiği o zamanki Eserleri, kırk sene sonra "Arabî Mesnevi-i Nuriye" ismiyle bir arada bir Mecmua halinde neşredildi. İşte bu Mesnevi-i Nuriyenin mukaddemesinde bu Eserler hakkında diyor:

"Kırk elli sene evvel eski Said, ziyade Ulûm-u Akliye ve felsefiyede hareket ettiği için Hakikatül-Hakaika karşı Ehl-i Tarikat ve Ehl-i Hakikat gibi bir meslek aradı. Ekser Ehl-i Tarikat gibi, yalnız Kalben harekete kanaat edemedi. Çünkü Akıl, Fikri hikmet-i felsefe ile bir derece yaralı idi; tedavi lâzımdı. Sonra; hem Kalben, hem Aklen Hakikata giden bazı büyük Ehl-i Hakikatın arkasından gitmek istedi. Baktı; Onların herbirinin ayrı, cazibedar bir hassası var. Hangisinin arkasından gideceğine tahayyürde kaldı. İmam-ı Rabbanî de, Ona gaybî bir tarzda "Tevhid-i Kible et" demiş. Yâni: "Yalnız bir Üstadın arkasından git". O çok yaralı Eski Saidin Kalbine geldi ki: Üstad-ı Hakikî Kur'andır, Tevhid-i Kible bu Üstadla olur, diye yalnız O Üstad-ı Kudsînin İrşadiyle hem Kalbi, hem Ruh, gayet garib bir tarzda Sülûka başladılar. Nefs-i emmaresi de, şükûk ve şübehatıyla Onu manevî ve ilmî Mücadeleye mecbur etti. Gözü kapalı olarak değil, belki İmam-ı Gazalî, Mevlâna Celâleddin ve İmam-ı Rabbanî gibi Kalb, Ruh ve Akıl gözleri açık olarak, Ehl-i İstiğrakın Akıl gözünü kapadığı yerlerde, o makamlarda gözü açık olarak gezmiş. Cenab-ı Hakka hadsiz şükür olsun ki, Kur'anın Dersiyle, İrşadiyle

Hakikata bir yol bulmuş. Hattâ, **وَفِي كُلِّ شَيْءٍ لَّهُ آيَةٌ تَدُلُّ عَلَى أَنَّهُ وَاحِدٌ** Hakikatına mazhar olduğunu Yeni Said'in Risale-i Nuriyle göstermiş. Mevlâna Celâleddin, İmam-ı Rabbanî ve İmam-ı Gazalî gibi Akıl ve Kalb İttifakiyle gittiği için, herşeyden evvel Kalb ve Ruhun

yaralarını tedavi ve nefsinin evhamdan kurtulmasını te'mine çalışıp **فَلِلَّهِ الْحَمْدُ** Eski Said, Yeni Said'e inkılâb etmiş. Aslı Farisî, sonra Türkçe olan Mesnevi-i Şerif gibi o da, Arabça bir nevi Mesnevi hükmünde "Katre", "Hubab", "Habbe", "Zühre", "Zerre", "Şemme", "Şüle", "Lem'alar", "Reşhalar", "Lâsiyyemalar" vesaire Dersleri ve Türkçe de, "Nokta" ve "Lemeât" ı gayet kısa bir surette yazmış fırsat buldukça da tabetmiş. Yarım asra yakın o mesleği Risale-i Nur suretinde, fakat dahilî nefis ve şeytanla mücadeleyle bedel, harîçte, muhtaç mütehayyirlere ve dalâletle giden Ehl-i felsefeye karşı Risale-i Nur, geniş ve küllî Mesnevîler hükmüne geçti.

.....

O fidanlık Mesnevi, Turuk-u Hafiye gibi enfüsî ve dahilî cihetinde çalışmış, Kalb ve Ruh içinde yol açmağa muvaffak olmuş. Bahçesi olan Risale-i Nur; hem enfüsî hem ekser cihetinde Turuk-u Cehriye gibi afakî ve hariç daireye bakıp, Mârifetullaha

hiç bir Kitabta emsali bulunmayan bir tarz-ı beyan ve ifade ile Hakikatları isbat ediyorlar.

Dârülhikmette bulunduğu zamanlarda geçirdiği bir İnkılâb-Ruhîyi, bilâhare neşrettiği bir Eserinde şöyle beyan ediyor:

"Eski Said'in gafil kafasına müthiş tokatlar indi, **الْمَوْتُ حَقٌّ** kaziyesini düşündü; kendini bataklık çamurunda gördü, meded istedi, bir yol aradı, bir halâskâr taharri etti; gördü ki yollar muhtelif, tereddüdde kaldı. Gavs-ı Âzam olan Şeyh-i Geylânî'nin (R.A.) "Fütûh-ül-Gayb" nâmındaki Kitabıyla tefe'ül etti, tefe'ülde şu çıktı:

أَنْتَ فِي دَارِ الْحِكْمَةِ فَاطْلُبْ طَبِيبًا يُدَاوِي قَلْبَكَ

Acibdir ki, o vakit ben, Darül-Hikmetil-İslâmiye azası idim. Güya Ehl-i İslâmın yaralarını tedaviye çalışan bir Hekim idim; halbuki en ziyade hasta ben idim. Hasta evvelâ kendine bakmalı sonra hastalara bakabilir.

İşte, Hazret-i Şeyh bana der ki: "Sen kendin hastasın, kendine bir tabib ara!" Ben dedim: "Sen tabibim ol!" Tuttum, kendimi Ona muhatap addederek o Kitabı bana hitab ediyor gibi okudum. Fakat Kitabı çok şiddetli idi, gururumu dehşetli kırıyordu, nefsimde şiddetli Ameliyat-ı Cerrahiye yaptı; dayanamadım, yarısına kadar kendimi ona muhatap ederek okudum, bitirmeye tahammülüm kalmadı. O Kitabı dolaba koydum. Fakat sonra Ameliyat-ı Şifâkâraneden gelen acılar gitti, lezzet geldi. O birinci Üstadımın Kitabını tamam okudum ve çok İstifade ettim. Ve Onun Virdini ve Münacâtını dinledim, çok İstifaza ettim. Sonra, İmam-ı Rabbanînin "Mektubat" Kitabını gördüm, elime aldım, halis bir tefe'ül ederek açdım. Acaibdendir ki, bütün Mektubatında yalnız iki yerde "Bediüzzaman" lâfzı var. O iki Mektub bana birden açıldı. Pederimin ismi Mirza olduğundan, o mektupların başında; "Mirza Bediüzzamana Mektup"

geniş ve her yerde yol açmış. Adeta, Musa Aleyhisselâmın Asası gibi nereye vurmuş, su çıkarmış.

Hem; Risale-i Nur, Hükema ve Ulemanın mesleğinde gitmeyip, Kur'anın bir İ'caz-ı Manevisiyle herşeyde bir Pencere-i Marifet açmış, bir senelik işi bir saatte görür gibi, Kur'ana mahsus bir Sırrı anlamıştır ki, bu dehşetli zamanda hadsiz ehl-i inadin hücumlarına karşı mağlûb olmayıp galebe etmiş..."

diye yazılı olarak gördüm. **فَسُبْحَانَ اللَّهِ!** dedim, bu bana hitab ediyor. O zaman, Eski Said'in bir lâkabı Bediüzzaman idi. Halbuki Hicretin üçyüz senesinde Bediüzzaman-ı Hemedânî'den başka o lâkabla iştihar etmiş Zatları bilmiyordum. Demek, İmamın zamanında dahi öyle bir adam vardı ki, Ona, o iki Mektubu yazmış. O zatın hali benim halime benziyormuş ki, o iki Mektubu kendi derdime Deva buldum. Yalnız, İmam O Mektublarında tavsiye ettiği gibi çok Mektublarında musırrane şunu tavsiye ediyor. "Tevhid-i Kible et" yani: "Birini Üstad tut, arkasından git, başkasiyle meşgul olma." Şu en mühim tavsiyesi, benim İstidadıma ve Ahvâl-i Ruhiyeme muvafık gelmedi. Ne kadar düşündüm.. bunun arkasından mı, yoksa ötekinin mi arkasından gideyim? Tahayyürde kaldım. Herbirinde ayrı ayrı cazibedar hâsiyetler var; biriyle iktifa edemiyordum. O tahayyürde iken, Cenab-ı Hakkın Rahmetiyle Kalbime geldi ki: Bu muhtelif Turukların başı ve şu cedvellerin menbâ ve şu seyyarelerin güneşi, Kur'an-ı Hakîmdir, hakikî Tevhid-i Kible bunda olur. Öyle ise en Âlâ Mürşid de ve en Mukaddes Üstad da Odur, Ona yapıştım. **(Hâşiye)...**"

* * *

"Harb-i Umumî" de mağlûbiyetimizden dolayı fazla müteessir olduğunuzu görüyoruz diyenlere cevaben:

- Ben kendi elemelerime tahammül ettim; fakat, Ehl-i İslâmın eleminden gelen teellumat beni ezdi. Âlem-i İslâma indirilen darbelerin en evvel Kalbime indiğini hissediyorum. Onun için bu kadar ezildim.

Fakat bir Işık görüyorum ki, o elemelerimi unutturacak **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** diyerek tebessüm eyledi.

İstanbul'da, en büyük ve en ehemmiyetli ve te'sirli Hizmet-i Vataniye ve Milliyesinden birisi de "Hutuvât-ı Sitte" adlı eseriyle gaddar zalimlerin yüzlerine tükürüp, İzzet-i Diniyeyi ve Şeref-i İslâmiyeyi muhafaza etmesidir. İstanbul'un yabancılar tarafından işgali sıralarında,

(Hâşiye): Yazının sonunda diyor: "Nakıs ve perişan istidadım, elbette lâıkiyle, O Mürşid-i Hakikinın Âb-ı Hayat hükmündeki Feyzini massedip alamıyor. Fakat, Ehl-i Kalb ve Sahib-i Halin derecatına göre O Feyzi, O Âb-ı Hayatı yine Onun Feyziyle gösterebiliriz. Demek Kur'andan gelen O Sözler ve O Nurlar, yalnız akli Mesail-i İlmiye değil; belki kalbî, ruhî, halî Mesail-i İmaniyedir ve pek yüksek ve kıymettar Maarif-i İlâhiye hükmündedirler."

İngiliz anglikan kilisesinin, Meşihat-i İslâmiyeden sorduğu altı sualine, altı Tükrük mânasında verdiği mâkul ve sert cevapları, Onun Derece-i Cesaret ve Kemalât ve Şecaatını fiilen göstermektedir. "Hutuvat-ı Sitte" yi neşrettiği zaman, Çanakkale'de muharebe oluyordu. İstanbul'un işgalini müteakib ingiliz baş kumandanına bu Eser gösterilir ve Bediüzzamanın bütün kuvvetiyle aleyhte bulunduğu kendisine ihbar edilir. O cebbar kumandan, idam kararıyle vücudunu ortadan kaldırmak istedi ise de; fakat kendisine, Bediüzzaman idam edilirse, bütün Şarkî Anadolu, ingilize ebediyen adavet edeceği ve aşiretler her ne pahasına olursa olsun isyan edecekleri söylenmesi üzerine bir şey yapamaz.

İstanbul'da, ingilizler desiseleriyle Şeyh-ül-İslâmı ve diğer bazı Ulemayı lehlerine çevirmeğe çalışmalarına mukabil, Bediüzzaman, "Hutuvat-ı Sitte" adlı Eseri ve İstanbul'daki faaliyeti ile; ingiliz'in Âlem-i İslâm ve Türkler aleyhindeki müstemlekecilik siyasetini ve entrikalarını, tarihî düşmanlığını etrafa neşrederek, Anadoludaki Millî Kurtuluş Hareketini desteklemiş, bu hususta en büyük âmillerden birisi olmuştu.

Bu Hizmetine dair kendi ifadesinden bir parça:

"Bir zaman ingiliz devleti, İstanbul Boğazının topraklarını tahrib ve İstanbul'u istilâ ettiği hengâmda, o devletin en büyük daire-i diniyesi olan anglikan kilisesinin baş papazı tarafından, Meşihat-ı İslâmiyeden dinî altı soru soruldu. Ben de o zaman, Dârül-Hikmetil-İslâmiyenin Azası idim. Bana dediler: "Bir cevap ver. Onlar, altı suallarına altıyüz kelime ile cevap istiyorlar." Ben dedim: "Altıyüz kelime ile değil, altı kelime ile değil, hattâ bir kelime ile değil, belki bir Tükrük ile cevap veriyorum. Çünkü o devlet, işte görüyorsunuz ayağını boğazımıza bastığı dakikada, onun papazı mağrurane üstümüzde soru sormasına karşı yüzüne tükürmek lâzım geliyor... Tükürün o ehl-i zulmün o merhametsiz yüzüne!.. demiştim."

* * *

İstanbul'daki bu çok ehemmiyetli ve muvaffakiyetli Hizmetinden, Türk Milletine pek ziyade menfaatler husule geldiğini müşahade eden Ankara Hükûmeti; Bediüzzamanın kıymet ve ehemmiyetini takdir ederek, Ankara'ya davet ederler. M. Kemal Paşa, şifre ile

davet etmiş ise de, cevaben:

- Ben, tehlikeli yerde Mücahede etmek istiyorum. Siper arkasında Mücahede etmek hoşuma gitmiyor. Anadolu'dan ziyade burayı daha tehlikeli görüyorum, demiştir.

Üç defa şifre ile davet ediliyor. Eski Van Valisi, dostu Mebus Tahsin Bey vasıtasıyla davet edildiği için, nihayet karar verir ve Ankara'ya gelir. Ankara'da alkışlarla karşılanır. Fakat ümid ettiği muhiti bulamaz. Kendisi, Hacı Bayram civarında ikamet eder. Meclis-i Meb'usanda, Dine karşı gördüğü lâkaydlık ve garblılaşmak bahanesi altında, Türk Milletinin Kudsî Mefahir-i Tarihiyesi olan Şeair-i İslâmiyeden bir soğukluk gördüğü için, meb'usların İbadete, bilhassa Namaza müdavim olmalarının lüzum ve ehemmiyetine dair bir beyanname neşreder ve meb'uslara dağıtır. Kâzım Karabekir Paşa da M. Kemal'e okur. O beyanname şudur:

يَا أَيُّهَا الْمَبْعُوثُونَ إِنَّكُمْ لَمَبْعُوثُونَ لِيَوْمٍ عَظِيمٍ

"Ey Mücahidîn-i İslâm ve ey Ehl-i Hall ve Akd!..

Bu fakirin, bir mes'eledede on sözünü, birkaç nasihatını dinlemenizi rica ediyorum.

1- Şu Muzafferiyetteki harikulâde Nimet-i İlâhiyye bir Şükür ister ki devam etsin, ziyade olsun. Yoksa, Nimet böyle Şükür görmezse, gider. Madem ki Kur'anı, Allahın Tevfikiyle düşmanın hücumundan kurtardınız. Kur'anın en sarîh ve en kat'î Emri olan "Salât" gibi Feraizi imtisâl etmeniz lâzımdır; tâ Onun Feyzi, böyle Harika suretinde üstünüzde tevali ve devam etsin.

2- Âlem-i İslâmı mesrur ettiniz. Muhabbet ve teveccühünü kazandınız; lâkin o teveccüh ve muhabbetin idamesi, Şeair-i İslâmiyeyi iltizam ile olur. Zira Müslümanlar, İslâmiyet hasebiyle sizi severler.

3- Bu Âlemde, Evliyaullah hükmünde olan Gazi ve Şühedalara Kumandanlık ettiniz!.. Kur'anın Evamir-i Kat'îsine imtisâl etmekle, öteki Âlemde de o Nuranî Gürüha refîk olmaya çalışmak, Âlî Himmetlilerin şe'nidir. Yoksa, burada Kumandan iken, orada bir neferden

İstimdad-ı Nur etmeye muztar kalacaksınız. Bu dünya-yı deniyye, şan ve şerefiyle öyle bir meta' değil ki, Akı başındaki İnsanları işbâ etsin, tatmin etsin ve maksud-u bizzat olsun.

4- Bu Millet-i İslâmın Cemaatleri, her ne kadar bir Cemaat Namazsız kalsa, hattâ fâsık da olsa, yine başlarındakini Mütedeyyin görmek ister. Hattâ umum Kürdistanda, umum me'murlara dair en evvel sordukları sual bu imiş:

- Acaba Namaz kılıyorlar mı? derler, Namaz kılsa mutlak emniyet ederler; kılmazsa, ne kadar muktedir olsa nazarlarında müttehemdir.

Bir zaman, Beytüşşebab aşairinde isyan vardı. Ben gittim sordum:

- Sebeb nedir?

Dediler ki:

- Kaymakamımız Namaz kılmıyordu; öyle dinsizlere nasıl İtaat edeceğiz? Halbuki bu sözü söyleyenler de Namazsız, hem de eşkiya idiler.

5- Enbiyanın ekseri Şarkta ve hükemanın ağılebi garbda gelmesi Kader-i Ezelinin bir remzidir ki, Şarkı ayağa kaldıracak Din ve Kalbdır; Akıl ve felsefe değildir. Madem Şarkı İntibaha getirdiniz.. Fıtratına muvafık bir cereyan veriniz. Yoksa sa'yiniz ya hebaen-mensurâ gider veya sathî kalır.

6- Hasmınız ve İslâmiyet düşmanı ingiliz, Dindeki kayıdsızlığınızdan pek fazla istifade ettiler ve ediyorlar. Hattâ diyebilirim ki; Yunan kadar İslâma zarar veren, Dinde ihmalinizden istifade eden İnsanlardır. Maslahat-ı İslâmiye ve Selâmet-i Millet namına bu ihmali, a'mâle tebdil etmeniz gerektir. Görülüyor ki; ittihatçıların o kadar azm ü sebat ve fedakârlıklariyle; hattâ, İslâmın şu İntibahına da sebep oldukları halde, bir kısmı Dinde lâubalilik tavrını gösterdikleri için, dahildeki milletten nefret ve tezyif gördüler. Hariçteki İslâmlar, Dindeki ihmâllerini görmedikleri için, onlara takdir ve hürmet verdiler ve veriyorlar.

7- Âlem-i küfür; bütün vesaitiyle ve medeniyetiyle, felsefesiyle, fününiyle, misyonerleriyle; Âlem-i İslâma hücum ve maddeten uzun zamandan beri galebe ettikleri halde; Âlem-i İslâma dinen galebe

edemedi. Ve dahilî bütün firak-ı dâlle-i İslâmiye, birer kemmiyye-i kalile-i muzırta suretinde mahkûm kaldığı ve İslâmiyet, Metanetini ve Salâbetini Sünnet ve Cemaatle muhafaza eylediği bir zamanda, lâubaliyane, avrupa medeniyet-i habisesinden süzülen bir cereyan-ı bid'akârâne sinesinde yer tutamaz. Demek Âlem-i İslâm içinde mühim ve inkılâbvârî bir iş görmek; İslâmiyetin Desatirine inkıyad ile olabilir; başka olamaz, hem olmamış, olmuş ise çabuk ölüp sönmüş.

8- Za'f-ı dine sebeb olan avrupa medeniyet-i sefihanesi yırtılmaya yüz tuttuğu bir zamanda ve Medeniyet-i Kur'anın zaman-ı zuhuru geldiği bir anda, lâkaydane ve ihmalkârane müsbet bir iş görülmez. Menfice tahribkârane iş ise, bu kadar rahnelere maruz kalan İslâm, zaten muhtaç değildir.

9- Sizin Muzafferiyetinizi ve Hizmetinizi takdir eden ve sizi seven Cumhur-u Mü'minîndir ve bilhassa Tabaka-i Avamdır ki, sağlam Müslümanlardır. Sizi ciddî sever ve tutar ve size minnettardır; ve Fedakârlığınızı takdir ederler; ve İntibaha gelmiş en cesim ve müdhiş bir kuvveti size takdim ederler. Siz dahi, Evamir-i Kur'aniyeyi imtisâl ile onlara ittisal ve istinad etmeniz, Maslahat-ı İslâm namına zaruridir. Yoksa, İslâmiyetten tecerrüd eden bedbaht, milliyetsiz, avrupa meftunu, frenk mukallidlerini Avam-ı Müslimîne tercih etmek, Maslahat-ı İslâma münafi olduğundan; Âlem-i İslâm, nazarını başka tarafa çevirecek ve başkasından istimdad edecektir.

10- Bir yolda dokuz ihtimal-i helâket, tek bir ihtimal-i necat varsa; hayatından vazgeçmiş mecnun bir cesur lâzım ki o yola sülûk etsin. Şimdi, yirmi dört saatten bir saati işgal eden Namaz gibi Zaruriyat-ı Diniyenin İmtisâlinde yüzde doksan dokuz İhtimal-i Necat var; yalnız gaflet, tenbellik haysiyetiyle, bir ihtimâl zarar-ı dünyevî olabilir. Halbuki Feraizin terkinde, doksan dokuz ihtimal-i zarar var. Yalnız gaflete, dalâlete istinad eden tek bir ihtimal-i necat olabilir.

Acaba, Dine ve dünyaya zarar olan ihmâl ve Feraizin terkine ne bahane bulunabilir? Hamiyet nasıl müsaade eder? Bahusus, bu mücahidîn kumandanlar ve büyük meclis taklid edilir. Kusurlarını, millet ya taklid veya tenkid edecek. İkisi de zarardır. Demek onlarda Hukukullah, Hukuk-u İbadî da tazammun ediyor. Sırr-ı Tevatür

ve icmaı tazammun eden hadsiz ihbaratı ve delâili dinlemiyen ve safsata-i nefis ve vesvese-i şeytandan gelen bir vehmi kabul eden adamlarla, hakikî ve ciddî iş görülmez. Şu İnkılâb-ı Azimin temel taşları sağlam gerek...

Şu meclisin Şahsiyet-i Maneviyesi, sahip olduğu kuvvet cihetiyle, manâ-yı saltanatı deruhde etmiştir. Eğer Şeair-i İslâmiyeyi bizzat imtisâl etmek ve ettirmekle Manâ-yı Hilâfeti dahi vekâleten deruhde etmezse, hayat için dört şeye muhtaç; fakat an'ane-i müstemirre ile günde lâakal beş defa Dine muhtaç olan, şu fitratı bozulmayan ve lehviyat-ı medeniye ile İhtiyacat-ı Ruhiyesini unutmayan milletin Hâcât-ı Diniyesini Meclis tatmin etmezse; bilmeceburiye, Mânâ-yı Hilâfeti tamamen kabul ettiğiniz isme ve resme ve lâfza verecek; ve o mânâyı idame etmek için, kuvveti dahi verecek. Halbuki Meclis elinde bulunmayan ve Meclis tarikiyle olmayan öyle bir kuvvet, inşikak-ı asâya sebebiyet verecektir. İnşikak-ı asâ ise,

وَاعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا Âyetine zıddır.

Zaman, Cemaat zamanıdır. Cemaatin Ruhu olan Şahs-ı Manevî daha metindir ve Tenfiz-i Ahkâm-ı Şer'iyyeye daha ziyade muktedirdir. Halife-i Şahsî, ancak Ona istinad ile Vezâifini deruhde edebilir. Cemaatin Ruhu olan Şahs-ı Manevî eğer müstakim olsa, ziyade parlak ve kâmil olur. Eğer fena olsa pekçok fena olur. Ferdin iyiliği de, fenalığı da mahduttur, cemaatin gayr-i mahduttur. Harice karşı kazandığınız iyiliği, dahildeki fenalıkla bozmayınız. Bilirsiniz ki; Ebedî düşmanlarınız ve zıdlarınız ve hasımlarınız, İslâmın Şeâirini tahrip ediyorlar. Öyle ise zarurî Vazifeniz, Şeairi İhya ve muhafaza etmektir. Yoksa şuursuz olarak, şuurlu düşmana yardımdır. Şeairde tehavün, za'f-ı milliyeti gösterir. Za'f ise, düşmanı tevkif etmez, teşçi eder.

حَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ

* * *

Bu meb'usana Hitab, Namaz kılanlara altmış meb'us daha ilâve eder. Namazgâh olan küçücük odayı, büyük bir odaya tebdil ettirir.

Bu parça; meb'uslara ve umum kumandanlara ve Ulemalara okutturulmakla, reisle şiddetli bir münakaşaya sebebiyet verir. Bir gün divan-ı riyasette, elli altmış meb'us içinde, karşılıklı Fikir teatisinde, M. Kemal Paşa:

- Sizin gibi Kahraman bir Hoca bize lâzımdır; sizi, yüksek Fikirlerinizden istifade etmek için buraya çağırdık. Geldiniz, en evvel Namaza dair şeyleri yazdınız, aramıza ihtilâf verdiniz, der. Bu söz üzerine; Bediüzzaman, birkaç makul cevabı verdikten sonra, şiddetle ve hiddetle iki parmağını ileri uzatarak:

- Paşa.. paşa! İslâmiyette, İmandan sonra en yüksek Hakikat Namazdır. Namaz kılmayan haindir, hainin hükmü merduddur, der. Fakat paşa tarziye verir, işlemez.

Bediüzzaman, Ankara'da bulunduğu müddetçe, en birinci maksadı olan, Şark Darülfünununun te'sisi için uğraşmaktan kat'iyyen geri durmadı.

Bir gün meb'uslar heyetine der:

- Bütün hayatımda bu Darülfünunu takib ediyorum. Sultan Reşad ve İttihadçılar, yirmi bin altın lira verdiler. Siz de o kadar ilâve ediniz...

O zaman, yüz elli bin banknot vermeye karar verdiler. Bunun üzerine, "Bunu meb'uslar imza etmelidirler" der. Bazı meb'uslar diyorlar ki:

- Yalnız; sen, Medrese usuliyle, sırf İslâmiyet noktasında gidiyorsun; halbuki şimdi garblılara benzemek lâzım.

Bediüzzaman:

- O Vilâyât-ı Şarkıye, Âlem-i İslâmın bir nevi merkezi hükmündedir; fûnun-u cedide yanında, Ulûm-u Diniye de lâzım ve elzemdir. Çünkü: Ekser Enbiyanın Şarkta, ekser hükemanın garbda gelmesi gösteriyor ki; Şarkın terakkiyatı Dinle kaimdir. Başka vilâyetlerde sırf fûnun-u cedide okuttursanız da, Şarkta her halde; millet, vatan maslahatı namına, Ulûm-u Diniye esas olmalıdır. Yoksa, Türk olmayan Müslümanlar, Türke hakikî Kardeşliğini hissedemeyecek. Şimdi, bu kadar düşmanlara karşı Teavün ve Tesanüde muhtacız. Hattâ bu hususta size bir hakikatlı misâl vereyim:

Eskiden, Türk olmayan bir Talebem vardı. Eski Medresemde, hamiyetli ve gayet zeki o Talebem, Ulûm-u Diniyeden aldığı Hamiyet Dersi ile her vakit derdi: "Salih bir Türk, elbette fâsık kardeşimden ve babamdan bana daha ziyade Kardeştir ve akrabadır." Sonra aynı Talebe, talihsizliğinden, sırf maddî fûnun-u cedide okumuş. Sonra ben -dört sene sonra- esaretten gelince onunla konuştum. Hamiyet-i milliye bahsi oldu. O dedi ki:

- Ben şimdi, râfîzî bir kürdü, salih bir Türk Hocasına tercih ederim. Ben de:

Eyvah! dedim, ne kadar bozulmuşsun? Bir hafta çalıştım, onu kurtardım; eski hakikatlı Hamiyete çevirdim.

İşte ey meb'uslar!... O Talebenin evvelki hali, Türk Milletine ne kadar lüzumu var. İkinci hali, ne kadar vatan menfaatine uygun olmadığını fikrinize havâle ediyorum. Demek -farz-ı muhal olarak- siz başka yerde dünyayı Dine tercih edip, siyasetçe Dine ehemmiyet vermeseniz de; her halde Şark vilâyetlerinde Din tedrisatına azamî ehemmiyet vermeniz lâzım.

Bu Hakikatlı maruzat üzerine, muhalifler dışarı çıkıp, 163 meb'us o kararı imza ederler.

* * *

Bediüzzaman, küçük yaşında iken tasavvur ettiği ve hayatını o yolda feda etmeye azmettiği ve hayatının bir gayesi ve neticesi olarak kabul ettiği "Âlem-i İslâm'da büyük bir İntibah ve İnkişaf" emeliyle Ankaraya gelmişti. Daha meşrutiyetin ilânından evvel, İstanbul'a gelmeden, Şarkî Anadolu'da, yüzlerce Ehl-i İlim ve Erbab-ı Fazilet kimselerle mübahe-seleri; ve İstanbul'da birdenbire meydana çıkarak, Ulemayı hayrete sevketmesi; ve ehl-i siyaseti telâşa düşürmesi; Ruhunda büyük bir İslâmî İnkılâbın müessisi halinin mevcut olduğunu gösteriyordu. Ve kendisi; daha eskiden Ruhunda bu Vazifenin mes'uliyetini, hem Şevk ve Sürurunu hissetmişti.

Hürriyetin ilânını müteakip; gazetelerde Meşrutiyeti Şeriata hâdim yapmakla, Anadolu ve Âlem-i İslâm kıt'asında büyük bir Saadetin zuhuruna vesile olunacak ümidiyle neşrettiği Makaleler ve muhtelif içtimalardaki Nutukları, hep bu mezkûr niyet ve tasavvurunun neticesi idi. "El-Hutbet-üş-Şamiye", "Sünihat" ve "Lemeat"

gibi bazı Eserlerinde de görüldüğü gibi, "Şu istikbal zulümatı ve inkılâbları içerisinde en gür ve en muhteşem Sadâ, Kur'anın Sadâsı olacaktır!" diye beyanatı vardı.

Abbasileri müteakiben, Âlem-i İslâm içinde İslâmî İdareyi ele alan Türklerin bin senelik muazzam İdaresinden ve Hilâfet sürmelerinden sonra, bütün dünyayı dehşete veren bir harb-i umumî meydana gelmiş, Osmanlı Devleti inkıraz bulmuş, İslâmın ebedî düşmanları, merkez-i hükûmeti istilâ ederek, Müslümanlığın mahvolduğu kanaatına varmışlardı!. İşte, Bediüzzaman; İlâhî Kudretin Tecellisiyle ve İhsaniyle, böyle en elzem bir vakitte, Dine revaç verebilecek bir teşekkülün zuhuru dolayısıyla, ve kendisi de beraber çalışmak ümidiyle Ankaraya gelmişti. Avn-i İlâhî ve Mu'cize-i Peygamberî ile düşman taarruzlarını defeden ve milletin idaresinin başına geçen yeni Hükûmet-i Cumhuriyede, doğrudan doğruya Kur'ana istinad eden ve Âlem-i İslâmın Vahdetini Nokta-i İstinad yapacak ve İslâmiyetin Hakikatında mevcut Kuvve-i Ulviye ile maddî ve manevî medeniyeti meydana getirecek bir niyet ve gayeyi bulundurmak ve aşlamak üzere meclisde çalışıyordu. Fakat, pek kuvvetli maniler karşısına çıktı.

Âlem-i İslâmı alâkadar eden ve bin üçyüz yıllık Ümmetin, dehşetli tehlikesinden istiaze ettiği (Allaha sığındığı) bir zamanın ve fitneyi ateşlendireceklerin kimler olduğunu anlamış bulunuyordu. Bir gün riyaset odasında, M. Kemal Paşa ile iki saat kadar konuştular. İslâm ve Türk düşmanlarının arasında nam kazanmak emeliyle, Şeair-i İslâmiyeyi tahrip etmenin, bu millet ve vatan ve Âlem-i İslâm hakkında büyük zarar tevliid edeceğini; eğer bir inkılâb yapmak icab ediyorsa, doğrudan doğruya İslâmiyete müteveccihen Kur'anın Kudsî Kanun-u Esasîsi noktasından yapmak lâzım geldiği mealinde ihtarlarda bulunur ve şu temsili ders verir. (Mektubat Sahife: 413)

"Meselâ: Ayasofya Camii, Ehl-i Fazl ve Kemalden mübarek ve muhterem Zatlarla dolu olduğu bir zamanda, tek-tük, sofada ve kapıda haylaz çocuklar ve serseri ahlâksızlar bulunup, Camiinin pencerelerinin üstünde ve yakınında, ecnebilerin eğlenceperest seyircileri bulunsa; bir adam o Camiye girip ve o Cemaat içine dahil olsa eğer güzel bir sadâ ile şirin bir tarzda Kur'andan bir Aşır okusa; o vakit

binler Ehl-i Hakikatın nazarları ona döner. Hüsn-ü Teveccühle, manevî bir Dua ile, o adama bir Sevak kazandırırılar. Yalnız, haylaz çocukların ve serseri mülhidlerin ve tek-tük ecnebilerin hoşuna gitmeyecek. Eğer o mübarek Camiye ve o muazzam Cemaat içine o adam girdiği vakit; süflî, edebsizcesine fuhşa aid şarkıları bağırıp çağırarsa, rakedip zıplasa; o vakit haylaz çocukları güldürecek, o serseri ahlâksızları fuhşiyata teşvik ettiği için hoşlarına gidecek; ve İslâmiyetin kusurunu görmekle mütelevviz olan ecnebilerin, istihzakârane tebessümelerini celbedecek. Fakat, umum o muazzam ve mübarek Cemaatin bütün Efradından bir nazar-ı nefret ve tahkir celbedecektir. Esfel-i safiline sukut derecesinde, nazarlarında alçak görünecektir.

İşte aynen bu misâl gibi, Âlem-i İslâm ve Asya, muazzam bir Camidir. Ve içinde Ehl-i İman ve Ehl-i Hakikat, o Camideki muhterem Cemaattir. O haylaz çocuklar ise, çocuk akıllı dalkavuklardır. O serseri ahlâksızlar; firenk-meşreb, milliyetsiz, dinsiz heriflerdir. Ecnebi seyirciler ise, ecnebilerin naşir-i efkârı olan gazetecileridir. Her bir Müslüman -hususan Ehl-i Fazl ve Kemal ise- bu Camide, derecesine göre bir mevkii olur, görünür; nazar-ı dikkat ona çevrilir. Eğer İslâmiyetin bir Sırr-ı Esasî olan İhlâs ve Rıza-yı İlâhî cihetinde, Kur'an-ı Hakîmin Ders verdiği Ahkâm ve Hakaik-ı Kudsiyeye dair harekât ve a'mâl ondan sudur etse, lisan-ı halî, manen Âyat-ı Kur'aniyeyi okusa; o vakit -manen- Âlem-i İslâmın herbir ferdinin Vird-i Zebanî olan

اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ Duasında dahil olup hissedar

olur; ve umumu ile Uhuvvetkârane alâkadar olur. Yalnız, hayvanat-ı muzır neyinden bazı ehl-i dalâletin ve sakallı çocuklar hükmündeki bazı ahmakların nazarlarında kıymeti görünmez. Eğer o adam, medar-ı şeref tanıdığı bütün ecdadını ve medar-ı iftihar bildiği bütün geçmişlerini ve Ruhen Nokta-i İstinad telâkki ettiği Selef-i Salihînin Cadde-i Nuranîlerini terkedip; heveskârane, hevaperestane, riyakârane, şöhetperverane, bid'akârane işlerde ve harekâtta bulunsa; manen, bütün Ehl-i Hakikat ve Ehl-i İmanın nazarında en alçak mevkîe düşer.

اتَّقُوا فِرَاسَةَ الْمُؤْمِنِينَ فَإِنَّهُ يَنْظُرُ بِنُورِ اللَّهِ

Sırrına göre Ehl-i İman ne kadar âmi ve cahil de olsa, Aklı derketmediği halde, Kalbi öyle hoddürüş adamları soğuk görür; manen nefret eder.

İşte, hubb-u caha meftun ve şöretperestliğe mübtelâ adam, ikinci adam hadsiz bir Cemaatin nazarında esfel-i safiline düşer; ehemmiyetsiz ve müstehzi ve hezeyancı bazı serserilerin nazarında muvakkat ve menhus bir mevki kazanır;

الْأَخْلَاءُ يَوْمَئِذٍ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ إِلَّا الْمُتَّقِينَ Sırrına göre; dünyada zarar, Berzahda azab, Âhirette düşman bazı yalancı dostları bulur.

Birinci suretteki adam; faraza, hubb-u cahı Kalbinden çıkarmazsa, fakat İhlâs ve Rıza-yı İlâhiyi Esas tutmak ve hubb-u cahı hedef itti haz etmemek şartiyle bir nevi meşru Makam-ı Manevî, hem muhteşem bir makam kazanır ki; o hubb-u cahı damarını tamamiyle tatmin eder. Bu adam, az hem pek az ve ehemmiyetsiz bir şey kaybeder; ona mukabil çok, hem pek çok kıymetdar, zararsız şeyleri bulur. Belki birkaç yılını kendinden kaçırır. Ona bedel, çok mübarek mahlûkları arkadaş bulur; onlarla ünsiyet eder. Veya ısırcı yabanî eşek arılarını kaçırıp, mübarek Rahmet şerbetçileri olan arıları kendine celb eder. Onların ellerinden bal yer gibi öyle dostlar bulur ki; daima Dualariyle Âb-ı Kevser gibi Feyizler, Âlem-i İslâmın etrafından onun Ruhuna içirilir ve Defter-i A'mâline geçirilir."

M. Kemal Paşa itiraz ile, içindeki niyet ve hâlet-i ruhiyesini ifade ile, Bediüzzaman'ı kendine çekmek ve nüfuzundan istifade etmek ister. Ve Bediüzzaman'a; meb'usluk, hem Darülhikmetteki eski vazifesini, hem Şarkda Şeyh Sünûsi'nin yerine Vaiz-i Umumî, hem bir köşk tahsisı gibi teklifler yapar.

Bediüzzaman, Rivayetlerde gelen Eşhas-ı Âhırzamana aid haberlerin mühim bir kısmını ve hürriyetten evvel İstanbul'da te'vilini söylediği Hadîslerin ihbar ettiği Âhırzamanın dehşetli şahıslarının Âlem-i İslâm ve İnsaniyette zuhur ettiğini görür. Ve yine, gelen Rivayetlerden, onlara karşı çıkacak ve mukabele edecek olan Hizbül-Kur'an hakkında, "O zamana yetiştiğiniz zaman, siyaset cânibiyle

onlara galebe edilmez; ancak Manevî Kılınç hükmünde İ'caz-ı Kur'anın Nurlariyle mukabele edilebilir." tavsiyesine müraatla, Ankarada teşrik-i mesai edemeyeceği için, kendisine tevdi edilmek istenen meb'usluk, Dar-ül-Hikmet-il-İslâmiye gibi Diyanetteki azalığı, hem Vilâyet-ı Şarkıye Vaiz-i Umumiliği tekliflerini kabul etmez. Kendisini fikrinden vazgeçirmek için çalışan ve Ankaradan ayrılmamasını rica için istasyona kadar gelen bir kısım mebusların da arzularına uyamıyacağını bildirerek Ankara'dan ayrılır, Van'a gider. Ve orada hayat-ı içtimaiyeden uzaklaşarak Ereğ Dağı eteğinde, Zernebad Suyu başında bir mağaracıkda idâme-i hayat etmeye başlar...

* * *

(مورد ۶۶۵ - ۱ - ۲۳۸)		۱ نجی موقع	
➔ آناطولی - بغداد دمبر پولاری ➔		جاء ورق	
۱ نجی موقع		۲۵۶	
ورق	جاء	عزیمت ایچون معتبر	
۲۵۶	۲	آنقہ	
موقفند	کتابند	موقفند	
تاریخند قدر معتبرد .	۴۹ / ۶ / ۶۱	کتابند	
افندی به خصوصدر .		۱۰	
بالکتر کیشی ایچون معتبرد .		●	
تاریخند اعلا اولمشدر .		●	
مدیر عمومی	۴۹ / ۶ / ۶۱	●	
حاکم امضایی		●	
محمد		●	

Bediüzzaman, kendisine tevdi edilen mebusluğu ve teklif edilen Diyanetteki Müşavere Azalığını ve Şark Vilâyetleri Umumî Vaizliğini kabul etmiyerek Ankara'dan Van'a giderken "Eski Said'i yeni Said'e götüren tren bileti"

Ankara'daki hayatına dair Risale-i Nur'dan bir parça

(Yirmiüçüncü Lem'a "Tabiat Risalesi" nden)

... Bin üçyüz otuz sekizde Ankara'ya gittim. İslâm ordusunun yunana galebesinden neş'e alan Ehl-i İmanın kuvvetli efkârı içinde, gayet müthiş bir zendeka fikri içine girmek ve bozmak ve zehirlendirmek için derrasane çalıştığını gördüm. Eyvah! dedim, bu ejderha İmanın erkânına işecek. O vakit, şu Ayet-i Kerîmenin bedahet derecesinde Vücut ve Vahdaniyeti ifham ettiği cihetle ondan istimdad edip, o zendekanın başını dağıtacak derecede Kur'an-ı Hakîmden alınan kuvvetli bir Bürhanı, Arabî bir Risalede yazdım. Ankara'da "Yeni Gün" Matbaasında tabettirmiştim. Fakat maatteessüf, Arabî bilen az ve ehemmiyetle bakanlar da nadir olmakla beraber, gayet muhtasar ve mücmel bir surette o kuvvetli Bürhan te'sirini göstermedi. Maatteessüf, o dinsizlik fikri hem inkişaf etti, hem kuvvet buldu..."

İKİNCİ KISIM

Barla Hayatı

RİSALE-İ NUR'UN ZUHURU

Üstad Bediüzzaman Said Nursî'nin Şarkî Anadolu'da dünyaya gelişinden itibaren geçirdiği hayat safhalarını buraya kadar birer birer gördük, temaşa ettik. Şimdi; geçen kırk-elli senelik hayatının Neticesi ve Meyvesi hükmünde, tarihin pek ender kaydettiği cihan vüs'atindeki muazzam bir Dâvaya giriyoruz. Bütün maddî ve manevî zulmetleri izale edip, Âlemi Nuriyle ziyalandıracak olan Risale-i Nur meydana çıkıyor; dünya İlim ve İrfan sahasına Türkiye'den bir Güneş doğuyor!

* * *

BEDİÜZZAMAN HAZRETLERİNİN VİLÂYÂT-I ŞARKİYEDEN GARBÎ ANADOLUYA NEFYEDİLMESİ, RİSALE-İ NUR'UN ZUHURU, TE'LİF VE NEŞRİ

Van'da, mezkûr mağarada yaşamakta iken, Şarkda ihtilâl ve isyan hareketleri oluyor. "Sizin nüfuzunuz kuvvetlidir" diyerek yardım istiyen bir Zatın Mektubuna: "Türk Milleti asırlardanberi İslâmiyete Hizmet etmiş ve çok Veliler yetiştirmiştir. Bunların torunlarına kılınç çekilmez; siz de çekmeyiniz; teşebbüsünüzden vazgeçiniz. Millet, İrşad ve Tenvir edilmelidir!" diye cevap gönderiyor. Fakat yine, hükûmet, Bediüzzamanı Garbî Anadolu'ya nefyediyor.

Van'da mağaradan çıkarılıp Anadolu'ya hareket etmek üzere jandarmalarla sevk edilirken, yollara dökülüp "Aman Efendi Hazretleri bizi bırakıp gitme. Müsaade buyur sizi göndermiyelim. Arzu ederseniz Arabistana götürelim." diye yalvaran silâhlı grublara, ahaliye ve ileri gelen zatlara: "Ben Anadolu'ya gideceğim, onları istiyorum."

diyerek, hepsini teskin ediyor. Evvelâ Burdur Vilâyetine askerî muhafızlarla nefyediliyor. Burdur'da zulüm ve tarassutlar altında işkenceli bir esaret hayatı geçiriyor. Fakat asla boş durmuyor; On Üç Ders olan "Nurun ilk Kapısı" Kitabındaki Hakikatları bir kısım Ehl-i İmana Ders verip, gizli olarak Kitab haline getiriyor. Bu Hikmet Cevherlerinin kıymetini takdir eden müştak Ehl-i İman, el yazıları ile bu Kitabı çoğaltıyorlar. Nihayet, "Burada Said Nursî boş durmuyor, Dini musahabelerde bulunuyor." diye, gizli din düşmanları tarafından rapor tanzim ettiriliyor. Ve burada da, "Hücre bir köşede, mahrumiyetler, kimsesizlik ve gurbet hayatı içinde kendi kendine ölür gider" düşüncesiyle dağlar arasında تنها bir yer olan Isparta Vilâyetine bağlı Barla Nahiyesine gönderilmeye karar veriliyor.

Bediüzzaman Said Nursî Burdur'da iken; bir gün, o zamanın Erkân-ı Harbiye-i Umumiye Reisi Mareşal Fevzi Çakmak Burdur'a geliyor. Vali, Mareşale: "Said Nursî hükûmete itaat etmiyor; gelenlere Dinî Dersler veriyor" diye, şekvada bulunuyor. Mareşal Fevzi Çakmak; Bediüzzamanın ne kadar dâhî ve ne kadar manevî büyük ve müstakim bir Zat olduğunu bildiği için diyor ki: "Bediüzzamandan zarar gelmez, ilişmeyiniz. Hürmet ediniz."

Sürgün edildiği bütün yerlerde, Bediüzzaman aleyhinde cebirle resmî kimseler vasıtasıyla dehşetli propagandalar yaptırılarak; Ehl-i İmanın, Üstad Bediüzzamana yaklaşmamaları ve Dinî Derslerinden istifade etmemeleri için çok menfî gayretler sarfediliyor. Fakat Üstadın İmanî Derslerinin nüfuz ve kıymeti, ahali arasında Kalbden Kalbe sirayet ediyor; ve Eserlerine olan Aşk ve Muhabbet, Kalbleri istilâ ediyor.

Barla

Barla, Ehl-i İmanın manevî imdadına gönderilen Risale-i Nur Külliyyatının Te'lif edilmeye başlandığı ilk Merkezdir. Barla, Millet-i İslâmiyenin, hususan Anadolu halkının başına gelen dehşetli bir dalâlet ve dinsizlik cereyanına karşı, Kur'andan gelen bir Hidayet Nurunun, bir Saadet Güneşinin tulû ettiği beldedir. Barla, Rahmet-i İlâhiyenin ve İhsan-ı Rabbanînin ve Lûtf-u Yezdânînin bu mübarek Anadolu hakkında, bu Kahraman İslâm Milletinin evlâdları ve Âlem-i

İslâm hakkında, hayat ve mematlarının, Ebedî Saadetlerinin medarı olan Eserlerin lemean ettiği bahtiyar yerdur.

Bediüzzaman Said Nursî; Barla nahiyesinde daimî ve çok şiddetli bir istibdat ve zulüm ve tarassut altında bulunduruluyordu. Barla'ya nefiy sebebi ise; kalabalık şehirlerden uzaklaştırıp, böyle hücre bir köye atılarak Ruhunda mevcut Hamiyet-i İslâmiyenin Feveran etmesine mani olmak, onu konuşturmamak, söyletmemek, İslâmî İmanî Eserler yazdırmamak, âtıl bir vaziyete düşürüp dinsizlerle Mücahededen ve Kur'ana Hizmetten menetmek idi. Bediüzzaman ise, bu plânın tamamen aksine hareket etmekte muvaffak oldu; bir an bile boş durmadan, Barla gibi تنها bir yerde Kur'an ve İman Hakikatlarını Ders veren Risale-i Nur Eserlerini Te'lif ederek perde altında Neşrini temin etti. Bu Muvaffakiyet ve bu Muzafferiyet ise, çok muazzam bir Galibiyet idi. Zira o pek dehşetli dinsizlik devrinde, hakikî bir tek dinî Eser bile yazdırılmıyordu. Din adamları susturulup, yok edilmeğe çalışılıyordu. Dinsizler, Bediüzzamanı yok edememişler, uyuşmuş kalb ve akılları ihtizaza getiren İslâmî ve İmanî Neşriyatına mâni olamamışlardı. Bediüzzaman'ın yaptığı bu dinî Neşriyat, yirmi beş senelik eşedd-i zulüm ve istibdat-ı mutlak devrinde hiçbir Zatın yapamadığı bir iş idi.

Bediüzzaman, Barla'ya 1925-1926 senelerinde nefyedilmiştir. Bu tarihler, Türkiye'de yirmi beş sene devam edecek bir istibdat-ı mutlakın icrâ-yı faaliyetinin ilk seneleri idi. Gizli dinsiz komiteleri, "İslâmî Şeairleri birer birer kaldırarak İslâm Ruhunu yok etmek, Kur'anı toplatıp imha etmek " plânlarını güdüyorlardı. Buna muvaffak olunamayacağını iblisane düşünerek, "Otuz sene sonra gelecek neslin kendi eliyle Kur'anı imha etmesini intaç edecek bir plân yapalım" demişler ve bu plânı tatbika koyulmuşlardı. İslâmiyeti yok etmek için tarihte görülmemiş bir tahribat ve tecavüzat hüküm sürmüştür.

Evet, altıyüz sene, belki Abbasiler zamanındanberi yâni bin senedenberi Kur'an-ı Hakîmin bir Bayrakdarı olarak bütün cihana karşı meydan okuyan Türk Milletini, bu vatan evlâdlarını, İslâmiyetten uzaklaştırmak ve mahrum bırakmak için, Müslümanlığa aid her türlü bağların koparılmasına çalışılıyor ve bilfiil de muvaffak olunuyordu. Bu vâkıa cüz'î değil, küllî ve umumî idi. Milyonlarca İnsanın hususan gençlerin ve milyonlar mâsumların, Talebelerin İman

Üstad Bediüzzaman Said Nursî Hazretlerinin Barla'ya ilk geldikleri zaman çekilmiş resmi

ve itikadlarına dünyevî ve uhrevî felâketlerine taallûk eden çok geniş ve şümüllü bir hadise idi. Ve Kıyamete kadar gelip geçecek Anadolu halkının Ebedî hayatlarıyla alâkadardı. O zaman ve o senelerde, bin yıllık parlak mâzinin delâlet ve şehadetiyle, Kur'anın Bayraktarı olarak en yüksek bir mevki-i muallâyı ihraz etmiş bulunan Kahraman bir Milletin hayatında, İslâmiyet ve Kur'an aleyhinde dehşetli tahavvüller ve tahribler yapılıyor ve cihanın en namdar ordusunun bin senelik Cihad-ı Diniye ile geçen parlak mâzisi ve o mâzide medfun muhterem Ecdadı, yeni nesillere ve mektebli talebelere unutturulmaya çalışılıyor ve mâzi ile irtibatları kesilerek bir takım maskeli ve sûretâ parlak kelâmlarla iğfalâtta bulunularak, komünizm rejimine zemin hazırlanıyordu! İslâmiyetin Hakikatında mevcut maddî-manevî en yüksek terakkî ve medeniyet umdeleri yerine; dinsiz felsefenin bataklığındaki nirsuz prensipler, edebsiz edib ve feylesofların fikir ve ideolojileri, gizli komünistler, farmasonlar, dinsizler tarafından telkin ediliyor ve çok geniş bir çapta tedris ve talime çalışılıyordu. Bilhassa ingiliz, fransız gibi İslâm düşmanlarının İslâm Âlemini maddeten ve mânen yıpratmak, sömürmek emellerinin başında Kahraman Türk Milletinin dinî bağlardan uzaklaştırılması; Örf Âdet, An'ane ve Ahlâk bakımından tamamen İslâmiyete zıt bir duruma getirilmek plânları vardı ve bu plânlar maalesef tatbik sahasına konmuştu!

İşte; Bediüzzaman Said Nursî'nin, Risale-i Nurla Anadoludaki Hizmet-i İmaniye ve Kur'aniyesine cansiperane çalışan bir Fedai-yi İslâm olarak başladığı seneler ki, zemin yüzünün görmediği pek dehşetli bir dinsizlik devrinin başlangıcı ve teessüs zamanı idi. Bunun için; Bediüzzamanın Risale-i Nurla Hizmetine nazar edildiği vakit, böyle dehşetli bir zamanı göz önünde bulundurmak icab eder. Zira; tarihte emsali görülmemiş bu kadar ağır şerait tahtında yapılan zerre kadar Hizmet, dağ gibi bir Kıymet kazanabilir; ufacık bir Hizmet, büyük bir değeri ve neticeyi haiz olabilir!

İşte Risale-i Nur, böyle dehşetli ve ehemmiyetli bir zamanın Mahsulü ve Neticesidir. Risale-i Nurun Müellifi, yirmi beş senelik din yıkıcılığının hükmettiği dehşetli bir devrin Cihad-ı Diniye meydanının en büyük Kahramanı ve tâ Kıyamete kadar Ümmet-i Muhammediyeyi (A.S.M.) Dâr-üs-Selâma davet eden ve beşeriyete yol gösteren Rehber-i Ekmelidir. Ve hem Risale-i Nur, Kur'anın Elmas bir Kılıncıdır

ki, zaman ve zemin ve fiiliyat bunu kat'iyyetle isbat etmiş ve gözlere göstermiştir. İşte öyle elîm ve fecî ve dehşetli bir devri ihdas eden dinsizlerin icraatı olan pek ağır şartlar dahilinde Bediüzzamanın İnayet-i Hakla Te'lîfe muvaffak olduğu Risale-i Nur Eserleri, dinsizliğin istilâsına karşı, yıkılması gayr-ı kabil olan muazzam ve muhteşem bir Sed teşkil etmiştir. Risale-i Nur; maddiyunluk, tabiiyyunluk gibi Dine muarız felsefenin muhal, bâtil ve mümtenî olduğunu; cerhedilmez Bûrhanlarla, aklî, mantikî Delillerle isbat ederek en dinsiz feylesofları dahi ilzam etmiştir. Küfr-ü mutlakı mağlûbiyete düşür etmiş, dinsizliğin istilâsını durdurmuştur.

Evet; Bediüzzamana yapılan o tarihî zulüm ve işkence ve ihanetler altında feveran edip parlayan Risale-i Nur, bu zamanda ve istikbalde bir Seyf-ül-İslâmdır. Risale-i Nur; Ruhların Sevgilisi, Kalblerin Mahbubu, Âşıkların Mâşuku, Canların Cânânı olmuş icabında bu Cânân için canlar feda edilmiştir. Risale-i Nur; beşerin Sertacı ve Halaskârı mevki-i muallâsında Hizmet yapmış ve yapmaktadır. Risale-i Nur, Kur'anın son asırlarda beklenen bir Mu'cize-i Mânevîsi olarak tulû etmiş ve başda Müellifi Bediüzzaman Said Nursî olarak milyonlarla Talebeleri ve Kardeşleri, bu Hakikat-ı Kur'aniye etrafında pervaneler gibi dönerek Onun Nuriyle nurlanmışlar, Ondaki Kur'an ve İman Hakikatlarını masnetmişler (emmişler), İmanlarını kuvvetlendirmişler ve bu Hakikat-ı Kübrâyı bütün dünyaya ilân etmek ve ölünceye kadar Onu okumak ve Ona Hizmet etmek gayesini azmetmişlerdir.

Evet; Türk Milletini ve bu Vatan Ahalisini ve Âlem-i İslâmî Ebede kadar şerefle yaşatacak ve mâzide olduğu gibi istikbalde de, tarihin altın sahifelerine, Kur'an ve İslâmiyet Hizmetinde Âlem-i İslâmın Pişdarı ve namdar Kumandanı olarak kaydettirecek Medar-ı İftiharı Risale-i Nurdur. Büyük bir vüs'at ve külliyyeti taşıyan ve Anadolu'da ve İslâm Âleminde zuhur edip her tarafda hüsn-ü kabule ve te'sire mazhariyetle gittikçe İnkişaf ve İntişar eden bu Eser; Kur'anın Malıdır, Âlem-i İslâmın ve Ehl-i İmanın Malıdır ve bu Vatan Ahalisinin İslâmî bir Medar-ı İftiharıdır. Bu memleketde hükmeden bir hükûmetin Nokta-i İstinadı, hem aynı zamanda bütün dünyaya duyuracağı muazzam Hakikatlar Manzumesidir

ki, **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** bir zaman gelip radyo ile bütün Âlemlere Ders verilecek ve ilân edilecektir.

Evet, dünya İlim ve İrfan sahasına Türkiyeden bir Güneş doğmuştur. Bu yeni doğan Güneş, bin üçyüz yıl evvel Âlem-i Beşeriyete doğmuş olan Güneşin bir İn'ikâsıdır ve O Manevî Güneşin her asırda parlayan Lem'alarından birisidir ve beklenen Son Mucize-i Manevîsidir! Yalnız maneviyat sahasında değil, zahiren ve maddeten dahi tesirini göstermiştir.

Evet; Risale-i Nur, bütün dünya milletlerinin hayatlarını muhafaza ve müdafaa için sarıldıkları ve güvendikleri atom ve emsâli bomba ve silâhlarının fevkinde muazzam bir Tesire sahibdir! Bunun böyle olduğunu, bir parça İlim ve Basiret Nazariyle Nur Risalelerine bakanlar ve Risale-i Nur Müellifi Bediüzzaman Said Nursî'nin otuz senedenberi Anadolu'daki Hizmet-i İmaniyelerine dikkat edenler görür, anlar ve tasdik ederler. Hakikata nüfuz eden Zatlar için Risale-i Nurun tulûundan bu güne kadar geçen zaman içerisindeki yapılan Hizmetin neticeleri, nihayet derecede muhteşem ve muazzamdır, milyarlar takdir ve tebrike lâyıkdır!

Evet; Risale-i Nur, İman-ı Tahkikiyi bu vatanda neşretmekle İmanı kuvvetlendirip, bu memleketteki dinsizlik ve imansızlık, dalâlet ve sefahete karşı mukabele ve müsbet bir tarzda mücadele ederek bunları mağlûb etmiştir. Büyük ve küllî ve umumî Mücadele-i Diniyesinde muzaffer olmuştur. Taife-i Mücahidîn olan Nur Talebeleri; a'zamî Sadakat ve ittihaddan neş'et eden azîm, manevî, makbûl bir Sır ile Rahmet-i İlâhiyyenin Celbine ve Teveccühüne vesile olmuştur. Bu İhlâslı Taife-i Mücahidîn; küçük bir çekirdek gibi dar bir dairede iken, o çekirdekte Âlemi istilâ edecek bir Şecere-i Tûbanın Mahiyeti bulunduğu misillü, On dördüncü Asr-ı Muhammedîde (Aleyhissalâtu Vesselâm) Kur'andan çıkan Risale-i Nurun Anadolu'da tulû ve intişar etmesiyle, neticede Neşv ü Nema ederek Âlem-i İslâm ve İnsaniyete kadar genişlemiş ve daha da genişleyecektir!

İşte; Risale-i Nur, hem fevkalâde İhlâsı ve hem yalnız Tevhid ve İman Akidelerinin Hizmetini esas meslek ittihaz ederek bir Kudsiyet kazanması ve mahiyetinde bütün Hakaik-ı Kur'aniye ve İslâmiye mevcud bulunarak her tarafı kaplıyacak bir Nur-u Hakikat olması dolayısıyla, Rahmet-i İlâhiye cânibinde bu Millet-i İslâmiyeyi, maddî-manevî felâket ve helâket tehlikelerinden, bir Sedd-i Kur'anî ve Nûr-u İmanî olarak muhafazaya vesile olmuştur.

Risale-i Nur; İman ve Kur'an muhaliflerine karşı Mücadelesinde cebr ve münâzaa yolunu değil, ikna ve isbat yolunu ihtiyar etmiştir!

Risale-i Nur; yüz otuz Risalelerinde, doğrudan doğruya Hakikatın berrak veçhesini bütün vuzuh ve çıplaklığıyla göstermiştir. Din-i Hak olan İslâmiyeti ve Âlem-i İnsaniyetin Hidayet Güneşi olan Kur'anın Mu'cizeliğini bütün dünya efkârı müvacehesinde ve bütün Fikir ve felsefe sahasında cerhedilmez kat'î Deliller ile göstermiştir. Ve mantıkî Hüc-cetlerle isbat etmiştir ki; yer yüzündeki bil'umum Kemalât ve Medeniyet ve Terakki umdeleri, Semavî Dinler ve Peygamberler Eliyle gelmiş ve bilhassa İslâmiyetin zuhuriyle Âlem-i İnsaniyet, İslâm Âleminin taht-ı riyasetinde cehalet gayyâsından kurtulmuş ve kurtulacaktır! Felsefe ve Hikmetin içerisinde görünen Fazilet, menfaat-i umumiye vesaire gibi İnsanî Esaslar ise: Güneşin doğmasıyla ondan yayılan ve aydınlanan gece Âleminin Nurları gibi, Nübüvvet Güneşinin tulûu, beşeriyetin Fikir ve Kalblerinde Akisler ve Lem'alar husule getirmiş olmasındandır. Hakikatlı Felsefe ve Hikmetin, Fen ve San'atın üzerinde görünen bu Işıklar, Kur'an Güneşinin ve Nübüvvet Kandilinin Âlem-i Beşeriyete Akislerinden ve Cilvelerinden mütevelliddir.

Ey Âlem-i İslâm! Uyan, Kur'ana sarıl; İslâmiyete maddî ve manevî bütün varlığınla müteveccih ol!

Ve Ey Kur'ana bin yıllık tarihinin şهادetiyle Hâdim olan ve İslâmiyet Nurunun zemin yüzünde Nâşiri bulunan Yüksek Ecdadın Evlâdı! Kur'ana yönel ve Onu anlamaya, okumaya ve Onu anlatacak, Onun bu zamanda bir Mu'cize-i Manevîsi olan Nur Risalelerini mütalâa etmeye çalış. Lisanın, Kur'anın Âyetlerini Âleme duyururken, hal ve etvar ve Ahlâkın da Onun mânasını neşretsin; Lisan-ı Hâlin ile de Kur'anı oku. O zaman sen, dünyanın efendisi, Âlemin reisi ve İnsaniyetin vasıta-i saadeti olursun!

Ey asırlardanberi Kur'anın Bayrakdarlığı Vazifesiyle cihanda en Mukaddes ve Muhterem bir Mevki-i Muallâyı ihraz etmiş olan Ecdadın evlâd ve torunları! Uyanınız! Âlem-i İslâmın fecr-i sâdıkında gaflette bulunmak, kat'iyyen Akıl kârı değil! Yine Âlem-i İslâmın İntibahında Rehber olmak, arkadaş, Kardeş olmak için Kur'anın ve İmanın Nuriyle münevver olarak İslâmiyetin Terbiyesiyle tekemmül

edip hakikî Medeniyet-i İnsaniye ve Terakki olan Medeniyet-i İslâmiyeye sarılmak ve Onu, hal ve harekâtında kendine Rehber eylemek lâzımdır.

Avrupa ve Amerikadan getirilen ve Hakikatta yine İslâmın malı olan fen ve san'atı, Nur-u Tevhid içinde yoğurarak, Kur'anın bahsettiği Tefekkür ve Mâna-yı Harfî nazariyle, yâni Onun San'atkârı ve Ustası namıyla onlara bakmalı ve "Saadet-i Ebediye ve Sermediyeyi gösteren Hakaik-ı İmaniye ve Kur'aniye Mecmuası olan Nurlara doğru ileri, arş!" demeli ve dedirmeliyiz!..

Ey eski çağların cihangir Asya Ordularının Kahraman askerlerinin torunları olan muhterem Din Kardeşlerim!

Beş yüz senedir yattığınız yeter! Artık Kur'anın Sabahında uyanınız. Yoksa Kur'an-ı Kerimin Güneşinden gözlerinizi kapatarak gaflet sahra-sında yatmakla vahşet ve gaflet sizi yağma edip perişan edecektir.

Kur'anın mecrasından ayrılarak birleşmiyen su damlaları gibi toprağa düşmeyiniz. Yoksa toprak gibi sefahet ve şehvet-i medeniyeye sizi emerek yutacaktır. Birleşen su damlaları gibi, Kur'an-ı Kerimin Saadet ve Selâmet mecrasında İttihad ederek, sefahet ve rezalet-i medeniyeyi süpürüp, bu vatana Âb-ı Hayat olan, Hakikat-ı İslâmiye sularını akıtınız.

O Hakikat-ı İslâmiye suları ile bu topraklarda İman Ziyası altında hakikî Medeniyetin fen ve san'at çiçekleri açacak, bu vatan maddî ve mânevî Saadetler içinde gül ve gülistana dönecektir. **إِنْ شَاءَ اللَّهُ**.

Sadede dönüyoruz. Evet; Bediüzzaman Said Nursî, Barla'da ikamete memur edilip Risale-i Nuru Te'lif ettiği seneler, yukarıda bir nebze zikrettiğimiz gibi, zerreyi dağ gibi kıymetlendiren ehemmiyetli seneler idi. Nasılki kışın dondurucu soğuşunda ve ağır şerait altında bir saatlik nöbet, bir sene İbadetten hayırlıdır; aynen öyle de: O zaman-ı müdhişede, değil yüz otuz Risaleyi, belki İman ve İslâmiyete dair hakikî bir tek Risale yazabilmek dahi, binler Risale kıymet ve ehemmiyetinde idi.

Evet; dinsizliğin hükümferma olduğu o dehşetli devirde, Ehl-i Din, terzil edilmeye çalışılıyordu. Hattâ Kur'anı dahi tamamen kaldırmak

ve rusyadaki gibi dinî Akideleri tamamen imha etmek düşünülmüş; fakat Millet-i İslâmiyece bir aksülameli netice verebilmesi ihtimali ileri sürülünce bundan vazgeçilmiş, yalnız şu karar alınmışdı: "Mekteblerde yaptıracağımız yeni öğretim usulleriyle yetişecek gençlik, Kur'anı ortadan kaldıracak ve bu suretle milletin İslâmiyetle olan alâkası kesilecek!" Bütün bu dehşet-engiz plânları çeviren o müthiş fitnenin menbaları, şimdiki dinî İnkişafın muarız ve düşmanları olan haricî dinsiz cereyanların reisleri ve adamları idi. Evet; Türk milleti içerisinde meydana getirilen o dehşetli hadisatın iç yüzünü, tafsilâtını, istikbalin hakikat-perest tarihçilerine, ve bunları, şimdi demokrat idarededeki serbestiyetle bir derece neşretmekte olan İslâm-Türk muharrirlerine havâle ediyoruz. Bizim Vazifemiz, yalnız ve yalnız Hakaik-ı İmaniye ve Kur'aniye ile meşgul olmaktır. Biz yalnız ve yalnız İman ve İslâmiyet cereyanındayız.

Evet; o dalâlet ve zendekanın en azgın devirlerinde Bediüzzaman Said Nursî, daimî nezaret ve tarassut altında ve böyle müdhiş ve pek çok ağır şerait içerisinde idi. Nemrudların, firavunların, şeddağların ve yezidlerin yapamadığı zulümlerin envaı Bediüzzamana yapılıyordu. Ve yirmi beş sene böyle devam etti. O zaman Âlem-i İslâm, maddeten fakirdi ve müstevlilerin esaretinde bulunuyordu. Bütün gizli fesad ve dinsizlik komiteleri, hem Türkiyede, hem Âlem-i İslâmda müdhiş faaliyetler yapıyor ve taraftarları onları destekliyor ve hepsi de İslâmiyet alehinde ittifak ediyorlardı.

İşte; Risale-i Nur, Asr-ı Saadette, İslâmın Cihanı Fetih Anahtarları hükmünde olan Bedir, Uhud Muharebelerinin ehemmiyeti nev'inden bir kıymeti ihtiva eden bir zamanın mahsulüdür ki; vesile olduğu Hizmet-i İmaniye ve ifasında bulunduğu manevî Cihad-ı Diniye, tarihte Asr-ı Saadetten maada hiçbir zamanda görülmemiş bir azamettir. Eli kolu bağlı hükmünde olan Bediüzzaman Said Nursî, öyle dehşetli bir esarete, nefiy ve inzivada Tel'if ve Neşrettiği yüz otuz parça Risale-i Nur Eserleriyle, belîğ bir Hatib olarak Anadolu Mescidinde ve Âlem-i İslâm Câmiinde konuşuyor, Ehl-i İslâma Kur'andan aldığı Dersini tekrar ediyor; göya Bediüzzaman Said Nursî, On Dördüncü Asr-ı Muhammedînin ve Yirminci Asr-ı Milâdînin Minaresinin tepesinde durup, muasırları olan Ehl-i İslâm ve İnsaniyete bağırıyor ve bu asrın arkasında dizilmiş ve müstakbel sıralarında

saf tutmuş olan Nesl-i Âti (**Hâşiye**) ile bir Mürşid-i A'zam, bir Müceddid-i Ekber olarak konuşuyor...

Risale-i Nur'un Te'lifi ve Neşri

Bediüzzaman Said Nursî Hazretleri öyle müşkül ve ağır vaziyetler altında Risale-i Nur Külliyyatını Te'lif ediyor ki, tarihde hiçbir İlim adamının karşılaşmadığı zorluklara mâruz kalıyor. Fakat, sönmiyen bir azim irade ve Hizmet aşkına malik olduğu için; yılmadan, yıpranmadan, usanıp bıkmadan, bütün kuvvetini sarfederek emsalsiz bir Sabır ve Tahammül ve Feragat-ı Nefs ile, bu millet ve memleketi komünizm ejderinden, mason âfâtından, dinsizlikden muhafaza edecek -eden ve etmekte olan- ve Âlem-i İslâmî ve beşeriyeti Tenvir ve İrşadda büyük bir Rehber olan bu harikulâde Risale-i Nur Eserlerini meydana getiriyor. Yüz otuz parça olan Risale-i Nur Külliyyatının Te'lifi, yirmi üç senede hitama eriyor. Nur Risaleleri, şiddetli ihtiyaç zamanında Te'lif edildiğinden, her yazılan Risale, gayet şifalı bir Tiryak ve İlâç hükmünü taşıyor ve öyle de tesir edip pek çok kimselerin manevî hastalıklarını tedavi ediyor. Risale-i Nuru okuyan herbir kimse; güya O Risale kendisi için yazılmış gibi bir

(Hâşiye): Risale-i Nura herkesden ziyade iştiağ gösteren, mâsum gençler ve çocuklardır. Binler nümunesinden bir nümunesi şudur:

Bir zaman, Bolvadin Kazasından geçerken, Üstadın geldiğini gören ilk ve orta mekteb talebeleri, bilâ-istisna hepsi mektebin bahçesinden çıkarak arabanın etrafını alıp Selâm veriyorlardı; ve lisan-ı halleriyle "Hoş geldiniz" diyerek Tebriklerini ve Minnetdarlıklarını takdim ediyorlardı. Bunun hikmetini, bir müddet evvel Emirdağında, bindiği faytonun geçtiğini görüp tâ uzaklardan dikenlere basarak "Bediüzzaman dede.. Bediüzzaman dede!" diye Emirdağ köylerinin yollarında koşuşan mâsum çocuklar münasebetiyle, Üstadımızdan sormuştuk. O zaman: "Bu mâsumların Akılları derketmiyor, fakat Ruhları bir Hiss-i Kablelvuku ile hissediyor ki; Risale-i Nurla bunlar hem İmanlarını kurtaracak; hem vatanlarını, hem kendilerini, hem istikballerini dehşetli tehlikelerden muhafaza edecekleri için bu Hakikati Kalbleri hissetmiş; ve benim Risale-i Nurun Tercümanı olmam hasebiyle, Risale-i Nura aid Muhabbet, Teşekkürat ve Minnetdarlığı bana gösteriyorlar." dedi ve onlara Dua ettiğini söyledi. Üstad Bediüzzaman, çocukları pek sever, böyle etrafında toplandıklarında: "Masûm olduğunuz için Dualarınız makbuldür, bana Dua ediniz." diye onlara iltifat ederdi.

İşte, anneleri hep Nur Talebeleri olan Bolvadin Mâsumlarının samimî alâkalarının sebebi bu idi.

Hâlet-i Ruhiye içinde kalarak büyük bir İhtiyak ve şiddetli bir İhtiyaç hissederek mütalâa ediyor. Nihayet öyle Eserler vücuda geliyor ki; bu asır ve gelecek asırların bütün İnsanlarının İmanî, İslâmî, Fikrî, Ruhî, Kalbî, Aklî İhtiyaçlarına tam cevap verecek ve kâfi gelecek Kur'anî Hakikatlar İhsan ediliyor.

Risale-i Nur, Kur'an-ı Hakîmin hakiki bir Tefsiridir. Âyetler, sırasıyla değil; devrin ihtiyacına cevap veren İmanî Hakikatları mübeyyin Âyetler tefsir edilmiştir.

Tefsir iki kısımdır: Biri, Âyetin İbaresini ve Lâfzını tefsir eder; biri de, Âyetin Mâna ve Hakikatlarını izah ile isbat eder. Risale-i Nur, bu ikinci kısım Tefsirlerin en kuvvetlisi ve en kıymetdarı ve en parlağı ve en mükemmeli olduğu, Ehl-i Tahkik ve Tetkikten binlercesinin şهادetiyle ve tasdikiyle sabittir.

Risale-i Nurun Te'lifi ve Neşriyatı, şimdiye kadar misli görülmemiş bir tarzdadır. Bediüzzaman Said Nursî, kendi Eliyle Risaleleri yazıp teksir edecek derecede bir yazıya malik değildir; yarım Ümmîdir. Bunun için Kâtiblere sûr'atle söyler ve sûr'atle yazılır. Günde bir iki saat Te'lifatla meşgul olarak on, on iki ve bir iki saatte yazılan Harika Eserler vardır.

Üstad Bediüzzamanın Te'lif ettiği Risaleleri, Talebeler, elden ele ulaştırmak suretiyle müteaddid Nüshalar yazarlar, yazılan Nüshaları Müellifine getirirler. Müellif, müstensihlerin yanlışlarını düzeltir. Bu tashihâtı yaparken, Eserin aslı ile karşılaştırmadan kontrol eder. Şimdi de yirmi beş otuz sene evvel Telif ettiği bir Eseri tashih ederken aslına bakmaz.

Yazılan Risaleleri; etraf köylerden ve kazalardan gelenler, büyük bir merak ve iştiyakla alıp gidiyorlar ve el yazısıyla neşrediyorlardı.

Üstad Bediüzzaman, Kur'an'dan başka hiçbir Kitaba müracaat etmeden ve Te'lifat zamanında yanında hiçbir Kitab bulunmadan Nur Risalelerini te'lif etmiştir.

Merhum Mehmed Âkif'in:

Doğrudan doğruya Kur'andan alıp İlhamı,
Asrın idrakine söyletmeliyiz İslâmı.

Beytiyle ifade ettiği idealini tahakkuk ettirmek, Bediüzzamana mü-yesser olmuştur.

Risale-i Nurun Neşir keyfiyeti de tarihte hiçbir Eserde görülmemiştir... Şöyleki:

Kur'an Hattını muhafaza etmek Hizmetiyle de muvazzaf olan Risale-i Nurun, muhakkak Kur'an yazısıyle neşredilmesi lâzımdı. Eski yazı yasak edilmiş ve matbaaları kaldırılmıştı. Bediüzzamanın parası, serveti yokdu; fakirdi, dünya metaiyle alâkası yokdu. Risaleleri el ile yazarak çoğaltanlar da, ancak zarurî ihtiyaçlarını temin ediyorlardı. Risale-i Nuru yazanlar, karakollara götürülüyor.. işkence ve eziyetler yapılıyor, hapslere atılıyor. Bediüzzaman aleyhinde hükûmet eliyle yaptırılan propaganda ve taziyelerle her tarafa dehşetler saçılıyor; ahali, Hazret-i Üstada yaklaşılmaya, ondan Din, İman Dersi almaya cesareti kalmayacak derecede evhamlandırılıyor. Vaktiyle de; Din adamlarının, Hakikat-perestlerin, sırf dindar oldukları için darağaçlarında can vermeleri, bir korku ve yılgınlık havası meydana getirmişti. Hüküm sürmekte olan eşedd-i zulüm ve istibdad-ı mutlak içinde, Ehl-i Diyanet sükût-u mutlaka mahkûm edilmişti. Ne Dinin Hakikatlarından bahseden hakiki bir Risale neşrettiriliyor ve ne de o Hakikatlar millete Ders verdiriliyordu. Bu suretle İslâmiyet, Ruhsuz bir cesed haline getirilmeye çalışılıyor; Din-i İslâmın Mahiyeti ve Esaslarını Ders vermek, kat'iyen menediliyordu. **(Hâşiye).**

İşte; başlangıçta pek azgın olan bu dinsizlik devri, Risale-i Nurun umumiyet kesbeden Neşriyatıyla yıkılmış; Ehl-i İmanın ma'nevî ve maddî (bilhassa ma'nevî) hayatına tatbik edilen istibdat zincirleri parçalanmıştır. Risale-i Nur, dinsizliğin belini kırmış ve temel taşlarını târumar etmiştir.

Evet; o zamanlar ki, dinsizliğin mukabil cephesinde Risale-i Nur şimşekler gibi parlamış ve Kur'an-ı Hakîmin bu Nuru bütün satvet ve sevketiyle zuhur ederek perde altında neşrolunmuştur.

Risale-i Nurdan Tahkikî İman Dersi alan ve gittikçe ziyadeleşen Nur Talebelerinin İmanları inkişaf etmiş, İmanî bir Şehamet ve

(Hâşiye): Bütün o dinsizlik icraatını bugünkü dinî inkişafı hazmedemiyen gizli dinsizler yapıyordu.

İslâmî bir Cesarete sahib olmuşlardır. Nasılki, cesur bir kumandan yüzlerce askere lisan-ı hâliyle cesaret verir ve nokta-i istinad olursa; aynen öyle de Risale-i Nur Şahs-ı Manevîsinin Mümessili olan Bediüzzaman Said Nursî Hazretleri başda olarak, Tahkikî İman Dersleriyle İmanları kuvvetlenen yüzbinlerce, şimdi milyonlarca Nur Talebeleri, Ehl-i İmana bir Nokta-i İstinad ve bir Hüsn-ü Misâl olmuşlardır. Nur Talebelerinin bu İman Kuvvetleri ve dinsizliğe karşı Kahramanca Mücadeleleri, halkın üzerinde çok tesir yapmış ve bir İntibah (uyanıklık) husule getirmiştir. Böylelikle, milletin içindeki korku ve evhamları da Risale-i Nurla izale etmişler, vatan ve millete umumî bir cesaret, ümid ve ferahlık husule getirip Müslümanları yeisden kurtarmışlardır.

Risale-i Nuru Gaye-i Hayat edinen bir Nur Talebesi, yüz adam kuvvetinde olduğu ve yüz Nâsih kadar İman ve İslâmiyete Hizmet ettiği, Ehl-i Hakikatça müselleme ve musaddaktır. Nur Talebeleri; dinsizliğin şa'saali taarruzlarına, tantanalı yaygaralarına, zulümlerine, hapislerine; Üstadları gibi, kıymet vermeden, korkmadan, lüzumunda canlarını, mallarını, evlâd ve iyâllerini dahi çekinmeden Risale-i Nurla İman ve İslâmiyete Hizmet uğrunda feda etmişlerdir. Nur Talebeleri, tek bir şeyi gaye edinmiştir: "İmanlarını kurtarmak niyetiyle Risale-i Nuru okumak ve Rızâ-yı İlâhî için İman ve İslâmiyete Risale-i Nurla Hizmet etmek." Bu gayelerinde muvaffak olmak için, her şeylerini bu Hizmete Hizmetkâr yapmışlardır.

Evete; Nur Talebeleri, Ümmet-i Muhammediyeyi Sahil-i Selâmete çıkaran bir Sefine-i Rabbanîyenin Hademeleri olduklarına inanmışlardır. Hayatta en büyük gayeleri, Kur'an ve İmana Hizmet ederek, Ümmet-i Muhammedin Refah ve Saadet içinde yaşamasına vesîle olmaqdır. Risale-i Nurun el yazısı ile Neşri senelerinde, evlerinden yedi-sekiz sene çıkmadan Risale-i Nuru yazıp neşredenler olmuştur. O zamanlar, Isparta havâlisinde, erkek, kadın, genç ve ihtiyarlardan binlerce Nur Talebesi, hattâ Nur Dershane-i olan Sav Köyü Bin Kalemle, senelerce Nur Risalelerini yazıp çoğaltıyorlardı. (Risale-i Nur, Te'lifinden yirmi sene sonra, teksir makinesi ile neşredilmiş ve otuz beş sene sonra da matba-

alarda basılmaya başlanmıştır. **إِنْ شَاءَ اللَّهُ**; bir zaman gelecek, Risale-i

Nur Külliyyatı altınla yazılacak ve radyo diliyle muhtelif lisanlarda okunacak ve zemin yüzünü geniş bir Dershane-i Nuriyyeye çevirecektir.)

Risale-i Nurun Neşrinde, mübarek hanımlar da ehemmiyetli Fedakârlıklara mazhar olmuşlardır. Hattâ, Hazret-i Üstada gelip, "Üstadım! Ben, Efendimin göreceği dünyevî işleri de yapmaya çalışacağım; o Senindir, Risale-i Nurundur." diyen ve erkeklerinin Risale-i Nur Hizmetinde çalışmalarına daha fazla imkânlar veren Kahraman Hanımlar görülmüştür. Risale-i Nuru yazan Efendilerine geceleri lâmba tutarak, onların Din, İman Hizmetlerine canla başla iştirak etmişlerdir. Risale-i Nuru; hanımlar, kızlar elleriyle yazmışlar, göz Nurları dökmüşler, mübarek Kâtibeler olarak İmana Hizmet etmişlerdir. Hattâ öyle Nur Talebesi Hanımlar vardır ki, kendilerini son nefesde İman Nuriyle Hüsn-ü Hâtimeye nail edecek Nur Risalelerini hararetle okumuşlar ve diğer Din Kardeşleri olan hanımlara da okuyup tanıtmışlar; Nurları hanımlar içinde neşrederek, çok hanımların Kur'an ve İman Nurlarıyla nurlanmalarına vesile olup Kahramanca Hizmette bulunmuşlardır. Risale-i Nuru okuyup okutmakla İman mertebelerinde terakki edip âdeti birer Mürşid mertebesine yükselmişlerdir. Hanımlar, sırf Allah rızasını tahsil için, Safvet ve İhlâsla, Risale-i Nurdaki parlak ve çok Feyizli Kur'an Nurlarına bağlanmış ve Kalblerinde sönmez bir Muhabbet ve Sevgi besliyerek dünya ve Âhirette bahtiyar olacak bir vaziyete kavuşmuşlardır. Risale-i Nurun kıymet ve büyüklüğü, temiz Kalblerine o kadar yerleşmiş ki; Onu beraberce okuyup dinledikçe; içleri Nurlarla, Feyizlerle dolup taşmış, nuranî göz yaşları dökerek cûş u hurûşa gelmişlerdir. Ne bahtiyardır o hanımlar ki; Risale-i Nurun bu Mukaddes İmanî Hizmetinde çalıştıkları için onlar daima hayırla yâdedilecek, Âhiretlerine Nurlar gönderilecek, kabirleri Cennet-misâl Pürnur olacak ve Âhirette de en yüksek mertebelere ulaşacaklardır. **إِنْ شَاءَ اللَّهُ**. En başta Bediüzzaman Hazretlerinin Dualarına dahil olmakla beraber, Nur Talebeleri mabeynindeki Şirket-i Maneviye Sırriyle Defter-i Hasenatlarına Hayırlar kaydedilmektedir. Risale-i Nura samimî âlâkaları, o Fedakâr Hanımları, milyonlarca Nur Talebelerinin Dualarına nail etmektedir. Risale-i Nurları okuyup okutmakla büyük manevî kazançlara, yüksek derecelere erişmektedirler.

إِنْ شَاءَ اللَّهُ, ekseri hanımların böyle olmasını, Rahmet-i İlâhîden kuvvetle i'tikad ve ümid ve niyaz ediyoruz.

Basiretli Nur Nâşirleri; otuz beş sene evvel Risale-i Nurdaki yüksek Hakikatları görmüş, o Kudsî Dersleri almış ve o zamandan beri

İhlâs ve Sadâkatla gizli Din düşmanlarına göğüs germiştir. Nur Kahramanlarının haneleri müteaddid defalar arandığı ve kendileri defalarca hapslere atılarak orada şiddetli azablar ve sıkıntılar çektiği halde, Elmas Kalemleriyle Risale-i Nurun bu kadar senedir Nâşirliğini yapmışlardır. İstedikleri takdirde dünya nimetleri kendilerine yâr olduğu halde; her türlü şahsî, dünyevî rütbelere, varlıklardan Feragatla, ömürlerini Risale-i Nurun Hizmetine vakfetmişlerdir.

Acaba, Risale-i Nur Şakirdlerindeki bu Cehd ve Kuvvetin, bu Feragat ve Fedakârlığın ve bu derece Sebat ve Sadakatın sebebi nedir? diye bir sual sorulursa, bu sualin cevabı muhakkak ki şu olacaktır: Risale-i Nurdaki cerhedilmez yüksek Hakikatlar, İman Hizmetinin yalnız ve yalnız Rızâ-yı İlâhî için yapılması ve Bediüzzaman Hazretlerinin azamî İhlâsıdır.

Bediüzzaman Said Nursî Hazretleri, Barla'da sekiz sene kadar kalmıştır. Ekseri zamanlarını kırlarda, bağ ve bahçelerde geçiriyordu. İki-üç saat kadar uzaklıktaki تنها dağlara veya bağlara çekilir, Nur Risalelerini te'lif eder; bir taraftan da te'lif ettiği Risaleler Isparta ve havâlisinde el yazısı ile istinsah edilip kendisine gönderildiğinde bunları tashih ederdi. Bir gün içinde; hem tashihat yapar, hem gidip gelme dört-beş saat süren yerlere yaya olarak gider, hem aynı günün üç dört saatini Te'lifata hasreder ve hem de, çok zaman yemeğini kendisi hazırlardı. O zamanlarda kırk yerde, Risaleler, Risale-i Nura müştak ilk Talebeler tarafından el yazısı ile çoğaltılıyordu. Üstad bu Kitapları sırtına yüklenir; dağ, bağ veya kırlara kadar gider, orada tashihini yapar, evine gelirdi. Nefye mahkûm edilerek, zamanın en dehşetli zulmüne mâruz bırakılmış ve kimse ile görüşmesine müsaade edilmemişti. Fakat o, bu yokluk içinde tükenmez bir Varlığa kavuşmuştu. Çünkü o, Âlem-i İslâm ve İnsaniyeti Tenvir ve İrşad edecek Kur'andan gelen İman Hakikatlarını Te'lif ediyor ve aynı zamanda neşreliyordu. Bütün meşgalesini, Te'lif etmekte olduğu Eserlere hasretmişti. Bir gün gelecek bu Eserler Anadolu'ya yayılacak, Âlem-i İslâm Merkezlerine gidecek, ehl-i siyasetin nazar-ı dikkatini celbedecek ve o zaman, Âlem-i İslâmın asırlardır Bayrakdarlığını yapmış bir Millet içerisinde yerleştirilmek istenen dinsizlik, imansızlık ideolojilerini parçalayacak; son asırların dalâlet tâgutlarının şahs-ı manevîsinden ibaret olan ehl-i küfür,

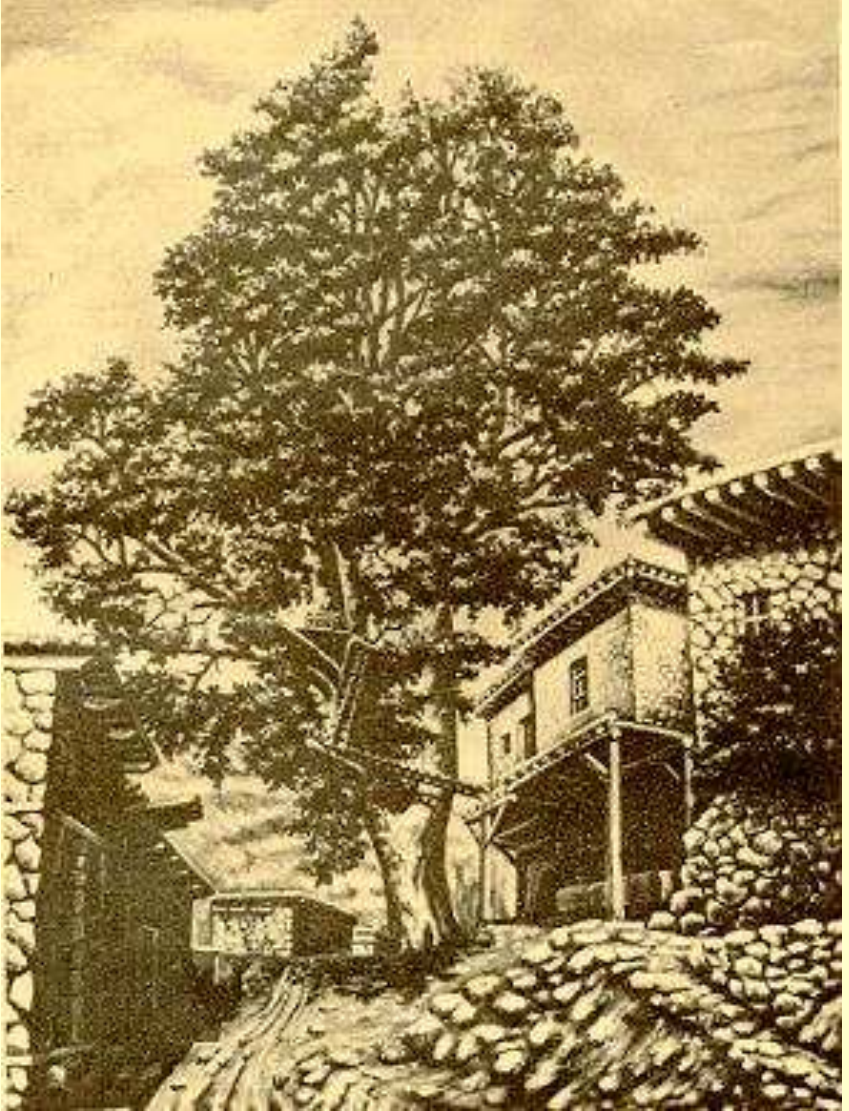
ehl-i sefahet ve ehl-i dalâlet cereyanlarının bu vatani istilâsına sed çekecek, istikbal nesillerinin ebedî Kurtuluş ve Saadetini te'mine medar olacaktır.

İşte; O, tarihin en muazzam bir hadisesinin mebdeini İzn-i İlâhî ve Tasarruf-u Rabbanî ile hazırladığı için böyle çok Mukaddes bir Mânayı havi Dâvanın Hâmili bulunduğu itibariyle dünyanın en mes'udu, zamanın en bahtıyârı idi. Giyinişinde, gayesinde, idealinde zerre kadar değişiklik ve tezelzül olmamıştı. Bilâkis Hâl-i Âlemin İ'tikadlarını düzeltecek, zulmeti izale edecek bir Meş'ale-i Hidayeti Hâmil idi. Vazifesi ve Hizmeti, bütün İnsanların iki Cihana aid Saadet ve Refahını tazammun ettiği için bir Cehd ve Azim içinde bulunuyordu.

* * *

Üstadın Barla'daki ikametgâhı, iki odadan ibaret bir evdir. Esasen, müstakil bir evi ve yeryüzünde taht-ı tasarruf ve temellükünde bir karış yeri dahi yoktur. Barla'da sekiz sene müddetle ikamet ettiği ev, üç yüz elli milyon Ehl-i İslâmın Merkezi hükmünde ilk Dershane-i Nuriyyesidir. Bu Dershane-i Nuriyyenin altında, dâimî akan bir çeşme vardır. Ve önünde, Dershane-i Nuriyyeye bitişik çok kalın ve üç sütun halinde Semaya yükselen gayet muhteşem bir Çınar ağacı vardır. Çınar ağacının dalları arasında bir kulübecik yapılmıştır. Burası, Hazret-i Üstadın bahar ve yaz mevsimlerindeki istirahatı ve Vazife-i Tefekkürîye ve Ubudiyeti için en münasip bir Menzildir. Üstadın Sıddık Hizmetkârları, Talebeleri ve Barla ahalisi diyorlar ki: "Üstadı, geceleri, Dershane-i Nuriyenin önündeki bir Şecere-i Mübareke olan Çınar ağacının dalları arasında bulunan kulübecikde, sabahlara kadar Tesbihat ile, Ezkâr ile terennüm eder görürdük. Hele bahar ve yaz mevsimlerinde bu muhteşem ağacın binlerce dalları arasında şevk ve cezbe içinde uçuşan kuşlar arasında Üstadın böyle sabahlara kadar çalışmasını görürdük de; ne zaman uyur, ne zaman kalkar! bilemezdik."

Üstad çok hasta olur, çok vakitleri de hastalık ve sıkıntı ile geçerdi. Pek az yer o da bir parça çorba gibi mahdud bir şeydi. Geceleri, Kur'an-ı Kerimden Vird edindiği Sûreleri ve Resul-ü Ekrem Aleyhissalatü Vesselâmın Münacât-ı Meşhûresi olan Cevşen-ül-Kebîr namındaki Münacâtını ve Şâh-ı Geylânî ve Şâh-ı Nakşibend

**Üstad Bediüzzaman'ın Barla'daki Medresesi ve üzerinde Ders ve Evrad okudukları
Çınar ağacı.**

gibi Eâzım-ı Evliyanın Münacat ve Hizblerini ve Salâvat-ı Nuriyeleri ve bilhassa Risale-i Nur'un menbai olan "Hizb-ün Nuriyye"yi ve Âyat-ı Kur'aniyenin Lemeatı olan ve bir Silsile-i Tefekkür bulunan ve Yirmi Dokuzuncu Lem'ada cemedilen Hizb ve Münacatları okur, bunları tamam edince de yine Risale-i Nurla meşgul olurdu. Gündüzleri ise, daima Risale-i Nurun mütalâası ve tashihi ile meşgul olur; Risale-i Nur Hizmetini herşeye tercih eder, Risale-i Nura aid, yetişecek acele bir iş zamanında diğer meşguliyetlerini bırakır evvelâ o işi tamamlardı.

Said Nursî, bahar mevsiminde Menzilin önündeki muhteşem Çınar ağacının dalları arasındaki kulübeciğe çıkar, vazifesini orada ifa eder; Risale-i Nurun Hakikatlarını, Menba ve Mâden-i Hakikîsi olan Mele-i Alâda Tefeyyüz ve Temaşa ve Tefekkür ederdi. Üstadın gerek

شَجَرَةُ مُبَارَكَةٍ

Sırrına mazhar olan bu Çınar ağacı ve gerekse çam dağlarındaki o çok ünsiyet ettiği ağaçların ve dağların başındaki Tefekkür ve Hissiyatını ifade edebilmek acaba mümkün müdür? Asla mümkün değildir! Cenab-ı Hak; Kemâl-i Rahmetiyle bu Ferd-i Ferîdi, Kemalât-ı İnsaniyenin bütün envaini câmi bir istidadda yaratmış ve bu istidadların da azamî şekilde inkişafını İrade etmiş ki; bu müstesna Zatı, İslâmiyet ağacının son asırlara uzanan ve binler dal budak salan Risale-i Nur Şahs-ı Mânevîsi itibariyle bütün Hakaikde "Üstad-ı Küll" hükmüne getirmiş ve topyekûn İslâmiyet Hakikatlarının bir Aks-i Nurunu ve Tecellisini Risale-i Nur Şahs-ı Mânevîsinde dercederek, Ehl-i Hakikat ve Kemali hayretle baktırmış ve böylece, Risalet-i Ahmediye ve Hakikat-ı Muhammediyenin câmi bir Âyinesi olan Risale-i Nur ile Said Nursî, bir Said olarak çürümüş, erimiş; fakat mânen bütün Âlem-i İslâm olarak tevellüd etmiş, Beka bulmuştur. Ve tâ Kıyamete kadar Risale-i Nur bâki kalacak ve daima tekemmül edecektir. Hiç mümkün müdür ki; sinek kanadının İcadından lâkayd kalmıyan ve o kanadın zerrelerinde pek çok Hikmet ve Maslahatları takib eden Sâni-i Zülcelâl, Risale-i Nur ile Onun te'lif edildiği Menzillerle ve Nur Müellifinin kudsî Vazifelerini gördüğü yerlerle alâkadar olmasın.. ve öyle kudsî Hizmetlere hâdim (Hizmet eden) olan Mekânlar ve Dershane-i Nuriyeler ve Şecere-i Mübarek, Rahmetin Kasd-ı Tahsisinden hariç kalsın? Kat'iyyen mümkün değildir!

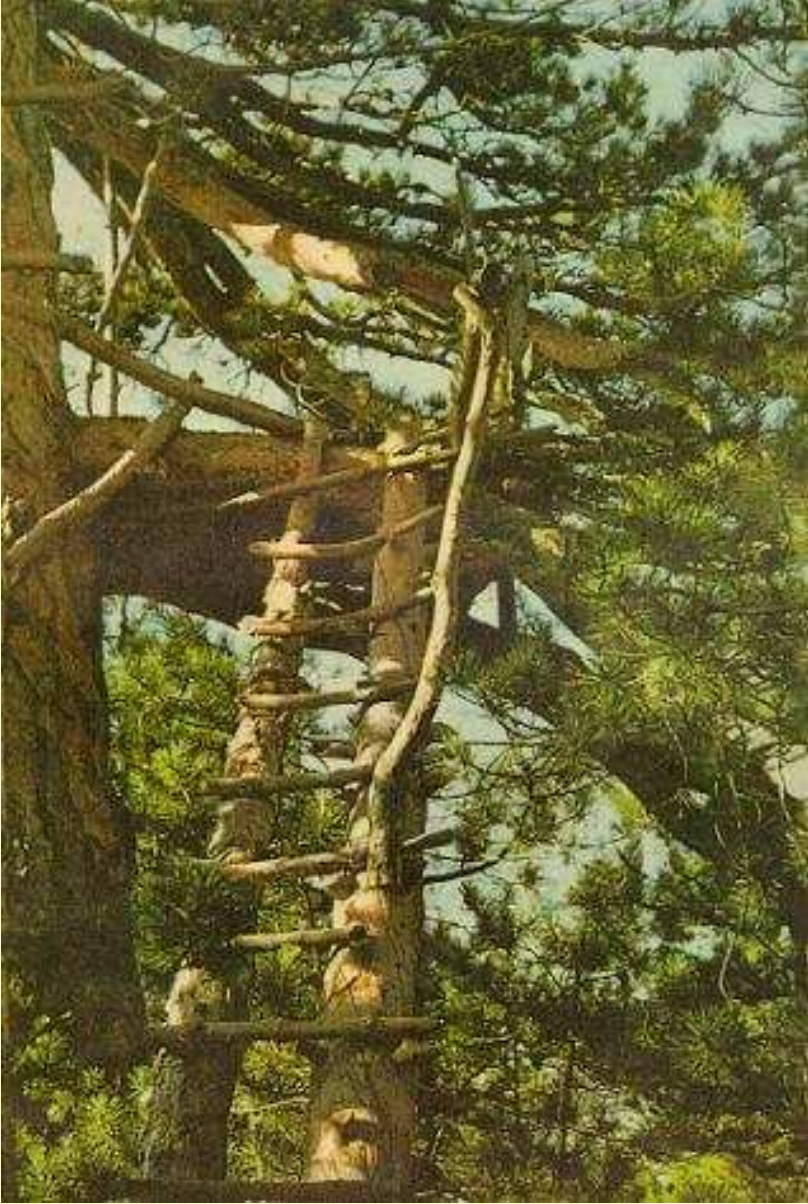
Said Nursî Hazretleri Barla'da iken, yaz aylarında bazan Çam Dağına çıkar, bir müddet yalnız olarak orada kalırdı. Bulundukları dağ hayli yüksekti. Barla Dershane-i Nuriyyesinin önündeki Çınar ağacının tepesindeki kulübeciği gibi, Çam Dağının en yüksek tepesinde olan iki büyük ağaç üzerinde Dershane-i Nuriyye mânasında birer Menzili vardı. Bu Çam ve Katran ağaçlarının tepelerinde, Risale-i Nurla meşgul oluyordu. Hem ekser zamanlar, Barla'dan, bu ormanlık havaliye gelip giderdi. Ve derdi ki: "Ben bu Menzilleri, Yıldız Sarayına değişmem!"

Şimdi sözü burada keserek, Üstadın Risale-i Nuru telif ettiği mezkûr Çam Dağında ve Barla nahiyesindeki hayatına ve Risale-i Nurun mahiyyetine aid Risale ve Mektuplardan bir kaçını aşağıya dercediyoruz.

Üstad Hazretlerinin yaz aylarında kaldığı Çam dağlarından Eğridir Gölü'ne nâzır tepedeki Katran ağacı

Üstad Bediüzzaman Hazretlerinin İbadet ve Tefekkür ettiği, aynı zamanda Nur'un ilk Mektuplarının yazıldığı Çam ağacı.

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ وَإِنَّ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يَسْبَحُ بِحَمْدِهِ

سَلَامُ اللَّهِ وَرَحْمَتُهُ وَبَرَكَاتُهُ عَلَيْكُمْ وَعَلَىٰ إِخْوَانِكُمْ لِأَسَيِّمًا.. إِلَى الْآخِرِ

Aziz Kardeşlerim,

Ben şimdi Çam Dağında, yüksek bir tepede, büyük bir Çam ağacının tepesinde, bir Menzilde bulunuyorum. İnsten tevahhuş ve vuhuşa ünsiyet ettim. İnsanlarla sohbet arzu ettiğim vakit, hayâlen sizleri yanımda bulur, bir hasbihal ederim; sizinle müteselli olurum. Bir mâni olmazsa, bir-iki ay burada yalnız kalmak arzusundayım. Barlaya dönsem, arzunuz veçhile sizden ziyade müştak olduğum şifahî bir musahabe çaresini arayacağız. Şimdi bu Çam ağacında hâtıra gelen "İki-üç hâtırayı" yazıyorum.

Birincisi: Bir parça mahrem bir Sırdır, fakat senden Sır saklanmaz. Şöyle ki :

Ehl-i Hakikatın bir kısmı nasılkı İsm-i Vedûd'a mazhardırlar ve âzamî bir mertebede o İsm-in Cilveleriyle, mevcûdatın pencereleriyle VâcibülVücud'a bakıyorlar.. öyle de : Şu hiç-ender hiç olan Kardeşinize, yalnız Hizmet-i Kur'ana İstihdamı hengâmında ve O Hazine-i Bînihayenin Dellâlı olduğu bir vakitte, İsm-i Rahîm ve İsm-i Hakîm Mazhariyetine medâr bir vaziyet verilmiş. Bütün Sözler, O Mazhariyetin Cilveleridir. **وَمَنْ يُؤْتَ الْحِكْمَةَ فَقَدْ أُوتِيَ خَيْرًا كَثِيرًا** o Sözler, **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** Sırrına mazhardırlar.

İkincisi: Tarîk-ı Nakşî hakkında denilen "Der Tarîk-ı Nakşibendî lâzım âmed çâr terk; terk-i dünya, terk-i ukbâ, terk-i hestî, terk-i terk" olan Fıkra-i Ra'nâ birden hâtıra geldi. O hâtıra ile beraber, birden şu Fıkra tulû etti : "Der tarîk-ı acz-mendî lâzım âmed çâr çiz; fakr-ı mutlak, acz-i mutlak, şükr-ü mutlak şevk-i mutlak ey Aziz!"

Sonra senin yazdığın : "Bak Kitab-ı Kâinatın safha-i rengînine ilâ âhir.." olan rengîn ve zengin şiir hâtırına geldi. O şiir ile Semanın yüzündeki yıldızlara baktım. "Keşki şair olsaydım, bunu tekmlil etseydim" dedim. Halbuki şiir ve nazma istidadım yokken yine başladım, fakat nazm ve şiir yapamadım; nasıl hutur etti ise öyle yazdım. Benim Vârisim olan sen, istersen nazma çevir, tanzim et. İşte birden hâtıra gelen şu:

Dinle de yıldızları, şu Hutbe-i Şîrînine;
 Nâme-i Nurîn-i Hikmet, bak ne takrîr eylemiş.
 Hep beraber Nutka gelmiş, Hak Lisaniyle derler
 "Bir Kadîr-i Zülcelâlin Haşmet-i Sultanına
 Birer Bürhan-ı Nur-Efşanız, biz Vücûd-u Sânia
 Hem Vahdete, hem Kudrete Şâhidleriz biz..."
 Şu zeminin yüzünü yaldızlıyan
 Nâzenin Mu'cizatı çün Melek seyrânına.
 Şu Semanın arza bakan, Cennete dikkat eden,
 Binler Müdakkik Gözleriz biz. **(Hâşiye)**
 Tûba-i Hilkatten Semavat şikkına.
 Hep kehkeşân ağsânına.
 Bir Cemîl-i Zülcelâlin Dest-i Hikmetiyle takılmış
 Pek güzel meyveleriz biz.
 Şu Semavat Ehline; birer Mescid-i Seyyar,
 Birer Hâne-i Devvar, birer ulvî âşiyâne,
 Birer Misbah-ı Nevvar, birer Gemi-i Cebbar,
 Birer Tayyareleriz biz...
 Bir Kadîr-i Zülkemâlin, bir Hakîm-i Zülcelâlin;
 Birer Mu'cize-i Kudret, birer Hârîka-i San'at-ı Hâlikane,
 Birer Nâdire-i Hikmet, birer Dâhiye-i Hilkat,
 Birer Nur Âlemiyiz biz...
 Böyle yüzbin dil ile, yüzbin Bürhan gösteririz,
 İştittiririz İnsan olan İnsana.
 Kör olası dinsiz gözü, görmez oldu yüzümüzü,
 Hem işitmez sözümüzü, Hak söyleyen Âyetleriz biz ...
 Sikkemiz bir, Turramız bir, Rabbimize Müsebbihiz, zikrederiz
 abîdâne.
 Kehkeşanın Halka-i Kübrâsına mensub birer Meczublarız biz!.."

الْباقِي هُوَ الْباقِي

SAİD NURSÎ

(Hâşiye): Yâni Cennet çiçeklerinin fidanlık ve mezraacığî olan zeminin yüzünde hadsiz Mu'cizat-ı Kudret teşhir edildiğinden, Semavat Âlemindeki Melâikeler, o Mu'cizatı o Hârikaları temâşa ettikleri gibi, Ecrâm-ı Semaviyenin gözleri hükmünde olan yıldızlar dahi, güya Melâikeler gibi, zemin yüzündeki nâzenin masnûâtı gördükçe, Cennet Âlemine bakıyorlar ve o muvakkat Hârikaları bâkî bir surette Cennette dahi temâşa ediyorlar gibi, bir zemine, bir Cennete bakıyorlar; yâni o iki Âleme nezaretleri var, demektir.

Altıncı Mektub

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ
سَلَامُ اللَّهِ وَرَحْمَتُهُ وَبَرَكَاتُهُ عَلَيْكُمْ وَأَعْلَى إِخْوَانِكُمْ مَا دَامَ الْمَلَوَانِ وَ
تَعَاقَبَ الْعَصْرَانِ وَمَادَارَ الْقَمَرَانِ وَاسْتَقْبَلَ الْفَرْقَدَانِ

Gayretli Kardeşlerim, hamiyetli Arkadaşlarım ve dünya denilen diyar-ı gurbette Medâr-ı Tesellilerim.

Mâdem Cenâb-ı Hak, sizleri, Fikrime İhsan ettiği Mânâlara hissedar etmiştir; elbette Hissiyatıma da hissedar olmak hakkınızdır. Sizleri ziyade müteessir etmemek için, gurbetimdeki fırkatimin ziyade elîm kısmını tayyedip, bir kısmını sizlere hikâye edeceğim. Şöyle ki :

Şu iki üç aydır pek yalnız kaldım. Bâzan onbeş yirmi günde bir def'a misafir yanımda bulunur. Sair vakitlerde yalnızım. Hem yirmi güne yakındır, dağcılar yakınımda yok, dağıldılar...

İşte gece vakti, şu garibane dağlarda sessiz sedasız, yalnız ağaçların hazinane hemhemeleri içinde, kendimi birbiri içinde beş muhtelif renkli gurbetlerde gördüm.

Birincisi: İhtiyarlık Sırriyle, hemen ekseriyet-i mutlaka ile, akran ve ahababım ve akaribimden yalnız ve garib kaldım. Onlar beni bırakıp Âlem-i Berzaha gittiklerinden neş'et eden hazin bir gurbeti hissettim. İşte şu gurbet içinde ayrı diğer bir daire-i gurbet açıldı. O da geçen bahar gibi alâkadar olduğum ekser mevcudat beni bırakıp gittiklerinden hâsıl olan fırkatli bir gurbeti hissettim. Ve şu gurbet içinde bir daire-i gurbet daha açıldı ki; vatanımdan ve akaribimden ayrı düşüp, yalnız kaldığımdan tevellüd eden fırkatli bir gurbeti hissettim. Ve şu gurbet içinde, gecenin ve dağların garibane vaziyeti bana rikkatli bir gurbeti daha hissettirdi. Ve şu gurbetten dahi şu fânî misafirhaneden Ebedül-Âbâd tarafına harekete âmâde olan Ruhumu, fevkalâde bir gurbette gördüm. Birden

فَسُبْحَانَ اللَّهِ dedim; bu gurbetlere ve karanlıklara nasıl dayanılır düşündüm. Kalbim feryâd ile dedi :

Yâ Rab! Garîbem, bîkesem, zaîfem, nâtüvânem, alîlem, âcizem,
ihtiyârem,

Bî-ihtiyârem, el'aman-gûyem, afv-cûyem, meded-hâhem zidergâhet
Îlâhî!

Birden; Nûr-u Îman, Feyz-i Kur'an, Lûtf-u Rahman imdadıma yetiştiler. O beş karanlıklı gurbetleri, beş nurânî ünsiyet Dairelerine çevirdiler.

Lisânım, **حَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ** söyledi. Kalbim,

فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقُلْ حَسْبِيَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَهُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ

Âyetini okudu. Aklım dahi ızdırabından ve dehşetinden feryad eden nefsime hitâben dedi :

Bırak bîçâre feryâdı, belâdan kıl Tevekkül. Zîra feryâd; belâ-ender, hatâ-ender belâdır bil.

Belâ vereni buldunsa eğer; safâ-ender, vefâ-ender, atâ-ender belâdır bil.

Mâdem öyle; bırak şekvâyı şükret, çün belâbil, demâ keyfinden güler
hep gül mül.

Ger bulmazsan; bütün dünya cefâ-ender, fenâ-ender, hebâ-ender belâdır bil.

Cihan dolu belâ başında varken, ne bağırsın küçücük bir belâdan. Gel
Tevekkül kıl.

Tevekkül ile belâ yüzünde gül, tâ o da gülsün; o güldükçe küçülür eder
tebeddül.

Hem Üstadlarımdan Mevlânâ Celâleddin'in nefsine dediği gibi dedim :

أَوْ كُفْتُ أَلَسْتُ وَتَوَكَّلْتُ بَلَى شُكْرٌ بَلَى چِیَسْتِ كَشِیدَنْ بَلَا سِرِّ بَلَا

چِیَسْتِ كِهْ یَعْنِیْ مَنْ حَلَقَهْ زَنْ دَرْگِهْ فَقَرُّ وَ فَنَا

O vakit nefsim dahi : "Evet evet.. Acz ve Tevekkül ile, Fakr ve İlticâ ile Nur Kapısı açılır, zulmetler dağılır.

أَلْحَمْدُ لِلَّهِ عَلَى الْإِيمَانِ وَالْإِسْلَام dedi. Meşhur Hikem-i Atâiyyenin şu fıkrası :

مَاذَا وَجَدَ مَنْ فَقَدَهُ ❁ وَمَاذَا فَقَدَ مَنْ وَجَدَهُ

Yâni : "Cenâb-ı Hakkı bulan, neyi kaybeder? Ve Onu kaybeden, neyi kazanır?"

Yâni : "Onu bulan herşey'i bulur, Onu bulmayan hiçbir şey bulmaz, bulsa da başına belâ bulur." ne derece âlî bir Hakikat olduğunu gördüm ve طُوبَى لِلْغُرَبَاءِ Hadîsinin Sırrını anladım, şükrettim.

İşte Kardeşlerim, karanlıklı bu gurbetler, çendan Nur-u İmanla nurlandılar; fakat yine bende bir derece hükümlerini icra ettiler ve şöyle bir düşünceyi verdiler : "Mâdem ben garibim ve gurbetteyim ve gurbete gideceğim, acaba şu misafirhanedeki Vazifem bitmiş midir? Tâ ki sizleri ve Sözler'i tevkil etsem ve bütün bütün alâkamı kessem..." fikri hâtırıma geldi. Onun için sizden sormuştum ki : "Acaba yazılan Sözler kâfi midir ? Noksamı var mı ? Yâni : Vazifem bitmiş midir ? Tâ ki Rahat-ı Kalble, kendimi nurlu, zevkli, hakikî bir gurbete atıp, dünyayı unutup, Mevlânâ Celâleddin'in dediği gibi :

دَانِي سَمَاعٍ چِه بُودَ بِي خُودِ شُدَن زِهَسْتِي
اَنْدَرِ فَنَائِ مُطْلَقِ ذَوْقِ بَقَا چَشِيدَن

deyip, ulvî bir gurbeti arayabilir miyim?" diye sizi o suâller ile tasdi' etmiştim.

الْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي

Said Nursî

Onüçüncü Mektub

بِسْمِهِ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ
السَّلَامُ عَلَى مَنْ اتَّبَعَ الْهُدَى وَالْمَلَامُ عَلَى مَنْ اتَّبَعَ الْهَوَى

Aziz Kardeşlerim,

Hâl ve istirahatımı ve vesika için adem-i müracaatımı ve hâl-i âlem siyasetine karşı lâkaydlığımı pek çok soruyorsunuz. Şu sualleriniz çok tekrerrür ettiğinden, hem mânen de benden sorulduğundan; şu üç suâle, Yeni Said değil, belki Eski Said Lisaniyle cevap vermeğe mecbur oldum.

Birinci Suâliniz: İstirahatın nasıl? Hâlin nedir?..

Elcevab: Cenâb-ı Erhamürrâhimîn'e yüzbin Şükür ediyorum ki; Ehl-i dünyanın bana ettiği envâ'-ı zulmü, Envâ'-ı Rahmete çevirdi. Şöyle ki :

Siyaseti terk ve dünyadan tecerrüd ederek bir dağın mağarasında Âhireti düşünmekte iken, ehl-i dünya zulmen beni oradan çıkarıp nefyetteler. Hâlik-ı Rahîm ve Hakîm, o nefyi bana bir Rahmete çevirdi. Emniyetsiz ve İhlâsı bozacak esbaba mâruz o dağdaki İnzivayı, emniyetli İhlâslı Barla Dağlarındaki Halvete çevirdi. Rusya'da esarete iken niyet ettim ve niyaz ettim ki, âhir ömrümde bir mağaraya çekileyim. Erhamürrâhimîn, bana Barlayı o mağara yaptı, mağara faidesini verdi. Fakat sıkıntılı mağara zahmetini, zaîf vücuduma yükledi. Yalnız Barla'da iki-üç adamda bir vehhamlık vardı. O vehhamlık sebebiyle bana eziyet verildi. Hattâ o dostlarım, güya istirahatimi düşünüyorlar. Halbuki o vehhamlık sebebiyle hem Kalbime, hem Kur'anın Hizmetine zarar verdiler. Hem ehl-i dünya bütün menfilere vesika verdiği ve cânileri hapisten çıkarıp afvettikleri halde, bana zulüm olarak vermediler. Benim Rabb-ı Rahîmim, beni Kur'anın Hizmetinde ziyade istihdam etmek ve Sözler

namıyla Envâr-ı Kur'aniyeyi bana fazla yazdırmak için, dağdağsız bir surette beni şu gurbette bırakıp, bir büyük Merhamete çevirdi. Hem ehl-i dünya, dünyalarına karışabilecek bütün nüfuzlu ve kuvvetli rüesâları ve Şeyhleri, kasabalarda ve şehirlerde bırakıp akrabalarıyla beraber herkesle görüşmeye izin verdikleri halde, beni zulmen tecrid etti, bir köye gönderdi. Hiç akraba ve hemşehrilerimi, bir iki tanesi müstesna olmak üzere yanıma gelmeye izin vermedi. Benim Hâlik-ı Rahîmim, o tecridi, benim hakkımda bir azîm Rahmete çevirdi. Zihnimi sâfî bırakıp, gıll ü gıştan âzâde olarak, Kur'an-ı Hakîm'in Feyzini, olduğu gibi almağa vesile etti. Hem ehl-i dünya, bidayette, iki sene zarfında iki âdi Mektub yazdığımı çok gördü. Hattâ şimdi bile, on veya yirmi günde veya bir ayda bir iki misafirin sırf Âhiret için yanıma gelmesini hoş görmediler, bana zulmettiler. Benim Rabb-ı Rahîmim ve Hâlik-ı Hakîmim, o zulmü bana Merhamete çevirdi ki, doksan sene mânevî bir ömrü kazandıracak şu Şuhûr-u Selâse, beni bir Halvet-i Mergûbeye ve bir Uzlet-i Makbûleye koymağa çevirdi.

الْحَمْدُ لِلَّهِ عَلَى كُلِّ حَالٍ. İşte hâl ve istirahatim böyle...

İkinci Suâliniz: Neden vesika almak için müracaat etmiyorsun?

Elcevab: Şu mes'elede ben Kaderin mahkûmuyum, ehl-i dünyanın mahkûmu değilim. Kadere müracaat ediyorum. Ne vakit izin verirse, Rızkımı buradan ne vakit keserse, o vakit giderim. Şu mânanın Hakikatı şudur ki :

Başa gelen her işte iki sebep var: Biri zâhirî, diğeri hakikî. Ehl-i dünya zâhirî bir sebep oldu, beni buraya getirdi. Kader-i İlâhî ise, Sebeb-i Hakikîdir; beni bu İnzivaya mahkûm etti. Sebeb-i zâhirî zulmetti, Sebeb-i Hakikî ise Adâlet etti. Zâhirîsi şöyle düşündü : "Şu adam, ziyadesiyle İlme ve Dine Hizmet eder, belki dünyamıza karışır" ihtimaliyle beni nefyedip üç cihetle katmerli bir zulüm etti. Kader-i İlâhî ise, benim için gördü ki, hakkıyla ve İhlâsla İlme ve Dîne Hizmet edemiyorum; beni bu nefye mahkûm etti. Onların bu katmerli zulmünü muzâaf bir Rahmete çevirdi. Mâdemki nefyimde Kader hâkimdir ve o Kader âdildir, Ona müracaat ederim. Zâhirî sebep ise, zâten bahane nev'inden birşeyleri var. Demek onlara müracaat mânasızdır. Eğer onların elinde bir Hak veya kuvvetli bir esbab bulunsaydı, o vakit onlara karşı da müracaat olunurdu. Başlarını

yesin, dünyalarını tamamen bıraktığım, ve ayaklarına dolaşsın, siyasetlerini büsbütün terkettiğim halde; düşündükleri bahaneler, evhamlar elbette asılsız olduğundan, onlara müracaatla, o evhamlara bir Hakikat vermek istemiyorum. Eğer uçları, ecnebi elinde olan dünya siyasetine karışmak için bir iştiham olsaydı, değil sekiz sene, belki sekiz saat kalmıyacak, tereşşuh edecekti; kendini gösterecekti. Halbuki sekiz senedir birtek gazete okumak arzum olmadı ve okumadım. Dört senedir burada taht-ı nezarete bulunuyorum; hiçbir tereşşuh görünmedi. Demek Kur'an-ı Hakîmin Hizmetinin, bütün siyasetlerin fevkinde bir Ulviyeti var ki, çoğu yalancılıktan ibaret olan dünya siyasetine tenezzüle meydan vermiyor.

Adem-i müracaatımın ikinci sebebi şudur ki: Haksızlığı Hak zanneden adamlara karşı Hak dâva etmek, bir nevi haksızlıktır. Bu nevi haksızlığı irtikâb etmek istemem.

Üçüncü Suâliniz: Dünyanın siyasetine karşı ne için bu kadar lâkaydsın? Bu kadar safahat-ı âleme karşı tavrını hiç bozmuyorsun? Bu safahatı hoş mu görüyorsun? Veyahut korkuyor musun ki, sükût ediyorsun?

Elcevab: Kur'an-ı Hakîmin Hizmeti, beni şiddetli bir surette siyaset Âleminden men'etti. Hattâ düşünmesini de bana unutturdu. Yoksa bütün sergüzeşt-i hayatım şâhiddir ki: Hak gördüğüm Meslekte gitmeye karşı, korku, elimi tutup men'edememiş ve edemiyor. Hem neden korkum olacak! Dünya ile, ecelimden başka bir alâkam yok. Çoluk çocuğumu düşüneneğim yok. Malımı düşüneneğim yok. Hânedanımın şerefini düşüneneğim yok. Riyakâr bir şöhrat-ı kâzibeden ibaret olan şan ve şeref-i dünyeviye'nin muhafazasına değil, kırılmasına yardım edene Rahmet... Kaldı ecelim; o, Hâlik-ı Zülcelâlin Elindedir. Kimin haddi var ki, vakti gelmeden ona ilişsin. Zaten "İzzetle mevti, zilletle hayata tercih edenlerdensiniz." Eski Said gibi birisi, şöyle demiş:

وَنَحْنُ أَنْاسُ لَا تَوْسُطَ بَيْنَنَا ۖ لَنَا الصَّدْرُ دُونَ الْعَالَمِينَ أَوِ الْقَبْرِ

Belki Hizmet-i Kur'an, beni hayat-ı içtimâiye-i siyasiye-i beşeriyyeyi düşünmekten men'ediyor. Şöyle ki:

Hayât-ı beşeriye bir yolculuktur. Şu zamanda, Kur'anın Nuriyle

gördüm ki, o yol bir bataklığa girdi. Mülevves ve ufûnetli bir çamur içinde kafiye-i beşer düşe kalka gidiyor. Bir kısmı, Selâmetli bir yolda gider. Bir kısmı, mümkün olduğu kadar çamurdan, bataklıktan kurtulmak için bâzı vasıtaları bulmuş. Bir kısım-ı ekseri; o ufûnetli, pis, çamurlu bataklık içinde karanlıkta gidiyor. Yüzde yirmisi, sarhoşluk sebebiyle, o pis çamuru, misk ü amber zannederek yüzüne gözüne bulaştırıyor.. düşerek kalkarak gider, tâ boğulur. Yüzde sekseni ise; bataklığı anlar, ufûnetli, pis olduğunu hisseder, fakat mütehayyirdirler, selâmetli yolu göremiyorlar...

İşte bunlara karşı iki çare var :

Birisi: Topuz ile o sarhoş yirmisini ayıltmaktır.

İkincisi: Bir Nur göstermekle mütehayyirlere Selâmet yolunu irâe etmektir.

Ben bakıyorum ki; yirmiye karşı seksen adam, elinde topuz tutuyor. Halbuki o biçâre ve mütehayyir olan seksene karşı hakkıyla Nur gösterilmiyor.. gösterilse de; bir elinde hem sopa, hem Nur olduğu için emniyetsiz oluyor. Mütehayyir adam, "Acaba Nurla beni celbedip topuzla dövmek mi istiyor?" diye telâş eder. Hem de bâzan ârızalarla topuz kırıldığı vakit.. Nur dahi uçar veya söner.

İşte o bataklık ise, gafletkârane ve dalâlet-pîşe olan sefhane hayat-ı içtimâiye-i beşeriyedir. O sarhoşlar, dalâletle telezzüz eden mütemerridlerdir. O mütehayyir olanlar, dalâletten nefret edenlerdir; fakat çıkamıyorlar.. kurtulmak istiyorlar, yol bulamıyorlar.. mütehayyir İnsanlardır. O topuzlar ise, siyaset cereyanlarıdır. O Nurlar ise, Hakaik-ı Kur'aniyedir. Nûra karşı kavga edilmez, Ona karşı adâvet edilmez. Sırf şeytân-ı racîmden başka Ondan nefret eden olmaz. İşte ben de Nûr-u Kur'anı elde

tutmak için, **أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ وَ السِّيَاسَةِ** deyip, siyaset topuzunu atarak, iki elim ile Nûra sarıldım. Gördüm ki : Siyaset cereyanlarında; hem muvâfıkta, hem muhalifte o Nurların âşıkları var. Bütün siyaset cereyanlarının ve tarafgirliklerin çok fevkinde ve onların garazkârane telâkkiyatlarından müberra ve sâfi olan bir makamda verilen Ders-i Kur'an ve gösterilen Envâr-ı Kur'aniyeden hiçbir taraf ve hiçbir

kısım çekinmemek ve ittiham etmemek gerektir. Meğer dinsizliği ve zendekayı siyaset zannedip ona tarafgirlik eden insan sûretinde şeytanlar ola veya beşer kıyafetinde hayvanlar ola. **الْحَمْدُ لِلَّهِ** siyasetten tecerrüd sebebiyle, Kur'anın Elmas gibi Hakikatlarını propaganda-i siyaset ittihamı altında cam parçalarının kıymetine indirmedim. Belki gittikçe o Elmaslar, kıymetlerini her taifenin nazarında parlak bir tarzda ziyadeleştiriyor.

وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي هَدَيْنَا لِهَذَا وَمَا كُنَّا لِنَهْتَدِيَ لَوْلَا أَنْ هَدَيْنَا اللَّهُ لَقَدْ
جَاءَتْ رُسُلُ رَبِّنَا بِالْحَقِّ

الْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي

Said Nursî

Yirmiikinci Lem'a

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Isparta'nın âdil vâlisine ve adliyesine ve zabıtasına, en mahrem ve en Has ve Hâlis Kardeşlerime mahsus olarak yirmi iki sene evvel Isparta'nın Barla nahiyesinde iken yazdığım gayet mahrem bu Risaleciğimi Isparta milletiyle ve hükûmetiyle alâkadarlığını gösterdiği için takdim ediyorum. Eğer münasip görülse, ya yeni veya eski harfle daktilo ile bir kaç Nüsha yazılsın ki, yirmi beş otuz senedir Esrarımı arıyanlar ve tarassud edenler de anlasınlar: Gizli hiçbir Sırrımız yok. Ve en gizli bir Sırrımız, işte bu Risaledir; bilsinler!

Said Nursî

İşârât-ı Selâse

On Yedinci Lem'anın On Yedinci Notasının Üçüncü Mes'elesi iken, suallerinin şiddet ve şumulüne, ve cevaplarının kuvvet ve parlaklığına binaen, Otuz Birinci Mektubun Yirmi İkinci Lem'ası olarak Lemeâta karıştı. Lem'alar bu Lem'aya yer vermelidirler. Mahremdir; en Has ve Hâlis ve Sâdık Kardeşlerimize mahsustur.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ إِنَّ اللَّهَ بَالِغُ أَمْرِهِ
قَدْ جَعَلَ اللَّهُ لِكُلِّ شَيْءٍ قَدْرًا

Bu mes'ele "Üç İşaret" tir:

Birinci İşaret: Şahsıma ve Risale-i Nura aid mühim bir سوال.

Çoklar tarafından deniliyor ki : Sen, ehl-i dünyanın dünyasına karışmadığın halde, nedendir ki her fırsatta onlar senin Âhiretine karışıyorlar. Halbuki hiçbir hükûmetin kanunu, târiküddünya ve münzevîlere karışmıyor?

Elcevab: Yeni Saidin bu suâle karşı cevabı, sükûttur. Yeni Said, benim cevabımı Kader-i İlâhî versin, der. Bununla beraber, mecburiyetle emaneten istiâre ettiği Eski Saidin kafası diyor ki :

Bu suale cevab verecek Isparta vilâyetinin hükûmetidir ve şu vilâyetin millettir. Çünkü bu hükûmet ve şu millet, benden çok ziyade bu sualın altındaki mânâ ile alâkadarlırlar. Madem binler efradı bulunan bir hükûmet ve yüzbinler efradı bulunan bir millet benim bedelime düşünmeye ve müdafaa etmeye mecburdur, ben neden lüzumsuz olarak müddeîlerle konuşup müdafaa edeyim. Çünkü dokuz senedir ben bu vilâyetteyim, gittikçe daha ziyade dünyalarına arkamı çeviriyorum. Hiçbir halim de mestur kalmamış. En gizli, en mahrem Risalelerim dahi hükûmetin ve bazı meb'usların ellerine geçmiş. Eğer ehl-i dünyayı telâşa ve endişeye düşürecek dünyevî bir karışmak hâlim ve karıştırmak teşebbüsüm ve fikrim olsaydı, bu vilâyet ve kazalardaki hükûmet, dokuz sene dikkat ve tecessüs ettikleri halde ve ben de çekinmiyerek yanıma gelenlere Esrarımı beyan ettiğim halde, hükûmet bana karşı sükût edip ilişmediler. Eğer milletin ve vatanın Saadetine ve istikbaline zarar verecek bir kabahatim varsa, dokuz senedenberi valisinden tut, köy karakol kumandanına kadar kendilerini mes'ul eder. Onlar kendilerini mes'uliyetten kurtarmak için, hakkımda habbeyi kubbe yapanlara karşı, kubbeyi habbe yapıp beni müdafaa etmeye mecburdurlar. Öyle ise bu sualın cevabını onlara havale ediyorum.

Amma şu vilâyetin milleti, umumiyetle benden ziyade beni müdafaa etmek mecburiyetleri şundandır ki, bu dokuz senedir; hem Kardeş, hem dost, hem mübârek olan bu milletin Hayat-ı Ebediyesine ve Kuvvet-i İmaniyesine ve Saadet-i Hayatiyesine bilfiil ve maddeten te'sirini gösteren yüzer Risalelerle çalıştığımızı ve hiçbir dağdağa ve zarar, hiç kimseye o Risaleler yüzünden gelmediği ve hiçbir garazkârane tereshuşhat-ı siyasiye ve dünyeviye görülmediği ve **اللهُ الْحَمْدُ** şu Isparta vilâyeti, eski zamanın Şam-ı Şerîfinin Mübârekiyetini ve Âlem-i İslâmın Medrese-i Umumîsi olan Mısırın Câmi-ül-Ezher'in Mübârekiyeti nev'inden, Kuvve-i İmaniye ve Salâbet-i Dîniye cihetinde bir Mübârekiyet makamını Risale-i Nur vasıtasıyla kazanarak; bu vilâyette İmanın Kuvveti, lâkaydlığa ve İbadetin İhtiyakı, sefahete hâkim olmasını ve umum vilâyetlerin fevkinde bir Meziyet-i Dindarâne'yi Risale-i Nur, bu vilâyete kazandırdığından; elbette bu vilâyetteki umum İnsanlar, hattâ faraza dinsizi de olsa, beni ve Risale-i Nuru müdafaa'ya mecburdur. Onların çok ehemmiyetli müdafaa hakları içinde, benim gibi Vazifesini bitirmiş ve **اللهُ الْحَمْدُ** binlerle Şâkirdler benim gibi bir âcizin

yerinde çalışmış ve çalıştığı hengâmda, ehemmiyetsiz cüz'î hakkım beni müdafaaya sevketmiyor. Bu kadar binlerle dâva vekilleri bulunan bir adam, kendi dâvasını kendi müdafaa etmez.

İkinci İşaret: Tenkidkârâne bir suale cevaptır.

Ehl-i dünya tarafından deniliyor ki : Sen neden bizden küstün? Bir defa olsun hiç müracaat etmeyip sükût ettin. Bizden şiddetli şekvâ edip, "Bana zulmediyorsunuz" diyorsun. Halbuki bizim bir prensibimiz var, bu asrın muktezası olarak hususî düsturlarımız var. Bunların tatbikini sen kendine kabul etmiyorsun. Kanunu tatbik eden zâlim olmaz, kabul etmeyen isyan eder. Ezcümle : Bu asr-ı hürriyette ve bu yeni başladığımız cumhuriyetler devrinde, müsavat esası üzerine tahakküm ve tagallübü kaldırmak düsturu, bizim bir kanun-u esasımız hükmüne geçtiği halde, sen kâh Hocalık, kâh Zahidlik suretinde Teveccüh-ü Âmmeyi kazanarak, nazar-ı dikkati kendine celbederek; hükûmetin nüfuzu haricinde bir kuvvet, bir makam-ı içtimâî elde etmeye çalıştığın, zâhir halin ve eski zamandaki macerâ-yı hayatının delâletiyle anlaşılıyor. Bu hal ise, şimdiki tabir ile, burjuvaların müstebidâne tahakkümleri içinde hoş görünebilir. Fakat bizim tabaka-i avâmın intibahiyle ve galebesiyle tezahür eden tam sosyalizm ve bolşevizm düsturları, bizim daha ziyade işimize yaradığı için, o sosyalizm düsturlarını kabul ettiğimiz halde, Senin vaziyetin bize ağır geliyor. Prensiplerimize muhalif düşüyor. Onun için Sana verdiğimiz sıkıntıdan şekvâya ve küsmeye hakkın yoktur?

Elcevab: Hayat-ı içtimâiye-i beşeriyede bir çığır açan, eğer Kâinattaki Kanun-u Fıtrata muvâfık hareket etmezse, hayırlı işlerde, terakkide muvaffak olamaz. Bütün hareketi, şer ve tahrir hesabına geçer. Madem Kanun-u Fıtrata tatbik-i harekete mecburiyet var. Elbette Fıtrat-ı Beşeriyeyi değiştirmek ve nev-i beşerin Hilkatindeki Hikmet-i Esasiyeyi kaldırmakla mutlak müsavat kanunu tatbik edilebilir. Evet ben, neseben ve hayatça avam tabakasındanım ve meşreben ve fikren, "Müsâvât-ı hukuk" mesleğini kabul edenlerdenim ve şefkaten ve İslâmiyetten gelen Sırr-ı Adalet ile, burjuva denilen tabaka-i havassın istibdat ve tahakkümlerine karşı eskidenberi muhalefetle çalışanlardanım. Onun için bütün kuvvetimle Adalet-i Tâmmе lehinde zulüm ve tagallüb ve tahakküm ve istibdadın aleyhindeyim.

Fakat nev-i beşerin Fıtratı ve Sırr-ı Hikmeti, müsâvât-ı mutlaka kanununa zıddır. Çünkü Fâtır-ı Hakîm, Kemal-i Kudret ve Hikmetini göstermek için, az bir şeyden çok mahsûlât aldırır ve bir sahifede çok Kitapları yazdırır ve birşey ile çok Vazifeleri yaptırdığı gibi, beşer nev'i ile de binler nev'in Vazifelerini gördürür.

İşte o Sırr-ı Azîmdendir ki : Cenab-ı Hak, İnsan nev'ini binler neveleri sünbül verecek ve hayvanatın sair binler neveleri kadar tabakat gösterecek bir fıtratta yaratmıştır. Sair hayvanat gibi; kuvâlarına, latifelerine, duygularına had konulmamış; serbest bırakıp hadsiz makamatta gezecek istidat verdiğiinden, bir nevi iken binler nevi hükmüne geçtiği içindir ki, Arzın Halifesi ve Kâinatın Neticesi ve Zîhayatın Sultanı hükmüne geçmiştir.

İşte Nev-i İnsanın tenevvünün en mühim mâyesi ve zenbereği; müsabaka ile, hakiki İmanlı Fazilettir. Fazileti kaldırmak; mahiyet-i beşeriyenin tebdîliyle, Aklın söndürülmesiyle, Kalbin öldürülmesiyle, Ruhun mahvedilmesiyle olabilir. Evet şu hürriyet perdesi altında müdhiş bir istibdadı taşıyan şu asrın gaddar yüzüne çarpılmaya lâayk iken; ve halbuki o tokada müstahak olmayan gayet mühim bir zâtın yanlış olarak yüzüne savrulan kâmilâne şu sözün :

Ne mümkün zulmile, bîdâd ile, imha-yı hürriyet;
Çalış idraki kaldır muktedirsens âdemiyyetten.

Sözünün yerine, bu asrın yüzüne çarpmak için ben de derim :

Ne mümkün zulmile, bîdâd ile, imha-yı Hakikat
Çalış, Kalbi kaldır muktedirsens âdemiyyetten.

Veyahud :

Ne mümkün zulmile, bîdâd ile, imha-yı Fazilet;
Çalış Vicdanı kaldır muktedirsens âdemiyyetten.

Evet, İmanlı Fazilet; medar-ı tahakküm olmadığı gibi, sebep-i istibdat da olamaz. Tahakküm ve tagallüb etmek, faziletsizliktir. Ve bilhassa Ehl-i Faziletin en mühim meşrebi, acz ve fakr ve tevazu ile hayat-ı içtimaiye-i beşeriyeye karışmak tarzındadır. **لله الحمد** bu meşreb üstünde hayatımız gitmiş ve gidiyor. Ben kendimde Fazilet var diye fahr suretinde dâva etmiyorum; fakat Nîmet-i İlâhiyyeyi tahdis suretinde şükretmek niyetiyle diyorum ki, Cenab-ı

Hak Fazl ve Keremiyle, Ulûm-u İmaniye ve Kur'âniyeye çalışmak ve fehmetmek Faziletini İhsan etmiştir. Bu İhsan-ı İlâhîyi bütün hayatımda

بِاللهِ الْحَمْدُ Tevfik-ı İlâhî ile şu Millet-i İslâmiyenin menfaatine, Saadetine sarfederek; hiçbir vakit vasıta-i tahakküm ve tagallüb olmadığı gibi, ekser ehl-i gafletçe matlub olan teveccüh-ü nas ve hüsn-ü kabul-ü halk dahi, mühim bir Sırta binaen benim menfûrumdur; onlardan kaçıyorum. Yirmi sene eski hayatımı zâyî ettiği için onları kendime muzır görüyorum. Fakat Risale-i Nuru beğenmelerine bir emare biliyorum, onları küstürmüyorum.

İşte ey ehl-i dünya! Dünyanıza hiç karışmadığım ve prensiplerinize hiçbir cihet-i temasım bulunmadığı ve dokuz sene esaretteki bu hayatımın şehadetiyle yeniden dünyaya karışmaya hiçbir niyet ve arzum yokken, bana eski bir mütegalib ve daima fırsatı bekliyen ve fikr-i istibdat ve tahakkümü taşıyan bir adam gibi yapılan bunca tarassut ve tazyikiniz, hangi kanun iledir? Dünyada hiçbir hükûmet, böyle fevkal-kanun ve hiçbir ferdin tasvîbine mazhar olmıyan bir muameleye müsaade etmediği halde; bana karşı yapılan bu kadar bed muamelelere, yalnız değil benim küsmem, belki eğer bilse nev-i beşer küser, belki Kâinat küsüyor!.

Üçüncü İşaret: Mağlatalı dîvâncesine bir sual.

Bir kısım ehl-i hüküm diyorlar ki : Madem Sen bu memlekette duruyorsun, şu memleketin cumhurî kanunlarına inkıyad etmek lâzım gelirken Sen neden İnziva perdesi altında kendini o kanunlardan kurtarıyorsun. Ezcümle : Şimdiki hükûmetin kanununda, vazife haricinde bir meziyeti, bir Fazileti kendine takıp, onunla bir kısım millete tahakküm edip nüfuzunu icra etmek, müsavat esasına istinad eden cumhuriyetin bir düsturuna münâfidir. Sen neden vazifesiz olduğun halde elini öptürüyorsun? Halk beni dinlesin diye hodfuruşane bir vaziyet takınıyorsun?

Elcevab: Kanunu tatbik edenler evvelâ kendilerine tatbik ettikten sonra başkasına tatbik edebilirler. Siz kendinize tatbik etmediğiniz bir düsturu başkasına tatbik etmekle, herkesten evvel siz düsturunuzu, kanununuzu kırılıyorsunuz ve karşı geliyorsunuz; çünkü bu müsavat-ı mutlaka kanunun bana tatbikini istiyorsunuz. Ben de derim:

Ne vakit bir nefer, bir müşîrin makam-ı içtimaîsine çıkarsa ve

milletin o müşîre karşı gösterdikleri hürmet ve teveccühe iştirak ederse ve onun gibi, o teveccüh ve hürmete mazhar olursa veyahut o müşîr, o nefer gibi âdileşirse ve o neferin sönük vaziyetini alırsa ve o müşîrin vazife haricinde hiçbir ehemmiyeti kalmazsa; hem eğer, en zeki ve bir ordunun muzafferiyetine sebebiyet veren bir erkân-ı harb reisi, en aptal bir neferle teveccüh-ü ammede ve hürmet-i muhabbette müsavata girerse o vakit sizin bu müsavat kanununuz hükmünce bana şöyle diyebilirsiniz : "Kendine Hoca deme! Hürmeti kabul etme! Faziletini inkâr et! Hizmetçine hizmet et! Dilencilere arkadaş ol!"

Eğer deseniz : Bu hürmet ve makam ve teveccüh, vazife başında olduğu vakte mahsustur ve vazifedarlara hasdır. Sen vazifesiz bir adamsın, vazifedarlar gibi milletin hürmetini kabul edemezsin.

Elcevab : Eğer İnsan yalnız bir cesedden ibaret olsa.. ve İnsan dünyada lâyetmûtâne daimî kalsa.. ve kabir kapısı kapansa.. ve ölüm öldürülse.. o vakit vazife yalnız askerlik ve idare me'murlarına mahsus kalırsa.. sözünüzde dahi bir mânâ olurdu. Fakat madem İnsan yalnız cesedden ibaret değil.. cesedi beslemek için; Kalb, Dil, Akıl, Dimağ koparılıp o cesede yedirilmez; onlar imha edilmez onlar da idare ister.

Ve madem kabir kapısı kapanmıyor ve madem kabrin öbür tarafındaki endişe-i istikbal her ferdin en mühim mes'elesidir. Elbette milletin itaat ve hürmetine istinad eden Vazifeler, yalnız milletin hayat-ı dünyeviyesine aid içtimâî ve siyasî ve askerî vazifelere münhasır değildir. Evet, yolculara seyahat için vesika vermek bir vazife olduğu gibi, Ebed tarafına giden yolculara da hem vesika, hem o zulümatlı yolda Nur vermek öyle bir Vazifedir ki, hiçbir vazife o Vazife kadar ehemmiyetli değildir. Böyle bir Vazifenin inkârı, ölümün inkârıyla ve her

gün **الْمَوْتُ حَقٌّ** dâvâsını, cenazelerinin mührüyle imza edip tasdik eden otuzbin şahidin şehadetini tekzib ve inkâr etmekle olur. Madem mânevî hâcât-ı zaruriyeye istinad eden mânevî Vazifeler var. Ve o Vazifelerin en mühimmi, Ebed yolunda seyahat için pasaport varakası ve Berzah zulümatında Kalbin ceb feneri ve Saadet-i Ebediyenin anahtarı olan İmandır ve İmanın Ders ve Takviyesidir. Elbette o Vazifeyi gören Ehl-i Mârifet, herhalde

küfrân-ı nîmet suretinde kendine edilen Nîmet-i İlâhiyyeyi ve Fazilet-i İmanîyyeyi hiçe sayıp, sefihler ve fâsıkların makamına sukut etmiyecektir. Kendini, aşâğuların bid'alariyle, sefahetleriyle bulaştırmıyacaktır!.. İşte beğenmediğiniz ve müsavatsızlık zannettiğiniz İnziva bunun içindir.

İşte bu Hakikatla beraber, beni işkence ile tâciz eden sizin gibi enaniyette ve bu kanun-u müsavâtı kırmakta fir'avunluk derecesinde ileri giden mütekebbirlere karşı demiyorum. Çünkü mütekebbirlere karşı tevazu, tezellül zannedildiğinden, tevazu etmemek gerektir. Belki Ehl-i

İnsaf ve mütevâzi ve âdil kısmına derim ki : Ben **فَلِلَّهِ الْحَمْدُ** kendi kusurumu, aczimi biliyorum. Değil Müslümanlar üstünde mütekebbirane bir makam-ı ihtiram istemek, belki her vakit nihayetsiz kusurlarımı hiçliğimi görüp, İstiğfar ile teselli bulup, halklardan ihtiram değil, Dua istiyorum. Hem zannederim benim bu mesleğimi, benim bütün arkadaşlarım biliyorlar. Yalnız bu kadar var ki : Kur'an-ı Hakîmin Hizmeti esnasında ve Hakaik-ı İmanîyenin Dersi vaktinde, o Hakaik hesabına ve Kur'an Şerefine, o makamın iktiza ettiği İzzet ve Vakar-ı İlmiyyeyi Ders vaktinde muhafaza edip, başımı ehl-i dalâlete eğmemek için, o İzzetli Vaziyeti muvakkaten takınıyorum. Zannederim, ehl-i dünyanın kanunlarının haddi yoktur ki bu noktalara karşı çıkabilsin!

Cây-ı Hayret Bir Tarz-ı Muamele: Malûmdur ki, her yerde Ehl-i Maârif, Mârifet ve İlim noktasında muhakeme eder. Nerede ve kimde Mârifet ve İlmi görse, meslek itibariyle ona karşı bir dostluk ve bir hürmet besler. Hatta düşman bir hükûmetin bir profesörü bu memlekete gelse, ehl-i maârif, onun İlim ve Mârifetine hürmeten onu ziyaret ederler ve ona hürmet ederler. Halbuki ingilizin en yüksek meclis-i ilmiyesinin, Meşihat-ı İslâmiyeden sorduğu altı سوالın cevabını altıyüz kelime ile Meşihat-ı İslâmiyeden istedikleri zaman, bura maârifinin hürmetsizliğine uğrayan bir Ehl-i Mârifet, o altı suâle altı kelime ile mazhar-ı takdir olmuş bir cevap veren.. ve ecnebilerin en mühim ve hükemaların en esaslı düsturlarına hakiki İlim ve Mârifetle muaraza edip galebe çalan.. ve Kur'andan aldığı Kuvvet-i Mârifet ve İlme istinaden avrupa feylesoflarına meydan okuyan.. ve hürriyetten altı ay evvel İstanbul'da, hem Ulemâyı ve hem de Mekteblileri münazaraya davet edip, kendisi hiç sual

sormadan suallerine noksansız olarak doğru cevap veren (**Hâşiye**) ve bütün hayatını bu milletin Saadetine hasreden.. ve yüzer Risale, o milletin Türkçe olan lisaniyle neşredip o milleti Tenvir eden.. hem vatandaş, hem dindaş, hem dost hem Kardeş bir Ehl-i Mârifete karşı en ziyade sıkıntı veren ve hakkında adâvet besliyen ve belki hürmetsizlik eden; bir kısım maârif dairesine mensub olanlarla, az bir kısım resmî Hocalardır. İşte gel bu hale ne diyeceksin? Medeniyet midir? Maârifperverlik midir? Vatanperverlik midir? Milliyetperverlik midir? Cumhuriyetperverlik midir? Hâşâ! Hâşâ! Hiçbirşey değil. Belki bir Kader-i İlâhîdir ki, o Kader-i İlâhî, o Ehl-i Mârifet adamın dostluk ümid ettiği yerden adavet gösterdi ki, hürmet yüzünden İlmi riyaya girmesin ve İhlâsı kazansın...

Hâtîme

Kendimce câ-yı hayret ve medar-ı şükran bir taarruz:

Bu fevkalâde enaniyetli ehl-i dünyanın enaniyet içinde o kadar hassasiyet var ki, eğer şuuren olsa idi, keramet derecesinde veyahud büyük bir deha derecesinde bir muamele olurdu. O muamele de şudur : Kendi nefsim ve Aklım bende hissetmedikleri bir parça riyakârane enaniyet vaziyetini, onlar enaniyetlerinin hassasiyet mizaniyle hissediyorlar gibi, şiddetli bir surette ben hissetmediğim enaniyetimin karşısına çıkıyorlar. Bu sekiz dokuz senede, sekiz dokuz defa tecrübem var ki; onların zâlimâne bana karşı muamelelerinin vukuundan sonra, Kader-i İlâhîyi düşünüp "ne için bunları bana musallat etti" diye nefsimin desiselerini arıyordum. Her defada, ya nefsim şuursuz olarak enaniyete fitrî meyletmiş veyahud bilerek beni aldatmış anlıyorum. O vakit, Kader-i İlâhî, o zâlimlerin zulmü içerisinde hakkımda Adalet etmiş, derdim. Ezcümle: Bu yazın, arkadaşlarım güzel bir ata beni bindirdiler. Bir seyrangâha gittim. Şuursuz olarak nefsimde hodefuruşâne bir keyf arzusu uyanmakla ehl-i dünya öyle şiddetli o arzumun karşısına çıktılar ki, yalnız o gizli arzuyu değil, belki çok iştihalarımı kestiler. Hatta ezcümle; bu defa Ramazandan sonra, eski zamanda gayet büyük,

(**Hâşiye**): Yeni Said diyor ki : Şu makamda Eski Said'in iftiharkârane söylediği şu sözlere ben iştirak etmiyorum. Bu Risalede sözü Ona verdiğim için susturamıyorum. Enaniyetlilere karşı bir parça enaniyetini göstereyim, diye sükût ediyorum.

kudsî bir İmâmın bize karşı gaybî Kerametiyle İltifatından sonra, Kardeşlerimin Takvâ ve İhlâsları ve ziyaretçilerin hürmet ve hüsn-ü zanları içinde -ben bilmiyerek- nefsim müftehirâne, güya müteşekkirâne perdesi altında riyakârane bir enaniyet vaziyetini almak istedi. Birden bu ehl-i dünyanın hadsiz hassasiyetle ve hatta riyakârlığın zerrelerini de hissedebilir bir tarzda, birden bana iliştiler. Ben Cenab-ı Hakka şükrediyorum ki, bunların zulmü, bana bir Vasıta-i İhlâs oldu..

رَبِّ اَعُوذُ بِكَ مِنْ هَمَزَاتِ الشَّيَاطِينِ وَاَعُوذُ بِكَ رَبِّ اَنْ يَحْضُرُونِ * اَللّٰهُمَّ يَا
حَافِظُ يَا حَافِظُ يَا خَيْرَ الْحَافِظِيْنَ اِحْفَظْنِيْ وَ اِحْفَظْ رُفَقَائِيْ مِنْ شَرِّ النَّفْسِ
وَالشَّيْطَانِ وَمِنْ شَرِّ الْجِنَّ وَالْاِنْسَانِ وَمِنْ شَرِّ اَهْلِ الضَّلَالَةِ وَاَهْلِ الطُّغْيَانِ
اٰمِيْنَ اٰمِيْنَ اٰمِيْنَ

سُبْحَانَكَ لَا عِلْمَ لَنَا إِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ

* * *

Yirmialtıncı Lem'anın Altıncı Ricası

Bir zaman elîm bir esaretimde, İnsanlardan tevahhuş edip, Barla Yaylasında Çam Dağının tepesinde yalnız kaldım. Yalnızlıkta bir Nur arıyordum. Bir gece, o yüksek tepenin başındaki yüksek bir çam ağacının üstündeki üstü açık odacıkta idim. Üç dört gurbeti birbiri içinde ihtiyarlık bana ihtar etti. Altıncı Mektubda izah edildiği gibi, o gece; ıssız, sessiz, yalnız ağaçların hıştırtılarından ve hemhemelerinden gelen hazin bir seda, bir ses; rikkatime, ihtiyarlığıma, gurbetime ziyade dokundu. İhtiyarlık bana ihtar etti ki: Gündüz nasıl şu siyah bir kabre tebeddül etti, dünya siyah kefenini giydi, öyle de: Senin ömrünün gündüzü de geceye ve dünya gündüzü de Berzah gecesine ve hayatın yazı dahi ölümün kış gecesine inkılab edeceğini Kalbimin kulağına söyledi. Nefsim bilmeceburiye dedi: "Evet, ben vatanımdan garib olduğum gibi, bu elli sene zarfındaki ömrümde zeval bulan sevdiklerimden ayrı düştüğümünden ve arkalarında onlara ağılıyarak kaldığımdan bu vatan gurbetinden daha ziyade hazin ve elîm bir gurbettir. Ve bu gece ve dağın garîbane vaziyetindeki hazin gurbetten daha ziyade hazin ve elîm bir gurbete yakınlaşıyorum ki, bütün dünyadan birden müfarakat zamanı yakınlıştığını ihtiyarlık bana haber veriyor." Bu gurbet gurbet içinde ve bu hüznün hüznü içindeki vaziyetten bir Rica, bir Nur aradım. Birden İman-ı Billâh imdada yetişti, öyle bir Ünsiyet verdi ki; bulunduğum muzaaf vahşet bin defa tezâuf etse idi, yine o Teselli kâfi gelirdi.

Evet, ey ihtiyar ve ihtiyareler! Madem Rahîm bir Hâlikımız var, bizim için gurbet olamaz; madem O var, bizim için herşey var; madem O var, Melâikeleri de var. Öyle ise bu dünya boş değil, hâli dağlar, boş sahralar Cenab-ı Hakkın İbâdiyle doludur. Zîşuur İbadından başka, Onun Nuriyle, Onun hesabıyla taşı da ağacı da birer mûnis arkadaş hükmüne geçer; lisan-ı hâl ile bizim ile konuşabilirler ve eğlendirirler. Evet bu Kâinatın mevcudatı adedince ve bu büyük Kitab-ı Âlemin harfleri sayısınca vücuduna şehadet eden ve zîruhların Medar-ı Şefkat ve Rahmet ve İnayet olabilen cihazatı ve mat'ûmatı ve nîmetleri adedince Rahmetini gösteren deliller, şahidler; bize Rahîm, Kerîm, Enîs, Vedûd olan Hâlikımızın, Sâniimizin,

Hâmimizin Dergâhını gösteriyorlar. O Dergâhta en makbûl bir Şefaatçı, acz ve zaafdır. Ve acz ve zaafın tam zamanı da, ihtiyarlıktır. Böyle bir Dergâha makbûl bir Şefaatçı olan ihtiyarlıktan küsmek değil, sevmek lâzımdır.

* * *

Bediüzzaman Said Nursî'nin birkaç Mektubu ve Nur Risalelerinin Te'lifi zamanlarında Risale-i Nur'u el yazılarıyla neşredenlerden bazılarının Fıkralarıdır

YİRMİSEKİZİNCİ MEKTUBUN ÜÇÜNCÜ MES'ELESİNİN TETİMMESİ OLABİLİR KÜÇÜK VE HUSUSÎ BİR MEKTUBTUR

Âhîret Kardeşlerim ve Çalışkan Talebelerim Husrev Efendi ve Re'fet Bey,

Sözler nâmındaki Envâr-ı Kur'aniyyede üç Kerâmet-i Kur'aniyyeyi hissediyorduk. Sizler dahi, gayret ve şevkinizle bir dördüncüsünü ilâve ettirdiniz. Bildiğimiz üç ise:

Birincisi: Te'lifinde fevkalâde suhûlet ve sür'attir. Hattâ beş parça olan Ondokuzuncu Mektub iki üç günde ve her günde üç dört saat zarfında -mecmuu oniki saat eder- kitabsız, dağda, bağda te'lif edildi. Otuzuncu Söz; hastalıklı bir zamanda, beş altı saatte te'lif edildi. Yirmisekizinci Söz olan Cennet bahsi bir veya iki saatte, Süleyman'ın Dere bahçesinde te'lif edildi. Ben ve Tevfik ile Süleyman, bu sür'ate hayrette kaldık. Ve hâkezâ... Te'lifinde bu Kerâmet-i Kur'aniyye olduğu gibi

İkincisi: Yazmasında dahi fevkalâde bir suhûlet, bir iştiyak ve usanmamak var. Şu zamanda Ruhlara, Akıllara usanç veren çok esbab içinde, bu "Söz"lerden biri çıkar; birden çok yerlerde Kemâl-i İштиyakla yazılmaya başlanıyor. Mühim meşgaleler içinde, onlar herşey'e tercih ediliyor. Ve hâkezâ...

Üçüncü Kerâmet-i Kur'aniyye: Bunların okunması dahi usanç vermiyor. Hususan ihtiyaç hissedilse, okundukça zevk alınıyor, usanılmıyor.

İşte siz dahi, **dördüncü bir Kerâmet-i Kur'aniyye**'yi isbat ettiniz. Husrev gibi, kendine tenbel diyen ve beş senedir Sözler'i işittiği

halde yazmaya cidden tenbellik edip başlamıyan bir Kardeşimiz, bir ayda ondört Kitabı güzel ve dikkatli yazması, şüphesiz dördüncü bir Kerâmet-i Esrâr-ı Kur'anıyedir. Hususan Otuzüçüncü Mektub olan Otuzüç pencerelerin kıymeti tamamen takdir edilmiş ki, gayet dikkatle ve güzel yazılmış. Evet o Risale, Mârifetullah ve İman-ı Billâh için en kuvvetli ve en parlak bir Risaledir. Yalnız baştaki pencereler gayet icmal ve ihtisar ile gidilmiştir; fakat gittikçe inkişaf eder; daha ziyade parlar. Zaten sâir te'lifata muhalif olarak ekser "Söz"lerin başları mücmel başlar, gittikçe genişlenir, tenevvür eder.

* * *

Yirmisekizinci Mektubun Yedinci Mes'ele

قُلْ بِفَضْلِ اللَّهِ وَبِرَحْمَتِهِ فَبِذَلِكَ فَلْيَفْرَحُوا هُوَ خَيْرٌ مِمَّا يَجْمَعُونَ

Şu mes'ele "Yedi İşâret"tir.

Evvelâ Tahdîs-i Ni'met sûretinde birkaç Sırr-ı İnâyeti izhâr eden "**Yedi Sebeb**"i beyan ederiz.

Birinci Sebeb: Eski Harb-i Umumîden evvel ve evâilinde, bir Vâkıa-i Sâdıkada görüyorum ki: Ararat Dağı denilen meşhur Ağrı Dağının altındayım. Birden o dağ, müthiş infilâk etti; dağlar gibi parçaları, dünyanın her tarafına dağıttı. O dehşet içinde baktım ki, merhum vâlidem yanımdadır. Dedim: "Ana, korkma! Cenâb-ı Hakkın Emridir ; O Rahîmdir ve Hakîmdir" Birden o hâlette iken, baktım ki mühim bir Zât, bana âmirane diyor ki: "İ'caz-ı Kur'anı beyan et." Uyandım, anladım ki bir büyük infilâk olacak. O infilâk ve inkılâbdan sonra, Kur'an etrafındaki Surlar kırılacak. Doğrudan doğruya Kur'an kendi kendini müdafaa edecek. Ve Kur'ana hücum edilecek; İ'câzı Onun çelik bir zırhı olacak. Ve şu İ'cazın bir nev'ini şu zamanda izharına -haddimin fevkinde olarak- benim gibi bir adam namzed olacak ve namzed olduğumu anladım.

Mâdem İ'caz-ı Kur'anı bir derece beyan, Sözlerle oldu. Elbette o İ'cazın hesabına geçen ve Onun Reşehatı ve Berekâtı nev'inden

olan Hizmetimizdeki İnâyâtı izhar etmek, İ'caza yardımdır ve izhar etmek gerektir.

İkinci Sebeb: Mâdem Kur'an-ı Hakîm Mürşidimizdir, Üstâdımızdır, İmamımızdır, herbir Âdabda Rehberimizdir; O kendi kendini medh ediyor. Biz de O'nun Dersine ittibâen, O'nun Tefsirini medhedeceğiz.

Hem mâdem yazılan Sözler Onun bir nevi Tefsiridir ve o Risalelerdeki Hakaik Kur'anın Malıdır ve Hakikatlarıdır; ve mâdem Kur'an-ı

Hakim ekser Sûrelerde, hususan **الر** larda **حتم** lerde kendi kendini Kemâl-i Haşmetle gösteriyor; Kemâlâtını söylüyor; lâıyk olduğu medhi kendi kendine ediyor. Elbette Sözlerde in'ikâs etmiş Kur'an-ı Hakîmin Lemeât-ı İ'câziyesinden ve o Hizmetin Makbûliyetine alâmet olan İnâyât-ı Rabbâniyyenin izharına mükellefiz. Çünkü, O Üstadımız öyle eder ve öyle Ders verir.

Üçüncü Sebeb: Sözler hakkında tevâzu' sûretinde demiyorum, belki bir Hakikatı beyan etmek için derim ki: "Sözlerdeki Hakaik ve Kemalât benim değil Kur'anındır ve Kur'andan tereşşuh etmiştir." Hattâ Onuncu Söz, yüzer Âyât-ı Kur'aniyyeden süzülmüş bâzı Katarattır. Sâir Risaleler dahi umumen öyledir. Mâdem ben öyle biliyorum ve mâdem ben fâniyim, gideceğim elbette bâkî olacak birşey ve bir Eser, benimle bağlanmamak gerektir ve bağlanmamalı. Ve mâdem ehl-i dalâlet ve tuğyan, işlerine gelmiyen bir eseri, eser sahibini çürütmekle eseri çürütmek âdetleridir; elbette Semâ-yı Kur'anın yıldızlariyle bağlanan Risaleler, benim gibi çok îtirâzata ve tenkidata medar olabilen ve sukut edebilen çürük bir direk ile bağlanmamalı. Hem mâdem örf-i nâsda, bir eserdeki mezâyâ, o eserin masdarı ve menba'ı zannettikleri müellifin etvarında aranılıyor ve bu örfe göre, o Hakaik-ı Âliyeyi ve o Cevâhir-i Galiyeyi kendim gibi bir müflise ve onların binde birini kendinde gösteremiyen şahsiyetime mal etmek, Hakikata karşı büyük bir haksızlık olduğu için Risaleler kendi malım değil, Kur'anın Malı olarak Kur'anın Reşchat-ı Meziyyatına mazhar olduklarını izhar etmeye mecburum. Evet, lezzetli üzüm salkımlarının hâsiyetleri, kuru çubuğunda aranılmaz! İşte ben de öyle bir kuru çubuk hükmündeyim.

Dördüncü Sebeb: Bâzan tevâzu, küfran-ı ni'meti istilzam ediyor belki küfran-ı ni'met olur. Bâzan da Tahdîs-i Ni'met, ifthar olur.

İkisi de zarardır. Bunun çâre-i yegânesi ki: -ne küfran-ı ni'met çıksın, ne de iftihar olsun- Meziyyet ve Kemalâtı ikrar edip fakat temellük etmiyerek, Mün'im-i Hakikinin Eser-i İn'âmı olarak göstermektir. Meselâ: Nasilki murassa' ve müzeyyen bir elbise-i fâhireyi biri sana giydirse ve

onunla çok güzelleşsen, halk sana dese: "مَا شَاءَ اللَّهُ", çok güzelsin, çok güzelleştin." Eğer sen tevazu'kârâne desen: "Hâşâ!... Ben neyim, hiç. Bu nedir, nerede güzellik!" O vakit küfran-ı ni'met olur ve hulleyi sana giydiren mahir san'atkâra karşı hürmetsizlik olur. Eğer müftehirane desen: "Evet ben çok güzelim, benim gibi güzel nerede var, benim gibi birini gösteriniz..." O vakit, mağrurane bir fahirdir.

İşte; fahirden, küfrandan kurtulmak için demeli ki: "Evet ben güzelleştim, fakat güzellik libasıdır ve dolayısıyla libası bana giydirenindir, benim değildir."

İşte bunun gibi, ben de sesim yetişse, bütün Küre-i Arz'a bağırarak derim ki: "Sözler güzeldirler, hakikattırlar, fakat benim değildirler, Kur'an-ı Kerimin Hakaikinden telemmu' etmiş Şuâlardır..."

وَمَا مَدَحْتُ مُحَمَّدًا بِمَقَالَتِي ❖ وَلَكِنْ مَدَحْتُ مَقَالَتِي بِمُحَمَّدٍ

Düsturuyla derim ki:

وَمَا مَدَحْتُ الْقُرْآنَ بِكَلِمَاتِي ❖ وَلَكِنْ مَدَحْتُ كَلِمَاتِي بِالْقُرْآنِ

yâni: "Kur'anın Hakaik-ı İcâzını ben güzelleştiremedim, güzel gösteremedim; belki Kur'anın güzel Hakikatları, benim tâbiratlarımı da güzelleştirdi, ulvîleştirdi." Mâdem böyledir; Hakaik-ı Kur'anın güzelliği nâmına, "Sözler" nâmındaki Âyinelerinin güzelliklerini ve o âyinedarlığa terettüp eden İnâyât-ı İlâhiyyeyi izhar etmek, makbûl bir Tahdîs-i Ni'mettir.

Beşinci Sebeb: Çok zaman evvel bir Ehl-i Velâyetten işittim ki; o Zât, eski Velilerin Gaybî İşâretlerinden istihraç etmiş ve kanaati gelmiş ki: "Şark tarafından bir Nur zuhûr edecek, bid'alar zulûmatını dağıtacak." Ben, böyle bir Nurun zuhûruna çok intizar ettim ve ediyorum. Fakat çiçekler baharda gelir. Öyle Kudsî Çiçeklere zemin hazır etmek lâzım gelir. Ve anladık ki bu Hizmetimizle o nuranî Zatlara zemin ihzar ediyoruz. Mâdem kendimize aid değil, elbette Sözler nâmındaki Nurlara aid olan İnâyât-ı İlâhiyyeyi beyan

etmekte medar-ı fahr ve gurur olamaz; belki Medâr-ı Hamd ve Şükür ve Tahdîs-i Ni'met olur.

Altıncı Sebeb: Sözler'in Te'lifi vasıtasıyla Kur'ana Hizmetimize bir mükâfat-ı âcile ve bir vasıta-i teşvik olan İnâyât-ı Rabbâniyye, bir Muvaffakiyettir. Muvaffakiyet ise, izhar edilir. Muvaffakiyetten geçse, olsa olsa bir İkrâm-ı İlâhî olur. İkrâm-ı İlâhî ise; izharı, bir Şükr-ü Mânevîdir. Ondan dahi geçse; olsa olsa, hiç ihtiyarımız karışmadan bir Kerâmet-i Kur'aniyye olur. Biz, mazhar olmuşuz. Bu nevi ihtiyarsız ve habersiz gelen bir Kerâmetin izharı, zararsızdır. Eğer âdi Kerâmâtın fevkine çıksa, o vakit olsa olsa Kur'anın İ'caz-ı Mânevîsinin Şu'leleri olur. Mâdem İ'caz izhar edilir; elbette İ'caza yardım edenin dahi izharı İ'caz hesabına geçer, hiç medar-ı fahr ve gurur olamaz, belki Medâr-ı Hamd ve Şükrandır.

Yedinci Sebeb: Nev'-i İnsanın yüzde sekseni Ehl-i Tahkik değildir ki, Hakikata nüfûz etsin ve Hakikatı Hakikat tanıyıp kabûl etsin. Belki sûrete, hüsn-ü zanna binaen, makbûl ve mûtemed İnsanlardan işittikleri mesâili, taklîden kabûl ederler. Hattâ kuvvetli bir Hakikatı, zaif bir adamın elinde zaif görür; ve kıymetsiz bir mes'eleyi kıymetdar bir adamın elinde görse, kıymetdar telâkki eder. İşte ona binaen, benim gibi zaif ve kıymetsiz bir bîcârenin elindeki Hakaik-ı İmanîyye ve Kur'aniyyenin kıymetini, ekser nâsın nokta-i nazarında düşürmemek için bilmeceburiye ilân ediyorum ki: İhtiyarımız ve haberimiz olmadan, birisi bizi istihdam ediyor; biz bilmiyerek, bizi mühim işlerde çalıştırıyor. Delilimiz de şudur ki: Şuurumuz ve ihtiyarımızdan hariç bir kısım İnâyâta ve Teshilâta mazhar oluyoruz. Öyle ise, o İnayetleri bağırarak ilân etmeye mecburuz.

İşte geçmiş "Yedi Esbab"a binaen, küllî birkaç İnâyet-i Rabbâniyyeye işâret edeceğiz.

Birinci İşâret: Yirmisekizinci Mektubun Sekizinci Mes'elesinin Birinci Nüktesinde beyan edilmiştir ki, "Tevâfukat"tır. Ezcümle: Mu'ci-zat-ı Ahmediyye Mektubatında, Üçüncü İşâretinden tâ Onsekizinci İşâretine kadar altmış sahife; habersiz, bilmiyerek, bir müstensihin Nüshasında, iki sahife müstesna olmak üzere mütebakî bütün sahifelerde

-Kemâl-i müvâzenetle- ikiyüzden ziyade **رَسُولِ الْكَرِيمِ** Aleyhissalâtü Ves-selâm" Kelimeleri birbirine bakıyorlar. Kim insaf ile iki sahifeye dikkat etse, tesadüf olmadığını tasdik edecek.

Halbuki tesadüf, olsa olsa bir sahifede kesretli emsâl Kelimeleri bulunsa, yarı yarıya Tevâfuk olur; ancak bir iki sahifede tamamen Tevâfuk edebilir. O halde böyle umum sahifelerde **رَسُولِ الْكَرِّمِ** Aleyhissalâtü Vesselâm Kelimesi; iki olsun, üç olsun, dört olsun veya daha ziyade olsun, Kemal-i Mîzan ile birbirinin yüzüne baksa; elbette tesadüf olması mümkün değildir. Hem sekiz ayrı ayrı müstensih'in bozmadığı bir Tevafukun, kuvvetli bir İşâret-i Gaybiyye içinde olduğunu gösterir. Nasılki Ehl-i Belâğatın Kitaplarında, Belâğatın derecatı bulunduğu halde, Kur'an-ı Hakîmdeki Belâğat, Derece-i İ'caza çıkmış. Kimsenin haddi değil ki Ona yetişsin. Öyle de: Mu'cizat-ı Ahmediyyenin bir Âyinesi olan Ondokuzuncu Mektub ve Mu'cizat-ı Kur'aniyyenin bir Tercümanı olan Yirmibeşinci Söz ve Kur'anın bir nevi Tefsiri olan Risale-i Nur Eczalarında Tevafukat, umum Kitabların fevkinde bir derece-i garabet gösteriyor. Ve ondan anlaşılıyor ki: Mu'cizat-ı Kur'aniyye ve Mu'cizat-ı Ahmediyye'nin bir nevi Kerâmetidir ki, o Âyinelerde Tecelli ve Temessül ediyor.

İkinci İşâret: Hizmet-i Kur'aniyye'ye aid İnâyât-ı Rabbaniyyenin ikincisi şudur ki: Cenâb-ı Hak, benim gibi kalemsiz, yarım Ümmî, diyar-ı gurbette, kimsesiz, ihtilâttan men'edilmiş bir tarzda; kuvvetli, ciddî, samimî, gayyûr, fedakâr ve Kalemleri birer Elmas Kılıncı olan Kardeşleri bana muavin İhsan etti. Zaif ve âciz omuzuma çok ağır gelen Vazife-i Kur'aniyyeyi, o kuvvetli omuzlara bindirdi, Kemâl-i Kereminden yükümü hafifletti. O mübarek Cemaat ise; Hulûsî'nin tâbiriyle, Telsiz Telgrafın Ahizeleri hükmünde ve Sabrinin tâbiriyle, Nur Fabrikasının Elektriklerini yetiştiren Makineler hükmünde ayrı ayrı meziyetleri ve kıymetdar muhtelif hâsiyetleriyle beraber, yine Sabrinin tâbiriyle bir Tevafukat-ı Gaybiyye nev'inden olarak, şevk ve sa'y ü gayret ve ciddiyette birbirine benzer bir sûrette, Esrâr-ı Kur'aniyyeyi Envâr-ı İmaniyyeyi etrafa neşretmeleri ve her yere eriştirmeleri; ve şu zamanda (yâni hurufat değişmiş, matbaa yok, herkes Envar-ı İmaniyyeye muhtaç olduğu bir zamanda) ve fütür verecek ve şevki kıracak çok esbab varken bunların fütursuz, Kemâl-i Şevk ve Gayretle bu Hizmetleri, doğrudan doğruya bir Kerâmet-i Kur'aniyye ve zâhir bir İnâyet-i İlâhiyyedir.

Evet, Velâyetin Kerâmeti olduğu gibi, Niyet-i Hâlisenin dahi Kerâmeti vardır; Samimiyetin dahi Kerâmeti vardır... Bâhusus, Lillâh için olan bir Uhuvvet Dairesindeki Kardeşlerin içinde, ciddî, samimî

Tesanüdün çok Kerâmetleri olabilir. Hattâ şöyle bir Cemaatin Şahs-ı Mânevîsi, bir Veliyy-i Kâmil hükmüne geçebilir, İnâyâta mazhar olur.

İşte ey Kardeşlerim ve ey Hizmet-i Kur'anda arkadaşlarım! Bir kal'ayı fetheden bir bölüğün çavuşuna bütün şerefi ve bütün ganimeti vermek nasıl zulümdür, bir hatâdır; öyle de: Şahs-ı Mânevînin kuvvetiyle ve Kalemlerinizi ile hâsıl olan Fütuhattaki İnâyâtı benim gibi bir biçâyeye veremezsiniz!... Elbette böyle mübarek bir Cemâatte, Tevâfukat-ı Gaybiyyeden daha ziyade kuvvetli bir İşâret-i Gaybiyye var ve ben görüyorum; fakat herkese ve umuma gösteremiyorum.

Üçüncü İşâret: Risale-i Nur Eczaları, bütün mühim Hakaik-ı İmâniyye ve Kur'aniyyeyi hattâ en muannide karşı dahi parlak bir sûrette isbatı, çok kuvvetli bir İşâret-i Gaybiyye ve bir İnâyet-i İlâhiyedir. Çünkü: Hakaik-ı İmâniyye ve Kur'aniyye içinde öyleleri var ki, en büyük bir dâhî telâkki edilen İbn-i Sîna, fehminde aczini îtiraf etmiş, "Akıl buna yol bulamaz..." demiş. Onuncu Söz Risalesi, o Zâtın dehasıyla yetişemediği Hakaikı avamlara da, çocuklara da bildiriyor.

Hem meselâ: Sırr-ı Kader ve cüz-ü ihtiyarînin halli için, koca Sa'd-ı Teftazanî gibi bir Allâme, kırk elli sahifede - meşhur Mukaddemat-ı İsnâ Aşer nâmiyle "Telvih" nâm Kitabında - ancak hallettiği ve ancak Havassa bildirdiği aynı mesâil, Kadere dâir olan Yirmialtıncı Sözde, İkinci Mebhasın iki sahifesinde tamamıyla, hem herkese bildirecek bir tarzda beyanı, Eser-i İnâyet olmazsa nedir?

Hem bütün Ukûlü hayrette bırakan ve hiçbir felsefenin eliyle keşfedilemiyen ve Sırr-ı Hilkat-i Âlem ve Tılsım-ı Kâinat denilen ve Kur'an-ı Azîmüşşanın İ'caziyle keşfedilen o Tılsım-ı Müşkil-Küşâ ve o Muammayı Hayret-Nüma, Yirmidördüncü Mektub ve Yirmidokuzuncu Sözün âhindeki remizli nüktede ve Otuzuncu Söz'ün tahavvülât-ı zerrâtın altı adet hikmetinde keşfedilmiştir. Kâinattaki Faaliyet-i Hayret-Nümânın Tılsımını ve Hilkat-i Kâinatın ve Âkıbetinin Muammasını ve Tahavvülât-ı Zerrattaki harekâtın Sırr-ı Hikmetini keşf ve beyan etmişlerdir; meydandadır, bakılabilir.

Hem Sırr-ı Ehadiyyet ile, şeriksiz Vahdet-i Rububiyyeti, hem nihayetsiz Kurbiyet-i İlâhiyye ile, nihayetsiz bu'diyyetimiz olan hayretengiz

Hakikatları Kemâl-i vuzuh ile Onaltıncı Söz ve Otuzikinci Söz beyan ettikleri gibi Kudret-i İlâhiyye'ye nisbeten zerrat ve seyyarat müsavi olduğunu ve Haşr-i A'zamda umum zîruhun İhyâsı, bir nefsin İhyâsı kadar O Kudrete kolay olduğunu; ve şirkin, Hilkat-ı Kâinatta müdahalesi imtina' derecesinde akıldan uzak olduğunu Kemâl-i Vüzuh ile gösteren Yirminci Mektubdaki

وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ Kelimesi beyanında ve üç temsili hâvi onun

Zeyli, şu azîm Sırr-ı Vahdeti keşfetmiştir.

Hem Hakaik-ı İmanîyye ve Kur'aniyyede öyle bir genişlik var ki, en büyük zekâ-i beşerî ihâta edemediği halde; benim gibi zihni müşevveş, vaziyeti perişan, müracaat edilecek Kitab yokken sıkıntılı ve sür'atle yazan bir adamda o Hakaikın ekseriyet-i mutlakası Dekaikıyla zuhuru; doğrudan doğruya Kur'an-ı Hakîmin İ'caz-ı Mânevîsinin Eseri ve İnâyet-i Rabbâniyyenin bir Cilvesi ve kuvvetli bir İşâret-i Gaybiyyedir.

Dördüncü İşâret: Elli, altmış Risaleler öyle bir tarzda İhsan edilmiş ki; değil benim gibi az düşünen ve zuhurata tebaiyet eden ve tedkike vakit bulamıyan bir İnsanın, belki büyük zekâlardan mürekkep bir Ehl-i Tedkikin sa'y ve gayretiyle yapılmıyan bir tarzda te'lifleri, doğrudan doğruya bir Eser-i İnâyet olduklarını gösteriyor. Çünkü: Bütün bu Risalelerde bütün derin Hakaik, temsilât vasıtasıyla, en âmi ve ümmî olanlara kadar Ders veriliyor. Halbuki o Hakaikın çoğunu, büyük Âlimler, tefhim edilmez deyip; değil avâma, belki Havassa da bildiremiyorlar.

İşte en uzak Hakikatları, en yakın bir tarzda, en âmi bir adama Ders verecek derecede, benim gibi türkçesi az, sözleri muğlâk, çoğu anlaşılma ve zâhir Hakikatları dahi müşkilleştiriyor diye eskidenberi iştihar bulmuş ve eski Eserleri o su'-i iştiharı tasdik etmiş bir şahsın Elinde bu Hârika Teshilât ve Suhulet-i Beyan; elbette bilâşüphe bir Eser-i İnâyettir ve Onun hüneri olamaz ve Kur'an-ı Kerîm'in İ'caz-ı Mânevîsinin bir Cilvesidir ve Temsilât-ı Kur'aniyyenin bir Temessülüdür ve İn'ikâsıdır.

Beşinci İşâret: Risaleler, umumiyetle pekçok intişar ettiği halde; en büyük Âlimden tut, tâ en âmi adama kadar ve Ehl-i Kalb

büyük bir Veliden tut, tâ en muannid dinsiz bir feylesofa kadar olan tabakat-ı nâs ve tâifeler o Risaleleri gördükleri ve okudukları ve bir kısmı tokatlarını yedikleri halde tenkid edilmemesi ve her tâife derecesine göre istifade etmesi, doğrudan doğruya bir Eser-i İnâyet-i Rabbâniyye ve bir Kerâmet-i Kur'aniyye olduğu gibi; çok tedkikat ve taharriyatın neticesiyle ancak husûl bulan o çeşit Risaleler, fevkalâde bir sür'atle, hem idrâkimi ve fikrimi müşevveş eden sıkıntılı inkıbaz vakitlerinde yazılması dahi bir Eser-i İnâyet ve bir İkrâm-ı Rabbânîdir.

Evet, ekser Kardeşlerim ve yanımdaki umum arkadaşlarım ve müstensihler biliyorlar ki; Ondokuzuncu Mektubun beş parçası birkaç gün zarfında hergün iki üç saatte ve mecmuu oniki saatte hiçbir Kitaba müracaat edilmeden yazılması hattâ en mühim bir parça ve o parçada

Lâfz-ı **رَسُولِ اکْرَمِ** Aleyhissalâtü Vesselâm Kelimesinde zâhir bir Hâtem-i Nübüvveti gösteren Dördüncü Cüz; üç-dört saatte, dağda, yağmur altında ezber yazılmış. Ve Otuzuncu Söz gibi mühim ve dakik bir Risale, altı saat içinde bir bağda yazılmış. Ve Yirmisekizinci Söz, Süleyman'ın bahçesinde, bir, nihayet iki saat içinde yazılması gibi, ekser Risaleler böyle olması; ve eskidenberi sıkıntılı ve münkabız olduğum zaman, en zâhir Hakikatları dahi beyan edemediğimi belki bilemediğimi yakın dostlarım biliyorlar. Hususan o sıkıntıya hastalık da ilâve edilse, daha ziyade beni Dersten, Te'liften men'etmekle beraber en mühim Sözler ve Risaleler, en sıkıntılı ve hastalıklı zamanımda, en sür'atli bir tarzda yazılması; doğrudan doğruya bir İnâyet-i İlâhiyye ve bir İkrâm-ı Rabbânî ve bir Kerâmet-i Kur'aniyye olmazsa nedir?

Hem, hangi Kitab olursa olsun (böyle Hakaik-ı İlâhiyyeden ve İmâniyyeden bahsetmiş ise) -alâ külli hâl- bir kısım mesâili, bir kısım İnsanlara zarar verir.. ve zarar verdikleri için, her mes'ele herkese neşredilmemiş. Halbuki şu Risaleler ise; şimdiye kadar hiç kimsede, -çoklardan sorduğum halde- sû-i te'sir ve aksülâmel ve tahdiş-i ezhan gibi bir zarar vermedikleri, doğrudan doğruya bir İşâret-i Gaybiyye ve bir İnâyet-i Rabbâniyye olduğu bizce muhakkaktır.

Altıncı İşâret: Şimdi bence kat'iyyet peyda etmiştir ki; ekser hayatım, ihtiyar ve iktidarımın şuur ve tedbirimin haricinde öyle bir

tarzda geçmiş ve öyle garib bir sûrette ona cereyan verilmiş, tâ Kur'an-ı Hakîme Hizmet edecek olan bu nevi Risaleleri netice versin. Âdetâ bütün Hayat-ı İlmiyyem, Mukaddemât-ı İhzariyye hükmüne geçmiş. Ve Sözlere ile İ'caz-ı Kur'anın İzharı, Onun neticesi olacak bir sûrette olmuştur. Hattâ şu yedi sene nefyimde ve gurbetimde ve sebebsiz ve arzusun hilâfında tecerrüdüm: ve meşrebime muhalif yalnız bir köyde imrar-ı hayat etmekliğim; ve eskidenberi ülfet ettiğim hayat-ı içtimaiyyenin çok rabıtalardan ve kaidelerinden nefret edip terketmekliğim; doğrudan doğruya bu Hizmet-i Kur'aniyyeyi hâlis, sâfi bir sûrette yaptırmak için bu vaziyet verildiğine şüphem kalmamıştır. Hattâ çok def'a bana verilen sıkıntı ve zulmen bana karşı olan tazyikat perdesi altında, bir Dest-i İnâyet tarafından, merhametkârane, Kur'anın Esrarına hasr-ı fikr ettirmek ve nazarı dağıtmamak için yapılmıştır kanaatindeyim. Hattâ eskiden mütalâaya çok müştak olduğum halde, bütün bütün sair kitapların mütalâasından bir men', bir mücanebet Ruhuma verilmişti. Böyle gurbette medâr-ı teselli ve ünsiyet olan mütalâayı bana terkettiren, anladım ki, doğrudan doğruya Âyât-ı Kur'aniyyenin Üstad-ı Mutlak olmaları içindir.

Hem yazılan Eserler, Risaleler -ekseriyet-i mutlakası- hariçten hiçbir sebep gelmiyerek, Ruhumdan tevellüd eden bir hâcete binaen, âni ve defî olarak İhsan edilmiş. Sonra bâzı dostlarıma gösterdiğim vakit demişler: "Şu zamanın yaralarına devadır." İntişar ettikten sonra ekser Kardeşlerimden anladım ki, tam şu zamandaki ihtiyaca muvafık ve derde lââyık bir ilâç hükmüne geçiyor.

İşte ihtiyar ve şuurumun dairesi haricinde, mezkûr hâletler ve sergüzeşt-i hayatım ve Ulûmların enva'larındaki hilâf-ı âdet ihtiyarsız tettebbuatım, böyle bir Netice-i Kudsiyyeye müncer olmak için, kuvvetli bir İnâyet-i İlâhiyye ve bir İkrâm-ı Rabbânî olduğuna bende şüphe bırakmamıştır.

Yedinci İşâret: Bu Hizmetimiz zamanında, beş-altı sene zarfında, bilâmübalâğa yüz Eser-i İkrâm-ı İlâhî ve İnâyet-i Rabbâniyye ve Kerâmet-i Kur'aniyyeyi gözümüzle gördük. Bir kısmını, Onaltıncı Mektubda işâret ettik; bir kısmını, Yirmialtıncı Mektubun Dördüncü Mebhasının mesâil-i müteferrikasında bir kısmını, Yirmisekizinci Mektubun Üçüncü Mes'elesinde beyan ettik. Benim yakın arkadaşlarım bunu biliyorlar. Dâimî arkadaşım Süleyman Efendi

çoklarını biliyor. Hususan, Sözler'in ve Risalelerin Neşrinde ve tashiha-tında ve yerlerine yerleştirmekte ve tesvid ve tebyîzinde, fevkalme'mûl Kerametkârâne bir Teshilâta mazhar oluyoruz; Kerâmet-i Kur'aniyye olduğuna şüphemiz kalmıyor. Bunun misâlleri yüzlerdir.

Hem maîşet hususunda o kadar şefkatle besleniyoruz ki; en küçük bir Arzu-yu Kalbimizi, bizi istihdam eden Sâhib-i İnâyet tatmin etmek için fevkalme'mul bir sûrette İhsan ediyor. Ve hâkezâ... İşte bu hal, gayet kuvvetli bir İşâret-i Gaybiyyedir ki, biz istihdam olunuyoruz; hem Rızâ Dairesinde, hem İnâyet altında bize Hizmet-i Kur'aniyye yaptırılıyor.

الْحَمْدُ لِلَّهِ هَذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّي

سُبْحَانَكَ لَا عِلْمَ لَنَا إِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ صَلَاةً تَكُونُ لَكَ رِضَاءً وَ لِحَقِّهِ آدَاءٌ وَعَلَى آلِهِ
وَصَحْبِهِ وَسَلَّمَ تَسْلِيمًا كَثِيرًا آمِينَ

Mahrem bir suale cevaptır

Şu Sırr-ı İnâyet, eskiden mahremce yazılmış. Ondördüncü Söz'ün âhirine ilhak edilmişti; her nasılsa ekser müstensihler unutup yazmamışlardı; demek münasip ve lâyük mevkii burası imiş ki, gizli kalmış.

Benden suâl ediyorsun: "Neden Senin Kur'andan yazdığın Sözlerde bir Kuvvet, bir Te'sir var ki, Müfessirlerin ve Âriflerin sözlerinde nâdiren bulunur. Bâzan bir satırda, bir sahife kadar Kuvvet var; bir sahifede, bir Kitab kadar Te'sir bulunuyor?..."

Elcevab: Şeref, İ'caz-ı Kur'ana aid olduğundan ve bana aid olmadığından, bilâperva derim: "Ekseriyet îtibariyle öyledir." Çünkü:

Yazılan Sözler tasavvur değil, Tasdiktir; teslim değil, İmandır; Mârifet değil, Şehadettir, Şuhuddur; taklid değil, Tahkikdir; iltizam değil, İz'andır; tasavvuf değil, Hakikattır; dâva değil, dâva içinde Bürhandır. Şu Sırrın Hikmeti budur ki:

Eski zamanda Esasât-ı İmanîyye mahfuzdu, Teslim kavî idi. Teferruatta, Âriflerin Mârifetleri delilsiz de olsa Beyanatları makbûl idi; kâfi idi. Fakat şu zamanda dalâlet-i fenniyye, elini, Esâsâta ve Erkâna uzatmış olduğundan, her derde lâyük devâyı ihsan eden Hakîm-i Rahîm olan Zât-ı Zülcelâl, Kur'an-ı Kerîmin en parlak Mazhar-ı İ'cazından olan temsilâtından bir şu'lesini; acz ve zaafıma, fakr ve ihtiyacıma merhame-

ten, Hizmet-i Kur'ana aid yazılarıma İhsan etti. **فَلِلَّهِ الْحَمْدُ**, Sırr-ı Temsil dürbiniyle, en uzak Hakikatlar gayet yakın gösterildi. Hem Sırr-ı Temsil cihetül-vahdetiyle, en dağınık mes'eleler toplattırıldı. Hem Sırr-ı Temsil merdiveniyle, en yüksek Hakaika kolaylıkla yetiştirildi. Hem Sırr-ı Temsil penceresiyle, Hakaik-ı Gaybiyyeye, Esâsât-ı İslâmiyyeye Şuhuda yakın bir Yakîn-i İmanîyye hâsıl oldu. Akıl ile beraber vehim ve hayâl, hattâ nefis ve hevâ teslime mecbur olduğu gibi, şeytan dahi teslim-i silâha mecbur oldu.

Elhâsıl: Yazılarımda ne kadar güzellik ve Te'sir bulunsa, ancak Temsilât-ı Kur'aniyyenin Lemeâtındandır. Benim hissem, yalnız şiddet-i ihtiyacımla Talebdir ve gayet aczimle Tazarrumdur. Derd benimdir, Devâ Kur'anındır.

Yedinci Mes'elenin Hâtimesidir

Sekiz İnâyet-i İlâhiyye sûretinde gelen İşârât-ı Gaybiyyeye dair gelen veya gelmek ihtimâli olan evhâmı izâle etmek ve bir Sırr-ı Azim-i İnâyeti beyan etmeye dairdir. Şu Hâtime "Dört Nükte"dir.

Birinci Nükte: Yirmisekizinci Mektubun Yedinci Mes'elesinde, yedi sekiz küllî ve mânevî İnâyât-ı İlâhiyyeden hissettiğimiz bir İşâret-i Gaybiyyeyi, "Sekizinci İnâyet" nâmiyle "Tevâfukat" tâbiri altındaki nakşda o İşârâtın cilvesini gördüğümüzü iddia etmiştik. Ve iddia ediyoruz ki; bu yedi-sekiz küllî İnâyâtlar o derece kuvvetli ve kat'îdirler ki, herbirisi tek başıyla o İşârât-ı Gaybiyyeyi isbat eder. -Farz-ı muhal olarak- bir kısmı zaif görölse hattâ inkâr edilse, o İşârât-ı Gaybiyyenin kat'iyyetine hâlel vermez. O sekiz İnâyâtı inkâr edemiyen, o İşârâtı, inkâr edemez. Fakat tabakat-ı nâs muhtelif olduğu, hem kesretli tabaka olan tabaka-i avam gözüne daha ziyade îtimad ettiği için, o sekiz İnâyâtın içinde en kuvvetlisi değil, belki en zâhirîsi Tevafukat olduğundan; -çendan ötekiler daha kuvvetli, fakat bu daha umumî olduğu için- ona gelen evhamı def'etmek maksadiyle, bir muvazene nev'inden; bir Hakikatı beyan etmeye mecbur kaldım. Şöyle ki:

O zâhirî İnâyet hakkında demiştik: Yazdığımız Risalelerde **قُرْآن**

Kelimesi ve **رَسُولِ الْكَرِيمِ** Aleyhissalâtü Vesselâm Kelimesinde öyle bir derece Tevafukat görünüyor ki, hiçbir şüphe bırakmıyor ki, bir Kasd ile Tanzim edilip, müvazî bir vaziyet verilir. Kasd ve İrade ise, bizlerin olmadığına delilimiz: Üç-dört sene sonra muttali' olduğumuzdur. Öyle ise, bu Kasd ve İrade bir İnâyet Eseri olarak gaybîdir. Sırf İ'caz-ı Kur'an ve Mu'cizat-ı Ahmediyyeyi te'yid sûretinde ve iki Kelimede Tevafuk sûretinde o garib vaziyet verilmiştir. Bu iki Kelimenin Mübarekiyeti, İ'caz-ı Kur'an ve Mu'cizat-ı Ahmediyyeye bir Hâtem-i Tasdik olmakla beraber; sair misil Kelimeleri dahi, ekseriyet-i azîme ile Tevafuka mazhar etmişler; fakat onlar, birer sahifeye mahsus; şu iki Kelime, bir iki Risalenin umumunda ve ekser Risalelerde görünüyor. -Fakat mükerrer demişiz- Bu Tevafukun aslı sâir Kitablarda da çok bulunabilir; amma, Kasd ve İrade-i Âliyyeyi gösterecek bu derece garâbette değildir.. Şimdi bu dâvamızı çürütmek kabil olmadığı halde zâhir nazarlarda çürümüş gibi görmekte, bir iki cihet olabilir.

Birisi: Sizler, düşünüp, böyle bir Tevafuku rast getirmişsiniz diyebilirler... Böyle bir şey yapmak kasd ile olsa, rahat ve kolay bir şeydir. Buna karşı deriz ki: Bir dâvada iki şâhid-i sâdık kâfidir. Bu dâvamızdaki kasd ve irâdemiz taallûk etmiyerek, üç-dört sene sonra muttali' olduğumuza yüz şâhid-i sâdık bulunabilir. Bu münasebetle bir nokta söyleyeceğim. Bu Kerâmet-i İ'caziyye, Kur'an-ı Hakîm Belâgat cihetinde Derece-i İ'cazda olduğu nev'inden değildir. Çünkü: İ'caz-ı Kur'anda, kudret-i beşer o yolda giderek, o dereceye yetişemiyor. Şu Kerâmet-i İ'caziyye ise, kudret-i beşerle olamıyor; kudret, o işe karışamıyor. **(Hâşiye).**

Üçüncü Nükte: İşâret-i Hâssa, İşâret-i Âmmeye münasebetiyle bir Sırr-ı Dakik-ı Rububiyet ve Rahmâniyyete işâret edeceğiz.

Bir Kardeşimin güzel bir sözü var. O sözü, bu mes'eleye mevzu edeceğim. Sözü de şudur ki: Bir gün güzel bir Tevafukatı ona gösterdim. Dedi: "Güzel, zâten her Hakikat güzeldir; fakat bu Sözlerdeki Tevafukat ve Muvaffakiyet daha güzeldir." Ben de dedim: "Evet, herşey ya hakikaten güzeldir, ya bizzat güzeldir veya neticeleri îtibariyle güzeldir." Ve bu güzellik, Rububiyet-i Âmmeye ve Şümûl-ü Rahmete ve Tecelli-i Âmmeye bakar. Dediğin gibi, bu Muvaffakiyetteki İşâret-i Gaybiyye daha güzeldir. Çünkü bu, Rahmet-i Hâssaya ve Rububiyet-i Hâssaya ve Tecelli-i Hâssaya bakar bir sûrettedir. Bunu bir temsil ile fehme takrib edeceğiz. Şöyle ki:

Bir pâdişahın umumî saltanatı ve kanunu ile Merhamet-i Şâhânesi, umum efrad-ı millete teşmil edilebilir. Her ferd doğrudan doğruya o pâdişahın Lûtfuna, Saltanatına mazhardır. O sûret-i umumiycede, efradın çok münasebat-ı hususiyesi vardır.

İkinci cihet, pâdişahın İhsânât-ı Hususiyesidir ve Evâmir-i Hâssasıdır ki; Umumî Kanunun Fevkinde, bir ferde İhsan eder, İltifat eder, Emir verir.

(Hâşiye): Ondokuzuncu Mektubun Onsekizinci İşâretinde; bir Nûshada, bir sahifede dokuz **قُرْآن** Tevâfuk sûretinde bulunduğu halde birbirine hat çekdik, mecmuunda

مُحَمَّد Lâfzı çıktı. O Sahifenin mukabilindeki Sahifede sekiz **قُرْآن** Tevâfukla beraber, mecmuunda Lâfzullah çıktı.

Tevâfukatta böyle bedi' şeyler çok var. Bu Hâşiyenin meâlini gözümüzle gördük.

Bekir, Tevfik, Süleyman, Galib, Saîd.

İşte bu temsil gibi, Zât-ı Vâcibül-Vücud ve Hâlik-ı Hakîm ve Rahîm'in umumî Rubûbiyet ve Şümûl-ü Rahmeti noktasında herşey hissedardır; her şey'in hissesine isabet eden cihette hususî onunla münasebetdardır. Hem Kudret ve İrâde ve İlm-i Muhîtiyle her şey'e Tasarrufatı, her şey'in en cüz'î işlerine müdahalesi, Rububiyeti vardır. Herşey, her şe'ninde O'na muhtaçtır. O'nun İlim ve Hikmetiyle işleri görülür, tanzim edilir. Ne tabiatın haddi var ki, o Daire-i Tasarruf-u Rububiyetinde saklansın ve te'sir sâhibi olup müdahale etsin; ve ne de tesadüfün hakkı var ki, o hassas Mîzan-ı Hikmet Dairesindeki işlerine karışsın. Risalelerde -yirmi yerde- kat'î hüccetlerle tesadüf ve tabiatı nefyetmişiz ve Kur'an Kılınçıyla îdam etmişiz; müdahalelerini muhal göstermişiz. Fakat, Rububiyet-i Âmmedeki Daire-i Esbab-ı Zâhiriyyede, ehl-i gafletin nazarında, hikmeti ve sebebi bilinmiyen işlerde, tesadüf nâmını vermişler. Ve hikmetleri ihâta edilmeyen bâzı Ef'âl-i İlâhiyyenin Kanunlarını (tabiat perdesi altında gizlenmiş) görememişler, tabiata müracaat etmişler. İkincisi; Hususî Rububiyetidir ve Has İltifat ve İmdâd-ı Rahmânîsidir ki, Umumî Kanunların tazyikatı altında tahammül edemiyen ferdlerin İmdâdına Rahmân-ür-Rahîm İsimleri İmdâda yetişirler, hususî bir sûrette muavenet ederler, o tazyikattan kurtarırlar. Onun için her zîhayat, hususan İnsan, her anda Ondan istimdat eder ve meded alabilir.

İşte bu Hususî Rububiyetindeki İhsânâtı, ehl-i gaflete karşı da tesadüf altına gizlenmez ve tabiata havâle edilmez.

İşte bu Sırra binaendir ki, İ'caz-ı Kur'an ve İ'caz-ı Ahmediyyedeki İşârât-ı Gaybiyyeyi, hususî bir işâret telâkki ve îtikad etmişiz. Ve bir İmdâd-ı Hususî ve muannidlere karşı kendini gösterecek bir İnâyet-i Hâssa olduğunu yakîn ettik. Ve sırf Lillâh için ilân ettik. Kusur etmişsek ALLAH afvetsin.

آمین...

رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذْنَا إِنْ نَسِينَا أَوْ أَخْطَأْنَا

Kardeşlerim,

Size, Üstad ve Talebeler ve Ders Arkadaşları içinde faide verecek bir fikrimi beyan edeceğim. Şöyle ki :

Sizler -haddimin fevkinde- bir cihette Talebemsiniz.. ve bir cihette Ders arkadaşlarımsınız.. ve bir cihette muîn ve müşavirlerimsiniz.

Aziz Kardeşlerim, Üstâdınız lâyuhtî değil; Onu hatâsız zannetmek hatâdır. Bir bahçede çürük bir elma bulunmakla, bahçeye zarar vermez; bir hazinede silik para bulunmakla, hazineyi kıymetten düşürmez. Hasenenin on sayılmasıyla, seyyienin bir sayılmak Sırrıyla, insâf odur ki; bir seyyie, bir hatâ görünse de, sâir Hasenata karşı Kalbi bulandırıp i'tiraz etmemektir. Hakâika dair mesâilde, külliyyatları ve bazan da tafsîlâtları Sünûhât-ı İlhâmiye nev'inden olduğundan; hemen umumiyetle şübhe-sizdir, kat'îdir.

Biliniz, Kardeşlerim ve Ders Arkadaşlarım! Benim hatâmı gördüğünüz vakit serbestçe bana söylemeniz mesrur olacağım. Hattâ başıma vursanız, Allah râzı olsun diyeceğim. Hakkın hâtırını muhafaza için, başka hatırlara bakılmaz. Nefs-i emmârenin enâniyeti hesabına, Hakkın hâtırı olan; bilmediğimiz bir Hakikatı müdafaa değil,

عَلَى الرَّأْسِ وَالْعَيْنِ kabul ederim.

Bilirsiniz ki, şu zamanda, şu Vazife-i İmaniye çok mühimdir; benim gibi zaif, fikri çok cihetlerle inkısam etmiş bir bîçâreye yükletmemeli; elden geldiği kadar yardım etmeli.

Cenâb-ı Hakk, Kemâl-i Rahmetinden, iki senedir ciddî Hakâika nisbeten; yemişler, fâkiheler nev'inden Tevâfukat-ı Latîfe ile ezhânımızı taltif etti, zihnimizi neş'elendirdi. Kemâl-i Merhametinden, o Tevâfukat-ı Latîfe meyveleriyle ciddî bir Hakikat-ı Kur'âniyeye zihnimizi sevk etti ve Ruhumuza, o meyveleri gıda ve kut yaptı. Hurma gibi hem fâkihe, hem kut oldu. Hem Hakikat, hem zînet ve meziyyet birleşti.

Kardeşlerim, bu zamanda, dalâlet ve gaflete karşı pek çok mânevî kuvvete muhtacız. Maatteessüf, ben şahsım itibariyle çok zaif ve müflisim. Hârika Kerametim yok ki bu Hakâiki onunla isbat edeyim. Ve Kudsî bir Himmetim yok ki Onunla Kulûbu celb edeyim. Ulvî bir Deham yok ki onunla Ukûlü teshir edeyim. Belki, Kur'ân-ı

Hakîm'in Dergâhında bir dilenci Hâdim hükmündeyim. Bu muannid ehl-i dalâletin inadını kırmak ve insâfa getirmek için Kur'ân-ı Hakîm'in Esrârından bazan istimdad ederim. Kerâmat-ı Kur'âniye olarak, Tevâfukatta bir İkrâm-ı İlâhî hissettim, iki Elimle sarıldım. Evet Kur'ân'dan tereşşuh eden "İşârâtül-İ'câz" ve "Risâle-i Haşir"de kat'î bir işaret hissettim. Emsalleri bulunsun bulunmasın, bence bir Kerâmet-i Kur'âniye'dir.

* * *

Aziz Sıddık Çalışkan Kardeşim,

Senin gördüğün Vazife-i Kur'âniyenin hepsi mübarektir. Cenâb-ı Hak sizi muvaffak etsin, fütur vermesin, Şevkinizi arttırsın. Uhuvvet için bir Düstur beyan edeceğim. O düsturu cidden nazara almalısınız. Hayat, Vahdet ve İttihadın neticesidir. İmtizackârâne İttihad gittiği vakit, manevî Hayat da gider.

وَلَا تَنَازَعُوا فَتَفْشَلُوا وَتَذْهَبَ رِيحُكُمْ işâret ettiği gibi,

Tesanüd bozulsa Cemâatın tadı kaçır.

Bilirsiniz ki; üç | (elif) ayrı ayrı yazılsa, kıymeti üçtür; Tesanüd-ü

Adedî ile yazılsa, yüz onbir kıymetinde olduğu gibi, sizin gibi üç-dört Hâdim-i Hak, ayrı ayrı ve Taksîmül-A'mâl olmamak cihetiyle hareket etseler; kuvvetleri üç-dört adam kadardır. Eğer hakikî bir Uhuvvetle, birbirinin Faziletleriyle iftihar edecek bir Tesanüdle, birbirinin aynı olmak derecede bir Tefâni sırrıyla hareket etseler; o dört adam, dört yüz adam kuvvetinin kıymetindedirler. Sizler, koca Isparta'yı değil, belki büyük bir memleketi tenvir edecek elektriklerin makinistleri hükmündesiniz... Makinenin çarkları birbirine muavenete mecburdur. Birbirini kıskanmak değil, belki bilâkis birbirinin fazla kuvvetinden memnun olurlar. Şuurlu farz ettiğimiz bir çark, daha kuvvetli bir çarkı görse memnun olur; çünkü Vazifesini tahfif ediyor. Hak ve Hakikatın, Kur'ân ve İmanın Hizmeti olan büyük bir Hazine-i Âliyeyi omuzlarında taşıyan Zatlar; kuvvetli omuzlar altına girdikçe iftihar eder, minnettar olur, şükreder. Sakın birbirinize tenkid kapısını açmayınız. Tenkid edilecek, Kardeşlerinizden hariç dairelerde çok var. Ben nasıl meziyetinizle iftihar ediyorum;

o meziyetlerden ben mahrum kaldıkça, sizde bulunduğundan memnun oluyorum; kendimindir telâkkî ediyorum. Siz de Üstadınızın Nazariyle birbirinize bakmalısınız.. âdeta her biriniz, ötekinin Faziletlerine nâşir olunuz.

Said Nursî

* * *

Sevgili ve Muhterem Üstadım,

"Söz"lerinizin, yani Risalelerinizin herbiri, birer Deva-yı Azîmdir. "Söz"lerinizden, pek çok Feyz alıyorum. O kadar ki, okudukça tekrar etmeyi istiyorum. Ve tekrarında duyduğum İlâhî bir zevki târif edemeyeceğim. Bugün "Söz"lerinizden değil hepsini, bir tanesini alan insafla okursa hakkı teslime; ve münkir ise, gittiği yolu terke; fâsık ise, tevbeye mecbur olacağına kat'iyyen ümitvârim...

Husrev

* * *

Nur Risalelerine çok müştak ve onların mütalâasından İntibaha gelen bir doktora yazılan Mektubdur:

Merhaba, ey kendi hastalığını teşhis edebilen bahtiyar doktor, samimî ve aziz dostum!

Senin hararetili Mektubunun gösterdiği İntibah-ı Ruhî, şâyân-ı tebrik-tir.

Biliniz ki, mevcudat içinde en kıymettar, Hayattır; ve vazifeler içinde en kıymettar, Hayata Hizmettir; ve Hidemat-ı Hayatiye içinde en kıymettar, Hayat-ı Fânîyenin Hayat-ı Bâkîyeye inkılâb etmesi için sa'y etmektir. Şu hayatın bütün kıymeti ve ehemmiyeti ise, Hayat-ı Bâkîyeye çekirdek ve mebde' ve menşe' cihetindendir. Yoksa, Hayat-ı Ebediyeyi zehirleyecek ve bozacak bir tarzda şu hayat-ı fânîyeye hasr-ı nazar etmek; ânî bir şimşeği, sermedî bir güneşe tercih etmek gibi bir divâneliktir. Hakikat nazarında herkesten ziyade hasta olan, maddî ve gâfil doktorlardır. Eğer Eczahâne-i Kudsiye-i Kur'âniyeden tiryâk-misâl İmanî İlâçları alabilseler, hem kendi hastalıklarını, hem beşeriyetin yaralarını tedavi ederler.

إِنْ شَاءَ اللَّهُ, senin şu İntibahın senin yarana bir merhem oldacağı gibi, seni dahi doktorların marazına bir ilâç yapar.

Hem bilirsin; me'yus ve ümitsiz bir hastaya manevî bir teselli, bazan bin ilâçtan daha nâfî'dir. Halbuki tabiat bataklığında boğulmuş bir tabib, o bîçâre marîzin elîm ye'sine bir zulmet daha katar. **إِنْ شَاءَ اللَّهُ**, bu İntibahın, seni öyle bîçârelere medar-ı tesellî ve nurlu bir tabib yapar.

Bilirsin ki ömür kısadır, lüzumlu işler pek çoktur. Acaba benim gibi sen dahi kafanı teftiş etsen, malûmâtın içinde ne kadar lüzumsuz, faidesiz, ehemmiyetsiz odun yığınları gibi câmid şeyleri bulursun. Çünkü ben teftiş ettim, çok lüzumsuz şeyleri buldum. İşte, o fennî mâlûmâtı, o felsefî maârifî; faideli, nurlu, ruhlu yapmak çaresini aramak lâzımdır. Sen dahi, Cenâb-ı Hak'tan bir İntibah iste ki; senin Fikrini, Hakîm-i Zülcelâl'in hesabına çevirsin, o odunlara bir ateş verip nurlandırsın; lüzumsuz maârif-i fenniye, kıymettar Maârif-i İlâhiye hükmüne geçsin.

Zeki dostum! Kalb çok arzu ederdi; Ehl-i fenden, Envâr-ı İmanîyeye ve Esrâr-ı Kur'âniyeye İhtiyak derecesinde ihtiyacını hissetmek cihetinde Hulûsî Bey'e benzeyecek adamlar ileri atılsın. Hem madem, Sözlere, senin Vicdanınla konuşabilirler; her bir Söz'ü, şahsımdan değil, belki Kur'an'ın Dellâlından sana bir Mektubtur ve Eczahâne-i Kudsiye-i Kur'âniye'den birer reçetedir farzet. Gaybûbet içinde, hâzırâne bir musâhabe dairesini onlarla aç. Hem arzu ettiğin vakit bana mektub yaz; ben cevap vermesem de gücenme. Çünkü eskiden beri mektupları pek az yazarım. Hattâ üç senedir, Kardeşimin çok mektuplarına karşı, bir tek cevap yazdım.

Said Nursî

* * *

RİSALE-İ NUR TESVİDİNDE ÇOK HİZMETİ SEBKAT EDEN TEMİZ KALBLİ, İHLÂSLI BİR HÂFİZ, MÜDAKKİK BİR HOCA OLAN HÂFİZ HÂLİD'İN BİR FIKRASIDIR

Risale-i Nur'un Müellifi Bediüzzaman, Nâdire-i Cihan, Hâdim-i Kur'ân Said Nursî hakkında hissiyatımdan binden birini beyân ediyorum :

Üstadım, kendisi Nur İsm-i Celîline mazhardır. Bu İsm-i Şerîf, kendileri hakkında bir İsm-i A'zamdır. Kendi karyesinin adı Nurs, vâlidesinin ismi Nuriye, Kadîrî Üstadının ismi Nureddin, Nakşî Üstadının ismi, Seyyid Nur Muhammed, Kur'ân Üstadlarından Hâfız Nuri, Hizmet-i Kur'âniyede hususî İmamı Zinnûreyn, Fikrini ve Kalbini tenvir eden Âyet-i Nur olması ve müşkil mesâilini izaha vâsita olan Nur temsilâtı gayet kıymettardır. Resâilin mecmuuna "Risale-i Nur" tesmiyesi, Nur İsmi Onun hakkında İsm-i A'zam olduğunu te'yid etmektedir. "Risale-i Nur" adlı hârika Te'lifatının bir kısmı Arabî olmakla beraber, Risale-i Nur Eczaları şimdiye kadar yüz ondokuza bâliğ olmuştur (*). Her bir Risale kendi mevzuunda Hârikadır. Gayet yüksek olmakla beraber "Onuncu Söz" ismiyle iştihar eden, Haşre aid olan Risalesi pek Hârikadır, câmi'dir. Ulemaca sırf naklî olan Haşri ve Neşri, gâyet kuvvetli ve kat'î Delâil-i Akliye ile isbat etmiştir. Onunla çokları İmanını kurtarmış.

هُوَ الَّذِي جَعَلَ الشَّمْسَ ضِيَاءً وَالْقَمَرَ نُورًا

Âyetinin Sırriyle diyebilirim ki: Risale-i Nur; bir Kamer-i Mârifettir ki, Şems-i Hakikat olan Kur'ân-ı Mu'cizül-Beyân'dan Nurunu istifâza eylemiş ki,

نُورُ الْقَمَرِ مُسْتَفَادٌ مِنَ الشَّمْسِ

olan meşhur kaziye-i felekiyyeye mâsadak olmuştur.

Hem diyebilirim ki: Üstadım; Kur'ân hakkında bir kamer hükmünde olup, Semâ-i Risâletin Şemsi olan Resûl-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'dan Nûru istifade edip "Risale-i Nur" şeklinde tezâhür etmiş.

(*): Şimdi yüz otuz'a bâliğ olmuştur.

Üstadım başkalarında nâdiren bulunan mümtaz hasletlerin zâhirî tavrının pek fevkinde bir vaziyet gösteriyor. Zâhir hâle bakılsa; ilm-i hâli bilmiyor gibi görünür, birden bakarsın bir deryâ kesiliyor. Me'zun olduğu miktarı, Resûl-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'dan istifade derecesi nisbetinde söyler. Resûl-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'dan istifadesi olmadığı vakitlerde, yeni ay gibi mahviyet gösterir. "Bende Nur yok, kıymet yok" der. Bu hasleti de tam tevazu'dur, ve **مَنْ تَوَاضَعَ رَفَعَهُ اللَّهُ** Hadîsiyle, tam âmil olmasıdır.

İşte; bu haslet icabatındandır ki, bizim gibi Talebelerinden bazı Mesâil-i İlmiyede muhalefet bulunsa, onların sözlerini içinde arar; Hak bulduğu vakit Kemâl-i Tevâzu' ile ve lezzetle kabul ederek teslim eder.

مَا شَاءَ اللَّهُ, siz benden daha iyi bildiniz. Allah râzı olsun." der. Hak ve Hakikatı, nefsin gurur ve enâniyetine daima tercih eder. Hattâ ben bazı mes'elelerde muhalefet ediyordum. Bana karşı gayet mültefit, memnu-nâne bir tavır alır; eğer yanlış yapsam, güzelce damarıma dokunmayarak beni îkaz eder. Eğer güzel birşey söylemiş isem, çok memnun olur.

Üstadım; bilhassa Hikmet-i Hakikiye fenninde, yâni Hikmet-i Şeriat ve İslâmiyet noktasında pek Hârikadır ve hikmet-i beşeriyede dahi çok ileridir. Hattâ o İlimde Eflâtun ve İbn-i Sînâ'yı geçmiş diyebilirim. Bundan onüç sene evvel; Darü'l-Hikmeti'l-İslâmiye Âzâsından iken, küçüktenberi, şimdiye kadar İzn-i İlâhî ile Onun bir Muîni ve Nâsırı ve Muhafızı olan Kutb-u Rabbânî ve Kandil-i Nurânî Abdülkadir-i Geylânî (R.A.) Hazretlerinin "Fütûhu'l-Gayb" Risalesini tefe'ülen açtığı esnâda,

أَنْتَ فِي دَارِ الْحِكْمَةِ فَاطْلُبْ طَبِيبًا يُدَاوِي قَلْبَكَ

İbâresi çıktı. O İbâre, Onun hakkında pek mânidar olarak, Eski Saidi (R.A.) Yeni Saide (R.A.) çevirmesine sebebiyet vermiştir. Eski Said olduğu zamanlarda, ingilizlerin dinî suallerine gayet lâtif ve müskit bir cevap vermiştir. Ve İlm-i Mantıkta, İbn-i Sina'nın te'lifatından geçecek **"Tâlikat"** namında hârika bir Risalesi var. İşkâl-i mantıkıyeyi "Kıyâs-ı İstikrâî" cihetiyle on bine kadar iblâğ edip, hiçbir Âlimin yetişemediği bir derece-i ihata göstermiş. **"Sünühat"** isminde bir Risalesinde gördüm ki Resûl-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm

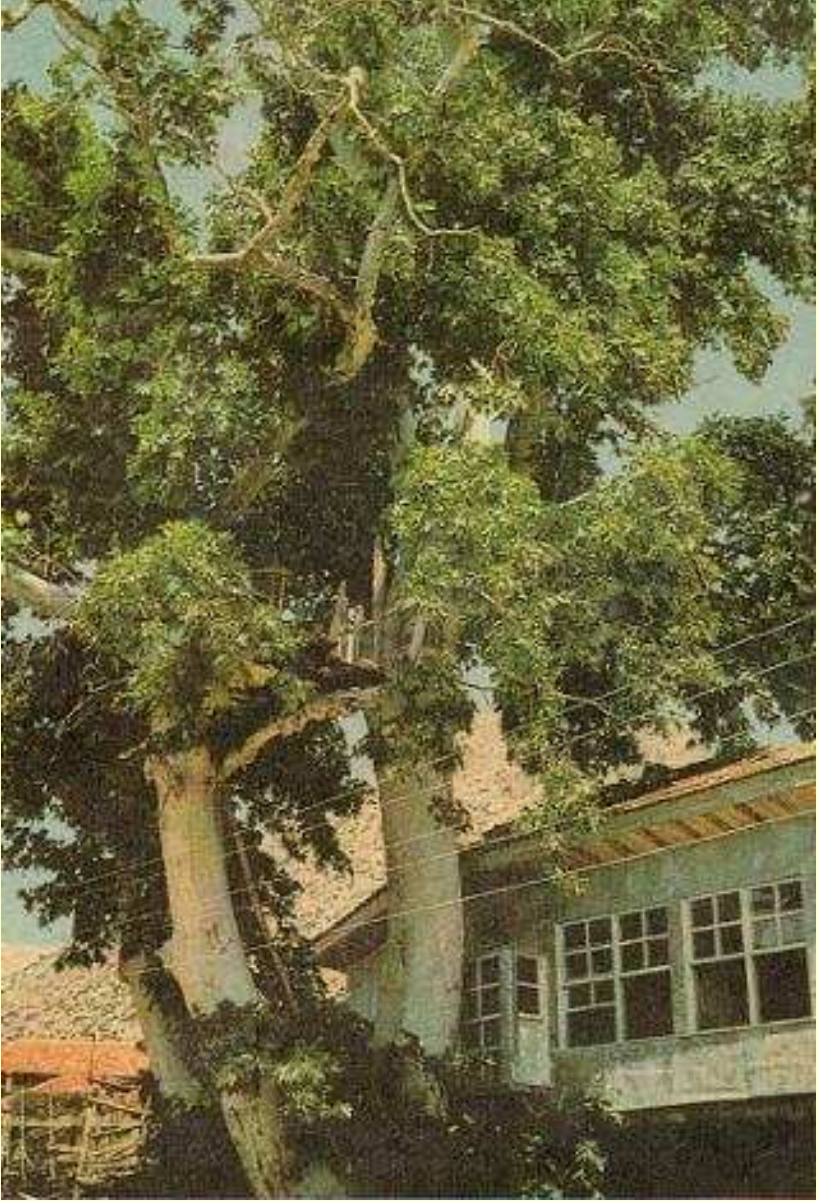
Âlem-i Mânada bir Medresede Ona Ders verdiğini görmüş; O Ders-i Mâneviyeye binaen "İşârâtü'l-İ'câz" namındaki hârika Tefsiri yazmış. Bana bir gün dedi ki :

- Harb-i Umumî hâdisat ve netâicleri mâni olmasa idi, İşârâtü'l-İ'câz'ı, Allah'ın İzniyle altmış cilt yazacaktım. **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** Risale-i Nur, âhiren, o mutasavver hârika Tefsirin yerini tutacak.

Üstadımla yedi-sekiz sene musahabetim esnâsında mühim meşhûdâtım çoktur. Fakat **الْقَطْرَةُ تَدُلُّ عَلَى الْبَحْرِ** mucibince, deryaya delâlet maksadı ile bu fıkra kâfi görüldü. Çünkü Üstadımdan iftirak zamanı idi; acele yazdım. Üstadım **وَالصَّاحِبِ بِالْجَنِّبِ** Âyetinin Sırriyle, çok def'a yanlarında beni musahib bulmak hakkını ve teveccüh Duasıyla yerine getireceklerine eminim.

Hâfız Hâlid

Üstad Hazretlerinin Barla'da 8,5 sene kaldığı Nur'un ilk Medresesi, önündeki muhteşem Çınar ağacı ile dallar arasında Tefekkür ve İbadet ettiği köşkü.

Üçüncü Kısım

Eskişehir Hayatı

Risale-i Nurun gittikçe inkişaf ettiğini, İman ve İslâmiyetin kuvvetlenmeye başladığını anlıyan gizli Din düşmanları, "Bediüzzaman; gizli cemiyet kuruyor, rejim aleyhindedir, rejimin temel nizamlarını yıkıyor!" gibi uydurma ve hükûmeti aldattıcı tertip ve ittihamlarla 1935 senesinde Eskişehir Ağır Ceza Mahkemesinde, idam kastıyla ve muhakkak surette mahkûm edilmesi direktifiyle hakkında dâva açtırılıyor. Bunun üzerine, Dahiliye Vekili ve Jandarma Umum Kumandanı, teçhiz edilmiş askerî bir kıt'a ile birlikte Ispartaya geliyorlar. Isparta - Afyon yolu boyunca süvari askerleri yerleştiriliyor. Isparta Vilâyeti ve civarı askerî birliklerle kontrol altında bulunduruluyor. Bir sabah vakti; mâsum ve mazlum Bediüzzaman İnzivagâhından çıkarılarak, Talebeleriyle beraber, elleri kelepçeli olarak kamyonlarla Eskişehir sevkediliyor. Yolda, Bediüzzaman ve Talebelerine yakın bir alâka duyan Müfreze Kumandanı Ruhi Bey, kelepçeleri çözdürüyor. Bu suretle, Namazlar kazaya bırakılmadan yola devam ediliyor. Hakikatı ve Bediüzzamanın mâsumiyetini idrak eden Müfreze Kumandanı, Bediüzzaman ve Talebelerinin bir dostu olmuştur...

Yüz yirmi Talebesiyle Eskişehir Hapishanesine getirilen Said Nursî, tam bir tecrid-i mutlak içerisinde alınarak, kendisine ve Talebelerine dehşetli işkenceler tatbikine başlanıyor... Bediüzzaman Said Nursî; kendisine yapılan bu işkence ve azablara rağmen, Otuzuncu Lem'a; ve Birinci ve İkinci Şualar' ı te'lif ediyor. Hapisteki birçok kimseler Üstad Bediüzzaman hapse girdikten sonra ıslah-ı nefis ederek mütedeyyin bir hale geliyorlar.

Gizli dinsizler, Isparta havalisinde: "Bediüzzaman ve Talebeleri idam edilecek" diye propagandalar yaptırarak, korku ve dehşet saçıyorlar (**Hâşiye**). Diğer taraftan Bediüzzaman hapse konulmasından mütevellid muhtemel bir isyan hareketinin vukuundan korkan istibdat ve ceberut devrinin hükûmet reisi, Şark Vilâyetlerine seyahate çıkıyor.

Halbuki Bediüzzaman, ömrü boyunca müsbet hareket etmeyi düstur edinmiş; "Birkaç adamın hatasıyla yüzer adamların zarar görmesine sebep olunamaz" demiştir. Bunun içindir ki, yapılan o kadar gaddarane zulümler esnasında bir tek hadise meydana gelmemiş ve Bediüzzaman Said Nursî, Talebelerine daima Sabır ve Tahammül ve yalnız İman ve İslâmiyete çalışmayı tavsiye etmiştir. Ve bu gibi evhamların, dinsizlik hesabına, maksad-ı mahsusla husule getirildiğini herkes anlamıştır. Bediüz-zaman yüz yirmi Talebesiyle beraber 1935 de Eskişehir Ağır Ceza Mahkemesine sevkediliyor. Anı yapılan araştırmalarla elde edilen bütün Risale ve Mektublar meydanda olduğu halde, mahkûmiyetlerini intaç edecek bir delile rastgelinelememiş ve neticede Kanaat-ı Vicdaniye ile keyfi bir surette Said Nursî'ye on bir ay ve on beş arkadaşına da altışar ay ceza vererek; mütebaki kalan yüz beş kişiyi beraat ettirmiştir. Halbuki isnad edilen suç sabit olsaydı, Bediüzzaman Said Nursî'nin idamına ve arkadaşlarının da hiç olmazsa ağır hapsine hükmedilecekti. Nitekim bu yersiz karara Bediüzzaman itiraz etmiş ve bu cezanın bir beygir hırsızına veya bir kız kaçırıcısına lâayık olduğunu belirterek kendisinin ya beraatına veya idamına veyahut yüz bir sene hapse mahkûmiyetine hükmedilmesini ısrarla istemiştir.

Burada, Harika bir hâdiseyi nakletmeden geçemiyeceğiz. Şöyleki:

Bediüzzaman hapiste iken, bir gün, o zamanın Eskişehir müddeiumu-mîsi

(**Hâşiye**): Evet; zulmün sonu, zalimin mahvına olarak öyle tecelli eder ve etmiştir ki; o plânları yapanlar, şimdi ölümün idam-ı ebedisine mahkûm bir vaziyette Cehennemin esfel-i safilinine yuvarlanmakta, tam mağlûbiyet ve Cehennem azabından daha şedid azablar içerisinde şevketi sönmüş olarak zelilâne bir ömür geçirmektedirler.

Bediüzzaman ise; İman ve İslâmiyetin bahadır ve Kahraman bir Hâdimi olarak, İslâmî bir İzzet ve İmanî bir şehadetle hâlâ yaşamakta, Kur'an ve İman Hizmetini devam ettirmekte ve İslâmî Zaferleriyle Müslüman Türk Milletine ve Âlem-i İslâma manevî Bayramlar idrak ettirmektedir.

Üstadı çarşıda görür. Hayret ve taaccüble ve vazifesine son vereceği ihtariyle, hapishane müdürüne:

- Ne için Bediüzzamanı çarşıya çıkardınız? Şimdi çarşıda gördüm, der. Müdür de :

- Hayır efendim. Bediüzzaman hapishanede, hattâ tecrid'dedir; bakınız, diye cevap verir.

Bakarlar ki, Üstad yerindedir. Bu hârika vakıa adliyede şayi olur. Hâkimler, "Bu hale Akıl erdiremiyoruz" diye birbirlerine naklederler. (Hâşiye).

* * *

(Hâşiye): Aynen bunun gibi bir vakıa da, Bediüzzaman Denizli hapsinde iken olmuştur. Üstadı, halk, iki-üç defa muhtelif Camilerde Sabah Namazında görür. Savcı işitir. Hapishane müdürüne pürhiddet:

- Bediüzzamanı Sabah Namazında dışarıya, Camiye çıkarmışsınız, der. Tahkikat yapar ki, Üstad hapishaneden dışarı kat'iyyen çıkarılmamış.

Eskişehir hapishanesinde iken de; bir Cuma günü, hapishane müdürü, kâtip ile otururken bir ses duyuyor:

- Müdür bey! Müdür bey!

Müdür bakıyor. Bediüzzaman yüksek bir sesle:

- Benim mutlaka bugün Ak Camide bulunmam lâzım.

Müdür:

- Peki Efendi Hazretleri, diye cevap veriyor. Kendi kendine: "Herhalde, Hoca Efendi kendisinin hapiste olduğunu ve dışarıya çıkamıyacağını bilemiyor" diye söylenir ve odasına çekilir. Öğle vakti; Bediüzzaman'ın gönlünü alayım, Ak Camiye gidemiyeceğini izah edeyim düşüncesiyle Üstadın koğuşuna gider. Koğuş penceresinden bakar ki, Bediüzzaman içeride yok! Hemen jandarmaya sorar, "İçeride idi, hem kapı kilitli" cevabını alır. Derhal Camiye koşar. Bediüzzaman'ın ileride, birinci Safda, sağ tarafta Namaz kıldığını görür. Namazın sonlarında Bediüzzamanı yerinde göremeyip, hemen hapishaneye döner; Hazret-i

Üstadın; **الله أكبر** diyerek Secdeye kapandığını hayretler içerisinde görür. (Bu hadiseyi bizzat o zamanki hapishane müdürü anlatmıştır.)

**BEDİÜZZAMAN SAİD NURSÎ'NİN ESKİŞEHİR
MAHKEMESİ MÜDAFAATINDAN BİR KISMI
1935**

Eskişehir mahkemesinde, Said Nursî'nin siyasî şeylerle meşgul olmadığı tahakkuk etmiş, sadece bir Âyet-i Kerimeyi tefsir eden bir Risalesinden dolayı ceza verilmiştir ki, Âyet-i Kerime tefsirinden dolayı bir Müfessiri cezalandırmak, dünyanın hiçbir mahkemesinde görülmemiştir; elbette ve elbette büyük bir adlî hatadır.

O Müdafaadan Bir Parça

Ey hey'et-i hâkime: Beni, dört - beş madde ile ittiham edip tevkif ettiler.

B i r i n c i M a d d e : İrtica fikriyle Dini âlet edip, emniyet-i umumiyeyi ihlâl edebilecek bir teşebbüs niyeti olduğu ihbar edilmiş.

E l c e v a b : Evvelâ; imkânât başkadır, vukuat başkadır. Herbir fert, çok adamları öldürebilmesi mümkündür. Bu imkân-ı katil cihetiyle mahkemeye verilir mi? Herbir kibrit, bir haneyi yakması mümkündür. Bu yangın imkânıyla kibritler imha edilir mi?

Saniyen: Yüzbin defa hâsâ! İştigal ettiğimiz Ulûm-u İmaniye, Rızâyı İlâhiyyeden başka hiçbir şeye âlet olamaz. Evet, Güneş Kamer'e peyk ve tâbi olmadığı gibi, Saadet-i Ebediyyenin nuranî ve kudsî Anahtarı ve Hayat-ı Uhreviyyenin bir Güneşi olan İman dahi, hayat-ı içtimaiyyenin aleti olamaz. Evet, bu Kâinatın en muazzam mes'elesi ve şu Hilkat-ı Âlemin en büyük Muamması olan Sırr-ı İmandan daha ehemmiyetli bir Mes'ele-i Kâinat yoktur ki, bu Mes'ele-i Sırr-ı İman ona âlet olsun.

Ey hey'et-i hâkime! Eğer bu işkenceli tevkifim, yalnız hayat-ı dünyeviyeme ve şahsıma aid olsa idi; emin olunuz ki, on seneden beri sükût ettiğim gibi yine sükût edecektim. Fakat tevkifim, çokların Hayat-ı Ebediyelerine ve muazzam Tılsım-ı Kâinatın keşfini tefsir eden Risale-i Nur'a aid olduğundan, yüz başım olsa ve her gün biri kesilse, bu Sırr-ı Azimden vaz geçmiyeceğim; ve sizin elinizden kurtulsam, elbette ecel pençesinden kurtulamıyacağım. Ben ihtiyarım, kabir kapısındayım. İşte o müdhiş Tılsım-ı Kâinat Keşşafı olan Kur'an-ı Hakîmin o muazzam keşfini göze gösterir bir surette tefsir

eden Risale-i Nur'un, o Tılsıma aid yüzer mes'elelerinden, bu herkesin başına gelecek olan ecele ve kabre aid yalnız bu Sırr-ı İmana bakınız ki:

Acaba; bu dünyanın bütün muazzam mesail-i siyasiyesi, ölüme ecel'e inanan bir adama daha büyük olabilir mi ki; bunu, ona alet etsin. Çünkü; vakit muayyen olmadığından, her vakit baş kesebilen ecel, ya idam-ı ebedîdir veyahud daha güzel bir Âleme gitmeye terhis tezkeresidir. Hiçbir vakit kapanmıyan kabir; ya hiçlik ve zulûmat-ı ebediye kuyusunun kapısıdır veyahud daha dâimî ve daha nuranî bâki bir dünyanın kapısıdır.

İşte; Risale-i Nur, Keşfiyat-ı Kudsiye-i Kur'aniyenin Feyziyle, iki kere iki dört eder derecesinde katıyyetle gösterir ki, eceli, idam-ı ebediden terhis vesikasına; ve kabri, dipsiz, hiçlik kuyusundan müzeyyen bir bahçe kapısına çevirmeleri, şüphesiz, kat'î bir çaresi var. İşte bu çareyi bulmak için, bütün dünya saltanatı benim olsa bilâterreddüd feda ederim. Evet, hakikî Akıl başında olan feda eder...

İşte efendiler, bu mes'ele gibi yüzer Mesail-i İmaniyeyi keşf ve izah eden Risale-i Nur'a, evrak-ı muzırğa gibi, haşa yüzbin defa haşa! siyaset cereyanlarına âlet edilmiş garazkâr Kitaplar nazariyle bakmak... Hangi insaf müsaade eder, hangi Akıl kabul eder, hangi kanun iktiza eder? Acaba istikbal Nesl-i Atisi ve hakikî istikbal olan Âhiretin Ehli ve Hâkim-i Zülcelâli, bu suali, müsebbiblerinden sormayacaklar mı? Hem, bu mübarek vatanda bu fitraten dindar millete hükmedenler, elbette dindarlığa tarafdar olması ve teşvik etmesi, vazife-i hâkimiyet cihetiyle lâzımdır. Hem madem; lâik cumhuriyet, prensibiyle bitarafane kalır ve o prensibiyle dinsizlere ilişmez; elbette dindarlara dahi bahaneler ile ilişmemek gerektir.

Salisen: Bundan on iki sene evvel Ankara reisleri, ingilizlere karşı "Hutuvat-ı Sitte" namındaki Mücahedatımı takdir edip, beni oraya istediler. Gittim. Gidişatları, benim ihtiyarlık hissiyatıma uygun gelmedi.

- Bizimle çalış, dediler.

Dedim:

- Yeni Said öteki dünyaya çalışmak istiyor, sizinle çalışamaz; fakat size de ilişmez.

Evet, ilişmedim ve ilişenlere de iştirâk etmedim. Çünkü: An'anât-ı Milliye-i İslâmiye lehinde istimal edilebilir bir deha-yı askerîyi, an'ane aleyhine çevirmeye maatteessüf bir vesile oldu. Evet; ben, Ankara reislerinde, hususan reisicumhurda bir deha hissettim ve dedim:

- Bu dehayı kuşkulandırmakla an'anât aleyhine çevirmek caiz değildir. Onun için, ne kadar elimden gelmişse dünyalarından çekindim, karışmadım. On üç senedenberi siyasetten çekildim; hattâ bu yirmi Bayramdır, bir - ikisinden başka umumlarında, bu gurbette, kendi odamda yalnız mahpus gibi geçirdim; tâ ki siyasete bulaşmam tevehhüm edilmesin. Hükûmetin işlerine ilişmediğime ve karışmak istemediğime delâlet eden:

Birinci Delil: On üç senedir, siyaset lisanı olan gazeteleri bu müddet zarfında hiç okumadığım dokuz sene oturduğum Barla köyünde, dokuz ay ikamet ettiğim Isparta'da dostlarım biliyorlar. Yalnız; Isparta tevkifhanesinde, gayet insafsız bir gazetecinin, dinsizcesine, Risale-i Nur'un Talebelerine hücumunun bir fıkrası, istemediğim halde kulağıma girdi.

İkinci Delil: On senedir Isparta Vilâyetinde bulunuyordum. Dünyanın çok tahavvülâtı içinde siyasete karışmak teşebbüsüne dâir hiçbir emare, hiçbir tereşşühat görülmediğidir.

Üçüncü Delil: Hiçbir hatıra gelmeyen, âni olarak benim ikametgâhım bastırıldı, tam taharrî edildi. On seneden beri en mahrem Evrakımı ve Kitablarımı aldılar. Hem vali dairesi, hem polis dairesi, bu Kitablarımda siyaset-i hükûmete ilişecek hiçbir maddeyi bulamadıklarını itiraf etmeleridir. Acaba; on sene değil, belki on ay benim gibi sebebsiz nefyedilen ve merhametsizce zulüm gören ve işkenceli tazyik ve tarassut edilen bir adamın en mahrem Evrakı meydana çıksa, zalimlerin yüzlerine savrulacak on madde çıkmaz mı?

Eğer denilse: "Yirmiden ziyade Mektubların yakalandı?" Ben de derim: O Mektublar, birkaç sene zarfında yazılmışlar. Acaba, on sene zarfında on dosta, on ve yirmi ve yüz Mektub çok mu? Madem muhabere serbesttir ve dünyanıza ilişmezler, bin olsa da bir suç teşkil etmezler.

Dördüncü Delil: Müsadere edilen bütün Kitablarımı görüyorsunuz

ki, siyasete arkalarını çevirip, bütün kuvvetleri ile İmana ve Kur'âna, Âhirete müteveccih olmalarıdır. Yalnız iki - üç Risalelerde Eski Said sükûtu terkederek bazı gaddar me'murların işkencelerine karşı hiddet etmiş; hükûmete değil, belki vazifesini su-i istimal eden o me'murlara itiraz eylemiş, mazlumane şekvasını yazmış. Fakat, yine o iki - üç Risaleyi mahrem deyip Neşrine izin vermedim, Has bir kısım dostlarıma münhasır kalmışlardır. Hükûmet ele bakar ve zâhire dikkat eder. Kalbe bakmak, gizli ve hususî işlere bakmak hakkı yoktur ki, herkes Kalbinde ve hanesinde istediğini yapabilir ve padişahları zemmeder, beğenmez.

Ezcümle: Yedi sene evvel -daha yeni ezan çıkmadan- bir kısım me'murlar Sarığıma, hem hususî Şafiîce İbadetime müdahale etmek istemelerine mukabil, bir kısa Risale yazıldı. Bir zaman sonra yeni ezan çıktı; ben o Risaleyi mahrem dedim, intişarını menettim. Hem; ezcümle, Darül - Hikmetil İslâmiyede bulunduğum zaman, Tesettür Âyeti aleyhinde avrupa'dan gelen itiraza karşı bir cevap yazmıştım. Bundan bir sene evvel, eski matbu Risalelerimden alınan ve "On Yedinci Lem'a" namındaki Risalenin bir mes'eleli olarak kaydedilmiş ve sonra "Yirmi Dördüncü Lem'a" ismini alan kısacık Tesettür Risalesi, ilerideki kanunlara temas etmemek için, o Tesettür Risalesini setrettim. Her nasılsa, yanlışlıkla bir yere gönderilmiş. Hem o Risale; medeniyetin, Kur'ânın Âyetine ettiği itiraza karşı, müskit ve ilmî bir cevaptır. Bu Hürriyet-i İlmiye, cumhuriyet zamanında elbette kayıd altına alınamaz.

Beşinci Delil: Dokuz senedir, bir köyde İnzivayı ihtiyar ettiğim; ve hayat-ı içtimaiyeden ve siyasetten sıyrılmak istediğim; ve bu defa gibi, müteaddid başıma gelen bütün işkencelere tahammül edip, dünya siyasetine karışmamak için bu on senede hiç müracaat etmediğimdir. Eğer müracaat etseydim, Barla yerine İstanbul'da oturabilirdim. Ve belki, bu defadaki gaddarane tevkifimin sebebi; müracaatsızlıktan küsen ve gururlarına dokunan Isparta Valisinin ve hükûmetin bazı me'murlarının garazlarından veya iktidarsızlıklarından habbeyi kubbe yapıp, Dahiliye Vekâletini evhamlandırmasıdır.

Elhasıl: Benim ile temas eden bütün dostlarım bilirler ki; siyasete değil karışmak, değil teşebbüs, belki düşünmesi dahi esas maksadıma ve Ahval-i Ruhiyeme ve Hizmet-i Kudsiye-i İmaniyeme

muhalifdir; ve olamıyor. Bana Nur verilmiş, siyaset topuzu verilmemiş. Bu halin bir Hikmeti şudur ki; Hakaik-i İmaniyeye müştak ve me'muriyet mesleğine giren bir çok zatları, bu Hakaik'e, endişeli ve tenkidkârane bakdırmamak, onlardan mahrum etmemek için, Cenab-ı Hak Kalbime siyasete karşı şiddetli bir kaçınmak ve bir nefret vermiştir kanaatındayım.

.....

Binbaşı Merhum Asım Bey isticvab edildi; eğer doğru dese, Üstadına zarar gelir ve eğer yalan dese, kırk senelik namuskârane ve müstakimane askerliğinin haysiyetine çok ağır gelir diye düşünüp, "Ya Rab, canımı al!" diyerek on dakikada Teslim-i Ruh eyledi. İstikamet Şehidi oldu. Ve dünyada hiçbir kanunun hata diyemeyeceği bir muavenet-i hayriyeye ve bir tasdike hata tevehhüm edenlerin çirkin hatalarına Kurban oldu. Evet; Risale-i Nur'dan tam Ders alan, bir su içer gibi, kolayca terhis tezkeresi telâkki ettiği ecel şerbetini içer. Eğer benden sonra dünyada kalan Kardeşlerimin teellümlerini düşünmeseydim, ben de, âlicenab Kardeşim Asım Bey gibi "Yâ Rab! Canımı da al." diyecektim. Her ne ise. Benim sebep-i ittihamımdan olan:

Ü ç ü n c ü M a d d e : Risale-i Nur'un müsaade-i hükûmet alınmadan İntişarı ve Hissiyat-ı İmaniyeyi kuvvetleştirmesiyle, ileride belki hükûmetin serbestane prensiplerine sed çeker ve emniyet-i umumiye-yi ihlâl eder.

Elcevab: Risale-i Nur, Nurdur. Nurdan zarar gelmez; siyaset topuzunu onüç senedenberi elinden atmıştır; ve bu vatanın ve bu milletin hayatlarının temel taşları olan Hakikat-ı Kudsiyeyi tesbit eder; ve bu mübarek milletin yüzde doksan dokuzuna zararsız menfaati olduğuna, eczalarını okuyan bütün zatları işhad edebilirim. Haydi biri çıksın, desin: "Bunda bir zarar gördüm". Ve, Saniyen: Benim matbaam yok ve müteaddit Kâtiblerim yok. Birisini zor ile bulabilirim. Ve Hüsn-ü Hattım yok. Yarım Ümmîyim, bir saatte ancak bir Sahifeyi çok noksan yazımla yazabilirim. Merhum Asım Bey gibi bazı Zatlar benim için bir yadigâr olarak güzel yazılarıyla yardım ettiler. Benim, çok hazin gurbetimdeki hatıratımı yazdılar. Sonra, o Envar-ı İmaniyeyi derdine tam derman bulan bir kısım zatlar onları okumak istediler ve okudular; Hayat-ı Ebediyelerine tam bir tiryak olduğunu Hakkalyakîn gördüler, kendilerine istinsah ettiler.

Elinize geçen ve nazar-ı teftişinizde bulunan "Fihriste Risalesi" gösteriyor ki; Risale-i Nur'un her bir cüz'ü, bir Âyet-i Kur'âniyyenin Hakikatını tefsir eder; ve hususan Erkân-ı İmaniyeye dair Âyetleri öyle vuzuhla tefsir eder ki, avrupa feylesoflarının bin senedenberi Kur'ân aleyhinde hazırladıkları hücum plânlarını ve esaslarını bozuyor. Şimdilik elinizde "İhtiyar Risalesi" nin On Birinci Ricasında binler İmanî ve Tevhidî Bürhanlardan bir tek Bürhan var. Nümune için ona bakınız; dikkat ediniz, dâvâm doğru mudur, yanlış mıdır? Anlarsınız. Hem bu vatana ve bu millete ne kadar menfaatli olduğunu, nümune için, Risale-i Nur'un Eczalarından olan "İktisad Risalesi" ve hastalara, İmandan gelen yirmi beş devalı Risale; ve ihtiyarlara, İmandan gelen onüç Rica ve Teselli Risaleleri, bu mübarek milletin yarısından ziyade bir yekûn teşkil eden fakirler, hastalar, ihtiyarlar taifelerine gayet kıymettar bir hazine-i servet ve tiryak ve ziya olduğunu insaf ile bakan herkes kabul eder kanaatındayım.

Hem vazife-i tahkikatınıza yardım için derim: Fihriste Risalesi yirmi senelik Risalelerimin bir kısmının Fihristesidir. İçindeki Risalelerin bir kısmının asılları Darülhikmetten başlar. Fihristedeki numaralar, te'lif tertibiyle değildirler. Meselâ: Yirmiikinci Söz, Birinci Söz'den daha evvel telif edilmiş ve Yirmiikinci Mektub, Birinci Mektup'dan daha evvel yazılmış. Bunlar gibi çok var...

Sâlisen: İman İlminden ibaret olan Risale-i Nur Eczaları, emniyet ve asayişî temin ve te'sis ederler. Evet, güzel seciyelerin ve iyi hasletlerin menşe' ve menbâ olan İman; elbette emniyeti bozmaz, temin eder. İmansızlıktır ki, seciyesizliği ile emniyeti ihlâl eder.

Hem bunu biliniz ki, yirmi - otuz sene evvel bir gazetede gördüm ki; ingilizlerin bir müstemlekât nâzırı demiş: "Bu Kur'ân Müslümanların elinde varken biz onlara hakikî hâkim olamayız.. Bunun kaldırılmasına ve çürütülmesine çalışmalıyız." İşte; bu kâfir muannidin bu sözü, otuz senedir nazarımı avrupa feylesoflarına çevirmiş olduğundan, nefsimden sonra onlar ile uğraşıyorum. Dahiliyeye pek bakamıyorum ve dahildeki kusuru, avrupa'nın hatası, ifsadıdır derim. Avrupa feylesoflarına hiddet

ediyorum, onları vuruyorum. **فَلِلَّهِ الْحَمْدُ**, Risale-i Nur, o muannid kâfirin hülyasını kırdığı gibi; maddiyyun, tabiiyyun feylesoflarını tam susturur bir vaziyete girmiştir. Dünyada, hangi şekilde olursa olsun, hiçbir hükûmet yoktur ki kendi memleketinin böyle Mübarek Mahsulünü ve sarsılmaz bir

Maden-i Kuvve-i Mâneviyesini yasak etsin ve Nâşirini mahkûm eylesin! Avrupa'da rahiblerin serbestiyeti gösteriyor ki; hiçbir kanun, târik-i dünya olanlara ve Âhirete ve İmana kendi kendine çalışanlara ilişmez.

Elhâsıl: On sene kadar sebebsiz bir nefye mahkûm; ihtilâttan, muhabereden memnu gurbettede bir ihtiyar adamın, Saadet-i Ebediyenin anahtarı olan İmanına dair Hâtırat-ı İlmiyesini yazmasını, dünyada hiçbir kanun ona yasak diyemez ve demez kanaatindeyim. Ve şimdiye kadar hiçbir Âlim tarafından tenkid edilmemesi, elbette o hatırat, Ayn-ı Hak ve Mahz-ı Hakikat olduğunu isbat eder.

Benim ittihamım ve tevkifime sebep gösterilen,

D ö r d ü n c ü M a d d e : Devletçe yasak edilen Tarikat dersini vermekle ihbar edilmiş olmaklığımdır.

Elcevab: Evvelâ, elinizdeki bütün Kitaplarım şahiddirler ki, ben Hakaik-i İmaniye ile meşgulüm. Hem müteaddid Risalelerde yazmışım ki: "Tarikat zamanı değil, belki İmanı kurtarmak zamanıdır. Tarikatsız Cennete giden pek çok, fakat imansız Cennete girecek yok. Onun için İmana çalışmak zamanıdır" diye beyan etmişim.

Sâniyen: On senedir Isparta Vilâyetinde bulunuyorum. Biri çıksın, bana: "Tarikat Dersi vermiş" desin. Evet, bazı Has Âhîret Kardeşlerime Ulûm-u İmaniye ve Hakaik-i Âliye Dersini Hocalık itibariyle vermişim. Bu, Tarikat Talimi değil, belki Hakikat Tedrisidir. Yalnız bu kadar var. Ben Şafîîyim, Namazdan sonraki Tesbihatım Hanefî Tesbihatından biraz farklıdır. Hem, Akşam Namazından Yatsı Namazına kadar ve Fecirden evvel, hiç kimseyi kabul etmemek şartıyla, kendi kendime günahlarımdan İstiğfar ve Âyetler okumak gibi şeylerle meşguliyetim var. Zannederim, dünyada hiçbir kanun bu hale yasak diyemez. Bu Mes'ele-i Tarikat münasebetiyle hükûmet ve mahkeme memurları tarafından benden soruluyor:

- Ne ile yaşıyorsun?

Elcevab: Dokuz sene ikamet ettiğim Barla halkının müşahedesiyle, Şiddet-i İktisad Berekâtiyle, tam Kanaat Hazinesiyle. Ekser günlerde her bir gün yüz para ile, bazı daha az bir masrafla yaşadığımı benimle temas eden dostlarım bilirler. Hattâ yedi sene zarfında; elbise, pabuç gibi şeylere yedi banknot ile idare ettim.

Hem, elinizde bulunan Tarihçe-i Hayatımın şهادetiyle, bütün hayatımda halkların hediye ve Sadakalarından istinkâf edip, en sadık dostlarımla hatırlarını rencide ederek hediyesini reddetmişim. Eğer mecburiyetle hediye almış isem, mukabilini vermek şartıyla aldığımı, bana hizmet eden dostlarımla bilirler. Darül-Hikmetil-İslâmiyede aldığım maaştan çoğunu, o zaman yazdığım Kitapların Tab'ına sarfettim; az bir kısmını, Hacca gitmek için sakladım. İşte o cüz'î para, İktisad ve Kanaat Berekâtiyle on sene bana kâfi geldi ve yüz suyumı döktürmedi; daha o mübarek paradan biraz var.

Ey heyet-i hâkime! Bu uzun ifâdâtımı dinlemekten usanmamak gerektir. Çünkü, yirmi - otuz Kitap, benim tevkifnamemin evrakı içine girmişler. Bu kadar itham evrakıma karşı, elbette bu uzun ifade kısa kalır. Ben, onüç senedir dünya siyasetine karışmadığımdan, kanunları bilmiyorum. Hem, kendimi müdafaa için aldatmağa tenezzül etmediğime Tarihçe-i Hayatım şahiddir. Ben, hakikat-i hali olduğu gibi beyan ettim. Sizin Vicdanınız var ve kanunların gadirsiz vech-i tatbiklerini bilirsiniz, hakkımda hükmünüzü verirsiniz. Bunu da biliniz ki: Bazı iktidarsız memurların iktidarsızlıklarından veya evhamlarından veya keçi ve kurt bahanesi nev'inden veya kendilerine pâyeye vermek veya hükûmete yaranmak fikriyle, yeni serbestî kanunlarının tatbiklerine zemin hazırlamak entrikalarından, hakkımda dürbün ile bakarak habbeyi kubbe gösterdiler. Sizlerden ümidimiz şudur ki; iktidarınızdan, onların evhamlarının kubbesinin habbe olduğunu göstermektir. Yani onların dürbünlerini aksine çevirip bakarsınız... Hem bir ricam var: Müsadere edilen Kitaplarımla, bin liradan ziyade bence kıymetleri var. Bana iade ediniz. Onların mühim bir kısmı on iki sene evvel Ankara kütüphanesine iftihar ve teşekkür ile kabul edildiğini, kütüphane nazırı gazete ile ilân etmiştir. Şimdilik hayatıma hükümleri geçen hey'etinizin reyile, bu ifademle bir suretini müddei-i umumîye verip beni bu zarara sokanlar aleyhinde ikame-i dâvâ etmek; ve bir suretini Dahiliye Vekâletine; ve bir suretini de Meclis-i Meb'usana vermek istiyorum.

YUKARIDAKİ MÜDAFAATIMIN BİRİNCİ TETİMMESİ

Beni istintak eden zatın ve hey'et-i hâkimenin nazar-ı dikkatlerine! Evvelki ifademe üç maddeyi ilâve ediyorum.

Birinci Madde: Bizi hayrette bırakan ve gayet şaşırtan ve bir garazı ihlas eden ve bil'iltizam hiçten bir sebep-i ittilham icad etmek nev'inden, musırrane, bir cemiyet ve teşkilât varmış gibi soruyorlar. "Bu teşkilâtı yapmak için nereden para alıyorsunuz?" diyorlar.

Elcevab: Evvelâ, ben dahi soranlardan soruyorum: Böyle bir cemiyet-i siyasiyenin, bizim tarafımızdan vücuduna dair hangi vesika, hangi emareler var; ve para ile teşkilât yaptığımıza hangi delil, hangi hüccet bulmuşlar ki, bu kadar musırrane soruyorlar? Ben, on senedir Isparta Vilâyetinde şiddetli tarassut altında bulunmuşum. Bir iki Hizmetkâr ve on günde bir - iki yolcudan başka adamları görmeyen garip, kimsesiz, dünyadan usanmış, siyasetten gayet şiddetle nefret etmiş; ve kuvvetli siyasî muhalif cemiyetlerin ne kadar aksülâmeller ile zararlı ve akîm kaldığını mükerrer müşahedatla görmüş; ve kendi kavim ve binler dostları içinde, en mühim fırsatta, siyasî cemiyet ve cereyanları reddetmiş ve karışmamış; ve İman-ı tahkikinin gayet Kudsî ve hiç bir şeyle zedelenmesi caiz olmayan Hizmeti bozmak ve ağraz-ı siyasî ile çürütmeyi en büyük bir cinayet telâkki ederek şeytandan kaçır gibi

siyasetten kaçan ve on senedenberi **أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ وَ السِّيَاسَةِ** kendine düstûr eden; ve hileyi hilesizlikte bulan, asabî ve bilâ - perva Esrarını fâşeden; on sene koca Isparta Vilâyetinin hassas ve cessas memurlarına böyle teşkilât sezdirmeyen bu adamdan, "Böyle bir teşkilât var ve siyasî bir dolabı çeviriyorsunuz" diyenlere karşı, yalnız ben değil, belki Isparta Vilâyeti ve bütün beni tanıyanlar, belki bütün Ehl-i Akıl ve Vicdan, onların iftiralarını nefretle karşılar ve "Garazkâr plânlar ile onu itham ediyorsunuz" diyecekler.

Sâniyen: Mes'elemiz İmandır. İman Uhuvvetiyle bu memlekette ve Isparta'nın yüzde doksan dokuz adamları ile Uhuvvetimiz var. Halbuki cemiyet ise, ekser içinde ekalliyetin ittifakıdır. Bir adama karşı, doksan dokuz adam cemiyet olmaz. Meğer, gayet insafsız bir dinsiz, herkesi (hâşâ) kendi gibi dinsiz tevehhüm edip, bu mübarek ve dindar milleti tahkir etmek niyetiyle böyle işaa eder...

Sâlisen: Benim gibi pek ciddî bir muhabbetle Türk Milletini seven;

ve Kur'ânın Senasına mazhariyetleri cihetiyle Türk Milletini pek çok takdir eden; ve altı yüz senedenberi bütün dünyaya karşı koyan ve Kur'ânın Bayraktarı olan bu millete karşı gayet şiddetli taraftar bulunan; ve bin Türkün şehadetiyle, bin milliyetçi Türkçüler kadar Türk Milletine bilfiil Hizmet eden ve kıymettar otuz-kırk Türk gençleri, Namazsız otuz bin hemşehrilerine tercih etmekle bu gurbeti ihtiyar eden ve Hocalık haysiyetiyle İzzet-i İlmiyeyi muhafaza eden ve Hakaik-i İmaniyeyi pek vâzih bir surette Ders veren bir İnsanın; on sene ve belki yirmi - otuz sene zarfında, yirmi - otuz değil, belki yüz, belki binler Talebesi, sırf İman ve Hakikat ve Âhiret noktasında Onunla Fedakârane bağlansa ve Âhiret Kardeşi olsalar çok mudur ve zararı mı var? Hiç Ehl-i Vicdan ve İnsaf bunları tenkide cevaz verir mi? Ve bunlara cemiyet-i siyasiye nazariyle bakabilir mi?

Rabian: On sene zarfında yüz banknot ile idare eden ve günde, bazan kırk para ile geçinen ve yetmiş yamalı bir abayı yedi sene giyen bir adam hakkında: "Nereden para alıp yaşıyorsun ve teşkilât yapıyorsun?" diyenler, ne kadar insaftan uzak düşüklerini Ehl-i İnsaf anlar.

İ k i n c i M a d d e : Menemen Hâdisesinin bir yalancı taklidini yapıp; millete dehşet verip, serbestî kanunları kolayca tatbik etmek desisesiyle hükûmeti iğfal ederek, gûya "Hükûmetin serbestî kanunlarını kabul ettirmesine yardım ediyor" entrikasıyla, beni Barla'dan Ispartaya cebren celbettiler. Baktılar; ben, öyle fitnelere âlet olamıyorum ve öyle her cihetçe vatana, millete, Dine zararlı olan akîm teşebbüslere hiçbir meylim yoktur, anladılar ki o vakit plânlarını değiştirdiler. Benim beğenmediğim bir şöhret-i kâzibemden istifade edip, hiç hatır ve hayâlimize gelmeyen entrikalarla başımıza Menemen hâdise-i mazlûmesinin bir mevhum taklidini geçirdiler. Hem millete, hem hükûmete, hem mâsum, mevkuf birçok efrad-ı millete büyük zarar verdiler. Şimdi yalanları meydana çıktıkça, kurdun keçiye bahane bulması nev'inden bahaneleri bulup, me'murîn-i adliyeyi şaşırtmak istiyorlar. Adliye me'murlarının bu mes'eledede çok dikkate ve ihtiyata muhtaç olduklarını müdafaa-i milliye hukukum noktasında hatırlatıyorum. Asıl ittiham edilecek onlardır ki, hükûmetin bâzı erkanına dalkavukluk edip ve sahtekârlıkla, bir yalancı cemiyet maskesi altında bazı safdil mâsumları, biçareleri

tehyiç ederek küçük bir hâdisе çıkarır; sonra şeytan gibi habbeyi kubbe gösterip, hükûmeti şaşırtır, çok mâsumları ezdirir, memlekete büyük zarar verir, kabahati başkalarâ yükler. İşte bu mes'elemiz aynen böyledir.

Ü ç ü n c ü M a d d e : Hükûmetin daireleri içinde en ziyade hürriyetini muhafaza etmeye ve te'sirat-ı hariciyeden en ziyade bîtarafane, hissiyatsız bakmakla mükellef olan elbette mahkemedir. Ben, mahkemenin hürriyet-i tâmmesine istinaden, hürriyetle, hukuk-u hürriyetimi bu suretle müdafaa etmeye hakkım vardır. Evet her yerde, adliyede mal ve can mes'eleleri var. Eğer, hâkim şahsî hiddet edip bir katili katletse, o hâkim katil olur. Demek, adliye me'murları, hissiyattan ve te'sirat-ı hariciyeden bütün bütün âzade ve serbest olmazsa, sureten Adalet içinde müthiş günahlara girmek ihtimali var. Hem; cânilerin, kimsesizlerin ve muhaliflerin dahi bir hakkı var. Ve hakkını aramak için, gayet bîtarafane bir merci isterler. Adalet noktasından tarafgirlik fikrini verip, Adaletin mahiyetini zulme çeviren, hakkımda sarfedilen bir tâbirdir ki, Isparta'da ve burada bazı isticvablarda ismim Said Nursî iken, her tekrarında Said Kürdî ve bu Kürd diye beni öyle yâd ediyorlar. Bununla, hem Âhîret Kardeşlerimin Hamiyet-i Milliyelerine ilişip aleyhime bir his uyandırmak, hem mahkeme ve Adaletin mahiyetine bütün bütün zıd ve muhalif bir cereyan vermektir. Evet, hâkim ve mahkeme tarafgirlik şâibesinden müberra ve gayet bîtarafane bakması birinci Şart-ı Adalet olduğuna dair binler vukuat-ı tarihiyeden, Hazret-i Ali Radiyallahu Anh'ın Hilâfeti zamanında bir yahudi ile mahkemede beraber oturmaları ve çok Padişahların, âdi adamlar ile Mahkeme-i Adalette görülmesi gibi çok hâdisat-ı tarihiye varken, benim hakkımda bir yabanilik hissini veren ve nazar-ı Adaleti şaşırtmak isteyen adamlara derim:

Ey efendiler! Ben, herşeyden evvel Müslümanım ve Kürdistan'da dünyaya geldim. Fakat, Türklere Hizmet ettim ve yüzde doksan dokuz menfaatli Hizmetim Türklere olmuş ve en çok hayatım Türkler içinde geçmiş ve en sâdık ve en hâlis Kardeşlerim Türklerden çıkmış ve İslâmiyet ordularının en Kahramanı Türkler olduğundan, Meslek-i Kur'âniyem cihetiyle, her milletten ziyade Türkleri sevmek ve taraftar olmak Kudsî Hizmetimin muktezası olduğundan; bana Kürd diyen ve kendini milliyetperver gösteren adamların bini

kadar Türk Milletine Hizmet ettiğimi, hakikî ve civanmerd bin Türk gençlerini işhad edebilirim.

Hem, hey'et-i hâkimenin ellerinde bulunan otuz - kırk Kitabımı; hususan İktisad, İhtiyarlar, Hastalar Risalelerini işhad ediyorum ki: Türk Milletinin beşten dört kısmını teşkil eden musibetzedede, fakirler ve hastalar ve dindar müttakiler taifelerine bin türkçü kadar Hizmet eden o Kitaplar, Kürdlerin ellerinde değil, belki Türk gençlerinin ellerindedirler. Hey'et-i hâkimenin müsaadesiyle, bizi bu belâyâ sokan ve hükûmetin mühim bazı erkânını iğfal eden ve milliyetperverlik perdesi altında entrikaları çeviren mülhid zalimlere derim:

Ey efendiler! Benim hakkımda tesbit edilmeyen ve tesbit edilse dahi bir suç teşkil etmeyen ve suç olsa bile yalnız beni mes'ul eden bir madde yüzünden, kırtan fazla Türkün en kıymettar gençlerini ve en muhterem ihtiyarlarını, büyük bir cinayet işlemişler gibi bu belâyâ atmak, milliyetperverlik midir? Evet, sebepsiz böyle işkenceli tevkife düşenler içinde Türk gençlerinin medar-ı iftihar olacak bir kısım zatlar var ki: **(Hâşiye)** uzaktan kıymetini hissedip, ona yalnız bir Selâm veya İmanî bir Risale göndermemle, onu bir cânî gibi çoluk ve çocukları içinden alıp bu belâyâ atmak milliyetçilik midir? Ben ki, sizin nazarınızda yabanî millettenim diyorum. Bu mevkuf olan civanmerd ve muhterem Türk gençleri ve ihtiyarları içinde öyleleri var ki; onların bir tanesini, kendi milletimden yüz adama değiştirmem. İçinde öyleleri var ki; on sene bana zulüm eden memurlara, beş senedenberi onların hatırları için, o zâlimlere bedduayı bıraktım. Ve onların içinde öyleleri var ki; âlî seciyelerin en halis nûmunelerini o âlicenab Türk arkadaşlarda kemal-i hayret ve takdirle gördüm. Ve Türk Milletinin Sırr-ı Tefevvukunu onlarla anladım. Ben, Vicdanımla ve çok emarelerle temin ederim ki; eğer bu mâsum mevkıflar adedince vücudlarını bulunsaydı veyahud onların umumuna gelen her nevi meşakkatlerini alabilseydim, kasem ederim ki, müftehirane o kıymettar zatlara bedel çekmek isterdim. Benim bunlara karşı bu hissim, onların kıymet-i zatiyeleri içindir; yoksa şahsıma karşı faidesi dokunması değildir. Çünkü, bir kısmını

(Hâşiye): O zatlar, men-i mahkeme ile, iki aylık sıkıntılı tevkiften sonra tahliye edilmişlerdir.

yeni görüyorum. Bir kısmı, belki o benden faide görmüş, ben ondan zarar görmüşüm. Fakat binler zarar görsem, yine onların kıymeti nazarımda tenzil etmez.

İşte, ey türkçülük dâvâ eden mülhid zâlimler! Türk Milletinin medar-ı iftiharı olabilecek bu kadar zatları gayet âdi ve ehemmiyetsiz bahaneler ile - sizin tâbirinizle - benim gibi bir Kürd yüzünden perişan etmek, tezlil etmek milliyetçilik midir? Türkçülük müdür? Vatanperverlik midir? Haydi, o insafsız vicdanınıza havale ediyorum.

İşte mahkeme-i âdile, onların mâsumiyetini anlamakla çoklarını tahliye etti. Eğer ortada bir suç varsa, o suç benimdir. Onlar, ulüv-ü cenablarından, benim gibi garib bir ihtiyar Hocaya; soba yakmak, su getirmek, yemek pişirmek ve kendime mahsus bir Risalemi tebyîz etmek gibi cüz'î işlerimi sırf Lillâh için yapmışlar ve benim hatırım için hâtıra defterim hükmünde olan o iki Risalemin âhirlerinde, bir hâtıra olmak üzere imzalarını atmışlar. Acaba dünyada, böyleleri, böyle bahanelerle muaheze edecek bir kanun, bir usûl ve bir maslahat var mı?

MÜDAFAATIMIN İKİNCİ TETİMMESİ

Ey hey'et-i hâkime! Gelecek beyanatımda, belki vazifenizce lüzumsuz şeyler bulunacak. Fakat bu mes'eleler ile umum memleket, belki dünya alâkadardır. Yalnız siz değil, onlar dahi mânen dinliyorlar. Hem beyanatımda intizamsızlık göreceksiniz. Sebebi ise, mühim bir hakkım bana verilmedi. Benim hüsn-ü hattım yok. Çok rica ettim ki, bu hayat-memat mes'elesidir, bir yazıcı bana veriniz; tâ hakkımı müdafaa için bir istida yazdırayım. Vermediler. Belki beni iki ay, gayet insafsızcasına bütün bütün konuşmaktan menettiler. Onun için, gayet noksan ve müşevveş yazımla intizamlı yazamadım. İşte âhir beyanatım budur:

Eğer farz-ı muhal olarak, müfsidlerin, muhbirlerin ihbar ettikleri gibi, Risale-i Nur, hükûmetin bir takım siyasetiyle ve bazı kanunlariyle tevfiik edilmiyor, muaraza ediyor; belki başka siyasî kanaatlardır ve ayrı ayrı Fikirlerdir; ve umum Risaleler, İmandan değil, belki siyasetten bahseder diye, gayet zâhir bir iftira farz ve kabul edilse, cevaben derim: Madem hürriyetin en geniş şekli cumhuriyettir

ve madem hükûmet ise, cumhuriyetin en serbest suretini kabul etmiştir; elbette hakikî ve kat'î ve reddedilmez kanaat-ı ilmiyeyi ve efkâr-ı saibeyi âsâyîşe dokunmamak şartıyla, cumhuriyetin hürriyeti, o hürriyet-i ilmiyeyi istibdat altına alamaz ve onu bir suç tanımaz. Evet; dünyada hiçbir hükûmet var mıdır ki, bütün bir tek kanaat-ı siyasiyede bulunsun. Haydi - farz-ı muhal olarak - ben, perde altında kendi kendime kanaat-ı siyasiyemi yazmışım ve bir kısım Has dostlarıma göstermişim; bunda suç var diyen kanunları işitmemişim. Halbuki Risale-i Nur, İman Nurundan bahseder; siyaset zulmetine sukut etmemiş ve tenezzül etmez.

Eğer faraza, lâik cumhuriyetin mahiyetini bilmeyen bir dinsiz dese: "Senin Risalelerin, kuvvetli bir dinî cereyan veriyor, lâdinî cumhuriyetin prensiplerine muaraza ediyor."

Elcevab: Hükûmetin lâik cumhuriyeti Dini dünyadan ayırmak demek olduğunu biliyoruz. Yoksa, hiçbir hatıra gelmeyen Dini reddetmek ve bütün bütün dinsiz olmak demek olduğunu, gayet ahmak bir dinsiz kabul eder. Evet, dünyada hiçbir millet dinsiz olarak yaşamadığı gibi; Türk milleti misillü bütün asırlarda mümtaz olarak, bütün aktar-ı cihanda, nerede Türk varsa Müslümandır. Sair Anâsır-ı İslâmiyenin küçük de olsa yine bir kısmı, İslâmiyet haricindedir. Böyle pek ciddî ve hakikî dindar ve bin sene kadar Hak Dininin Kahraman Ordusu olarak zemin yüzünde, mefâhir-i milliyesini milyonlar Menabi-i Diniye ile çakan ve kılınçlarının uçlariyle yazan bu mübarek milleti, "Dini reddeder veya dinsiz olur" diye itham eden yalancı dinsizler ve milliyetsizler, öyle bir cinayet işliyorlar ki, Cehennemin esfel-i sâfilîn tabakasında ceza görmeye müstehak olurlar. Halbuki Risale-i Nur, hayat-ı içtimaiyenin kanunlarını da ihata eden Dinin geniş dairesinden bahsetmez. Belki asıl mevzuu ve hedefi; Dinin en Has ve en Yüksek kısmı olan İmanın Erkân-ı Azîmesinden bahseder. Hem ekseriyetle muhatabım, evvel kendi nefsim, sonra avrupa feylesoflarıdır. Böyle Mesail-i Kudsiyeden, doğru olmak şartıyla, zarar tevehhüm eden, yalnız şeytanlar olabilir tasavvurundayım. Yalnız üç-dört Risale, tenkidkârane şekva suretinde bir kısım me'murlara bakmış. Fakat o Risaleler, hükûmetle mübareze ve tenkid için değil, belki bana zulmeden ve me'muriyetini sû-i istimâl eden bir kısım me'murlara karşıdır. Hem sonra da, sû-i tefehhüme medar olmamak için, o üç - dört Risalelere

"Mahremdir" deyip Neşrini menetmişiz. Sair Risalelerin ekser-i mutlakası, dört - beş sene evvel ve bir kısmı sekiz sene evvel, bir kısmı on üç sene evvel te'lif edilmişlerdir. Yalnız İktisad ve İhtiyarlar ve Hastalar Risaleleri geçen sene te'lif edilmişler. Ve bununla beraber, Risaleler, hükûmetin kanunlarına mugayir olmadığı ve âsâyışı ihlâl ve halkı idlâl mahiyetinde bulunmadığını ve bil'akis hükûmetçe takdirler ile karşılanması lâzımgelseceğini, zerre mikdar Akıllı bulunan, Risaleleri bîtarafane tetkik eden, tasdik eder. Ve eğer farz-ı muhal olarak, hükûmetin nokta-i nazarına çok noktaları muhalif olsa bile 28 Temmuz 933 tarihinde, evvelki cürümlerin bu kısımlarını affetmekte olan ve âhiren neşredilen Af Kanunu mucibince o Risaleleri takibe mahal kalmadığını iddia edip, bize edilen haksızlığın bir an evvel defedilmesi ve Risalelerin iade olunmasını talep ederim.

Eğer İnsaniyetin mahiyetini, hayvaniyetin en bedbaht ve en aşağı derecesinde telâkki ve dünyayı daimî ve lâyezal tevehhüm ve İnsanı bâkî ve lâzemût tahayyül eden bir sarhoş vicdansız tarafından denilse: "Senin bütün Risalelerin, İmanî pek kuvvetli Ders veriyor. Dünyadan soğutuyor. Nazarı, Âhirete çeviriyor. Biz ise, bütün kuvvet ve dikkat ve zihnimize dünya hayatına müteveccih olmamız ile bu zamanda yaşayabiliriz. Çünkü şimdi yaşamak ve düşmanlardan sakınmak çok müşkülleşmiştir."

Elcevab: İman-ı Tahkikînin Dersleri, gerçi nazarı Âhirete baktırıyor; fakat dünyayı, o Âhiretin mezraa ve çarşısı ve bir fabrikası göstermekle, daha ziyade dünya hayatına çalıştırır. Hem, imansızlıktaki müthiş bir surette kırılan Kuvve-i Mâneviyeyi, gayet kuvvetli bir tarzda kazandırır. Ve me'yusiyet içinde atalet ve lâkaydlığa düşenleri şevk ve gayrete, sa'ye sevkeder, çalıştırır. Acaba, bu dünyada yaşamak isteyenler; böyle, hayat-ı dünyeviye'nin lezzetini, hem çalışmaya şevki, hem hadsiz musibetlerine karşı dayanmaya medar Kuvve-i Mâneviyesini temin eden ve itiraz kabul etmeyen deliller ile isbat edilen İman-ı Tahkikînin Derslerine yasak denecek bir kanunun vücudunu kabul ederler mi ve öyle bir kanun olabilir mi?

Eğer; idare-i millet ve asayiş-i memleketin hakikî esaslarını bilmeyen bir cahil hamiyet-füruş dese: "Senin Risalelerin, asayışı bozanlara ve idareyi karıştıranlara bir medar olabilir cihetiyle ve sen

dahi ihtiyatsızlık edip idare-i hâzıraya itiraz etsen, Risalelerin kuvvetiyle bir gaile açmak ihtimaliyle sana iliştiriyoruz."

Elcevab: Risale-i Nur'dan Ders alan, elbette, çok mâsumların kanını ve hukukunu zâyi eden fitnelere girmez ve bilhassa tecrübeleriyle, mükerreren akîm ve zararlı kalan fitnelere hiçbir cihetle yanaşmaz. Ve bu on senedeki on fitnelere, Risale-i Nur'un Şâkirdlerinin ondan birisi, belki asla hiçbirisi karışmadığı gösterir ki, Risaleler bu fitnelere zıt ve asayişî temine medardırlar. Acaba idarece ve asayişî muhafazaca; bin İmanlı adam mı, yoksa on dinsiz serseri mi daha kolaydır? Evet İman, güzel seciyeler vermekle hem merhamet hissini, hem zarar vermekten sakınmak meylini verir. Amma benim ihtiyatsızlığım ise, bu on üç senedir imkân dairesinde ne kadar elimden gelmişse hükûmetin nazar-ı dikkatini celbetmemek ve onunla uğraşmamak ve işlerine karışmamak için Isparta Vilâyetine mâlûm olan hârika bir surette münzeviyane ve merdüm-girizâne ve müşfikkârane ve siyasetten müçtenibane yaşadığımı bu memleket bilir.

Ey beni bu belâyâ sevkeden insafsızlar! Anlaşıyor ki, âsayiş aleyhinde hareket etmediğimden benden kızdınız, hiddet ettiniz. Asâyişe düşmanlık damariyle beni tevkif ettirdiniz. Evet, âsâyişî bozmak ve idareyi karıştırmak isteyenler, benim hakkımda hükûmeti iğfal ederek, adliyei lüzumsuz işgal edip beni tevkif ettirenlerdir. Onların hakkında değil yalnız biz, belki memleket namına, başta müddeiumumî olarak hey'et-i hâkimeye dâvâ etmelidir.

Eğer denilse: "Sen vazifesizsin, milletin hürmetini kabul edip vazifedarlar gibi dinî Ders veremezsin. Hem, dinî Ders verecek resmî bir daire var; onun müsaadesi lâzımdır."

Elcevab: Evvelâ, benim matbaam ve Kâtiblerim yoktur ki Vazife-i Neşri yapsın. Bizimki hususîdir. Hususî işlere, hususan İmanî ve Vicdanî olsa, Hürriyet-i Vicdan düsturu, onun serbestiyetini temin eder.

Sâniyen: Hükûmet-i ittihadiye, ittifaklarıyla, Darül-Hikmetil İslâmiyede Avrupa'ya karşı Hakaik-i İslâmiyeyi isbat edecek ve millete ders verecek bir vazife ile tanzif etmeleri ve Diyanet Riyasetinin Van'da beni vaiz tâyin etmesi ve şimdiye kadar yüz Risaleden ziyade

Eserlerim Ulema ellerinde gezmesi ve tenkid edilmemesi isbat eder ki, millete Ders vermeye hakkım var!

Sâlisen: Eğer kabir kapısı kapansaydı ve İnsan dünyada lâyetmût kalsaydı, o vakit vazifeler yalnız askerî ve idarî ve resmî olurdu. Madem her gün lâakal otuz bin şahid, cenazeleriyle **أَلْمَوْتُ حَقٌّ** dâvâsını imza ediyorlar; elbette dünyaya aid vazifelerden daha ehemmiyetli İmanî Vazifeler var. İşte Risale-i Nur o Vazifeleri Kur'ânın Emriyle ifa ediyor. Madem Risale-i Nurun âmiri hâkimi kumandanı olan Kur'ân, kumandası üç yüz elli milyona hükmedip talimat yaptırıyor; ve her gün lâakal beş defa, beşten dördünün ellerini Dergâh-ı İlâhiyyeye açtırıyor; ve bütün Camilerde ve Cemaatlerde, Namazlarda, Kudsî, Semavî Fermanlarını hürmetle okutturuyor; elbette Onun hakikî Tefsiri ve o Güneşin bir Nuru ve Onun bir Memuru olan Risale-i Nur, o Vazife-i İmanîyesini, **بِإِذْنِ اللَّهِ**,

sadmelere uğratmayarak görecektir. Öyle ise; Ehl-i dünya ve ehl-i siyaset, Onunla mübareze değil, belki Ondandır istifade etmeye pek çok muhtaçtırlar. Evet, şu Tılsım-ı Kâinatın muğlâkını keşfeden ve mevcudatın nereden nereye ve ne olacaklarının Tılsımını açan Risale-i Nur'un Eczalarından Yirmi Dokuzuncu Söz; ve tahavvülât-ı zerratin muammasını keşfeden Otuzuncu Söz; ve Kâinatta mütemadiyen fena ve zeval içindeki Faaliyet ve Hallâkiyet-i Umumiye Tılsım-ı Acîbini hâl ve keşfeden Yirmi Dördüncü Mektub; ve Tevhidin en derin ve en mühim muammasını keşf ve hâl ve izah eden, ve Haşr-ı Beşerî, bir sinek İhyası kadar kolay olduğunu isbat eden Yirminci Mektub; ve tabiatperestlerin fikr-i küfürlerini esasiyle bozan ve tahrib eden "Tabiat Risalesi" namındaki "Yirmi Üçüncü Lem'a" gibi Risale-i Nur'un çok cüzleri var. Bunların yalnız birisindeki muammayı keşfeden bir Âlim, bir edip, bir profesör, hangi hükûmette olsa, takdirle mükâfat ve ikramiye verileceğini, bu Risaleleri, dikkatle mütalâa eden tasdik eyler.

Bu beyanatıma, sadetten hariç tafsîlât nazariyle bakmamak gerektir. Çünkü; Risale-i Nur'un yüzden ziyade Risaleleri benim evrak-ı tevkifiyem hükmüne geçmiş olduğundan, hem hey'et-i hâkime tetkik ile mükelleftir, hem ben, izah ve cevap vermeye, Kur'âna ve Âlem-i İslâma ve istikbale alâkadarlığı cihetiyle mecburum. Madem bir mes'elenin tam tenevvürü, herhalde uzak ve yakın bütün

ihtimalleri beyan etmekle olur. Mes'elemize aid uzak bir ihtimali beyan etmeye ihtiyaç var. Şöyle ki:

Eğer dinsizliği ve küfrü kendine meslek ittihaz eden bedbaht bir kısım adamlar, bir maksad-ı siyasînin perdesi altında hükûmetin bazı erkânına hulûl edip iğfal etseler veya memuriyet mesleğine girseler ve Risale-i Nur'u desiselerle imha ve beni tehditleriyle susturmak için deseler: "Taassub zamanı geçti. Mâziyi unutmak ve istikbale bütün kuvvetimizle müteveccih olmak lâzım gelirken, senin irticakârane bir surette dinî ve İmanî kuvvetli Ders vermen işimize gelmez!...

Elcevab: Evvelâ o mâzi zannedilen zaman ise istikbale inkılâb etmiş. Ve hakikî istikbal odur. Ve oraya gideceğiz.

Sâniyen: Risale-i Nur, Tefsir olduğu haysiyetiyle, Kur'ân-ı Hakîm ile bağlanmış. Kur'ân ise, Küre-i Arzı Arşa bağlayan, Cazibe-i Umumiye gibi bir Hakikat-ı Cazibedardır. Asya'da hükmedenler; Kur'ânın Risale-i Nur gibi Tefsirleriyle mübareze edemezler. Belki müsâlâha ederler; Ondan istifade ederler ve himaye ederler.

Amma benim susmam ise; madem âdi bir keşif yolunda ve ehemmiyetsiz bir fikr-i siyasî peşinde ve dünyevî bir haysiyet yüzünden çok Ehl-i İzzetin başları feda edilse; elbette koca Cennetin fiatı olacak bir Servet ve Hayat-ı Ebediyeyi kazandıracak bir Âb-ı Hayat ve bütün feylesofları hayrette bırakacak bir Keşfiyat yolunda, vücudum zerrelere adedince başlarım bulunsa ve feda edilmesi lâzımgelse, bilâtereddüd feda edilir. Hem, beni tehdit veya imha suretiyle susturmak, bir dil yerine bin dil konuşturacak. Yirmi senedenberi Ruhlara yerleşen Risale-i Nur, susmuş bir dilime bedel, binler dilleri söylettirmesini Rahîm-i Zülcelâlden ümitvarım.

* * *

Ehemmiyetsiz Fakat Ehemmiyetli Bir Suç Olarak Bana Sorulan Bir Mes'ele

Diyorlar ki: "Sen şapkayı başına koymuyorsun; mahkeme gibi çok resmî yerlerde başını açmıyorsun. Demek, o kanunları reddediyorsun. O kanunları reddetmenin cezası şiddetlidir!"

Elcevab: Bir kanunu reddetmek başkadır ve o kanunla amel etmemek bütün bütün başkadır. Evvelkinin cezası idam ise; bunun

cezası ya bir gün hapis ve bir lira ceza-yı nakdî veya bir takdir veya bir ihtardır. Ben o kanunlarla amel etmiyorum; hem amel etmekle dahi mükellef olamıyorum. Çünkü münzevî yaşıyorum. Bu kanunlar hususî menzillere girmez.

Bir ihtar: Bu iki aydır gayet dikkatle ve ince elekle elemek suretiyle; hem Isparta, hem Eskişehir mahkemeleri, hem Dahiliye Vekâleti on senedenberi teraküm eden mahrem Kitablarımı ve hususî Mektublarımı müsadere edip teftiş ettikleri halde gizli bir komite ve cemiyet gibi medar-ı itham hiçbir maddeyi tesbit etmediklerini itirafla beraber, daha tetkike devam ediyorlar. Ben de derim:

Ey efendiler! Beyhude yorulmayınız... Eğer aradığınız varsa, hiçbir ucunu bu kadar zaman bulamadığınızdan, biliniz ki; onu idare eden öyle acîb bir deha vardır ki, mağlûp edilmez ve mukabele edilmez. Çare-i yegâne, onunla müsâlâhadır. Yoksa, bu kadar mâsumlara zarar vermek ve ezmek yeter! Belki Gayretullaha dokunur, galâ (kıtlık) ve veba gibi belâlara vesile olur. Halbuki benim gibi asabî ve en gizli olan Sırrını yabanî adamlara çekinmeyerek söyleyen ve Divan-ı Harb-i Örfî'de meşhur ve pek merdane ve Fedakârane Müdafaatı yapan; ve ihtiyarlık zamanında en ziyade âkıbeti tehlikeli ve meçhul sergüzeştlerden sakınmağa meslekçe mecbur olan bir adama, böyle hiç keşfedilmeyecek komiteciliği isnad etmek, belâhet derecesinde bir safdilliktir, veyahut bir entrikadır.

Hey'et-i hâkimeden bir hakkımı isterim. Benden müsadere edilen Kitablarımın bence bin liradan ziyade kıymetleri var. Ve Onların mühim bir kısmı, on iki sene evvel Ankara kütüphanesinde iftihar ve teşekkürler ile kabul edilmiş. Hususan, sırf uhrevî ve imanî olan On Dokuzuncu Mektub ile Yirmi Dokuzuncu Sözün benim için çok ehemmiyetleri var; benim mânevî Servetim ve Netice-i Hayatımdırlar; ve İ'caz-ı Kur'ânînin on kısmından bir kısmının cilvesini göze gösterdikleri için fevkalâde bence kıymetleri var. Hem Onları, kendime mahsus olarak yazdırıp yaldızlatmışım. Hem, ihtiyarlığımın gayet hazin hâtıratına dair olan İhtiyarlar Risalesi'nin üç-dört Nüshalarından bir tanesini kendime mahsus yazdırmıştım. Madem muaheze edilecek hiçbir dünyevî madde içlerinde yoktur; onları ve arabî Risalelerimi bana iade etmenizi bütün Ruhumla istiyorum. Hapiste ve kabirde dahi olsam, o Kitablarım, bu garip dünyanın

bana yüklediği beş elim ve hazin gurbetlerde Enislerim ve Arkadaşlarımdırlar. Onları benden ayırmakla, tahammülsüz bir altıncı gurbete düşeceğim ve bu çok ağır gurbetin tazyikinden çıkan âhlardan sakınmalısınız.

Mahkemenin Reis ve Âzâlarından Ehemmiyetli Bir Hakkımı Taleb Ederim

Şöyle ki: Bu mes'elede yalnız şahsım medar-ı bahis değil ki, siz beni tebrîe etmekle ve hakikat-ı hale muttali olmanızla mes'ele hallolsun. Çünkü, Ehl-i İlim ve Ehl-i Takvânın Şahs-ı Mânevîsi, bu mes'elede nazar-ı millette itham altına girdiği ve hükûmete dahi Ehl-i Takvâ ve İlme karşı bir emniyetsizlik geldiği ve Ehl-i Takvâ ve İlim, tehlikeli ve zararlı teşebbüslerden nasıl sakınacağını bilmesi lâzım olduğu için; benim müdafaatımın kendim Kaleme aldığım bu son kısmını, herhalde yeni huruf ile, matbaa vasıtasıyla intişarını isterim. Tâ ki Ehl-i Takvâ ve Ehl-i İlim, entrikalara kapılmayıp; zararlı, tehlikeli teşebbüslere yanaşmasınlar; ve hükûmetin şahs-ı mânevîsi nazar-ı millette ithamdan kurtulsun. Ve hükûmet dahi, Ehl-i İlim hakkında emniyet etsin ve bu anlaşılamazlık ortadan kalksın. Ve hükûmete ve millete ve vatana çok zararlı düşen bu gibi hâdiseler ve anlaşılamazlık daha tekrerrür etmesin.

.....

Elhak, bundan dokuz sene evvel Onuncu Söz, sekizyüz Nüsha yayılmasıyla ehl-i dalâletin kalblerindeki inkâr-ı haşri kalblerinde sıkıştırtıp lisanına getirmeye meydan vermedi, ağızlarını tıkadı ve Hârîka Bürhanlarını gözlerine soktu. Evet; Onuncu Söz, Haşir gibi bir Rûkn-ü Azîm, İmanın etrafında çelikten zırh oldu; Ehl-i dalâleti susturdu. Elbette Hükûmet-i Cumhuriye bundan memnun oldu ki, meb'usanın ve valilerin ve büyük me'murların ellerinde Kemal-i Serbestiyet ile Onuncu Sözün Nüşhaları gezdi.

.....

Dört aydanberi, bu hayat-memat mes'elesinde, hiçbir yerden benim acınacak halim bir Mektubla dahi sordurulmadığı; ve benim hakkımda halkı tenfir edecek bir surette teşhir etmekle nefret-i âmmeyi aleyhime celbedip bütün bütün teshilât ve muavenetten mahrum kalmış, garib ve kimsesiz halimi tasvir eden, itiraznamemde izah ettiğim bir hikâye:

Bir zaman, bir padişahın müptelâ olduğu bir hastalığın ilâcı, bir çocuğun kanı imiş! O çocuğun pederi, çocuğu, hâkimin fetvasıyla bir para mukabilinde padişaha vermiş. Çocuk, mecliste ağlamak ve şekva yerine gülmüş. Sormuşlar:

- Neden istimdad etmiyorsun, şikâyet etmiyorsun, gülüyorsun?

Demiş ki:

- İnsan, musibete giriftar olduğu vakit; evvel pederine, sonra hâkime, sonra padişaha şekva eder. Benim pederim, beni kesilmek için satıyor; işte hâkim de ölmekliğime karar veriyor; işte padişah benim kanımı istiyor... Bu antika ve pek garib ve şekli çok çirkin ve hiç görülmemiş bu hale karşı, ancak gülmek ile mukabele edilir.

İşte, ey Şükrü Kaya Bey! Biz de o çocuk hükmüne geçtik. Derdimizi; evvel mahallî hükûmetteki valiye, sonra mahkeme adaletine, sonra Dahiliye Vekâletine müracaat edip mazlumiyetimizi beyan ederek zalimlerden bizi kurtarmak için arzuhal etmek mukteza-yı hal iken, gördük ki: En son şekvamızı dinleyecek Dahiliye Vekilinin hakkımızda kapıldığı asılsız evhamına bir Hakikat rengi vermek ve hatâsını örtmek fikriyle hatâsında ısrar etmesi daha büyük bir hatâ olduğunu düşünmediğinden; dūçar olduğu gurur hastalığına, kanımızı istiyerek, bizi asılsız bahanelerle perişan etmek istiyor. Biz de Şükrü Kaya'nın şahsını, Dahiliye Vekili olan Şükrü Kaya Bey'e şekva ediyoruz. **(Hâşiye)** Eğer serbestiyeti tam muhafaza

(Hâşiye): Şükrü Kayanın ne derece asılsız evhama kapılıp garaz ettiğine delil şudur ki: Benim gibi kimsesiz ve üç - dört bîçare arkadaşlarımı mahkemeye vermek için, kendisi Ankara'dan yüz jandarma ve on beş-yirmi polis beraber alıp, güya Isparta'daki jandarma kuvveti ve bir fırka asker kâfi gelmiyormuş gibi ortalığa bir dehşet vermesidir. Acaba bir tek polisin ve bir tek jandarmanın eli ile yapılacak bir vazifeyi, millete iki - üç bin lira zarar verdirip, sonra tahliye edilen bîçare masumları; Isparta'dan tâ Eskişehir beş yüz lira nakliyata sarfettirmek ve o bîçareleri binlerce zararlara uğratmaktan başka, hayat-ı içtimâî arasındaki mevkilerini sarsıntılara dūçar etmek gibi mühim hadiseleri icad etmekle, ne derece Dahiliye Vekâletinin tedvirine ve asayiş-i te'mine ve bu bîçare milletin istirahatla çalışmalarına zarar verdiğini gösteriyor. Demek bil'iltizam, hiçden büyük bir hadiseyi icad etmek garazıyla o vaziyeti göstermiş; habbeyi yüz kubbe yaparak, dahiliyenin en ziyade sükûnete muhtaç olduğu bir zamanda böyle her tarafı sarsacak bir vaziyeti icad etmek ve kanunsuz kanun namına amel etmek, kanunca mühim bir cürüm yaptığını iddia edip, Şükrü Kayanın şahsını, Dahiliye Vekili olan Şükrü Kaya Bey'e şekva ediyoruz.

etmek isteyen ve hiçbir te'sir karşısında mağlûp olmayan ve Vicdanlarındaki Hiss-i Adaletle hükmeden bu mahkeme; bizi, Şükrü Kaya Beyin şahsı hakkında dinleyeceklerini bilseydim, en evvel biz, Şükrü Kaya'nın şahsı aleyhine ikame-i dâvâ edecektik. Çünkü; bir senedenberi, her gün veya her hafta hakkımızda rapor isteye isteye aleyhimize casusların, zabıtalının nazar-ı dikkatini celbettirip, Kurban koyunu gibi kesmek için bizi beslettiriyordu. Mahkeme ise; Adaletten başka hiçbir şey düşünmemek lâzım gelirken ve hakikaten mahkeme içindeki zatlar da Adaletle tam bağlı oldukları halde, yüksek makamdaki Şükrü Kaya gibi şahsın te'siratına karşı dayanamadıkları için, bizi tahliye edemeyip süründürüyorlar. Mahallî hükûmet olan Isparta Valisi ve zabıtası ise, herkesten ziyade bizi ve Ispartalı biçare, mâsum mevkıfları himaye etmek ve bir an evvel kurtulmasına sa'yetmeleri Vazife-i Vicdaniyeleri iken, bilâkis çok mânasız ve asılsız bahaneler ile Isparta mevkıflarının, hususan muhtaç ve fakirlerin tâyinlerini verdirmeyip, açıklıkla sefaletle düşmeleri için onları ezdirmeye çalışıyorlar. İşte bu hale şekva değil, belki ağlamanın nihayet derecesini gösteren bu acı hale, o çocuk gibi gülmek ile mukabele ediyoruz ve Tevekkül edip, işimizi Aziz-i Cebbâra havale ediyoruz.

* * *

**Ma'sum Kardeşlerimin Mazlumiyetinden Gelen Feryatlarının
İşitilmediği ve Benim de Onlarla Konuşturulmadığım Bir Zamanda,
Onların Me'yusiyetlerine Bir Teselli Vermek için Yazdığım Bir
Fıkradır**

(Bu makam münasebetiyle ilâve edilmiştir)

Hafîz-i Zülcelâlin Hıfz ve Himayetine bakınız ki; mes'elemiz münasebetiyle Risale-i Nur'un Risaleleri adedine muvafık olarak, yüz yirmi küsûr adamın mahrem evrakları ile istintakta oldukları halde; ve ecnebilerin entrikalarıyla ve muhalif komitecilerin dolaplarıyla mevcut ve münteşir müteaddid cemiyetlerin hiçbirisiyle, Risale-i Nur'un hiçbir şakirdinin münasebetdarlığını gösterecek hiçbir madde bulunmaması, gayet zâhir ve parlak bir Himaye-i Rabbaniyedir. Muhafaza-i İlâhiyyeye ve İmam-ı Ali (R.A.) ve Gavs-ı A'zam (K.S.), Risale-i Nur'a aid Keramet-i Gaybiyelerini cidden te'yid eden bir İnayet-i Rahmaniyedir. Kırk ikilik bir top gülesini, kırk iki mâsum

ve mazlum Kardeşlerimizin Dergâh-ı İlâhiyeye açılan elleriyle doldurup, geri çevirip, atanların başlarında mânen patlattırdı. Bizlere; yalnız ehemmiyetsiz, sevaplı, hafif bir kaç yara bereden başka olmadı. Böyle bir senedenberi doldurulan bir toptan, böyle pek az zarar ile kurtulmak Hârikadır. Böyle pek büyük bir Nimete karşı, Şükür ve Sürur ve Sevinç ile mukabele etmek gerektir. Bundan sonraki hayatımız bize aid olamaz; çünkü müfsidlerin plânlarına göre, yüzde yüz mahv idi. Demek bundan sonraki hayatı kendimize değil, belki Hak ve Hakikata vakfetmeliyiz. Şekva değil, şükrettirecek Rahmetin izini, yüzünü, özünü görmeye çalışmalıyız.

* * *

Garib ve bana pek çok ağır gelen ve üç günde bir bardak ayran ve bir bardak süttten başka birşey yedirmiyen grip hastalığının üçüncü gününde, füc'eten hatırıma ihtar edildi. Ben de o hatırayı teberrük için, mahkemedeki müdafaamın bir mukaddemesi olarak yazdım. Şiddet ve kusuru varsa, hastalığıma aid'dir. Evet, yüz adamın müdafaaya edeceği bir Hakikatı yalnız başıma müdafaaya mecbur olduğumdan; teab-ı dimağî ve perişaniyete ve daha çok müz'ic ahval içinde Hakikatı doğru olarak, olduğu gibi, bu kadar beyan edebildim.

(Son Müdafaata sonradan bir Hikmete binaen ilhak edilmiş bir mukaddemedir.)

Müdafaatımın bütün safahatında gizli ve müdhiş bir komiteye karşı mübareze vaziyetini gösteren tarz-ı ifademdeki maksadım şudur:

Nasılki Hükûmet-i Cumhuriye "Dîni dünyadan tefrik edip bîtarafane kalmak" prensibini kabul etmiş; dinsizlere, dinsizlikleri için ilişmediği gibi; Dindarlara da, Dindarlıkları için ilişmemesi o prensibin icabatındandır. Öyle de; ben dahi bîtaraf ve hürriyetperver olması lâzım gelen Hükûmet-i Cumhuriyenin dinsizliğe tarafdâr ve entrikaları çeviren hükûmetin me'murlarını iğfal eden gizli menfi komitelerden tefrik edilip, hükûmetin onlardan uzak olmasını istiyorum; o entrikacılarla mübareze ediyorum. O komitelerden, tesadüfle hükûmetin me'muriyetine girenler, ciddi dindarlara takmak için iki kulp elinde tutmuş, garaz ettikleri dindarlara takıyorlar ve hükûmeti iğfale çalışıyorlar. O iki kulpun birisi: O mülhidlerin

dinsizliğine temayül göstermemek mânasiyle "İrtica" kulpunu takıyor. Diğer: Hâşâ ve hâşâ! dinsizliği, bu Hükûmet-i İslâmiyenin ayn-ı siyaseti telâkki etmediğimiz mânasında "Dini siyasete alet etmek" kulpu ile lekelemek istiyorlar. (Hâşiye).

Evet, Hükûmet-i Cumhuriye, o gizli müfsidlerin vatana ve millete muzır efkârlarını elbette terviç etmez ve tarafdar olamaz. Menetmek, cumhuriyet kanunlarının muktezasıdır. Ve öyle müfsidlere tarafdarlık ile, cumhuriyetin esaslı prensiplerine zıddı zıddına gidemez. Hükûmet-i Cumhuriye, bizim ile o müfsidler mabeyninde hakem hükmünü alsın. Hangimiz zâlim ise ve tecavüz ediyorsa; o vakit, hakem hükmünü versin ve hâkimlik noktasında hükmünü icra etsin.

Evet inkâr edilmez ki; Kâinatta, dinsizlik ile Dindarlık, Âdem zamanındanberi cereyan edip geliyor ve Kıyamete kadar gidecektir. Bu mes'elemizin kühüne vakıf olan herkes, bize olan bu hücumun, doğrudan doğruya dinsizlik hesabına Dindarlığa bir taarruz olduğunu anlar. Ekser-i Hükemanın garbda ve avrupa'da zuhuru; ve Ağleb-i Enbiyanın Şarkda ve Asya'da tulu'ları Kader-i Ezelînin bir İşaret ve Remzidir ki; Asya'da hâkim, galib, Din cereyanıdır. Elbette, Asyanın ileri kumandanı olan bu Hükûmet-i Cumhuriye, Asya'nın bu fitrî hâsiyetinden ve mâdeninden istifade edecek. Ve bîtarafane prensibini, değil dinsizlik tarafına, belki Dindarlık tarafına temayül ettirecektir.

İkinci Madde: Risale-i Nur'un Eczalarında mevadd-ı kanuniyeye muarız mes'eleler bulunması ortaya konulabilir. Bu cihet mahkemeye aid'dir. Fakat Risale-i Nur, kendi başıyla yüz manevî keşfiyatı havi bir Eserdir. Bu Keşfiyatın bir tekini bile, Keşşafın Hakk-ı Keşfini siyanet etmekle, ziyaa uğratmamak lâzım gelir. Keşfiyatın ehemmiyeti, Ehl-i Hakikat ve Ehl-i İlim ve Edibler ortasında gayet büyüktür ve ehemmiyeti var. Bir kimse, diğerinin Keşfiyatını temellük edemez. Eğer etse onun aleyhine ikame-i dâva etmek, bütün memleketlerde câri olan bir kanundur. İleride hükûmetin müsaadesini

(Hâşiye): Yani: "Hükûmet bir siyaset takib etmiyor, hâşâ sümme hâşâ! Hükûmetin siyaseti dinsizliktir." diye tevehhüm eden o mülhidler nazarında, benim, Kur'an-ı Hakîmin Nusûs-u Kat'îyesinden tereşşuh eden Risale-i Nur ile takib ettiğim Hakaik-i İmanîyeye Hizmetimi muhalif bir siyaset demekle, dünyada en şenî bir iftirayı eder.

istihsal suretiyle neşretmek istediğim ve yirmi-otuz senedenberi Keşif ve Te'lifine çalıştığım ve elli senedenberi devam eden tetkikat ve Mücahedat-ı Fikriye ve muhtelif menba'lardaki taharriyat ve mesaimin neticesi ve semeresi olarak yazdığım ve manevî yüz Keşfiyatı gösteren ve binlerce Hakikatı havi yüzden ziyade Risaleden ibaret olan Risale-i Nurun Te'lifinden sonra neşredilen -bazı kanunlara uygun gelmeyen-onbeş noktasını ortaya atarak müttehem bir vaziyete koymak, bu Hakikatların ve benim onlara taallûk eden hukuklarımın zıya'ını mucib olmakla beraber, diğerin intikal ve sirkatine ve temellük ve kendine mâletmesine zemin ihzar ettiğinden; bu babda, evveleminde ve herşeyden ziyade Hakikat namına ve hukuk hesabına hakkımın muhafazası, âdil mahkemenizin nazara alacağı ilk cihettir. Ve bir cürüm âleti olmak tevehhümüyle müsadere edilen Risalelerimin tazammun ettiği Hakaik, ehl-i fen ve felsefeye ve akademi Muhakkiklerine karşı isbatıma medar olmak üzere elimde bulunması lâzım geleceğinden; bu Keşfiyat ve Münazarat-ı İlmiye üzerinde hazırlığımı tesbit etmek için tarafıma iadesini isterim. Beni mahkûm etseniz de, onlar mahkûm olamaz; ve hapisde dahi benim arkadaşım olmalıdırlar. Mahkemelerin ihkak-ı hak cihetindeki haysiyetine, şerefine mühim bir nakise belki zıd olan garazkârların telkinatına tebaiyete, elbette mahkeme-i adalet tenezzül etmeyecek ve garazkârların entrikalarını akîm bırakacaktır. Ve Adaletten ve ihkak-ı hakdan daha büyük bir makam vazife cihetinde tanımayan mahkemenin, her türlü te'sirattan azade olarak vazifesini yapacağı esas Adaletin muktezası olduğuna istinaden; şahsım namına değil, belki çok Hakikatların ve bir çok masum Hukukların kendine bağlı olduğu bir Hakikat-ı Âliye namına, hakkındaki asılsız evhamlarını bir an evvel Risale-i Nur'un hürriyetini ilân etmekle ref'etmektir.

Üçüncü Madde: Bize isnad edilen mevhum suç ise; umumî bir tabir ile ve kuyûd-u ihtiraziye nazara alınmayarak, Ceza Kanununun yüz altmış üçüncü maddesi, yalnız zâhirine ve umumiyetine temas ettirip, mahkûmiyetim istilzam edilmek istenildiği anlaşılıyor. Bize isnad edilen bir kaç maddenin kat'i ve hakikî cevapları zabtınıza geçen müdafaatımda bulunmakla beraber; on veya onbeş nokta yüzünden, manevî yüz Keşfiyatı havi, yüzler Hakikat-ı Mühimmeyi câmi' yüzden ziyade cüzden ibaret olan Risale-i Nur, Mükâfat ve Takdir yerine mücazat ve tenkid ile karşılanmıştır. Mahkemenizden bu Hakkımı ve Risale-i Nur'un Hürriyet Hakkını

istemek, büyük bir hakkımdır. Bu cihetin halli ve faslı lâbüd ve zaruridir.

Dördüncü Madde: Şimdiye kadar bana hücum eden ve hükûmeti aleyhimize çeviren kimselerin garazkâr oldukları ve sırf garaz ile iliştikleri bununla anlaşılıyor ki, bizi vurmak için her kapıya başvurdular. Evvelâ, "tarikatçılık" -birşey bulamadılar-, sonra "cemiyetçilik", sonra "siyasetçilik ve inkılâba muhalif hareket ve muhalif komitecilik ve izinsiz neşriyatçılık" gibi çok cihetlerle itham etmek ve bizi vurmak için çalıştıkları halde; bunların hiç birinde tutunacak bir emare bulamadıklarından, en nihayet bir madde-i kanuniyenin, kuyud-u ihtiraziyeyi nazara almayarak, zâhirî umumiyetinden istifade edip, hiçbir zîakıl kabul etmiyecek ve onlara hak vermiyecek bir nokta ile bizi itham ve mahkûm etmek istiyorlar. Evet, bahsedeceğimiz noktayı, dünyada hiçbir zîakıl, Hakikat olarak kabul etmez; ve zerre miktarı insafı olan, "İftiradır" diyecek. O nokta şudur:

"Said-i Kürdî Dîni siyasete alet ediyor!" tabiridir. Bu tabirdeki ithamı çürütecek onbeş - yirmi delilden ziyade ve beş - on kadarı müdafaatımda zabtınıza geçirilenlerden birisi şudur ki:

Yüzler şâhidin şهادetiyle isbat etmeye hazır olduğum şu beyan edeceğim hâlim, o ithamı esasiyle çürütüyor. Şöyleki:

Dokuz sene oturduğum Barla Köyü halkının müşahedesiyle ve dokuz ay ikamet ettiğim Isparta'daki dostlarımın şهادetleriyle ve beni yakından tanıyan dostlarımın işhadiyle, onüç senedir ki, siyaset lisanı olan hiçbir gazeteyi, ne okudum ve ne de dinledim ve ne de istedim. Hattâ birkaç hadisede, şahsımla alâkadar zannedilen ve herkesi meraka sevkeden vâkıalardan bahseden gazeteleri okumak arzusu bulunmadı ve okumadım ve okutmam.

Onbeş maddeden başka bütün mesaili, Âhiretime ve İmanıma ve Hakikata müteveccih olduğu hükûmetin tedkikat-ı amîkasiyle tezahür eden Risale-i Nur ile, Said, Dini siyasete alet ediyor; yani Kâinatta yüksek ve Mukaddes tanıdığı bir Hakikat-ı Kudsiye olan Din-i Hakkı ve İman-ı Tahkikiyi, siyasete, yani ihtilâlkârane, en tehlikeli ve en günahlı ve çok hukukun ziyasına sebebiyet veren akîm, süflî bir maksada alet etmiş denilir mi?.. Böyle diyenler, ne kadar Dâire-i Akıl ve İnsaf ve Vîcdandan uzak düştükleri ve uzak hükmettikleri

anlaşılmaz mı? Elbette, Mahkeme-i Adâlet, böyle asılsız bu evham ve isnadatları defedip, hakkımızda ihkak-ı hak edecektir. Gerçi kanunları bilmemek eksere göre bir mâzeret teşkil etmez. Fakat haksız olarak, hücre bir köyde, tarassut altında, yabancı bir yerde, şiddetle dünyadan küstürüp, nefiy ile ikamet ettirip, mütemadiyen tarassut ile ta'ciz edilen bir adamın kanunları bilmemesi; elbette Ehl-i İnsafın nazarında bir özür teşkil eder.

İşte, ben o adamım. Ve beni yanlış bir vehim ile muaheze ettikleri mevadd-ı kanuniyenin hiç birini bilmezdim. Hattâ yeni hurufla imzamı atamazdım. Bazan Hizmetçimden başka, on günde bir adam ile görüşmedim. Herkes bana muavenetten kaçır. Avukat tutmaya iktidarım yok. Bütün hayatımda "En menfaatli ve en iyi hile, hilesizlik olduğu" Düstur olduğundan, bütün müdafaatımda Hak ve Hakikat ve Sıdk ve Doğruluk Esasını takib ettim. Bu Hakikata binaen, Müdafaatımda veyahud bazan nadiren bir-iki Risalelerimde, zamân-ı hâzırın kanunlarına ve resmî merasimlerine Tevafuk etmiyen ifâdâtıma nazar-ı müsamaha ile bakmak adâletin mukteziyat ve icabatındandır. Benim Müdâfaâtımda mücmel kalan noktalar, iddianameye karşı yazdığım itiraznamemde vardır ve itiraznamemde mücmel kalan noktaların, Müdâfaâtımda izahatı vardır; birbirini tekml eder. Yüzaltmış üçüncü Madde-i Kanuniyenin tazammun ettiği -manen-kuyud-u ihtiraziye ile beraber ve vâzı-ı kanunun irade ettiği maksad, asayişin ihlâline medar olmamak olduğuna binaen; ihlâl-i asayişe işaret ve delâlet edecek hiçbir emare ve tereşsuhat, benim ve Risalelerim yüzünde görülmediği ve zabtınıza geçen müdafaatımda yirmi defa kat'î bir surette bu kanunun mes'elemizle alâkası olmadığını ve kat'iyen cezayı müstelzim bir cihet bulunmadığını isbat ettiğim halde; her nasılsa, bidayetteki evhamın te'siratiyle, o madde-i kanuniye ile bizi muaheze etmek için mezkûr maddeyi ileri sürmek hiçbir vecihle şân-ı adâlete yakışmayacağından, beraetimi talep eyleyerek, en son sözüm:

حَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ ۖ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقُلْ حَسْبِيَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ
عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَهُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ

İDDİANAMEYE KARŞI İTİRAZNÂMEM

Ey hey'et-i hâkime ve ey müdde-i umumi! Bu iddianamede sebep-i ittihamım herbir maddeye karşı, istintak dairesinde zabtınıza geçen müdafaatımda cevapları vardır. Hususan, "Son Müdafaâtım" nâmındaki otuz beş sahifelik bir müdâfaanameyi, itiraz yerine, size takdim ediyorum. Bu noktaya nazar-ı adâlet ve insafî çevirmek için derim ki:

On senedenberi Isparta Vilâyetinde, mazlum bir surette, tazyik altında asayiş-i dahiliye ve emniyet-i umûmiyeye zarar verecek hiçbir emare, hiçbir tereşsuhat olmadığı halde, emniyet-i dahiliyeyi ihlâl etmek teşebbüsü ile ittiham edilmekliğime hangi İnsaf, hangi Vicdan müsaade eder? Eğer Yüzaltmış üçüncü madde-i kanuniye manasına bizim hakkımızda vech-i tatbiki gibi mâna verilse, o vakit başta Diyanet Riyaseti, bütün İmamlar, Hatibler ve Vaizlere teşmil etmek lâzım gelir. Çünkü, Hayat-ı Diniyeyi Telkin etmekte onlarla beraberiz. Eğer Telkinât-ı Diniyye, emniyet-i dahiliyeyi, mutlaka ihlâl etmek gibi mânâsız bir fikir ileri sürülse, umûma şâmil olur. Evet benim, onların fevkinde bir cihet var ki; o da kat'iyetle, şüphesiz şeksiz Hakaik-i İmaniyeyi izah etmektir. Bu ise; farz-ı muhal olarak, umum Ehl-i Dine bir itiraz gelse, bu hal bizi itirazdan kurtarmağa vesile olur. Benim hakkımda bu kadar tahkikatla beraber daha tesbit edilmeyen ve tesbit edilse de, adâlet-i hakikiye noktasında bir suç teşkil etmiyen ve bir suç teşkil etse de, yalnız beni mes'ul eden bir madde yüzünden, yirmi kadar masum ve bîgünah kimseleri; çoluk çocuğundan, işinden alıkoyup hapisde perişan etmek, elbette adliyenin nazar-ı adaletine uygun gelmez. Benim ile ednâ bir teması bulunan çok bîçare masumlar, tevkif ile mühim zararlara dûçar oldular.

Şark hadisesi münasebetiyle nefyedilmem, iddiânâmede iştiraki ihsas ettiği cihetle cevap veriyorum ki: Hükûmetin dosyalarında, benim künyem altında hiçbir meşruhat yoktur; sırf ihtiyat yüzünden nefyedildiğim, hükûmetçe sabit olmuştur. Ben, o zaman da, şimdiki gibi münzevi yaşıyordum. Bir dağın mağarasında, bir hizmetçi ile yalnız otururken; beni tutup, on sene bilâ - sebep, müracaat

etmediğim için, dokuz sene bir köyde, bir sene de Ispartada ikamete mahkûm edip, ahirinde bu musibete giriftar ettiler.

Ü ç ü n c ü İ d d i â n â m e

"Barla'da iken te'sis-i münasebet edildiği, uzağında ve yakınında bulunan bu eşhasın maddî ve manevî yardımlarını te'min ederek faaliyete girdiği ve hey'et-i umumiyesine Risale-i Nur adını verdiği ve kısım kısım yazdırdığı bu Eserlerini muhtelif vasıtalarla gizli gizli çoğalttırarak Antalya, Aydın, Milâs, Eğridir, Dinar ve Van gibi mıntikalarda, adamlarının delâletiyle Neşr ve Tamim ettirdiği, bu Eserlerden devletin emniyet-i dahiliyesini ihlâl edebilecek olanlarına mahrem ve yarım mahrem diyerek işaretler koyduğu ve bu suretle istihdaf ettiği gayesini kendisinin de kabul ve izhar etmiş bulunduğu" hakkındaki fıkraya karşı, şu kat'î ve izahlı cevabın sizin evvelce zabtınıza geçen "Son Müdafaa" namındaki otuzbeş sahifelik Müdafaatımı itirazname olarak takdim ile beraber derim ki:

Yüzbin defa hâşâ!... İman İlmini Rıza-yı İlâhîden başka bir şeye âlet etmemişim ve edemiyorum ve kimsenin de hakkı yoktur ki edebilsin. Ve Risale-i Nur namı altındaki yüz yirmi beş Risale, yirmi sene zarfında telif edilmiş.

Mahrem dediğimiz Risaleler ise, üç tanesi bize gurur ve riyaya medar olmamak için mahrem demişim. Şimdi ise, o setr-i mahremin bir köşesini fâşetmeye mecbur olarak derim ki: O mahremlerden birisi, Keramet-i Gavsîye; ikinci, Keramet-i Alevîyye; üçüncü, Sırr-ı İhlâsa aid Risalelerdir ki; o iki Keramet, benim haddimden yüz derece fazla ve Hizmet-i Kur'aniyemi takdir suretinde Hazret-i Ali ile Hazret-i Gavs'ın İşaretleridir. Ve riyadan, gururdan, enaniyetten kurtaracak Sırr-ı İhlâsa dair Risaleye, en Has Kardeşlerime mahsus olarak, mahrem denmiştir. Asayiş-i dahiliye ile bunların ne münasebeti var ki onlar medar-ı itham oluyorlar! İkinci kısım mahremler ise; "Darül-Hikmet" de ve dokuz sene evvel avrupa itirazatına ve doktor Abdullah Cevdetin dinsizce hücumlarına karşı yazdığım bir-iki Risale, ve bazı me'murların bana insafsızcasına ve gaddarâne tecavüzlerine karşı şekva suretinde yazdığım iki küçük Risaledir ki; son Müdafaatımda bahsetmişim. Bu dört Risalenin

Te'lifinden bir zaman sonra, serbestî kanunlarına ve hükûmetin işine hiçbir cihette temas etmemek için, Onların Neşrini menedip, "Mahrem-dir" demişim; en Has bir-iki Kardeşime mahsus kalmıştır. Delilim de şudur ki: Bu kadar taharriyatınızda, o mahrem denilen Risalelerin hiçbir yerde bulunmamasıdır. Yalnız umumunun fihristesi elinize geçmiş, o fihristeye göre bu noktalardan istizaha lüzum görülmüş; ben de cevap vermişim, o cevap da zaptınıza geçmiştir.

İddianamede, müteaddid mıntıkalar, ve Risale-i Nur'un Neşir ve Tamimine adamlar vasıtasıyla çalıştığım beyan ediliyor. Cevaben derim ki:

Ben bir köyde, gurbette, kimsesiz, hüsn-ü hattım yok iken; tarassut altında, herkes benim muavenetimden çekinirken; yalnız gayet mahdud dört-beş ahababıma bir yadigâr olarak Hâtırât-ı İmaniyeyi gönderdiğime "Neşir ve Tamime çalışıyor" demek, ne kadar hilâf-ı hakikat olduğunu elbette takdir edersiniz. Benim gibi haddinden çok fazla teveccüh-ü ammeye mazhar bir İnsanın, onbeş sene Van'da Tedris ile meşgul olduğum halde, bir tek dostuma bir-iki İmanî Risalelerimi göndermekle buna nasıl Neşriyat denilir? Benim matbaam yok, kâtiblerim yok, hüsn-ü hattım yok, elbette Neşriyat yapamadım. Demek Risale-i Nur; câzibedardır, kendi kendine intişar ediyor. Yalnız bu kadar var ki; "Onuncu Söz" namında Haşre dair olan Risaleyi, daha yeni harfler çıkmadan evvel tabettirdik. Hükûmetin büyük memurlarının ve mebuslarının ve vâlilerinin ellerine geçti, kimse itiraz etmedi. Ondan, sekizyüz Nüsha intişar etti. Onun İntişarı münasebetiyle, Onun gibi sırf Uhrevî ve İmanî bir kısım Risaleler, kendi kendine bir kısım İnsanların eline geçti. Elbette ihtiyarsız, kendi kendine bu İntişar benim hoşuma gitmiş. Ben de bazı hususi Mektuplarımda, bu takdirimi teşvik tarzında yazmışım. Bu üç aydır, bu kadar taharriyat-ı amîka neticesinde, koca bir memlekette, on beş - yirmi adamın ellerinde Kitaplarımı bulmuşlar. Benim gibi otuz sene Te'lifat ve Tedrisatla ömrü geçen bir adamın, yirmi hususî dostunda bazı hususî Risaleleri bulunması, ne suretle Neşriyat olur? "O Neşriyat ile nasıl bir hedefi takib edebilir?" denilir.

Efendiler! Eğer ben dünyevî veyahud siyasî bir maksadı takib etseydim, bu on sene zarfında, onbeş - yirmi değil, yüzbin adamlar ile alâkadarlığım tezahür edecekti. Her ne ise, bu noktaya dair

son müdafaatımda daha fazla izahat ve tafsilât vardır.

.....
لِلذِّكْرِ مِثْلُ حَظِّ الْأُنثَيَيْنِ ❖ فَلَا مِثْلَ السُّدُسِ Ayetlerinin,

eskidenberi medeniyetin itirazına karşı bütün Tefsirlerde bulunan bir Hakikat ve gayet kat'i ve şüphesiz bir Cevab-ı İlmî, iddianamede benim aleyhimde nasıl istimâl edilebilir?

İddianamede, yine Fihristeden naklen, Huruf-u Kur'aniye ve Zikriye'nin tercümeleri yerlerini tutmadıklarından medar-ı tenkid beyan ediliyor. Bu mes'ele, sekiz sene mukaddem olmuş bir mes'eledir ve hiçbir itiraz kabul etmez bir Hakikat-ı İlmiyedir. Ondan hayli zaman sonra, bu zamanın bazı mukteziyatına göre tercüme edilmesinin hükûmetce kabûlü ne suretle o Hakikat-ı İlmiyeyi aleyhime çevirir.

Mescidimizin kapanması münasebetiyle, dört noktadan ibaret, bana vahşiyane zulmeden Nahiye Müdüriyle bir kaç arkadaşı ve Kaza Kaymakamının, şahıslarına ve memuriyetlerinin sû-i istimallerine karşı bir şekvanamedir ki; o Risaleyi kimseye vermedim. Çünkü, hiç kimsede bulunmamıştır.

.....
 Onuncu Sözün Tevafukatındandır ki; Onuncu Sözün Satırları hem Te'lif tarihine, hem Dini dünyadan tefrik eden lâdinî cumhuriyetin ilânına Tevafuk ediyor ki, Haşrin inkârına bir emaredir. Yani o fıkranın mealı budur: "Madem cumhuriyet Dine, dinsizliğe ilişmiyor, prensibiyle bîtarafane kalıyor; ehl-i dalâlet ve ilhad, cumhuriyetin bu bîtarafılığından istifade etmekle, Haşrin inkârını izhar etmeleri muhtemeldir." demektir. Yoksa hükûmete bir taarruz değildir; belki hükûmetin bîtarafane vaziyetine işaretir. Elhak, bundan dokuz sene evvel, Onuncu Söz, sekizyüz Nüsha yayılmasıyla, ehl-i dalâletin kalblerindeki inkâr-ı haşri kalblerinde sıkıştırdı; lisanlarına getirmelerine meydan vermedi; ağızlarını tıkadı. Onuncu Sözün Harika Bürhanlarını gözlerine soktu.

Evet Onuncu Söz, Haşir gibi bir Rûkn-ü Azim-i İmanın etrafında çelikten bir Sur oldu ve ehl-i dalâleti susturdu. Elbette Hükûmet-i

Cumhuriye bundan memnun oldu ki, meclisteki meb'usanın ve valilerin ve büyük memurların ellerinde kemal-i serbestî ile gezdi.

Avrupa medeniyet ve felsefesi namına ve belki ingilizlerin ifsad-ı siyaseti hesabına "Tesettür Âyeti"ne ettikleri itiraza karşı, gayet kuvvetli ve müskit bir Cevab-ı İlmîdir. Böyle bir Cevab-ı İlmî, değil bundan onbeş sene evvel, her zaman takdir ile karşılanır. Bu Hürriyet-i İlmîyeyi, elbette hürriyet-perver bir Hükûmet-i Cumhuriye tahdid etmez.

.....

Ey hey'et-i hâkime! Risale-i Nurun hedefi dünya olsaydı veya bir maksad-ı dünyevi, içinde niyet edilseydi yüzyirmi Risale içinde, nazarı-
nızda onbinler medar-ı tenkid noktalar bulunacaktı. Böyle yüzyirmi bin
tatlı meyveler içinde, sizce sulfato gibi acı gelmiş yalnız onbeş meyveler
bulunmasıyla o mübarek bahçeyi yasak etmek ve bahçe sahibini mes'ul
etmek caiz olabilir mi? Adalet-perver olan Vicdanınıza havale ediyorum.
Ben, son Müdafaatımda beyan etmişim ki otuz senedir, avrupa feyle-
soflarına ve avrupa feylesofları hesabına dahilde, ecnebi dolabları
hesabına çalışan mülhidlere karşı muaraza ederek cevap vermişim ve
veriyorum. Muhatabım, ekseriya nefsimden sonra onlar olduğunu,
Risalelerimi takib eden anlar. Şimdi ben sizlerden soruyorum: Böyle
avrupa feylesoflarının başına ve ecnebi entrikaları hesabına çalışan dinsiz
her bir mülhidin yüzüne indirdiğim kuvvetli ilmî bir tokat, hangi suretle
hükûmet hesabına geçiyor? Böylelere aid olan tokadı hükûmet hesabına
almak bizim havsalamız almıyor ve ihtimal de vermiyoruz. Hükûmet
namına ve kanun hesabına bu haklı ilmî tokatları medar-ı mesul tutmak
değil, belki Hükûmet-i Cumhuriyenin hürriyet-perverliği, bu tokatları
alkışlar.

İ T İ Z A R

(Üç gün müddetle tebliğ edilen iddianameye karşı itirazname yaz-
mak)

Birinci günü geç geldiği için, akşama kadar ancak okundu. İkinci
gün, kısım-ı âzamı tercüme edildi. Ancak beş-altı saat fırsat bulup, acele
bu uzun itiraznameyi yazdım. Evvelki müdafaatımda dediğim gibi:
Kanunları, hususan şimdiki resmî işleri bilmediğimden; çokdanberi

ihtilâtdan memnu' olduğumdan ve dört - beş saatta yazılan uzun itiraz-name, elbette çok müşevveş ve noksan olacaktır. Nazar-ı müsamaha ile bakmanızı temenni ederim.

* * *

CEZA HÂKİMİNE SON MÜDAFAA

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Altmış küsûr sahifeden ibaret olan ithamkârane kararnamedeki -oniki sahife- şahsıma aid kısmına karşı Müdafaamdır:

Kararnamede aleyhimizde zikredilen maddelere karşı, mahkemenin zabtına geçen Müdafaatımda kat'i cevapları vardır. Bu kararnama namındaki asılsız ve vehimli ithamnameye karşı, ondokuz sahifeden ibaret İtiraznamemi ve yirmidokuz sahifeden ibaret son Müdafaatımı ibraz ediyorum. Bu iki Müdafa, sorgu Hâkimlerinin kararnamelerinin bütün muaheze noktalarını ve esas ithamlarını kat'i bir surette reddile çürütüyor, asılsız olduğunu gösteriyor. Yalnız burada, bu kararnamenin istinad ettiği ve itham edenlerin nereden aldandıklarını, bu asılsız muahezeyi nereden iktibas ettiklerini gösterir "Beş Umde" olarak söyleyeceğim.

Birincisi: Risale-i Nur'un, yüzyirmi parçasından iki-üç-dört parçasında onbeş fıkrayı bahane tutup, beni ve Risale-i Nur'u hükûmetin prensiplerine muhalif ve rejimine karşı muarız ve emniyet-i dahiliyeyi ihlâl teşebbüs ithamı ile gayet asılsız bir dâvaya elcevab:

Ben de derim: Acaba umum avrupanın mal-ı müşterekesi olan medeniyet ve yalnız bu zaman ilcaatına binaen Hükûmet-i Cumhuriyenin o medeniyetin bir kısım kanunlarını kabul etmesiyle, o medeniyetin menfaatli değil, belki kusurlu kısmına, Hakaik-i Kur'aniye hesabına olan müdafaat-ı ilmiyeme hangi suretle "Hükûmetin prensibine ve hükûmetin rejimine muhalif" ve "Hükûmetin inkılâbı aleyhine hareket" namı veriliyor? Acaba bu Hükûmet-i Cumhuriye, Avrupa medeniyetinin kusurlu kısmının dâva vekillğine tenezzül eder mi? O kusurlu medeniyetin İslâmiyete muhalif kanunları, eski

zamandanberi hükûmetin hedefi midir? Hükûmete muarız vaziyet almak nerede; bu bir kısım kusurlu medeniyet kanunlarına karşı Hakaik-i Kur'a-niyei ilmî bir surette müdafaa etmek nerede? Kur'an-ı Hakîmin Âyat-ı kat'iyesiyle, binüçyüz senedenberi, milyonlar Tefsirlerinde ve halen kütüphanelerde dolu Tefsirlerde

لِلذِّكْرِ مِثْلُ حَظِّ الْأُنثَيَيْنِ ۖ فَلَا مِمَّ السُّدُسُ ۖ يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِّأَزْوَاجِكَ
فَأَنْكِحُوا مَا طَابَ لَكُمْ

ilaahir gibi Âyetlerin Hakaik-i Kudsiyelerini avrupa feylesoflarının itiraz ve tecavüzatına karşı otuz senedenberi yazdığım Müdafaat-ı İlmiyemi "Hükûmetin inkılâbına, prensibine ve rejimine muhalif kasdı var" diye beni itham etmek, öyle bir zâhir garaz ve öyle bir esassız vehimdir ki; buradaki mahkeme-i âdileye taallûk etmeseydi, müdafaa ve cevap vermemi lâyük görmezdim.

Hem acaba, eskidenberi bu vatan ve millete zarar niyetiyle, avrupanın dinsiz komiteleri hesabına ve rum, ermeniler cemiyeti vasıtasıyla dinsizlik ve ihtilâf ve fesad tohumlarını saçan mülhidlere karşı Müdafaat-ı İlmiyem, hangi suretle hükûmet aleyhine alınıyor? Ve hangi sebeble hükûmete bir taarruz manası veriliyor? Hangi insafla böyle dinsizliği hükûmete mâledip ittiham ediliyor? Hükûmet-i Cumhuriyenin kuvvetli esasları böyle dinsizlerin aleyhinde olduğu halde; dinsizliği, hükûmetin bazı prensiplerine mâledip, benim, vatan ve millet ve hükûmet hesabına öyle müfsidlere karşı yirmi senedenberi galibane Müdafaât-ı İlmiyeme "Dini siyasete âlet ve hükûmet aleyhine teşvik" manasını vermek, hangi insaf kabul eder ve hangi Vicdan razı olur?

Evet, değil bu mahkemeye, belki bütün dünyaya ilân ediyorum: Ben, Hakaik-ı Kudsiye-i İmaniyeyi, avrupa feylesoflarına ve bilhassa dinsiz feylesoflara ve bilhassa siyaseti dinsizliğe âlet edenlere ve asayîşi manen ihlâl edenlere karşı müdafaa etmişim ve ediyorum.

Ben, Hükûmet-i Cumhuriyeyi, ilcaat-ı zamana göre bir kısım Kanun-u Medenîyi kabul etmiş ve vatan ve millete zarar veren dinsizlik cereyanlarına meydan vermeyen bir Hükûmet-i İslâmiye

biliyorum. Kararname namındaki ithamnamede, vazifesini yapan müstantiklere değil, belki müstantiklerin istinad ettiği mülhid zalimlerin evham ve entrikalarına karşı derim:

Siz, beni: "Dini siyasete âlet etmek" ile itham ediyorsunuz. Ve o itham, zâhir bir iftira olduğu ve esassız, çürük bulunduğunu yüz delil-i kat'i ile isbat etmekle beraber; bu ağır iftiranıza mukabil, ben de sizi, siyaseti dinsizliğe âlet etmek istiyorsunuz diye itham ediyorum!

Bir zaman, cerbezeli bir padişah, Adalet niyetiyle çok zulüm ediyormuş, bir muhakkik Âlim ona demiş: "Ey hakim! Sen, raiyetine Adalet namıyla zulüm ediyorsun. Çünkü tenkidkârane cerbezeli nazarın, zamanen müteferrik kusurâtı birden toplar; bir zamanda tasavvur edip, sahibini şiddetli bir cezaya çarpıyorsun. Hem, bir kavmin müteferrik efradından vücuda gelen kusurâtı, o tenkidkâr cerbezeli nazarında topluyorsun. Sonra o perde ile, o taifenin her bir ferdine karşı bir nefret, bir hiddet size gelir; haksız olarak onlara vurursun. Evet, senin bir sene zarfında attığın tükürük, bir günde senden çıkmış bulunsa, içinde boğulacaksın; müteferrik zamanda istimal ettiğin sulfato gibi acı ilâçları, bir günde bir kaç kişi istimâl etse, hepsini de öldürebilir." İşte aynı bunun gibi; mehasinin ortalarında bulunmasıyle, arasına kusurâtı setretmek lâzım gelirken; sen, raiyetine karşı kusurâtı izale eden mehasini düşünmeden, cerbezeli nazarınla müteferrik kusurâtı toplayıp, ağır ceza veriyorsun. İşte o padişah, o muhakkik Âlimin ikazatiyle, Adalet namına yaptığı zulümden kurtuldu.

.....

Gizli bir kuvvet, bil'iltizam beni mahkûm etmek istiyor. Ve her bahaneyi bulup, bin dereden su getirmek gibi her bir çareye müracaat edip, kurdun keçiye bahanesinden daha garib bahanelerle beni itham altına almak ve mahkûm ettirilmek istenildiğimi hissediyorum. Meselâ, üç aydır bu kelimeyi tekrar ediyorlar: "Said-i Kürdî, Dini siyasete âlet ediyor!" Ben de bütün Mukaddesata yemin ediyorum ki: Bin siyasetim olsa, Hakaik-i İmaniyeye feda ediyorum. Ben, nasıl Hakaik-i İmaniyeyi dünya siyasetine âlet edebilirim? Ben yüz yerde bu ithamı çürüttüğüm halde, yine mânâsız nakarat gibi tekrar edip ileri sürüyorlar. Demek, bil'iltizam ve herhalde beni

mes'ul etmek arzusunda bulunuyorlar. Ben de, aleyhimizdeki mülhid zâlimleri, siyaseti dinsizliğe âlet etmeleri ile itham ediyorum. Ve onların medar-ı ittihamı olan bu müdhiş manayı bildirmemek için bana isnad ettikleri: "Said, Dini siyasete alet ediyor" cümlesiyle setre çalışıyorlar. Madem öyledir, her halde beni mahkûm etmek istiyorlar. Ben de ehl-i dünyaya derim: **Bu ihtiyarlıktaki bir - iki senelik ömür için lüzumsuz tezellüle tenezzül etmem.**

.....

Beşinci Umde: "Dört Nokta" dır.

Birinci Nokta: Kararnamede, kelimeler üzerinde oynanılıyor. Bir kelimenin, kasdî olmadığı halde, bir manasında târiz çıkarıyorlar. Halbuki, Risale-i Nur'da hedef bütün bütün ayrı olduğundan; Kelimatındaki kasde makrun olmayan târizler değil, belki tasrihler de bulunsa şayan-ı afv ve müsamahadır. Bu noktayı izah eden bu misal mikyasdır. Meselâ:

Ben bir maksadımı hedef ederek yoluma koşup gidiyorum. İhtiyarsız, yolunda koşarken büyük bir adama çarpıp, o adam yere düşse. Desem: "Efendim, AffetBen, maksadıma gidiyordum. Bilmeyerek çarpıldım." Elbette affeder ve gücenmez. Eğer kasdî olarak bir parmağı o adama taciz suretinde kulağına ilâştirsem, hakaret telâkki edecek ve benden gücenecek.

.....

Risale-i Nur'un hedefi İman ve Âhiret olduğundan, Harekât-ı İlmiye ve Fikriyesinde ehl-i dünyanın siyasetine çarpsa ve şiddetli kelimat bulunsa, şayan-ı afv ve müsamahadır. Maksadımız size ilişmek değildir, hedefimizde yürüyoruz.

.....

Dünyada hiç misli görülmemiş bir haksızlığa mâruz kaldım.

Şöyleki:

Son Müdafaatım ve üç İtiraznamem ile, yirmi cihetle kat'i delillerle yüztalmış üçüncü Maddenin bana temas etmediğini ve yirmi senede yazılan yüzyirmi Risalemin içinde, kendilerince medar-ı tenkid yirmi Kelimeden aşağı mahdud bir kaç nokta bulunmasıyla, ayrı ayrı zamanda yazılmış kıymetdar ve menfaatli ve uhrevî ve avrupa feylesoflarının dinsiz ve mülhid şakirdlerine karşı, -Darül-

Hikmetil - İslâmiyenin Azalığı münasebetiyle- hakiki ve ilmî Müdafaat-ım; çok zaman sonra ilcaat-ı zamana göre kabul edilen Kanun-u Medeni- nin bazı maddelerine, yüzbin Kelimat içinde on - onbeş Kelimenin muvafık gelmemesi sebebiyle hem benim mahkûmiyetim taleb edilmiş; hem mühim Keşfiyat-ı Maneviyeyi havi yüzยirmi Kitab olan Risale-i Nur'un elde bulunan Nüshaları müsadere edilmiş ve indelmuhakeme bütün ilmî ve mantıkî ve kanunî iddia ve Müdafaatım esbab-ı mucibe gösterilmeksizin sebebsiz ve kanunsuz reddedilmiştir. Yüzaltmış üçüncü madde-i kanuniye asayışı ihlâl edebilecek Hissiyat-ı Diniyeyi tahrik edenler mealinde bulunan şu kanunun, elbette bu hadsiz genişlik içinde bir tefsiri var. Elbette kuyud-u ihtiraziyesi bulunacak. Yoksa; bu madde, bu geniş mânâ ile beni mahkûm ettiği gibi, bütün Ehl-i Diyaneti ve başta Diyanet Riyaseti olarak, bütün Vaizlere ve bütün İmamlara, bana teşmil edildiği gibi teşmil edilebilir. Çünkü; yüz sahifeden fazla Müdafaat-ı Kat'iyye ve Hakikiyem ile beraber; bana temas ettirilebilecek bir mânâ veriliyor ki, o mânâ her nasihat eden kimseye ve hatta bir dostunu iyiliğe sevk etmek için İrşad eden herkesi daire-i hükmü altına alabilir. Bu Madde-i Kanuniyenin mânâsı şu olmak gerektir ki; taassub perdesi altında muhalif bir siyaseti takib ve terakkiyat-ı medeniyeye sed çekenlere sed çekmek içindir. Bu maddenin bu mânâda çok kat'î delillerle isbat etmişiz ki, bize bir cihet-i temâsı yoktur.

Evet bu madde, bu mânâda, tefsirsiz ve kuyud-u ihtiraziyesiz ve garazkâr, istediği adamları onunla çarpmasına müsait hududsuz bir manada olamaz. Evet ben on sene nezaret ve dikkat altında ve yirmi senede te'lif ettiğim yüzยirmi Risale ile bu kadar hakkımdaki tedkikat-ı amîka neticesinde cüz'i bir derece asayışı ihlâl etmiş bir emare, ne bende ve ne de o Risaleleri okuyanlarda bulunmadığı halde ve yirmi vechile isbat ettiğim ve beni yakından tanıyan zatların şهادetiyle, onüç senedenberi şeytandan kaçır gibi siyasetten kaçtığımı ve hükûmetin işine karışmadığımı ve tahammül-ü beşer fevkinde işkencelere tahammül edip dünyaya karışmadığım ve İman Hizmetini bu dünyada en büyük maksad telâkki ettiğim halde; "Said Dini siyasete âlet edip, asayışı ihlâl teşebbüse niyet ediyor diye, beni Yüzaltmış üçüncü maddeye temas ettirmek mahkûm etmek bütün rûy-i zemindeki adliye ve mahkemelerin haysiyetine ilişecek ve nazar-ı dikkati celbedecek hiç görülmemiş bir

hadise-i adliyedir kanaatindeyim.

İşte, Cihangir Hükümdarların ve Kahraman Kumandanların küçük mahkemelerde diz çöküp Kemal-i İnkıyad ile mutavaat göstermeleri, mahkemenin, hiçbir cihet ile zedelenmeyecek bir haysiyet ve şerefının mevcudiyetini isbat eder. İşte, mahkemelerin bu yüksek ve manevî haysiyetine dayanıp, hukukumu, hürriyetle müdafaa ediyorum. Bir makale içindeki zararlı görülen dört-beş Kelime sansür edildikten sonra mütebakisinin Neşrine izin verilirken; yüzyirmi Kitabın, birbirinden ayrı ve ayrı ayrı zamanlarda te'lif edildiği halde, yalnız bir-iki Risalede şimdiki nazarlara zararlı tevehhüm edilen onbeş Kelime yüzünden, yüzonbeş masum ve menfaatdar ve mühim bir kısmı Ankara kütüphanesinde mevcut olup iftiharla kabul edilen Kitapların ele geçenlerinin müsadere ile mahkûm edilmesi, rûy-i zemindeki adliyenin şerefine elbette ilişecek mahiyettedir. Elbette Mahkeme-i Temyiz bu haysiyet ve şerefi siyanet eder.

En ziyade tenkid edilen ve umum Kitaplarımı muahezeye sebebiyet veren beş-on mes'eale içinde en mühimmi, gelecek bu iki mes'eledir:

لِلذِّكْرِ مِثْلُ حَظِّ الْأُنثَيَيْنِ ﴿٣٤﴾ فَلَا مِمَّ السُّدُسُ Âyetleridir. İşte, benim

ve Kitaplarımın mahkûmiyeti beş-altı mes'eleden, en birinci bu iki mes'eledir. Ben hakikî, menfaatli Medeniyete karşı değil, belki kusurlu ve zararlı "mimsiz" tâbir ettiğim medeniyete karşı otuz-kırk senedenberi İ'caz-ı Kur'anı Esas tutup, o medeniyetin muhalif noktalarını aşağı düşürüp, medeniyetin aczi ile İ'caz-ı Kur'anı isbat etmek esası üzerine, matbu ve gayr-ı matbu, Arabca ve Türkçe çok Kitaplar yazdım. İrsiyet hakkındaki kanun-u medenin, Kur'anın bu iki Âyetine muhalif maddelerini vaktiyle müvazene etmişim. Onların muannid feylesoflarını da ilzam edecek deliller göstermişim. Hükûmet-i Cumhuriyenin ilcaat-ı zamana göre kabul ettiği bir kısım kanun-i medenin bir kısım maddelerini kabulden evvel, bu mes'eleleri, medeniyete ve feylesoflara karşı yazmışım ve müdafaa etmişim. Kurun-u Ulâ ve Vustâdaki zayi olan kadınlık hukukunu, Kur'an-ı Hakîm gayet ehemmiyetle muhafaza ettiğini beyan etmişim. Şimdi, bu iki mes'eledeki beyanatım, Hükûmet-i Cumhuriyenin kanununa muhalifdir diye, Yüzaltmış üçüncü madde ile muaheze edildim. Ben de adliyenin en yüksek mahkemesine

derim ki:

Bin üçyüz elli senede ve her asırda, üçyüz elli milyon İnsanların hayat-ı içtimaiyesinde en Kudsi ve Hakiki ve Hakikatlı bir Düstur-u İlâhînin üçyüz elli bin Tefsirlerin Tasdikine ve aynen Hükümlerine istinaden, ve bütün Ecdadımızın Ruhlarına hürmeten, İ'caz-ı Kur'anı avrupa mülhidlerine karşı göstermek için, iki Nass-ı Âyeti, onbeş sene evvel ve on sene evvel ve dokuz sene evvel üç Kitabımda zikretmekliğim, beni şimdiki şerait dahilinde ve ahvâl-i sıhhiyem noktasında yaşayamayacağım bir mahbusiyete mahkûm edip ve dolayısıyla, bir cihette âdeta idamıma hükmeden ve yüz onbeş Risalemi bunun gibi bir - iki mes'ele yüzünden mahkûm eden haksız bir kararı; elbette rûy-i zeminde Adalet varsa, bu kararı red ve bu hükmü nakzedecektir.

En ziyade bizi gayet hayretle, nihayet bir me'yusiyete düşüren şudur ki: Ispartada habbeyi kubbe yapıp, hiçbir Hakikata istinad etmiyen evham ve ihbarata binaen hakkımda verdikleri karara karşı, mezhebimizde yalana hiçbir cihetle cevaz verilmediğinden, aleyhimde de olsa, hak ve doğru söylemek mecburiyetiyle, yüzyirmi sahife kuvvetli ve mantıkî delillerle kendimi müdafaa ettiğim ve bu kanunla hiçbir cihetle temasım olmadığını isbat ettiğim halde; bu Müdafaatımı ve İsbatımı hiç nazara almayarak, Te'lif tarihiyle istinsah tarihlerini, hatta bir şahsa irsal eylediğim tarihleri dahi birbirine mağlâta ile karıştırıp ve yirmi senelik işi, bir sene zarfında olmuş gibi görerek nakarat gibi, Ispartadaki evhamlı kararı; hem sorgu hakimlerinin kararnamesinde, hem makam-ı iddianın iddianamesinde, hem bizi mahkûm eden mahkemenin son kararında aynen, haklı müdafaatımız nazara alınmadan tekrar edilmiş ve bizi mahkûm etmişlerdir. Ehl-i Hak ve Hakikatı titreten bu haksızlığın bir an evvel ref'i ve Risale-i Nurun masumiyetinin ilânını, şiddetle adliyenin en yüksek makamı olan mahkemeden beklerim. Eğer pek haklı ve kuvvetli bu Feryadımı - farz-ı muhal olarak - adliyenin yüksek makamı işitip dinlemezse, şiddet-i me'yusiyetimden diyeceğim:

Ey beni bu belaya sevkedip, bu hadiseyi icad eden mülhid zâlimler!. Madem ve her halde mânen ve maddeten beni idam etmeye niyet etmiştiniz, neden umum mazlumların ve biçarelerin hukuklarını

muhafaza eden adliyenin çok ehemmiyetli haysiyetini rahnedar edecek entrikalarla, dolablarla, adliyenin eliyle yürüdünüz? Doğrudan doğruya karşımda merdane çıkıp, "Senin vücudunu bu dünyada istemiyoruz" demeli idiniz.

Sorgu hakimlerinin dört aya yakın bir zamanda - yüzonyedi adamın isticvabı ve tahkikiyle - meşgul olduğu bir mes'eleyi bir buçuk günde Ağır Ceza Mahkemesi gayet sathi bir nazarla bakıp, onların içindeki noksan ve hataları görmiyerek; ve bilhassa akademi Hey'eti müvacehesinde izâh ve isbat edeceğimi iddia ettiğim Risale-i Nurdaki mühim Keşfiyat-ı Maneviyeye aid ilmî Müdafaatım, esbab-ı mucibe ile red ve cerhedilmeksizin, sathi bir nazarla hükümde istical ettiklerinden, Hakperest ve Adaletperver olmalarına, bu sathi nazar sebebiyle, pek yanlış olan bu kararın isabet-i kanuniyesi olmadığından, mucib-i tedkik ve nakzdır.

NETİCE: Bu babda duruşma evrakının ve bilhassa müsadere edilen matbu ve gayr-ı matbu Risalelerimin tedkik ve mütalâasından anlaşılacağı üzere, ilmî ve mantikî ve kanunî bütün İtirazat ve Müdafaatım nazar-ı teemmüle alınmamış. Gerek Sorgu Hâkimliğince ve gerek mahkemece esbab-ı mucibe gösterilmeksizin, delilsiz ve kanunsuz, indî mütalâalarla açıktan reddedilmiş ve bu sebeble, otuz senedir avrupa feylesoflarına ve medeniyetin sefih kısmına karşı Türk - İslâm Hukukunu müdafaa eden ve Tilsim-ı Kâinatın Muammasını açan ve Manevî Keşfiyatı hâvi Risalelerim müsadere olunduktan başka; ahvâl-i sıhhiyem noktasında tahammül edemeyeceğim cismânî ceza ile mahkûm edilmiş olduğumdan; gerek yukarıda serdedilen sebebler ve gerekse iddianameye karşı verdiğim itiraznamem ve son celse-i muhakemede esasa dair beş umdeyi hâvi tahrirî takdim ettiğim ikinci İtiraznamem ve son Müdafaatımda tafsilen izahata ve ilmî ve kanunî sebeblere ve indettedkik tesadüf buyurulacak nevakıs-ı kanuniyeye binaen, pek açık ve sarıh bir surette mağduriyetimi istilzam eden bu hükmünüzün nakziyle, Adaletin izharını hey'etinizden beklerim.

وَأَقِضْ أَمْرِي إِلَى اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ der, Tevekkül ile Cenab-ı Hakka İltica eylerim.

Sâbık yüz küsur sahifeden ibaret yedi safha Müdafaatım müteaddid

defa mahkemede okunmakla beraber; müteaddid mahkemenin defterlerinde zabta geçmiş bu gelecek tashih lâyihası ise, daha temyiz evrakımız gelmediğinden okunmamış ve zabta geçmemiştir; elbette yakında o da zabta geçer.

* * *

Mahkeme-i temyizın dâvâmızı nakzetmeyip tasdiki takdirinde, tashih-i dâvâ için hey'et-i vekileye yazılmış bir arzuhalidir.

(Orada zâhiren görülecek şekva ise, hükûmete şekva etmektir; ve tenkidler, hükûmeti iğfale çalışan entrikacıları tenkid etmektir.)

Ey ehl-i hall ve akd! Dünyada emsali nâdir bulunan bir haksızlığa giriftar edildim. Bu haksızlığa karşı sükût etmek Hakka karşı bir hürmetsizlik olduğundan, bilmeceburiye gâyet ehemmiyetli bir Hakikatı fâşetmeye mecburum. Diyorum ki:

Ya benim idamımı ve yüzbir sene cezayı istilzam edecek kusurumu kanun dairesinde gösteriniz; veyahud bütün bütün divane olduğumu isbat ediniz; veyahud benim ve Risalelerimin ve dostlarımin tam serbestiyetimizi verip, zarar ve ziyanımızı müsebbiblerinden alınız (**Hâşiye**).

Evet, her bir hükûmetin bir kanunu, bir usulü var, o kanuna göre ceza verilir. Hükûmet-i Cumhuriyenin kanunlarıyla beni ve dostlarımı en ağır bir cezaya müstehak edecek esbab bulunmazsa; elbette takdir ve mükâfat ve tarziye ile beraber, tam hürriyetimizi vermek lâzım gelir. Çünkü meydandaki gayet ehemmiyetli Hizmet-i Kur'aniyem eğer hükûmetin aleyhinde olsa, böyle bir senelik bana ceza, birkaç dostuma altışar ay mahkûmiyetle olamaz. Belki yüzbir sene ve idam gibi bana ceza ve en ağır cezaları da benim ile ciddi Hizmetime irtibat edenlere vermek lâzım gelir. Eğer Hizmetimiz hükûmetin aleyhinde olmazsa; o vakit değil ceza, hapis, ittiham; belki takdir, mükâfatla karşılanmak lâzım gelir. Çünkü, bir Hizmet ki;

(Hâşiye): Mahkeme-i Temyizden dâvâmızı nakz yerine tasdik geldiği takdirde, hey'et-i vekileye ve hem meclis-i meb'usana, hem Dâhiliye Vekâletine ve hem Adliye Nezaretine vermek üzere, dâvâmızı tashih münasebetiyle yazılmış bir lâyahıdır. Eğer bu haklı derdimi ve ehemmiyetli Hakkımı bu mercilere dinlettiremezsem, bu hayata veda etmek bana Vâcib olur. Çünkü, sükûtumla şahsî bir hakkımla beraber; binler muhterem hukuk zâyî olur.

yüzyirmi Risale, O Hizmetin Tercümanları olmuş. Ve O Hizmetle, koca avrupa feylesoflarına meydan okuyup, esasları zîr ü zeber edilmiş. Elbette O tesirli Hizmet ya dahilde gayet müdhiş bir netice verir, veyahud gayet nâfi ve yüksek ve ilmî bir semere verecek. Onun için, göz boyamak nevinde ve efkâr-ı âmmeyi aldatmak tarzında ve hakkımızda zalimlerin entrikalarını, yalanlarını setretmek suretinde, çocuk oyuncağı gibi bana bir sene ceza verilmez. Benim emsalim, ya idam olur, darağacına müfte-hirane çıkarlar, veyahud lâyük olduğu makamda serbest kalırlar.

Evet, binler lira kıymetinde elmasları çalabilen mâhir bir hırsız, on kuruşluk bir cam parçasına hırsızlık etmekle elmas çalmış gibi aynı cezaya kendini mahkûm etmek; dünyada hiçbir hırsızın, belki hiçbir zîşuurun kârı değildir. Böyle bir hırsız kurnaz olur. Böyle nihayet derecede eblehane hareket etmez.

Ey efendiler! Haydi, vehminiz gibi ben o hırsız gibi oldum. Ben Isparta nahiyelerinden perişan, bir köyde dokuz sene İnzivada bulunan ve şimdi benimle beraber gayet hafif bir cezaya mahkûm olan safdil beş-on biçarelerin Fikirlerini hükûmet aleyhine çevirmekle, kendini ve Gaye-i Hayatı olan Risalelerini tehlikeye atmaktan ise; eski zamanda olduğu gibi, Ankarada veya İstanbulda büyük bir memuriyette oturup, binler adamı takip ettiğim maksada çevirebilirdim. O vakit, böyle zelilâne mahkûmiyet değil, belki Mesleğime ve Hizmetime münasip bir İzzetle dünyaya karışabilirdim. Evet, fahr ve temeddüh niyetiyle değil, belki mecburiyet ve mahcubiyetle, hodfuruşane eski bir kısım riyakârlığımı hatırlatmakla; beni ehemmiyetsiz, vücudundan istifade edilmez, âdi mertebeye sukut ettirmek isteyenlerin yanlışlarını göstermek için derim:

"İki Mekteb-i Musibet Şehadetnamesi" namındaki matbu eski Müdafaatımı görenlerin tasdikiyle, Otuz Bir Mart Hadisesinde bir Nutuk ile, isyan etmiş sekiz taburu itaate getiren ve bir zaman gazetelerin yazdıkları gibi, İstiklâl Harbinde "Hutuvat-ı Sitte" nâmında bir Makale ile, İstanbuldaki Efkar-ı Ulemayı ingiliz aleyhine çevirip, harekât-ı milliye lehinde ehemmiyetli Hizmet eden ve Ayasofyada binler adama Nutkunu dinlettiren ve Ankaradaki Meclis-i Meb'usanın şiddetli alkış-lamasıyla karşılanan; ve yüz elli bin banknot, yüz altmış üç meb'usun imzasile Medrese ve Darül-Fünuna

tahsisatı kabul ettiren; ve Reisicumhurun hiddetine karşı, divan-ı riyasette **(Hâşiye)** Kemal-i Metanetle fütur getirmeyerek mukabele edip, Namaza davet eden; ve Darül - Hikmetil - İslâmiyede, hükûmet-i ittihadiyenin ittifakiyle, Hikmet-i İslâmiyeyi avrupa hükemasına tesirli bir suretde kabul ettirmek Vazifesine lâıyk görünen; ve Cephe-i Harbde yazdığı ve şimdi müsadere edilen "İşârâtül-İ'caz" o zamanın baş kumandanı olan Enver Paşa'ya o derece kıymetdar görünmüş ki; kimseye yapmadığı bir hürmetle, istikbaline koştugu o Yadigâr-ı Harbin Hayrına, Şerefine hissedar olmak fıkriyle, İşârâtül-İ'cazın Tab'ı için kâğıdını vererek, Müellifinin harbdeki Mücâhedâtı takdirkârâne yâdedilen bir adam; böyle âdi bir beygir hırsız veyahud kız kaçırcı ve bir yankesici gibi en aşağı bir cinayetle kendini bulaştırıp, İzzet-i İlmiyesini ve Kudsiyet-i Hizmetini ve kıymetdar binler dostlarını rezil edip sukut edemez ki; siz onu bir senelik ceza ile mahkûm edip, âdi bir keçi, koyun hırsız gibi muamele edesiniz... Ve sebebsiz, on sene sıkıntılı bir tarassudla ta'zib ettikten sonra; şimdi de bir sene hapis ile beraber, bir sene de nezaret altında tutmak suretiyle (padişahın tahakkümünü kaldıramadığı halde) garazkâr bir hafiyenin veya âdi bir polis tahakkümü altında azab vermekten ise, idam edilmesini daha evlâ görür. Eğer böyle bir adam dünyaya karışsaydı ve karışmaya arzusu olsaydı ve Hizmet-i Kudsiyesi müsaade etseydi, Menemen Hâdisesinin ve Şeyh Said vâkıasının onar misli olacak bir tarzda karışırdı. Dünyaya işittirecek bir top sadası, bir sinek sadasına inmiyecekti.

Evet, Hükûmet-i Cumhuriyenin nazar-ı dikkatine arz ediyorum ki; beni bu belâyaya sevkeden gizli komitenin yaptığı tedabir ve ettiği propaganda ve entrikalar bu hali gösteriyor. Çünkü, hiç bir hâdisede görülmemiş bir tarzda umumî bir propaganda, bir entrika ve bir dehşet aleyhimize döndüğüne delil şudur ki: Altı aydır, yüzbin dostum varken, hiç biri bana bir Mektub yazamadı, bir Selâm gönderemedi;

(Hâşiye): Eski Said söz istiyor, diyor ki: "Onuç senedir beni konuşturmadınız.Şimdi, madem beni nazara alıp, sizi itham altına alıyolar ve sizden korkuyorlar; elbette benim onlarla konuşmam lâzım geliyor. Gerçi benlik, enaniyet çirkindir; fakat mağrur ve muannid enaniyetlilere karşı, haklı bir surette ve sırf kendisini müdafaa ve muhafaza etmek için benlik göstermek lâzım geliyor. Onun için, Yeni Said gibi; mahviyetle, mülâyimane konuşamıyacağım." Ben de ona söz verdim. Fakat enaniyetlerine, temeddühlerine iştirak etmiyorum.

hükûmeti iğfale çalışan entrikacıların ihbârâtıyla Vilâyât-ı Şarkiyeden, ta Vilâyât-ı Garbiyeye kadar her yerde istintaklar, taharriyatlar devam ettiğidir. İşte, entrikacıların çevirdikleri plân, benim gibi binler adamı en ağır cezaya çarpacek bir hâdiseye göre tertip edilmiş; halbuki en âdi bir adamın, en âdi bir hırsızlığı gibi bir hâdiseyi andıracak bir ceza vaziyetini netice verdi. Yüzonbeş adamdan, onbeş masumlara beş - altı ay ceza verildi.

Acaba dünyada hiçbir zîakıl, elinde gayet keskin elmas kılınc bulunsa, müdhiş bir arslanın veya ejderhanın kuyruğuna hafifçe ilştirip, kendine musallat eder mi? Eğer maksadı tahaffuz veya döğüşmek ise, kılıncı başka yere havale eder. İşte sizin nazarınızda ve vehminizde beni o adam gibi telâkki etmişsiniz ki; beni bu tarzda cezaya, mahkûmiyete çarptınız. Eğer bu derece hilâf-ı şuur ve muhalif i akıl hareket ediyorsam, koca memlekete dehşet verip propaganda ile efkâr-ı âmmeyi aleyhime çevirmek değil, belki âdi bir divane gibi tımarhaneye gönderilmem lâzım gelir. Eğer verdiğiniz ehemmiyete mukabil bir adam isem, elbette arslanı kendine saldırtmak ve ejderhayı kendine hücum ettirmek için, o keskin kılıncı onların kuyruklarına uzatmaz; belki mümkün olduğu kadar kendini muhafaza edecek... Nasıl ki on sene ihtiyarî bir İnzivayı ihtiyar edip, tâkat-ı beşerin fevkinde sıkıntılara tahammül ederek, hükûmetin işine hiçbir cihetle karışmadım ve karışmak arzu etmedim.. Çünkü Hizmet-i Kudsiyem beni menediyor.

Ey ehl-i hall ve akd! Acaba hiç mümkün müdür ki, yirmi sene evvel gazetelerin yazdığı gibi, bir Makale ile otuzbin adamı kendi Fikrine çeviren; ve koca Hareket Ordusunun nazar-ı dikkatini kendine çeviren ve ingiliz baş papazının, altıyüz kelime ile istediği suallerine altı kelime ile cevap veren ve bidayet-i hürriyette en meşhur bir diplomat gibi Nutuk söyleyen bir adamın yüzyirmi Risalesinde dünyaya, siyasete bakacak yalnız onbeş kelime mi bulunur? Hiçbir Akıl kabul eder mi ki bu adam siyaseti takib ediyor ve maksadı dünyadır ve hükûmete ilişmektir? Eğer fikri, siyaset ve hükûmete ilişmek olsaydı, böyle bir adam, bir tek Risalesinde sarihan, işaretten yüz yerde maksadını ihsas edecekti. Acaba o adamın maksadı siyasetce tenkid olsa idi, yalnız Tesettür ve İrsiyete dair eski zamandanberi carî bir-iki düsturdan başka medar-ı tenkid bulamaz mı idi?. Evet, koca bir inkılâbı yapan bir hükûmetin rejimine

muhalif bir fikr-i siyaseti takib eden bir adam, bir-iki malûm maddeler değil, yüzbinler madde-i tenkid bulabilirdi. Güya Hükûmet-i Cumhuriyenin -yalnız- inkılâbı, bir-iki küçük mes'eledir. Ben de, onu hiçbir tenkid maksadım olmadığı halde, eski yazdığım bir-iki Kitabımda zikrettiğim bir-iki kelime varmış diye, hükûmetin rejimine ve inkılâbına hücum ediyor denilmiş. İşte, ben de soruyorum: Böyle en edna bir cezaya medar olamayan ilmî bir maddeye, koca bir memleketi meşgul edip endişe verecek bir şekil verilir mi?...

İşte, beni ve beş-on dostlarımı bu âdi, ehemmiyetsiz cezaya çarpmak; umum memlekette aleyhimize bir şiddetli propaganda ve milleti korkutup bizden nefret ettirmek ve Dahiliye Nâzırı mühim bir kuvvetle -Isparta'da bir tek neferin göreceği işi görmek için- Isparta'ya celbedilmesi ve Hey'et-i Vekile Reisi İsmet Vilâyât-ı Şarkiyeye o münasebetle gitmesi ve iki ay benim hapisde bütün bütün konuşmaktan menedilmem ve bu gurbette, kimsesizlikte, hiç kimse hâlimi sormak ve Selâm göndermeye meydan verilmemek gösteriyor ki; dağ gibi bir ağaçda, nohut gibi bir tek meyve bulundurup; mânâsız, hikmetsiz, kanunsuz bir vaziyettir ki, değil Hükûmet-i Cumhuriye gibi en ziyade kanunperest ve kanunî bir hükûmet, belki hikmetle iş görmek manasiyle hükûmet namı verilen dünyada hiçbir hükûmetin işi olamaz. Ben hukukumu, kanun dairesinde istiyorum. Kanun namına kanunsuzluk edenleri, cinayetle ittiham ediyorum. Böyle cânilerin keyiflerini, elbette Hükûmet-i Cumhuriyenin kanunları reddeder ve hukukumu iade eder ümidindeyim.

Eskişehir hapsinde
tecrid-i mutlakda
Said Nursî

Onaltıncı Mektub

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 الَّذِينَ قَالَ لَهُمُ النَّاسُ إِنَّ النَّاسَ قَدْ جَمَعُوا لَكُمْ فَاخْشَوْهُمْ فَزَادَهُمْ إِيمَانًا وَ
 قَالُوا ۖ حَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ

Şu Mektub **فَقُولَا لَهُ قَوْلًا لَيْنًا** Sırrına mazhar olmuş, şiddetli yazılmamış.

Çoklar tarafından sarihan ve mânen gelen bir suâle cevaptır.

Şu cevabı vermek benim için hoş değil, arzu etmiyorum. Her şey'imi, Cenâb-ı Hakkın Tevekkülüne bağlamıştım. Fakat ben kendi hâlimde ve Âlemimde rahat bırakılmadığım ve yüzümü dünyaya çevirdikleri için, Yeni Said değil, bilmeceburiye Eski Said Lisaniyle, şahsım için değil, belki dostlarımı ve Sözlerimi ehl-i dünyanın evham ve eziyetinden kurtarmak için hakikat-ı hâli, hem dostlarıma, hem ehl-i dünyaya ve ehl-i hükme beyan etmek için "BEŞ NOKTA"yı beyan ediyorum.

BİRİNCİ NOKTA

Denilmiş: Ne için siyasetten çekildin? Hiç yanaşmıyorsun?

Elcevab: Dokuz-on sene evveldeki Eski Said, bir mikdar siyasete girdi. Belki siyaset vasıtasıyla Dîne ve İlme Hizmet edeceğim diye beyhude yoruldu ve gördü ki: O yol meşkûk ve müşkilâtlı ve bana nisbeten fuzuliyâne, hem en lüzumlu Hizmete mâni ve hatarlı bir

yoldur. Çoğu yalancılık ve bilmiyerek ecnebi parmağına âlet olmak ihtimali var. Hem siyasete giren, ya muvâfık olur veya muhalif olur. Eğer muvâfık olsam, mâdem me'mur ve meb'us değilim, o halde siyasetçilik bana fuzulî ve mâlâyani bir şeydir. Bana ihtiyaç yok ki, beyhude karışayım. Eğer muhalif siyasete girsem, ya Fikirle veya Kuvvetle karışacağım. Eğer Fikirle olsa, bana ihtiyaç yok. Çünkü mesâil tavazzuh etmiş, herkes benim gibi bilir. Beyhude çene çalmak mânasızdır. Eğer Kuvvet ile ve hâdiseler çıkarmak ile muhalefet etsem, husûlî meşkûk bir maksad için, binler günaha girmek ihtimali var. Birinin yüzünden çoklar belâyâ düşer. Hem on ihtimalden bir-iki ihtimale binaen günahlara girmek, mâsumları günaha atmak, Vicdanım kabûl etmiyor diye Eski Said, sigara ile beraber gazeteleri ve siyaseti ve sohbet-i dünyeviye-i siyasiyeyi terketti. Buna kat'î şahid, o vakitten beri sekiz senedir birtek gazete ne okudum ve ne dinledim. Okuduğumu ve dinlediğimi, biri çıksın söylesin. Halbuki sekiz sene evvel, günde belki sekiz gazete Eski Said okuyordu. Hem beş senedir bütün dikkat ile benim hâlîme nezaret ediliyor... Siyasetvârî bir tereşşuh gören söylesin. Halbuki benim gibi

asabî ve **إِنَّمَا الْحِيلَةُ فِي تَرْكِ الْحِيلِ** Düsturiyle, en büyük hîleyi hîlesizlikte bulan pervasız, alâkasız bir İnsanın, değil sekiz sene, sekiz gün bir fikri gizli kalmaz. Siyasete iştihası ve arzusu olsaydı; tedkikata, taharriyata lüzum bırakmıyarak top güllesi gibi sadâ verecekti!...

İKİNCİ NOKTA

Yeni Said ne için bu kadar şiddetle siyasetten tecennüb ediyor?

Elcevab: Milyarlar seneden ziyade olan Hayat-ı Ebediyeye çalışmasını ve kazanmasını, meşkûk bir-iki sene hayat-ı dünyeviye lüzumsuz, fuzulî bir surette karışma ile fedâ etmemek için, hem en mühim, en lüzumlu, en saf ve en hakikatlı olan Hizmet-i İman ve Kur'an için, şiddetle siyasetten kaçıyor. Çünkü diyor : Ben ihtiyar oluyorum.. bundan sonra kaç sene yaşayacağımı bilmiyorum.. öyle ise, bana en mühim iş, Hayat-ı Ebediyeye çalışmak lâzım geliyor... Hayat-ı Ebediyeyi kazanmakta en birinci vasıta ve Saâdet-i

Ebediyenin anahtarı İmandır; Ona çalışmak lâzım geliyor. Fakat İlim îtibariyle İnsanlara dahi bir menfaat dokundurmak için, Şer'an Hizmete mükellef olduğumdan Hizmet etmek isterim. Lâkin o Hizmet, ya hayat-ı içtimaiye ve dünyeviyeye aid olacak; o ise elimden gelmez. Hem fırtınalı bir zamanda sağlam Hizmet edilmez. Onun için o ciheti bırakıp, en mühim, en lüzumlu, en selâmetli olan İmana Hizmet cihetini tercih ettim. Kendi nefsimde kazandığım Hakaik-ı İmâniyeyi ve nefsimde tecrübe ettiğim mânevî ilâçları, sâir İnsanların eline geçmek için o kapıyı açık bırakıyorum. Belki Cenâb-ı Hak bu Hizmeti kabûl eder ve eski günahıma Keffaret yapar. Bu Hizmete karşı şeytan-ı racîmden başka hiç kimsenin, - Mü'min olsun kâfir olsun, Sıddık olsun zındık olsun- karşı gelmeye hakkı yoktur. Çünkü İmansızlık başka şeylere benzemiyor. Zulümde, fıkda, kebâirde birer menhus lezzet-i şeytaniye bulunabilir. Fakat imansızlıkta hiçbir cihet-i lezzet yok. Elem içinde elem; zulmet içinde zulmettir; azâb içinde azabdır. İşte böyle hadsiz bir Hayat-ı Ebediyeye çalışmayı ve İman gibi Kudsî bir Nûra Hizmeti bırakmak, ihtiyarlık zamanında lüzumsuz tehlikeli siyaset oyuncaklarına atılmak, benim gibi alâkasız ve yalnız ve eski günahlarına Keffaret aramağa mecbur bir adamda ne kadar hilâf-ı akıldır, ne kadar hilâf-ı hikmettir, ne derece bir divaneliktir divaneler de anlayabilirler.

Amma Kur'an ve İmanın Hizmeti ne için beni men'ediyor dersen; Ben de derim ki : Hakaik-ı İmaniye ve Kur'aniye birer Elmas hükmünde olduğu halde, siyaset ile âlûde olsa idim, elimdeki o Elmaslar iğfal olunabilen avam tarafından "acaba taraftar kazanmak için bir propaganda-i siyaset değil mi?" diye düşünürler. O Elmaslara, âdi şişeler nazariyle bakabilirler. O halde ben o siyasete temas etmekle, o Elmaslara zulmederim ve kıymetlerini tenzil etmek hükmüne geçer. İşte ey ehl-i dünya! Neden benim ile uğraşıyorsunuz? Beni kendi hâlimde bırakmıyorsunuz?

Eğer dersenez : Şeyhler bâzan işimize karışıyorlar. Sana da bâzan Şeyh derler!...

Ben de derim : Hey efendiler! Ben Şeyh değilim.. ben Hocayım... Buna delil, dört senedir buradayım; bir tek adama Tarîkat verseydim şüpheye hakkınız olurdu. Belki yanıma gelen herkese demişim: **İman lâzım, İslâmiyet lâzım, Tarîkat zamanı değil.**

Eğer dersenez : Sana Said-i Kürdî derler. Belki sende unsuriyet-perverlik fikri var; o işimize gelmiyor.

Ben de derim : Hey efendiler! Eski Said ve Yeni Said'in yazdıkları meydanda. Şâhid gösteriyorum ki : Ben

الْإِسْلَامِيَّةُ جَبَّتِ الْعَصَبِيَّةَ الْجَاهِلِيَّةَ Ferman-ı Kat'îsiyle eski

zamandanberi, menfî milliyet ve unsuriyet-perverliğe, avrupa'nın bir nevi firenk illeti olduğundan, bir zehr-i katil nazariyle bakmışım. Ve avrupa o firenk illetini İslâm içine atmış, tâ tefrika versin, parçalasın, yutmasına hazır olsun, diye düşünür. O firenk illetine karşı, eskidenberi tedaviye çalıştığımı Talebelerim ve bana temas edenler biliyorlar. Mâdem böyledir; hey efendiler; Herbir hâdiseyi bahane tutup, bana sıkıntı vermiye sebep nedir acaba? Şarkta bir nefer hatâ etse, garpta bir nefere askerlik münasebetiyle zahmet ve ceza vermek.. veya İstanbul'da bir esnafın cinayetiyle, Bağdat'ta bir dükkâncıyı esnaflık münasebetiyle mahkûm etmek nev'inden, her hâdis-i dünyeviyede bana sıkıntı vermek, hangi usûl ile dir? Hangi Vicdan hükmeder? Hangi maslahat iktiza eder?

Ü Ç Ü N C Ü N O K T A

Hâlimi, istirahatimi düşünen ve her musîbete karşı Sabr ile sükûtumu istiğrab eden dostlarımın şöyle bir suâlleri var ki :

Sana gelen zahmetlere sıkıntılara nasıl tahammül ediyorsun? Halbuki eskiden çok hiddetli ve izzetli idin, ednâ bir tahkire tahammül edemedin?

Elcevab: İki küçük hâdiseyi ve hikâyeyi dinleyiniz, cevabını alınız.

Birinci Hikâye: İki sene evvel, benim hakkımda, bir müdür; sebeb-siz, gıyabımda tezyıfkârâne hakaretli sözler söylemişti. Sonra bana söylediler. Bir saat kadar Eski Said damarıyla müteessir oldum. Sonra Cenâb-ı Hakkın Rahmetiyle şöyle bir Hakikat Kalbe geldi, sıkıntıyı izale edip o adamı da bana Helâl ettirdi. O Hakikat şudur :

Nefsime dedim : Eğer onun tahkiri ve beyan ettiği kusurlar, şahsıma

ve nefsim'e aid ise, Allah ondan râzı olsun ki, benim nefsimin ayıplarını söyler. Eğer doğru söylemiş ise, beni nefsimin Terbiyesine sevkeder ve gururdan beni kurtarmaya yardımdır. Eğer yalan söylemiş ise, beni riyanın ve riyanın esas olan şöhret-i kâzibeden kurtarmaya yardımdır. Evet, ben nefsim ile musalâha etmemişim çünkü Terbiye etmemişim. Benim boynumda veya koynumda bir akreb bulunduğunu biri söylese veya gösterse, ondan darılmak değil, belki memnun olmak lâzım gelir. Eğer o adamın tahkiratı, benim Îmana ve Kur'ana Hizmetkârlığım sıfatıma aid ise, o bana aid değil. O adamı, beni istihdam eden Sâhib-i Kur'ana havale ediyorum. O Azîzdır, Hakîmdir. Eğer sırf beni sövmek, tahkir etmek, çürütmek nev'inden ise, o da bana aid değil. Ben menfî ve esir ve garib ve elim bağılı olduğundan, haysiyetimi kendi elimle düzeltmeye çalışmak bana düşmez. Belki misafir olduğum ve bana nezaret eden şu köye, sonra kazaya, sonra vilâyete hükmedenlere âid'dir. Bir İnsanın elindeki esîrini tahkir etmek, sâhibine âid'dir; o müdafaa eder. Mâdem Hakikat budur, Kalbim istirahat etti,

وَأَفَوِّضُ أَمْرِي إِلَى اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ dedim. O vâkıyı olmamış gibi

saydım, unuttum. Fakat maatteessüf sonra anlaşıldı ki, Kur'an onu Helâl etmemiş...

İkinci Hikâye: Şu senede, işittim ki bir hâdis'e olmuş. O hâdisenin vukuundan sonra yalnız icmâlen vukuunu işittiğim halde, o vâkıa ile ciddî alâkadar imişim gibi bir muamele gördüm. Zaten muhabere etmiyordum; etsem de pek nâdir olarak bir Mes'ele-i İmaniyeyi bir dostuma yazardım. Hattâ dört senede Kardeşime birtek Mektub yazdım. Ve ihtilâttan hem ben kendimi men'ediyordum, hem de ehl-i dünya beni men'ediyordu. Yalnız bir-iki ahab ile, haftada bir def'a görüşebiliyordum. Köye gelen misafirler ise; ayda bir-ikisi, bâzı bir-iki dakika bir Mes'ele-i Âhirete dâir benimle görüşüyordu. Bu gurbet hâlimde; garib, yalnız, kimsesiz, nafaka için çalışmaya benim gibilere muvâfık olmıyan bir köyde, her şeyden, herkesten men'edildim. Hattâ dört sene evvel, harap olmuş bir Câmîyi tâmir ettirdim. Memleketimde İmamlık ve Vâizlik vesikam elimde olduğundan, o Câmide dört senedir (Allah kabûl etsin) İmamlık ettiğim halde, şu mübârek geçen Ramazanda Mescide gidemedim.

Bâzan yalnız Namazımı kıldım. Cemâatle kılınan Namazın yirmibeş Sevabından ve Hayrından mahrum kaldım.

İşte başıma gelen bu iki hâdiseye karşı, aynen iki sene evvel, o me'murun bana karşı muamelesine gösterdiğim Sabır ve Tahammülü gösterdim. **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** devam da ettireceğim. Şöyle de düşünüyorum ve

diyorum ki : Eğer ehl-i dünya tarafından başıma gelen şu eziyet, şu sıkıntı, şu tazyik, ayıplı ve kusurlu nefsim için ise, Helâl ediyorum. Benim nefsim belki bununla ıslâh-ı hâl eder; hem ona Keffaretüzzünûb olur. Dünya misafirhanesinin safâsını çok gördüm; azıcık cefasını görsem, yine şükrederim. Eğer İmana ve Kur'ana Hizmetkârlığım cihetiyle ehl-i dünya beni tazyik ediyorsa, onun müdafaası bana aid değil; onu, Aziz-i Cebbâra havale ediyorum. Eğer asılsız ve riyaya sebep ve İhlâsı kıracak bir şöhret-i kâzibeyi kırmak için teveccüh-ü âmmeyi hakkımda bozmak murad ise, onlara Rahmet. Çünkü teveccüh-ü âmmeye mazhar olmak ve halkların nazarında şöhret kazanmak, benim gibi adamlara zarardır zannederim. Benim ile temas edenler beni bilirler ki, şahsıma karşı hürmet istemiyorum, belki nefret ediyorum. Hattâ kıymetdar mühim bir dostumu, fazla hürmeti için belki elli def'a tekdir etmişim. Eğer beni çürütmek ve efkâr-ı âmmeden düşürmek, ıskat ettirmekten muradları; Tercümanlık ettiğim Hakaik-ı İmaniye ve Kur'aniyeye aid ise, beyhûdedir. Zîra Kur'an yıldızlarına perde çekilmez. "Gözünü kapayan, yalnız kendi görmez, başkasına gece yapamaz."

D Ö R D Ü N C Ü N O K T A

Evhamlı bir kaç suâlin cevabıdır:

Birincisi: Ehl-i dünya bana der : Ne ile yaşıyorsun? Çalışmadan nasıl geçiniyorsun? Memleketimizde tenbelce oturanları ve başkasının sa'yi ile geçinenleri istemiyoruz!..

Elcevab: Ben İktisad ve Bereketle yaşıyorum. Rezzâkımdan başka kimsenin minnetini almıyorum ve almamağa da karar vermişim. Evet günde yüz para, belki kırk para ile yaşayan bir adam, başkasının minnetini almaz. Şu mes'elenin îzahını hiç arzu etmiyordum. Belki bir gururu ve bir enaniyeti ihsas eder fikriyle beyan etmek, bana pek nâhoştur. Fakat, mâdem ehl-i dünya evhamlı bir

sûrette soruyorlar, ben de derim ki : Küçüklüğümdenberi halkların malını kabûl etmemek (velev Zekât dahi olsa), hem maaşı kabûl etmemek (yalnız bir iki sene Dârül - Hikmetil - İslâmiyede dostlarımın icbarıyla kabûl etmeye mecbur oldum), hem maîşet-i dünyeviye için minnet altına girmemek, bütün ömrümde bir Düstur-u Hayatımdır. Ehl-i memleketim ve başka yerlerde beni tanıyanlar bunu biliyorlar. Bu beş seneki nefyimde, çok dostlar, bana hediyelerini kabûl ettirmek için çok çalıştılar. Kabûl etmedim. "Öyle ise nasıl idare edersin" denilse, derim : "Bereket ve İkrâm-ı İlâhî ile yaşıyorum." Nefsim, çendan her hakarete, her ihanete müstehak ise de, fakat Kur'an Hizmetinin Kerâmeti olarak, erzak hususunda İkrâm-ı İlâhî olan Bereketi mazhar oluyorum.

وَأَمَّا بِنِعْمَةِ رَبِّكَ فَحَدِّثْ

Sırriyle, Cenâb-ı Hakkın bana ettiği İhsânâtı yâdedip, bir Şükr-ü Mânevî nev'inden birkaç nümunesini söyliyeceğim. Bir Şükr-ü Mânevî olmakla beraber, korkuyorum ki bir riya ve gururu ihsas ederek o Mübârek Bereket kesilsin. Çünkü müftehirâne, gizli Bereketi izhar etmek, kesilmesine sebep olur. Fakat ne çare, söylemeye mecbur oldum.

İşte Birisi: Şu altı aydır otuzaltı ekmekten ibaret bir kile buğday bana kâfi geldi. Daha var, bitmemiş. Ne mikdar kifayet (**Hâşiye**) edecek, bilmiyorum.

İkincisi: Şu mübârek Ramazanda, yalnız iki haneden bana yemek geldi, ikisi de beni hasta etti. Anladım ki, başkasının yemeğini yemekten memnû'um. Mütebâkisi, bütün Ramazanda benim idareme bakan, Mübarek bir Hânenin ve Sâdık bir arkadaşım olan, o hane sahibi Abdullah Çavuş'un ihbarı ve şehadetiyle, üç ekmek, bir kıyye pirinç bana kâfi gelmiştir. Hattâ o pirinç onbeş gün Ramazandan sonra bitmiştir.

Üçüncüsü: Dağda, üç ay bana ve misafirlerime bir kıyye tereyağı, hergün ekmekle beraber yemek şartiyle kâfi geldi. Hattâ Süleyman isminde mübarek bir misafirim vardı. Benim ekmeğim de ve onun ekmeği de bitiyordu. Çarşamba günü idi dedim ona: Git ekmek

(**Hâşiye**): Bir sene devam etti.

getir. İki saat, her tarafımızda kimse yok ki, oradan ekmek alınsın. "Cum'a Gecesi Senin yanında bu dağda beraber Duâ etmek arzu ediyorum" dedi. Ben de dedim: "تَوَكَّلْنَا عَلَى اللَّهِ", kal." Sonra hiç münasebeti olmadığı halde ve bir bahane yokken, ikimiz yürüye yürüye bir dağın tepesine çıktık. İbrikte bir parça su vardı. Bir parça şeker ile çayımız vardı. Dedim: "Kardeşim, bir parça çay yap." O ona başladı, ben de derin bir dereye bakar bir katran ağacı altında oturdum. Müteessifane şöyle düşündüm ki: Küflenmiş bir parça ekmeğimiz var; bu akşam ancak ikimize yeter. İki gün nasıl yapacağız ve bu sâfi-kalb adama ne diyeceğim? diye düşünmede iken, birden bire başım çevrilir gibi başımı çevirdim, gördüm ki : Koca bir ekmek, katran ağacının üstünde, dalları içinde bize bakıyor. Dedim: "Süleyman müjde! Cenâb-ı Hak bize Rızık verdi" O ekmeği aldık; bakıyoruz ki, kuşlar ve hayvanat-ı vahşiye hiçbirisi ilişmemiş.. yirmi-otuz gündür hiç bir İnsan o tepeye çıkmamıştı. O ekmek, ikimize iki gün kâfi geldi. Biz yerken, bitmek üzere iken, dört sene Sâdık bir Sıddıkım olan müstakîm Süleyman, ekmekle aşağıdan çıka geldi.

Dördüncüsü: Şu üstümdeki sakoyu, yedi sene evvel, eski olarak almıştım. Beş senedir elbise, çamaşır, pabuç çorap için dört buçuk lira ile idare ettim. Bereket, iktisad ve Rahmet-i İlâhiye bana kâfi geldi.

İşte şu nûmuneler gibi çok şeyler var.. ve Bereket-i İlâhiyenin çok cihetleri var. Bu köy halkı çoğunu bilirler. Fakat sakın bunları fahr için zikrediyorum zannetmeyiniz, belki mecbur oldum. Hem benim için iyiliğe bir medâr olduğunu düşünmeyiniz... Bu Bereketler, ya yanıma gelen hâlis dostlarıma İhsandır; veya Hizmet-i Kur'aniyeye bir İkramdır;

veya İktisadın bereketli bir menfaatıdır; veyahut : **يَا رَجِيم يَا رَجِيم** ile zikreden ve yanımda bulunan dört kedinin Rızıklarıdır ki, Bereket sûretinde gelir, ben de ondan istifade ederim. Evet hazin mırmırlarını

dikkatle dinlesen, **يَا رَجِيم يَا رَجِيم** çektiklerini anlarsın. Kedi bahsi geldi, tavuğu hâtıra getirdi. Bir tavuğum var. Şu kışta, yumurta makinesi gibi, pek az fâsıla ile, her gün Rahmet Hazinesinden bana bir yumurta getiriyordu. Hem bir gün, iki yumurta getirdi; ben de hayrette kaldım.

Dostlarımdan sordum: "Böyle olur mu?" dedim. Dediler: "Belki bir İhsân-ı İlâhîdir!" Hem şu tavuğun yazın çıkardığı küçük bir yavrusu vardı. Ramazan-ı Şerifin başında yumurtaya başladı, tâ kırk gün devam etti. Hem küçük, hem kışda, hem Ramazanda, bu mübârek hâli bir İkrâm-ı Rabbânî olduğuna, ne benim ve ne de bana Hizmet edenlerin şüphemiz kalmadı. Hem ne vakit annesi kesti, hemen o başladı, beni yumurtasız bırakmadı.

İkinci Vehimli Suâl: Ehl-i dünya diyorlar ki : Sana nasıl emniyet edeceğiz ki Sen dünyamıza karışmıyacaksın? Seni serbest bıraksak, belki dünyamıza karışırsın. Hem nasıl bileceğiz ki Sen kurnazlık yapmıyorsun? Kendini târik-i dünya gösterip halkın malını zâhiren almaz, gizli alır bir kurnazlık olmadığını nasıl bileceğiz?

Elcevab: Yirmi sene evvelki Dîvan-ı Harb-i Örfî'de ve Hürriyetten daha evvel zamanda çoklara mâlûm hal ve vaziyetim ve İki Mekteb-i Musibetin Şehâdetnâmesi nâmında o zaman Dîvan-ı Harbteki Müdafaatım kat'î gösterir ki, değil kurnazlık, belki edna bir hileye tenezzül etmez bir tarzda hayat geçirmişim. Eğer hile olsaydı, bu beş sene zarfında sizlere temellukkârâne bir müracaat edilecekti. Hileli adam, kendini sevdirebilir, kendini çekmez; iğfal ve aldatmaya daima çalışır. Halbuki bana karşı en mühim hücumlara ve tenkitlere mukabil, tezellüle tenezzül etmedim. **تَوَكَّلْتُ عَلَى اللَّهِ** deyip, ehl-i dünyaya arkamı çevirdim.

Hem de Âhireti bilen ve dünyanın Hakikatını keşfeden Aklı varsa pişman olmaz, yeniden dünyaya dönüp uğraşmaz. Elli seneden sonra, alâkasız, tek başıyla bir adam, Hayat-ı Ebediyesini, dünyanın bir-iki sene gevezeliğine şarlatanlığına feda etmez.. feda etse, kurnaz olmaz, belki ebleh bir dîvane olur. Ebleh bir dîvânenin elinden ne gelir ki, onun ile uğraşılsın. Amma zâhiren târik-i dünya, bâtınen tâlib-i dünya şüphesi ise,

وَمَا أُبَرِّئُ نَفْسِي إِنَّ النَّفْسَ لَأَمَّارَةٌ بِالسُّوءِ

Sırrınca : Ben nefsimi tebrie etmiyorum.. nefsim her fenalığı ister. Fakat şu fânî dünyada, şu muvakkat misafirhânede, ihtiyarlık zamanında, kısa bir ömürde, az bir lezzet için; Ebedî Daimî Hayatını ve Saâdet-i Ebediyesini berbad etmek, Ehl-i Aklın kârı değil. Ehl-i Aklın ve Zîşuurun kârı olmadığından, nefs-i emmârem ister istemez Akla tâbi olmuştur.

Üçüncü Vehimli Suâl: Ehl-i dünya diyorlar ki: Sen bizi sever misin? Beğeniyor musun? Eğer seversen, neden bize küsüp karışmıyorsun? Eğer beğenmiyorsan bize muârızsn; biz muârızlarımızı ezeriz?

Elcevab: Ben değil sizi, belki dünyanızı sevseydim, dünyadan çekilmezdim. Ne sizi ve ne de dünyanızı beğenmiyorum. Fakat karışmıyorum. Çünkü Ben başka maksaddayım; başka noktalar benim Kalbimi doldurmuş; başka şeyleri düşünmeye Kalbimde yer bırakmamış. Sizin vazifeniz ele bakmaktır, Kalbe bakmak değil! Çünkü idarenizi, âsâyişinizi istiyorsunuz, el karışmadığı vakit, ne hakkınız var ki hiç lâayk olmadığınız halde, "Kalb de bizi sevsin" demeye... Kalbe karışsanız. Evet, ben nasıl bu kış içinde baharı temenni ediyorum ve arzu ediyorum, fakat irade edemiyorum, getirmeye teşebbüs edemiyorum. Öyle de: Hâl-i Âlemin Salâhatini temenni ediyorum, Duâ ediyorum ve ehl-i dünyanın Islâhını arzu ediyorum; fakat irade edemiyorum... Çünkü elimden gelmiyor. Bilfiil teşebbüs edemiyorum... Çünkü ne vazifemdir, ne de iktidarım var.

Dördüncü Şüpheli Suâl: Ehl-i dünya diyorlar ki: O kadar belâlar gördük ki, kimseye emniyetimiz kalmadı. Sana nasıl emîn olabiliriz ki; fırsat Senin eline geçse arzu ettiğin gibi karışmazsn?

Elcevab: Evvelki noktalar size emniyet vermekle beraber memleketimde, Talebe ve akrabam içinde beni dinliyenlerin ortasında, heyecanlı hâdiseler içinde dünyanıza karışmadığım halde; diyar-ı gurbette ve yalnız, tek başıyla garip, zaif, âciz, bütün kuvvetiyle Âhirete müteveccih, ihtilâttan, muhabereden kesilmiş, İman ve Âhret münasebetiyle uzaktan uzağa yalnız bâzı Ehl-i Âhreti dost bulan ve başka herkese yabanî ve herkes de ona yabanî nazariyle bakan bir İnsan; semeresiz, tehlikeli dünyanıza karışsa, muzaaf bir dîvane olmak gerektir...

BEŞ İNCİ NOKTA

Beş küçük mes'eleye dâirdir.

Birincisi: Ehl-i dünya bana diyorlar ki: Bizim usûl-ü medeniyetimizi, tarz-ı hayatımızı ve sûret-i telebbüsümüzü ne için Sen kendine tatbik etmiyorsun? Demek bize muârızsn?

Ben de derim: Hey Efendiler! Ne hak ile bana usûl-ü medeniyetinizi teklif ediyorsunuz? Halbuki siz, beni hukuk-u medeniyetten ıskat etmiş gibi, haksız olarak beş sene bir köyde, muhabereden ve ihtilâttan memnu' bir tarzda ikamet ettirdiniz. Her menfiyi şehirlerde dost ve akrabasıyla beraber bıraktınız ve sonra vesika verdiğiniz halde, sebebsiz beni tecrid edip -bir, iki tane müstesna- hiçbir hemşehri ile görüştürmediniz. Demek beni efrâd-ı milletten ve raiyetten saymıyorsunuz. Nasıl kanun-u medeniyetinizin bana tatbikini teklif ediyorsunuz? Dünyayı bana zindan ettiniz. Zindanda olan bir adama böyle şeyler teklif edilmez. Siz bana dünya kapısını kapadınız, ben de Âhîret kapısını çaldım, Rahmet-i İlâhiyye açtı. Ahîret kapısında bulunan bir adama, dünyanın karmakarışık usûl ve âdâtı ona nasıl teklif edilir? Ne vakit beni serbest bırakıp memleketime iâde edip hukukumu verdiniz, o vakit usulünüzün tatbikini isteyebilirsiniz...

İkinci Mes'ele: Ehl-i dünya diyorlar ki: Bize Ahkâm-ı Dîniyeyi ve Hakaik-ı İslâmiyeyi tâlim edecek resmî bir dairemiz var. Sen ne salâhiyetle Neşriyat-ı Dîniye yapıyorsun? Sen mâdem nefye mahkûmsun, bu işlere karışmaya hakkın yok.

Elcevab: Hak ve Hakikat inhisar altına alınmaz! İman ve Kur'an nasıl inhisar altına alınabilir? Siz dünyanın usûlünü, kanununu inhisar altına alabilirsiniz. Fakat Hakaik-ı İmaniye ve Esâsât-ı Kur'aniye, resmî bir şekilde ve ücret mukabilinde dünya muamelâtı sûretine sokulmaz; belki bir Mevhibe-i İlâhiyye olan o Esrar, hâlis bir Niyet ile ve dünyadan ve huzûzât-ı nefsâniyeden tecerrüd etmek vesilesiyle o Feyizler gelebilir. Hem de sizin o resmî dâireniz dahi, memlekette iken beni Vâiz kabûl etti, tâyin etti. Ben o Vâizliği kabûl ettim, fakat maaşını terkettim. Elimde vesikam var. Vâizlik, İmamlık vesikasıyla her yerde amel edebilirim; çünkü benim nefyim haksız olmuştur. Hem menfiler mâdem iâde edildi, eski vesikalarımın hükmü bâkîdir.

Sâniyen: Yazdığım Hakaik-ı İmaniye, doğrudan doğruya nefsime hitab etmişim. Herkesi dâvet etmiyorum. Belki Ruhları muhtaç ve Kalbleri yaralı olanlar, o Edviye-i Kur'aniyeyi arayıp buluyorlar. Yalnız medâr-ı maîşetim için, yeni huruf çıkmadan evvel, Haşre dâir bir Risalemi tab'ettirdim. Bunu da, bana karşı insafsız eski

vâli, o Risaleyi tedkik edip, tenkid edecek bir cihet bulamadığı için ilişemedi.

Üçüncü Mes'ele: Benim bâzı dostlarım, ehl-i dünya bana şüpheli baktıkları için, ehl-i dünyaya hoş görünmek için, benden zâhiren teberri ediyorlar, belki tenkid ediyorlar. Halbuki kurnaz ehl-i dünya, bunların teberrisini ve bana karşı içtinablarını, o ehl-i dünyaya sadâkate değil, belki bir nevi riyaya, vicdansızlığa hamledip, o dostlarıma karşı fena nazarla bakıyorlar.

Ben de derim: Ey Âhiret dostlarım! Benim Kur'ana Hizmetkârlığımdan teberri edip kaçmayınız. Çünkü, **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** benden size zarar gelmez.

Eğer faraza musîbet gelse veya bana zulmedilse, siz benden teberri ile kurtulamazsınız. O hal ile, musîbete ve tokata daha ziyade istihkak kesbedersiniz. Hem ne var ki evhama düşüyorsunuz?

Dördüncü Mes'ele: Şu nefiy zamanımda görüyorum ki : Hodfuruş ve siyaset bataklığına düşmüş bâzı insanlar, bana taraftarâne, rakîbâne bir nazarla bakıyorlar. Güya ben de onlar gibi dünya cereyanlarıyla alâkadam.

Hey efendiler! Ben İmanın cereyanındayım. Karşımda imansızlık cereyanı var. Başka cereyanlarla alâkam yok. O adamlardan ücret mukabilinde iş görenler, belki kendini bir derece mâzur görüyor. Fakat ücretsiz, hamiyet namına bana karşı taraftarâne, rakîbane vaziyet almak ve ilişmek ve eziyet etmek, gayet fena bir hatâdır. Çünkü : Sâbıkan isbat edildiği gibi, siyaset-i dünya ile hiç alâkadar değilim; yalnız bütün vaktimi ve hayatımı, Hakaik-ı İmaniye ve Kur'aniyeye hasr ve vakfetmişim. Mâdem böyledir, bana eziyet verip rakîbâne ilişen adam düşünsün ki o muamelesi zendeka ve imansızlık nâmına İmana ilişmek hükmüne geçer.

Beşinci Mes'ele: Dünya mâdem fânidir. Hem mâdem ömür kısadır. Hem mâdem gayet lüzumlu vazifeler çoktur. Hem mâdem Hayat-ı Ebediye burada kazanılacaktır. Hem mâdem dünya sahipsiz değil. Hem mâdem şu misafirhane-i dünyanın gayet Hakîm ve Kerîm bir Müdebbiri var. Hem mâdem ne iyilik ve ne fenalık, cezasız kalmıyacaktır. Hem mâdem

لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا

Sırrınca: Teklif-i mâlâyutak yoktur. Hem mâdem zararsız yol, zararlı yola

müreccahdır. Hem mâdem dünyevî dostlar ve rütbelere, kabir kapısına kadardır...

Elbette en bahtiyar odur ki; dünya için Âhireti unutmasın, Âhiretini dünyaya fedâ etmesin, Hayat-ı Ebediyesini hayat-ı dünyeviye için bozmasın, mâlâyânî şeylerle ömrünü telef etmesin, kendini misafir telâkki edip misafirhane Sahibinin Emirlerine göre hareket etsin; Selâmetle kabir kapısını açıp Saâdet-i Ebediyeye girsin (Hâşiye).

* * *

Onaltıncı Mektubun Zeyli

بِسْمِهِ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ

Ehl-i dünya, sebebsiz benim gibi âciz, garib bir adamdan tevehhüm edip, binler adam kuvvetinde tahayyül ederek, beni çok kayıdılar altına almışlar. Barla'nın bir mahallesi olan Bedre'de ve Barla'nın bir dağında, bir-iki gece kalmaklığımı müsaade etmemişler. İşittim ki, diyorlar : "Said ellibin nefer kuvvetindedir, onun için serbest bırakmıyoruz."

Ben de derim ki : Ey bedbaht ehl-i dünya! Bütün kuvvetinizle dünyaya çalıştığınız halde, neden dünyanın işini dahi bilmiyorsunuz? Dîvâne gibi hükmediyorsunuz. Eğer korkunuz şahsımdan ise, ellibin nefer değil, belki bir nefer, elli def'a benden ziyade işler görebilir. Yâni, odamın kapısında durup, bana "çıkmayacaksın" diyebilir.

Eğer korkunuz mesleğimden ve Kur'ana aid Dellâllığımın ve Kuvve-i Mâneviye-i İmaniyeden ise, ellibin nefer değil; yanlışsınız! Meslek îtibariyle elli milyon kuvvetindeyim, haberiniz olsun! Çünkü, Kur'an-ı Hakîmin kuvvetiyle sizin dinsizleriniz dahil olduğu halde, bütün avrupaya meydan okuyorum. Bütün neşrettiğim Envâr-ı İmaniye ile, onların fûnun-u müsbete ve tabiat dedikleri

(Hâşiye): Bu mâdemler içindir ki: Şahsıma karşı olan zulümlere, sıkıntılara aldır-
mıyorum ve ehemmiyet vermiyorum. "Meraka değmiyor" diyorum ve dünyaya karışmıyorum.

muhkem kal'alarını zîr ü zeber etmişim. Onların en büyük dinsiz feylesoflarını, hayvandan aşağı düşürmüşüm. Dinsizleriniz dahi içinde bulunan bütün avrupa toplansa, Allahın Tevfikiyle beni o mesleğimin bir mes'elesinden geri çeviremezler; **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** mağlûb edemezler!..

Mâdem böyledir, ben sizin dünyanıza karışmıyorum, siz de benim Âhiretime karışmayınız! Karışsanız da beyhûdedir.

**Takdîr-i Hudâ, kuvvet-i bâzû ile dönmez,
Bir şem'a ki, Mevlâ yaka, üflemele sönmez.**

Benim hakkımda -müstesna bir surette- ehl-i dünya pek ziyade tevehhüm edip, âdeta korkuyorlar. Bende bulunmayan ve bulunsa dahi siyasî bir kusur teşkil etmiyen ve ittihama medâr olmayan Şeyhlik, büyüklük, hânedan, aşîret sahibi, nüfuzlu, etbâi çok, hemşehrileriyle görüşmek, dünya ahvalıyla alâkadar olmak, hattâ siyasete girmek, hattâ muhalif olmak gibi bende bulunmayan emirleri tahayyül ederek evhâma düşmüşler. Hattâ hapiste ve hariçteki, yâni kendilerince kabil-i afv olmıyanların dahi aflarını müzakere ettikleri sırada, beni âdeta herşeyden men'ettiler. Fenâ ve fânî bir adamın, güzel ve bâkî şöyle bir sözü var :

**Zulmün topu var, güllesi var, kal'ası varsa;
Hakkın da bükülmez kolu, dönmez yüzü vardır.**

Ben de derim :

**Ehl-i dünyanın hükmü var, şevketi var, kuvveti varsa;
Kur'anın Feyziyle, Hâdiminde de :
Şaşırmaz İlmi, susmaz Sözü vardır,
Yanılmaz Kalbi, sönmez Nûru vardır.**

Çok dostlarla beraber bana nezaret eden bir kumandan, mükerreren suâl ettiler: Neden vesika için müracaat etmiyorsun, istida vermiyorsun?

Elcevab: Beş altı sebep için müracaat etmiyorum ve edemiyorum.

Birincisi: Ben ehl-i dünyanın dünyasına karışmadım ki onların mahkûmu olayım, onlara müracaat edeyim. Ben, Kader-i İlâhinin mahkûmuyum ve Ona karşı kusurum var, Ona müracaat ediyorum.

İkincisi: Bu dünya çabuk tebeddül eder bir misafirhane olduğunu yakînen îman edip bildim. Onun için, hakikî vatan değil, her yer birdir. Mâdem vatanımda bâkî kalmıyacağım, beyhude ona karşı çabalamak, oraya gitmek, bir şey'e yaramıyor. Mâdem her yer misafirhanedir; eğer Misafirhane Sahibinin Rahmeti Yâr ise, herkes yârdır, her yer yarar. Eğer Yâr değilse, her yer Kalbe bârdır ve herkes düşmandır.

Üçüncüsü: Müracaat, kanun dairesinde olur. Halbuki bu altı senedir bana karşı muamele, keyfî ve fevkal-kanundur. Menfiler Kanuniyle bana muamele edilmedi. Hukuk-u medeniyetten ve belki hukuk-u dünyeviye-den ıskat edilmiş bir tarzda bana baktılar. Bu fevkal-kanun muamele edenlere, kanun nâmına müracaat mânasız olur.

Dördüncüsü: Bu sene, buranın müdürü, benim nâmıma, Barla'nın bir mahallesi hükmünde olan Bedre Karyesi'nde, tebdil-i hava için birkaç gün kalmağa dâir müracaat etti; müsaade etmediler. Böyle ehemmiyetsiz bir ihtiyacıma cevab-ı red verenlere nasıl müracaat edilir? Müracaat edilse, zillet içinde fâidesiz bir tezellül olur.

Beşincisi: Haksızlığı Hak iddia edenlere karşı Hak dâva etmek ve onlara müracaat etmek, bir haksızlıktır; Hakka karşı bir hürmetsizliktir. Ben bu haksızlığı ve Hakka karşı hürmetsizliği irtikâb etmek istemem vesselâm.

Altıncı Sebeb: Bana karşı ehl-i dünyanın verdikleri sıkıntı siyaset için değil; çünkü onlar da bilirler ki, siyasete karışmıyorum, siyasetten kaçıyorum. Belki bilerek veya bilmiyerek zendeka hesabına, benim Dîne merbutiyetimden beni tâzib ediyorlar. Öyle ise onlara müracaat etmek, Dinden pişmanlık göstermek ve meslek-i zendekayı okşamak demektir. Hem ben onlara müracaat ve dehâlet ettikçe, âdil olan Kader-i İlâhî, beni onların zâlim eliyle tâzib edecektir. Çünkü onlar Diyânete merbutiyetimden beni sıkıyorlar. Kader ise, benim Diyanette ve İhlâsta noksanıyetim var, ara sıra ehl-i dünyaya riyakârlıklarımından dolayı beni sıkıyor. Öyle ise, şimdilik şu sıkıntıdan kurtuluşum yok. Eğer ehl-i dünyaya müracaat etsem, Kader der : "Ey riyâkâr! Bu müracaatın cezasını çek!" Eğer müracaat etmezsem, ehl-i dünya der : "Bizi tanıımıyorsun, sıkıntıda kal!"

Yedinci Sebeb: Mâlûmdur ki, bir me'murun vazifesi, hey'et-i içtimaiyeye muzır eşhâsa meydan vermemek ve nâfi'lere yardım etmektir. Halbuki beni nezaret altına alan me'mur, kabir kapısına gelen, misafir bir ihtiyar adama **لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ** daki İmanın lâtif bir zevkini îzah ettiğim vakit, -bir cürm-ü meşhud hâlinde beni yakalamak gibi- çok zaman yanıma gelmediği halde, o vakit güya bir kabahat işliyorum gibi yanıma geldi. İhlâs ile dinliyen o bîcâreyi de mahrum bıraktı; beni de hiddete getirdi. Halbuki burada bâzı adamlar vardı, o onlara ehemmiyet vermiyordu. Sonra edepsizliklerde ve köydeki hayat-ı içtimaiyeye zehir verecek sûrette bulundukları vakit, onlara iltifat etmeye ve takdir etmeye başladı. Hem mâlûmdur ki : Zindanda yüz cinayeti bulunan bir adam, nezarete memur zâbit olsun, nefer olsun, her zaman onlarla görüşebilir. Halbuki bir senedir, hem âmir, hem nezarete me'mur hükûmet-i milliyeye iki mühim zat kaç def'a odamın yanından geçtikleri halde, kat'a ve asla ne benim ile görüştüler ve ne de hâlimi sordular. Ben evvel zannettim ki, adâvetlerinden yanaşmıyorlar. Sonra tahakkuk etti ki, evhamlarından. Güya ben onları yutacağım gibi kaçıyorlar. İşte şu adamlar gibi eczâsı ve me'murları bulunan bir hükûmeti, hükûmet diyerek merci tanıyıp müracaat etmek, kâr-ı akıl değil; beyhude bir zillettir. Eski Said olsaydı Antere gibi diyecekti :

مَاءُ الْحَيَاةِ بِذِلَّةٍ كَجَهَنَّمَ ۖ وَجَهَنَّمَ بِالْعِزِّ فَخْرٌ مَنْزِلِي

Eski Said yok, Yeni Said ise, ehl-i dünya ile konuşmayı mânasız görüyor. Dünyaları başlarını yesin! Ne yaparlarsa yapsınlar! Mahkeme-i Kübrâ'da onlarla muhâkeme olacağız der, sükût eder.

Adem-i müracaatımın sebeblerinden sekizincisi: "Gayr-ı meşrû' bir muhabbetin neticesi, merhametsiz bir adâvet olduğu" Kaidesince, âdil olan Kader-i İlâhî, lâayk olmadıkları halde meylettiğim şu ehl-i dünyanın zâlim eliyle beni tâzib ediyor. Ben de bu azâba müstahakım deyip sükût ediyordum. Çünkü : Harb-i Umumîde Gönüllü Alay Kumandanı olarak iki sene çalıştım, çarpıştım. Ordu

Kumandanı ve Enver Paşa takdiratı altında kıymetdar Talebelerimi, dostlarımı feda ettim. Yaralanıp esir düştüm. Esaretten geldikten sonra, Hutuvat-ı Sitte gibi Eserlerimle kendimi tehlikeye atıp, ingilizlerin İstanbul'a tasallutu altında, ingilizlerin başlarına vurdum. Şu beni işkenceli ve sebebsiz esaret altına alanlara yardım ettim. İşte onlar da bana, o yardım cezasını böyle veriyorlar. Üç sene rusya'da esaretimde çektiğim zahmet ve sıkıntıyı, burada bu dostlarım bana üç ayda çektiler. Halbuki ruslar beni Kürd Gönüllü Kumandanı sûretinde; kazakları ve esirleri kesen gaddar adam nazariyle bana baktıkları halde, beni Dersten men'etmediler. Arkadaşım olan doksan esir zâbitlerin kısm-ı ekserîsine Ders veriyordum. Bir def'a rus kumandanı geldi, dinledi. Türkçe bilmediği için siyasî ders zannetti. Bir def'a beni men'etti; sonra yine izin verdi. Hem aynı kışlada bir odayı Câmî yaptık. Ben İmamlık yapıyordum. Hiç müdahale etmediler, ihtilâttan men'etmediler; beni muhabereden kesmediler. Halbuki bu dostlarım güya vatandaşlarım ve Dindaşlarım ve onların Menfaat-i İmaniyelerine uğraştığım adamlar hiçbir sebep yokken, siyasetten ve dünyadan alâkamı kestiğimi bilirlerken, üç sene değil, belki beni altı sene sıkıntılı bir esaret altına aldılar, ihtilâttan men'ettiler. Vesikam olduğu halde, Dersten, hattâ odamda hususî Dersimi de men'ettiler, muhabereye sed çektiler. Hattâ vesikam olduğu halde, kendim tâmir ettiğim ve dört sene İmamlık ettiğim Mescidimden beni men'ettiler. Şimdi dahi Cemaat Sevabından beni mahrum etmek için, dâimî Cemaatim ve Âhiret Kardeşlerim, mahsus üç adama dahi İmamet etmemi kabûl etmiyorlar.

Hem istemediğim halde, birisi bana iyi dese, bana nezaret eden memur kıskanarak kızıyor, nüfûzunu kırayım diye vicdansızcasına tedbirler yapıyor, âmirlerinden iltifat görmek için beni tâciz ediyor.

İşte böyle vaziyette bir adam, Cenâb-ı Haktan başka kime müracaat eder? Hâkim, kendi müddeî olsa, elbette ona şekvâ edilmez. Gel sen söyle bu hale ne diyeceğiz? Sen ne dersen de. Ben derim ki: Bu dostlarım içinde çok münâfıklar var. Münâfık, kâfirden eşeddir. Onun için, kâfir rus'un bana çekirtmediğini çekirtiyorlar.

Hey bedbahtlar! Ben size ne yaptım ve ne yapıyorum! İmanınızın kurtulmasına ve Saâdet-i Ebediyenize Hizmet ediyorum! Demek Hizmetim;

hâlis, Lillâh için olmamış ki aksülâmel oluyor. Siz ona mukabil, her fırsatta beni incitiyorsunuz.. Elbette Mahkeme-i Kübrâda sizinle görüşeceğiz!..

حَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ ﴿١﴾ نِعْمَ الْمَوْلَى وَنِعْمَ النَّصِيرُ

derim.

الْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي

Said Nursî

Dördüncü Kısım

Kastamonu Hayatı

Bediüzzaman Said Nursî, Eskişehir hapsinden çıktıktan sonra, Kastamonu Vilâyetine nefyediliyor. Uzun bir müddet polis karakolunda ikamete mecbur edildikten sonra, karakolun tam karşısında, dâimî bir tarassut altında olan bir eve yerleştiriliyor.

Bediüzzaman Said Nursî'nin Kastamonuda sekiz sene karakolun göz hapsi altında ikamete mecbur edildiği ev (solda) ve karşısında polis karakolu (sağda)

Orada, sekiz sene ağır bir istibdat ve göz hapsi altında bir sürgün hayatı geçirtiliyor. Fakat O, kat'iyyen boş durmuyor, Neşr-i Envar-ı Kur'aniyeye gizli olarak devam ediyor. Bilhassa İneboluda çok Fedakâr ve faal Talebeleri yetiştiriyor. Aynen Isparta Talebeleri gibi, şevkle Risale-i Nuru yazmaya ve etrafa perde altında neşretmeye başlıyorlar. Karadeniz Havalisinde de, Risale-i Nur Eserleri böylece büyük bir rağbet görmeye başlıyor.

Hazret-i Üstad Kastamonuda iken, Ispartadaki Talebeleriyle dâima alâkadardır. O, İzn-i İlâhî ile biliyordu ki; Risale-i Nuru dünyaya ilân ve neşrecek Fedakârlardan ve Nâşirlerden kısm-ı âzamı Ispartadan çıkacak.. veya Isparta merkezindeki Hizmet ile bu büyük vazife ifa edilecek.

.....

Risale-i Nur Şâkirdleri, sevgili Üstadlarının hal ve istirahatıyla çok alâkadarlardır. Müşfik Üstadlarından ve Nurcu Kardeşlerinin Risale-i Nur Hizmetlerinden sık sık haber almayı arzu ederler.

Bediüzzaman Said Nursî, yirmi yedi sene zarfında, Nur Talebelerine hitaben İlmî, İmanî, İslâmî Mevzularda ve Hizmet-i İmaniyeye dâir bazı Mektublar yazmıştır. Nur Talebeleri de, çok müştak oldukları bu Mektupları el yazılarıyla çoğaltarak neşretmişlerdir. Din düşmanlarının, postahanelerden Nur Risalelerini ve Mektuplarını göndermeyi yasak edecek dereceye varan şiddetli tazyikatları zamanında bu Mektupları ve Nur Risalelerini, Nur Talebeleri köyden köye, kasabadan kasabaya, vilâyetten vilâyete götürmüşlerdir. Hatta kendi aralarında "Nur Postacıları" meydana getirmişlerdir. Bütün Ruh u Canlariyle gönüllü olan bu Nur Postacıları, bu Hizmetin en Kudsî bir Vazife olduğuna inanmışlardır. Gayet ehemmiyetli ve hakikatlı olduğu kadar gayet güzel olan ve Risale-i Nurun "Lâhika Mektupları" ismini alan bu Mektuplar, Nur Talebelerinin ruhî bir çok ihtiyaçlarını tatmin etmiştir. Hem Risale-i Nur Talebelerine Kur'an ve İman Hizmetinde birer Rehber hükmüne geçmiş; hem İslâmiyet düşmanlarının bütün bütün yalan ve uydurma propagandalarına aldanmamak ve İntibah vermek hususunda uyandırıcı bir tesir husule getirmiştir. Ve bu suretle de, dinsizliğin o muvakkat şa'saali saltanatı devrinde -çok kimselerin ümitsizliğe ve ataletle düşürüldüğü o karanlık günlerde- Kalblere İnşirah ve Sürur vermiş

ve İman Hizmeti için faaliyet aşkını yerleştirmiştir. Ve böylece Müminleri yeisden kurtarıp, İslâmiyetin, Risale-i Nurla istikbaldeki parlak Zaferlerine işaretler edip Müjdeler vermiştir.

Evet, o nûranî Lâhika Mektupları ki; Ruhları, Kalbleri cezb ve fetheden, Akılları teshir eden Hakikatlarla doludur. Bu Lâhika Mektuplarından bazıları ileride yeri geldikçe dercedilecektir. Hazret-i Üstadın Kastamonudaki hayatına dâir malûmatı, Kastamonudan yazdığı Mektupların bir kısmından bazı parçalar almakla ve oradaki hâlis ve sâdik Nur Talebelerinin Mektuplarından birkaç Mektubu bu Tarihçeye idhâl etmek suretiyle takdim ediyoruz. Aşağıda yazılan Mektuplar beşyüz sahifeden ziyade olan Kastamonu Lâhikasıdan Üstadın, Kastamonudan Ispartadaki Talebelerine gönderdiği Mektuplarından beş-on Mektuptur. Bu Mektuplarda Hazret-i Üstad, Talebelerine, el yazısıyle Risaleleri yazmalarının, neşretmelerinin ehemmiyetini; Risale-i Nur Talebelerinin şimdilik cüz'î gibi görünen Hizmetlerinin, Hakikatta, Kâinatta en muazzam mes'ele olduğunu ve bir gün bu memlekette Risale-i Nurun Nuriyle geniş çapta Fütuhât olacağını müjdelemekte, Risale-i Nurun Dairesinin ve Neşriyatının temellerini, Esaslarını vaz ve tahkim etmektedir.

* * *

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Aziz Sıddık Kardeşlerim,

Risale-i Nurun Hizmetindeki ekser Şâkirdleri, birer nevi Keramet ve İkrâm-ı İlâhî hissettikleri gibi, bu âciz Kardeşiniz, çok muhtaç olduğu için çok nevilerini ve çeşidlerini hissediyor. Ve bu sıralarda, bu havali-deki Şâkirdler, yeminle itiraf ediyorlar ki: "Biz Nur'un Hizmetinde çalıştıkça, hem maişetçe, hem İstirahat-ı Kalbçe bir genişlik, bir ferah, zâhir bir surette hissediyoruz." Ben kendimce o kadar hissediyorum ki; nefis ve şeytanım, o bedâhete karşı hayret ederek sustular.

Said Nursî

* * *

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Âhîret Kardeşlerime Mühim Bir İhtar:

İki Maddedir.

Birincisi: Risale-i Nur'a intisab eden kimsenin en ehemmiyetli Vazifesi, Onu yazmak ve yazdırmaktır ve İntişarına yardım etmektir. Onu yazan ve yazdıran ve okuyan, "Risale-i Nur Talebesi" ünvanını alır; ve O ünvan altında, her yirmidört saatte benim lisanımla belki yüz defa, bazan daha ziyade hayırlı Dualarımda ve mânevî Kazançlarımda hissedar olmakla beraber, benim gibi Dua eden kıymetdar binler Kardeşlerin ve Risale-i Nur Talebelerinin Dualarına ve Kazançlarına dahi hissedar olur. Hem dört vecihle dört nevi İbadet-i Makbule hükmünde bulunan Kitabesinde hem İmanını kuvvetlendirmek, hem başkalarının İmanlarını tehlike-den kurtarmaya çalışmak, hem Hadîsin hükmüyle "Bir saat Tefekkür, bazen bir sene kadar bir İbadet hükmüne geçen" Tefekkür-ü İmanîyi elde etmek ve ettirmek; hem Hüsn-ü Hattı olmayan ve vaziyeti çok ağır bulunan Üstadına yardım etmekle Hasenâtına iştirak etmek gibi çok faydeleri elde edebilir. Ben kasmemle te'min ederim ki: Bir küçük Risaleyi

kendine bilerek yazan adam, bana büyük bir hediye vermiş hükmüne geçer. Belki herbir sahifesi, bir okka şeker kadar beni memnun eder.

İkinci Madde: Maatteessüf Risale-i Nur'un, imansız ve emansız cinnî ve insî düşmanları, Onun çelik gibi metin Kal'alarına, Elmas Kılıncı gibi kuvvetli Huccetlerine mukabele edemediklerinden çok gizli desiseler ve hafî vasıtalarla, haberleri olmadan, yazanların Şevklerini kırmak ve fütur vermek ve yazıdan vazgeçirmek cihetinde şeytancasına hücum edip darbe vuruyorlar. Hususan burada ihtiyaç pek çok ve yazıcılar pek az, düşmanlar çok dikkatli, kısmen Talebeleri mukavemetsiz olduğundan; bu memleketi, o Nurlardan bir derece mahrum ediyorlar.

Benim ile Hakikat Meşrebinde sohbet etmek ve görüşmek isteyen adam, hangi Risaleyi açsa, benim ile değil, Hâdim-i Kur'an olan Üsta-ıyle görüşür ve Hakaik-ı İmaniyeden zevkle bir Ders alabilir.

.....

Sabrinin Mektubu yolda iken ve gelmeden evvel, o Mektubun mânevî te'siriyle bu Âyeti, **أَوْ مَنْ كَانَ مَيِّتًا** Âyetiyle beraber düşünürken, birden hatırıma geldi: Risale-i Nur'un bu derece kuvvetli İşarat-i Kur'âniyeye ve Şâkirdlerinin bu kadar kıymetli Beşârât-i Kur'aniyeye ve Aktab-ların İltifatına mazhariyetinin Sırrı ve Hikmeti, musibetin azameti ve dehşetidir ki; hiç bir eserin mazhar olamadığı bir Kudsî Takdir ve Tahsin almış. Demek ehemmiyet, Onun fevkalâde büyüklüğünde değil, belki musibetin fevkalâde dehşetine ve tahribatına karşı Mücahadesi az olduğu halde, gayet büyük bir ehemmiyet kesbetmiş ki bu iki Âyet de, İşaret ve Beşaret-i Kur'âniyede ifade eder ki: "Risale-i Nur Dâiresine girenler, tehlikede olan İmanlarını kurtarıyorlar ve İmanla kabre giriyorlar ve Cennete gidecekler." diye Mûjde veriyorlar.

Evet, bazı vakit olur ki bir nefer, gördüğü Hizmet için bir müşirin fevkine çıkar, binler derece kıymet alır.

* * *

Ondokuzuncu Söz'ün âhirinde beyan edilen Kur'an'daki tekrarın

ekser Hikmetleri, Risale-i Nur'da dahi cereyan ediyor. Bilhassa ikinci Hikmeti, tam tamına vardır. O Hikmet şudur ki: Herkes her vakit Kur'an'a muhtaçtır. Fakat herkes her vakit bütün Kur'an'ı okumağa muktedir olamaz. Fakat bir Sûreye, galiben muktedir olur. Onun için en mühim Makasîd-ı Kur'aniye, ekser uzun Surelerde dercedilerek, herbir Sure bir küçük Kur'an hükmüne geçmiş. Demek hiç kimseyi mahrum etmemek için, Haşır ve Tevhid ve Kıssa-i Musa gibi bazı maksadlar tekrar edilmiş. Aynı ehemmiyetli Hikmet içindir ki; bazı def'a haberim olmadan, ihtiyarım ve rızam olmadığı halde, bazı ince Hakaik-ı İmaniye ve kuvvetli hüccetleri, müteaddit Risalelerde tekrar edilmiş. Ben çok hayret ederdim: "Neden onlar bana unutturulmuş?" Sonra kat'î bir surette bildim ki, herkes bu zamanda Risale-i Nur'a muhtaçtır; fakat umumunu elde edemez; elde etse de, tamam okuyamaz, fakat küçük bir Risale-i Nur hükmüne geçmiş bir Risale-i Câmiayı elde edebilir. Ve ekser vakitlerde, muhtaç olduğu mes'eleleri ondan okuyabilir ve gıda gibi her zaman ihtiyaç tekerrür ettiği gibi, o da mütalâasını tekrar eder.

Said Nursî

* * *

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Şefkat-ı İnsaniye, Merhamet-i Rabbaniye'nin bir Cilvesi olduğundan; elbette Rahmetin derecesinden aşmamak ve رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ Zâtın Merteb-i Şefkatinden taşmamak gerektir. Eğer aşsa ve taşsa, o Şefkat elbette Merhamet ve Şefkat değildir; belki dalâlete ve ilhada sirâyet eden bir maraz-ı ruhî ve bir sekam-ı kalbidir. Meselâ: Kâfir ve münafıkların Cehennem'de yanmalarını ve azab ve Cihad gibi hâdiseleri kendi Şefkatine sığdırmamak ve te'vile sapmak, Kur'an'ın ve Edyan-ı Semâviyenin bir kısm-ı azîmini inkâr ve tekzib olduğu gibi; bir zulm-ü azîm ve gayet derecede bir merhametsizliktir. Çünkü, mâsum hayvanları parçalayan canavarlara himayetkârane Şefkat etmek, o biçare hayvanlara şedid bir gadr ve vahşî bir vicdansızlıktır. Ve binler Müslümanların Hayat-ı Ebediyelerini mahveden ve yüzer Ehl-i İmanı sû-i âkıbetine ve müdhiş günahlara sevkeden adamlara şefkatkârane tarafdâr olmak ve merhametkârane cezadan kurtulmalarına Dua etmek; elbette o mazlum

Ehl-i Îmana dehşetli bir merhametsizliktir ve şenî bir gadirdir. Risale-i Nur'da kat'iyetle isbat edilmiş ki; küfür ve dalâlet, Kâinata büyük bir tahkir ve mevcudata bir zulm-ü azîmdir ve Rahmetin refîne ve âfâtın nüzulüne vesiledir. Hattâ deniz dibinde balıklar, cânilerden şekva ederler ki; "İstirahatımızın selbine sebep oldular." diye Rivayet-i Sahiha vardır. O halde, kâfirin ve münafığın azab çekmesine acıyıp Şefkat eden adamlar, Şefkata lâyük hadsiz masumlara acıymıyorlar.

* * *

Risale-i Nur, Hakaik-ı İslâmiyeye dair ihtiyaçlara kâfi geliyor; başka eserlere ihtiyaç bırakmıyor. Kat'î ve çok tecrübelerle anlaşılmış ki: Îmanı kurtarmak ve kuvvetlendirmek ve tahkikî yapmanın en kısa ve en kolayı, Risale-i Nur'dadır. Evet, onbeş sene yerine onbeş haftada, Risale-i Nur o yolu kestirir, Îman-ı Tahkikîye isal eder. Bu fakir Kardeşiniz, yirmi sene evvel, kesret-i mütâlâa ile, bazan bir günde bir cild Kitabı anlayarak mütâlâa ederken; yirmi seneye yakındır ki, Kur'an ve Kur'an'dan gelen Risâle-i Nur bana kâfi geliyordu. Bir tek Kitaba muhtaç olmadım, başka Kitapları da yanımda bulundurmadım. Risale-i Nur, çok mütenevvi' Hakaika dair olduğu halde; Te'lifi zamanında yirmi senedenberi ben muhtaç olmadım. Elbette siz, yirmi derece daha ziyade muhtaç olmamak lâzım gelir. Hem mâdem ben sizlere kanaat ettim ve ediyorum, başkalara bakmıyorum ve meşgul olmuyorum. Siz dahi, Risale-i Nur'a kanaat etmeniz lâzımdır; belki bu zamanda elzemdir!..

* * *

Birinci Esas: Ehl-i Îmanın me'yusiyetine karşı, istikbâlde bir Nur var diye müjde verdiğidir. Bir Hiss-i Kablelvuku' ile Risale-i Nur'un istikbâlde, dehşetli bir zamanda, çok Ehl-i Îmanın Îmanlarını takviye edip kurtarmasını hissedip, o adese ile hürriyet inkılâbındaki siyaset dairelerine bakmış; tâbirsiz, te'vilsiz tatbika çalışmış, siyaset ve kuvvet ve kemmiyet noktasında zannetmiş; doğru hissetmiş, fakat tam doğru diyememiş.

İkinci Esas: Eski Said, bazı siyasî İnsanlar ve hârika ediblerin hissettikleri gibi, çok dehşetli bir istibdadı hissedip, ona (istibdada) karşı cephe almışlardı. O Hiss-i Kablelvuku, tâbir ve te'vile muhtaç iken, bilmiyerek; resmî, zaif ve ismî bir istibdat görüp, o siyasî

ve dâhî edipler ona karşı hücum gösteriyorlardı. Halbuki onlara dehşet veren bir zaman sonra gelecek olan istibdatların zayıf bir gölgesini, asıl zannederek öyle davranmışlar, öyle beyan etmişler. Maksad doğru, fakat hedef hatâ. İşte Eski Said de, eski zamanda, böyle acib bir istibdadı hissetmiş; bazı âsârında ona hücum ile beyanâtı var. O müdhiş istibdâd-ı acibeye karşı Meşruta-i Meşrûayı bir vâsita-i necat görüyordu. Ve "Hürriyet-i Şer'iyye, Kur'an'ın Ahkâmı Dairesindeki Meşveretle, o müdhiş musibeti def'eder." diye düşünüp öyle çalışmış.

Hem "Münâzarat Risalesi"nin Ruhu ve Esası hükmünde olan Hâtimesindeki Medresetüzzehra'nın Hakikatı ise, istikbâlde çıkacak olan Risale-i Nur Medresesine bir zemin ihzar etmek idi ki, bilmediği halde ihtiyarsız olarak ona sevkolunuyordu. Bir Hiss-i Kablelvuku' ile o nuranî Hakikatı maddî suretinde arıyordu. Sonra o Hakikatın maddî ciheti dahi vücuda gelmeye başladı. Sultan Reşad (Merhum), ondokuzbin altun lirayı, Van'da temeli atılan o Medresetüzzehra'ya verdi, temel atıldı, fakat sâbık Harb-i Umumî çıktı, geri kaldı. Beş altı sene sonra Ankara'ya gittim, yine o Hakikata çalıştım. İkiyüz meb'usdan yüzaltmışüç meb'usun imzalarıyla, o Medresemize yüzellibin banknota iblâğ ederek, o tahsisat kabul edildi. Fakat, binler teessüf, Medreseler kapandı, o Hakikat geri kaldı. Fakat Cenâb-ı Hakka hadsiz şükür olsun ki, o Medresenin mânevî hüviyeti Isparta vilâyetinde te'sis edildi, Risale-i Nur'u tecessüm ettirdi.

إِنْ شَاءَ اللَّهُ istikbâlde, Risale-i Nur Şâkirdleri, o âlî Hakikatın maddî suretini de te'sis etmeye muvaffak olacaklar...

Said Nursî

* * *

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

.....

Risale-i Nur'un yüksek, kıymetdar Hizmet-i İmaniyesi onlara kâfi olarak kanaat veriyordu. O Şâkirdlerin gayet keskin Kalb Basireti şöyle bir Hakikatı anlamış ki : Risale-i Nur ile Hizmet ise, İmanı

kurtarıyor; Tarikat ve Şeyhlik ise, Velâyet mertebeleri kazandırıyor. Bir adamın İmanını kurtarmak ise, on Mü'mini Velâyet derecesine çıkarmaktan daha mühim ve daha Sevablıdır. Çünkü: İman, Saadet-i Ebediyeyi kazandırdığı için bir Mü'mine küre-i arz kadar bir Saltanat-ı Bâkiyeyi te'min eder. Velâyet ise, Mü'minin Cennet'ini genişletir, parlattırır. Bir adamı Sultan yapmak, on adamı vali yapmaktan daha sevablı bir Hizmettir.

İşte bu dakik Sırrı senin Isparta'lı Kardeşlerin bir kısmının Akılları görmese de umumunun keskin Kalbleri görmüş ki; benim gibi biçare, günahkâr bir adamın arkadaşlığını, Evliyâlara eğer bulunsaydı Müctehidlere dahi tercih ettiler. Bu Hakikata binâen; bu şehre bir Kutub, bir Gavs-ı Âzam gelse, "Seni on günde Velâyet derecesine çıkaracağım." dese; sen, Risale-i Nur'u bırakıp onun yanına gitsen, Isparta Kahramanlarına arkadaş olamazsın!

Said Nursî

* * *

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Risale-i Nur Talebelerinden bir kısım Kardeşlerimin, benim haddimin çok fevkinde hüsn-ü zanlarını ta'dil etmek için ihtar edilen bir muhaveredir.

Bundan kırk sene evvel, büyük Kardeşim Molla Abdullah (Rahmetullahi Aleyh) ile bir muhaveremi hikâye ediyorum :

O merhum Kardeşim, Evliya-i Azîmeden Hazret-i Ziyaeddinin (Kuddise sırruhu) Has Müridi idi. Ehl-i Tarikatça, Mürşidinin hakkında müfritane muhabbet ve hüsn-ü zan etse de, makbul gördükleri için, o merhum Kardeşim dedi ki: "Hazret-i Ziyaeddin, bütün Ulûmu biliyor; Kâinatta, Kutb-u Âzam gibi herşeye ıttılai var." Beni, Onunla rabtetmek için hârika Makamlarını beyan etti. Ben de o Kardeşime dedim ki: "Sen mübalâğa ediyorsun. Ben Onu görsem, çok mes'elelerde Onu ilzam edebilirim. Hem sen, benim kadar hakikî Onu sevmiyorsun. Çünkü, Kâinattaki Ulûmları bilir bir Kutb-u Âzam suretinde tahayyül ettiğin bir Ziyaeddin'i seversin; yâni o ünvan ile bağlısın, muhabbet edersin. Eğer perde-i gayb açılrsa, Hakikatı görünse,

senin muhabbetin ya zâil olur veyahut dörtte birisine iner. Fakat ben o Zât-ı Mübâreki, senin gibi pek ciddî severim, takdir ederim. Çünkü: Sünnet-i Seniyye dairesinde, Hakikat Mesleğinde, Ehl-i İmana hâlis ve te'sirli ve ehemmiyetli bir Rehberdir. Şahsî makamı görünse, değil geri çekilmek, vazgeçmek, muhabbette noksan olmak; bil'akis daha ziyade hürmet ve takdir ile bağlanacağım. Demek ben hakikî bir Ziyaeddin'i, sen de hayalî bir Ziyaeddin'i seversin." Benim o Kardeşim, insafı ve müdakkik bir Âlim olduğu için, benim nokta-i nazarımı kabul edip takdir etti.

Ey Risale-i Nur'un kıymetli Talebeleri ve benden daha bahtiyar ve fedâkâr Kardeşlerim! Şahsiyetim itibariyle sizin ziyade hüsn-ü zannınız, belki size zarar vermez; fakat sizin gibi hakikatbîn Zâtlar; Vazifeye, Hizmete bakıp, o noktada bakmalısınız. Perde açılrsa, benim baştan aşağıya kadar kusuratlâ âlûde mahiyetim görünse, bana acıyacaksınız. Sizi Kardeşliğimden kaçırmamak için, kusuratımı gizliyorum.

Said Nursî

* * *

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Bir hafta evvelki Mektubunuza karşı hüsn-ü zannınızı bir derece cerheden benim cevabımın hikmeti şudur ki :

Bu zamanda, öyle fevkalâde hâkim cereyanlar var ki, herşeyi kendi hesabına aldığı için farazâ hakikî beklenen ve bir asır sonra gelecek o Zât dahi bu zamanda gelseydi; harekâtını o cereyanlara kaptırmamak için, siyaset Âlemindeki vaziyetten ferâgat edecek ve hedefini değiştirecek diye tahmin ediyorum.

Hem üç mes'ele var; biri Hayat, biri Şeriat, biri İman. Hakikat noktasında ve en mühimmi ve en a'zamı, İman mes'elesidir. Fakat şimdiki umumun nazarında ve hâl-i âlem ilcaatında en mühim mes'ele, hayat ve Şeriat görüldüğünden; o Zât şimdi olsa da, üç mes'elenin birden umum rûy-u zeminde vaziyetlerini değiştirmek, nev'-i beşerdeki cârî olan Âdetullah'a muvafık gelmediğinden, her halde en âzam mes'eleyi esas yapıp, öteki mes'eleleri esas yapmayacak; tâ ki İman Hizmeti, safvetini umumun nazarında bozmasın ve avâmın

çabuk iğfal olunabilen Akıllarında, o Hizmet başka maksadlara âlet olmadığı tahakkuk etsin.

Hem yirmi senedenberi tahribkârane eşedd-i zulüm altında o derece ahlâk bozulmuş ve Metânet ve Sadâkat kaybolmuş ki; ondan, belki yirmiden birisine itimad edilmez. Bu acib hâlâta karşı, fevkalâde Sebat ve Metânet ve Sadâkat ve Hamiyet-i İslâmiye lâzımdır; yoksa akîm kalır, zarar verir. Demek en hâlis ve en selâmetli ve en mühim ve en muvaffakiyetli Hizmet, Risale-i Nur Şâkirdlerinin Daireleri içindeki Kudsî Hizmettir.

Said Nursî

* * *

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Bu seneki Ramazan-ı Şerif; hem Âlem-i İslâm için, hem Risale-i Nur Şâkirdleri için gayet ehemmiyetli ve pek çok kıymetlidir. Risale-i Nur Şâkirdlerinin "İştirak-i A'mâl-i Uhreviye" Düstur-u Esasîyeleri Sırrınca, herbirisinin kazandığı mikdar -Kardeşlerine aynı mikdar- Defter-i A'mâline geçmesi, o Düsturun ve Rahmet-i İlâhiyenin muktezâsı olmak haysiyetiyle, Risale-i Nur Dairesine Sıdk ve İhlâs ile girenlerin kazançları pek azîm ve küllîdir; herbiri binler hisse alır. **إِنْ شَاءَ اللَّهُ**, emvâl-i dünyeviyenin iştiraki gibi inkısam ve tecezzî etmeden, herbirisinin Defter-i Amel'ine aynı geçmesi; bir adamın getirdiği bir lâmba, binler âyinelerin herbirisine, aynı lâmba inkısam etmeden girmesi gibidir. Demek, Risale-i Nur'un Sâdık Şâkirdlerinden birisi, Leyle-i Kadr'in Hakikatını ve Ramazan'ın yüksek mertebesini kazansa, umum hakikî Sâdık Şâkirdler, sahib ve hissedar olmak, Vüs'at-i Rahmet-i İlâhiyeden çok kuvvetli ümidvârız.

Said Nursî

* * *

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Birinci Mes'ele: Kardeşlerimizden birisinin Namaz Tesbihatında

tekâsül göstermesine binâen dedim: Namazdan sonraki Tesbihatlar, Tarikat-ı Muhammediye'dir (A.S.M.) ve Velâyet-i Ahmediyenin (A.S.M.) bir Evradıdır. O noktadan ehemmiyeti büyüktür. Sonra, bu Kelimenin Hakiyatı böyle inkişaf etti:

Nasıl ki, Risalete inkılâb eden Velâyet-i Ahmediye, bütün Velâyetlerin fevkindedir; öyle de, o Velâyetin Tarikatı ve o Velâyet-i Kübrâ'nın Evrad-ı Mahsusası olan Namazın akabindeki Tesbihat, o derece sâir Tarikatların ve Evradların fevkindedir. Bu Sır dahi şöyle inkişaf etti:

Nasıl Zikir Dairesinde bir Meclisde veyahut Hatme-i Nakşiyede bir Mescidde birbiriyle âlâkadar hey'et-i mecmuada nûrani bir vaziyet hissediliyor. Kalbi hüşyar bir Zât, Namazdan sonra **سُبْحَانَ اللَّهِ** ❖ **سُبْحَانَ اللَّهِ** deyip Tesbihi çekerken, o Dâire-i Zikrin Reisi olan Zât-ı Ahmediyenin (A.S.M.) müvacehesinde, yüz milyon, Tesbih elinde çektiklerini mânen hisseder; o Azamet ve Ulviyetle **سُبْحَانَ اللَّهِ** ❖ **سُبْحَانَ اللَّهِ** ❖ **سُبْحَانَ اللَّهِ** der. Sonra o Serzâkirin Emr-i Mânevîsiyle **الْحَمْدُ لِلَّهِ** ❖ **الْحَمْدُ لِلَّهِ** dediği vakit, o Halka-i Zikrin ve o çok geniş bulunan Hatme-i Ahmediyenin (A.S.M.) Dairesinde yüz milyon Müridlerin **الْحَمْدُ لِلَّهِ** ❖ **الْحَمْدُ لِلَّهِ** larından tezahür eden azametli bir Hamdi düşünüp içinde **الْحَمْدُ لِلَّهِ** ile iştirak eder. Ve hakezâ **اللَّهُ أَكْبَرُ** ❖ **اللَّهُ أَكْبَرُ** ve Duadan sonra

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ ❖ **لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ** ❖ **لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ** otuzüç defa o Tarikat-ı

Ahmediyenin (A.S.M.) Halka-i Zikrinde ve Hatme-i Kübrâsında sâbık mânâ ile o İhvan-ı Tarikatı nazara alıp, o halkanın Ser-Zâkiri olan Zât-ı Ahmediye Aleyhissalâtu Vesselâm'a müteveccih olup

أَلْفَ صَلَاةٍ وَأَلْفَ سَلَامٍ عَلَيْكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ

der, diye anladım ve hissettim ve hayâlen gördüm. Demek, Tesbihat-ı Salâtiyenin çok ehemmiyeti var.

İkinci Mes'ele: Otuzbirinci Âyetin işâratının beyanında

يَسْتَحِبُّونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا bahsinde denilmiş ki :

Bu asrın bir hâssası şudur ki; hayat-ı dünyeviyeyi, Hayat-ı Bâkiyeye bilerek tercih ettiriyor. Yâni: Kırılacak bir cam parçasını, bâkî elmaslara bildiği halde tercih etmek bir düstur hükmüne geçmiş. Ben bundan çok hayret ediyordum. Bu günlerde ihtar edildi ki; nasıl bir uzv-u İnsanî hastalansa, yaralansa sâir âza vazifelerini kısmen bırakıp onun imdadına koşar. Öyle de: Hırs-ı hayat ve hıfzı ve zevk-i hayat ve aşkı taşıyan ve Fıtrat-ı İnsaniyede dercedilen bir cihaz-ı insaniye, çok esbabla yaralanmış; sâir letaifi kendiyile meşgul edip sukut ettirmeye başlamış, Vazife-i Hakikiyelerini onlara unutturmağa çalışıyor. Hem, nasılkı bir câzibedar sefihâne ve sarhoşâne şa'şaalı bir eğlence bulunsa, çocuklar ve serseriler gibi büyük makamlarda bulunan insanlar ve mesture hanımlar dahi o câzibeye kapılıp hakikî vazifelerini tatil ederek iştirak ediyorlar. Öyle de: Bu asrın hayat-ı insaniye, hususan hayat-ı içtimaiyesi öyle dehşetli, fakat câzibeli ve elîm, fakat meraklı bir vaziyet almış ki; İnsanın ulvî Lâtifelerini, Kalb ve Aklını nefsi emmarenin arkasına düşürüp pervane gibi o fitne ateşlerine düşürttürüyor. Evet; hayat-ı dünyeviye muhafazası için, zaruret derecesinde olmak şartıyla, bazı Umur-u Uhreviye muvakkaten tercih edilmesine Ruhsat-ı Şer'iyye var. Fakat yalnız bir ihtiyâca binâen, helâkete sebebiyet vermiyen bir zarara göre tercih edilmez, Ruhsat yoktur. Halbuki bu asır, o damar-ı İnsanîyi o derece şırınga etmiş ki, küçük bir ihtiyaç ve âdi bir zarar-ı dünyevî yüzünden, Elmas gibi Umur-u Diniyeyi terkeder. Evet, İnsaniyetin yaşamak damarı ve hıfz-ı hayat cihazı, bu asırda israfat ile ve iktisadsızlık ve kanaatsızlık ve hırs yüzünden Berekatın kalkmasıyla ve fakr u zaruret ve maişet ziyadeleşmesiyle, o derece o damar yaralanmış ve zedelenmiş ve mütemadiyen, ehl-i dalâlet nazar-ı dikkati şu fani hayata celb ede ede, o derece nazar-ı dikkati kendine celbetmiş ki; ednâ bir hâcât-ı hayatiyeyi büyük bir Mes'ele-i Diniyeye tercih ettiriyor. Bu acib asrın bu acib hastalığına ve dehşetli marazına karşı, Kur'an-ı

Mucizül-Beyanın tiryak-misal ilâçlarının Nâşiri olan Risale-i Nur dayanabilir ve Onun Metin, Sarsılmaz, Sebatkâr, Hâlis, Sâdık, Fedakâr Şâkirdleri mukavemet ederler. Öyle ise, her şeyden evvel Onun Dairesine girmeli; Sadâkatle, tam Metanetle ve ciddî İhlâs ve tam İtimadla Ona yapışmak lâzım ki; o acib hastalığın te'sirinden kurtulsun.

Said Nursî

* * *

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Hâfız Ali'nin kendi Üstadı hakkında, benim haddimden pek çok ziyade isnad ettiği meziyet ve mâsumiyeti, onun mâsum lisaniyle, hakkımda medih olarak değil, bir nevi Dua olarak tasavvur ediyoruz. Hem Hâfız Ali'nin, Sav gibi yerler, karyeler ve Isparta bir Medrese-i Nuriye hükmüne geçmesi ve Risale-i Nur'un Sâdık Şâkirdleri, hârikulâde olarak günden güne yükselmeleri ve tenevvür etmeleri bizleri, belki Anadolu'yu, belki Âlem-i İslâm'ı mesrur, müferrah eden bir hakikatlı haber telâkki ediyoruz. Âhirdeki "Muhbir-i Sâdık'ın haber verdiği gibi, mânevî Fütuhât yapmak ve zulûmatı dağıtmak, zaman ve zemini hemen hemen gelmektedir." diyen fıkrasına, bütün Ruh u Canımızla Rahmet-i İlâhiye'den Dua ile Niyaz ediyoruz, temenni ediyoruz. **Fakat biz Risale-i Nur Şâkirdleri ise; Vazifemiz Hizmettir, Vazife-i İlâhiyeye karışmamak ve Hizmetimizi Onun Vazifesine bina etmekle bir nevi tecrübe yapmamakla beraber, kemmiyete değil, Keyfiyete bakmak,** hem çoktanberi sukut-u ahlâka ve hayat-ı dünyeviyeyi, her cihetle Hayat-ı Uhreviyeye tercih ettirmeye sevkeden dehşetli esbab altında, Risale-i Nur'un şimdiye kadar Fütuhâtı ve zendekanın ve dalâletin savletlerini kırması ve yüzbinler biçarelerin İmanlarını kurtarması ve biri yüze ve bazen bine mukabil yüzer ve binler hakikî Mü'min Talebeleri yetiştirmesi; Muhbir-i Sâdık'ın İhbarını aynen tasdik etmiş, vukuatla isbat

etmiş ve ediyor. **Ve إِنَّ شَاءَ اللَّهُ hiçbir kuvvet Anadolu'nun sînesinden**

Onu çıkaramaz. Tâ Âhîrzamanda, hayatın geniş dairesinin asıl sahipleri, yani Mehdi ve Şâkirdleri, Cenab-ı Hakk'ın İzniyle gelir; o daireyi

geniřlettirir ve o tohumlar sünbüllendir. Bizler de kabrimizde seyredip Allah'a şükrederiz.

Said Nursî

* * *

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Aziz Sıddık Kardeşlerim,

Evvelce hayat-ı dünyeviyeyi Hayat-ı Uhreviyeye tercih etmeye dair yazılan iki parçaya tetimmedir.

Bu acib asrın hayat-ı dünyeviyeyi ağırlaştırması ve yaşama şerâitini ağırlaştırıp çoğaltması ve hâcat-ı gayr-ı zaruriyeyi, görenekle, tiryaki ve mübtelâ etmekle hâcat-ı zaruriye derecesine getirmesiyle, hayatı ve yaşamayı, herkesin her vakitte en büyük maksad ve gayesi yapmıştır. Onunla Hayat-ı Diniye ve Ebediye ve Uhreviyeye karşı ya sed çeker veya ikinci, üçüncü derecede bırakır. Bu hatânın cezası olarak öyle dehşetli tokat yedi ki, dünyayı başına cehennem eyledi. İşte bu dehşetli musibette, Ehl-i Diyanet dahi büyük bir vartaya düşüyorlar ve kısmen anlamıyorlar.

Ezcümle, gördüm ki; Ehl-i Diyanet, Ehl-i Takvâ bir kısım zâtlar, bizimle gayet ciddî alâkadarlık peyda ettiler. O bir iki Zâtta gördüm ki; Diyaneti ister ve yapmasını sever, tâ ki hayat-ı dünyeviyesinde muvaffak olabilsin, işi rastgelsin. Hattâ Tarikatı Keşf ve Keramet için ister. Demek Âhiret arzusunu ve dînî Vezâifin uhrevî Meyvelerini, dünya hayatına bir dirsek, bir basamak gibi yapıyor. Bilmiyor ki Saadet-i Uhreviye gibi Saadet-i dünyeviyeye dahi medar olan Hakaik-ı Dîniyenin fevâid-i dünyeviyesi, yalnız tercih edici ve teşvik edici derecesinde olabilir. Eğer illet derecesine çıksa ve o amel-i hayrın yapılmasındaki maksad o faide olsa, o ameli ibtal eder; lâakall İhlâsı kırılır, Sevabı kaçar.

Bu hasta ve gaddar ve bedbaht asrın belâ ve vebâsından ve zulüm ve zulûmatından en mücerreb bir kurtarıcı Risale-i Nur'un mîzanları ve müvazeneleriyle neşrettiği Nur olduğuna kırkbin

şâhid vardır. Demek Risale-i Nur'un Dairesine yakın bulunanlar içine girmezse, tehlike ihtimali kavidir. Evet,

يَسْتَحِبُّونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا عَلَى الْآخِرَةِ işaretiyle; bu asır, hayat-ı dünyevi-yeyi Hayat-ı Uhreviyeye, Ehl-i İslâm'a da bilerek tercih ettirdi. Hem, binüçyüz otuzdört tarihinde başlayıp öyle bir rejim Ehl-i İman içine sokuldu. Evet, **عَلَى الْآخِرَةِ** Cifir ve Ebced hesabıyla binüçyüzotuz üç veya dört ederek, aynı vakitte eski Harb-i Umumî'de İslâmiyet düşman-ları galebe çalmakla muahede şartını, dünyayı Dine tercih rejiminin mebdesine Tevafuk ediyor. İki-üç sene sonra bilfiil neticeleri görüldü.

Said Nursî

* * *

ÜSTAD BEDİÜZZAMAN'IN İKİNCİ DÜNYA HARBİ ESNASINDA YAZDIĞI MÜHİM BİR MEKTUB

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Şiddet-i şefkat ve rikkatten ve bu kışın şiddetli soğuğuyla beraber mânevî ve şiddetli bir soğuk ve musibet-i beşeriyeden biçarelere gelen felâketler, sefâletler, açlıklar, şiddetle rikkatime dokundu. Birden ihtar edildi ki: Böyle musibetlerde kâfir de olsa hakkında bir nevi Merhamet ve Mükâfat vardır ki, o musibet ona nisbeten çok ucuz düşer. Böyle musibet-i semâviye, mâsumlar hakkında bir nevi Şehâdet hükmüne geçiyor. Üç dört aydır ki, dünyanın vaziyetinden ve harbinden hiç bir haberim yokken, avrupa ve rusyadaki çoluk çocuğa acıyarak tahattur ettim. O mânevî ihtarın beyan ettiği taksimat, bu elim Şefkate bir merhem oldu. Şöyle ki :

O musibet-i semâviyeden, zâlim kısmının cinayetinin neticesi olarak gelen felâketten vefat eden ve perişan olanlar, eğer onbeş yaşına kadar olanlar ise, ne dinde olursa olsun, Şehid hükmündedir. Müslümanlar gibi büyük mükâfat-ı mâneviyeleri, o musibeti hiçe indirir.

Onbeşinden yukarı olanlar, eğer mâsum ve mazlum ise, mükâfatı büyüktür, belki onu Cehennem'den kurtarır. Çünkü, Âhırzamanda mâdem fetret derecesinde Din ve Dîn-i Muhammedî Aleyhissalâtü Vesselâma bir lâkaydlık perdesi gelmiş ve mâdem Âhir Zamanda Hazret-i İsa'nın (A.S.) Din-i Hakikîsi hükmedecek, İslâmiyet'le omuz omuza gelecek. Elbette şimdi fetret gibi karanlıkta kalan Hazret-i İsa'ya mensub Hristiyanların mazlumlarının çektikleri felâket, onlar hakkında bir nevi Şehâdetdir denilebilir. Hususan ihtiyarlar ve musibetzedeler, fakir ve zaifler, müstebid büyük zâlimlerin cebir ve şiddetleri altında musibet çekiyorlar; elbette o musibet, onlar hakkında medeniyetin sefâhetinden ve küfrânından ve felsefenin dalâletinden ve küfründen gelen günahlara Keffaret olmakla beraber yüz derece onlara kârdır, diye hakikattan haber aldım. Cenab-ı Erhamürrâhimîne hadsiz şükrettim ve o elîm elemden ve Şefkatten teselli buldum.

Eğer o felâketi gören, zâlimler ise ve beşerin perişanlığını ihzar eden gaddarlar ve kendi menfaati için İnsan Âlemine ateş veren hodgâm, alçak insî şeytanlar ise, tam müstehak ve tam Adalet-i Rabbaniye'dir.

Eğer o felâketi çekenler; mazlumların imdadına koşanlar ve istirahat-ı beşeriye için ve Esasât-ı Diniyeyi ve Mukaddesat-ı Semâviyeyi ve Hukuk-u İnsaniyeyi muhafaza için mücadele edenler ise elbette o Fedakârlığın Mânevî ve Uhrevî Neticesi o kadar büyüktür, o musibeti onlar hakkında medar-ı şeref yapar, sevdirebilir.

Said Nursî

* * *

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Aziz Sıddık Mübarek Kardeşlerim,

Üç gün evvel, aynen, Nurlu Hediyeğiniz Kastamonuya geleceği anda, rü'yada görüyordum ki:

Terfi-i makam ve rütbe için bizlere Ferman-ı Şâhâne, mânevî bir canibden geliyor. Kemal-i Hürmetle ellerinde tutup bize getiriyorlar.

Biz baktık ki o Ferman-ı Âlî, Kur'an-ı Azîmüşşan olarak çıktı. O halde, bu mânâ Kalbe geldi: Demek, Kur'an yüzünden Risale-i Nur'un Şahs-ı Mânevîsi ve biz Şâkirdleri bir terfi ve terakki Fermanını Âlem-i Gaybdan alacağız. Şimdi tâbiri ise, o Fermanı temsil eden mâsumların Kalemiyle manevî Tefsir-i Kur'an'ı aldığımızdır. Bu rü'yanın şimdiki tâbiri çıkmadan bir iki saat evvel, Feyzi ile Emin'in gösterdikleri tâbir dahi Haktır ve ehemmiyetlidir. Hem bu medar-ı sürur ve ferah olan Hediye-i Nûraniyeyi bir Hiss-i Kablelvuku ile benim Ruhum tam hissetmiş, Akla haber vermemiş idi ki; o gelmeden iki gün evvel, Feyzi ve Emin'in fıkrasında beyan edilen, rü'yayı gördüğüm gecenin gününde, sabahdan akşama kadar ve ikinci günü de kısmen hiç görmediğim bir tarzda bir sevinç bir sürur hissedip, mütemadiyen bir bahane ile ferahımı izhar edip otuz-kırk defa tebessüm ile güldüm. Ben ve hem Feyzi, çok taaccüb ve hayret ettik. Otuz günde bir defa gülmeyenin, bir günde otuz defa gülmesi, bizleri hayrette bıraktı. Şimdi anlaşıldı ki, o sürur ve o sevinç; mezkûr mânevî Fermanı temsil eden Mâsumlar ve Ümmîlerin Kalemlerinin yazıları, Nesl-i Âtînin Sahâif-i Hayatlarına, Âlem-i İslâm'ın Sahife-i Mukadderatına ve Ehl-i İmanın istikbalinin defterlerine Neşr-i Envâr edecek olan ve o mâsumların hâlis ve sâfi Amelleri ve Hizmetleriyle Sahife-i A'mâlimize Hasenatları yazılıp kaydedilmesinin ve Risale-i Nur Şâkirdlerinin mukadderatının mes'ûdane idamesinin haberini veren, o daha gelmeyen hediye den geliyordu. Benim o azîm yekûndan hisseme düşen binden bir cüz'ü Ruhen hissedilmiş, beni mesrûrane heyecana getirmişti. Evet, böyle yüzer mâsumların Makbul Amelleri ve Reddedilmez Duaları, sâir Kardeşlerimin Defterlerine geçmesi misillü, benim gibi bir günahkârın Sahife-i A'mâline dahi girmesi binler sürur ve sevinç verir. Böyle karanlık bir zamanda, bu ağır şerâit altında, böyle mâsumane ve kahramanâne çalışmak için biz, hem Mâsumları ve o Ümmileri ve Muallimlerini tebrik, hem peder ve vâlidelerini tebrik, hem köylerini tebrik, hem memleketlerini, hem milletlerini, hem Anadolu'yu tebrik ederiz. Mübarek Mâsumların ve Ümmilerin herbirine birer hususî Teşekkürnâme ve Tebriknâme yazmak elimden gelseydi, yazacaktım. Öyle ise bu arzumu bilfiil yazılmış gibi kabul etsinler. Ben onların isimlerini bir Daire suretinde yazacağım, Dua vaktinde bakacağım; hem onları Risale-i Nur'un Has Şâkirdleri Dairesine dâhil edip bütün mânevî kazançlarıma hissedar edeceğim. Benim tarafımdan onların peder

ve vâlidelerine veya akrabalarına ve Üstadlarına Selâmlarımızı tebliğ ediniz. Cenab-ı Hak onları ve evlâdlarını dünyada ve Âhirette mes'ud eyesin. **أَمِينَ، أَمِينَ، أَمِينَ.**

Said Nursî

* * *

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Aziz Kardeşlerim,

Hakaik-ı İmaniye, her şeyden evvel, bu zamanda en birinci mak-sad olmak ve sâir şeyler ikinci, üçüncü, dördüncü derecede kalmak ve Risale-i Nur'la onlara Hizmet etmek en birinci Vazife, medar-ı merak ve maksud-u bizzat olmak lâzım iken.. şimdiki hâl-i Âlem, hayat-ı dünyeviyeyi, hususan hayat-ı içtimaiyeyi ve bilhassa hayat-ı siyasiyeyi ve bilhassa medeniyetin sefahet ve dalâletine ceza olarak gelen Gadab-ı İlâhînin bir cilvesi olan harb-i umumînin tarafgirâne, damarları ve âsablari tehyc edip, batin-ı kalbe kadar, hattâ Hakaik-ı İmaniye'nin Elmasları derecesine, o zararlı, fânî arzuları yerleştirecek derecede bu meş'um asır öyle şırına etmiş ve ediyor ve öyle aşılarnış ve aşılıyor ki; Risale-i Nur Dairesi hâricinde bulunan bir kısım sathî belki de bir kısım zaif Veliler, o siyasî ve içtimâî hayatın râbitaları sebebiyle Hakaik-ı İmaniye'nin Hükümünü ikinci, üçüncü derecede bırakıp, o cereyanların hükümüne tâbi olarak hemfikir olan münafıkları sever; kendine muhalif olan Ehl-i Hakikatı, belki Ehl-i Velâyeti tenkid ve adâvet eder. Hattâ Hissiyat-ı Diniyyeyi o cereyanlara tâbi yaparlar.

İşte bu asrın bu acib tehlikesine karşı Risale-i Nur'un Hizmet ve meşgalesi, şimdiki siyaseti ve cereyanlarını o derece nazarımdan iskat etmiş ki, bu harb-i umumîyi dört aydır merak etmedim, sormadım.

Hem, Risale-i Nur'un Has Talebeleri, bâki Elmaslar hükmünde olan Hakaik-ı İmaniye'nin Vazifesi içinde iken zâlimlerin satranç oyunlarına bakmakla Vazife-i Kudsiyelerine fütur vermemek ve Fikirlerini bulaştırmamak gerektir. Cenâb-ı Hak bize Nur ve nuranî Vazife

vermiş, onlara da zulümlü zulümatlı oyunları vermiş. Onlar bizden istiğna edip yardım etmedikleri ve elimizdeki Kudsî Nurlara müşteri olmadıkları halde, onların karanlıklı oyunlarına Vazifemizin zararına bakmaya tenezzül etmek, hatâdır. Bize ve merakımıza, dairemiz içindeki Ezvak-ı Mâneviye ve Envâr-ı İmâniye kâfi ve vâfidir.

Said Nursî

* * *

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Bugünlerde Risale-i Nur'a sâikasd edenlerin ve sizlere sıkıntı verenlerin, haklarında bana verdiği bir hiddet neticesinde bedduaya teşebbüs ettim. Birden Isparta'ya kıyamadım, beddua yerine: "Yâ Rab! Isparta, Risale-i Nur'un bir Medresetüzzehra'sıdır. Oradaki fena me'murları dahi islâh eyle, Hüsn-ü Âkıbet ver" diye Dua eyledim ve ediyorum.

Said Nursî

* * *

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Aziz Sıddık Fedakâr Kardeşlerim,

Nurlar; bil'akis Isparta tevakkufuna karşı buralarda İnkişâfat ile tezahür etti. **اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ هَذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّى** En ziyade bize nezaretle, bizimle ve siyasetle alâkadar mühim bir zat geldi. Ona dedim ki: "Bu onsekiz senedir sizlere müracaat etmedim ve hiç gazete okumadım. Bu sekiz aydır bir defa, Cihanda ne oluyor? diye sormadım. Üç senedir buradan işitilen radyoyu dinlemedim, tâ ki Kudsî Hizmetimize mânevî zarar gelmesin. Bunun sebebi şudur ki: İman Hizmeti, İman Hakaikı, bu Kâinatta herşeyin fevkindedir. Hiç bir şeye tâbi ve âlet olamaz! Fakat bu zamanda ehl-i gaflet ve dalâlet ve Dinini dünyaya satan ve bâki Elmasları şişeye tebdil eden gafil insanlar nazarında o Hizmet-i İmaniyeyi hâriçteki kuvvetli cereyanlara

tâbi ve âlet telâkki etmek ve yüksek kıymetlerini umumun nazarında tenzil etmek endişesiyle, Kur'an-ı Hakîm'in Hizmeti bize, kat'î bir surette siyaseti yasak etmiş. Sizler ey ehl-i siyaset ve hükümet! Evham edip bizlerle uğraşmayınız. Bil'akis teshilât göstermeniz lâzım. Çünkü Hizmetimiz, emniyet ve hürmet ve merhameti tesis ile, hem âsâyişi, hem inzibatı, hem hayat-ı içtimaiyeyi anarşilikten kurtarmağa çalışıp sizin hakikî vazifenizin temel taşlarını tesbit ediyor, takviye ve te'yid ediyor."

Said Nursî

* * *

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Aziz Sıddık Kardeşlerim,

Şimdi bundan on dakika evvel cesurca fakat kalemsiz iki adam, Risale-i Nur Dairesine biri birisini getirdi. Onlara dedim ki: Bu Dairenin verdiği büyük Neticelere mukabil sarsılmaz bir Sadâkat ve kırılmaz bir Metanet ister.

Isparta Kahramanlarının gösterdiği Hârikalar ve cihan-pesendâne Hidemât-ı Nuriyenin Esası, hârika Sadâkatları ve fevkalâde Metanetleridir. Bu Metanetin birinci sebebi, Kuvvet-i İmaniye ve İhlâs Hasletidir. İkinci sebebi, Cesaret-i Fitriyedir. Onlara: "Siz, cesaretle ve efelikle tanınmışsınız.. ve dünyaya aid ehemmiyetsiz şeyler için Fedakârlık gösterseniz, elbette Risale-i Nur'un Kudsî Hizmetinde cihana değer Uhrevî Neticelerine mukabil, merdâne ve fedakârâne cesaret gösterip Sadâkatınızı muhafaza edersiniz." dedim. Onlar da tam kabul ettiler.

Said Nursî

* * *

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Âlem-i İnsaniyette ve İslâmiyette üç muazzam Mes'ele olan İman ve Şeriat ve Hayattır. İçlerinde en muazzamı İman Hakikatları olduğundan, bu Hakaik-ı İmaniye-i Kur'aniye başka cereyanlara, başka

kuvvetlere tâbi ve âlet edilmemek ve Elmas gibi o Kur'an'ın Hakikatlarını, Dini dünyaya satan veya âlet eden adamların nazarında cam parçalarına indirmemek ve en Kudsî ve en büyük Vazife olan İmanı kurtarmak Hizmetini tam yerine getirmek için Risale-i Nur'un Has ve Sâdık Talebeleri gayet şiddet ve nefretle siyasetten kaçıyorlar. Hattâ sizin bu Kardeşiniz, siz de bilirsiniz, bu onsekiz senedir, o kadar muhtaç olduğum halde siyasete, hayat-ı içtimaiyeye temas etmemek için hükümete karşı bir tek müracaatım olmadığı gibi, bu sekiz-dokuz aydır, Küre-i Arzın bu herc ü mercini bir tek defa ne suâl ve ne de merak ettim.

Said Nursî

* * *

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Ey Kardeşlerim,

Sizler biliyorsunuz ki bizim mesleğimizde benlik, enaniyet, şân ve şeref perdesi altında makam sahibi olmaktan, öldürücü zehir gibi ondan kaçıyoruz; onu ihsas eden hâletten şiddetle ictinab ediyoruz. Elbette burada, altı-yedi sene gözünüzle ve yirmi seneden beri tahkikatınızla anlamışsınız ki ben, şahsıma karşı hürmet ve makam vermek istemiyorum. Sizleri o noktada şiddetle tekdir etmişim. Bana, haddimden fazla mevki vermeyiniz diye sizden darılıyorum. Yalnız, Kur'an-ı Hakîm'in bu zamanda bir Mu'cize-i Mâneviyesi olan Risale-i Nur hesabına ve ben de Onun bir Şâkirdi olmak haysiyetiyle, Ona karşı tasdikkârane teslimi ve irtibatı şâkirane kabul ediyorum. İşte bu derece enaniyetten ve benlikten ve şân ve şeref nâmı altındaki riyakârlıktan kaçmayı Düstur-u Hareket ittihaz eden adamlara karşı, ehl-i hükümetin, ehl-i idare ve zâbitanın evhama düşmeleri, ne kadar mânâsız ve lüzumsuz olduğunu divaneler de anlar.

Said Nursî

* * *

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Azîz Sıddık Kardeşlerim,

Bu günlerde, Kur'an-ı Hakîm'in nazarında İmandan sonra en ziyade esas tutulan Takvâ ve Amel-i Sâlih Esaslarını düşündüm. Takvâ, menhiyattan ve günahlardan içtinab etmek ve Amel-i Sâlih, Emir Dairesinde hareket ve Hayrat kazanmaktır. Her zaman def'i şer, celb-i nef'a racih olmakla beraber, bu tahribat ve sefahet ve cazibedar hevesat zamanında, bu Takvâ olan def'i mefasid ve Terk-i Kebâir Üssül-Esas olup, büyük bir rüçhaniyet kesbetmiş. Bu zamanda tahribat ve menfi cereyan dehşetlendiği için Takvâ, bu tahribata karşı en büyük esastır. Farzları yapan, kebirleri işlemiyen kurtulur. Böyle kebir-i azîme içinde Amel-i Salihin İhlâsla muvaffakiyeti pek azdır. Hem az bir Amel-i Salih, bu ağır şerait içinde çok hükmündedir. Hem Takvâ içinde bir nevi A'mel-i Salih var. Çünkü bir haramın terki, Vâcibdir; bir Vâcibi işlemek, çok Sünnetlere mukabil Sevabı var. Böyle zamanlarda -binler günahın tehacümünde- bir tek içtinab az bir amelle yüzer günah terkinde, yüzer Vâcib işlenmiş olur. Bu ehemmiyetli nokta niyetiyle, Takvâ nâmiyle günahdan kaçınmak kasdiyle, menfi İbadetten gelen ehemmiyetli A'mâl-i Sâliha'dır. Risale-i Nur Şâkirdlerinin bu zamanda en mühim Vazifeleri, tahribata ve günahlara karşı Takvâyı esas tutup davranmak gerektir. Mâdem her dakikada, şimdiki tarz-ı hayat-ı içtimaiyede yüzer günah İnsana karşı geliyor! Elbette Takvâ ile ve Niyet-i İçtinab ile, yüzer Amel-i Salih işlemiş hükmündedir. Malûmdur ki bir adamın bir günde harab ettiği bir sarayı, yirmi adam yirmi günde yapamaz. Ve bir adamın tahribatına karşı yirmi adam çalışmak lâzım gelirken, şimdi binler tahribatçıya mukabil, Risale-i Nur gibi bir Tamircinin bu derece mukavemeti ve te'sirâtı pek Hârikadır. Eğer bu iki mütekebil kuvvetler bir seviyede olsaydı, Onun Tamirinde mu'cizevâri Muvaffakiyet ve Fütuhat görülecekti.

Ezcümle, hayat-ı içtimaiyeyi idare eden en mühim esas olan hürmet ve merhamet, gayet sarsılmış. Bazı yerlerde, gayet elîm; ve bîçare ihtiyarlar, peder ve vâlideler hakkında dehşetli neticeler veriyor. Cenab-ı Hakk'a şükür ki, Risale-i Nur, bu müdhiş tahribata karşı, girdiği yerlerde mukavemet ediyor, tamir ediyor.

Sedd-i Zülkarneynin tahribiyle ye'cüc ve me'cücülerin dünyayı fesada vermesi gibi, Şeriat-ı Muhammediye (A.S.M.) olan Sedd-i Kur'anî'nin tezeltülüyle, ye'cüc ve me'cüc'den daha müdhiş olan, ahlâkta ve hayatta zulmetli bir anarşilik ve zulümlü bir dinsizlik fesada ve ifsada başlıyor. Risale-i Nur Şâkirdlerinin böyle bir hâdisede mânevî Mücahedeleri,

إِنْ شَاءَ اللَّهُ Zaman-ı Sahâbedeki gibi, az amelle pek büyük Sevab ve A'mâl-i Sâlihaya medar olur.

Azîz Kardeşlerim,

İşte böyle bir zamanda, bu dehşetli hâdisata karşı İhlâs Kuvvetinden sonra bizim en büyük Kuvvetimiz "İştirak-i A'mâl-i Uhrevî" Düsturuyla; Kalemlerle, herbiri diğerinin A'mâl-i Sâliha Defterine Hasenat yazdırdıkları gibi, Lisanlarıyla herbirinin Takvâ Kal'asına ve Siperine Kuvvet ve İmdat göndermektir. Ve bilhassa fırtınalı tehacüme hedef olan bu âciz Kardeşinize, bu mübarek Şuhûr-u Selâsede ve Eyyâm-ı Meşhurede yardımına koşmak, sizin gibi Kahraman ve Vefadar ve Şefkatkârların şe'nidir. Bütün Ruhumla bu İmdad-ı Mânevîyi sizden rica ediyorum. Ve ben dahi İman ve Sadâkat şartıyla Risale-i Nur Talebelerini; bütün Dualarıma ve mânevî Kazançlarıma, yirmidört saatte, "İştirak-i A'mâl-i Uhreviye" Düsturiyle bazan yüz defadan ziyade Risale-i Nur Talebeleri ünvanıyla hissedar ediyorum.

"Gül" ve "Nur" ve "Mübarekler" ve "Medrese-i Nuriye" hey'etleri ve Ümmi ihtiyarlar ve mâsumlar başta olarak umum Kardeşlerimize ve hemşirelerimize Selâm ve Selâmet ve Saadetlerine Dua ediyoruz.

Said Nursî

* * *

Cenab-ı Hakk'a yüzbinler Şükür olsun ki, Risale-i Nur, kendi kendine tevessü' ediyor, her tarafta Fütuhâtı var. Ehl-i dalâletin hileleri, Onu durdurmuyor, bil'akis çok dinsizler teslim-i silâh ediyorlar. Hâfız Ali'nin dediği gibi, korkuları pek ziyadedir. Şimdi, dinsizlik taassubıyla değil, korku cihetiyle iliştiriyorlar. O korku, Risale-i Nur lehine dönecek

إِنْ شَاءَ اللَّهُ

Said Nursî

* * *

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

.....

Hem o eski dost zâta, hem Ehl-i Dikkate ve sizlere beyan ediyorum ki: Kur'ân-ı Mu'cizül-Beyan'ın Feyziyle Yeni Said, Hakaik-ı İmaniyeye dair o derece mantıkî ve hakikatlı Bürhanlar zikrediyor ki; değil Müslüman Uleması, belki en muannid avrupa feylesoflarını da teslime mecbur ediyor ve etmektedir. Amma, Risale-i Nur'un kıymet ve ehemmiyetine işarî ve remzî bir tarzda Hazret-i Ali (R.A.) ve Gavs-ı Âzam'ın (R.A.) İhbaratı nev'inden, Kur'an-ı Mu'cizül-Beyan'ın dahi, bu zamanda bir Mu'cize-i Mânêvîyesi olan Risale-i Nur'a nazar-ı dikkati celbetmesi, mânâ-yı işârî tabakasından remiz ve îmaları, İ'cazının şe'nindendir ve O Lisan-ı Gaybînin Belâgat-ı Mu'cizekârânesinin muktezasıdır. Evet; Eskişehir hapishanesinde, dehşetli bir zamanda, Kudsî bir Teselliye pek çok muhtaç olduğumuz hengâmda mânêvî bir ihtarla; "Risale-i Nur'un Makbuliyetine dair eski Evliyâlardan şâhid gösteriyor-

sun. Halbuki; وَلَا رَطْبٌ وَلَا يَابِسٌ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُبِينٍ Sırriyle, en ziyade bu mes'eledede Söz Sahibi Kur'andır. Acaba Risale-i Nur'u Kur'an kabul eder mi? Ona ne nazarla bakıyor?" denildi. O acib sual karşısında bulundum. Ben de Kur'an'dan istimdat eyledim. Birden, otuzüç Âyetin Mânâ-yı Sarîhinin teferruatı nev'indeki tabakatından mânâ-yı işârî tabakasından ve o mânâ-yı işârî külliyyetinde dâhil bir Ferdi Risale-i Nur olduğunu ve duhulüne ve Medar-ı İmtiyazına bir kuvvetli karine bulunduğunu bir saat zarfında hissettim ve bir kısmını bir derece izahlı, bir kısmını mücmelen gördüm. Kanaatımca hiçbir şek ve şüphe ve vehim ve vesvese kalmadı.

Ben de, Ehl-i İmanın İmanını Risale-i Nur'la muhafaza niyetiyle o kat'î kanaatımı yazdım ve Has Kardeşlerime, mahrem tutulmak şartıyla verdim. Ve o Risalede, biz demiyoruz ki, Âyetin mânâ-yı sarîhi budur. Ta

Hocalar فِيهِ نَظَرٌ desin. Hem dememişiz ki mânâ-yı işârînin külliyyeti budur. Belki diyoruz ki: Mânâ-yı Sarîhinin

tahtında müteaddid tabakalar var. Bir tabakası da, mânâ-yı işarî ve remzîdir ve o mânâ-yı işarî de, bir küllîdir; her asırda cüz'iyatları var. Risale-i Nur dahi bu asırda, o mânâ-yı işarî tabakasının külliyetinde bir ferdidir ve o ferdin, kasden bir medar-ı nazar olduğuna ve ehemmiyetli bir vazife göreceğine, eskidenberi Ulemâ mâbeyninde cârî bir Düstur-u Cifrî ve Riyazî ile karineler, belki Hüccetler gösterilmiş iken; Kur'an Âyetini veya Sarahatını değil incitmek, belki İ'caz ve Belâgatına Hizmet ediyor. Bu nevi İşârât-ı Gaybiyeye itiraz edilmez. Ehl-i Hakikatın nihayetsiz İşârât-ı Kur'aniyeden hadd ve hesaba gelmiyen istihracatlarını inkâr edemiyen, bunu da inkâr etmemeli ve edemez. Amma benim gibi ehemmiyetsiz bir adamın elinde böyle ehemmiyetli bir Eserin zuhur etmesini istiğrab ve istib'ad edip itiraz eden zât, eğer buğday tanesi kadar bir çam çekirdeğinden dağ gibi çam ağacını Halkeylemek Azamet ve Kudret-i İlâhiyeye delil olduğunu düşünse; elbette bizim gibi acz-i mutlak, fakr-ı mutlakta, ihtiyac-ı şedid zamanında böyle bir Eserin zuhuru, Vüs'at-ı Rahmet-i İlâhiyeye delildir demeye mecbur olur. Ben, sizi ve mu'terizleri, Risale-i Nur'un Şerefi ve Haysiyetiyle temin ediyorum ki; bu İşaretler ve Evliyânın îmalî Haberleri, Remizleri, beni dâima Şükre ve Hamde ve kusurlarımdan istiğfara sevk etmiş. Hiçbir dakika nefs-i emmareye medar-ı fahr ve gurur olacak bir enaniyet ve benlik vermediğini, size bu yirmi senelik hayatımın göz önünde tereşsuhatiyle isbat ediyorum. Evet, bu Hakikatla beraber, İnsan kusurlardan, nisyandan, sehivden hâlî değil. Benim bilmediğim çok kusurlarım var; belki de fikrim karışmış; Risalede hatâlar da olmuş. Bu zamanda gayet kuvvetli ve Hakikatlı milyonlar Fedakârları bulunan meşrebler, meslekler bu dehşetli dalâlet hücumuna karşı zâhiren mağlûbiyete düştükleri halde; benim gibi yarım Ümmî ve kimsesiz, mütemediyen tarassud altında, karakol karşısında ve müdhiş müteaddid cihetlerle aleyhimde propagandalar ve herkesi tenfir etmek vaziyetinde bulunan bir biçare, o mesleklerden daha ileri, kuvvetli dayanan Risale-i Nur'a Sahib değildir. O Eser, Onun Hüneri olamaz ve Onunla iftihar edemez. Belki doğrudan doğruya Kur'an-ı Hakîm'in bu zamanda bir Mu'cize-i Mâneviyesidir ve Rahmet-i İlâhiye tarafından İhsan edilmiştir. O adam, binler arkadaşıyla beraber, o Hediye-i Kur'aniyeye el atmış. Her nasılsa birinci tercümanlık vazifesi Ona düşmüş. Onun Fikri ve İlmi ve Zekâsının eseri olmadığına delil Risale-i

Nur'un öyle parçaları var ki; bazı altı saatte, bazı iki saatte, bazı bir saatte ve bazı da on dakikada yazılan Risaleler var. Ben yeminle te'min ediyorum ki : Eski Said'in kuvve-i hâfızası beraber olmak şartıyla, o on dakikalık işi, on saatte fikrimle yapamıyorum. O bir saatlik Risaleyi, iki günde istidadımla, zihnimle yapamıyorum. O altı saatlik Risale olan Otuzuncu Söz; ne ben, ne de en müdakkik dindar feylesoflar, altı günde o Tahkikatı yapamaz. Ve hakezâ... Demek biz, müflis olduğumuz halde, zengin bir mücevherat dükkânının Dellâlı ve bir Hizmetçisi olmuşuz.

Said Nursî

* * *

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Aziz Sıddık Kardeşlerim,

Bu günlerde Sabah Namazı Tesbihatında İstanbul'daki ihtiyarın garazkârane ve şahsıma karşı galiz gıybeti üzerine, Eski Said damariyle nefis-i emmarem heyecana geldi; "Mazlumum, bu nevi zulüm çekilmez!" dedi, intikamını almak istedi. Birden Kalbime geldi: "Belki Risale-i Nurun İstanbul'da Neşrine bir vesile olur. Sen madem hayat-ı dünyeviye ve Hayat-ı Uhreviye dahi Risale-i Nura feda ediyorsun, bu İzzet-i Nefis damarını dahi feda et. Hem Sebeb-i Hilkat-i Kâinat Fahr-i Âlem Aleyhissalâtü Vesselâma mecnun tabiri istimal eden insanlar bulunduğu gibi; Senin, O Güneşe nisbeten zerrecik bir İzzet-i Nefsinin kırılmasına ehemmiyet verme." diye ihtar edildi, benim de Kalbim rahat etti.

Said Nursî

* * *

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

İstanbul Ulemasının en büyüğü ve en müdakkiki ve çok zaman Müftiyül-Enam olan eski Fetva Emmini meşhur Ali Rıza Efendi, Birinci Şuâdaki İşârât-ı Kur'aniyeyi ve Âyetül-Kübra gibi Risaleleri gördükten sonra, Risale-i Nur'un mühim bir Talebesi olan Hâfız Emin'e demiş ki: "Bediüzzaman, şu zamanda Dîn-i İslâm'a en büyük bir Hizmet eylediğini ve Eserlerinin tam doğru olduğunu ve böyle bir

zamanda ve mahrumiyet içinde tam bir Feragat-ı Nefs ettiğini ve Onun Risale-i Nuru, Müceddid-i Din olduğunu kat'iyen tasdik ederim Cenab-ı Hak, Onu muvaffak eylesin, **آمین** " demiş.

Hem bazıların, Sakal bırakmamaklığına itirazları münasebetiyle, Mevlâna Celâleddin-i Rumî'nin pederleri olan Sultanül-Ulemâ'nın bir kıssasıyla Onu müdafaa edip: "Bediüzzaman'ın, elbette bir İctihadı vardır, itiraz edenler haksızdır." demiş ve Hoca Mustafa'ya (merhum) emretmiş: "Söylediğimi yaz!"

Bediüzzaman'a, Kemal-i Hürmetle Selâm ederim. Te'lifatınızın ikma-line hırz-ı can ile Dua etmekteyim. Bazı ulemâ-yı sûun tenkidine uğradığına müteessir olma; zira "Yemişli ağaç taşlanır" Kaziyesi meşhurdur. Mücâhedatınıza devam buyurun. Cenab-ı Hak ve Feyyâz-ı Mutlak, âcilen murad ve matlubunuza Muvaffak-ı Bilhayr eylesin, **آمین**. Bâki Hakk'ın birliğine emanet olunuz.

Eski Fetva Emni
Ali Rıza

İşte böyle müdakkik ve İlim ve Şeriat ve Kur'an cihetinde bu zamanda söz sâhibi en büyük Âlim böyle hükmetmiş.

* * *

Azîz Sıddık Müdakkik Müstakim Kardeşlerim,

Gayet ciddî bir ihtarla bir Hakikatı beyan etmeye lüzum var. Şöyle ki: **لَا يَعْلَمُ الْغَيْبَ إِلَّا اللَّهُ** Sırrıyla; Ehl-i Velâyet, gaybî olan şeyleri, bildirmezse bilmezler. En büyük bir Veli dahi, hasmının hakikî hâlini bilmedikleri için haksız olarak mübareze etmesini Aşere-i Mübeşşere'nin mâbeynindeki muharebe gösteriyor. Demek iki Velî, iki Ehl-i Hakikat, birbirini inkâr etmekle makamlarından sukut etmezler. Meğer bütün bütün Zâhir-i Şeriate muhalif ve hatâsı zâhir bir İctihad ile hareket edilmiş ola. Bu Sırra binâen **وَالْكََاظِمِينَ الْغَيْظَ وَالْعَافِينَ عَنِ النَّاسِ** daki Ulüvv-ü Cenab Düsturuna ittibâen ve Avâm-ı Mü'minînin Şeyhlerine karşı Hüsn-ü Zanlarını kırmamakla İmanlarını sarsılmadan muhafaza etmek ve Risale-i Nur'un Erkânlarını haksız itirazlara karşı haklı, fakat zararlı

hiddetlerden kurtarmak lüzumuna binâen ve ehl-i ilhadın, iki Taife-i Ehl-i Hakkın mâbeynindeki husumetten istifade ederek birinin silâhiyle, itirazıyla, ötekini cerhedip, ötekinin delilleriyle berikini çürütüp ikisini yere vurmak ve çürütmekten ictinâben, Risale-i Nur Şâkirdleri, bu mezkûr dört esasa binâen, muarızları, hiddet ve tehevvrle ve mukabele-i bilmisil ile karşılamamalı. Yalnız kendilerini müdafaa için, musalâha-kârane, medar-ı itiraz noktaları izah etmek ve cevap vermek gerektir. Çünkü, bu zamanda enaniyet çok ileri gitmiş. Herkes, kameti miktarında bir buz parçası olan enaniyetini eritmeyip bozmuyor, kendini mâzur biliyor, ondan nizâ çıkıyor. Ehl-i Hak zarar eder, ehl-i dalâlet istifade ediyor. Mâlûm itiraz hâdisesi îma ediyor ki, ileride meşrebini çok beğenen bazı zâtlar ve hodgâm bazı sofi-meşrebler ve nefsi-i emmaresini tam öldürmeyen ve hubb-u cah vartasından kurtulmayan bazı Ehl-i İrşad ve Ehl-i Hak, Risale-i Nur'a ve Şâkirdlerine karşı, kendi meşreblerini ve mesleklerinin revâcını ve etba'larının hüsn-ü teveccühlerini muhafaza niyetiyle itiraz edecekler. Belki, dehşetli mukabele etmek ihtimali var. Böyle hâdiselerin vuku'unda, bizlere, İtidal-i Dem ve sarsılmamak ve adavete girmemek ve o muâriz tâifenin de rüesâlarını çürütmek gerektir.

Fâşetmek hâtırına gelmiyen bir Sırrı fâşetmeye mecbur oldum. Şöyleki :

Risale-i Nur'un Şahs-ı Mânevîsi ve O Şahs-ı Mânevîyi temsil eden Has Şâkirdlerinin Şahs-ı Mânevîsi, "Ferid" makamına mazhar oldukları için; değil hususî bir memleketin Kutbu, belki ekseriyetle Hicazda bulunan Kutb-u Âzamın tasarrufundan hâriç olduğu gibi; Onun hükmü altına girmeye de mecbur değil. Her zamanda bulunan iki İmam gibi, Onu tanımağa mecbur olmuyor. Ben, eskiden Risale-i Nur'un Şahs-ı Mânevîsini o İmamlardan birisini zannediyordum. Şimdi anlıyorum ki: Gavs-ı Âzamda "Kutbiyet" ve "Gavsiyet"le beraber "Ferdiyet" dahi bulunduğundan Ahirzamandaki Şâkirdlerinin bağlandığı Risale-i Nur, o Ferdiyet makamının mazharıdır.

Bu gizlenmeye lâyık olan bu Sırr-ı Azime binâen, Mekke-i Mükerreme'de dahi -farz-ı muhal olarak- Risale-i Nur aleyhinde bir itiraz Kutb-u Âzam'dan dahi gelse, Risale-i Nur Şâkirdleri sarsılmayıp, o mübarek Kutb-u Âzamın itirazını İltifat ve Selâm suretinde telâkki

edip, teveccühünü de kazanmak için, medar-ı itiraz noktaları o büyük Üstadlarına karşı izah etmek, ellerini öpmektir.

Ey Kardeşlerim! Bu zamanda, öyle dehşetli cereyanlar ve hayatı ve cihanı sarsacak hâdiseler içinde, hadsiz bir Metanet ve İtidal-i Dem ve nihayetsiz bir Fedâkârlık taşımak gerektir.

Evet **يَسْتَحِبُّونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا عَلَى الْآخِرَةِ** Âyetinin mânâ-yı işaretisiyle:

Âhireti bildikleri ve İman ettikleri halde, dünyayı Âhirete severek tercih etmek ve kırılacak şişeyi, bâki bir Elmasa bilerek rıza ve sevinçle tercih etmek; ve âkıbeti görmeyen kör hissiyatın hükmüyle, hazır bir dirhem zehirli lezzeti, ileride bir batman sâfi lezzete tercih etmek, bu zamanın dehşetli bir marazı ve musibetidir. O musibet sırrıyla, hakikî Mü'minler dahi, bazan ehl-i dalâlete taraftar olmak gibi dehşetli hatâda bulunuyorlar. Cenab-ı Hak, Ehl-i İmanı ve Risale-i Nur Şâkirdlerini, bu musibetlerin şerrinden muhafaza eylesin **أَمِينَ**.

Said Nursî

* * *

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Ey Kardeşlerim!

Bu zamanda, hususan bu sıralarda, Risale-i Nur'un Şâkirdleri, tam bir Metanet ve Tesanüd ve Dikkat etmeye mecburdurlar. **لِلَّهِ الْحَمْدُ**, Isparta ve havâlisi Kahramanları, demir gibi Metanet göstermesiyle, başka yerlere de hüsn-ü misal oldu.

Ey Husrev! Tesirli ve güzel Mektubunu aldım. Vazifenin başına geçmen, bizi fevkalâde mesrur etti. Binler safâlarla geldin. Sen, bu bir buçuk sene, maddî Kalemin işlemediğinden merak etme. Senin yerine o Kerametli Kaleminin Yadigârı olan Mu'cizat-ı Ahmediye'nin biri, Vilâyât-ı Şarkiyede faalâne geziyor. Diğer son yazdığın Nüsha da, İstanbulda senin yerinde çalışıp, **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** Fütuhat yapar.

Senin yazdığın mucizeli iki Kur'an-ı Azîmüşşanın bu havâlide, hususan Ramazan-ı Şerifte sana kazandırdıkları Sevablar, tahsin

ve tebriklerini, **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** yakında Tab'a girmesiyle, Âlem-i İslâm'dan senin Ruhuna yağacak Rahmet Dualarını düşün. Allah'a şükret.

Said Nursî

* * *

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Azîz Sıddık Kardeşlerim,

Ben, pek kat'î bir surette ve bine yakın tecrübelerim neticesinde kat'î kanaatım gelmiş ve ekser günlerde hissediyorum ki; Risale-i Nurun Hizmetinde bulunduğum günde -Hizmetin derecesine göre- Kalbimde, bedenimde, dimağımda, maişetimde bir İnkişaf, İnbisat, Ferahlık, Bereket görüyorum. Ve çokları itiraf ediyor, "Biz de hissediyoruz" derler. Hattâ, size geçen sene yazdığım gibi, benim pek az gıda ile yaşadığının Sırrı, o Bereket imiş. Hem madem İmam-ı Şâfiî'den Rivayet var ki : "Hâlis Talebe-i Ulûmun Rızkına ben kefalet edebilirim" demiş. Çünkü Rızıklarında Vüs'at ve Bereket olur. Madem Hakikat budur ve madem hâlis Talebe-i Ulûm ünvanına şimdi Nur Şâkirdleri bu zamanda tam liyâkat göstermişler; elbette şimdi yeni açlık ve kahta mukabil, Risale-i Nur Hizmetini bırakmak ve zaruret-i maişet özüyle maişet peşine koşmak yerine en iyi çare, Şükür ve Kanaat ve Risale-i Nur Talebeliğine tam sarılmaktır.

Said Nursî

* * *

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

.....

Risale-i Nur ve Ondan tam Ders alan Şâkirdleri; değil dünya siyasetlerine, belki bütün dünyaya karşı da Risale-i Nuru âlet edemez ve şimdiye kadar da etmemiş. Biz, ehl-i dünyanın dünyalarına karışmıyoruz... Bizden zarar tevehhüm etmek, divaneliktir.

Evvelâ: Kur'an, bizi siyasetten menetmiş; tâ ki Elmas gibi Hakikatları ehl-i dünya nazarında cam parçalarına inmesin.

Sâniyen: Şefkat, Vicdan, Hakikat, bizi siyasetten menediyor. Çünkü tokada müstehak dinsiz münafıklar onda iki ise, onlarla müteallik yedi-sekiz mâsum, bîçare, çoluk-çocuk, zaif, hasta ve ihtiyarlar var. Belâ, musibet gelse, o mâsumlar o belâyâ düşecekler; belki o iki münâfık dinsiz daha az zarar görecek. Onun için siyaset yoliyle, idare ve âsâyişi ihlâl tarzında neticenin husulü de meşkûk olduğu halde girmekten; Risale-i Nur'un mahiyetindeki Şefkat, Merhamet, Hak ve Hakikat Şâkirdlerini menediyor.

Sâlisen: Bu vatan, bu millet ve bu vatandaki ehl-i hükümet, ne şekilde olursa olsun, Risale-i Nura eşedd-i ihtiyaç ile muhtaçtırlar. Değil korkmak veyahut adavet etmek; en dinsizleri de, Onun dindarâne, hak-perestâne Düsturlarına tarafdâr olmak gerektir. Meğer ki, bütün bütün millete, vatana, Hâkimiyet-i İslâmiyeye hiyanet ola. Çünkü: Bu milletin ve bu vatanın hayat-ı içtimaiyesini anarşilikten kurtarmak ve büyük tehlikelerden halâs etmek için, beş Esas lâzımdır ve zarurîdir:

Birincisi: Merhamet, ikincisi: Hürmet, üçüncüsü: Emniyet, dördüncüsü: Haram - Helâlı bilip haramdan çekilmek, beşincisi: Serseriliği bırakıp İtaat etmektir.

İşte, Risale-i Nur hayat-ı içtimaiyeye baktığı vakit, bu beş Esası temin edip âsâyişin temel taşını tesbit ve temin eder. Risale-i Nur'a ilişenler kat'iyen bilsinler ki; onların ilişmesi, anarşilik hesabına vatan ve millet ve âsâyişe düşmanlıktır. İşte bunun bir hülâsasını o casusa söyledim, dedim ki: "Seni gönderenlere söyle, hem de ki: Onsekiz senedir bir defa kendi istirahatı için hükümete müracaat etmiyen ve yirmibir aydır dünyayı herc ü merc eden harblerden hiçbir haber almayan ve çok mühim makamlarda çok mühim adamların dostâne temaslarını istigña edip kabul etmiyen bir adama ondan korkup tevehhüm edip dünyanıza karışmak ihtimaliyle evhama düşüp tarassudlarla sıkıntı vermekte hangi mânâ var, hangi maslahat var, hangi kanun var? Divaneler de bilirler ki; ona ilişmek, divaneliktir!" O casus da kalktı gitti.

Said Nursî

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Azîz Kardeşlerim,

Bu defa yazılarınızda İhlâs Risalelerini gördüğüm için, sizi, o gibi Risalelerin Dersine havale edip, ziyade bir Derse ihtiyaç görmedim. Yalnız bunu ihtar ediyorum ki: Mesleğimiz, Sırr-ı İhlâsa dayanıp, Hakaik-ı İmaniye olduğu için, hayat-ı dünyaya, hayat-ı içtimaiyeye mecbur olmadan karışmamak ve rekabete, tarafgirliğe ve mübarezeye sevkeden hâlâttan tecerrüd etmeğe mesleğimiz itibariyle mecburuz. Binler teessüf ki; şimdiki müdhiş yılanların hücumuna mâruz bîçare Ehl-i İlim ve Ehl-i Diyanet, sineklerin ısırması gibi cüz'î kusurâtı bahane ederek, birbirini tenkid ile, yılanların ve zındık münafıkların tahribatlarına ve kendilerini onların eliyle öldürmesine yardım ediyorlar. Gayet muhlis bir Kardeşimizin Mektubunda, bir ihtiyar Âlim ve Vâizin Risale-i Nur'a zarar verecek vaziyette bulunması; benim gibi binler kusurları bulunan bir bîçarenin ehemmiyetli mâzerete binâen, bir Sünneti terkettiğim bahanesiyle şahsımı çürütüp Risale-i Nur'a ilişmek istemiş.

Evvelâ: Hem o Zât, hem sizler biliniz ki, ben, Risale-i Nurun Hizmetkârıyım ve o dükkânın bir Dellâlıyım. Risale-i Nur ise, Arş-ı Âzama bağlı olan Kur'an-ı Azîmüşşan ile bağlanmış bir hakikî Tefsirdir. Benim şahsımdaki kusurat Ona sirayet etmez.

Sâniyen: O Vâiz ve Âlim Zâta, benim tarafımdan Selâm söyleyiniz... Benim şahsıma olan tenkidini, itirazını başım üstüne kabul ediyorum. Sizler de, o Zâtı ve onun gibileri münakaşaya ve münazaraya sevkemeyiniz; hattâ tecavüz edilse de, beddua ile de mukabele etmeyiniz. Kim olursa olsun; madem İmanı var, o noktada Kardeşimizdir. Bize düşmanlık da etse, mesleğimizce mukabele edemeyiz. Çünkü daha şiddetli düşmanlar ve yılanlar var. Elimizde Nur var, topuz yok! Nur incitmez, ışıyla okşar. Ve bilhassa Ehl-i İlim olsa, İlimden gelen enaniyeti de varsa, enaniyetlerini tahrik etmeyiniz. Mümkün olduğu kadar

وَإِذَا مَرُّوا بِاللَّغْوِ مَرُّوا كِرَامًا Düsturunu rehber ediniz. Hem o Zât, madem evvelce Risale-i Nura

girmiş ve yazıyla de iştirak etmiş; o daire içindedir. Onun fikren bir yanlışı varsa da afvediniz. Değil onlar gibi Ehl-i Diyanet ve Tarikata mensub Müslümanlar, şimdi bu acib zamanda İmanı bulunan ve fırka-i dâleden bile olsa, onlarla uğraşmamak ve Allah'ı tanıyan ve Âhireti tasdik eden hristiyan bile olsa, onlarla medar-ı niza noktaları medar-ı münâkaşa etmemeyi; hem bu acib zaman, hem mesleğimiz, hem Kudsi Hizmetimiz iktiza ediyor.

Said Nursî

* * *

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Risale-i Nurun mesleği ise; Vazifesini yapar, Cenab-ı Hakk'ın Vazifesine karışmaz. Vazifesi Tebliğdir. Kabul ettirmek, Cenab-ı Hakk'ın Vazifesidir. Hem, kemmiyete ehemmiyet verilmez. Sen o havâlide bir tek Âtîfı bulsan, yüzü bulmuş gibidir, merak etme. Hem mümkün olduğu kadar, hâricden gelen böyle ilişmelere ehemmiyet verme. Fakat ihtiyat ile, bu atalet mevsimi ve gaflet zamanı ve derd-i maişet ibtilâsı zamanında cüz'î bir iştigal de ehemmiyetlidir. Tevakkuf değil; muvaffakiyetsizlik, mağlûbiyet yok; Risale-i Nurun her tarafta gâlibane Fütuhâtı var.

Said Nursî

* * *

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Azîz Sıddık Kardeşlerim,

Risale-i Nur dünya işlerine âlet olamaz. Dünya işlerinde siper edilmez. Çünkü, ehemmiyetli bir İbadet-i Tefekkürîye olduğu cihetle, dünyevî maksadlar kasden Ondan istenilmez. İstenilse, İhlâs kırılır. O ehemmiyetli İbadet şekli değişir. Bazı çocuklar gibi, döğüşükleri vakit Kur'an'ı siper eder. Başına gelen darbe, Kur'an'a geldiği gibi, Risale-i Nur, böyle muannid hasımlara karşı siper isti'mâl edilmemeli. Evet, Risale-i Nura ilişkinler, tokat yerler. Yüzer vukuât şâhiddir. Fakat Risale-i Nur, tokatlarda istimâl edilmez ve niyet ve

kasd ile tokatlar gelmez. Çünkü, Sırr-ı İhlâs ve Sırr-ı Ubudiyete münafidir. Bizler; bizlere zulmedenleri bizi himaye eden ve Risale-i Nur'da istihdam eden Rabbimize havale ediyoruz... Evet dünyaya aid hârika neticeler, bazı Evrad-ı Mühimme gibi, Risale-i Nurda çokça terettüb ediyor. Fakat onlar istenilmez, belki verilir. İllet olamaz, bir faide olabilir. Eğer istemekle olsa, illet olur, İhlâsı kırar; o İbadeti kısmen ibtal eder. Evet, Risale-i Nurun o kadar dehşetli muannidlere karşı gâlibane mukavemeti, Sırr-ı İhlâsdan; hiçbir şeye âlet edilmemesinden ve doğrudan doğruya Saadet-i Ebediyeye bakmasından ve Hizmet-i İmaniyeden başka bir maksad tâkib etmemesinden ve bazı Ehl-i Tarikatın ehemmiyet verdikleri Keşf ve Kerâmet-i Şahsiyeye ehemmiyet vermemesindendir. Ve Velâyet-i Kübra Ashabları olan Sahabîler gibi, Veraset-i Nübüvvet Sirriyle, yalnız İman Nurlarını neşretmek ve Ehl-i İmanın İmanlarını kurtarmaktır. Evet, Risale-i Nurun bu dehşetli zamanda kazandırdığı iki netice-i muhakkakası, herşeyin fevkındedir; başka şeylere ve makamlara ihtiyaç bırakmıyor..

Birinci Neticesi: Sadakat ve Kanaatla Risale-i Nur Dairesine girenler, İmanla kabre gireceğine gayet kuvvetli emareler var.

İkincisi: Risale-i Nur Dairesinde, ihtiyarımız olmadan takarrur ve tahakkuk eden Şirket-i Mâneviye-i Uhreviye cihetiyle, herbir hakikî Sâdık Şâkirdi; binler dillerle, Kalblerle Dua etmek, İstiğfar etmek, İbadet etmek ve bazı Melâike gibi kırk bin lisan ile Tesbih etmektir. Ve Ramazan-ı Şerifteki Hakikat-ı Leyle-i Kadir gibi Kudsî, Ulvî Hakikatları, yüzbin el ile aramaktır. İşte bu gibi netice içindir ki; Risale-i Nur Şâkirdleri, Hizmet-i Nuriyeyi Velâyet makamına tercih eder; Keşf ve Keramâtı aramaz, ve Âhîret Meyvelerini dünyada koparmaya çalışmaz. Vazife-i İlâhiye olan Muvaffakiyet ve halka kabul ettirmek ve revaç vermek ve galebe ettirmek ve müstahak oldukları şân ü şeref ve Ezvak ve İnayetlere mazhar etmek gibi kendi Vazifelerinin hâricinde bulunan şeylere karışmazlar ve harekâtını, onlara bina etmezler. Hâlisen, muhlisen çalışırlar, "Vazifemiz Hizmettir, o yeter." derler.

Said Nursî

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Seksen küsur sene kıymetinde bulunan ve Ramazan-ı Şerif'in mecmuunda gizlenen Leyle-i Kadri kazanmak için, Risale-i Nur Şâkirdlerinin Şirket-i Mâneviye-i Uhreviyeleri muktezâsınca, herbiri mütekel-

lim-i maalgayr sîgasınca **أَجْرَنَا إِزْهَمَنَا إِغْفِرْ لَنَا** gibi Tâbiratta "biz" dedikleri vakit Risale-i Nurun Sâdık Şâkirdlerini niyet etmek gerektir. Tâ herbir Şâkird, umumun nâmına Münacât edip çalışsın. Bu bîçare, az çalışabilen ve haddinden çok fazla Hizmet Ondan beklenen bu Kardeşinize, o hüsn-ü zanları yanlış çıkarmamak için, geçmiş Ramazan gibi yardımınızı rica ediyorum.

Said Nursî

* * *

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

İki-üç gün evvel, Yirmiikinci Söz tashih edilirken dinledim, gördüm ki: İçinde hem küllî Zikir, hem geniş Fikir, hem kesretli Tehlil, hem kuvvetli İmanî Ders, hem gafletsiz Huzur, hem Kudsî Hikmet, hem yüksek bir İbadet-i Tefekkûriye gibi Nurlar var. Bir kısım Şâkirtlerin İbadet niyetiyle Risaleleri ya yazmak veya okumak veya dinlemekliğin hikmetini bildim. **بَارَكَ اللَّهُ** dedim; Hak verdim.

Said Nursî

* * *

Karadağın Bir Meyvesi

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Azîz Sıddık Kardeşlerim,

Bu defa, Mektub yerinde bu Meyveyi gönderiyoruz. Bir Âyetin mânâ-yı işarîsinin külliyyetinden bir ferdi, hürriyetten bu âna kadardır.

Teşrin-i sâni otuzuncu gün, bin üçyüz elli sekizde Karadağ başına çıkıyordum. İnsanların, hususan Müslümanların bu teselsül eden helâketleri ve hasaretleri ne vakitten başladı ve ne vakte kadardır, hâtıra geldi.

Birden, her müşkilimi halleden Kur'an-ı Mu'ciz-ül-beyan, Sûre-i **وَالْعَصْرِ** 'yı karşıma çıkardı. Bak! dedi. Baktım. Her asra hitab ettiği gibi, bu asrı-mıza da daha ziyade bakan **وَالْعَصْرِ ۞ إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ** Âyetindeki

وَالْعَصْرِ ۞ إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ makam-ı cifrîsi bin üçyüz yirmidört edip, hürriyet inkılâbiyle başlayan tebeddül-ü saltanat ve Balkan ve İtalyan Harbleri ve Birinci Harb-i Umumî mağlûbiyetleri ve muâhedeleri ve Şeâir-i İslâmiyenin sarsılmaları ve bu memleketin zelzeleleri ve yangınları ve İkinci Harb-i Umumî'nin zemin yüzünde fırtınaları gibi Semavî ve Arzî musibetler ile hasâret-i İnsaniye ile **وَالْعَصْرِ ۞ إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ** Âyetinin, bu asırda dahi bir Hakikatı, maddeten aynı tarihiyle gösterip, bir Lem'a-i İ'cazını gösteriyor. **ت (هـ) ، إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ** âhirdeki

sayılır, şedde sayılır ise; makam-ı cifrîsi bin üçyüz ellisekiz ve dokuz olan bu senenin ve gelecek senenin aynı tarihini göstermekle, o hasâretlerden, bâhusus mânevî hasâretlerden kurtulmanın çare-i yegânesi, İman ve A'mâl-i Sâliha olduğu gibi; ve mefhum-u muhalifiyle o hasâretin de sebeb-i yegânesi, küfür ve küfran, şükürsüzlük, yâni imansızlık ve fîsk ve sefahet olduğunu gösterdi. Sûre-i **وَالْعَصْرِ** 'ın Azamet ve Kudsiyetini ve kısalığıyla beraber gayet geniş ve uzun Hakaikın Hazinesi olduğunu tasdik ederek Cenab-ı Hakk'a şükrettik.

Evet Âlem-i İslâm'ın, bu asrın hasareti olan bu dehşetli İkinci Harb-i Umumî'den kurtulmasının sebebi, Kur'an'dan gelen İman ve A'mâl-i Sâliha olduğu gibi; fakirlere gelen acı açlık ve kahtın sebebi,

orucun tatlı açlığını çekmedikleri ve zenginlere gelen hasaret ve zâiyatın sebebi de, Zekât yerinde ihtikâr etmeleridir. Ve Anadolu'nun bir meydan-ı harb olmamasının sebebi, **الَّذِينَ آمَنُوا** Kelime-i Kudsiyesinin Hakiyatını fevkalâde bir surette yüzbin İnsanların Kalblerine tahkikî bir tarzda Ders veren Risale-i Nur olduğunu, pek çok emarelerle ve Şâkirdlerinden binler Ehl-i Hakikat ve dikkatin kanaatları isbat eder.

* * *

RİSALE-İ NURUN KÜÇÜK VE MÂSUM ŞÂKİRDLERİ

Aziz Sıddık Kardeşlerim,

Risale-i Nurun küçük ve mâsum Şâkirdlerinden elli-altmış Talebenin yazdıkları Nüshalar bize de gönderilmiş. Biz de, o parçaları üç cild içinde cemettik. Hem o mâsum Şâkirdlerin bazılarını, isimleriyle kaydettik. Meselâ: Ömer, onbeş yaşında; Bekir, dokuz yaşında; **Hüseyin, onbir yaşında; Hâfız Nebi, ondört yaşında; Mustafa, ondört yaşında; Mustafa, onüç yaşında; Ahmed Zeki, onüç yaşında; Ali, oniki yaşında; Hâfız Ahmed, oniki yaşında...** Bu yaşta daha çok çocuklar var, uzun olmasın diye yazılmadı. İşte bu mâsum çocukların, Risale-i Nur'dan aldıkları Derslerinin ve yazdıklarının bir kısmını bize göndermişler. Biz de onların isimlerini bir cetvelde dercettik. Bunların, bu zamanda, bu ciddî çalışmaları gösteriyor ki; Risale-i Nur'da öyle mânevî bir Zevk ve câzibedar bir Nur var ki, mekteblerdeki çocukları okumağa şevkle sevk etmek için icad ettikleri her nevi eğlence ve teşviklere galebe edecek bir Lezzet, bir Sürur, bir Şevk Risale-i Nur veriyor ki, çocuklar böyle hareket ediyorlar. Hem bu hal gösteriyor ki, Risale-i Nur kökleşiyor.

إِنْ شَاءَ اللَّهُ daha hiçbir şey Onu koparamıyacak. Ensal-i Âtiyede devam edecek. Aynen bu mâsum küçük Şâkirdler gibi, Risale-i Nurun Cazi-bedar Dairesine giren Ümmî ihtiyarların dahi, kırk-elli yaşından sonra Risale-i Nurun hatırı için yazıya başlayıp yazdıkları kırk-elli parçayı, iki-üç mecmua içinde dercettik. Bu Ümmî ihtiyarların ve kısmen çoban ve efelerin, bu zamanda, bu acib şerait içinde herşeye tercihan Risale-i

Nura bu surette çalışmaları gösteriyor ki, bu zamanda Risale-i Nura ekmekten ziyade ihtiyaç var ki; harmanlılar, çiftçiler, çobanlar, yörük efeleri hâcât-ı zaruriyeden ziyade Risale-i Nura çalışmaları, Risale-i Nurun Hakaniyetini gösteriyorlar. Bu cildde az; sair altı cild-i âherde mâsumların ve ihtiyar Ümmîlerin yazılarının tashihinde çok zahmet çektim. Vakit müsaade etmiyordu. Hatırıma geldi ve mânen denildi ki: Sıkılma, bunların yazıları çabuk okunmadığından, acelecileri yavaş yavaş okumağa mecbur ettiğinden, Risale-i Nurun gıda ve taam hükmündeki Hakikatlarından hem Akıl, hem Kalb, hem Ruh; hem nefis, hem his hisselerini alabilirler. Yoksa, yalnız Akıl cüz'î bir hisse alır, ötekiler gıdasız kalabilirler. Risale-i Nur, sair İlimler ve Kitaplar gibi okunmamalı. Çünkü, ondaki İman-ı Tahkikî İlimleri, başka İlimlere ve Marifetlere benzemez. Akıldan başka çok Letaif-i İnsaniyenin de Kuvvet ve Nurlarıdır.

Elhasıl, Mâsumların ve Ümmî ihtiyarların noksan yazılarında iki faide var:

Birincisi, teenni ve dikkatle okumağa mecbur etmektir.

İkincisi, o mâsumane ve hâlisane, samimî ve tatlı dillerinden, Derslerinden, Risale-i Nurun şirin ve derin Mes'elelerini lezzetli bir hayretle dinlemek, Ders almaktır.

Said Nursî

* * *

ISPARTAYA GÖNDERİLEN BİR MEKTUB

Aziz Sıddık Kardeşlerim,

Namaz Tesbihatının Sırrına göre; nasıl ki Namazdan sonra Tesbih ve Zikir ve Tehlil ile Hatme-i Muazzama-i Muhammediye ve Zikir ve Tesbih eden ve rûy-u zemin kadar geniş bir Halka-i Tahmidat-ı Ahmediye Dairesine tasavvuran ve niyeten girmek Medar-ı Füyuzat olduğu gibi; biz dahi Risale-i Nur'un geniş Daire-i Dersinde ve Halka-i Envârında Ders alan ve çalışan binler mâsum lisanların mübarek ihtiyarların Dualarına ve A'mal-i Salihalarına hissedar olmak ve Dualarına

آمین demek hükmünde olarak, onlarla Tayy-ı Mekân ederek gıyaben omuz omuza, diz dize bulunmak hayaliyle

ve niyetiyle ve tasavvuriyle kendimizi fevkalhad bahtiyar biliyoruz. Hususan âhir ömrümde böyle kıymetdar mânevî evlâdları ve yüzer Abdurrahman'ları bulmak, benim için dünyada Cennet Hayatı hükmüne geçiyor. Geçen Ramazan-ı Şerif'te, hastalık münasebetiyle, herbir Kardeşim, benim hesabıma bir saat çalışmasının büyük bir neticesini Aynelyakîn ve Hakkalyakîn gördüğümünden, böyle Duaları reddedilmez Mâsumların ve Mübarek İhtiyarların ve Üstadlarının benim hesabıma olan Duaları ve çalışmaları, benim Risale-i Nura Hizmetimin Uhrevî bir Netice-i Bâkîyesini dünyada dahi bana gösterdi.

الْباقِي هُوَ الْباقِي

**Kardeşiniz
Said Nursî**

* * *

ISPARTAYA GÖNDERİLEN BİR FIKRADIR

Risale-i Nur, kendi Sâdık ve Sebatkâr Şâkirdlerine kazandırdığı çok büyük kâr ve kazanç ve pek çok kıymetdar neticeye mukabil; fiat olarak, o Şâkirdlerden tam ve hâlis bir Sadakat ve dâimî sarsılmaz bir Sebat ister. Evet Risale-i Nur, onbeş senede Medresede kazanılan kuvvetli İman-ı Tahkikîyi, onbeş haftada ve bazılara onbeş günde kazandırdığına, yirmibin zât, tecrübeleriyle şehadet ederler. Hem "İştirâk-i A'mâl-i Uhreviye" Düsturiyle, herbir Şâkirdinin her bir günde binler hâlis lisanlariyle edilen makbul Duaları ve binler Ehl-i Salâhatin işledikleri A'mâl-i Salihanın misil Sevablarını kazandırıp herbir hakikî Sâdık ve Sebatkâr Şâkirdlerini, amelce, binler adam hükmüne getirdiğini delil, kerametskârane ve takdirkârane İmam-ı Ali'nin üç İhbarı ve Keramet-i Gaybiye-i Gavs-ı Âzam'daki tahsinkârane ve teşvikkârane Beşareti ve Kur'an-ı Mu'cizül-Beyan'ın kuvvetli İşaretleri, o hâlis Şâkirdlerin Ehl-i Saadet ve Ehl-i Cennet olacaklarını pek kat'î isbat ederler. Elbette böyle bir kazanç, öyle fiat ister. Madem Hakikat budur, Risale-i Nur Dairesinin yakınında bulunan Ehl-i İlim ve Ehl-i Tarikat ve soft-meşreb zâtlar, Onun Cereyanına girmek ve İlim ve Tarikattan gelen sermayeleriyle Ona kuvvet vermek ve genişlemesine çalışmak ve Şâkirdlerini teşvik etmek

عزيز صديق قارداشلىرىم
بوادعا نامه دن اكله شىلار
كه هوكومت بعضى ارگاشنى اغفال ايدوب عليه غمزه
سوق ايدن كىز يا ذندىقلر يالانلرى عقيم قالب
يالان چىقتى شمدى بهانه اوله رقا جمعيتك
وقومته چيلك اسناديله يالانلرى ستره چال شورلر
وبوند بىر اشري بنمله كىمسه قى تماس ايتىر شورلر حجاب
بيون مامور كرده چكىن شورلر و بىر ديگر كله
كندىلر نى آمرلر نيه سودر شورلر خصوصاً (حاصم دىر)
بنى اعتراض نامه نك آخر نده و بوكلنى فقره قى ديه جگم
فقط بىر فكر مانع اولدى فقره ثور اوت بىر جمعيت

Üstadın Kastamonudan Talebelerine gönderdiği ve kendi el yazısıyla yazdığı Mektub...

Aziz Sıddık Kardeşlerim,

Bu iddianameden anlaşıldı ki, hükûmetin bazı erkânını iğfal edip aleyhimize sevk eden gizli zındıkların plânları akım kalıp yalan çıktı. Şimdi bir bahane olarak, cemiyetçilik ve komitecilik isnadiyle, yalanlarını setre çalışıyorlar. Ve bunun bir eseri olarak, benimle kimseyi temas ettirmiyorlar. Güya temas eden, birden bizden olur. Hattâ büyük memurlar da çok çekiniyorlar; ve bana sıkıntı verdirmekle, kendilerini âmirlerine sevdiliyorlar. Hususan (حاصم دىر) Ben itiraznamenin

او بيله ابر جماعت وار که هر عصره او چيز مليون
 داخل
 منسوبلری وار و هر کون بشی دفعه او مقدس
 جماعتک پیر نیلریله لاکمال حیرتله علاقه لری و خد متا
 کوستر بورلر (وانما المؤمنون اخوت) [قدسی بروغریله
 بر برینک یار دینه دعا لریله و معنوی قازانچلریله
 قوشورلر ایسته بزو مقدس و معظم جماعتک
 افراد نذر و وظیفه قرآنک ایمانی حقیقتلری
 تحقیقی بر صورتده اهل ایمانه بیلدیروب اونلری لکند
 یمنی اعدام ایدیدن و داعی جیس منفردن قور تارقد
 سائر دنیوی و سیاهی و اشتراکی جماعت و قومته لریله
 عناستمر یوقدر و تنزل اتمز

âhirinde, bu gelen fıkrayı diyecektim; fakat bir Fikir mâni oldu. Fıkra şudur: Evet, biz bir Cemiyetiz ve öyle bir Cemiyetimiz var ki, her asırda üçyüz milyon dahil mensubları var; ve her gün beş def'a, O Mukaddes Cemiyetin prensipleriyle, Kemal-

i Hürmetle alâkalarını ve Hizmetlerini gösteriyorlar; **إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ** Kudsi

Programıyla, birbirinin yardımına, Dualarıyla ve mânevî kazançlarıyla koşuyorlar. İşte biz, bu Mukaddes ve Muazzam Cemiyetin efradınız ve hususî Vazifemiz de, Kur'anın, İmanî Hakikatlarını Tahkiki bir surette Ehl-i İmana bildirip, onları ve kendimizi idam-ı ebediden ve daimi haps-i münferitten kurtarmaktır. Sair dünyevî ve siyasî ve entrikalı cemiyet ve komiteler ile münasebetimiz yoktur ve tenezzül etmeyiz.

ve bir buz parçası olan enaniyetini, tam bir havuz kazanmak için, o Dairedeki Âb-ı Hayat havuzuna atıp eritmek gerektir. Yoksa başka bir çığır açmakla hem o zarar eder, hem bu müstakîm ve metin Cadde-i Kur'aniyeye bilmiyerek zarar verir ; belki zendekaya bilmeyerek bir nevi yardım hesabına geçer.

Said Nursî

* * *

السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ أَبَدًا دَائِمًا

Aziz, Sıddık Kardeşlerim,

Sakın sakın dünya cereyanları, hususan siyaset cereyanları ve bilhassa hârice bakan cereyanlar, sizi tefrikaya atmasın; karşınızda ittihad etmiş dalâlet fırkalarına karşı sizi perişan etmesin,

الْحُبُّ فِي اللَّهِ وَالْبُغْضُ فِي اللَّهِ Düstur-u Rahmanî yerine,

الْحُبُّ فِي السِّيَاسَةِ وَالْبُغْضُ لِلْسِّيَاسَةِ düstur-u şeytanî hükmederek,

Melek gibi bir Hakikat Kardeşine adâvet; ve hannas gibi bir siyaset arkadaşına muhabbet ve tarafdarlıkla zulmüne rıza gösterip, cinayetine mânen şerik eylesin.

Evet, bu zamandaki siyaset, Kalbleri ifsad edip, asabî ruhları azab içinde bırakır. Selâmet-i Kalb ve İstirahat-ı Ruh isteyen adam, siyaseti bırakmalı. Evet şimdi, küre-i arzda herkes; ya kalben, ya ruhen, ya aklen, ya bedenlen gelen musibetten hissedarlıktan azab çekiyor; perişandır. Bilhassa ehl-i dalâlet ve ehl-i gaflet Merhamet-i Umumiye-i İlâhiyeden ve Hikmet-i Tâmmeye-i Sübhaniye'den habersiz olduğundan; rikkat-i cinsiye sebebiyle nev-i beşerle alâkadar olduğundan, kendi eleminden başka, nev-i beşerin şimdiki elîm ve dehşetli elemleriyle dahi müteallim olup azab çekiyor. Çünkü, lüzumsuz ve mâlâyânî bir surette, Vazife-i Hakikiyelerini ve elzem işlerini bırakıp, âfâkî ve siyasî boğuşmalara ve Kâinatın

hâdiselerini merakla dinliyerek, karışarak, Ruhlarını sersem, Akıllarını geveze etmişler. **"Zarara râzı olana merhamet edilmez."** Mânâsında

الرَّاضِي بِالضَّرَرِ لَا يُنْظَرُ لَهُ Kaide-i Esasiyesiyle, Şefkat hakkını ve

Merhamet liyâkatını kendilerinden selbetmiştir. Onlara acınmaz ve şefkat edilmez. Ve lüzumsuz, başlarına belâ getiriyorlar. Ben tahmin ediyorum ki, bütün küre-i arzın bu yangınında ve fırtınalarında Selâmet-i Kalbini ve İstirahat-ı Ruhunu muhafaza eden ve kurtaran, yalnız hakikî Ehl-i İman ve Ehl-i Tevekkül ve Rızadır. Bunun içinde en ziyade kendini kurtaranlar, Risale-i Nur Dairesine Sadakatla girenlerdir. Çünkü onlar, Risale-i Nur'dan aldıkları İman-ı Tahkikî Derslerinin Nuriyle, Gözüyle herşeyde Rahmet-i İlâhiye'nin izini, yüzünü görüp; her şeyde Kemal-i Hikmetini, Cemâl-i Adâletini müşahede ettiklerinden; Kemal-i Teslimiyet ve Rıza ile Rububiyet-i İlâhiye'nin İcraatından olan musibetleri Teslimiyetle ve gülerek karşılıyorlar, rıza gösteriyorlar. Ve Merhamet-i İlâhiyeden daha ileri şefkatlerini sürmüyorlar ki, elem ve azab çeksinler. İşte bu Hakikata binaen; değil yalnız Hayat-ı Uhreviyenin, belki dünyadaki hayatın dahi Saadet ve Lezzetini istiyenler, -hadsiz tecrübeler ile- Risale-i Nur'un İmanî ve Kur'anî Derslerinde bulabilir ve buluyorlar.

Said Nursî

* * *

KASTAMONU'DA BEDİÜZZAMANA SEKİZ SENE HİZMET
EDEN MEHMED FEYZİ İLE KIYMETDAR BİR NUR TALEBESİ
OLAN EMİNİN BİR MEKTUBUDUR

السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ بِعَدَدِ سَائِلِ النُّورِ
الْمَقْرُوءَةِ وَالْمَكْتُوبَةِ

Çok Sevgili, Çok Kıymetdar, Çok Müşfik Üstadımız Efendimiz Hazretleri;

Evvelâ: Leyle-i Mi'racınızı tebrik eder, ellerinizden öper, kusurumun afvını rica ederiz.

Üstadımızın tercüme-i halini merak edenlere deriz ki:

Kur'an-ı Hakîm, otuzüç Âyâtının İ'cazkâr İşaretiyle, İmam-ı Ali Radiyallahu Anhu Celcelûtiye ve Ercûzesinde Kerametkâr Delâlâtiyle; Gavs-ı Azam Kuddise Sırruhu, beşaretkâr Beyanatiyle, Üstadımızın hakiki terceme-i halini ve Risale-i Nurun hakiki Mahiyetini beyan etmişler.

Üstadımızın Şahs-ı Mânevîsini bilmek isteyenler, Risale-i Nurun İşârât-ı Kur'aniye ve Kerâmât-ı Aleviye ve Kerâmât-ı Gavsîye Risalelerini ve Risale-i Nurun sair eczalarını dikkatle tetebbu etmeleri lâzımdır. Yalnız bizim, Üstadımız hakkındaki kanaat-ı kat'iyemiz şudur ki: İsm-i Nur ve İsm-i Hakîme mazhariyetle, Kur'an-ı Hakîmin Hazinesinden nail olduğu Hakaik ve Maârifi, Tahdis-i Nimet maksadiyle beşere ilân eden bu Allâme-i Zifünun Bediüzzaman Hazretleri, Ahlâk-ı Muhammediye Aleyhissalâtü Vesselâm ile tahallûk etmiş, nefis ve heva berzahlarından geçmiş, mekârim-i ahlâkın en mümtaz ve müstesna bir timsâl-i mücessemi olarak bu asırda bulunmuş. Şimdiye kadar bütün hayatında şayan-ı hayret bir Ulûvv-ü Himmet ve Sekinet ve İffet ve Mahviyet içinde yaşamış. Gına-yı Kalbi, Tevekkül ve Kanaatı harikulâde; maişet ve kıyafeti pek sade ve mekârim-i ahlâkı pek fevkalâde; dünyaya zerre kadar meyil ve muhabbet etmez.

Hem öyle bir tarzda İzzet-i İlmiye hayatta muhafaza etmiş ki; asla kimseye arz-ı iftikar etmemek, hayatının en mühim bir düsturu olmuştur. Dünya kendilerine teveccüh etmişse de, ondan yüz

çevirmiş olan Üstadımız; emr-i maaşda Cenab-ı Hakkın İnayetiyle, İffet ve Nezahetini daima muhafaza eder; Sadaka, Zekât ve hediyeleri almaz. Yakinen biliyoruz ki; Kastamonuda bulundukları zaman, oturdukları evin icarını vermek için yorganını sattılar da, yine hiç bir suretle hediye kabul etmediler.

Hem Üstadımız, tekellûf ve taazzumdan asla hoşlanmaz ve Talebelerinin dahi tekellûf kaydından âzade olmalarını emreder. Ve buyururlar ki: "Tekellûf, şer'an ve hikmeten fenadır; çünkü tekellûf sevdası, İnsanı hadd-i mârufu tecavüze sevkeder. Mütakellif olanlar, bazan hodbinane bir tezahür ve tefâhur tavrı ve muvakkat soğuk bir riyakâr vaziyeti takınmaktan kurtulmaz. Halbuki bunların ikisi de İhlâsı zedeler."

Hem Üstadımız, gayet mütevazidir. Tefevvuk ve temeyyüz dâiyelerinden, şöhrat sevdalarından ziyadesiyle sakınırlar. Kendilerine mahsus sâfi meşrebi, o gibi can sıkacak şeylerden âlidir. Herkese, hele ihtiyarlara ve çocuklara ve fukaralara, rıfk ve mülâyemetle uhuvvet-kârane bir muamele-i hâlisane bulundurlar. Mübarek yüzlerinde, mehâbet ve beşâsetle karışık bir Nur-u Vakâr lemean eder. Heybetle beraber âsar-ı üns ve ülfet dahi görünür. Daima mütebessim bulundurlar. Fakat bazan Tecelliyatın muktezası olarak Mehâbet ve Celâl nazarı o derece tezahür eder ki, artık o zaman yanında bulunup da söz söylemek isteyen adamın, âdeta dili tutulur, ne söylemek istediği anlaşılmaz. Bu âcizler, çok defa bu hali müşahade ettik.

Üstadımızın, az söylemek âdetidir. Fakat, söylediğini veciz söyler; her halde düstur-u hikmet olarak pek mânidar ve pek şümüllü birer Câmîül-Kelimdirler.

Üstadımız ne kimseyi zemmeder ve ne de yanında kimseyi gıybet ettirir. Bunlardan asla hoşlanmaz. Kusur ve hataları setrederler. Hem o kadar hüsn-ü zanna mâlikdir ki, hatta kendisi hakkında bir nâseza söz tebliğ edene; "Hâşâ! bu yalandır. Bu sözü söyledi dediğin zat, böyle söylemez." buyururlar.

Üstadımızın nefisle Mücahedede bir rûsuh ve ihtisası vardır ki, asla huzûzat-ı nefsanîyelerine hizmet etmezler. Bir İnsana kâfi gelmiyecek kadar az yerler ve az uyurlar. Gecelerde, sabaha kadar câlib-i dikkat bir Hal-i Hâşîâne ile Ubudiyette bulundurlar. Yaz ve

kış bu âdetleri tahallûf etmez. Teheccüd ve Münâcât ve Evradlarını asla terketmezler. Hatta bir Ramazan-ı Şerifte pek şiddetli hastalıkda, altı gün birşey yemeden Savm-ı Visal içinde Ubudiyetteki Mücahedelerini terketmediler. Komşuları her zaman derler ki: "Biz sizin Üstadınızın sekiz sene yaz ve kış geceleri, aynı vakitlerde sabaha kadar hazin ve muhrık sadasiyle Münâcât seslerini dinler ve böyle fasılasız devamlı mücahedesine hayretler içinde kalırdık."

Hem Üstadımız, taharet ve nezafet-i şer'iyyeye son derece riayet eder; her zaman Abdestli olarak bulunur; asla mübarek vaktini boş geçirmez. Ya Risale-i Nur Te'lifiyle veya Tashihiyle meşgul veya Münâcât-ı Cevşeniyyeyi Kıraat ve Secdegâh-ı Ubudiyete kaim veya Tefekkür-ü Âlâ-i İlâhî bahrine müstağrak bulunurdu. Ekseriyetle, yaz zamanı şehre uzak ormanlık dağ vardı. Üstadımızla oraya giderdik. Yolda, hem Risale-i Nur tashih ederler, hem bu âciz Talebelerinin okudukları Risaleye dikkat ederler ve tashih için hatalarını söylerler veyahut eski Müellefatından birisinden Ders verirler; bu suretle yolda bile mübarek vaktini vazife ile geçirirlerdi. Evet biz itiraf ediyoruz ki, Üstadımızın Nutkundaki letâfet ve ülfetindeki halâvet o derece Feyiz bahşederdi ki; İnsan, sabahdan akşama kadar o vaziyette Ders alsa, yol yürüse, asla sıkılmak ihtimali yoktu.

Hem Üstadımız, Risale-i Nur Hizmetini herşeye tercih ederler ve buyururlardı ki: "Yirmi senedir Kur'an-ı Hakîmden ve Risale-i Nurdan başka bir Kitabı ne mütalâa etmişim ve ne de yanımda bulundurmuşum; Risale-i Nur kâfi geliyor." Evet, Feyyaz-ı Mutlak tarafından bütün Hakaik-i Kur'aniye Kalb-i Münevverine İlham ve İlka-ı Küllî ile ifaza olunur da Kur'an-ı Mu'ciz-ül-Beyandan başka neye muhtac olur? Bundan şüphesi olanlar, Risale-i Nura dikkat etsinler. Cenab-ı Hak, Üstadımıza, Risale-i Nur'un Te'lifinde öyle bir İktidar-ı Bedî İhsan etmiştir ki, bu herkese nasib olacak hasletlerden değildir. O hârika Nur Risaleleri, her biri; gurbette, hastalık içinde, dağda, bağda, kâtibsiz tahammülü müşkül gayet ağır şerait dahilinde, zâhirî nice müşkülâtlarla meydana gelmiş ve Mü'minlerin imdadına yetişmiştir. Fakat, Cenab-ı Hakka şükrolsun ki, İnyet-i İlâhiyye, hârika bir tarzda Üstadımıza fevkalâde Muvaffakiyet İhsan etmiştir. İşte bu Sırdandır ki Cenab-ı Hak, Ona Kâinatı bir Kitab-ı Semavî ve arzı bir Sahife gibi keşf ve şuhudla Bihakkalyakin okuyacak bir iktidar vermiş; Mahz-ı İnyetle böyle Kudsî bir Esere

sahib kılmıştır. Evet, Âyât-ı Teşriiyeyi hâvi Kur'ân-ı Mucizül-Beyanın Hakaik ve Maarifini ve Âyât-ı Kevniyeyi şâmil Kitab-ı Kebir-i Kâinatın vezâif ve meânisini beyan edip, Mârifetullahın en yüksek derecatına urûca nev-i beşeri teşvik eden ve bugünkü günde, ölmeye yüz tutan Kalbleri bile İzn-i İlâhî ile ihtizaza getirecek kadar Harika bir Eser-i Bedîa, bir Sereyan-ı Serîa olan Risale-i Nur ile Neşr-i Hakaik eden bu vücud-u mes'ud ile beşeriyet iftihar etmek lâzım gelirken; çok garibdir ki, ehl-i şekavet tarafından zehir verilmeye cesaret ve taş atılmaya bile

cür'et ediliyor. Evet **أَشَدُّ الْبَلَاءِ عَلَى الْأَنْبِيَاءِ ثُمَّ الْأَوْلِيَاءِ** Sırriyle, Enbiyanın

Vârisi olanların türlü türlü belâlara uğramaları, Hikmet-i İlâhiyye iktizasından olmasıyle, o Zümre-i Mübareke gibi, Üstadımız dahi nice belâlara hedef olmuştur. Hattâ Kastamonu'ya ilk teşrif ettikleri zaman çocuklar, bir bedbaht şaki tarafından teşvik edilip, Abdest almak için çeşmeye çıktıkları vakit taş atmışlar... Fakat Üstadımız daima gördüğü eza ve cefalara ulûlazmane Sabır ve Tahammül eder. Hem Safâ-i Sadre ve Selâmet-i Kalbe mâlik olduklarından, o çocuklara dahi hiddet etmeyip

buyururlardı ki: "Bunlar, Sure-i **يَس** 'den mühim bir Âyetin Nüktesini keşfime sebep oldular" diye onlara Dua ederlerdi. Sonra bu çocuklar, Üstadımızın Duaları Bereketiyle şâyân-ı hayret bir hal kesbettiler ki; Üstadımızı uzak-yakın nerede görürlerse, koşarak yanına gelirler, mübarek Elini öperler, Duasını alırlardı.

Hem Üstadımızın hârika Hâlâtı ve şâyân-ı hayret Garaib-i Ahvali, başta Risale-i Nur olarak pek çoktur. Evet, biz itiraf ediyoruz ki; Üstadımız bizim Hâtırat-ı Kalbimizi bizden ziyade okur, çok defa haberimiz olmadığı bir meseleden bizleri şiddetli telâşla ikaz ederler, bizi hayrette bırakırlar. Fakat günler geçtikten sonra aynen Üstadımızın ikaz ettiği şeyle karşılaşır, Aklımız başımıza gelirdi. Üstadımızla dağa gittiğimiz zaman, daha şehre dönme zamanı gelmeden, birden Üstadımız kalkarlar, bize de emrederlerdi. Hikmetini sormak istediğimizde: "Acele gidelim, Risale-i Nur Hizmeti için bizi bekliyorlar." Hakikaten, şehre avdetimizde, mutlaka mühim bir Risale-i Nur Şâkırdı bizi bekliyor bulur veya bir kaç defa gelip gittiğini komşular haber verirlerdi. Yine bir gün, Mevlânâ Hâlid (K.S.) Hazretlerinin Küçük Âşık nâmında bir Talebesinin neslinden

mübarek bir hanım, yanında (**Hâşiye**) çok senelerdenberi muhafaza ettiği Mevlânâ Hazretlerinin Cübbesini, Ramazan-ı Şerifde teberrüken Üstadımızın yanında kalsın diye Feyzi ile gönderir. Üstadımız hemen Emin Kardeşimize yıkamak için emrederek Cenab-ı Hakka şükretmeye başlar. Feyzi'nin hatırına: "Bu hanım, benim ile yirmi gün için gönderdi! Üstadım neden sahib çıkıyor?" diye hayretler içinde kalır. Sonra o hanımı görür, o hanım Feyzi'ye der ki: "Üstad hediyeleri kabul etmediğinden, bu suretle belki kabul eder diye öyle söylemiştim. Fakat Emanet Onundur, canımız dahi feda olsun" der, o Kardeşimizi hayretten kurtarır. Evet, mübarek Üstadımızın o Cübbeyi kabulü, Mevlânâ Halid'den sonra Vazife-i Teceddüd-ü Dinin kendilerine intikaline bir alâmet telâkki etmesindendir, derler. Hem de öyle olmak lâzım. Çünkü Hadîs-i Sahihde:

إِنَّ اللَّهَ يَبْعَثُ لِهَذِهِ الْأُمَّةِ عَلَى رَأْسِ كُلِّ مِائَةِ سَنَةٍ مَنْ يُجَدِّدُهَا دِينَهَا

buyurulmuş. Mevlânâ Hazretlerinin, velâdeti bin yüzdoksanüç, Üstadımız Hazretlerinin ise bin ikiyüzdoksanüçtür. Bu Hadîsin tam izahı Risale-i Gavsîye'de vardır.

Üstadımız, arasıra bizlere hususan Feyzi'ye, lâtife tarzında buyururlardı ki: "Cezanız var, tokat yiyeceksiniz, hapse gireceksiniz..." diye Denizli hapsimizi bize remzen haber verip; hem bizi ikaz, hem Kablelvuku bir mühim hâdiseyi keşfen beyan ediyorlardı. Hakikaten çok geçmedi, Üstadımızın dediği çıktı.

Yine Denizli hapsi hâdisesinden evvel buyurdular ki: "Kardeşlerim, çoktandır sekiz seneden fazla bir yerde kalmamışım. Şimdi buraya geleli sekiz sene oluyor. Bu sene, herhalde ya vefat edeceğim veya başka yere nakledeceğim" diye Kastamonu'dan teşrifini haber veriyorlardı.

Hem Denizli hapsi musibetinden evvel Üstadımız buyururlardı ki: "Kardeşlerim, Risale-i Nur'a birkaç cihette hücum hissediyorum, ziyade ihtiyat ediniz." Hakikaten çok geçmedi, İstanbul'da bir ihtiyar Hoca, bilmeyerek, bir Risalenin bir mes'elesine itiraz ediyor. Sonra eski Fetva Emîni merhum Ali Rıza Efendi Hazretleri,

(**Hâşiye**): O hanım "Asiye" dir.

o Hocanın itirazını red ve Risale-i Nur'un Hakkaniyetini tam tasdik ediyor.

.....

Bir müddet sonra, bir hayvan ürküp, Üstadımızın bacağına incitiyor. Aylarca, ıztırablar içinde, Vazife-i Ubudiyetini ve Risale-i Nur'un Hizmet-i Kudsiyesini çok müşkülâtla ifa edebildi. Sonra dağda müthiş bir zehirlenmeden mütevellit gayet ağır surette hasta iken, Denizli hapsi tevkifi meydana çıktı. Fakat o Ferd-i Ferîd, tahammülü pek müşkül bu dehşetli halde, hem Hizmet-i İmaniye ve Kur'aniyedeki azm-i metûnini, hem Ubudiyetteki Vezâifi ifaya son derece gayret edip asla fütür getirmeden ulûlâzmâne bir Sabır ile Sebat ediyordu. Yine, Üstadımız tevkifimizden evvel mükerreren buyururlardı ki: "Ehl-i dünya, Risale-i Nur'a ilişmesinler, ilişirlerse, âfetlerin hücumuna sebep olurlar." Hakika-ten herkesçe malûmdur ki, Risale-i Nur Şâkirdleri tevkif edilir edilmez her tarafta âfetler, zelzeleler, hastalıklar başladılar; tâ Risale-i Nur'un hakkaniyeti tasdik olunup vatana faideli olduğu itiraf edilinceye kadar çok yerlerde, ezcümle, Kastamonu'da zelzele devam etti. Hattâ Kastamonu'nun tarihî yüksek kal'ası (ki bazı Risalelerin Medresesi hükmüne geçti) Risale-i Nur'a ve Müellifi olan Üstadımıza İştîyak ve hasretinden matem tutup, en sağlam köklü taşlarını aşağı atarak, Üstadımızın İhbar-ı Gaybîsini maddeten tasdik etmiştir.

Üstadımız, tevkifimizden mukaddem buyururlardı ki: "Risale-i Nur'a müthiş bir hücum plânı var; fakat merak etmeyiniz. Müjde, İnâyet-i İlâhiyye imdadımıza yetişecek. Şöyle ki:

Bugün, okumak için Hizb-i Âzam-ı Nuri'yi açmıştım, birden karşı-
ma: **وَاصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ فَإِنَّكَ بِأَعْيُنِنَا وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ** Âyeti çıktı.

Mânen, "Bana bak!" dedi. Ben de baktım, gördüm ki; mânasının çok tabakalarından hususan mânâ-yı işaretîyle ve cifrîsiyle hem hapis musibetine, hem necatımıza işaret ve bize beşaret ediyor" buyurdular. İşte Denizli mahkemesi, beraet kararı vermezden dokuz ay evvel, bilâtereddüt, bu Âyetin Defînesinden aldığı Cevheri izhar edip, hem bu Âyet-i Kerîmenin mühim Nükte-i İ'cazını keşf, hem de bu Kuvve-i Mâneviyeye muhtaç zaif Talebelerini

tebşir etmekle bizleri mesrur eylemişlerdir. Bu Âyetin tam izahı, Denizli Müdafaasında ve Lâhikasındadır.

Nüşa-i Nâdire-i Zaman olan Üstadımız, gayet şecî ve metin ve ulül-azmâne bir cesaret-i fevkalâdeye mâlik bir lisanül-hakdır ki, Hak yolunda söz söylemekten çekinmez ve levm-i lâimden korkmazlar. Bir gün,

بِسْمِ اللَّهِ yazılı kabir taşlarını lâğımlar üzerine konurken görürler.

Orada, dünyaca mühim zatlar hazır oldukları halde, kimsenin söyleyemediği gayet acı sözlerle o haksız işe ve daha başka haksız işlere de Sedd-i Sedid olmuşlardır.

Hem memleketimizde herkim Üstadımızı rencide etmeye cesaret etmişse, Risale-i Nur'a zarar getirmişse, mutlaka sû-i âkibete uğramışlardır. Bazıları dehalet edip Akılları başlarına gelmiş ise de, bazıları da cezalarını çekmişlerdir. Bu vak'aların bazıları Lâhikada yazılmıştır.

Elhasıl mübarek Üstadımızın Evsaf-ı Kemalini ve mehâsin-i ahvalini bizim gibi âcizlerin bihakkın tasvir ve târif edebilmesine imkân yoktur. Hâlık-ı Zülcelâl Velcemaal Hazretleri, Üstadımızı, bir vücud-u müstesna olarak yaratmış ve Tevfik-i İlâhiyyesine mazhar kılmıştır. Ne Saadet Ona ki; Onun bizzat iştigal ettiği ve ehemmiyetle teşvik ve tavsiye ettiği Risale-i Nur ile Hizmet-i Kur'âniye ve İmaniyede buluna ve Risale-i Nur'dan Dersini almış ola...

Üstadımız, memlekette bulundukça, fâsılasız Neşr-i Hakaik eylemiş ve bizim Saadetimiz için Feyiz bahşeden mübarek nefesini sarfetmiştir. Cenab-ı Erhamürrâhiminden bütün Ruh u Canımızla niyaz ederiz ki "Mahşer gününde dahi bizleri:

السَّعِيدُ سَعِيدٌ فِي بَطْنِ أُمِّهِ Hadîs-i Şerifine mazhar olan Üstadı-

mız Define-i Ulûm ve Fünûn, Bedî-ül-Beyan Allâme-i Bediüzzaman Said Nursî Hazretleri ile birlikte haşretsın. Tâ ki, o korkulu günde Nurlu, Müşfik, Mübarek Eliyle elimizi tutsun, Huzur-u Resûl-ü Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'a bizi götürsün, إِنَّ شَاءَ اللَّهُ..."

**Risale-i Nur Şakirdlerinden
FEYZİ, EMİN**

ÂYET-ÜL KÜBRA HAKKINDA BİRKAÇ SÖZ

Bediüzzaman Hazretleri Kastamonu'da iken, "Âyet-ül Kübra" nâmiyle, Cenab-ı Hakkın Varlığını, Birliğini, Kâinattaki mevcudatın lisanlariyle isbat eden muazzam bir Risale yazmıştır.

Bu Risale için Üstadımız, "şimdiki dehşetli tahribata karşı bir Hakikat-ı Kur'âniye ve bir Sedd-i Âzamdır" demiştir.

Kalbe geldiği gibi acele olarak yazdırılmış, birinci müsvedde ile iktifa edilmiştir. Üstad, "Yazdığım vakit irade ve ihtiyarım ile olmadığını hissettiğimden, kendi fikrimle tanzim veya ıslah etmeyi muvafık görmedim." buyurmuştur.

Bu Risale, ilk defa gizli olarak tab'edilmesinden dolayı, Üstad ve Talebelerinin hapsine sebep olmuşsa da bilâhare Denizli ve Ankara Ağır Ceza Mahkemeleri, iki senelik tetkikatlarından sonra beraatlarına ve Risalenin iadesine ittifakla karar vermişlerdir.

İmam-ı Ali (R.A.) gayb-âşına nazariyle bu Risaleyi görmüş, "Kaside-i Celcelutiye" sinde bu Risalenin ehemmiyetine ve makbuliyetine işaret

edip **وَبِالْآيَةِ الْكُبْرَىٰ آمَنِي مِنَ الْفَجْتِ** Fıkrasıyla Onu Şefaatchi yaparak Dua etmiştir.

Bu Âyetül-Kübra'nın tetkiki neticesinde Üstad ve Talebelerinin beraatle hapisten kurtulmaları, İmam-ı Ali (R.A.)'ın bu Duasının kabulünü isbat etmiştir.

Bu asırdaki dalâlet cereyanları, Müslümanların İmanlarında şiddetli bir tahribat yapmak teşebbüsüne karşı, bu Hakikat-ı Kur'âniyenin, bir Sedd-i Âzam olarak makam münasebetiyle buraya dercedilmesi muvafık görüldü...

Âyet-ül Kübra

KÂİNATTAN HÂLİKİNİ SORAN BİR SEYYAHIN MÜŞAHEDATIDIR.

(Tevhid hakkında iki makamdan ibaret Yedinci Şua olan Âyet-ül-
Kübra Risalesinin İkinci Makamının bir kısmıdır.)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تُسَبِّحُ لَهُ السَّمَوَاتُ السَّبْعُ وَالْأَرْضُ وَمَنْ فِيهِنَّ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ
وَلَكِنْ لَا تَفْقَهُونَ تَسْبِيحَهُمْ إِنَّهُ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا

Bu Âyet-i Muazzama gibi pek çok Âyât-ı Kur'âniye; bu Kâinat Hâlikını bildirmek cihetinde, her vakit ve herkesin en çok hayretle bakıp zevk ile mütalâa ettiği en parlak bir Sahife-i Tevhîd olan Semavatı en başta zikretmelerinden, en başta ona başlamak muvafıktır.

Evet, bu dünya memleketine ve misafirhanesine gelen herbir misafir, gözünü açıp baktıkça görür ki: Gayet keremkârane bir Ziyafetgâh ve gayet san'atkârane bir Teşhîrgâh ve gayet haşmetkârane bir Ordugâh ve Tâlimgâh ve gayet hayretkârane ve şevk-engizane bir Seyrangâh ve Temaşagâh ve gayet mânidarane ve hikmetperverane bir Mütalâagâh olan bu güzel Misafirhanenin Sahibini ve bu Kitab-ı Kebîrin Müellifini ve bu muhteşem memleketin Sultanını tanımak ve bilmek için şiddetle merak ederken, en başta göklerin, Nur yaldızı ile yazılan güzel yüzü görünür. "Bana bak aradığını sana bildireceğim!" der. O da bakar görür ki: Bir kısmı, arzımızdan bin defa büyük ve o büyüklerden bir kısmı, top güllesinden

yetmiş derece sür'atli yüzbinler Ecram-ı Semaviyeyi direksiz düşürmeden durduran ve birbirine çarpmadan fevkalhad çabuk, beraber gezdiren; yağsız, söndürmeden, mütemadiyen o hadsiz lambaları yandıran ve hiçbir gürültü ve ihtilâl çıkartmadan o nihayetsiz büyük kütleleri idare eden ve güneş ve kamerin vazifeleri gibi, hiç isyan ettirmeden o pek büyük mahlûkları vazifelerle çalıştıran ve iki kutbun dairesindeki hesap rakamlarına sıkışmayan bir nihayetsiz uzaklık içinde, aynı zamanda, aynı kuvvet ve aynı tarz ve aynı Sikke-i Fıtrat ve aynı surette, beraber, noksansız Tasarruf eden ve o pek büyük mütecaviz kuvvetleri taşıyanları, tecavüz ettirmeden Kanununa İtaat ettiren ve o nihayetsiz kalabalığın enkazları gibi, göğün yüzünü kirletecek süprütülere meydan vermeden, pek parlak ve pek güzel temizlettiren ve bir muntazam ordu manevrası gibi manevra ile gezdiren ve arzı döndürmesiyle, o haşmetli manevranın başka bir surette hakikî ve hayalî tarzlarını her gece ve her sene sinema levhaları gibi seyirci mahlûkatına gösteren bir Tezahür-ü Rububiyet ve O Rububiyet Faaliyeti içinde görünen Teshir, Tedbir, Tedvir, Tanzim, Tanzif, Tavzif'ten mürekkep bir Hakikat, bu Azameti ve İhatatı ile O Semavat Hâlikının Vücub-u Vücuduna ve Vahdetine ve Mevcudiyeti, Semavatın Mevcudiyetinden daha zâhir bulunduğu bilmüşahede şehadet eder mânasiyle, Birinci Makamın birinci basamağında:

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْوَاجِبُ الْوُجُودِ الَّذِي دَلَّ عَلَى وُجُوبِ وُجُودِهِ فِي وَحْدَتِهِ
السَّمَوَاتُ بِجَمِيعِ مَا فِيهَا بِشَهَادَةِ عَظَمَةِ إِحَاطَةِ حَقِيقَةِ التَّسْخِيرِ وَالتَّدْبِيرِ وَ
التَّدْوِيرِ وَالتَّنْظِيمِ وَالتَّنْظِيفِ وَالتَّوْظِيفِ الْوَاسِعَةِ الْمُكَمَّلَةِ بِالْمُشَاهَدَةِ

denilmiştir.

Sonra, dünyaya gelen o yolcu adama ve misafire, Cevv-i Sema denilen ve mahşer-i acaib olan feza, gürültü ile konuşarak bağırıyor: "Bana bak! Merakla aradığını ve seni buraya göndereni benimle bilebilir ve bulabilirsin." der. O misafir, onun ekşi, fakat merhametli yüzüne bakar. Müthiş, fakat müjdeli gürültüsünü dinler, görür ki: Zemin ile âsuman ortasında muallâkda durdurulan

bulut, gayet hakîmane ve rahîmane bir tarzda zemin bahçesini sular ve zemin ahalisine Âb-ı Hayat getirir ve harareti (yâni yaşamak ateşinin şiddetini) tâdil eder ve ihtiyaca göre her yerin imdadına yetişir. Ve bu vazifeler gibi çok vazifeleri görmekle beraber, muntazam bir ordunun acele emirlere göre görünmesi ve gizlenmesi gibi, birden cevvi dolduran o koca bulut dahi gizlenir, bütün eczaları istirahatâ çekilir, hiçbir eseri görülmez. Sonra, "Yağmur başına arş!" Emrini aldığı anda; bir saat, belki birkaç dakika zarfında toplanıp cevvi doldurur, bir kumandanın emrini bekler gibi durur!

Sonra o yolcu, cevvdaki rüzgâra bakar, görür ki: Hava o kadar çok vazifelerle gayet hakîmane ve kerîmane istihdam olunur ki, güya o câmid havanın şuursuz zerrelerinden herbir zerresi, bu Kâinat Sultanından gelen Emirleri dinler, bilir ve hiçbirini geri bırakmıyarak, o Kumandanın kuvvetiyle yapar ve İntizamla yerine getirir bir vaziyetle, zeminin bütün nüfuslarına nefes vermek ve hayata lüzumu bulunan hararet ve ziya ve elektrik gibi maddeleri ve sesleri nakletmek ve nebatatın telkihine vasıta olmak gibi çok küllî vazifelerde ve Hizmetlerde, bir Dest-i Gaybî tarafından gayet şuurkârane ve âlîmâne ve hayatperverâne istihdam olunuyor...

Sonra yağmura bakıyor, görür ki: O lâtif ve berrak ve tatlı ve hiçten ve gaybî bir Hazine-i Rahmetten gönderilen katrelerde o kadar Rahmânî Hediye ve Vazifeler var ki, güya Rahmet, tecessüm ederek katreler suretinde Hazine-i Rabbaniyeden akıyor, mânasında olduğundan, yağmura "Rahmet" namı verilmiştir.

Sonra şimşeğe bakar ve ra'dı (gök gürültüsü) dinler, görür ki: Pek acîb ve garib Hizmetlerde çalıştırılıyorlar.

Sonra gözünü çeker, Aklına bakar, kendi kendine der ki: Atılmış pamuk gibi bu câmid, şuursuz bulut; elbette bizleri bilmez ve bize acıyıp imdadımıza kendi kendine koşmaz ve emirsiz meydana çıkmaz ve gizlenmez; belki gayet Kadir ve Rahîm bir Kumandanın Emriyle hareket eder ki, bir iz bırakmadan gizlenir ve defaten meydana çıkar, iş başına geçer ve gayet fa'al ve müteâl ve gayet cilveli ve haşmetli bir Sultanın Fermanıyla ve Kuvvetiyle vakit-bevakit cev v Âlemini doldurup boşaltır ve mütemadiyen hikmetle yazar ve paydos ile bozar tahtasına ve Mahv ve İsbat Levhasına ve Haşir ve Kıyamet suretine çevirir ve gayet lûtuftâr ve İhsanperver ve gayet

Keremkâr ve Rububiyetperver bir Hâkim-i Müdebbirin Tedbiriyle rüzgâra biner ve dağlar gibi yağmur hazinelerini bindirir, muhtaç olan yerlere yetişir. Güya onlara acıyıp ağlayarak, göz yaşlariyle, onları çiçeklerle güldürür. Güneşin şiddet-i ateşini serinlendirir ve sünger gibi bahçelerine su serper ve zemin yüzünü yıkar, temizler.

Hem o meraklı yolcu kendi Aklına der: "Bu câmid, hayatsız, şuursuz, mütemadiyen çalkanan, kararsız, fırtınalı, dağdağalı, sebatsız, hedefsiz şu havanın perdesiyle ve zâhirî suretiyle vücuda gelen yüzbinler hakîmane ve rahîmane ve san'atkârane İşler ve İhsanlar ve İmdadlar bilbedâhe isbat eder ki: Bu çalışkan rüzgârın ve bu cevval hizmetkârın kendi başına hiçbir hareketi yok, belki gayet Kadîr ve Âlîm ve gayet Hakîm ve Kerîm bir Âmirin Emriyle hareket eder. Güya her bir zerresi, herbir işi bilir ve O Âmirin herbir Emrini anlar ve dinler bir nefer gibi, hava içinde cereyan eden herbir Emr-i Rabbânîyi dinler, İtaat eder ki; bütün hayvanatın teneffüsüne ve yaşamasına ve nebatatın telkîhine ve büyümesine ve hayatına lüzumlu maddelerin yetiştirilmesine ve bulutların Sevk ve İdaresine ve ateşsiz sefinelerin seyr ü seyahatına ve bilhassa seslerin ve bilhassa telsiz telefon ve telgraf ve radyo ile konuşmaların îsaline ve bu hizmetler gibi umumî ve küllî hizmetlerden başka, azot ve müvellidül-humuza (oksijen) gibi iki basit maddeden ibaret olan havanın zerreleri birbirinin misli iken zemin yüzünde yüz binler tarzda bulunan Rabbânî San'atlarda Kemâl-i İntizam ile bir Dest-i Hikmet tarafından çalıştırılıyor görüyorum." Demek

وَتَصْرِيفِ الرِّيَّاحِ وَالسَّحَابِ الْمُسَخَّرِ بَيْنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ

Âyetinin Tasrihiyle; rüzgârın Tasrifiyle, hadsiz Rabbânî Hizmetlerde isti-mal ve bulutların Teshiriyle, hadsiz Rahmânî İşlerde istihdam ve havayı o surette İcad eden, ancak Vâcibül-Vücut ve Kadir-i Külli Şey ve Âlim-i Külli Şey ve bir Rabb-i Zülcelâl-i vel-İkramdır der, hükmeder.

Sonra yağmura bakar, görür ki: Yağmurun taneleri sayısınca menfaatler ve katreleri adedince Rahmanî Cilveler ve reşhaları miktarınca Hikmetler, içinde bulunuyor. Hem o şirin ve lâtif ve mübarek katreler o kadar muntazam ve güzel halkediliyor ki, hususan yaz

mevsiminde gelen dolu o kadar Mîzan ve İntizam ile gönderiliyor ve iniyor ki, fırtınalar ile çalkanan ve büyük şeyleri çarpıştıran şiddetli rüzgârlar onların Muvazene ve İntizamlarını bozmuyor; katreleri birbirine çarpıp, birleştirip, zararlı kütleler yapmıyor. Ve bunlar gibi çok hakîmane işlerde ve bilhassa zîhayatta çalıştırılan basit ve camid ve şuursuz müvellidülma ve müvellidülhumuza (hidrojen - oksijen) gibi iki basit maddeden tereküp eden bu su, yüzbinlerle hikmetli ve şuurlu ve muhtelif hizmetlerde ve san'atlarda istihdam ediliyor. Demek bu tecessüm etmiş Ayn-ı Rahmet olan yağmur, ancak bir Rahmân-ı Rahîm'in Hazine-i Gaybiye-i Rahmetinde yapılıyor ve nüzulüyle

وَهُوَ الَّذِي يُنَزِّلُ الْغَيْثَ مِنْ بَعْدِ مَا قَنَطُوا وَيَنْشُرُ رَحْمَتَهُ Âyetini maddeten tefsir ediyor.

Sonra ra'dı dinler ve berk'e (şimşeğe) bakar, görür ki: Bu iki hâdis-e acibe-i cevviye tamtamına **وَيُسَبِّحُ الرَّعْدُ بِحَمْدِهِ** ve

يَكَادُ سَنَابِرُ قَهْ يَذْهَبُ بِالْأَبْصَارِ Âyetlerini maddeten tefsir etmekle beraber, yağmurun gelmesini haber verip, muhtaçlara müjde ediyorlar.

Evet, hiçten, birden hârika bir gürültü ile cevvi konuşurmak ve fevkalâde bir Nur ve nar ile zulmetli cevvi ışıkla doldurmak ve dağvarî pamuk-misal ve dolu ve kar ve su tulumbası hükmünde olan bulutları ateşlendirmek gibi hikmetli ve garabetli vaziyetlerle baş aşağı, gafil insanın başına tokmak gibi vuruyor. "Başını kaldır, kendini tanıttırmak isteyen Fa'al ve Kudretli bir Zâtın Hârika İşlerine bak. Sen, başıboş olmadığın gibi, bu hâdiseler de başıboş olamazlar. Her birisi çok hikmetli vazifeler peşinde koşturuluyorlar. Bir Müdebbir-i Hakîm tarafından istihdam olunuyorlar." diye ihtar ediyorlar.

İşte bu meraklı yolcu, bu cevvide; bulutu teshirden, rüzgârı tasrifden, yağmuru tenzilden ve hâdisat-ı cevviyeyi tedbirden tereküp eden bir Hakikatın yüksek ve âşikâr şehadetini işitir. Âmentü billâh

der. Birinci Makamın ikinci mertebesinde

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْوَاجِبُ الْوُجُودُ الَّذِي دَلَّ عَلَى وُجُوبِ وُجُودِهِ الْجَوُّ بِجَمِيعِ
مَا فِيهِ بِشَهَادَةِ عَظَمَةِ إِحَاطَةِ حَقِيقَةِ التَّسْخِيرِ وَالتَّصْرِيفِ وَالتَّنْزِيلِ
وَالْتَدْبِيرِ الْوَاسِعَةِ الْمَكْمَلَةِ بِالْمُشَاهَدَةِ

fıkrası, bu yolcunun cevve dâir mezkûr müşâhedâtını ifade eder. (İhtar)

Sonra, o seyahat-i fikriyeye alışan o mütefekkir misafire, küre-i arz, lisan-ı haliyle diyor ki: "Gökte, fezada, havada ne geziyorsun? Gel ben sana aradığını tanıttıracağım. Gördüğüm vazifelere bak ve sahifelerimi oku." O da bakar, görür ki: Arz, meczub bir Mevlevî gibi iki hareketiyle; günlerin, senelerin, mevsimlerin husulüne medar olan bir daireyi, Haşr-i Âzâmın meydanı etrafında çiziyor. Ve zîhayatın yüzbin envaini bütün erzak ve levazımatlariyle içine alıp feza denizinde Kemal-i Muvazene ve Nizamla gezdiren ve güneş etrafında seyahat eden muhteşem ve musahhar bir Sefine-i Rabbaniyedir.

Sonra, sahifelerine bakar, görür ki: Bablarındaki her bir sahifesi, binler Âyâtıyla arzın Rabbını tanıttırıyor. Umumunu okumak için vakit bulamadığından, yalnız bir tek sahife olan zîhayatın bahar faslında İcad ve İdaresine bakar, müşahede eder ki: Yüzbin envain hadsiz efradlarının suretleri, basit bir maddeden gayet muntazam açılıyor ve gayet rahîmane Terbiye ediliyor ve gayet mu'cizane bir kısmının tohumlarına kanatçıklar verip onları uçurmak suretiyle neşrettiriliyor. Ve gayet müdebbirane İdare olunuyor ve gayet müşfikane İlaş ve İt'am ediliyor ve gayet rahîmane ve rezzakane hadsiz ve çeşit çeşit ve lezzetli ve tatlı Rızıkları, hiçten ve kuru topraktan

İhtar: Birinci Makamda geçen otuzüç Mertebe-i Tevhidi bir parça izah etmek isterdim. Fakat şimdiki vaziyetim ve halimin müsaadesizliği cihetiyle, yalnız gayet muhtasar Bürhanlarına ve meâlinin tercümesine iktifaya mecbur oldum. Risale-i Nur'un, otuz, belki yüz Risalelerinde, bu Otuzüç Mertebe, delilleriyle, ayrı ayrı tarzlarda, her bir Risalede bir kısım Mertebeler beyan edildiğinden, tafsili onlara havale edilmiş.

ve birbirinin misli ve farkları pek az ve kemik gibi köklerden, çekirdeklerden, su katrelelerinden yetiştiriliyor. Her bahara, bir vagon gibi, Hazine-i Gaybdan yüzbin nevi et'ime ve levazımat, Kemal-i İntizam ile yüklenip zîhayata gönderiliyor. Ve bilhassa o erzak paketleri içinde yavrulara gönderilen süt konserveleri ve validelerinin şefkatli sinelerinde asılan şekerli süt tulumbacıklarını göndermek, o kadar Şefkat ve Merhamet ve Hikmet içinde görünüyor ki, bilbedâhe bir Rahman-ı Rahîm'in gayet müşfikane ve mürebbiyane bir Cilve-i Rahmeti ve İhsanı olduğunu isbat eder.

Elhasıl; Bu sahife-i hayatiye-i bahariye, Haşr-i Âzamın yüzbin nümunelerini ve misallerini göstermekle,

فَانْظُرْ إِلَىٰ أَثَارِ رَحْمَتِ اللَّهِ كَيْفَ يُحْيِي الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا إِنَّ ذَٰلِكَ لَمُحْيِي
الْمَوْتِ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

Âyetini maddeten gayet parlak tefsir ettiği gibi; bu Âyet dahi, bu sahifenin mânalarını Mu'cizane ifade eder. Ve arzın, bütün sahifeleriyle, arzın büyüklüğü nisbetinde ve kuvvetinde **لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ** dediğini anladı.

İşte küre-i arzın yirmiden ziyade büyük sahifelerinden birtek sahifenin yirmi veçhinden birtek veçhinin muhtasar şehadeti ile, o yolcunun sair vecihlerin sahifelerindeki müşahedatı mânasında olarak ve o müşahedatları ifade için, Birinci Makamın üçüncü mertebesinde böyle denilmiş:

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْوَاجِبُ الْوُجُودِ الَّذِي دَلَّ عَلَىٰ وَجُوبِ وَجُودِهِ فِي وَحْدَتِهِ
الْأَرْضُ بِجَمِيعِ مَا فِيهَا وَمَا عَلَيْهَا بِشَهَادَةِ عَظَمَةِ إِحَاطَةِ حَقِيقَةِ التَّسْخِيرِ وَ
التَّدْبِيرِ وَالتَّرْبِيَةِ وَالْفَتْاحِيَّةِ وَتَوَزُّعِ الْبُذُورِ وَالْمُحَافَظَةِ وَالْإِدَارَةِ وَ
الْإِعَاشَةِ لِجَمِيعِ ذَوِي الْحَيَاةِ وَالرَّحْمَانِيَّةِ

وَالرَّحْمَةُ الْعَامَّةُ الشَّامِلَةُ الْمُكْمَلَةُ بِالْمُشَاهَدَةِ

Sonra, o mütefekkir yolcu, her sahifeyi okudukça Saadet Anahtarı olan İmânı kuvvetlenip ve mânevî Terakkiyatın Miftahı olan Mârifeti ziyadeleşip ve bütün Kemalâtın Esası ve mâdeni olan İmân-ı Billâh Hakikatı bir derece daha inkişaf edip mânevi çok zevkleri ve lezzetleri verdikçe onun merakını şiddetle tahrik ettiğinden; "Sema", "cevv" ve

"arz"ın mükemmel ve kat'î derslerini dinlediği halde هَلْ مِنْ مَزِيدٍ deyip

dururken, denizlerin ve büyük nehirlerin cezbekârane cûş u huruşla Zikirlerini ve hazin ve leziz seslerini işitir. Lisan-ı hal ve lisan-ı kal ile: "Bize de bak, bizi de oku!" derler. O da bakar, görür ki: Hayatdârâne mütemadiyen çalkanan ve dağılmak ve dökülmek ve istilâ etmek fitratında olan denizler, arzı kuşatıp, arz ile beraber gayet sür'atli bir surette bir senede yirmibeş bin senelik bir dairede koşturulduğu halde; ne dağılırlar, ne dökülürler ve ne de komşularındaki toprağa tecavüz ederler. Demek gayet Kudretli ve azametli bir zâtın emriyle ve kuvvetiyle dururlar, gezerler, muhafaza olurlar.

Sonra denizlerin içlerine bakar, görür ki; gayet güzel ve zînetli ve muntazam cevherlerinden başka, binlerce çeşit hayvanatın İaşe ve İdareleri ve tevellüdat ve vefiyatları o kadar muntazamdır, basit bir kum ve acı bir sudan verilen erzakları ve tayinatları o kadar mükemmeldir ki, bilbedahe bir Kadîr-i Zülcelâl'in bir Rahîm-i Zülcemâl'in İdare ve İaşesiyle olduğunu isbat eder.

Sonra o misafir, nehirlere bakar, görür ki: Menfaatleri ve vazifeleri ve varidat ve sarfiyatları o kadar hakîmane ve rahîmanedir, bilbedâhe isbat eder ki; ırmaklar, pınarlar, çaylar, büyük nehirler, bir Rahmân-ı Zülcelâl-i vel-İkram'ın Hazine-i Rahmetinden çıkıyorlar ve akıyorlar. Hattâ o kadar fevkalâde iddihar ve sarfediliyorlar ki, "Dört nehir Cennetten geliyorlar" diye rivayet edilmiş. Yâni: zâhirî esbabın pek fevkinde olduklarından, mânevî bir Cennetin Hazinesinden ve yalnız gaybî, tükenmez bir Menbaın Feyzinden akıyorlar demektir. Meselâ: Mısır'ın kumistanını bir Cennete çeviren

Nil-i Mübarek, cenub tarafından, Cebel-i Kamer denilen bir dağdan mütemadiyen küçük bir deniz gibi tükenmeden akıyor. Altı aydaki sarfiyatı dağ şeklinde toplansa ve buzlansa, o dağdan büyük olur. Halbuki o dağdan ona ayrılan yer, mahzen, altı kısmından bir kısım olamaz. Varidatı ise; o mıntika-i harrede pek az gelen ve susamış toprak çabuk yuttuğu için mahzene az giden yağmur, elbette o muvazene-i vâsiayı muhafaza edemediğinden, o Nil-i Mübarek âdet-i arziye fevkinde bir gaybî Cennetten çıkıyor diye rivayeti, gayet mânidar ve güzel bir Hakikatı ifade ediyor.

İşte deniz ve nehirlerin denizler gibi Hakikatlarının ve şahadetlerinin binden birisini gördü. Ve umumu, bil'icma' denizlerin büyüklüğü nisbetinde bir kuvvetle **لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ** der ve bu şahadete, denizler mahlûkatı adedince, şahidler gösterir diye anladı. Ve denizlerin ve nehirlerin umum şahadetlerini İrade ederek İfade etmek mânasında, Birinci Makamın dördüncü mertebesinde:

**لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْوَاجِبُ الْوُجُودَ الَّذِي دَلَّ عَلَى وُجُوبِ وُجُودِهِ فِي وَحْدَتِهِ
جَمِيعَ الْبَحَارِ وَالْأَنْهَارِ بِجَمِيعِ مَا فِيهَا بِشَهَادَةِ عَظْمَةِ إِحَاطَةِ حَقِيقَةِ
التَّسْخِيرِ وَالْمُحَافَظَةِ وَالْإِدِّخَارِ وَالْإِدَارَةِ الْوَاسِعَةِ الْمُنتَظِمَةِ بِالْمُشَاهَدَةِ**

denilmiş.

Sonra dağlar ve sahralar, Seyahat-ı Fikriyede bulunan o yolcuyla çağırıyorlar, "Sahifelerimizi de oku" diyorlar. O da bakar, görür ki: Dağların küllî vazifeleri ve umumî hizmetleri o kadar azametli ve hikmetlidirler; Akılları hayret içinde bırakır. Meselâ: Dağların zeminden Emr-i Rabbânî ile çıkmaları ve zeminin içinde, inkılâbât-ı dahiliyeden neş'et eden heyecanını ve gazabını ve hiddetini, çıkmalarıyla teskin ederek; zemin, o dağların fışkırmalarıyla ve menfeziyle teneffüs edip, zararlı olan sarsıntılardan ve zelzele-i muzırradan kurtulup, vazife-i devriyesinde sekenesinin istirahatlarını bozmuyor.

Demek, nasılkı sefineleri sarsıntıdan vikaye ve muvazenelerini muhafaza için; onların direkleri, üstünde kurulmuş; öyle de, dağlar, zemin sefinesine bu mânada hazineli direkler olduklarını, Kur'ân-ı Mucizül-Beyan,

وَالْجِبَالُ أَوْتَادًا ﴿١٠﴾ وَالْقَيْنَ فِيهَا رَوَاسِيَ ﴿١١﴾ وَالْجِبَالُ أَرْسِيهَا gibi çok Âyetlerle Ferman ediyor.

Hem meselâ: Dağların içinde zîhayata lâzım olan her nevi menba'lar, sular, mâdenler, maddeler, ilâçlar o kadar hakîmane ve müdebbirâne ve kerîmane ve ihtiyatkârâne İddihar ve İhzar ve istif edilmiş ki; bilbedâhe, Kudreti nihayetsiz bir Kadîr'in ve Hikmeti nihayetsiz bir Hakîm'in Hazi-neleri ve Anbarları ve Hizmetkârları olduklarını isbat ederler, diye anlar. Ve sahra ve dağların dağ kadar Vazife ve Hikmetlerinden bu iki cevhere sairlerini kıyas edip, dağların ve sahraların umum Hikmetleriyle, hususan ihtiyatî iddiharlar cihetiyle getirdikleri şهادeti ve söyledikleri

لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ Tevhidini, dağlar kuvvetinde ve sebatında ve sahralar genişliğinde ve büyüklüğünde görür. Âmentü Billâh der.

İşte bu mânayı ifade için, Birinci Makamın beşinci mertebesinde:

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْوَاجِبُ الْوُجُودِ الَّذِي دَلَّ عَلَى وَجُوبِ وَجُودِهِ جَمِيعُ الْجِبَالِ
وَالصَّحَارَى بِجَمِيعِ مَا فِيهَا وَعَلَيْهَا بِشَهَادَةِ عَظْمَةِ احَاظَةِ حَقِيقَةِ الْإِدْخَارِ وَ
الْإِدَارَةِ وَنَشْرِ الْبُذُورِ وَالْمُحَافَظَةِ وَالتَّدْبِيرِ الْإِحْتِيَاطِيَّةِ الرَّبَّانِيَّةِ الْوَاسِعَةِ
الْعَامَّةِ الْمُنْتَظَمَةِ الْمُكَمَّلَةِ بِالْمُشَاهَدَةِ

denilmiş.

Sonra o yolcu, dağda ve sahrada fikriyle gezerken eşcar ve nebatat Âleminin kapısı fikrine açıldı. Onu içeriye çağırdılar. "Gel, dairemizde

de gez, yazılarımızı da oku" dediler. O da girdi, gördü ki: Gayet muhteşem ve müzeyyen bir Meclis-i Tehlil ve Tevhid ve bir Halka-i Zikir ve Şükür teşkil etmişler. Bütün eşcar ve nebatatın enva'ları; bil'icma',

beraber **لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ** diyorlar gibi lisan-ı hallerinden anladı. Çünkü bütün meyvedar ağaç ve nebatlar; mizanlı ve fesahatlı yapraklarının dilleriyle ve süslü ve cezaletli çiçeklerinin sözleriyle ve intizamlı ve Belâgatlı meyvalarının kelimeleriyle beraber müsebbihane şehadet getirdiklerine ve **لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ** dediklerine delâlet ve şehadet eden üç büyük küllî Hakikatı gördü.

Birinci : Pek zâhir bir surette kasdî bir İn'am ve İkram ve ihtiyarî bir İhsan ve İmtinan Mânası ve Hakikatı her birisinde hissedildiği gibi; mecmuunda ise, güneşin zuhurundaki ziyası gibi görünüyor.

İkinci : Tesadüfe havalesi hiçbir cihet-i imkânı olmıyan kasdî ve hakîmane bir Temyiz ve Tefrik, ihtiyarî ve rahîmane bir Tezyin ve Tasvir Mânası ve Hakikatı, o hadsiz enva' ve efradda gündüz gibi âşikâre görünüyor ve bir Sâni-i Hakîmin Eserleri ve Nakışları olduklarını gösterir.

Üçüncüsü: O hadsiz masnuatın yüzbin çeşit ve ayrı ayrı tarz ve şekilde olan suretleri, gayet muntazam, mizanlı, zînetli olarak, mahdud ve mâdud ve birbirinin misli ve basit ve câmid ve birbirinin aynı veya az farklı ve karışık olan çekirdeklerden, habbeciklerden o ikiyüzbin nevilerin farikalı ve intizamlı, ayrı ayrı, muvazeneli, hayatdar, hikmetli, yanlışsız, hatasız bir vaziyette umum efradının suretlerinin Fethi ve Açılışı ise öyle bir Hakikattır ki, güneşten daha parlaktır ve baharın çiçekleri ve meyvaları ve yaprakları ve mevcudatı sayısınca o Hakikatı isbat eden şahidler var, diye bildi.

الْحَمْدُ لِلَّهِ عَلَى نِعْمَةِ الْإِيمَانِ dedi.

İşte bu mezkûr Hakikatları ve şehadetleri ifade mânasıyle Birinci

Makamın altıncı mertebesinde:

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْوَاجِبُ الْوُجُودُ الَّذِي دَلَّ عَلَى وُجُوبِ وُجُودِهِ فِي وَحْدَتِهِ
 إِجْمَاعُ جَمِيعِ أَنْوَاعِ الْأَشْجَارِ وَالنَّبَاتَاتِ الْمُسَبِّحَاتِ النَّاطِقَاتِ بِكَلِمَاتِ
 أَوْرَاقِهَا الْمَوْزُونَاتِ الْفَصِيحَاتِ وَأَزْهَارِهَا الْمُزَيَّنَاتِ الْحَزِيلَاتِ
 وَأَثْمَارِهَا الْمُنتَظِمَاتِ الْبَلِيغَاتِ بِشَهَادَةِ عَظْمَةِ إِحَاطَةِ حَقِيقَةِ الْإِنْعَامِ
 وَالْإِكْرَامِ وَالْإِحْسَانِ بِقَصْدٍ وَرَحْمَةٍ وَحَقِيقَةِ التَّمْيِيزِ وَالتَّرْتِيبِ وَالتَّصْوِيرِ
 بِإِرَادَةٍ وَحِكْمَةٍ مَعَ قَطْعِيَّةٍ دَلَالَةٍ حَقِيقَةٍ فَتَجَّ جَمِيعُ صُورِهَا الْمَوْزُونَاتِ
 الْمُزَيَّنَاتِ الْمُتَبَايِنَةِ الْمُتَنَوِّعَةِ الْغَيْرِ الْمَحْدُودَةِ مِنْ نَوَاطِاتٍ وَحَبَّاتٍ
 مُتَمَاثِلَةٍ مُتَشَابِهَةٍ مَحْصُورَةٍ مَعْدُودَةٍ

denilmiş.

Sonra, seyahat-ı fikriyede bulunan o meraklı ve terakki ile zevki ve şevki artan dünya yolcusu, bahar bahçesinden bir bahar kadar bir Güldeste-i Mârifet ve Îman alıp gelirken; hayvanat ve tuyur Âleminin kapısı Hakikat-bîn olan Aklına ve Mârifet-âşinâ olan Fikrine açıldı. Yüzbin ayrı ayrı seslerle ve çeşit çeşit dillerle onu içeriye çağırdılar, "Buyurun" dediler. O da girdi ve gördü ki: Bütün hayvanat ve kuşların bütün nevileri ve tatifeleri ve milletleri, bil'ittifak, lisan-ı kal ve lisan-ı

halleriyle لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ deyip, zemin yüzünü bir Zikirhane ve muazzam bir

Meclis-i Tehlil suretine çevirmişler, herbiri bizzat birer Kaside-i Rabbânî, birer Kelime-i Sübhânî ve mânidar birer Harf-i Rahmânî hükmünde Sâni'lerini tavsif edip Hamd ü Sena ediyorlar vaziyetinde gördü. Güya o hayvanların ve kuşların duyguları ve kuvâları ve cihazları ve âzâları ve âletleri,

manzum ve mevzun kelimelerdirler ve muntazam ve mükemmel sözlerdirler. Onlar; bunlarla, Hallâk ve Rezzaklarına Şükür ve Vahdani-yetine şehadet getirdiklerine kat'î delâlet eden üç muazzam ve muhit Hakikatları müşahede etti.

B i r i n c i s i : Hiçbir cihetle serseri tesadüfe ve kör kuvvete ve şuursuz tabiata havalesi mümkün olmıyan hiçten hakîmane İcad ve san'atperverâne İbda' ve ihtiyarkârane ve âlîmâne Halk ve İnşa ve yirmi cihetle İlim ve Hikmet ve İradenin Cilvesini gösteren Ruhlandırmak ve İhya etmek Hakikatıdır ki; zîruhlar adedince şahidleri bulunan bir Bûrhan-ı Bâhir olarak, Zât-ı Hayy-ı Kayyum'un Vücub-u Vücuduna ve Sîfât-ı Seb'asına ve Vahdetine şehadet eder.

İ k i n c i s i : O hadsiz masnu'larda birbirinden sîmaca fârikalı ve şekilce zînetli ve miktarca mîzanlı ve suretce intizamlı bir tarzdaki Temyizden, Tezyinden, Tasvirden öyle azametli ve kuvvetli bir Hakikat görünür ki, Kadir-i Külli Şey ve Âlim-i Külli Şey'den başka hiçbir şey, bu her cihetle binlerle Hârikaları ve Hikmetleri gösteren ihatalı Fiile sahip olamaz ve hiçbir imkân ve ihtimal yok.

Ü ç ü n c ü s ü : Birbirinin misli ve aynı veya az farklı ve birbirine benziyen mahsur ve mahdud yumurtalardan ve yumurtacıklardan ve nutfe denilen su katrelerinden o hadsiz hayvanların yüzbinler çeşit tarzlarda ve birer Mu'cize-i Hikmet mahiyetinde bulunan suretlerini, gayet muntazam ve muvazeneli ve hatasız bir hey'ette açmak ve fethetmek öyle parlak bir Hakikattır ki; hayvanlar adedince senetler, deliller o Hakikatı tenvir eder.

İşte bu üç Hakikatın İttifakıyla, hayvanların bütün envaı, beraber öyle bir **لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ** deyip şehadet getiriyorlar ki; güya zemin, büyük bir

İnsan gibi büyüklüğü nisbetinde **لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ** diyerek Semavat Ehline işittiriyor mahiyetinde gördü ve tam Ders aldı. Birinci Makamın yedinci mertebesinde bu mezkûr Hakikatları ifade mânasiyle:

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْوَاجِبُ الْوُجُودِ الَّذِي دَلَّ عَلَى وَجُوبِ وَجُودِهِ فِي وَحْدَتِهِ

اِتِّفَاقُ جَمِيعِ أَنْوَاعِ الْحَيَوَانَاتِ وَالطُّيُورِ الْحَامِدَاتِ الشَّاهِدَاتِ
 بِكَلِمَاتٍ حَوَاسِّهَا وَقَوَاهَا وَحِسِّيَّاتِهَا وَلَطَائِفِهَا الْمَوْزُونَاتِ الْمُنتَظِمَاتِ
 الْفَصِيحَاتِ وَبِكَلِمَاتٍ جِهَازَاتِهَا وَجَوَارِحِهَا وَأَعْضَائِهَا وَالْأَتِهَا
 الْمُكَمَّلَةِ الْبَلِيغَاتِ بِشَهَادَةِ عَظْمَةِ إِحَاطَةِ حَقِيقَةِ الْإِبْجَادِ وَالصَّنْعِ
 وَالْإِبْدَاعِ بِالْإِرَادَةِ وَحَقِيقَةِ التَّمْيِيزِ وَالتَّزْيِينِ بِالْقَصْدِ وَحَقِيقَةِ
 التَّقْدِيرِ وَالتَّصْوِيرِ بِالْحِكْمَةِ مَعَ قَطْعِيَّةِ دَلَالَةِ حَقِيقَةِ فَتْحِ جَمِيعِ صُورِهَا
 الْمُنتَظِمَةِ الْمُتَخَالِفَةِ الْمُتَنَوِّعَةِ الْغَيْرِ الْمَحْصُورَةِ مِنْ بَيِّضَاتٍ
 وَقَطَرَاتٍ مُتَمَاثِلَةٍ مُتَشَابِهَةٍ مَحْصُورَةٍ مَحْدُودَةٍ

denilmiştir.

Sonra o mütefekkir yolcu, Mârifet-i İlâhiyyenin hadsiz mertebelerinde ve nihayetsiz Ezvakında ve Envarında daha ileri gitmek için İnsanlar Âleminde ve beşer dünyasına girmek isterken, başta Enbiyalar olarak onu içeriye dâvet ettiler; o da girdi. En evvel geçmiş zamanın menziline baktı, gördü ki: Nev'-i beşerin en nûranî ve en Mükemmeli

olan Umum Peygamberler (A.S.), bil'icma' beraber **لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ** deyip zikrediyorlar; ve parlak ve musaddak olan hadsiz Mu'cizatlarının Kuvvetiyle, Tevhidi iddia ediyorlar ve beşeri, hayvaniyet mertebesinde Melekiyet derecesine çıkarmak için, onları Îmân-ı Billâha dâvet ile Ders veriyorlar gördü. O da, o Nuranî Medresede diz çöküp Derse oturdu. Gördü ki: Meşahir-i İnsaniyenin en Yüksekleri ve Namdarları olan o Üstadların herbirisinin Elinde Hâlik-ı Kâinat tarafından verilmiş Nişane-i Tasdik olarak Mu'cizeler bulunduğundan, herbirinin İhbarı ile beşerden bir Taife-i Azîme ve bir Ümmet tasdik edip Îmâna geldiklerinden, o yüzbin ciddî ve doğru zatların İcma ve İttifakla hüküm ve tasdik ettikleri bir Hakikat

ne kadar kuvvetli ve kat'î olduğunu kıyas edebildi. Ve bu kuvvette bu kadar Muhibir-i Sadıkların hadsiz Mu'cizeleriyle imza ve isbat ettikleri bir Hakikatı inkâr eden ehl-i dalâlet ne derece hadsiz bir hata, bir cinayet ettiklerini ve ne kadar hadsiz bir azaba müstahak olduklarını anladı. Ve onları tasdik edip İman getirenler ne kadar haklı ve hakikatlı olduklarını bildi, İmân Kudsiyetinin büyük bir mertebesi daha ona göründü. Evet, Enbiyayı (A.S.) Cenâb-ı Hak tarafından fiilen tasdik hükmünde olan hadsiz Mu'cizatlarından ve Hakkaniyetlerini gösteren, muarızlarına gelen Semavî pek çok tokatlarından ve Hak olduklarına delâlet eden şahsî Kemalâtlarından ve Hakikatlı Tâlimatlarından ve doğru olduklarına şehadet eden Kuvvet-i İmanlarından ve tam Ciddiyetlerinden ve Fedakârlıklarından ve Elleriinde bulunan Kudsî Kitab ve Suhuflarından ve onların yolları doğru ve Hak olduğuna şehadet eden ittiba'lariyle Hakikata, Kemalâta, Nura vâsıl olan hadsiz tilmizlerinden başka, onların ve o pek ciddî Muhibirlerin müsbet mes'elelerde İcmâî ve İttifakî ve Tevatürü ve isbatta Tevafuku ve Tesanüdü ve Tetabuku öyle bir Hüccettir ve öyle bir Kuvvettir ki; dünyada hiçbir kuvvet karşısına çıkamaz ve hiçbir şüphe ve tereddüdü bırakmaz. Ve İmânın Erkânında umum Enbiyayı (A.S.) tasdik dahi dahil olması, o tasdik büyük bir Kuvvet Menbâı olduğunu anladı. Onların Derslerinden çok Feyz-i İmânî aldı. İşte, bu yolcunun mezkûr Dersini ifade mânasına Birinci Makâmın sekizinci mertebesinde:

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الَّذِي دَلَّ عَلَىٰ وَجُوبِ وَجُودِهِ فِي وَحْدَتِهِ أَجْمَاعُ جَمِيعِ
الْأَنْبِيَاءِ بِقُوَّةٍ مُّعْجَزَاتِهِمُ الْبَاهِرَةِ الْمُصَدِّقَةِ الْمُصَدِّقَةِ

denilmiş.

Sonra İmânın Kuvvetinden ulvî bir Zevk alan o seyyah-ı talib, Enbiya Aleyhimüsselâm'ın Meclisinden gelirken, Ulemanın İlmelyakîn suretinde kat'î ve kuvvetli delillerle, Enbiyaların (A.S.) Dâvalarını isbat eden ve Asfiya ve Sıddîkîn denilen mütebahhir Müctehid Muhakkikler onu Dershanelerine çağırdılar. O da girdi, gördü ki: Binlerle dâhî ve yüzbinlerle müdakkik ve yüksek Ehl-i Tahkik, kıl kadar bir şübhe bırakmayan Tedkikat-ı Amîkalarıyla, başta Vücub-u Vücut ve Vahdet olarak müsbet Mesail-i İmâniyeyi isbat ediyorlar.

Evet, istidatları ve meslekleri muhtelif olduğu halde usul ve Erkân-ı İmâniyede onların müttefikan İttifakları ve herbirisinin kuvvetli ve yakînî Bürhanlarına İstinadları öyle bir Hüccettir ki; onların mecmuu kadar bir zekâvet ve dirayet sahibi olmak ve Bürhanlarının umumu kadar bir Bürhan bulmak mümkün ise karşılarında ancak öyle çıkılabilir. Yoksa o münkirler, yalnız cehalet ve echeliyet ve inkâr ve isbat olunmıyan menfî mes'elelerde inad ve göz kapamak suretiyle karşılarında çıkabilirler. - Gözünü kapayan, yalnız kendine gündüzü gece yapar. -

Bu seyyah; bu muhteşem ve geniş Dershanede, bu muhterem ve mütebahhir Üstadların neşrettikleri Nurlar, zeminin yarısını bin seneden ziyade ışıktırdığını bildi. Ve öyle bir Kuvve-i Mâneviyeyi buldu ki, bütün ehl-i inkâr toplansa onu kıl kadar şaşırtmaz ve sarsmaz. İşte bu yolcunun bu Dershaneden aldığı Derse bir kısa işaret olarak Birinci Makamın dokuzuncu Mertebesinde:

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الَّذِي دَلَّ عَلَىٰ وَجُوبِ وَجُودِهِ فِي وَحْدَتِهِ اتِّفَاقُ جَمِيعِ الْأَصْفِيَاءِ
بِقُوَّةِ بُرَاهِينِهِمُ الظَّاهِرَةِ الْمُحَقَّقَةِ الْمُتَّفِقَةِ

denilmiş.

Sonra, İmânın daha ziyade Kuvvetlenmesinde ve İnkişafında ve İlmelyakîn derecesinden Aynelyakîn mertebesine Terakkisindeki Envarı ve Ezvakı görmeye çok müştak olan o mütefekkir yolcu, Medreseden gelirken, hadsiz küçük Tekyelerin ve Zaviyelerin telâhukiyle tevessü eden gayet feyizli ve nurlu ve sahra genişliğinde bir Tekyede, bir Hangâhda, bir Zikirhanede, bir İrşadgâhda ve Cadde-i Kübra-yı Muhammedînin (A.S.M.) ve Mi'rac-ı Ahmedînin (A.S.M.) gölgesinde Hakikate çalışan ve Hakka erişen ve Aynelyakîne yetişen binlerle ve milyonlarla Kudsî Mürşidler onu Dergâha çağırdılar. O da girdi, gördü ki: O Ehl-i Keşf ve Keramet Mürşidler; Keşfiyatlarına ve Müşahedelerine ve

Kerametlerine istinaden bil'icma, müttefikan لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ diyerek Vücub-u Vücut ve Vahdet-i Rabbaniyeyi Kâinata ilân ediyorlar. Güneşin ziyasındaki yedi renk ile güneşi tanımak gibi, yetmiş renk ile belki Esmâ-i Hüsnâ adedince, Şems-i

Ezeli'nin zıyasından tecelli eden ayrı ayrı nurlu renkler ve çeşit çeşit ziyalı levinler ve başka başka Hakikatlı Tarikatlar ve muhtelif doğru meslekler ve mütenevvî ve haklı meşreplerde bulunan o Kudsî Dâhîlerin ve Nuranî Âriflerin İcma' ve İttifakla imza ettikleri bir Hakikat, ne derece zâhir ve bâhir olduğunu Aynelyakîn müşahede etti ve Enbiyanın (A.S.) İcma' ve Asfiyanın İttifakı ve Evliyanın Tevafuku ve bu üç İcmanın birden İttifakı güneşi gösteren gündüzün zıyasından daha parlak gördü. İşte, bu misafirin Tekyeden aldığı Feyze kısa bir işaret olarak, Birinci Makamın onuncu mertebesinde:

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الَّذِي دَلَّ عَلَى وُجُوبِ وُجُودِهِ فِي وَحْدَتِهِ أَجْمَاعُ الْأَوَّلِيَاءِ
بِكَشْفِيَّاتِهِمْ وَكَرَامَاتِهِمْ الظَّاهِرَةِ الْمُحَقَّقَةِ الْمُصَدَّقَةِ

denilmiş.

Sonra Kemalât-ı İnsaniyenin en mühimmi ve en büyüğü, belki, bilcümle Kemalât-ı İnsaniyenin menbaı ve esası, Îmân-ı Billâhtan ve Mârifetullahtan neş'et eden Muhabbetullah olduğunu bilen o dünya seyyahı, bütün kuvvetiyle ve letaifiyle, Îmânın Kuvvetinde ve Mârifetin İnkişafında daha ziyade terakki etmesini istemek fikriyle başını kaldırdı ve Semavata baktı. Kendi Aklına dedi ki: Mâdem Kâinatta en kıymetdar şey Hayattır ve Kâinatın mevcudatı Hayata musahhardır. Ve madem Zîhayatın en kıymetdarı Zîruhdur ve Zîruhun en kıymetdarı Zîşuurdur. Ve madem bu kıymetdarlık için küre-i zemin, Zîhayatı mütemediye çöğaltmak için her asır, her sene dolar boşalır. Elbette ve her halde, bu muhteşem ve müzeyyen olan Semavatın dahi kendisine münasip ahalisi ve sekenesi, Zîhayat ve Zîruh ve Zîşuurlardan vardır ki; Huzur-u Muhammedîde (A.S.M.) Sahabelere görünen Hazret-i Cebrail (A.S.) in Temessülü gibi Melâikeleri görmek ve onlarla konuşmak hâdiseleri tevatür suretinde eskiden beri nakl ve rivayet ediliyor. Öyle ise, keşki ben Semavat Ehli ile dahi görüşseydim; onlar ne fikirde olduklarını bilseydim. Çünkü, "Hâlik-ı Kâinat hakkında en mühim söz onlarındır" diye düşünürken, birden Semavî şöyle bir sesi işitti: Mâdem bizim ile görüşmek ve Dersimizi dinlemek istersin. Bil ki: Başta Hazret-i Muhammed Aleyhissalâtu Vesselâm ve Kur'an-ı Mu'cizül-Beyan olarak bütün

Peygamberlere vasıtamızla gelen Mesail-i İmâniyeye en evvel biz İmân etmişiz.

Hem, İnsanlara temessül edip görünen ve bizlerden olan Ervah-ı Tayyibe, bilâistisna ve bil'ittifak, bu Kâinat Hâlikının Vücub-u Vücuduna ve Vahdetine ve Sıfat-ı Kudsiyesine şehâdet edip birbirine muvafık ve mutabık olarak ihbar etmişler. Bu hadsiz ihbârâtın Tevafuku ve Tetabuku, güneş gibi sana bir Rehberdir; dediklerini bildi. Ve onun Nur-u İmânı parladı. Zeminden göklere çıktı. İşte bu yolcunun Melâikeden aldığı Derse kısa bir işaret olarak Birinci Makamın onbirinci mertebesinde:

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْوَاجِبُ الْوُجُودَ الَّذِي دَلَّ عَلَى وَجُوبِ وَجُودِهِ فِي وَحْدَتِهِ اتِّفَاقُ
الْمَلَكَةِ الْمُتَمَثِّلِينَ لَأَنْظَارِ النَّاسِ وَالْمُتَكَلِّمِينَ مَعَ خَوَاصِّ الْبَشَرِ بِأَخْبَارَاتِهِمْ
الْمُتَطَابِقَةِ الْمُتَوَافِقَةِ

denilmiştir.

Sonra pür merak ve pür iştihak o misafir, Âlem-i Şehadet ve Cismânî ve Maddî cihetinde mahsus taifelerin dillerinden ve lisan-ı hallerinden Ders aldığından, Âlem-i Gayb ve Âlem-i Berzahta dahi mütalâa ile bir seyahat ve bir Taharri-i Hakikat arzu ederken, her taife-i İnsaniyede bulunan ve Kâinatın meyvesi olan İnsanın çekirdeği hükmünde ve küçüklüğü ile beraber, mânen Kâinat kadar inbisat edebilen müstakim ve münevver Akılların, selim ve nûranî Kalblerin kapısı açıldı. Baktı ki; onlar Âlem-i Gayb ve Âlem-i Şehadet ortasında İnsanî Berzahlardır ve iki Âlemin birbiriyle temasları ve muameleleri, İnsana nisbeten o noktalarda oluyor gördüğünden; kendi Akıl ve Kalbine dedi ki: "Gelin, bu emsalinizin kapısından Hakikate giden yol daha kısadır. Biz öteki yollardaki dillerden Ders aldığımız gibi değil, belki İmân noktasındaki ittisaflarından ve keyfiyet ve renklerinden, mütalâamız ile istifade etmeliyiz" dedi, mütalâaya başladı. Gördü ki:

İstidatları gayet muhtelif ve mezhepleri birbirinden uzak ve muhalif olan umum istikametli ve nurlu Akılların İman ve Tevhiddeki ittisaf-kârane ve râsihâne İtikadları, Tevafuk ve sebatkârane ve mutmainâne

Kanaat ve yakînleri tetabuk ediyor. Demek tebeddül etmiyen bir Hakikata dayanıp bağlanmışlar ve kökleri, metin bir Hakikata girmiş, kopmuyor. Öyle ise, bunların Nokta-i Îmâniyede ve Vücub ve Tevhidde İcma'ları, hiç kopmaz bir Zincir-i Nûranîdir ve Hakikate açılan ışıklı bir penceredir.

Hem gördü ki: Meslekleri birbirinden uzak ve meşrebleri birbirine mübayin olan o umum selim ve nûrani Kalblerin Erkân-ı Îmâniyedeki müttetikane ve itmi'nankârane ve müncezibane Keşfiyat ve Müşahadatları, birbirine Tevafuk ve Tevhidde birbirine mutabık çıkıyor. Demek, Hakikate mukabil ve vâsıl ve mütemessil bu küçücük birer Arş-ı Mârifet-i Rabbaniye ve bu câmi birer Âyine-i Samedaniye olan nûrani Kalbler, Şems-i Hakikate karşı açılan Pencerelelerdir ve umumu birden güneşe âyinedarlık eden bir deniz gibi, bir Âyine-i A'zamdır. Bunların Vücub-u Vücutta ve Vahdette İttifakları ve İcma'ları, hiç şaşırmaz ve şaşırtmaz bir Rehber-i Ekmel ve bir Mürşid-i Ekberdir. Çünkü hiçbir cihetle hiçbir imkân ve hiçbir ihtimal yok ki, Hakikattan başka bir vehim ve hakikatsız bir fikir ve asılsız bir sıfat, bu kadar müstemirrâne ve râsihane, bu pek büyük ve keskin Gözlerin umumunu aldatsın, galat-ı hisse uğratsın. Buna ihtimal veren bozulmuş ve çürümüş bir akla, bu Kâinatı inkâr eden ahmak sofestailer dahi razı olmazlar, reddederler diye anladı. Kendi Akıl ve Kalbiyle beraber Âmentü billâh dediler. İşte, bu yolcunun müstakim Akıllardan ve münevver Kalblerden istifade ettiği Mârifet-i İmaniye kısı bir işaret olarak Birinci Makamın onüçüncü mertebesinde :

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْوَاجِبُ الْوُجُودِ الَّذِي دَلَّ عَلَى وَجُوبِ وَجُودِهِ فِي وَحْدَتِهِ
إِجْمَاعُ الْعُقُولِ الْمُسْتَقِيمَةِ الْمُنَوَّرَةِ بِاعْتِقَادَاتِهَا الْمُتَوَافِقَةِ وَبِقَنَائِعِهَا وَ
يَقِينِيَّاتِهَا الْمُتَطَابِقَةِ مَعَ تَخَالُفِ الْأَسْتِعْدَادَاتِ وَالْمَذَاهِبِ وَكَذَلِكَ عَلَى
وُجُوبِ وَجُودِهِ فِي وَحْدَتِهِ اتِّفَاقُ الْقُلُوبِ السَّلِيمَةِ النَّوْرَانِيَّةِ بِكَشْفِيَّاتِهَا
الْمُتَطَابِقَةِ وَبِمُشَاهَدَاتِهَا الْمُتَوَافِقَةِ مَعَ تَبَايُنِ الْمَسَالِكِ وَالْمَشَارِبِ

denilmiş.

Sonra; Âlem-i Gaybe yakından bakan ve Akıl ve Kalbde seyahat eden o yolcu, acaba Âlem-i Gayb ne diyor diye merakla o kapıyı da şöyle bir fikir ile çaldı. Yâni: Mâdem bu cismanî Âlem-i Şehadette, bu kadar zînetli ve san'atlı hadsiz masnu'lariyle kendini tanıttırmak ve bu kadar tatlı ve süslü ve nihayetsiz Ni'metleriyle kendini sevdirmek ve bu kadar mu'cizeli ve maharetli hesabsız Eserleriyle gizli Kemâlatını bildirmek, kavilden ve tekellümden daha zâhir bir tarzda fiilen istiyen ve hâl diliyle bildiren bir Zât, Perde-i Gayb tarafında bulunduğu bilbedahe anlaşılıyor. Elbette ve her halde, fiilen ve halen olduğu gibi, kavlen ve tekellümen dahi konuşur, kendini tanıttırır, sevdirebilir. Öyle ise, Âlem-i Gayb cihetinde O'nu, O'nun Tezahüratından bilmeliyiz dedi; Kalbi içeriye girdi, Akıl göziyle gördü ki:

Gayet kuvvetli bir tezahüratla, Vahiylerin Hakikati, Âlem-i Gaybın her tarafında, her zamanda hükmediyor. Kâinatın ve mahlûkâtın şehadetlerinden çok kuvvetli bir Şehadet-i Vücut ve Tevhid, Allâmül-Guyubtan Vahiy ve İlham Hakikatleriyle geliyor. Kendini ve Vücut ve Vahdetini, yalnız masnu'larının şehadetlerine bırakmıyor. Kendisi, kendine lâıyk bir Kelâm-ı Ezeli ile konuşuyor. Her yerde, İlim ve Kudretiyle hâzır ve nâzırın Kelâmı dahi hadsizdir ve Kelâmının mânası O'nu bildirdiği gibi, Tekellümü dahi, O'nu Sıfâtiyle bildiriyor.

Evet, yüzbin Peygamberlerin (A.S.) tevatürleriyle ve ihbaratlarının Vahy-i İlâhîye mazhariyet noktasında İttifaklarıyla ve nev'-i beşerden ekseriyet-i mutlakanın Tasdik-Gerdesi ve Rehberi ve Muktedası ve Vahyin Semereleri ve Vahy-i Meşhud olan Kütüb-ü Mukaddese ve Suhuf-u Semaviyenin delâil ve Mu'cizatlariyle, Hakikat-ı Vahyin Tahakkuku ve sübutu bedahet derecesine geldiğini bildi ve Vahyin Hakikati beş Hakikat-ı Kudsiyeyi ifade ve ifaza ediyor diye anladı.

Birincisi: لِلتَّنَزُّلَاتِ الْإِلَهِيَّةِ إِلَى عُقُولِ الْبَشَرِ denilen, beşerin Akıllarına ve Fehimlerine göre konuşmak, bir Tenezzül-ü İlâhîdir.

Evet, bütün Zîruh mahlûkatını konuşturan ve konuşmalarını bilen, elbette kendisi dahi o konuşmalara Konuşmasıyle müdahale etmesi, Rububiyetin muktezasıdır.

İ k i n c i s i : Kendini tanıttırmak için Kâinatı bu kadar hadsiz masraflarla baştan başa Hârikalar içinde yaratan ve binler dillerle Kematâtını söylettiren, elbette Kendi Sözleriyle dahi Kendini tanıttıracak.

Ü ç ü n c ü s ü : Mevcudatın en müntehabı ve en muhtacı ve en nazenini ve en müştakı olan hakikî İnsanların Münâcatlarına ve Şükürlerine fiilen mukabele ettiği gibi, Kelâmiyle de mukabele etmek, Hâlikiyetin şe'nidir.

D ö r d ü n c ü s ü : İlim ile hayatın zarurî bir lâzımı ve ışıklı bir tezahürü olan Mükâleme Sıfatı, elbette ihatalı bir İlmi ve sermedî bir Hayatı taşıyan Zâtta, ihatalı ve sermedî bir surette bulunur.

B e ş i n c i s i : En sevimli ve muhabbetli ve endişeli ve Nokta-i İstinada en muhtac ve Sahibini ve Mâlikini bulmağa en müştak; hem fakir ve âciz bulunan mahlûklarına acz ve iştıyakı, fakr ve ihtiyacı ve endişe-i istikbali ve muhabbeti ve perestişi veren bir Zât, elbette kendi Vücudunu onlara Tekellümiyle iş'ar etmek, Ulûhiyyetin muktezasıdır. İşte; Tenezzül-ü İlâhî ve Taarrûf-ü Rabbânî ve Mukabele-i Rahmanî ve Mükâleme-i Sübhânî ve İş'ar-ı Samedânî Hakikatlarını tazammun eden umumî, Semavî Vahiylarin, icmalen, Vâcibül-Vücud'un Vücuduna ve Vahdetine delâletleri öyle bir Hüccettir ki; gündüzdeki güneşin şuaatının, güneşe şehadetinden daha kuvvetlidir diye anladı.

Sonra İlhamlar cihetine baktı, gördü ki: Sâdık İlhamlar, gerçi bir cihette Vahye benzerler ve bir nevi Mükaleme-i Rabbaniyedir, fakat iki fark vardır.

B i r i n c i s i : İlhamdan çok yüksek olan Vahyin ekseri Melâike vasıtasıyla ve İlhamın ekseri vasıtasız olmasıdır. Meselâ:

Nasılki bir padişahın iki suretle konuşması ve emirleri var. Birisi, Haşmet-i Saltanat ve Hâkimiyet-i Umumiye haysiyetiyle bir yaverini, bir valiye gönderir. O Hâkimiyetin ihtişamını ve Emrin ehemmiyetini göstermek için, bazan, vasıta ile beraber bir içtima yapar, sonra ferman Tebliğ edilir.

İ k i n c i s i : Sultanlık unvaniyle ve padişahlık umumî ismiyle değil, belki kendi şahsiyle, hususî bir münasebeti ve cüz'î bir muamelesi bulunan has bir hizmetçisi ile veya bir âmî raiyetiyle ve hususî telefoniyle hususî konuşmasıdır. Öyle de; Padişah-ı Ezelînin, umum Âlemlerin Rabbi İsmiyle ve Kâinat Hâlikı Unvaniyle, Vahiy ile ve Vahyin Hizmetini gören Şümüllü İlhamlariyle Mükâlemesi olduğu gibi; herbir ferdin, herbir zihayatın Rabbi ve Hâlikı olmak haysiyetiyle, hususî bir surette, fakat perdeler arkasında onların kabiliyetine göre bir Tarz-ı Mükâlemesi var.

İ k i n c i F a r k : Vahiy gölgesizdir, sâfidir, Havassa hastır. İlham ise; gölgelidir, renkler karışır, umumîdir; Melâike İlhamları ve İnsan İlhamları ve hayvanat İlhamları gibi çeşit çeşit, hem pek çok envalarıyla, denizlerin katreleri kadar Kelimat-ı Rabbaniyyenin teksirine medar bir zemin teşkil ediyor.

لَوْ كَانَ الْبَحْرُ مِدَادًا لَكَلِمَاتِ رَبِّي
لَنَفِدَ الْبَحْرُ قَبْلَ أَنْ تَنْفَدَ كَلِمَاتُ رَبِّي

Âyetinin bir vechini tefsir ediyor anladı.

Sonra; İlhamın mahiyetine ve hikmetine ve şهادetine baktı, gördü ki: Mahiyeti ile hikmeti ve neticesi dört Nurdan tereküp ediyor.

B i r i n c i s i : Teveddüd-ü İlâhî denilen, kendini mahlûkatına fiilen sevdirdiği gibi, Kavlen ve Huzuran ve Sohbeten dahi sevdirmek, Vedudiyet'in ve Rahmâniyet'in muktezasıdır.

İ k i n c i s i : İbâdının Dualarına fiilen cevap verdiği gibi, Kavlen dahi perdeler arkasında icabet etmesi, Rahîmiyetin şe'nidir.

Ü ç ü n c ü s ü : Ağır beliyyelere ve şiddetli hallere düşen mahlûkatlarının istimdatlarına ve feryadlarına ve tazarruatlarına fiilen imdad ettiği gibi bir nevi konuşması hükmünde olan ilhâmî Kaviller ile de imdada yetişmesi, Rububiyyetin lâzımıdır.

D ö r d ü n c ü s ü : Çok âciz ve çok zaif ve çok fakir ve ihtiyaçlı ve kendi Mâlikini ve Hâmisini ve Müdebbirini ve Hâfızını bulmağa pek çok muhtaç ve müştak olan zîşuur masnularına, Vücudunu ve Huzurunu ve Himayetini fiilen ihsas ettiği gibi; bir nevi Mükâleme-i Rabbaniye hükmünde sayılan bir kısım sâdık İlhamlar perdesinde, mahsus ve bir mahlûka bakan has bir vecihde, onun kabiliyetine

göre, onun Kalb telefonu, kavlen dahi kendi Huzurunu ve Vücudunu ihsas etmesi, Şefkat-i Ulûhiyetin ve Rahmet-i Rububîyyetin zarurî ve Vacib bir muktezasıdır; diye anladı.

Sonra İlhamın şehadetine baktı, gördü. Nasılki güneşin -faraza- şuuru ve hayatı olsaydı ve o halde, ziyasındaki yedi rengi, yedi sıfatı olsaydı; o cihette, ışığında bulunan şuaları ve cilveleri ile bir tarz konuşması bulunacaktı. Ve bu vaziyette, misalinin ve aksinin şeffaf şeylerde bulunması ve her âyine ve her parlak şeyler ve cam parçaları ve kabarcıklar ve katrelerle, hattâ şeffaf zerrelere ile herbirinin kabiliyetine göre konuşması ve onların hâcatına cevap vermesi ve bütün onlar, güneşin vücuduna şehadet etmesi ve hiçbir iş, bir işe mani olmaması ve bir konuşması, diğer konuşmaya müzahemet etmemesi bilmüşahede görüleceği gibi.. aynen öyle de; Ezel ve Ebedin Zülcelâl Sultanı ve bütün mevcudatın Zülcemâl Hâlik-ı Zîşânı olan Şems-i Sermedî'nin Mükâlemesi dahi, Onun İlmi ve Kudreti gibi, küllî ve muhit olarak herşey'in kabiliyetine göre Tecelli etmesi; hiçbir sual, bir suale; bir iş, bir işe; bir Hitab, bir Hitaba mâni olmaması ve karıştırmaması bilbedâhe anlaşılıyor. Ve bütün o Cilveler, o Konuşmalar ve İlhamlar, birer birer ve beraber bil'ittifak o Şems-i Ezelînin Huzuruna ve Vücub-u Vücuduna ve Vahdetine ve Ehadiyetine delâlet ve şehadet ettiklerini Aynelyakîne yakın bir İlmelyakîn ile bildi.

İşte, bu meraklı misafirin Âlem-i Gaybdan aldığı Ders-i Mârifetine kısa bir işaret olarak, Birinci Makamın Ondördüncü ve Onbeşinci mertebelerinde:

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْوَاجِبُ الْوُجُودُ الْوَاحِدُ الْأَحَدُ الَّذِي دَلَّ عَلَى وَجُوبِ وَجُودِهِ فِي
وَحْدَتِهِ أَجْمَاعُ جَمِيعِ الْوَحْيَاتِ الْحَقَّةِ الْمُتَضَمِّنَةِ لِلتَّنَزُّلاتِ الْإِلَهِيَّةِ
لِلْمُكَالَمَاتِ السُّبْحَانِيَّةِ وَلِلتَّعَرُّفَاتِ الرَّبَّانِيَّةِ وَلِلْمُقَابَلَاتِ الرَّحْمَانِيَّةِ عِنْدَ
مُنَاجَاةِ عِبَادِهِ وَلِلْأَشْعَارَاتِ الصَّمَدَانِيَّةِ لَوْجُودِهِ لِمَخْلُوقَاتِهِ وَكَذَا دَلَّ عَلَى
وُجُوبِ وَجُودِهِ فِي وَحْدَتِهِ اتِّفَاقُ الْإِلَهَامَاتِ

الصَّادِقَةُ الْمُتَضَمِّنَةُ لِلتَّوَدَّاتِ الْإِلَهِيَّةِ وَالْإِجَابَاتِ الرَّحْمَانِيَّةِ لِدَعَوَاتِ
مَخْلُوقَاتِهِ وَالْإِمْدَادَاتِ الرَّبَّانِيَّةِ لَا سَتِغَاثَاتِ عِبَادِهِ وَلَا إِحْسَاسَاتِ
السُّبْحَانِيَّةِ لَوْ جُودِهِ لِمَصْنُوعَاتِهِ

denilmiştir.

Sonra, o dünya seyyahı kendi Aklına dedi ki: Mâdem bu Kâinatın mevcudatıyla Mâlikimi ve Hâlikımı arıyorum; elbette herşeyden evvel bu mevcudatın en meşhuru, ve a'dâsının tasdikiyle dahi en mükemmeli ve en büyük kumandanı ve en namdar Hâkimi ve sözce en yükseği ve akılca en parlağı ve ondört asrı Fazileti ile ve Kur'ân'ı ile ışıktandıran Muhammed-i Arabî Aleyhissalâtü Vesselâm'ı ziyaret etmek ve aradığımı ondan sormak için Asr-ı Saadete beraber gitmeliyiz diyerek, Akliyle beraber o Asra girdi, gördü ki:

O Asır, hakikaten, O Zât (A.S.M.) ile bir Saadet-i Beşeriye Asrı olmuş. Çünkü en bedevî, en Ümmî bir kavmi, getirdiği Nur vasıtasıyla, kısa bir zamanda dünyaya Üstad ve Hâkim eylemiş.

Hem kendi Aklına dedi: Biz en evvel, bu fevkalâde Zâtın (A.S.M.) bir derece Kıymetini ve Sözlerinin Hakkaniyetini ve İhbaratının doğruluğunu bilmeliyiz. Sonra Hâlikımızı Ondan sormalıyız, diyerek taharriye başladı. Bulduğu hadsiz kat'î delillerden, burada, yalnız "Dokuz külliyeti" ne birer kısa işaret edilecek.

Birincisi: Bu Zâtta (A.S.M.), hattâ düşmanlarının tasdikiyle dahi, bütün güzel huyların ve hasletlerin bulunması; ve

وَأَنْشَقَّ الْقَمَرُ ۖ وَمَا رَمَيْتَ إِذْ رَمَيْتَ وَلَكِنَّ اللَّهَ رَمَى

Âyetlerinin sarahatıyla, bir Parmağının işaretiyle kamer iki parça olması ve bir Avucu ile a'dâsının ordusuna attığı az bir toprak, umum o ordunun gözlerine girmesiyle kaçmaları ve susuz kalmış kendi ordusuna, beş Parmağından Kevser gibi akan suyu kifayet

derecesinde içirmesi gibi; Nakl-i Kat'î ile ve bir kısmı tevatür ile yüzer Mu'cizatın Onun Elinde zâhir olmasıdır. Bu Mu'cizattan üçyüzden ziyade bir kısmı, Ondokuzuncu Mektub olan Mu'cizat-ı Ahmediye (A.S.M.) namındaki Harika ve Kerametli bir Risalede kat'î delilleriyle beraber beyan edildiğinden, onları Ona havale ederek, dedi ki: Bu kadar Ahlâk-ı Hasene ve Kemâlatla beraber, bu kadar Mu'cizat-ı Bâhiresi bulunan bir Zât (A.S.M.), elbette en doğru sözlüdür. Ahlâksızların işi olan hileye, yalana, yanlış tenezzül etmesi kabil değil.

İkincisi: Elinde, bu Kâinat Sahibinin bir Fermanı bulunduğu ve o Fermanı, her asırda üçyüz milyondan ziyade İnsanların kabul ve tasdik ettikleri ve O Ferman olan Kur'ân-ı Azimüşşan'ın, yedi vecihle Harika olmasıdır. Ve bu Kur'an'ın, kırk vecihle Mu'cize olduğu ve Kâinat Hâlikının Sözü bulunduğu kuvvetli delilleriyle beraber Yirmibeşinci Söz ve Mu'cizat-ı Kur'âniye namlarındaki Risâle-i Nur'un bir Güneşi olan meşhur bir Risalede tafsilen beyan edilmesinden, Onu, Ona havale ederek dedi: Böyle Ayn-i Hak ve Hakikat bir Fermanın Tercümanı ve Tebliğ edicisi bir Zâtta (A.S.M.), Fermana cinayet ve Ferman Sahibine hıyanet hükmünde olan yalan olamaz ve bulunamaz...

Üçüncüsü: O Zât (A.S.M.), öyle bir Şeriat ve bir İslâmiyet ve bir Ubudiyet ve bir Dua ve bir Davet ve bir İmân ile meydana çıkmış ki; onların ne misli var ve ne de olur. Ve onlardan daha mükemmel, ne bulunmuş ve ne de bulunur. Çünkü Ümmî bir Zâtta (A.S.M.) zuhur eden o Şeriat, ondört asrı ve nev'-i beşerin humsunu, âdilâne ve Hakkaniyet üzere ve müdakkikane hadsiz Kanunlariyle idare etmesi emsâl kabul etmez.

Hem, Ümmî bir Zâtın (A.S.M.) Ef'al ve Akvâl ve Ahvalinden çıkan İslâmiyet, her asırda, üçyüz milyon İnsanın Rehberi ve Mercii ve Akıllarının Muallimi ve Mürşidi ve Kalblerinin Münevviri ve Musaffisi ve nefislerinin Mürebbsi ve Müzekkisi ve Ruhlarının Medar-ı İnkişafı ve Mâden-i Terakkiyatı olması cihetiyle, misli olamaz ve olmamış.

Hem, Dininde bulunan bütün İbâdâtın bütün envaında en ileri olması.. ve herkesten ziyade Takvada bulunması.. ve Allah'dan korkması.. ve fevkalâde daimî Mücahedat ve dağdağalar içinde tam tamına

Ubudiyetin en ince Esrarına kadar mûraat etmesi ve hiç kimseyi taklid etmiyerek ve tam mânasiyle ve mübtediyane fakat en mükemmel olarak hem ibtida, hem intihayı birleştirerek yapması; elbette misli görülmez ve görünmemiş.

Hem binler Dua ve Münâcâtlarından Cevşenül-Kebîr ile, öyle bir Mârifet-i Rabbaniye ile, öyle bir derecede Rabbini tavsif ediyor ki; o zamandanberi gelen Ehl-i Mârifet ve Ehl-i Velâyet, telâhuk-u efkâr ile beraber, ne o Mertebe-i Mârifete ve ne de o Derece-i Tavsife yetişememeleri gösteriyor ki; Duada dahi Onun misli yoktur. Risale-i Münâcâtın başında, Cevşenül-Kebîr'in doksandokuz Fıkrasından bir Fıkrasının kısacık bir mealinin beyan edildiği yere bakan adam, Cevşen'in dahi misli yoktur diyecek.

Hem, Tebliğ-i Risâlette ve nâsı Hakka dâvette o derece Metanet ve Sebat ve Cesaret göstermiş ki; büyük devletler ve büyük dinler, hattâ kavim ve kabilesi ve amucası Ona şiddetli adavet ettikleri halde zerre miktar bir eser-i tereddüd, bir telâş, bir korkaklık göstermemesi ve Tek Başıyla bütün dünyaya meydan okuması ve başa da çıkarması ve İslâmiyeti dünyanın başına geçirmesi isbat eder ki, Tebliğ ve Dâvette dahi misli olmamış ve olamaz.

Hem Îmânda, öyle Fevkalâde bir Kuvvet ve Hârika bir Yakîn ve Mu'cizane bir İnkişaf ve cihanı ışıklandıran bir Ulvî İtikad taşımış ki, o zamanın hükümrânı olan bütün efkârı ve akideleri ve hükemanın hikmetleri ve ruhânî reislerin ilimleri Ona muâriz ve muhalif ve münkir oldukları halde; Onun ne Yakînine, ne İtikadına, ne İtimadına, ne İtmi'nanına hiçbir şüphe, hiçbir tereddüt, hiçbir zaaf, hiçbir vesvese vermemesi ve Mâneviyatta ve Meratib-i Îmâniyede terakki eden başta Sahabeler ve bütün Ehl-i Velâyet, O'nun, her vakit, Mertebe-i Îmânından Feyz almaları ve O'nu en yüksek derecede bulmaları bilbedâhe gösterir ki, Îmânı dahi emsalsizdir.

İşte, böyle Emsalsiz bir Şeriat ve Misilsiz bir İslâmiyet ve Hârika bir Ubudiyet ve Fevkalâde bir Dua ve Cihan-pesendane bir Dâvet ve Mu'cizane bir Îmân Sahibinde, elbette hiçbir cihetle yalan olamaz ve aldatmaz diye anladı, ve Aklı dahi tasdik etti.

Dördüncüsü: Enbiyaların (Aleyhimüsselâm) İcmaı, nasılki Vücut ve Vahdaniyet-i İlâhiyyeye gayet kuvvetli bir Delildir; öyle de, bu Zâtın (A.S.M.) Doğruluğuna ve Risaletine gayet sağlam bir şهادettir. Çünkü: Enbiya

Aleyhimüsselâmin doğruluklarına ve Peygamber olmalarına medar olan ne kadar Kudsî Sıfatlar ve Mu'cizeler ve Vazifeler varsa, O Zâtta (A.S.M.) en ileride olduğu tarihçe musaddaktır. Demek Onlar, nasıl ki lisan-ı kal ile; Tevrat, İncil, Zebur ve Suhuflarında bu Zât'ın (A.S.M.) geleceğini haber verip İnsanlara beşaret vermişler ki, Kütüb-ü Mukadde-senin o beşaretli işaretinden yirmiden fazla ve pek zâhir bir kısmı, Ondokuzuncu Mektub'ta güzelce beyan ve isbat edilmiş. Öyle de, lisan-ı halleriyle yâni Nübüvvetleriyle ve Mu'cizeleriyle, kendi mesleklerinde ve vazifelerinde en ileri ve en mükemmel olan bu Zâtı tasdik edip Dâvasını imza ediyorlar ve lisan-ı kal ve İcma ile Vahdaniyete delâlet ettikleri gibi, lisan-ı hal ile ve İttifak ile de, bu Zâtın Sâdıkıyetine şهادet ediyorlar, diye anladı.

Beşincisi: Bu Zâtın Düsturlarıyla ve Terbiyesi ve Tebaiyetiyle ve arkasından gitmeleriyle; Hakka, Hakikata, Kemalâta, Keramata, Keşfi-yata, Müşahedata yetişen binlerce Evliya Vahdaniyete delâlet ettik-leri gibi; Üstadları olan bu Zâtın Sâdıkıyetine ve Risaletine İcma ve İttifakla şهادet ediyorlar. Ve Âlem-i Gaybdan verdiği haberlerin bir kısmını, Nur-u Velâyetle müşahede etmeleri ve umumunu Nur-u İmân ile, ya İlmelyakîn veya Aynelyakîn veya Hakkalyakîn suretinde İtikad ve Tasdik etmeleri; Üstadları olan bu Zâtın, Derece-i Hakkaniyet ve Sâdıkıyetini güneş gibi gösterdiğini gördü.

Altıncısı: Bu Zâtın Ümmîliğiyle beraber; getirdiği Hakaik-ı Kudsiye ve ihtira ettiği Ulûm-u Âliye ve keşfettiği Mârifet-i İlâhiyyenin Dersiyle ve Tâlimiyle, Mertebe-i İlmiyede en yüksek makama yetişen milyonlar Asfiya-i Müdakkikîn ve Sıddıkîn-i Muhakkikîn ve dâhî Hükema-i Mü'minîn, bu Zâtın Üssül-Esas Dâvası olan Vahdaniyeti kuvvetli Bürhanlarıyla bil'ittifak isbat ve tasdik ettikleri gibi; bu Muallim-i Ekber-in ve bu Üstâd-ı Âzâmın Hakkaniyetine ve Sözlerinin Hakikat olduğuna ittifak ile şهادetleri, gündüz gibi bir Hüccet-i Risâleti ve Sâdıkıyetidir. Meselâ Risale-i Nur, yüz parçasıyla, bu Zâtın Sadâkatının bir tek Bürhanıdır.

Yedincisi: Âl ve Ashab namında, ve nev-i beşerin Enbiyadan sonra Feraset ve Dirayet ve Kemalâtla en meşhuru, ve en muhterem ve en nam-darı, ve en dindar ve en keskin nazarlı Taife-i Azîmesi, kemâl-i merak ile ve gayet dikkat ve nihayet ciddiyetle bu Zâtın bütün

gizli ve aşikâr Hallerini ve Fikirlerini ve Vaziyetlerini taharri ve teftiş ve tedkik etmeleri neticesinde; bu Zâtın, dünyada en sâdık ve en yüksek ve en haklı ve hakikatlı olduğuna İttifak ile ve İcma ile sarsılmaz Tasdikleri ve kuvvetli İmânları, güneşin ziyasına delâlet eden gündüz gibi bir delildir, diye anladı.

Sekizincisi: Bu Kâinat, nasılkı kendini İcad ve İdare ve tertip eden ve Tasvir ve Takdir ve Tedbir ile; bir saray gibi, bir kitab gibi, bir sergi gibi, bir temaşağâh gibi Tasarruf eden Sâniine ve Kâtibine ve Nakkaşına delâlet eder; öyle de: Kâinatın Hilkatindeki Makasıd-ı İlâhiyyeyi bilecek ve bildirecek ve tahavvülâtındaki Rabbânî Hikmetlerini tâlim edecek ve vazifedarane harekâtındaki neticeleri Ders verecek ve mahiyetindeki kıymetini ve içindeki mevcudatın Kemalâtını ilân edecek ve o Kitab-ı Kebîrin mânalarını ifade edecek bir yüksek Dellâl, bir doğru Keşşaf, bir muhakkik Üstad, bir sâdık Muallim istediği ve iktiza ettiği ve herhalde bulunmasına delâlet ettiği cihetle; elbette bu Vazifeleri herkesten ziyade yapan bu Zâtın Hakkaniyetine, ve bu Kâinat Hâlikının en yüksek ve sâdık bir Memuru olduğuna şehadet ettiğini bildi.

Dokuzuncusu: Mâdem bu san'atlı ve hikmetli masnuatiyle kendi hünerlerini ve sanatkârlığının Kemalâtını teşhir etmek ve bu süslü, zînetli nihayetsiz mahlûkatıyla kendini tanıttırmak ve sevdirmek ve bu lezzetli ve kıymetli hesabsız Nimetleriyle kendine Teşekkür ve Hamd ettirmek ve bu şefkatli ve himayetli umumî Terbiye ve İlaş, ile hatta ağızların en ince zevklerini ve iştihaların her nev'ini tatmin edecek bir surette ihzar edilen Rabbânî İt'amlar ve Ziyafetler ile, kendi Rububiyetine karşı, minnetdârâne ve müteşekkîrâne ve perestişkârâne İbadet ettirmek ve mevsimlerin tebdili ve gece gündüzün tahvili ve ihtilâfı gibi, azametli ve haşmetli Tasarrufat ve İcraat ve dehşetli ve hikmetli Faaliyet ve Hallâkiyet ile kendi Uluhiyetini izhar ederek, o Ulûhiyetine karşı İmân ve Teslim ve İnkıyad ve İtaat ettirmek ve her vakit iyiliği ve iyileri himaye, fenalığı ve fenaları izale ve Semavî tokatlar ile zâlimleri ve yalancıları imha etmek cihetiyle, Hakkaniyet ve Adaletini göstermek isteyen perde arkasında Birisi var. Elbette ve herhalde, o gaybî Zâtın yanında en Sevgili Mahlûku ve en Doğru Abdi ve Onun mezkûr maksatlarına tam Hizmet ederek, Hilkat-ı Kâinatın Tılsımını ve Muammasını hall ve keşfeden, ve daima o Hâlikının namına hareket

eden ve O'ndan istimdat eden ve muvaffakiyet isteyen ve O'nun tarafından İmdada ve Tevfika mazhar olan ve Muhammed-i Kureyşî denilen bu Zât olacak (A.S.M.)

Hem Aklına dedi: Mâdem bu mezkûr dokuz Hakikatler bu Zâtın Sıdkına şehadet ederler; elbette bu Âdem, beni-âdemin Medar-ı Şerefi ve bu Âlemin Medar-ı İftiharıdır ve Ona, Fahr-i Âlem ve Şeref-i Beni-Âdem denilmesi pek lâyıktır ve Onun Elinde bulunan Ferman-ı Rahman olan Kur'ân-ı Mu'cizül-Beyan'ın Haşmet-i Saltanat-ı Mâneviyesinin nısf-ı arzı istilâsı ve şahsî Kemalâtı ve yüksek hasletleri gösteriyor ki; bu Âlemde en mühim Zât budur; Hâlikımız hakkında en mühim Söz, O'nundur.

İşte gel, bak: Bu hârika Zâtın yüzer zâhir ve bâhir kat'î Mu'cizelerinin Kuvvetine, ve Dinindeki binler âlî ve esaslı Hakikatlarına istinaden, bütün Dâvalarının Esası ve bütün Hayatının Gayesi, Vâcibül-Vücut'un Vücutuna ve Vahdetine ve Sıfâtına ve Esmasına delâlet ve şehadet, ve o Vâcibül-Vücutu isbat ve ilân ve i'lâm etmektir.

Demek; bu Kâinatın mânevî Güneşi ve Hâlikımızın en parlak bir Bürhanı bu Habibullah denilen Zâttır ki: O'nun Şehadetini te'yid ve tasdik ve imza eden aldanmaz ve aldatmaz üç büyük İcma' var.

Birincisi: "Eğer perde-i gayb açılrsa Yakînîm ziyadeleşmeyecek" diyen, İmam-ı Ali (Radiyallahü anhu) ve yerde iken Arş-ı Âzamı ve İsrâfil'in azamet-i heykelini temaşa eden Gavs-ı Âzam (K.S.) gibi Keskin-Nazar ve Gaybbîn Gözleri bulunan binler Aktaab ve Evliya-i Azîmeyi câmi ve Âl-i Muhammed nâmiyle Şöhretşîâr-ı Âlem olan Cemaat-ı Nuraniyenin İcma' ile tasdikleridir.

İkincisi: Bedevî bir kavim ve Ümmî bir muhitte, hayat-ı içtimaiyeden ve efkâr-ı siyasiyeden hâlî ve kitabsız ve fetret asrının karanlıklarında bulunan ve pek az bir zamanda en medenî ve mâlûmatlı ve hayat-ı içtimaiyede ve siyasiyede en ileri olan milletlere ve hükûmetlere Üstad ve Rehber ve Diplomat ve Hâkim-i Âdil olarak; şarktan garba kadar cihanpesendane idare eden ve Sahabe nâmiyle dünyada namdar olan Cemaat-ı Meşhurenin ittifakla, can ve mallarını, peder ve aşiretlerini feda ettiren bir kuvvetli İmânla tasdikleridir.

Üçüncüsü: Her asırda binlerle efradı bulunan ve her fende dâhiyane

ileri giden ve muhtelif mesleklerde çalışan ve Ümmetinde yetişen hadsiz muhakkik ve mütebahhir Ulemasının Cemaat-ı Uzmasının, Tevâfukla ve İlmelyakîn derecesinde tasdikleridir. Demek bu Zâtın Vahdaniyete şehadeti, şahsî ve cüz'î değil, belki, umumî ve küllî ve sarsılmaz ve bütün şeytanlar toplansa, karşısına hiçbir cihetle çıkamaz bir şehadettir, diye hükmetti. İşte, Asr-ı Saadet'te Aklıyla beraber seyahat eden dünya misafiri ve hayat yolcusunun o Medrese-i Nuraniyeden aldığı Derse kısa bir işaret olarak, Birinci Makamın onaltıncı mertebesinde böyle:

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْوَاجِبُ الْوُجُودِ الْوَاحِدُ الْأَحَدُ الَّذِي دَلَّ عَلَى وُجُوبِ وُجُودِهِ فِي
وَحْدَتِهِ فَخَرُّ الْعَالَمِ وَشَرَفُ نَوْعِ بَنِي آدَمَ بِعِظَمِ سُلْطَانَةِ قُرْآنِهِ وَحَشَمَةِ وَسْعَةِ
دِينِهِ وَكَثْرَةِ كَمَالَاتِهِ وَعُلُوِّيَّةِ أَخْلَاقِهِ حَتَّى يَتَصَدِّقَ أَعْدَائِهِ وَكَذَّاشْهَدَوْ
بِرَّهَنْ بِقُوَّةِ مَاتِ مُعْجَزَاتِهِ الظَّاهِرَةِ الْبَاهِرَةِ الْمُصَدِّقَةِ الْمُصَدِّقَةِ وَبِقُوَّةِ الْإِنْفِ
حَقَّاقِ دِينِهِ السَّاطِعَةِ الْقَاطِعَةِ بِإِجْمَاعِ آلِهِ ذَوِي الْأَنْوَارِ وَبِاتِّفَاقِ أَصْحَابِهِ ذَوِي
الْأَبْصَارِ وَبِتَوَافُقِ مُحَقِّقِي أُمَّتِهِ ذَوِي الْبَرَاهِينِ وَالْبَصَائِرِ النَّوَّارَةِ

denilmiştir.

Sonra, bu dünyada Hayatın Gayesi ve Hayatın Hayatı İmân olduğunu bilen bu yorulmaz ve tok olmaz yolcu, kendi Kalbine dedi ki: "Aradığımız Zâtın Sözü ve Kelâmı denilen, bu dünyada en meşhur ve en parlak ve en hâkim ve Ona teslim olmıyan herkese, her asırda meydan okuyan Kur'ân-ı Mu'cizül-Beyan namındaki Kitaba müracaat edip O ne diyor bilelim. Fakat en evvel, bu Kitab bizim Hâlikımızın Kitabı olduğunu isbat etmek lâzımdır" diye taharriye başladı.

Bu seyyah, bu zamanda bulunduğu münasebetiyle, en evvel mânevî İ'caz-ı Kur'âniyenin Lem'aları olan Risale-i Nur'a baktı ve Onun yüzotuz Risaleleri, Âyât-ı Fûrkaniye'nin Nûkteleri ve Işıkları ve esaslı Tefsirleri olduğunu gördü. Ve Risale-i Nur, bu kadar muannid ve mülhid bir asırda, her tarafa Hakaik-ı Kur'âniyeyi Mücahidane neşrettiği halde, karşısına kimse çıkamadığından isbat eder ki, Onun Üstadı ve Menbaı ve Mercii ve Güneşi olan Kur'ân, Semavîdir, beşer kelâmı değildir. Hattâ, Resâil-in-Nur'un yüzer hüccetlerinden birtek Hüccet-i Kur'âniyesi olan Yirmi-beşinci Söz ile Ondokuzuncu Mektub'un âhiri, Kur'ân'ın kırk vecihle Mu'cize olduğunu öyle isbat etmiş ki; kim görmüş ise, değil tenkid ve itiraz etmek, belki isbatlarına hayran olmuş; takdir ederek çok sena etmiş. Kur'ân'ın Vech-i İ'cazını ve Hak Kelâmullah olduğunu isbat etmek cihetini Risalet-in Nur'a havale ederek; yalnız, bir kısa işaretle, büyüklüğünü gösteren birkaç Noktaya dikkat etti.

Birinci Nokta: Nasılki Kur'ân, bütün Mu'cizatiyle ve Hakkaniyetine Delil olan bütün Hakaikiyle, Muhammed Aleyhissalâtü Vesselâm'ın bir Mu'cizesidir; öyle de, Muhammed Aleyhissalâtü Vesselâm da, bütün Mu'cizatiyle ve Delâil-i Nübüvvetiyle ve Kemalât-ı İlmiyesiyle, Kur'an'ın bir Mu'cizesidir ve Kur'ân, Kelâmullah olduğuna bir Hüccet-i Kâtıasıdır.

İkinci Nokta: Kur'ân, bu dünyada, öyle Nuranî ve Saadetli ve Hakikatli bir surette bir tebdil-i hayat-ı içtimaiye ile beraber, İnsanların; hem nefislerinde, hem Kalblerinde, hem Ruhlarında, hem Akıllarında, hem hayat-ı şahsiyelerinde, hem hayat-ı içtimaiyelerinde, hem hayat-ı siyasiyelerinde öyle bir inkılâb yapmış ve idame etmiş ve idare etmiş ki; ondört asır müddetinde, her dakikada, altıbin altıyüz altmışaltı Âyetleri, Kemal-i İhtiramla, hiç olmazsa, yüz milyondan ziyade İnsanların dilleriyle okunuyor. Ve İnsanları Terbiye ve nefislerini Tezkiye ve Kalblerini Tasfiye ediyor. Ruhlara İnkişaf ve Terakki ve Akıllara İstikamet ve Nur ve Hayata Hayat ve Saadet veriyor; elbette böyle bir Kitabın misli yoktur, Hârikadır, Fevkalâdedir, Mu'cizedir.

Üçüncü Nokta: Kur'ân, o asırdan tâ şimdiye kadar öyle bir Belâgat göstermiş ki; Kâbe'nin duvarında altın ile yazılan en meşhur ediblerin "Muallâkat-ı Seb'a" nâmıyla şöhretşiar kasidelerini o dereceye

indirdi ki, Lebid'in kızı, babasının kasidesini Kâbe'den indirirken demiş: "Âyâta karşı bunun kıymeti kalmadı."

Hem bedevî bir edib **فَاصْدَعْ بِمَا تُؤْمَرُ** Âyetini işittiği vakit secdeye kapanmış. Ona demişler: "Sen Müslüman mı oldun?" O demiş: "Hayır, ben bu Âyetin Belâgatına secde ettim."

Hem İlm-i Belâgatın dâhîlerinden Abdülkahir-i Cürcanî ve Sekkâkî ve Zemahşerî gibi binlerle dâhî İmamlar ve mütefennin edibler İcma' ve İttifakla karar vermişler ki: Kur'an'ın Belâgatı, tâkat-ı beşerin fevkindedir, yetişilmez.

Hem o zamandanberi, mütemadiyen meydan-ı muarazaya dâvet edip mağrur ve enaniyetli ediblerin ve belîğlerin damarlarına dokundurup, gururlarını kıracak bir tarzda der: "Ya birtek Surenin mislini getiriniz.. veyahut, dünyada ve Âhirette helâket ve zilleti kabul ediniz..." diye ilân ettiği halde; o asrın muannid belîğleri, birtek Surenin mislini getirmekle kısa bir yol olan muarazayı bırakıp, uzun olan can ve mallarını tehlikeye atan muharebe yolunu ihtiyar etmeleri isbat eder ki; o kısa yolda gitmek mümkün değildir.

Hem Kur'an'ın dostları, Kur'an'a benzemek ve taklit etmek şevkiyle ve düşmanları dahi, Kur'an'a mukabele ve tenkid etmek şevkiyle o vakitten beri yazdıkları ve yazılan ve telâhuk-u efkâr ile terakki eden milyonlarla arabî kitaplar ortada geziyor; hiçbirisinin O'na yetişemediğini, hattâ en âdi adam dahi dinlese elbette diyecek: "Bu Kur'an, bunlara benzemez.. ve onların mertebesinde değil." Ya onların altında veya ummunun fevkinde olacak. Umumunun altında olduğunu dünyada hiçbir fert, hiçbir kâfir, hattâ hiçbir ahmak diyemez... Demek, Mertebe-i Belâ-

ğatı,umumun fevkindedir.Hattâ bir adam **سَبِّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ**

Âyetini okudu. Dedi ki: "Bu Âyetin hârika telâkki edilen Belâgatını göremiyorum." O'na denildi: "Sen dahi bu seyyah gibi o zamana git, orada dinle." O da, kendini Kur'an'dan evvel orada tahayyül ederken gördü ki: Mevcudat-ı Âlem; perişan, karanlık, câmid ve şuursuz ve vazifesiz olarak; hâlî, hadsiz hudutsuz bir fezada; kararsız, fâni bir dünyada

bulunuyorlar. Birden Kur'ân'ın Lisanından bu Âyeti dinlerken gördü; bu Âyet, Kâinat üstünde dünyanın yüzünde öyle bir perde açtı ve ışıklandırdı ki; bu Ezelf Nutuk ve bu Sermedî Ferman, asırlar sıralarında dizilen zîşuurlara Ders verip gösteriyor ki; bu Kâinat, bir Câmi-i Kebir hükmünde, başta Semavat ve Arz olarak umum mahlûkatı, hayatdarâne Zikir ve Tesbihde, ve Vazife başında cûş u huruşla mes'udane ve memnune bir vaziyette bulunduruyor, diye müşahede etti. Ve bu Âyetin Derece-i Belâgatını zevk ederek, sair Âyetleri buna kıyasla, Kur'ân'ın Zemzeme-i Belâgatı arzın nısfını ve nev'-i beşerin humsunu istilâ ederek, Haşmet-i Saltanatı Kemal-i İhtiramla ondört asır bilâfasıla idame ettiğinin binler Hikmetlerinden bir Hikmetini anladı.

Dördüncü Nokta: Kur'ân, öyle hakikatlı bir halâvet göstermiş ki; en tatlı bir şeyden dahi usandıran çok tekrar, Kur'ân'ı tilâvet edenler için değil usandırmak, belki Kalbi çürümemiş ve zevki bozulmamış adamlara tekrar-ı tilâveti halâvetini ziyadeleştirdiği eski zamandan beri herkesçe müsellemler olup, darb-ı mesel hükmüne geçmiş. Hem öyle bir tazelik ve gençlik ve şebabet ve garabet göstermiş ki, ondört asır yaşadığı ve herkesin eline kolayca girdiği halde, şimdi Nâzil olmuş gibi tazeliğini muhafaza ediyor. Her asır, kendine hitab ediyor gibi bir gençlikte görmüş; her Taife-i İlmiye, O'ndan her vakit istifade etmek için kesretle ve mebzuliyetle yanlarında bulundurdıkları ve üslûb-u ifadesine ittiba' ve iktida ettikleri halde O, üslûbundaki ve tarz-ı beyanındaki garabetini aynen muhafaza ediyor.

Beşincisi: Kur'ân'ın bir cenahı mâzide, bir cenahı müstakbelde; kökü ve bir kanadı, eski Peygamberlerin ittifaklı Hakikatleri olduğu ve bu, Onları Tasdik ve Te'yid ettiği ve Onlar dahi Tevafukun lisan-ı hâliyle bunu tasdik ettikleri gibi.. öyle de, Evliya ve Asfiya gibi O'ndan Hayat alan semereleri ve hayatdar tekemmülleriyle Şecere-i Mübarekelerinin Hayatdar, Feyizdar ve Hakikatmedar olduğuna delâlet eden ve ikinci kanadının himayesi altında yetişen ve yaşayan Velâyetin bütün Hak Tarikatları ve İslâmiyetin bütün Hakikatlı İlimleri, Kur'ân'ın Ayn-ı Hak ve Mecma-i Hakaik ve Camiiyette misilsiz bir Hârika olduğuna şehadet eder.

Altıncısı: Kur'ân'ın altı ciheti nuranîdir; Sıdk ve Hakkaniyetini gösterir. Evet; altında Hüccet ve Bürhan direkleri, üstünde Sikke-i

İ'caz Lem'aları, önünde ve hedefinde Saadet-i Dareyn hediyeleri, arkasında nokta-i istinadı Vahy-i Semavî Hakikatları, sağında hadsiz Ukul-ü Müstakîmenin delillerle tasdikleri, solunda Selim Kalblerin ve Temiz Vicdanların ciddî itmi'nanları ve samimî İncizapları ve Teslimleri, Kur'ân'ın fevkalâde hârika metin ve hücum edilmez bir Kal'a-i Semaviye-i Arziye olduğunu isbat ettikleri gibi.. altı makamdan dahi O'nun Ayn-ı Hak ve Sâdık olduğuna ve beşerin kelâmı olmadığına, hem yanlış olmadığına imza eden başta, bu Kâinatta daima güzelliği izhar, iyiliği ve doğruluğu himaye ve sahtekârları ve müfterileri imha ve izale etmek âdetini bir düstur-u faaliyet ittihaz eden bu Kâinatın Mutasarrıfı; o Kur'ân'a, Âlemde en makbul, en yüksek, en hâkimane bir Makam-ı Hürmet ve bir Mertebe-i Muvaffakiyet vermesiyle O'nu Tasdik ve İmza ettiği gibi İslâmiyetin Menbaı ve Kur'ân'ın Tercümanı olan Zâtın (Aleyhissalâtü Vesselâm) herkesten ziyade O'na îtikad ve ihtiramı ve Nüzulü zamanında uyku gibi bir vaziyet-i nâimane bulunması ve sair kelâmları O'na yetişememesi ve bir derece benzememesi ve Ümmiyetiyle beraber gitmiş ve gelecek hakikî hâdisat-ı kevniyeyi, gaybiyane, Kur'ân ile tereddütsüz ve itmi'nan ile beyan etmesi ve çok dikkatli gözlerin altında, hiçbir hile, hiçbir yanlış vaziyeti görülmeyen O Tercümanın, bütün kuvvetiyle, Kur'ân'ın herbir Hükümüne İmân edip tasdik etmesi ve hiçbir şey Onu sarsmaması; Kur'ân Semavî, Hakkaniyetli ve kendi Hâlik-ı Rahîminin mübarek Kelâmı olduğunu imza ediyor.

Hem nev'-i İnsanın humsu, belki kısm-ı âzamı, göz önündeki o Kur'ana müncezibane ve dindarane irtibatı ve Hakikatperestane ve müştakane kulak vermesi ve çok emarelerin ve vâkıaların ve keşfiyatın şehadetiyle, cin ve Melek ve Ruhanîlerin dahi Tilâveti vaktinde pervane gibi hakperestâne etrafında toplanması, Kur'ân'ın Kâinatça makbuliyetine ve en yüksek bir Makamda bulunduğuna bir imzadır.

Hem nev'-i beşerin umum tabakaları, en gabi ve âmiden tut tâ en zeki ve Âlime kadar herbirisi Kur'ân'ın Dersinden tam hisse almaları ve en derin Hakikatları fehmetmeleri ve yüzlerle fen ve Ulûm-u İslâmiyenin ve bilhassa Şeriat-ı Kübra'nın büyük Müctehidleri ve Usûlüddin ve İlmi Kelâmın dâhî Muhakkikleri gibi her taife, kendi İlimlerine aid bütün hâcâtını ve cevaplarını Kur'ân'dan istihraç etmeleri, Kur'ân Menba-ı Hak ve Mâden-i Hakikat olduğuna bir imzadır.

Hem edebiyatça en ileri bulunan Arap edipleri; İslâmiyete girmiyenler şimdiye kadar muarazaya pek çok muhtaç oldukları halde, Kur'ân'ın İ'cazından yedi büyük veçhi varken, yalnız birtek veçhi olan Belâğatının, tek bir Surenin mislini getirmekten istinkâfları ve şimdiye kadar gelen ve muaraza ile şöhet kazanmak isteyen meşhur belîğlerin ve dâhî Âlimlerin, O'nun hiçbir Veçh-i İ'cazına karşı çıkamamaları ve âcizane sükût etmeleri, Kur'ân, Mu'cize ve tâkat-ı beşerin fevkinde olduğuna bir imzadır.

Evet, bir Kelâm; "Kimden gelmiş ve kime gelmiş ve ne için" denilmesiyle Kıymeti ve Ulviyeti ve Belâgatı tezahür etmesi noktasından, Kur'ân'ın misli olamaz ve O'na yetişilemez. Çünkü Kur'ân bütün Âlemlerin Rabbi ve Hâlikının Hitâbı ve Konuşması ve hiçbir cihette taklidi ve tasannuu ihsas edecek bir emare bulunmıyan bir Mükâlemesi ve bütün İnsanların, belki bütün mahlûkatın namına Meb'us ve nev'-i beşerin en meşhur ve namdar Muhatabı bulunan ve O Muhatabın Kuvvet ve Vüs'at-ı İmanı koca İslâmiyeti tereşşuh edip Sahibini "Kab-ı Kavseyn" Makamına çıkararak Muhatab-ı Samedaniye mazhariyetiyle nüzûl eden ve Saadet-i Dareyne dair ve Hilkat-ı Kâinatın neticelerine ve ondaki Rabbanî Maksatlara aid mesâili ve O Muhatabın bütün Hakaik-ı İslâmiyeyi taşıyan en yüksek ve en geniş olan İmânını beyan ve izah eden ve koca Kâinatın bir harita, bir saat, bir hane gibi her tarafını gösterip, çevirip onları yapan san'atkârı tavrıyla ifade ve tâlim eden Kur'ân-ı Mu'cizül-Beyan'ın elbette mislini getirmek mümkün değildir ve Derece-i İ'cazına yetişilmez.

Hem Kur'ân'ı tefsir eden ve bir kısmı, otuz - kırk hattâ yetmiş cilt olarak birer Tefsir yazan yüksek zekâlî müdakkik binlerle mütefennin Ulemanın senetleri ve delilleriyle beyan ettikleri Kur'ân'daki hadsiz meziyetleri ve Nükteleri ve Hâsiyetleri ve Sırları ve âlî Mânaları ve Umur-u Gaybiyenin her nev'inden kesretli gaybî İhbarları izhar ve isbat etmeleri ve bilhassa Risale-i Nur'un yüzotuz Kitabının herbiri, Kur'ân'ın bir Meziyetini, bir Nüktesini kat'î Bürhanlarla isbat etmesi ve bilhassa "Mu'cizat-ı Kur'âniye Risalesi" ve şimendifer ve tayyare gibi medeniyetin hârikalarından çok şeyleri Kur'ân'dan istihraç eden "Yirminci Sözün İkinci Makamı" ve Risale-i Nur'a ve elektriğe işaret eden Âyetlerin işârâtını bildiren İşârât-ı Kur'âniye namında "Birinci Şuâ" ve Huruf-u Kur'âniye ne

kadar muntazam, esrarlı ve mânalı olduğunu gösteren "Rumuzat-ı Semâniye" nâmındaki sekiz küçük Risaleler ve Sûre-i Fethin âhirkî Âyeti, beş vecihle İhbâr-ı Gaybî cihetinde Mu'cizeliğini isbat eden küçük bir Risale gibi Risale-i Nur'un herbir cüz'ü; Kur'ân'ın bir Hakikatını, bir Nurunu izhar etmesi, Kur'ân'ın misli olmadığına ve Mu'cize ve Hârîka olduğuna ve bu Âlem-i Şehadette Âlem-i Gaybın Lisânı ve bir Allâmül-Guyûb'un Kelâmı bulunduğu bir imzadır.

İşte; altı noktada ve altı cihette ve altı makamda işaret edilen Kur'ân'ın mezkûr meziyetleri ve hâsiyetleri içindir ki, haşmetli Hâkimiyyet-i Nuraniyesi ve azametli Saltanat-ı Kudsiyesi asırların yüzlerini ışıktandırarak, zemin yüzünü dahi bin üçyüz sene tenvir ederek Kemal-i İhtiramla devam etmesi, hem o hâsiyetleri içindir ki, Kur'ân'ın herbir Harfi, hiç olmazsa on Sevabı ve on Hasenesi olması ve on Meyve-i Bâkî vermesi, hattâ bir kısım Âyâtın ve Sûrelerin herbir Harfi, yüz ve bin ve daha ziyade meyve vermesi ve mübarek vakitlerde her Harfin Nuru ve Sevabı ve Kıymeti, ondan yüzlere çıkması gibi kudsî İmtiyazları kazanmış diye dünya seyyahı anladı ve Kalbine dedi: İşte böyle her cihetle mu'cizatlı bu Kur'ân; Surelerinin İcmaıyla ve Âyâtının İttifakıyla ve Envârının Tevafukıyla ve Semerat ve Âsârının Tetabukıyla, birtek Vâcibül-Vücut'un Vücutuna ve Vahdetine ve Sıfât ve Esmâsına, delillerle isbat suretinde öyle şahadet etmiş ki, bütün Ehl-i İmânın hadsiz şahadetleri, O'nun şahadetinden tereşşuh etmişler.

İşte; bu yolcunun, Kur'ân'dan aldığı Ders-i Tevhid ve İmâna kısa bir işaret olarak, Birinci Makamın onyedinci mertebesinde böyle:

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْوَاجِبُ الْوُجُودِ الْوَاحِدُ الْأَحَدُ الَّذِي دَلَّ عَلَى وَجُوبِ
وُجُودِهِ فِي وَحْدَتِهِ الْقُرْآنُ الْمُعْجِزُ الْبَيَانُ الْمَقْبُولُ الْمَرْغُوبُ لَا جَنَاسَ
الْمَلِكِ وَالْإِنْسِ وَالْخَانَ الْمَقْرُوءُ كُلُّ آيَاتِهِ فِي كُلِّ دَقِيقَةٍ بِكَمَالِ الْإِحْتِرَامِ
بِالسَّنَةِ مَاتَ مِلْيُونٍ مِنْ تَوَعُّدِ الْإِنْسَانِ الدَّائِمِ سُلْطَنَتُهُ الْقُدْسِيَّةُ عَلَى أَقْطَارِ
الْأَرْضِ وَالْأَكْوَانِ وَعَلَى وَجْهِهِ الْأَعْصَارِ وَالزَّمَانِ وَالْجَارِي حَاكِمِيَّتُهُ
الْمَعْنَوِيَّةُ النُّورَانِيَّةُ عَلَى

نُصِفِ الْأَرْضَ وَخُمُسِ الْبَشَرِ فِي أَرْبَعَةِ عَشَرَ عَصْرًا بِكَمَالِ الْإِحْتِشَامِ وَ
 كَذَا شَهِدَ وَبَرَّ هَنْ بِاجْتِمَاعِ سُورِهِ الْقُدْسِيَّةِ السَّمَاءِيَّةِ وَبِاتِّفَاقِ آيَاتِهِ
 التَّوْرَانِيَّةِ الْإِلَهِيَّةِ وَبِتَوَافُقِ أَسْرَارِهِ وَأَنْوَارِهِ وَبِتَطَابُقِ حَقَائِقِهِ وَثَمَرَاتِهِ وَ
 أَثَارِهِ بِالْمُشَاهَدَةِ وَالْعَيَانِ

denilmiştir.

Sonra, bir fakir İnsana değil fânî ve muvakkat bir tarlayı, bir haneyi, belki koca Kâinatı ve dünya kadar bir Mülk-ü Bâkîyi kazandıran ve bir fânî adama, Ebedî bir Hayatın levâzımatını bulduran ve ecelin darağacını bekleyen bir bîçareyi idam-ı ebedîden kurtaran ve Saadet-i Sermediyenin Hazinesini açan en kıymetdar Sermaye-i İnsaniyenin İmân olduğunu bilen mezkûr misafir ve hayat yolcusu, kendi nefesine dedi ki: "Haydi ileri!" İmânın hadsiz mertebelerinden bir mertebe daha kazanmak için Kâinatın hey'et-i mecmuasına müracaat edip, O da ne diyor, dinlemeliyiz; erkânından ve eczasından aldığımız Dersleri tekmil ve tenvir etmeliyiz. diye, Kur'ân'dan aldığı geniş ve ihatalı bir dürbün ile baktı, gördü: Bu Kâinat, o kadar mânidar ve muntazamdır ki; mücessem bir Kitab-ı Sübhânî ve cismanî bir Kur'ân-ı Rabbanî ve müzeyyen bir Saray-ı Samedanî ve muntazam bir Şehr-i Rahmanî suretinde görünüyor. O Kitabın bütün Sureleri, Âyetleri ve Kelimatları; hattâ, Harfleri ve Babları ve Fasılları ve Sayfaları ve Satırları umumunda, her vakit mânidarane mahv u isbatları ve hakîmane tağyir ve tahvilleri icma' ile, bir Alîm-i Külli Şey'in ve bir Kadîr-i Külli Şey'in ve bir Musannıfın, herşeyde herşey'i gören ve herşey'in herşey'i ile münasebetini bilen, riayet eden bir Nakkaş-ı Zülcelâl'in ve bir Kâtib-i Zülkema'l'in Vücudunu ve Mevcudiyetini bilbedahe ifade ettikleri gibi; bütün erkân ve envaiyle ve ecza ve cüz'iyatıyla ve sekeneleri ve müştemilâtıyla ve vâridat ve mesârifatiyle ve onlarda maslahatkârane tebdilleriyle ve hikmetperverane tecditleriyle, bil'ittifak, hadsiz bir Kudret ve nihayetsiz bir Hikmetle iş gören Âlî bir Ustanın ve misilsiz bir Sâniin Mevcudiyetini ve Vahdetini bildiriyorlar. Ve Kâinatın

azametina münasib iki büyük ve geniş Hakikatın şهادetleri, Kâinatın bu büyük şهادetini isbat ediyorlar.

Birinci Hakikat: Usulüddin ve İlm-i Kelâmın dâhî Ulemasının ve Hükema-i İslâmiyenin gördükleri ve hadsiz Bürhanlarla isbat ettikleri hudus ve imkân Hakikatlarıdır. Onlar demişler ki: "Mâdem, Âlemde ve herşeyde tegayyür ve tebeddül var, elbette fânidir, hâdistir, kadim olamaz. Mâdem hâdistir, elbette onu ihdas eden bir Sâni var. Ve mâdem herşey'in zâtında Vücudu ve ademi, bir sebep bulunmazsa müsavidir, elbette Vâcib ve Ezeli olamaz... Ve mâdem muhal ve bâtıl olan devir ve teselsül ile birbirini îcad etmek mümkün olmadığı kat'î Bürhanlarla isbat edilmiş, elbette öyle bir Vâcibül-Vücud'un mevcudiyeti lâzımdır ki: Nazîri mümteni', misli muhal ve bütün maadası mümkün ve mâsıvası mahlûku olacak." Evet hudus Hakikatı Kâinatı istilâ etmiş, çoğunu göz görüyor; diğer kısmını Akıl görüyor. Çünkü: Gözümüzün önünde her sene güz mevsiminde öyle bir Âlem vefat eder ki; herbirisinin hadsiz efradı bulunan ve herbiri zîhayat bir Kâinat hükmünde olan yüzbin nevi nebatat ve küçücük hayvanat, o Âlem ile beraber vefat ederler. Fakat o kadar İntizam ile bir vefattır ki; Haşır ve neşirlerine medar olan ve Rahmet ve Hikmetin Mu'cizeleri, Kudret ve İlmin Hârikaları bulunan çekirdekleri ve tohumları ve yumurtacıkları baharda yerlerinde bırakıp, defter-i a'mallerini ve gördükleri vazifelerin programlarını onların ellerine vererek, Hafîz-i Zülcelâl'in Himayesi altında, Hikmetine emanet eder; sonra vefat ederler. Ve bahar mevsiminde, Haşr-ı Âzamın yüzbin misali ve nümune ve delilleri hükmünde olarak o vefat eden ağaçlar ve kökler ve bir kısım hayvancıklar, aynen İhya ve diriliyorlar. Ve bir kısmının dahi, kendi yerlerinde emsalleri ve aynen onlara benzeyenleri İcad ve İhya olunuyor. Ve geçen baharın mevcudatı, işledikleri amellerin ve vazifelerin sahifelerini ilânat gibi neşredip **وَإِذَا الصُّحُفُ نُشِرَتْ** Âyetinin bir misalini gösteriyorlar.

Hem; hey'et-i mecmua cihetinde, her günde ve baharda büyük bir Âlem vefat eder ve taze bir Âlem Vücuda gelir. Ve o vefat ve hudus, o kadar muntazam cereyan ediyor ve o vefat ve hudusta, gayet İntizam ve Mizanla o kadar nevilerin vefiyatları ve hudusları

oluyor ki; güya dünya öyle bir misafirhanedir ki, zîhayat Kâinatlar ona misafir olurlar ve seyyal Âlemler ve seyyar dünyalar ona gelirler, vazifelerini görürler, giderler. İşte; bu dünyada böyle hayatdar dünyaları ve vazifedar Kâinatları Kemal-i İlim ve Hikmet ve Mizanla, ve Muvazene ve İntizam ve Nizamla İhdas ve İcad edip Rabbanî Maksudlarda ve İlâhî Gayelerde ve Rahmânî Hizmetlerde Kadîrane İstimâl ve Rahîmane İstihdam eden bir Zât-ı Zülcelâl'in Vücub-u Vücudu ve hadsiz Kudreti ve nihayetsiz Hikmeti, bilbedahe, güneş gibi Akıllara görünüyor. Hudus mesâilini Risale-i Nur'a ve Muhakkikîn-i Kelâmiyenin Kitaplarına havale ile o bahsi kapıyoruz...

Amma imkân ciheti ise; o da Kâinatı istilâ ve ihata etmiş. Çünkü: Görüyoruz ki, herşey küllî ve cüz'î bulunsun, büyük ve küçük olsun Arştan ferşe, zerrattan seyyârâta kadar her mevcud, mahsus bir zât ve muayyen bir suret ve mümtaz bir şahsiyet ve has sıfatlar ve hikmetli keyfiyetler ve maslahatlı cihazlar ile dünyaya gönderiliyor. Halbuki; o mahsus zâta ve o mahiyete, hadsiz imkânât içinde o hususiyeti vermek; hem, suretler adedince imkânlar ve ihtimaller içinde o nakışlı ve fârikalı ve münasib o muayyen sureti giydirmek; hem hemcinsinden olan eşhasın mikdarınca imkânlar içinde çalkalanan o mevcuda, o lâıyk şahsiyeti imtiyazla tahsis etmek; hem, sıfatların nevileri ve mertebeleri sayısınca imkânlar ve ihtimaller içinde şekilsiz ve mütereddit bulunan o masnua o hâs ve muvafık maslahatlı sıfatları yerleştirmek, hem hadsiz yollar ve tarzlarda bulunması mümkün olması noktasında hadsiz imkânât ve ihtimalât içinde mütehayyir, sergerdan, hedefsiz o mahlûka, o hikmetli keyfiyetleri ve inâyetli cihazları takmak ve teşhiz etmek, elbette küllî ve cüz'î bütün mümkünat adedince ve her mümkünün mezkûr mâhiyet ve hüviyet, hey'et ve sûret, sıfat ve vaziyetinin imkânâtı adedince, tahsis edici, tercih edici, tâyin edici, ihdas edici bir Vâcibül-Vücud'un Vücub-u Vücuduna ve hadsiz Kudretine ve nihayetsiz Hikmetine ve hiçbirşey ve hiçbir şe'n, O'ndan gizlenmediğine ve hiçbirşey O'na ağır gelmediğine ve en büyük bir şey, en küçük bir şey gibi O'na kolay geldiğine ve bir baharı bir ağaç kadar ve bir ağacı bir çekirdek kadar suhuletle İcad edebildiğine işaretler ve delâletler ve şهادetler, imkân Hakikatinden çıkıp Kâinatın bu büyük şهادetinin bir kanadını teşkil ederler. Kâinatın şهادetini, her iki kanadı ve iki Hakikatiyle Risale-i Nur Eczaları ve bilhassa Yirmiikinci ve Otuzikinci

Sözler ve Yirminci ve Otuzüçüncü Mektublar tamamıyla isbat ve izah ettiklerinden Onlara havale ederek bu pek uzun kıssayı kısa kestik.

Kâinatın hey'et-i mecmuasından gelen büyük ve küllî şهادetin ikinci kanadını isbat eden:

İkinci Hakikat: Bu mütemadiyen çalkalanan inkılâblar ve tahavvülâtlar içinde Vücudunu ve Hizmetini ve zîhayat ise, Hayatını muhafazaya ve vazifesini yerine getirmeğe çalışan mahlûkatta, kuvvetlerinin bütün bütün haricinde bir Teavün Hakikatı görünüyor. Meselâ: Unsurları, zîhayatın imdadına.. hususan bulutları, nebatatın mededine.. ve nebatatı dahi hayvanatın yardımına.. ve hayvanat ise, İnsanların muavenetine.. ve memelerin Kevser gibi sütleri, yavruların beslenmelerine.. ve zîhayatların iktidarlara haricindeki pek çok hacetleri ve erzakları, umulmadık yerlerden onların ellerine verilmesi, hattâ zerrat-ı taamiye dahi hüceyrât-ı bedeniyenin tâmirine koşmaları gibi, Teshîr-i Rabbanî ile ve İstihdam-ı Rahmanî ile, Hakikat-ı Teavünün pek çok misalleri doğrudan doğruya, bütün Kâinatı bir saray gibi idare eden bir Rabbül-Âlemînin umumî ve rahîmane Rububiyetini gösteriyorlar.

Evet; câmid ve şuursuz ve şefkatsiz olan ve birbirine şefkatkârâne, şuurdarane vaziyet gösteren muavenetçiler, elbette gayet Rahîm ve Hakîm bir Rabb-i Zülcelâl'in Kuvvetiyle, Rahmetiyle, Emriyle yardıma koşturuluyorlar.

İşte Kâinatta câri olan Teâvün-ü Umumî, seyyarattan tâ zîhayatın âza ve cihazat ve zerrat-ı bedeniyesine kadar Kemal-i İntizamla cereyan eden Muvazene-i Âme ve Muhafaza-i Şâmîle ve Semavatın yaldızlı yüzünden ve zeminin zînetli yüzünden tâ çiçeklerin süslü yüzlerine kadar kalem gezdiren tezyin ve kehkeşandan ve manzume-i şemsiyeden tâ mısır ve nar gibi meyvalara kadar hükmeden Tanzim.. ve güneş ve kamerden ve unsurlardan ve bulutlardan tâ bal arılarına kadar memuriyet veren Tavzif gibi pek büyük Hakikatların büyüklükleri nisbetindeki şهادetleri, Kâinatın Şهادetinin ikinci kanadını isbat ve teşkil ederler. Madem Risale-i Nur bu büyük şهادeti isbat ve izah etmiş, biz burada bu kısacık işaretle iktifa ederiz. İşte dünya seyyahının Kâinattan aldığı Ders-i İmanîye kısa bir işaret olarak Birinci Makamın onsekizinci mertebesinde böyle:

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْوَاجِبُ الْوُجُودِ الْمُتَمَتِّعُ نَظِيرُهُ الْمُمْكِنُ
كُلُّ مَا سِوَاهُ الْوَاحِدُ الْأَحَدُ الَّذِي دَلَّ عَلَى وُجُوبِ وُجُودِهِ فِي وَحْدَتِهِ هَذِهِ
الْكَايِنَاتُ الْكِتَابُ الْكَبِيرُ الْمُجَسَّمُ وَالْقُرْآنُ الْجِسْمَانِيُّ الْمُعْظَمُ وَالْ
الْقَصْرُ الْمُرَيَّنُ الْمُنْتَظَمُ وَالْبَلَدُ الْمُحْتَشَمُ الْمُنْتَظَمُ بِاجْمَاعِ سُورِهِ وَآيَاتِهِ وَ
كَلِمَاتِهِ وَحُرُوفِهِ وَأَبْوَابِهِ وَفُصُولِهِ وَصُحُفِهِ وَسُطُورِهِ وَاتِّفَاقِ أَرْكَانِهِ
وَأَنْوَاعِهِ وَأَجْزَائِهِ وَجُزْئِيَّاتِهِ وَسَكَنَتِهِ وَمُشْتَمَلَاتِهِ وَارِدَاتِهِ وَمَصَارِفِهِ
بِشَهَادَةِ عَظَمَةِ احْطَاةِ حَقِيقَةِ الْحُدُوثِ وَالتَّغْيِيرِ وَالْإِمْكَانِ بِاجْمَاعِ جَمِيعِ
عُلَمَاءِ عِلْمِ الْكَلَامِ وَبِشَهَادَةِ حَقِيقَةِ تَبْدِيلِ صُورَتِهِ وَمُشْتَمَلَاتِهِ بِالْحِكْمَةِ
وَالْإِنْتِظَامِ وَتَجْدِيدِ حُرُوفِهِ وَكَلِمَاتِهِ بِالنِّظَامِ وَالْمِيزَانِ وَبِشَهَادَةِ عَظَمَةِ
احْطَاةِ حَقِيقَةِ التَّعَاوُنِ وَالتَّجَاوُبِ وَالتَّسَانُدِ وَالتَّدَاخُلِ وَالْمُوَازَنَةِ
وَالْمُحَافَظَةِ فِي مَوْجُودَاتِهِ بِالْمُشَاهَدَةِ وَالْعَيَانِ

denilmiştir.

Sonra, dünyaya gelen ve dünyanın yaratanını arayan ve onsekiz adet mertebelerden çıkan ve Arş-ı Hakikate yetişen bir Mi'rac-ı İmanî ile gâibane Mârifetten Hâzırane ve Muhatabâne bir makama terakki eden meraklı ve müştak yolcu adam kendi Ruhuna dedi ki: Fatiha-i Şerifede,

başından tâ **إِيَّاكَ** Kelimesine kadar gâibane Medh ü Sena ile bir Huzur

gelip **إِيَّاكَ** Hitabına çıkılması gibi,

biz dahi doğrudan doğruya gâibane aramayı bırakıp, aradığımızı aradığımızdan sormalıyız; herşey'i gösteren güneşi, güneşten sormak gerektir. Evet, herşey'i gösteren, kendini herşeyden ziyade gösterir. Öyle ise, şemsin şuaatı ile onu görmek ve tanımak gibi, Hâlikımızın Esmâ-i Hüsnâsiyle ve Sıfât-ı Kudsiyesiyle O'nu, kabiliyetimizin nisbetinde tanımaya çalışabiliriz.

Bu maksadın hadsiz yollarından iki yolu ve o iki yolun hadsiz mertebelerinden iki mertebeyi ve o iki mertebenin pek çok Hakikatlarından ve pek çok uzun tafsilâtından yalnız iki Hakikatı icmâl ve ihtisar ile bu Risalede beyan edeceğiz.

Birinci Hakikat: Bilmüşahede gözümüzle görünen ve muhit ve daimî ve muntazam ve dehşetli ve semavî ve arzî olan bütün mevcudatı çeviren ve Tebdil ve Tecdid eden ve Kâinatı kaplıyan Faaliyet-i Müstevliye Hakikatı görünmesi ve o her cihetle hikmetmedar Faaliyet Hakikatinin içinde Tezahür-ü Rububiyet Hakikatinin bilbedâhe hissedilmesi ve o her cihetle Rahmet-feşan Tezahür-ü Rububiyet Hakikatinin içinde Tebarüz-ü Ulûhiyet Hakikatı bizzarure bilinmiş olmasıdır.

İşte, bu hâkimane ve hakîmane Faaliyet-i Daimeden ve perdesinin arkasında bir Fâil-i Kadîr ve Alîmin Ef'âlî görünür gibi hissedilir. Ve bu mürebbiyâne ve müdebbirâne Ef'al-i Rabbâniyeden ve perdesinin arkasından herşeyde Cilveleri bulunan Esmâ-i İlâhiye hissedilir derecesinde bedahetle bilinir. Ve bu Celâldârâne ve Cemalperverâne cilvelenen Esmâ-i Hüsnâdan ve perdesinin arkasında Sıfât-ı Seb'a-i Kudsiyenin İlmelyakîn, belki Aynelyakîn, belki Hakkalyakîn derecesinde Vücutları ve Tahakkukları anlaşılır. Ve bu yedi kudsî Sıfâtın dahi bütün masnuatın şهادetiyle; hem hayatdarâne, hem kadîrâne, hem alîmane, hem semîâne, hem basîrâne, hem mürîdâne, hem mütekellimâne nihayetsiz bir surette Tecellileri ile bilbedâhe ve bizzarure ve biilmelyakîn bir Mevsuf-u Vâcibül-Vücut'un ve bir Müsemma-i Vâhid-i Ehadin ve bir Fâil-i Ferd-i Samed'in Mevcudiyeti güneşten daha zâhir, daha parlak bir tarzda, Kalbdeki İman gözüne görünür gibi kat'î bilinir. Çünkü: Güzel ve mânidar bir kitab ve muntazam bir hâne, bedahetle, yazmak ve yapmak fiillerini ve güzel yazmak ve intizamlı yapmak fiilleri dahi, bedahetle, yazıcı ve dülger namlarını; yazıcı ve dülger ünvanları ise, bedahetle, Kitabet ve dülgerlik

san'atlarını ve sıfatlarını ve bu san'at ve sıfatlar, bedahetle, herhalde bir zâtı istilzam eder ki, mevsuf ve sâni' ve müsemma ve fâil olsun. Fâilsiz bir fiil ve müsemmasız bir isim mümkün olmadığı gibi; mevsufsuz bir sıfat, san'atkârsız bir san'at dahi mümkün değildir.

İşte bu Hakikat ve Kaideye binaen, bu Kâinat; bütün mevcudatiyle beraber Kaderin Kalemiyle yazılmış, Kudretin Çekiciyle yapılmış mânidar hadsiz Kitaplar, Mektuplar, nihayetsiz Binalar ve Saraylar hükmünde, herbiri binler vecihle ve beraber hadsiz vücut ile, rabbanî ve rahmanî nihayetsiz Fiilleri ve o fiillerin menşe'leri olan binbir Esmâ-i İlâhiyeyi hadsiz Cilveleriyle ve o güzel İsimlerin menbaı olan yedi Sıfât-ı Sübhaniyenin nihayetsiz Tecellileriyle, o yedi muhît ve kudsî Sıfatların mâdeni ve mevsufu olan Ezeli ve Ebedî bir Zât-ı Zülcelâl'in Vücub-u Vücuduna ve Vahdetine hadsiz işaretler ve nihayetsiz şehadetler ettikleri gibi; bütün o mevcudatta bulunan bütün Hüsünler, Cemaller, Kıymetler, Kemaller dahi, Ef'âl-i Rabbaniyenin ve Esmâ-i İlâhiyenin ve Sıfât-ı Samedaniyenin ve Şuunat-ı Sübhâniyenin kendilerine lâıyk ve muvafık Kudsî Cemallerine ve Kemâllerine ve hepsi birden, Zât-ı Akdes'in Kudsî Cemâline ve Kemaline bedahetle şehadet ederler.

İşte; Faaliyet Hakikati içinde tezahür eden Rububiyet Hakikati, İlim ve Hikmetle Halk ve İcad ve Sun' ve İbda', Nizam ve Mîzan ile Takdir ve Tasvir ve Tedbir ve Tedvir, Kasd ve İrade ile Tahvil ve Tebdil ve Tenzil ve Tekmil, Şefkat ve Rahmetle İt'am ve İn'am ve İkram ve İhsan gibi Şuunatiyle ve Tasarrufatiyle Kendini gösterir ve tanıttırır. Ve Tezahür-ü Rububiyet Hakikati içinde bedahetle hissedilen ve bulunan Ulûhiyetin tebarüz Hakikati dahi, Esmâ-i Hüsnânın Rahîmâne ve Kerîmâne Cilveleriyle ve "Yedi Sıfât-ı Sübutiye" olan "Hayat", "İlim", "Kudret", "İrade", "Sem", "Basar" ve "Kelâm" Sıfatlarının Celâlli ve Cemalli Tecellileriyle Kendini tanıttırır, bildirir.

Evet, nasılki, Kelâm Sıfatı, Vahiyler ve İlhamlar ile Zât-ı Akdesi tanıttırır; öyle de, Kudret Sıfatı dahi, mücessem Kelimeleri hükmünde olan san'atlı Eserleriyle O Zât-ı Akdesi bildirir ve Kâinatı baştan başa bir Fırkan-ı Cismanî mahiyetinde gösterip, bir Kadîr-i Zülcelâli tavsif ve târif eder. Ve İlim Sıfatı dahi; hikmetli, intizamlı, mizanlı

olan bütün masnuat miktarınca ve İlim ile İdare ve Tedbir ve Tezyîn ve Temyiz edilen bütün mahlûkat adedince, mevsufları olan birtek Zât-ı Akdesi bildirir. Ve Hayat Sıfatı ise, Kudreti bildiren bütün eserler ve İlmin Vücudunu bildiren bütün intizamlı ve hikmetli ve mizanlı ve zînetli suretler, haller ve sâir Sıfatları bildiren bütün deliller, Sıfat-ı Hayatın delilleriyle beraber, Hayat Sıfatının tahakkukuna delâlet ettikleri gibi; Hayat dahi, bütün o delilleriyle, âyineleri olan bütün zîhayatları şâhid göstererek, Zât-ı Hayy-ı Kayyumu bildirir. Ve Kâinatı, serbeser her vakit taze taze ve ayrı ayrı Cilveleri ve Nakışları göstermek için, daima değişen ve tazelenen ve hadsiz âyinelerden terekkep eden bir Âyine-i Ekber suretine çevirir. Ve bu kıyasla görmek ve işitmek, ihtiyar etmek ve konuşmak Sıfatları dahi, herbiri birer Kâinat kadar Zât-ı Akdesi bildirir, tanıttırır.

Hem o Sıfatlar, Zât-ı Zülcelâl'in Vücuduna delâlet ettikleri gibi, Hayatın Vücuduna ve Tahakkukuna ve o Zâtın hayatdar ve diri olduğuna dahi bedahetle delâlet ederler. Çünkü: Bilmek Hayatın alâmeti; işitmek dirilik emâresi; görmek dirilere mahsus; irade Hayat ile olabilir. İhtiyarî iktidar, zîhayatlarda bulunur; tekellüm ise bilen dirilerin işidir.

İşte, bu noktalardan anlaşılır ki; Hayat Sıfatının yedi def'a Kâinat kadar delilleri ve kendi Vücudunu ve mevsufun Vücudunu bildiren bürhanları vardır ki; bütün Sıfatların Esası ve Menbaı ve İsm-i Âzâmin Masdarı ve Medarı olmuştur. Risale-i Nur, bu birinci Hakikatı kuvvetli Bürhanlar ile isbat ve bir derece izah ettiğinden; bu denizden, bu mezkûr katre ile şimdilik iktifa ediyoruz.

İkinci Hakikat: Sıfat-ı Kelâmdan gelen Tekellüm-ü İlâhîdir.

لَوْ كَانَ الْبَحْرُ مِدَادًا لَكَلِمَاتِ رَبِّي Âyetinin Sırrıyla.. Kelâm-ı

İlâhî nihayetsizdir. Bir Zâtın Vücudunu bildiren en zâhir alâmet, konuşmasıdır. Demek bu Hakikat, nihayetsiz bir surette Mütetekellim-i Ezelînin Mevcudiyetine ve Vahdetine şهادet eder. Bu Hakikatın iki kuvvetli şهادeti, bu Risalenin ondördüncü ve onbeşinci mertebelerinde beyan edilen Vahiylar ve İlhamlar cihetiyle ve geniş bir şهادeti dahi, onuncu mertebesinde işaret edilen Kütüb-ü

Mukaddese-i Semâviye cihetiyle ve çok parlak ve câmi bir diğer şهادeti dahi onyedinci mertebesinde Kur'ân-ı Mu'cizül-Beyan cihetiyle geldiğinden, bu Hakikatın beyan ve şهادetini o mertebelere havale edip; o Hakikatı, mu'cizane ilân eden ve şهادetini sair Hakikatların şهادetleriyle beraber ifade eden :

شَهِدَ اللَّهُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَالْمَلَائِكَةُ وَأُولُو الْعِلْمِ قَائِمًا بِالْقِسْطِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ
الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

Âyet-i Muazzamanın Envarı ve Esrarı, bizim bu yolcuya kâfi ve vâfi gelmiş ki, daha ileri gidememiş. İşte bu yolcunun, bu Makam-ı Kudsîden aldığı Dersin kısa bir meâlîne bir işaret olarak, Birinci Makamın ondokuzuncu mertebesinde

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْوَاجِبُ الْوُجُودِ الْوَاحِدُ الْأَحَدُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى وَلَهُ
الصِّفَاتُ الْعُلْيَا وَلَهُ الْمَثَلُ الْأَعْلَى الَّذِي دَلَّ عَلَى وَجُوبِ وَجُودِهِ فِي وَحْدَتِهِ
الذَّاتُ الْوَاجِبُ الْوُجُودِ بِاجْتِمَاعِ جَمِيعِ صِفَاتِهِ الْقُدْسِيَّةِ الْمُحِيطَةِ وَجَمِيعِ
أَسْمَائِهِ الْحُسْنَى الْمُتَجَلِّيَّةِ بِاتِّفَاقِ جَمِيعِ شُؤْنَاتِهِ وَأَفْعَالِهِ الْمُتَصَرِّفَةِ بِشَهَادَةِ
عَظَمَةِ حَقِيقَةِ تَبَارُزِ الْأُلُوهِيَّةِ فِي تَظَاهُرِ الرُّبُوبِيَّةِ فِي دَوَامِ الْفَعَالِيَّةِ
الْمُسْتَوَلِيَّةِ بِفِعْلِ الْإِبْجَادِ وَالْخَلْقِ وَالصَّنْعِ وَالْإِبْدَاعِ بِإِرَادَةٍ وَقُدْرَةٍ وَبِفِعْلِ
التَّقْدِيرِ وَالتَّصْوِيرِ وَالتَّدْبِيرِ وَالتَّوْبِيرِ بِاخْتِيَارٍ وَحِكْمَةٍ وَبِفِعْلِ التَّصْرِيفِ
وَالنَّظِيمِ وَالْمُحَافَظَةِ وَالْإِدَارَةِ وَالْإِعَاشَةِ بِقَصْدٍ

وَرَحْمَةٍ وَبِكَمَالِ الْإِنْتِظَامِ وَالْمُوَازَنَةِ وَبِشَهَادَةِ عَظَمَةِ احَاطَةِ حَقِيقَةِ
أَسْرَارِ (شَهِدَ اللَّهُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَالْمَلِكَةُ وَأُولُو الْعِلْمِ قَائِمًا بِالْقِسْطِ
لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

denilmiştir.

* * *

Üçüncü Şua olan bu **Münacât** Risalesi Âyetül-Kübra ve beş altı Risaleler ile birlikte Kastamonu'da telif edilmiştir. Üstadın Kastamonu'daki hayatının seyrine ve meşguliyetine ve Hizmetinin hangi mes'eleler etrafında döndüğüne parlak bir nümunedir. Evet, Said Nursî, bu Risalelerdeki Hakikatların delâletiyle, millet ve İslâmiyet için en elzem Hizmet olan İmanın takviyesi için çalışıyordu.

* * *

MUKADDEME

Bu Sekizinci Hüccet-i İmaniyye, Vücub-u Vücuda ve Vahdaniyete delâlet ettiği gibi, hem Delâil-i Kat'iyye ile Rububiyetin İhtasına ve Kudretinin Azametine delâlet eder; hem Hâkimiyetinin İhtasına ve Rahmetinin Şümulüne dahi delâlet ve isbat eder, hem Kâinatın bütün eczasına Hikmetinin İhtasını.. ve İlminin Şümulünü isbat eder.

Elhâsıl: Bu Sekizinci Hüccet-i İmaniyyenin herbir Mukaddemesinin sekiz Neticesi var. Sekiz Mukaddemelerin her birinde, sekiz Neticeyi delilleriyle isbat eder ki; bu cihette bu Sekizinci Hüccet-i İmaniyyede yüksek meziyetler vardır.

Said Nursî

* * *

Münâcât

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمُوتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَالْفُلْكِ الَّتِي تَجْرِي
فِي الْبَحْرِ بِمَا يَنْفَعُ النَّاسَ وَمَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ مَّاءٍ فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ
مَوْتِهَا وَبَثَّ فِيهَا مِنْ كُلِّ دَابَّةٍ وَتَصْرِيفِ الرِّيَّاحِ وَالسَّحَابِ الْمُسَخَّرِ بَيْنَ
السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ

Yâ İlâhî ve yâ Rabbî! Ben İmanın gözüyle ve Kur'an'ın Tâlimiyle ve Nuriyle ve Resûl-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın Dersiyle ve İsm-i Hakîmin göstermesiyle görüyorum ki: Semâvatta hiçbir deveran ve hareket yoktur ki; böyle İntizamiyle Senin Mevcudiyetine işaret ve delâlet etmesin. Ve hiçbir Ecrâm-ı Semaviye yoktur ki; sükûtiyle gürültüsüz vazife görerek direksiz durmalarıyla, Senin Rububiyetine ve Vahdetine şehadeti ve işareti olmasın. Ve hiçbir yıldız yoktur ki; mevzun Hilkiyle, muntazam vaziyetiyle ve nuranî tebessümüyle ve bütün yıldızlara mümâselet ve müşâbehet sikkesiyle Senin Haşmet-i Ulûhiyyetine ve Vahdâniyyetine işaret ve şehadette bulunmasın. Ve oniki seyyareden hiçbir seyyare yıldız yoktur ki; hikmetli hareketiyle ve itaatli müsahhariyetiyle ve intizamlı vazifesiyle ve ehemmiyetli peykleriyle Senin Vücub-u

Vücuduna şehadet ve Saltanat-ı Ulûhiyyetine işaret etmesin!...

Evet gökler, sekeneleriyle, herbiri tek başıyla şehadet ettikleri gibi, hey'et-i mecmuasiyle derece-i bedahette, **-ey zemin ve gökleri yaratan Yaratıcı!- Senin Vücub-u Vücuduna öyle zâhir şehadet.. -ve ey zerratı, muntazam mürekkebatıyla Tedbirini gören ve İdare eden ve bu seyyare yıldızları manzum peykleriyle döndüren, Emrine itaat ettiren!- Senin Vahdetine ve Birliğine öyle kuvvetli şehadet ederler ki, göğün yüzünde bulunan yıldızlar sayısınca nuranî Bürhanlar ve parlak Deliller o şehadeti tasdik ederler. Hem bu sâfi temiz, güzel gökler; fevkalâde büyük ve fevkalâde sür'atli ecramiyle muntazam bir ordu ve elektrik lâmbalarıyla süslenmiş bir saltanat donanması vaziyetini göstermek cihetiyle, Senin Rububiyyetinin Haşmetine ve her şey'i İcad eden Kudretinin Azametine zâhir delâlet.. ve hadsiz Semavatı ihâta eden Hâkimiyetinin ve her bir zîhayatı kucağına alan Rahmetinin hadsiz genişliklerine kuvvetli işaret.. ve bütün mahlûkat-ı Semaviyenin bütün işlerine ve keyfiyetlerine taallûk eden ve avucuna alan, tanzim eden İlminin her şey'e ihâtasına ve Hikmetinin her işe şümûlüne şüphesiz şehadet ederler. Ve o şehadet ve delâlet o kadar zâhirdir ki; güya yıldızlar, şâhid olan göklerin şehadet kelimeleri ve tecessüm etmiş nuranî delilleridirler. Hem Semavat meydanında, denizinde, fezasındaki yıldızlar ise; muti' neferler, muntazam sefineler, hârîka tayyareler, acaib lâmbalar gibi vaziyetiyle, Senin Saltanat-ı Ulûhiyyetinin sa'saasını gösteriyorlar. Ve o ordunun efradından bir yıldız olan güneşimizin seyyarelerinde ve zeminimizdeki vazifelerinin delâlet ve ihtariyle, güneşin sair arkadaşları olan yıldızların bir kısmı Âhîret Âlemlerine bakarlar ve vazifesiz değiller; belki bâki olan Âlemlerin güneşleridirler...**

Ey Vâcibül-Vücud! Ey Vâhid-i Ehad! Bu hârîka yıldızlar, bu acib güneşler, aylar; Senin Mülkünde, Senin Semavatında, Senin Emrin ile ve Kuvvetin ve Kudretin ile ve Senin İdare ve Tedbirin ile Teshîr ve Tanzim ve Tavzif edilmişlerdir. Bütün o ecram-ı ulviye, kendilerini yaratan ve döndüren ve İdare

eden birtek Hâlika Tesbih ederler; Tekbir ederler; lisan-ı hal ile
 سُبْحَانَ اللَّهِ, اللَّهُ أَكْبَرُ derler. Ben dahi onların bütün Tesbihatıyla Seni
 Takdis ederim.

**Ey Şiddet-i Zuhurundan gizlenmiş ve ey Azamet-i Kibriya-
 sından ihtifâ etmiş olan Kadîr-i Zülcelâl! Ey Kadir-i Mutlak!**

Kur'an-ı Hakîminin Dersiyle ve Resûl-i Ekrem Aleyhissalâtu Vesse-
 lâmu'nın Tâlimiyle anladım: Nasıl ki gökler, yıldızlar, Senin Mevcudi-
 yetine ve Vahdetine şehadet ederler.. öyle de: Cevv-i Sema, bulutlariyle
 ve şimşekleri ve ra'dları ve rüzgârlariyle ve yağmurlariyle, Senin Vücûb-
 u Vücuduna ve Vahdetine şehadet ederler.

Evet câmid, şuursuz bulut, Âb-ı Hayat olan yağmuru, muhtaç
 olan zîhayatların imdadına göndermesi, ancak Senin Rahmetin ve
 Hikmetin iledir. Karışık tesadûf karışamaz. Hem, elektriğin en büyüğü
 bulunan ve fevaid-i tenviriyesine işaret ederek ondan istifadeye teşvik
 eden şimşek ise Senin fezadaki Kudretini güzelce tenvir eder. Hem
 yağmurun gelmesini müjdeliyen ve koca fezaı konuşturan ve Tesbiha-
 tının gürültüsüyle gökleri çınlatan ra'dat dahi, lisan-ı kal ile konuşarak
 Seni Takdis edip, Rububiyetine şehadet eder. Hem, zîhayatların
 yaşamasına en lüzumlu Rızkı ve istifadece en kolayı ve nefesleri vermek,
 nüfusları rahatlandırmak gibi çok vazifeler ile tavgiz edilen rüzgârlar
 dahi; cevvi âdeti bir hikmete binaen "Levh-i Mahv ve İsbat" ve "yazar,
 ifade eder, sonra bozar tahtası" suretine çevirmekle, Senin Faaliyet-i
 Kudretine işaret ve Senin Vücuduna şehadet ettiği gibi, Senin
 Merhametinle bulutlardan sağıp zîhayatlara gönderilen Rahmet dahi;
 mevzun, muntazam katreleri kelimeleriyle Senin Vüs'at-ı Rahmetine ve
 geniş Şefkatine şehadet eder.

Ey Mutasarrıf-ı Fa'al ve ey Feyyâz-ı Mûteâl! Senin Vücub-u
 Vücuduna şehadet eden bulut, berk, ra'd, rüzgâr, yağmur; birer birer
 şehadet ettikleri gibi, hey'et-i mecmuasiyle keyfiyetçe birbirinden uzak,
 mahiyetçe birbirine muhalif olmakla beraber, birlik, beraberlik, birbiri
 içine girmek ve birbirinin

vazifesine yardım etmek haysiyetiyle, Senin Vahdetine ve Birliğine gayet kuvvetli işaret ederler. Hem, koca fezaı bir mahşer-i acaib yapan ve bazı günlerde birkaç defa doldurup boşaltan Rububiyetinin Haşmetine.. ve o geniş cevvi, yazar değiştirir bir levha gibi ve sıkar ve onunla zemin bahçesini sulandırır bir sünger gibi tasarruf eden Kudretinin Azametine ve herbir şey'e şümûlüne şehadet ettikleri gibi; umum zemine ve bütün mahlûkata cev v perdesi altında bakan ve İdare eden Rahmetinin ve Hâkimiyetinin hadsiz genişliklerine ve her şey'e yetişmelerine delâlet eder. Hem fezadaki hava, o kadar hakîmane vazifelerde istihdam; ve bulut ve yağmur, o kadar alimane faidelerde istimâl olunur ki; her şey'e ihâta eden bir İlim ve her şey'e şâmil bir Hikmet olmazsa, o istimâl, o istihdam olamaz.

Ey Fa'âlün Limâ Yürîd! Cevv-i Fezadaki Faaliyetinle her vakit bir Nümûne-i Haşir ve Kıyamet göstermek, bir saatte yazı kışa ve kışa yaza döndürmek, bir Âlem getirmek, bir Âlem gayba göndermek misillü Şuunatta bulunan Kudretin; dünyayı Âhirete çevirecek... Ve Âhirette Şuunat-ı Sermediyyeyi gösterecek işaretini veriyor.

Ey Kadîr-i Zülcelâl! Cevv-i fezadaki hava, bulut ve yağmur, berk ve rad; Senin Mülkünde, Senin Emrin ve Havlin ile, Senin Kuvvet ve Kudretinle musahhar ve vazifedardılar. Mahiyetçe birbirinden uzak olan bu feza mahlûkatı, gayet sür'atli ve âni Emirlerle ve çabuk ve acele Kumandalara İtaat ettiren Âmir ve Hâkimlerini Takdis ederek, Rahmetini Medh ü Sena ederler.

Ey Arz ve Semâvâtın Hâlik-ı Zülcelâli! Senin Kur'an-ı Hakîminin Ta'limiyle ve Resûl-i Ekrem Aleyhissalâtu Vesselâm'ın Dersiyle İman ettim ve bildim ki: Nasıl Semavat yıldızlarıyla ve cev v-i feza müştemilâtıyla Senin Vücûb-u Vücuduna ve Senin Birliğine ve Vahdetine şehadet ediyorlar. Öyle de, arz, bütün mahlûkatiyle ve ahvaliyle Senin Mevcudiyetine ve Vahdetine, mevcudatı adedince şehadetler ve işaretler ederler.

Evet, zeminde hiçbir tahavvül ve ağaç ve hayvanlarında her senede urbasını değiştirmek gibi hiçbir tebeddül; -cüz'î olsun, küllî olsun- yoktur ki; İntizamiyle, Senin Vücuduna ve Vahdetine işaret etmesin. Hem, hiç bir hayvan yoktur ki, za'fiyet ve ihtiyacının derecesine göre verilen rahîmane Rızkiyle ve yaşamasına lüzumu bulunan cihazatın hakîmane verilmesiyle, Senin Varlığına ve Birliğine şehadeti olmasın. Hem, her baharda gözümüz önünde İcad edilen nebatat ve hayvanattan hiç bir tanesi yoktur ki, San'at-ı Acibesıyla ve lâtif zînetiyle ve tam temeyyüziyle ve İntizamiyle ve mevzuniyetiyle Seni bildirmesin. Ve zemin yüzünü dolduran ve nebatat ve hayvanat denilen Kudretinin Hârikaları ve Mu'cizeleri, mahdut ve maddeleri bir ve müteşabih olan yumurta ve yumurtacıklardan ve katrelerden ve habbe ve habbeciklerden ve çekirdeklerden; yanlışsız, mükemmel, süslü, alâmet-i fârikalı olarak yaratılışları, Sâni-i Hakîmlerinin Vücuduna ve Vahdetine ve Hikmetine ve hadsiz Kudretine öyle bir şehadettir ki, ziyanın güneşe şehadetinden daha kuvvetli ve parlaktır. Hem; hava, su, Nur, ateş, toprak gibi hiç bir unsur yoktur ki, Şuursuzluklariyle beraber, şuurkârane, mükemmel vazifeleri görmesiyle, basit ve istilâ edici, intizamsız, her yere dağılmakla beraber, gayet muntazam ve mütenevvi meyvaları ve mahsûlleri Hazine-i Gaybdan getirmesiyle, Senin Birliğine ve Varlığına şehadeti bulunmasın.

Ey Fâtır-ı Kadir! Ey Fettâh-ı Allâm! Ey Fa'âl-i Hallâk! Nasıl arz, bütün seknesiyle Hâlikının Vâcibül-Vücud olduğuna şehadet eder.. öyle de: Senin **-Ey Vâhid-i Ehad! Ey Hannân-ı Mennân! Ey Vehhâb-ı Rezzak!**- Vahdetine ve Ehadiyyetine, yüzündeki sikkesiyle ve seknesinin yüzlerindeki sikkeleriyle ve birlik ve beraberlik ve birbiri içine girmek ve birbirine yardım etmek ve onlara bakan Rubûbiyyet İsimlerinin ve Fiillerinin bir olmak cihetinde, bedahet derecesinde Senin Vahdetine ve Ehadiyyetine şehadet, belkî mevcudat adedince şehadetler eder. Hem nasıl, zemin bir ordugâh, bir meşher, bir tâlimgâh vaziyetiyle.. ve nebatat ve hayvanat fırkalarında bulunan dört yüz bin muhtelif milletlerin ayrı ayrı cihazatları muntazaman

verilmesiyle, Senin Rububiyyetinin Haşmetine ve Kudretinin her şey'e yetişmesine delâlet eder; öyle de: Hadsiz bütün zihayâtın ayrı ayrı Rızıkları, vakti vaktine kuru ve basit bir topraktan, rahîmane, kerîmane verilmesi ve hadsiz o efradın Kemal-i Musahhariyetle Evamir-i Rabbanîyyeye İtaatleri, Rahmetinin her şey'e şümûlünü ve Hâkimiyyetinin herşey'e ihatasını gösteriyor. Hem, zeminde değişmekte bulunan mahlûkat kabilelerinin sevk ve İdareleri; mevt ve hayat münavebeleri ve hayvan ve nebatatın İdare ve Tedbirleri dahi, her şey'e taallûk eden bir İlim ile ve her şeyde hükmeden nihayetsiz bir Hikmetle olabilmesi, Senin İhata-i İlmine ve Hikmetine delâlet eder. Hem, zeminde kısa bir zamanda hadsiz vazifeler gören ve hadsiz bir zaman yaşayacak gibi istidat ve mânevî cihazat ile teşhiz edilen ve zemin mevcudatına tasarruf eden İnsan için, bu talimgâh-ı dünyada ve bu muvakkat ordugâh-ı zeminde ve bu muvakkat meşherde; bu kadar ehemmiyet, bu hadsiz masraf, bu nihayetsiz Tecelliyat-ı Rubûbiyyet, bu hadsiz Hitabat-ı Sübhaniyye ve bu gayetsiz İhsanat-ı İlahiyye, elbette ve herhalde bu kısacık ve hüzünlü ömre ve bu karışık kederli hayata, bu belâlı ve fânî dünyaya sığmaz. Belki, ancak başka ve Ebedî bir ömür ve bâkî bir Dâr-ı Saadet için olabildiği cihetinden, Âlem-i Bekada bulunan İhsanat-ı Uhreviyyeye işaret, belki şehadet eder.

Ey Hâlik-ı Külli Şey! Zeminin bütün mahlûkatı, Senin Mülkünde, Senin Arzında, Senin Havl ve Kuvvetinle ve Senin Kudretin ve İradetin ile ve İlmin ve Hikmetin ile idare olunuyorlar ve musahhardırlar. Ve zemin yüzünde Faaliyeti müşahede edilen bir Rubûbiyyet, öyle ihata ve şümûl gösteriyor.. ve onun İdaresi ve Tedbiri ve Terbiyesi öyle mükemmel ve öyle hassastır.. ve her taraftaki İcraatı öyle birlik ve beraberlik ve benzemeklik içindedir ki, tecezzî kabul etmiyen bir küll ve inkısamı imkânsız bulunan bir küllî hükmünde bir Tasarruf, bir Rubûbiyyet olduğunu bildiriyor... Hem zemin bütün sekenesiyle beraber, lisan-ı kalden daha zâhir hadsiz lisanlarla Hâlikını Takdis ve Tesbih ve nihayetsiz Ni'metlerinin lisan-ı halleriyle Rezzâk-ı

Zülcelâlinin Hamd ve Medh ü Senasını ediyorlar...

Ey Şiddet-i Zuhûrundan gizlenmiş ve ey Azamet-i Kibriyasından istitar etmiş olan Zât-ı Akdes! Zeminin bütün Takdisat ve Tesbihatiyle; Seni kusurdan, aczden, şerikten Takdis ve bütün Tahmidat ve Senalariyle Sana Hamd ve Şükrederim.

Ey Rabbul-Berri Vel-Bahr! Kur'an'ın Dersiyle ve Resûl-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın Tâlimiyle anladım ki: Nasıl gökler ve feza ve zemin, Senin Birliğine ve Varlığına şehadet ederler.. öyle de: Bahirler, nehirler ve çeşmeler ve ırmaklar, Senin Vücub-u Vücutuna ve Vahdetine bedahet derecesinde şehadet ederler. Evet, bu dünyamızın menba-ı acaib buhar kazanları hükmünde olan denizlerde hiçbir mevcud, hattâ hiçbir katre su yoktur ki; Vücudiyle, İntizamiyle, menfaatıyla ve vaziyetiyle Hâlikını bildirmesin. Ve basit bir kumda ve basit bir suda Rızıkları mükemmel bir surette verilen garib mahlûklardan ve Hilkatları gayet muntazam hayvanat-ı bahriyeden, hususan bir tanesi bir milyon yumurtacıkları ile denizleri şenlendiren balıklardan hiç birisi yoktur ki, Hilkatıyla ve Vazifesiyle ve İdare ve İlaşesiyle ve Tedbir ve Terbiyesiyle yaratanına işaret ve Rezzakına şehadet etmesin. Hem, denizde; kıymetdar, hâsiyetli, zînetli cevherlerden hiç birisi yoktur ki, güzel Hilkatıyla ve cazibedar fitratiyle ve menfaatli hâsiyetiyle Seni tanımasın, bildirmesin. Evet, onlar birer birer şehadet ettikleri gibi, hey'et-i mecmuasiyle, beraberlik ve birbiri içinde karışmak ve sikke-i hilkate birlik ve îcadça gayet kolay ve efradça gayet çokluk noktalarından, Senin Vahdetine şehadet ettikleri gibi; arzı, toprağıyla beraber bu küre-i arzı kuşatan muhit denizlerini muallâkta durdurmak ve dökmeden ve dağıtmadan güneşin etrafında gezdirmek ve toprağı istilâ ettirmemek.. ve basit kumundan ve suyundan, mütenevvi ve muntazam hayvanatını ve cevherlerini halketmek.. ve erzak vesair umurlarını küllî ve tam bir surette idare etmek ve tedbirlerini görmek.. ve yüzünde bulunmak lâzım gelen hadsiz cenazelerinden hiç birisi bulunmamak noktalarından, Senin Varlığına ve Vâcibül-Vücut olduğuna mevcudatı adedince

işaretler ederek şahadet eder. Ve Senin Saltanat-ı Rubûbiyyetinin Haşmetine ve her şey'e muhit olan Kudretinin Azametine pek zâhir delâlet ettikleri gibi, göklerin fevkındaki gayet büyük ve muntazam yıldızlardan, tâ denizlerin dibinde bulunan gayet küçücük ve intizamla iâşe edilen balıklara kadar herşey'e yetişen ve hükmeden Rahmetinin ve Hâkimiyetinin hadsiz genişliklerine delâlet.. ve İntizamıyla ve Faideleriyle ve Hikmetleriyle ve Mizan ve Mevzuniyetleriyle, Senin her şey'e muhit İlmine.. ve herşeye şâmil Hikmetine işaret ederler. Ve Senin, bu misafirhane-i dünyada, yolcular için böyle Rahmet havuzların bulunması.. ve İnsanın seyr ü seyahatına ve gemisine ve istifadesine musahhar olması işaret eder ki, yolda yapılmış bir handa, bir gece misafirlerine bu kadar deniz hediyeleriyle ikram eden Zât, elbette Makarr-ı Saltanat-ı Ebediyyesinde öyle Ebedî Rahmet denizleri bulundurmuş ki, bunlar onların, fâni ve küçük nümuneleridirler. İşte denizlerin böyle gayet hârika bir tarzda arzın etrafında vaziyet-i acibesıyla bulunması.. ve denizlerin mahlûkatı dahi, gayet muntazam İdare ve Terbiye edilmesi bilbedahe gösterir ki, yalnız Senin Kuvvetin ve Kudretin ile ve Senin İrade ve Tedbirin ile, Senin Mülkünde, Senin Emrine musahhardırlar. Ve lisan-ı halleriyle Hâlikını Takdis edip

الله أكبر derler.

Ey dağları zemin sefinesine hazineli direkler yapan Kadîr-i Zülcelâl! Resûl-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın Tâlimiyle ve Kur'an-ı Hakîminin Dersiyle anladım ki, nasıl denizler acaibleriyle Seni tanıyorlar ve tanıttırıyorlar.. öyle de: Dağlar dahi, zelzele te'siratından zeminin sükûnetine ve içindeki dahilî inkılâbat fırtınalarından sükûtuna ve denizlerin istilâsından kurtulmasına ve havanın gazat-ı muzırardan tasfiyesine ve suyun muhafaza ve iddiharlarına ve zihayatlara lâzım olan mâdenlerin hazinedarlığına ettiği Hizmetleriyle ve Hikmetleriyle Seni tanıyorlar ve tanıttırıyorlar. Evet, dağlardaki taşların envaından ve muhtelif hastalıklara ilâç olan maddelerin aksamından ve zihayata, hususan İnsanlara çok lâzım ve çok mütenevvi olan mâdeniyatın ecnasından ve dağları, sahraları

çiçekleriyle süslendiren ve meyveleriyle şenlendiren nebatatın esnafından hiç birisi yoktur ki; tesadüfe havalesi mümkün olmayan Hikmetleriyle, İntizamiyle, hüsn-ü hilkatiyle, faideleriyle.. hususan mâdeniyatın; tuz, limon tuzu, sulfato ve şap gibi, sûreten birbirine benzetmekle beraber, tadlarının şiddet-i muhalefetiyle.. ve bilhassa nebatatın basit bir topraktan; çeşit çeşit enva'lariyle, ayrı ayrı çiçek ve meyveleriyle, nihayetsiz kadîr nihayetsiz hakîm, nihayetsiz Rahîm ve Kerîm bir Sâniin Vücub-u Vücutuna bedahetle şehadet ettikleri gibi, hey'et-i mecmuasındaki Vahdet-i İdare ve Vahdet-i Tedbir ve menşe' ve mesken ve hilkat ve san'atça beraberlik ve birlik ve ucuzluk ve kolaylık ve çokluk ve yapılmakta çabukluk noktalarından, Sâniin Vahdetine ve Ehadiyetine şehadet ederler. Hem nasıl ki: Dağların yüzünde ve karnındaki masnu'lar, zeminin her tarafında, herbir nevi; aynı zamanda, aynı tarzda, yanlızsız, gayet mükemmel ve çabuk yapılmaları ve bir iş bir işe mâni olmadan, sair neviler ile beraber karışık iken, karıştırmaksızın İcadları;Senin Rubûbiyyetinin haşmetine.. ve hiç bir şey Ona ağır gelmiyen Kudretinin Azametine delâlet eder; öyle de: Zeminin yüzündeki bütün zîhayat mahlûkların hadsiz hacetlerini, hattâ mütenevvi hastalıklarını, hattâ muhtelif zevklerini ve ayrı ayrı iştihalarını tatmin edecek bir surette, dağların yüzlerini ve içlerini muntazam eşcar ve nebatat ve mâdeniyatla doldurmak ve muhtaçlara teshir etmek cihetiyle, Senin Rahmetinin hadsiz genişliğine ve Hâkimiyetinin nihayetsiz vüs'atine delâlet.. ve toprak tabakatı içinde gizli ve karanlık ve karışık bulunduğu halde; bilerek, görerek, şaşırmayarak, intizamla, hacetlere göre ihzar edilmeleriyle. Senin her şeye taallûk eden İlminin ihatasına ve herbir şey'i Tanzim eden Hikmetinin bütün eşyaya şümulüne ve ilâçların ihzaratı ve mâdeni maddelerin iddiharatiyle Rububiyyetinin Rahîmane ve Kerîmane olan Tedabirinin Mehasinine ve İnayetinin ihtiyatlı Letaifine pek zâhir bir surette işaret ve delâlet ederler. Hem, bu dünya hanında misafir yolcular için koca dağları levazımatlarına ve istikbaldeki ihtiyaçlarına muntazam ihtiyat

deposu ve cihazat anbarı ve hayata lüzumu olan çok definelerin mükemmel mahzeni olmak cihetinde işaret, belki delâlet, belki şehadet eder ki; bu kadar Kerîm ve Misafir-Perver ve bu kadar Hakîm ve Şefkat-Perver ve bu kadar Kadîr ve Rububiyet-Perver bir Sâniin, elbette ve herhalde, çok sevdiği o misafirleri için, Ebedî bir Âlemde, Ebedî İhsanatının Ebedî Hazineleri vardır. Buradaki dağlara bedel, orada yıldızlar o vazifeyi görürler.

Ey Kadir-i Külli Şey! Dağlar ve içindeki mahlûklar Senin Mülkünde ve Senin Kuvvet ve Kudretinle ve İlim ve Hikmetinle musahhar ve müdahhardırlar. Onları bu tarzda Tavzif ve Teshir eden Hâlikını Takdis ve Tesbih ederler.

Ey Hâlık-ı Rahman ve ey Rabb-i Rahîm! Resûl-i Ekrem Aleyhissalâtu Vesselâm'ın Tâlimiyle ve Kur'an-ı Hakîminin Dersiyle anladım: Nasıl ki sema ve feza ve arz ve deniz ve dağ, müstemilât ve mahluklariyle beraber Seni tanıyorlar ve tanıttırıyorlar.. öyle de: Zemindeki bütün ağaç ve nebatat, yaprakları ve çiçekleri ve meyveleriyle Seni bedahet derecesinde tanıttırıyorlar ve tanıyorlar... Ve umum eşcarın ve nebatatın cezbedarane hareket-i zikriyede bulunan yapraklarından ve zînetleriyle, Sâniinin İsimlerini tavsif ve târif eden çiçeklerinden ve letafet ve Cilve-i Merhametinden tebessüm eden meyvelerinden herbirisi, tesadüfe havalesi hiçbir cihet-i imkânı olmıyan hârika san'at içindeki Nizam ve Nizam içindeki Mizan ve Mizan içindeki Zînet ve Zînet içindeki Nakışlar ve Nakışlar içindeki güzel ve ayrı ayrı kokular ve kokular içindeki meyvelerin muhtelif tatlarıyle, nihayetsiz Rahîm ve Kerîm bir Sâniin Vücub-u Vücuduna bedahet derecesinde şehadet ettikleri gibi, hey'et-i mecmuasiyle, bütün zemin yüzünde birlik ve beraberlik; birbirine benzemeklik ve sikke-i hilkatte Müşabehet ve Tedbir ve İdarede münasebet ve onlara taallûk eden İcad Fiilleri ve Rabbânî İsimlerde muvafakat ve o yüz bin envain hadsiz efradlarını birbiri içinde şaşırmayarak birden İdareleri gibi noktalar, o Vâcibül-Vücud Sâniin bilbedahe Vahdetine ve Ehadiyyetine dahi şehadet ederler.

Hem, nasıl ki onlar Senin Vücub-u Vücutuna ve Vahdetine şahadet ediyorlar.. öyle de: Rûy-i zeminde dört yüz bin milletlerden teşekkül eden zihayat ordusundaki hadsiz efradın yüzbinler tarzda İaşe ve İdareleri, şaşırmayarak, karıştırmayarak mükemmel yapılmasıyle, Senin Rubûbiyyetinin Vahdaniyyetteki Haşmetine ve bir baharı, bir çiçek kadar kolay İcad eden Kudretinin Azametine.. ve her şey'e taallûkuna delâlet ettikleri gibi, koca zeminin her tarafında, hadsiz hayvanatına ve İnsanlara, hadsiz taamların, çeşit çeşit aksamını ihzar eden Rahmetinin hadsiz genişliğine, ve o hadsiz işler ve İn'amlar ve İdareler ve İaşeler ve İcraatlar Kemal-i İntizamla cereyanları ve her şey, hattâ zerrelere o Emirlere ve İcraata İtaat ve Musahhariyetleriyle, Hâkimiyetinin hadsiz vüs'atine kat'i delalet etmekle beraber o ağaçların ve nebatların ve herbir yaprak ve çiçek ve meyve ve kök ve dal ve budak gibi herbirisinin herbir şey'ini, herbir işini bilerek, görerek; faidelere, maslahatlara, hikmetlere göre yapılmakla, Senin İlminin her şey'e ihtasına ve Hikmetinin her şey'e şümulüne pek zâhir bir surette delâlet, ve hadsiz parmaklarıyla işaret ederler... Ve Senin gayet Kemaldeki Cemâl-i San'atına.. ve nihayet Cemâldeki Kemal-i Ni'metine hadsiz dilleriyle Senâ ve Medhederler.

Hem, bu muvakkat handa ve fâni misafirhanede ve kısa bir zamanda ve az bir ömürde, eşcar ve nebatatın elleriyle, bu kadar kıymetdar İhsanlar ve Ni'metler ve bu kadar fevkalâde Masraflar ve İkramlar işaret, belki şahadet eder ki: Misafirlerine burada böyle merhametler yapan Kudretli, Keremkâr Zât-ı Rahîm, bütün ettiği masrafı ve İhsanı, Kendini sevdirmek ve tanıttırmak neticesinin aksiyle, yâni: Bütün mahlûkat tarafından: "Bize tattırdı, fakat yedirmeden bizi idam etti" dememek ve dedirmemek ve Saltanat-ı Ulûhiyyetini iskat etmemek ve nihayetsiz Rahmetini inkâr etmemek ve ettirmemek, ve bütün müştak dostlarını mahrumiyet cihetinde düşmanlara çevirmemek noktalarından, elbette ve her halde ebedî bir Âlemde, ebedî bir memlekette, ebedî bırakacağı Abdlerine, Ebedî Rahmet Hazinelelerinden, Ebedî Cennetlerinde, Ebedî

ve Cennete lâıık bir surette meyvedar eşcar ve çiçekli nebatlar ihzar etmiştir. Buradakiler ise, müşterilere göstermek için nümunelerdir.

Hem ağaclar ve nebatlar, umumen yaprak ve çiçek ve meyvelerinin kelimeleriyle Seni Takdis ve Tesbih ve Tahmid ettikleri gibi, o Kelimelerden herbirisi dahi ayrıca Seni Takdis eder. Hususan meyvelerin bedî bir surette etleri çok muhtelif, san'atları çok acib, çekirdekleri çok hârika olarak yapılarak.. o yemek tablalarını ağacların ellerine verip ve nebatların başlarına koyarak.. zihayat misafirlerine göndermek cihetinde, lisan-ı hal olan Tesbihatları, zuhurca lisan-ı kal derecesine çıkar. Bütün onlar Senin Mülkünde, Senin Kuvvet ve Kudretinle, Senin İrade ve İhsanatınla, Senin Rahmet ve Hikmetinle musahhardırlar.. ve Senin herbir Emrine mutîdirler.

Ey Şiddet-i Zuhurundan gizlenmiş, ve ey Kibriya-yı Azametinden tesettür etmiş olan Sâni-i Hakîm ve Hâlik-ı Rahîm! Bütün eşcar ve nebatatın, bütün yaprak ve çiçek ve meyvelerin dilleriyle ve adediyle; Seni kusurdan, aczden, şerikten Takdis ederek Hamd-ü Sena ederim.

Ey Fâtır-ı Kadîr! Ey Müdebbir-i Hakîm! Ey Mürebbi-i Rahîm! Resûl-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın Tâlimiyle ve Kur'an-ı Hakîm'in Dersiyle anladım ve İman ettim ki, nasıl nebatat ve eşcar Seni tanıyorlar, Senin Sıfât-ı Kudsiyeni ve Esmâ-i Hüsnânı bildiriyorlar.. öyle de: Zihayatlardan Ruhlu kısmı olan İnsan ve hayvanattan hiçbirisi yoktur ki, cisminde, gayet muntazam saatler gibi işliyen ve işlettirilen dâhilî ve haricî âzalarıyla ve bedeninde gayet ince bir Nizam ve gayet hassas bir Mizan ve gayet mühim faideler ile yerleştirilen âlât ve duygularıyla ve cesedinde, gayet san'atlı bir yapılaş ve gayet hikmetli bir tefriş ve gayet dikkatli bir muvazene içinde konulan cihazat-ı bedeniyesiyle, Senin Vücub-u Vücutuna ve Sıfatlarının tahakkukuna şehadet etmesin. Çünkü: Bu kadar basîrane nazik san'at ve şuurkârane ince Hikmet ve müdebbirane tam Muvazeneye, elbette kör kuvvet ve şuursuz

tabiat ve serseri tesadüf karışamazlar.. ve onların işi olamaz.. ve mümkün değildir. Ve kendi kendine teşekkül edip öyle olması ise, yüz derece muhal içinde muhaldir. Çünkü: O halde herbir zerresi, herbir şey'ini ve cesedinin teşekkülünü, belki dünyada alâkadar olduğu her şeyini bilecek, görecek, yapabilecek.. âdetâ ilâh gibi ihatalı bir İlmi ve Kudreti bulunacak. Sonra teşkil-i cesed ona havale edilir.. ve "kendi kendine oluyor" denilebilir... Ve hey'et-i mecmuasındaki Vahdet-i Tedbir ve Vahdet-i İdare ve Vahdet-i Nev'iye ve Vahdet-i Cinsiye.. ve umumun yüzlerinde; göz, kulak, ağız gibi noktalarda ittifak cihetinde müşahade edilen sikke-i fitratta birlik.. ve herbir nev'in efradı sîmalarında görülen sikke-i hikmette İttihad.. ve İaşede ve İcadda beraberlik.. ve birbirinin içinde bulunmak gibi keyfiyetlerinden hiçbirisi yoktur ki, Senin Vahdetine kat'î şهادette bulunmasın! Ve herbir ferdinde, Kâinata bakan bütün İsimlerin cilverleri bulunmakla, Vâhidiyyet içinde Senin Ehadiyyetine işareti olmasın.

Hem, nasıl ki İnsan ile beraber hayvanatın, zeminin bütün yüzünde yayılan yüz bin envâr, muntazam bir ordu gibi teçhiz ve tâlimat ve itaat ve musahhariyetle ve en küçükten tâ en büyüğe kadar, Rubûbiyyetin Emirleri İntizamla cereyanlariyle O Rubûbiyyetinin Derece-i Haşmetine ve gayet çoklukla beraber gayet kıymetli ve gayet mükemmel olmakla beraber gayet çabuk yapılmaları ve gayet san'atlı olmakla beraber gayet kolay yapılışlariyle, Kudretinin Derece-i Azametinde delâlet ettikleri gibi; şarktan garba, şimalden cenuba kadar yayılan mikroptan tâ gergedana kadar, en küçücük sinekten tâ en büyük kuşa kadar bütün onların Rızıklarını yetiştiren Rahmetinin hadsiz vüs'atine ve herbiri emirber nefer gibi Vazife-i Fitriyesini yapmak ve zemin yüzü her baharda, güz mevsiminde terhis edilenler yerinde yeniden taht-ı silâha alınmış bir orduya ordugâh olmak cihetiyle, Hâkimiyetinin nihayetsiz genişliğine kat'î delâlet ederler.

Hem, nasıl ki hayvanattan herbirisi Kâinatın bir küçük nüshası ve bir misal-i musağgarı hükmünde gayet derin bir İlmi

ve gayet dakik bir Hikmetle, karışık eczaları karıştırmayarak ve bütün hayvanların ayrı ayrı suretlerini şaşırmayarak hatâsız, sehıvsız, noksan-sız yapılmalarıyla, İlminin her şey'e ihatasına ve Hikmetinin herşey'e şümûlüne, adetlerince işaretler ederler; öyle de: Herbiri birer Mu'cize-i San'at ve birer Hârika-i Hikmet olacak kadar san'atlı ve güzel yapılmasıyla, çok sevdiğin ve teşhirini istediğin San'at-ı Rabbanıyyenin Kemal-i Hüsnüne ve gayet derecede güzelliğine işaret ve herbirisi, hususan yavrular, gayet nazdar, nâzenin bir surette beslenmeleriyle ve heveslerinin ve arzularının tatmini cihetiyle, Senin İnayetinin gayet şirin Cemâline hadsiz işaretler ederler.

Ey Rahmânürrahim! Ey Sâdıkul-Va'dil-Emin! Ey Mâlik-i Yevmiddîn! Senin Resûl-i Ekrem Aleyhissalâtu Vesselâm'ının Tâlimiyle ve Kur'ân-ı Hakîminin İrşadiyle anladım ki: Madem Kâinatın en müntehap neticesi Hayattır.. ve Hayatın en müntehap hulâsası Ruhdur.. ve Zîruhun en müntehap kısmı Zîşuurdur.. ve Zîşuurun en câmii İnsandır.. ve bütün Kâinat ise, Hayata musahhardır ve onun için çalışıyor.. ve Zîhayatlar, Zîruhlara musahhardır, onlar için dünyaya gönderiliyorlar.. ve Zîruhlar İnsanlara musahhardır, onlara yardım ediyorlar.. ve İnsanlar fıtraten Hâlikını pek ciddi severler.. ve Hâlikları onları hem sever, hem Kendini onlara her vesile ile sevdirebilir.. ve İnsanın istidadı ve cihazat-ı mâneviyesi, başka bir bâkî Âleme ve Ebedî bir Hayata bakıyor.. ve İnsanın Kalbi ve Şuuru, bütün kuvvetiyle Beka istiyor.. ve lisânı, hadsiz Dualarıyla Beka için Hâlikına yalvarıyor; elbette ve herhalde, o çok seven ve sevilen ve mahub ve muhib olan İnsanları dirilmemek üzere öldürmekle, Ebedî bir Muhabbet için yaratmış iken, ebedî bir adavetle gücendirmek olamaz ve kabil değildir. Belki, başka bir Ebedî Âlemde mes'udane yaşaması Hikmetiyle, bu dünyada çalışmak ve onu kazanmak için gönderilmiştir. Ve İnsana Tecelli eden İsimlerin, bu fânî ve kısa hayattaki Cilveleriyle Âlem-i Bekada onların âyinesi olan İnsanların, Ebedî Cilvelerine mazhar olacaklarına işaret ederler.

Evet, Ebedînin Sadık Dostu, Ebedî olacak. Ve Bâkinin Âyine-i Zîşuuru, bâki olmak lâzım gelir.

Hayvanların Ruhları bâki kalacağını.. ve Hüdhd-ü Süleymanî (A.S.) ve Neml'i ve Nâka-i Sâlih (A.S.); ve Kelb-i Ashab-ı Kehf gibi bazı Efrâd-ı Mahsusa hem Ruh, hem cesediyle Bâkî Âleme gideceği.. ve herbir nev'in, arasına istimâl için birtek cesedi bulunacağı.. Rivayet-i Sahihadan anlaşılacakla beraber; Hikmet ve Hakikat, hem Rahmet ve Rubûbiyyet öyle iktiza ederler.

Ey Kadir-i Kayyum! Bütün Zihayat, Zîruh, Zîşuur; Senin Mülkünde, yalnız Senin Kuvvet ve Kudretinle.. ve ancak Senin İrade ve Tedbir-lerinle.. ve Rahmet ve Hikmetinle, Rububiyetinin Emirlerine Teshir ve fitrî vazifelerle Tavzif edilmişler. Ve bir kısmı, İnsanın kuvveti ve galebesi için değil. belki fitraten İnsanın zaafı ve aczi için Rahmet tarafından ona musahhar olmuşlar. Ve lisan-ı hal ve lisan-ı kal ile Sâni'lerini ve Ma'budlarını kusurdan, şerikten Takdis; ve Ni'metlerine Şükür ve Hamd ederek, herbiri İbadet-i Mahsusasını yapıyorlar...

Ey Şiddet-i Zuhurundan gizlenmiş ve ey Azamet-i Kibriyasından perdelenmiş olan Zât-ı Akdes! Bütün Zîruhlara Tesbihatıyla Seni Takdis etmek niyet edip

سُبْحَانَكَ يَا مَنْ جَعَلَ مِنَ الْمَاءِ كُلَّ شَيْءٍ حَيٍّ diyorum.

Yâ Rabbel-Âlemin! Yâ İlâhel-Evvelîne Vel-Âhirîn! Yâ Rabbes-Semâvati Vel-Aradîn! Resûl-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın Tâlimiyle ve Kur'an-ı Hakîm'in Dersiyle anladım ve İmân ettim ki: Nasıl Sema, feza, arz, ber ve bahr, şecer, nebat, hayvan; efradiyle, eczasiyle, zerratiyle Seni biliyorlar, tanıyorlar ve Varlığına ve Birliğine şehadet ve delâlet ve işaret ediyorlar; öyle de: Kâinatın hulâsası olan Zihayat ve Zihayatın hulâsası olan İnsan ve İnsanın hulâsası olan Enbiyâ, Evliya, Asfiyanın hulâsası olan Kalblerinin ve Akıllarının Müşahadat ve Keşfiyat ve İlhamat ve istihracatla, yüzer İcmâ

ve yüzer tevatür kuvvetinde bir katiyetle Senin Vücub-u Vücuduna ve Senin Vahdaniyyet ve Ehadiyyetine şehadet edip, ihbar ediyorlar. Mu'cizat ve Keramât ve yakînî Bûrhanlariyle, haberlerini isbat ediyorlar. Evet Kalblerde, Perde-i Gaybda ihtar edici bir Zâta bakan hiç bir Hâtırat-ı Gaybiye ve İlham edici bir Zâta baktıran hiç bir İlhamat-ı Sâdika ve Hakkalyakîn suretinde Sıfât-ı Kudsiye ve Esmâ-i Hüsnânı keşfeden hiçbir İtikad-ı Yakîne.. ve Enbiya ve Evliyada; bir Vâcibül-Vücudun Envarını Aynelyakîn ile müşahede eden hiçbir nuranî Kalb ve Asfiya ve Sıddikinde, bir Hâlık-ı Külli Şey'in Âyât-ı Vücubunu ve Berâhin-i Vahdetini İlmelyakîn ile tasdik eden, isbat eden hiç bir münevver Akıl yoktur ki, Senin Vücub-u Vücuduna ve Sıfât-ı Kudsiyene ve Senin Vahdetine ve Ehadiyyetine ve Esmâ-i Hüsnâna şehadet etmesin, delâleti bulunmasın ve işareti olmasın. Ve bilhassa, bütün Enbiya ve Evliya ve Asfiya ve Sıddikînin İmamı ve Reisi ve Hulâsası olan Resûl-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın İhbarını tasdik eden hiç bir Mu'cizat-ı Bâhiresi.. ve Hakkaniyetini gösteren hiç bir Hakikat-ı Âliyesi.. ve bütün Mukaddes ve Hakikatlı Kitapların Hulâsatül-Hulâsası olan Kur'an-ı Mu'cizül-Beyân'ın hiçbir Âyet-i Tevhidiye-i Katıası.. ve Mesâil-i İmaniyeden hiç bir Mes'ele-i Kudsiyesi yoktur ki, Senin Vücub-u Vücuduna ve Kudsî Sıfatlarına ve Senin Vahdetine ve Ehadiyyetine ve Esmâ ve Sıfâtına şehadet etmesin ve delâleti olmasın ve işareti bulunmasın!..

Hem, nasıl ki bütün o yüz binler Muhbir-i Sâdıklar, Mu'cizatlarına ve Kerâmatlarına ve Hüccetlerine istinad ederek, Senin Varlığına ve Birliğine şehadet ederler; öyle de: Her şey'e muhit olan Arş-ı Âzâmın külliyyat-ı umurunu idareden, tâ Kalbin gayet gizli ve cüz'î hâtıratını ve arzularını ve Dualarını bilmek ve işitmek ve idare etmeye kadar cereyan eden Rububiyyetinin Derece-i Haşmetini ve gözümüz önünde hadsiz muhtelif eşyayı birden İcad eden hiç bir fiil bir fiile; bir iş, bir işe mâni olmadan, en büyük bir şey'i, en küçük bir sinek gibi kolayca yapan Kudretinin Derece-i Azametini İcmâ ile, İttifak ile ilân ve ihbar ve isbat ediyorlar.

Hem, nasıl ki, bu Kâinatı, Zîruha, hususan İnsana mükemmel bir saray hükmüne getiren ve Cenneti ve Saadet-i Ebediyeyi, cin ve inse ihzar eden ve en küçük bir zîhayatı unutmayan ve en âciz bir Kalbin tatminine ve taltifine çalışan Rahmetinin hadsiz genişliğini ve zerrattan tâ seyyarata kadar bütün enva-ı mahlûkatı Emirlerine İtaat ettiren ve Teshir ve Tavzif eden Hâkimiyetinin nihayetsiz vüs'atini haber vererek, Mu'cizat ve Huccetleriyle isbat ederler; öyle de: Kâinatı, eczaları adedince Risaleler içinde bulunan bir Kitab-ı Kebîr hükmüne getiren.. ve Levh-i Mahfuzun Defterleri olan İmam-ı Mübîn ve Kitab-ı Mübîn'de, bütün mevcudatın bütün sergüzeştlerini kaydedip yazan.. ve umum çekirdeklerde umum ağaçlarının fihristlerini ve programlarını ve zîşuurun başlarında bütün kuvve-i hafızalarda, sahiblerinin tarihçe-i hayatlarını yanlışsız, munta-zaman yazdıran İlminin her şey'e ihtasına; ve herbir mevcuda çok hikmetleri takan, hattâ herbir ağaçta meyveleri sayısınca neticeleri verdiren ve herbir zîhayatta âzaları, belki eczaları, ve hüceyratları adedince maslahatları takib eden; hattâ İnsanın lisanını çok vazifelerde tavzif etmekle beraber, taamların tatları adedince, zevkî olan mizancıklar ile teşhiz ettiren Hikmet-i Kudsiyenin herbir şey'e şümulüne; hem, bu dünyada nûmuneleri görülen Celâlî ve Cemâlî İsimlerinin Tecellileri, daha parlak bir surette Ebedül-Âbâdda devam edeceğine ve bu fânî Âlemde nûmuneleri müşahade edilen İhsanatının daha şa'şaalı bir surette Dâr-ı Saadette istimrarına ve Bekasına ve bu dünyada onları gören müştakların Ebedde dahi refakatlarına ve beraber bulunmalarına bil'icmâ, bil'ittifak şehadet ve delâlet ve işaret ederler.

Hem yüzer Mu'cizat-ı Bâhiresine ve Âyât-ı Katiasına istinaden, başta Resûl-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm ve Kur'an-ı Hakîm'in olarak, bütün Ervah-ı Neyyire Ashabı olan Enbiyalar ve Kulûb-u Nuraniye Akrabâları olan Evliyalar; ve Ukul-ü Münevvere Erbabı olan Asfiyalar; bütün Suhuf ve Kütüb-ü Mukaddesede, Senin çok tekrar ile ettiğin Vaadlerine ve Tehditlerine istinaden ve Senin Kudret ve Rahmet ve İniyet ve Hikmet

ve Celâl ve Cemâlin gibi Kudsî Sıfatlarına ve Şe'nlerine, ve İzzet-i Celâline ve Saltanat-ı Rububiyyetine itimaden; ve Keşfiyat ve Müşahadat ve İlmelyakîn İtikadlarıyla, Saadet-i Ebediyyeyi cin ve inse müjdeliyorlar. Ve ehl-i dalâlet için Cehennem bulunduğunu haber verip ilân ediyorlar ve İmân edip şehadet ediyorlar...

Ey Kadîr-i Hakîm! Ey Rahmân-ı Rahîm! Ey Sâdikul-Vadil-Kerîm! Ey İzzet ve Azamet ve Celâl Sahibi Kahrhâr-ı Zülcelâl! Bu kadar Sâdik Dostlarını ve bu kadar Vaadlerini ve bu kadar Sıfât ve Şuunatını tekzip edip, Saltanat-ı Rububiyyetinin kat'î mukteziyatını.. ve sevdiğin ve onlar dahi Seni Tasdik ve İtaatle kendilerini Sana sevdiren hadsiz makbul İbadının hadsiz Dualarını ve Dâvalarını reddederek, küfür ve isyan ile ve Seni Va'dinde tekzip etmekle, Senin Azamet-i Kibriyana dokunan ve İzzet-i Celâline dokunduran.. ve Ulûhiyyetinin Haysiyyetine ilişen.. ve Şefkat-i Rububiyyetini müteessir eden ehl-i dalâlet ve ehl-i küfrü, Haşrin inkârında tasdik etmekten yüzbin derece Mukaddessin! Ve hadsiz derece Münzezzeh ve Âlîsin! Böyle nihayetsiz bir zulümden, bir çirkinlikten Senin nihayetsiz Adaletini ve Cemâlini ve Rahmetini Takdis ediyorum!

سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى عَمَّا يَقُولُونَ عُلُوًّا كَبِيرًا Âyetini, Vücudumun bütün zerratı adedince söylemek istiyorum. Belki Senin o sâdik Elçilerin ve doğru Dellâl-ı Saltanatının -Hakkalyakîn, Aynelyakîn, İlmelyakîn suretinde- Senin Uhrevî Rahmet Hazinelerine.. ve Âlem-i Bekada İhsanatının Defînelerine.. ve Dâr-ı Saadette tamamiyle zuhur eden güzel İsimlerinin hârika güzel Cilvelerine şehadet, işaret, beşaret ederler. Ve bütün Hakikatların Mercii ve Güneşi ve Hâmîsi olan Hak İsmi'nin en büyük bir Şuâî, bu Hakikat-ı Ekber-i Haşriye olduğunu İmân ederek Senin İbadına Ders veriyorlar.

Ey Rabbül-Enbiya Ves-Sıddîkîn! Bütün Onlar; Senin Mülkünde, Senin Emrin ve Kudretin ile, Senin İrade ve Tedbirin ile, Senin İlmin ve Hikmetin ile musahhar ve muvazzafdırlar.

Takdis, Tekbir, Tahmid Tehlil ile küre-i arzı bir Zikirhâne-i Âzam, bu Kâinatı bir Mescid-i Ekber hükmünde göstermişler.

Yâ Rabbî ve yâ Rabbessemâvati Vel-Aradîn! Yâ Hâlikî ve yâ Hâlik-ı Külli şey! Gökleri, yıldızlarıyla; zemini müştemilâtıyla ve bütün mahlûkatı, bütün keyfiyatıyla Teshir eden Kudretinin ve İradetinin ve Hikmetinin ve Hâkimiyetinin ve Rahmetinin Hakkı için, nefsimi bana musahhar eyle! Ve matlûbumu bana musahhar kıl! Kur'ana ve İmana Hizmet için, İnsanların Kalblerini Risale-i Nur'a musahhar yap! Ve bana ve İhvânıma, İmân-ı Kâmil ve Hüsn-ü Hâtime ver. Hazret-i Mûsa Aleyhisselâma denizi ve Hazret-i İbrahim Aleyhisselâma ateşi ve Hazret-i Davud Aleyhisselâma dağı, demiri ve Hazret-i Süleyman Aleyhisselâma cinni ve insi ve Hazret-i Muhammed Aleyhissalâtü Vesselâm'a şems ve kameri Teshir ettiğin gibi, Risale-i Nur'a, Kalbleri ve Akılları musahhar kıl!.. Ve beni ve Risale-i Nur Talebelerini, nefis ve şeytanın şerrinden ve kabir azabından ve Cehennem ateşinden muhafaza

eyle ve Cennetül-Firdevste mes'ud kıl! **أَمِينَ. أَمِينَ. أَمِينَ.**

سُبْحَانَكَ لَا عِلْمَ لَنَا إِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ

وَاخِرُ دَعْوَاهُمْ أَنِ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

Kur'an'dan ve Münâcat-ı Nebeviye olan Cevşenül-Kebîr'den aldığım bu Dersimi, bir İbadet-i Tefekkürîye olarak, Rabb-ı Rahîmimin Dergâhına arz etmekte kusur etmişsem, kusurumun afvı için, Kur'an'ı ve Cevşenül-Kebîr'i Şefaâtçi ederek Rahmetinden afvımı niyaz ediyorum.

Said Nursî

Beşinci Kısım

Denizli Hayatı

Risale-i Nurun Neşriyat ve Fütuhat Dairesi gittikçe genişliyor... İhtiyakla Nurları okuyanlar, günden güne ziyadeleşiyor. Risale-i Nurdaki hârika Kuvvet ve Te'siratın neticesini müşahade eden gizli İslâmiyet düşmanları, yine bir entrika çevirip Risale-i Nura ve Müellifi Bediüzzamana sûikasdla: "Bediüzzaman gizli cemiyet kuruyor, halkı hükûmet aleyhine çeviriyor, inkılâbları kökünden yıkıyor, Mustafa Kemale deccal, süfyan, din yıkıcısı diyor, bunu Hadîslerle isbat ediyor." gibi bir sürü bahaneler ve plânlarla ittiham edilerek Kastamonu'dan Denizli Ağır Ceza mahkemesine, yüz yirmi altı Talebesiyle beraber 1943 senesinde sevkediliyor. **(Hâşiye).** Sonra, Risale-i Nur Külliyyatında siyasî bir mevzu olup olmadığını tetkik için bir kaç me'murdan müteşekkil bir ehl-i vukuf teşkil edilerek, müsadere edilen Nur Risaleleri ve Mektublar tedkike başlanınca, Bediüzzaman, "Bu vukufsuz ehl-i vukuf, Risale-i Nuru tetkik edemez. Ankarada yüksek, ilmî bir ehl-i vukuf teşkil ettirilsin. Avrupadan feylesoflar getirilsin. Eğer onlar bir suç bulurlarsa, en ağır cezaya razıyım." der. Bunun üzerine Risale-i Nur Külliyyatı ve bütün Mektublar Ankarada profesörler ve yüksek âlimlerden mürekkebe bir ehl-i vukufa satır satır tetkik ettirilir. Ehl-i vukuf tarafından, "Bediüzzamanın siyasî bir faaliyeti yoktur. Onun mesleğinde cemiyetçilik

(Hâşiye): Denizli hapsinin yegâne sebebi, Risale-i Nurun Isparta ve Kastamonu merkez olarak sair vilâyetlerde İntişarı ve böylece Din Muhabbetinin gittikçe tezayüd etmesi idi. Hattâ, Denizli hapsinden az evvel, Yedinci Şua olan "Âyetül-Kübra" Risalesi İstanbulda gizli tabedilmişti. İman Hakikatlarını Harika bir surette izah ve isbat eden bu Eser de imansızları telâşa düşürmüş ve Denizli hadisesine bir sebep gösterilmişti.

ve Tarikatçılık mevcut değildir. Eserleri İlmî ve İmanîdir, Kur'ânın bir Tefsiridir." diye rapor veriliyor. Mahkemeye verilisindeki ittihamlar, delilsiz ve isbatsız olduğu için, bir takım uydurma bahane ve tertiblerden ibaret olduğu anlaşıyor. Neticede, Bediüzzaman büyük bir Müdafaa yapıyor. Nihayet, mahkeme ittifakla 16/6/944 tarih ve 199/136 sayılı beraet kararını veriyor. Yüzotuz parça Risale-i Nur Külliyyatının hepsine serbestiyet verip sahiblerine tamamen iade ediyor. Beraet kararını, Temyiz Birinci Ceza Dairesi, 30/12/1944 tarihli ilâmla ittifakla tasdik edip, Risale-i Nur Dâvâsının Hakkaniyeti kazıyye-i muhkeme halini alıyor.

Bediüzzaman Said Nursî ve Talebelerinden bir kısmı, hapisde dokuz ay kaldıktan sonra beraet kararı üzerine tahliye ediliyor. Fakat Said Nursî Hazretlerini, hapishanede zehirliyorlar, ölüm tehlikesi geçiriyor! Cenab-ı Hakkın İnayetiyle kurtuluyorsa da, tarihte hiçbir kimseye yapılmayan zulüm, işkence ve ihanetlere mâruz bırakılıyor. Bediüzzaman, gizli dinsiz münafıkların tahrikatiyle girdiği bütün mahkemelerde olduğu gibi, bu idam plânıyla verildiği mahkemede de Hak ve Hakikatı, pervasızca ve ölümü hiçe sayarak haykırıyor.

Üstad Bediüzzaman, Denizli hapsinde "Meyve Risalesi" ni te'lif etmiştir. Bu Risale, bilâhare Asa-yı Musa Mecmuasının başında neşredilmiştir. Meyve Risalesini, iki Cuma gününde Te'lif etmiştir. Hapishanede bulunan bütün Nur Talebeleri ve diğer mahpuslar, Meyve Risalesini yazmışlar, o Risalenin Hakikatlarıyla iştilal etmişlerdir. Hapishaneye kâğıt sokulmuyordu. O Eser, gizlice yazılmıştır. Hattâ kibrit kutusuna yazmışlar ve bu gibi şartlar altında çalışmışlardır! (Hâşiye).

BEDİÜZZAMAN SAİD NURSÎ'NİN DENİZLİ MAHKEMESİNDE YAPTIĞI MÜDAFAADAN BAZI KISIMLAR

Evet; biz bir cemiyetiz ve öyle bir cemiyetimiz var ki, her asırda,

(Hâşiye): "On Mes'ele" den ibaret olan çok ehemmiyetli "Meyve Risalesi" nden nümune olmak üzere Altıncı ve Yedinci Mes'eleler, Denizli Hayatının sonuna dercedilmiştir, müracaat edilsin.

üçyüz elli milyon dâhil mensubları var. Ve her gün beş def'a Namazla o Mukaddes Cemiyetin prensiplerine Kemal-i Hürmetle alâkalarını ve Hiz-

metlerini gösteriyorlar **إِنَّمَا الْمَوءَمِنُونَ إِخْوَةٌ** Kudsî Proğramıyla birbirinin yardımına, Dualariyle ve mânevî kazançlariyle koşuyorlar. İşte biz bu Mukaddes ve Muazzam Cemiyetin Efradındanız ve hususî Vazifemiz de, Kur'ân'ın Îmânî Hakikatlarını Tahkikî bir surette Ehl-i Îmâna bildirip, onları ve kendimizi îdam-ı ebedîden ve daimî, berzahî haps-i münferid-den kurtarmaktır. Sâir dünyevî ve siyasî ve entrikalı cemiyet ve komitelerle ve bizim medar-ı ittihamımız olan cemiyetçilik gibi asılsız ve mânâsız gizli cemiyetle hiçbir münasebetimiz yoktur ve tenezzül etmeyiz.

.....

Dünyaya karışmak arzusu bizde bulunsaydı, böyle sinek vızıltısı gibi değil, top güllesi gibi ses ve patlak verecekti. Divan-ı Harb-i Örfide ve Mustafa Kemal'in hiddetine karşı divan-ı riyasette şiddetli ve dokunaklı müdafaa eden bir adam, onsekiz sene zarfında kimseye sezdirmeden dünya entrikalarını çeviriyor, diye Onu ittiham eden elbette bir garazla eder... Bu mes'eledede, benim şahsımın veya bazı Kardeşlerimin kusuriyle Risale-i Nur'a hücum edilmez! O doğrudan doğruya Kur'ân'a bağlanmış! Ve Kur'ân dahi Arş-ı A'zam ile bağlıdır. Kimin haddi var, elini oraya uzatsın, o kuvvetli ipleri çözsün.

Hem, bu memlekete maddî ve mânevî Bereketi ve fevkalâde Hizmeti, otuzüç Âyât-ı Kur'aniyenin İşaratiyle ve İmam-ı Ali Radiyallahu Anh'ın üç Keramet-i Gaybiyesi ile ve Gavs-ı A'zam'ın (K.S.) kat'î İlhbariyle tahakkuk etmiş olan Risale-i Nur, bizim âdi ve şahsi kusurumuzdan mes'ul olmaz ve olamaz ve olmamalı! Yoksa bu memlekete hem maddî, hem mânevî, telâfi edilmeyecek derecede zarar olacak. **(Hâşiye)** Bazı zındıkların şeytanetiyle Risale-i Nura karşı çevrilen plânlar ve hü-

cumlar, **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** bozulacaklar. Onun Şâkirdleri başkalara kıyas edilmez; dağıtırılmaz, vazgeçirilmez, Cenab-ı Hakk'ın İnayetiyle mağlûb edilmezler! Eğer maddî müdafaadan Kur'ân

(Hâşiye): Bu istida, Kastamonu zelzelesinden yirmi gün evvel yazılmıştı. Risale-i Nur Bereketiyle her vilâyetten ziyade âfâttan mahfuz kalmıştı. Şimdi âfât başladı ve dâvamızı tasdik etti!

men'etmeseydi, bu milletin can damarı hükmünde, umumun teveccühünü kazanan ve her tarafta bulunan o Şâkirdler, Şeyh Said ve Menemen hâdiseleri gibi cüz'î ve neticesiz hâdiselerle bulaşmazlar; Allah etmesin eğer mecburiyet derecesinde onlara zulmedilse ve Risale-i Nur'a hücum edilse, elbette hükûmeti iğfal eden zındıklar ve münafıklar bin derece pişman olacaklar!

Elhasıl: Mâdem biz ehl-i dünyanın dünyalarına ilişmiyoruz, onlar da bizim Âhiretimize, İmanî Hizmetimize ilişmesinler!

Mevkuf
Said Nursî

* * *

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Efendiler !

Size kat'î haber veriyorum ki: Buradaki zâtların, bizimle ve Risale-i Nur'la münasebeti olmayan veya az bulunanlardan başka, istediğiniz kadar hakikî Kardeşlerim ve Hakikat yolunda Hakikatlı Arkadaşlarım var. Biz, Risale-i Nur'un Keşfiyat-ı Kat'iyesiyle iki kere iki dört eder derecesinde sarsılmaz bir kanaatle bilmişiz ki; ölüm bizim için, Sırr-ı Kur'ân ile, îdam-ı ebedîden terhis tezkeresine çevrilmiş; ve bize muhalif ve dalâlette gidenler için o kat'î ölüm, ya îdam-ı ebedîdir (Eğer Âhirete kat'î İmânı yoksa), veya ebedî ve karanlıklı haps-i münferiddir. (Eğer Âhirete inansa ve sefahet ve dalâlette gitmiş ise). Acaba dünyada bu mes'eleden daha büyük, daha ehemmiyetli bir Mes'ele-i İnsaniye var mı ki, bu ona âlet olsun? Sizden soruyorum ! Madem yoktur ve olamaz, neden bizimle uğraşıyorsunuz? Biz, en ağır cezanıza karşı kendimiz, Âlem-i Nura gitmek için bir terhis tezkeresini alıyoruz diye Kemâl-i Metanetle bekliyoruz. Fakat bizi reddedip, dalâlet hesabına mahkûm edenleri, sizi bu mecliste gördüğümüz gibi, îdam-ı ebedî ile ve haps-i münferidle mahkûm ve pek yakın bir zamanda o dehşetli cezayı çeceklerini müşahade derecesinde biliyoruz, belki görüyoruz, onlara İnsaniyet damariyle cidden acıyoruz. Bu kat'î ve ehemmiyetli Hakikatı isbat etmeye ve en mütemerridleri dahi ilzam etmeye hazırım ! Değil

vukufsuz garazkâr mâneviyatta behresiz ehl-i vukufa karşı belki en büyük Âlim ve feylesoflarınıza karşı gündüz gibi isbat etmezsem her cezaya razıyım! İşte yalnız bir nümune olarak, iki Cuma gününde mahpuslar için te'lif edilen ve Risale-i Nur'un Umdelerini ve Hulâsa ve Esaslarını beyan ederek Risale-i Nur'un bir Müdafaanamesi hükmüne geçen Meyve Risalesi'ni ibraz ediyorum ve Ankara makamâtına vermek için yeni harflerle yazdırmaya müşkilâtlar içinde gizli çalışıyoruz. İşte Onu okuyunuz, tam dikkat ediniz, eğer Kalbiniz (nefsinize karışmam) beni tasdik etmezse, bana şimdiki tecrid-i mutlak içinde her hakaret ve işkenceyi de yapsanız, sükût edeceğim !

Elhâsıl: Ya, Risale-i Nur'u tam serbest bırakınız, veyahut bu kuvvetli ve zedelenmez Hakikatı elinizden gelirse kırınız! Ben şimdiye kadar sizi ve dünyanızı düşünmüyordum ve düşünmiyecektim, fakat mecbur ettiniz, belki de sizi ikaz etmek lâzım idi ki, Kader-i İlâhî bizi bu yola sevketti.

Biz de, **مَنْ آمَنَ بِالْقَدَرِ آمِنَ مِنَ الْكَدْرِ** Düstur-u Kudsîyi kendimize rehber edip, herbir sıkıntılarınızı Sabır ile karşılayacağız, diye azmettik.

Mevkuf
Said Nursî

* * *

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Zaman-ı Saadetten şimdiye kadar cârî bir Âdet-i İslâmiyeye ittibaen Risale-i Nur'un hususî menba'ları olan yüzer Âyat-ı Meşhureyi, büyük bir En'am gibi "Hizb-i Kur'anî" yaptığımızı, "Dinde tahrifat yapıyor" diye muaheze etmişler.

Hem, bir sene cezâsını çektiğim ve mahrem tutulan ve zabıtnamede kaydedildiği gibi odun yığınları altından çıkarılan Tesettür Risalesiyle, bu sene yazılmış ve neşredilmiş gibi bizi ittiham etmek ister.

Hem, Ankara'da hükümetin riyasetinde bulunan birisine (Mustafa Kemal'e) söylediğim itirazlara ve ağır sözlere mukabele etmeyip sükût eden ve o öldükten sonra onun yanlısını gösteren bir Hakikat-ı Hadîsiyeyi beyandaki fitrî ve lüzumlu ve küllî ve mahrem tenkidlerim, medar-ı mes'uliyet yapılmış. Ölmüş ve hükümetten alâkası kesilmiş bir şahsın hâtırı nerede? Ve Hükümetin ve milletin bir hâtırası ve Cenâb-ı Hakk'ın bir Tecelli-i Hâkimiyeti olan Adaletleri, kanunları nerede?

Hem; biz, hükümet-i cumhuriye ve esaslarından en ziyade kendimize medar-ı istinad ve onun ile kendimizi müdafaa ettiğimiz "hürriyet-i vicdan" esası, bizim aleyhimizde medar-ı mes'uliyet tutulmuş, güya biz hürriyet-i vicdan esasına muarız gidiyoruz!

Hem, medeniyetin seyyiatını ve kusurlarını tenkid etmesinden hatır ve hayâlîme gelmiyen bir şeyi, zabıtnamelerde isnad ediyor. Güya ben, radyo (**Hâşiye**), tayyare ve şimendiferin kullanılmasını kabul etmiyorum, diye terakkیات-ı hâzıra aleyhinde bulunduğumla mes'ul ediyor.

İşte; bu nümunelere kıyasen ne kadar hilâf-ı adalet bir muamele olduğunu, **إِنْ شَاءَ اللَّهُ**, insaflı, Adaletli olan Denizli müdde-i umumîsi ve mahkemesi göstererek, o zabıtnamelerin evhamlarına ehemmiyet vermeyecekler.

Hem en acîbi budur ki; başka mahkemenin müdde-i umumisi benden sordu: "Mahrem Beşinci Şua'da demişsin: (Ordu, dizginini o dehşetli şahsın elinden kurtaracak) Muradın, orduyu hükümete karşı itaatsizliğe sevketmektir." Ben de dedim: "Maksadım; o kumandan ya ölecek veya tebdil edilecek, ordu onun tahakkümünden kurtulacak demektir. Acaba; hem gayet mahrem, sekiz senede yalnız iki defa elime geçen ve aynı zamanda kaybedilen, hem ahir zamana aid bir Hadîsin mânâsını küllî bir surette beyan eden, hem aslı eskiden te'lif edilen bir Risale, hem birtek nefer görmediği halde nasıl sebep-i ittiham olur?" Maatteessüf, o insafsızların o acîb ittihamı iddianameye girmiş.

(**Hâşiye**): Radyo gibi azîm bir Ni'met-i İlâhiyeye karşı azîm bir Şükür olmak için, "Radyo, Kur'an'ı okuyup bütün zemin yüzündeki İnsanlara dinlettirip küre-i havanın bir Hâfiz-ı Kur'an olmasıdır." demişim.

Hem en garibi şudur ki; bir yerde demişim: Cenab-ı Hakk'ın büyük Ni'metleri olan tayyare, şimendifer ve radyoya, büyük Şükür ile mukabele lâzımken, beşer Şükür etmedi. Tayyareler ile başlarına bomba yağdı. Ve radyo, öyle büyük bir Ni'met-i İlâhiyedir ki, ona mukabil Şükür ise; o radyo, milyonlar dilli bir küllî Hâfız-ı Kur'ân olup, bütün zemin yüzündeki İnsanlara Kur'ân'ı dinlettirsin (Hâşiye) ve Yirminci Söz'de Kur'ân'ın medeniyet hârikalarından gaybî haber verdiğini beyan ederken, bir Âyetin işareti olarak, "Kâfirler, şimendifer ile Âlem-i İslâmı mağlûb ederler." demişim. İslâmı, bu Hârikalara teşvik ettiğim halde bir sebeb-i ittiham olarak, "Şimendifer ve tayyare ve radyo gibi terakkiyat-ı hâzıra aleyhinde" diye, iddianamenin âhirinde, beni evvelki müddeiumumînin garazlarına binaen ittiham eder.

Hem; hiçbir münasebeti olmadığı halde bir adam, Risale-i Nur'un ikinci bir ismi olan "Risaletün-Nur" tâbirinden, "Kur'ânın Nurundan bir Risalettir, bir İlhamdır" demiş. İddianamede, başka yerin verdikleri yanlış mânâ ile, güya "Risale-i Nur bir resûldür." diye benim için bir sebeb-i ittiham tutulmuş.

Hem, müdafaatımda yirmi yerde, kat'î bir surette hüccetler ile isbat etmişiz ki: Bütün dünyaya karşı da olsa Din ve Kur'ân ve Risale-i Nur'u âlet edemeyiz ve edilmez! Ve biz, onların bir Hakikatını dünya saltanatına değiştirmeyiz ve bilfilil öyleyiz! Bu Dâvanın emareleri yirmi senede binlerdir. Mâdem böyledir, ben ve biz bütün kuvvetimizle deriz:

حَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ

Said Nursî

* * *

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

İddianâmeye karşı itiraznamenin tetimmesidir.

Bu itirazda muhatabım, Denizli mahkemesi ve müddeiumumisi

(Hâşiye): Üstadımızın senelerce evvel haber verdiği ve temennî ettiği bir Hakikat memleketimizde de tahakkuk etmiş bulunuyor. **الْحَمْدُ لِلَّهِ**, şimdi radyomuzda Kur'ân okunuyor. **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** öyle bir zaman gelecektir ki, Kur'ân Hakikatları olan Risale-i Nur, radyolarla Ders verilecek, beşeriyet büyük istifadelere nail olacaktır.

değil, belki başta Isparta ve İnebolu müddeiumumileri olarak, yanlış ve nâkıs zabıtnameleriyle buradaki acib iddianameyi aleyhimize verdiren garazkâr ve vehham memurlardır.

Evvelâ, asl ve faslı olmayan ve hâtırıma gelmiyen bir siyasî cemiyet namını, mâsum ve siyasetle hiç alâkaları olmayan Risale-i Nur Talebelerine takıp ve o daire içine giren ve İman ve Âhiretinden başka hiçbir maksadları bulunmayan bîcâreleri, o cemiyetin nâşiri, ya faal bir rûknü veya mensubu veya Risale-i Nur'u okumuş veya okutmuş veya yazmış diye suçlu sayıp mahkemeye vermek ne kadar Adaletin mahiyetinden uzak olduğuna kat'î bir hücceti şudur ki: Kur'ân aleyhinde yazılan doktor duzi'nin ve sair zındıkların o muzır eserlerini okuyanlara "Hürriyet-i Fikir ve Hürriyet-i İlmiye" düsturiyle bir suç sayılmadığı halde, Hakikat-ı Kur'anıyeyi ve İmanıyeyi, öğrenmeğe gayet muhtaç ve müştak olanlara güneş gibi bildiren Risale-i Nur okumak ve yazmak bir suç sayılmış. Ve hem, yüz Risale içinde, yanlış mâna verilmemek için mahrem tuttuğumuz ve Neşrine izin vermediğimiz iki üç Risalede yalnız birkaç cümlelerini bahane gösterip ittiham etmiş. Halbuki o Risaleleri (biri müstesna) Eskişehir Mahkemesi tedkik etmiş, îcabına bakmış. Ve müstesna ise, hem istidamda ve hem itiraznamemde gayet kat'î cevap verildiği.. ve "Elimizde Nur var, siyaset topuzu yok!" diye Eskişehir Mahkemesi'nde yirmi vecihle kat'î isbat edildiği halde, o insafsız müddeîler, üç mahrem ve neşrolmayan Risalelerin üç dört cümlelerini bütün Risale-i Nur'a teşmil eder gibi, Risale-i Nur'u okuyan ve yazanı suçlu ve beni de "Hükümet ile mübareze eder" diye ittiham etmişler.

Ben ve bana yakın ve benim ile görüşen dostlarımı işhad ve kasemle te'min ederim ki, bu on seneden ziyadedir ki, iki reisten ve bir meb'usdan ve Kastamonu Vâlisinden başka hükümetin erkânını, vükelâsını, kumandanları, me'murları, meb'usları kimler olduğunu kat'iyen bilmiyorum ve bilmeyi de merak etmemişim. Acaba hiç imkânı var mı ki, bir adam mübareze ettiği adamları tanımasın ve bilmeyi merak etmesin? Dost mu, düşman mı? Karşısındakini tanımasına ehemmiyet vermesin!

Bu hallerden anlaşılıyor ki; bil'iltizam, herhalde beni mahkum etmek için gayet asılsız bahaneleri îcad ederler. Mâdem keyfiyet böyledir, ben de buranın mahkemesine değil, belki o insafsızlara derim: Ben, sizin bana vereceğiniz en ağır cezanıza da beş para

vermem! Ve hiç ehemmiyeti yok! Çünkü ben, kabir kapısında, yetmiş yaşındayım. Böyle mazlum ve mâsum bir iki sene hayatı, Şehadet Mertebe-iyle değiştirmek benim için büyük Saadettir. Risale-i Nur'un binler hüccetleriyle kat'î İmanım var ki, ölüm bizim için bir terhis tezkeresidir. Eğer idam da olsa, bizim için bir saat zahmet, Ebedî bir Saadetin ve Rahmetin anahtarı olur. Fakat siz, ey zendeka hesabına adliyeyi şaşırtan ve hükümeti bizimle sebepsiz meşgul eden insafsızlar! Kat'î biliniz ve titreyiniz ki: Siz, îdam-ı ebedî ile ve ebedî haps-i münferid ile mahkûm oluyorsunuz. İntikamımız sizden pekçok ve muzaaf bir surette alınıyor görüyoruz; hattâ size acıyoruz. Evet, bu şehri yüz def'a mezaristana boşaltan ölüm Hakikatı elbette hayattan ziyade bir istediği var. Ve onun îdamından kurtulmak çaresi, İnsanların her mes'elesinin fevkinde en büyük ve en ehemmiyetli ve en lüzumlu bir ihtiyac-ı zarurî ve kat'îsidir. Acaba bu çâreyi kendine bulan Risale-i Nur Şâkirdlerini ve o çâreyi binler hüccetler ile bulduran Risale-i Nur'u adi bahaneler ile ittiham edenler, ne kadar kendileri Hakikat ve Adalet nazarında müttehem oluyor, divaneler de anlar.

Bu insafsızları aldatan ve hiçbir münasebeti olmayan bir siyasî cemiyet vehmini veren üç maddedir:

Birincisi: Eskidenberi benim Talebelerim, benim ile Kardeş gibi şiddetli alâkadar olmaları; bir cemiyet vehmini vermiş.

İkincisi: Risale-i Nur'un bazı Şâkirdleri, her yerde bulunan ve cumhuriyet kanunları müsaade eden ve ilişmeyen ve cemaat-ı İslâmiye hey'etleri gibi hareket etmelerinden bir cemiyet zannedilmiş. Halbuki, o mahdud üç - dört Şâkirdin niyetleri cemiyet memiyet değil, belki sırf Hizmet-i İmaniyede hâlis bir Kardeşlik ve uhrevî Tesanüddür.

Üçüncüsü: O insafsızlar, kendilerini dalâlet ve dünya-perestlikte bildiklerinden ve hükümetin bazı kanunlarını kendilerine müsaid bulduklarından, fıkren diyorlar ki: "Herhalde Said ve arkadaşları, bizlere ve hükümetin bizim medenîce nâmeşru hevesatımıza müsaid kanunlarına muhalifdirlər. Öyle ise muhalif bir cemiyet-i siyasiyedirlər."

Ben de derim: Hey bedbahtlar! Dünya ebedî olsaydı ve İnsan, içinde daimî kalsa idi; ve İnsanî vazifeler yalnız siyaset bulunsaydı, belki bu iftiranızda bir mâna bulunabilirdi. Hem eğer ben siyaset ile işe girseydim, yüz Risalede on cümle değil, belki bin cümleyi, siyasetvârî

ve mübarezekârane bulacaktınız. Hem farz-ı muhal olarak, eğer biz dahi sizin gibi bütün kuvvetimizle dünya maksadlarına ve keyiflerine ve siyasetlerine çalışıyoruz diye -ki, şeytan da bunu inandıрмаğa çalışamıyor ve kimseye kabul ettiremez- Haydi, böyle de olsa, mâdem bu yirmi senede hiçbir vukuatımız gösterilmiyor ve hükümet ele bakar, Kalbe bakamaz ve herbir hükümette şiddetli muhalifler bulunur. Elbette yine adliye kanunu ile bizleri mes'ul etmezsiniz! Son sözüm:

حَسْبِيَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَهُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ

Said Nursî

* * *

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Eskişehir Mahkemesinde gizli kalmış, resmen zapta geçmemiş ve Müdafaatımda dahi yazılmamış bir eski hâtırayı ve lâtif bir vâkıa-i müdafaayı beyan ediyorum.

Orada benden sordular ki: "Cumhuriyet hakkında fikrin nedir?" Ben de dedim: Eskişehir mahkeme reisinden başka, daha sizler dünyaya gelmeden, ben, dindar bir cumhuriyetçi olduğumu elinizdeki Tarihçe-i Hayatım isbat eder. Hulâsası şudur ki; o zaman, şimdiki gibi, hâlî bir Türbe Kubbesinde İnzivada idim. Bana çorba geliyordu, ben de tanelerini karıncalara verirdim; ekmeğimi onun suyu ile yerdim. İşitenler benden soruyordular, ben de derdim: "Bu karınca ve arı milletleri, cumhuriyetçidirler, o cumhuriyet-perverliklerine hürmeten tanelerini karıncalara verirdim." Sonra dediler: "Sen, Selef-i Sâlihîne muhalefet ediyorsun?" Cevaben diyordum: "Hulefa-i Râşidin; herbiri hem Halife, hem Reis-i Cumhur idi. Sıddîk-i Ekber (R.A.), Aşere-i Mübeşşereye ve Sahabe-i Kirama elbette Reis-i Cumhur hükmünde idi. Fakat mânasız isim ve resim değil, belki Hakikat-ı Adaleti ve Hürriyet-i Şer'iyeyi taşıyan, Mâna-yı Dindar Cumhuriyetin Reisleri idiler."

İşte ey müdde-i umumî ve mahkeme âzaları ! Elli seneden beri bende bulunan bir fikrin aksiyile beni ittiham ediyorsunuz. Eğer lâik

cumhuriyet soruyorsanız; ben biliyorum ki, lâik mânası, bîtaraf kalmak, yâni hürriyet-i vicdan düsturiyle dinsizlere ve sefahetçilere ilişmediği gibi, Dindarlara ve Takvacılara da ilişmez bir hükûmet telâkki ederim. On senedir -şimdi yirmi sene oluyor- ki, hayat-ı siyasiye ve içtimaiyeden çekilmişim. Hükûmet-i cumhuriye ne hal kesbettiğini bilmiyorum.

اَلْعِيَاذُ بِاللّٰهِ, eğer dinsizlik hesabına, İmanına ve Âhiretine çalışanları mes'ul edecek kanunları yapan ve kabul eden bir dehşetli şekle girmiş ise, bunu size bilâ-perva ilân ve ihtar ederim ki: Bin canım olsa, İmâna ve Âhiretime feda etmeğe hazırım. Ne yaparsanız yapınız! Benim son sözüm **حَسْبُنَا اللّٰهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ** olarak, siz beni idam ve ağır ceza ile zulmen mahkûm etmenize mukabil derim: Ben, Risale-i Nur'un Keşf-i Kat'îsiyle îdam olmuyorum, belki terhis edilip Nur Âlemine ve Saadet Âlemine gidiyorum. Ve sizi, ey dalâlet hesabına bizi ezen bedbahtlar! İdam-ı ebedî ile ve dâimî haps-i münferid ile mahkûm bildiğimden ve gördüğümden, tamamiyle intikamımı sizden alarak, Kemâl-i Rahat-ı Kalble Teslim-i Ruh etmeye hazırım!

Mevkuf
Said Nursî

* * *

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Efendiler ! Çok emarelerle kat'î kanaatım gelmiş ki; hükûmet hesabına, "hissiyat-ı diniyeyi âlet ederek emniyet-i dahiliyeyi ihlâl etmek" için bize hücum edilmiyor. Belki bu yalancı perde altında, zendeka hesabına, bizim, İmânımız için ve İmâna ve emniyete Hizmetimiz için bize hücum edildiğine çok hüccetlerden bir hücceti şudur ki: Yirmi sene zarfında, Risale-i Nur'un yirmibin Nüshaları ve Parçalarını yirmibin adamlar okuyup kabul ettikleri halde, Risale-i Nur'un Şakirtleri tarafından emniyetin ihlâlüne dair hiçbir vukuat olmamış ve hükûmet kaydetmemiş ve eski ve yeni iki mahkeme bulmamış. Halbuki, böyle kesretli ve kuvvetli propaganda, yirmi günde vukuatlar ile kendini gösterecekti. Demek, hürriyet-i vicdan

prensibine zıd olarak, bütün dindar nasihatçılara şâmil, lâstikli bir kanunun yüzaltmış üçüncü maddesi sahte bir maskedir. Zındıklar, bazı erkân-ı hükûmeti iğfal ederek, adliyeyi şaşırtıp, bizi herhalde ezmek istiyorlar.

Madem Hakikat budur, biz de bütün kuvvetimizle deriz: Ey Dinini dünyaya satan ve küfr-ü mutlaka düşen bedbahtlar! Elinizden ne gelirse yapınız. Dünyanız başınızı yesin.. ve yiyecek! Yüzer milyon Kahraman başlar feda oldukları bir Kudsî Hakikata, başımız dahi feda olsun ! Her ceza ve îdamınıza hazırız ! Hapsin harici, bu vaziyette, yüz derece dahilinden daha fenadır. Bize karşı gelen böyle bir istibdad-ı mutlak altında hiçbir hürriyet, ne Hürriyet-i İlmiye, ne Hürriyet-i Vicdan, ne Hürriyet-i Dîniye olmamasından, Ehl-i Namus ve Diyanet ve Tarafdar-ı Hürriyet olanlara ya ölmek veya hapse girmekten başka çaresi kalmaz! Biz de,

إِنَّا لِلّٰهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ diyerek Rabbimize dayanıyoruz.

Mevkuf
Said Nursî

* * *

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Mahkeme Reisi Ali Rıza Bey Efendi,

Hukukumu müdafaa etmek için ehemmiyetli bir talebim ve bir ricam var. Ben yeni harfleri bilmiyorum ve eski yazım da pek nâkısdır, hem beni başkalarla görüştürmüyorlar, âdetâ tecrid-i mutlak içindeyim. Hattâ iddianame, onbeş dakikadan sonra benden alındı. Hem avukat tutmak iktidarım yok. Hattâ size takdim ettiğim Müdafaatımın, çok zahmetle, bir kısmını gizli olarak ancak yeni harf ile bir suretini alabildim. Hem Risale-i Nur'un bir nevi Müdafaanamesi ve Mesleğinin Hulâsası olan Meyve Risalesi'nin bir suretini müddeiumuma vermek için ve bir iki suretini Ankara makamatına göndermek için yazdırmıştım. Birden Onları elimden aldılar, daha vermediler. Halbuki Eskişehir adliyesi, bize bir makineyi hapse gönderdi. Biz Müdafaatımızı onda, yeni harfle bir iki Nüsha yazdık;

hem o mahkeme dahi yazdı. İşte ehemmiyetli talebim: Ya bize bir maki-neyi siz veriniz veya bize müsaade ediniz, biz celbedeceğiz. Tâ ki hem Müdafaatımı, hem Risale-i Nur'un Müdafaanamesi hükmündeki Risaleyi yeni harfle iki - üç suretini alıp, hem Adliye Vekâletine, hem Hey'et-i Vekileye, hem Meclis-i Meb'usana, hem Şûra-yı Devlete göndereceğiz. Çünkü, iddianâmede bütün esas, Risale-i Nur'dur ve Risale-i Nur'a aid dâva ve itiraz, cüz'î bir hâdise ve şahsî bir mes'ele değil ki çok ehemmiyet verilmesin. Belki bu milleti ve memleketi ve hükûmeti ciddî alâkadar edecek ve dolayısıyla Âlem-i İslâm'ın nazar-ı dikkatini ehemmiyetli bir surette celbedecek bir küllî hâdise hükmünde ve umumî bir mes'eledir.

Evet, Risale-i Nur'a perde altında hücum eden, ecnebi parmağıyla bu vatandaki milletin en büyük kuvveti olan Âlem-i İslâm'ın Teveccühünü ve Muhabbetini ve Uhuvvetini kırmak ve nefret verdirmek için siyaseti dinsizliğe âlet ederek perde altında küfr-ü mutlakı yerleştirenlerdir ki, hükûmeti iğfal ve adliyeyi iki def'adır şaşırtıp, der: "Risale-i Nur ve Şâkirtleri, Dini siyasete âlet eder, emniyete zarar ihtimali var."

Hey bedbahtlar! Risale-i Nur'un, gerçi siyasetle alâkası yoktur; fakat küfr-ü mutlakı kırdığı için, küfr-ü mutlakın altı olan anarşiliği ve üstü olan istibdad-ı mutlakı esasiyle bozar, reddeder. Emniyeti, âsâyişi, hürriyeti, Adaleti te'min ettiğine yüzer hüccetlerden biri, bu Müdafa-anâmesi hükmündeki Meyve Risalesi'dir. Bunu, âlî bir hey'et-i ilmiye ve içtimaiye tedkik etsinler, eğer beni tasdik etmezlerse, ben her cezaya ve işkenceli idama razıyım !

Mevkuf
Said Nursî

* * *

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Reis Beyefendi;

Kararnamede üç madde esas tutulmuş.

Birisi: Cemiyettir. Ben buradaki bütün Risale-i Nur Şâkirtlerini ve benimle görüşenleri veya okuyan ve yazarlarını aynıyle işhad

ediyorum, onlardan sorunuz ki, ben hiç birisine dememişim: "Bir cemi-yet-i siyasiye veya cemiyet-i nakşiye teşkil edeceğiz." Daima dediğim budur: Biz, İmânımızı kurtarmaya çalışacağız. Umum Ehl-i İmân dahil oldukları ve üçyüz milyondan ziyade efradı bulunan bir mukaddes Cemaat-i İslâmiyeden başka mabeynimizde medar-ı bahs olmadığını ve Kur'ân'da "Hizbullah" nâmı verilen ve umum Ehl-i İmânın Uhuvveti cihetiyle kendimizi, Kur'ân'a Hizmetimiz için Hizbül-Kur'ân, Hizbullah dairesinde bulmuşuz. Eğer kararnamede bu mânâ murad ise, bütün Ruhumuzla, Kemâl-i İftiharla itiraf ederiz. Eğer başka mânalar murad ise, onlardan haberimiz yoktur!

İkinci Madde: Kararnamenin itirafıyla, Kastamonu zâbitasının rapor ve tasdikiyle, hiç neşrolunmayacak tarzda odun ve kömür yığınları altın-da ve mıhlı sandıklarda bulunan ve Eskişehir Mahkemesinin tetkikinden ve tenkidinden geçen ve bir hafif cezayı çektiren ve kat'iyyen mahrem tutulan "Tesettür Risalesi" ve "Hücumat-ı Sitte ve Zeyli" Risalesi gibi Kitablardan bazı Cümlelerine yanlış mânâ vererek, dokuz sene evvelki zamana bizi götürüp, cezasını çektiğimiz suç ile mes'ul etmek istiyor.

Üçüncü Madde: Kararnamede kaç yerinde: "Devletin emniyetini ihlâl edebilir veya yapabilir." gibi tâbirlerle imkânât, vukuat yerinde istimâl edilmiş. Herkes, mümkündür ki bir katl yapsın, bu imkân ile mes'ul olabilir mi?

Mevkuf
Said Nursî

* * *

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Reis Beyefendi !

Ankara makamâtına, reis-i cumhura istida suretinde gönderdiğim Müdafaanâmemi ve başvekâletin de bunu ehemmiyetle kabul ettiklerini gösteren cevabî Mektubunu rabten sunuyorum, takdim ederim. Makam-ı iddianın aleyhimizde beyan ettiği asılsız, ittihamkârâne evhamın kat'î cevabları bu Müdafaâtımda vardır. Sâir yerlerin garazkârâne ve sathî zabıtnamelerine bina edilen buranın ehl-i vukuf

raporunda hilâf-ı vâki ve mantıksız çok sözler vardır ki, onlara karşı da bu itiraznamem takdim edilmişti. Ezcümle:

Size evvelce arzettiğim gibi Eskişehir Mahkemesine, 163 üncü madde ile beni mahkûm etmek istedikleri zaman demiştim: Hükûmet-i Cumhuriyenin ikiyüz meb'usu içinde aynı rakam 163 meb'usun imzalarıyla Van'daki Dârül-Fünunuma (Medrese) yüzellibin banknot tahsisat kabul etmeleri ve onun ile hükûmet-i cumhuriyenin bana karşı teveccühü, bu 163 üncü maddeyi hakkımda hükümden iskat ediyor, dediğim halde, o ehl-i vukuf, "163 meb'us Said aleyhinde tâkibat yapmışlar" diye tahrif etmiş. İşte makam-ı iddia da, bu ehl-i vukufun böyle bütün bütün asılsız ittihamlarına binaen bizi mes'ul tutuyor. Halbuki, meclisinin karariyle, en yüksek hey'et-i ilmiye ve fenniye'nin tetkikine ve tahkikine havale edilen Risale-i Nur'un bütün Eczaları tetkikten sonra, bil'ittifak, hakkımızda: "Said'in ve Risale-i Nur Şâkirtlerinin yazılarında; Dîni, Mukaddesâtı âlet edip, devletin emniyetini ihlâl teşvik veya bir cemiyet kurmak ve hükûmete karşı bir su-i maksadı bulunmak kasdında olduğunu gösterir bir sarahat ve emare olmadığını ve Said'in Şâkirtleri, muhaberelerinde hükûmete karşı kötü bir kasd beslemek, bir cemiyet kurmak veya Tarikat gütmek fikriyle hareket etmedikleri anlaşılmaktadır" diye müttefikan karar vermişler.

Hem ehl-i vukuf, "Said Nursî'nin yüzde doksan Risalesi; hem samimî, hem hasbî, hem İlim ve Hakikat ve Din Esaslarından hiçbir cihetle ayrılmamışlar; bunlarda, Dini âlet etmek veya cemiyet teşkil etmeye, emniyeti ihlâl hareketinin bulunmadığı sarihtir. Şâkirtlerin birbiriyle ve Said Nursî'yle muhabere Mektupları da bu nevidendirler. Beş-on mahrem ve şekvalı ve gayr-i ilmî olan Risalelerden başka bütün Risaleleri herbiri bir Âyetin tefsiri ve bir Hadîs-i Şerîfin Hakikatı nâmına yazılmışlardır. Din, İmân, Allah, Peygamber, Âhiret Akidelerini ve İbarelerini açıkça anlatmak için temsiller ile yazılmış ve ilmî görüşleri ve ihtiyarlara ve gençlere ahlâkî öğütler ve hayat tecrübesinden alınmış ibretli vak'alar ve faideli menkıbeleri ihtiva eden mevcudun yüzde doksanını teşkil eden Risalelerdir. Hükûmete ve idareye ve âsâyişe ilişecek ciheti yoktur." diye müttefikan karar vermişler.

İşte, makam-ı iddia, bu yüksek ehl-i vukufun raporuna bakmayarak eski ve müşevveş ve nâkıs rapora binaen acîb tarzlarda bizi

ittiham etmesinden hakikaten fevkal-had müteessir bulunmaktayız. Bu insaflı mahkemenin müsellemler insaflarına elbette yakıştırmayız. Hattâ (temsilde hatâ olmasın) bir bektaşîye: "Ne için Namaz kılmıyorsun?" demişler. O da:

"Kur'ânda لَا تَقْرَبُوا الصَّلَاةَ var" demiş. Ona demişler: "Bunun arka-

sını, yâni وَأَنْتُمْ سُكَارَى yı da oku" denildiğinde: "Ben Hâfız değilim."

demiş olması kabilinden, Risale-i Nur'un bir Cümlesini tutup o Cümleyi tâdil ve neticeyi beyan eden âhirini almayarak aleyhimizde verilmektedir. Takdim edeceğim müdafaanâmemde, o iddianâmeye karşı mukayese edildiğinde bunun otuz - kırk misâli görülecektir. Bu nümunelerden lâtif bir vâkıayı beyan ediyorum:

Eskişehir mahkemesinde makam-ı iddianın nasılsa bir sehiv neticesi, Risale-i Nur'un Îmân Derslerine "Halkları ifsad ediyor" gibi bir tâbir ve sonradan o tâbirden vazgeçtiği halde, Risale-i Nur Şâkirtlerinden Abdür-rezzak nâmında bir zât mahkemeden bir sene sonra demiş:

"Hey bedbaht! Otuzüç Âyât-ı Kur'âniye İşâratının takdirine mazhar ve İmam-ı Ali'nin (R.A.) üç Kerametinin İhbar-ı Gaybîsiyle ve Gavs-ı A'zam'ın (K.S.) kuvvetli bir tarzda İhbarıyla Kıymet-i Dîniyesi tahakkuk eden ve bu yirmi sene zarfında idareye hiçbir zararı dokunmayan ve hiç kimseye hiçbir zarar vermemesi ile beraber binler vatan evlâdını Tenvir ve İrşad eden ve Îmânlarını kuvvetlendiren ve Ahlâklarını düzelten Risale-i Nur'un İrşadlarına "ifsâd" diyorsun. Allah'dan korkmuyorsun, dilin kurusun! " demiş.

Şimdi, bu Şâkirdin haklı olarak bu sözünü makam-ı iddia gördüğü halde, "Said, etrafına fesad saçmış" tâbirini insafınıza, Vicdanınıza havale ediyorum.

Makam-ı iddia, Risale-i Nur'un içtimaî Derslerine ilişmek fikriyle, "Dinin tahtı ve makamı, Vicdandır; hükme kanuna bağlanmaz. Eskiden bağlanmasıyla içtimaî keşmekeşler olmuştur" dedi. Ben de derim ki: "Din yalnız Îmân değil, belki Amel-i Salih dahi Dinin ikinci cüz'üdür. Acaba katl, zina, sirkat, kumar, şarab gibi hayat-ı içtimaiyeyi zehirlendiren pek çok büyük günahları işliyenleri onlardan

men'etmek için, yalnız hapis korkusu ve hükûmetin bir hafiyesinin görmesi tevehhümü kâfi gelir mi? O halde; her hanede, belki herkesin yanında daima bir polis, bir hafiye bulunmak lâzım gelir ki, serkeş nefisler kendilerini o pisliklerden çeksinsinler. İşte Risale-i Nur, Amel-i Sâlih noktasında, İmân cânibinden, herkesin başında her vakit bir mânevî yasakçıyı bulundurur. Cehennem hapsini ve Gazab-ı İlâhîyi hatırına getirmekle fenalıktan kolayca kurtarır.

Hem, makam-ı iddia bir Risalenin güzel ve fevkalâde Kerametkârane ve Tevafukunun imza edilmesiyle, "bir cemiyet efradı" diye mânasız bir emare beyan etmiş. Acaba esnafların ve hancıların defterlerinde bulunan bu nevi imzalara cemiyet unvanı verilir mi? Eskişehirde aynı böyle bir vehim oldu. Cevab verdiğim ve Mu'cizat-ı Ahmediyye Risalesi'ni gösterdiğim zaman taaccüble karşıladılar. Eğer mâbeynimizde dünyevî bir cemiyet olsaydı, bu derece benim yüzümden zarar görenler, elbette kemal-i nefretle benden kaçacak idiler. Demek nasıl ben ve biz, İmam-ı Gazâlî ile irtibatımız var, kopmuyor; çünkü uhrevîdir, dünyaya bakmıyor aynen öyle de: Bu mâsum ve sâfi ve halis dindarlar, benim gibi bir bîçâreye İmân Derslerinin hatırı için bir kuvvetli alâka göstermişler. Ondan bu asılsız, mevhum bir cemiyet-i siyasiye vehmini vermiş. Son sözüm:

حَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ

Mevkuf, haps-i münferidde
Said Nursî

* * *

BU GELEN KISIM ÇOK EHEMMİYETLİDİR

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Son Sözün Bir Mühim Parçası

Efendiler! Reis Bey, dikkat ediniz! Risale-i Nur'u ve Şâkirtlerini mahkûm etmek, doğrudan doğruya küfr-ü mutlak hesabına, Hakikat-ı Kur'ânîye ve Hakaik-ı İmâniyeyi mahkûm etmek hükmüne geçmekle binüçyüz seneden beri her senede üçyüz milyon onda yürümüş ve üç yüz milyar Müslümanların Hakikata ve Saadet-i Dareyne giden Cadde-i Kübrâlarını kapatmaya çalışmaktır ve onların nefretlerini

ve itirazlarını kendinize celbetmektir. Çünkü o caddede gelip gidenler, gelmiş geçmişlere Dualar ve Hasenatlarıyla yardım ediyorlar. Hem bu mübârek vatanın başına bir Kıyamet kopmaya vesile olmaktır. Acaba, Mahkeme-i Kübrâda, bu üçyüz milyar dâvacıların karşısında sizden sorulsa ki: "Doktor duzi'nin, baştan nihayete kadar serâpa İslâmiyetiniz ve Vatanınız ve Dininiz aleyhinde ve frenkçe "Tarih-i İslâm" namındaki eseri ki, zındıkların kütübhanelerinizdeki eserlerine, kitaplarına ve serbest okumalarına ve o kitapların şâkirtleri, kanununuzca cemiyet şeklini almalarıyla beraber, dinsizlik veya komünistlik veya anarşistlik veya pek eski ifsad komitecilik gibi siyasetinize muhalif cemiyetlerine ilişmiyor-dunuz! Neden hiçbir siyasetle alâkalı olmayan ve yalnız İmân ve Kur'ân Cadde-i Kübrâsında giden ve kendilerini ve vatandaşlarını îdam-ı ebedîden ve haps-i münferidden kurtarmak için Kur'ân'ın hakikî Tefsiri olan Risale-i Nur gibi gayet Hak ve Hakikat bir Eseri okuyanlara ve hiçbir siyasî cemiyetle münasebeti olmayan o hâlis Dindarların birbiriyle uhrevî dostluk ve Uhuvvetlerine cemiyet nâmı verip ilişmişsiniz? Onları pek acib bir kanunla mahkûm ettiniz ve etmek istediniz!" dedikleri zaman ne cevap vereceksiniz? Biz de sizlerden soruyoruz ve sizi iğfal eden ve adliyyeyi şaşırtan ve hükûmeti bizimle vatana ve millete zararlı bir surette meşgul eyleyen muarızlarımız olan zındıklar ve münafıklar, istibdad-ı mutlaka "cumhuriyet" nâmı vermekle, irtidad-ı mutlakı rejim altına almakla, sefahet-i mutlak'a "medeniyet" ismi vermekle, cebr-i keyfî-i küfrîye "kanun" ismini takmakla hem sizi iğfal, hem hükûmeti işgal, hem bizi perişan ederek, Hâkimiyet-i İslâmiyeye ve millete ve vatana ecnebi hesabına darbeler vuruyorlar.

Ey efendiler! Dört senede dört def'a dehşetli zelzeleler, tam tamına dört def'a Risale-i Nur Şâkirtlerine şiddetli bir surette taarruz ve zulüm zamanlarına Tevafuku ve herbir zelzele dahi tam taarruz zamanında gelmesi; ve hücumun durmasıyla zelzelenin durması işaretiyle, şimdiki mahkûmiyetimiz ile gelen semavî ve arzî belâlardan siz mes'ulsünüz !

Denizli Hapishanesinde tecrid-i
mutlak ve haps-i münferidde
Mevkuf
Said Nursî

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

SON SÖZÜN BİR KISMI

Efendiler! Şimdiki hayat-ı içtimaiyeyi bilemediğimden, makam-ı iddianın gidişatına göre, sizce musırrane ileri sürdüğünüz cemiyetçilik ittihamına karşı pek çok kat'î cevaplarımızı Ankara ehl-i vukufunun dahi müttefikan tasdikleriyle beraber bu derece bu noktada ısrarınıza çok hayret ve taaccübde bulunurken Kalbime bu mâna geldi: Mâdem, hayat-ı içtimaiyenin bir temel taşı ve fitrat-ı beşeriyenin bir hâcet-i zaruriyesi ve aile hayatından tâ kabile ve millet ve İslâmiyet ve İnsaniyet hayatına kadar en lüzumlu ve kuvvetli rabita ve her İnsanın Kâinatta gördüğü ve tek başına mukabele edemediği medar-ı zarar ve hayret ve İnsanî ve İslâmî Vazifelerin îfasına mâni maddî ve mânevî esbabın tehacümatına karşı bir Nokta-i İstinad ve Medar-ı Teselli olan dostluk ve kardeşâne cemaat ve toplanmak ve samimâne uhrevî cemiyet ve Uhuvvet, siyasî cephesi olmadığı halde ve bilhassa hem dünya, hem Din, hem Âhiret Saadetlerine kat'î vesile olarak İmân ve Kur'ân Dersinde hâlis bir dostluk ve Hakikat yolunda bir arkadaşlık ve vatanına ve milletine zararlı şeylere karşı bir Tesanüd taşıyan Risale-i Nur Şâkirdlerinin pek çok takdir ve tahsine şâyân Ders-i İmânda toplanmalarına, "cemiyet-i siyasiye" namını verenler, elbette ve herhalde, ya gayet fena bir surette aldanmış veya gayet gaddâr bir anarşisttir ki, hem İnsaniyete vahşiyâne düşmanlık eder, hem İslâmiyete nemrudane adâvet eder, hem hayat-ı içtimaiyeye anarşiliğin en bozuk ve mütereddî tavrıyla husumet eder ve bu vatana ve millete ve Hâkimiyet-i İslâmiyeye ve dinî Mukaddesata karşı mürtedâne, mütemeridâne, anudâne mücadele eder. Veya ecnebi hesabına bu milletin can damarını kesmeye ve bozmaya çalışan El-hannâs bir zındıktır ki, hükûmeti iğfal ve adliyeyi şaşırtır, tâ o şeytanlara, fir'avunlara, anarşistlere karşı şimdiye kadar istimâl ettiğimiz mânevî silâhlarımızı, Kardeşlerimize ve vatanımıza çevirsin veya kırdırsın.

Mevkuf
Said Nursî

Efendiler! Otuz - kırk senedenberi ecnebi hesabına ve küfür ve ilhâd namına bu milleti ifsad ve bu vatani parçalamak fikriyle, Kur'ân Hakikatına ve İmân Hakikatlarına her vesile ile hücum eden ve çok şekillere giren bir gizli ifsad komitesine karşı, bu mes'elemizde kendilerine perde yaptıkları insafsız ve dikkatsiz me'murlara ve bu mahkemeyi şaşırtan onların Müslüman kisvesindeki propagandacılarına hitaben, fakat sizin huzurunuzda zâhiren sizin ile bir kaç söz konuşacağıma müsaade ediniz.

(Fakat ikinci gün beraet kararı, o dehşetli konuşmayı geriye bıraktı.)

Tecrid-i mutlakta ve haps-i münferidde
Mevkuf
Said Nursî

* * *

Mühim Bir Suale hakikatlı Bir Cevaptır.

Büyük me'murlardan bir kaç zat benden sordular ki: "Mustafa Kemal sana üçyüz lira maaş verip, Kürdistan'a ve Vilâyat-ı Şarkıye'ye, Şeyh Sünûsî yerine Vâiz-i Umumî yapmak teklifini neden kabul etmedin? Eğer kabul etseydin, ihtilâl yüzünden kesilen yüzbin adamın hayatlarını kurtarmaya sebep olurdun?" dediler.

Ben de onlara cevaben dedim ki: Yirmişer-otuzar senelik hayat-ı dünyeviye için o adamlar için kurtarmadığıma bedel, yüzbinler vatandaşa, herbirisine milyonlar sene Uhrevî Hayatı kazandırmaya vesile olan Risale-i Nur, o zâiyatın yerine binler derece iş görmüş. Eğer o teklifi ben kabul etseydim, hiçbir şeye âlet olamayan ve tâbi olmayan ve Sırr-ı İhlâsı taşıyan Risale-i Nur meydana gelmezdi. Hattâ ben, hapiste muhterem Kardeşlerime demiştim: Eğer Ankara'ya gönderilen Risale-i Nur'un şiddetli tokatları için beni idama mahkûm eden zatlar, Risale-i Nur ile İmanlarını kurtarıp idam-ı ebediden necât bulsalar, siz şahid olunuz, ben onları da Ruh u Cânımla helâl ederim!

Beraetimizden sonra Denizli'de beni tarassutla tâciz edenlere ve büyük âmirlerine ve polis müdürüyle müfettişlere dedim: Risale-i Nur'un kabil-i inkâr olmayan bir Kerametidir ki; yirmi sene mazlumiyet

hayatımda, yüzer Risale ve Mektublarımda ve binler şakirdlerde hiçbir cereyan, hiçbir cemiyet ile ve dâhilî ve haricî hiçbir komite ile hiçbir vesika, hiçbir alâka dokuz ay tedkikatta bulunmamasıdır. Hiçbir fikrin ve tedbirin haddi midir ki, bu Hârika vaziyeti versin. Bir tek adamın, birkaç senedeki mahrem esrarı meydana çıksa, elbette onu mes'ul ve mahcub edecek yirmi madde bulunacak. Mâdem Hakikat budur; ya diyeceksiniz ki: "Pek hârika ve mağlûb olmaz bir dehâ bu işi çeviriyor" veya diyeceksiniz: "Gayet İnayetkârâne bir Hıfz-ı İlâhîdir." Elbette böyle bir dehâ ile mübareze etmek hatâdır, millete ve vatana büyük bir zarardır; ve böyle bir Hıfz-ı İlâhî ve İnayet-i Rabbâniye'ye karşı gelmek fir'avunane bir temerrüddür.

Eğer deseniz: "Seni serbest bıraksak ve tarassut ve nezaret etmesek, Derslerinle ve gizli Esrarınla hayat-ı içtimaiyemizi bulandırabilirsin."

Ben de derim: Benim Derslerim, bilâ-istisna bütünü, hükûmetin ve adliyenin eline geçmiş, bir gün cezayı mûcib bir madde bulunmamış. Kırk-ellibin Nûsha Risale, o Derslerden milletin ellerinde dikkat ve merakla gezdiği halde, menfaatten başka hiçbir zararı hiçbir kimseye olmadığı, hem eski mahkemenin, hem yeni mahkemenin mûcib-i mes'uliyet bir madde bulamamaları cihetiyle, yenisi ittifakla beraatimize; ve eskisi, dünyaca bir büyüğün hâtırı için yüzotuz Risaleden beş-on Kelime bahane edip, yalnız Kanaat-ı Vicdaniye ile yüz yirmi mevkuf Kardeşlerimden yalnız onbeş adama altışar ay ceza verebilmesi kat'î bir hüccettir ki, bana ve Risale-i Nur'a ilişmeniz, mânasız bir tevehhümle çirkin bir zulümdür! Hem daha yeni Dersim yok ve bir Sırrım gizli kalmadı ki nezaretle tâdiline çalışsanız.

Ben şimdi hürriyetime çok muhtacım. Yirmi seneden beri lüzumsuz ve haksız ve faidesiz tarassutlar artık yeter! Benim sabrım tükendi. İhtiyarlık vaziyetinden, şimdiye kadar yapmadığım bedduayı yapmak ihtimali var. "Mazlumun âhı, ta Arşa kadar gider." diye bir kuvvetli Hakikattir.

Sonra o zâlim, dünyaca büyük makamlarda bulunan bedbahtlar dediler: "Sen, yirmi senedir birtek def'a takkemizi başına koymadın, eski ve yeni mahkemelerin huzurunda başını açmadın, eski

kıyafetin ile bulundun. Halbuki onyedi milyon bu kıyafete girdi?" Ben de dedim: Onyedi milyon değil, belki yedi milyon da değil, belki rızasıyle ve kalben kabulüyle ancak yedibin avrupa-perest sarhoşların kıyafetlerine Ruhsat-ı Şer'iyye ve cebr-i kanûnî cihetiyle girmektense; Azîmet-i Şer'iyye ve Takva cihetiyle, yedi milyar Zâtların kıyafetlerine girmeyi tercih ederim. Benim gibi yirmibeş senedenberi hayat-ı içtimaiyeyi terkeden adama "inâd ediyor; bize muhalifdir." denilmez. Haydi inad dahi olsa, mâdem Mustafa Kemâl o inadı kıramadı ve iki mahkeme kırmadı ve üç vilâyetin hükûmetleri onu bozmadı; siz neci oluyorsunuz ki, beyhude hem milletin, hem hükûmetin zararına, o inadın kırılmasına çabalıyorsunuz? Haydi siyasî muhalif de olsa, mâdem tasdikiniz ile yirmi senedir dünya ile alâkasını kesen ve mânen yirmi senedenberi ölmüş bir adam, yeniden dirilip, faidesiz kendine çok zararlı olarak hayat-ı siyasiyeye girerek sizin ile uğraşmaz; bu halde onun muhalefetinden tevehhüm etmek, divaneliktir. Divanelerle ciddî konuşmak dahi bir divanelik olmasından, sizin gibilerle konuşmayı terkediyorum. "Ne yaparsanız minnet çekmem!" dediğim, onları hem kızdırdı, hem susturdu. Son sözüm;

حَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ ﴿١﴾ حَسْبِيَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ
وَهُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ

İslâmiyet düşmanları, Bediüzzaman Said Nursî ve Nur Talebelerini mahkemelere sevkederken, ortalığa korkular ve tehditler yayarlar, resmî makamlara bütün bütün uydurma malûmatlar yazdırırlar, herkesi Bediüzzaman ve Risale-i Nurdan uzaklaştırmak için uğraşırlar, Nur Talebelerinin aralarına fesad sokarak Tesanüdlerini bozmak için entrikalar çevirirler.

Bediüzzaman Said Nursî, Nur Talebelerinin menfî propaganda-lara aldanmamaları.. ve hem de Nur Talebelerinin, Sevgili Üstad-lariyle görüşmek ihtiyakı şiddetli olduğundan bu Ruhî ihtiyacı tatmin için, sair zamanlarda olduğu gibi, Denizli hapsinde de yazdığı Mektublardan bir kısmını buraya dercediyoruz. Hapishanelerde yazılan Mektub ve Eserleri Nur Talebeleri gizlice Üstadlarından getirmeyi temin ederler. Zira Hazret-i Üstad, her hapishanede tecrid-i mutlak içinde bırakılmış ve başkalarıyla görüşmesi yasak edilmiştir!

* * *

Bu Fıkra Bir casus Vasıtasıyla Resmî Memurların Eline Geçtiği için "Lâhikaya Girmiştir."

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ

Ramazan-ı Şerifden birgün evvel, gizli zındık düşmanlarım tarafından verildiğine kuvvetli ihtimal verdiğimiz -doktorun tasdikiyle- bir zehirin hastalığıyla hararetim kırk dereceden geçmeye başlamış iken, Kastamonu'da adliye müddeimumileri ve taharrî komiserleri, menzilimi taharrî etmeye geldiler. Ben, o dakikadan sonra, başıma gelen dehşetli taarruzu, bir Hiss-i Kablelvuku ile anlıyarak ve "Şiddetli zehirli hastalığım dahi ölüme gidiyor." diye Isparta Vilâyetinde kıymetdar Kardeşlerimin kucaklarında Teslim-i Ruh edip o mübarek toprakta defnolmamı, Kalben niyaz ettim. Hizbül-Ekberül-Kur'ân'ı açtım. Birden bu Âyet-i Kerime

وَاصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ فَإِنَّكَ بِأَعْيُنِنَا وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ

karşıma çıktı, "Bana bak!" dedi. Ben de baktım, üç kuvvetli emare

ile mânâ-yı işarî bana ve bize teselli veriyor. Şimdi başımıza gelen bu musibeti bir cihette hiçe indirdi ve Ispartaya mevkufen beşinci nefyimi, o Kalbî Duamın kabul olmasına delil eyledi.

Birinci Emare: (Şeddeler sayılır) Hesab-ı Ebcedî ile binüçyüz altmış iki, bu senenin Arabî aynı tarihine Tevafuk edip, mânâsiyle der: "Sabr-eyle! Başına gelen Kaza-yı Rabbâniyeye teslim ol! Sen İnayet gözü altındasın, merak etme! Gecelerde Tesbihat ve Tahmidata devam eyle!"

Tahlil: Üç ر altıyüz; dört ن , ikiyüz; bir س bir م , yüz; bir ص , bir و , bir ح , yüz elli; üç ع , bir ك , dört ف , bir م , iki yüz on; dört ل , dokuz ب , bir د , bir و , dört ا , altmış iki eder. Yekûnü binüçyüz altmışiki ederek, bu senenin aynı tarihine ve başımıza gelen musibetin aynı dakikasına tamı tamına Tevafuku, kuvvetli bir emaredir.

.....

Üçüncü emarenin beyanına şimdilik lüzum olmadığından yazdırılmadı.

Said Nursî

* * *

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Bu hâdisiye te'siriyle ben, kendimi mâsum Kardeşlerime Rıza-yı Kalb ile feda etmeye kat'î azm ve cezmettiğim ve çaresini fıkren aradığım vakitte Celcelûtiyeyi okudum. Birden hatıra geldi ki: İmam-ı Ali (R.A.),

"Yâ Rab! Eman ver." diye Dua etmiş. **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** o Duanın Sırriyle Selâmete çıkarsınız. Evet Hazret-i Ali Radiyallahu Anh, Kaside-i Celcelûtiyede iki suretle, Risale-i Nur'dan haber verdiği gibi, "Âyetül-Kübrâ Risalesi"ne işaretten

وَبِالْآيَةِ الْكُبْرَى آمِنِي مِنَ الْفَجْتِ der. Ve bu işarette îmâ eder

ki: Âyetül-Kübrâ yüzünden ehemmiyetli bir musibet, Risale-i Nur Talebelerine gelecek.. ve "Âyetül-Kübrâ Hakkı için o fecet ve musibetten Şâkirdlerine Eman ver.!" diye Niyaz eder. O Risaleyi ve Menbainı Şefaatçı yapar. Evet, Âyetül-Kübrâ Risalesinin Tab'ı bahânesiyle gelen musibet, aynen o Remz-i Gaybîyi tasdik etti. Hem o Kasîdede Risale-i Nur'un mühim Eczalarına tertibiyle işaretlerin Hâtimesinde mukabil sahifede der:

وَتِلْكَ حُرُوفُ التَّوْرِ فَاجْمَعْ خَوَاصَّهَا ۞ وَحَقِّقْ مَعَانِيَهَا بِهَا الْخَيْرُ تُمِمْتْ

Yâni: "Sen, onların hassalarını topla ve mânalarını tahkik eyle, bütün Hayır ve Saadet onlar ile tamam olur." der. Harflerin mânalarını tahkik et, karinesiyle, mânayı ifade etmiyen hecaî harfler murad olmayıp, belki Kelimeler mânasındaki Sözler namiyle Risaleler muraddır.

لَا يَعْلَمُ الْغَيْبُ إِلَّا اللَّهُ ۞ رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذْنَا إِنْ نَسِينَا أَوْ أَخْطَأْنَا

* * *

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ ۞ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يَسْبِغْ بِحَمْدِهِ

Aziz Sıddık Kardeşlerim,

Geçen Leyle-i Kadrinizi ve gelen Bayramınızı bütün mevcudiyetimle tebrik ve sizleri Cenâb-ı Erhamürrâhimînin Birliğine ve Rahmetine emanet ediyorum. مَنْ أَمِنَ بِالْقَدْرِ أَمِنَ مِنَ الْكَدْرِ Sırrıyla sizi teselliye muhtaç görmemek ile beraber derim ki:

وَاصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ فَإِنَّكَ بِأَعْيُنِنَا وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ Ğâyetinin mâna-yı işârisiyle verdiği Teselliyi tamamiyle gördüm. Şöyle ki:

Dünyayı unutmak, Ramazanımızı âsude geçirmek düşünürken, hatıra gelmiyen ve bütün bütün tahammülün fevkinde bu dehşetli hâdis, hem benim, hem Risale-i Nur'un, hem sizin, hem Ramazanımız,

hem Uhuvvetimiz için Ayn-ı İnayet olduğunu ben müşahade ettim. Bana aid cihetinin ise, çok faidelerinden yalnız iki-üçünü beyan ederim.

Birincisi: Ramazanda, çok şiddetli bir heyecan, bir ciddiyet, bir iltica, bir niyaz ile müthiş hastalığa galebe ederek çalıştırdı.

İkincisi: Herbirinize karşı bu sene de görüşmek ve yakınınızda bulunmak arzusu şiddetli idi. Yalnız birinizi görmek ve Isparta'ya gelmek için bu çektiğim zahmeti kabul ederdim.

Üçüncüsü: Hem Kastamonu'da, hem yolda, hem burada, fevkalâde bir tarzda, bütün elîm hâletler birden değişiyor ve me'mûlün ve arzumun hilâfına olarak bir Dest-i İnayet görünüyor, **الْخَيْرُ فِي مَا اخْتَارَهُ اللَّهُ**

dediriyor. En ziyade beni düşündüren; Risale-i Nur'u, en gafil ve dünyaca büyük makamlarda bulunanlara da kemâl-i dikkatle okutturuyor, başka bir sahada Fütuhata meydan açıyor. Ve en ziyade rikkatime dokunan ve kendi elemimden başka herbirinizin sıkıntısından başıma toplanan bütün elemlere ve teessüflere karşı, Ramazanda bir saati yüz saat hükmüne getiren o Şehr-i Mübarekte, bu musibet dahi, o yüz Sevabı, herbir saati on saat derecesinde İbadet yapmakla bine iblâğ ettiğinden, Risale-i Nur'dan tam Ders alan ve dünyanın fâni ve ticaretgâh olduğunu bilen ve herşeyi, İmânî ve Âhireti için feda eden ve bu Dershane-i Yusufiye'deki muvakkat sıkıntılar, daimî lezzetler ve faideler vereceklerine inanan sizin gibi İhlâslı zâtlara acımak ve rikkatten ağlamak hâletini, Tebrik ve Sebatınızı gayet istihsan ve takdir etmek hâletine çevirdi. Ben de,

الْحَمْدُ لِلَّهِ عَلَى كُلِّ حَالٍ سِوَى الْكُفْرِ وَالضَّلَالِ

dedim. Bana aid bu faideler gibi hem Uhuvvetimizin, hem Risale-i Nurun hem Ramazanımızın, hem sizin, bu yüzde öyle faideleri var ki, perde açılrsa, "Yâ Rabbenâ! Şükür.. Bu Kaza ve Kader-i İlâhî, hakkımızda bir İnayettir" derirtecek, kanaatım var.

Hâdiseye sebebiyet verenlere itab etmeyiniz. Bu musibetin geniş ve dehşetli plânı çoktan kurulmuştu. Fakat mânen pek çok hafif geldi.

إِنْ شَاءَ اللَّهُ çabuk geçer.

عَسَى أَنْ تَكْرَهُوا شَيْئًا وَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ Sırrıyla, me'vus olmayınız.

Said Nursî

* * *

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ

Aziz Kardeşlerim,

Yakınıınızda bulunmakla çok bahtiyarım. Sizin hayalinizle ara sıra konuşurum, müteselli olurum. Biliniz ki, mümkün olsaydı bütün sıkıntılarınızı kemal-i iftihar ve sevinçle çekerdim. Ben sizin yüzünüzden, Ispartayı ve havalisini, taşıyla toprağıyla seviyorum. Hattâ, diyorum ve resmen de diyeceğim: Isparta hükûmeti bana ceza verse, başka vilâyet beni beraet ettirse, yine burayı tercih ederim. Evet ben, üç cihetle Isparta'lıyım. Gerçi tarihçe isbat edemiyorum, fakat kanaatim var ki, İspartit nahiyesinde dünyaya gelen Said'in aslı buradan gitmiş. Hem, Isparta Vilâyeti, öyle hakikî Kardeşleri bana vermiş ki; değil Abdülmecid ve Abdurrahman, belki Said'i onların herbirisine maalmemnuniye feda eylerim.

Tahmin ederim, şimdi küre-i arzda, Risale-i Nur Şâkirdlerinden, Kalben ve Ruhen ve Fikren daha az sıkıntı çeken yoktur. Çünkü, Kalb ve Ruh ve Akılları, Îmân-ı Tahkikî Nurlarıyla sıkıntı çekmezler. Maddî zahmetler ise, Risale-i Nur Dersiyiyle hem geçici, hem sevaplı, hem ehemmiyetsiz, hem Hizmet-i İmanîyenin başka bir mecrada inkişafına vesile olmasını bilerek, Şükür ve Sabırla karşılıyorlar. Îman-ı Tahkikî, dünyada dahi Medar-ı Saadettir diye halleriyle isbat ediyorlar. Evet, "Mevlâ görelim neyler, neylerse güzel eyler" deyip, metinane bu fânî zahmetleri bâki Rahmetlere tebdile çalışıyorlar. Cenab-ı Erhamürrâhimîn, Onların emsallerini çoğaltsın. Bu vatana Medar-ı Şeref ve Saadet yapsın; ve Onları da Cennetül-Firdevsde Saadet-i Ebediyeye mazhar eylesin,

آمین ...

Said Nursî

* * *

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Bayramınızı tekrar tebrikle beraber, sureten görüşmediğimize teessüf etmeyiniz. Bizler hakikaten daima beraberiz. Ebed yolunda da **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** bu beraberlik devam edecek. İmanî Hizmetinizde kazandığınız Ebedî Sevablar ve Ruhî ve Kalbî Faziletler ve Sevinçler, şimdiki geçici ve muvakkat gamları ve sıkıntıları hiçe indirir kanaatındayım. Şimdiye kadar, Risale-i Nur Şâkirdleri gibi, çok Kudsî Hizmette çok az zahmet çekenler olmamış. Evet cennet ucuz değil! İki hayatı imha eden küfr-ü mutlakdan kurtarmak, bu zamanda pek çok ehemmiyetlidir. Bir parça meşakkat olsa da, Şevk ve Şükür ve Sabırla karşılamalı. Madem bizi çalıştıran Hâlikımız Rahîm ve Hakîmdir; başa gelen herşey'i Rıza ile, Sevinç ile, Rahmetine, Hikmetine îtimad ile karşılamalıyız.

Said Nursî

* * *

BU DEFAKİ KÜÇÜK MÜDAFAATIMDA DEMİŞTİM

Risale-i Nur'daki Şefkat, Hakikat, Hak, bizi siyasetten menetmiş. Çünkü; mâsumlar belâyâ düşerler, onlara zulmetmiş oluruz. Bazı zâtlar bunun izâhını istediler. Ben de dedim:

Şimdiki fırtınalı asırda, gaddar medeniyetten neş'et eden hodgâmlık ve asabiyet-i unsuriye ve umumî harpten gelen istibdâdât-ı askeriye ve dalâletten çıkan merhametsizlik cihetinde öyle bir eşedd-i zulüm ve eşedd-i istibdâdât meydan almış ki, Ehl-i Hak, Hakkını kuvvet-i maddiye ile müdafaa etse, ya eşedd-i zulüm ile, tarafgirlik bahanesiyle çok biçâreleri yakacak, o hâlette o da azlem olacak veyahud mağlûb kalacak. Çünkü, mezkûr hissiyatla hareket ve taarruz eden İnsanlar, bir-iki adamın hatasıyla yirmi-otuz adamı, âdi bahanelerle vurur, perişan eder. Eğer Ehl-i Hak, Hak ve Adalet yolunda yalnız vuramı vursa, otuz zâyiata mukabil yalnız biri kazanır, mağlûb vaziyetinde kalır. Eğer mukabele-i bilmisil kaide-i zâlimanesiyle, o Ehl-i Hak dahi bir ikinin hatasıyla yirmi-otuz biçâreleri ezseler, o vakit, hak namına dehşetli bir haksızlık ederler.

İşte, Kur'ân'ın Emriyle, gayet şiddetle ve nefretle siyasetten ve idareye karışmaktan kaçındığımızın hakikî Hikmeti ve Sebebi budur. Yoksa bizde öyle bir Hak Kuvveti var ki, Hakkımızı tam ve mükemmel müdafaa edebilirdik. Hem madem herşey geçici ve fânidir ve ölüm ölmüyor ve kabir kapısı kapanmıyor ve zahmet ise Rahmete kalboluyor; elbette biz, Sabır ve Şükürle Tevekkül edip Sükût ederiz. Zarar ile, icbâr ile sükûtumuzu bozdurmak ise; İnsafa, Adâlete, Gayret-i Vatanîyeye ve Hamiyet-i Millîyeye bütün bütün zıttır, muhaliftir.

Hulâsa-i Kelâm: Ehl-i hükûmetin ve ehl-i siyasetin ve ehl-i idarenin ve inzibatın ve adliye ve zâbitanın bizimle uğraşacak hiçbir işleri yoktur. Olsa olsa, dünyada hiçbir hükûmetin müdafaa edemediği ve Akli başında hiçbir İnsanın hoşlanmadığı küfr-ü mutlak ve dehşetli bir tâun-u beşerî ve maddiyunluktan gelen zendekanın taassubiyle, bir kısım gizli zındıklar şeytaniyle bazı resmî me'murları aldatarak evhamlandırıp, aleyhimize sevk etmek var. Biz de deriz: Değil böyle bir kaç vehhamı, belki dünyayı aleyhimize sevketseler Kur'ân'ın Kuvvetiyle, Allahın İnayetiyle kaçmayız. O irtidadkâr küfr-ü mutlaka ve o zendekaya teslim-i silâh etmeyiz!

Said Nursî

* * *

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Aziz Sıddık Kardeşlerim,

Sizin Sebat ve Metanetiniz, masonların ve münafıkların bütün plânlarını akîm bırakıyor. Evet Kardeşlerim, saklamağa lüzum yok; o zındıklar, Risale-i Nur'u ve Şâkirdlerini, Tarikata ve bilhassa Nakşî Tarikatına kıyas edip, o Ehl-i Tarikatı mağlûp ettikleri plânlar ile bizleri çürütmek ve dağıtmak fikriyle bu hücumu yaptılar.

Evvelâ: Ürkütmek ve korkutmak ve o mesleğin su-i istimâlatını göstermek.

Ve Saniyen: O mesleğin Erkânlarının ve Müntesibînin kusurlarını teşhir etmek.

Ve Sâlisen: Maddiyun felsefesinin ve medeniyetinin cazibedar sefa-
het ve uyutucu lezzetli zehirleriyle ifsad etmekle mabeynlerinde Tesanü-
dü kırmak. Ve Üstadlarını ihanetlerle çürütmek ve mesleklerini fennin,
felsefenin bazı düsturlariyle nazarlarından sukut ettirmekdir ki, Nakşîlere
ve Ehl-i Tarikata karşı istimal ettikleri aynı silâh ile bizlere hücum ettiler,
fakat aldandılar. Çünkü, Risale-i Nur'un meslek-i esası, İhlâs-ı Tam ve
terk-i enaniyet ve zahmetlerde Rahmeti ve elemelerde bâkî lezzetleri
hissedip aramak ve fânî ayn-ı lezzet-i sefihanede elîm elemeleri göstermek
ve İmanın bu dünyada dahi hadsiz lezzetlere medar olmasını ve hiçbir
felsefenin eli yetişmediği noktaları ve Hakikatları Ders vermek olduğun-
dan, onların plânlarını **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** tam akîm bırakacak ve "Meslek-i
Risale-i Nur ise, Tarikatlara kıyas edilmez!" diye onları susturacak.

Said Nursî

* * *

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Aziz Kardeşlerim,

Bu eski ve yeni iki Medrese-i Yusufiyedeki şiddetli imtihanda sarsıl-
mayan ve Dersinden vazgeçmiyen ve yakıcı çorbadan ağızları yandı-
ğı halde Talebeliğini bırakmayan ve bu kadar tehacüme karşı Kuvve-i
Mâneviyesi kırılmayan Zâtları, Ehl-i Hakikat ve Nesl-i Âti alkışlaya-
cakları gibi, Melâike ve Ruhaniler dahi alkışlıyorlar, diye kanaatım var.
Fakat, içinizde hastalıklı ve nâzik ve fakirler bulunmasıyle maddî sıkıntı
ziyadedir. Ve buna karşı da, herbiriniz herbirisine birer Tesellici ve
ahlâkda ve Sabırda birer Nümune-i İmtisal ve Tesanüd ve taltifde birer
şefkatli Kardeş ve Ders müzakeresinde birer zeki Muhatab ve mucîb ve
güzel seciyelerin in'ikâsında birer Âyine olmanız, o maddî sıkıntıları hiçe
indirir, diye düşünüp, Ruhumdan ziyade sevdiğim sizler hakkında teselli
buluyorum.

Yüzyirmi yaşında bulunan Mevlânâ Halidin Cübbesini size bir gün
göndereceğim. O Zât, onu bana giydirdiği gibi, ben de Onun namına sizin
herbirinize teberrüken giydirmek için hangi vakit isterseniz göndere-
ceğim.

Said Nursî

* * *

Aziz Sıddık Kardeşlerim,

Kader-i İlâhî Adaleti, bizleri Denizli Medrese-i Yusufiyesine sevketmesinin bir Hikmeti; her yerden ziyade Risale-i Nur'a ve Şâkirdlerine, hem mahbusları, hem ahalisi, belki hem me'murları ve adliyesi muhtaç olmalarıdır. Buna binaen biz, bir Vazife-i İmaniye ve Uhreviye ile bu sıkıntılı imtihana girdik. Evet, yirmi-otuzdan ancak bir ikisi Tâdil-i Erkân ile Namazını kılan mahbuslar içinde, birden Risale-i Nur Şâkirdlerinden kırk-ellisi umumen bilâ-istisna mükemmel Namazlarını kılmaları, lisan-ı hal ve fiil diliyle öyle bir Ders ve İrşaddır ki, bu sıkıntı ve zahmeti hiçe indirir, belki sevdirebilir. Ve Şâkirdler, ef'alleriyle bu Dersi verdikleri gibi, Kalblerindeki kuvvetli tahkîkî İmanlariyle dahi buradaki Ehl-i İman ehl-i dalâletin evham ve şübehatından kurtarmalarına medar çelikten bir kal'a hükmüne geçeceğini, Rahmet ve İnâyet-i İlâhiyyeden ümid ediyoruz.

Buradaki ehl-i dünyanın, bizi konuşmaktan ve temastan men'leri, zarar vermiyor. Lisan-ı hal, lisan-ı kalden daha kuvvetli ve te'sirli konuşuyor. Mâdem hapse girmek Terbiye içindir; milleti seviyorlarsa, mahbusları Risale-i Nur Şâkirdleriyle görüştürsünler. Tâ bir ayda, belki bir günde, bir seneden ziyade Terbiye alsınlar. Hem millete ve vatana, hem kendi istikballerine ve Âhiretine menfaatli birer İnsan olsunlar.

Gençlik Rehberi bulunsa idi çok faidesi olurdu. **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** bir zaman girer.

Said Nursî

* * *

Aziz Sıddık Kardeşlerim,

Bugün, büyük ve merhum Kardeşim Molla Abdullah ile Ziyaeddin hakkındaki malûmunuz muhavereyi tahattur ettim. Sonra sizi düşündüm. Kalben dedim: Eğer, Perde-i Gayb açılrsa, bu sebatsız zamanda böyle Sebat gösteren ve bu yakıcı, ateşli hallerden sarsılmayan bu samimî Din-darlar ve ciddî Müslümanlar, eğer herbiri bir Veli, hattâ bir Kutub görünse, benim nazarımda, şimdi verdiğim ehemmiyeti ve alâkayı pek az ziyadeleştirecek. Ve eğer birer âmi ve âdi görünse, şimdi verdiğim kıymeti hiç noksan etmiyecek, diye karar verdim. Çünkü böyle pek ağır şerait altında İman kurtarmak Hizmeti, herşey'in fevkindedir. Şahsî makamlar ve hüsn-ü zanların

ilâve ettikleri meziyetler; böyle dağdağalı, sarsıntılı hallerde hüsn-ü zanlarını kırmakla, muhabbetleri azalır. Ve meziyet sahibi dahi onların nazarlarında mevkiini muhafaza etmek için tasannua ve tekellüfe ve sıkıntılı vakara mecburiyet hisseder. İşte, hadsiz şükür olsun ki, bizler böyle soğuk tekellüflere muhtaç olmuyoruz.

Said Nursî

* * *

.....

Kardeşlerim, gerçi bu vaziyet, hem muvafıka ve bir kısım me'murlara, Risale-i Nur'a karşı bir çekinmek, bir ürkmek vermiş; fakat bütün muhaliflerde ve dindarlarda ve alâkadar me'murlarda bir dikkat, bir iştiaak uyandırıyor. **Merak etmeyiniz, o Nurlar parlayacaklar!..**

Said Nursî

* * *

Aziz Kardeşlerim,

Ben tahmin ediyordum ki, hakikî ve en son Müdafaanamemiz, Denizli hapsinin Meyvesi olan Risalecik olacak. Çünkü evvelce bazı evham yüzünden, bir senedenberi ve aleyhimize geniş bir tarzda çevrilen plânlar bunlardır: Tarikatçılık, komitecilik ve dinî hissiyatı siyasete âlet etmek ve cumhuriyet aleyhinde çalışmak ve idare ve âsâyişe ilişmek gibi asılsız bahaneler ile bize hücum ettiler. Cenâb-ı Hakk'a hadsiz şükür olsun ki, onların plânları akîm kaldı. O kadar geniş bir sahada, yüzer Talebelerde, yüzler Risalede, onsekiz sene zarfındaki Mektub ve Kitablarda Hakikat-ı İmaniyeden ve Kur'âniyeden ve Âhiretin Tahkikinden ve Saadet-i Ebediye'e çalışmaktan başka bir şey bulmadılar. Plânlarını gizlemek için, gayet âdî bahaneleri aramağa başladılar. Fakat, hükûmetin bazı erkânını iğfal edip aleyhimize çeviren dehşetli ve gizli bir zendeka komitesi şimdi doğrudan doğruya küfr-ü mutlak hesabına bize hücum etmek ihtimaline karşı, güneş gibi zâhir ve şüphe bırakmaz ve dağ gibi metin, sarsılmaz olan "Meyve Risalesi" onlara karşı en kuvvetli bir Müdafaa olup, onları susturacak diye bize yazdırıldı zannediyorum.

Said Nursî

* * *

Aziz Kardeşlerim,

Bu Cuma gününde mühim bir Hizb okurken siz hatıra geldiniz. "Bu musibetten kurtulmak için ne yapacağız?" lisan-ı hâl ile dediniz. Benim Kalbime bu geldi: Sıkı bir Tesanüdle, el ele, omuz omuza veriniz. Çünkü; birbirinden ve Risale-i Nurdan ve benden çekinmek ve inkâr etmek ve bizi ezmek isteyen gizli kuvvete dalkavukluk etmek gibi tedbirleri yapanların zarardan başka hiçbir menfaatleri yoktur. Sizi temin ederim; eğer bilseydim ki benden teberri etmekle kurtulacaksınız, beni tahkir ve ihanet ve gıybet etmeye izin verip Helâl ederdim. Fakat, bizi ezmek isteyen gizli kuvvet sizi biliyor, aldanmıyor; za'fınızdan, teberrînizden cesaret alır, daha ziyade ezer. Hem mesleğimiz Hillet ve Uhuvvet olduğundan, şahsiyet ve enaniyet cihetinden bir rekabet olmaz. Benim gibi çok kusurlu ve çok zayıf bir bîçarenin noksaniyetlerine değil, belki Risale-i Nurun Kemalâtına bakmalı.

Said Nursî

* * *

Aziz Sıddık Kardeşlerim,

Bu dünyanın hayatı pek çabuk değişmesine ve zevaline ve fenâ ve fânî âkıbetsiz lezzetlerine ve fîrak, iftirak tokatlarına karşı bir ehemmiyetli medar-ı teselli ise, samimî dostlar ile görüşmektir. Evet, bazan birtek dostunu bir iki saat görmek için yirmi gün yol gider ve yüz lirayı sarfeder. Şimdi bu acib, dostsuz zamanda, samimî kırk-elli dostunu birden, bir iki ay görmek ve Lillâh için Muhabbet etmek ve hakikî bir Teselli alıp vermek elbette başımıza gelen bu meşakkatler ve zayıyat-ı maliye, ona karşı pek ucuz düşer, ehemmiyeti kalmaz. Ben kendim, buradaki Kardeşlerimden on sene fîrakdan sonra, bir tekini görmek için bu meşakkatî kabul ederdim. Teşekki, kaderi tenkid ve Teşekkür, Kadere Teslimdir.

Said Nursî

* * *

Aziz ve Sıddık Kardeşlerim,

Mâdem Âhîret için, Hayır için, İbadet ve Sevak için, İmân ve Âhîret için Risale-i Nur ile bağlanmışsınız. Elbette bu ağır şerait altında, herbir saati yirmi saat İbadet hükmünde ve o yirmi saat

ise, Kur'ân ve îmân Hizmetindeki Mücahede-i Mâneviye haysiyetiyle yüz saat kadar kıymetdar ve yüz saat ise, böyle herbiri yüz adam kadar ehemmiyetli olan hakikî Mücahid Kardeşler ile görüşmek ve Akd-i Uhuvvet etmek, kuvvet vermek ve almak ve teselli etmek ve müteselli olmak ve hakikî bir Tesanüdle Kudsî Hizmete sebatkârane devam etmek ve güzel seciyelerinden istifade etmek ve Medresetüz-Zehranın şakirdliğine liyâkat kazanmak için açılan bu imtihan meclisi olan şu Medrese-i Yusufiye de tâyinini ve kaderce takdir edilen kısmetini almak ve mukadder Rızkını yemek ve o yemekten Sevak kazanmak için buraya gelmenize şükretmek lâzımdır. Bütün sıkıntılara karşı mezkûr faideleri düşünüp sabır ve tahammülle mukabele etmek gerektir.

Said Nursi

* * *

Aziz Sıddık, Sevatkâr ve Vefadar Kardeşlerim,

Sizi müteessir etmek veya maddî bir tedbir yapmak için değil, belki Şirket-i Mâneviye-i Duaiyenizden daha ziyade istifadem için ve sizin de daha ziyade İtidâl-i Dem ve İhtiyat ve Sabır ve Tahammül ve şiddetle Tesanüdünüzü muhafaza için bir halimi beyan ediyorum ki; burada bir günde çektiğim sıkıntı ve azabı, Eskişehirde bir ayda çekmezdim. Dehşetli masonlar, insafsız bir masonu bana musallat eylemişler; tâ hiddetimden ve işkencelerine karşı "Artık yeter!" dememden bir bahane bulup, zâlimane tecavüzlerine bir sebep göstererek yalanlarını gizlesinler. Ben, hârika bir İhsan-ı İlâhî eseri olarak şâkirane sabrediyorum ve etmeğe de karar verdim. Madem biz Kadere teslim olup, bu sıkıntıları

خَيْرُ الْأُمُورِ أَحْمَرُهَا

Sırıyle, ziyade Sevak kazanmak cihetiyle mânevi bir Ni'met biliyoruz. Ve mâdem, geçici, dünyevî musibetlerin sonları ekseriyetle ferahlı ve hayırlı oluyor. Ve mâdem biz, Hakkalyakîn derecesinde yakînî bir kat'î kanaatımız var ki, biz öyle bir Hakikata hayatımızı vakfetmişiz ki, güneşten daha parlak ve Cennet gibi güzel ve Saadet-i Ebediye gibi şirindir. Elbette biz bu sıkıntılı haller ile müftehirane, müteşekkirane "Bir Mücahede-i Mâneviye yapıyoruz" diye şekva etmemek lâzımdır.

Aziz Kardeşlerim, evvel âhir tavsiyemiz: Tesanüdünüzü muhafaza;

enaniyet, benlik, rekabetten tahaffuz ve îtidal-i dem ve ihtiyattır.

Said Nursî

* * *

Aziz Sıddık Kardeşlerim,

Bu müdde-i umumun iddianamesinden anlaşıldı ki, hükûmetin bazı erkânını iğfal edip aleyhimize sevkeden gizli zındıkların plânları akîm kalıp yalan çıktı. Şimdi bahane olarak, cemiyetçilik ve komitecilik isna-diyle yalanlarını setre çalışıyorlar. Ve bunun bir eseri olarak benimle kimseyi temas ettirmiyorlar! Güya temas eden, birden bizden olur. Hattâ büyük me'murlar da çok çekiniyorlar ve bana sıkıntı verdimle kendi-lerini âmirlerine sevdireyorlar.

Said Nursî

* * *

Aziz Sıddık Kardeşlerim,

Ben, gerçi sizinle sureten görüşemiyorum; fakat sizin yakınınızda ve beraber bir binada bulunduğumdan çok bahtıyarım ve müteşekkirim. Ve ihtiyarım olmadan, bazan lüzumlu tedbirler ihtar edilir. Ezcümle: Birisi, yanımdaki koğuşa masonlar tarafından hem yalancı, hem casus bir mah-pus gönderilmiş. Tahrip kolay olmasından -hususan böyle haylaz genç-lerde- o herif bana çok sıkıntı vermesi ve o gençleri ifsad etmesi ile bildim ki; sizlerin İrşad ve Islahlarınıza karşı zendeka ifsada, Ahlâkları bozmağa çalışıyor. Bu vaziyete karşı gayet ihtiyat ve mümkün olduğu kadar eski mahbuslardan gücenmemek ve gücendirmemek ve ikiliğe meydan vermemek ve itidal-i dem ve tahammül etmek ve mümkün olduğu derecede bizim arkadaşlar, Uhuvvetlerini ve Tesanüdlerini Tevazu ile ve Mahviyetle ve terk-i enaniyetle takviye etmek gayet lâzım ve zarurîdir. Dünya işleriyle meşgul olmak beni incitiyor. Sizin dirayetinize itimad edip zaruret olmadan bakamıyorum.

Said Nursî

* * *

Kardeşlerim,

Her ihtimale karşı, bu sabah ihtar edilen bir mes'eleyi beyan etmek lâzım geldi.

Bizim, Kur'ân'dan aldığımız Hakikatlar, güneş, gündüz gibi şek ve şüphe ve tereddüdü kaldırmadığını, yirmi senedenberi "Acaba zındık feylesoflar buna karşı ne diyecekler ve dayandıkları nedir?" diye nefsim ve şeytanım çok araştırdılar. Hiçbir köşede bir kusur bulamadıklarından sustular. Zannederim, çok hassas ve iş içinde bulunan nefis ve şeytanımı susturan bir Hakikat, en mütemerridleri de susturur. Mâdem biz, böyle sarsılmaz ve en büyük ve en ehemmiyetli ve fiat takdir edilmez derecede kıymetdar ve bütün dünyası ve canı ve cânânı pahasına verilse yine ucuz düşen bir Hakikatın uğrunda ve yolunda çalışıyoruz. Elbette bütün musibetlere ve sıkıntılara, düşmanlara, Kemâl-i Metanetle mukabele etmemiz gerektir. Hem, belki karşımıza, aldanmış veya aldatılmış bazı Hocalar ve Şeyhler ve zâhirde Müttakîler çıkarılır. Bunlara karşı Vahdetimizi ve Tesanüdümüzü muhafaza edip, onlar ile uğraşmamak lâzımdır, münakaşa etmemek gerektir.

Said Nursî

* * *

Aziz Sıddık Kardeşlerim,

Kastamonu'da, Ehl-i Takvâ bir zât, şekvâ tarzında dedi: "Ben sukut etmişim, eski hâlîmi ve Zevkleri ve Nurları kaybetmişim." Ben de dedim: "Belki terakki etmişsin ki, nefsi okşayan ve uhrevî meyvesini dünyada tattıran ve hodbinlik hissini veren Zevkleri, Keşifleri geri bırakıp daha yüksek makama, Mahviyet ve Terk-i Enaniyet ve fânî zevkleri aramamak ile uçmuşsun." Evet, bir ehemmiyetli İhsan-ı İlâhî; İhsanını, enaniyetini bırakmayana ihsas etmemektir. Tâ ucb ve gurura girmesin!

Kardeşlerim, bu Hakikata binaen, bu adam gibi düşünen veya hüsn-ü zannın verdiği parlak makamları nazara alan zâtlar, sizlere bakıp, içinizde Mahviyet ve Tevazu ve Hizmetkârlık kisvesiyle görünen Şâkirdleri âdi, âmi adamlar görür ve der: "Bunlar mı Hakikat Kahramanları ve dünyaya karşı meydan okuyan?... Heyhat! Bunlar nerede, Evliyaları bu zamanda âciz bırakan bu Kudsî Hizmet Mücahidleri nerede?" diyerek, dost ise inkisar-ı hayâle uğrar, muarız ise kendi muhalefetini haklı bulur.

Said Nursî

* * *

Bediüzzaman Hazretleri Denizli hapsinde iken, gayet mühim dokuz mes'eleyi ihtiva eden "Meyve Risalesi"ni iki Cuma gününde te'lif etmiştir. Bu Eser, Risale-i Nur'un Hakikatlarını hülâsaten cem'eden kıymetli bir Risaledir. Hapis müddetinde Nur Talebeleri bu Meyve Risalesi'ni müteaddit defalar yazmak ve okumak suretiyle meşgul olmuşlar. Ve ilk önce gayet gizli olarak kibrit kutuları içine yazılıp koğuşlar arasında neşredilen Meyve Risalesi, bilâhare gayet kıymetli ve menfaatli ve hapsilere tiryak gibi faydalı olduğu anlaşılmasiyle serbest yazılmış. Denizli Mahkemesine, Temyiz Mahkemesine ve Ankara makamlarına Risale-i Nur'un Hakikî Müdafaaası olarak gönderilmiştir.

Denizli hapsinde çok mühim tesiri olduğu ve taşıdığı Kudsî Hakaik-ı İmaniye itibariyle bir cihette Denizli Beraatına vesile olduğu için, ehemmiyetine binaen bu Meyve Risalesinden Altıncı ve Yedinci Mes'elelerinin buraya derci münasip görülmüştür.

* * *

Meyve Risalesinden Altıncı Mes'ele

Risale-i Nur'un çok yerlerinde izahı ve kat'î hadsiz Huccetleri bulunan İmân-ı Billâh Rûknünün binler küllî Bûrhanlarından birtek Bûrhana kısaca bir işaretir.

Kastamonu'da lise talebelerinden bir kısmı yanıma geldiler. "Bize Hâlikımızı tanıttır, muallimlerimiz Allahtan bahsetmiyorlar" dediler. Ben dedim: Sizin okuduğunuz fenlerden her fen, kendi lisan-ı mahsusiyle mütemadiyen Allahtan bahsedip Hâlikı tanıttırıyor. Muallimleri değil, Onları dinleyiniz.

Meselâ: Nasılki mükemmel bir eczahane ki, her kavanozunda hârika ve hassas mizanlarla alınmış hayattar macunlar ve tiryaklar var; şüphesiz, gayet maharetli ve kimyager ve hakîm bir eczacıyı gösterir; öyle de: Küre-i arz eczahanesinde bulunan dörtyüz bin çeşit nebatat ve hayvanat kavanozlarındaki zîhayat macunlar ve tiryaklar cihetiyle bu çarşıdaki eczahaneden ne derece ziyade mükemmel ve büyük olması nisbetinde, okuduğunuz fenn-i tıb mikyasiyle küre-i arz eczahane-i kübrasının Eczacısı olan Hakîm-i Zülcelâli, hattâ kör gözlerle de gösterir, tanıttırır.

Hem meselâ: Nasıl bir harika fabrika ki, binler çeşit çeşit kumaşları basit bir maddeden dokuyor, şeksiz, bir fabrikatörü ve maharetli bir makinisti tanıttırır; öyle de: Küre-i arz denilen yüzbinler başlı, her başında yüzbinler mükemmel fabrika bulunan bu seyyar Makine-i Rabba-niye, ne derece bu İnsan fabrikasından büyükse, mükemmelse; o derecede, okuduğunuz fenn-i makine mikyasiyle küre-i arzın Ustasını ve Sahibini bildirir ve tanıttırır.

Hem meselâ: Nasıl ki, gayet mükemmel binbir çeşit Erzak, etrafından celbedip içinde muntazaman istif ve ihzar edilmiş depo ve iâşe anbarı ve dükkân, şeksiz bir fevkalâde İâşe ve Erzak mâlikini ve sahibini ve memurunu bildirir; öyle de: Bir senede yirmidört bin senelik bir dâirede muntazaman seyahat eden ve yüzbinler ve ayrı ayrı Erzak isteyen taifeleri içine alan ve seyahatiyle mevsimlere uğrayıp, baharı bir büyük vagon gibi binler ayrı ayrı Taamlarla doldurarak kışta Erzakı tükenen bîçare Zîhayatlara getiren ve küre-i arz denilen bu Rahmanî İâşe Anbarı ve bir Sefine-i Sübhâniye ve binbir çeşit cihazatı ve malları ve konserve paketleri taşıyan bu depo ve Dükkân-ı Rabbanî ne derece o fabrikadan büyük ve mükemmel ise, okuduğunuz veya okuyacağınız fenn-i iâşe mikyasiyle, o kat'iyette ve o derecede küre-i arz Deposunun Sahibini, Mutasarrıfını, Müdebbirini bildirir, tanıttırır, sevdirebilir.

Hem nasılkı: Dört yüz bin millet içinde bulunan ve her milletin istediği Erzakı ayrı ve istimal ettiği silâhı ayrı ve giydiği elbisesi ayrı ve talimatı ayrı ve terhisatı ayrı olan bir ordunun mu'cizekâr bir kumandanı, tek başıyla bütün o ayrı ayrı milletlerin ayrı ayrı Erzaklarını ve çeşit çeşit eslihalarını ve elbiselerini ve cihazatlarını, hiçbirini unutmıyarak ve şaşırmıyarak verdiği o acib ordu ve ordugâh; şüphesiz bedahetle o hârika kumandanı gösterir, takdîr-kârane sevdirebilir. Aynen öyle de, zemin yüzünün Ordugâhında ve her baharda yeniden silâh altına alınmış bir yeni Ordu-yu Sübhânîde nebatat ve hayvanat milletlerinden dört yüz bin nev'in çeşit çeşit elbise, erzak, esliha, talim, terhisleri gayet mükemmel ve muntazam ve hiç birini unutmıyarak ve şaşırmıyarak, birtek Kumandan-ı Âzam tarafından verilen küre-i arzın bahar ordugâhı, ne derece mezkûr İnsan ordu ve ordugâhından büyük ve mükemmel ise, sizin okuyacağınız fenn-i askerî mikyası ile, dikkatli ve Akıllı başında olanlara o derece küre-i arzın Hâkimini ve Rabbini ve Müdebbirini ve

Kumandan-ı Akdesini Hayretler ve Takdislerle bildirir ve Tahmid ve Tesbihle sevdirebilir.

Hem nasıl ki: Bir hârika şehirde milyonlar elektrik lâmbaları hareket ederek heryeri gezerler, yanmak maddeleri tükenmiyor bir tarzdaki elektrik lâmbaları ve fabrikası; şeksiz, bedahetle, elektriği idare eden ve seyyar lâmbaları yapan ve fabrikayı kuran ve iştiâl maddelerini getiren bir mucizekâr ustayı ve fevkalâde kudretli bir elektrikçiye hayretler ve tebriklerle tanıttırır, "Yaşasınlar!" ile sevdirebilir; aynen öyle de: Bu Âlem şehrinde dünya sarayının damındaki yıldız lâmbaları, bir kısmı kozmoğrafyanın dediğine bakılsa, küre-i arzdan bin defa büyük ve top güllesinden yetmiş defa süratli hareket ettikleri halde; İntizamını bozmuyor, birbirine çarpıyor, sönmüyor, yanmak maddeleri tükenmiyor. Okuduğunuz kozmoğrafyanın dediğine göre, küre-i arzdan bir milyon defadan ziyade büyük ve bir milyon seneden ziyade yaşayan ve bir Misafirhane-i Rahmaniyyede bir lâmba ve bir soba olan güneşimizin yanmasının devamı için her gün küre-i arzın denizleri kadar gazyağı ve dağları kadar kömür veya bin arz kadar odun yığınları lâzımdır ki, sönmessin. Ve onu ve onun gibi ulvî yıldızları gazyağısız, odunsuz, kömürsüz yandıran ve söndürmeyen ve beraber ve çabuk gezdiren ve birbirine çarpırtmayan bir nihayetsiz Kudreti ve Saltanatı ışık parmaklarıyla gösteren bu Kâinat şehir-i muhteşemindeki dünya sarayının elektrik lâmbaları ve idareleri, ne derece o misalden daha büyük, daha mükemmeldir; o derecede, sizin okuduğunuz veya okuyacağınız fenn-i elektrik mikyasiyle, bu Meşher-i Âzam-ı Kâinatın Sultanını, Münevvirini, Müdebbirini, Sâniini, o nurânî yıldızları şahit göstererek tanıttırır, Tesbihatla Takdisatla sevdirebilir, perestiş ettirir.

Hem meselâ: nasılkı bir kitab bulunsa ki; Bir satırında bir kitab ince yazılmış ve herbir kelimesinde ince kalemle bir Sûre-i Kur'âniye yazılmış, gayet mânidar ve bütün mes'eleleri birbirini te'yid eder ve kâtibini ve müellifini fevkalâde meharetli ve iktidarlı gösteren bir acîb mecmua; şeksiz, gündüz gibi, kâtib ve musannifini kemâlatıyla, hüner-

leriyle bildirir, tanıttırır. **مَا شَاءَ اللَّهُ، بَارَكَ اللَّهُ** Cümleleriyle takdir ettirir;

aynen öyle de: Bu Kâinat Kitab-ı Kebiri ki, birtek sahifesi olan zemin yüzünde ve birtek forması olan baharda üçyüz bin ayrı ayrı kitaplar hükmündeki üçyüz

bin nebatî ve hayvanî taifeleri beraber, birbiri içinde yanlısız, hatasız karıştırmıyarak, şaşırmıyarak, mükemmel, muntazam.. ve bazan ağaç gibi bir kelimede bir Kasideyi ve çekirdek gibi bir Nuktada bir Kitabın tamam bir fihristesini yazan bir kalem işlediğini gözümüzle gördüğümüz bu nihayetsiz mânidar ve her kelimesinde çok hikmetler bulunan şu Mecmua-i Kâinat ve bu mücessem Kur'ân-ı Ekber-i Âlem, mezkûr misaldeki kitaptan ne derece büyük ve mükemmel ve mânidar ise, o derecede sizin okuduğunuz fenn-i hikmetül-eşya ve mektepte bilfiil mübaşeret ettiğiniz fenn-i kıraat ve fenn-i kitabet, geniş mikyaslarıyla ve durbîn gözleriyle bu Kitab-ı Kâinatın Nakkaşını, Kâtibini hadsiz Kemâlâtıyla tanıttırır. **اللَّهُ أَكْبَرُ** Cümlesiyle bildirir, **سُبْحَانَ اللَّهِ** Takdisiyle târif eder, **الْحَمْدُ لِلَّهِ** Senâlariyle sevdirebilir...

İşte bu fenlere kıyasen, yüzer fünundan her bir fen, geniş mikyasıyla ve hususî aynasıyla ve durbînli gözüyle ve ibretli nazarıyla bu Kâinatın Hâlik-ı Zülcelâlini Esmasıyla bildirir, Sıfâtını, Kemâlâtını tanıttırır.

İşte bu muhteşem ve parlak bir Bürhan-ı Vahdaniyet olan mezkûr Hüceti Ders vermek içindir ki, Kur'ân-ı Mu'cizül-Beyan, çok tekrar ile en ziyade **رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ** ve **خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ** Âyetleriyle Hâlikımızı bize tanıttırıyor, diye o mektepli gençlere dedim. Onlar dahi tamamıyla kabul edip tasdik ederek: "Hadsiz şükür olsun Rabbimize ki, Tam Kudsî ve Ayn-ı Hakikat bir Ders aldık. Allah Senden razı olsun" dediler.

Ben de dedim: İnsan binler çeşit elemeler ile müteallim ve binler nevi lezzetler ile mütelezziz olacak bir zihayat makine ve gayet derece acziyle beraber hadsiz maddî, mânevî düşmanları ve nihayetsiz fakriyle beraber hadsiz zâhirî ve bâtınî ihtiyaçları bulunan ve mütemadiyen zeval ve firak tokatlarını yiyen bir biçare mahlûk iken, birden Îmân ve Ubudiyetle böyle bir Padişah-ı Zülcelâle İntisab edip, bütün düşmanlarına karşı bir Nokta-i İstinad ve bütün hâcâtına medar bir Nokta-i İstimdad bularak, herkes mensub olduğu efendisinin şerefiyle, makamıyla iftihar ettiği gibi, o da böyle nihayetsiz Kadîr ve Rahîm bir Padişaha Îmân ile İntisab etse ve Ubudiyetle Hizmetine girse ve ecelin idam ilânını kendi hakkında terhis

tezkeresine çevirse, ne kadar memnun ve minnetdar ve ne kadar müteşekkîrâne iftihar edebilir, kıyas ediniz.

O mektepli gençlere dediğim gibi, musibetzedde mahpuslara da tekrar ile derim: O'nu tanıyan ve İtaat eden, zindanda dahi olsa bahtiyardır. Onu unutan, saraylarda da olsa zindandadır, bedbahttır. Hattâ bir bahtiyar mazlum idam olunurken bedbaht zalimlere demiş: "Ben idam olmuyorum; belki terhis ile Saadete gidiyorum. Fakat ben de sizi idam-ı ebedî ile mahkûm gördüğümden, sizden tam intikamımı alıyorum."

لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ diyerek sürûr ile Teslim-i Ruh eder.

سُبْحَانَكَ لَا عِلْمَ لَنَا إِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ

* * *

Meyve Risalesinden Yedinci Mes'ele

(Denizli hapsinde bir Cuma gününün mahsulüdür)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَمَا أَمْرُ السَّاعَةِ إِلَّا كَلَمْحِ الْبَصَرِ أَوْ هُوَ أَقْرَبُ
مَا خَلَقَكُمْ وَلَا يَبْعَثُكُمْ إِلَّا كَنَفْسٍ وَاحِدَةٍ ۖ فَانْظُرْ إِلَى
آثَارِ رَحْمَتِ اللَّهِ كَيْفَ يُحْيِي الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا إِنَّ ذَلِكَ لَمُحْيِي الْمَوْتِ
وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

Bir zaman Kastamonu'da "Hâlikımızı bize tanıttır" diyen lise talebelerine sâbık Altıncı Mes'eleda mektep fûnununun dilleriyle verdiğim Dersi, Denizli Hapishânesinde benimle temas edebilen mahpuslar okudular; tam bir Kanaat-ı İmâniye aldıklarından, Âhirete bir iştîyak hissedip, "Bize Âhiretimizi de tam bildir; tâ ki nefsimiz ve zamanın şeytanları bizi yoldan çıkarmasın, daha böyle hapslere sokmasın" dediler. Ve Denizli hapsindeki Risale-i Nur Şakirdlerinin ve sâbıkan Altıncı Mes'eleyi okuyanların arzularıyla, Âhîret Rûknünün dahi bir hülâsasının beyanı lâzım geldi. Ben de, Risale-i Nurdan bir kısa hülâsa ile dedim:

Nasılki Altıncı Mes'eleda biz Hâlikımızı Arzdan, Semavattan sorduk; onlar, fenlerin dilleriyle Hâlikımızı bize güneş gibi tanıttırdılar; aynen biz de, Âhiretimizi, başta o bildiğimiz Rabbimizden, sonra Peygamberimizden (A.S.M.) sonra Kur'ânımızdan, sonra sair Peygamberler ve Mukaddes Kitablardan, sonra Melâikelerden, sonra Kâinattan soracağız.

İşte evvelâ birinci mertebede, Âhireti Allah'tan soruyoruz. O da, bütün gönderdiği Elçileriyle ve Fermanlarıyla ve bütün İsimleriyle ve Sıfatlarıyla: "Evet Âhîret var ve sizi oraya sevkediyorum!" Ferman ediyor. Onuncu Söz, oniki parlak ve kat'î "Hakikat"lar ile, Esmâ-i Hüsnadan bir kısım İsimlerin Âhirete dair cevaplarını isbat ve izah eylemiş. Burada, o izaha iktifâen gayet kısa bir işaret ederiz.

Evet, madem hiçbir saltanat yoktur ki, o saltanata itaat edenlere mükâfatı ve isyan edenlere mücâzâtı bulunmasın. Elbette Rububiyet-i Mutlaka mertebesinde bir Saltanat-ı Sermediyenin, o Saltanata İmân ile İntisab ve İtaat ile Fermanlarına Teslim olanlarına mükâfatı ve o İzzetli Saltanatı, küfür ve isyanla inkâr edenlere de mücâzâtı o Rahmet ve Cemale ve o İzzet ve Celâle lâıyk bir tarzda olacak diye Rabbül-Âlemin ve Sultan-üd-Deyyan İsimleri cevap veriyorlar.

Hem madem güneş gibi, gündüz gibi, zemin yüzünde bir umumî Rahmeti ve ihâtalı bir Şefkat ve Keremi gözümüzle görüyoruz. Meselâ o Rahmet; her baharda umum ağaçları ve meyveli nebatları Cennet Hûrileri gibi giydirip, süslendirip ellerine her çeşit meyveleri verip, bizlere uzatıp, "Haydi alınız, yeyiniz!" dediği gibi; bir zehirli sineğin eliyle bizlere şifalı, tatlı balı yedirdiği ve elsiz bir böceğin eliyle en yumuşak ipeği bizlere giydirdiği gibi; bir avuç kadar küçücük çekirdeklerde, tohumcuklarda binlerle batman taamları bizim için saklayan ve ihtiyat zahiresi olarak o küçücük depolarda yerleştiren bir Rahmet ve bir Şefkat; elbette hiç şüphe olamaz ki, bu derece nazeninâne beslediği bu sevimli ve minnetdarları ve perestîşkârları olan Mü'min İnsanları îdam etmez! Belki onları daha parlak Rahmetlere mazhar etmek için hayat-ı dünyeviye vazifesinden terhis eder, diye Rahîm ve Kerîm İsimleri, sualimize cevap

veriyorlar. **الْجَنَّةُ حَقٌّ** diyorlar.

Hem madem biz gözümüzle görüyoruz ki: Umum mahlûklarda ve zemin yüzünde öyle bir Hikmet eli işliyor ve öyle bir Adalet ölçüleriyle işler dönüyor ki, Akl-ı Beşer, onun fevkinde düşünemiyor. Meselâ: İnsanın bin cihâzâtına takılan Hikmetlerinden yalnız bir küçük çekirdek kadar kuvve-i hafızasında, bütün tarihçe-i hayatını ve ona temas eden hadsiz hâdisâtı, o kuvvecikte yazıp, onu bir kütübhane hükmüne getirip ve İnsanın Haşirde mahkemesi için neşrolacak olan Defter-i A'mâlinin bir küçük senedi olarak her vakit hatırlatmak Sırrıyla her İnsanın eline vererek dimağının cebine koyan bir Ezeli Hikmet.. ve bütün masnuatta gayet hassas Mizanlarla âzâlarını yerleştiren ve mikroptan gergedana, sinekten simurga kuşuna, bir çiçekli nebattan milyarlarla, trilyonlarla çiçekler açan bahar çiçeğine kadar israftsız ölçülerle bir Tenâsüb, bir Muvazene,

bir İntizam ve bir Cemâl içinde masnuatı bir Hüsn-ü San'at yapan ve her zîhayatın hukuk-u hayatını Kemâl-i Mizanla veren ve iyiliklere güzel neticeler ve fenalıklara fena neticeler verdiren ve Âdem (A.S.) zamanındanberi tagî ve zâlim kavimlere vurduğu tokatlarla kendini pek kuvvetli ihsas ettiren bir Adâlet-i Sermediyye, elbette ve hiç bir şüphe getirmez ki, Güneş gündüzsüz olmadığı gibi, o Hikmet-i Ezeliye ve o Adâlet-i Sermediyye de Âhiretsiz olmazlar ve ölümde en büyük zâlimlerle ve en biçare mazlumların bir tarzda gitmelerindeki akıbetsiz, dehşetli bir haksızlığa ve adâletsizliğe ve hikmetsizliğe, hiçbir vecihle müsaade etmezler diye, Hakîm ve Hakem ve Adl ve Âdil İsimleri bizim sualimize kat'î cevap veriyorlar.

Hem madem bütün zîhayat mahlûkların elleri yetişmediği ve iktidarlara dairesinde olmayan bütün hâcetleri ve bütün fitrî matlâbları, bir nev'î Dua bulunan istidad-ı fitrî ve ihtiyac-ı zarurî dilleriyle istedikleri vakitte gayet Rahîm ve İştici ve Şefkatli bir Dest-i Gaybî tarafından verildiğinden ve ihtiyarî olan Daavât-ı İnsaniyenin, husûsan Havasların ve Nebîlerin Dualarının on adetten altı - yedisi hilâf-ı âdet makbul olmasından kat'î anlaşılıyor ki; her dertlinin âhını, her muhtacın Duâsını işiten ve dinleyen bir Semî-i Mucîb, perde arkasında var ve bakar ki, en küçük bir zîhayatın en küçük bir ihtiyacını görür ve en gizli bir âhını işitir, Şefkat eder, fiilen cevap verir, memnun eder.

Elbette ve her hâlde, hiçbir şüphe ihtimâli kalmaz ki; mahlûkların en ehemmiyetlisi olan Nev'-i İnsanın en ehemmiyetli ve umumî olan ve umum Kâinatı ve umum Esmâ ve Sıfât-ı İlâhiyeyi alâkadar eden Beka-i Uhreviyeye âid Duâlarını içine alan ve Nev'-i İnsanın Güneşleri ve Yıldızları ve Kumandanları olan bütün Peygamberleri arkasına alıp onlara Duâsına **!آمین !آمین** dedirten ve Ümmetinden her gün, her Ferd-i Mütedeyyin, hiç olmazsa kaç defalar Ona Salâvat getirmekle, Onun Duâsına **!آمین !آمین** diyen.. ve belki bütün mahlûkat Onun o Duâsına iştirak ederek, "Evet ya Rabbenâ! İsteddiğini ver, Biz de Onun istediğini istiyoruz." diyorlar. İşte, bütün bu reddedilmez şerâit altında Beka-i Uhreviye ve Saadet-i Ebediye için Haşrin hadsiz esbab-ı mûcibesinden Muhammed Aleyhissalâtü Vesselâm'ın yalnız tek Duâsı, Cennetin Vücuduna ve baharın Îcadı kadar Kudretine kolay olan Âhiretin Îcadına kâfi bir sebeptir, diye Mucîb ve Semi ve Rahîm İsimleri bizim sualimize cevap veriyorlar.

Hem madem; gündüz, bedahetle güneşi gösterdiği gibi, zemin yüzünde mevsimlerin tebeddülünde, küllî ölmek ve dirilmekde, perde arkasında bir Mutasarrıf; gayet İntizamla koca küre-i arzı bir bahçe, belki bir ağaç kolaylığında ve İntizamında ve azametli baharı bir çiçek suhuletinde ve mîzanlı zînetinde ve zemin sahifesinde üçyüz bin Haşir ve Neşrin nümune ve misallerini gösteren üçyüz bin kitab hükmündeki nebatat ve hayvanat taifelerini zeminin yüzünde yazar. Beraber ve birbiri içinde şaşırmayarak, karışık iken karıştırmayarak, birbirine benzemekle beraber iltibassız, sehivsiz, hatasız, mükemmel, muntazam, mânidar yazan bir Kalem-i Kudret, bu Azameti içinde hadsiz bir Rahmet ve nihayetsiz bir Hikmet ile işlediği gibi, koca Kâinatı, bir hânesi misillü İnsana musahhar ve müzeyyen edip tefriş etmek ve o İnsanı Halife-i Zemin ederek, dağların ve göklerin ve yerin tahammülünden çekindikleri Emânet-i Kübrayı Ona vermesi ve sair zîhayatlar üstünde, bir derece zabıtlık mertebesiyle mükerrerrem etmesi ve Hitâbât-ı Sübhaniyesine ve Sohbetine müşerref etmekle fevkalâde bir makam verdiği ve bütün Semavî Fermanlarda Ona Saadet-i Ebediyeyi ve Beka-i Uhreviyeyi kat'î vaad ve ahdedtiği halde elbette, hiç şüphe olmaz ki, bahar kadar Kudretine kolay gelen Dar-ı Saadeti o mükerrerrem ve müşerref İnsanlar için açacak ve yapacak ve Haşir ve Kıyameti getirecek, diye Muhyi ve Mümit ve Hayy ve Kayyum ve Kadîr ve Alîm İsimleri Hâlikımızdan sormamıza cevap veriyorlar.

Evet, her baharda bütün ağaçları ve otların köklerini aynen İhya ve nebatî ve hayvanî üçyüz bin nevi Haşrin ve Neşrin nümunelerini İcad eden bir Kudret, Muhammed ve Musa Aleyhimessalâtü Vesselâmların herbirinin Ümmetinin geçirdiği bin senelik zaman hayâlen karşı karşıya getirilip bakılsa, Haşir ve Neşrin bin misâlini ve bin delilini, iki bin baharda gösterdiği görülecek (Hâşiye) ve böyle bir Kudretten Haşir-i Cismanîyi uzak görmek, bin derece körlük ve akılsızlıktır.

Hem madem nev'-i beşerin en meşhurları olan yüzyirmidört bin Peygamberler, İttifakla Saadet-i Ebediyeyi ve Beka-yı Uhrevîyi Cenâb-ı Hakk'ın binler Vaad ve Ahidlerine istinaden ilân edip, Mu'cizeleriyle

(Hâşiye): Sâbık herbir bahar; Kıyameti kopmuş, ölmüş.. ve karşısındaki bahar onun Haşri hükmündedir...

doğru olduklarını isbat ettikleri gibi; hadsiz Ehl-i Velâyet, Keşf ile ve Zevk ile aynı Hakikata imza basıyorlar. Elbette O Hakikat, güneş gibi zâhir olur, şüphe eden divâne olur.

Evet bir fende ve bir san'atta mütehasıs bir iki zâtın o fen ve o san'ata âid Hükümleri ve Fikirleri, o fende ihtisası olmayan bin adamın (hattâ başka fenlerde Âlim ve Ehl-i İhtisas da olsalar) muhalif Fikirlerini hükümden iskat ettikleri gibi, bir mes'eledе, meselâ: Ramazan Hilâlini yevm-i şekte isbat etmek ve "Süt konservelerine benzeyen ceviz-i hindî bahçesi, rûy-i zeminde var." diye dâvâ etmekte iki isbat edici, bin inkâr edici ve nefyedicilere galebe edip dâvâyı kazanıyorlar. Çünkü isbat eden; yalnız bir ceviz-i hindîyi veyahut yerini gösterse, kolayca dâvâyı kazanır. Onu nefy ve inkâr eden; bütün rûy-i zemini aramak, taramakla hiçbir yerde bulunmadığını göstermekle dâvâsını isbat edebildiği gibi; Cenneti ve Dâr-ı Saadeti ihbar ve isbat eden, yalnız bir izini ve sinemadaki gibi keşfen bir gölgesini ve bir tereşşuhunu göstermekle dâvâyı kazandığı hâlde, onu inkâr ve nefy eden, bütün Kâinatı ve Ezelden Ebede kadar bütün zamanları görmek ve göstermekle ancak inkârını ve nefyini isbat etmekle dâvâyı kazanabilir. Bu ehemmiyetli Sırdandır ki, "Husûsî bir yere bakmayan ve İmânî Hakikatlar gibi umum Kâinata bakan nefyler ve inkârlar, -zâtında muhâl olmamak şartıyla- isbat edilmez, diye Ehl-i Tahkik ittifak edip, bir Düstur-u Esâsî kabul etmişler.

İşte bu kat'î Hakikata binâen, binler feylesofların muhalif fikirleri, böyle İmânî Meselelerde, birtek Muhbir-i Sâdık karşı hiçbir şüphe, hattâ hiçbir vesvese vermemek lâzım gelirken; yüz yirmidört bin isbat edici ve Ehl-i İhtisas Muhbir-i Sâdıkın ve hadsiz ve nihayetsiz müsbet ve mütehasıs Ehl-i Hakikat ve Ashab-ı Tahkikin ittifak ettikleri Erkân-ı İmâniyede, Akıllı gözüne inmiş kalbsiz ve maneviyattan uzaklaşmış, körleşmiş birkaç feylesofun inkârlarıyla şüpheye düşmek ne kadar ahmaklık ve divânelik olduğunu kıyas ediniz.

Hem madem, gözümüzle, gündüz gibi, hem nefsimizde, hem etrafımızda bir Rahmet-i Âme ve bir Hikmet-i Şâmile ve bir İnâyet-i Daime müşâhede ediyoruz ve dehşetli bir Saltanat-ı Rubûbiyet ve dikkatli bir Adâlet-i Âliye ve İzzetli İcraat-ı Celâliyenin Âsârını ve Cilvelerini görüyoruz.. Hattâ bir ağacın meyveleri ve çiçekleri sayısınca

o ağaca Hikmetler takan bir Hikmet ve herbir İnsanın cihâzâtı ve hissiyâtı ve kuvveleri adedince İhsanlar ve İn'amlar ona bağlamış bir Rahmet ve Kavm-i Nuh (A.S.) ve Hud (A.S.) ve Sâlih (A.S.) ve Kavm-i Âd ve Semud ve Fir'avun gibi âsî milletlere tokat vuran ve en küçük bir zîhayatın Hakkını muhafaza eden İzzetli ve İnâyetli bir Adâlet ve

وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ تَقُومَ السَّمَاءُ وَالْأَرْضُ بِأَمْرِهٖ ثُمَّ إِذَا
دَعَاكُمْ دَعْوَةً مِّنَ الْأَرْضِ إِذَا أَنْتُمْ تَخْرُجُونَ

Âyeti, azametli bir İcaz ile der:

Nasılki iki kışlada yatan ve duran mutî askerler, bir kumandanın çağırmasıyle (bir boru sesiyle) silâh başına vazife başına gelmeleri gibi; aynen öyle de: Bu iki kışlanın misâlinde ve emre itaatde koca Semavat ve Küre-i Arz, Sultan-ı Ezelinin askerlerine iki mutî kışla gibi.. ne vakit Hazret-i İsrâfilin borusuyla o kışlalarda ölüm ile yatanlar çağırılrsa, derhâl ceset libaslarını giyip dışarı fırlamalarını isbat edip gösteren her baharda arz kışlası içindekiler, Melek-i Ra'dın borusuyla aynı vaziyeti göstermesiyle nihayetsiz Azameti anlaşılan bir Saltanat-ı Rububiyet, elbette ve her hâlde ve hiç şüphe getirmez ki; Onuncu Sözde isbat edildiği gibi, o Rahmet ve Hikmet ve İnâyet ve Adâlet ve Saltanat-ı Sermediyenin gayet kat'î istedikleri Dâr-ı Âhiret ve Dâire-i Haşr u Neşrin açılmamasıyla o nihayetsiz Cemâl-i Rahmet, nihayetsiz çirkin bir merhametsizliğe inkılâb etmesine ve o hadsiz Kemâl-i Hikmet, hadsiz kusurlu abesiyete ve faidesiz israfata dönmesine; ve o gayet şirin İnâyet, gayet acı ihanetlere çevrilmesine ve o gayet mizanlı ve hakkaniyetli Adâlet, gayet şiddetli zulümlere kalbolmasına; ve o gayet derecede haşmetli ve kuvvetli Saltanat-ı Sermediye, sukut etmesine; ve Haşrin gelmemesiyle bütün haşmeti kaybolmasına; ve Kemâlat-ı Rububiyeti, acz ve kusur ile lekedar olmasına.. hiçbir cihet-i imkânı yok! Hiçbir Akıl, bu vaziyete ihtimal vermez; yüz muhal birden içinde bulunur. Hem, dâire-i imkân haricinde, bâtıl ve mümteni'dir. Çünkü, nâzenin ve nazdar beslediği ve Akıl ve Kalb gibi cihazatla Saadet-i Ebediyeye ve Âhirette Beka-i Dâimîye iştiaak hissini verdiği hâlde onu ebedî idam etmek ne kadar gadirli bir merhametsizlik ve onun yalnız

dimağına yüzer hikmetli faideler taktığı halde, onu diriltmemek üzere bütün cihâzâtını ve binler faideleri bulunan istidâdâtını âkıbetsiz bir ölümle faidesiz, neticesiz, hikmetsiz, bütün bütün israf etmek, ne derece hilâf-ı hikmet ve binler Vaad ve Ahidlerini yerine getirmemekle, hâşâ!. Aczini ve cehlini göstermek, ne kadar O Haşmet-i Saltanata ve O Kemal-i Rububiyete zıt olduğunu her Zîşuur anlar. Bunlara kıyasen, İnâyet ve Adâleti tatbik eyle. İşte Hâlikımızdan sorduğumuz Âhirete dair sualimize Rahman, Hakîm, Âdl, Kerîm, Hâkim İsimleri; mezkûr Hakikatlerle cevap veriyorlar, şeksiz şüphesiz, güneş gibi, Âhireti isbat ediyorlar.

Hem madem biz gözümüzle görüyoruz, öyle ihâtalı ve azametli bir Hafiziyet hükmeder ki, o Hafiziyet, zîhayat herşeyin ve her hâdisenin çok sûretlerini ve gördüğü fitrî vazifesinin defterini Esma-i İlâhiyeye karşı lisan-ı hâl ile Tesbihatına dair Sahife-i A'mâlini misâlî levhalarda ve çekirdeklerinde ve tohumcuklarında ve Levh-i Mahfuzun nümunecikleri olan kuva-yı hâfızalarında ve bilhassa İnsanın dimağındaki manen pek büyük, sureten pek küçük kütüphanesi olan kuvve-i hâfızasında ve sair maddî ve mânevî in'ikâs âyinelerinde kaydeder, yazdırır, zaptederek muhafaza altına alır; Sonra mevsimi geldikçe bütün o mânevî yazıları, maddî bir tarzda da gözlerimize gösterip, milyonlar misâller ve deliller ve

nümuneler kuvvetiyle **وَإِذَا الصُّحُفُ نُشِرَتْ** Âyetindeki en acib bir Haki-kat-ı Haşriyeyi, Kudretin bir çiçeği olan her bahar, kendi çiçek-i ekberinde milyarlar dil ile Kâinata ilân eder. Ve başta Nev'-i İnsan olarak bütün zîhayatlar ve bütün eşya, fenâya düşmek ve ademe sukut etmek ve hiçlikte mahvolmak ve yoklukta idam edilmek için yaratılmamışlar; belki Bekaya terakki ve devama tasaffi ederek Sermedî Vazifeye istidad ile girmek için halk olunduklarını gayet kuvvetli isbat eder.

Evet, her baharda müşahade ediyoruz ki, güz mevsimi Kıyametinde vefat eden hadsiz nebatat; bahar Haşrinde herbir ağaç, herbir kök, herbir çekirdek; herbir tohum **وَإِذَا الصُّحُفُ نُشِرَتْ** Âyetini okuyup bir mânasını, bir ferdini, kendi diliyle, geçmiş senelerde

gördüğü vazifenin misâlleriyle tefsir ederek o azametli Hafzîyete şehadet eder. **هُوَ الْأَوَّلُ وَالْآخِرُ وَالظَّاهِرُ وَالْبَاطِنُ** Âyetindeki dört muazzam Hakikatleri her şeyde gösterip Hafzîyeti âzamî derecede ve Haşri bahar kolaylığında ve kat'iyetinde bizlere Ders verir.

Evet, bu dört İsm-in Cilveleri, en cüz'îden en küllîye kadar cereyan ederler. Meselâ: Nasıl ki bir ağacın menşei olan bir çekirdek, **الْأَوَّلُ** İsmine mazhariyetle o ağacın gayet mükemmel programını ve İcadının noksansız cihazâtını ve teşekkülünün bütün şerâitini câmi bir kutucuktur ki, Hafzîyetin Azametini isbat eder.

وَالْآخِرُ İsmine mazhar olan meyvesi ise çekirdekleriyle o ağacın işlediği bütün fitrî vazifelerinin fihristesini ve amellerinin listesini ve hayat-ı saniyesinin düsturlarını ihtiva eden bir sandukçadır ki âzamî derecede Hafzîyete şehadet eder.

وَالظَّاهِرُ İsmine mazhar olan o ağacın sûret-i cismaniyesi ise; öyle tenasüblü ve san'atlı ve süslü bir hulle, bir libas ve ayrı ayrı nakışlar ve zînetler ve yaldızlı nişanlarla tezyin edilmiş, güya yetmiş renkli bir huri elbisesidir ki, Hafzîyet içinde Azamet-i Kudret ve Kemâl-i Hikmet ve Cemâl-i Rahmeti gözlere gösterir.

وَالْبَاطِنُ İsmine âyine olan o ağacın içindeki makinesi ise, öyle muntazam ve mükemmel ve mu'cizatlı bir fabrika, bir tezgâh, bir kimya-hâne; ve hiçbir dalı ve meyveyi ve yaprağı gıdasız bırakmıyan mîzanlı bir erzak kazanıdır ki, Hafzîyet içinde Kemâl-i Kudret ve Adâleti ve Cemâl-i Rahmet ve Hikmeti güneş gibi isbat eder.

Aynen öyle de: Küre-i arz, senevî mevsimler cihetinde bir ağaçtır. İsm-i Evvel cilvesiyle güz mevsiminde Hafzîyete emânet edilen bütün tohumlar ve çekirdekler, bahar Çarşafını giyen zemin yüzünün milyarlar dal - budak ve meyve veren ve çiçek açan ağacının teşkilâtına dair İlâhî Emirlerinin mecmuacıkları ve Kaderden gelen Düsturların listeleri ve geçen yazın işlediği vazifelerin küçücük Sahife-i Amelleri ve Defter-i Hidemâtlarıdır ki, bilbedâhe, bir Hafız-i Zülcelâl

vel-İkrâm'ın hadsiz Kudret ve Adâletiyle ve Hikmet ve Rahmetiyle iş gördüğünü gösteriyor.

Ve senevî zemin ağacının âhiri ise; ikinci güzde o ağacın gördüğü bütün vazifelerini ve Esmâ-i İlâhiyeye karşı ettiği bütün fitrî Tesbihatlarını ve gelecek bahar Haşrinde neşr olabilen bütün Sahâif-i Amellerini zerrecik ve küçücük kutucukların içine koyup Hafız-i Zülcelâl'in Dest-i Hikmetine teslim eder. **وَالْآخِرُ** İsmi, hadsiz dillerle Kâinat yüzünde okur.

Ve bu ağacın zâhiri ise, Haşrin üçyüzbin misâllerini ve emârelerini gösteren üçyüzbin küllî ve çeşit çeşit çiçekler açıp hadsiz Rahmaniyyet ve Rezzâkiyyet ve Rahîmiyyet ve Kerîmiyyet sofralarını sererek zîhayatlara ziyafetler vermekle **هُوَ الظَّاهِرُ** İsmi, meyveleri, çiçekleri, taamları sayısınca lisanlarıyla zikredip Medh ve Senâ eder, gündüz gibi

وَإِذَا الصُّحُفُ نُشِرَتْ Hakikatını gösterir.

Bu haşmetli ağacın bâtını ise, had ve hesaba gelmez muntazam makineleri ve mîzanlı fabrikaları Kemâl-i Dikkat ve İntizamla işlettiren öyle bir kazan ve tezgâhdır ki, bir dirhemden binler batman taamları ihzar eder, pişirir, açlara yetiştirir ve öyle bir Mîzan ve dikkatle işler ki, zerre

kadar tesadüfün karışmasına bir yer bırakmaz. **هُوَ الْبَاطِنُ** İsmi zeminin iç yüzüyle, yüzbin dil ile Tesbih eden bazı Melâike gibi, yüzbinler tarzlarda ilân edip isbat eder.

Hem arz; senevî hayatı haysiyetiyle bir ağaç olduğu ve o dört İsim içinde Hafîziyeti ve keza o dört İsmi, Haşir kapısına bir anahtar yaptığı gibi, aynen öyle de; dehrî ve dünya hayatı cihetiyle, yine, meyveleri Âhiret pazarına gönderilen bir muntazam ağaçtır. Ve o dört İsme öyle bir mazhar, bir âyine ve Âhirete giden bir yol açar ki, genişliğini ihâtaya ve tâbire Aklımız kâfi gelmiyor! Yalnız bu kadar deriz: Nasılki bir saatin, saniyeleri ve dakikaları ve saatleri ve günleri sayan (haftalık saatin) milleri birbirine benzer, birbirini isbat eder; saniyelerin hareketini gören, sair çarkların

hareketlerini tasdik etmeğe mecbur olur; aynen öyle de: Semavat ve Arzın Hâlik-ı Zülcelâlinin bir saat-ı ekberi olan bu dünyanın saniyelerini sayan günler ve dakikalarını hesap eden seneler ve saatlerini gösteren asırlar ve günlerini bildiren devirler birbirine benzer ve birbirini isbat eder. Ve bu gecenin sabahı ve bu kışın baharı kat'iyetinde, fâni dünyanın karanlıklı kışının bâki bir baharı ve sermedî bir sabahı geleceğini hadsiz emârelerle haber verir diye Hafız İsmi ile

هُوَ الْأَوَّلُ وَالْآخِرُ وَالظَّاهِرُ وَالْبَاطِنُ İsimleri, Hâlikımızdan sorduğumuz

Haşır mes'elesine mezkûr Hakikatle cevap veriyorlar.

Hem, madem gözümüzle görüyoruz ve Aklımızla anlıyoruz ki: İnsan; şu Kâinat ağacının en son ve en cem'iyetli meyvesi; ve Hakikat-ı Muhammediye (Aleyhissalâtü Vesselâm) cihetiyle çekirdek-i aslîsi; ve Kâinat Kur'ânının Âyet-i Kübrâsı; ve İsm-i Âzamı taşıyan Âyetül-Kürsîsi; ve Kâinat sarayının en mükerrerem Misafiri; ve o saraydaki sair sekenelerde tasarrufa me'zun en faal Me'muru; ve Kâinat şehrinin zemin mahallesinin bahçesinde ve tarlasında vâridat ve sarfiyata ve zer' edilmesine (ekilmesine) nezârete me'mur ve yüzer fenlerle ve binler san'atlarla techiz edilmiş en gürültülü ve en mes'uliyetli Nâzırı ve Kâinat ülkesinin arz memleketinde Padişah-ı Ezel ve Ebedin gayet dikkat altında bir Müfettişi; ve bir nevi Halife-i Arzı; ve cüz'î küllî bütün harekâtı kaydedilen bir mutasarrıfı; ve semâvat, arz ve cibalin kaldırmasından çekindikleri Emanet-i Kübrâyı omuzuna alan ve önüne iki acib yol açılan.. birinci yolda zîhayatın en bedbahtı ve ikinci yolda en bahtıyarı; ve çok geniş bir Ubûdiyetle mükellef bir Abd-i Küllî; ve Kâinat Sultanının İsm-i Âzamına mazhar ve bütün Esmasına en câmi' bir Âyinesi; ve Hitâbat-ı Sübhâniyesine ve konuşmalarına en anlayışlı bir Muhatab-ı Hassı; ve Kâinatın zîhayatları içinde en ziyade İhtiyaçlısı, ve hadsiz fakriyle ve aczi ile beraber hadsiz maksatları ve arzuları ve nihayetsiz düşmanları ve onu inciten zararlı şeyleri bulunan bir bîcâre zîhayatı; ve istidatça en zengini ve lezzet-i hayat cihetinde en mütecellimi.. ve lezzetleri dehşetli elemelerle âlûde, ve Bekaya en ziyade müştak ve muhtaç ve en çok lâıyk ve müstehak, ve devamı ve Saadet-i Ebediyeyi hadsiz Dualarla istiyen ve yalvaran, ve bütün dünya lezzetleri ona verilse onun Bekaya karşı arzusunu tatmin etmeyen,

ve ona İhsanlar eden Zâtı perestîş derecesinde seven ve sevdiren, ve sevilen çok Hârîka bir Mu'cize-i Kudret-i Samedaniyye ve bir Acûbe-i Hilkat ve Kâinatı içine alan ve Ebede gitmek için yaratıldığına bütün cihâzât-ı insâniyesi şahadet eden ve böyle yirmi küllî Hakikatlar ile Cenâb-ı Hak'ın Hak İsmine bağlanan, ve en küçük zîhayatın en cüz'î ihtiyacını gören ve Niyâzını işiten ve fiilen cevap veren Hafız-i Zül-celâl'in Hafız İsmiyle mütemadiyen amelleri kaydedilen, ve Kâinatı alâkadar edecek ef'alleri o İsm'in Kâtibîn-i Kiramlariyle yazılan, ve her şeyden ziyade o İsm'in Nazar-ı Dikkatine mazhar bulunan bu İnsanlar, elbette ve elbette ve herhalde ve hiçbir şüphe getirmez ki; bu yirmi Hakikatin Hükmiyle, İnsanlar için bir Haşır ve Neşir olacak; ve "Hak" İsmiyle, evvelki Hizmetlerinin mükâfatını ve kusurâtının mücâzatını çekecek, ve "Hafız" İsmiyle cüz'î küllî kayıd altına alınan her amelinden muhasebe ve sorguya çekilecek; ve Dâr-ı Bekada Saadet-i Ebediye ziyafetgâhının hem şekavet-i dâime hapishânesinin kapıları açılacak; ve bu Âlemde çok taifelere Kumandanlık yapan ve karışan ve bazan karıştıran bir zabıt, toprağa girip, işlediği amellerinden sual olunmamak ve uyandırılmamak üzere yatıp saklanmayacaktır!...

Yoksa sineğin sesini işitip hakk-ı hayatını vermekle fiilen cevap verdiği hâlde, gök gürültüsü kuvvetinde Bekaya âid hadsiz Hukuk-u İnsaniyenin mezkûr yirmi Hakikatlar lisanları ile edilen ve Arş ve ferşi çınlatan Duâlarını işitmek ve o hadsiz Hukuku zâyî etmek ve sinek kanadının intizamı şahadetiyle sinek kanadı kadar israf etmeyen bir Hikmet, bütün o Hakikatlerin bağlandıkları İnsanî istidâdâtı ve Ebede uzanan emelleri ve arzuları ve o istidat ve arzuları besleyen Kâinatın pek çok rabitalarını ve Hakikatlarını bütün bütün israf etmek, öyle bir haksızlıktır ve öyle imkân hâricindedir ve öyle zâlimane bir çirkinliktir ki; Hak ve Hafız ve Hakîm ve Cemîl ve Rahîm İsimlerine şahadet eden bütün mevcudat, onu reddederler; "Yüz derece muhâl ve bin vecihle mümtenidir" derler.

İşte, Hâlikımızdan Haşre dair sorduğumuz suâle, Hak, Hafız, Hakîm, Cemîl ve Rahîm İsimleri cevap verip derler: "Biz, Hak ve Hakikat olduğumuz gibi, hem bize şahadet eden mevcudatın tahakkuku misillû Haşır Haktır ve muhakkaktır."

Hem mâdem... Daha yazacaktım. Fakat güneş gibi mâlûm olmasından kısa kesiyorum.

İşte, geçmiş misâl ve mademlerdeki Hakikatlere kıyâsen, Cenâb-ı Hakk'ın; yüz belki bin Esmâsının Kâinata bakan İsimlerinin herbirisi, nasılkı mevcudattaki âyineleri ve cilveleriyle müsemmâlarını bedâhetle isbat ederler, aynen öyle de Haşri ve Dâr-ı Âhireti de gösterirler ve kat'iyetle isbat ederler.

Hem nasıl, Hâlikımızdan şu sorduğumuz suâlimize, O Rabbimiz, bütün Fermanlariyle ve nâzil ettiği bütün Kitablariyle ve müsemma olduğu ekser İsimleriyle bize Kudsî ve Kat'î cevap veriyor. Aynen öyle de; Melâikeleriyle ve Onların dilleriyle daha başka bir tarzda dedirir.. şöyle ki:

Melekler derler: "Sizin, Zaman-ı Âdem'den beri hem Ruhanîlerle, hem bizimle görüşmenizin yüzer tevatür kuvvetinde hâdiseleri var ve bizim ve Ruhânilerin Vücutlarına ve Ubûdiyetlerine delâlet eden hadsiz emareler ve deliller var. Ve biz Âhîret salonlarında ve bazı dâirelerinde gezdiğimizi, birbirimize mutabık olarak sizin Kumandanlarınız olan Enbiyalarla görüştüğümüz zaman söylemişiz ve daima da söylüyoruz. Elbette, bu gezdiğimiz bâki ve mükemmel salonlar ve bu salonların arkalarında tefriş ve tezyin edilmiş olan saraylar ve menziller; hiç şüphemiz yoktur ki, gayet ehemmiyetli misafirleri o yerlerde iskân etmek üzere bekliyorlar ve size kat'î beyan ediyoruz." diye, sualimize cevap veriyorlar.

Hem madem Hâlikımız, bize en büyük Muallim ve en mükemmel Üstad ve şaşırmaz ve şaşırtmaz en doğru Rehber olarak Muhammed-i Arabî Aleyhissalâtü Vesselâm'ı tâyin etmiş ve en Son Elçi olarak göndermiş; biz dahi İlme-yakîn mertebesinden Aynel-yakîn ve Hakkal-yakîn mertebelerine terakki ve tekemmül etmek üzere, herşeyden evvel, bu Üstadımızdan, Hâlikımızdan sorduğumuz suali sormaklığımız lâzım geliyor. Çünkü O Zât (A.S.M.), Hâlikımız tarafından herbiri birer Nişane-i Tasdik olan bin Mu'cizatiyle, Kur'ân'ın bir Mu'cizesi olarak, Kur'ân'ın, Hak ve Kelâmullah olduğunu isbat ettiği gibi; Kur'ân dahi kırk nevi İ'caz ile, O Zâtın (A.S.M.) bir Mu'cizesi olup, O Zatın (A.S.M.) doğru ve Resûlullah olduğunu isbat ederek, ikisi beraber, biri Âlem-i Şehadet Lisanı bütün hayatında bütün Enbiya ve Evliyânın tasdikleri altında; diğeri Âlem-i Gayb Lisanı bütün Semâvî Fermanların ve Kâinat Hakikatlarının tasdikleri içinde binler Âyâtıyla iddia ve isbat ettikleri Hakikat-ı Haşriye, elbette güneş ve gündüz gibi bir kat'iyettir.

Evet, Haşır gibi en acib ve en dehşetli ve tavr-ı aklın hâricinde olan bir mes'ele, ancak ve ancak, böyle hârîka iki Üstadın Dersleriyle halledilir, anlaşılır.

Eski zaman Peygamberleri, Ümmetlerine Kur'ân gibi izahat vermediklerinin sebebi; o devirler, beşerinin bedevîyyet ve tufuliyet devireri olmasıdır; ibtidâî Derslerde izah az olur.

Elhasıl: Madem Cenâb-ı Hakk'ın ekser İsimleri, Âhireti iktiza edip isterler; elbette, O İsimlere delâlet eden bütün Hüccetler bir cihette Âhiretin tahakkukuna dahi delâlet ederler. Ve madem Melâikeler Âhiretin ve Âlem-i Bekanın dairelerini gördüklerini haber veriyorlar; elbette, Melâikelerin, Ruhların ve Ruhanîyâtın Vücutlarına ve Ubûdiyetlerine şâhadet eden deliller, dolayısıyla Âhiretin Vücutuna dahi delâlet ederler. Ve madem Muhammed Aleyhissalâtü Vesselâm'ın bütün hayatında Vahdaniyetten sonra en daimî Dâvâsı ve Müddeası ve Esası Âhirettir; elbette, O Zâtın Nübüvvetine ve Sıdkına delâlet eden bütün Mu'cizeleri ve Hüccetleri, bir cihette, dolayısıyla Âhiretin tahakkukuna ve geleceğine şâhadet ederler. Ve madem Kur'ân'ın dörtten birisi Haşır ve Âhirettir Ve bin Âyâtıyla Haşri isbat eder ve Onu haber verir; elbette, Kur'ân'ın Hakkaniyetine şâhadet ve delâlet eden bütün Hüccetler ve Deliller ve Bürhanlar, dolayısıyla, Âhiretin Vücutuna ve tahakkukuna ve açılmasına dahi delâlet ve şâhadet ederler.

İşte bak, bu Rûkn-ü İmânî ne kadar kuvvetli ve kat'î olduğunu gör!

* * *

Altıncı Kısım

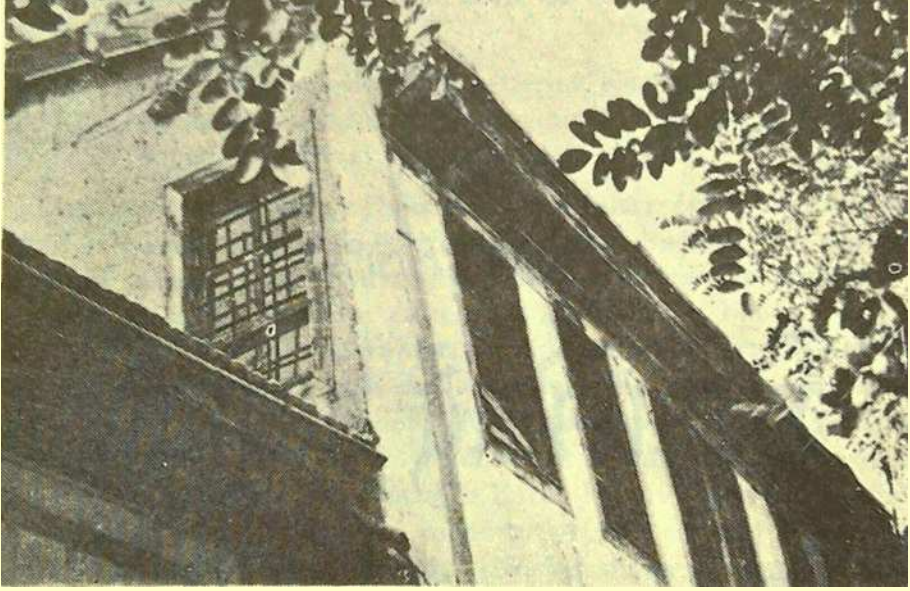
Emirdağ Hayatı

Mukaddeme

Denizli Ağır Ceza Mahkemesinin beraat kararı neticesi olarak, Risale-i Nur, ekser vilâyet, kasaba ve köylerde yayılmış ve Nur Talebeleri kısa bir zamanda yüzbinlerin fevkinde çoğalmıştır. Risaleler teksir ile Neşre başlanmış ve kısa bir müddet içinde 1947 senesi sonlarında, Üstad ve Talebeleri üçüncü defa olarak tekrar hapse alınmıştır.

Evvelâ üç sene kadar Emirdağında ikamet edebilen Said Nursî, hapisten sonra tekrar Emirdağında üç - dört sene kadar kalmış ve sonra Ispartaya yerleşmiştir. Ve şimdi doksan yaşına yaklaşan ve tebdil-i havaya çok muhtaç olan Üstad, arasıra Emirdağına gelip ikametgâhı olan Dershane-i Nuriyede kalmaktadır.

Şimdilik Emirdağ hayatının ilk kısmı ki, Afyon hapsine kadar olan safhası zikredilecek, bilâhare Afyon Hapsini müteakip tekrar Emirdağındaki hayatı, Hizmet-i Nuriyesi beyan edilecektir. Emirdağındaki hayatı, evvelki hayatına nisbeten çok daha şa'saalıdır. Hem,

Bediüzzaman Said Nursî'nin Emirdağı'nda kaldığı evin, çarşıdan penceresinin görünüşü

musibet ve ithamlara daha ziyade hedef olmuş, daimî tarassuda, hattâ imhaya mâruz kalmıştır. Bununla beraber, Risale-i Nur geniş dairede yayılmış, Üniversite, memurlar ve ehl-i siyaset muhitinde okunmağa başlanmıştır.

Üstadın Emirdağına nefyinden sonra aleyhinde pek insafsızca iftiralar yapıldığı ve çok geniş bir dairede yalanlarla isnadlara girildiği münasebetiyle ve Nurların Harika Neşri dolayısıyla bir Hakikatı, bu Mukaddemede beyan etmek lâzım geldi. Şöyle ki:

Bizim, Said Nursî'nin Ayn-i Hakikat olan ahvâl ve harekât ve Hizmetinde görünen Harikaları beyan etmemizden muradımız:

Okuyucuların nazar-ı istiğrablarını celbedip "hâşâ!" Bediüzzamanın fânî şahsını İnsanlığın alkış tufanına tutmak değil; belki, Onun Şahsını ve Hizmetini insafsızca iftira ve yalanlarla lekedar etmek isteyen ve dolayısıyla Risale-i Nurun Hizmet-i İmanîyesine sed çekmeğe çalışanların mukabilinde Risale-i Nurun nurlu, müessir ve saadet-feşan Hizmetini belirtmek için Kur'anın bir Şâkirdi ve Hazreti Peygamberin bir Ümmeti ve Allahın bir Abdi olarak nâil olduğu İkramları zikrediyoruz. Din düşmanlarının bahanelerle taarruzunu ve insafsız hücumlarını red ve bir masumun masumiyetini beyan ediyoruz. Hattâ diyebiliriz ki: Tarihte Bediüzzaman gibi Hilâf-ı Hakikat olarak düşünce ve mefkûre, Hizmet ve gayesinin tam zıddında şiddetli itham ve isnadlara maruz kalmış bir kimse yok gibidir. Panzehire zehir isnad etmek gibi, bu milleti ve gelecek nesilleri anarşilikten, dinsizlikten, ahlâksızlıktan muhafaza niyet ve harekâtına, sırf imansızlıktan neş'et eden bir dalâlet divaneliğiyle vatana ihanet, gençliği irticaa sevk ve zehirlemek ithamını yapmak, ne kadar acı ve Ehl-i İnsafı ağlatacak elîm bir vaziyet olduğu bedihîdir. İşte Bediüzzaman; bir değil, yüz değil, binler defa böyle hilâf-ı hakikat ithamlara dûçar olmuş bir Masumdur. Hizmetinde böyle olduğu gibi hususî ahval ve ahlâkî noktasında da Ahlâk-ı Hamidenin en müstesna örneklerini yaşatmış, Edeb ve İffetin en şâheser nümunelerini nefsinde gösterebilmiş bir nezahet ve hüsn-ü hulk âbidesidir. Hizmetini ifa eden, dâhilî ve hâricî hayat ve e'fâline âşına olan Talebe ve Hizmetkârları olan bizler, en yüksek sesimizle ilân ederiz ki:

Üstadın Kur'andan alıp Ehl-i İman ve İnsaniyetin istifadesine arzettiği Ulûm-u İmanîyedeki Üstadlığı gibi, en ince muamelât ve ahvalinde ve hususî hayatında da Kur'an-ı Hakîmin Hüsn-ü Hulk olarak tarif ettiği ve yüksek bir Velâyetin tereşsuhatı olan âsâr ve dâimî yüksek bir huzur görünür. Her zaman için. her haline nazar-ı dikkat ve ferasetle bakan Ehl-i Kalb ve Erbâb-ı Fazilet, Onun Kalb-i Münevverinin bir Şems-i Hakikat ve Marifet halinde şûlefeşan olduğunu ve bir derya halinde dâimî temevvüde bulunduğunu kemal-i hayretle görmekte ve İslâmiyet ağacının bu Son ve Kâmil Meyve-i Münevveriyle zemin ve zamanın iftihar etmekte olduğunu duyurmaktadırlar.

Ey sû-i niyetleriyle ve kendi menfî Ruhlarına kıyasla bu Ahlâk, Edeb, İman, Marifet ve Hakikat âbidesine dil uzatan ve şeytanları dahi utandıracak derecede iftiralarla bu Fazilet timsalini yok etmeğe, tezvire çalışmış bedbahtlar! Bu zâta karşı savurmak istediğiniz iftiralar, saçdığınız zehirler para etmedi. Hak Nurunu yaktı ve parlattı. O Nur ile Âlemleri ziyadar eyledi. Siz ise zelil ve manen İnsaniyetin menfurusunuz. Size yazıklar olsun! İnsan libasını taşımanız dahi sizin için elîm ve fecidir. Buna rağmen sizin için bir Necat kapısı var, o kapıyı çalsanız belki kurtulursunuz. Said Nursî ahd etmiş ve ilân etmiş ki: "Benim idamıma çalışanlar dahi eğer Risale-i Nurla İmanlarını kurtarsalar, Risâle-i Nura sarılsalar, Kardeşlerim siz şahid olunuz; ben, onlara Hakkımı Helâl ediyorum." Evet Onu mahkûm etmek isteyenlerden çoğu ve ekser aleyhinde bulunanlar bugün Ona dost olduğu gibi, tezvîr ve iftirada bulunan sizler de nedamet etseniz, Nur Derslerine kulak verseniz, ümid edilir ki; o Şefkat Kahramanı, sizin için, affınız için Dua eder, Niyaz eder. Evet Said Nursî, öyle eşsiz bir Kahramandır ki; bu Kahramanlığını harp meydanında, mahkeme sandalyesinde müstebitlere karşı gösterdiği halde, gelin, siz düşmanları ve Onu yok etmek için çalışanlardan Nura müteveccih olanların Selâmet ve Kurtuluşu için el açıp göz yaşlariyle nasıl niyaz ettiğini görün; ve Onun yüksek bir Tevazu ile, milletin her tabakasıyla nasıl Kemal-i Şefkatle muamelede bulunduğunu anlayın; İnsanlığın ulvî mertebesini bu Zâtta seyreyleyin. Onun hakkında senakâr sözler, takdirler, ehl-i dünyanın alkışlanması nev'inden değildir; Hakikat-ı Kâinatın, bu ekmel İnsana ve İnsanın yüksek kıymetini, Müslümanlığın hakikî tezahürünü temsil eden mânevî şahsiyetine karşı olan takdir ve tebrikine bir iştirakdir. Evet, Said Nursî'yi, temsil ve terennüm ettiği Envar-ı Hakikat itibarıyla, yalnız İnsanlık değil, belki Âlem bütün enva ve ecnâsıyla alkışlıyor, tebrik ediyor. Evet, Hizmet-i İmaniyyesini mâzî, müstakbel takdir ediyor...

Evet, Said Nursî, Cenab-ı Hakkın Mâhiyet-i İnsaniyyede dercettiği hadsiz Envâ-ı Kemalâtın hepsinde en ileri ve en mükemmeldir. Bazan yüksek dağ başlarında, büyük kayalıklar arasında gezer, yalnız başına sessiz dolaşır; bazan bağ ve bahçeleri, nebatat ve hayvanatı temaşa ve Tefekkür edip; sonra dönüp, şehre inip, en büyük siyasî içtimalarda, gayet belîğ ve mâkulâne Hitabeler, ahlâkî edebî Nutuklar

irad edebilen cevval bir Ruh haletini taşırdı. Hürriyetten evvel ve sonra Şarktaki hayatı ve İstanbuldaki feveranlı hayatı, buna bir şahiddir. Bir yanda Şarkî Anadolu'da aşiretler arasında seyahatle onlara Ahlâkî ve İmanî Dersler, öğütler verirken; diğer yanda Şamda Allâmelere, Siyaset-i İslâmiye noktasında en keskin ve isabetli görüş ve teşhislerle Müslümanların Terakki ve Kemalâtının Esaslarını tesbit edip, 350 milyon Müslümanın Saadetinin fecr-i sâdıkını haber veriyordu. Hem, meşrutiyet zamanında meclis-i meb'usana hitabesi ve gazetelerdeki makaleleriyle, Kur'anın Kudsî Kanun-u Esasîsinin vaz' ve tatbikinin Millet-i İslâmiyyeye iki cihanın Saadetini kazandırıp hakikî Kemalât ve Terakkiye medar olacağını haykırıyor ve bu efkârının Dîvan-ı Harb-i Örfîde de Kahramanca müdafaasını yapıyordu.

İşte bir nebze beyan edilen ahvali ve Hizmetleri delâletiyle bu hârika Zât, âdeti muhtelif istidat ve ayrı ayrı zekâ ve kabiliyetlerden müteşekkil bir Cemaat mahiyetinde idi. İslâmiyetin zuhurundan itibaren 1300 yıl içinde gelip geçen ve İslâmiyet Şecere-i Nuraniyesinin çeşitli çiçek ve meyveleri olarak asırları tezyin eden umum Ehl-i Hak ve Zekâvetin Kemalât ve güzelliklerine sahip olmuş, nişan ve formlarını takmış gibi idi. Sanki Ulûm ve Maarif i İslâmiye bu Zât vasıtasıyla yeni baştan İhya ediliyordu.

Büyük Peygamberin Ders ve İrşadiyle Hakikata ulaşan ve Kemâlâtta terakki eden ve her biri Cemaat-i İslâmiyeden bir taifeyi Dâire-i Tenvir ve İrşadında yürüten Kudsî Üstadlar, Âlim ve Müctehidler, ayrı ayrı meslek ve İlimlerine bu Zâtı Vâris tâyin etmişler gibi; mâzinin bütün mehasin ve meziyetlerini giyinerek asrımızda ortaya çıkan bu Hârika-i Zaman Said Nursî Hazretleri, böylece, Kur'ân nâmına Risale-i Nurla girdiği dinî Hizmet ve Cihad-ı Mânevîsiyle, bir Cemaatin, yüksek bir hey'etin belki muazzam bir ordunun yapabileceği Vazifeleri, Küllî Hizmetleri, İzn-i İlâhî ile yapmıştır. İslâmiyet Nurundan ve İman Kardeşliğinden gelen bir Kuvvet ve Rabîta ile teşkil ettiği Nur Şâkirdleri Şahs-ı Mânevîsi, ehl-i dalâletin cemaatle hücumuna mukabil çıkmış, bu suretle Mü'minlerin Nokta-i İstinadı, kızıl tehlikenin bu vatani istilâsına karşı Kur'ânî bir Sed ve Âlem-i İslâmın Kahraman Türk milletine eskisi gibi Muhabbet, Uhuvvet ve İttifakının medarı olmuştur.

Evet, Said Nursî, gayet câmî bir istidada mâlik bir Zattır. Bu istidatların hepsinde çok ileri gitmiştir. Cüz ile küllü, âfâkın en geniş dairesi ile enfüsî dairesini, meselâ zerre ile samanyolunu beraberce dikkatle tetkik eder, onlardaki Envâr-ı Tevhidi görür, gösterir ve isbat eder. Bir yandan Âlem-i İslâm ve İnsaniyete uzanan Küllî Hizmet-i İmaniyye ile meşgul, bir yandan İnziva hayatı geçirerek Kalem-i Kudretin Mektubatı olan fitratın antika eserlerini, San'at-ı İlâhiyenin Mucizelerini Temaşa ve Tefekkür ile Kitab-ı Kâinatı mütalâa eder ve böylece her gün bu müteaddit ulvî vazifeleri yaparak Marifet-i İlâhiyye ve huzurun nihayetsiz Ezvak ve Envarında terakki eder.

İşte bu Hâlet-i Ruhiyye ve Ahval-i Kudsiyye Üstadın hayatının her safhasında müşahede edildiği gibi, Emirdağ'nda geçirdiği hayatı da hep bu mezkûr mâna ile doludur. Lâhikalarındaki Mektublarda bir derece beyan edilmişse de nakıstır. Bu Tarihçede ancak denizden bir katrecik ile iktifa edilmiştir.

* * *

SAİD NURSÎ'NİN DENİZLİ HAPSİNDEN TAHLİYESİ VE EMİRDAĞINA NEFYİ

Denizli Ağır Ceza Mahkemesinin Haziran 1944 tarihli beraet kararı ile hapisten tahliye olunan Nur Talebeleri, memleketlerine gitmişler; Üstad ise, Ankara'dan bir emir alıncaya kadar Denizli'de Şehir Otelinde kalmıştır. Risale-i Nur Talebelerinin hapsi ve muhakemeleri münasebe-tiyle, Denizli halkı Risale-i Nur'la alâkadar olmuştur. Adliyede iki-üç zat, mahkeme safahatı esnasında Nurlara yakından alâkadarlık göstermişler ve Denizli'de Neşrine çalışmışlardır. Bilâhare Nur dairesinde "Hâkim-i âdil" ünvanıyla anılan mahkeme reisi ve âzaları ve Hizmetleri dokunan hamiyetperverler, âdilâne karar ve gayretleri ile bütün Ehl-i İmanın süruruna vesile olmak gibi mânevî ve Ebedî parlak bir makam kazanmışlardır.

* * *

Said Nursî, Denizlide iki ay kaldıktan sonra, Afyon Vilâyetinin Emirdağ kazasında ikamete memur edilir. Emirdağ'ına 1944 senesi Ağustos ayında nefyedilir. İlk önce onbeş gün kadar bir otelde kalır, sonra kira ile bir eve yerleşir; ev kirasını da kendisi verir.

Emirdağı'ndaki hayatı şöyle hülâsa olunabilir:

Daimî tarassut altındadır. Mahkemeden beraat kazanması ve eserlerinin iade edilmesine rağmen, serbest bırakılmış değildir. Eskisinden daha ziyade kontrol ve mütemadiyen pencere ve kapısından nezarete mâruzdur. Mektublarında da beyan ettiği gibi: Denizli hapsinin bir aylık sıkıntısını bazan bir günde Emirdağı'nda çekiyordu. Üstada yapılan bed muameleler ve takınılan tavır, Emirdağ ahalisince yakından bilinmemektedir. Denizli Mahkemesinin beraatı üzerine, mahkeme eliyle Nurların intişarına ve Said Nursî'nin Hizmet-i İmaniyyesine sed çekemeyen gizli dinsizlik komiteleri, bu defa başka yollardan, idarî makamları evhamlandırıp aleyhe geçirerek hattâ imhasına kadar çalışıyorlardı. Bu plân kat'î idi.

Bir bekçi, kapısı önünden ayrılmazdı. Üstad ile görüşebilmek pek müşküldü. Emirdağı'nda ilk defa Üstadla yakından alâkadar olan Çalışkanlar Hânedanı, kasabalarına nefyedilen bu Âlim ve Fâzıl İhtiyar Zâta yakından dostluk göstermişler, Hizmetine koşmuşlar, sırf Lillâh için olan bu irtibatlarını sû-i tefsir edenlerin yalan ve tezviratına aldırmayarak alâkalarını gevşetmemişlerdi. Çalışkanlarla beraber Emirdağı'nda birçok sâdik Mü'minler Nura Talebe olmuşlar, Üstadın Hizmet-i Nuriyesine iştirak etmişler **(Hâşiye 1)** Nur Risalelerini okuyup yazmağa ve etrafa Neşre başlamışlardı. Üstadın Emirdağı'nda ikametinden sonra, Risale-i Nur'un Dersleriyle halkın mühim bir kısmının İlim, İman, Ahlâk ve Fazilet bakımından terakki ettiği herkesçe malûm olduğu gibi, resmî zatların ikrariyle de sâbittir. **(Hâşiye 2)**

Emirdağ Talebeleri, Üstadın Emirdağı'ndaki hayatına dair diyorlar ki:

Üstad Emirdağı'nda daimî tarassut altında bulunuyordu. Açık havalarda gezmeye çıkardı. Üstadın, bahar ve yaz mevsimlerinde

(Hâşiye 1): Bugün Emirdağ halkı, umumiyetle, Nurlara dost ve taraftardır. Pek çok Talebesi vardır. Emirdağında ve civar köylerde Nur Dersleri okunmaktadır.

(Hâşiye 2): Üstad Said Nursî, Emirdağı'nı bir Dershane-i Nuriye mânâsında kabul ettiğini söyler. Sav, Barla, Emirdağ, Eflâni gibi Nurların ekseriyetle yayılıp okunduğu kasaba ve köyleri, birer Dershane-i Nuriye ünvanıyla yâdeder. Ve kendi Nurs köyü gibi sağ ve ölü umum ahalisine, masum çocuklar ve mübarek hanımlarına Dua eder, mânevî kazancına hissedar eder.

mutlaka kırlara çıkmak âdeti idi. Yalnız başına gider, bir kaç saat kalır, sonra evine dönerdi. Kırlara çıktığı zaman, çok defa arkasından takip ettirilirdi. Bazan bekçiler, bazan jandarmalar takip ederdi. Hattâ bir defa arkasından kurşun atılmış, fakat isabet etmemiştir. Bir gün bir resmî memur, arkasından koşarak, "Dışarı çıkmak yasak! Başına Bere koyamazsın, Sarık saramazsın!" diye mütehakkimane ve mütecavizane ifadeler kullanmış. Üstad da geriye dönmüştür. Bu tarz muameleler çoktur.

Üstadın Emirdağ'daki Hizmeti ve meşgalesi, başka yerlerde olduğu gibi, yalnız bir vazifeye münhasır değildi. Gerek Lâhikalardaki Mektublardan, gerek ziyaretine gelen dostların ve eski İlim arkadaşları ve Talebelerinin ihbarından ve gerekse de kendine yakından alâkadar olan Talebe, komşu ve halkların müşahedatından anlaşılıyor ki: Hakka müteveccih, Hakikatten nebean eden müteaddit Hizmetleri, Vazifeleri vardı ve her bir günde de bu Vazifelerini ifaya çalışırdı. Hakaik-ı Kur'âniyye Nurları olan "Sözler", "Lem'alar" gibi Eserlerini Te'lif, Tashih ve Neşr ile meşgul olmakla beraber Kelimat-ı Kudret olan masnuat ve mevcudatı seyr ve temaşaya, Kitab-ı Kâinatı mütalâaya çok müştak idi. Zemin yüzünde yazılan, bahar sahifesinde teşhir edilen Rahmet ve Hikmetin Mucizeli Eserlerini, eşcar ve nebatat ve hayvanattaki San'at-ı İlâhiyyenin Hârikalarını, simalarında parıldayan Tevhid Sikkelerini okumağa ziyadesiyle meftun idi. Böylece, Hakaik-i İmanîyyenin, Mârifetullahın nihayetsiz ufuklarında Hakkalyakîn mertebesinde kanat açıp geziyordu.

Esasen, Kur'ândan aldığı mesleğinin bir Esası, Tefekkürdür. Eserlerinde İnsanı daima Tefekküre sevkeder ve Tefekkürü Ders verir. İlim ve Tefekkür ile kazanılan Marifet-i İlâhiyyenin, Ruh için Kâinat vüs'atinde bir genişlik temin ettiğini ve

وَفِي كُلِّ شَيْءٍ لَّآيَةٌ تَدُلُّ عَلَى أَنَّهُ وَاحِدٌ

herbir şeyde Sâni-i Vâhide İşaretler, Delil ve Âyetler bulunduğunu ifade eder; تَفَكَّرْ سَاعَةً خَيْرٌ مِنْ عِبَادَةِ سَنَةٍ Sırrına göre hareket ederdi.

ÜSTADIN EMİRDAĞDA ZEHİRLENMESİ

Bir siyasî memurun iğfali ve "İmhası için yukarıdan emir aldık" demesine aldanan bir bekçibaşı, Üstadın penceresine geceleyin merdivenle çıkarak yemeğine zehir atmış, ertesi gün Üstad zehirlenerek kıvranmaya başlamıştır. Zehirin tesiri çok azîm olduğu halde, kendisi: "Cevşenül-Kebir gibi Evrad-ı Kudsiyelerin Feyziyle ölümden muhafaza olunuyorum. Fakat hastalık, ızdırap çok şiddetlidir" derdi. Bir hafta kadar aç susuz denecek bir halde perişan bir vaziyette inlemiş, sonra biiznillâh Şifa bulup, tekrar tashihat gibi Risale-i Nur Vazifeleriyle iştigale başlamıştı. Bu şiddetli hastalık zamanlarında asla Namazlarını terketmedi. Yalnız ikinci ve üçüncü zehirlenmek zamanında tahammülü gayrikabil bir hastalıkta iki üç gün Farzını yatağında ancak kılabilirdi.

Ölüm tehlikesi geçirdiği günlerde, bir gece sabaha kadar yanında nöbet bekleyip gözyaşları içinde Üstada dikkat eden iki Talebesi diyor: "Sabaha yakın, gözleri kapalı olduğu halde doğruldu, ellerini Dergâh-ı İlâhiyyeye açıp yavaş bir sesle birkaç Kelime ile Risale-i Nur Hizmetinin İnkişafına ve Talebelerinin Selâmetine Dua etti. Sonra bayılmış vaziyette yatağa düştü."

Hizmetini, sıra ile iki üç genç Talebesi ifa ederdi. Bir müddet onlar da menedilmişse de, çalışkan Talebeleri, Hizmetinden asla vazgeçmeyecek yüksek bir Fedakârlık gösterdiler.

Emirdağ'ın resmî büyük bir memuru, bilâhare Nur'un Kahraman bir Talebesi olan arkadaşına: "Gizlice Said Nursî'nin imhası için, gizli bir plân ve emir var!" demiştir. İşte Üstada yapılan bütün muameleler, böyle bir plânın neticesi olarak cereyan etmiştir. Bir iki defaya münhasır değil, uzun seneler müddetince daimî olduğu için, yapılan zulüm, tarassut ve mânevî baskı çok elîm ve acı idi.

Üstad, ilk iki sene Çarşı Camiine gider, Cemaate iştirak ederdi. Ekser günler İkindi Namazını Camide kılar ve Yatsıya kadar orada kalır, sonra evine gelirdi. İki sene böyle devam etti; sonra kaymakam, İnsanlarla görüşüyor diye Camiden menetti. Emirdağ'ında ikameti zamanında başta Isparta olarak çok yerlerde Nur Risaleleri

el yazısıyla çoğaltılıyordu. Risaleleri okuyup müstefid olanlardan Üstadı görmeye gelenler pek çoktu. Fakat ziyarete gelenlerden az bir kısmı görüşebilmeye muvaffak olurdu. Daha ziyade Risale-i Nur'a Kemal-i Sadakatla ve İhlâsla Hizmet etmeye kabiliyetli olanlar ve sırf Lillâh için Muhabbet ve Uhuvvet taşıyanlar görüşebilir, Üstadın Dersini, Sohbetini dinleyebilirdi. Üstad, muhtelif istidatta olan her ziyaretçinin derece-i fehîm ve idrakine göre konuşur, nazarları Risale-i Nur'a ve Hizmet-i İmaniyeye çevirir, Risale-i Nur Hakikatlarıyla İmana Hizmetin bu millete maddeten ve mânen en büyük menfaatleri temin edeceğini dâvâ ve izah ederdi. Gelen ziyaretçiler, muhtelif halk tabakalarından, gençlerden, Ehl-i İlimden idi. Denizli beraatından sonra memurlar arasında büyük intibah olmuş, Nur'a Talebe olanlar çoğalmıştı.

Üstad Gelenlerle Ne Konuşurdu?

Hemen umumiyetle, Risale-i Nur Hizmetinin yegâne maksadı olan İmanın kuvvetlenmesinin vatan ve milleti tehdit eden dinsizlik ve komünistlik tehlikesine mâni olduğunu; şimdi en elzem Vazifenin, fertlere ve cemiyete düşen Hizmetin İmanı kurtarmak ve kuvvetlendirmek bulunduğunu; zamanın en büyük Dâvâsının Kur'âna sarılmak olduğunu, Risale-i Nur bütün kuvvetiyle bu meseleye hasr-ı nazar ettiğinden, vatan ve millet düşmanları, gizli dinsizler, bahanelerle hücum geçip aleyhte tahriklerde bulunduklarını; "Fakat biz müsbet hareket etmeye mecburuz. Elimizde Nur var, siyaset topuzu yok. Yüz elimiz de olsa, ancak Nura kâfi gelir" diyerek Nur'un Din düşmanlarını mağlûp edeceğinden müsbet hareket etmenin atom bombası gibi tesiri bulunduğundan, Risale-i Nur'un siyasetle hiçbir alâkası bulunmadığını; mesleğimizin en büyük Esasının İhlâs olduğunu, Rıza-i İlâhîden başka hiçbir maksat ittihaz edilemeyeceğini, Nur'un Kuvvetinin işte bu olduğunu; İhlâsla, müsbet hareket etmekle İnayet ve Rahmet-i İlâhiyenin Risale-i Nur'u himaye edeceğini.. ilâ âhir.. beyan ederdi.

Üstadın Dersini ve Sohbetini dinleyenleri işhad ederek diyebiliriz ki:

Üstadın bir Dersi, bir Sohbeti, çok gençler için Vesile-i Necat olduğu gibi, Risale-i Nur'a Fedakârâne Hizmet için de bir menba-ı istinad olurdu. Nur'a Hizmet eden Fedakâr Talebelerin ekserisi böyle

bir veya birkaç defa Üstadın Dersinde, İkazında hazır bulunmuştur. Emirdağı'nda iken, Ankara'ya Nur Hizmeti için gönderdiği bir Talebesi, Hâl-i Âleme bakarak, "Bu İnsanlar ne zaman Nur Hakikatlarını dinleyecek, kalın zulmet perdeleri nasıl yırtılacak, mânevî karanlıklar nasıl izale olacak?" diye ümitsizliğe düşer. Sonra bir gün Emirdağı'na Üstadın yanına döndüğü zaman, o büyük Üstad der: "Vazifemiz Hizmettir. Muvaffak olmak, İnsanlara kabul ettirmek, Cenab-ı Hakkın Vazifesidir. Biz Vazifemizi yapmakla mükellefiz. Sen orada: Bu İnsanlar ne zaman Risale-i Nur'u dinleyecekler diye ümitsizliğe düşme, merak etme! Kat'iyyen bil ki: Mele-i Âlânın hadsiz sâkinleri, bugün Risale-i Nur'u alkışlıyorlar. Onun için, hiç ehemmiyeti yok. Kıymet, kemiyette değil, keyfiyettedir. Bazan bir halis ve Fedakâr Talebe, bine mukabildir" diyerek ye'sini giderir.

Üstad, kırlara ilk önce yaya olarak çıkardı. Sonra faytonla gezmeğe başlamışdır. Ücretsiz bir gün dahi arabaya bindiği görülmemiştir. Biz kendisine ancak masrafını idare edecek derecede fiyatını söyler, "Bunun burada fiyatı budur" derdik. Mutlaka bizim söylediğimizden fazlasını bize verir ve "Fiatını vermezsem olmaz. Nasıl mukabilini vermediğim bir lokma hediye beni hasta ediyor, bunun da ücretini vermeliyim ve vermeğe mecburum" derdi.

Daha ziyade bahar, yaz ve güz mevsiminde gezer, kışın da arasına kıra çıkardı. Emirdağı'nın dört tarafı açıklıktır. Buralarda Nurların Tashihine çalıştığı müteaddit Dershaneleri vardır. Emirdağı'na yerleşmesinden itibaren daimî tarassut altında bulunduğundan ve kırlara çıktığı zamanda çok defa jandarma ve bekçilerle takib edilmesinden dolayı yalnız gezer, yalnız oturur, yalnız çalışırdı. Tâ 1947 senesine kadar böyle devam etti. Yalnız faytonunu idare eden bir Talebesi, yolda refakat eder, oturduğu zaman yalnız başına kalırdı. Kırlarda ekseriyetle tashihatla meşgul oluyordu. Bir müddet el yazılarını tashihle vakit geçirirdi. Sonra Isparta ve İnebolu'daki Fedakâr Talebeleri, birer teksir makinesi elde ederek Nur Mecmualarını çoğaltmaya başladılar. Üstad, bundan sonra tashih için kendisine gelen mecmuaları tashihe başladı. Üstad, Nurların yazılmasına, teksirine çok ehemmiyet verirdi. "Risale-i Nur, bu asrı ve gelecek asırları tenvir edecek olan bir Mucize-i Kur'âniyedir." deyip, Nur'a aid Hizmeti, zamanın en büyük meselesi olarak kabul eder, bu ehemmiyetle davranırdı.

Üstad süratli bir yazıya ve hüsn-ü hatta mâlik olmadığı için, Risale-i Nur'un makbul, bereketli ve nurlu her günkü Hizmetine, o da tashihatla iştirak ederdi. Saatlerce çalışır, yorulmak nedir bilmezdi. Nur Hizmetlerinin ifası, Üstad için mânevî bir gıda hükmünde idi. Bilhassa şiddetli hastalıklı zamanında dahi çalışması görülüyordu. Hayat-ı içtimaiyeden çekilmiş olup kimse ile görüşmez, muhabereden de menedildiğinden, İnsanların cemaatlerinden gelen ünsiyet ve teselliden mahrum idi. Fakat O, bu yokluk içinde tükenmez bir Varlığa kavuşmuştu. Rahmet-i İlâhiyye Ona Nurları İhsan etmişti. Evlâd ü iyâl, mal-mülk, hiçbir şey ve yeryüzünde taht-ı temellükünde bir karış yeri yoktu. Yalnız bir Risale-i Nur'u vardı. Her şeyi O idi. Sevinci, medar-ı tesellisi O idi. Bütün istidatları ile Nurlara müteveccih idi. Fıtrî Vazifesini, Nurların Ders ve Taallümü ile İnsanlara Neşri biliyordu.

Üstadın Sözlerindeki halâvet ve Hitabındaki Belâgat fevkalâdedir. Gezinti esnasında, rastladığı İnsanlar arasında her sınıf halk bulunduğu gibi, bilhassa dağlarda, kırlarda, ormanlarda ziraat ve ticaretle uğraşan halktan pek çoklariyle görüşmüş ve sohbet etmiştir. Üstadın geniş, küllî Hizmet-i Kur'âniyyesinden sarf-ı nazar, faraza bütün meşgalesi ve Hizmeti eğer sohbetine ve görüştüğü İnsanlara olan Ders ve İrşadına münhasır olsa dahi, yine emsalsiz denecek kadar büyük ve müessir bir Hizmettir. Kendilerinin bu sahadaki Hizmetleri, çok muazzamdır. Barla'da bulunduğu müddetçe Talebeliğine, Kardeşliğe ve Âhiret hemşireliğine kabul ettiği erkek ve kadınlar gibi, Emirdağı ve civar köylerde de pek çok Âhiret hemşireleri, Talebeleri ve Kardeşleri vardı. Bilhassa mâsum çocuklarla alâkadarlığı pek ziyadedir.

Üstadın İffet ve İstikametteki hudutsuzluğu, bilmüşahede sâbittir ve inkârı gayr-i kabildir. Hayatı boyunca, hanımlarla konuşmaktan, nazariyle dahi meşgul olmaktan şiddetle ictinab etmiştir. Bir Mektubundan anlaşıldığı gibi; gençliğinde dahi İffet ve İstikamet zirve-i müntehasında olduğu, Onu yakından tanıyan ve hayatına âşına olanların müşahedeleriyle sâbittir.

Bütün ahali, Üstadın nümune-i imtisal İffet ve İstikametini görerek, kendisine uhrevî ve mânevî alâkadarlık gösterirlerdi. Üstad, Âhiret hemşireliğine kabul ettiği hanımlara ve mânevî evlât ve Talebeleri

addettiği masum çocuklara çok Dua ederdi. Kadınların Şefkat Kahramanı olduğunu; bu zamanda, İslâm Terbiyesi Dairesinde hareket etmenin elzem olduğunu; yetişen mâsum evlâtlarının Uhrevî Hayatlarından mes'ul ve eğer dindar yetiştirebilirlerse hissedar bulunduklarını, kendisinin çok hasta ve perişan olup Dua etmelerini istediğini, ihtiyar hanımlara Dua ettiğini, genç hanımlardan da Namazını kılanlara Dua edip Âhîret hemşiresi kabul edeceğini kısaca söylerdi. Ve zaten fazla konuşmazdı. Mübarek Taife-i Nisa, Said Nursî'nin yüksek bir Ehl-i Hak ve Hakikat olduğunu, Kalblerinin safvetiyle hissederlerdi.

Üstadın mâsum çocuklarla sohbet ve muhaveresi ise; çok ibretli ve Saadetlidir. Emirdağı ve civarı köylerinde, yanına gelen mâsumlara, büyükler gibi ehemmiyet verip, Kalben onlara müteveccih olurdu. "Evlâtlarım! Siz mâsumsunuz, daha günahınız yoktur. Ben çok hastayım, bana Dua ediniz, sizin Duanız makbuldür. Ben sizi mânevî evlâtlarım ve Talebelerim olarak Duama dahil ettim" derdi. O çocuklar, gözlerinden akan Muhabbet Nurlariyle Üstadı selâmlarlar; Üstad, gafil büyüklerden ziyade, onlara samimî ve ciddî Selâm ederdi. Ve "Bunlar istikbalin Nur Talebeleridir. Bana olan bu alâka ve teveccühlerinin sebebi ise: Mâsum Ruhları hissediyor ki; Risale-i Nur, onların imdadına gelmiş. Ben de o Nurun bir Tercümanı olmam hasebiyle, gayr-ı ihtiyarî bu Fedakârane Muhabbet ve alâkayı gösteriyorlar" derdi.

Üstad, yanına gelen gençlere de; daima Nur Derslerini okumalarını, zamanın ahlâksızlık tehlikelerinden sakınmalarının büyük menfaat ve Saadetini onlara telkin ederek, Namaz kılmalarının lüzumunu ihtar ederdi. Bu tarzdaki Dersinden, belki binlerce gençler intibaha gelmişlerdir.

Yine kırlarda ve yollarda rastladığı memur ve işçilere her birisine münasip Ders verir, Namaz kılmalarının ehemmiyetini söyler ve o zaman dünyevî meşgalelerinin Âhîret hesabına geçeceğini telkin ederdi. Bilhassa bu nevi Dersi, "Din, terakkiye mânidir" diyenlerin fikirlerinin ancak birer hezeyan olduğunu gösterir. Bilâkis hem o İnsan için, hem vatan ve millet için İman Nuruna mazhar olmak, maddî - mânevî Saadet ve Terakkiyi temin eder. Namazını kılıp İstikametle hareket ettiği takdirde dünyevî çalışma ve gayretinin

Âhiret hesabına geçip Ebedî Saadet ve Nurları netice vermesi düşüncesi, ne kadar o vazifeyi iştiaqla severek yapmayı temin edeceği malûmdur. İşte bu Hakikatı, bütün memurlar, san'atkârlar ve esnaf rehber ittihaz etmeli. Ve bu Ders, umuma telkin edilmelidir. Bu zikredilen bahis, deryadan bir katre nev'inden Üstadın saymakla bitmeyen millete menfaatlar Hizmetinden bir cüz'dür. İslâmiyete irtica, Mü'minlere mürteci diyenlere yazıklar olsun! (Hâşiye).

* * *

(Hâşiye): Dînî Farzlarını yerine getirmek suretiyle dünyevî çalışmaların da bir İbadet hükmüne geçtiğine dair Üstadımızın yanına gelenlere verdiği Derslerden bir kaç nümune:

1- Üstadımız Bediüzzaman Hazretleri ile birlikte, bir gün, Eskişehir'deki Yıldız Otelinde bulunuyorduk. Şeker Fabrikasından yanına gelen bir kaç işçi ve ustabaşına kısaca dedi:

"Siz Farz Namazlarınızı kılsanız, o zaman, fabrikadaki bütün çalışmalarınız İbadet hükmüne geçer. Çünkü, milletin zarurî ihtiyacını temin eden mübarek bir Hizmette bulunuyorsunuz."

2- Yine bir gün, Eğridir yolu altında oturmuş Rehber'i okuyorduk. Tren yolunda çalışan birisi geldi. Ve Üstad, ona da aynı şekilde: Feraizi eda edip, kebairden çekilmek şartıyla; bütün çalışmalarının İbadet olduğunu, çünkü: On saatlik bir yolu bir saatte kestirmeğe vesîle olan tren yolunda çalıştığından Mü'minlere, İnsanlara olan bu Hizmetin boşa gitmiyeceğini, Ebedî Hayatında sevincine medar olacağını ifade etmiştir.

3- Yine bir gün vaktiyle Eskişehir'de, tayyareciler ve subaylar ve askerlere de aynen şu Dersi vermişti: "Bu tayyareler, bir gün İslâmiyete büyük Hizmet edecekler. Farz Namazlarınızı kılsanız, kılamadığınız zaman kaza etseniz asker olduğunuz için her bir saatinız, on saat İbadet; hususan hava askeri olanların bir saati, otuz saat İbadet sevabını kazandırır. Yeter ki Kalbinde İman Nuru bulunsun ve İmanın lâzımı olan Namazı ifa etsin.

4- Hem Barla, hem Isparta, hem Emirdağ'da çobanlara derdi: "Bu hayvanlara bakmak, büyük bir İbadettir. Hattâ, bazı Peygamberler de çobanlık yapmışlar. Yalnız, siz Farz Namazınızı kılınız, tâ Hizmetiniz Allah için olsun."

5- Yine bir gün, Eğridir'de, elektrik santralının inşasında çalışan amele ve ustaya: "Bu elektriğin umum millete büyük menfaati var. O umumî menfaattan hissedar olabilmeniz için, Farzınızı kılınız... O zaman bütün sa'yiniz, Uhrevî bir Ticaret ve İbadet hükmüne geçer." demiştir.

Bu neviden onbinler misaller var.

Daimî Hizmetinde bulunan Talebeleri

Üstadın, Emirdağ'daki ikameti sırasında Onun ve Talebelerinin yazdığı Mektublardan bir kısmı

Emirdağ'daki Kardeşlerime,

Benim hakkımda evham edenlere deyiniz ki: Biz, Hizmet ettiğimiz bu Adamın yirmi senelik hayatının bütün mahrem ve gayr-i mahrem Mektuplarını ve Kitaplarını ve Esrarını hükûmet şiddetli taharriyatla elde etti. Dokuz ay; hem Isparta, hem Denizli, hem Ankara adliyeleri tedkikten sonra, bir tek gün cezayı, bir tek Talebesine vermeyi mucib bir madde-beş sandık Kitaplarında ve Evraklarında- bulunmadı ki; hem Ankara Ehl-i Vukufu, hem Denizli Mahkemesi ittifakla beraetine karar verdiler.

Hem, bu zarurî işlerini ihtiyarlığına hürmeten gördüğümüz Adam, mahkemece dâva etmiş ve bütün hazır arkadaşlarını şahid gösterip, tasdik ettirmiş ki: Yirmi senedir hiçbir gazeteyi ve siyasî eserleri ne okumuş, ne sormuş, ne bahsetmiş; ve on senedir, hükûmetin iki reisinden ve bir vali ve bir meb'usundan başka hiç bir erkânı ve büyük me'murlarını bilmiyor ve tanımıyor ve tanımağa merak etmemiş. Ve üç senedir Harb-i Umumîyi ne sormuş, ne bilmiş, ne merak etmiş, ne radyo dinlemiş. Ve intişar eden yüzotuz Te'lifatından, yirmi sene zarfında yüzbin adamın dikkatle okudukları halde ne idareye, ne âsâyişe, ne vatana, ne millete hiçbir zararı hükûmet görmemiş. Beş vilâyetin dikkatli zabıtalrı ve taharri me'murları ve mahkeme işiyle iştigal eden üç vilâyetin ve merkez-i hükûmetin dört adliyelerinin ağır ceza mahkemeleri en ufak bir suç bulmamış ki, tahliyelerine mecbur oldular. Eğer bu Adamın dünya iştihası ve siyasete meyli olsaydı; hiç imkânı var mı ki, bir tereşsuhatı ve emareleri bulunmasın! Halbuki mahkeme safahatında hiçbir emare bulamadılar ki, muannid bir müddeiumumî, mecbur olup vukuat yerinde imkânâtı istimal ederek mükerreren iddianamesinde "yapabilir" demiş ve "yapmış" dememiş. Yapabilir nerede? Yapmış nerede? Hattâ mahkemede Said ona demiş: "Herkes bir katli yapabilir, bu iddianız ile herkesi ve sizi mahkemeye vermek lâzım geliyor..."

Elhâsıl: Ya bu Adam tam divanedir ki, bu derece dehşetli umur-u dünyaya karşı lâkayd kalıyor veyahut bu vatanın ve bu milletin

en büyük bir Saadetine İhlâsla çalışmak için, hiçbir şeye tenezzül etmez ve ehemmiyet vermez. Öyle ise bunu tâciz ve tazyik etmek, vatan ve millete ve âsâyîşe bir nevi ihanettir. Ve Onun hakkında bu çeşit evham etmek, bir divaneliktir.

* * *

KENDİ KENDİME BİR HASB-I HALDİR

Bu hasb-ı hali Ankara makamâtına işittirmeyi ıslahdan sonra sizin tensibinize havale ederim.

Hâkim, kendisi müddeî olsa, elbette "Kimden kime şekvâ edeyim, ben dahi şaşıtm," benim gibi bîçarelere dedirtir. Evet, şimdiki vaziyetim hapisten çok ziyade sıkıntılıdır. Bir günü, bir ay haps-i münferid kadar beni sıkıyor. Bu gurbet ve ihtiyarlık ve hastalık ve yoksulluk ve zâfiyetle, kışın şiddeti içinde herşeyden men'edildim. Bir çocukla bir hastalıklı adamdan başka kimse ile görüşmem. Zaten ben, tam bir haps-i münferidde yirmi senedenberi azab çekiyorum. Bu halden fazla bana tecrid ve tarassutlariyle sıkıntı vermek ise, Gayretullaha dokunup, bir belâya vesile olmasından korkulur. Mahkemede dediğim gibi, nasıklı dört def'a dehşetli zelzeleler, bize zulmen taarruzun aynı zamanında gelmesi gibi pek çok vukuat var... Hattâ tahmin ederim ki; benim hukukumu muhafaza ve beni himaye etmek için çok güvendiğim Afyon Adliyesi, Denizli Mahkemesi'ndeki Risale-i Nur hakkında müracaatıma bilâkis ehemmiyet vermedi, beni me'yus etti, adliyenin yangınına bir vesile oldu ihtimali var.

Ben derim ki: Benim hakkımda vicdanlı ve insaniyetli olan bu kazanın hükûmeti, zabıta ve adliyesiyle beraber beni tam himaye etmek en ehemmiyetli bir vazifesidir. Çünkü, yirmi senelik bütün Eserlerimi ve Mektublarımı üç adliye ve merkez-i hükûmet dokuz ay tedkikten sonra beraetimize ve tahliyemize karar verdi. Fakat, ecnebi menfaati hesabına ve bu millet ve bu vatanın pek büyük zararına çalışan bir gizli komite bizim beraetimizi bozmak için, her tarafta, habbeyi kubbe yaparak bir kısım me'murları aleyhime evhamlandırıdılar. Bir maksadları; benim Sabrım tükensin, artık yeter dedirtsinler. Zaten onların şimdi benden kızdıklarının bir sebebi, sükûtumdur; dünyaya karışmamaktır. Âdeta ne için karışmıyorsun, tâ karışsın maksadımız yerine gelsin diyorlar...

Aleyhime hükûmetin bir kısım me'murlarını evhamlandırmakta istimal ettikleri bir iki desiselerini beyan ediyorum.

Derler: "Said'in nüfuzu var. Eserleri hem te'sirli, hem kesretlidir. Ona temas eden, Ona dost olur. Öyle ise, Onu her şeyden tecrid etmek ve ihanet etmekle ve ehemmiyet vermemekle, ve herkesi Ondandır kaçırarak ve dostlarını ürkütmekle nüfuzunu kırmak lâzımdır" diye hükûmeti şaşırtır, beni de dehşetli sıkıntılara sokarlar. Ben de derim:

Ey bu millet ve vatanı seven Kardeşler! Evet, o münafıkların dedikleri gibi, nüfuz var. Fakat benim değil, belki Risale-i Nur'undur. Ve O kırılmaz; Ona iliştiğe kuvvetleşir. Ve millet ve vatan aleyhinde hiçbir vakit istimal edilmemiş ve edilmez ve edilemez. İki adliye, on sene fâsıla ile şiddetli ve hiddetli yirmi senelik evrakımı tedkikat neticesinde, bir hakikî sebep cezamıza bulmaması, bu Dâvaya cerhedilmez bir şâhiddir.

Evet, Eserler te'sirlidir. Fakat, millet ve vatanın tam menfaatine ve hiçbir zarar dokundurmadan yüzbin adama kuvvetli İman-ı Tahkikî Dersi vermekle, Saadet ve Hayat-ı Ebediyelerine tam Hizmette te'sirlidir. Denizli hapishanesinde, kısmen ağır ceza ile mahkûm yüzler adam, yalnız "Meyve Risalesi"yle, gayet uslu ve mütebedeyyin suretine girmeleri; hattâ iki-üç adamı öldürenler, Onun Dersiyle daha tahta bitini de öldürmekten çekinmeleri ve o hapishane müdürünün ikrariyle, hapishanenin bir Terbiye Medresesi hükmünü alması, bu müddeaya reddedilmez bir senettir, bir hüccettir.

Evet, beni herşeyden tecrid etmek, işkenceli bir azâb ve katmerli bir zulümdür ve bu millete gadirli bir hıyanettir. Çünkü otuz-kırk sene, hayatımı bu millet içinde geçirdiğim halde, temasımdan hiç zarar görmediğine ve bu dindar millet çok muhtaç olduğu Kuvve-i Mâneviye ve Teselli ve Kuvvet-i İmaniye menfaatini gördüğüne kat'î bir delili; bu kadar aleyhimde olan şiddetli propagandalara bakmayarak her tarafta Risale-i Nur'a fevkalâde teveccüh ve rağbet göstermeleri.. hattâ itiraf ederim, yüz derece haddimden ziyade lâayık olmadığım büyük iltifat etmesidir.

Ben işittim ki, benim iâşeme ve istirahatime buradaki hükûmet müracaat etmiş, kabul cevabı gelmiş. Ben bunların İnsaniyetine teşekkürle beraber, derim: En ziyade muhtaç olduğum ve hayatımda

en esaslı Düstur olan, Hürriyetimdir. Asılsız evham yüzünden, emsalsiz bir tarzda Hürriyetimin kayıdlar ve istibdatlar altına alınması, beni hayattan cidden usandırıyor. Değil hapis ve zindanı, belki kabri bu hale tercih ederim. Fakat, Hizmet-i İmaniyede ziyade meşakkat ise ziyade Sevaba sebep olması bana Sabır ve Tahammül verir. Madem bu insaniyetli zatlar benim hakkımda zulmü istemiyorlar, en evvel benim meşru dairedeki Hürriyetime dokundurmasınlar. Ben ekmeksiz yaşarım, hürriyetsiz yaşayamam. Evet, ondokuz sene bu gurbette yalnız ikiyüz banknot ile, şiddetli bir iktisat ve kuvvetli bir riyazet içinde kendini idare ederek, Hürriyetini ve İzzet-i İlmiyesini muhafaza için kimseye izhâr-ı hâcet etmeyen ve minnet altına girmeyen ve Sadaka ve Zekât ve maaş ve hediyeleri kabul etmeyen bir Adam, elbette iaşeden ziyade, Adalet içinde Hürriyete muhtaçtır. Evet, emsalsiz bir tazyik altındayım. Bir-iki cüz'î nümunesini beyan ediyorum.

Birisi: Mahkemece, Risale-i Nur'un ilmî bir Müdafaanamesi ve Ankara'nın yedi makamâtına ve Reis-i Cumhura Müdafaatımla beraber gönderilen ve neticede Ankara Ehl-i Vukufunun takdiriyle beraetimize bir sebep olan ve hapis arkadaşlarımdan bana bir yâdigâr ve hâtıra olmak üzere güzel yazılarıyla birkaç Nüshası yazılan ve elimde bulunan ve Denizli Zabıtası görüp ilişmeyen ve Afyon polishesinde bir gece ve buranın zâbıtasında da açık olarak bir gece kalan "Meyve Risalesi" ile "Müdafaaname"yi, hergün endişeler içinde, bunları da elimden almasın diye saklıyordum. Belki beni taharri edecekler telâş ile, bu gurbette tanımadığım adamlara, bunları sakla diyemediğimden çok üzülyordum.

İkincisi: Denizli Mahkemesi hiç ilişmediği ve Eskişehir Mahkemesi yalnız bir tek Kelimesine ilişip, bir tek Harfle cevabını alan "İhtiyarlar Risalesi"ni, İstanbullu bir adam, burada, bir adamdan alıp İstanbul'a götürmüş. Her nasılsa aleyhimdeki bir dinsizin eline geçmiş. Habbeyi on kubbe yaparak vilâyet zabıtasını şaşırtıp: "Kiminle görüşüyor, yanına kimler gidiyor?" diye beni sıkmağa başladılar. Her ne ise, bunlar gibi çok acı nümuneler var.. Fakat en mânasız budur ki; beni konuşturmamak için, Hizmetimde bir çocukla bir hastalıklı adamdan başka herkesi ürkütüp, benden kaçtırmalarıdır. Ben de derim:

On adamın benden çekinmeleri yerine; onbinler, belki yüz binler Müslüman, Risale-i Nur'un Dersine hiçbir mânîe ehemmiyet vermeyerek devam ediyorlar. Hem bu memlekette, hem hariç Âlem-i İslâm'da çok kuvvetli Hakikatları ve çok kıymetli faideleri için tam bir revaç ile intişar eden Risale-i Nur'un binler Nüshalarından herbiri, benim yerimde benden mükemmel konuşuyor. Benim susmamla, Onlar susmaz ve susturulmazlar.

Hem, mâdem mahkemece isbat edilmiş ki; yirmi seneden beri siyasetle alâkamı kestiğim ve hiçbir emâre aksine zuhur etmediği halde elbette benimle görüşenden tevehhüm etmek pek mânasızdır.

* * *

(Kendi Kendime Hasb-ı Hal Nâmındaki Parçaya Lâhika olarak)

Adliye Vekiliyle ve Risale-i Nur'la Alâkadar Mahkemelerin Hâkimleriyle Bir Hasb-i Haldir

Efendiler! Siz, ne için sebepsiz bizimle ve Risale-i Nur'la uğraşıyorsunuz? Kat'iyen size haber veriyorum ki: Ben ve Risale-i Nur, sizinle değil mübareze, belki sizi düşünmek dahi Vazifemizin haricindedir. Çünkü: Risale-i Nur ve hakikî Şakirdleri, elli sene sonra gelen Nesl-i Âtiye gayet büyük bir Hizmet ve onları büyük bir vartadan ve millet ve vatani büyük bir tehlikeden kurtarmağa çalışıyorlar. Şimdi bizimle uğraşanlar, o zaman kabirde elbette toprak oluyorlar. Farz-ı muhal olarak o Saadet ve Selâmet Hizmeti bir mübareze olsa da, kabirde toprak olmağa yüz tutanları alâkadar etmemek gerektir.

Evet, hürriyetçilerin Ahlâk-ı İçtimaiyede ve Dinde ve Seciye-i Milliyede bir derece lâübalilik göstermeleriyle, yirmi-otuz sene sonra; dince, ahlâkça, namusça şimdiki vaziyeti gösterdiği cihetinden; şimdiki vaziyette de, elli sene sonra bu dindar, namuskâr, kahraman seciyeli milletin Nesl-i Âtisi, Seciye-i Dîniye ve Ahlâk-ı İçtimaiye cihetinde, ne şekle girecek elbette anlıyorsunuz. Bin senedenberi bu Fedakâr Millet, bütün Ruh u Câniyle Kur'ânın Hizmetinde emsalsiz Kahramanlık gösterdikleri halde, elli sene sonra o parlak mâzisini dehşetli lekedar belki mahvedecek bir kısım nesl-i âtînin eline elbette Risale-i Nur gibi bir Hakikatı verip, o dehşetli sukuttan kurtarmak

en büyük bir Vazife-i Milliye ve Vatanîye bildiğimizden; bu zamanın İnsanlarını değil, o zamanın İnsanlarını düşünüyoruz.

Evet efendiler! Gerçi Risale-i Nur sırf Âhirete bakar; gayesi Rıza-yı İlâhî ve İmanı kurtarmak ve Şâkirdlerinin ise, kendilerini ve vatandaşlarını idam-ı ebedîden ve ebedî haps-i münferidden kurtarmaya çalışmaktır, fakat, dünyaya aid ikinci derecede gayet ehemmiyetli bir Hizmettir; ve bu millet ve vatanı anarşilik tehlikesinden ve Nesl-i Âtûnin biçareler kısmını dalâlet-i mutlakadan kurtarmaktır. Çünkü, bir Müslüman başkasına benzemez. Dîni terkedip İslâmiyet Seciyesinden çıkan bir Müslim; dalâlet-i mutlakaya düşer, anarşist olur, daha idare edilmez. Evet, eski Terbiye-i İslâmiye'yi alanların yüzde ellisi meydanda varken ve An'anât-ı Milliye ve İslâmiye'ye karşı yüzde elli lâkaydlık gösterildiği halde, elli sene sonra, yüzde doksanı nefis-i emmareye tâbî olup millet ve vatanı anarşiliğe sevk etmek ihtimalinin düşünülmesi ve o belâya karşı bir çare taharrîsi, yirmi sene evvel beni siyasetten ve bu asırdaki İnsanlarla uğraşmaktan kat'iyen men'ettiği gibi; Risale-i Nur'u, hem Şâkirdlerini, bu zamana karşı alâkalarını kesmiş; hiç onlarla ne mübareze, ne meşguliyet yok.

Mâdem Hakikat budur, adliyelerin, değil beni ve onları itham etmek; belki, Risale-i Nur'u ve Şâkirdlerini himaye etmek en birinci vazifeleridir. Çünkü onlar bu millet ve vatanın en büyük bir Hukukunu muhafaza ettiklerinden, onların karşısında, bu millet ve vatanın hakikî düşmanları Risale-i Nur'a hücum edip, adliyeyi şaşırtıp, dehşetli bir haksızlığa ve adaletsizliğe sevk ediyorlar. Küçücük iki nümunesini beyan ediyorum.

Ezcümle: Hapisteki arkadaşlarımdan, Selâm Kelâmdan ibaret ve Arabî bir Risalemin fiatı olan on banknotu, buradaki bir adama gönderip; tâ Isparta'da Tab' masrafını veren o Nûshalar sahibine verilsin diyen Mektubu yüzünden; hem adliye, hem hükûmet bana sıkıntılar verip; hem vâsıta olan adamı taharri etti. Bu sinek kanadı kadar ehemmiyeti olmayan bir âdi Mektubu, hem altı ay zarfında bir tek âdi muhabereyi bu kadar büyük bir mes'ele suretine getirmek, elbette adliyenin şerefine, haysiyetine yakışmaz.

İkinci nümune: Benim gibi garib, ihtiyar ve zaif ve beraet etmiş bir misafire, herkesi, hattâ Hizmetçilerini resmen propaganda ile

ondan ürkütmek, kendini perişan bir vaziyete sokmak bu vilâyetteki hükûmetin hamiyet-i milliyesine yakışmadığından, sinek kanadı kadar mevhum bir zarara dağ gibi ehemmiyet verip aleyhimde resmen propaganda yapmak, "kimin ile görüşüyor ve yanına kim gidiyor?" diye herkese bir telâş vermek.. hükûmetin hikmeti ve hâkimiyeti, bu acib hâlete elbette tenezzül etmemek gerektir. Her ne ise, bu iki madde gibi, muttali olanlara hayret veren çok maddeler var...

Efendiler! Dalâlet ve fenalıklar cehaletten gelse, defetmesi kolaydır. Fakat, fenden, İlimden gelen dalâletin izalesi çok müşkildir. Bu zamanda dalâlet fenden, İlimden geldiği için, ancak onları izale etmeye ve Nesl-i Âtiden o belâya düşen kısmını kurtarmağa, karşılarında dayanmağa Risale-i Nur gibi her cihetle mükemmel bir Eser lâzımdır. Risale-i Nur'un bu kıymette olduğuna delil şudur ki: Yirmi senedenberi, benim şiddetli ve kesretli bulunan muarızlarım ve şiddetli tokatlarını yiyen feylesofların hiçbirisi, Risale-i Nur'a karşı çıkmamış ve cerhedememiş ve çıkamaz. Ve dokuz ay, üç adliye ve merkez-i hükûmet ehl-i vukufu, yüz Kitaptan ibaret eczalarında, bizi mes'ul edecek bir tek madde bulamamalarıdır. Ve binler Ehl-i Dikkat olan Risale-i Nur Şâkirdlerine kanaat-ı kat'iyye veren, İşârât-ı Kur'aniyye ve İhbârât-ı Gaybiyye-i Aleviyye ve Gavsiiyenin, bu asırda Risale-i Nur'un Ehemmiyetine ve Makbuliyetine imza basmalarıdır.

Evet, adliyeler, hukukları muhafaza etmek ve haksızları tecavüzden durdurmak, vazifeleri olmak cihetiyle; Risale-i Nur'un yüz Risalesi, yirmi senede, yüzbin adamın Saadetlerine Hizmet ettiği sâbit olmakla beraber; on senedenberi, iki mahkeme ve merkez-i hükûmet ve birkaç vilâyetin zâbıtalrı ve Denizli Mahkemesi münasebetiyle dokuz ay bütün mahrem ve gayr-i mahrem Evraklarımızda ve Risalelerde millete ve vatana bir zararlı maddeyi ve mûcib-i ceza bir yanlış görmediğinden, elbette Risale-i Nur'un bu vatanda gayet küllî ve büyük Hukuku var. Bu küllî ve çok ehemmiyetli Hukuku nazara almayıp, âdî evraklar gibi müsadere ederek, millete ve Takviye-i İmâna muhtaç bîçârelere pek büyük bir haksızlığı nazara almamak ve adî bir adamın cüz'î ve küçük bir Hakkını ehemmiyetle nazara almak; adliyenin mahiyetine ve Adaletin Hakikatına hiçbir cihetle yakışmaz, diye size hatırlatıyoruz.

Doktor duzi'nin vesair zındıkların eserlerine ilişmemek, Risale-i Nur'a ilişmek, Gazab-ı İlâhînin celbine bir vesile olabilir diye korkuyoruz. Cenâb-ı Hak, size insaf ve merhamet ve bize de Sabır ve Tahammül İhsan eylesin. آمین...

Gayr-i resmî, fakat tecrid-i mutlakda
Said Nursî

* * *

(Bu istida, üç makamata gönderilmiştir. Oradaki Kardeşlerime bir me'haz olmak için gönderildi.)

Yirmi senedenberi sabredip sükût eden bir mazlumun şekvâsını dinlemenizi istiyorum! Hürriyetin en geniş suretini veren cumhuriyet hükûmetinde her bir hürriyetten men'edilmekle beraber, düşmanlarım, benim aleyhime her cihetle serbest olarak beni eziyorlar. Hürriyet-i Vicdan ve Hürriyet-i Fikr-i İlmiyeyi te'min eden Cumhuriyet Hükûmeti ya beni tam himâye edip, garazkâr, evhamlı düşmanlarımı sustursun ve yahut bana, düşmanlarım gibi Hürriyet-i Kalem verip, Müdafaatıma yasak demesin. Çünkü, resmen, perde altında her muhabereden men'im için postahanelere gizli emir verilmiş. Su ve ekmeğimi getiren birtek çocuktan başka kimse ile beni görüştürmemek için tenbihat verildiği bir zamanda, eskidenberi benim muarızlarım fırsat bulup, tam mahkeme-i temyizcin beraetimizi tasdik ederek, mahkemedeki ehl-i vukufun tahsin ettikleri Kitaplarımı almayı beklerken, o düşmanlarım, hiç münasebetim olmayan bir iki mahrem Risalelerimi verdirip, sonra meslekçe benim aleyhimde bir iki ehl-i vukufun eline geçirip, aleyhimde fena bir rapor hazırladıklarını işittim. Daha Sabır ve Tahammülüm kalmadı. Ben hükûmet-i cumhuriyenin bütün erkânlarına, belki dünyaya ilân ediyorum ki:

Kur'an-ı Hakîm'in Sırr-ı Hakikatiyle ve İ'câzının Tılsımıyle, benim ve Risale-i Nur'un programımız ve mesleğimiz ve bilfiil semeresini gördüğümüz ve çalıştığımız ve gaye-i hareketimiz ve hedefimiz, ölümün îdam-ı ebedisinden İman-ı Tahkikî ile biçareleri kurtarmak ve bu mübarek milleti de her nevi anarşilikten muhafaza etmektir.

İşte Risale-i Nur, üç ehl-i vukuf hey'etinin ve üç mahkemenin incelemesinden geçtiği halde, bu iki Vazife-i Kudsiyeden başka, kasdî

olarak dünyaya, idareye, âsâyîşe dokunacak ciheti olmadığına, yirmi senelik hayatım ve yüzotuz Risale-i Nur meydanda cerhedilmez bir hüccettir.

Evet, mahkemece dâva ettiğim ve benimle münasebettar bütün dostlarımın tasdiki altında, yirmi senedenberi hiç müracaat etmeyen ve on senedenberi hükûmetin erkânlarını -birkaçı müstesna olarak- bilmeyen ve dört senedenberi dünya harbinden ve hâdisatından hiç haber almayan ve merak etmeyen bu bîcâre mazlum Said, hiç imkânı var mı ki, ehl-i siyasetle uğraşsın ve idareye ilişsin ve âsâyîşin ihlâlîne meyli bulunsun... Eğer zerre miktar bulunsaydı; "Karşımda kimler var, dünyada neler oluyor, bana kim yardım edecek?" diye soruşturacaktı, merak edecekti, karışacaktı, hîlelerle büyüklere hulûl edecekti. En elîm cüz'î bir hâdise şudur ki :

"Bir tecrid-i mutlak içinde her muhabereden kesilmiş vaziyetimden kurtulmak için hapse girmeye bir bahane bulunuz ki; beni hapse alsınlar, bu azabdan kurtulayım" diye bâzı dostlarıma bir gizli Mektub elden göndermiştim. Tâ benim Hayatımın Sermayesi ve Neticesi ve gayet ziyetli bir surette tezyin edilmiş Risale-i Nur'dan, Denizli'de mahkemede bulunan Kitaplarıma yakın olayım ve teslim almaya çalışayım. Maatteessüf, aleyhime olan oradaki ehl-i vukuftan birtek adam beni müdafaa ederken, o dahi Mektubumu görüp, hapse girmem için aleyhime hüküm vermeye mecbur olmuş.

Beni hapsilere sokan muarızlarımın bir bahaneleri de -o mahkemede ondan beraet kazandığım- "Tarikatçılık"tır. Halbuki, Risale-i Nur'da daima dâva edip demişim: "Zaman Tarikat zamanı değil, belki İmanı kurtarmak zamanıdır. Tarikatsız Cennete gidenler çoktur, İmansız Cennete giden yoktur" diye bütün kuvvetimizle İmana çalışmışız. Ben Hocayım, Şeyh değilim. Dünyada bir hanem yok ki... Nerede Tekkem olacak?... Bu yirmi sene zarfında, bir tek adam yok ki; çıksın desin: "Bana Tarikat Dersi vermiş" Ve mahkemeler ve zâbıtar bulmamışlar. Yalnız eskiden yazdığım Tarikatların Hakikatlarını ilmen beyan eden "Telvihat Risalesi" var ki, bir Ders-i Hakikattır ve yüksek bir Ders-i ilmîdir, Tarikat Dersi değildir. Hürriyet-i Vicdanı esas tutan hükûmet-i cumhuriyenin, elbette bu milletin milyarlar Ecdadının Ruhları bağlandığı bir Hakikata ve onun yolunda dünyaya meydan okudukları.. ve İman-ı Tahkikîyi galibane

felsefeye karşı isbat eden bir Eseri ve Hâdimlerini himaye etmek, ehemmiyetli bir vazifesidir. Yoksa, o zaif Hâdimin ellerini bağlayıp, binler düşmanlarını Ona saldırtmaya, hiçbir vecihle o cumhuriyetin düsturları müsaade etmez... Cumhuriyet beni dinleyecek diye şekvâmı yazdım. Evet **حَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ** derim.

* * *

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ
الْسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ

Aziz Sıddık Kardeşlerim,

(Hem mânevî, hem maddî bir kaç cihette sorulan bir suale mecburiyet tahtında bir cevaptır.)

Sual: Neden, ne dahilde, ne hariçte bulunan cereyanlara ve bilhassa siyasetli cemaatlara hiçbir alâka peyda etmiyorsun? Ve Risale-i Nur ve Şâkirdlerini mümkün olduğu kadar o cereyanlara temastan men'ediyorsun?... Halbuki, eğer temas etsen ve alâkadar olsan, birden binler adam Risale-i Nur Dairesine girip, parlak Hakikatlarını neşredeceklerdi; hem bu kadar sebebsiz sıkıntılara hedef olmayacaktın.

Elcevab: Bu alâkasızlık ve içtinabın en ehemmiyetli sebebi, mesleğimizin Esası olan "İhlâs" bizi men'ediyor. Çünkü: Bu gaflet zamanında, hususan tarafgirane mefkûreler sahibi, herşey'i kendi mesleğine âlet ederek, hattâ dinini ve uhrevî harekâtını da, o dünyevî mesleğe bir nevi âlet hükmüne getiriyor. Halbuki, Hakaik-ı İmaniye ve Hizmet-i Nuriye-i Kudsiye, Kâinatta hiçbir şey'e âlet olamaz. Rıza-yı İlâhî'den başka bir gayesi olamaz. Halbuki şimdiki cereyanların tarafgirane çarpışmaları hengâmında bu Sırr-ı İhlâsı muhafaza etmek, Dinini dünyaya âlet etmemek müşkilleşmiş. En iyi çare, cereyanların kuvveti yerine, İnayet ve Tefvîk-ı İlâhiye'ye dayanmaktır.

İçtinabımızın çok sebeplerinden bir sebebi de; Risale-i Nur'un dört Esasından birisi olan "Şefkat etmek" zulüm ve zarar etmemektir.

Çünkü, **وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ** yâni "Birisinin hatâsiyle, başkası veya akrabası hatâkâr olmaz; cezaya müstehak olmaz." olan Düstur-u İrade-i İlâhiye'ye karşı, bu zamanda **إِنَّهُ كَانَ ظَلُومًا جَهُولًا** Sırrıyla şedit bir zulüm ile mukabele eder. Tarafgirlik hissiyle, bir câninin hatâsiyle değil yalnız akrabasına, belki taraftarlarına dahi adâvet eder. Elinden gelse zulmeder. Elinde hüküm varsa, bir adamın hatâsiyle bir köye bomba atar. Halbuki bir mâsumun Hakkı, yüz câni için feda edilmez; onların yüzünden ona zulmedilmez. Şimdiki vaziyet, yüz mâsumu birkaç câni için zararlara sokar. Meselâ: Hatâlı bir adama müteallık, bîçâre ihtiyar vâlîde ve pederi ve mâsum çoluk çocukları ezmek, perişan etmek, tarafgirane adâvet etmek, şefkatin Esasına zıttır. Müslümanlar içinde tarafgirane cereyanlar yüzünden, böyle mâsumlar zulümden kurtulamıyorlar. Hususan ihtilâl sebebiyet veren vaziyetler, bütün bütün zulmü dağıtır, genişletir. Cihad-ı Dînde olsa, kâfirlerin çoluk çocuklarının vaziyetleri aynıdır. Ganimet olabilir; Müslümanlar, onları kendi mülküne dahil edebilir. Fakat İslâm dairesinde birisi dinsiz olsa, çoluk çocuğuna hiçbir cihetle temellük edilmez; Hukukuna müdahale edilmez. Çünkü o mâsumlar, İslâmiyet râbıtasıyla dinsiz pederine değil, belki İslâmiyet'le ve Cemaat-i İslâmiye ile bağlıdır. Fakat, kâfirin çocukları, gerçi Ehl-i Necattırlar; fakat hukukta, hayatta pederlerine tâbi ve alâkadar olmasından, Cihad darbesinde o mâsumlar memlûk ve esir olabilirler.

Umum Kardeşlerime birer birer Selâm ve kârı binler olan Leyle-i Mi'râcınızı tebrik ederim. Merhum Hacı İbrahim'in, Re'fet bey gibi müteallıkalarına benim tarafımdan tâziye edip, deyiniz ki: "O Merhum, Risale-i Nur Talebeleri Dairesi içindedir; daima onlara olan Dualara mazhardır. Biz de hususî ona Dua ederiz."

Said Nursî

* * *

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ ۞ السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ

Aziz Sıddık Kardeşlerim,

(Bir suale mecburî cevabın tetimmesidir)

Bu yaz mevsimi, gaflet zamanı ve derd-i maişet meşgalesi hengâmı ve Şuhur-u Selâsenin çok sevablı İbadet vakti ve zemin yüzündeki fırtınaların silâhla değil, diplomatlıkla çarpışmaları zamanı olduğu cihetle; gayet kuvvetli bir Metanet ve Vazife-i Nuriye-i Kudsiyede bir Sebat olmazsa, Risale-i Nur'un Hizmeti zararına bir atâlet, bir fütûr ve tevakkuf başlar.

Aziz Kardeşlerim, siz kat'î biliniz ki: Risale-i Nur ve Şâkirdlerinin meşgul oldukları vazîfe, rûy-i zemindeki bütün muazzam mesailden daha büyüktür. Onun için; dünyevî merak-âver mes'elelere bakıp, Vazife-i Bâkiyenizde fütur getirmeyiniz. Meyvenin Dördüncü Mes'elesini çok def'a okuyunuz, Kuvve-i Mâneviyeniz kırılmasın.

Evet, ehl-i dünyanın bütün muazzam mes'eleleri; fâni hayatta zâlimane olan düstur-u cidal dairesinde; gaddarane, merhametsiz ve Mukaddesat-ı Dîniyeyi dünyaya feda etmek cihetiyle, Kader-i İlâhî, onların o cinayetleri içinde, onlara bir mânevî Cehennem veriyor. Risale-i Nur ve Şâkirdlerinin çalıştıkları ve vazifedar oldukları; fâni hayata bedel, Bâki Hayata perde olan ölümü ve hayat-ı dünyeviyyenin perestîşkârlarına gayet dehşetli ecel cellâdının, Hayat-ı Ebediyeye birer perde ve Ehl-i İmanın Saadet-i Ebediyelerine birer vesile olduğunu, iki kere iki dört eder derecesinde kat'î isbat etmektedir. Şimdiye kadar o Hakikatı göstermişiz.

Elhâsıl: Ehl-i dalâlet, muvakkat hayata karşı mücadele ediyorlar. Bizler, ölüme karşı Nur-u Kur'an ile cidalde, onların en büyük mes'eleleri -muvakkat olduğu için-, bizim mes'elemizin en küçüğüne -Bekaya baktığı için- mukabil gelmiyor. Madem onlar divanelikleriyle bizim muazzam mes'elelerimize tenezzül edip karışmıyorlar; biz neden Kudsî Vazifemizin zararına onların küçük mes'elelerini merakla tâkip ediyoruz?... Bu Âyet

لَا يَضُرُّكُمْ مَنْ ضَلَّ إِذَا اهْتَدَيْتُمْ

ve Usûl-i İslâmiyet'in ehemmiyetli bir Düsturu olan

الرَّاضِي بِالضَّرَرِ لَا يُنْظَرُ لَهُ Yâni "Başkasının dalâleti sizin Hidaye-

tinize zarar etmez. Sizler, lüzumsuz onların dalâletleriyle meşgul olmayasınız..." Düsturun mânası: "Zarara kendi râzı olanın lehinde bakılmaz. Ona Şefkat edip acınmaz." Mâdem bu Âyet, bu Düstur bizi zarara bilerek razı olanlara acıtmaktan men'ediyor; biz de bütün kuvvetimiz ve merakımızla, vaktimizi Kudsî Vazifeye hasretmeliyiz. Onun hâricindekileri mâlâyâni bilip, vaktimizi zâyî etmemeliyiz. Çünkü elimizde Nur var; topuz yoktur. Biz tecavüz edemeyiz. Bize tecavüz edilse, Nur gösteririz. Vaziyetimiz bir nevi nûrânî müdafaadır.

Bu tetimmenin yazılmasının sebeblerinden birisi:

Risale-i Nur'un bir Talebesini tecrübe ettim. Acaba bu heyecan, şimdiki siyasete karşı ne Fikirdedir diye, Boğazlar hakkında boşboğazlığı münasebetiyle bir iki şey sordum. Baktım, alâkadarâne ve bilerek cevap verdi. Kalben, yazık dedim. Bu Vazife-i Nuriyede zararı olacak. Sonra şiddetle ikaz ettim. **أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ وَ السِّيَاسَةِ** bir Düsturumuz vardır. Eğer İnsanlara acıyorsan, geçmiş Düstur onlara merhamete liyakatini selbediyor. **Cennet adamlar istediği gibi, Cehennem de adam ister.**

(Beşinci Şuâ'nın yine kısmen verdiği haberler tezahür ediyor.)

Said Nursî

* * *

Aziz Sıddık Kardeşlerim,

.....

Hem, bunu kat'iyyen ilân ediyorum ki: Risale-i Nur, Kur'anın malıdır. Benim ne haddim var ki, sahib olayım; tâ ki kusurlarım Ona sirayet etsin. Belki, O Nurun kusurlu bir Hâdimi ve O Elmas Mücevherat Dükkânının bir Dellâlıyım. Benim karmakarışık vaziyetim Ona sirayet edemez, Ona dokunamaz. Zaten Risale-i Nur'un bize verdiği

Ders de, Hakikat-ı İhlâs ve Terk-i Enaniyet ve daima kendini kusurlu bilmek ve hodfuruşluk etmemektir. Kendimizi değil, Risale-i Nur'un Şahs-ı Mânevîsini Ehl-i İmana gösteriyoruz. Bizler, kusurumuzu görene ve bize bildirene, fakat Hakikat olmak şartıyla, minnettar oluyoruz; Allah razı olsun deriz. Boynumuz da bir akreb bulunsa, ısırmadan atılsa nasıl memnun oluruz. Kusurumuzu, -fakat garaz ve inat olmamak şartıyla ve bid'alara ve dalâlete yardım etmemek kaydıyla- kabul edip minnettar oluyoruz.

Aziz Kardeşlerim; Müdâfaatımda onlara cevaben demiştim ki: "Onlar, bana aid değil. Ve o Kerâmetlere sahip olmak benim haddim değil; belki Kur'anın Mu'cize-i Mâneviyyesinin Tereşşuhatı ve Lem'alarıdır ki; hakikî bir Tefsiri olan Risale-i Nur'da, Kerâmetler şeklini alarak, Şâkirdlerinin Kuvve-i Mâneviyelerini takviye etmek için, İkrâmât-ı İlâhiyye nev'indendir. İkrâmın İzharı, bir Şükürdür; câizdir; hem makbuldür."

Şimdi, ehemmiyetli bir sebebe binâen, bu cevabı bir parça izah edeceğim ve "Ne için izhar ediyorum.. ve ne için bu noktada bu kadar tahşidat yapıyorum..." diye suâl edildi.

Elcevab: Risale-i Nur'un Hizmet-i İmaniyede bu zamanda binler tahribatçılara mukabil yüzbinler tamiratçısı bulunmak lâzım gelirken; hem, benimle lâakal yüzer Kâtib ve yardımcı bulunmasına ihtiyaç varken; değil çekinmek ve temas etmemek, belki, millet ve ehl-i idârenin, takdir ile ve teşvik ile yardım ve temas etmesi zarurî iken; ve o Hizmet-i İmaniye Hayat-ı Bâkiyeye baktığı için, hayat-ı fâniyenin meşgalelerine ve fâidelerine tercih etmek Ehl-i İmana Vâcib iken, kendimi misâl olarak derim ki:

Beni, herşeyden ve temastan ve yardımcılardan men'etmek ile beraber aleyhimizde olanlar bütün kuvvetleriyle arkadaşlarımla Kuvve-i Mâneviyelerini kırmak; ve benden ve Risale-i Nur'dan soğutmak; ve benim gibi ihtiyar, hasta, zaif, garib, kimsesiz bir bîçâreye, binler adamın göreceği vazifeyi başına yüklemek; ve bu tecrid ve tazyiklerden, maddî bir hastalık nev'inden İnsanlar ile temas ve ihtilâttan çekilmeğe mecbur olmak; hem, o derece te'sirli bir tarzda halkları ürkütmek ki en ziyade merbut görülen bazı dostları, bana Selâm vermemek, hattâ bazı Namazı da terketmek derecesinde ürkütmekle Kuvve-i Mâneviyeyi kırmak cihetleriyle ve sebepleriyle,

ihtiyarım haricinde, bütün o mânilere karşı Risale-i Nur Şâkirdlerinin Kuvve-i Mâneviyelerinin takviyesine medar İkrâmât-ı İlâhiyeyi beyan ederek, Risale-i Nur etrafında mânevî bir tahşidat yaptırmak ve Risale-i Nur kendi kendine, tek başıyla, başkalarına muhtaç olmayarak bir ordu kadar kuvvetli olduğunu göstermek hikmetiyle, bu çeşit şeyler bana yazdırılmış. Yoksa, hâşâ! Kendimizi satmak ve beğendirmek ve temeddüh etmek, hodefüşluk etmek ise, Risale-i Nur'un ehemmiyetli bir Esası olan İhlâs Sırrını bozmaktır. **إِنْ شَاءَ اللَّهُ**, Risale-i Nur kendi kendini hem müdafaa ettiği, hem kıymetini tam gösterdiği gibi; bizi de mânen müdafaa edip, kusurlarımızı afvettirmeğe vesile olacaktır.

Aziz Kardeşlerim; Risale-i Nur'un zuhurundan kırk sene evvel geniş bir Hiss-i Kablel-Vuku, acib bir tarzda; hem bende, hem bizim köyde, hem nahiyemizde tezahür ettiğini şimdi bir İhtar-ı Mânevî ile kat'î kanaatım gelmiş. Şefik ve Kardeşim Abdülmecid gibi eski Talebelerime bu Sırrı fâşetmek isterdim. Şimdi, Cenâb-ı Hak sizlerde çok Abdülmecid'leri ve çok Abdurrahman'ları verdiği için, size beyan ediyorum.

Ben, on yaşında iken, büyük bir iftihar, hattâ bâzan temeddüh suretinde bir hâletim vardı. İstemediğim halde pek büyük bir iş ve büyük bir Kahramanlık tavrını takınıyordum. Kendi kendime derdim: "Senin beş para kıymetin yok. Bu temeddühkârane, hususan cesarette çok fazla gösterişin ne içindir?" Bilmiyordum, hayret içinde idim. Bir iki aydır, o hayrete cevab verildi ki: Risale-i Nur, Kablel-Vuku kendini ihsas ediyordu. Sen, âdi odun parçası gibi bir çekirdek iken, o firdevs salkımlarını bilfiil kendi malın gibi Hiss-i Kablel-Vuku' ile hissedip hodefüşluk ederdin. Bizim "Nurs köyümüz" ise; hem eski Talebelerim, hem hemşehrilerim biliyorlar ki; bizim köyümüz, fevkalâde gösteriş ve cesarette ileri göstermek için temeddühü çok severdiler. Güya büyük bir memleketi fetheder gibi, Kahramanane bir tavır almak istiyordular. Ben, hem kendime, hem onlara çok hayret ederdim. Şimdi hakikî bir İhtar ile bildim ki: O mâsum Nurslu İnsanlar (Nurs Karyesi) Risale-i Nur'un Nuriyle büyük bir İftihar kazanacak; o vilâyetin, nahiyenin ismini iştinmiyen, Nurs Köyü'nü ehemmiyetle tanıyacak diye bir Hiss-i Kablel-Vuku' ile, O Ni'met-i İlâhiye'ye karşı teşekkürlerini temeddüh suretinde göstermişler.

.....

Sizi, eski Talebelerim ve eski arkadaşlarım ve Kardeşim ve birader-zadem Abdülmecid ve Abdurrahmanlar bildiğimden, bu mahrem Sırrı size açtım. Evet, "Ben, yirmidört saat evvel, hassasiyetimle ve âsabımın rutubetten te'siriyle Rahmet ve yağmurun gelmesini hissettiğim gibi; aynen öyle de, ben ve köyüm ve nahiyem, kırkdört sene evvel, Risale-i Nur'daki Rahmet yağmurunu bir Hiss-i Kablelvuku' ile hissetmişiz" demektir. Umum Kardeşlerimize ve Hemşirelerimize Selâm ve Dua ederiz. Dualarını rica ederiz.

Said Nursi

* * *

BÜYÜK BİR MAKAMDA BİR KUMANDAN VE
EHEMMİYETLİ BİR ZÂTIN, EHEMMİYETLİ MEKTUBUNA
MECBURİ BİR CEVABTIR.

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ ۞ السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ

Aziz Sıddık Kardeşim,

Bilmukabele, biz de Ramazanınızı tebrik ediyoruz. Rüyalarınız pek çok mübarektirler. **إِنْ شَاءَ اللَّهُ**, Cenâb-ı Hak sizi büyük İhsanlara mazhar eyliyecek, diye bir işarettir. Bence bu zamanda en büyük bir İhsan, bir Vazife, İmanını kurtarmaktır, başkaların İmanına kuvvet verecek bir surette çalışmaktır. Sakın, benlik ve gurura medar şeylerden çekin. Tevâzu Mahviyet ve Terk-i Enaniyet, bu zamanda Ehl-i Hakikata lâzım ve elzemdir. Çünkü, bu asırda en büyük tehlike benlikten ve hodfürlükten ileri geldiğinden; Ehl-i Hak ve Hakikat, mahviyetkârane daima kusurunu görmek ve nefsinin itham etmek gerektir. Sizin gibi, ağır şerait içinde Kahramancasına İmanını ve Ubudiyetini muhafaza etmesi, büyük bir makamdır. Senin rü'yalarınızın bir tâbiri de, bu noktadan seni tebşir etmektedir. Risale-i Nur Eczalarında Tarikat Hakikatına dair "Telvihat-ı Tis'a" nâmındaki Risaleyi elde edip bakınız. Hem, zâtınız gibi Metin ve İmanlı ve Hakikatlı Zâtlar Risale-i Nur Dairesine giriniz. Çünkü; bu asırda Risale-i Nur, bütün tehâcümâta karşı mağlûb olmadı. En muannid

düşmanlarına da, serbestiyetini resmen teslim ettirdi. Hattâ iki seneden-beri büyük makamatlar ve adliyeler, tedkikat neticesinde, Risale-i Nur'un serbestiyetini tasdik ve mahrem ve gayr-i mahrem bütün Eczalarını sahiblerine teslim karar verdiler. Risale-i Nur'un mesleği, sâir Tarikatlar, meslekler gibi mağlûb olmıyarak belki galebe ederek pek çok muannidleri Îmana getirmesi; pek çok hâdisatın şehadetiyle, bu asırda bir Mu'cize-i Mâneviye-i Kur'âniye olduğunu isbat eder. O Dâirenin haricinde, ekseriyetle bu memlekette ve hususî ve cüz'î ve yalnız şahsî hizmet veya mağlûbane perde altında veya bid'alara müsamaha suretinde veya te'vilât ile bir nevi tahrifat içinde Hizmet-i Dîniye edilebilir, diye hâdisat bize kanaat vermiş.

Mâdem sizde büyük bir Himmet ve kuvvetli bir Îman var; tam bir İhlâs ve tam bir mahviyetle, sebatkârane Risale-i Nur'a Şâkird ol. Tâ binler, belki yüzbinler Şâkirdlerin Şirket-i Mâneviye-i Uhreviyelerine hissedar ol. Tâ senin Hayırların, İyiliklerin cüz'iyetten çıkıp küllîleşsin; Âhirette tam kârlı bir ticaret olsun.

Said Nursî

* * *

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ ❁ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ
الْسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ

Çok Mübarek, çok Kıymetdar, çok Sevgili Üstadımız Hazretleri;

الْحَمْدُ لِلَّهِ, bu sene Isparta'daki Talebelerinizi dünyevî meşâğil daha çok gaflete sokmadı. Hizmet-i Nuriye'deki gayretlerimiz ciddî bir surette devam ediyor. Herbirimizin Kalblerimizdeki Nur'a karşı incizab, sîmalarımızda okunuyor. Sanki bu Talebelerinizin Kalbleri sevinçle doludur. Evet Sevgili Üstadımız, bütün Talebeleriniz hep birden diyorlar: Liyakatsizliğimiz, hiçliğimiz ile beraber sâfiyane istihdam edildiğimiz bu Hizmet-i Nuriye'de bedi' bir Üstada hem Talebe, hem Kâtib, hem Muhatab, hem Nâşir, hem Mücâhid, hem halka Nâsih, hem Hakk'a Âbid olmak gibi cihandeğer güzelliklerin hepsini birden bize veren Hazret-i Allah'a ne kadar şükretsek

azdır. Ve bu yapmak istediğimiz Şükürler dahi, Hâlik'ımızın fazlı ile Kalbimize gelen bir İhsan olduğunu tahattur eden biz Talebelerinizin Kalblerini sürur ve sevinç dolduruyor. Mâsum Nurs'ların Üstadımızın küçük-lüğünde geçirdikleri hayatın müteşekkirene bir tarzı, hâl ve etvarı-mızda okunuyor. Hudutsuz Şükürler, nihayetsiz Senalar olsun O Zât-ı Zülcelâl'e ki; bizleri cehl-i mutlak derelerinden, isyan ve küfran bataklıklarından Lütuf ve Keremiyle çıkarıp, gözleri kamaştıran en parlak bir Nura Talebe etmiştir.

Eğer Sevgili Üstadımız "İktiran" tâbir edilen iki Ni'metin beraber geldiğini daha evvelden bize izah etmeseydi, çok minnettarlıklarımızı Kalblerimize tercüman olan kalemlerimizden okuyacaklardı.

Evet Sevgili Üstadımız; biz kendimize bakıyoruz, Risale-i Nur'a muhatab olamıyoruz. Buna rağmen, ihtiyaç şiddetlendikçe, Hâlik-ı Rahîm'in merhametli Tecellilerini müşahade ediyoruz. Kalb-i Üstad; parlak bir Âyine, bir Mazhar, bir Ma'kes; Lisan-ı Üstad; âlî bir Mübelliğ, bir Muallim, bir Mürşid; Hâl-i Üstad; tecessüm etmiş en güzel bir Örnek, bir Nümune, bir Misâl oluyor. Tevâif-i beşerin ihtiyaçları yazılıyor, gösteriliyor. İşte yedi senedenberi ateş püsküren zâlim beşerin hâli, bugün daha çok ızdırablı bir hale girmiş bulunuyor. Her bir Zîdrâk, acaba yarın ne olacak düşüncesiyle kulaklarını radyoların ağızlarına koymuşlar, mütehayyir duruyorlar. Şarkta Japon'ların mağlûb olmasıyle, dünyanın salâh-ı selâmete ve emn ü emâna kavuşması beklenirken; deccalâne bir hareket Şimalde kendini gösterdiği görülüyor. Şu vaziyet; herkesi heyecana, endişeye sevk ediyor. İstikbâlin zulmetlerine gittiği

zanniyle, merakla radyoları tâkibe koşturuyor. **لِلّٰهِ الْحَمْدُ** Risale-i Nur, âlî Beyanatı ile Ruhlarımızı teskin ediyor. Hakikî Dersleriyle Kalblerimizi tatmin ediyor. İşte, bu günde meydana çıkan bu dehşetli cereyanı, ancak ve ancak Hıristiyanlık Âleminin Müslümanlık'la İttihadı; yâni İncil, Kur'an ile İttihad ederek ve Kur'ana tâbi olması neticesi elde edilecek Semavî bir kuvvetle mağlûb edileceği iş'ar buyuruluyor ki, Hazret-i İsa Aleyhisselâm'ın da vüruduna intizar etmek zamanının geldiğini mâna-yı işârî ile ihtar ediyor. Mesmûata göre; bugünkü Amerika, aktâr-ı Âleme tedkikat için gönderdiği dört hey'etten birisini, bu günkü beşeriyetin Saadetini te'min edecek sâlim bir Din taharrisine me'mur etmiştir. Bu ise, Müceddidliğini mahkeme lisaniyle her tarafa ilân eden Risale-i Nur, bu muzdarib, perişan beşeriyetin

en büyük bir Saadeti olacağına İmanımız pek kuvvetlidir.

Sevgili Üstadımız başımızda ve en âlî Hakikatları taşıyan ve Kur'a-nın en yüksek ve mübarek Tefsiri bulunan Risale-i Nur elimizde oldukça, sevinçlerimiz had ve hududa alınmaz.

İşte bu Hakikatların herbir cüz'ü, sâha-i faaliyete çıksa, her tarafta merakla, zevkle kendini okutturuyor. Buna bâriz deliller pek çok var. Hususiyle, inkâr-ı Haşr mefkûresini mağlûb eden "Onuncu Söz" matbu Nüshaları; ve bilhassa gizli tab'edildiği halde kendini serbest okutan ve Takviye-i İmânda pek yüksek hârikaları taşıyan "Âyetül-Kübrâ" Risale-leri; ve inkâr-ı Ulûhiyet mefkûresini zîr ü zeber eden Külliyyat-ı Nur "Hüccetül-Bâliğa" ve "Meyve" gibi eczaları meydanda...

إِنْ شَاءَ اللَّهُ Kur'anın etrafına çevrilmek istenilen İmansızlığın eman-sız sûr'unu Risale-i Nur temelinden kaldıracak; İmansızlığın emansız ateşini söndürüp, Âb-ı Hayat bahşeden Şarâb-ı Kevserini, bütün dünyaya emanlı İman vermekle içirecektir.

الْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي

Talebeniz
HUSREV

* * *

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ ۞ السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ أَبَدًا دَائِمًا

Aziz Sıddık Kardeşlerim,

Sizin, Bayramlarınızı tekrar betekrar tebrik ediyoruz. Gayet ehemmi-yetli iki mes'eleyi; sizlere zekâvetinize îtimaden, Risale-i Nur'da mütefer-rikan parçaları bulunmalarına binaen, gayet muhtasar konuşacağım.

Birincisi: Risale-i Nur'un Hakikî ve Hakikatlı bir Şâkirdi bulunan ve Kur'an-ı Mu'cizül-Beyânın Kâtibi, bu def'a yazdığı Mektubta, haddimden bin derece ziyade hüsn-ü zannına istinaden, bir Hakikat soruyor. Risale-i Nur'un Şahs-ı Mânevîsinin gayet ehemmiyetli ve Kudsî Vazifesini; ve Hilâfet-i Nübüvvetin de gayet Ulvî Vazifelerinden bir Vazifesini benim âdi şahsımda, Üstadı noktasından

bir cilvesini gördüğünden, bana o Hilâfet-i Mâneviyenin bir mazharı nazariyle bakmak istiyor.

Evvelâ: Bâkî bir Hakikat, fânî şahsiyetler üstüne bina edilmez. Edilse, Hakikata zulümdür. Her cihetle kemâlde ve devamda bulunan bir Vazife, çürümeye ve çürütülmeye mâruz ve mübtelâ şahsiyetlerle bağlanmaz; bağlansa, Vazifeye ehemmiyetli zarardır.

Sâniyen: Risale-i Nur'un tezâhürü, yalnız Tercümanının fikriyle veyahut Onun ihtiyac-ı mânevî lisanıyla Kur'andan gelmiş yalnız o Tercümanın istidadına bakan Feyizler değil; belki o Tercümanın muhatabları ve Ders-i Kur'anda arkadaşları olan Hâlis ve Metin ve Sâdık Zâtların o Feyizleri Ruhen istemeleri, ve kabûl ve tasdik ve tatbik etmeleri gibi çok cihetlerle o Tercümanın istidadından çok ziyade o Nur'ların Zuhuruna medar oldukları gibi, Risale-i Nur'un ve Şâkirdlerinin Şahs-ı Mânevîsinin Hakikatını onlar teşkil ediyorlar. Tercümanının da içinde bir hissesi var. Eğer ihlâssızlıkla bozmazsa, bir takaddüm Şerefi bulunabilir.

Sâlisen: Bu zaman, Cemaat zamanıdır. Ferdî şahısların dehası, ne kadar hârika da olsalar, cemaatin şahs-ı mânevîsinden gelen dehasına karşı mağlûb düşebilir. Onun için, o mübarek Kardeşimin yazdığı gibi, Âlem-i İslâm'ı bir cihette Tenvir edecek ve Kudsî bir Dehanın Nurları olan bir Vazife-i İmaniye; biçare, zaif, mağlûb, hadsiz düşmanları ve onu ihanetle, hakaretle çürütmeye çalışan muannid hasımları bulunan bir şahsa yüklenmez. Yüklense, o kusurlu şahıs ihanet darbeleriyle düşmanları tarafından sarsılsa, o yük düşer, dağılır.

Râbian: Eski zamandanberi çok zâtlar, Üstadını veya Mürşidini veya Muallimini veya Reisini kıymet-i şahsiyelerinden çok ziyade hüsn-ü zan etmeleri, Dersinden ve İrşadından istifadeye vesile olması noktasında o pek fazla hüsn-ü zanlar bir derece kabul edilmiş. Hilâf-ı vâkiadır diye tenkid edilmezdi. Fakat şimdi, Risale-i Nur Şâkirdlerine lâıyk bir Üstada muvâfık ulvî mertebe ve Fazileti, biçâre, kusurlu bu şahsımda kabûl ettikleri sebebiyle gayret ve şevkleriyle çalışmaları, bu noktada haddimden ziyade hüsn-ü zanları kabûl edebilir. Fakat, Risale-i Nur'un Şahs-ı Mânevîsinin malı olarak elimde bulunuyor diye bilmek gerektir. Fakat, başta zındıklar ve ehl-i dalâlet ve ehl-i siyaset ve ehl-i gaflet, hattâ sâfi Kalb Ehl-i

Diyanet şahsa fazla ehemmiyet verdikleri cihetinde haksızlar, o şahsı çürütmekle Hakikatlara darbe vurmak; ve o Nur'lara, benim gibi bir bîcâ-reyi mâden zannederek; bütün kuvvetleriyle beni çürütüp, o Nurları söndürmeye ve sâfi Kalbleri de inandırmaya çalışıyorlar. Ezcümle, İkinci Mes'eledede bir hadise bu Hakikatı gösteriyor.

İkinci Mes'ele: Bayramın ikinci gününde, teneffüs için kırlara çıktığım zaman, ehemmiyetli bir me'mur tarafından beş vecihle kanunsuz bir taarruza mâruz kaldım. Cenâb-ı Hak, Rahmet ve Keremiyle, belime, başıma yüklenen Risale-i Nur Eczalarını; ve Ruhuma ve Kalbime yüklenen Şâkirdlerinin Haysiyet ve İzzet ve Rahatlarını muhafaza için, fevkalâde bir Tahammül ve Sabır İhsan eyledi. Yoksa, bir plân neticesinde beni hiddete getirip, Risale-i Nur'un, bâhusus Âyetül-Kübrânın Fütuhâtına karşı bir perde çekmek olduğu tahakkuk etti. Sakın, sakın hiç kederlenmeyiniz, merak etmeyiniz, hem telâş etmeyiniz, hem bana acımayınız. Şeksiz şüphesiz İnyet-i İlâhiyye perde altında bizi muhafaza

etmekle **عَسَىٰ أَنْ تَكْرَهُوا شَيْئًا وَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ** Âyetine mazhar etsin.

Onların, o plânları da yine akîm kaldı. Fakat bu vilâyette, doğrudan doğruya büyük bir makamdan kuvvet alıp şahsımla uğraşanlar var. Eğer mümkün olsa, buranın havasıyla hiç imtizaç edemediğim cihetini vesile edip, münasip bir yere naklime, Denizli mahkemesini ve Ankara Temyiz Mahkemelerini vasıta yapıp çalışmak lâzım geliyor. Ben kendim yapamadığım için, benden, bana daha ziyade alâkadar Denizli dostları teşebbüs etseler iyi olur. Hiç olmazsa oranın hapsine, bir daha bahane ile beni alsınlar.

Said Nursî

* * *

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Aziz Sıddık Sebatkâr Muhlis Kardeşlerim,

Hem maddî hem mânevî; hem nefsim, hem benimle temas edenler gayet ehemmiyetli benden sual ediyorlar ki: "Neden herkese

muhalif olarak -hiç kimsenin yapmadığı gibi- sana yardım edecek çok ehemmiyetli kuvvetlere bakmıyorsun? İstiğna gösteriyorsun? Ve herkes, müştak ve tâlib olduğu ve Risale-i Nur'un İntişarına, Fütuhatına çok Hizmet edeceğine o Risale-i Nur Şâkirdlerinin Hasları müttefik oldukları ve senden kabul ettikleri büyük makamları kabul etmiyorsun? Şiddetle çekiniyorsun?"

Elcevab: Bu zamanda Ehl-i İman öyle bir Hakikata muhtaçtırlar ki; Kâinatta hiçbir şey'e âlet ve tâbi ve basamak olamaz; ve hiç bir garaz ve maksad onu kirletemez; ve hiçbir şüphe ve felsefe onu mağlûb edemez bir tarzda İman Hakikatlarını Ders versin. Umum Ehl-i İmanın bin senedenberi teraküm etmiş dalâletlerin hücumuna karşı İmanları muhafaza edilsin.

İşte bu nokta içindir ki, dâhilî ve hâricî yardımcılara ve ehemmiyetli kuvvetlerine, Risale-i Nur ehemmiyet vermiyor onları arayıp tâbi olmuyor.. tâ Avâm-ı Ehl-i İmanın nazarında, hayat-ı dünyeviye'nin bâzı gayelerine basamak olmasın; ve doğrudan doğruya hayat-ı bâkiyeden başka hiçbir şey'e âlet olmadığından, fevkalâde Kuvveti ve Hakikatı, hücum eden şüpheleri ve tereddütleri izale eylesin.

Amma, mânevî ve makbul ve zararsız ve bütün Ehl-i Hakikatın istedikleri nurânî makamlar ve uhrevî rütbelere, hâlis Kardeşlerimizden hüsn-ü zanla verilen ve İhlâsınıza zarar gelmediği halde eğer kabul etsen, reddedilmeyecek derecede senedler, hüccetler bulunduğu halde; sen, değil tevazu ve mahviyetle, belki şiddet ve hiddetle ve o makamı sana veren Kardeşlerinin hatırını kırmakla o rütbelere ve makamlardan kaçırıyorsun?

Elcevab: Nasılki Ehl-i Hamiyet bir İnsan, dostların hayatını kurtarmak için kendini feda eder; öyle de, Ehl-i İmanın Hayat-ı Ebediyelerini tehlikeli düşmanlardan muhafaza etmek için, lüzum olsa (hem lüzum var) kendim, değil yalnız lâıyk olmadığım o makamları, belki hakikî Hayât-ı Ebediyenin makamlarını dahi feda etmeye, Risale-i Nur'dan aldığım Ders-i Şefkat cihetiyle terkederim. Evet her vakit, hususan bu zamanda ve bilhassa dalâletten gelen gaflet-i umumiye; ve siyaset ve felsefenin galebesinde; ve enaniyet ve hodfüruşluğun heyecanlı asrında büyük makamlar herşey'i kendine tâbi ve basamak yapar. Hattâ dünyevî makamlar için dahi Mukaddesatını

âlet yapar. Manevî makamlar olsa, daha ziyade âlet eder. Umumun nazârında kendini muhafaza etmek ve o makamlara kendini yakıştırmak için bazı kudsî Hizmetlerini ve Hakikatları basamak ve vesile yapıyor diye itham altında kalıp, neşrettiği Hakikatlar dahi tereddüdler ile revacı zede-lenir. Şahsa, makama fâidesi bir ise, revaçsızlıkla umuma zararı bindir.

Elhâsıl: Hakikat-ı İhlâs, benim için şân ü şerefe ve maddî ve mânevî rütbelere vesile olabilen şeylerden beni men'ediyor. Hizmet-i Nuriyeye, gerçi büyük zarar olur; fakat, kemiyet Keyfiyete nisbeten ehemmiyetsiz olduğundan, hâlis bir Hâdim olarak, Hakikat-ı İhlâs ile, herşey'in fevkinde Hakaik-ı İmaniye'yi on adama Ders vermek, büyük bir Kutbi-yetle binler adamı İrşad etmekten daha ehemmiyetli görüyorum. Çünkü: O on adam, tam o Hakikatı herşey'in fevkinde gördüklerinden Sebat edip, o çekirdekler hükmünde olan Kalbleri, birer ağaç olabilirler. Fakat o binler adam, dünyadan ve felsefeden gelen şüpheler ve vesveseler ile, o Kutbun Derslerini, "Hususî makamından ve hususî hissiyatından geliyor" nazariyle bakıp, mağlûb olarak dağıtılabılır diye, Hizmetkârlığı, makamatlara tercih ediyorum. Hattâ bu def'a bana; beş vecihle kanunsuz, Bayramda, düşmanlarımın plâniyle bana ihânet eden o malûm adama şimdilik bir belâ gelmesin diye telâş ettim. Çünkü, mes'ele şa'şaalıldığı için, doğrudan doğruya avam-ı nas bana makam verip hârîka bir Keramet sayabilirler diye, dedim: "Yâ Rabbi, bunu ıslah et veya cezasını ver. Fakat böyle kerametvâri bir surette olmasın." Bu münasebetle bir şey'i beyan edeceğim. Şöyle ki:

Bu def'a mahkemedan bana teslim olunan Talebelerin Mektupları içinde, çok imzalar üstünde bulunan bir Mektub gördüm; belki Lâhika'ya girmiş. Risale-i Nur'un Şâkirdlerinin maişet cihetindeki Bereketine ve bâzıların tokatlarına dâirdi. Burada, aynen Kastamonu'daki tokat yiyenler gibi şüphe kalmamış. Beş adam, aynen burada da tokat yediler.

Said Nursî

İSTANBUL'DA; KOMÜNİSTLER ALEYHİNDEKİ HÂDİSEYİ
GÖREN RİSALE-İ NUR TALEBELERİNİN
MEKTUBUNDAN BİR PARÇA

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Aziz Kardeşlerim,

لَهُ الْحَمْدُ وَالْمِنَّةُ dün, Nur'un mânevî bir Fütuhâtı, bütün azamet ve dehşetiyle İstanbul'da görüldü. Küfr-ü mutlakı dünyaya, hususan Âlem-i İslâm'a yerleştirmek istiyen bir cem'iyet ve onların nâşir-i efkârı ve mürevvic-i âmâlî olan bir iki gazete matbaası ve kütüphanesi darmadağın edilerek; dinsiz yaptık, komünist yaptık zannedilen gençlik ve mekteb-lilerin ağziyle ve harekâtiyle ve fiilleriyle protesto edildi. Kahrolsun komünistlik diye beddua edildi. Bu cem'iyetin, binler lira maddî, milyonlar lira da mânevî zararı oldu.

Ey Nurcular! Şimdi maddî imkân hâsıl olmuyor diye üzülmeğiniz! Nur'un Fütuhâtı geniş bir sahada devam ediyor. Küllî bir Muvaffakiyet

hâsıl oluyor. هَذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّي

* * *

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Aziz Sıddık Kardeşlerim;

Bir kaç aydan beri, aleyhime çevrilen desiseleri meydana çıktı. Hıfz-ı İlâhî ile o musibet, yirmiden bire indi. Hâlî zamanda Camiye gidiyordum. Haberim olmadan, Talebeler beni üşütmemek için mahfelde bir kulübecik yapmışlardı. Ben de dört-beş gündür kendi kendime karar verdim, daha gitmeyeceğim. O malûm zâbit adam vâsıta olup kulübeciği kaldırdılar; bana da resmen tebliğ ettiler ki, daha Camiye gitmeyeceksin! Fakat, habbeyi kubbe yapıp bir heyecan verdiler. Hiçbir ehemmiyeti yok, hiç de merak etmeyiniz. Tahminimce, her tarafta haddimden pek fazla teveccüh-ü âmmeyi kırmak için, bana böyle bazı bahanelerle ihanet ediyorlar. Eski zamanımı

düşünüp güya tahammül etmeyeceğim. Halbuki, Risale-i Nur'un Selâmet ve İntişarına hâlel gelmemek şartıyla, her gün bin ihanet ve tâzibler de gelse Allah'a şükrederim. Ben ehemmiyet vermediğim gibi, buradaki Talebeler de hiç sarsılmıyorlar. Çoktan beri beklediğimiz bu hâdise de, İnayet-i İlâhiyye ile hafîf geçti.

Umum Kardeşlerime birer birer Selâm ve Dua ediyoruz.

Said Nursî

* * *

NUR TALEBELERİNİ RİSALE-İ NURDAN ÇEKMEK
İSTİYENLERİN DESİSELERİNİ BEYAN EDİP, ÖYLELERE
NE ŞEKİLDE CEVAB VERİLMESİ HAKKINDA
ÜSTADIN HÜLASALI BİR MEKTUBU

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Aziz Sıddık Kardeşlerim;

Gayet ehemmiyetli bir mes'eleyi (bundan evvel size icmalen beyan ettiğim mes'eleyi) tekrar size söylememe kuvvetli, mânevî bir ihtar aldım. Şöyle ki:

Perde altındaki düşmanımız münafıklar, şimdiye kadar yaptıkları gibi, adliyyeyi ve siyaset ve idareyi zâhirî dinsizliğe âlet edip, bize hücumları akîm kaldığı; ve Risale-i Nur'un Fütuhatına menfaati olan eski plânlarını bırakıp, daha münâfıkane ve şeytanı da hayrette bırakacak bir plân çevirdiklerine dair buralarda emareleri göründü. O plânların en mühim bir esası; has, sebatkâr Kardeşlerimizi soğutmak, fütur vermek, mümkün ise Risale-i Nur'dan vazgeçirmektir. Bu noktada o kadar acib yalanları ve desiseleri istimâl ediyorlar ki, Isparta ve havalisi, Gül ve Nur Fabrikasının Kahraman Şâkirdleri gibi, çelik ve demir gibi bir Sebat ve Sadakat ve Metanet lâzım ki dayanabilsin. Bazı da dost suretinde hulûl edip, korkutmak mümkünse, habbeyi kubbe edip evham veriyorlar. "Aman, aman! Said'e yanaşmayınız! Hükûmet tâkib ediyor." diye zayıfları vazgeçirmeye çalışıyorlar. Hattâ bazı genç Talebelere, hevesatlarını tahrik

için, bazı genç kızları musallat ediyorlar. Hattâ Risale-i Nur Erkânlarına karşı da, benim şahsımın kusurâtını, çürüklüğünü gösterip; zâhiren dindar ehl-i bid'adan bâzı şöhretli zatları gösterip; "Biz de Müslümanız, Din yalnız Said'in mesleğine mahsus değil" deyip, bize karşı perde altında cephe alan zındıklara ve anarşilik hesabına o safdil Ehl-i Diyanet ve Hocaları

âlet edip istimâl ediyorlar. **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** bunların bu plânları da akîm kalacak. Böyle heriflere dersiniz:

"Biz, Risale-i Nur'un Şâkirdleriyiz. Said de, bizim gibi bir Şâkirdidir. Risale-i Nur'un Menbâi Mâdeni Esası da Kur'andır. Yirmi senedir emsalsiz tedkikat ve tâkibatla beraber, kıymetini ve galebesini en muanid düşmana da isbat etmiştir. Onun Tercümanı ve bir Hizmetkârı olan

Said ne halde olursa olsun, hattâ Said de **الْعِيَاذُ بِاللَّهِ** Risale-i Nur'un aley-

hine dönse, bizim Sadakatımız ve alâkamızı **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** sarsmayacak deyip", o kapıyı kaparsınız. Fakat, mümkün olduğu kadar Risale-i Nur'la meşgul olmak; elinden gelirse yazmak; ve mübalâğalı propagandalara hiç ehemmiyet vermemek; ve eskisi gibi tam ihtiyat etmek gerektir.

Umum Kardeşlerimize birer birer Selâm ve Dua ediyoruz.

Said Nursî

* * *

Bu vatandaki milletin en büyük kuvveti olan Âlem-i İslâm'ın Tevecühünü ve Hamiyetini ve Uhuvvetini kırmak ve nefret verdirmek için, siyaseti dinsizliğe âlet ederek, perde altında küfr-ü mutlakı yerleştirmek isteyenler, hükûmeti iğfal ve adliyeyi iki def'adır şaşırtıp, der: "Risale-i Nur Şâkirdleri, Dini siyasete âlet eder; emniyete zarar vermek ihtimali var." Halbuki, bu memlekete maddî ve mânevî Bereketi ve fevkalâde Hizmeti ve umum Âlem-i İslâm'a taallûk edecek Hakaikî câmi olduğu, otuzüç Âyât-ı Kur'aniyenin işaretiyle ve İmam-ı Ali'nin (R.A.) üç Keramet-i Gaybiyesiyle ve Gavs-ı Âzam'ın kat'î İhbarıyla tahakkuk etmiş olan Risale-i Nur'un, siyasetle alâkası yoktur. Fakat, küfr-ü mutlakı kırdığı için, küfr-ü mutlakın altı olan anarşilik ve üstü olan istibdad-ı mutlakı, esasiyle bozar, reddeder. Emniyeti ve âsâyışı ve hürriyeti ve adâleti te'min eder. Risale-i Nur'a, daha vatana, idareye zararı dokunmak bahanesiyle tecavüz edilmez. Daha kimseyi o bahane ile inandıramazlar. Fakat, cepheyi

değiştirip, Din perdesi altında bâzı safdil Hocaları veya bid'a taraftarları veya enaniyetli sofî meşreblileri, bâzı kurnazlıklar ile, Risale-i Nur'a karşı iki sene evvel İstanbul'da ve Denizli civarında olduğu gibi istimal etmeye münafıklar belki çabalıyacaktı. **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** muvaffak olamazlar.

* * *

"Risale-i Nur, bu mübarek vatanın mânevî bir halâskârı olmak cihetiyle, şimdi iki dehşetli mânevî belâyı def'etmek için matbuat ile tezahüre başlamak, Ders vermek zamanı geldi veya gelecek gibidir zannedirim.

O dehşetli belâdan birisi: Hıristiyan dînini mağlûb eden ve anarşiliği yetiştiren, şimalde çıkan dehşetli dinsizlik cereyanının bu vatani mânevî istilâsına mukabil Risale-in Nur, Sedd-i Zülkarneyn gibi bir Sedd-i Kur'anî Vazifesini görebilir.

İkincisi: Âlem-i İslâmın, bu mübarek vatanın ahalisine karşı pek şiddetli itiraz ve ithamlarını izale etmek için matbuat lisaniyle konuşmak lâzım gelmiş, diye Kalbime ihtar edildi. **(Hâşiye 1)**

Ben, dünyanın halini bilmiyorum, fakat avrupa'da istilâkârane hükmeden ve Edyan-ı Semaviyeye dayanmıyan bu dehşetli cereyanın istilâsına karşı Risale-i Nur Hakikatları bir kal'a olduğu gibi Âlem-i İslâm'ın ve Asya kıt'asının hâl-i hazırda itiraz ve ithamını izale ve eskideki Muhabbet ve Uhuvvetini iade etmeğe vesile olan bir Mu'cize-i Kur'aniyedir. Bu vatanın, bu milletin vatanperver siyasîleri süratle Risale-i Nur'u tab'ettirerek resmî neşretmeleri lâzımdır ki, bu iki belâyı karşı siper olsunlar" **(Hâşiye 2).**

Said Nursi

* * *

(Hâşiye 1): İşte bu Hakikat, Risale-i Nurun -bu Mektubun yazılışından on sene sonra Ankara'da matbaalarda tabedilmesiyle tahakkuk etmiştir.

(Hâşiye 2): Bu, dünya çapındaki büyük şerefe ve en muazzam İslâmî Hizmete, ancak yeni hükûmet mazhar olabilmüş; ve büyük bir anlayış göstererek, Risale-i Nurun matbaalarda 1956 senesinde basılmasına sebep olmakla, Millet-i İslamiyenin büyük bir teveccühünü kazanmakla, kuvvetini çok fazla arttırmak muvaffakiyetini elde etmiştir.

BİRDEN İHTAR EDİLDİ KALEME ALMAĞA MECBUR OLDUM

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Kardeşlerim;

Şimdi tam tahakkuk etti ki; resmen bana ihânet ve hakaret etmek, onunla, teveccüh-ü âmmeyi hakkımda kırmak için gizli bir tedbir kurulmuş. Benim bütün dostlarımı -perde altında- soğutmak ve ürkütmeye çalışıyorlar. Halbuki, "Sikke-i Tasdîk-ı Gaybî" onların bütün propagandalarını zîr ü zeber ediyor. Gerçi, böyle dinsizlik hesabına bana olan hakaret, bir derece beni sıkıyor; eski Said'den kalma bâzı damarlarıma dokunuyor. Fakat Risale-i Nur'un hârika Fütuhâtı ve Şâkirdlerinin Ehl-i Hakikat nazarında ve Ruhânî ve Melâikeler yanında hürmet ve merhametle karşılanmaları, benim şahsıma gelen ihanet ve hakaretlerin sivrisinek kanadı kadar ehemmiyeti kalmaz. O bedbaht ehl-i ihanet, dindarlık cihetiyle, Ehl-i Din ve Ehl-i Ulûm-u Dîniyenin hürmetini kırmak Dine bir ihanet olduğu cihetinde, Ruhânî ve Melâikelerin ve Ehl-i İman ve Ehl-i Hakikatın nazarında mel'un olduğu gibi; binden ancak bir iki serserinin veya zındığın âferinini kazanırlar. O bedbahtlar bana hakaret etmekle, güya Risale-i Nur'un nüfuzunu kırıyor; şahsımı menba' zannedip beni çürütmekle, Risale-i Nur sukut edecek gibi ahmakane bir zan ile şahsıma tecavüz oluyor.

Ben de derim: Ey bana dinsizlik hesabına ihanet ve hakaret eden bedbahtlar! Kat'iyyen size haber veriyorum; yakında Tevbe etmemek şartıyla, hiç çare-i halâs yok ki, ecel cellâdiyle sen, idam-ı ebedî ile ölüm darağacı ile asılacaksın! Şeraretili ruhun dahi ebedî bir haps-i münferitte mahkûm olmakla beraber, Ehl-i İman ve Ruhânîlerin nefret ve lânetini kazanacaksın! Tevbe etmemek şartıyla, benim intikamım, senden, pek muzaaf bir surette alınıyor bildiğimden, hiddet değil hattâ sana acıyorum!..

Amma Risale-i Nur'un, senin gibi sinekler kadar ehemmiyeti olmayanların perde çekmesi, zerre kadar nüfuzunu kıramaz. Yüzbinler adam Onunla İmanlarını kurtardıkları için, Ruh u Canla hürmet

ve perestiş ederler. Amma şahsımın teessürü ise kat'iyyen size haber veriyorum ki; bir iki dakika asabiyetli bir teessüratıma mukabil, birden öyle bir Teselli buluyorum ki, bin derece sizlerin hakaret ve ihaneti ziyadeleşse o Teselliyi kıramaz. Çünkü, Risale-i Nur'un keşf-i kat'îsiyle, dinsizlik hesabına bize hücum edenler, ebedî azablar ve haps-i münferidde îdam-ı ebedî ile ihânetini gördükleri gibi; Risale-i Nur'la İmanını kurtaran Şâkirdleri, ölümle, terhis tezkeresi ve Saadet-i Ebediye vesikasını alıp, ebedî bir Hürmet ve Merhamet ve İkrama mazhar olacaklarını, feylesofları susturan binler hüccetlerle beyan etmişiz.

Hem bu Yeni Said, Eski Said gibi kendine hürmet ve teveccüh kazanmak ve şân u şeref bulmak, kat'iyyen aleyhindedir; kabul etmez. Onun için, yirmi senedir İnzivayı tercih etmiş.

Eğer, âsâyîş ve idare hesabına nüfuzunu kırmak ve umumun nazarında çürütmek için yapıyorsanız, pek büyük bir hatâ ediyorsunuz... İki sene üç mahkeme, yirmi senelik hayatımın yüzyirmi Eserinde, yüzyirmi bin Risale-i Nur Şâkirdlerinden, mûcib-i ihtilâl ve medar-ı mes'uliyet ve vatan ve millet aleyhinde hiçbir şey bulmadıklarına, beraetimizle ve Risale-i Nur Eczalarının bütününü iade etmeleriyle gösterdiği cihetle, kat'iyyen size beyan ediyorum ki; dinsizlik hesabına bizi ezen sizler; vatan ve millet ve âsâyîş ve idare aleyhinde ve anarşilik lehinde ve müthiş bir ecnebi hesabına beni sıkıştırıp, bir sarsıntı çıkarıp, o cereyanın müdahalesini istiyorsunuz... Onun için, bütün ihanet ve hakaretlerinize beş para kıymet vermem; âsâyîşi idâme lehinde, Sabır ve Tahammüle karar verdim. Elbette dünya daimî olmadığı gibi, hâdisatı da fırtınalı, daima değişir. Birkaç saat cinayetlerle, dünyevî ve uhrevî binler zakkum ve azab neticeleri var. O zaman, faidesiz yüzbinler teessûf diyeceksiniz! Ben, resmî makamata ve bizimle tam alâkadar vazifedarlara yazdığım gibi, sizin gibi bedbahtlara dahi derim: Biz, Risale-i Nur'la, bu memleketin ve istikbalinin en büyük iki tehlikesini defetmeye çalışıyoruz.. ve bilfiil çok emarelerle, hattâ mahkemede de kısmen isbat etmişiz.

Birinci Tehlike: Bu memlekette, hariçten kuvvetli bir surette girmeğe çalışan anarşiliğe karşı sed çekmek.

İkincisi: Üçyüz elli milyon Müslümanların nefretlerini Kardeşliğe çevirmekle, bu memleketin en büyük Nokta-i İstinadını te'min etmektir.

Afyon Emniyet Müdürüne derim ki: Müdür Bey! Dünyada, eski zamandan beri görülmemiş bu derece kanunsuz ve mânasız ve maslahatsız tecavüzler bana geldiği halde neden aldırımıyorsunuz? Bir misâli:

Câmiye, hâlî zamanda, Cemaat Hayrına sahip olmak için, bâzı bir iki adamdan başka kimseyi yanıma kabul etmediğim halde, resmen, "Kat'iyyen Câmiye gitmiyeceksiniz!" deyip; bu gurbette, hastalık ve ihtiyarlık ve yoksulluk içinde bu ihanet hangi kanunladır? Hangi maslahat var? Haberim olmadan, Cami'nin hâlî bir yerinde iki üç tahta, bir kilimle beni üşütmemek fikriyle bir zâtın yaptığı iki kişilik bir settare yüzünden, ehemmiyetli bir mes'ele şeklinde, hem bana, hem umum halka mânasız telâş vermek hangi kanunladır? Hangi maslahat var? Soruyorum.

Bana bu ihanetleri yapanların hiçbir bahaneleri yoktur. Yalnız teveccüh-ü âmmeyi bahane edip, bu menfî adama neden hürmet ediyorsunuz?.. Ben de derim:

Bütün dostlarım biliyorlar ki; ben, şahsıma karşı hürmeti ve teveccüh-ü âmmeyi istemiyorum, reddediyorum. Benim hakkımda başkalarının hüsn-ü zannını kabul etmediğim halde, hangi kanun beni mes'ul eder ki; ihtiyarım ve rızam haricinde, başkasının hüsn-ü zanniyle bana ihanet ediliyor. Farz-ı muhal olarak, bu teveccüh-ü âmme Hakikat da olsa; vatana, millete faidesi var, zararı olmaz. Hem eğer, bir parçasını ben de kabul etsem; bu ihtiyarlık, hastalık, yoksulluk ve soğuk bir oda içerisinde, dehşetli bir haps-i münferitte, zarurî hizmetlerimi görmek için bir iki İnsanın dostluğunu kabul etmekliğimde hangi fenalık var? Hangi kanun bunu men'eder? Bir iki işçi çocuktan başkasını benimle temas ettirmemek hangi kanunladır? O işçi çocuklar her vakit bulunmadığı için, kendim işimi göremiyorum. Bu dehşetli vaziyeti, elbette bu memlekette inzibat ve hükûmet ve idare adamları nazar-ı ehemmiyete almak borçlarıdır.

Cidden alâkadar eder diye size beyan ediyorum.

Emirdağ'ında bir tecrid-i mutlakta
Said Nursî

* * *

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Çok Aziz Sıddık Bahtiyar Kardeşlerim;

Kızıl Rusya'dan çıkarak, kızıl ateşler kızıl kıvılcımlar saçan ve birer birer dünya şehrinin mahallelerini saran ve oraları yakıp kavuran; bâzı yerlerde de nifak ve şikak ateşleri saçarak, Kardeşine, "Kardeşini öldür!" diye bağırان; ve en nihayetle, âlem-i hıristiyanıyeti yakıp kavurup harman gibi savurduktan sonra Âlem-i İslâm mahallesini saran; ve evimizin saçaklarına kıvılcımları sıçrayan; ve çok büyük ve çok dehşetli bir belâ olan komünizm gibi azîm bir yangına karşı itfaiye vazifesini üzerine alan Risale-i Nur, Müslümanların ve beşerin en büyük ve yegane Tahassüngahı ve en büyük Melceidir.

Ey Fahr-i Âlemin gösterdiği doğru yoldan şaşanlar! Dünyanın, fânî meta'larına gururlanıp taşanlar! Ve ey "Dünyamıza zararı olur" korkusu ile Nur-u Kur'andan kaçanlar! Küfr-ü mutlak ateşinin bizleri sardığı bir zamanda ancak ve ancak en müstahkem, en kavi ve yıkılmaz ve sarsılmaz bir tahkimat olan Risale-i Nur'un nurânî Siperlerine iltica etmekle ve O'nun Dâire-i Kudsiyesine girmekle kurtulacaksınız... Ve îdam-ı ebedî zannettiğiniz ölümü, bir Hayat-ı Bâkîyeye tebdil edeceksiniz. Ve işte, o Nurun mübarek Tercümanının ve mübarek Şahs-ı Mânevîsinin

أَجْرُنَاوَأَجْرُوَالدِّينَاوَأَجْرُطَلَبَةِرَسَائِلِالتُّورِوَوَالَّذِيهِمْ مِنَ النَّارِ

ve emsâli Dualarının kabulıyla ve Şefaatiyla ve Risale-i Nuru devamlı okumakla, ben, dehşetli manevi hastalıklardan nasıl kurtulmuşsam, sizler de o mübarek Daire-i Kudsiyeye dehalet ettiğinizde

dünyevî ve uhrevî dertlerden, ateşlerden kurtulacak ve evlât ve iyâlinizin bir nevi çobanı olmak hasebiyle o sevgililerinizi de kurtaracaksınız. Ve Nurlara çalışmakla, her birerleriniz, maddî ve mânevî Felâh ve Saadete nail olacaksınız! Böyle olan milyonlarla Nur Talebeleri bu Hakikate şahiddirler.

Ey Nurcular! Allah'ın sizlere İhsan ettiği ezelf Lûtfuna karşı Secde-i Şükrandan başınızı kaldırmayınız! Gecenin soğuğuna aldırmayınız! Sizlere Lûtfu hiç bir hususta esirgemeyen Rabb-ı Rahim'e, gecenin bu mübarek saatlerinde kalkarak Vazife-i Şükrü eda ediniz. Ve bâzıların düştüğü, istikbali düşünmek derdiyle maişeti sarsan hâdiseler karşısında titremeyiniz.. korkmayınız! Nur'un Kudsî Keramât ve İmdadını müşahede ediniz! Dünya fânidir. Binler sene yaşamak olsa, bâki olan Hayat-ı Uhreviyenin yanında hiç-ender-hiç mesabesindedir. Fakat fânî olmakla beraber, bâki Hayatın bâki Meyvelerini verecek bir mezraasıdır, Fırtınaların şiddeti, havanın dehşeti sizleri sarsmasın, korkutmasın. Bu mübarek mezraaya, en mübarek ve nuranî ve verimli ve bereketli olan Nur Tohumlarını ekiniz! Zira, "eken biçer" atalarımızdan kalma mübarek bir Sözdür.

Ey Nurcular! Din düşmanlarının hücumlarından kat'iyyen sarsılmayınız.. fütûr getirmeyiniz.. çalışınız, çalışınız, çalışınız! Ve kat'iyyen inanınız ki, Nur'un Şefaati, Nur'un Duası, Nur'un Himmeti sizleri kurtaracaktır!..

Kardeşiniz
Mustafa Osman

* * *

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Aziz Sıddık Kardeşlerim,

Geçen kışta bana karşı su'-i kasdların, İnâyet-i İlâhiyye ile ve Duanız yardımıyla gelen Sabır ve Tahammülüm neticesinde akîm kalan plânı pek geniş bir tarzda olduğuna delil ise; bu yakında reisicumhur, Afyon'da demiş, "bu vilâyette dinî cihette bir karışıklık çıkacağını" zannederdik.

Demek, gizli komite beni sıkıştırmakla bir hâdise çıkarmak istiyor-
dular. Bir ecnebi müdahalesi hesabına, ve Müslümanlar ve vatandaşlar
arasında, bütün bütün kanunsuz ve keyfî bir tarzda, damarıma şiddetle
dokunan ihanetler ve sıkıntılarla tâzibleri, onlara dünyada tam zarardır.
Âhirette Cehennem ve Sakar; ve bize, dünyada mükemmel Sevak ve
Zafer; ve Âhirette, **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** Cennet ve Âb-ı Kevseri kazandırır. Demek

bu gizli plânı hey'et-i vekile ve reis hissetmiştiler ki; buralarda umum
me'murlar, hattâ vali ve kaymakam ve zâbita benimle görüşmekten
kaçıyor, ürküyordular. Ben de hayret ederdim. Fakat, elimizde yalnız Nur
bulunduğunu ve siyaset topuzu bulunmadığını zerre kadar Akli bulunan-
lar anladılar. Gariptir ki, en ziyade lehime çalışması lâzım olan bazı
vazifedarlar, aleyhimde istimâl ve istihdâm edildi.

Nurcular, çok ihtiyat ve dikkat ve temkinde bulunmaları lâzımdır.
Çünkü, mânevî fırtınalar var; bâzı derras münafıklar her tarafa sokulur.
İstibdad-ı mutlaka dinsizcesine taraftarken, hürriyet fırkasına girer; tâ
onları bozsun ve esrarlarını bilsin, ifna etsin.

Hem Salâhaddin, Asâ-yı Mûsa'yı Amerika'lıya vermesi münase-
betiyle deriz: "Misyonerler ve Hristiyan Ruhanîleri, hem Nurcular, çok
dikkat etmeleri elzemdir. Çünkü, her halde şimâl cereyanı; İslâm ve İsevî
dininin hücumuna karşı kendini müdafaa etmek fikriyle, İslâm ve
misyonerlerin ittifaklarını bozmaya çalışacak. Tabaka-i avâma müsaade-
kâr ve Vücub-u Zekât ve hurmet-i riba ile, burjuvaları avâmın yardımına
dâvet etmesi ve zulümden çekmesi cihetinde Müslümanları aldatıp,
onlara bir imtiyaz verip, bir kısmını kendi tarafına çekebilir." Her ne ise,
bu def'a sizin hatırlığınız için kaideyi bozdum, dünyaya baktım.

Said Nursî

* * *

**Bu sıkıntılı zamanda nefsim sabırsızlıkla beni tâciz ederken, bu
fıkra onu tam susturdu; şükrettirdi. Size de faidesi olur diye leffen
takdim edilen bu fıkra, başımın yanında asılı duruyor.**

1 - Ey nefsim! Yetmişüç sene, yüzde doksan adamdan ziyade zevk-
lerden hissini almışsın. Daha hakkın kalmadı.

2 - Sen, âni ve fâni zevklerin Bekasını arıyorsun; onun için onun zevaliyle ağlamağa başlıyorsun. Kör hissiyatınla bu yanlışının tam tokadını yersin. Bir dakika gülmeye bedel on saat ağlıyorsun.

3 - Senin başına gelen zulümler ve musibetlerin altında Kaderin Adaleti var. İnsanlar, senin yapmadığın bir işle sana zulüm ediyorlar. Fakat, Kader senin gizli hatâlarına binaen, o musibet eliyle seni hem terbiye, hem hatâna keffaret ediyor.

4 - Hem, yüzer tecrübenle, ey sabırsız nefsim! Kat'î kanaatın gelmiş ki; zâhirî musibetler altında ve neticesinde, İnayet-i İlâhiyye'nin çok tatlı neticeleri var. **عَسَى أَنْ تَكْرَهُوا شَيْئًا وَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ** Çok kat'î bir Hakikatı Ders veriyor. O Dersi daima hatıra getir. Hem, feleğin çarkını çeviren Kanun-u İlâhî, senin hatırın için -o pek geniş Kanun-u Kaderî-değiştirilmez.

5 - **مَنْ أَمِنَ بِالْقَدَرِ أَمِنَ مِنَ الْكَدَرِ** Kudsî Düsturunu kendine rehber et! Hevesli akılsız çocuklar gibi, muvakkat, ehemmiyetsiz lezzetlerin peşinde koşma! Düşün ki; fâni zevkler, sana mânevî elemeler, teessüfler bırakıyor. Sıkıntılar, elemeler ise; bil'akis mânevî lezzetler ve Uhrevî Sevablar veriyor. Sen divane olmazsan, muvakkat lezzeti yalnız şükür için arayabilirsin. Zaten lezzetler şükür için verilmiş...

Said Nursî

* * *

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Aziz Muhterem Kardeşim;

Evvelâ: Zâtınızın, bir Risale kadar câmi' ve uzun ve müdakkikane hararetili Mektubunuzu kemal-i merakla okudum. Peşin olarak size bunu beyan ediyorum ki; Risale-i Nur'un Üstadı ve Risale-i Nur'a

Celcelutiye Kasidesinde rumuzlu İşaratiyle pek çok alâkadarlık gösteren ve benim Hakaik-ı İmaniyede hususî Üstadım, "İmam-ı Ali"dir (R.A.) ve

قُلْ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِلَّا الْمَوَدَّةَ فِي الْقُرْبَى Âyetinin Nassiyle, Âl-i

Beyt'in Muhabbeti, Risale-i Nur'da ve mesleğimizde bir Esasdır. Ve vehhâbîlik damarı, hiçbir cihette Nurun hakikî Şâkirdlerinde olmamak lâzım geliyor. Fakat, mâdem bu zamanda zendeka ve ehl-i dalâlet, ihtilâf-dan istifade edip Ehl-i İmanı şaşırtıp ve Şeâiri bozarak, Kur'an ve İman aleyhinde kuvvetli cereyanları var; elbette bu müdhiş düşmana karşı, cüz'î teferruata dair medar-ı ihtilâf münakaşaların kapısını açmamak gerektir.

Hem, ölmüş İnsanları zemmetmeye hiç lüzum yok. Onlar, Dar-ı Âhirete mahall-i cezaya gitmişler. Lüzumsuz, zararlı, onların kusurlarını beyan etmek; emrolunan Muhabbet-i Âl-i Beyt'in muktezası değildir ve lâzım da değildir diye, Ehl-i Sünnet Velcemâat, Sahabeler zamanındaki fitnelerden bahs açmayı men'etmişler. Çünkü, Vâkıa-i Cemel'de, Aşere-i Mübeşşere'den Zübeyr (R.A.) ve Talha (R.A.) ve Âişe-i Sıddıka (R.A.) bulunmasıyla, Ehl-i Sünnet Velcemaat o harbi "İctihad neticesi" deyip, "Hazret-i Ali (R.A.), haklı öteki taraf haksız; fakat İctihad neticesi olduğu cihetle afvedilir" derler.

Hem vehhâbîlik damarı, hem müfrit râfizîlerin mezhepleri İslâmiyet'e zarar vermesin diye, Sıffın Harbindeki bâgilerden de bahs açmayı zararlı görüyorlar. Haccac-ı Zâlim, yezid ve velid gibi heriflere, İlm-i Kelâmın büyük Allâmesi olan Sâdeddin-i Teftezanî "Yezid'e lânet caizdir" demiş; fakat, "Lânet vacibdir" dememiş; Hayırdır ve Sevabı vardır dememiş. Çünkü: Hem Kur'anı hem Peygamberi, hem bütün Sahabelerin Kudsî Sohbetlerini inkâr eden hadsizdir. Şimdi onlardan meydanda gezenler çoktur. Şer'an, bir adam hiç mel'unları hatıra getirmeyip lânet etmese, hiçbir zararı yok. Çünkü, zem ve lânet ise, medih ve muhabbet gibi değil. Onlar, Amel-i Salihde dahil olamaz. Eğer zararı varsa, daha fena.

İşte; şimdi gizli münafıklar, vehhâbîlik damariyle, en ziyade İslâmiyet'i ve Hakikat-ı Kur'aniyeyi muhafazaya me'mur ve mükellef olan bir kısım Hocaları elde edip, Ehl-i Hakikatı alevîlikle itham

etmekle birbiri aleyhinde istimal ederek, dehşetli bir darbeyi İslâmiyet'e vurmağa çalışanlar meydanda geziyorlar. Sen de bir parçasını Mektubunda yazıyorsun. Hattâ sen de biliyorsun, benim ve Risale-i Nur'un aleyhinde istimâl edilen en te'sirli vasıtayı Hocalardan bulmuşlar. Şimdi, Haremeyn-i Şerîfe'nin hükmeden vehhâbîler ve meşhur dehşetli dâhîlerden İbn-i Teymiye ve İbn-ül-Kayyim-ıl-Cevzî'nin pek acib ve cazibedar eserleri, İstanbul'da çoktanberi Hocaların eline geçmesiyle, hususan Evliyalar aleyhinde ve bir derece bid'alara müsaadekâr meşreblerini kendilerine perde yapmak istiyen bid'alara bulaşmış bir kısım Hocalar, sizin, Muhabbet-i Âl-i Beyt'ten gelen ve şimdi izharı lâzım olmayan İctihadınızı vesile ederek; hem sana, hem Nur Şâkirdlerine darbe vura-bilirler. Mâdem zemmetmemek ve tekfir etmemekte bir emr-i şer'î yok; fakat zemde ve tekfirden hüküm-ü şer'î var. Zem ve tekfir eğer haksız olsa, büyük zararı var. Eğer haklı ise, hiç Hayır ve Sevab yok. Çünkü, tekfire ve zemme müstehak hadsizdirler. Fakat zemmetmemek, tekfir etmemekte hiçbir hüküm-ü şer'î yok, hiç zararı da yok.

İşte bu Hakikat içindir ki; Ehl-i Hakikat, başta Eimme-i Erbaa ve Ehl-i Beyt'in Eimme-i İsna-Aşer olarak Ehl-i Sünnetin mezkûr Hakikata müstenid olan Kanun-u Kudsiyeyi kendilerine rehber edip, İslâmlar içinde o eski zaman fitnelerinden medar-ı bahs ve münakaşa etmeyi caiz görmemişler; menfaatsiz, zararı var demişler.

Hem o harblerde, çok ehemmiyetli Sahabeler nasılsa iki tarafda bulunmuşlar. O fitneleri bahsetmekte o hakikî Sahabelere, Talha (R.A.), Zübeyr (R.A.) gibi Aşere-i Mübeşşere'ye dahi tarafgirane bir inkâr, bir itiraz Kalbe gelir. Hatâ varsa da, tevbe ihtimali kuvvetlidir. O eski zamana gidip; lüzumsuz, zararlı, Şeriat emretmeden o ahvalleri tedkik etmekten ise; şimdi bu zamanda bilfiil İslâmiyet'e dehşetli darbeleri vuran ve binler lânete, nefrete müstehak olanlara ehemmiyet vermemek gibi bir halet, Mü'min ve müdakkik bir zâtın Vazife-i Kudsiyesine muvafık gelemeyiz. Hattâ, Sabri ile küçücük münakaşanız; hem Risale-i Nur'a, Hakaik-ı İmanîyenin İntişarına ehemmiyetli bir zarar verdiğini senden saklamam; aynı vakitte burada hissettim, müteessir ve müteallim oldum.

Sonra, senin gibi Ehl-i Tahkik bir Âlimin, Risale-i Nur'a, oraca ehemmiyetli bir Hizmete vesile olacak Sabrinin oraya gelmesi, ikinizden

büyük bir Hizmet-i Nuriye beklerken, bilâkis üç cihetle Nura zarar geldiğini hissettim ve gördüm. Acaba neden bu zarar olmuş diye düşündürken, iki üç gün sonra haber aldım ki, Sabri, mânasız ve lüzumsuz seninle münakaşa etmiş; sen de hiddete gelmişsin. Eyvah! dedim. "Yâ Rab! Erzurum'dan imdadıma yetişen bu iki Zatın münakaşasını musalâhaya tebdil et" diye Dua ettim. Risale-i Nur'un İhlâs Lem'alarında denildiği gibi; şimdi Ehl-i İman, değil Müslüman Kardeşleriyle belki hristiyanın dindar ruhânîleriyle ittifak etmek ve medar-ı ihtilâf mes'eleleri nazara almamak, niza etmemek gerektir. Çünkü küfr-ü mutlak hücum ediyor. Senin Hamiyet-i Diniyen ve Tecrübe-i İlmiyen ve Nurlara karşı alâkan sebebiyle, senden rica ediyorum ki; Sabri ile geçen macerayı unutmaya çalış; ve onu da afvet ve Helâl et. Çünkü; o kendi kafasıyla konuşmamış; eskidenberi Hocalardan işittiği şeyleri lüzumsuz münakaşa ile söylemiş.

Bilirsin ki, büyük bir Hasene ve İyilik, çok günahlara Keffaret olur. Evet, o hemşehrimiz Sabri, hakikaten Nura ve Nur vasıtasıyla İmana öyle bir Hizmet eylemiş ki, bin hatâsını afvettirir. Sizin âlîcenablığınızdand, o Nur Hizmetleri hâtırı için, dost bir hemşehri ve Nur Hizmetinde bir arkadaş nazariyle bakmalısınız. Sahabelerin bir kısmı, o harblerde, Adalet-i İzafe ve Nisbiye ve Ruhsat-ı Şer'iyyeyi düşünüp, tâbi olarak, Hazret-i Alinin (R.A.) tâkib ettiği Adalet-i Hakikiye ve Azimet-i Şer'iyye ile beraber; zâhidâne, müstağniyane, muktesidane mesleğini terkedip, muhalif tarafa bu İctihad neticesinde girdiklerini; hattâ, İmam-ı Alinin (R.A.) Kardeşi Ukayl ve Habr-ül-Ümme unvanını alan Abdullah İbn-i Abbas dahi, bir vakit muhalif tarafında bulunduklarından, hakikî Ehl-i Sünnet Vel-Cemaat,

bir Düstur-u Esasiye-i

Şer'iyyeye binaen طَهَّرَ اللَّهُ أَيْدِيَنَا فَلْنُطَهِّرْ أَلْسِنَتَنَا diyerek o fitnelerin kapısını açmayı ve bahsetmeyi caiz görmüyorlar. Çünkü, itiraza müstehak bir kaç tane varsa, tarafgirlik damarıyla büyük Sahabelere, hattâ muhalif tarafında bulunan Âl-i Beyt'in bir kısmına ve Talha (R.A.) ve Zübeyr (R.A.) gibi Aşere-i Mübeşşere'den büyük Zatlara itiraza başlar, zem ve adavet meyli uyanır diye, Ehl-i

Sünnet o kapıyı kapamak taraftarıdır. Hattâ, Ehl-i Sünnet'in ve İlm-i Kelâm'ın azim İmamlarından meşhur Sa'deddin-i Teftezanî, yezid ve velid hakkında tel'in ü tatlile cevaz vermesine mukabil; Seyyid-i Şerif-i Cürcanî gibi Ehl-i Sünnet Velcemaat'in Allâmeleri demişler: "Gerçi yezid ve velid zalim ve gaddar ve fâcirdirler; fakat, sekeratta İmansız gittikleri gaybîdir ve kat'î bir derecede bilinmediği için, şahısların hakkında nass-ı kat'î ve delil-i kat'î bulunmadığı vakit, İmanla gitmesi ihtimali ve tevbe etmek ihtimaliyle öyle hususî şahsa lânet edilmez. Belki,

لَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الظَّالِمِينَ وَ الْمُنَافِقِينَ gibi umumî bir unvan ile lânet caiz olabilir. Yoksa zararlı, lüzumsuzdur." Diye, Sa'deddin-i Teftezanîye mukabele etmişler.

Senin müdakkikane ve âlimane Mektubuna karşı uzun cevap yazmadığının sebebi, hem ehemmiyetli hastalığım ve ehemmiyetli meşgalelerim içinde acele bu kadar yazabildim.

Kardeşiniz
Saîd Nursî

* * *

DAHİLİYE VEKİLİYLE HASBİHALDEN BİR PARÇADIR

.....

Hiçbir tarihte ve zemin yüzünde emsali vuku' bulmıyan bir zulme ve on vecihle kanunsuz bir gadre ve tazyike hedef olmuşum. Şöyle ki:

Hem, şiddetli sû-i kasd eseri olarak zehirlenmeden hasta; hem gayet zaif, yetmişbir yaşında ihtiyar; hem, kimsesiz, acınacak bir gurbette; hem, palto ve fanilâ ve pabucunu satmakla maişetini te'min eden fakîr-ul hal hem yirmibeş sene Münzevî olmasından, binden ancak tam sâdık bir adam ile görüşebilen bir merdümگیرiz, mütevahhiş; hem, yirmi sene hayatını ve Eserlerini üç mahkeme ve Ankara ehl-i vukufu inceden inceye tedkikten sonra bil'ittifak beraetine ve Eserleri vatana, millete zararsız olarak menfaatli olmasına karar verilmiş bir mâsum; hem, Eski Harb-i Umumîde ehemmiyetli Hizmet etmiş bir evlâd-ı vatan; hem, şimdi bu milleti, bu

vatanı, anarşilikten ve ecnebi ifsadlarından kurtarmak için, meydandaki te'sirli Âsâriyle bütün kuvvetiyle çalışan bir hamiyetperver; ve mahkemede yetmiş şahitle isbat edildiği gibi, yirmibeş senede bir gazeteyi okumayan, merak etmiyen ve yedi sene Harb-i Umumîye bakmıyan, sormayan, bilmeyen ve Eserlerinde kuvvetli delillerle siyasetten bütün bütün alâkasını kestiğini isbat eden ve dünyanıza karışmadığını adliye-leriniz resmen itiraf ettiği bir zararsız adam; hem, Âhiretine ve İhlâsına zarar gelmemek için şiddetle teveccüh-ü âmmeden kaçan ve Kardeş-lerinin onun hakkındaki hüsn-ü zanlarından ve medihlerinden çekinen, beğenmiyen bu bîcâre Said'e; başta Dâhiliye Vekili olan sen, Afyon Valisini ve Emirdağ zabıtasını musallat edip, her gün bir ay haps-i münferid azâbını çektirmek ve tecrid-i mutlak içinde tek başıyla bir haps-i münferidde durmağa mecbur etmeğe, hangi maslahatınız iktiza eder? Hangi kanun bu dehşetli gadra müsaade eder diye, hukuk-u umumiyeyi muhafaza eden adliyenin yüksek dairesi vasıtasıyla dahiliye vekiline beyan ediyorum.

Zulmen bütün hukuk-u medeniyeden
ve İnsaniyeden ve yaşamak hakkından
mahrum edilen
Said Nursî

* * *

Eski Dahiliye Vekili, Şimdi Parti Kâtib-i Umumisi Hilmi Bey

Evvelâ: Yirmi sene zarfında bir tek istida, dahiliye vekili iken sana yazdım. Fakat. yirmi senelik kaidemi bozmadım. Hem eski dahiliye vekili, hem şimdi kâtib-i umumî sıfatlariyle seninle konuşacağım.

Yirmi sene hükûmetle konuşmayan; tek bir defa hükûmet hesabına hükûmetin büyük bir rüknü ile konuşan adam, on saat kadar söylese azdır. Onun için siz, benimle konuşmayı bir iki saat müsaade ediniz.

Sânîyen: Şimdi, partinin kâtib-i umumisi itibariyle size bir Hakikatı beyan etmeğe kendimi mecbur biliyorum. Hakikat da şudur:

Senin kâtib-i umumî olduğun Halk Fırkasının, millet karşısında

gayet ehemmiyetli bir vazifesi var. O da şudur:

Bin senedenberi Âlem-i İslâmiyet'i Kahramanlığı ile memnun eden ve Vahdet-i İslâmiye'yi muhafaza eden ve Âlem-i Beşeriyetin küfr-ü mutlakı ve dalâletten şanlı bir surette kurtulmasına büyük bir vesile olan Türk Milleti ve Türkleşmiş olanların Din Kardeşleri. Eğer şimdi, eski zaman gibi Kahramancasına Kur'ana ve Hakaik-ı Îmana sahib çıkmazsanız ve doğrudan doğruya Hakaik-ı Kur'aniye ve İmaniyeyi tervice çalışmazsanız; size kat'iyen haber veriyorum ve kat'i hüccetlerle isbat ederim ki: Âlem-i İslâm'ın Muhabbet ve Uhuvveti yerine, dehşetli bir nefret ve Kahraman Kardeşi ve Kumandanı olan Türk milletine bir adavet ve şimdi Âlem-i İslâm'ı mahva çalışan küfr-ü mutlak altındaki anarşiliğe mağlûb olup, Âlem-i İslâm'ın kal'ası ve şanlı ordusu olan bu Türk Milletinin parça parça olmasına ve şark-ı şimalîden çıkan dehşetli ejderhanın istilâ etmesine sebebiyet vereceksiniz.

Evet, hariçte iki dehşetli cereyana karşı bu Kahraman millet, Kur'an kuvvetiyle dayanabilir. Yoksa, küfr-ü mutlakı, istibdad-ı mutlakı sefahet-i mutlakı ve Ehl-i Namusun servetini serserilere ibahe etmesini âlet ederek, dehşetli bir kuvvetle gelen bir cereyanı durduracak; ancak, İslâmiyet Hakikatiyle mezcolmuş, İttihad etmiş ve bütün mazideki Şerefini İslâmiyet'te bulmuş olan bu milletteki Din Kuvveti ve İman Bütünlüğüdür.

Evet, bu milletin hamiyetperverleri, milliyetperverleri herşeyden evvel; bu mümteziç, müttehid milliyetin can damarı hükmünde olan Hakaik-ı Kur'aniyeyi, terbiye-i medeniyeye yerine ikame etmek ve düstur-u hareket yapmakla o cereyanı durdurur, **إِنْ شَاءَ اللَّهُ**...

İkinci Cereyan: Eğer siz hamiyetperver, milliyetperver adamlar gibi, şimdiye kadar cereyan eden ve medeniyet hesabına Mukaddesatı çiğneyen usulleri muhafazaya çalışıp, üç-dört şahsın inkılâb namındaki yaptıkları icraatı esas tutarak, mevcut haseneleri ve inkılâb iyiliklerini onlara verip; ve mevcut dehşetli kusurlar millete verilse; o vakit üç dört adamın üç-dört seyyiesi üç-dört milyon seyyie olup, bu Kahraman ve Dindar milleti ve İslâm ordusu olan Türk Milletinin geçmiş asırlardaki milyarlar şerefli merhum Ordularına ve milyonlarla Şehidlerine ve milletine büyük bir muhalefet ve ervahına bir mânevî azab ve şerefsizlik olmakla beraber;

o üç-dört inkılâpçı adamın pek az hisseleri bulunan ve millet ve ordunun kuvvet ve himmetiyle vücud bulan Haseneleri, o üç-dört adama verilse, o üç-dört milyon iyilikler, üç-dört haseneye inhisar edip küçülür, hiçe iner; daha dehşetli kusurlara keffaret olamaz.

Salisen: Size karşı, elbette çok cihetlerde dahilî ve haricî muarızlar var. Eğer bu muarızlarınız Hakaik-ı İmaniye namına çıksa idi, birden sizi mağlûb ederdi. Çünkü; bu milletin yüzde doksanı, bin senedenberi An'ane-i İslâmiye ile Ruh ve Kalb ile bağlanmış. Zâhiren muhalif-i fitratındaki emre itaat cihetiyle serfûrû etse de, Kalben bağlanmaz.

Hem bir Müslüman, başka milletler gibi değil. Eğer Dinini bıraksa anarşist olur, hiçbir kayıd altında kalamaz. İstibdad-ı mutlakdan, rüşvet-i mutlakadan başka hiçbir terbiye ve tedbirle idare edilmez. Bu Hakikatin çok hüccetleri, çok misalleri var. Kısa kesip, sizin zekâvetinize havale ediyorum.

Bu asrın, Kur'ana şiddet-i ihtiyacını hissetmekte İsveç, Norveç, Finlandiya'dan geri kalmamak size elzemdir. Belki onlara ve onlar gibilere rehber olmak vazifenizdir. Siz, şimdiye kadar gelen inkılâb kusurlarını üç-dört adamlara verip, şimdiye kadar umumî harb ve sair inkılâbların icbarıyla yapılan tahribatları -hususan An'ane-i Dîniye hakkında- tâmire çalışsanız; hem size istikbalde çok büyük bir şeref ve Âhirette büyük kusuratlarınıza Keffaret olup, hem vatan ve millet hakkında menfaatli Hizmet ederek, milliyetperver, hamiyetperver namına müstahak olursunuz.

Rabian: Mâdem, ölüm öldürülmüyor ve kabir kapısı kapanmıyor ve mâdem siz de herkes gibi kabre koşuyorsunuz ve mâdem o kat'î ölüm, ehl-i dalâlet için îdam-ı ebedîdir. Yüzbin cemiyetçilik ve dünyaperestlik ve siyasetçilik onu tebdil edemez. Ve mâdem Kur'an, o îdam-ı ebedîyi, Ehl-i İman için terhis tezkeresine çevirdiğini güneş gibi isbat eden Risale-i Nur elinize geçmiş ve yirmi senedenberi hiçbir feylesof, hiçbir dinsiz Ona karşı çıkamıyor, bilâkis, dikkat eden feylesofları İmana getiriyor. Ve bu oniki sene zarfında dört büyük mahkemeniz ve feylesof ve Ulemadan mürekkeb ehl-i vukufunuz, Risale-i Nur'u Tahsin ve Tasdik ve Takdir edip, İman hakkındaki Hüccetlerine itiraz edememişler. Ve bu millet ve vatana hiçbir

zararı olmamakla beraber, hücum eden dehşetli cereyanlara karşı, Sedd-i Zülkarneyn gibi bir Sedd-i Kur'anî olduğuna, Türk Milletinden, hususan mekteb görmüş gençlerden yüzbin şahid gösterebilirim. Elbette benim size karşı bu fikrimi tam nazara almak ehemmiyetli bir vazifenizdir. Siz, dünyevî çok diplomatları her zaman dinliyorsunuz; bir parça da, Âhiret hesabına konuşan benim gibi kabir kapısında, vatandaşların hâline ağlayan bir bîcâreyi dinlemek lâzımdır.

Bu istida, yirmi senedenberi hiç müracaat etmediğim halde, bir hid-det zamanında, bir def'a olarak, beni tâzib eden dahiliye vekili Hilmi'ye hitaben yazılmış; bera-yı malûmat Afyon emniyet Müdürüne gönderilmiş. Mânasız, lüzumsuz dört-beş def'a bana sıkıntı verdiler; " Senin yazın böyle değil, kim sana böyle yazmış!" diye, resmen beni karakola çağırdılar. Ben de dedim: "Böylelere müracaat edilmez.. yirmi sene sükûtum haklı imiş."

Ey Emirdağı hükûmeti ve zâbitası! Bu hasbihali bir sene evvel yazmıştım; fakat vermedim, sakladım. Şimdi beş cihetle kanunsuz, beni hususî ikametgâhımda bir Hizmetçiden men' ve müdahale etmeleri gibi, dünyada emsalsiz bir tarzda beni istibdad-ı mutlak altına alıyorlar. Kanun namına kanunsuzluk edenleri, insafa gelmek fikriyle izhar ediyorum.

* * *

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Aziz Sıddık Kardeşim, bu fânî dünyada hamiyetli ve ciddî bir Arkadaşım,

Evvelâ: Bütün dostlarım ve hemşehrilerimden en ziyade zatınız ve bâzı Erzurum'lu zatların benim bu işkenceli mazlumiyet hâletimde şefkat-kârane ciddî alâkadarlığınıza ve imdadıma fikren koşmanıza cidden çok minnetdarım.. ve âhir ömrüme kadar unutmıyacağım.

Size bin **مَآ شَاءَ اللَّهُ** ve **بَارَكَ اللَّهُ** derim.

Saniyen: Mesleğime ve Risale-i Nur'dan aldığım Dersime bütün bütün muhalif olarak ve on senedenberi fânî dünyanın geçici, ehemmiyetsiz hâdiselerine bakmamak olan bir düstur-u hayatıma da münâfi

olarak, sırf senin hatırın ve merak ettiğin ve bu def'aki uzun Mektubun için, vaziyetime ve zâlimlerin işkencelerine aid bir kaç maddeyi beyan edeceğim.

Birincisi: Otuz sene evvel Darül-Hikmette Âza iken bir gün arkadaşımızdan ve Darül-Hikmet Âzasından Seyyid Sadeddin Paşa dedi ki: Kat'î bir vasıta ile haber aldım; kökü ecnebidde ve kendisi burada bulunan bir zendeka komitesi Senin bir Eserini okumuş, demişler ki: Bu Eser Sahibi dünyada kalsa, biz mesleğimizi yâni zendekayı (dinsizliği) bu millete kabul ettiremiyeceğiz.. bunun vücudunu kaldırmalıyız! diye, Senin îdamına hükmetmişler. Kendini muhafaza et. Ben de:

"تَوَكَّلْتُ عَلَى اللَّهِ" ecel birdir, tagayyür etmez" dedim.

İşte bu komite otuz sene belki kırk senedenberi hem tevessü etti, hem benimle mücadelede herbir desiseyi istimal etti. İki def'a imha için hapse ve onbir def'a da beni zehirlemeye çalışmışlar. En son dehşetli plânları, sâbık dahiliye vekilini ve Afyon'un sâbık vâlisini Emirdağı'nın sabık kaymakam vekilini aleyhime sevketmeleriyle, resmî hükûmetin nüfuzunu bütün şiddetiyle aleyhimde istimal etmeleridir. Benim gibi zaif, ihtiyar, merdümگیرiz, fakir, garib, Hizmete çok muhtaç bir bîcâreye o üç resmî me'murlar, aleyhimde öyle bir propaganda yapmış ve herkesdeki korku o dereceye varmış ki, bir me'mur bana Selâm etse, haber aldıkları vakit değiştirdikleri için, casusluktan başka hiçbir me'mur bana uğramadığını ve komşularımın da bâzıları korkularından hiç Selâm etmediklerini gördüğüm halde, İnayet ve Hıfz-ı İlâhî bana bir Sabır ve Tahammül verdi. Emsalsiz bu işkence ve bu tazyik beni onlara dehaletе mecbur etmedi.

.....

Üçüncüsü: İki sene, iki mahkeme ellerinde tedkik edilen bütün Risale-i Nur Eczalarında kanunca bir vesile bulamayıp (**Haşiye**) bizi

(**Haşiye**): Ya; hiç bir cihetle hiçbir kanun, hattâ onların bâzı keyfî kanunları bize ve Risale-i Nur'a ilişmiyorlar; veyahut şimdiki bâzı kanunlar iliştiği halde, koca adliyeler ve üç büyük mahkemeler, istikbalde gelecek şiddetli nefret ve lânetten çekinmek için, Nurun ve bizim mahkûmiyetimize cesaret edemeyip, ittifakla umumumuzun beraetine ve bütün Risale-i Nur'un iadesine karar verdiler. Dağ gibi kuvvetli adliyeler çekindiği halde, muvakkat bir makamda olan gaddar şahsiyetlerin bu zulmü yapmaları, elbette Semavatı ve Arzı kızdırıyor.. daha hiddetime lüzum kalmıyor.

ve Risale-i Nur'u beraet ettirdikten sonra, zendeka komitesi, münafık bâzı me'murları vesile ederek, merkez-i hükûmette resmî bir plân çevirip, bütün bütün hilâf-ı kanun olarak bütün dostlarımdan ve Talebelerimden tecrid ve sıhhat ve hayatım noktasında en fena bir yerde, beni nefyetmek namı altında, haps-i münferid ve tecrid-i mutlak mânasında beni Emir-dağı'na gönderdiler. Şimdi tahakkuk etmiş ki, iki maksadla bu muameleyi yapıyorlar.

Birisi: Eskidenberi ihaneti kabul etmediğimden, beni o surette hiddete getirip, bir mes'ele çıkararak mahvıma yol açmaktı. Bundan birşey çıkaramadıkları için, zehirlendirmek vasıtasıyla mahvıma çalıştılar. Fakat, İnyet-i İlâhiyye ile Nur Şâkirdlerinin Duaları, tiryak gibi, panzehir gibi ve Sabır ve Tahammülüm tam bir ilâç gibi o plânı akım bıraktı. O maddî ve mânevî zehirin tehlikesini geçirdi. Gerçi hiçbir tarihte hiçbir hükûmette bu tarzda işkenceli zulümler kanun namına, hükûmet namına yapılmadığı halde; damarlarıma dokunduracak tarzda mütemadiyen tarassutlarla, herkesi ürkütmekle beni hiddete getiriyordu. Fakat birden Kalbime ihtar edildi ki, bu zalimlere hiddet değil, acımalısın! Onların herbirisi, pek az bir zaman sonra, sana muvakkaten verdikleri azab yerinde bin derece fazla bâki azablara ve maddî ve mânevî Cehennemlere mâruz kalacaklar. Senin intikamın, bin def'a ziyade onlardan alınır. Ve bir kısmı -Akı varsa- dünyada da kaldıkça geberin-ceye kadar Vicdan azabı ve îdam-ı ebedî korkusuyla işkence çecekler. Ben de onlara karşı hiddeti terkettim, onlara acıdım, "Allah ıslah etsin," dedim.

Hem, bu azab ve işkenceler pek büyük Sevab kazandırmakla beraber, Risale-i Nur Şâkirdleri yerine ve onların bedeline benimle meşgul olup yalnız beni tâzib etmeleri, Nurculara büyük bir faide ve Selâmetlerine Hizmet olması cihetinde de Cenâb-ı Hakk'a şükrediyorum. Ve müdhiş sıkıntılarımda içinde bir sevinç hissediyorum.

Dördüncüsü: Senin Mektubunda, benim istirahatimi ve eğer iktidarım olsa benim Şam ve Hicaz tarafına gitmeme dair sizin hükûmet-i hâzıraya müracaat maddesi ise...

Evvelâ: Biz, İmanı kurtarmak ve Kur'ana Hizmet için Mekke'de olsam da buraya gelmek lâzımdı. Çünkü, en ziyade burada ihtiyaç var. Binler Ruhum olsa, binler hastalıklara müptelâ olsam ve zahmetler

çeksem yine bu milletin İmanına ve Saadetine Hizmet için burada kalma-
ğa -Kur'andan aldığım Dersle- karar verdim ve vermişiz.

Sâniyen: Bana karşı hürmet yerine hakaret görmek noktasını, Mektu-
bunuzda beyan ediyorsunuz "Mısır'da, Amerika'da olsa idiniz; tarihlerde
hürmetle yâdedilecekdiniz!" diye yazıyorsunuz.

Aziz, dikkatli Kardeşim; biz, İnsanların hürmet ve ihtiramından ve
şahsımıza aid hüsn-ü zan ve ikram ve tahsinlerinden, mesleğimiz itibarı-
yla cidden kaçıyoruz. Hususan, acib bir riyakârlık olan şöhret-perestlik
ve câzibedar bir hodfüruşluk olan tarihlere şa'saalı geçmek ve İnsanlara
iyi görünmek ise, Nurun bir Esası ve mesleği olan İhlâsa zıddır ve
münafidir. Onu arzulamak değil, bilâkis şahsımız itibarıyla ondan ürkü-
yoruz. Yalnız Kur'anın Feyzinden gelen ve İ'caz-ı Mânevîsinin Lemeatı
olan ve Hakikatlarının Tefsiri bulunan ve Tılsımlarını açan Risale-i
Nur'un revacını ve herkesin Ona ihtiyacını hissetmesini ve pek yüksek
kıymetini herkes takdir etmesini ve Onun pek zâhir mânevî Keramatını
ve İman noktasında, zendekanın bütün dinsizliklerini mağlûb ettiklerini
ve edeceklerini bildirmek, göstermek istiyoruz ve Onu Rahmet-i İlâhi-
ye'den bekliyoruz.

Şahsıma aid ehemmiyetsiz ve cüz'î bir maddeyi Hâşiye olarak beyan
ediyorum:

Madem Receb Bey ve Kara Kâzım, seninle dost ve zannımca eski
Said'le de münasebetleri var, onlardan iyilik istemek değil, belki bana
karşı, selefleri gibi mânasız, lüzumsuz tazyik ve zulme meydan
vermesinler. Hakikaten buranın maddî ve mânevî havasıyla imtizaç
edemiyorum. Sıkıntılarım pek fazla. İkametgâhımı, hem dışarıdan, hem
içeriden kilitliyorum. Her cihetle yalnızım. Ve bir cihette de; komşusuz,
sıkıntılı bir odada, hasta bir halde hayatımı geçiriyorum. Bâzan bir günü,
Denizli'de bir ay hapisten fazla beni sıkımsı. Bu yirmi sene dehşetli zulüm
ile hürriyetime ve serbestiyetime ilişmek artık yeter! Zâten iki sene
mahkemelerin tedkikatiyle ve aleyhimdeki münafıkların plânları akîm
kalmasıyla kat'iyen tebeyyün etmiş ki; şahsımda ve Nurlarda, bu vatan
ve millete zarar tevehhüm etmekle daha kimseyi kandıramazlar. Ben de
herkes gibi hürriyetime sahip olsam, belki tebdil-i hava için mutedil
havası bulunan bu kazanın bâzı köylerine gitmeme müsaadekâr bir iş'ar

olsa münasip olur. Size ve oradaki Nur dostlarıma çok Selâm ve Dua ediyoruz.

الْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي

Said Nursî

* * *

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Aziz Sıddık Kardeşlerim,

Maddî ve mânevî bir sual münasebetiyle hâtıra gelen bir cevaptır.

Deniliyor ki: Neden Nur Şâkirdlerinin kuvvetli hüsn-ü zanları ve kat'î kanaatları, Senin şahsın hakkında Nurlara daha ziyade şevklerine medar olan bir Makamı ve Kemâlâtı şahsına kabul etmiyorsun? Yalnız Risale-i Nur'a verip, kendini çok kusurlu bir Hâdim gösteriyorsun?

Elcevab: Hadsiz Hamd ve Şükür olsun ki, Risale-i Nur'un öyle kuvvetli ve sarsılmaz İstinad Noktaları ve öyle parlak ve Keskin Hüccetleri var ki; benim şahsımda zannedilen meziyete, istidada ihtiyacı yoktur. Başka eserler gibi müellifin kabiliyetine bakıp, makbuliyeti ve kuvveti ondan almıyor. İşte meydanda, yirmi senedir kat'î Hüccetlerine dayanıp, şahsımın maddî ve manevî düşmanlarını teslim mecbur ediyor. Eğer şahsiyetim ona ehemmiyetli bir Nokta-i İstinad olsaydı, dinsiz düşmanlarım ve insafsız muarızlarım kusurlu şahsımı çürütmekle, Nurlara büyük darbe vurabilirdiler. Halbuki o düşmanlar, divaneliklerinden, yine her nevi desiselerle beni çürütmeye ve hakkımda teveccüh-ü âmmeyi kırma-ya çalıştıkları halde Nurların Fütuhatına ve Kıymetine zarar veremiyorlar. Yalnız bâzı zaif ve yeni müştakları bulandırsa da vazgeçiremiyorlar.

Bu Hakikat için, hem bu zamanda enaniyet ziyade hükmettiği için, haddimden çok ziyade olan hüsn-ü zanları kendime almıyorum. Ve ben, Kardeşlerim gibi, kendi nefsimi hüsn-ü zan etmiyorum. Hem Kardeşlerimin bu bîçâre Kardeşlerine verdiği Makam-ı Uhrevî, hakikî, dinî makam ise; Mektubat'ta, İkinci Mektub'un âhindeki

kaideye göre, "Şahsıma verdikleri mânevî hediye olan Kemâlâtı, eğer hâşâ! Ben kendimi öyle bilsem, olmamasına delildir; kendimi öyle bilmesem, onların o hediyesini kabul etmemek lâzım geliyor." Hem kendini makam sahibi bilmek cihetinde enaniyet müdahale edebilir...

Bir şey daha kaldı ki; dünya cihetinde Hakaik-ı İmaniyenin Neşrindeki vazifedar, makam sahibi olsa, daha iyi te'sir eder denilebilir. Bunda da iki mâni var.

Birisi: Faraza Velâyet olsa da; bilerek, isteyerek makam yapmak tarzında, Velâyetin mahiyetindeki İhlâs ve Mahviyete münafidir. Nübüvvetin Vereseleri olan Sahabeler gibi izhar ve dâva edemezler; onlara kıyas edilmez.

İkinci Mâni: Pek çok cihetlerle çürütülebilir ve fâni ve cüz'î ve muvakkat ve kusurlu bir şahıs sahip olsa, Nurlara ve Hakaik-ı İmaniyenin Fütuhatına zarar gelir. Fakat bir Nokta var ki, Mucib-i Şükrandır; ehl-i siyasetteki düşmanlarım, mezkûr Hakikatları bilmedikleri için; şerefli, izzetli eski Said'i düşünüp, mütemadiyen Nurlar bedeline benim şahsıma ihanet ve tenkîs etmekle meşgul oluyorlar. Bâzı mutaassıb enaniyetli hocaları da şahsımın aleyhine çeviriyorlar; gûya Nurları söndürmeye çalışıyorlar. Halbuki Nurları daha ziyade parlattırmaya vesile oluyorlar. Nurlar, âdi şahsımdan değil, Kur'an Güneşinin Menbaından Nurları alıyor.

.....

Said Nursî

* * *

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Aziz Sıddık Kardeşlerim,

Bu şaşılağan baharın çiçeklerini temaşa etmek için, araba ile bir iki saat geziyorum. Hiç hayatımda görmediğim bir tarzda, bütün çiçekli otlar âdetin fevkinde bir tarzda büyümüş, çiçekler açmış, tebessümkârane Tesbihat edip, lisan-ı hal ile Sâni-i Zülcelâllerinin san'atını takdir ve alkışlıyorlar gibi Hakkalyakîn hissettiğimden; hayat-ı dünyeviyeye müştak hissiyatım ve gafil ve tahammülsüz nefsim, bu halden istifade ederek, dünyadan nefret ve hastalıklı

ve sıkıntılı hayattan usanmak ve Berzaha gitmeğe ve oradaki yüzde doksan Dostlarını görmeğe iştîyak cihetinde karar veren Kalbime ve fânide Bâki Zevk arayan nefsime itiraz geldi. Birden hissiyata da, damarlara da sirayet eden İman Nuru, o îtiraza karşı gösterdi ki; Mâdem toprak, bu kadar Cemal ve Rahmet ve Hayat ve Zînetlere, maddî cihe-tinde mazhar olmasından hadsiz bir Rahmetin perdesidir.. ve içine giren hiçbir şey başı boş kalmıyor, elbette, bütün bu zâhirî ve maddî zînetlerin ve güzelliklerin ve Hüsün ve Cemal ve Rahmet ve Hayatın mânevî merkezlerinin ve bir kısım tezgâhlarının fa'al bir nevi toprak perdesinin altında ve arkasındadır. Elbette, bu himayetli annemiz olan toprak altına girmek ve kucağına sığınmak ve o hakikî ve daimî ve mânevî çiçekleri seyretmek, daha ziyade sevilir ve iştîyaka lâyıktır diye, o kör hissiyatın ve dünyaperest nefsin itirazını tamamiyle izale ve defetti;

أَلْحَمْدُ لِلَّهِ عَلَى نُورِ الْإِيمَانِ مِنْ كُلِّ وَجْهِ dünyaperest nefsime de dedirtti.

Said Nursî

* * *

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Aziz Sıddık Kardeşlerim,

Evvelâ: Seksen sene İbadetli bir ömrü bahtiyarlara kazandıran Rama-zan-ı Mübarekte, إِنَّ شَاءَ اللَّهُ Nur'un Şirket-i Mânevîsi o kazanca mazhar olacak. Bayrama kadar elden geldiği kadar, Nurcular İhlâs ile birbirinin Dualarına mânevî آمين demeli ki, birisi o sekseni kazansa, herbiri derece-sine göre hissedar olur. En zaif ve en ağır yükü bulunan bu hasta Kardeşinize elbette mânevî yardım edersiniz.

Saniyen: Nurların Erkânlarından bir-iki doktor, benim hastalığımın şiddetiyle beraber, o halis, sâdık Zatlara hastalık noktasında müracaat et-meyip ve ilâçlarını da yemeyip, çok ağır hastalıklar içinde onlarla meşve-ret etmiyerek ve şiddet-i ihtiyacım ve elemelerin içinde yanıma geldikleri vakit, hastalığa dair bahis açmadığımdan endişeli bir merak

onlara geldiğinden, Sırlı bir Hakikatı izhara mecbur oldum. Belki size de faidesi var diye yazıyorum.

Onlara dedim ki: Hem gizli düşmanlarım, hem nefsim, şeytanın telki-niyle zayıf bir damarımı arıyorlar ki, beni onunla yakalayıp Nurlara tam İhlâs ile Hizmetime zarar gelsin. En zayıf damar ve dehşetli mâni, hastalık damarıdır. Hastalığa ehemmiyet verildikçe hiss-i nefis-i cisim galebe eder. "Zarurettir, mecburiyet var" der, Ruh ve Kalbi susturur. Doktoru müste-bid bir hâkim gibi yapar. Ve tavsiyelerine ve gösterdiği ilâçlara itaate mecbur ediyor. Bu ise, Fedakârane İhlâsla Hizmete zarar verir. Hem, gizli düşmanlarım da bu zayıf damarımdan istifadeye çalışmışlar ve çalışıyorlar. Nasılki korku ve tama' ve şân ü şeref cihetinde çalışıyorlar... (Çünkü, İnsanın en zayıf damarı olan korku cihetinde bir halt edemediler, idamlarına beş para vermediğimizi anladılar.)

Sonra, İnsanın bir zayıf damarı, derd-i maişet ve tama' cihetinde çok soruşturdular; nihayetinde o zayıf damardan bir şey çıkaramadılar. Sonra onlarca tahakkuk etti ki; onların Mukaddesatını feda ettikleri dünya malı, nazarımızda hiç ehemmiyeti yok ve çok vukuatlarla onlarca da tahakkuk etmiş. Hattâ bu on sene zarfında yüz def'adan ziyade, resmen, "Ne ile yaşıyor?" diye mahallî hükûmetlerden sormuşlar.

Sonra, en zayıf bir damar-ı insâniye olan şân ü şeref ve rütbe nokta-sında, bana çok elîm bir tarzda, o zayıf damarımı tutmak için; emredilmiş ihanetler, tahkirler, damara dokunduracak işkenceler yaptılar, hiç bir şey'e muvaffak olamadılar. Ve kat'iyyen anladılar ki, onların perestiş ettiği dünyanın şân ü şerefini, bir riyakârlık ve zararlı bir hodefüruşluk biliyoruz. Onların fevkalâde ehemmiyet verdikleri hubb-u cah ve şân ü şeref-i dünyeviye beş para ehemmiyet vermiyoruz.. belki onları bu cihette divane biliyoruz.

Sonra, bizim Hizmetimiz itibariyle bizde zayıf damar sayılan, fakat Hakikat noktasında herkesin makbulü ve her şahıs onu kazanmağa müş-tak olan mânevî makam sahibi olmak ve Velâyet mertebelerinde terakki etmek ve o Ni'met-i İlâhiyye'yi kendinde bilmektir ki, İnsanlara, menfaat-ten başka hiçbir zararı yok. Fakat, böyle benlik ve enaniyet ve menfaat-perestlik ve nefsin kurtarmak hissi galebe çaldığı bir zamanda, elbette Sırr-ı İhlâsa ve hiçbir şey'e âlet olmamağa bina edilen Hizmet-i İmâniye, şahsî Makam-ı Mâneviyeyi aramamak iktiza ediyor. Harekâtında onları istememek ve düşünmemek lâzımdır ki, hakikî İhlâsın Sırrı bozulmasın.

İşte bunun içindir ki; herkesin aradığı Keşf u Keramatı ve Kemalât-ı Ruhîyeyi, Nur Hizmetinin hâricinde aramadığını, zaif damarlarımı tutmağa çalışanlar anladılar bu noktada dahi mağlûb oldular.

Umum Kardeşlerimize birer birer Selâm. Ve gelecek Leyle-i Kadir, herbir Nurcu hakkında seksen üç sene İbadetle geçmiş bir ömür hükmüne geçmesini, Hakikat-ı Leyle-i Kadri Şefaatchi ederek Rahmet-i İlâhiyye'den niyaz ediyoruz.

Kardeşiniz
Said Nursî

* * *

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Aziz Sıddık Kardeşlerim,

Evvelâ: Leyle-i Kadir'de Kalbe gelen pek uzun ve geniş bir Hakikata pek kısaca bir işaret edeceğiz. Şöyle ki:

Nev'-i beşer, bu son Harb-i Umumî'nin eşedd-i zulüm ve istibdadiyle ve merhametsiz tahribatiyle ve bir düşmanın yüzünden yüzer mâsumu perişan etmesiyle ve mağlûbların dehşetli me'yusiyetleriyle ve galiblerin dehşetli telâş ve hâkimiyetlerini muhafaza ve büyük tahribatlarını tâmir edememelerinden gelen dehşetli Vicdan azablarıyla; ve dünya hayatının bütün bütün fânî ve muvakkat olması ve medeniyet fantaziyelerinin aldatıcı ve uyutucu olması umuma görünmesiyle; ve fitrat-ı beşeriyedeki yüksek istidadatın Mahiyet-i İnsaniyesinin umumî bir surette dehşetli yaralanmasıyla ve Ebedperest Hissiyat-ı Bâkiye ve fitrî Aşk-ı İnsaniyenin heyecan içinde uyanmasıyla; ve gaflet ve dalâletin en sert sağır olan tabiatın, Kur'anın Elmas Kılıncı altında parçalanmasıyla; ve gaflet ve dalâletin en boğucu, aldatıcı, en geniş perdesi olan siyasetin, rûy-i zeminde pek çirkin, pek gaddarane hakikî sureti görünmesiyle; ve elbette, hiçbir şüphe yok ki; şimalde, garbde, Amerika'da emareleri görüldüğüne binaen, nev'-i beşerin mâşuk-u mecazîsi olan hayat-ı dünyevîyesi böyle çirkin ve geçici olmasından, fitrat-ı beşerin hakikî sevdiği ve aradığı Hayat-ı Bâkiyeyi bütün kuvvetiyle arayacak.. ve elbette hiç şüphe yok ki; bin üçyüz altmış senede, her asırda üçyüz elli

milyon Şâkirdi bulunan ve her hükmüne ve dâvasına milyonlar Ehl-i Hakikat tasdik ile imza basan; ve her dakikada milyonlar Hâfızların Kalbinde Kudsiyet ile bulunup, Lisanlariyle beşere Ders veren ve hiçbir Kitabta emsâli bulunmayan bir tarzda, beşer için Hayat-ı Bâkiyeyi ve Saadet-i Ebediyeyi müjde verip, bütün beşerin yaralarını tedavi eden Kur'an-ı Mu'cizül-Beyan'ın şiddetli, kuvvetli ve tekrarlı binler Âyâtıyla, belki sarihan ve işaretten on binler def'a dâva edip, haber verip, sarsılmaz kat'î Deliller ile şüphe getirmez hadsiz Hücetlerle, Hayat-ı Bâkiyeyi kat'iyetle Müjde ve Saadet-i Ebediyeyi Ders vermesi, elbette nev'-i beşer bütün bütün Aklını kaybetmezse ve maddî ve mânevî bir Kıyamet başlarında kopmazsa; İsveç, Norveç, Finlândiya ve İngiltere'nin Kur'anı kabule çalışan meşhur hatibleri ve Dîn-i Hakkı arayan Amerika'nın çok ehemmiyetli dinî cemiyeti gibi rûy-i zeminin kıt'aları ve hükûmetleri Kur'an-ı Mu'cizül-Beyan'ı arayacaklar ve Hakikatlarını anladıktan sonra bütün Ruh u Canlariyle sarılacaklar. Çünkü bu Hakikat noktasında kat'iyyen Kur'anın misli yoktur ve olamaz! Ve hiçbir şey bu Mu'cize-i Ekberin yerini tutamaz!...

Sâniyen: Mâdem Risale-i Nur, o Mu'cize-i Kübranın Elinde bir Elmas Kılınç hükmünde Hizmetini göstermiş ve en muannid düşmanları teslim mecbur etmiş. Hem Kalbi, hem Ruh, hattâ hissiyatı tam tenvir edecek ve ilâçlarını verecek bir tarzda, Hazine-i Kur'anîyenin Dellâllığını yapan ve ondan başka Me'haz ve Mercii olmayan, bir Mu'cize-i Mâneviyesi bulunan Risale-i Nur, o Vazifeyi yapıyor ve aleyhinde dehşetli propagandalar ve gayet muannid zındıklara tam galebe çalmış ve dalâletin en kalın ve boğucu ve geniş daire-i âfâkında ve fennin en geniş perdelerinde, Asâ-yı Mûsadaki Meyvenin Altıncı mes'elesi ve Birinci ve İkinci, Üçüncü ve Sekizinci Hücetleriyle gayet parlak bir tarzda gafleti dağıtıp, Nur-u Tevhidi göstermiş. Elbette bizlere lâzım ve millete elzemdir ki; şimdi resmen izin verilen Din tedrisatı için hususî dershaneler açılmasına ve izin verilmesine binaen, Nur Şâkirdleri, mümkün olduğu kadar her yerde küçücük bir Dershane-i Nuriye açmak lâzımdır. Gerçi, herkes kendi kendine bir derece istifade eder. Fakat herkes, her mes'elesini tam anlamaz. Hem İman Hakikatlarının izahı olduğu için, hem İlim, hem Mârifetullah, hem İbadettir.

Eski Medreselerde beş-on seneye mukabil, **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** Nur Medreseleri

beş-on haftada aynı neticeyi te'min edecek. Ve yirmi senedir ediyor. Ve hem hükûmet ve millet ve vatan, hem hayat-ı dünyevîyesine ve siyasiyesine ve uhrevîyesine pek çok fâidesi bulunan bu Kur'an Lemeatlarına ve Dellâli bulunan Risale-i Nur'a, değil ilişmek tamamiyle terviç ve Neşrine çalışmaları elzemdir ki, geçen dehşetli günahlara Keffaret ve gelecek müdhiş belâlara ve anarşistliğe bir Sed olabilsin.

Kardeşlerim, merak etmeyiniz. Ve Nurun fevkalâde perde altındaki Fütuhatına kanaat ediniz. Şimdiye kadar hiçbir eserin böyle ağır şerait altında, bu derece te'sirli İntişarını tarih göstermiyor. Hem, tam serbesiyet verilmemesinin sebebi ve hikmeti, Nurların fevkalâde kuvvetinden korkuyorlar; belki sarsıntı verecek diye, tam takdir ve kabul etmek ile beraber, şimdilik resmen İntişarından telâş ettiklerini, Diyanet Reisi büyük reisle görüşmesinde haber alınmış. Eski gibi hücum yok, belki musalâha istiyorlar. Fakat, Nurlar lehinde kuvvetli cereyanlar,

إِنْ شَاءَ اللَّهُ o telâşı, iştiyakla resmen Neşrine çevirecek.

Hem çok enaniyetliler, eserlerini terviç etmek için, Nurların meydana çıkmalarına kıskanmak damariyle tarafdar olmuyorlar.

Sâlisen: Risale-i Nur; Hacılarla hariç Âlem-i İslâm'a yayılıyor; kendi kendini lâıyk ellere yetiştiriyor. Ve Şam'a el yazısı ile gönderdiğimiz Asâ-yı Mûsa ve Zülfıkarı, hey'et-i ilmiye onbeş gün tedkik etmiş; tam takdir etmelerine alâmet olarak demişler: "Biz bunu mecmualar halinde kısım kısım tab'edelim. Hem bunu birden tab'etmeğe çok para lâzım."

Said Nursî

* * *

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Aziz Sıddık Kardeşlerim,

Evvelâ: Size, hem acib, hem elîm, hem lâtif bir macera-yı hayatımı ve düşmanlarımın hem şeni', hem bin ihtimalden bir tek ihtimal ile hiçbir şeytan hiçbir kimseyi kandıramadığı bir iftiralarını ve

Nura karşı istimal edilecek hiçbir silâhları kalmadığını beyan etmeğe bir münasebet geldi. Şöyle ki:

Tarih-i Hayatımı bilenlere malûmdur. Ellibeş sene evvel, ben yirmi yaşlarında iken, Bitlis'de, merhum vali Ömer Paşa hanesinde iki sene onun ısrariyle ve İlme ziyade hürmetiyle kaldım. Onun altı adet kızları vardı. Üçü küçük, üçü büyük. Ben, üç büyükleri iki sene beraber bir hanede kaldığımız halde, birbirinden tefrik edip tanımıyordum. O derece dikkat etmiyordum ki bileyim. Hattâ bir Âlim misafirim yanıma geldi, iki günde onları birbirinden farkettiler, tanıdılar. Herkes bendeki hale hayret ederek bana sordular: "Neden bakmıyorsun?" Derdim: "İlmin İzzetini muhafaza etmek beni baktırmıyor."

Hem kırk sene evvel İstanbul'da, Kâğıdhane şenliğinin yevm-i mahsusunda, Köprüden tâ Kâğıdhane'ye kadar, Haliç'in iki tarafında binler açık saçık rum ve ermeni ve İstanbul'lu karı ve kızlar dizildikleri sırada, ben ve merhum meb'us Molla Seyyid Tâha ve meb'us Hacı İlyas ile beraber bir kayığa bindik. O kadınların yanlarından geçiyorduk. Benim hiç haberim yoktu. Halbuki, Molla Tâha ve Hacı İlyas beni tecrübeye karar verdikleri ve nöbetle beni tarassut ettiklerini bir saat seyahat sonunda itiraf edip, dediler: "Senin bu haline hayret ettik. Hiç bakmadın!" Dedim: "Lüzumsuz, geçici, günahlı zevklerin âkibeti elemeler, teessüfler olmasından istemiyorum."

Hem, bütün tarih-i hayatımda hediyeleri kabul etmek ve minnet altına girip, halkın Sadaka ve İhsanlarını almaktan çekindiğimi, benimle arkadaşlık edenler bilirler. Nurların ve Hizmet-i İmaniye ve Kur'anîyenin Şerefini ve Selâmetini himaye etmek için, dünyanın maddî ve içtimâî ve siyâsî bütün ezvâkını ve merakını terkettiğim ve idam gibi ehl-i garazın bütün tehditlerine beş para ehemmiyet vermediğim, yirmi sene işkenceli esaretimdeki iki dehşetli hapislerimde ve mahkemelerimde kat'î göründü.

İşte, yetmiş beş sene devam eden bu düstur-u hayatım varken, Risale-i Nur'un fevkalâde kıymetini kırmak fikriyle şeytanların bile hatır ve hayaline gelmiyen bir iftira, resmî makamı işgal eden bir adam yaptı. Ve demiş: "Gecede tablalarla baklavalar, fâhişe ve namussuzlar yanına gidiyorlar!" Halbuki benim kapım; gecede,

dışarıdan ve içeriden kilitli, sabaha kadar bir bekçi o bedbahtın emriyle kapımı bekliyordu.

Hem buradaki komşular ve bütün dostlar bilirler ki, ben, İşâ Namazından sonra, tâ sabaha kadar hiç kimseyi yanıma kabul etmemişim.

İşte böyle bir iftiraya, bir sefih ahmak insan, eşek olsa, sonra şeytan olsa buna ihtimal vermez. O adam anladı, o gibi plânlardan vazgeçti; buradan başka yere cehennem olup gitti. Onun, resmiyet cihetiyle beni değil, belki Nurcuları lekedar etmek için kurduğu plânı ile bu yeni hâdiseyi vesile edip, Şâkirdlere leke sürmek istenildi. Fakat, Hıfz ve Himayet ve İna-yet-i İlâhiye, o plânı da hârika bir tarzda akim bıraktı. Bu beyanla, ben nefsimi tebrie etmiyorum; belki Kudsî Hizmet-i İmaniye, o nefsi bütün hevesatından vazgeçirmiş ve o Hizmetteki mânevî zevk ona kâfi geliyor, demek istiyorum. Ve Nurcuların, ihtiyat ve dikkate ihtiyaçlarını beyan ediyorum.

Sâniyen: Makine işinde tecrübeli ve muktedir, hususî kâtibi size gönderiyorum; kendim zahmetle yazdığımdan, bundan sonra kısaca yazacağım, gücenmeyiniz.

.....

Râbian: Bu dakikada Kastamonu Husrevi Mehmed Feyzi'nin tebrik ve Nur Fütuhatının müjdelerini hâvi parlak güzel Mektubunu aldım. Ve o kıymetli Kardeşimiz başta olarak, Hilmi, Emin, Beş Kardeşlere, Zehralar, Lütfiyeler, Ulviyeler gibi Nurcu hemşirelerimizin hem Leyali-i Aşere-lerini, hem Bayramlarını Ruh u Canımızla tebrik ediyoruz. Hem Hulûsi'nin, hem Feyzi'nin Mektublarını leffen gönderiyoruz.

Said Nursî

* * *

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Aziz Sıddık Kardeşlerim,

Evvelâ: Umum Nurcuların mübarek Bayramlarını ve Haccül-Ekberde bulunan Nur Şâkirdleriyle ve Hacdaki Nur taraftarlarının

Bayramlarını tebrik içinde ve çok zamandanberi esaret altında kalmış ve istiklâliyetini kaybetmiş Hindistan, Arabistan gibi Âlem-i İslâm'ın büyük memleketleri birer Devlet-i İslâmiye şeklinde; Hind'de yüz milyon bir Devlet-i İslâmiye, Cava'da elli milyondan ziyade bir Devlet-i İslâmiye ve Arabistan'da dört-beş hükûmet bir Cemahir-i Müttefika gibi, Arap Birliği ile İslâm Birliğini birleştirmesindeki Âlem-i İslâm'ın bu büyük Bayramının mukaddemesini tebrik ile, bu Bayram bize müjde veriyor.

Sâniyen: İstanbul'da Re'fet Beyin ve Mustafa Orucun yazdıklarına göre, çok zaman İslâm ordusunu idare eden ve sonra Darülfünuna inkılâb eden Harbiye Nezareti ve Bâb-ı Seraskerî, o muazzam binanın alnında

إِنَّا فَتَحْنَا لَكَ فَتْحًا مُبِينًا ۖ وَيَنْصُرُكَ اللَّهُ نَصْرًا عَظِيمًا

Hatt-ı Kur'an ile o mânidar Kur'an Âyeti yazılmışken, sonra da mermer taşlarla üzeri kapatılıp o Nurları gizlemişlerdi. Şimdi yeniden Hatt-ı Kur'âniyeye bir nümune-i müsaade ve Risale-i Nur'un tâkib ettiği maksadına bir vesile ve Üniversite ileride bir Nur Medresesi olmasına bir işaret olduğu gibi, Denizli Nurcularından Ahmed'lerin, meşhur Âlim ve akılca ondokuzuncu asrın en büyüğü ve içtimaî feylesofların en ilerisi Bismark'ın eserinden aldıkları bir fıkrada, o yüksek Bismark eserinde diyor ki:

"Kur'anı her cihetle tedkik ettim, her Kelimesinde büyük bir Hikmet gördüm. Bunun misli ve beşeriyeti idare edecek hiçbir eser yoktur ve gelemez" Ve Peygamber'e hitaben der:

"Yâ Muhammed, Sana muasır olamadığımdan çok müteessirim. Beşeriyet, Senin gibi mümtaz bir Kudreti bir def'a görmüş, bâdema göremeyecektir. Binaenaleyh, Senin huzurunda Kemal-i Hürmetle eğilirim."

BİSMARK

diye imzasını atmış. Ve o fıkrasında tahrif ve nesholunan kütüb-ü münzeleyi ziyade tenkis ettiği için o cümleler yazılmamalı. Ben de işaret ettim.

O zat, On Dokuzuncu Asrın en akıllı ve en büyük bir feylesofu ve siyasetin ve içtimaiyat-ı beşeriyenin en mühim bir şahsiyeti olması, hem Âlem-i İslâm, istiklâliyetini bir derece elde etmesi ve

ecnebi hükûmetlerin Hakaik-ı Kur'aniyeyi araması ve garb ve şimal-i garbîde Kur'an lehinde büyük cereyan bulunması; hem Amerika'nın en yüksek ve meşhur feylesofu olan Mister Karlayl dahi aynen Bismark gibi demiş: "Başka Kitaplar hiçbir cihette Kur'ana yetişemez, hakikî Söz Odur. Onu dinlemeliyiz" diye kat'î karar vermesi ve Nurların da her tarafta Fütuhâtı ve ileri gitmesi büyük bir Fâl-i Hayırdır ki, ecnebide çok Bismark'lar ve Mister Karlayl'lar çıkacaklar ve emareleri de var diye, Nurculara bir Bayram hediyesi olarak takdim ediyoruz ve Bismark'ın fıkrasını leffen gönderiyoruz.

* * *

Saniyen: Risale-i Nur'un bu kadar muarızlarına mukabil en büyük kuvveti İhlâs olduğundan ve dünyanın hiçbir şey'ine âlet olmadığı gibi, tarafgirlik hissiyatına bina edilen cereyanlara, hususan siyasete temas eden cereyanlarla alâkadar olmaz. Çünkü tarafgirlik damarı İhlâsı kırar, Hakikatı değiştirir. Hattâ benim otuz senedenberi siyaseti terkettiğime sebep; mübarek bir Âlim, tâkib ettiği cereyanın tarafgirlik damarı ile salih ve büyük bir Âlimi, onun fikrine muhalif olmasından, tekfir derecesinde tahkir edip; kendi fikrine muvafık meşhur ve mütecaviz bir münafığı gayet medih ve sena etti. Ben de bütün Ruhumla ürküm. Demek, tarafgirlik hissine siyasetçilik karışsa böyle acib hatâlara sebebiyet veriyor diye **أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ وَ السِّيَاسَةِ** dedim. O zamandanberi siyaseti terkettim. O halimin neticesi olarak, sizin gibi Kardeşlerim bilirsiniz ki; yirmibeş senedenberi bir gazeteyi ne okudum, ne dinledim ve ne de merak ettim. Ve on sene Harb-i Umumîye bakmadım, bilmedim ve merak etmedim. Ve yirmiiki sene bu işkenceli esaretimde, tarafgiriğe ve siyasete temas etmemek için ve Nurdaki İhlâsa zarar gelmemek için, Müdafaatımdan başka istirahatım için hiç müracaat etmediğimi bilirsiniz.

Hem bilirsiniz ki; hapisde size yazdığım gibi, benim îdamıma hükmeden adamlar, beni işkenceyle tâzib edenler Risale-i Nur ile İmanlarını kurtarsalar, şahid olunuz ki, ben onları Helâl ediyorum. Ve tarafgirlik damariyle İhlâsa zarar gelmemek için, bu iki-üç senede, dahilden ve hariçten gelen fırtınalı cereyanlara hiç temas etmedik ve Kardeşlerimi de bir derece îkaz ettim.

Bilirsiniz ki; kendim Sadaka ve yardımları kabul etmediğim gibi, öyle yardımlara da vesile olamadığımdan, kendi elbisemi ve lüzumlu eşyayı satıp, o para ile kendi Kitaplarımı yazan Kardeşlerimden satın alıyordum. Tâ, Risale-i Nur'un İhlâsına dünya menfaatleri girmesin, bir zarar vermesin ve başka Kardeşler de ibret alıp, hiçbir şey'e âlet edilmesin. Nurun hakikî Şâkirdlerine, Nur kâfidir; onlar da kanaat etsin, başka şereflere veya mânevî maddî menfaatlere gözünü dikmesin.

Hem; münakaşa, münazaa ve Mesail-i Dîniyede damarlara dokunacak tarafgirane mübahase etmemek lâzımdır ki, Nur aleyhinde garazkârlar çıkmasın. Hattâ, bir Hiss-i Kablelvuku' ile, Mustafa Oruç Kardeşi-mizin, Risale-i Nur'un mesleğine muhalif olarak birisiyle mübahasesi, aynı dakikada ona gayet hiddet ve şiddetle bir gücenmek Kalbe geldi. Hattâ o, Nurdan kazandığı çok ehemmiyetli makamından atmak arzusu oldu. Kalben müteessir oldum. Bu, benim için bir Abdurrahmandı.. neden böyle şiddetli hiddet ettim?!

Sonra bu Bayramda yanıma geldi. Cenâb-ı Hakka şükür ki, çok ehemmiyetli bir Ders dinledi ve o büyük hatâsını da anladı. Ve benim burada hiddetimin aynı dakikada hatâsını itiraf etti. **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** o Keffaret oldu, tam temiz olarak kurtuldu.

Dört-beş aydanberi bir zat, bana buraya bir gazete gönderiyormuş. Ben yeniden haber aldım ki, bana gönderiliyormuş. Buradaki dostlarım âdetimi bildikleri içindir ki, değil gazete, Nurdan başka hiçbir Kitabı, hiçbir mecmuayı kabul etmediğim gibi, yeni yazıdan hiçbir harf bilmediğim için korkmuşlar, bana haber vermemişler ve göstermemişler. Şimdi bir zat -bir mektub içinde bir sahifesi benimle konuşan- bir gazetecinin, fakat dost ve hemşehri bir zatın Mektubunu gösterdi. Dediler ki: Çokdanberi Senin namına bir gazete gönderiyordu, biz korktuk, Sana söylemedik. Ben de dedim:

O zata benim tarafımdan çok Selâm ediniz. O dostun eski bildiği Said değişmiş; dünya ile alâkası kesilmiş; hem hasta, hem hususî Mektubu Kardeşime de yazamadığımdan, o zat gücenmesin. Oradaki umum dostlara, hususan Hâfız Emin ve Hâfız Fahreddin gibi Kardeşlerimize Selâm ve Bayramlarını tekrar tebrik ediyoruz...

Hadsiz şükür olsun ki, Risale-i Nur'un Haremeyn-i Şerîfe'nin ce makbuliyetine bir alâmet şudur ki: Denizli Kahramanı Hâfız Mustafa,

İstanbul'dan aldığı "Zülfikar" ve "Asâ-yı Mûsa" ve "Siracinnur"u -ki Hindistan Ulemasına gönderilecekti- Onları alıp, yolda bâzı Hacılar okutup, beraber Medine-i Münevvere'de, Keşmir'li gayet meşhur bir Âlim ve Türkçeyi de güzel bilen bir zata teslim etmiş. O zât da çok takdir edip kat'î te'minat ile Hindistan Ulemasının merkezine göndereceğini ve Medine-i Münevvere'ye mahsus olan mecmualar da yettiğini ve sair yerlere de gönderilen mecmualar selâmetle yettiğini, Denizli'li Hâfız Mustafa'ya arkadaş olup ve yolda Nurları okuyarak giden, hem genç hem Nurcu iki Afyon'lu Hacı ve başka Hacılar, bu müjdeli haberi bana getirdiler. Ve hariçte, Risale-i Nur'un ehemmiyetli revacını ve makbuliyetini müjdelediler.

Said Nursî

* * *

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Aziz Sıddık Kardeşlerim,

Siz hiç merak etmeyiniz... Bu yirmi sene yüzer tecrübe ile, İnayet-i İlâhiyye bizi Himaye ettiği ve dehşetli zulümlerden kurtardığı gibi, bu yeni, mânasız ve bütün bütün kanunsuz, dehşetli, gaddarane zulümden bizi kurtaracağına kat'î kanaat etmeliyiz. Şayet bir parça sıkıntı, zahmet, zarar da görsek, binler derece o zahmetten ziyade ve İhsan-ı İlâhiyye'ye ve Sevaba mazhar olmakla beraber, pek çok bîcâre Ehl-i İmanın İmanlarına başka bir tarzda bir Kudsî Hizmet hükmüne geçtiğini Rahmet-i İlâhiyye'den pek kuvvetli ümid ediyoruz. Bu hâdisenin on vecihle kanunsuz olduğunu beyan ediyorum.

Birincisi: Üç mahkeme ve üç ehl-i vukufun ve Ankara'nın yedi makamının ve adliyelerin elinde iki sene Risale-i Nur tedkikle nazardan geçtiği halde, ittifakla, hiç biri muhalif kalmadan hem umum Risalelerin beraetine, hem Saidle beraber yetmişbeş arkadaşıyla birlikte beraet edildiği ve bir gün bile ceza verilmediği halde, yeniden evrak-ı muzır gibi onlara el uzatmak, ne derece kanunsuzdur; zerre kadar insafı olan bilir.

İkincisi: Dersiniz ki: Beraetten sonra üçbuçuk sene Emirdağ'da

münzevî, garib, kapısını hem dışarıdan kilid, hem içeriden sürgü ile kapayan ve yüzde bir adamı, zarurî bir iş olmazsa yanına kabul etmeyen; ve yirmi seneden beri devam eden te'lifini de bırakıp daha te'lif etmeyen bir adama, dünya siyaseti için kapısının kilidini kırarak yanına gelip, Arabî Evradından ve başındaki bir iki Levha-i İmaniyeden başka taharriciler birşey bulamadıkları halde, bu eziyetin ne derece hilâf-ı kanun olduğunu zerre kadar Akıllı bulunan anlar!

Üçüncüsü: Mahkemece yetmiş şahidin tasdiki ile, yedi sene İkinci Harb-i Umumîyi bilmeyen ve merak edip sormayan; -ki şimdi on senedir aynı o halde bulunan - ve yirmibeş seneden beri hiçbir gazeteyi okumayan ve dinlemeyen ve otuz senedenberi

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ وَالسِّيَاسَةِ deyip, siyasetten bütün kuvvetiyle

kaçan; ve yirmiiki sene işkenceli sıkıntılar çektiği halde, ehl-i siyasetin nazar-ı dikkatini kendine celbetmemek ve siyasete karışmamak için, bir defa istirahatı için hükümete müracaat etmiyen bir adama, dehşetli bir siyasî gibi (siyasî entrikacısı gibi) Onun Menziline ve İnzivâgâhını basıp hasta halinde emsalsiz bir sıkıntı Ruhuna vermek, hiçbir kanuna muvafık gelir mi? Zerre kadar Vicdanı bulunan bu hale acıyacak.

Dördüncüsü: Eskişehir Mahkemesinde altı ay tedkikten sonra ve sebebi de cemiyetçilik ve Tarikatçılık olduğu evham bahanesiyle, büyük bir reisin Ona şahsî garaz ile, Onun aleyhinde bazı adliyecileri teşvik ettiği halde; cemiyetçilik Tarikatçılık ve Risale-i Nur cihetinde beraet ettirip; yalnız Risale-i Nur'un bir küçücük parçası olan "Tesettür Risalesi"ni bahane ederek, kanunla değil de yalnız Kanaat-ı Vicdaniye ile, yüzยirmi Şakird içinde beş-on Şakirde altı ay ceza verdiler ki, tedkik zamanına kadar dört ay mevkuf, birbuçuk ayda hapis kaldıkları ve on sene sonra Denizli Mahkemesi, yine dokuz ay, cemiyetçilik ve Tarikatçılık gibi birkaç bahane ile, bütün yirmi senelik Mektubat ve Te'lifatlarını inceden inceye tedkik ile beraber; Ankara'nın Ağır Ceza Mahkemesine beş sandık Kitapları gönderdikleri ve iki sene o Kitaplar ve Mektuplar, Ankara ve Denizli Mahkemesindeki nazar-ı tedkikte kaldıkları halde; o mahkemeler, ittifakla, cemiyetçilik ve Tarikatçılık vesair

bahaneleri cihetinde beraet kararı verip; o Kitab ve Mektupları aynen sahiblerine iade ve Saidi, arkadaşlarıyla beraber beraet ettirdikleri halde; bir siyâsî cemiyet nazariyle ve entrikacı bir siyasi adam tarzında Onu ittiham etmek ve adliye me'murlarını Onun aleyhinde cemiyetçilik noktasında sevk etmek, ne kadar kanunsuz olduğunu İnsaniyeti sukut etmiyen bilir.

Beşincisi: Bir adam ki, hakikî meslek ve meşrep ittihaz ettiği yirmi-otuz senelik hayatında düstur kabul ettiği bir halin zıddıyla Onu itham etmek nev'inden, kanunsuz ve keyfî bu taarruz hadisesinin mahiyeti şudur ki: Ben, Risale-i Nur mesleğinin Esası olan Şefkat itibarıyla, bir mâsumaya zarar gelmemek için, bana zulmeden cânilere değil ilişmek, hatta beddua da edemiyorum. Hattâ en şiddetli ve garazla bana zulmeden bazı fâsık, belki dinsiz zâlimlere hiddet ettiğim halde; değil maddî, belki beddua ile de mukabeleden beni o Şefkat men'ediyor. Çünkü o zâlim gaddarın, ya peder ve validesi gibi ihtiyar bîcârelere, veya evlâdı gibi mâsumlara maddî ve manevî darbne gelmemek için, o dört beş mâsumun hatırına binaen o zâlim gaddara ilişmiyorum; bazan da Helâl ediyorum.

İşte bu Sırr-ı Şefkat içindir ki, idare ve âsâyişe kat'iyen ilişmediğim gibi, bütün arkadaşlarıma da o derece tavsiye etmişim ki, üç vilâyetin insaflı zâbitalarının bir kısmı îtiraf etmişler ki: "Bu Nur Şâkirdleri mânevî bir zâbitadır; idare ve âsâyişi muhafaza ediyorlar" dedikleri ve bu Hakikata binler şâhid ve yirmi sene hayatıyla tasdik ve binler Şâkirdlerin de zâbitaca hiç bir vukuat kaydetmemesi ile tasdik ve te'yid ettikleri halde; o bîcâre Adamın, ihtilâlcî ve insafsız bir komiteci gibi Menziline basmak ve insafsız adamlar Ona ihanet etmek ve Menziline bir şey bulun-mamakla beraber; yüz cinayeti bulunan bir adam gibi, hattâ Kur'ânı ve başındaki Levhalarını evrak-ı muzırğa gibi toplamak, acaba dünyada hangi kanun müsaade eder?

Altıncısı: Bundan otuz sene evvel, Cenab-ı Hakk'ın İnayetiyle, dünyanın muvakkat şân ü şerefine ve enaniyetli hodfuruşluk ve şöhrat-perestliğin ne kadar zararlı ve ne kadar faidesiz ve mânasız olduğunu -hadsiz şükr olsun ki- Kur'ân'ın Feyziyle anlamış bir adam; o zamandan beri bütün kuvvetiyle nefsi emmaresiyle mücadele edip, mahviyetle benliğini bırakmak ve tasannu ve riyakârlık yapmamak için elden geldiği kadar çalıştığına, Ona hizmet veya

arkadaşlık edenler kat'î bildikleri ve şهادet ettikleri halde ve yirmi seneden beri herkes kendi hakkında hoşlandığı ziyade hüsn-ü zan ve teveccüh-ü nas ve şahsını medih ve senadan ve kendini mânevî makam sahibi olduğunu bilmekten herkese muhalif olarak bütün kuvvetiyle kaçması ve hem Has Kardeşlerinin Onun hakkındaki hüsn-ü zanlarını reddedip, o hâlis Kardeşlerinin hatırlarını kırması ve yazdığı cevabî Mektublarında onların, Onun hakkında medihlerini ve ziyade hüsn-ü zanlarını kırması ve kendini Faziletten mahrum gösterip, bütün Fazileti Kur'ân'ın Tefsiri olan Risale-i Nur'a ve dolayısıyla Nur Şâkirdlerinin Şahs-ı Mânevîsine verip kendini âdi bir Hizmetkâr bilmesi kat'î isbat ediyor ki; şahsını beğendirmeye çalışmadığı ve istemediği ve reddettiği halde; Onun rızası olmadan bazı dostları, uzak bir yerden Onun hakkında ziyade hüsn-ü zan edip, medhederek bir makam vermesi ve Kütahya havalisinde tanımadığı bir vaizin bazı sözleriyle, acaba hangi kanunla medar-ı mes'uliyet olur ki, o bîcâre ve hasta ve çok ihtiyar ve garib ve münzevînin odasına, büyük bir cinayet işlemiş gibi kilidini kırıp taharri me'murlarını sokmak; hem Evradından ve Levhalarından başka bir bahane de bulmamak; acaba dünyada hiç bir kanun ve hiç bir siyaset bu taarruza müsaade eder mi?

Yedincisi: Bu sırada dahilde o kadar dahilî ve haricî heyecanlı parti cereyanları varken ve bundan tam istifade etmek, yâni mahdud birkaç arkadaşına bedel binler diplomatları kendisine taraftar kazanmak için zemin hazır iken; sırf siyasete karışmamak ve İhlâsa zarar vermemek ve hükümetin nazarını kendine celbetmemek ve dünya ile meşgul olmamak için, arkadaşlarına yazıp, "Sakın cereyanlara kapılmayınız.. siyasete girmeyiniz.. âsâyîşe dokunmayınız" dediği ve iki cereyan bu çekinmesinden Ona zarar verdikleri; eskisi evhamından; yenisi de "Bize yardım etmiyor" diye Ona çok sıkıntı verdikleri halde ve ehl-i dünyanın dünyalarına hiç karışmayıp, kendi Âhiretiyle meşgul olan bir biçarenin Âhiret meşguliyetine bu kadar ilişmeğe hangi kanun müsaade ediyor? Ve vatana ve millete ve Ahlâka çok zararlı olan dinsizlerin kitaplarının intişarına ve komünistlerin neşriyatlarına serbestiyet kanunu ile ilişilmediği halde; üç mahkeme, medar-ı mes'uliyet olacak içinde hiçbir maddeyi bulmayan ve millet ve vatanın hayat-ı içtimaiyesini ve Ahlâkını ve âsâyîşini te'mine yirmi seneden beri çalışan ve bu milletin hakikî Nokta-i İstinadı olan Âlem-i İslâm'ın Uhuvvetini ve

bu millete dostluğunu iade ve takviyesine te'sirli bir surette çabalayan ve Diyanet riyasetinin Ulemâsı, tenkid niyetiyle, dahiliye vekilinin emriyle üç ay tedkikten sonra, tenkid etmiyerek tam kıymetini takdir edip "Kıymetdar Eser" diye, diyanet kütüphanesine konulan Zülfikar ve Asâ-yı Mûsa gibi Nur Eczalarını, evrak-ı muzırıra gibi toplayıp mahkeme eline vermeğe acaba hiç bir kanun, hiç bir vicdan, hiç bir insaf buna müsaade eder mi?...

Sekizincisi: Yirmi sene sıkıntılı ve sebebsiz bir nefiyden sonra serbestiyet verildiği vakit, binler akraba ve ahababı bulunan doğduğu memleketine gitmeyerek; gurbeti, kimsesizliği tercih edip -tâ ki, dünya ve hayat-ı içtimaiyeye ve siyasete temas etmesin- ve çok Sevablı olan Câmideki Cemaatın Hayrını bırakıp odasında yalnız oturmasını tercih eden, yani halkın hürmetinden çekinmek gibi bir hâlet-i ruhiyeyi taşıyan ve yirmi sene hayatının şehadetiyle ve yüzbinler kıymetdar Türk zâtların tasdikıyla, bir dindar müttaki Türkü, lâkayd çok Kürdlere tercih eden; hattâ mahkemede, Hâfız Ali gibi kuvvetli İmanı bulunan Türk Kardeşlerini, yüz Kürde değiştirmedigini isbat eden ve hürmet ve ihtiram görme-mek için zaruret olmadan halklarla görüşmeyen ve Camie gitmiyen ve kırk seneden beri bütün kuvvetiyle ve Âsârıyla İslâmiyetin Uhuvvetine ve Müslümanların birbirine Muhabbetine çalışan ve şedit düşmanına karşı menfî hareket etmeyen ve hatta onunla meşgul olmayarak bedduayı dahi etmeyen bir adam hakkında, resmî lisanla, ihanet için bir propaganda yapmak, dostlarını ürkütmek için, "O Kürttür, siz Türksünüz; o Şâfiîdir, siz Hanefisiniz" deyip, halkları ürkütüp ondan çekindirmeğe hangi maslahat, hangi kanun müsaade eder?

Dokuzuncusu: Çok mühimdir, kuvvetlidir; fakat siyasete teması için sükût ediyorum.

Onuncusu: Bu da, hiçbir kanun müsaade etmediği ve hiç bir maslahat bulunmadığı halde, sırf mânasız evhamdan ve bir habbeyi kubbeler yapmakdan ibaret, hiçbir kanuna girmeyen bir taarruzdur. Buna da mesleğimizce bakamadığımız siyasete temas etmemek için sükût ederek, böylece on vecihle kanunsuz muamelelere karşı yalnız

حَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ deriz.

Said Nursî

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Aziz Sıddık Kardeşlerim,

Evvelâ: Nurun ehemmiyetli mecmualarını Mekke-i Mükerrerme'ye götürüp, gayet büyük bir Hind'li Âlim Ahmed Ali Şimşirî'ye teslim edip, hem Hintceye tercüme etmeğe ve hem de Hind'e göndermeye te'minat alan Nurun ehemmiyetli Kahramanlarından Kardeşimiz Hâfız Mustafaya binler **بَارَكَ اللَّهُ** ve **مَا شَاءَ اللَّهُ** ve **أَسْعَدَكَ اللَّهُ** deriz. Medresetüz-Zehra, Mekke-i Mükerrerme'deki o büyük Zatla muhabere etsin.

Sâniyen: Bu defaki hâdisede, bir habbeyi, evham yüzünden çok kub-beler yaptıklarını öğrendik. Bir emaresi de şudur: Dahiliye vekilinin emriyle, gece içinde Afyon Vâlisi, emniyet müdürüyle buraya gelip, gecede Menzilimi basmak istemişler; Müddeiumumî muvafakat etmediğinden sabaha kadar bekleyip, en ziyade aleyhimizde bulunan iki adamı tayin edip, kilidimi kırıp füc'eten baskın vermeleri; hem aynı gün **(Hâşiye)** faytonla çıktığım vakit, burada emsali vuku bulmayan bir şekilde beş tayyare pek aşağıda uçup, benim faytonumu bildikleri için etrafımda iki üç defa dönmeleri; ikinci gün başka bir tarafa, çok görünmeyen gizli bir dere tarafına faytonla giderken, aşağıda uçan beş tayyarenin birşey arıyor gibi döndüklerini gördük, anladık ki, bizi arıyorlar.

Yine, aynen evvelki gün gibi o beş tayyare, etrafımızda kasaba üstünde gezip, odamıza girdiğimiz zaman onların da gitmeleri kuvvetli bir emaredir ki, bir habbe yüz kubbe yapılmış. Burada, böyle mânasız evham yüzünden bana eziyet verilmesi ve Medreset-üz-Zehra'nın Kahramanlarına, buraya nisbeten, bu üç senede, on dereceden yalnız bir derece eziyet verilmek cihetiyle, Isparta hükûmetine ve adliyesine teşekkürümü ve minnetdarlığımı ve onların verdiği eziyetleri de Helâl ettiğimi bildirirsiniz.

Said Nursî

* * *

(Hâşiye): Evet buradaki Nur Şâkirdleri namına tasdik ediyoruz. Hâdisa aynen vuku buldu.

Evet

Evet

Evet

Evet

Evet

Evet

Terzi Mustafa

İsmail

Mustafa Hizmetkârı Nuri

Hayri

Halil

Hey'et-i Vekileye ve Milletvekilleri Riyasetine Cüz'î, Fakat Ehemmiyetli Bir Mâruzatımdır.

Otuz seneden beri hayat-ı siyâsiyeden çekildiğim halde, bu sırada bir def'aya mahsus olarak, vatanî ve millî ve âsâyişî bir mes'eleyi beyan ediyorum. Şöyle ki:

Çok emârelerle kat'î kanaatımız geldi ki; anarşilik hesabına bana ve bu Emirdağ kasabasına ve dolayısıyla bu vatana bir su'-i kasd var ki, bir habbeyi kubbeler ve bir sinek kanadı kadar ehemmiyeti olmıyan bir hâdiseyi dağ gibi gösterip, sükûnete muhtaç olan bu vatanda beni bahane edip, anarşilik hesabına ve bir ecnebi plâniyle bize, yâni bîçâre vatandaşlarımızı îdam-ı ebedîden ve şübehât-ı uhreviyeden kurtarmağa çalışan Nur Şâkirdlerine, bütün bütün kanunsuz ve keyfî hücum edildi. Pek zâhir bir garaz ile, evham yüzünden, baruta ateş atmak gibi, bu vatana ve âsâyişe beni bahane edip su'-i kasd edildi. Şöyle ki:

Üç mahkeme, yirmi senelik Mektublarımı ve Kitablarımı ve hallerimi inceden inceye tedkikden sonra, bize ve Kitablarıma beraet verdiği halde ve üç seneden beri te'lifatı terkettiğim ve haftada ancak bir Mektub yazabildiğim ve mecbur olmadan herbiri bir gün nöbetle zarurî Hizmetimi yapan üç-dört terzi çırağından başka kimseyi kabul etmediğim halde, ve serbestiyet verildiği ve memleketime gitmediğim halde, hiç ömrümde görmediğim bir tarzda ve resmî bir surette beni hiddete getirip bir hâdisе çıkarmak için, tahkir ve ihanet kasdiyle, kanunsuz ve garazla, beni taharri ile kapımın kilidini kırıp, Kur'anımı ve Arabî Levhalarımı evrak-ı muzırğa gibi alıp götürmekle beraber, adliyenin mühim bir me'muru, resmen buradaki me'murlara âmirane demiş ki: "Said'i iki jandarma ile teşhir suretinde çıkarıp, zorla başına şapka giydirip, öylece ifadeye getirmeli idiniz. Hem Ona yanaşanları tutunuz." diye, ehemmiyetli bir mecliste ve Ayn-ı Hakikat olan ifademi okudukları vakit söylemiş. Bunda şek ve şüphe kalmadı ki; beni tahkir ve ihanet edip, hiddete getirip, âsâyişi bozmak garazı tâkib ediliyor.

Cenâb-ı Hakk'a hadsiz şükür olsun ki, binler Haysiyet ve Şerefimi bu vatandaki bîçârelerin istirahatına ve onlardan belâların define fedâ etmek için bana bir Halet-i Ruhiyeyi İhsan eylemiş ki; ben de, onların yaptığı ve niyetinde bulundukları tahkirat ve ihanetlere

karşı tahammüle karar vermişim. Bu milletin âsâyîşine, hususan mâsum çocukların ve muhterem ihtiyarların ve bîçâre hastaların ve fakirlerin dünyevî istirahatlarına ve Uhrevî Saadetlerine binler Hayatımı ve binler Şerefimi fedâ etmeye hazırım...

İşte, sinek kanadını dağ gibi yaptıklarının bir emaresi şu ki; benim gibi gurbette, hasta, ihtiyar, zaif, tek başına bulunan bir Adam için, on gün zarfında beş def'a Afyon Valisi ve Emniyet Müdürü ve iki def'a Afyon Müddeiumumîsi benim için buraya gelmesi ve iki günde, her bir günde beş tayyare benim gezdiğim yerlerde beni nezaret altına alması; ve beş polis hafiyesinin burada bana tarassut edenlere ilâve edilip, ahvalimi tecessüs etmek için gönderilmesi; ve postahanelere, bana aid Mektupların müsaderesi için resmen emir verilmesi gösteriyor ki, Şeyh Said ve Menemen hâdisesinin on misli bir hâdiseyi evhamla düşünmüşler! Hab-beyi kubbe söylemişler ki, böyle bir vaziyet alıyorlar! Benim eski hayatımı zannedip, ihanetle hiddete gelecek tahmin etmişler. Bil'akis aldandılar. Biz, bütün kuvvetimizle anarşiliğe bir Sedd-i Zülkarneyn gibi, bir Sedd-i Kur'ânî te'sisine çalışıyoruz. Bize ilişenler, anarşilik ve belki komünistliğe zemin ihzar ediyorlar.

Evet, eğer eski hayatım gibi, İzzet-i İlmiyeyi muhafaza etmek için hiçbir hakareti kabul etmemek olsaydı ve Vazife-i Hakikiyesi, sırf Âhîret ve ölümün îdam-ı ebedîsinden Müslümanları kurtarmak Vazifesi olmasaydı ve bana ilişenler gibi sırf dünyaya ve menfî siyasete çalışmak olsaydı, on Menemen, on Şeyh Said hâdisesi gibi bir hâdiseye, o anarşilik hesabına çalışanlar sebebiyet vereceklerdi.

Hem, üç mahkeme ve yirmi senede kaç vilâyetin zâbıtalrı, kıyafetime kanunca ilişmedikleri ve mazuriyetim ve İnzivama binaen, tebdil-i kıyafetime hiçbir ihtar olmadığı halde, böyle keyfi, kanunsuz, cebren ahâli içinde başıma şapkayı giydirmeye çalışmak, kırk senedenberi bu vatanda, hususan İman-ı Tahkikî Dersinde Kardeşâne alâkadar olan yüzbinler adam, pek büyük bir heyecan içinde zemini hiddete getirip, emsalsiz ağlamağa vesile olacaktı.

Zaten ecnebi parmağıyle, gûya hakkımda teveccüh-ü âmmeyi kırmak fikriyle damarlarıma dokunacak kanunsuz muamelelerin mezkûr maksad için yapıldığına, çok emârelerle kat'î kanaatımız geldi. Fakat Cenâb-ı Hakk'a hadsiz Şükür olsun ki; benim gibi kabir kapısında,

alâkasız, dünyadan usanmış, hürmetten, teveccüh-ü âmmeden kaçmış ve şân ü şeref ve hodfuruşluk gibi riyakârlıklara hiçbir meyli kalmamış bir vaziyette iken, bunların bana karşı kanunsuz ihanetlerinin hiçbir ehemmiyeti kalmadı; Cenâb-ı Hakk'a havale ediyorum. Bana lüzumsuz evham yüzünden eziyet edenlerin yakında ölümle îdam-ı ebediyeye giriftar olacaklarını düşünüp, Hakikaten acıyorum. Yâ Rabbî, onların îmanını Risale-i Nur'la kurtar! İdam-ı ebedîden, Sırr-ı Kur'anla terhis tezkeresine çevir! Ben de onlara hakkımı Helâl ediyorum!..

Said Nursî

* * *

Bediüzzaman Said Nursî'nin Ders ve İrşadiyle Hakikata ulaşan ve Nur Hizmetinde çok kıymetli ve yüksek Hizmetleri sebkat eden Kahraman ve halis bir Talebenin, Üstadın mâhiyetini tarif eden Ayn-ı Hakikat bir ifadesidir.

Bu günde, Mele-i Âlânın Arzda Medar-ı Süruru.
Bu günde, sekene-i arzın Mele-i Âlâda Medar-ı İftiharı.
Bu günde, Habibullahın Medar-ı Nazarı.
Bu günde, Müslümanlığın Sertacı.

Bu günde, Hak Tariklerin Şahı.
Bu günde, Hakikatların İmamı.
Hem bu günde, Mahbub-u Hüda.
Hem bu günde, Allâme-i Asır.

Hem bu günde, zulmetin Nuru.
Hem bütün günlerde Serdar-ı Hidayet.
Hem Molla Said-in Nursî..
Hem Bediüzzaman-el-Fahrüddevrânî...

HÜSREV

* * *

MERHUM HASAN FEYZİNİN RİSALE-İ NUR HAKKINDAKİ MANZUMESİ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ

Âyetinin Veraset-i Ahmediye (A.S.M.) cihetinde, mâna-yı işârî noktasında, bu asırda O رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ bir Âyinesi ve Hakikat-ı Kur'aniyenin bir hakikî Tefsiri olan Risale-i Nur, o küllî Rahmetin bir cilvesi, bir nümunesi olmasından; Hakikat-ı Muhammediyenin (A.S.M.) bir kısım evsafı, mâna-yı mecâzî ile cüz'î bir Varisine verilebilir diye, bu parlak Kasideye ilişmedim. Yalnız Hakikat-ı Ahmediye (A.S.M.) ile Âyinesinin farkına işaretten bâzı Kelimeler ilâve edildi.

Said Nursî

Huzur bulur bu gün Seninle Âlem;
Ey bu asırda Rahmet-i Âlem Risale-i Nur!
Sürur bulur bugün Seninle âdem,
Ey bir Rahmet-i Âlem Risal-i Nur!

Bu hasta gönüller çoktan perişan;
Varsa Sende eğer Lokman'dan nişan;
Bir şifa sun, gel ey Mahbub-u Zîşan,
Ey Cilve-i Rahmet-i Âlem Risale-i Nur!

Gelmez mi sonu bu uzun hicenin,
Geçmez mi gamı bu yaşlı gecenin,
Zâri arttı, sabrı bitti nicenin,
Ey Cilve-i Rahmet-i Âlem Risale-i Nur!

Fahr-i Âlem, Arştan bu yere indi;
Şâh-ı Velâyet gelip Düldüle bindi;
Zülfikara bugün, artık Nur dendi,
Ey bu zamanda Rahmet-i Âlem Risale-i Nur!

.....

Dertlere Dermansın, Mahbub-u Cansın;
 Hem Câmi-ül-Esma vel-Kur'ansın;
 Hem de Nur-u Hakdan bize İhsansın,
 Ey bir Rahmet-i Âlem Risale-i Nur!

Bu Âlemde madde değil, bir Özsün;
 Her zerreden bakan bütün bir Gözsün;
 Kâinatı hayran eden bütün bir Yüzsün,
 Ey Misâl-i Rahmet-i Âlem Risale-i Nur!

.....
 Çünkü Sensin bu asırda رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ in Cilvesi,
 Çünkü Sensin şimdi Şefi-ül-Müzni binin Vârisi,
 أَغْنَيْنَا يَا غِيَاثَ الْمُسْتَغِيثِينَ, bir Duası
 Ey Şule-i Rahmet-i Âlem Risale-i Nur!

Şifa bulsun şimdi biraz yaramız,
 Revaç bulsun geçmez olan paramız;
 Saç Nurunu, aka dönsün karamız,
 Ey Ziyâ-ı Rahmet-i Âlem Risale-i Nur!

.....
 Meylimiz yok yalancı bir dünyaya,
 Son verdik biz bid'alara, riyaya;
 Kapılmayız öyle kuru hülyaya,
 Ey bir Hakikat-ı Rahmet-i Âlem Risale-i Nur!

Yok bizde cemiyet kurma hülyası,
 Yok başka bir yola gitme sevdası;
 Olduk, ancak Nurun dertli şeydâsı,
 Ey dertlilere Rahmet-i Âlem Risale-i Nur!

.....
 Geçmişiz hep medihlerden senadan,
 Yüz çevirdik servetlerden gınadan;
 Nur isteriz, geçmeden bu fenadan,
 Ey bu asırda Rahmet-i Âlem Risale-i Nur!

.....

Âşıkların, Arşa çıkan feryâdı
 Ağlatıyor o pâk Ruhlu Ecdâdı;
 Allah için eyle bize imdadı,
 Ey muhtaçlara Rahmet-i Âlem Risale-i Nur!

Gökler saldı belâ, yer verdi belâ,
 Sarsdı âfâkı bir acı vâveylâ,
 Rahmet et Âleme ey Nur-u Mevlâ!
 Ey Cilve-i Rahmet-i Âlem Risale-i Nur!

Bir yanda sel var, bir yanda kan akar,
 Bu belâ âteşi Âlemi yakar;
 Ağlayan bu beşer hep Sana bakar,
 Ey Nümune-i Rahmet-i Âlem Risale-i Nur!

Çevrildi âteşle bu koca dünya,
 Bir Cehennem gibi kaynadı derya!
 Yetiş imdada ey Şâh-ı Evliya,
 Ey bu zamanda Rahmet-i Âlem Risale-i Nur!

.....

Zendekaya, küfre karşı saldırdın,
 Gönüllerden kederleri kaldırdın,
 Bizi Nurun deryasına daldırdın,
 Ey bîcârelere Rahmet-i Âlem Risale-i Nur!

Kaldıramaz Sana asla kimse el,
 Bağlıyoruz bizler Sana candan bel;
 Dünyalara Sensin Ümid ve Emel,
 Ey Ziya-yı Rahmet-i Âlem Risale-i Nur!

Sen ordu kurmazsın erle, uşakla,
 Savaşmazsın öyle, topla, bıçakla;
 Nurunla şu asrı tutup kucakla,
 Ey şimdi Rahmet-i Âlem Risalet-i Nur!

Bitsin de, bu korkunç tufan-ı şedid,
 Açılsın yep yeni bir Devr-i Mes'ud;
 Onsekiz bin Âlem eylesin hep İyd,
 Ey Ehl-i Kur'ana Rahmet-i Âlem Risale-i Nur!

Geliyor şu karşıdan gerçi bir zulmet,
Fakat Sensin bugün Atâ-yı Rahmet,
Boğacaksın Onu Nurunla elbet,
Ey bir Rahmet-i Âlem Risalet-i Nur!

Kızıl ejder yuvamıza girmesin,
Zehirli eli yakamıza ermesin;
Karşı durup Nurun fırsat vermesin,
Ey Seyf-i Rahmet-i Âlem Risale-i Nur!

Kara duman üstümüzden dağılsın,
Kızıl alev sönüp Âlem ayılsın,
Bu zaferin Haşre kadar anılsın,
Ey Zülfikar-ı Rahmet-i Âlem Risale-i Nur!

O soydandır nice canlar yakanlar;
O soydandır evler barklar yıkanlar,
O soydandır Sana kinle bakanlar.
Ey Hücet-i Rahmet-i Âlem Risale-i Nur!

Mâsumların kanlarını içerler!
Ebu cehl'i nemrudları geçerler,
Ölümlerden ölümleri seçerler,
Ey şimdi bir Rahmet-i Âlem Risale-i Nur!

Bir mikrop ki, ciğerleri dişliyor,
Kanımızla kendisini besliyor;
Temiz yurdu telvis edip pisliyor,
Ey bir Eczahane-i Rahmet-i Âlem Risale-i Nur!

Gazilerin, Fâtihlerin konağı,
Seyyidlerin, Serverlerin otağı
Bu vatandır, Şehidlerin yatağı..
Ey Cilve-i Rahmet-i Âlem Risale-i Nur!

O Şehidlerin ala, dönmüş kefeni;
Miskler kokar, güle benzer bedeni.
Öper Melekler de nurlu na'sını,
Ey Cilve-i Rahmet-i Âlem Risale-i Nur!

Kur'an diyor; ölmemiştir, diridir..
Her birisi, Hakkın Arslan Eridir!
Türbeleri yürekleri titretir,
Ey Âyine-i Rahmet-i Âlem Risale-i Nur!

Armağansın çünkü asıl millete,
Düşmeyelim bir gün bile zillete..
Götür bizi şanlı büyük devlete,
Ey Misâl-i Rahmet-i Âlem Risale-i Nur!.

Eyleyeler Nurun ile hep savlet,
Zaferlerle Şanlar bulur bu millet,
Şarka, garba ziya salsın bu devlet,
Ey bizlere Rahmet-i Âlem Risale-i Nur!

Nurdan kanadın, hem sağlam kolun var,
Nurdan Senin Hakka giden yolun var.
Kabûl et bir kemter Feyzi Kulun var..
Ey bu asırda Rahmet-i Âlem Risale-i Nur!

السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ

Üstadım, Efendim Hazretleri;

وَ مَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ Âyetinin Nurlarından Nurun sayesinde alabildiğim bir zerreyi bu şekilde yazdım. Ve Huzur-u İrfanınıza sundum. Kabûlünü rica eder, Selâmlarımızı sunar ve mübarek Ellerinizi öperiz Efendimiz.

Bîçâre Talebeniz
HASAN FEYZİ
(Rahmetullahi aleyhi Ebeden dâima)

Merhum Hasan Feyzî, Nurlardan aldığı Hakikat Dersini, Nurlara işaret ederek güzel tanzim etmiş. Lâhikaya girsin.

Said Nursî

Güzel oku! Her zerrede coşkun birer mânâ var,
Derd ehline bu mânâda Canlar sunan edâ var.
Vermek için parlaklığı, gamlı gönül evine,
Bir bak hele, her cilâdan üstün olan cilâ var.

Derin, güzel düşünce ile incelersen bunu sen,
Zaiflemiş Ruhlar için dağlar gibi gıdâ var.
Hem dilersen, tükenmeyen sermaye-i serveti,
Aç gözünü Nurlara bak, işte sana tûfan gibi gına var.

Beni tanı, yürü Kulum, yürü diye bizlere,
Her nefeste Şefkat ile Rabbimizden Nidâ var.
Duymuş isen bu Nidâyı her zerrenin dilinden,
Müjde olsun, artık sana Cennet denen Safâ var!

Uzaklara bakma! "Nurlara bak, yürü!" Âlem Onun âyinesi;
Görmez misin, her yüzünde aynı renkte ziya var.
Bir Güneştir her zerrede cilve yapıp parlayan;
Bilmez misin, sende dahi o Edâdan Edâ var.

Eller açıp yürü bugün kana kana Risale-i Nurdan ışıık al!
Aşka uyan, Nura kanan her zerrede rehâ var,
Hüner değil; dostu, düşman; yârı, ağyâr eylemek;
Yâdı biliş yapasın ki, ancak dostta vefa var.

Hünerdir ki; yaprak, atlas; toprak, elmas olmalı!
Çünkü bir bak, ne yaprakta ne toprakta Beka var.
Kısa görüp denizleri damlalara çevirme;
Hakikatta, her damlada gizli birer derya var.

Damla iken aslın senin, dağı taşı aşarsın,
Hem gökleri keşfedersin, sende ey Nur, böyle dehâ var.
Bir noktayı bir cihan yap, o cihana hâkim ol,
Zira senin bir noktanda, güneş kadar zekâ var!

Her zerrenin Kâbesidir Kalbi, yine kendine,
 Dikkat eyle, herbirinde yine ancak Huda var.
 Sakın Feyzî!. Sen gözünü Hak yüzünden ayırma,
 Hakkı gören gerçeklere, Hakkı kadar atâ var.

(Denizli Kahramanı Merhum)
 HASAN FEYZÎ

* * *

(Mekteb-i Fünunda Ve Ulum-u İslâmiyede Gayet Müdakkik Ve Kıdemli
 Muallimlerden Hasan Feyzi'nin Bir Şiiri)

HAZRETİNİZE BURADAN AYRILIK SÖYLEMİŞTİM

Çekilip Nur-u Hidayet yine zindan olacak!
 Yine firkat, yine hasret, yine hüsrân olacak.
 Yine sen, yaş yerine kan akıtıp ağla gözüm..
 Çünkü hicran dolu Kalbim yine hicran olacak.

Yine göç var diye mecnûna haber verme sakın!
 Yine matem, yine zâri, yine efgan olacak.
 Açılan ol Gül-ü Tevhid, sararıp solsa gerek;
 Kapanıp Kâbe-i İrfan, yine vîran olacak.

Haber aldım ki yarın yad olacakmış bize Yâr,
 Ne büyük Yâre ki, kimler buna derman olacak?
 Bu büyük derd-i elemden kime şekva edeyim?
 İşiten nâlemi, hep ben gibi nâlân olacak.

O şifa-bahş olan Envarını Sen çeksen eğer,
 Bana kim Nur verecek, kim bana Lokman olacak?
 O temiz pak nefsin, Âb-ı Hayatı bu çölün;
 Onu, dūr etme ki her ferd ona reyyan olacak.

Hele ol Nur-u Şerifin kime değmişse eğer,
 Küçücük zerre de olsa, mehî taban olacak.
 O lütfkâr, o keremkâr Eli öptükçe, benim
 Bu küçük Kalb-i Hazinim yine handan olacak.

Bab-ı Feyzinden ırak olmayı asla çekemem,
Dahi Nezrim bu ki canım Sana Kurban olacak.
Nazarın erse garib başıma ey Nur-u Hûda,
Bu gün artık bu hakir bendede umman olacak.

Bu anasır, yüzüne her ne kadar çekse hicab;
Yine haksın, buna şahid yine Kur'an olacak.
Kab-ı Kavseynden alıp Dersimi bildim ki ayân,
O güzel Nur-u Bedi', mânevî Sultan olacak.

Sakınıp, Feyzi-i Bîçareye bahs açma bu gün;
Yeni baştan yine şeyda, yine giryan olacak.

.....

Bîçare Talebeniz
HASAN FEYZİ

Yedinci Kısım

Afyon Hayatı

Bedüzzaman'ın Tevkifi

1947 senesinin son aylarında, Afyon'dan üç sivil polis memuru, güya memleket çapında gizli bir Dinî cemiyetin faaliyetine âşına olmak için Emirdağı'na gelmişlerdi. Başta Said Nursî olarak Nur Talebelerini tesbit etmeğe çalışıyorlardı. Sudan bahaneler icad etmeğe tevessül ettiler. Bir nümunesi şudur:

Bir sivil memur, bir kâğıda yazıyor: "Said'in hizmetçisi buradan Said'e rakı aldı." ve rakıcı dükkânında sarhoş ve akli yerinde olmıyan bir adama bu kâğıdın altına imza atmasını teklif ediyor. O adam diyor:

- Tövbeler olsun, bu yalanı kim imza eder? Sonra o kâğıdı imzalatmağa çalışan, fakat muvaffak olamıyan memur; aynı gece acip bir hadisede, işlediği hatasının tokadını yiyor. Şöyle ki:

Beraber rakı içtiği adamlarla dere kenarında gezerken aralarında bir kavga cereyan eder. O bedbaht adama orada bir güzel dayak atıyorlar ve tabancasını da alıyorlar.

* * *

Üstad, faytonla kıra çıktığı zaman dört beş gün müddetince beş tayyare Üstadı takip ediyor. Üstad, evine girdiği zaman onlar da Emirdağı'ndan çekiliyorlar. Üstadın sırf İmanî, Uhrevî Hizmet-i Kur'anîyesine yanlış manalar verdirek aleyhde propaganda yapıyor ve yukarı makamlara yanlış aksettiriliyor.

Risale-i Nurun teksir makinesiyle İntişarı ve Anadolu'da Nurların gittikçe inkişafı karşısında bu İmanî Hizmeti durdurmak maksadiyle harekete geçen gizli dinsiz komiteler, hükûmete evham verdirerek, aleyhte tahrikât yapıyorlar. Emirdağ, Isparta, Kastamonu, Konya, İnebolu, Safranbolu, Aydın gibi daha birçok vilâyet, kasaba ve köylerdeki Nurcuların evlerinin aranmasına emir veriliyor. Nihayet 1947 senesinin son ayında Üstad Said Nursî ve onbeş kadar Nur Talebesi Emirdağ'dan alınarak Afyona getirilir ve sorgularını müteakip tevkif ediliyorlar. Ve diğer vilâyetlerdeki Nur Talebeleri de tevkif edilerek Afyona celbediliyor. Böylece Üçüncü Medrese-i Yûsufiyye hayatı başlıyor.

Bediüzzaman'ın Afyon Mahkemesi

Bediüzzaman, her girdiği hapisteki mahbusları İrşad eder, hapisteki bazı câniler, koyun gibi bir hâl alır. Hapiste dahi tecrid-i mutlak içinde bırakıldığı halde, hapishane bir Nur Mektebi vaziyetine girer. Bunun için, girdiği hapishanelere "Medrese-i Yûsufiyye" der. Hattâ Denizli Hapishanesinde bir kısım gençler Medrese-i Yûsufiyye'den ayrılmak istemiyerek, "Bediüzzaman daha burada kalırsa, biz kendimizi suçlu gösterip ceza alacağız, ondan ayrılmıyacağız, Risale-i Nurdan Ders alacağız..." demişlerdir.

Denizli Hapsinde "Meyve Risalesi" isimli Eser te'lif edildikten sonra, hapishanede tesirli bir ıslahat müşahede ediliyor... Bu vaziyet, düşmanları dahi takdire sevk ediyor.

Risale-i Nurun mahiyetini dikkat ve Tefekkürle okuyarak anlayıp Tahkikî bir İmana sahib olan halis Nur Talebeleri; ölümden, hapisten; zindandan ve hiçbir beşerî eza ve cefadan korkmazlar. Mukaddes Kur'an ve İman Hizmetiyle, vatan ve millet ve Âlem-i İslâm ve beşeriyetin Ebedî kurtuluşuna çalışırken, dinsizlerin düçar ettiği bir zulüm ve musibetle karşılaşarlarsa, asla fütur ve ümitsizliğe düşmezler; hapsilere iftihar ve memnuniyetle girerler. Onların tek bir istinad noktaları vardır. O da, sırf Rıza-yı İlâhî için, İhlâsla, Kur'an ve İmana Hizmetleridir. Mâsum ve mazlumların muhafızı Cenab-ı Hakdır. Hiçbir mâniaya ehemmiyet vermiyerek, Risale-i Nuru okumağa ve neşretmeğe Kahraman Üstadları misillü Feragatla çalışırlar. Bunun içindir ki, yirmibeş senelik müdhîş bir istibdad-ı mutlak içinde Nurlara çalışan Nur Talebeleri, İman ve İslâmiyet

Hizmetinde sarsılmamışlardır. "Zâhirde zararlı gibi görünen şeyler, Hakikatta Nimettir. Zahmette Rahmet vardır. İman Hizmeti uğrunda başımıza ne gelse hayırdır. Biz başımıza geleceği düşünmekle mükellef değiliz; Hizmet-i Kur'aniye ile mükellefiz. Biz, Rabb-i Rahîmimizin dâima İnayet-i altındayız; ölsek Şehidiz, kalırsak Kur'anın Hizmetkârıyız. İslâmiyet düşmanları bizi müebbed dünya hapsine de mahkûm etseler, bizler yine Risale-i Nurun Hizmetindeyiz." diye İman etmişler ve fakat sâdece İmanla kalmamışlar, bilfiil de Amel etmişlerdir; meydandadır.

Bu dindar ve vefakâr millet, Bediüzzamanın Doğruluk ve Büyüklüğünü ve Kahramanlığını bilerek Ona o derece itimad etmiştir ki; Onun aleyhinde ne propaganda yapılırsa yapılsın inanmıyorlar. Bediüzzamana yapılan zulüm ve işkenceleri işittikçe, Ona karşı Kalblerinde daha ziyade bir sevgi ve bağlılık husule gelmektedir. Ve diyorlar ki: "Bediüzzaman gibi bir Din Kahramanını ve öyle büyük ve mübarek bir Zâtı hapslere koymak, Onun Eserlerinin serbest okunmasına mani olmak, Dini, Anadolu'dan kaldırmağa çalışmanın ve İslâmiyeti yıkmağa çabalamanın bir ifadesidir." diye, komünist ve dinsizlerin yaptırdıkları işkence ve zulümlerin düşmanı kesiliyorlar. Bunun için, hükûmet, her işden evvel hükûmet aleyhinde çevrilen bu plânı akîm bırakmak için, Bediüzzamanı tamamen serbest bırakması lâzımdır. Yoksa, Bediüzzaman ezildikçe, halk, hükûmet aleyhdarı (**Hâşiye**) olacaktır. Din, vatan ve milletin selâmeti namına bu Hakikatı ihbar etmeyi bir vecibe biliyoruz.

Evet, Bediüzzaman, bindokuzyüz kırkdörtte Denizli Mahkemesinde beraat ettiği halde, Afyon Vilâyetine bağlı Emirdağ Kazasında ikamete memur ediliyor. Orada, kendi Âhireti ve Risale-i Nurla meşgul olurken, bindokuz yüz kırk sekiz senesinde; gizli Din düşmanları, yapılan zulümler az geliyormuş gibi aynı nakarat ile, "Gizli cemiyet kuruyor, halkı hükûmet aleyhine çeviriyor; ihtiyarladıkça artan enerjisiyle, kuvvetiyle, rejimi yıkmağa çalışıyor. Mustafa Kemal'e, İslâm Deccalı, Süfyan! diyor" gibi bir sürü bahanelerle, elli

(**Hâşiye**): Bu Hakikat 1950 seçimlerinde tamamen tahakkuk etmiş; Bediüzzamanı, yirmibeş sene bir istibdad-ı mutlak ve eşedd-i zulüm ve müdhîş işkenceler içinde bırakan Din aleyhtarı eski hükûmet, büyük bir ekseriyet tarafından yıkılmış; ve Dinimizin üzerindeki zulüm ve istibdadı kaldırmakta olan Demokrat Parti iktidara getirilmiştir.

Risale-i Nur Talebesiyle birlikte Afyon Ağır Ceza Mahkemesine sevk ediliyor ve hapse konuluyor.

Yapılan derin ve uzun tahkikat neticesinde, bir tek suç delili bulunamıyor. Fakat, ne oldu ise oldu, ne yaptılarsa yaptılar.. nihayet, mahkeme - güya Kanaat-i Vicdaniye ile- Bediüzzamana yirmi ay; ve müdakkik bir Âlime onsekiz ay; yirmiiki kişiye de altışar ay hüküm veriyor. Diğerlerini de, "Bunlar Bediüzzamanı büyük bir Mürşid olarak bilmişler ve içlerindeki derunî boşluğu doldurmak için Risale-i Nuru okumuşlar" diye beraat veriyor. Hüküm alanları da, "Bediüzzamanın kurduğu gizli cemiyete yardım etmişler!" diye cezalandırıyor. Hükümü derhal infaz edip hepsini tevkif ediyorlar.

Tabîî, mahkûmiyet kararı hemen temyiz ediliyor. Temyiz mahkemesi kısa bir zamanda tetkikatını bitirerek, "Mâdem, Bediüzzaman Said Nursî Denizli mahkemesinde aynı suçtan beraet etmiş. Denizli mahkemesinin kararı hatalı da olsa, temyiz tasdikinden geçen bir dâva tekrar taht-ı muhakemeye alınamaz." diye, verilen mahkûmiyet kararını esastan bozuyor. Bunun üzerine yeniden mahkeme başlıyor. Maznunlardan ne istedikleri soruluyor. O, tamamen mâsum olan Nur Talebeleri, temyiz mahkemesinin kararına uyulmasını istiyorlar. Afyon mahkemesi, temyiz kararına uyulup uyulmayacağını uzun uzadıya düşünüyor.. nihayet uyulmasına karar veriyor. Sonra da, noksanların ikmali için çalışmaya başlıyor. Fakat, bu çalışma bir türlü tamamlanmıyor ve mahkeme mütemadiyen talik ediliyor. Bediüzzaman ve Talebeleri, hüküm kat'iyet kesbetmeden verilen ceza müddetini hapisanede geçirdikten sonra tahliye edilmişlerdir. Yukarıda anlatıldığı veçhile, mahkeme, üç seneden-beri uzatılmaktadır. **(Hâşiye).**

Milyarlar defa yazıklar olsun ki; vatana, millete ve gençliğimize ve Âlem-i İslâma en mukaddes İman Hizmetini yapan, beşerin bütün manevî ihtiyacını karşılayacak derecede harikulâde ve muazzam Eserler veren bu dâhî ve misilsiz Zât; mahkemelerden mahkemelere sürüklenmede, hapis-hanelerde çürütölmeye çalışılmaktadır.

(Hâşiye): Bu Afyon mahkemesi sonra iki defa beraat vermiş; ve nihayet 1956 da bütün Risale-i Nur külliyyatını ve umum Mektupları bilâistisna Bediüzzamana iade etmiştir.

Bediüzzaman; yirmi senede olduğu gibi, şu üç - dört senede de o kadar emsalsiz bir işkenceye maruz kalmıştır ki, tarihte hiç bir İlim Adamına bu kadar câniyane bir su-i kasd yapılmamıştır. Denizli hapsinde bir ayda çektiği sıkıntıyı, Afyonda bir günde çekmiştir! Kendisine, bütün bütün kanunsuz muameleler yapılmıştır. Hapishanede tam yirmi ay kışın, çok soğuk olan gayr-ı muntazam bir koğuş içinde yalnız bırakılarak, tecrid-i mutlak içinde imha olmasına intizar edilmiştir. Kışın en şiddetli günlerinde, hapishane pencerelerinin iki milim buz tuttuğu zamanlarda zehir verilmiş; ihtiyar, çok hasta haliyle, aylarca ızdırab çektirilmiştir. Mübarek yatağında, bir taraftan bir tarafa dönemiyecek bir hale geldiği zamanlarda bile, Hizmetine, bir Talebesi olsun müsaade edilmemiştir. O korkunç şerait altında, kendi kendine ölüp gitmesi beklenmiştir. Hastalığı o kadar şiddetlenmiştir ki; günlerce birşey yiyememiş ve gıdasız kalmış ve çok zaif bir vaziyete gelmiştir. Böyle olduğu ve çok sıkı bir tarassut ve tazyikat altında bulundurulduğu halde, Risale-i Nurun Te'lifinden geri kalmamış, her hapiste olduğu gibi, burada da gizli olarak Eser Te'lif etmiştir. Mahpuslar; gizli gizli Risale-i Nuru elleriyle yazıp çoğaltmışlar ve hapishaneden dışarı da çıkararak Neşrini temin etmişlerdir. Bediüzzaman, hapiste olduğu günler dahi Risale-i Nurun Neşriyatı durmamış, perde altında yüz binlerce Nüşhaları eski yazı ile neşretmeye -Nur Kahramanı Husrev gibi- Nur Talebeleri muvaffak olmuşlardır.

Hapishanede - zehirlenerek - ölüm döşeğinde iken, fırsat bulup ziyaretine varabilen bir Talebesine şöyle demiştir: "Belki hayatta kalamayacağım, bütün mevcudiyetim vatan, millet, gençlik ve Âlem-i İslâm ve beşerin ebedî Refah ve Saadeti uğrunda feda olsun. Ölürssem, dostlarım intikamımı almasınlar!"

Bediüzzaman'ın hapishaneye gelmesiyle çok müstefid olan hapislerden birisi pencereden Selâm verdiği zaman, "Sen Bediüzzaman'a neden Selâm verdin? Neden Onun penceresine bakıyorsun?" diyerek, dayak atılmıştır. Çok Mübarek ve çok Sevgili Üstadlarının hasta ve çok elîm vaziyetinde gizlice fırsat bulup görüşmeye çalışan Talebeleri, yakalandıkları zaman falakalara yatırılarak dayaktan geçirilmiştir. Fakat onlar bu mezalimden asla yılmamışlar, İmandan ve İzzet-i İslâmiyeden gelen bir Salâbetle, o zalimler vurdukça, onlar da her vuruluşlarında "Vur! Vur!" diye bağırmışlardır. "Düşmanın

çizmesi boğazımıza bastığı zaman onun yüzüne tükür! Ruhun kurtulsun.. cesedin ezilsin." Hakikatını matbuat lisanıyla de beyan eden Üstadları Bediüzzaman'a ittiba etmişlerdir.

İşte, böyle türlü türlü işkence ve tazyikatlarla, gerek hapishane dahilinde gerek haricinde Hizmetini dahi yaptırmamaya çalışmışlardır. Dünyada hiçbir kimseye yapılmayan zulüm ve ihanet Bediüzzaman'a yapılmıştır. Nihayet 20 Eylül 1949 günü ceza müddetini hapishanede tamamlayarak tahliye edilmiştir. Bütün hapishanelerde hapisler resmî mesai saatlerinde tahliye edilirken Afyon hapishanesinde de saat onda âdet iken, Bediüzzaman'ı fevkalâde bir tezahürat ile karşılamağa hazırlanan halkın istikbaline mâni olmak için, şafak vakti ile Sabah Namazı arasında hapishaneden tahliye etmişlerdir.

* * *

Bediüzzaman Hazretleri Afyon'da bir müddet ikamet etmiştir. Bu esnada cezasını çektiği ve temyiz mahkemesi mahkûmiyet kararını tamamen lehine bozduğu halde, üç polise, kapısı önünde geceli gündüzlü nöbet beklettirilmiştir. Hapisten çıktığına pişman etmişler ve zulüm ve tazyikat devam ettirilmiştir. İki senelik ezici ve eritici bir hapisten çıktığı halde, hastalığını sormak için gelenler dahi yanına bırakılmamıştır. Tarihçe-i Hayatında görüldüğü gibi; rusya'da, rus kumandanı ona serbestiyet verdiği halde, öz vatanında ve bu mübarek ve muazzez Millet-i İslâm için her şeyini feda eden Bediüzzaman'ın Bayram ziyaretine gelenler dahi, resmî memurlar tarafından ziyaretten men edilmiştir. Hattâ hizmetçisiyle konuşanlar görülünce, "Sen, Bediüzzaman'ın hizmetçisiyle konuştu!" diye tazyikat yapılarak hüviyetleri tesbit edilmiştir. Bütün böyle kanunsuzluklar, halkı Bediüzzaman'a bir kat daha yaklaştırmış, Eserlerini arayıp bulmak hususunda âdeti bir kamçı tesiri husule getirmiştir. Bediüzzaman aleyhinde propaganda yapan ve yaptırınlardan ise fersahlarca uzaklaştırmıştır. Bediüzzaman'a olan teveccüh-ü âimme kırılmağa çalışıldıkça, millet ve gençlik, hususan yüksek tahsil gençliğinin hürmet ve bağlılığı artmıştır. Bediüzzaman aleyhtarlığı yapıldıkça, bu bağlar perçinleşmiştir. Menfi propagandalardan maksat, milletin Bediüzzaman'a olan teveccühünü kırarak, şahsını çürütüp, Risale-i Nur'un Neşriyatını durdurmadır. Hâlbuki Risale-i Nur, Müellifin

şahsiyle bağlı değildir. Risale-i Nur, Kur'ânın malıdır. Risale-i Nur, başka Eserlere benzemez. Risale-i Nur, başlıbaşına Hüccet ve Bürhan Hazine-sidir; yâni bizatihî Bürhan ve Hüccettir. Risale-i Nur okuyan, Müellifin şahsına bakmaz; doğrudan doğruya Eserin içindeki Hakikatlara, Bürhan ve Delillere hasr-ı nazar eder. Bu ve daha birçok Hakikatlara binaendir ki; Bediüzzaman'ın aleyhinde yapılan çok dehşetli resmî propagandalar dahi akîm kalmıştır. Ve akîm kalmaya da mahkûmdur.

Evet, bu Millet-i İslâmiye, vatan ve millete bu derece hadsiz istifade temin eden, Kur'ân ve İman Hizmetini görülmemiş bir feragat-i nefisle ve Fedakârlıklarla yapan bu büyük Müellif ve Mütefekkirin, bu derece mahkemelerde sürüklendiğine, milyarlar teessüfler yağıdırıyor. Vatan ve milletin maslahatı nâmına haber veriyoruz ki: Bu iş bir an evvel neticelendirilmeli ve mahkemelere son verilmelidir. Zira Bediüzzaman'ın yaptığı Kur'ânî Hizmet İslâm dünyası genişliğinde ve cihanşümûl bir çaptadır. Bediüzzaman Said Nursî hakkında takdim ettiğimiz gayet yüksek Hakikatlar ve gayet âlî kıymetler, delilsiz değildir; içinde mübalâğa yoktur. Şüphe edenler, henüz hayatta olan Bediüzzaman'ı yakından tanımakla ve Risale-i Nur'u sebat ve devamla ve niyet-i hâlisane ile okumakla farkına varacaklardır ki; biz, bu Tarihçe-i Hayatta naklettiğimiz Hakikatları ifade ederken, söz ve ifadelerimiz çok sönük olmuştur. Hem kendilerinin, İhlâsla, bizden ziyade idrak edecekleri kanaatleri, bütün beşeriye ilân etmek iştiyakına da sahip olacaklardır.

Bütün dünya mahkemeleri, gizli Din düşmanlarının yaptıkları ithamlara nazaran Bediüzzaman'ı mahkûm etmeye çalışsalar, o mahkemeler delile istinad ettikçe, Bediüzzaman'ı mahkûm edemezler!

Bediüzzaman Said Nursî Hazretleri, İslâmiyet düşmanları tarafından zehirlemelerin hastalıklarıyla daimî yatak içersinde gün geçirmekte ve şöyle demektedir: "Kabir kapısını bekliyorum." Fakat biz Cenab-ı Haktan bütün kudret ve kuvvetimizle Dua ve Niyaz ediyoruz ki, o büyük Din Kahramanına daha çok uzun ömürleri lûtf buyursun. Zira O gibi Kur'ânın Fedai ve Muhlis bir Hâdimine, O gibi yüksek bir Dâhîye, O gibi büyük bir Mütefekkire, O gibi bir Hakikat Kahramanına, O gibi nazirsiz bir İslâm Hakîmine, bütün Âlem-i İslâm ve bütün cihan muhtaçtır.

Bediüzzaman'ın Emirdağ ve Afyon Hayatını kendi kalemıyla belirten On Beşinci Rica, Lem'alardan alınmış olup, buraya dercedilmiştir.

Onbeşinci Rica (Hâşiye)

Bir zaman Emirdağı'nda ikamete memur ve tek başıma menzilde âdeta bir haps-i münferid ve bana çok ağır gelen tarassudlar ve tahakkümler ile bana işkence vermelerinden hayattan usandım, hapisten çıktığıma teessüf ettim. Ruh u Canımla Denizli Hapsini arzuladım ve kabre girmeyi istedim. Ve "hapis ve kabir, bu tarz-ı hayata müreccahtır" diye ya hapse veya kabre girmeye karar verirken, İnâyet-i İlâhiyye imdada yetiştirdi; Kalemleri teksir makinesi olan Medresetüz-Zehra Şâkirdlerinin ellerine, yeni çıkan teksir makinesini verdi. Birden Nur'un kıymetdar mecmualarından her tanesi, bir Kalem ile beş yüz Nüsha meydana geldi. Fütuhata başlamaları, o sıkıntılı hayatı bana sevdirdi, "hadsiz Şükür olsun" dedirtti. Bir miktar sonra Risale-i Nur'un gizli düşmanları Fütuhat-ı Nûriye'yi çekemediler. Hükûmeti aleyhimize sevk ettiler. Yine hayat bana ağır gelmeye başladı. Birden İnâyet-i Rabbâniye tecelli etti. En ziyade Nurlara muhtaç olan alâkadar memurlar, vazifeleri itibariyle müsadere edilen Nur Risalelerini kemâl-i merak ve dikkatle mütalâa ettiler. Fakat Nurlar, onların Kalblerini kendine taraftar eyledi. Tenkid yerinde takdire başlamalarıyla Nur Dershanesi çok genişlendi; maddî zararımızdan yüz derecede ziyade menfaat verdi; sıkıntılı telâşlarımızı hiçe indirdi. Sonra, gizli düşman münafıklar, hükûmetin nazar-ı dikkatini benim şahsıma çevirdiler. Eski siyasî hayatımı hatırlattırdılar. Hem adliyyeyi, hem maârif dairesini, hem zabıta'yı, hem dahiliye vekâletini evhamlandırıdılar. Partilerin cereyanları ve komünistlerin perdesinde anarşistlerin tahrikâtiyle o evham genişlendi. Bizi tazyik ve tevkif ve ellerine geçen Risaleleri müsadereye başladılar. Nur Şâkirdlerinin faaliyetine tevakkuf geldi.

(Hâşiye): Nurun Te'lif zamanı üç sene evvel bitmiş olmasından bu Onbeşinci Rica, ileride bir Nurcu tarafından İhtiyarlar Lem'asının tekmliline -te'lifine- me'haz olmak üzere yazıldı.

Benim şahsımı çürütmek fikriyle bir kısım resmî me'murlar hiç kimsenin inanmıyacağı isnadlarda bulundular. Pek acib iftiraları işâaya çalıştılar. Fakat kimseyi inandıramadılar. Sonra, pek âdi bahanelerle, zemheririn en şiddetli soğuk günlerinde beni tevkif ederek, büyük ve gayet soğuk ve iki gün sobasız bir koğuştaki tecrid-i mutlak içinde hapsedtiler. Ben küçük odamda günde kaç defa soba yakar ve daima mangalımda ateş varken zâfiyet ve hastalığımın zor dayanabilirdim. Şimdi, bu vaziyette hem soğuktan bir sıtma, hem dehşetli bir sıkıntı ve hiddet içinde çırpınırken bir İnâyet-i İlâhiyye ile bir Hakikat Kalbimde inkişaf etti. Mânen: "Sen hapse, Medrese-i Yûsufiye namı vermişsin; hem Denizli'de sıkıntınızdan bin derece ziyade, hem ferah, hem mânevî kâr, hem oradaki mahpusların Nurlardan istifadeleri, hem büyük dairelerde Nurların Fûtuhatı gibi neticeler, size şekvâ yerinde binler şükret-tirdi. Herbir saat hapsinizi ve sıkıntınızı, on saat İbadet hükmüne getirdi.

O fâni saatleri bâkileştirdi. **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** bu Üçüncü Medrese-i Yûsufiyede-ki musîbetzedelerin Nurlardan İstifadeleri ve Teselli bulmaları, Senin bu soğuk ve ağır sıkıntıyı hararetlendirip, sevinçlere çevirecek ve hiddet ettiğin adamlar, eğer aldanmışlarsa bilmiyerek sana zulmediyorlar. Onlar, hiddete lâıyk değiller. Eğer bilerek ve garazla ve dalâlet hesabına Seni incitiyorlar ve işkence yapıyorlarsa, onlar pek yakın bir zamanda, ölümün îdam-ı ebedîsiyle kabrin haps-i münferidine girip, daimî sıkıntılı azab çecekler. Sen, onların zulmü yüzünden hem Sevab, hem fâni saatlerini bâkileştirmeyi, hem mânevî lezzetleri, hem Vazife-i İlmiye ve Dîniyyeyi İhlâs ile yapmasını kazanıyorsun" diye Ruhuma ihtar edildi. Ben de bü-

tün kuvvetimle **أَلْحَمْدُ لِلَّهِ**! dedim. İnsaniyet damarıyla o zâlimlere acıdım.

"Ya Rabbî! Onları ıslah eyle!" diye Dua ettim. Bu yeni hâdisede, ifademde Dahiliye Vekâletine yazdığım gibi, on vecihle kanunsuz olduğu ve kanun namına kanunsuzluk eden o zâlimler -asıl suçlu onlar olması gibi- öyle bahaneleri aradılar; işitenleri güldürecek ve hakperestleri ağlattıracak iftiraları ve uydurmalarıyla, Ehl-i İnsâfa gösterdiler ki, Risale-i Nur'a ve Şâkirdlerine ilişmeye kanun ve hak cihetinde imkân bulamıyorlar, divaneliğe sapıyorlar...

Ezcümle: Bir ay bizi tecessüs eden me'murlar, birşey bahane bulamadıklarından bir pusla yazıp ki: "Said'in hizmetkârı bir dükkândan rakı almış Ona götürmüş." O puslayı imza ettirmek için

hiç kimseyi bulamayıp, sonra yabanî ve sarhoş bir adamı yakalamışlar, tehditkârâne, "Gel bunu imza et!" demişler. O da demiş: "Tövbeler tövbesi olsun! Bu acib yalanı kim imza edebilir?" Onları, puslayı yırtmağa mecbur etmiş.

İkinci bir nümûne: Bilmediğim ve şimdi dahi tanımadığım bir zat, atını, beni gezdirmek için vermiş. Ben de rahatsızlığım için teneffüs kasdı ile, ekser günlerde, yazda bir iki saat gezerdim. O at ve araba sahibine elli liralık Kitab vermiye söz vermiştim: Tâ Kaidem bozulmasın ve minnet altına girmiyeyim. Acaba bu işte hiçbir zarar ihtimali var mı? Halbuki; "O at kimindir?" diye, elli defa bizlerden hem vâli, hem adliyeciler, hem zâbıta ve polisler sordular. Gûya büyük bir hâdise-i siyasiye ve asâyişe temas eden bir vâkıadır. Hattâ bu mânasız soruşların kesilmesi için iki zat hamiyeten biri, "At benimdir", diğeri, "Araba benimdir" dedikleri için ikisini de benimle beraber tevkif ettiler. Bu nümûnelere kıyasen, çok çocuk oyuncaklarına seyirci olup gülerek ağladık ve anladık ki, Risale-i Nur'a ve Şâkirdlerine ilişenler maskara olurlar...

O nümûnelerden lâtif bir muhavere: Benim tevkif kâğıdımda sebeb, emniyeti ihlâl suçu yazıldığından, ben daha o puslayı görmeden müddei umuma dedim: "Seni geçen gece gıybet ettim." Emniyet müdürü hesabına beni konuşturan bir polise: "Eğer bin müddeiumumî ve bin emniyet müdürü kadar bu memlekette Emniyet-i Umumiyyeye Hizmet etmemiş isem, üç defa Allah beni kahretsin" dedim.

Sonra bu sırada, bu soğukta, en ziyade istirahatata ve üşümemeğe ve dünyayı düşünmemeğe muhtaç olduğum bir hengâmda, garazı ve kasdı ihsas eder bir tarzda, beni bu tahammülün fevkinde bu tehcir ve tecrid ve tevkif ve tazyîka sevkedenlere, fevkalâde iğbirar ve kızmak geldi. Bir İnayet, imdada yetişti. Mânen Kalbe ihtar edildi ki: İnsanların Sana ettikleri ayn-ı zulûmlerinde, Ayn-ı Adalet olan Kader-i İlâhînin büyük bir hissesi var ve bu hapiste yiyecek Rızkın var. O Rızkın Seni buraya çağırırdı. Ona karşı Rıza ve Teslim ile mukabele lâzım. Hikmet ve Rahmet-i Rabbâniyenin dahi büyük bir hissesi var ki, bu hapistekileri Nurlandırmak ve Tesellî vermek ve size Sevab kazandırmaktır. Bu hisseye karşı, Sabır içinde, binler Şükretmek lâzımdır.

Hem Senin nefsinin bilmediğin kusurlariyle onda bir hissesi var.

O hisseye karşı İstiğfar ve Tövbe ile, nefesine: "Bu tokata müstahak oldun" demelisin.

Hem gizli düşmanların desiseleriyle bazı safdil ve vehham me'murları iğfal ile o zulme sevk etmek cihetiyle, onların da bir hissesi var. Ona karşı Risale-i Nur'un o münafıklara vurduğu dehşetli mânevî tokatlar, Senin intikamını onlardan almış. O, onlara yeter. En son hisse, bilfiil vasıta olan resmî memurlardır. Bu hisseye karşı, onların Nurlara tenkid niyetiyle bakmalarında ister istemez şüphesiz İman cihetinde istifade-

lerinin hatırı için **وَالْكَاطِمِينَ الْغَيْظَ وَالْعَافِينَ عَنِ النَّاسِ** Düsturiyle; onları afvetmek bir Ulûvvücenablıktır. Ben de bu Hakikatlı İhtardan kemal-i ferah ve şükür ile, bu yeni Medrese-i Yûsufiyede durmağa, hatta aleyhimde olanlara yardım etmek için kendime mûcib-i ceza zararsız bir suç yapmağa karar verdim.

Hem, benim gibi yetmiş beş yaşında ve alâkasız ve dünyada sevdiği dostlarından, yetmişden ancak hayatta beşi kalmış ve Onun Vazife-i Nûriye'sini görecektir yetmişbin Nur Nûshaları bâkî kalıp serbest geziyorlar. Ve bir dile bedel, binler dil ile Hizmet-i İmaniyeyi yapacak Kardeşleri, Vârisleri bulunan benim gibi bir adama kabir, bu hapisten yüz derece ziyade hayırlıdır. Ve bu hapis dahi, haricinde hürriyetsiz tahakkümler altındaki serbestiyetten yüz derece daha rahat, daha faidelidir. Çünkü; haricinde, tek başıyla yüzer alâkadar memurların tahakkümlerini çekmeğe mukabil, hapiste yüzer mahpuslarla beraber yalnız müdür ve başgardiyan gibi bir iki zatın, maslahata binaen hafif tahakkümlerini çekmeğe mecbur olur. Ona mukabil, hapiste çok dostlardan kardeşane taltifler, teselliler görür. Hem İslâmiyet Şefkati ve İnsaniyet Fıtratı, bu vaziyette ihtiyarlara Merhamete gelmesi, hapis zahmetini Rahmete çeviriyor diye, hapse razı oldum.

Bu üçüncü mahkemeye geldiğim sırada zaafiyet ve ihtiyarlık ve rahatsızlıktan ayakta durmağa sıkıldığımdan, mahkeme kapısının haricinde bir iskemlede oturdum. Birden bir hâkim geldi, hiddet etti, "Neden ayakta beklemiyor?" ihanetkarâne dedi. Ben de ihtiyarlık cihetinden bu merhametsizliğe kızdım. Birden baktım, pek çok Müslümanlar, kemal-i şefkat ve Uhuvvetle merhametkârane bakıp

Üstad Bediüzzaman Hazretleri, Afyon mahkeme koridorunda beklerken.

etrafımızda toplanmışlar, dağılmıyorlar. Birden "İki Hakikat" ihtar edildi.

Birincisi: Benim ve Nurların gizli düşmanlarımız, benim istemediğim hakkımdaki teveccüh-ü âmmeyi kırmak ile Nurun Fütuhatına sed çekilir diye, bazı safdil resmî memurları kandırıp, şahsımı millet nazarında çürütmek fikriyle, ihanetkârane böyle muameleye sevketmişler. Buna karşı İnayet-i İlâhiyye, Nurların İman Hizmetine mukabil, bir İkrâm olarak, o bir tek adamın ihanetine bedel, bu yüz adama bak! Hizmetinizi takdir ile şefkatkârâne acıyarak alâkadarane sizi istikbal ve teşyî ediyorlar. Hattâ ikinci gün ben, müstantık dairesinde müddei ummun suallerine cevap verirken hükûmet avlusunda mahkeme pencerelerine karşı bin kadar ahali kemal-i alâka ile toplanıp lisan-ı hal ile "Bunları sıkmayınız!" dediklerini, vaziyetleriyle ifade ediyorlar gibi göründüler. Polisler onları dağıtamıyorlardı. Kalbime ihtar edildi ki : Bu ahali, bu tehlikeli asırda tam bir Teselli ve söndürülmez bir Nur ve kuvvetli bir İman ve Saadet-i Bâkıyeye bir doğru Müjde istiyorlar ve fitraten arıyorlar ve Nur Risalelerinde aradıkları bulunuyor diye işitmişler ki, benim ehemmiyetsiz şahsıma, İmana bir parça Hizmetkârlığım için, haddimden çok ziyade iltifat gösteriyorlar.

İkinci Hakikat: Emniyeti ihlâl vehmiyle bize ihanet etmek ve teveccüh-ü âmmeyi kırmak kasdiyle tahkirkârâne aldanmış mahdud adamların bed muamelelerine mukabil, hadsiz Ehl-i Hakikatın ve Nesl-i Âtînin takdirkârâne alkışlamaları var diye ihtar edildi. Evet komünist perdesi altında anarşistliğin emniyet-i umumiyyeyi bozmağa dehşetli çalışmasına karşı Risale-i Nur ve Şâkirdleri, İman-ı Tahkiki kuvvetiyle bu vatanın her tarafında o müdhiş ifsadı durduruyor ve kırıyor. Emniyeti ve âsâyişi te'mine çalışıyor ki, pek çok bir kesrette ve memleketin her tarafında bulunan Nur Talebelerinden, bu yirmi senede alâkadar üç dört mahkeme ve on vilâyetin zabıtalrı, emniyeti ihlâle dair bir vukuatlarını bulmamış ve kaydetmemiş. Ve üç vilâyetin insaflı bir kısım zabıtalrı demişler: "Nur Talebeleri mânevî bir zabıtaadır. Âsâyişi muhafazada bize yardım ediyorlar. İman-ı Tahkikî ile, Nur'u okuyan her adamın kafasında bir yasakçıyı bırakıyorlar. Emniyeti te'mine çalışıyorlar." Bunun bir nümûnesi Denizli Hapishanesidir. Oraya Nurlar, ve o mahpuslar için yazılan Meyve Risalesi girmesiyle, üç-dört ay zarfında

ikiyüzden ziyade o mahpuslar öyle fevkalâde itaatli, dindarane bir Salâh-ı Hâl aldılar ki, üç dört adamı öldüren bir adam, tahta bitlerini öldürmekten çekiniyordu. Tam merhametli, zararsız, vatana nâfi bir uzuv olmaya başladı. Hattâ resmî memurlar, bu hale hayretle ve takdirle bakıyordular. Hem daha hüküm almadan bir kısım gençler dediler: "Nurcular hapiste kalsalar, biz kendimizi mahkûm ettireceğiz ve ceza almaya çalışacağız; tâ onlardan Ders alıp onlar gibi olacağız. Onların Dersiyle kendimizi ıslah edeceğiz." İşte bu mahiyette bulunan Nur Talebelerini, emniyeti ihlâl ile itham edenler, herhalde ve gayet fena bir surette aldanmış veya aldatılmış veya bilerek veya bilmiyerek anarşistlik hesabına hükûmeti iğfal edip bizleri eziyetlerle ezmiye çalışıyorlar. Biz bunlara karşı deriz: Madem ölüm öldürülüyor ve kabir kapanmıyor ve dünya misafirhanesinde yolcular gayet sür'at ve telâşla kabile kabile arkasında, toprak arkasına girip kayboluyorlar; elbette pek yakında birbirimizden ayrılacağız. Siz zulmünüzün cezasını dehşetli bir surette göreceksiniz. Hiç olmazsa mazlûm Ehl-i İman hakkında terhis tezkeresi olan ölümün îdam-ı ebedî dar ağacına çıkacaksınız. Sizin dünyada tevehhüm-ü ebediyetle aldığınız fânî zevkler, bâkî ve elîm elemlere dönecek.

Maatteessüf gizli münafık düşmanlarımız, bu dindar milletin yüzer milyon Velî makamında olan Şehidlerinin Kahraman Gazilerinin Kanıyla ve Kılıncıyla kazanılan ve muhafaza edilen Hakikat-ı İslâmiyete bazen "Tarikat" namını takıp ve o Güneşin tek bir Şuaı olan Tarikat meşrebini, o Güneşin aynı gösterip hükûmetin bazı dikkatsiz memurlarını aldatıp Hakikat-ı Kur'aniyeye ve Hakaik-ı İmaniyeye tesirli bir surette çalışan Nur Talebelerine "Tarikatçı" ve "Siyasî cemiyetçi" namını vererek aleyhimize sevk etmek istiyorlar. Biz hem onlara, hem onları aleyhimizde dinliyenlere, Denizli Mahkeme-i Âdilesinde dediğimiz gibi deriz :

"Yüzer milyon başların feda oldukları bir Kudsî Hakikata başımız dahi feda olsun. Dünyayı başımıza ateş yapsanız, Hakikat-i Kur'aniyeye feda olan başlar, zendekaya teslim-i silah etmiyecek ve Vazife-i Kudsiyesinden vazgeçmiyecekler إِنَّ شَاءَ اللَّهُ"

İşte ihtiyarlığımın sergüzeştliğinden gelen ağırlara ve me'yusiyetlere, İmandan ve Kur'andan imdada yetişen Kudsî Teselliler ile

bu ihtiyarlığımın en sıkıntılı bir senesini, gençliğimin en ferahlı on senesine değiştirmem. Hususan, hapiste Farz Namazını kılan ve Tövbe edenin herbir saati, on saat İbadet hükmüne geçmesiyle ve hastalıkta ve mazlumiyyette dahi herbir fâni gün, Sevab cihetinde on gün bâki bir ömrü kazandırmasıyla, benim gibi kabir kapısında nöbetini bekliyen bir Adama ne kadar medar-ı şükrandır, o Mânevî İhtardan bildim; "Hadsiz Şükür Rabbime" dedim; ihtiyarlığıma sevindim ve hapsime razı oldum. Çünkü: Ömür durmuyor, çabuk gidiyor. Lezzetle, ferahla gitse, lezzetin zevali elem olmasından, hem teessüf, hem şükürsüzlükle, gafletle, bazı günahları yerinde bırakır, fâni olur gider. Eğer hapis ve zahmetli gitse, zeval-i elem bir mânevî lezzet olmasından, hem bir nevi İbadet sayıldığından, bir cihette bâki kalır ve hayırlı meyveleriyle bâki bir ömrü kazandırır. Geçmiş günahlara ve hapse sebebiyet veren hatalara Keffaret olur, onları temizler. Bu nokta-i nazardan, mahpuslardan Farzı kılanlar, Sabır içinde Şükür etmelidirler.

* * *

BEDİÜZZAMAN SAİD NURSÎ'NİN AFYON MAHKEMESİ

Afyon mahkemesini tertib ve iftiralarla açtıran gizli dinsizler, Bediüzzamanı idam etmek plânını çevirmişlerdir. Bu fevkalâde ehemmiyeti hâiz büyük Müdafaât, böyle imhacı zâlim dinsizlere karşı Onun ölümü hiçe sayarak haykırdığı Hakikatlerdir. Neticede, temyiz mahkemesi mahkûmiyet kararını nakzetti. Ve aynı mahkeme iki defa Bediüzzamana beraet verdi. Nihayet bütün Risale-i Nur Külliyyatı ve beşyüze yakın Mektublar bilâkayd ü şart Bediüzzamana iade edildi.

* * *

BÜYÜK MÜDAFAATINDAN PARÇALAR

On sekiz sene sükûttan sonra - mecburiyet tahtında - bu istida mahkemeye ve sureti Ankara'ya makamata verilmişken, tekrar ver-meğe mecbur olduğum iddianameye karşı itiraznamemdir.

Mâlûm olsun ki: Kastamonu'da, üç def'a Menzilimi taharri etmek için gelen iki müddeiumumî ve iki taharri komiserine, ve üçüncüde polis müdürüne ve altı-yedi komiser ve polislere; ve Isparta'da müdde-i umu-mînin suallerine; ve Denizli ve Afyon Mahkemelerine karşı dediğim Ayn-ı Hakikat küçük bir müdafaanın hulâsasıdır. Şöyle ki:

Onlara dedim: Ben, onsekiz-yirmi senedir münzevî yaşıyorum. Hem Kastamonu'da sekiz senedir karakol karşısında ve sair yerlerde dahi yirmi senedir daima tarassud ve nezaret altında kaç def'a Menzilimi taharri ettikleri halde; dünya ile, siyaset ile hiç bir tereşşuh, hiç bir emarem görülmedi. Eğer bir karışık hâlim olsaydı ve oranın adliye ve zâbitası bilmedi veya bildi aldırmadı ise; elbette benden ziyade onlar mes'ul-dürler. Eğer yoksa, bütün dünyada kendi Âhireti ile meşgul olan münze-vîlere ilişilmediği halde, neden bana lüzumsuz, vatan ve millet zararına bu derece ilişiyorsunuz ? Biz Risale-i Nur Şâkirdleri, Risale-i Nur'u, değil dünya cereyanlarına belki Kâinata da âlet edemeyiz.

Hem, Kur'ân bizi siyasetten şiddetle menetmiş. Evet, Risale-i Nur'un Vazifesi ise, Hayat-ı Ebediyeyi mahveden ve hayat-ı dünyeviyeyi de dehşetli bir zehire çeviren küfr-ü mutlaka karşı İmanî olan Hakikatlarla, gayet kat'î, ve en mütemerrid zındık feylesofları dahi İmana getiren kuvvetli Bürhanlarla Kur'âna Hizmet etmektir. Onun için, Risale-i Nur'u hiçbir şey'e âlet edemeyiz.

Evvelâ: Kur'ân'ın Elmas gibi Hakikatlarını, ehl-i gaflet nazarında bir propaganda-yı siyaset tevehhümüyle cam parçalarına indirmemek ve o kıymetdar Hakikatlara ihanet etmemektir.

Saniyen: Risale-i Nur'un esas mesleği olan Şefkat, Hak ve Hakikat ve Vicdan, bizleri şiddetle siyasetten ve idareye ilişmekten men etmiş. Çünkü tokada ve belâya müstehak ve küfr-ü mutlaka düşmüş bir-iki din-size müteallik yedi-sekiz çoluk-çocuk, hasta ihtiyar mâsumlar bulunur. Musibet ve belâ gelse, o bîcâreler dahi yanarlar. Bunun için, neticenin de husulü meşkûk olduğu halde, siyaset yoluyla idare ve âsâyişin zararına hayat-ı içtimaiye karışmaktan şiddetle men'edilmişiz.

Salisen: Bu vatanın ve bu milletin hayat-ı içtimaiyesi bu acib zamanda anarşilikten kurtulmak için beş Esas lâzım ve zarurîdir. "Hürmet, Merhamet, haramdan çekinmek, Emniyet, serseriliği bırakıp İtaat etmektir." Risale-i Nur, hayat-ı içtimaiyeye baktığı zaman, bu beş Esası kuvvetli ve Kudsi bir surette tesbit ve tahkim ederek âsâyişin temel taşı muhafaza ettiğine delil ise; bu yirmi sene zarfında Risale-i Nur'un, yüzbin adamı vatan ve millete zararsız birer uzv-u nâfi haline getirmesidir. Isparta ve Kastamonu vilâyetleri buna şahiddir. Demek Risale-i Nur'un -ekseriyet-i mutlaka- Eczalarına ilişenler, herhalde bilerek veya bilmeyerek anarşilik hesabına vatana ve millete ve Hâkimiyet-i İslâmiyeye hiyanet ederler. Risale-i Nur'un yüzotuz Risalelerinin bu vatana yüzotuz büyük Faidesini ve Hasenesini, vehham ehl-i gafletin sathî nazarlarında kusurlu tevehhüm edilen iki-üç Risalenin mevhum zararları çürütemez. Onları bunlar ile çürüten, gayet derecede insafsız bir zâlimdir...

Eğer dinsizliği bir nevi siyaset zannedip, bu hâdisede bazılarının dedikleri gibi dersiniz: "Bu Risaleleriyle, medeniyetimizi, keyfimizi bozuyorsun." Ben de derim: "Dinsiz bir millet yaşayamaz." dünyaca

bir umumî Düsturdur. Ve bilhassa küfr-ü mutlak olsa, cehennemden daha ziyade elîm bir azabı dünyada dahi verdiğini, Risale-i Nur'dan Gençlik Rehberi gayet kat'î bir surette isbat etmiş. O Risale ise şimdi resmen tab'edildi. Bir Müslüman **الْعِيَاذُ بِاللَّهِ** eğer irtidat etse, küfr-ü mutlaka düşer, bir derece yaşatan küfr-ü meşkûkde kalmaz. Ecnebi dinsizleri gibi de olmaz. Ve lezzet-i hayat noktasında, mâzi ve müstakbeli olmıyan hayvandan yüz derece aşağı düşer. Çünkü, geçmiş ve gelecek mevcudatın ölümleri ve ebedî müfarakatları, onun dalâleti cihetiyle, onun Kalbine mütemadiyen hadsiz firakları ve elemeleri yağdırıyor. Eğer İman gelse, Kalbe girse, birden o hadsiz dostlar diriliyorlar: "Biz ölmemiştik... mahvolmamışız." lisan-ı halleriyle diyerek, o cehennemî halet Cennet lezzetine çevrilir. Mâdem Hakikat budur. Size ihtar ediyorum! "Kur'ân'a dayanan Risale-i Nur ile mübareze etmeyiniz... O mağlûb olmaz, bu memlekete yazık olur. **(Hâşiye)** O başka yere gider yine tenvir eder. **Eğer başımdaki saçlarım adedince başlarım bulunsa, hergün biri kesilse, Hakikat-ı Kur'âniyeye feda olan bu başı zendekaya ve küfr-ü mutlaka eğmem! Ve bu Hizmet-i İmaniye ve Nuriyeden vaz geçmem ve geçmem..."**

Elhasıl: Hayat-ı Ebediyeyi mahveden ve hayat-ı dünyeviyeyi dehşetli bir zehire çeviren ve lezzetini imha eden küfr-ü mutlakı, otuz seneden beri köküyle kesen ve tabiiyunun dehşetli bir fikr-i küfrîlerini öldürmeğe muvaffak olan ve bu milletin iki Hayatının Saadet düsturlarını hârika hüccetleriyle parlak bir surette isbat eden ve Kur'ân'ın Hakikat-ı Arşiyesine dayanan Risale-i Nur, böyle küçük bir Risalenin bir iki maddeyle değil, belki bin kusuru dahi olsa, Onun binler büyük Haseneleri onları affettirir diye dâva ediyoruz.. ve isbatına da hazırız...

Mâdem cumhuriyet prensipleri hürriyet-i vicdan kanunu ile dinsizlere ilişmiyor.. elbette, mümkün olduğu kadar dünyaya karışmayan ve ehl-i dünya ile mübareze etmeyen ve Âhiretine ve İmanına ve Vatanına dahi nâfi' bir tarzda çalışan Dindarlara ilişmemek gerektir ve elzemdir. Bin seneden beri bu milletin gıda ve ilâç gibi bir hâcet-i zaruriyesi olan Takvayı ve Salâhatı, bu Mazhar-ı Enbiya

(Hâşiye): Dört defa mübareze zamanında gelen dehşetli zelzeleler, "yazık olur!" hükmünü isbat ettiler.

olan Asya'da hükmeden ehl-i siyaset yasak etmez ve edemez biliyoruz. Yirmi seneden beri münzevi yaşayan ve yirmi sene evvelki Said'in kafa-siyle sorduğu bu suallerde, bu zamanın tarz-ı telâkkisine uygun gelmeyen kusurlarına bakmamak İnsaniyetin muktezasıdır. Vatan ve millet ve âsâyışın menfaati hesabına bunu da hatırlatmak bir Vazife-i Vataniyem olması cihetiyle derim:

Böyle, bize ve Risale-i Nur'a az bir münasebetle taht-ı tevkife alınmak, gücendirmek yüzünden; vatana ve âsâyışe dindarane menfaati bulunan pekçok zâtları idare aleyhine çevirebilir, anarşiliğe meydan verir. Evet, Risale-i Nur ile İmanlarını kurtaran ve millete zararsız ve tam menfaatdar vaziyete girenler, yüzbinden çok ziyadedir! Hükûmet-i cumhuriyenin belki her büyük dairesinde ve milletin her tabakasında faideli müstakimane bir surette bulunuyorlar. Bunları gücendirmek değil, belki himaye etmek elzemdir. Şekvâmızı dinlemeyen ve bizi söyletmiyen ve bahanelerle sıkıştıran bir kısım resmî adamlar, vatan aleyhinde anarşiliğe meydan açıyorlar diye kuvvetli bir vehim hatırıma geliyor.

Hem, maslahat-ı hükümet namına derim: Mâdem "Beşinci Şuâ"ı hem Denizli, hem Ankara Mahkemeleri tedkik edip ilişmemişler, bize verdiler; elbette Onu yeniden resmiyete koyup dedikodulara meydan açmamak idarece zarurîdir. Biz o Risaleyi mahkemelerin ellerine geçmeden ve Onu teşhirlerinden evvel gizlediğimiz gibi, Afyon hükümet ve mahkemesi dahi Onu medar-ı sual ve cevap etmemeli. Çünkü kuvvetlidir, reddedilmez! Kablel-vuku' haber vermiş, doğru çıkmış. Hem hedefi dünya değil, olsa olsa ölmüş gitmiş bir şahsa müteaddit mânalarından bir mânası muvafık geliyor. Onun dostluğu taassubiyle o Gaybî İhbarı ve Mânayı resmiyete koymamayı ve bizi onunla muaheze etmekle daha ziyade teşhirine yol açmamayı vatan ve millet ve âsâyış ve idare hesabına ihtar etmeye Vicdanım beni mecbur eyledi. Bu mes'elede, şahsımın veya bazı Kardeşlerimin kusuriyle Risale-i Nur'a hücum edilmez. O doğrudan doğruya Kur'âna bağlanmış, ve Kur'ân da, Arş-ı Azam'a bağlıdır. Kimin haddi var ki elini oraya uzatsın, o kuvvetli ipleri çözsün! Hem, memlekete maddî ve mânevî Bereketi ve fevkalâde Hizmeti, otuzüç Âyât-ı Kur'anîyenin İşaratıyla ve İmam-ı Ali (R.A.) nin üç Keramet-i Gaybiyesiyle ve Gavs-ı A'zam'ın (R.A.) kat'î İhbarıyla tahakkuk etmiş olan Risale-i Nur, bizim âdi ve şahsi kusurlarımızla mes'ul

olmaz.. ve olamaz.. ve olmamalı. Yoksa bu memlekete hem maddî, hem mânevî, telâfî edilmeyecek derecede zararı olacak.

Risale-i Nur'a karşı gizli düşmanlarımızdan bazı zındıkların şeytaniyetiyle çevrilen plânlar ve hücumlar **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** bozulacaklar. Onun Şâkirdleri başkalara kıyas edilmez, dağıtırılmazlar, vazgeçirilmeyenler, Cenab-ı Hakk'ın İnayetiyle mağlûb edilmezler.

Eğer maddî müdafaadan Kur'ân bizi men'etmeseydi, bu milletin can damarı hükmünde, umurun teveccühünü kazanan ve her tarafta bulunan o Şâkirdler, Şeyh Said ve Menemen hâdiseleri gibi cüz'î ve neticesiz hâdiselerle bulaşmazlar. Allah etmesin eğer mecburiyet-i kat'îye derecesinde onlara zulüm edilse, elbette gizli zındıklar ve münafıklar bin derece pişman olacaklar!..

Elhasıl: Mâdem biz ehl-i dünyanın dünyalarına ilişmiyoruz; onlar da bizim Âhiretimize ve İmanî Hizmetimize bu derece ilişmesinler!

Evet biz bir Cemaatız. Hedefimiz ve programımız; evvelâ kendimizi sonra milletimizi îdam-ı ebedîden ve dâimî berzahî haps-i münferidden kurtarmak ve vatandaşlarımızı anarşilikten ve serserilikten muhafaza etmek ve iki hayatımızı imhaya vesile olan zendekaya karşı, Risale-i Nur'un çelik gibi Hakikatları ile kendimizi muhafazadır.

Ben, sizin bana vereceğiniz en ağır cezanıza da beş para vermem ve hiç ehemmiyeti yok. Çünkü ben kabir kapısında, yetmişbeş yaşındayım. Böyle mazlum ve mâsum bir iki sene hayatı Şehadet mertebesiyle değiştirmek, benim için büyük Saadettir. Risale-i Nur'un binler hüccetleriyle kat'î İmanım var ki; ölüm, bizim için bir terhis tezkeresidir. Eğer zâhirî idam da olsa, bizim için bir saat zahmet, Ebedî bir Saadetin ve Rahmetin anahtarı olur. Fakat siz, ey gizli düşmanlar ve zendeka hesabına adliyeyi şaşırtan, hükümeti bizimle sebepsiz meşgul eden insafsızlar! Kat'î biliniz ve titreyiniz ki; siz îdam-ı ebedî ile ebedî mahkûm oluyorsunuz, intikamımızı, sizden pekçok muzaaf bir surette alınıyor görüyoruz.. hattâ size acıyoruz. Evet, bu şehri yüz def'a mezaristana boşaltan ölüm Hakikatının, elbette hayattan ziyade bir istediği var. Ve onun îdamından kurtulmak çaresi, İnsanların her mes'elesinin fevkinde, en büyük ve en ehemmiyetli ve en lüzumlu bir ihtiyac-ı zarurîsi ve kat'îsidir. Acaba bu çareyi kendine bulan Risale-i Nur Şâkirdlerini ve o çareyi

binler hüccetleriyle bulduran Risale-i Nur'u adi bahanelerle ittiham edenler, ne kadar kendileri Hakikat ve Adalet nazarında müttehem oluyor; divaneler de anlar...

Bundan otuz sene evvel, Cenab-ı Hakk'ın İnayetiyle, dünyanın muvakkat şan u şerefının ve enaniyetli hodfüruşluğunun şöhetperestliğinin ne kadar faidesiz ve mânasız olduğunu, hadsiz Şükür olsun ki, Kur'ân'ın Feyziyle anlamış bir Adamın; o zamandan beri bütün kuvvetiyle, nefs-i emmaresiyle mücadele edip mahviyet etmek; benliğini bırakmak, tasannu ve riyakârlık yapmamak için elden geldiği kadar çalıştığına, Ona Hizmet eden veya arkadaşlık edenler kat'î bildikleri ve şehadet ettikleri halde; ve yirmi seneden beri herkes kendi hakkında hoşlandığı ziyade hüsn-ü zannı ve teveccüh-ü nas ve şahsını medh ü senadan ve kendinin mânevî makam sahibi olduğunu bilmekten herkese muhalif olarak bütün kuvvetiyle kaçtığı ve hem, Has Şakirdlerinin Onun hakkındaki hüsn-ü zanlarını reddedip o hâlis Kardeşlerinin hatırını kırması ve yazdığı cevabî Mektublarında Onun hakkındaki medihlerini ve ziyade hüsn-ü zanlarını kabul etmemesi ve kendini Faziletten mahrum gösterip, bütün Fazileti Kur'ân'ın Tefsiri olan Risale-i Nur'a ve dolayısıyla Nur Şâkirdlerinin Şahs-ı Mânevîsine verip, kendini âdi bir Hizmetkâr bilmesi kat'î isbat ediyor ki; şahsını beğendirmeye çalışmadığı ve istemediği ve reddettiği halde; Onun rızası olmadan bazı dostları, uzak bir yerden Onun hakkında ziyade hüsn-ü zan edip medh etmeleri, bir makam vermeleriyle acaba hangi kanun ile medar-ı mes'uliyet olur ki; o bîçâre, hasta ve çok ihtiyar ve garibin münzevî odasına, büyük bir cinayet işlemiş gibi kilidini kırıp taharri me'murlarını sokmak; hem Evradından ve Levhalarından başka bir bahane bulamamak, acaba dünyada hiç bir kanun, hiç bir siyaset bu taarruza müsaade eder mi?..

Vatana ve millete ve ahlâka çok zararlı olan dinsizlerin kitaplarının intişarına ve komünistlerin neşriyatına serbestiyet kanunu ile ilişilmediği halde üç mahkeme medar-ı mes'uliyet olacak içinde hiçbir maddeyi bulmayan ve millet ve vatanın hayat-ı içtimaiyesini ve ahlâkını ve âsâyişini te'mine yirmi seneden beri çalışan ve bu milletin hakikî bir Nokta-i İstinad olan Âlem-i İslâm'ın Uhuvvetini ve bu millete dostluğunu iadeye ve o dostluğun takviyesine te'sirli bir surette çabalayan ve diyanet riyasetinin ulemâsı, tenkid niyetiyle

dahiliye vekilinin emriyle üç ay tedkikten sonra, tenkid etmiyerek tam kıymetini takdir edip: "Kıymetdar Eser" diye diyanet kütüphanesine konulan "Zülfikar ve Asâ-yı Mûsâ" gibi Kabr-i Peygamberî (A.S.M.) üzerinde Alâmet-i Makbuliyet olarak Asâ-yı Mûsâ Mecmuasını Hacılar gördükleri halde, Nur Eczalarını evrak-ı muzırğa gibi toplayıp mahkeme eline vermek; acaba hiç bir kanun, hiç bir Vicdan hiç bir İnsaf buna müsaade eder mi ?

* * *

AFYON HÜKÜMET VE ZÂBITASINA VE MAHKEMESİNE BİR KAÇ NOKTA MARUZATIM VAR

Birincisi: Ekser Enbiyanın şarkta ve Asya'da zuhurları ve ağleb-i hükemanın garbta ve avrupa'da gelmeleri Kader-i Ezeliyenin bir işaretidir ki; Asya'da Din hâkimdir; felsefe ikinci derecededir. Bu Remz-i Kadere binaen, Asya'da hüküm süren, dindar olmazsa da, Din lehine çalışanlara ilişmemeli belki teşvik etmelidir.

İkincisi: Kur'ân-ı Hakîm, bu zemin kafasının Aklı ve Kuvve-i Müfekkiresidir. **الْعِيَاذُ بِاللَّهِ**; Eğer Kur'ân Küre-i Arzın başından çıksa, Arz divane olacak. Akıldan boş kalan kafasını bir seyyareye çarpması, bir Kıyamet kopmasına sebep olması Akıldan uzak değildir. Evet Kur'ân; Arşı Ferş ile bağlamış bir Zincir, bir Hablullahdır. Cazibe-i umumiyyeden ziyade zemini muhafaza ediyor. İşte, bu Kur'ân-ı Azîmüşşan'ın hakikî ve kuvvetli bir Tefsiri olan Risale-i Nur; bu asırda, bu vatanda, bu millete yirmi seneden beri te'sirini göstermiş büyük bir Ni'met-i İlâhiyye ve sönmez bir Mu'cize-i Kur'âniyedir. Hükümet, Ona ilişmek ve Talebelerini Ondan ürkütüp vazgeçirmek değil, belki Onu himaye etmek ve okunmasına teşvik etmek gerektir.

Üçüncüsü: Ehl-i İmandan bütün gelenler, mâziye gidenlere mağfiret Dualariyle ve Hasenatlarını onların Ruhlarına bağışlamalarıyla yardımlarına binaen Denizli Mahkemesinde demiştim: "Mahkeme-i Kübrada milyarlar Ehl-i İman olan dâvacılar tarafından, Kur'ân Hakikatlarına Hizmet eden Nur Talebelerini mahkûm ve perişan etmek isteyenlerden ve sizlerden sorulsa ki: Serbestiyet kanunuyla

dinsizlerin, komünistlerin neşriyatlarına ve anarşiliği yetiştiren cemiyetlerine müsamahakârane bakıp ilişmediğiniz halde; vatani ve milleti anarşistlikten ve dinsizlik ve ahlâksızlıktan ve vatandaşlarını ölümün îdam-ı ebedîsinden kurtarmağa çalışan Risale-i Nur Talebelerini, hapisler ve tazyiklerle perişan etmek istediniz!" diye sizlerden sorulsa, ne cevap vereceksiniz? Biz de sizlerden soruyoruz.. onlara demiştim. O zaman, o insaflı, adaletli zâtlar bizi beraet ettirdiler; adliyenin Adaletini gösterdiler.

Dördüncüsü: Ben bekliyordum ki: ya Ankara, ya Afyon, beni sorguda pek büyük mes'eleler için, Nurların o mes'elelere Hizmeti cihetinde bir meşveret dairesine alıp, bir sual - cevap beklerdim.

Evet, üçyüz elli milyon Müslümanların eski Kardeşliğini ve Muhabbetini ve Hüsn-ü Zannını ve mânevî yardımlarını bu memleketteki millete kazandıracak çâreleri bulmak ki; en kuvvetli çare ve vesile Risale-i Nur olduğuna delil şudur: Bu sene Mekke-i Mükerrermede, gayet büyük bir Âlim, hem Hind lisanına, hem Arab lisanına Nur'un büyük Mecmualarını tercüme edip, Hindistan'a ve Arabistan'a göndererek, en kuvvetli Nokta-i İstinadımız olan Vahdet ve Uhuvvet-i İslâmiyeyi te'mine çalıştığı gibi; Türk milletinin daima Dinde ve İmânda ileri olduğunu Nur Risaleleri gösteriyor, demişler.

Hem beklerdim ki; vatanımızda anarşiliğe inkılâb eden komünist tehlikesine karşı Nur'ların Tesirleri ne derecededir ve bu mübarek vatan, bu dehşetli seyelandan nasıl muhafaza edilecek?" gibi, dağ misillü mes'elelerin sorulmasının lüzumu varken, sinek kanadı kadar ehemmiyeti olmayan ve hiç bir medar-ı mes'uliyet olmayan cüz'î ve şahsî garazkârların iftiralariyle habbe, kubbeler yapılmış mes'eleler için bu ağır şerait altında, hiç ömrümde çekmediğim bir perişaniyetime sebebiyet verildi. Bize, üç mahkemenin sorduğu ve beraet verdiği aynı mes'elelerden ve âdi ve şahsî bir iki mes'ele için mânasız sualler edildi.

Beşincisi: Risale-i Nur'la mübareze edilmez; O mağlûb olmaz! Yirmi senedenberi en muannid feylesofları susturuyor; İmân Hakikatlarını güneş gibi gösteriyor. Bu memlekette hükmeden, Onun Kuvvetinden istifade etmek gerektir.

Altıncısı: Benim ehemmiyetsiz şahsımın kusurlarıyla beni çürütmek ve ihanetlerle nazar-ı âmmeden düşürmek Risale-i Nur'a zarar

vermez; belki bir cihette kuvvet verir. Çünkü, benim bir fânî dilime bedel, Risale-i Nur'un yüzbin Nüşhalarının Bâkî Dilleri susmaz, konuşur. Ve hâlis Talebeleri binler kuvvetli lisanlarla, O Kudsî ve Küllî Vazife-i Nuriyeyi şimdiye kadar olduğu gibi Kıyamete kadar devam ettirecekler.

Yedincisi: Sabık mahkemelerde dâva ettiğim ve hüccetlerini gösterdiğimiz gibi; bizim gizli düşmanlarımız ve hükümeti iğfal ve bir kısım erkânını evhamlandırıran ve adliyeleri aleyhimize sevk eden resmî ve gayr-i resmî muarızlarımız; ya gayet fena bir surette aldanmış veya aldatılmış, veya anarşilik hesabına gayet gaddar bir ihtilâlcidir; veya İslâmiyet ve Hakikat-ı Kur'ân'a karşı mürtedane mücadele eden bir dессas zındıktır ki; bize hücum etmek için, istibdad-ı mutlaka cumhuriyet namını vermekle; irtidad-ı mutlakı rejim altına almakla; sefahet-i mutlakaya medeniyet namını takmakla; cebr-i keyfî-i küfrîye kanun namını vermekle; hem bizi perişan, hem hükümeti iğfal, hem adliyeyi bizimle mânasız meşgul eylediler. Onları, Kahhar-ı Zülcelâl'in Kahrına havale edip, kendimizi onların şerrinden muhafaza için **حَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ** Kal'asına iltica ederiz.

Sekizincisi: Geçen sene ruslar, çoklukla Hacıları Hacca gönderip, onlarla propaganda yapıp, "ruslar başka milletlerden ziyade Kur'an'a hürmetkâr" diye, Âlem-i İslâmı, din noktasında bu vatandaki dindar millet aleyhine çevirmeğe çalıştığı aynı zamanda Risale-i Nur'un büyük Mecmuaları; hem Mekke-i Mükerrerme'de, hem Medine-i Münevvere'de, hem Şam-ı Şerif'de, hem Mısır'da, hem Haleb'de Âlimlerin takdirleri altında kısmen İntişariyle o komünist propagandasını kırdığı gibi Âlem-i İslâma gösterdi ki; Türk Milleti ve Kardeşleri, eskisi gibi Dinine ve Kur'ân'ına sahibtir ve sair Ehl-i İslâm'ın dindar büyük bir Kardeşi ve Kur'ân Hizmetinde Kahraman Kumandanıdır, diye o ehemmiyetli Kudsî Merkezlerde o Nur Mecmuaları bu Hakikatı gösterdiler. Acaba, Nur'un bu kıymetdar Hizmet-i Milliyesi, bu tarz işkencelerle mukabele görse zemini hiddete getirmez mi?

Dokuzuncusu: Denizli müdafaatında izahı ve isbatı bulunan bir mes'elenin kısaca bir hulâsasıdır.

Bir dehşetli kumandan deha ve zekâvetiyle, ordunun müsbet Hasenelerini kendine alıp ve kendinin menfî seyyielerini o orduya vererek, o efrad adedince Haseneleri, Gazilikleri bire indirdiği; ve seyyiesini o ordu efradına isnad ederek, onların adedince seyyieler hükmüne getirdiğinden; dehşetli bir zulüm ve Hilâf-ı Hakikat olmasından, ben, kırk sene evvel beyan ettiğim bir Hadîsin o şahsa vurduğu tokada binaen, sâbık mahkemelerimizde bana hücum eden bir müdde-i umumîye dedim: "Gerçi onu, Hadîslerin İhbariyle kırıyorum; fakat Ordunun Şerefini muhafaza ve büyük hatâlardan vikaye ederim. Sen ise, birtek dostun için, Kur'ân'ın Bayrakdarı ve Âlem-i İslâm'ın Kahraman bir Kumandanı olan Ordunun Şerefini kırıyorsun ve Hasenelerini hiçe indiriyorsun!" dedim.

إِنْ شَاءَ اللَّهُ o müddeî insafa geldi, hatâdan kurtuldu.

Onuncusu: Adliyede, Adalet Hakikatı ve müracaat eden herkesin hukukunu bilâ-tefrik muhafazaya, -sırf Hak namına- çalışmak vazifesi hükmettiğine binaendir ki; İmam-ı Ali Radiyallahu anhu, Hilâfeti zamanında bir yahudi ile beraber mahkemede oturup muhakeme olmuşlar.

Hem bir adliye reisi; bir me'muru, kanunca bir hırsızın elini kestiği vakit, o me'murun o zâlim hırsıza hiddet ettiğini gördü, o dakikada o me'muru azleyledi. Hem çok teessüf ederek dedi: "Şimdiye kadar, Adalet namına böyle hissiyatını karıştıranlar pekçok zulmetmişler." Evet, hükm-ü kanunu icra etmekte o mahkûma acımasa da hiddet edemez; etse zâlim olur. Hattâ, kısas cezası da olsa, hiddetle katl etse bir nevi katil olur, diye o hâkim-i âdil demiş.

İşte, mâdem mahkemede böyle hâlis ve garazsız bir Hakikat hükmediyor; üç mahkeme bizlere beraet verdiği ve bu milletin yüzde -bilseler- doksanı, Nur Talebelerinin zararsız olarak millete ve vatana menfaatli olduklarına pekçok emarelerle şehadet ettikleri halde, burada o mâsum ve teselliye ve Adaletin iltifatına çok muhtaç Nur Talebelerine karşı ihanetler ve gayet soğuk, hiddetli muameleler yapılıyor. Biz, her musibete ve ihanetlere karşı Sabra ve Tahammüle karar verdiğimizden sükût edip, Allah'a havale ederek, Belki bunda da bir Hayır var dedik. Fakat evham yüzünden ve garazkârların jurnallariyle bu bîçâre mâsumlara böyle muameleler, belâların gelmesine bir vesile olacağından korktum, bunu yazmağa

mecbur oldum. Zâten bu mes'eilede bir kusur varsa benimdir. Bu bîcâ-reler, sırf İmanları ve Âhiretleri için bana Rıza-i İlâhî Dairesinde yardım etmişler. Pekçok takdire müstehak iken, böyle muameleler, hattâ kışı dahi hiddete getirdi.

Hem medar-ı hayrettir ki, bu defa da yine bir cemiyet vehmini tekrar ileri sürüyorlar. Halbuki üç mahkeme bu ciheti tedkik edip beraet vermekle beraber, mabeynimizde böyle medar-ı ittiham olacak hiçbir cemiyet, hiçbir emare mahkemeler, zabıtarlar, ehl-i vukuflar bulmamışlar. Yalnız bir muallimin talebeleri ve darülfünun Şâkirdleri ve Kur'ân Dersini veren Hâfızın Hıfza çalışanları gibi Risale-i Nur Talebelerinde bir Uhrevî Kardeşlik var. Bunlara cemiyet namını veren ve onunla ittiham eden bütün esnaf ve mekteplilere ve vâizlere siyasî cemiyet nazariyle bakmak gerektir. Bunun için ben, böyle asılsız ve mânasız ittihamlarla buraya hapse gelenleri müdafaa etmeğe lüzum görmüyorum. Yalnız; hem bu memleketi, hem Âlem-i İslâmı çok alâkadar eden; ve maddî ve mânevî bu vatana ve bu millete pekçok Bereket ve Menfaatı tahakkuk eden Risale-i Nur'u üç defa müdafaa ettiğimiz gibi, tekrar aynı Hakikat ile müdafaamı men'edecek hiçbir sebep yok. Ve hiçbir kanun ve hiçbir siyaset yasak etmez ve edemez. Evet biz bir Cemiyetiz.. ve öyle bir Cemiyetimiz var ki, her bir asırda üçyüz elli milyon dahil mensupları var. Ve her gün beş def'a Namazla, o Mukaddes Cemiyetin prensiplerine kemal-i hürmetle

alâkalarını ve Hizmetlerini gösteriyorlar. **إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ** Kudsî

Programıyla birbirinin yardımına Dualarıyla ve mânevî kazançlarıyla koşuyorlar. İşte biz, bu Mukaddes ve Muazzam Cemiyetin efradındanız. Ve hususî Vazifemiz de, Kur'ân'ın İmanî Hakikatlarını Tahkikî bir surette Ehl-i İmana bildirip onları ve kendimizi idam-ı ebedîden ve daimî ve berzahî haps-i münferidden kurtarmaktır. Sâir dünyevî ve siyasî ve entrikalı cemiyet ve komitelerle ve bizim medar-ı ittihamımız olan cemiyetçilik gibi asılsız ve mânasız gizli cemiyetle hiçbir münasebetimiz yoktur ve tenezzül etmiyoruz! Ve dört mahkeme inceden inceleme tedkikten sonra o cihette bize beraet vermiş...

Evet, Nur Şâkirdleri biliyorlar ve mahkemelerde hüccetlerini göstermişim ki; şahsıma değil bir makam, şan u şeref ve şöhret vermek

ve uhrevî ve mânevî bir mertebe kazandırmak; belki bütün kanaat ve kuvvetimle, Ehl-i İmana bir Hizmet-i İmaniye yapmak için, değil yalnız dünya hayatımı ve fânî makamâtımı; belki lüzum olsa Âhîret Hayatımı ve herkesin aradığı uhrevî ve bâkî Mertebeleri feda etmeği, hattâ Cehen-nemden bazı biçare Ehl-i İmanları kurtarmağa vesile olmak için, lüzum olsa Cenneti bırakıp Cehenneme girmeye kabul ettiğimi hakikî Kardeş-lerim bildikleri gibi, mahkemelerde dahi bir cihette isbat ettiğim halde, beni bu ittihamla -Nur ve İman Hizmetime bir İhlâssızlık isnad etmekle ve Nurların kıymetlerini tenzil etmekle- milleti Onun büyük Hakikat-larından mahrum etmektir. Acaba bu bedbahtlar.. dünyayı ebedî ve herkesi kendileri gibi, "Dîni ve İmanı dünyaya âlet ediyor" teveh-hümüyle, dünyadaki ehl-i dalâlete meydan okuyan; ve Hizmet-i İmaniye yolunda hem dünyevî hem lüzum olsa Uhrevî Hayatlarını feda eden; ve mahkemelerde dâva ettiği gibi, bir tek Hakikat-ı İmaniyeyi, dünya saltanatıyla değiştirmeyen; ve siyasetten ve siyasî mânasını işmam eden maddî ve mânevî mertebelerden İhlâs Sırrı ile bütün kuvvetiyle kaçan; ve yirmi sene emsalsiz işkencelere tahammül edip siyasete İmanî meslek itibariyle tenezzül etmeyen; ve kendini, nefsi itibariyle Talebelerinden çok aşağı bilen ve onlardan daima Himmet ve Dua bekleyen; ve kendi nefsinin çok biçare ve ehemmiyetsiz îtikad eden bir Adam hakkında, bazı hâlis Kardeşleri Risale-i Nur'dan aldıkları fevkalâde Kuvve-i İmaniye mukabil, onun Tercümanı olan o biçâreye, tercümanlık münasebetiyle, Nurların bazı Faziletlerini hususî Mektublarında Ona isnad etmeleri; ve hiç bir siyaset hatırlarına gelmeyerek âdete binaen, İnsanlar, sevdiği âdi bir adama da; "Sultanımsın, Velîni'metimsin" demeleri nev'inden yüksek makam vermeleri ve haddinden bin derece ziyade hüsn-ü zan etmeleri; ve eskidenberi, Üstad ve Talebeler mabeyninde carî ve itiraz edilmeyen makbul bir âdet ile teşekkür mânasında pek fazla medh u sena etmeleri; ve eskiden beri, makbul Kitapların âhirlerinde mübalâğa ile medhiyeler ve takrizler yazılmasına binaen, hiç bir cihetle suç sayılabilir mi? Kimsesiz, garib ve düşmanları pekçok ve Onun yardımcılarını kaçırarak çok esbab varken; insafsız çok mu'terizlere karşı, sırf yardımcılarının Kuvve-i Mâneviyelerini takviye etmek ve kaçmaktan kurtarmak ve mübalâgalı medhedenlerin şevklerini kırmamak için, onların bir kısım medihlerini Nurlara çevirip bütün

bütün reddetmediği halde, Onun bu yaşta ve kabir kapısındaki Hizmet-i İmaniyesini dünya cihetine çevirmeğe çalışan bazı resmi me'murların; ne derece haktan, kanundan insaftan uzak düştükleri anlaşılır. Son sözüm

لِكُلِّ مُصِيبَةٍ إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ dur.

* * *

Afyon Mahkemesine ve Ağır Ceza Reisine beyan ediyorum ki:

Eskiden beri fitratımda tahakkümü kaldıramadığım için dünyaya karşı alâkamı kesmiştim. Şimdi o kadar mânasız, lüzumsuz tahakkümler içinde hayat bana gayet ağır gelmiş; yaşayamayacağım. Hapsin haricinde yüzler resmî adamların tahakkümlerini çekmeğe iktidarım yok. Bu tarz-ı hayattan bıktım! Ben sizden bütün kuvvetimle tecziyemi talep ediyorum! Şimdi kabir elime geçmiyor, hapiste kalmak bana lâzımdır. Makam-ı iddianın asılsız isnad ettiği suçlar, siz de bilirsiniz ki yok; beni cezalandırmaz. Fakat beni mânen cezalandıracak Vazife-i Hakikiyeye karşı büyük kusurlarım var. Eğer sormak münasib ise sorunuz cevap vereyim.

Evet, büyük kusurlarımdan bir tek suçum, vatan ve millet ve din namına mükellef olduğum büyük bir Vazifeyi dünyaya bakmadığım için yapmadığımdan, Hakikat noktasında afvolunmaz bir suç olduğuna ve bilmemek bana bir özür teşkil edemediğine şimdi bu Afyon hapsinde kanaatım geldi. Nur Şâkirdlerinin hâlis ve sırf Uhrevî, Nurlara ve Tercümanına karşı alâkalarına, dünyevî ve siyasî cemiyet namını verip onları mes'ul etmeğe çalışanlar ne kadar Hakikattan ve Adaletten uzak düştüklerine karşı üç mahkemenin o cihetten bize beraet vermesiyle beraber deriz ki:

Hayat-ı İçtimaiye-i İnsaniyenin, hususan Millet-i İslâmiyenin üssül-esası: Akrabalar içinde samimane Muhabbet ve kabile ve taifeler içinde alâkadarane İrtibat ve İslâmiyet milliyetiyle Mü'min Kardeşlerine karşı mânevî Fedakârane bir alâka ve Hayat-ı Ebediyesini kurtaran Kur'ân Hakikatlarına ve Nâşirlerine sarsılmaz bir râbıta ve iltizam ve bağlılık gibi, hayat-ı içtimaiyeyi esasiyle te'min eden bu râbitaları inkâr etmekle; ve şimaldeki dehşetli anarşilik tohumunu saçan ve nesil ve milleti mahveden ve herkesin çocuklarını

Üstad Bediüzzaman Said Nursî Hazretleri Afyon mahkemesinin bir celsesine Talebeleri ile birlikte giderken.

Üstad Bediüzzaman Said Nursî Hazretleri Afyon mahkemesinin bir celsesine Talebeleri ile birlikte giderken.

kendine alıp karabet ve milliyeti izale eden ve medeniyet-i beşeriye ve hayat-ı içtimaiye bütünü bütünü bozmağa yol açan kızıl tehlikeyi kabul etmekle; ancak Nur Şâkirdlerine cemiyet namını verebilir. Onun için hakikî Nur Şâkirdleri çekinmeyerek, Kur'ân Hakikatlerine karşı Kudsî Alâkalarını ve Uhrevî Kardeşlerine karşı sarsılmaz irtibatlarını izhar ediyorlar. O Uhuvvet sebebiyle gelen her cezayı memnuniyetle kabul ettiklerinden, mahkemenizde hakikat-ı hâli olduğu gibi itiraf ediyorlar. Hile ile, dalkavukluk ile ve yalanlarla kendilerini müdafaaya tenezzül etmiyorlar.

* * *

AFYON MAHKEMESİNE, İDDİANAMEYE KARŞI VERİLEN İTİRAZNAME TETİMMESİNİN BİR ZEYLİDİR

Evvelâ: Mahkemeye beyan ediyorum ki; iddianame, Denizli ve Eskişehir Mahkemelerimizdeki o eski iddianamelere ve aleyhimizde, sathî ehl-i vukufların sathî tahkikatlarına bina edildiğinden mahkememizde dâva ettim ki: "Bu iddianamenin yüz yanlışını isbat etmezsem, yüz sene cezaya razıyım!" İşte o dâvamı isbat ettim. Yüzden ziyade yanlışların cetvelini isterseniz takdim edeceğim.

Saniyen: Ben, Denizli Mahkemesinde Kitab ve Evraklarımız Ankara'ya gittiği sırada, aleyhimize hüküm verilecek diye telâş ve me'yusiyetle beraber arkadaşlarıma yazdım ve bazı Müdafaatımın âhîrinde bulunan o yazdığım parça şudur: "Eğer, Risâle-i Nur'u tenkid fikriyle tedkik eden adliye me'murları İmanlarını Onunla kuvvetlendirip veya kurtarsalar sonra beni îdam ile mahkûm etseler; şahid olunuz, ben Hakımı onlara Helâl ediyorum; çünkü biz Hizmetkârız. Risâle-i Nur'un Vazifesi, İmanı kuvvetlendirip kurtarmaktır. Dost ve düşmanı tefrik etmiyerek Hizmet-i İmâniye'yi hiçbir tarafgirlik girmeyerek yapmağa mükellefiz."

İşte ey hey'et-i hâkime! Bu Hakikata binaen, Risale-i Nur'un cerhedilmez kuvvetli hüccetleri, elbette mahkemede Kalbleri kendine çevirmiş. Aleyhimde ne yapsanız ben hakkımı Helâl ederim, gücenmem. Bunun içindir ki, eşedd-i zulüm ile bir eşedd-i istibdad tarzında, şahsımı, hiç ömrümde görmediğim ihanetlerle çürütmekle damarıma dokundurulduğu halde tahammül ettim; hattâ beddua da etmedim. Bize karşı bütün ittihamlara ve bütün isnad edilen suçlara karşı elinizdeki Risale-i Nur'un Mecmuaları benim mukabele

edilmez Müdafaanamem ve cerhedilmez İtiraznamemdirler. Medar-ı hayrettir ki; Mısır, Şam, Halep, Medine-i Münevvere, Mekke-i Mükerrreme Allâmeleri ve Diyanet Riyasetinin müdakkik Hocaları o Nur Mecmualarını tedkik edip hiç tenkid etmiyerek takdir ve tahsin ettikleri halde iddianameyi aleyhimize toplayan zekâvetli (!) zât, Kur'ân'ı, "Yüzkırk Suredir" diye acîb ve pek zâhir bir yanlışı ile ne derece sathî baktığı; ve Risale-i Nur bu ağır şerait içinde ve benim gurbet ve kimsesizliğim ve perişaniyetimde ve aleyhimde dehşetli hücumlarla beraber, yüzbinler Ehl-i Hakikata kendini tasdik ettirdiği halde, daha Kur'ân'ın kaç Suresi var olduğunu bilmeyen o iddiacı zât: "Risale-i Nur, Kur'ân'ın Tefsirine ve Hadîslerin Te'viline çalışmasıyla beraber, bir kısmında, okuyanlara bir şey öğretme bakımından ilmî bir mahiyet ve kıymet taşımadığı, görülmektedir." diye tenkidi, ne derece Kanundan, Hakikatten, Adaletten ve Haktan uzak olduğu anlaşılıyor.

Hem size, şekvâ ediyorum ki: Kırk sahifeli ve yüzer yanlışı bulunan ve Kalblerimizi yaralayan iddianameyi -tamamiyle- bize iki saat dinlettirdiğiniz halde, Ayn-ı Hakikat birbuçuk sahifeyi, ona karşı ısrarım ile beraber iki dakika okumağa müsaade etmediğiniz için, ona mukabil itiraznamemi tamamiyle okumamı Adalet namına sizden istiyorum.

Sâlisen: Herbir hükümette muhalifler var. Âsâyişe ilişmemek şartıyla kanunen onlara ilişilmez. Ben ve benim gibi dünyadan küsmüş ve yalnız kabrine çalışanlar; elbette binüçyüz elli senede Ecdadımızın mesleğinde ve Kur'ânımızın Daire-i Terbiyesinde ve her zamanda üçyüz-elli milyon Mü'minlerin Takdis ettiği Düsturlarının müsaade ettiği tarzda Hayat-ı Bâkiyesine çalışmayı terkedip, gizli düşmanlarımızın icbarıyla ve desiseleriyle, fânî ve kısacık hayat-ı dünyeviyesi için, sefihane bir medeniyetin ahlâksızcasına, belki bir nevi bolşevizmde olduğu gibi vahşiyane kanunlara, düsturlara tarafdâr olup onları meslek kabul etmekliğimiz hiç mümkün müdür? Ve dünyada hiçbir kanun ve zerre mikdar insafı bulunan hiç bir İnsan, bunları onlara kabul ettirmeğe cebretmez. Yalnız o muhaliflere deriz: Bize ilişmeyiniz biz de ilişmemişiz."

İşte bu Hakikata binaendir ki; Ayasofya'yı puthane ve Meşihat'ı kızların lisesi yapan bir kumandanın keyfi, kanun namındaki emirlerine

fıkren ve ilmen tarafdardır değiliz ve şahsımız itibariyle amel etmiyoruz. Ve bu yirmi sene işkenceli esaretimde eşedd-i zulüm şahsıma edildiği halde, siyasete karışmadık; idareye ilişmedik; âsâyîşi bozmadık. Yüzbinler Nur arkadaşım varken, âsâyîşe dokunacak hiç bir vukuatımız kaydedilmedi. Ben, şahsım itibariyle hiç hayatımda görmediğim bu âhir ömrümde ve gurbetimde şiddetli ihanetler ve damarıma dokunduracak haksız muameleler sebebiyle yaşamaktan usandım! Tahakküm altındaki serbestiyetten dahi nefret ettim. Size bir istida yazdım ki, herkese muhalif olarak, ben beraetimi değil, belki tecziyemi talep ediyorum; ve hafif cezayı değil, sizden en ağır cezayı istiyorum! Çünkü; bu emsalsiz, acib muameleden kurtulmak için ya kabre veya hapse girmekten başka çârem yok. Kabir ise, intihar caiz olmadığından ve ecel gizli olmasından, şimdilik elime geçmediğinden, beş - altı ay tecrid-i mutlakında bulunduğum hapse razı oldum. Fakat bu istidayı, mâsum arkadaşlarımla hatırları için şimdilik vermedim.

Rabian: Benim bu otuz sene hayatımda ve Yeni Said tâbir ettiğim zamanımda bütün Risale-i Nur'da yazdıklarım, ve şahsıma temas eden Hakikatlarının Tasdikiyle ve benimle ciddî görüşen Ehl-i İnsaf zâtların ve arkadaşların şahadetleriyle iddia ediyorum ki; Ben, nefis-i emmaremi, elimden geldiği kadar hodfuruşluktan, şöhretperestlikten, tefahurdan men'e çalışmışım. Ve şahsıma ziyade hüsn-ü zan eden Nur Talebelerinin, belki yüz defa hatırlarını kırıp cerhetmişim. Ben, "Mal sahibi değilim; Kur'ân'ın Mücevherat Dükkânının bir bîçâre Dellâhıyım." dediğimi; hem yakın Kardeşlerimin tasdikleriyle ve emarelerini görmeleriyle, ben, değil dünyevî makamâtı ve şan ve şerefi şahsıma kazandırmak, belki mânevî büyük makamât -faraza- bana verilse de, fakat Hizmetteki İhlâsıma nefsimin hissesi karışmak ihtimaline binaen korkarak o makamâtı da Hizmetime feda etmeğe karar verdiğim ve fiilen de öylece hareket ettiğim halde, mahkeme-i âlinizden güya en büyük bir siyasî mes'ele gibi, bana karşı bazı Kardeşlerimin Nur'dan istifadelerine mânevî bir şükran olarak ben kabul etmediğim halde, pederinden çok fazla hürmet etmesini medar-ı sual ve cevap yaptınız; bir kısmını inkâra sevkettiniz ve bize hayretle dinlettirdiniz. Acaba, kendi razı olmadığı ve kendini lâayık bulmadığı halde, başkaların onu medhettmeleriyle o bîçâreye bir suç tevehhüm edilebilir mi?

Hâmisin: Kat'iyen size beyan ediyorum ki; hiç bir cemiyetçilik ve cemiyetlerle ve siyasî cereyanlarla hiçbir alâkası olmayan Nur Talebelerini cemiyetçilik ve siyasetçilik ile itham etmek, doğrudan doğruya, kırk seneden beri İslâmiyet ve İmân aleyhinde çalışan gizli bir zendeka komitesi ve bu vatanda anarşiliği yetiştiren bir nevi bolşevizm namına bilerek veya bilmeyerek bizimle bir mücadeledir ki; üç mahkeme cemiyetçilik cihetinde bütün Nurcuların ve Nur Risalelerinin beraetlerine karar vermişler; yalnız Eskişehir Mahkemesi, "Tesettür-ü Nisa" hakkında bir küçük Risalenin birtek mes'elesini, belki bu gelen Cümleyi "Mesmua-tıma göre; Merkez-i hükümette bir kundura boyacısı, çarşı içinde, bir büyük adamın yarım çıplak karısına sarkıntılık edip o acîb edepsizliği yapması, Tesettür aleyhinde olanın hayâsız yüzüne şamar vuruyor." Diye, eskiden yazılmış Cümle sebebiyle, bir sene bana ve yüzyirmi adamdan onbeş arkadaşşıma altışar ay ceza verdiler. Demek, şimdi Risale-i Nur'u ve Şâkirdlerini ittiham etmek, o üç mahkemeyi mahkûm etmek ve itham ve ihanet etmek demektir.

Sâdisin: Risale-i Nur ile mübareze edilmez. O'nu gören bütün Ulema-i İslâm, Kur'ân'ın gayet Hakikathî bir Tefsiri, yâni Hakikatlarının kuvvetli Hücetleri ve bu asırda bir Mu'cize-i Mâneviyesi ve şimalden gelen tehlikelere karşı, bu millet ve bu vatanın bir kuvvetli Seddi olduğundan, mahkemeniz, bunun Talebelerini bundan ürkütmek değil, belki hukuk-u âmme noktasında terğib etmek bir vazifeniz biliyoruz ve onu sizden bekliyoruz. Millete, vatana, âsâyîşe muzır dinsizlerin ve bazı siyasî zındıkların kitaplarına ve mecmualarına "hürriyet-i ilmiye" serbestiyetiyle ilişilmediği halde, mâsum ve muhtaç bir gencin İmanını kurtarmak ve su-i ahlâkdan kurtulmak için Nur'a Talebe olması; elbette değil bir suç, belki hükümet ve maarif dairesi teşvik ve takdir edecek bir hâletdir. Son sözüm: Cenâb-ı Hak hâkimleri, Adalet-i Hakikiyeye muvaffak etsin. **آمین** deyip,

حَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ نِعْمَ الْمَوْلَى وَنِعْمَ النَّصِيرُ
الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ dir.

SON SÖZÜM

Hey'et-i hâkimeye beyan ediyorum ki: Hem iddianameden, hem uzun tecridlerimden anladım ki, bu mes'eledede en ziyade şahsım nazara alınıyor.. ve şahsımı çürütmek maslahat görülmüş. Güya şahsiyetimin idareye, âsâyîşe, vatana zararı var. Ve ben de Din perdesi altında dünyevî maksatlar güdüyormuşum.. bir nevi siyaset peşinde koşuyormuşum. Buna karşı, size bunu kat'iyetle beyan ediyorum: Bu evham yüzünden benim şahsiyetimi çürütmek suretinde, Risale-i Nur'a ve bu vatana ve bu millete fedâkar ve kıymetdar olan Şâkirdlerini incitmeyiniz. Yoksa, bu vatana ve bu millete mânevî büyük bir zarar belki bir tehlikeye vesile olur.

Bunu da size kat'iyen beyan ediyorum: Şahsıma tahkir ve ihanet ve çürütmek ve işkence, ceza gibi ne gelse, Risale-i Nur'a ve Şâkirdlerine benim yüzümden zarar gelmemek şartıyla, şimdiki mesleğim itibariyle kabule karar vermişim. Bunda da Âhiretim için bir Sevab var. Ve nefs-i emmarenin şerrinden kurtulmama bir vesiledir diye, bir cihette ağırlarken memnun oluyorum. Eğer, bu bîçâre mâsumlar benimle beraber bu mes'eledede hapse girmese idiler, mahkemenizde pek şiddetli konuşacaktım. Siz de gördünüz ki; iddianameyi yazan, bin dereden su toplamak gibi, yirmi - otuz senelik hayatımda mahrem ve gayr-i mahrem bütün Kitab ve Mektublarımdan cerbezesiyle ve kısmen yanlış mânâ vermesiyle, güya umum onlar bu sene yazılmış, hiç mahkemeleri görmemiş, af kanunlarına ve mürur-u zamana uğramamış gibi, onun ile benim şahsiyetimi çürütmek istiyor. Ben kendim, şahsımın çürük olduğunu yüz def'a söylediğim ve aleyhimde olanlar her vesile ile yine şahsımı çürüttükleri halde, ehl-i siyaseti evhamlandırarak derecede teveccüh-ü âmmeye karşı faide vermediğinin sebebi: İmanın kuvvetlenmesi için, bu zamanda ve bu zeminde gayet şiddetli bir ihtiyac-ı kat'î ile bazı şahıslar lâzımdır ki, Hakikatı hiç bir şey'e âlet etmesin. Nefsine hiç bir hisse vermesin; tâ ki, İmâna dair Dersinden istifade edilsin; Kanaat-ı Kat'iyeye gelsin.

Evet; hiçbir zaman, bu zeminde, bu zaman kadar böyle bir ihtiyac-ı şedid olmamış gibidir. Çünkü, tehlike hariçten şiddetle gelmiş. Şahsımın bu ihtiyaca karşı gelmediğini itiraf edip ilân ettiğim halde, yine şahsımın meziyetinden değil, belki şiddet-i ihtiyaçtan ve zâhiren başkalar çok görünmemesinden, şahsımı o ihtiyaca bir çâre

zannediyorlar. Halbuki ben de çoktan beri buna taaccüb ve hayretle bakıyordum, ve hiç bir cihetle lâıyk olmadığım halde, dehşetli kusurlarımla beraber, teveccüh-ü âmmenin hikmetini şimdi bildim. Hikmeti de şudur:

Risale-i Nur'un Hakikatı ve Şâkirdlerinin Şahs-ı Mânevîsi, bu zaman ve zeminde o şiddetli ihtiyacın yüzünü kendine çevirmiş; benim şahsımın Hizmet itibariyle binden bir hissesi ancak bulunduğu halde, o hârika Hakikatın ve o Hâlis Muhlis Şahsiyetin bir Mümessili zannedip, o teveccühü gösteriyorlar. Gerçi bu teveccüh hem bana zarar, hem ağır geliyor, hem de hakkım olmadığı halde Hakikat-ı Nuriyenin ve Şahsiyet-i Mâneviyesinin hesabına sükût edip, o mânevî zararlara razı olurdum; hattâ İmam-ı Ali Radiyallahu Anhu ve Gavs-ı A'zam (K.S.) gibi bazı Evliyanın İlham-ı İlâhi ile bu zamanımızda Kur'ân-ı Hakîm'in Mu'cize-i Mâneviyesinin bir âyinesi olan Risale-i Nur'un Hakikatına ve Hâlis Talebelerinin Şahs-ı Mânevîsine İşaret-i Gaybiye ile haber verdikleri içinde, benim ehemmiyetsiz şahsımı o Hakikata Hizmetim cihetiyle nazara almışlar. Ben hatâ etmişim ki; Onların şahsıma aid bir parçacık iltifatlarını, bazı yerde te'vil edip Risale-i Nur'a çevirmemişim. Bu hatamın sebebi de zâfiyetim ve yardımcılarımla ürkütecek esbabın çoğaltılmaması ve sözlerime îtimadı kazanmak için, zâhiren, şahsıma bir kısmını kabul etmiştim. Size ihtar ediyorum: Fâni, kabir kapısındaki çürük şahsımı çürütmeğe ihtiyaç yok ve bu kadar ehemmiyet vermeğe de lüzum yok. Fakat, Risale-i Nur ile mübareze edemezsiniz.. ve etmeyiniz. O'nu mağlûb edemezsiniz. Mübarezede, millet ve vatana büyük zarar edersiniz; fakat Şâkirdlerini dağıtamazsınız. Çünkü; Hakikat-ı Kur'âniyenin muhafazası yolunda kırk-elli milyon Şehid veren bu vatandaki geçmiş Ecdatlarımızın ahfadlarına, bu zamanda Hakikat-ı Kur'âniyenin muhafazası ve Âlem-i İslâm'ın nazarında, eskisi gibi, dindarane Kahramanlıkları terk ettirilmeyecek. Zâhiren çekilseler de, o Hâlis Şâkirdler, Ruh u Câniyle O Hakikata bağlıdır; ve O Hakikatın bir Âyinesi olan Risale-i Nur'u terkedip, o terkle vatan ve millet ve âsâyişe zarar vermiyeceklerdir. Son sözüm:

فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقُلْ حَسْبِيَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَهُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ

* * *

BÜTÜN VEKÂLETLERE, DİYANET DAİRESİNE, TEMYİZ RİYASETİNE GÖNDERİLEN BİR İSTİDADIR

Haşırdeki Mahkeme-i Kübraya bir Arzuhaldir ve Dergah-ı İlâhiyeye bir Şekvadır. Ve bu zamanda mahkeme-i temyiz ve istikbaldeki Nesl-i Âti ve Dârülfünunların münevver muallim ve talebeleri dahi dinlesinler!

İşte, bu yirmiiç senede yüzer işkenceli musibetlerden on tanesini âdil Hâkim-i Zülcelâl'in Dergâh-ı Adaletine müştekiyâne takdim ediyorum.

Birincisi: Ben, kusurlarımla beraber, bu milletin Saadetine ve İmanının kurtulmasına hayatımı vakfettim. Ve milyonlarla Kahraman başların feda oldukları bir Hakikata (yâni Kur'ân Hakikatına) benim başım dahi feda olsun diye bütün kuvvetimle Risale-i Nur'la çalıştım. Bütün zâlîman- ne tâziبلere karşı Tevfik-i İlâhî ile dayandım; geri çekilmedim. Ezcümle:

Bu Afyon hapsimde ve mahkememde, başıma gelen çok gaddarane muamelelerden birisi, üç def'a ve her def'asında iki saate yakın aleyhimizde garazkârane ve müfteriyane ittihamnamelerini, bana ve adaletten teselli bekliyen mâsum Nur Talebelerine cebren dinlettirdikleri halde; çok rica ettim: "Beş-on dakika bana müsaade ediniz ki hukukumuzu müdafaa edeyim." Bir-iki dakikadan fazla izin vermediler.

.....

Ben, yirmi ay tecrid-i mutlakta durdurulduğum halde, yalnız üç-dört saat bir iki arkadaşına izin verildi. Müdafaatımın yazısında az bir parça yardımları oldu. Sonra, onlar da men'edildi; pek gaddarane muameleler içinde cezalandırdılar. Müddeinin -bin dereden su toplamak nev'inden- yanlış mâna vermekle ve iftiralar ve yalan isnadlarla, garazkârane ve onbeş sahifesinde seksenbir hatâsını isbat ettiğim aleyhimizdeki ithamnamelerini dinlemeğe bizi mecbur ettiler; beni konuşturmadılar. Eğer konuştursalardı, diyecektim: "Hem Dininizi inkâr, hem Ecdadınızı dalâletle tahkir eden ve Peygamberinizi (A.S.M.) ve Kur'ânınızın Kanunlarını reddedip kabul etmiyen; yahudî ve nasranî ve mecusîlere, hususan şimdi bolşevizm

perdesi altındaki anarşist ve mürted ve münafıklara, (**Hâşiye**) hürriyet-i vicdan, hürriyet-i fikir bahanesiyle ilişmediğiniz halde; ve ingiliz gibi hristiyanlıkta müteassıb, cebbar bir hükümetin daire-i mülkünde ve hâkimiyetinde milyonlarla Müslümanlar her vakit Kur'ân Dersiyle ingilizin bütün bâtil akidelerini ve küfrî düsturlarını reddettikleri halde, onlara mahkemeleriyle ilişmediği ve her hükümette bulunan muhalifler, alenen fikirlerinin neşrinde, o hükümetlerin mahkemeleri ilişmediği halde; benim kırk senelik hayatımı ve yüzotuz Kitabımı ve en mahrem Risale ve Mektublarımı; hem Isparta hükümeti, hem Denizli Mahkemesi, hem Ankara Ceza Mahkemesi, hem Diyanet Riyaseti, hem iki def'a belki üç def'a mahkeme-i temyiz tam tedkik ettikleri ve onların ellerinde iki-üç sene Risale-i Nur'un mahrem ve gayr-i mahrem bütün Nüshaları kaldığı ve bir küçük cezayı icab edecek birtek maddeyi göstermedikleri, hem bu derece za'fiyetim ve mazlûmiyetim ve mağlûbiyetim ve ağır şerait ile beraber, ikiyüz bin Hakikî Fedakâr Şâkirdlere, vatan ve millet ve âsâyiş menfaatinde en kuvvetli ve sağlam ve Hakikatlı bir Rehber olarak kendini gösteren Risale-i Nur'un elinizdeki Mecmuaları ve dört yüz sahife Müdafaatımız mâsumiyetimizi isbat ettikleri halde; hangi kanun ile, hangi Vicdan ile, hangi maslahat ile, hangi suç ile bizi ağır ceza ve pek ağır ihanetler ve tecridlerle mahkûm ediyorsunuz? Elbette Mahkeme-i Kübra-i Haşirde sizden sorulacak!..

İkincisi: Beni cezalandırmak için gösterdikleri bir sebep: Benim Tesettür, İrsiyet, Zikrullah, Teaddüd-ü Zevcat hakkında Kur'ân'ın gayet sarîh Âyetlerine, medeniyetin itirazlarına karşı onları susturacak Tefsirimdir. Onbeş sene evvel, Eskişehir Mahkemesine ve Ankara'ya mahkeme-i temyize ve tashihe yazdığım ve aleyhimdeki

(**Hâşiye**): Ya Üstad! Değil yirmi milyon, üçyüzelli milyon İnsanların maddi ve manevî hukukunu, Kur'anın Nuriyle Lillah için müdafaa etmişsin. Lillah için olduğuna delil, Cenab-ı Hak Seni Kur'anın Hizmetinde muvaffak eyledi. Musa Aleyhisselam, fir'avnın zulmünden Necat bulduğu gibi; Resul-i Ekrem Aleyhissalatü Vesselam da, münafıkların laşelerini görüp, hususan münafıkların reisini, mübarek kendi eliyle geberterek Cehenneme gönderdiği gibi; Risale-i Nur da, Eskişehir'de Risale-i Münacaat; Denizli'de Meyve Risalesi ve Hücceti; Afyon'da bu arzuhal ile, zendekanın küfr-ü mutlakının ve şakilerin canlarını Cehenneme gönderdi. Prensiplerini, rejimlerini yırtarak, dünyanın her köşesinde intişar etti. **الْحَمْدُ لِلَّهِ**..

kararnâmemde yazdıkları bu gelen fıkra'yı; hem Haşirde Mahkeme-i Kübra-ya bir şekva, hem istikbalde münevver ehl-i maarif hey'etine bir îkaz, hem iki def'a beraetimizde insaf ve adaletle feryadımızı dinleyen mahke-me-i temyize "Elhüccetüz-Zehra" ile beraber bir nevi lâyiha-i temyiz, hem beni konuşturmayan ve seksen hatâsını isbat ettiğimiz garazkârane ithamname ile beni, iki sene ağır ceza ve tecrid-i mutlak ve iki sene başka yere nefy ve göz nezareti hapsiyle mahkûm eden hey'ete aynen o fıkra'yı tekrar ediyorum!

İşte ben de adliyenin mahkemesine derim ki: "Binüçyüzelli senede ve her asırda üçyüzelli milyon Müslümanların hayat-ı içtimaiyesinde Kudsî ve Hakikî bir Düstur-u İlâhîyi, üçyüz elli bin Tefsirin Tasdiklerine ve İttifaklarına istinaden ve bin üçyüz senede geçmiş Ecdadımızın İtikadlarına iktidaen tefsir eden bir adamı mahkûm eden haksız bir kararı, elbette rûy-i zeminde Adalet varsa.. o kararı red ve bu hükmü nakzedecektir.." diye bağıriyorum! Bu asrın sağır kulakları dahi işitsin.

Acaba, bu zamanın bazı ilcaatının iktizasiyle muvakkaten kabul edilen bir kısım ecnebi kanunlarını fikren ve ilmen kabul etmeyen ve siyaseti bırakan ve hayat-ı içtimaiyeden çekilen bir Adamı, o Âyâtın tefsirleriyle suçlu yapmakla, İslâmiyeti inkâr ve Dindar ve Kahraman bir milyâr Ecdadımıza ihanet ve milyonlarla Tefsirleri itham çıkmaz mı?

Üçüncüsü: Mahkûmiyetime gösterdikleri bir sebep: Emniyeti ihlâl ve âsâyışı bozmaktır. Pek uzak bir ihtimal ve yüzde belki binde bir imkân ile, hattâ uzak imkânâtı vukuat yerinde koyup, bazı mahrem Risale ve hususî Mektublardan, Risale-i Nur'un yüzbin Kelime ve Cümlelerinden kırk-elli Kelimesine yanlış mâna vererek, bir sened gösterip, bizi ittiham ve cezalandırdılar. Ben de, bu otuz-kırk senelik hayatımı bilenleri ve Nur'un binler Has Şâkirdlerini işhad ederek derim:

İstanbulu işgal eden ingilizlerin baş kumandanı, İslâm içinde ihtilâf atıp hattâ Şeyh-ül-İslâm ve bir kısım Hocaları kandırıp birbiri aleyhine sevk ederek "İ'tilâfçı - İttihatçı" fırkalarını birbiriyle uğraştırmasıyle yunanın galebesine ve harekât-ı milliyenin mağlubiyetine zemin hazırladığı bir sırada; ingiliz ve yunan aleyhinde "**Hutuvat-ı Sitte**" Eserimi Eşref Edib'in gayretiyle Tab' ve Neşretmek ile, o kumandanın dehşetli plânını kıran ve onun îdam tehdidine

karşı geri çekilmeyen ve Ankara reisleri o Hizmeti için Onu çağırdıkları halde Ankara'ya kaçmıyan ve esarete rus'un baş kumandanının îdam kararına ehemmiyet vermeyen ve Otuzbir Mart Hâdisesinde sekiz taburu bir Nutukla itaate getiren ve Divan-ı Harb-i Örfîde, mahkemedeki paşaların: "Sen de mürtecisin, Şeriat istemişsin!" diye suallerine karşı, îdama beş para kıymet vermeyip cevaben: "Eğer meşrutiyet bir fırkanın istibdadından ibaret ise, bütün cin ve ins şahid olsun ki ben mürteciyim! Ve Şeriatın birtek mes'elesine Ruhumu feda etmeğe hazırım" diyen ve o büyük zâbitleri hayretle takdire sevkedip, îdamını beklerken beraetine karar verdikleri ve tahliye olup dönerken, onlara teşekkür etmiyerek **"Zâlimler için yaşasın Cehennem!"** diye yolda bağırın ve Ankara'da divan-ı riyasette, Mustafa Kemal hiddetle Ona dedi: "Biz, seni buraya çağırdık ki, bize yüksek Fikirler beyan edesin. Sen geldin, Namaza dair şeyler, yazdın içimize ihtilâf verdin." O'na karşı, "İmandan sonra en yüksek Namazdır. Namaz kılmayan haindir! Hainin hükmü merduttur." diye kırk elli meb'usun huzurunda söyleyen ve o dehşetli kumandan Ona bir nevî tarziye verip hiddetini geri aldıran ve altı vilâyet zâbitasınca ve hükümetçe, âsâyişin ihlâline dair birtek maddesi kaydedilmeyen ve yüzbinlerle Nur Şâkirdlerinin hiçbir vukuatı görünmeyen; yalnız bir küçük Talebenin, haklı bir Müdafaada, küçük bir vukuatından başka hiç bir Şâkirdinden bir cinayet işitilmeyen ve hangi hapse girmiş ise o mahpusları ıslâh eden ve yüzbinler Risale-i Nur'dan, memlekette intişar etmekle beraber, menfaatdan başka hiç bir zararı olmadıklarını yirmiüç senelik hayatının ve üç hükümet ve mahkemelerin beraetler vermelerinin ve Nur'un Kıymetini bilen yüzbin Şâkirdlerinin kavlen ve fiilen tasdiklerinin şهادetiyle isbat eden ve münzevî mücerred, garib, ihtiyar, fakir ve kendini kabir kapısında gören ve bütün kuvvet ve kanaatiyle fâni şeyleri bırakıp, eski kusurâtına bir keffaret ve hayat-ı bâkiyesine bir medar arıyan ve dünyanın rütbelerine hiç ehemmiyet vermeyen ve şiddet-i şefkatinden mâsumlara, ihtiyarlara zarar gelmemek için kendisine zulüm ve tâzib edenlere beddua etmiyen bir Adam hakkında, "Bu ihtiyar münzevî âsâyişi bozar, emniyeti ihlâl eder ve maksadı dünya entrikalarıdır. Ve muhabereleri dünya içindir, öyle ise suçludur" diyenler ve O'nu pek ağır şerait altında mahkûm edenler, elbette yerden göğe kadar suçludur. Mahkeme-i Kübrâda hesabını verecekler !.

Acaba, bir Nutuk ile, isyan eden sekiz taburu itaate getiren ve kırk sene evvel, bir makalesiyle binler adamı kendine tarafdâr yapan ve mezkûr üç dehşetli kumandanlara karşı korkmayan ve dalkavukluk yapmayan ve mahkemelerde, **"başımdeki saçlarım adedince başlarım bulunsun ve her gün biri kesilse zendekaya ve dalâlete teslim-i silâh edip, vatan ve millet ve İslâmiyete hıyânet etmem. Hakikat-ı Kur'ân'a feda olan bu başımı zâlimlere eğmem!"** diyen; ve Emirdağında, beş-on Âhîret Kardeşi ve üç-dört Hizmetçilerden başka kimse ile alâkadar olmayan bir adam hakkında; ittihamnamede: "Bu Said, Emirdağında gizli çalışmış, âsâyişe zarar vermek fikriyle orada bir kısım halkları zehirlemiş! yirmi adam da etrafında O'nu medhedip, hususî Mektublar yazdıkları gösteriyor ki, O adam inkılâb ve hükümet aleyhinde gizli bir siyaset çeviriyor." diyerek, emsalsiz bir adavet ve ihanetlerle iki sene hapse sokmak ve hapiste tecrid-i mutlak ile ve mahkemede konuşturmamakla ta'zib edenler, ne derece Haktan ve Adaletten ve İnsaftan uzak düştüklerini Vicdanlarına havale ediyorum.

Hiç mümkün müdür ki, böyle haddinden yüz derece ziyade teveccüh-ü âmmeye mazhar ve bir Nutuk ile binler adamı itaate getiren ve bir makale ile, binlerle İnsanları İttihad-ı Muhammedî (A.S.M.) Cemiyetine iltihak ettiren ve Ayasofya Camiinde elli bin adama takdir ile Nutkunu dinlettiren bir adam; üç sene Emirdağında çalışsın, yalnız beş-on adamı kandırsın! ve Âhîret işini bırakıp siyaset entrikaları ile uğraşsın. Yakın olduğu kabrine Nurlar yerine lüzumsuz zulmetler doldursun... Hiç kabil midir? Elbette şeytan dahi bunu kimseye kabul ettiremez.

Dördüncüsü: Şapka giymediğimi mahkûmiyetime ehemmiyetli bir sebep göstermeleridir.

Beni konuşturmadılar, yoksa beni cezalandırmağa çalışanlara diyecektim ki; üç ay Kastamonu'da, polisler ve komiser karakolunda misafir kaldım. Hiçbir vakit bana demediler şapkayı başına koy. Ve üç mahkemede şapkayı başıma koymadığım ve başımı mahkemede açmadığım halde bana ilişmedikleri ve yirmiüç sene bazı dinsiz zâlimlerin o bahane ile bana gayr-ı resmî, çok sıkıntılı ve ağır, bir nevi ceza çektiirdikleri ve çocuklar ve kadınlar ve ekseri köylüler ve dairede me'murlar ve bere giyenler şapka giymeğe mecbur olmadıkları ve hiç bir maddî maslahat giymesinde bulunmadığı halde,

benim gibi bir Münzevî; bütün Müctehidlerin ve umum Şeyhül-İslâm-ların yasak ettikleri bir serpuşu giymediğim bahanesiyle ve uydurmalar ilâvesiyle yirmi sene cezasını çektiğim ve libasa aid mânasız bir âdetle tekrar beni cezalandırmağa çalışan ve çarşıda, Ramazanda, gündüzde rakı içip Namaz kılmayanları "hürriyet-i şahsiye var" diye kendine kıyas edip ilişmediği halde, bu derece şiddet ve tekrarlar ve ısrarla beni kıyafetim için suçlandırmağa çalışan, elbette ölümün îdam-ı ebedisini ve kabrin daimî haps-i münferidini gördükten sonra, Mahkeme-i Kübrada ondan bu hatâsı sorulacak!..

Beşincisi: Otuzüç Âyât-ı Kur'âniyenin Tahsinkârâne işaretine maz-hariyeti ve İmam-ı Ali (Kerremallahü Vecchühü) ve Gavs-ı A'zam (Kud-dise Sırruhu) gibi Evliyanın Takdirlerini ve yüzbin Ehl-i İmanın Tasdiklerini ve yirmi senede millete, vatana zararsız pekçok menfaatli bir mertebeyi kazandıran Risale-i Nur'u, sinek kanadı gibi bahanelerle, bazı Risalelerinin müsaderesine, hattâ dörtyüz sahife ve yüzbin adamın İmanlarını kurtaran ve kuvvetlendiren "Zülfikar Mu'cizat-ı Ahmediye Mecmuasını", eskiden yazılmış ve mürur-u zaman ve af kanunları görmüş, iki Âyetin tam haklı tefsirine dair iki sahifeyi bahane ederek, o pekçok menfaatli ve kıymetdar Mecmuanın müsaderesine sebep oldukları gibi; şimdi de, Nur'un kıymetdar Risalelerini, herbirisinden bin Kelime içinde bir-iki Kelimeye yanlış mâna vermekle, o bin menfaatli Risalenin müsaderesine çalışıldığını bu üçüncü iddianameyi işiten ve neşrettiğimiz kararnameyi gören tasdik eder. Biz dahi

لِكُلِّ مُصِيبَةٍ إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ ﴿١٠٠﴾ حَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ

deriz.

Altıncısı: Nur'un Şâkirdlerinden bazılarının, Nurlardan fevkalâde İman Hücetlerini ve sarsılmaz, Ayn-el-Yakîn Ulûm-u İmaniyeyi görüp istifade ettiklerinden, bu bîçare Tercümanına, bir nevi Teşvik ve Tebrik ve Takdir ve Teşekkür nev'inde, ziyade hüsn-ü zan ile, müfritane medh-etmeleri ile beni suçlu gösterene derim:

Ben âciz, zaif, gurbette, menfi, yarım Ümmî, aleyhimde propaganda ile halkı benden ürkütmek haleti içinde Kur'ân'ın ilâçlarından

ve İmanî ve Kudsî Hakikatlarından dertlerime tam Derman olarak kendime bulduğum zaman, bu millete ve bu vatan evlâdlarına dahi tam bir ilâç olacağına kanaat getirdiğim için, o kıymettar Hakikatları kaleme aldım. Hattım pek noksan olmasından yardımcılara pekçok muhtaç iken, İnyet-i İlâhiyye, bana Sâdık, Has, Metin Yardımcıları verdi. Elbette ben, onların hüsn-ü zanlarını ve samimane medihlerini bütün bütün reddetmek ve hatırlarını tekdir ile kırmak, o Hazine-i Kur'âniyeden alınan Nurlara bir ihanet ve adâvet hükmüne geçer. Ve o Elmas Kalemli ve Kahraman Kalbli Muavinleri kaçırarak diye, onların, âdî müflis şahsıma karşı medh ü senalarını, asıl mal sahibi ve bir mânevî Mu'cize-i Kur'aniye olan Risale-i Nur'a ve Has Şâkirdlerinin Şahsiyet-i Mâneviyesine çeviriyordum. Benim haddimden yüz derece ziyade hisse veriyorsunuz, diye bir cihette hatırlarını kırıyordum. Acaba hiç bir kanun, müstenkif ve razı olmayan bir adamı, başkaların Onu medhetmesiyle suçlu yapar mı ki kanun namına hareket eden resmî me'mur beni suçlu yapıyor?

Hem neşrettiğimiz -aleyhimizde yazılan- kararnamenin ellidördüncü sahifesinde, "Âhırzamanın o büyük Şahsı, neslen Âl-i Beyt'den olacak; biz Nur Şâkirdleri ancak mânevî Âl-i Beyt'den sayılabiliriz." Hem, "Nur'un mesleğinde hiç bir cihette benlik, şahsiyet ve şahsî makamları arzu etmek şân ü şeref kazanmak olmaz. Nur'daki İhlâsı bozmamak için, Uhrevî Makamat dahi bana verilse, bırakmağa kendimi mecbur bilirim." Denmektedir, diye, kararnamede yazdıkları ve yine kararnamede yirmi-ikinci ve üçüncü sahifesinde, "kusurunu bilmek, fakr ve aczini anlamak, tezellül ile Dergâh-ı İlâhîye iltica etmek ki, o şahsiyetle kendimi herkesten ziyade bîcâre, âciz, kusurlu görüyorum. O halde, bütün halk beni medh ü sena etse, beni inandıramazlar ki iyiyim; sahib-i kemalim. Sizi bütün bütün kaçırmamak için, üçüncü hakikî şahsiyetimin gizli çok fenalıklarını ve su-i hallerini söylemeyeceğim. Cenab-ı Hak İnyetiyle, en edna bir nefer gibi, bu şahsımı, Esrar-ı Kur'âniye'de istihdam ediyor. Yüzbin Şükür olsun. Nefis cümleden edna, Vazife cümleden Âlâ!" Fıkrasını kararname yazdığı halde, beni başka bir zâtların medhiyle ve Risale-i Nur mânasiyle, büyük bir Hidayet Edici Vasfını vermekle beni suçlu yapanlar, elbette bu hatânın cezasını dehşetli çekmeğe müstehak olurlar.

Yedincisi: Biz ve umum Nur Risaleleri, Denizli ve Ankara ağır

cezalarının ve temyiz mahkemelerinin ittifakıyla beraet ettiğimiz; ve umum Risale ve Mektublarımızı bize iade ettikleri; ve temyizcinin bozma kararında -Denizli beraetinde- "faraza, bir hatâ dahi olsa, o beraet ve hüküm kat'iyet kesbetmiş. Daha tekrar muhakeme edilmez." dedikleri halde; ben, Emirdağında üç sene münzevi ve iki-üç terzi çırağı nöbetle bana hizmet ve pek nadir olarak, beş-on dakika bazı dindar zâtlardan başka zaruret olmadan konuşmayan; ve tek bir yere -Nurlara teşvik için- haftada birtek Mektubtan başka göndermiyen ve kendi müftü Kardeşine, üç senede üç Mektubtan başka yazmayan; ve yirmi - otuz seneden beri devam eden Te'lifini bırakan; yalnız, bütün Ehl-i Kur'ân ve İmana menfaatli yirmi sahifelik iki nükte, biri, Kur'ân'daki tekrarların hikmetini diğeri, Melekler hakkında bazı mes'elelerden başka hiçbir Risale daha Te'lif etmeyen; yalnız; mahkemelerin iade ettikleri Risalelerin büyük Mecmualar yapılmasına ve eski harf ile tab'edilen "Âyetül-Kübrâ"nın beşyüz Nüshası mahkeme tarafından bize teslim edildiğinden ve teksir makinesi resmen yasak olmadığından, Âlem-i İslâm'ın istifadesi fikriyle, Kardeşlerime, Neşr için teksirine izin vererek onların tashihleri ile meşgul olan; ve kat'iyen hiç bir siyasetle alâkadar olmıyan; ve memleketine gitmek için resmen izin verildiği halde, bütün menfilere muhalif olarak dünyaya ve siyasete karışmamak için, sıkıntılı bir gurbeti kabul edip memleketine gitmeyen bir adam hakkında; bu üçüncü ittihamnamedeki asılsız isnadlar ve yalan bahisler ve yanlış mânâlar ile o adamı suçlu yapmağa çalışanda -şimdilik söylemeyeceğim- dehşetli iki mâna hükmettiğini, bu yirmi ayda bana karşı muamelesi isbat ediyor.

Ben de derim: Kabir ve sakar yeter! Mahkeme-i Kübraya havale ediyorum.

Sekizincisi: "Beşinci Şuâ", iki sene Denizli ve Ankara Mahkemelerinin ellerinde kalıp, sonra bize iade ettiklerinden, Denizli Mahkemesinde beraetimizi netice veren Müdafaatımla beraber, "Siracünnurun" âhırinde yazılmış. Gerçi evvelce mahrem tutuyorduk; fakat, mâdem mahkemeler Onu teşhir edip beraetle bize iade ettiler; demek bir zararı yoktur diye teksirine izin verdim. Ve o Beşinci Şuâ'nın aslı, otuz-kırk sene evvel yazılmış müteşabih Hadîslerdir. Fakat Ümmette, eskiden beri intişar eden bir kısmına, gerçi bazı Ehl-i Hadîs, bir za'fiyet isnad etmişler Fakat zâhiri mânaları

medar-ı itiraz olmasından sırf Ehl-i İmânı şüphelerden kurtarmak için yazıldığı halde, bir zaman sonra Onun hârika Te'villerinin bir kısmı gözlere görüldüğü için, biz Onu mahrem tuttuk; tâ yanlış mâna verilmesin. Sonra, müteaddit mahkemeler Onu tedkik edip teşhirine sebep olmakla beraber, bize iade ettikleri halde, şimdi beni tekrar Onunla suçlu yapmak; ne kadar adâletten, haktan, insaftan uzak olduğunu, bizi, Kanaat-ı Vicdaniye ile mahkûm edenlerin Vicdanlarına.. ve Onları dahi

Mahkeme-i Kübraya havale ederek, **حَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ** deriz.

Dokuzuncusu: Çok mühimdir, fakat, bizi mahkûm edenlerin Risale-i Nur'u mütalâalarının hatırı için, onları kızdırmamak fikriyle yazmadım.

Onuncusu: Kuvvetli ve ehemmiyetlidir. Fakat, yine onları küstürmemek niyetiyle şimdilik yazmadım. **(Hâşiye).**

(Hâşiye): Resul-ü Ekrem Aleyhissalatü Vesselâm; Mu'cize-i Kübra-yı Mi'raciyle, cin ve inse ve Melâikeye Nübüvvetini gösterdiği ve müşrikine ve münafıklara karşı, Erkân-ı İmaniyenin Kutbu olan Zât-ı Zülcelâli, Cenneti ve Cehennemi bizzat göziyle müşahede edip, Muhammedül-Emin ismiyle müsemma olan Zât-ı Mübarekiyle, Cenab-ı Hakkın Varlığını ve Haşri ve Mahkeme-i Kübrayı bütün cin ve inse haber verdiği gibi; Risale-i Nur da, "Haşirdeki Mahkeme-i Kübraya Bir Arzuhal" olan bu Risale ile bu asrın İmanî, i'tikadî olan İstinad Noktaları sarsıldığından, şek ve şüpheyi düşen Ehl-i İmana ve ehl-i vukufa ve ehl-i hâkimlere, Cenab-ı Hakkın Varlığını ve Adâletini, Mahkeme-i Kübrayı ve Haşri, Âlem-i Gaybı, Âlem-i Şehadete getirip; kat'iyyen, asla şek ve şüphe olmayacak derecede; dalâlete, küfr-ü mutlaka düşenlere Cehennemi ve Ehl-i İmana da Cenneti, bu dünyada gözlere göstermiştir. Bütün nev-i beşere İman-ı Tahkikiyi Hakkıyakin isbat etmiştir. Cenab-ı Hak, Risale-i Nur Müellifi Üstadımızdan Ebediyen razı olsun. **آمین** ...

Küçük Ali

**BEDİÜZZAMAN SAİD NURSÎ'NİN AFYON HAPİSHANESİNDE
TECRİD-İ MUTLAKTA İKEN TALEBELERİNE YAZDIĞI
MEKTUBLARDAN BAZI KISIMLAR**

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Aziz Sıddık Kardeşlerim,

Sizi, tâziye değil, belki tebrik ediyorum. Mâdem Kader-i İlâhî bizi bu üçüncü Medrese-i Yusufiye'ye bir Hikmet için sevketti ve bir kısım Rız-kımızı bize burada yedirecek ve Rızkımız bizi buraya çağırdı; ve mâdem şimdiye kadar kat'î tecrübelerle

عَسَى أَنْ تَكْرَهُوا شَيْئًا وَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ

Sırrına İna-yet-i İlâhiyye bizi mazhar etmiş; ve mâdem Medrese-i Yusufiye'deki yeni Kardeşleri-miz herkesden ziyade Nurlardaki Teselliye muhtaçtırlar ve adliyeciler me'murlardan ziyade Nur Kâidelerine ve sâir Kudsî Kanunlarına ihtiyaç-ları var. Ve mâdem Nur Nüshaları pek kesretle hariçteki vazifenizi görü-yorlar ve Fütuhatları tevakkuf etmiyor; ve mâdem burada herbir fânî saat, baki İbadet saatleri hükmüne geçer.. elbette biz bu hâdiseden, mezkûr noktalar için Kemâl-i Sabır ve Metanet içinde mesrurane Şükûr etmemiz lâzımdır. Denizli hapsinde teselli için yazdığımız bütün o küçük Mektub-ları, size de aynen tekrar ederim. **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** o Hakikatlı Fıkralar sizi de müteselli ederler.

Said Nursî

* * *

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Aziz Sıddık Kardeşlerim,

Evvelâ: Benim şahsıma edilen eziyet ve ihanetlerden müteessir olmayınız! Çünkü, Risale-i Nur'da bir kusur bulamıyorlar. Onun bedeline, benim ehemmiyetsiz ve çok kusurlu şahsımla uğraşıyorlar. Ben, bundan memnunum. Risale-i Nur'un Selâmetine ve Şerefine binler şahsî elemeler, belâlar, tahkirler görsem, yine müftehirâne şükretmek Nur'dan aldığım Dersin muktezasıdır; ve onun için, bana bu cihette acımayınız.

Sâniyen: Pek geniş ve şiddetli ve merhametsiz bu taarruz ve hücum, şimdilik yirmiden bire indi. Binler Haslar yerinde birkaç zât ve yüzbinler alâkadarlar bedeline mahdud bir kaç yeni Kardeşleri topladılar. Demek, İnâyet-i İlâhiye ile pek hafif bir sûrete çevrilmiş.

Sâlisen: İnâyet-i Rabbaniye ile, iki sene aleyhimizde plân çeviren sâbık vâli def'oldu. Ve aleyhimizde pek ziyade evhamlandırılan dahiliye vekilinin hemşehriliği ve nesilce cedleri ziyade dindarlık cihetiyle, bu dehşetli hücumu pek çok hafiflettiğine kuvvetli bir ihtimal var; onun için me'yus olmayınız ve telâş etmeyiniz.

Râbian: Pek çok tecrübeler ve hâdiselerle kat'î kanaat verecek bir tarzda Risale-i Nur'un ağlamasıyla, ya zemin titriyor veya hava ağlıyor. Gözümüzle çok gördüğümüz ve kısmen mahkemede dahi isbat ettiğimiz gibi, tahminimce, bu kış, emsalsiz bir tarzda yaz gibi bidâyette gülmesi, Risale-i Nur'un perde altında teksir makinesiyle gülmesine ve İntişarına Tevâfuku; her tarafta taharri ve müsadere endişesiyle tevakkufla ağlamasına; birdenbire kış, dehşetli hiddeti ve ağlamasıyla tetâbuku, kuvvetli bir emâredir ki, Hakikat-ı Kur'âniye'nin bu asırda parlak bir Mu'cize-i Kübrasıdır. Zemin ve Kâinat Onun ile alâkadar.

Said Nursî

* * *

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Aziz Sıddık Kardeşlerim ,

(Garib ve lâtif bir hâlimi beyan etmek lâzım geldi.)

Bir zaman meşhur bir Allâme'yi harbin müteaddid cephesinde Cihada gidenler görmüşler. Ona demişler... O da demiş: "Bana Sevab kazandırmak ve Derslerimden Ehl-i İmana istifade ettirmek için, benim şeklimde bazı Evliyalar, benim yerimde işler görmüşler." Aynen bunun gibi; Denizli'de, Camilerde beni gördükleri, hattâ resmen ihbar edilmiş.. ve müdür ve gardiyana aksetmiş. Bazıları telâş ederek, "kim Ona hapishane kapısını açıyor?" demişler. Hem burada dahi aynen öyle oluyor. Halbuki; benim çok kusurlu, ehemmiyetsiz şahsiyetim, pek cüz'î bir hârîka isnadına bedel, Risale-i Nur'un Hârikalarını isbat edip gösteren "Sikke-i Gaybî Mecmuası" yüz derece, belki bin derece ziyade Nurlara îtimad kazandırır ve makbuliyetine

imza basar. Hususan, Nur'un Kahraman Talebeleri, hakikaten hârika Halleri ve Kalemleleriyle imza basıyorlar.

Said Nursî

* * *

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Aziz Sıddık Kardeşlerim,

Risale-i Nur, benim bedelime sizlerle görüşür; Derse müştak yeni Kardeşlerimize güzelce Ders verir. Nurlar ile, ya okumak veya okutmak veya yazmak suretindeki meşguliyet; -tecrübelerle- Kalbe ferah, Ruha rahat, Rızka bereket, vücuda sıhhat veriyor. Şimdi, Husrev gibi Nur Kahramanı size İhsan edildi. **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** bu Medrese-i Yusufiye dahi, Medreset-üz-Zehra'nın bir mübarek Dershanesi olacak. Ben, şimdiye kadar Husrev'i ehl-i dünyaya tam göstermiyordum, gizlerdim; fakat neşredilen mecmualar, Onu, ehl-i siyasete tamamiyle gösterdi; gizli birşey kalmadı. Onun için, ben onun iki-üç Hizmetini Has Kardeşlerime izhar ettim. Hem ben, hem o, daha gizlemek değil lüzum ise aynı Hakikat beyan edilecek. Fakat, şimdilik karşımızda Hakikatı dinleyecekler içinde, dehşetli ve tezâhür etmiş iki muannid; hem zendeka, hem komünist hesabına, biri Emirdağında mâlum olmuş; biri de burada gayet dessasane, aleyhimizde iftiralarla me'murları ürkütmeğe çalışıyorlar. Onun için biz şimdilik çok ihtiyat edip telâş etmemek ve İlayet-i İlâhiyyenin imdadımıza gelmesini Tevekkül ile beklemek lâzımdır.

Said Nursî

* * *

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Aziz Sıddık Kardeşlerim ,

Ben; hem Risale-i Nur'u, hem sizleri, hem kendimi, Husrev ve Hıfzı ve Bartınlı Seyyid'in kıymettar müjdeleriyle hem tebrik, hem tebşir ediyorum. Evet bu sene Hacca gidenler; Mekke-i Mükerre'me'de Nur'un kuvvetli Mecmualarını büyük Âlimlerin hem Arabça, hem Hindçe tercüme ve neşre çalışmaları gibi; Medine-i Münevvere'de dahi o derece makbul olmuş ki, Ravza-i Mutahhara'nın Makber-i Saadet'i üstünde konulmuş. Hacı Seyyid, kendi göziyle "Asâ-yı Mûsa Mecmuası"nı, Kabr-i Peygamberî (A.S.M.) üzerinde görmüş. Demek

Makbul-ü Nebevî olmuş ve Rıza-yı Muhammedî (A.S.M.) Dairesine girmiş.

Hem niyet ettiğimiz ve buradan giden Hacılar dediğimiz gibi, Nur-lar, bizim bedelimize o mübarek makamları ziyaret etmişler. Hadsiz şükür olsun.. Nur'un Kahramanları bu mecmuaları tashihli olarak neşretmeleriyle, pekçok faidelerinden birisi de, beni tashih vazifesinden ve merakından kurtardığı gibi; Kalemle yazılan sâir Nüshalara tam bir me'haz olmak cihetinde yüzer tashihçi hükmüne geçtiler. Cenab-ı Erhamürrahimîn, o mecmuaların herbir Harfine mukabil, onların Defter-i Hasenatlarına bin hasene yazdırsın. **آمین** ...

Said Nursî

* * *

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Aziz Sıddık Kardeşlerim ve Hapis Arkadaşlarım,

Evvelâ: Sureten görüşmediğimizden merak etmeyiniz. Bizler, mânen her zaman görüşüyoruz. Benim ehemmiyetsiz şahsıma bedel Nurdan elinize geçen hangi Risaleyi okusanız veya dinleseniz, benim âdi şahsım yerine Kur'ân'ın bir Hâdimi haysiyetiyle, benimle o Risale içinde sohbet edersiniz. Zaten, ben de sizinle, bütün Dualarımda ve yazılarınızda, alâkanızda, hayalimde görüşüyorum ve bir Dairede beraber bulunmamızdan her vakit görüşüyoruz gibidir.

Sâniyen: Bu yeni Medrese-i Yusufiye'deki Risale-i Nurun yeni Talebelerine deriz: Kuvvetli hüccetlerle, hattâ ehl-i vukufu da teslime mecbur eden İşârat-ı Kur'âniye ile, "**Nur'un Sâdık Şâkirdleri, İman ile kabre girecekler.**" Hem, Şirket-i Mâneviye-i Nuriyenin Feyziyle herbir Şâkird, derecesine göre umum Kardeşlerinin mânevî kazançlarına ve Dualarına hissedar olur. Güya, âdeta binler dil ile istiğfar eder, İbadet eder. Bu iki faide ve netice, bu acib zamanda bütün zahmetleri, sıkıntıları hiçe indirir. Pek çok ucuz olarak o iki kıymetdar kârları Sâdık Müşterilerine verir.

Said Nursî

* * *

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Aziz, Sıddık Kardeşlerim,

Afyon müdafaanamesinin hem bize, hem bu Nurlara, hem bu

memlekete, hem Âlem-i İslâma alâkadar ehemmiyetli Hakikatları var. Her halde bunu yeni hurufla beş-on Nüsha çıkarmak lâzımdır, tâ Ankara makamına gönderilsin. Bizi, tahliye ve tecziye etseler de hiç ehemmiyeti yok. Şimdi vazifemiz, o müdafaadaki Hakikatları hem hükûmete, hem adliyelere, hem millete bildirmektir. Belki de Kader-i İlâhının bizi bu Dershaneye sevketmesinin bir hikmeti de budur. Mümkün olduğu kadar çabuk makine ile çıksın. Bizi bu gün tahliye etseler, biz yine onu bu makamata vermeğe mecburuz. Sizi aldatıp te'hir edilmesin. Artık yeter! Aynı mes'eale için onbeş senede üç defa, bu eşedd-i zulüm ve bahaneler ve emsalsiz işkencelere karşı son Müdâfaamız olsun. Mâdem, kanunen kendimizi müdâfaa etmek için sâbık mahkemelerde makineyi bize vermişler; burada o Hakkımızı bizden hiç bir kanunla men'edemezler. Eğer resmen çare bulmadınız ise, hariçten bizim avukat, herşeyden evvel bunun makine ile beş Nüshasını çıkarsın; hem sıhhatına çok dikkat edilsin.

Said Nursî

* * *

بِسْمِ سُبْحَانَهُ

Aziz, Sıddık Kardeşlerim,

Bugün benim pencerelerimi mıhlamalarının sebebi, mahpuslarla mürafaa ve selâmlaşmamaktır. Zâhirde başka bahane gösterdiler. Hiç merak etmeyiniz... Bilâkis, benim ehemmiyetsiz şahsım ile meşgul olup Nurlara ve Talebelerine çok sıkıntı vermediklerinden, benim cidden ve Kalben, onların şahsımı ihanetler ve işkencelerle tâzib etmeleri, Nurların ve sizlerin bedeline olduğu ve bir derece Nurlara ilişmemeleri cihetinde memnunum.. ve Sabır içinde şükrederim; merak etmiyorum. Siz dahi hiç müteessir olmayınız. Gizli düşmanlarımız, me'murların nazar-ı dikkatini şahsıma çevirmesinden, Nurların ve Talebelerinin Selâmet ve Maslahatları noktasında bir İnayet ve bir Hayır var diye kanaatım var. Bazı Kardeşlerimiz hiddet edip dokunaklı konuşmasınlar. Hem ihtiyatla hareket etsinler ve telâş etmesinler. Hem herkese bu mes'eleden bahis açmasınlar. Çünkü; safdil Kardeşlerimiz ve ihtiyata daha alışmayan yeni Kardeşlerimizin sözlerinden mâna çıkaran casuslar bulunur; habbeyi kubbe yapar, ihbar edebilir. Şimdi vaziyetimiz şaka kaldırmıyor.

Bununla beraber hiç endişe etmeyiniz; biz, İnayet-i İlâhiyye altındayız ve bütün meşakatlara karşı Kemal-i Sabırla belki Şükür ile mukabele etmeğe azmetmişiz. Bir dirhem zahmet, bir batman Rahmet ve Sevabı netice verdiğinden Şükür etmeğe mükellefiz.

Said Nursî

* * *

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Aziz, Sıddık Kardeşlerim,

İki ehemmiyetli sebep ve bir kuvvetli ihtara binaen, ben, bütün Vazife-i Müdafaatı, buraya gelen ve gelecek Nur Erkânlarına bırakmağa Kalben mecbur oldum. Hususan (H, R, T, F, S)

Birinci Sebeb: Ben; hem sorgu dairesinde, hem çok emarelerden kat'i bildim ki, bana karşı ellerinden geldiği kadar müşkilât yapmağa ve fıkren onlara galebe etmemden kaçmağa çalışıyorlar ve resmen de onlara iş'ar var. Güya ben konuşsam, mahkemeleri ilzam edecek derecede ve diplomatları susturacak bir iktidar-ı ilmî ve siyasî göstereceğim diye, benim konuşmama bahanelerle mâni oluyorlar. Hattâ sorguda bir suale karşı dedim: "Tahattur edemiyorum" O hâkim, taaccüb ve hayretle dedi: "Senin gibi fevkalâde acib zekâvet ve İlim sahibi nasıl unuttur?" Onlar, Risale-i Nur'un hârika yüksekliklerini ve ilmî Tahkikatını benim fikrimden zannedip dehşet almışlar beni konuşturmak istemiyorlar.

Hem güya benim ile kim görüşse, birden Nur'un Fedakâr bir Talebesi olur. Onun için beni görüştürmüyorlar. Hattâ Diyanet Reisi dahi demiş: "Kim Onun ile görüşse, Ona kapılır; cazibesi kuvvetlidir." Demek şimdi, işimi de sizlere bırakmağa maslahatımız iktiza ediyor. Ve yanınızdaki yeni ve eski Müdafaatlarım, benim bedelime sizin meşveretinize iştirâk eder; o kâfidir.

.....

* * *

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Aziz, Sıddık Kardeşlerim,

Bugün mânevî bir İhtarla, sizin hesabınıza bir telâş, bir hüzün bana geldi. Çabuk çıkmak isteyen ve derd-i maişet için endişe eden Kardeşlerimizin, hakikaten beni müteallim ve mahzun ettiği aynı

dakikada, bir mübarek hâtıra ile bir Hakikat ve bir Müjde Kalbe geldi ki; beş günden sonra çok mübarek ve çok sevablı İbadet Ayları olan Şuhûr-u Selâse gelecek. Herbir Hasenenin Sevabı başka vakitte on ise, Receb-i Şerifte yüzden geçer; Şaban-ı Muazzamda üçyüzden ziyade; ve Ramazan-ı Mübarekte bine çıkar ve Cuma Gecelerinde binlere; Leyle-i Kadirde otuzbine çıkar. Bu pekçok Uhrevî Faideleri kazandıran Ticaret-i Uhreviyyenin bir Kudsî Pazarı ve Ehl-i Hakikat ve İbadet için mümtaz bir Meşheri ve üç ayda seksen sene bir ömrü Ehl-i Îmana te'min eden Şuhûr-u Selâseyi böyle bire on kâr veren Medrese-i Yusufiyyede geçirmek, elbette büyük bir kârdır. Ne kadar zahmet çekilse, Ayn-ı Rahmettir. İbadet cihetinde böyle olduğu gibi, Nur Hizmeti dahi nisbeten kemiyet değilse de Keyfiyet itibariyle bire beştir. Çünkü, bu misâfirhaneye mütemadiyen giren ve çıkanlar, Nur'un Derslerinin İntişarına bir vasıta-dır. Bazan bir adamın İhlâsı, yirmi adam kadar faide verir. Hem Nur'un Sırr-ı İhlâsı siyasetkârane kahramanlık damarını taşıyan, Nur'un tesellilerine pekçok muhtaç bulunan mahpus bîcâreler içinde intişarı için bir parça zahmet ve sıkıntı olsa da ehemmiyeti yok. Ve derd-i maişet ciheti ise; zaten bu üç ay Âhiret pazarı olmasından herbiriniz çok Şâkirdlerin bedeline, hattâ bazınız bin adamın yerinde buraya girdiğinden, elbette sizin haricî işlerinize yardımları olur diye tamamiyle ferahlandım. Ve Bayrama kadar burada bulunmak, büyük bir Nimettir, bildim.

Said Nursî

* * *

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

.....

Bazı emarelerle bildim ki; gizli düşmanlarımız, Nurların Kıymetini düşürmek fikriyle, siyaset mânasını hatırlatan Mehdilik dâvasını tevehhüm ile, güya Nurlar buna bir âlettir diye, çok asılsız bahaneleri araştırıyorlar. Belki benim şahsıma karşı bu işkenceler, bu evhamlarından ileri geliyor. Ben, o gizli zâlim düşmanlara ve onları aleyhimizde dinleyenlere derim: Hâşâ.. sümme hâşâ! Hiç bir vakit böyle haddimden tecavüz edip Îman Hakikatlarını şahsiyetime bir makam-ı şan u şeref kazandıрмаğa âlet etmediğime bu yetmişbeş, hususan otuz senelik hayatım ve yüzotuz Nur Risaleleri ve benim ile tam arkadaşlık eden binler zâtlar şehadet ederler. Evet; Nur Şâkirdleri biliyorlar ve mahkemelerde hüccetlerini göstermişim

ki, şahsıma değil bir makam şan u şeref ve şöhret vermek ve Uhrevî ve Mânevî bir Mertebe kazandırmak; belki bütün kanaat ve kuvvetimle Ehl-i İmana bir Hizmet-i İmaniye yapmak için, değil yalnız dünya hayatımı ve fâni makamatını, belki lüzum olsa Âhiret Hayatımı ve herkesin aradığı Uhrevî, Bâkî Mertebelerini feda etmeği, hattâ Cehennemden bazı biçareleri kurtarmağa vesile olmak için, lüzum olsa Cenneti bırakıp Cehenneme girmeği kabul ettiğimi hakikî Kardeşlerim bildiği gibi -mahkemelerde dahi bir cihette isbat ettiğim halde- beni bu ithamla Nur ve İman Hizmetime bir ihlâssızlık isnad etmekle ve Nurların kıymetini tenzil etmektir. Acaba bu bedbahtlar, dünyayı Ebedî ve herkesi kendileri gibi, "Dîni ve İmanı dünyaya âlet ediyor." Tevehhümüyle, dünyadaki ehl-i dalâlete meydan okuyan ve Hizmet-i İmaniye yolunda hem dünyevî, hem lüzum olsa Uhrevî Hayatlarını feda eden ve mahkemelerde dâva ettiği gibi, bir tek Hakikat-ı İmaniyeyi dünya saltanatıyla değiştirmeyen ve siyasetten ve siyaseti işlemeyen maddî ve mânevî mertebelerden İhlâs Sırrı ile, bütün kuvvetiyle kaçan ve yirmi sene emsalsiz işkencelere tahammül eden ve siyasete meslek itibariyle tenezzül etmeyen ve kendini nefsi itibariyle Talebelerinden çok aşağı bilen ve onlardan daima Himmet ve Dua bekleyen ve kendi nefsinin çok biçare ve ehemmiyetsiz îtikad eden bir adam hakkında, bazı hâlis Kardeşleri, Risale-i Nur'dan aldıkları fevkalâde Kuvve-i İmaniyeyi, Onun Tercümanı olan o bîcâyeye -tercümanlık münasebetiyle- Nurların bazı Faziletlerini Ona isnad etmek ve hiç bir siyaset hatırına gelmeyerek yüksek makamlar vermek ve haddinden bin derece ziyade hüsn-ü zan etmek; eskidenberi, Üstad ve Talebeler mabeyninde carî ve itiraz edilmeyen bir makbul âdet ile, teşekkür mânasında pek fazla medh u sena etmek, hiçbir kanunla suç olabilir mi? Gerçi mübalâğa itibariyle Hakikata bir cihette muhalifdir; fakat kimsesiz, garib ve düşmanları pekçok ve onun yardımcılarını kaçırarak çok esbab varken, insafsız çok mu'terizlere karşı, sırf yardımcılarının Kuvve-i Mâneviyelerini takviye etmek ve kaçırmaktan kurtarmak ve mübalâğalı medhedenlerin Şevklerini kırmamak için onların medihlerini Nura çevirip bütün bütün reddetmediği halde Onun bu kabir kapısındaki Hizmet-i İmaniyesini dünya cihetine çevirmeğe çalışan bazı resmi me'murların ne derece kanundan, insaftan uzak düştükleri anlaşılır.

Said Nursî

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Aziz Sıddık Kardeşlerim,

Evvelâ: Hiç telâş ve merak etmeyiniz. Hakkımızdaki her hâdisede; hem perde altında, hem neticeler itibariyle, hem Rahmet ve İnayetin iltifatları ve tebessümleri, hem Kader ve Kısmetin ve Adalet ve Şefkatin Terbiyeleri var olduğu kat'î ve mükerrer tecrübelerle tahakkuk ettiğinden; biz, en acı vaziyet ve sıkıntılara karşı, Kemal-i Sabır içinde Şükür etmekle mükellefiz. Ve cildleri ve derileri soyulan "Cercis Aleyhisselâm" gibi, binler, milyonlar Hakikat Mücahidlerinin Hakaik-i İmaniyenin Kudsî Hizmetinin bir nümunesine mazhar olan Nur Şâkirdlerinin çektikleri zahmetler o eski Zâtların zahmetlerine nisbeten binde bir olmaz. Ve ücret ve kazanç cihetinde **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** birdirler ve beraberdirler.

Saniyen: Onbir def'a bana su-i kasd eden ve dört def'a mahkemeleri aleyhimize sevkedip üç defa hapse sokan gizli düşmanlarımızın Nurlar hakkında plânları akım kaldığından, bütün desiseleriyle ehemmiyetsiz şahsıma karşı sıkıntı, tecrid-i mutlak ve kimse ile temas etmemek ve damarıma dokundurmakla işkenceler verdirmiye çalışıyorlar. Ben de, o işkencelerin altında İnayetin iltifatını görüp tahammül ederek şükrederim. Zannederim, herbirinizden vücudca on derece zayıf ve on derece ziyade sıkıntılarına karşı tahammülüm sizin gibi kuvvetli ve âlîcenab Zâtların, küçücük ve geçici ve cüz'î sıkıntılarınızı nazarınızda hiçe indirir diye daha size teselli vermeye lüzum görmüyorum.

Salisen: Şimdi, şahsımı çürütmeğe çalıştıklarından ve sıktıklarından ve ihanet ettiklerinden dolayı sıkılmayınız. Çünkü, Nurlara ve Talebelerine ilişilmediğine bir alâmettir ve tam aldandıklarına bir emaredir. Yani: Kıymeti, hüneri şahsımda zannedip beni sıkıyorlar, çürütmek istiyorlar. Bu aldanmalarında pek büyük bir maslahat ve Nurlara çok faidesi var. Benim tam yapamadığım Vazife-i Şahsiyemi ve Hizmet-i Nuriyemi, bu suretle menfî bir tarzda bana yaptırıyorlar.

İِنْ شَاءَ اللَّهُ, o nisbette Sevab kazandıran kusuratlarıma Keffaret olur.

Rabian: Gizli münafıklar, her nasılsa bazı resmî memurları aldatıp,

"Said ile görüşen, dost ve Nurcu olur. Kimse temas etmesin." diye onları evhamlandırmışlar. Hattâ, hey'et-i idare ve gardiyanlar dahi benden kaçıyorlar. Ben de memnun oluyorum ve bu hale şükrediyorum. Sizlerle, sureten görüşmediğimden zararı yok. Çünkü bir hanede maddeten ve mânen ve Ruhen ve Kalben ve Vazifeten ve Fikren ve Muaveneten daima beraberiz. Mânevî görüşüyoruz, yeter.

Said Nursî

* * *

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Aziz Sıddık Kardeşlerim Ve Hizmet-i Kur'aniye Ve İmaniyede Fedakâr Ve Metin Arkadaşlarım,

Birkaç gündür sizin ile Kalemle konuşmadığımdan sıkılmayınız. Şimdi iki noktayı beyan etmek Kalbe geldi.

Birincisi: **الْخَيْرُ فِي مَا اخْتَارَهُ اللَّهُ** Sırriyle, Teslim ve Tevekkülden sonra teselli hissettim. Şöyleki:

Bizi, hususen Çalışkanları tahliye etmeyip ve tefrik etmiyerek tehir etmelerinde, **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** maddî bir zarara mukabil mânevî yüz menfaat ve kazanç olacak. Meselâ: Ankara'nın altı makamâtına gönderilen İlmî ve İmanî ve pek kuvvetli Müdafaat şimdi yirmi gündür onların nazarlarındadır. Hem Onun kıymetdar Hakikatları, hem alâkadarların merakla nazar-ı dikkatlerini celbeden mes'elemizin safahatı, o makamâtı elbette lâkayd bırakmazlar. Her halde, eğer o Hakikatlara mağlûb olmasa idiler, şimdiye kadar bize tecavüz ve şiddetli iş'ar ve emirler olacaktı. Eğer olsaydı, hakkımızda habbeyi kubbe yapanlardan tereşsuhatı hissedilecekti. Demek Hakikat galebe etmiş, olsa olsa tedafüî bir vaziyetle bize hafif bir ilişmek olur. Ben kendi hesabıma, o netice için, şimdiye kadar maddî zarar ve sıkıntılarımın yüz derece fevkinde mânevî kazancım var. Sizden her bir Kardeşimizi, benden ziyade hissedar biliyorum. Demek, tahliyemizin tehiri hayırlıdır. Hem, Çalışkanlardan üç Kardeş, pek çok Nur Şâkirdlerini buraya gelmekten kurtardıkları gibi, haklarında edilen iftiralar vasıtasıyla dahi, Risale-i Nurun bir cihette,

şimdiki mahkemenin nazarından kurtulmasına bir vesile oldular. Bu iki kıymetdar kazanç onların hususî tahliyeleriyle bozulacaktı. Hem, onların Nurlara pek ciddî alâkaları halkın nazarında sönecekti.

İkinci Nokta: Mes'elemiz, Âlem-i İslâmı alâkadâr eden pek büyük bir Vazife-i Kur'aniye ve İmaniyedir. Ondan dehşet alan gizli münafıklar, ellerinden geldiği kadar küçültmek isterler. Ve çok ehemmiyet verdiklerinden, zâhiren ehemmiyetsiz göstermeye çalışıyorlar; hükûmeti ve adli-yeyi aldatıyorlar. Meselâ: Nurlara mensub feriklerden ve miralaylardan sarf-ı nazar edip, Ankara'da Nur Talebesi bir nefer askerin elinde, zararsız birkaç Risale bulunmasıyla, buradaki mahkeme, mes'eleyi uzat-tırmaya vesile ediyorlar. Ve benim şahsımın ehemmiyetsizliğini, ihanet-ler ve tazyiklerle, tecrübelerle gösterip, binler derece şahsımdan ehemmi-yetli olan Nurların kuvvetli Derslerini ve Şâkirdlerinin sarsılmaz ve susmaz Şahs-ı Mânevîlerini nazara almayıp, güya ehemmiyet vermiyor-lar. Halbuki, onun ehemmiyetinden titriyorlar ki, o kubbeleri habbe göstermek istiyorlar.

Hem tam aldanmışlar. İçimizde yalnız dört - beş Kardeşimiz, ailevî ticaret cihetinde bu tehirden bir zararları olsa da **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** pek çok ma-nevî kazançları o maddî zararı hiçe indirecek bir İnyet altındayız. Hiç merak ve telâş etmeyiniz. Vazifemiz, Sabr içinde şükretmek ve mümkün oldukça Nurlarla meşgul olmaktır ve bizden çok ziyade sıkıntıda bulunan mahpuslara teselli vermektir.

Said Nursî

* * *

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Aziz Sıddık Kardeşlerim,

Mücmel bir manevî ihtar ile bir meseleyi Kalbe geldiği gibi beyan edeceğim. Altı makamata giden ve galebe eden Müdafaatın cevabı gelmiş ve bize tecavüze çare bulamamışlar. Yalnız bir makamın, gizli bir iş'ar ile, benim Fedakâr Kardeşlerimi benden soğutmak ve şiddetli alâkalarını gevşetmek plânı var. Zaten çoktanberi

-beni ihanetlerle ve iftiralarla ve tecritlerle- bu Kudsî ve Uhrevî ve İmanî alâkayı bozmaya çalıştılar, muvaffak olamadılar. Şimdi Nurcuları ürkütme, zaif bir damar bulup nazarlarını başka tarafa çevirmeye bazı bahaneleri buluyorlar. **إِنْ شَاءَ اللَّهُ**, demir gibi metin Nurcular'ın Kahramanâne Sebatları ve Tahammülleri ve Mücahid-i Ekber olan Nur'un Hakikatları; Onun elinde birer Elmas Kılınç bulunan Şâkirtlerin Şahs-ı Manevisinin pek Harika Fedakârlığı, onların bu planını da akim bırakacak. Evet, **Cennet ucuz olmadığı gibi, Cehennem dahi lüzumsuz değil**. Sizlere tekrar ile beyan edilmiş; eski zamanın Kahraman Mücahidlerine nisbeten en az zahmet, ağır şerait ve bu zamanın şiddeti ihtiyaç cihetiyle çok Sevab kazanan **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** halis Nurculardır. Ve boş boşuna, bad-ı heva, belki günahlı, zararlı giden birkaç sene ömrünü, böyle Kudsî bir Hizmet-i İmaniye ve Kur'aniyeye sarfeden ve Onun ile Ebedî bir ömrü kazanan Nur Talebeleridir. Ben, kendi hisseme düşen bütün hücumlarına karşı, pek çok zaafiyetimle beraber tahammüle karar verdim. **إِنْ شَاءَ اللَّهُ**: kuvvetli, fedakâr, genç, Kahraman Kardeşlerim benden geri kalmaz ve kaçmazlar.. ve kaçanları da geri çevirmeye, şimdiye kadar çalıştıkları gibi çalışacaklar.

Said Nursî

* * *

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Aziz Sıddık Kardeşlerim,

Evvelâ: Receb-i Şerifinizi ve yarınki Leyle-i Regaibinizi Ruh u Canımızla tebrik ederiz.

Sâniyen: Me'yus olmayınız.. hem merak ve telâş etmeyiniz. İnâyet-i Rabbaniye **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** imdadımıza yetişir. Bu üç aydan beri aleyhimize ihzar edilen bomba patladı. Benim sobam ve Feyzilerin su bardağı ve Husrevin su bardakları verdikleri haber doğru çıktı. Fakat dehşetli değil hafif oldu. **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** o ateş tamamen sönecek. Bütün hücumları, şahsımı çürütmek ve Nur'un Fütuhatına bulantı vermektir. Emirdağındaki mâlûm münafıktan daha muzır -ve gizli zındıkların elinde bir âlet- bir adam, bid'atkâr bir yarım hoca ile beraber, bütün kuvvetleriyle bize vurmaya çalıştıkları darbe, yirmiden

bire inmiş. **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** o bir dahi, bizi mecruh ve yaralı etmeyecek. Ve dü-
şündükleri ve kasdettikleri, bizi birbirinden ve Nur'lardan kaçırmak plânları
dahi akîm kalacak. Bu Mübarek Ayların hürmetine ve pekçok Sevab kazan-
dırmalarına îtimaden, Sabr ve Tahammül içinde Şükür, Tevekkül etmek ve
مَنْ آمَنَ بِالْقَدْرِ آمِنَ مِنَ الْكَدْرِ Düsturuna teslim olmak elzemdir, Vazife-
mizdir.

Said Nursî

* * *

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Aziz Sıddık Kardeşlerim Ve Bu Dünyada Medar-ı Tesellilerim Ve
Hakikatın Hizmetinde Yorulmaz Arkadaşlarım,

Bu Mübarek Aylarda ve Sevabı ziyade bu çilehanede mümkün olduğu
kadar bir Meşgale-i Kur'aniye ve Nuriye ile sıkıntılı vaktiniz sarfedilse, çok
faideleri var. Sıkıntı hafifleştiği gibi, kıymetdar Kalb ve Ruhun ferahlarına
medar, Sevabı yüksek bir İbadet, o Nurlarla İman cihetinde iştigal, hem
Tefekkürî bir İbadet, hem "İhlâs Risalesi" nin âhırinde yazıldığı gibi beş
vecihle bir nevi İbadet sayılabilir. Ben, bu günlerde, kısmen Müdafaatla
zihnen meşguliyetimden teessüf ederken Kalbe geldi ki: "O iştigal dahi
ilmîdir; Hakaik-i İmaniye'nin Neşrine ve serbestiyetine bir Hizmettir ve bu
cihetde bir nevi İbadettir." Ben de sıkıldıkça, yüz defa temaşa ettiğim Nur
mes'elelerini, yine zevkle tekrar mütalâaya başlıyorum. Hattâ, Müdafaatları
dahi Nurun ilmî Risaleleri gibi görüyorum. Eskiden bir Kardeşimiz bana
demişti: "Ben, otuz defa Onuncu Sözü okuduğum halde, yine tekrar ile
okumasına iştîyak ve ihtiyaç hissediyorum." ve bundan bildim ki, Kur'anın
mümtaz bir hassası olan usandırmamak; Kur'an Hakikatlarının bir ma'kesi,
bir ayinesi, bir Hakikatlı Tefsiri olan Nur Risalelerine de in'ikas etmiş
bulunuyor.

Said Nursî

* * *

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Aziz Sıddık Kardeşlerim,

Bu dünyada, hususan bu zamanda, hususan musibete düşenlere ve bilhassa Nur Şâkirdlerinde dehşetli sıkıntılara ve me'yusiyetlere karşı en te'sirli çare; birbirine Teselli ve Ferah vermek ve Kuvve-i Mâneviyesini takviye etmek ve fedâkâr, hakikî Kardeş gibi birbirinin gam ve hüznü ve sıkıntılarına merhem sürmek ve tam Şefkatle kederli Kalbini okşamaktır. Mâbeynimizdeki hakikî ve uhrevî Uhuvvet, gücenmek ve tarafgirlik kaldırmaz. Mâdem ben size bütün kuvvetimle îtimad edip bel bağlamışım ve sizin için, değil yalnız istirahatımı ve haysiyetimi ve şerefimi; belki sevinçle Ruhumu da feda etmeye karar verdiğimi bilirsiniz.. belki de görüyorsunuz. Hattâ kasekle te'min ederim ki; sekiz gündür Nur'un iki Rûknü -zâhirî- birbirine nazlanmak ve teselli yerine, hüznü vermek olan ehemmiyetsiz hâdise, bu sırada benim Kalbime verdiği azab cihetiyle, "Eyvah! Eyvah! El'amân! El'amân! Yâ Erhamerrâhimîn meded! Bizi muhafaza eyle! Bizi cin ve insî şeytanların şerrinden kurtar! Kardeşlerimin Kalblerini birbirine tam Sadakat ve Muhabbet ve Uhuvvet ve Şefkatle doldur." diye; hem Ruhum, hem Kalbim, hem Aklım feryad edip ağladılar.

Ey demir gibi sarsılmaz Kardeşlerim! Bana yardım ediniz.. Mes'elemiz çok nâziktir. Ben, sizlere çok güveniyordum ki, bütün Vazifelerimi Şahs-ı Mânevînize bırakmıştım. Siz de, bütün kuvvetinizle benim imdadıma koşmanız lâzım geliyor. Gerçi hâdiseniz pek cüz'î ve geçici ve küçük idi; fakat saatimizin zenbereğine ve gözümüzün hadekasına gelen bir saç, bir zerrecik dahi incitir. Ve bu noktada ehemmiyetlidir ki, maddî üç patlak ve mânevî üç müşahedeler, tam tamına haber verdiler.

Said Nursî

* * *

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Aziz Sıddık Kardeşlerim,

Leyle-i Mi'rac, ikinci bir Leyle-i Kadir hükmündedir. Bu Gece, mümkün

oldukça çalışmakla, kazanç birden bine çıkar. Şirket-i Mâneviye Sırrıyla, **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** herbiriniz, kırkbin dil ile Tesbih eden bazı Melekler gibi, kırkbin Lisan ile, bu kıymetdar Gecede ve Sevabı çok bu Çilehânede İbâdet ve Dualar edeceksiniz ve hakkımızda gelen fırtınada binden bir zarar olmamasına mukabil, bu Gecedeki İbadet ile şükredersiniz.

Hem, sizin tam ihtiyatınızı tebrik ile beraber, hakkımızda İnâyet-i Rabbaniye pek zâhir bir surette tecelli ettiğini tebşir ederiz.

Said Nursî

* * *

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Aziz Sıddık Muhlis Kardeşlerim,

Bizler, imkân dairesinde, bütün kuvvetimizle Lem'a-i İhlâsın Düsturlarını ve hakikî İhlâsın Sırrını mâbeynimizde ve birbirimize karşı istimâl etmek Vücub derecesine gelmiş. Kat'î haber aldım ki; üç aydan beri buradaki Has Kardeşleri birbirine karşı meşreb veya fikir ihtilâfiyle bir soğukluk vermek için, üç adam tâyin edilmiş.

Hem, metin Nurcuları usandırmakla sarsmak ve nazik ve tahammül-süzleri evhamlandırmak ve Hizmet-i Nuriyeden vazgeçirmek için, sebeziz mahkememizi uzatıyorlar. Sakın! Sakın! şimdiye kadar mâbeynimizdeki Fedakârâne Uhuvvet ve Samimâne Muhabbet sarsılmasın. Bir zerre kadar olsa bile bize büyük zarar olur. Bizler, birbirimize, lüzum olsa Ruhumuzu feda etmeğe, Hizmet-i Kur'âniye ve İmaniyemiz iktizâ ettiği halde, sıkıntıdan veya başka şeylerden gelen titizlikle hakikî Fedakârlar birbirlerine karşı küsmeğe değil; belki Kemal-i Mahviyet ve Tevazu ve Teslimiyetle kusuru kendine alır; Muhabbetini, Samimiyetini ziyadeleştirmeğe çalışır. Yoksa, habbe kubbe olup tâmir edilmeyecek bir zarar verebilir. Sizin ferâsetinize havâle edip kısa kesiyorum.

Said Nursî

* * *

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Aziz Sıddık Kardeşlerim,

Evvelâ: **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** Sirriyle, **الْخَيْرُ فِي مَا اخْتَارَهُ اللَّهُ** mahkememizin te'hirinde ve tahliye olan Kardeşlerimizin yine mahkeme gününde burada bulunmalarında büyük Hayırlar var. Evet, Risale-i Nur'un mes'elesi, Âlem-i İslâm'da, hususan bu memlekette küllî bir ehemmiyeti bulunduğundan, böyle heyecanlı toplamalar ile umumun nazar-ı dikkatini, Nur Hakikatlarına celbetmek lâzımdır ki; ümidimizin ve ihtiyatımızın ve gizlememizin ve muarızların küçültmelerinin fevkinde ve ihtiyarımızın haricinde, böyle şa'saa ile, Risale-i Nur kendi Derslerini dost ve düşmana âşikâren veriyor. En mahrem Sırlarını, en namahremlere çekinmeyerek gösteriyor. Mâdem Hakikat budur, biz küçücük sıkıntılarımızı, kinin gibi bir acı ilâç bilip Sabır ve şükretmeliyiz. Yâhu bu da geçer demeliyiz.

Sâniyen: Bu Medrese-i Yusufiye'nin nâzırına yazdım. Ben rusya'da esir iken, en evvel bolşevizmin fırtınası hapishânelerden başladığı gibi, fransız ihtilâl-i kebiri dahi en evvel hapishânelerden ve tarihlerde "serseri" namıyla yâdedilen mahpuslardan çıkmasına binaen, biz Nur Şâkirdleri, hem Eskişehir, hem Denizli, hem burada mümkün oldukça mahpusların ıslâhına çalıştık. Eskişehir ve Denizli'de tam faidesi görüldü. Burada daha ziyade faide olacak ki, bu nâzik zaman ve zeminde, Nur'un Dersleriyle geçen fırtınacık (**Hâşiye**) yüzden bire indi. Yoksa ihtilâftan ve böyle hâdiselerden istifade eden ve fırsat bekliyen haricî muzır cereyanlar, o baruta ateş atıp bir yangın çıkacaktı.

Said Nursî

* * *

(**Hâşiye**): Bu fırtına ise, Afyon hapsinde bir isyan çıktı; hiç bir Nur Talebesi karışmadı.

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Aziz Sıddık Sarsılmaz Sıkıntıdan Usanıp Bizlerden Çekilmez Kardeşlerim;

Şimdi; maddî, mânevî bir sıkıntıdan nefsim sizin hesabınıza beni mahzun eylerken, birden Kalbe geldi ki; hem senin, hem buradaki Kardeşlerin tek birisiyle yakında görüşmek, için bu zahmet ve meşakkatin başka surette on mislini çekseydiniz yine ucuz olurdu.

Hem Nur'un takvadârâne ve riyazetkârâne meşrebi; hem umuma ve en muhtaçlara, hattâ muarızlara Ders vermek mesleği; hem dairesindeki Şahs-ı Mânevîyi konuşturmak için, eski zamanda Ehl-i Hakikatın senede hiç olmazsa bir-iki def'a içtimaları ve sohbetleri gibi; Nur Şâkirdlerinin de bir kaç senede, en müsait olan Medrese-i Yusufiye'de bir def'a toplanmalarının lüzumu cihetinde, bin sıkıntı ve meşakkat dahi olsa ehemmiyeti yoktur. Eski hapislerimizde birkaç zaif Kardeşlerimizin usanıp Dâire-i Nuriye'den çekinmeleri onlara pek büyük bir hasaret oldu ve Nurlara hiç zarar gelmedi. Onların yerine, daha metin, daha muhlis Şâkirdler meydana çıktılar. Mâdem dünyanın bu imtihanları geçicidir, çabuk giderler, Sevablarını, meyvelerini bizlere verirler. Biz de İnâyet-i İlâhiyyeye îtimad edip, Sabır içinde şükretmeliyiz.

Said Nursî

* * *

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Aziz, Sıddık Kardeşlerim, Bu Medrese-i Yusufiye'de Ders Arkadaşlarım,

Bu gelen gece olan Leyle-i Berât, bütün senede bir Kudsî Çekirdek hükmünde ve mukadderat-ı beşeriyenin programı nev'inden olması cihetiyle, Leyle-i Kadrin Kudsiyetindedir. Herbir Hasenenin Leyle-i Kadir'de otuzbin olduğu gibi; bu Leyle-i Berat'ta herbir Amel-i Sâlih'in ve herbir Harf-i Kur'ân'ın Sevabı yirmibine çıkar. Sair vakitte on ise, Şuhuru Selâse'de yüze ve bine çıkar. Ve bu Kudsî Leyâlî-i Meşhûrede, onbinler, yirmibin veya otuzbinlere çıkar. Bu

geceler, elli senelik bir İbadet hükmüne geçebilir. Onun için, elden geldiği kadar Kur'ân'la ve İstiğfar ve Salâvatla meşgul olmak büyük bir kârdır.

Said Nursî

* * *

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Aziz, Sıddık Kardeşlerim!

Mübarek Ramazan-ı Şerîfinizi bütün Ruh u Canımızla tebrik ediyoruz. Cenâb-ı Hak, bu Ramazan-ı Şerîfin Leyle-i Kadri'ni umumunuza bin aydan hayırlı eylesin! **أَمِينَ**!.. Ve seksen sene bir Ömr-ü Makbûl hükmünde hakkınızda kabul eylesin! **أَمِينَ** ...

Said Nursî

* * *

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Aziz Sıddık Sarsılmaz Telâş Etmez Âhireti Bırakıp Fâni dünyaya Dönmez Kardeşlerim!

Bir parça daha burada kalmaktan, mes'elemizi bir derece genişlendirmek istemelerinden mahzun olmayınız; bilâkis benim gibi memnun olunuz. Mâdem ömür durmuyor zevâle koşuyor; böyle Çilehânede Uhrevî Meyveleriyle bâkileşiyor; hem Nur'un Ders Dairesi genişliyor. Meselâ, Ehl-i Vukufun Hocaları tam dikkatle "Siracın-Nur"u okumağa mecbur oluyorlar.

Hem bu sırada çıkmamızın bir iki cihetle Hizmet-i İmaniyemize bir noksanlık vermesi ihtimali var. Ben sizlerden şahsen çok ziyâde sıkıntı çektiğim halde çıkmak istemiyorum. Siz de mümkün olduğu kadar Sabır ve Tahammülle ve bu tarz-ı hayata alışmağa ve Nurları yazmak ve okumaktan teselli ve ferah bulmağa çalışınız.

Said Nursî

* * *

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

.....

Sâniyen: "Risale-i Nur, Kur'ân'ın çok kuvvetli, hakikî bir Tefsiridir." tekrar ile dediğimizden, bazı dikkatsizler tam mânasını bilemediğinden bir Hakikatı beyan etmeğe bir ihtar aldım. O Hakikat şudur; Tefsir iki kısımdır:

Birisi: Mâlûm Tefsirlerdir ki, Kur'ân'ın İbâresini ve Kelime ve Cümlelerinin mânalarını beyan ve izah ve isbat ederler.

İkinci kısım Tefsir ise: Kur'ân'ın îmânî olan Hakikatlarını, kuvvetli Hücetlerle beyan ve isbat ve izah etmektir. Bu kısmın pekçok ehemmiyeti var. Zâhir, mâlûm Tefsirler, bu kısmı bazan mücmel bir tarzda dercediyorlar. Fakat, Risale-i Nur, doğrudan doğruya bu ikinci kısmı esas tutmuş, emsâlsiz bir tarzda, muannid feylesofları susturan bir Mânevî Tefsirdir.

Said Nursî

* * *

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Aziz Sıddık Kardeşlerim,

Ehemmiyetli bir taraftan, ehemmiyetli ve mânidar bir sual edilmiş. Bana sordular ki:

- Siz, cemiyet olmadığınıza üç mahkeme o cihette beraet vermesiyle ve yirmi senedenberi tarassut ve nezaret eden altı vilâyetin o noktadan ilişmemeleriyle tahakkuk ettiği halde; Nurcu'larda öyle hârîka bir alâka var ki, hiç bir cemiyette, hiçbir komitede yoktur. Bu müşkülü halletmenizi isteriz dediler. Ben de cevaben dedim ki:

- Evet, Nurcular; cemiyet-memiyet, hususan siyasî ve dünyevî ve menfî ve şahsî ve cemaatî menfaat için teşekkül eden cemiyet ve komite değiller ve olamazlar. Fakat; bu vatanın eski Kahramanları, kemal-i sevinçle Şehadet mertebesini kazanmak için Ruhlarını feda eden milyonlar İslâm Fedâîlerinin ahfadları, oğulları ve kızları,

o Fedâilik damarından irsiyet almışlar ki; bu hârika alâkayı gösterip, Denizli mahkemesinde bu âciz, bîçâre Kardeşlerine bu gelen Cümleyi onlar hesabına söylettirdiler. "Milyonlar Kahraman başlar feda oldukları bir Hakikata başımız dahi feda olsun!" diye, onlar namına söylemiş; mahkemeyi hayret ve takdirle susturmuş. Demek Nurcularda; hakikî, hâlis, sırf Rızâ-yı İlâhî için ve müsbet ve uhrevî Fedâiler var ki, mason ve komünist ve ifsad ve zendeka ve ilhad ve taşnak gibi dehşetli komiteler o Nurculara çare bulamayıp; hükümeti ve adliyeyi aldatarak lâstikli kanunlar ile Onları kırmak ve dağıtmak istiyorlar. **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** bir halt edemezler. Belki Nur'un ve İmanın Fedâilerini çoğaltmağa sebebiyet verecekler.

Said Nursî

* * *

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Aziz Sıddık Kardeşlerim,

Dünkü suâle benzer kırk sene evvel olmuş bir suâl ve cevabı size hikâye edeceğim. O eski zamanda Eski Said'in Talebeleri, Üstadlarıyla şiddet-i alâkaları Fedâilik derecesine geldiğinden, Van-Bitlis tarafında ermeni komitesi (taşnak fedâileri) çok faaliyette bulunmasıyle Eski Said onlara karşı duruyordu, bir derece susturuyordu. Kendi Talebelerine mavzer tüfekleri bulup, Medresesi bir vakit asker kışlası gibi, silâhlar - Kitaplarla beraber bulunduğu vakit, bir asker feriki geldi, gördü. Dedi: "Bu Medrese değil kışladır." Bitlis hâdisesi münasebetiyle evhama düştü emretti: "Onun silâhlarını alınız!" Bizden ellerine geçen onbeş mavzerimizi aldılar. Bir-iki ay sonra harb-i umumî patladı. Ben tüfeklerimi geri aldım. Her ne ise...

Bu haller münasebetiyle benden sordular ki:

- Dehşetli fedâileri bulunan ermeni komitesi sizden korkuyorlar ki; siz Van'da Erek dağına çıktığınız zaman, fedâiler sizden çekinip dağılıyorlar, başka yere gidiyorlar. Acaba sizde ne kuvvet var ki öyle oluyor.

Ben de cevaben diyordum:

- Mâdem, fâni dünya hayatı, küçücük ve menfi milliyetin muvakkat menfaati ve selâmeti için bu hârika fedakârlığı yapan ermeni fedâileri karşımızda görünürler; elbette Hayat-ı Bâkiyeye ve pek büyük İslâm Milliyet-i Kudsiyesinin müsbet menfaatlerine çalışan ve "Ecel birdir" îtikad eden Talebeler, o fedâilerden geri kalmazlar. **(Hâşiye)** Lüzum olsa o kat'î ecelini ve zâhiri birkaç sene mevhum ömrünü, milyonlar sene bir ömre ve milyarlar Dindaşların Selâmetine ve Menfaatine tereddütsüz, müftehîrâne fedâ ederler!..

Said Nursî

* * *

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Aziz Sıddık Vefadâr ve Şefkatli Kardeşlerim,

İki gündür; hem başımda, hem âsâbımda te'sirli bir nezle ağrısı var. Böyle hâllerde bir derece dostlarla görüşmekten teselli ve ünsiyet almağa ihtiyacım içinde, acib tecrid ve yalnızlık vahşeti beni sıktı. Böyle bir nevi şekva Kalbe geldi: "Neden bu tâzib oluyor, Hizmetimize faidesi nedir?" Birden bu sabah Kalbe ihtar edildi ki: "Siz, bu şiddetli imtihana girmek ve inceden inceye sizi kaç def'a altın mı, bakır mı? diye mihenge vurmak ve her cihetde sizi insafsızca tecrübe etmek ve nefislerinizin hisseleri ve desiseleri var mı, yok mu? üç-dört eleklerle elenmek; hâlisane, sırf Hak ve Hakikat namına olan Hizmetinize pekçok lüzumu vardı ki, Kader-i İlâhî ve İnâyet-i Rabbâniye müsaade ediyor. Çünkü: Böyle meydan-ı imtihanda inatçı ve bahaneci, insafsız muâırızların karşısında teşhir edilmesinden herkes anladı ki; hiç bir hile, hiç bir enâniyet, hiç bir garaz, hiç bir dünyevî ve uhrevî ve şahsî menfaat karışmayarak, tam hâlis Hak ve Hakikattan geliyor. Eğer perde altında kalsaydı çok mânalar verilebilirdi. Daha Avam-ı Ehl-i İman îtimad etmezdi; belki, bizi kandırırlar; ve havas kısmı dahi vesvese ederdi; belki bazı ehl-i makamât gibi kendilerini satmak, îtimad kazanmak için

(Hâşiye): Kardeşlerim nâmına âcizane diyorum ki: Lüzum olursa, **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** çok ileri geçeceğiz. Bizler Dinde olduğu gibi Kahramanlıkta da Ecdadımızın Vârisleri olduğumuzu göstereceğiz.

böyle yapıyorlar! diye, daha tam kanaat etmezlerdi. Şimdi imtihan-
dan sonra, en muannid vesveseli dahi teslime mecbur oluyor. Zahmetiniz
bir, kârınız bindir!" **إِنْ شَاءَ اللَّهُ...**

Said Nursî

* * *

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Aziz Sıddık Kardeşlerim,

Evvelâ: Medar-ı ibret ve hayret iki esaretimde şahsıma karşı bir muameleyi beyan etmek ihtar edildi. Şöyle ki:

Rusya'da, Kosturma'da, doksan esir zabitlerimizle beraber bir koğuş-
ta idik. Ben, o zabitlerimize ara-sıra Ders veriyordum. Bir gün rus ku-
mandanı geldi, gördü, dedi: "Bu Kürd, gönüllü alay kumandanı olup çok
askerimizi kesmiş; şimdi de burada siyasî ders veriyor.. ben yasak
ediyorum, ders vermesin." İki gün sonra geldi, dedi: "Mâdem Dersiniz
siyasî değil belki dinîdir, ahlâkîdir; Dersine devam eyle." izin verdi.

İkinci esaretimde, bir hapiste iken, yirmi sene Derslerimi dinlemiş ve
benden daha güzel Ders veren bir Has Kardeşimin ve zarurî Hizmetimi
gören Hizmetçilerimin benim yanıma gelmeleri adliye memuru tarafın-
dan yasak edildi. Tâ benden Ders almasınlar. Halbuki, Nur Risaleleri
başka Derslere hiç ihtiyaç bırakmıyor.. ve hiçbir Dersimiz kalmamış ve
hiç bir Sırrımız gizli kalmamış. Her ne ise... Bu uzun kıssayı kısa
kesmeye bir hal sebep oldu.

* * *

SIKINTILI MUSİBETLERİMİ HİÇE İNDİREN BİR HAKİKATLI TESELLİDİR

Birinci: Hakkımızdaki zahmet, Rahmete dönmesi.

İkinci: Kader Adâleti içinde, rızâ ve teslim ferahı.

Üçüncü: İnâyet-i Hâssanın, Nurcular hakkında hususiyetindeki
sevinç.

Dördüncü: Geçici olmasından, zevâlinde lezzet.

Beşinci: Ehemmiyetli Sevablar.

Altıncı: Vazife-i İlâhiyeye karışmamak.

Yedinci: En şiddetli hücumdan, en az meşakkat ve küçük yaralar...

Sekizinci: Sair musibetzedelere nisbeten çok derece hafif olması.

Dokuzuncu: Nur ve İman Hizmetinde, şiddetli imtihanından çıkan yüksek ilânâtın te'siratındaki sürur.

Dokuz adet mânevî sevinçler, öyle teskin edici bir merhem ve tatlı bir ilâçtır ki târif edilmez. Ağır elemelerimizi teskin ediyor.

Said Nursî

* * *

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Aziz Sıddık Kardeşlerim,

Evvelâ: Haccı men eden, Zemzemi döktüren, hakkımızda eşedd-i zulme müsaadekâr davranan ve Zülfıkar ve Siracınurun müsaderesine ehemmiyet vermiyen ve bizi garazkârane, kanunsuz tâzib eden me'murları terfî ettirip, hanemizden çıkan mazlumâne, lisan-ı hâl ile yüksek ağlamamızı ve sesimizi işitmeyen bir müstebid kabinenin zamanında en rahat yer hapistir. Yalnız mümkün olsa başka hapse naklolsak tam Selâmet olur.

Sâniyen: Onlar, nasıl zorla en mahrem Risaleleri en nâmahreme okuttular; öyle de, zorla ısrar edip bizi cemiyet yapmağa mecbur ediyorlar. Halbuki, cemiyet ve komiteciliğe hiç ihtiyacımızı hissetmiyorduk. Çünkü, İttihad-ı Ehl-i İman Cemaatindeki Uhuvvet-i İslâmiye Nurcular'da pek Hâlisâne, Fedakârane inkişaf ettiği gibi ve eski Ecdadlarımızın Kemâl-i Aşkla Ruhlarını feda ettikleri bir Hakikata, Nur Şâkirdleri, o milyonlar Kahraman Ecdadlarından irsiyet aldıkları kuvvetli bir Fedâilik ile o Hakikata bağlanmaları, şimdiye kadar resmî veya siyasî, gizli ve âşikâr cemiyetler ve komiteciliğe ihtiyaç bırakmıyordu. Demek şimdi bir ihtiyaç var ki, Kader-i İlâhi

onları bize musallat ediyor. Onlar, mevhum bir cemiyet isnadiyle zulmederler; Kader ise, "Neden tam İhlâsla, tam bir Tesânüdle, tam bir Hizbullah olmadınız?" diye bizi onların elleriyle tokatladı; Adalet etti.

Said Nursî

* * *

.....

Bu def'a taarruz pek geniş dâirede.. Reis-i Hükûmet ve hazır kabine, plânlı ve dehşetli bir evham ile bir hücum etti. Benim aldığım bir habere göre ve çok emârelerle gizli münafıkların yalan jurnalları ve desiseleriyle bizi, hilâfet komitesiyle ve Nakşî Tarikatının gizli cemiyetiyle tam alâ-kadar belki pişdar gösterip, hükûmeti büyük bir telâşa sevk ederek Nur'un büyük Mecmualarının İstanbul'da cildlenip Âlem-i İslâm'da intişarını ve İnayet ve Makbuliyetlerini bir delil gösterip, hükûmeti korkutup, kıskanç resmî hocaları ve vehham me'murları aleyhimize insafsızca çevirdiler. Tahminlerince, herhalde çok vesikalar, emâreler görülecek.

Hem Eski Said damariyle tahammül etmeyerek, "Ortalığı karıştıracak!" diye kanaatları varmış. Cenâb-ı Hakk'a hadsiz Şükür olsun, o musibeti binden bire indirdi. Bütün taharrilerde, hiç bir cemiyet ve komitelerle bir alâkamızı bulamadılar. Yoktur ki bulsunlar. Onun için savcı, iftiralara ve yanlış mânalara, medar-ı mes'uliyet olmayan cüz'î isnadlara mecbur olmuş. Mâdem Hakikat budur. Nurlar ve biz, yüzde doksandokuz derece musibetten halâs olduk. Öyle ise değil şekvâ, belki binler şükür etmekle İnâyet-i İlâhiyenin bu Cilvesinin tamamını Sabır, Şükür, İstirhamla beklemeliyiz.. ve Nur Dersleriyle bu Medresenin mütemadiyen çıkan ve giren muhtaç ve müştaklarına teselli vererek yardım etmeliyiz.

Said Nursî

★ ★ ★

Üçüncü Medrese-i Yûsufiye olan Afyon Hapishanesinde Üstad Said Nursî, Elhüccetüz-Zehrâ adlı bir Risale Te'lif etti. Tevhid, Risalet-i Ahmediye (A.S.M.) ve Fatiha'nın tefsiri hakkında olan bu çok kıymetdar Risale, hapiste bulunan Nur Talebeleri ve mahpuslar için İlmî ve İmanî Dersleri hâvi olmasından hapiste hayırlı ve nurlu bir meşgale oldu. Mahkeme kararından sonra Üstadla beraber hapiste bulunan Talebelerin yazdıkları bir takrizi, aynen aşağıya dercediyoruz.

Risale-i Nur Nedir? Bediüzzaman Kimdir?

Her asır başında Hadîsçe geleceği tebşir edilen dinin yüksek hâdimleri, Emr-i Dinde mübtedi değil, müttebi'dirler. Yâni: Kendilerinden ve yeniden bir şey ihdas etmezler, yeni Ahkâm getirmezler. Esasat ve Ahkâm-ı Dîniyeye ve Sünen-i Muhammediyeye (A.S.M.) harfiyen ittiba' yoluyla Dini takvim ve tahkim ve Dinin Hakikat ve asliyetini izhar ve ona karıştırılmak istenilen ebatılı ref' ve iptal; ve Dine vâki tecavüzleri red ve imha; ve Evâmir-i Rabbaniyeyi ikame; ve Ahkâm-ı İlâhiyenin Şerafet ve Ulviyetini izhar ve ilân ederler. Ancak, Tavr-ı Esasîyi bozmadan ve Ruh-u Aslîyi rencide etmeden yeni izah tarzlarıyla, zamanın fehmine uygun yeni iknâ usulleriyle ve yeni tevcihat ve tafsîlât ile İfa-yı Vazife ederler.

Bu Memurîn-i Rabbaniye, Fiiliyatlarıyla ve Amelleriyle de Memuriyetlerinin musaddıkı olurlar. Salâbet-i İmâniyelerinin ve İhlâslarının âyinedarlığını bizzat ifa ederler. Mertebe-i İmanlarını fiilen izhar ederler; ve Ahlâk-ı Muhammediyenin (A.S.M.) tam Âmili ve Mişvar-ı Ahmediyenin (A.S.M.) ve Hilye-i Nebeviyenin hakikî lâbisi olduklarını gösterirler.

Hulâsa: Amel ve Ahlâk bakımından ve Sünnet-i Nebeviyeye İttibâ ve Temessük cihetinden, Ümmet-i Muhammede tam bir Hüsn-ü Misal olurlar ve Nümune-i İktida teşkil ederler. Bunların Kitabullahın Tefsiri ve Ahkâm-ı Diniyenin izahı ve zamanın fehmine ve Mertebe-i İlmine göre tarz-ı tevcihi sadedinde yazdıkları Eserler, kendi tilka-yı nefislerinin ve karîha-i ulviyelerinin mahsulü değildir. Kendi zekâ ve irfanlarının neticesi değildir. Bunlar, doğrudan doğruya Menba-ı Vahy olan Zât-ı Pâk-i Risaletin mânevî İlham ve Telkinatıdır. "Celcelûtiye" ve "Mesnevî-i Şerîf" ve "Fütuhul Gayb" ve emsali Âsâr hep bu nevidendir. Bu Âsâr-ı Kudsiyeye o Zevât-ı Âlişan, ancak Tercüman hükmündedirler. Bu Zevât-ı Mukaddesenin o Âsâr-ı Bergüzîdenin

tanziminde ve tarz-ı beyanında bir hisseleri vardır. Yâni, bu Zevât-ı Kudsiye, o Mânânın Mazharı, Mir'atı ve Ma'kesi hükmündedirler.

Risale-i Nur ve Tercümanına gelince:

Bu Eser-i Âlişanda şimdiye kadar emsaline rastlanmamış bir Feyz-i Ulvî ve bir Kemal-i Nâmütenahî mevcut olduğundan ve hiçbir Eserin nail olmadığı bir şekilde Meş'ale-i İlâhiyye ve Şems-i Hidayet ve Neyyir-i Saadet olan Hazret-i Kur'ân'ın Füyuzatına Vâris olduğu meşhud olduğundan; Onun Esası, Nur-u Mahz-ı Kur'ân olduğu ve Evliyaullahın Âsârından ziyade Feyz-i Envâr-ı Muhammedîyi hâmil bulunduğu ve Zât-ı Pâk-i Risaletin ondaki hisse ve alâkası ve Tasarruf-u Kudsîsi, Evliyaullahın Âsârından ziyade olduğu ve Onun Mazharı ve Tercümanı olan mânevî Zâtın Mazhariyeti ve Kemalâtı ise, o nisbette âlî ve emsalsiz olduğu güneş gibi âşikâr bir Hakikattir.

Evet, o Zât, daha hal-i sabavette iken ve hiç tahsil yapmadan, zevahiri kurtarmak üzere üç aylık bir tahsil müddeti içinde, Ulûm-u Evvelîn ve Âhirîne ve Ledünniyat ve Hakaik-ı Eşyaya ve Esrar-ı Kâinata ve Hikmet-i İlâhiyye Vâris kılınmıştır ki, şimdiye kadar böyle Mazhariyet-i Ulyâya kimse nail olmamıştır; bu Hârîka-i İlmiyenin eşi aslâ mesbuk değildir. Hiç şüphe edilemez ki Tercüman-ı Nur, bu haliyle, baştan başa İffet-i Mücesseme ve Şecaat-i Hârîka ve İstiğnâ-yı Mutlak teşkil eden hârikulâde Metanet-i Ahlâkiyesi ile bizzat bir Mu'cize-i Fıtrattır; ve tecessüm etmiş bir İnayettir ve bir Mevhibe-i Mutlakadır.

O Zât-ı Zihavârik, daha hadd-i bülûğa ermeden, bir Allâme-i Bîadîl halinde bütün cihan-ı ilme meydan okumuş; münazara ettiği erbab-ı ulûmu ilzam ve iskat etmiş; her nerede olursa olsun vâki olan bütün suallere, mutlak bir isabetle ve asla tereddüt etmeden cevap vermiş; on-dört yaşından itibaren "Üstadlık" pâyesini taşımış ve mütemadiyen etrafına Feyz-i İlim ve Nur-u Hikmet saçmış. İzahlarındaki incelik ve derinlik ve beyanlarındaki Ulviyet ve Metanet ve tevcihlerindeki derin Feraset ve Basiret ve Nur-u Hikmet, erbab-ı irfanı şaşırtmış ve hakkiyle "Bediüzzaman" unvan-ı celîlini bahsettirmiştir. Mezaya-yı Âliye ve Fezâil-i İlmiyesiyle de, Din-i Muhammedî'nin Neşrinde ve İsbatında bir Kemal-i Tam hâlinde rû-nümâ olmuş olan böyle bir Zât, elbette Seyyidül Enbiya Hazretlerinin en yüksek

İltifatına mazhar ve en âlî Himaye ve Himmetine nâildir. Ve şüphesiz, o Nebiyy-i Akdes'in Emir ve Fermanıyla yürüyen ve tasarrufla hareket eden ve O'nun Envar ve Hakaikına Vâris ve Ma'kes olan bir Zât-ı Kerîm-üssıfattır.

Envar-ı Muhammediyeyi ve Maarif-i Ahmediyeyi ve Füyuzat-ı Şem'-i İlâhîyi en müşa'şa bir şekilde parlatması ve Kur'ânî ve Hadîsî olan İşarat-ı Riyaziyenin kendisinde müntehi olması ve Hitabat-ı Nebeviyeyi ifade eden Âyât-ı Celîlenin riyazî beyanlarının kendi üzerinde toplanması delâletleriyle O Zât, Hizmet-i İmaniye noktasında Risaletin bir Mir'at-ı Mücellâsı ve Şecere-i Risaletin bir Son Meyve-i Münevveri; ve Lisan-ı Risaletin İrsiyet noktasında Son Dehân-ı Hakikati ve Şem'-i İlâhînin Hizmet-i İmaniye cihetinde bir Son Hâmil-i Zîsaadeti olduğuna şüphe yoktur.

Üçüncü Medrese-i Yûsufiyyenin "Elhüccetüzzehra"
ve "Zühretünnur" olan tek Dersini dinleyen Nur
Şâkirdleri namına

**Ahmed Feyzi, Ahmed Nazif, Zübeyr,
Salahaddin, Ceylan, Sungur**

Benim hissemi haddimden yüz derece ziyade vermekle beraber bu imza sahiblerinin hatırlarını kırmağa cesaret edemedim. Sükût ederek, o medhi, Risale-i Nur Şâkirdlerinin Şahs-ı Mânevîsi namına kabûl ettim.

Said Nursî

Sekizinci Kısım

Isparta Hayatı

1950'den sonra

Üstad Said Nursî, Afyon Hapishanesinden 1949' da bir Eylül sabahı tahliye edildi. İki komiser arasında faytonla bir eve geldi. Yanında hizmetine bakan Talebeleri de vardı. Üstadın Afyon hapsinden sonraki hayatında ve Hizmet-i Nuriyesinde şu surette bir İnkişaf görünür. Bu tarihe kadar Üstad, evinde, geceleri hiç kimseyi bulundurmazdı. Akşamdan ta kuşluk vaktine kadar kapısı kilidli olarak kalırdı. Afyon hapsinden sonra ise, Sadık Talebelerinden bazıları hususi hizmetinde kaldı. Üstadın odası daima ayır idi. Ancak bir hizmet olduğu vakit yanına gelinebilirdi.

Afyon hapsinden sonra Üstad -kendi tabirince- bir nevi Üçüncü Said olarak görünüyordu. Çünkü, bundan sonra Hizmet-i Nuriyye başka safhalarda tezahür edecekti; külli bir İnkişaf olacaktı. Üstadın hizmetine koşan ve Nur Hizmeti için yanına gelenler bilhassa mektebli gençlerdendi. Rahmet-i İlâhiyye Afyon hapis musibetini çok cihetlerle Rahmete çevirmişti.

Bir Vech-i Rahmet şu idi: Mahkeme günlerinde muhtelif vilâyet ve kazalardan gelen Nur Talebeleri birbiriyle tanışarak; hem Üstad, hem Risale-i Nur, hem Hizmet-i Nuriyye hususunda malûmat sahibi olurlar; ve Uhrevî ve İmanî olan ve Rıza-yı İlâhî uğrundaki Nurdan kopup gelen samimi bir Uhuvvet ile bir Kuvve-i Maneviyye elde ederlerdi. Mahkeme günleri Üstad ve Talebelerinin Kahramanlar Kafilesi olarak saf halinde mahkemeye gelişleri, Müminlerin Kalblerinde Allah için sonsuz bir Muhabbet ve yakınlığa vesîle oluyordu. Bu mahkemeler, İman ve İslâm davasına Hizmet için medar-ı teşvik hükmüne geçiyordu. Din düşmanlarının rağmına olarak bu musibet, Risale-i Nur Hizmet-i İmaniiyesini deruhte edecek ve onunla

gaye-i hayat edecek Fedakârları, Kahramanları netice verdi. Yeni ve münevver Nur Talebeleri meydana çıktılar. Hapisten tahliyeden sonra, Üstadın evinin kapısı önünde bir iki polis daimî nöbet bekler ve yanına kimseyi sokmazlardı. Zaten hapis müddetince halka dehşet verecek şekilde yalan - yanlış propagandalarla, Bediüzzamanın imha edileceği gibi haberler etrafa yaydırılmıştı.

Üstad, Afyon'da iki ay kadar ikametden sonra Emirdağ'na geldi. Emirdağında bir çok Risale-i Nur Talebeleri vardı. Oradaki Hizmet-i Nuriyyeyi bu Talebeler ifa ettiler.

AFYON HAPSİNDEN SONRA HİZMET-İ NURİYE NASIL CEREYAN ETTİ?

Isparta'da, teksir makinesiyle Nur Mecmualarının Neşrine devam ediliyordu. Üstad, yine âdeti vechile tashihat ile meşguldü. Yalnız haptiden sonra Hizmet-i Nuriyye birkaç kısma inkısam etmişti; yalnız teksir ile ve el yazısı ile Neşre münhasır olmuyordu. Bu zamanlardaki Hizmet safhaları şu suretle ifade olunabilir:

1- Muhtelif vilâyet, kasaba ve köylerdeki Nur Talebeleri, bulundukları muhitlerinde Nurları okumak, yazmak, okutmak ve Neşrine çalışmak..

2- Isparta ve İnebolu'da, teksir makinesiyle Nur Risalelerinin Mecmualar halinde teksiri ve etrafa Neşri..

3- Ankara ve İstanbul'da, muhtelif halk tabakaları arasında, hususan üniversite ve diğer mekteb talebeleri, gençler, memurlar ve hanımlar arasında Nurların yayılması, okunması, Risale-i Nur Davasına çokların yakın manevi âlâkaları. Bunlardan halis Fedakârlar ve İman Hâdimlerinin çıkması. Nur-u İmanın, bu iki büyük merkezde hararetle inkişafı..

4- Kitapların iadesi ve yeniden bazı yerlerde Nurlara ve Talebelerine ilişmek, dolayısıyla resmî makamlarla münasebet. Risale-i Nurun, vatan ve milletin, Nesl-i Âtinin Saadetine vesîlesi cihetinin duyurulması.. isbat edilmesi.. yeni Türk Hükûmetinin, Kur'anın bu yeni ve ekmel Nuruna takdirle bakması. En modern Neşir vasıtasıyla hem Anadolu'ya, hem Âlem-i İslâma ve İnsaniyete duyurulmasının temini..

5- Şark Vilâyetlerinde Risale-i Nurun İntişarı..

İşte, Said Nursî, Afyon Hapsinden tahliye edilip Emirdağı'na geldiği zaman, nazarındaki Hizmet safhaları bu surette idi ve merkez-i hükûmetle de Hizmet itibariyle alâkadardı. Bu zamana kadar Nur Hizmeti, ancak Risalelerin yazılıp çoğaltılmasına münhasırdı. Üstad, ta Barladan beri daima Has Talebeleriyle, Nurların Neşrine çalışanlarla görüşmüş, onları Hizmetlerinden dolayı tebrik ve teşci etmişti. Bu tarihten sonra mektebliler ve memurlar Nurlara müteveccih oldular. Nur Hizmetini hayatlarının gayesi addeden ve bu Hizmetle vatan, millet ve İslâmiyete en büyük faydayı temin eden Talebeler meydana çıkarak Hizmete başladılar.

* * *

Afyon Mahkemesinin Risale-i Nuru müsadere kararını, Mahkeme-i Temyiz esastan bozdu. Bozma kararında ileri sürdüğü sebeplerden birisi: Kararnamede suç unsuru gösterilen Risalelerin, Denizli Ağır Ceza Mahkemesinde beraat eden Eserlerden olup olmadığının zikredilmediği; şayet beraat edip iade edilen Eserlerden ise, kararın yanlış olacağı; hem Temyizin tasdikinden geçip kaziyiye-i muhkeme haline gelen bir davanın yeniden taht-ı muhakemeye alınışının kanuna uygunsuz olduğudur.

Temyizin bozma kararından sonra, Afyonda tekrar duruşma başladı. Bu şekilde mahkeme devam ederken iktidarı ele alan Demokrat Parti Hükûmeti, umumi af ilân etti. Afyon Mahkemesi de af kanununun daire-i şümulüne girdiği için dosya ortadan kaldırıldı (**Hâşiye**).

* * *

(Hâşiye): Fakat mahkeme hey'eti, Risale-i Nur Eserlerinin beraatına karar vermedi, müsadere kararını verdi. Bu karar 1956 tarihine kadar devam etti. Mahkeme, iki defa Nur Risalelerine müsadere kararı verdi. Temyiz Mahkemesi bu iki kararı da bozdu. Afyon Mahkemesi Temyizin kararına uyarak Nurların beraatına karar verdi. Bu sefer Temyiz, usulde noksanlık yüzünden bozdu ve Eserlerin Diyanet İşlerince tetkikini istedi. Diyanet İşleri Müşavere Kurulunca bütün Eserler tetkik ettirildi. Neticede, Nurların Hakikatını bir derece belirten bir rapor verildi.

Ehl-i vukufun mezkûr raporuna istinaden Afyon Mahkemesi, Haziran 1956 tarihinde, ittifakla Nurların beraatına ve serbestiyetine karar verdi. Karar kat'ileşti. Artık bu tarihten sonra, merkez-i hükûmette, Risale-i Nur Mecmuaları matbaalarda tab'edilmeye başladı.

Afyon hadisesi başlamadan evvel Diyanet İşleri Reisi Ahmed Hamdi, Said Nursî'den iki takım Risale-i Nur Eserlerini bir takımını Diyanet İşleri Kütüphanesine koymak, bir takımını da şahsına alkoymak için istemişti. Fakat hapis hadisesi çıktı, gönderilemedi. Üstad, hapisden sonra Emirdağ'a geldiği vakit, evvelce hazırlanan iki takımını tashih ederek Ahmed Hamdi'ye gönderdi ve aşağıdaki Mektubu kendisine yazdı:

Muhterem Ahmed Hamdi Efendi!

Bir Hâdise-i Ruhiyemi size beyan ediyorum:

Çok zaman evvel, zâtınız ve sizin mesleğinizdeki Hocaların, zarurete binaen, ruhsata tâbi ve Azîmet-i Şer'iyyeyi bırakan fikirlerine benim Fikirlerim muvafık gelmiyordu. Ben; hem onlara, hem sana hiddet ederdim. "Neden Azîmeti terkedip ruhsata tâbi oluyorlar?" diye Risale-i Nur'u doğrudan doğruya sizlere göndermezdim. Üç-dört sene evvel Kalbime, size karşı tenkidkârâne bir teessüf geldi. Birden ihtar edildi ki: "Bu senin eski Medrese arkadaşların olan başta Ahmed Hamdi gibi Zatlar, dehşetli ve şiddetli bir tahribata karşı "Ehvenüşşer" düsturiyle, bir kısım Vazife-i İlmiyyeyi, Mukaddesatın muhafazasına sarfedip tehlikeyi dörtten bire indirmeleri, onların mecburiyetle bâzı ruhsatlarına ve

kusurlarına **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** Keffaret olur" diye Kalbime şiddetle ihtar edildi.

Ben dahi sizleri ve sizin gibilerini, o vakitten beri yine eski Medrese Kardeşlerim ve Ders arkadaşlarım diye hakikî Uhuvvet nazariyle bakmağa başladım. Onun için benim bu şiddetli tesemmüm hastalığım vefatımla neticelenmesi düşüncesiyle, Nurlara, benim bedelime hakikî Sahib ve Hâmi ve Muhafız olacağınızı düşünerek ve üç sene evvel sizin ısrarla bir takım Risale-i Nur'u istemenize binaen vermek niyet etmiştim. Şimdi, -hem mükemmel değil, hem tamamı değil- Nur Şâkirdlerinden üç zâtın on beş sene evvel yazdıkları bir takımını, sizin için, şiddetli hastalığım içinde bir derece tashih ettim. Bu üç Zâtın kaleminin, benim yanımda on takım kadar kıymeti var. Senden başka bu takımını kimseye vermeyecektim. Buna mukabil onun mânevî fiatı üç şeydir.

Birincisi: Siz, -mümkün olduğu kadar- Diyanet Riyaseti'nin şubelerine, mümkünse eski harf, değilse yeni harf ile ve Has arkadaşlarımdan tashihe yardım için birisi başda bulunmak şartıyla memleketteki Diyanet Riyaseti'nin şubelerine yirmi otuz tane teksir

ederek göndermektir. Çünkü, hâricî dinsizlik cereyanına karşı böyle Eserleri neşretmek Diyanet Riyaseti'nin vazifesidir.

İkincisi: Mâdem Nur Risaleleri Medrese malıdır. Siz de Medreselerin hem esası, hem başları, hem Şâkirdlerisiniz; Onlar, sizin hakikî malınızdır.

Üçüncüsü: Tevafuklu Kur'anımız -mümkünse- fotoğraf matbaasıyla tab'edilsin ki, Tevafukdaki Lem'a-i İ'caziye görünsün.

Said Nursî

* * *

BEDİÜZZAMAN SAİD NURSÎ'NİN VE TALEBELERİNİN 1950'DEN SONRA YAZDIĞI MEKTUHLARDAN BAZILARI

Demokratların Ezân-ı Muhammedîyi Arapça Olarak Okunmasına Müsaade Etmeleri Dolayısıyla Yazılan Bir Hasbihal

Aziz Sıddık Kardeşlerim,

Evvelâ: Hem sizin, hem bu memleketin, hem Âlem-i İslâmın mühim Bayramlarının mukaddemesi ve bu memlekette Şeâir-i İslâmiyenin parlamasının bir müjdecisi olan Ezân-ı Muhammedînin kemal-i ferahla onbinler Minarelerde okunmasını tebrik ediyoruz. Ve seksen küsur sene bir İbadet ömrünü kazandıran Ramazan-ı Şerifteki İbadet ve Dualarınızın makbuliyetine **آمين** diyerek, Rahmet-i İlâhiyyeden, her bir Gece-i Ramazan, bir Leyle-i Kadir hükmünde sizlere Sevab kazandırmasını niyaz ediyoruz. Bu Ramazanda şiddetli zâfiyet ve hastalığımın tam çalışmadığımdan, sizlerden mânevî yardım rica ediyorum.

Said Nursî

* * *

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Âlem-i İslâm Merkezlerindeki Mübarek Müslüman Kardeşlere,

Sizleri, bütün Ruh u Canımızla tebrik ediyoruz. Eserleriyle Fuhul-i Ulemanın ve Fuhul-i Müfessirînin en yükseği olan Bediüzzaman Hazretlerine, kıymettar ve mübarek bir Mücahid Âlim tarafından yazılmış olan bir tebriki takdim etmiştik.

Bediüzzaman Hazretlerinin bizlere yazdığı cevabî Mektublarında, o kıymettar, bînazîr Üstad Bediüzzaman Hazretleri, sizleri binlerle tebrik etmiş ve Anadolu'da Kur'ân ve İman Kahramanlarının halefleri olan Nurcularla, Arabistan'daki Hakikat-ı Kur'âniyyeye müteveccih İslâmları, iki Kardeş olarak Hizbül Kur'ânın Dairesi içinde çok saflardan iki mütevakıf ve müterafık saf teşkil ettiklerini müjdelemiş. Ve o Mü'min Kardeşlerimizin Risale-i Nur'la ciddî alâkalariyle beraber, bir kısmını Arapçaya tercüme edip neşretmek niyetlerinizden fevkalâde memnun olduklarını ve mübarek İslâm Cemaatlerinin Urfa'daki Nur Şâkirdleriyle ve Nur Eczalariyle himayetkârâne alâkadar olmasını yazmaklığımızı bizlere emretmiş bulunuyorlar.

Ey aziz ve necib kavm-i Arabın nûranî âzaları! Tarihın a'makına gömülen ve mâziden istikbale atlayan Ecdatlarımıza, bu Millet-i İslâmı parçalamak için bin dörtyüz senedenberi hücum eden küffar orduları, en nihayet Birinci Harb-i Umumî'de emellerine muvaffak oldular. Türk ve Arap iki hakikî Müslüman Kardeşin bin senelik sarsılmayan Muhabbetlerini pek çok desiselerle, yalanlarla söndürdüler. Ehl-i İslâmın ve nev-i beşerin Medar-ı Fahri ve bütün mevcudatın Sebeb-i Hilkati ve bütün Füyuzat-ı İlâhiyenin mazharı o âlî Peygamberin Ravza-i Mutahhasesine yüzler sürmek için pek büyük bir İhtiyakı Kalblerinde yaşattıklarına tahammül edemediler. O âlî Peygamber-i Zîşanın küçücük bir İltifatına mazhar olmak için, Ruhlarına varıncaya kadar her şeylerini fedâ ettiklerini hazmedemediler. Bin dörtyüz senedenberi zeminin yüzünde, zamanın sahifeleri üzerinde ve Şehidlerin ve Gazilerin beyaz Kılınç Kalemleriyle kırmızı mürekkepleriyle yazıp tarihe emanet bıraktıkları medar-ı iftiharları muhteşem Yazılarını Müslümanlara unutturmak istediler. Bu azimle yürüyen o amansız düşmanlar, pek acı işkenceler altında ezdikleri Türk ve Arab bu iki Kardeşi, bir daha İttihad etmemek için en müthiş muahedelerin zincirleriyle bağladılar. Çelik zincirler altında senelerle inlettirdiler. Her türlü şenaati Müslümanlığa icra ettiler.

Heyhât! İnyet-i İlâhiyenin tekrar Yar olacağını, Risale-i Nur gibi pek büyük ve pek hârika bir Tefsir-i Kur'ânla ve Onun âlî Müellifi Bediüzzaman'la, Müslümanlığın büyük Zaferini bilemediler ve göremediler. O Eserler ki, Vahdaniyyet-i İlâhiyye ile Risalet-i Muhammediyyeyi

(A.S.M.) ve Hakikat-ı Haşriyyeyi o kadar kuvvetli ve Hakikatlı Bühranlarla o kadar parlak bir surette isbat ediyor ki; şimdiye kadar hiçbir feylesof, hiçbir Âlim karşısına çıkıp itiraz edememiş.

Biz Türkler, Seyyidleri kesretle içinde bulunan ve necib Kavm-i Arab olan sizlere ve sizin Ecdatlarınız olan Sahabe-i Güzin'e, Allah namına, Peygamber-i Zîşan hesabına sonsuz bir Sevgiyi ve nihayetsiz bir Hürmeti daima Kalbimizde, Ruhumuzda besliyoruz ve yaşıatıyoruz. O Âlî Peygamber-i Zîşan için ve Onun âlî Dini için, başta Ruhumuz ve her şeyimizi fedaya hazırız.

Cenab-ı Hakkın Lûtf u Kereminden büyük bir ümit ile yalvarıp istiyoruz ki; Sevgili Üstadımız Bediüzzaman Hazretlerinin verdikleri haber-i beşaretle, Türk ve Arab iki hakikî Kardeş millet **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** yakın bir âtide İttihad edecek. Ve o İttihad sayesinde, o müthiş düşmanların Müslümanlar içine saçtıkları fesat tohumları kendi yüzlerine atılacak. Ve zincirler altında inleyen dörtyüz milyon Müslümanlık, yeniden Hayat-ı Kudsiyye-i İslâmiyye ile, nev-i beşerin başına geçip, sulh ve Müsalemet-i Umumiyyeyi temin edecek, **إِنْ شَاءَ اللَّهُ**.

Risale-i Nur'un âciz bir Şâkirdi
HUSREV

* * *

Risale-i Nur'un Vatana, Millete Ve İslâmiyet'e Büyük Hizmetini Kabûl Ve Takdir Eden Başvekil Adnan Menderes'e Üstad'ın Yazdığı Bir Mektup.

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Ben, çok hasta olduğum ve siyasetle alâkasız bulunduğum halde, **Adnan Menderes gibi bir İslâm Kahramanı** ile bir sohbet etmek isterdim. Hal ve vaziyetim görüşmeğe müsaade etmediği için; o surî konuşmak yerine bu Mektub benim bedelime konuşsun diye yazdım.

Gayet kısa birkaç Esası, İslâmiyetin bir Kahramanı olan Adnan Menderes gibi dindarlara beyan ediyorum.

Birincisi: İslâmiyetin pekçok Kanun-u Esasîsinden birisi

وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَى Âyet-i Kerîmesinin Hakikatıdır ki;

Birisinin cinayetiyle, başkaları akraba ve dostları mes'ul olamaz. Halbuki, şimdiki siyaset-i hâzırada particilik tarafdarlığı ile, bir câninin yüzünden pekçok mâsumların zararına rıza gösteriliyor. Bir câninin cinayeti yüzünden taraftarları veyahut akrabaları dahi şeni' gıybetler ve tezyifler edilip bir tek cinayet yüz cinayete çevrildiğinden, gayet dehşetli bir kin ve adaveti damarlara dokundurup, kin ve garaza ve mukabele-i bilmisile mecbur ediliyor. Bu ise, hayat-ı içtimaiyeyi tamamen zîr ü zeber eden bir zehirdir ve hariçteki düşmanların parmak karıştırmalarına tam bir zemin hazırlamaktır. İran ve Mısır'daki hissedilen hâdise ve buhranlar, bu esastan ileri geldiği anlaşılıyor. Fakat, onlar burası gibi değil; bize nisbeten pek hafif, yüzde bir nisbetindedir. -Allah etmesin- bu hal bizde olsa, pek dehşetli olur.

Bu tehlikeye karşı çare-i yegâne: Uhuvvet-i İslâmiyeyi ve esas İslâmiyet Milliyetini o kuvvetin temel taşı yapıp, mâsumları himaye için, cânilerin cinayetlerini kendilerine münhasır bırakmak lâzımdır.

Hem emniyetin ve âsâyışın temel taşı, yine bu Kanun-u Esâsîden geliyor. Meselâ: Bir hanede veya bir gemide bir mâsum ile on câni bulunsa, hakikî Adaletle ve emniyet ve âsâyış Düstur-u Esasîsi ile, o mâsumu kurtarıp tehlikeye atmamak için, gemiye ve haneye ilişmemek lâzım; tâ ki mâsum çıkıncaya kadar.

İşte bu Kanun-u Esasî-i Kur'ânî hükmünce, âsâyış ve emniyet-i dahiliyeye ilişmek, on cânî yüzünden doksan mâsumu tehlikeye atmak Gazab-ı İlâhîyyenin celbine vesile olur. Mâdem Cenâb-ı Hak bu tehlikeli zamanda bir kısım hakikî dindarların başa geçmesine yol açmış, Kur'an-ı Hakîm'in bu Kanun-u Esasîsini kendilerine bir Nokta-i İstinad ve onlara garazkârlık edenlere karşı siper yapmak lâzım geldiğini zaman ihtar ediyor.

İslâmiyetin ikinci bir Kanun-u Esasîsi şu Hadîs-i Şeriftir :

سَيِّدُ الْقَوْمِ خَادِمُهُمْ

Hakikatiyle memuriyet bir Hizmetkârlıktır; bir hâkimiyet ve benlik için tahakküm âleti değil. Bu zamanda Terbiye-i İslâmiyenin noksanıyetiyle ve Ubûdiyetin zâfiyetiyle benlik, enaniyet kuvvet bulmuş. Memuriyeti, Hizmetkârlıktan çıkarıp, bir hâkimiyet ve müstebidane bir tahakküm ve mütekebbirane bir mertebe tarzına getirdiğinden, abdestsiz, kıblesiz Namaz kılmak gibi; Adalet olmaz esasiyle de bozulur ve Hukuk-u İbad da zîr ü zeber olur. Hukuk-u İbad, Hukukullah hükmüne geçemiyor ki Hak olabilsin; belki nefsanî haksızlıklara vesile olur.

Şimdi, Adnan Menderes gibi, İslâmiyet'in ve Dînin icablarını yerine getireceğiz diye ve mezkûr iki Kanun-u Esasîye karşı muhalefet edip tam zıddına olarak iki dehşetli cereyan, gayet büyük rüşvet ile halkları aldatmak ve ecnebilerin müdahalesine yol açmak vaziyetinde hücum etmek ihtimali kuvvetlidir.

Birisi: Birinci Kanun-u Esasîye muhalif olarak, bir cânî yüzünden kırk mâsumu kesmiş; bir köyü de yakmış. Bu derecede bir istibdad-ı mutlak, her nefsin zevkine geçecek me'muriyete bir hâkimiyet suretinde rüşvet vererek, dindar hürriyetperverlere hücum ediliyor.

İkinci Hücum da: İslâmiyet Milliyet-i Kudsiyesini bırakıp -evvelkisi gibi- bir cânî yüzünden yüz mâsumun hakkını çiğneyebilen, zâhiren bir milliyetçilik ve hakikatta ırkçılık damariyle, hem hürriyetperver, dindar Demokratlara, hem bütün bu vatandaki yüzde yetmiş sair unsurlardan bulunanlara, hem hükûmet aleyhine, hem bîcâre Türkler aleyhine, hem Demokratın tâkip ettiği siyaset aleyhine çalışarak ve serseri ve enaniyetli nefislere gayet zevkli bir rüşvet olarak, bir ırkçılık kardeşliği veriyor. O zevkli kardeşliğin içinde o zevkli faideden bin def'a daha ziyade hakikî Kardeşleri düşmanlığa çevirmek gibi acib tehlikeyi, o sarhoşluğuyla hissedemiyor. Meselâ: İslâmiyet Milliyeti ile dört yüz milyon hakikî

Kardeşin, her gün **اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ** Dua-yı Umumîsi ile mânevî yardım görmek yerine, ırkçılık dört yüz milyon mübarek Kardeşleri, dört yüz serseriye ve lâubalilere yalnız dünyevî ve pek cüz'î bir menfaati için terk ettiriyor. Bu tehlike; hem bu vatana, hem hükûmete,

hem de dindar Demokratlara ve Türkler'e büyük bir tehlikedir ve öyle yapanlar da hakikî Türk değillerdir. Necib Türkler, böyle hatâdan çekinirler. Bu iki tâife herşeyden istifadeye çalışıp, dindar Demokratları devirmeye çalıştıkları ve çalıştırıldıkları, meydandaki âsar ile tahakkuk ediyor. Bu acip tahribata ve bu iki kuvvetli muarızlara karşı, kırk Sahabe ile dünyanın kırk devletine karşı meydan-ı muarazaya çıkan ve galebe eden ve bin dörtyüz sene zarfında ve her asırda üçyüz, dörtyüz milyon Şâkirdi bulunan Hakikat-ı Kur'aniyenin sarsılmaz kuvvetine dayanmak ve onun içindeki dünyevî ve Uhrevî Saadet-i Ebediyyenin zevklerine o câzibedar Hakikatla beraber Nokta-i İstinad yapmak, o mezkûr muarızlarınıza ve hem dahil ve hariçteki düşmanlarınıza karşı en lâzım ve elzem ve zarurî bir çâre-i yegânedir. Yoksa, o insafsız dahilî ve haricî düşmanlarınız, sizin bir cinayetinizi binler yapıp ve eskilerin de cinayetlerini ilâve ederek, başkaların başına yükledikleri gibi, size de yükleyecekler. Hem size, hem vatana, hem millete telâfi edilmeyecek bir tehlike olur. Cenâb-ı Hak, sizleri, İslâmiyet lehindeki Hizmetlerinizde muvaffak ve mezkur tehlikelerden muhafaza eylesin diye, ben ve Nurcu Kardeşlerimiz, yapacağınız Hizmete ve mezkûr Hakikatı kabul etmenize mukabil Dua etmeye karar vereceğiz.

Üçüncüsü: İslâmiyet'in hayat-ı içtimaiyeye dair bir Kanun-u Esasîsi dahi bu Hadîs-i Şerifin

اَلْمُؤْمِنُ لِلْمُؤْمِنِ كَالْبُنْيَانِ الْمَرْصُوعِ يَشُدُّ بَعْضُهُ بَعْضًا

Hakikatıdır. Yâni, hariçteki düşmanların tecâvüzlerine karşı, dahildeki adâveti unutmak ve tam Tesanüd etmektir. Hattâ, en bedevî tâifeler dahi bu Kanun-u E

sasînin menfaatini anlamışlar ki; hariçte bir düşman çıktığı vakit, o taife birbirinin babasını, kardeşini öldürdükleri halde; o dahildeki düşmanlığı unutup, hariçteki düşman def' oluncaya kadar Tesanüd ettikleri halde; binler teessüflerle deriz ki; benlikten, hodfuruşluktan, gururdan ve gaddar siyasetten gelen dahildeki tarafgirane fikriyle kendi tarafına şeytan yardım etse, Rahmet okutacak, muhalifine Melek yardım etse lânet edecek gibi hâdisatlar görünüyor. Hatta bir Sâlih Âlim, fikr-i siyasîsine muhalif bir büyük Sâlih Âlimi tekfir derecesinde gıybet ettiği ve İslâmiyet aleyhinde bir zındığı, onun fikrine uygun ve tarafdar olduğu için

hararetle sena ettiğini gördüm ve şeytandan kaçır gibi, otuzbeş seneden beri siyaseti terkettim.

Hem şimdi birisi; hem Ramazan-ı Şerife, hem Şeair-i İslâmiyeye, hem bu Dindar Millete büyük bir cinayeti yaptığı vakit, muhaliflerinin, onun o vaziyeti hoşlarına gittiği görüldü. Halbuki, küfre rıza küfür olduğu gibi; dalâlete, fiska, zulme rıza da, fisktır, zulümdür, dalâlettir.

Bu acip halin Sırrını gördüm ki; kendilerini, millet nazarında etikleri cinayetlerinden mâzûr göstermek damariyle, muhaliflerini, kendilerinden daha dinsiz, daha cânî görmek ve göstermek istiyorlar.

İşte bu çeşit dehşetli haksızlıkların neticeleri pek tehlikeli olduğu gibi, içtimâî ahlâkı da zir ü zeber edip, bu vatan ve millete ve Hâkimiyet-i İslâmiyeye büyük bir su'-i kasd hükmündedir.

Daha yazacaktım, fakat bu üç nokta-i esasiyeyi şimdilik dindar hürriyet-perverlere beyan etmekle iktifa ediyorum.

Said Nursî

* * *

Adnan Menderes'e gönderilmek niyetiyle evvelce yazılan içtimâî hayatımıza ait bir Hakikatın Hâşiyesini tekrar takdim ediyoruz.

Hâşiye: Eskilerin lüzumsuz keyfî kanunları ve su'-i istimleri neticesinde, belki de tahrikleriyle zuhur eden Ticanî mes'elesini dindar Demokratlara yüklememek ve Âlem-i İslâm'ın nazarında Demokratları düşürmemenin çâre-i yegânesi kendimce böyle düşünüyorum: Ezan-ı Muhammedî'nin (A.S.M.) Neşriyle Demokratlar on derece kuvvet bulduğu gibi; Ayasofya'yı, beşyüz sene devam eden Vaziyet-i Kudsiyesine çevirmek ve hâlen İslâm'da çok hüsn-ü te'sir yapan ve bu vatan ahalisine Âlem-i İslâm'ın hüsn-ü teveccühünü kazandıran, yirmisekiz sene mahkemelerin muzır cihetini bulamadıkları ve beş mahkeme de beraatine karar verdikleri Risale-i Nur'un resmen serbestîsini dindar Demokratlar ilân etmeli ve bu yaraya bir nevi merhem vurmalıdırlar. O vakit Âlem-i İslâm'ın teveccühünü kazandıkları gibi, başkalarının zâlimane kabahatları onlara yüklenmez fikrindeyim. Dindar Demokratlar, hususan Adnan Menderes gibi zatların hatırları için, otuzbeş seneden beri terk ettiğim siyasete bir iki saat baktım ve bunu yazdım.

Said Nursî

* * *

Ankara'daki Nur Talebelerinin Bir Mektubu

Aziz Sıddık Kardeşlerimiz,

Mektubunuzdan, İslâm Güneşinin bir ziyasını sezer gibi olduk. Yüzlerce senedenberi İnsaniyet aleyhine, İslâmiyet zararına mütecaviz fikir neşreden ehl-i küfrün tahriblerini tamir için ortaya atılan Risale-i Nurun - sizlerin Mektubunuzdan- gençlerin arasına yayıldığını sezdik. Ebedî Hayat yolunun hakperest yolcuları, hayâlî boş lâfları terkedip, Risale-i Nurla küfür tohumlarını eriteceklerdir. Nur'un Talebeleri, Ehl-i Kalb ve İmanın hakikî Kardeşleridirler. Siz Kardeşlerimizin Mektupları, bizlere hız veriyor ve verecek. Kur'ânın Tefsiri olan Risale-i Nur, bize dalâlette kalmanın ve küfürle mücadele etmemenin bu zamanda büyük ahmaklık olduğunu bildiriyor. Komünistliğin, anarşistliğin, masonluğun kuvvet kazandığı bir devirde en mühim bir Vazife, Nur'a Hizmet etmek ve Rızayı İlâhîyi tahsil için Onu isteyene vermektir. Bu en baş ve en ehemmiyetli, en kıymetli ve mübarek Vazifemizden bizi döndürmek isteyen en ağır hücumlar dahi, bizlerin hızını arttıracaktır. Risale-i Nur bize öğretiyor ve isbat ediyor ki: Bu dünya, bir misafirhanedir. Ebedî Hayatı isteyenler, misafirhanedeki vazifelerine dikkat gösterdikleri nisbette memnun edilirler. Demek ki şimdi en esaslı Vazifemiz bataklıktan kurtulmak isteyen Ehl-i Dinin; karanlıktan usanmış, gıdasız kalmış Kalblerin yardımına koşmak, kendimizden başlayarak Nur'un Dellâllığını yapmaktır. Bilhassa ve bilhassa şurası çok ehemmiyetli ve pek mühimdir ki, en başta ve en evvel Risale-i Nur'u dikkat ve Tefekkürle devamlı olarak okumak ve o muazzam Eser Külliyyatındaki Kur'ân ve İman Hakikatlarıyla kendimizi teçhiz etmek ve bu esas ve şartlarla, o hârika Eser Külliyyatını bir an evvel ikmal etmektir. İşte bu Nimet-i Uzmâyâ nail olan her genç ve herkes, bire yüz, bin kuvvetinde, kendine, vatan ve milletine faideli olur. Vatan, millet, gençlik ve Âlem-i İslâm çapında Hizmet edebilecek bir vaziyete gelebilir. Bunun için, başta Hazret-i Üstadımız Bediüzzaman ve Onun Hakikî ve İhlâslı Talebeleri olmaya lâıyk sizlerden Dua istirham ediyoruz ki, Risale-i Nur'un Mecmualarını bir an evvel temin edelim, arayalım, bulalım, dikkat, Tefekkür ve İhlâsla okuyalım. Kur'ân ve İman Hizmetine bu vaziyette koşalım.

Risale-i Nur'un bu asırdaki makbuliyetine işaret eden deliller fazla-
siyle mevcut olduğuna göre, İnsaf sahibi her Mü'min Kardeşimiz, Onun
tabîi bir yardımcısıdır.

Hem madem, Risale-i Nur bu asra has hususiyetler taşıyor, hem
madem, binlerce Âlimlerin takdirleriyle karşılanıyor; hem madem,
Kur'ânın Dellâllığını yapan Kahraman Üstad, eşine rastlanmayacak bir
mükemmeliyetle, dürüst adımlarla, hakikî prensiplerle, bütün hayatını
İman ve İslâmiyete vakfetmiş, dünyevî hiçbir menfaat aramadan sırf
Allah Rızası uğruna çalışmıştır; hem mâdem, bütün kuvvetiyle Nur
Talebeleri de, İman ve İslâmiyete Ehl-i Sünnet Dairesinde Hizmet için
hayatlarını dahi çekinmeden veriyor ve süflî menfaat peşinde değildirler
ve madem yüz binlerce Nur Talebeleri bütün tazyik ve tehditlere rağmen
bu Hakikati fiilen isbat etmişler; hem her Talebe, bugün cereyan eden
bâtıl felsefenin akidelerine, hakikî, mantıkî cevaplar vermek üzere
yetişmişler ve yetişiyorlar; hem her ihtiyacımıza Kur'ân cevap veriyor,
Onda lâzım olan her Hakikat sarih olarak vardır ve madem Kur'ân, en
güzel şekilde Ders veren Allahın Hediyesi, bir Nuru ve Rahmetidir.. öyle
ise, bu Hazine-i Rahmeti ve Menba-ı Hakikatı Ders veren ve hakikî
surette gençliğin ve avâmın anlayabileceği bir şekilde bildiren Risale-i
Nur'u, Dikkat ve Tefekkürle ve devamlı olarak müsait vakitlerimizi boşa
gidermeden okumak ve yazmak en büyük İbadet ve Zevk kaynağıdır. Hal
ve istikbalin ve biz gençlerin, çok leziz ve iştiaqla alacağı gayet nâfi ve
vâfi bir İlâç ve bir Tiryaktır, bir mânevî Kurtarıcıdır. Bu kat'î Hakikatlar
meydanda iken, Ona bütün kuvvetimizle sarılmamak, baştan aşağı
Risale-i Nur'u tetkik etmemek, alâkadar olmamak ancak gafletin eseri
olabilir.

Hem, kim Hakikat peşinde koşuyorsa, Risale-i Nur'dan Ders alması
lâzımdır. Ve Nur yolunda giden her münevver, hakikî Saadete kavuşacak
ve yeryüzünün mahiyetini derkedecektir diye, biz Ankara Nur Talebeleri
dahi İttifak ediyoruz. Ebedî Hayat hazinesini gösteren Kur'ân-ı Hakîmin
Nuru olan Risale-i Nur, elbette bir zaman dünyayı çınlatan Nurlu Sesini
yükseltecektir.

Madem İslâm Âlimleri -Hadîs-i Şerife göre- dünya ikbal ve heves-
lerinin peşinde koşmadıkça, Peygamberlerin en emin Vârisleridirler. Biz
de Risale-i Nur'u, Onun tam Vârisi biliyoruz. Risale-i

Nur'un Şahs-ı Mânevîsi, hakikî Vâris olmanın esasını yaşamış ve yaşıyor. Onun karşısına çıkan körler ve sağırlar ve hissiz gafiller küçüleceklerdir. Böyle muazzam bir olgunluğa sahip olan Risale-i Nur, elbette bütün feylesofları, dünya İlim ve Hak Erbabını çağırarak ve her Akl-ı Selim ve

Kalb-i Kerim olan mübarek İnsanları Talebesi yapacak. Bu da **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** uzakta değil, yakında tahakkuk edecektir. Dünya, ekseri feylesofların ve Âlimlerin dediği gibi, yepyeni bir oluşun eşiğindedir. Dünya, Nurunu arıyor. Hakikat şairi Mehmet Âkif:

**O Nuru gönder İlâhî asırlar oldu yeter!
Bunaldı milletin âfakı bir sabah ister.**

diye, işte bu Nura işaret ettiği, bugün bizce bir Hakikattır.

Aziz Kardeşlerimiz,

Risale-i Nur'a lâayık olacak şekilde çalışmamız için bize de Dua ediniz ki, Ankara muhiti, bizi içine alıp eritmesin. Nur, her ne kadar karanlığı gideriyorsa da, yine Onu göreceğ göz, anlayacak kafa lâzım. Böyle bir muhitte, gözlerimize perde inmesin. Biz biçârelere Dua ediniz. Allah hepimizi Risale-i Nur'a sarılmakla Aziz Din-i Mübinimize Hizmet edenlerden eylesin; **آمین...**

Bir Kardeşimiz dedi ki: Bugün, Sabah Namazından sonra şu mısralar mülhem oldu, Kardeşlerimize bildirelim.

**Dinim İslâm, Kitabım Kur'an, İmanım hakdır.
Bu uğurda can vermek, ebedî yaşamaktır.**

Sizleri Çok Seven
Ankara Üniversitesi Nur Talebeleri

Fahiller

Uzun bir ayrılıktan sonra,

Belki yirmi yedi, yirmi sekiz sene oldu Üstadı görmeyeli. Onu görmek, mübarek simasını doya doya seyretmek için her zaman gidip ziyaret etmek istediğim halde meşguliyetten bir türlü vakit bulamadım. Fakat o Kalblerde yaşadığı için, mânevî varlığı ile daima beraberdik. Bu, gönüllerdeki iştiyakı bir dereceye kadar tatmin etmez miydi? Kendisini görüp kucaklaştığımız zaman, Onun nuranî simasının verdiği zevk, maddî hasretin de ne kadar büyük olduğunu gösterdi.

Üstadla tanışmamız kırk seneyi geçti. O zamanlar hemen her gün idarehaneye gelir; Âkif'ler, Naim'ler, Ferid'ler, İzmirli'lerle birlikte saatlerce tatlı tatlı musahabelerde bulunurduk. Üstad, kendine mahsus şive-siyle yüksek ilmî meselelerden konuşur, Onun, konuşmasındaki Celâdet ve Şehamet bizi de heyecanlandırırdı. Harikulâde fitrî bir Zekâ, İlâhî bir Mevhibe. En mu'dil meselelerde, zekâsının Kudret ve Azameti kendisini gösterir. Daima işleyen ve düşünen bir kafa. Nakillerle pek meşgul değil. Onun Rehberi yalnız Kur'ân. Bütün Feyiz ve Zekâ kaynağı bu. Bütün o Lem'alar, doğrudan doğruya bu kaynaktan nebean ediyor. Bir Müctehid, bir İmam kadar Rey sahibi. Kalbi bir Sahabî kadar İmanla dolu. Ruhunda Ömer'in şehameti var. Yirminci Asırda Devr-i Saadeti nefsinde yaşatan bir Mü'min, bütün hedefi İman ve Kur'ân.

İslâmın Gayet-ül-Gayesi olan "Tevhid" ve "Allaha İman" Esası, Onun ve Risale-i Nur'un en büyük umdesidir. Devr-i Saadette, Müslümanlığın ilk kuruluş zamanlarında olsaydı, Hazreti Peygamber, Kâbe'deki putların parçalanması Vazifesini Ona verirdi. Şirk'e ve putperestliğe o derece düşmandır.

Mücadele ile, gönüllerde İman ve Kur'ân Hakikatlerini yerleştirmek için geçen uzun, bir asra yakın bir ömür. Fazilet ve Şehadetle geçen bir ömür. Harb meydanlarında, Mücahidlerin önünde, Kılıncı Elinde, dimdik ayakta düşmana saldıran bir Kahraman. Esarete, düşman kumandanına karşı koyan bir Kahraman. İdam sehpasında, düşman kumandanını düşündüren, insafa getiren bir Kahraman...

Millet ve memleket için canını vermekten zerre kadar çekinmeyen bir Fedai. Fitnenin, bozgunculuğun en müthiş düşmanı. Milletin menfaati için, her türlü zulme, işkenceye tahammül ediyor. Ona zulmedenlere beddua bile etmez. Onu zindanlara atanlara, ancak salâh ve İman temenni eder. Gaye uğrunda ölüm, Onun için basit bir şeydir.

Kendisi bir çanak çorba, bir bardak su, bir lokma ekmekle tegaddi eder. Elbisesi pek basit ve fakiranedir. Beyaz Amerikan bezinden pamuklu bir hırka. Çamaşırını kirlenmeden değiştirir ve temizletir. Temizliğe fevkalâde itina eder. Kâğıt parayı tutmaz ve üstünde taşımaz. Mâmelek nâmına dünyada hiçbir şeyi yok. Kendi için yaşamaz, cemiyet için yaşar.

Yapısı ufak tefektir, fakat heybetlidir, haşmetlidir. Gözleri birer Şems-i Tâban gibi Nur saçar. Bakışları şâhânedir. Maddeten, belki dünyanın en fakir adamıdır; fakat mâneviyat Âleminin Sultanıdır.

Seksen küsûr senenin âlâmı yüzünde bir buruşuk yapamamış, yalnız saçlarını ağartmıştır. Rengi, pembe beyazdır. Sakalı yoktur. Bir delikanlı kadar zindedir. Halim ve selimdir. Fakat heyecana geldiği zaman bir arslan tavrı alır, iki dizinin üstüne doğrulur, bir şâhenşâh gibi konuşur.

En sevmediği şey siyasettir. 35 senedir bir gazeteyi eline almış değildir. Dünya şunu ile alâkasını kesmiştir. Akşam Namazından sonra ferdası öğleye kadar kimseyi kabul etmez, İbadetle meşgul olur. Pek az uyur. Talebelerini de siyasetten şiddetle meneder. Memleketin her tarafında 600 bini mütecaviz, belki bir milyonu bulan Talebeleri memleketin en Faziletli evlâtlarıdır. Üniversitenin muhtelif Fakültelelerinde müsbet İlimler tahsil eden Şâkirdleri pek çoktur, yüzlercedir, binlercedir. Hiçbir Nur Talebesi yoktur ki, sınıfının en Faziletlisi, en çalışkanı olmasın. Memleketin her tarafında bulunan

bu yüzbinlerce Risale-i Nur Talebesinden hiçbirinin, hiçbir yerde âsâyışı muhil hiçbir hareketi, hiçbir vak'ası yoktur. Her Nur Talebesi, hükûmetin, Nizam ve İntizamın tabîi birer muhafızıdır; âsâyışın mânevî bekçisidir.

İstanbul seyahatinden muztarib olup olmadığını sordum:

- Bana ıztırab veren, dedi, yalnız İslâmın mâruz kaldığı tehlikelerdir. Eskiden tehlikeler hariçten gelirdi; onun için mukavemet kolaydı. Şimdi tehlike içeriden geliyor. Kurt, gövdenin içine girdi. Şimdi, mukavemet güçleşti. Korkarım ki cemiyetin bünyesi buna dayanamaz.. çünkü düşmanı sezmez. Can damarını koparan, kanını içen en büyük hasmını dost zanneder. Cemiyetin basiret gözü böyle körleşirse, İman Kalesi tehlike-dedir. İşte benim ıztırabım, yegâne ıztırabım budur. Yoksa şahsımın mâruz kaldığı zahmet ve meşakkatleri düşünmeğe bile vaktim yoktur. Keşke bunun bin misli meşakkate mâruz kalsam da İman Kalesinin istikbali Selâmette olsa!

- Yüzbinlerce İmanlı Talebeleriniz size âtû için ümit ve teselli vermiyor mu?

- Evet, büsbütün ümitsiz değilim...

.....

Dünya, büyük bir mânevî buhran geçiriyor. Mânevî temelleri sarsılan garb cemiyeti içinde doğan bir hastalık, bir veba, bir taûn felâketi gittikçe yeryüzüne dağılıyor. Bu müthiş sârî illete karşı İslâm cemiyeti ne gibi çarelerle karşı koyacak? Garbın çürümüş, kokmuş, tefessüh etmiş, bâtıl formülleriyle mi? Yoksa İslâm Cemiyetinin ter ü taze İman Esaslariyle mi? Büyük kafaları gaflet içinde görüyorum. İman Kalesini, küfrün çürük direkleri tutamaz. Onun için, ben yalnız İman üzerine mesaimi teksif etmiş bulunuyorum.

Risale-i Nur'u anlamıyorlar. Yahut anlamak istemiyorlar. Beni, skolastik bataklığı içinde saplanmış bir Medrese Hocası zannediyorlar. Ben, bütün müsbet ilimlerle, asr-ı hazır fen ve felsefesiyle meşgul oldum. Bu hususta en derin meseleleri hallettim. Hattâ bu hususta da bazı Eserler te'lif eyledim. Fakat ben, öyle mantık oyunları bilmiyorum. Felsefe düzenbazlıklarına da kulak vermem. Ben, cemiyetin iç hayatını, mânevî varlığını, Vicdan ve İmanını terennüm

ediyorum. Yalnız Kur'ânın tesis ettiği Tevhid ve İman Esası üzerinde işliyorum.. ki İslâm Cemiyetinin ana direği budur. Bu sarsıldığı gün, cemiyet yoktur.

Bana, "Sen şuna buna niçin sataştın?" diyorlar. Farkında değilim. Karşımda müthiş bir yangın var. Alevleri göklere yükseliyor. İçinde evlâdım yanıyor, İmanım tutuşmuş yanıyor. O yangını söndürmeğe, İmanımı kurtarmağa koşuyorum. Yolda biri beni kösteklemek istemiş de ayağım ona çarpmış. Ne ehemmiyeti var? O müthiş yangın karşısında bu küçük hâdise bir kıymet ifade eder mi? Dar düşünceler! Dar görüşler!

Beni, nefsinı kurtarmayı düşünen hodgâm bir adam mı zannediyorlar? Ben, cemiyetin İmanını kurtarmak yolunda dünyamı da feda ettim, Âhiretimi de. Seksen küsûr senelik bütün hayatımda dünya zevki namına bir şey bilmiyorum. Bütün ömrüm harb meydanlarında, esaret zindanlarında, yahut memleket hapishanelerinde, memleket mahkemelerinde geçti. Çekmediğim cefa, görmediğim eza kalmadı. Divan-ı harblerde, bir cânî gibi muamele gördüm; bir serseri gibi memleket memleket sürgüne yollandım. Memleket zindanlarında aylarca ihtilâttan menedildim. Defalarca zehirlendim. Türlü türlü hakaretlere mâruz kaldım. Zaman oldu ki hayattan bin defa ziyade ölümü tercih ettim. Eğer Dinim intihardan beni menetmeseydi, belki bugün Said topraklar altında çürümüş gitmişti.

Benim fitratım, zillet ve hakarete tahammül etmez. İzzet ve Şehameti-i İslâmiye beni bu halde bulunmaktan şiddetle men eder. Böyle bir vaziyete düşünce, karşımda kim olursa olsun, isterse en zalim bir cebbar, en hunhar bir düşman kumandanı olsa tezellül etmem. Zulmünü, hunharlığını onun suratına çarparım. Beni zindana atar, yahut idam sehпасına götürür.. hiç ehemmiyeti yoktur. -Nitekim öyle oldu- Bunların hepsini gördüm. Birkaç dakika daha o hunhar kumandanın kalbi, vicdanı zulümkârlığa dayanabilseydi Said bugün asılmış ve mâsumlar zümresine iltihak etmiş olacaktı.

İşte benim bütün hayatım böyle zahmet ve meşakkatle, felâket ve musibetle geçti. Cemiyetin İmanı, Saadet ve Selâmeti yolunda nefsimi, dünyamı feda ettim. Helâl olsun. Onlara beddua bile etmiyorum. Çünkü, bu sayede Risale-i Nur, hiç olmazsa birkaç yüzbin,

yahut birkaç milyon kişinin -adedini de bilmiyorum ya, öyle diyorlar. Afyon Savcısı beşyüz bin demişti. Belki daha ziyade- İmanını kurtarmağa vesile oldu. Ölmekle, yalnız kendimi kurtaracaktım, fakat hayatta kalıp da zahmet ve meşakatlere tahammül ile bu kadar İmanın kurtulmasına Hizmet ettim. Allaha bin kere hamdolsun.

Sonra, ben Cemiyetin İman Selâmeti yolunda Âhiretimi de feda ettim. Gözümde ne Cennet sevdası var, ne Cehennem korkusu. Cemiyetin, yirmi beş milyon Türk cemiyetinin İmanı namına bir Said değil, bin Said feda olsun. Kur'ânımız yeryüzünde Cemaatsız kalırsa Cenneti de istemem; orası da bana zindan olur. Milletimizin İmanını Selâmette görürsem, Cehennemin alevleri içinde yanmağa razıyım. Çünkü vücudum yanarken, gönlüm gül-gülistan olur.

Hazret coşmuştu. Bir yanardağ gibi lâvlar saçıyordu. Bir fırtına gibi gönül denizini dalgalandırıyordu. Bir şelâle gibi haşmetli zemzemlerle Ruhun en derin noktalarına çarpıyordu. Çok heyecanlanmıştı. Millet kürsüsünde coşmuş bir Hatib gibi devam ediyor, Sözünün kesilmesini istemiyordu. Yorulduğunu hissettim. Bu heyecanlı bahsi değiştireyim, dedim.

- Mahkemede sıkıldınız mı? diye sordum.

.....

Dinî Tedrisata, kadınlarımızın, muhterem hemşirelerimizin Terbiye-i İslâmiye dairesinde İffet ve Şereflerini muhafaza etmelerine taraftar olmanın bir suç olduğuna dair kanunlarda bir madde var mı? "Kalbe gelen Hakikat" gibi tâbirleri de şahsî nüfuz temini maksadına delil göstermelerinin mânasını da bu İlimle, hukukla meşgul doçentlerden sorarım.

Üstadla görüşmemiz çok uzamıştı. Müsaade alıp ayrıldığım zaman vakit hayli geçmişti.

1952
EŞREF EDİB

Said Nur ve Talebeleri

Bahtiyar bir ihtiyar var. Etrafı, sekiz yaşından seksen yaşına kadar bütün nesiller tarafından sarılmış. Yaşlar ayrı, başlar ayrı, işler ayrı... Fakat bu ayrılıkta gayrılık yok! Hepsi bir şeye inanmış... Allaha!... Âlemlerin Rabbi olan Allaha... Onun Ulu Peygamberine.. Onun Büyük Kitabına.. Kur'ân henüz yeni Nâzil olmuş gibi, herkes aradığını bulmuş gibi bir hal var onlarda. Said Nur ve Talebelerini seyrederken, İnsan kendini âdeta Asr-ı Saadette hissediyor. Yüzleri Nur, içleri Nur, dışları Nur... Hepsi huzur içindeler. Temiz, ulvî, sonsuz bir şeye bağlanmak, her yerde hâzır, nâzır olana, Âlemlerin yaratıcısına bağlanmak, o yolda yürümek, o yolun kara sevdalısı olmak... Evet!... Ne büyük Saadet!

Said Nur, üç devir yaşamış bir ihtiyar. Gün görmüş bir ihtiyar. Üç devir; Meşrutiyet, İttihad ve Terakki, Cumhuriyet. Bu üç devir büyük devrilişler, yıkılışlar, çökülüşlerle doludur. Yıkılmayan kalmamış! Yalnız bir adam var. O ayakta... Şark yaylâlarından, Güneşin doğduğu yerden İstanbul'a kadar gelen bir Adam. İmanı sıradağlar gibi muhkem. Bu adam, üç devrin şerirlerine karşı İmanlı bağrını siper etmiş. Allah! demiş, Peygamber demiş, başka bir şey dememiş. Başı Ağrı Dağı kadar dik ve mağrur. Hiçbir zalim Onu eğememiş, hiçbir Âlim Onu yenememiş... Kayalar gibi çetin, müthiş bir irade... Şimşekler gibi bir zekâ... İşte Said Nur!... Divan-ı harbler, mahkemeler, ihtilâller, inkılâblar... Onun için kurulan idam sehpaları... Sürgünler... Bu müthiş Adamı, bu mâneviyat Adamını yolundan çevirememiş! O, bunlara İmanından gelen sonsuz bir kuvvet ve cesaretle karşı koymuş. Kur'ân-ı Kerîm'de "İnanıyorsanız muhakkak üstünsünüz" (Âl-i İmran Sûresi âyet 139) buyuruluyor. Bu Allah Kelâmı, sanki Said Nur'da tecelli etmiş!

Mahkemelerdeki Müdafaalarını okuduk. Bu Müdafaalar bir nefis müdafaası değildir; büyük bir Dâvânın Müdafaasıdır. Celâdet, cesaret, zekâ eseri, şaheseri...

Niçin Sokrat bu kadar büyüktür? Bir Fikir uğruna hayatı hakîr gördüğü için değil mi? Said Nur en az bir Sokrat'tır; fakat İslâm düşmanları tarafından bir mürteci, bir softa diye takdim olundu. Onlara göre büyük olabilmek için ecnebi olmak gerek. O, mahkemelerden mahkemelere sürüklendi. Mahkûmken bile hükmediyordu.

O hapishanelerden hapishanelere atıldı. Hapishaneler, zindanlar Onun sayesinde Medrese-i Yûsufiye oldu. Said Nur zindanları Nur, gönülleri Nur eyledi. Nice azılı kaatiller, nice nizam ve ırz düşmanları, bu İman Âbidesinin karşısında eridiler; sanki yeniden yaratıldılar. Hepsî halim selim Mü'minler haline hayırlı vatandaşlar haline geldiler... Sizin hangi Mektebleriniz, hangi terbiye sistemleriniz bunu yapabildi, yapabilir?

Onu diyar diyar sürdüler. Her sürgün yeri, Onun öz vatanı oldu. Nereye gitse, nereye sürülse, etrafı saf, temiz Mü'minler tarafından sarılıyordu. Kanunlar, yasaklar, polisler, jandarmalar, kalın hapishane duvarları, Onu Mü'min Kardeşlerinden bir an bile ayıramadı. Büyük müşşidin, Talebeleriyle arasına yığılan bu maddî kesafetler; Din, Aşk, İman sayesinde Letafetler haline geldiler. Kör kuvvetin, ölü maddenin bu tahdit ve tehditleri, Ruh Âleminin ummanlarında büyük dalgalar meydana getirdi. Bu dalgalar, köy odalarından başlayarak, yer yer her tarafı sardı; üniversitelerin kapılarına kadar dayandı.

Yıllardır Mukaddesatları çiğnenmiş vatan çocukları, mahvedilen nesiller, İmana susayanlar; Onun yoluna, Onun Nuruna koştular. Üstadın Nur Risaleleri elden ele, dilden dile, ilden ile ulaştı, dolaştı. Genç - ihtiyar, cahil - münevver, sekizinden seksenine kadar herkes Ondan bir şey aldı, Onun Nuruyla nurlandı. Her Talebe, bir makine, bir matbaa oldu. İman, tekniğe meydan okudu. Nur Risaleleri binlerce defa yazıldı, teksir edildi.

Gözlerinin Nuru sönmüş, iç Âlemlerinin ışığı sönmüş, harabeye dönmüş olan körler; bu Nurdan, bu ışıktan korktular. Bu aziz Adamı, dillerden hiç eksik etmedikleri "İnkılâba - lâikliğe aykırı hareket ediyor" diye, tekrar tekrar mahkemeye verdiler; tekrar tekrar hapishanelere attılar. Kaç kere zehirlemek istediler. Ona zehirler, panzehir oldu. Zindanlar Dershane... Onun Nuru, Kur'ânın Nuru, Allahın Nuru vatan sınırlarını da aştı. Bütün Âlem-i İslâmı dolaştı. Şimdi Türkiye'de, her teşekkülün, vatanını seven herkesin, önünde hürmetle durması lâzım gelen bir kuvvet vardır: Said Nur ve Talebeleri. Bunların derneği yoktur, lokali yoktur, yeri yoktur, yurdu yoktur, partisi, patırdısı, nutku, alâyişi, nümayişi yoktur. Bu, bilinmezlerin, ermişlerin, kendini büyük bir dâvâyâ vermişlerin şuurlu, İmanlı, inanlı kalabalığıdır.

O. Yüksel Serdengeçti

Bediüzzaman'ı zehirlediler

Bundan yedi sene önce; kanunların çiğnendiği, beşer haklarının çarmıha gerildiği, hürriyetlerin hiçe sayıldığı, şahsî arzu ve ihtirasatın kanunlardan üstün tutulduğu bir devr-i rezilânede, Afyon Vilâyetinin Emirdağ kazasına seksenlik bir İhtiyar, bir Din Âlimi sürülüyor. Nüfus kütüğüne kaydettirilip burada ikamete mecbur ediliyor. Tek gayesi, Kur'ân-ı Kerîm'in Ahkâmını Tebliğ, İnsanları doğruya, iyiye ve namusluluğa sevk etmek olan bir Fikir Adamı, nefyediliyor... Her cephesinde kan döktüğü kendi öz yurdunda, Engizisyon Mahkemelerinin dahi İnsan oğluna reva görmeyeceği zulme, işkencelere tâbi tutuluyor. Sakalına, bıyığına, kılık kıyafetine karışılıyor; jandarma dipçikleri altında ölüme mahkûm ediliyor.

Sürgün olarak gönderildiği yerde dahi rahat bırakılmıyor. Ecdadından misafirperverliği, ihtiyarların, garip ve kimsesizlerin yardımına koşmayı miras alan her Türk gibi, bu kaza halkı da, ilmî Eserleriyle, ef'al ve hareketleriyle müsellemler olan bu Zâtın yardımına koşmayı Vicdanî bir Vazife telâkki ediyor.

İslâmın ve ilmin, İzzet ü Vakarını şerefle muhafaza etmesini bilen ve asla dünya zevkleri için mihnet kabul etmeyen bu Şahsın, siyasî hiçbir parti ve teşekkülle de kat'iyen alâkası yoktur.

Türkiye'de İman ve karakter sahibi her fikir adamına yapıldığı gibi, bu kimsenin muhtelif defalar evi aranmış, mahkemelere verilmiş, bütün Eserleri, Mektupları en ufak teferruatına varıncaya kadar müsadere edilerek suçsuz yere hapishanelerde süründürülmüştür.

Evet, suçsuz yere diyoruz. Çünkü; vali ve kaymakamından tutunuz da, karakoldaki jandarmasına varıncaya kadar Üstada eza ve cefa etmek, hapishanelerde süründürmek bir vesile-i iftihar; şefin gözüne girebilmek, terfi-i makam edebilmek gibi süflî hırslarla yanıp kavrulanlar için ise bulunmaz bir fırsat olmuştur.

Bu zulüm, bu işkencenin sebeblerini, o devrin Dine karşı olan temayülünde, vicdan hürriyetine ve İslâmiyete yaptığı baskıda aramak lâzımdır. Bu halin, o devirde hiç de acayip olan bir tarafı yoktur. Zira o devirde memlekette; dinsiz, materyalist, behimî hislerinin zebûnu köle ruhlu bir nesil yetiştirilmek istenirken, bu Zâtın

kendi hayatını istihkar derecesinde ortaya atılıp Hürriyetle, Ahlâkla, İmanla meşbu, hayvanî hislerin esiri olmayan bir gençlik istemesi ve bu uğurda çalışması elbette hoş görülmezdi. Millet haklarını çiğneyip, milyonların sırtından ahtapotlar gibi geçinmeyi şiar edinenler için korkulacak bir haldir bu. Takipler, baskılar senelerce devam etti. Onunla konuşanların, mektublaşanların, Hizmetine koşanların evleri arandı, kendileri Afyon Hapishanesinde çürütülerek çoluk çocukları sokaklarda sürünmeye mahkûm edildi.

Onun el yazması Kur'ân-ı Kerîmi ile bunun Tefsiri olan Risale-i Nur parçaları birer hıyanet-i vataniye evrakı imiş gibi müsadere edilip savcılıklara devredildi.

Muhakemesine mevkufen devam edilerek yirmi ay suçsuz yere hapishanede bırakıldı.

Öyle bir an geldi ki, bu vak'aların cereyan ettiği Afyon Hapishanesi, Allaha inanmaktan ve Onun Emirlerini yerine getirmekten gayri hiçbir suçu olmayan mâsum vatandaşlarla dolup taşı. Onlara reva görülen zulüm, işkence şeytanları bile dehşete düşürdü, ayyûka çıktı; vahşet halini aldı. Nasıl Kudüs-i Şerif yahudilerin vahşetine ve Peygamberlere yapılan zulümlere sahne olmuşsa, Afyon şehri de, İnsan haklarının çiğnenip vatandaş haklarının çarmıha gerildiği ikinci bir şehir oldu.

14 Mayıs seçimleriyle çeyrek asrın diktatoryası zir ü zeber edilip çatır çatır yıkılırken, millet, kendi mukadderatına hâkim olmaktan duyduğu hudutsuz bir sevinç içersinde Bayram ediyor.

.....

14 Mayıs'tan sonra her şeyin değişeceğini beklerken yine görüyoruz ki, vali ve kaymakamlar eski alışkanlıklarına devamdalar.

Taharri memurları yine konuşan iki üç vatandaşın peşinde ve yine Bediüzzaman'ın evi tarassut altında. Öyle ki, bir jandarma çavuşu bile elinde arama emri olmadan Türkiye Cumhuriyeti kanunlarıyla müeyyed bulunan mesken masuniyetine tecavüz ediyor. Ve bu cür'etkâr, bir türlü ceza görmüyor. Yine Üstadın kılık kıyafetiyle uğraşılıyor, devr-i sâbıkta olduğu gibi, ziyaretine gelenler yine kaydedilip karakollara çağırılıyor...

.....

Kendisini milletine hasreden seksen yaşındaki ihtiyar bir Din Âlimi öldürülmek isteniyor; hem de Ramazan Bayramı akşamı, İftar yemeğine zehir konulmak suretiyle.

Bu ne fecî, bu ne tahammül edilmez bir haldir. Tecrit edilmiş, daimî bir tarassut altında, kapısında bekçi. O içerde ölümle başbaşa bırakılıyor.

Heyhat! Geliniz ey Ehl-i İslâm. Hep beraber ağlaşalım. Hayır, hayır! Gözyaşlariyle, feryat ile tedavisi mümkün değil bu derdin... Allah için uğraşalım.

NİHAT YAZAR

* * *

Bediüzzaman Said Nur

Büyük ve dâhî adamların beşiği olan Türkiye şimdiye kadar, nekadar mebzul Mücahidler, Müceddidler ve bütün mânasiyle büyük İnsanlar görmüştür. Onların idrak ettikleri hayat şartları ve gördükleri itibar, buldukları ve mazhar oldukları hürmet, kadir ve kıymetlerine asla nâkise vermemekle beraber yürüdükleri Hak yolunda muhakkak ki kendilerine büyük kolaylıklar temin etmiştir. Bu şartların mâkûs tecellisine ve zulmün en ağırına mâruz kaldığımız şu geçmiş yirmi beş yıl, bize ağır mücadele ve mücahedeler içinde yoğurulmuş, dâvâsının ve İmanının Azametinden İlham almış ve büyüklüğünü dünyanın en hücre köşelerine yaymış bir dâhî, bir Nur ve Fazilet timsali hediye etmiştir.

Nur'u birçok muzlim Vicdanları aydınlatmış; Kudreti, birçok zayıf İmanlı İnsanlara cesaret vermiş, dehası, birçok nasıbsız İnsanların Ruhuna İlham serpmiş olan bu büyük Adam, hiç şüphe yoktur ki, Said Nur Hazretleridir.

Ondan Fazilet ve Fedakârlık Dersi alan birçok yolunu şaşırmış insanlar kendilerini mes'ud ve aydınlık bir sahranın ortasında bulmuşlardır. Dehâsı ve celâdeti kadar İmanı da kuvvetli olan bu muhterem İnsan; yirmi beş yıllık istibdat ve zulme gözlerini kırpmadan göğüs geren ve onun korkunç işkence adaletsizliğine İmandan doğan bir cüretle karşı koyan tek Şahsiyettir.

Bütün Müslüman dünyası, bu Kutbun câzibesinden kendisini kurtaramamıştır. Türkiye'nin ıssız ve تنها bir köşesinde doğan bu Nur, Ziyasını Pakistan'lara, Endonezya'lara kadar yaymış ve kendisiyle beraber milletin de şan ve şerefine hâleler eklemiştir.

Ne yazıktır ki; bağrımızdan fışkırmış, bize Şeref kazandırmış, karar-mış gönüllerimizi aydınlatmış, dalâlet yoluna sapmış İnsanları Hak yoluna getirmiş olan bu muhteşem ve mübarek İnsan, bizden Hürmet yerine sadece tazyik ve zulüm görmüştür.

Fakat O, bundan ne yılmış, ne de yolunu değiştirmiştir. Bilâkis, O daha iyi biliyor ki; mücadelesiz, fedakârlıksız, ıztırabsız hiçbir Dâvâ kök tutamaz.

Ne de olsa, ne kadar biz bu güneşin ışığını söndürmek istesek de Onun Nuru karanlık gönüllerde birer meş'ale gibi yanıyor ve bizi aydınlatıyor. Bu, büyük İnsanın Hakkı ve Dâvâsının meyvesidir. Ne mutlu kendisine!

CEVAT RİFAT ATILHAN

* * *

Bediüzzaman Said Nur

Güzel Türk vatanının yetiştirip bütün beşeriyete örnek İnsan olarak hediye ettiği büyük Dâhî, büyük Mürşid ve muhteşem bir İnsanın ismidir. Doksan yılı dolduran hayatının her günü birer Nur hâlesi, birer Fazilet ışığı, bir azim ve İman halkası halinde Türk nesillerinin Ruhlarına ve Dimağlarına girmiş; ve bu Nur, senelerle birçok karanlık ruhları aydınlatarak onları; doğru, güzel ve ışıklılı yollara sevk etmiştir.

İlâhî bir Zekânın remzi olan büyük Üstad Said Nur Hazretleri, Allahın müstesna bir Lûtufta ve Keremi olan muhteşem Dehasını Mü'min bir azim ve celâdetle bu Aziz Milletin hayrı, terakkisi ve yükselişi uğruna harcamış ve Onun Nuru Türk hudutlarından taşarak komşu memleketlere, Pakistan ve Endonezya'ya kadar yayılmıştır.

Bu Nurun Işığı ve İnsanlara bahşettiği Ahlâk ve Fazilet şulelerinin tek bir kıymet ve takdir ölçüsünde toplanması mümkün değildir.

Ondaki azim ve irade, ondaki yüksek kanaat ve üstün İnsan vasfı, hepimiz için örnek teşkil edecek kadar büyüktür.

Yalnız biz değil, yalnız Müslümanlar değil, bütün İnsanlık bu büyük İnsanın Şahsiyetinde Asalet ve Necabetin, Ahlâk ve Faziletin ve bilhassa yüksek İmanın bütün göz kamaştırıcı enmuzeçlerini temaşa edebilir. Bütün Türk çocukları, vatanlarının bu kadar İlâhî bir Zekâyâ, bu kadar muhteşem bir Şahsiyete, bu kadar temiz bir İnsana beşik vazifesi gördüğüne iftihar edebilirler.

Evvelki gün Onun bir mahkemesi vardı. Bu mahkemeden iki şey öğrendik: Biri, asil ve genç Türk neslinin Fazilet ve Ulüvv-ü Ahlâka, yüksek inanç ve iradeye olan derin saygısı ve yüksek alâkası...

Diğeri de, lükslerini, zenginliklerini, rütbe ve mevkilerini ve bugünkü fânî ve sefil varlıklarını Türk milletinin sefalet ve geriliğinde arayan ve zehirli ilhamlarını ve direktiflerini ve kuvvetlerini milletlerarası gizli, devirici ve bozguncu Türk düşmanlarından alan bir soysuzlar ve nesebleri belirsiz insanların takındığı tavrı.

Binlerce münevver Türk gencinin teşkil ettiği büyük topluluktan bir miktar irkilerek zehirli, mel'ûn ve müfsit kalemlerini korkak ve titrek dahi olsa sinsi sinsi aleyhte kullanan ve artık modası geçmiş olan palavralarla bu kıymeti küçümsemek isteyen gürûh.

Şöyle bir mukayese yapabiliriz: Üstad-ı Azamla (hâşâ mason üstadı değil), muasır olan büyük adam ve Hindistan'ın kurtuluş rehberi Mahatma Gandhi. Biri, ingiliz ceberutuna, ingiliz emperyalizmine ve onun korkunç istilâ ve istismarına baş kaldırmış ve yıllarca büyük dâvâsına hizmet ederek ingiltere'nin bütün haşmet ve kudretini, azîm iradesi önünde âciz ve meflûç bir hale getirmiştir. Bizim bu tipte yetiştirdiğimiz büyük İnsanın mücadele ve mesai hayatı ve şekli, birincisine çok benzetmekle beraber; fazla olarak Ona Cenab-ı Hakkın bahş buyurduğu Müslümanlık ve İman Nuru da kendi ziyasını Güneş gibi İslâm İklimlerine ve diyardan diyara aşırıp götürmüştür.

Arada sadece büyük ve şayan-ı esef bir fark vardır.

Bu fark birincisine dört yüz milyona yakın bir insan topluluğunun gösterdiği sarsılmaz inanç, hürmet ve bağlılık... Bizimkine karşı

da -mahdud bile olsa- bazı asalet fukarası soysuzların açığa vuran istihfaf ve sinsi hücumları.

Yârabbi! Neden bizi böyle her Kıymet ve Fazileti paçavraya döndürecek kadar pespâyeleştirdin? Biliyoruz, sana karşı günahımız çok ve büyüktür. Yeter yâ İlâhî, yeter bu sukut bize!

CEVAT RİFAT ATILHAN

* * *

Bediüzzaman Kimdir?

Bediüzzaman, mâhud ve mühlik uçurumlarla dolu olan içtimâî seyrimizi, mânevî değerler bakımından bir Nur-u İmanî ve Ziya-yı İrşadî ile taht-ı emniyete almağa çabalayan ve bu hususta bilmenin, kendi kendini idare etmek; bilmemenin, körü körüne idare olunmak hakikatına vücut vereceğini halk kütleleri arasında temessül ettiren İnsandır.

Bediüzzaman, ahlâkî kıymetler ve millî hasletlerin pozitif ilimlerle muvazi olarak kat-ı mesafe edemediğini, bu mâna ve şekil muvacehesinde yetişen çöl kadar kuru ve boş ruhlarla bulanmış gençliğin, istikbalde milletimizin rü'yet ufkunda bir kara belâ olacağı Hakikat-ı Kat'iyesini gözlere sokan ve çare-i halâsı da gösteren kimsedir.

Bediüzzaman, şark ve garp arasındaki azîm müfarakatın, şahsiyet mefhumunun daralma ve genişlemesinden neş'et ettiğini gören ve asrın maymun taklitçiliğine varan şahsiyetsizliği önünde şahsiyet mefhumunun İlâhî yüksekliğini gönüllerin mihrak noktasında sembolleştirmeye tevesül eden Âlimdir.

Bediüzzaman, hür adamların, hür memleketinin İlâhî kuruluş felsefesini, Akıllara ve Gönüllere nakşeden Din Adamıdır.

Bu necib millet Bediüzzaman gibi nefsindeki menfaat putunu deviren İnsanların Hizmetine çok, ama çok muhtaçtır.

Hukuk Fakültesinden
ZİYA NUR

DEMOKRAT KARDEŞLERE TAVSİYE

Diktatörler ve şefler idaresinde memleketin Dinini, İmanını, Canını, Hayatını kasıp kavuran merhametsiz eski devrin farmason kullarının şu cançekişme devrinde Demokratlara tevcih ettikleri silâhların en tesirlisi, onu kendilerinden daha dinsiz göstermeğe çalışmalarıdır. Bir kısmı dindarlık perdesine bürünerek, Demokratların millete vâdettikleri Din hürriyetini temin etmiyeceklerini propaganda ediyorlar. Bir kısmı da, irtıcaı himaye ediyor ithamiyle Demokratların Din hürriyetine taraftarlık etmesini önlemeğe; kendileri gibi Demokratları da Dini, Din müesseselerini tahrip etmeğe, Din ehline karşı şiddet göstermeğe sevk ediyorlar.

Demokrat Partinin iktidarı ele alır almaz komünistlere karşı şiddetli davranması, diğer taraftan Ezan-ı Muhammedînin serbestisini temin etmesi, bu sebeble halkın muhabbetini kazanarak kendi kuvvetinden yirmi defa daha bir kuvvet elde etmesi Halkçıları müthiş endişeye düşürdü.

Eski devrin Din Ehline ve Kur'an Ehli olan Nurculara karşı takip ettiği zalimane siyasetin onları bu hale düşürdüğünü Demokratlar idrak edecek bir seviyede oldukları için, onların pusularına düşmiyeceklerine itimadımız vardır.

Eski devrin belli başlı şıarı malûmdur. Demokratlar, bekalarını temin etmek isterlerse, tamamiyle bu şıara karşı bir siyaset takip etmeleri icab eder; bir taraftan komünizme karşı şiddet, diğer taraftan Dini ve Din Ehlini himaye. Açıkça ve mertçe bu yolda yürümek mecburiyetindedir. Bu hususta göstereceği, en ufak bir zaaf, yahut en ufak bir samimiyetsizlik onu Halkçıların çukuruna düşürür.

Biz Nur Talebeleri, kat'iyyen siyasetle işgal etmeyiz. Bizim yegâne emelimiz, memlekette Din hürriyetinin hakikî surette temini, Dine ve Din Ehline ve Kur'an Ehli olan Nurculara karşı çeyrek asırdanberi devam eden zulüm ve tazyikin tamamiyle bertaraf olmasıdır. Demokrat Kardeşlere tavsiye ederiz: Devr-i Sabıkın şeytânkârâne oyunlarına, hilelerine aldanmasınlar; onların düştükleri dalâlete düşmesinler. Milletın Ruhunu ve iradesini onlar gibi istihfaf etmesinler. Komünizme ve Dine karşı tuttıkları doğru yolda azimle devam etsinler.

Nur Talebeleri Namına
Sadık, Sungur, Ziya

Bediüzzaman

Bergson "Ahlâkla Dinin iki kaynağı" adlı son kitaplarından birisinde; bilhassa Ahlâkın, bir İnsan cemiyetinde alçalmış vak'a derekesinden ulvî mefkûre seviyesine, ancak dindar ve temiz şahsiyetler sayesinde yükselebileceğini kaydeder.

Bu görüş, İnsanlık ve Müslümanlık tarihinde sayısız örneklerle her zaman tahakkuk eylemiştir. Zaten psikoloji ilmine dayanan terbiye san'atı, -an'anevi yollarında- bu umdeye tutunduğu ve yeni bir istikamet verilecek nesilleri bu kabil örnek İnsanları taklide sevkettiği nisbette, bizden evvelki devirlerde, bizden çok mes'ud İnsanlar yetiştirmiştir.

Bediüzzaman, hangi cemiyette ve hangi devirde yaşarsa yaşasın işte bu işaret ettiğimiz örnek İnsan vasıflarını muhafaza eden temiz ve müstesna Şahsiyetlerden birisidir. Türk Milletini mahvetmek için casus ellerle perde arkasında yetiştirilmiş ve Türk Milletini yalanla, dolanla her saniye aldatmayı kendine bir geçinme san'atı edinmiş bir sürü vatan haini ve millet düşmanı mahlûklar, bu temiz Şahsiyetin yıllardanberi hayatını cendereye sokmuştur. Sorarız: (Fakat kime soracağız? Bu sorgudan da ne umacağız.) Bütün tarihimizde, her fırsatta, en korkunç ve amansız düşmanlığını ispat eden Fener Patrikleri muhteşem saraylarında saltanat sürerken; bu Aziz toprağın asırlardanberi tapusunu -en az bin senelik bir mülkiyet hakkıyla- etinde ve Kalbinde taşıyan Bediüzzaman, bu fesat ocağının bir kapıcısı kadar da mı yaşamak hakkından mahrum kalsın?

Hangimiz yaprakları arasında fikrî ve ruhî seyahatlere kalktığımız kitaplarımızın, ansızın mukaddes bilinen meskenimize tecavüz edilerek, odamızda baskına uğrayarak ellerimizden kapılıp gasbedilmesine tahammül edebiliriz? Böyle bir hareket -güya taklit edilen- çağdaş medenî cemiyetlerden en geri kalan İspanyada da vuku bulamaz. Hele vukuundan sonra nâmütenahi asla tekerrür edemez.

Biz, Bediüzzamanın İlim, Ahlâk, Fazilet ve Edeb sıfatlariyle bezenen temiz ve yüksek Şahsiyetine gösterilen ve hele son günlerde bütün bütün şiddetlenen kötü muamelelerden ve bu muameleleri ona reva görenlerden nefret ediyoruz. Ahlâksızlık çirkefinin bir tufan halinde her istikamete taşıp uzanarak her Fazileti boğmaya koyulduğu

Türklerin bu kadar karanlık günlerinde Onun Feyzini bir Sır gibi Kalbten Kalbe mukavemeti imkânsız bir hamle halinde intikal eder görmekle teselli buluyoruz. Gecelerimiz çok karardı ve çok kararan gecelerin sabahları pek yakın olur.

إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ

CEVDET SEZER

* * *

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Çok Aziz Çok Mübarek Çok Müşfik Çok Sevgili Üstadımız Hazretleri,

Risale-i Nuru, Himmet ve Dualarınızla, Dikkat ve Tefekkürle okudukça, bu muazzam Eser Külliyyatının Tılsım-ı Kâinatın muammasını Keşf ve halleden bir Keşşaf olduğunu, hâl ve istikbalin bir Mürşid-i Ekberi ve bir Rehber-i A'zamı olduğunu, yine Dua ve Himmetinizle idrak ediyoruz. Evet Üstadımız Hazretleri! Risale-i Nuru okuyan her idrak sahibi anlıyor ki; Risale-i Nur, gerek bu asrın, gerekse önümüzdeki asrın beşeriyetini fikir karanlıklarından kurtarıp, Tenvir ve İrşad edecektir.

Risale-i Nur, yalnız bu vatan ve millet için değil, Âlem-i İslâm ve bütün beşeriyetin ihtiyacına cevap verecek bir Külliyyat olarak Te'lif edilmiştir. Bugün, tarihte hiç görülmemiş bir fecaat ve felâket içerisinde çırpınan beşeriyet için, halâskâr olarak Risale-i Nura sarılmaktan ve ne bahasına olursa olsun, Risale-i Nurun nurani ve parlak Eczalarını elde edip Dikkat ve Tefekkürle okumaktan başka bir kurtuluş çaresi yoktur. Risale-i Nuru okuyan herkes, bu Hakikatı idrak etmiş ve etmektedir. Eğer biz muktedir olsak; bu Hakikatı, Kâinata nazır bir mahalle çıkıp, bütün Kâinata ilân edeceğiz. Fakat mademki buna muvaffak olamıyoruz, ve mademki Risale-i Nurun cihanşümül kıymetini bu derece Üstadımızın Himmetiyle idrak etmişiz; şu halde o Nur ve Feyiz Hazinesi, İrfan ve Kemalât menbaı olan Risale-i Nuru, bir dakikamızı bile boş geçirmeden, mütemadi ve devamlı bir şekilde her gün ve her saat okuyacağiz, ve bu

uğurda geceli gündüzlü çalışacağiz **إِنْ شَاءَ اللَّهُ**. Fakat, her an

bütün işlerimizde olduğu gibi, bunda da büyük Üstadımızın Dua ve Himmetiyle muvaffak olabileceğiz.

Hem şu Hakikat zâhir ve bâhirdir ki: Bir kimse Allâme dahi olsa, Risale-i Nurun ve Müellifinin Talebesidir. Risale-i Nuru okumak zaruret ve ihtiyacındadır. Eğer gaflet ederse, kendisini aldatan enaniyetine boyun eğip, Risale-i Nur Külliyyatını okumazsa, büyük bir mahrumiyete düşer olur. Fakat biz, idrak ettiğimiz bu muazzam Hakikat karşısında, beşeriyetin halâşkârı ve milyarlarca İnsanların fevkinde olan bir Memur-u Rabbanîye nasıl minnettâr ve medyun olduğumuzu tarif edemiyoruz. Yine Dua ve Himmetinizle idrak etmişiz ki; Kur'an-ı Kerîmin bir Mucize-i Manevîyyesi olan Harika Risale-i Nur Külliyyatının bir satırından ettiğimiz istifadenin, bir miktar-ı mukabilini dahi ödemeye gücümüz yetişmez. Bunun için, ancak, Cenab-ı Hakka şöyle yalvarmağa karar verdik:

"Yâ Rab! Bizi Ebedî haps-i münferidden kurtarıp bâki ve sermedi bir Âlemin Saadetine nâil edecek bir Hakaik Hazinesinin anahtarını Risale-i Nur gibi nazirsiz bir Eseriyle bahşeden Sevgili ve Müşfik Üstadımızı, zâlimlerin ve düşmanların su-i kasıdlarından muhafaza eyle, Kur'an ve İman Hizmetinde daima muvaffak eyle. Ona sıhhat ve âfiyetler, uzun ömürler ihsan eyle!" diye Dua ediyoruz.

Evet Üstadımız Hazretleri! Risale-i Nuru Dikkat ve Tefekkürle okumak Nimet-i Uzmasına nail olan biz bir kısım üniversite gençliği, bir hüsn-ü zan veya bir tahmin ile değil, tahkikî ve tedkikî bir surette, sarsılmaz ve sarsılmıyacak olan İlmelyakîn bir Kuvvet-i İmanîyye ile inanıyoruz ki; zemin yüzünün bu asra kadar görmediği bir vahşet ve dehşetin sebebi olan dinsizlik ve ilhadı, Bediüzzaman ortadan kaldırmağa İnayet-i Hak ile muvaffak olacaktır.

Bizim bu kanaatımız, safdilâne veya tahminle değildir; ilmî ve delile müstenid bir Tahkik iledir. Bunun için, muarız olan dahi bu Hakikatı Kalben tasdik edecektir. Dua ve Şefkat buyurun, Kur'an ve İman Hizmetinde Fedâi olalım. Risale-i Nuru, bir dakikamızı bile kaybetmeden okuyalım, yazalım, İhlâs-ı Tamme muvaffak olalım.

Üniversite Nur Talebeleri Namına
ABDULMUHSİN

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Çok Mübarek Üstadımız Hazretleri,

Evvelâ: Geçenlerde alınan Nur Eczalarının hepsi dağıldı; Nurun müştaqları sürur içinde kaldılar. Nurdan kısmeti olanlar, birer birer çıkıp,

Ona koşuyorlar. Nur arayan sineler, مَنْ طَلَبَ وَجَدَ Hakikatınca buluyorlar. Bu sefer Ziya Kardeşimizin getirdiği otuz dört adet Sözler kapışıldı. Asâ-yı Musalar Ankaraya ve Anadolu'nun muhtelif yerlerine dağılıyor.

.....

Risale-i Nurun perde arkasındaki parlaklığını görmiyenler dahi Ona tarafdardırlar. Risale-i Nurun Medresetüz-Zehrası Anadolu çapında ve Âlem-i İslâm ölçüsünde genişliyeceğini; Risale-i Nurdaki Hakikatın yüksekliğinden, ve dikkat ve Tefekkürle okuyan Müminlerin ve Ehl-i İlmin arasında vücuda gelen sarsılmaz Uhuvvet ve Kardeşlikten anlıyoruz. Medresetüz-Zehranın bu muazzam Faaliyeti, zemin yüzünde bahar mevsiminde olan İlâhî ve muazzam Neşir gibi sessiz, gürültüsüz, şa'saasız, gösterişsiz ve mütevazi ve fakat muazzam bir şekilde cereyan etmektedir. Fıtraten acul olan İnsan oğlu, Âlemde hâkim olan Kanun-u İlâhîyi düşünmiyerek, her mes'elenin istediği vakitte hal olunmasını istiyor; küçük dairelerdeki vazifelerini atlayıp, büyük dairelere sapıyor.

Tohumları atılmış ve sünbül vaktine gelmiş olan Risale-i Nurun yetiştirdiği hakiki İmanlı Zatlar, إِنْ شَاءَ اللَّهُ yakın zamanda Âlem-i İslâma birer Nümune-i İmtisal olup Nur-u Hidayeti göstereceklerdir.

Ankara Üniversitesi Nur Talebeleri Namına
ABDULLAH

* * *

Ankara'da Nurları Neşretmek Nimet-i Uzmasına Nail Olmuş Büyük Bir Âlim ve Ehl-i Kalb Bir Zatın Üstada Yazdığı Bir Mektuptur.

Sahibül- İhlâs ven-Nur vel-Kemal Vel-İrşad Mücahid-i Ekber Bediüzzaman Hazretleri!

Meydan-ı iptilâ ve imtihana Lillâh ve Fillâh için atıldığınız andan bu ana kadar Hukukullah ve Hukuk-u İbadın Müdafaa ve Muhafazasına leyl ü nehar, Hak ve halk huzurunda, Zâtınıza Has Kudret-i İlmiyye ve Kema-liyye ve Nuriyye ve İrşadiyyelerinizle fevkalâde ağır şerait dairesinde

لَا يَنْقُطُ 1' denecek derece Sa'y ü Gayret ve Himmetle çalıştığınız, Melek, Felek, Arş, Kürsî, Levh, Kalem, Arz, Semavat, Âlem-i Kevn, İns ve Cin, ve haricteki Ehl-i İnsan ve İslâm ve bu abd-i âciz

أَشْهَدُ بِاللَّهِ إِلَى آخِرِ التَّوَرَانِ Şâhid-i Dâimî ve Ebedîyiz.

Sâhibünnur olan Bediüzzamanımız! Zât-ı Nuriyelerinizin, abd-i âciz, can ve gönülden dostunuzum. Bu dostluğum, gelip geçici, zevale mah-kûm dostluklardan değildir. Âlem-i Mânâda, Bezm-i Ezel-i Elestüdeki Fıtrat-ı Zâtiyelerimizden müntakil dostluk olduğu gibi, Âlem-i Şuhudumuzda bir yarım asra takarrüb buyuran etvar ve akval ve harekât ve sekenatınızdan ve bu müddet zarfında devr-i istibdat ve meşrutiyet ve cumhuriyette birbirinden beter iptilâ ve imtihan ve çilelerinizden; ve tevarih-i muhtelifede âzamî ağır şerait dairesinde Dîvan-ı Harb ve sâir muhâkemelerinizden; ve meydan-ı gazalarda harb ve darbler ve meydan-ı ilimde akran ve emsalinize faik mübahesat ve münakaşat-ı ilmiyye, ve intişar buyuran Âsâr-ı Celile ve Cemilelerinizden, İhlâsa makrun A'mâl-i Sâliha ve Efkâr-ı Nuriyelerinizden; Cihad-ı Asgar ve Ekberlerinizin seyr ü temaşa ve tilâvetinden aldığım Ders-i İbret ve Hikmetler, Zât-ı Ekmelinize olan kadim dostluğumu her an arttırdı, son derece tarsin ve tahkim buyurdu; Aşka, Vecde getirdi. Bu Aşk ve Şevk ile, Sultan Hamid zamanındanberi Zâtınızın ve Nur Talebelerinizin Hukuk-u Umumiyye ve hususiyyelerinizin hasbeten Lillâh müdafaa ve muhafaza ve himayesi için, yakından uzaktan, karınca Kudretince, dostluk vecibelerini mânen - maddeten îfada kusur etmemeğe âzamî çalıştım, çalışıyorum ve çalışacağım. Bu halime Hak ve halk ve Nur Talebelerinizin bir kısm-ı mühimmi âgâhdırlar.

اِنْ شَاءَ اللّٰهُ, Avn-i Hak ve İmdad-ı Muhammediyye ile ve Cihad-ı

Asgar ve Ekberdeki **فِي زَمَانِنَابِي مِثَال** Aşk-ı İhlâsiyelerinizle, kariben Hak galip, batıl mağlûp olur. Âlem-i İnsaniyet İslâmiyete inkılâp ve Medeniyet-i Muhammediyye bütün şa'saasiyle tulû buyurur. İns ve cin, Melek ve felek hep birlikte İyd-i Ekber eyleriz. Hassaten, bu cihaşşümül Bayramımızı doya doya ve kana kana Kemal-i Sıhhat ve Âfiyetle seyr ü temâşalarınızı, Rahmet-i İlâhiyyeden maa âile Duada berdevamız. Cenab-ı Hak, Dergâh-ı Ulûhiyetinde Dualarımızı Habib-i Kibriya Hürmetine müstecab buyursun!

أَمِينَ! شُمَّ أَمِينَ!

Pek mübarek Kalbî, Ruhî, Sırrî Dostum! Bilmem, abd-i âcizi hatırladınız mı? Her ihtimale karşı hatırlatayım: Yurdun her tarafında Mücadele-i Milliyye devam ederken Zât-ı Hakîmanelerine, Ankarada Mücadele-i Milli-yeye birlikte devamı mutazammın, muhtelif eşhasdan onsekizi mütecaviz davetnâmeler geldiği zaman, bu davetlere icabet edip etmemek hususunda İstanbulda ikametgâhınızda beynimizde tekarrur eden günde buluşarak istişare buyurduğunuz alay müftülerinden dost-u kadiminiz Ankaralı Osman Nuri'yim. Son zamanlarda Millî Müdafaa Vekâleti Müftülüğüne tayin olundum. 25 seneye karib burada müftülük yaptım. Üç sene evvel tekaüd oldum. Şimdi Ankara'da evimde ikamet ediyorum. Zâtınıza ve Ehl-i İnsan ve İslâma leyl ü nehar Dua ile imrar-ı hayat eyliyorum. En büyük emelim ve arzum, ölmeden evvel, dünya göziyle Zâtınızı görmek ve ziyaret etmek, hasbeten Lillâh bir Sohbetinizde bulunmaktır. Bunu can ü gönülden arzu eyliyorum.

Azizlerin Azizi Azizim! Kemal-i tazimat ve tekrimatla Zat-ı Hakîmanelerinizi ve Talebe-i Nuriyelerinizi Aşk ve Şevk ile selâmlar ve hatırlar, iki cihanda Aziz olmalarını ve olmanızı Hak Teâlâ ve Tekaddes Hazretlerinden Tazarru ve Niyaz eyleriz. Pek mübarek Ellerinizden hasret ve iştiyakla takbil eyler, Dua-yı İhlâsiyyelerini ve Cevab-ı Savablarınızı bekler, Allaha emanet eylerim, bizim bir tane Sahibinnur Velazm Velirade Vel-İrşad Efendimiz Hazretleri.

الْبَاقِي هُوَ اللّٰهُ

Yâr-ı gârınız, müntehâ-yı zirve-i hiçîde biricik abd-i gübar

OSMAN NURİ

ÜSTADIN EMİRDAĞA GİDİŞİ

Üstad Said Nursî, Afyon Hapsinden tahliye edildikten sonra, yanındaki Talebeleriyle beraber Emirdağ'a gitti. İki sene kadar Emirdağ'da kaldı. 1371 yılının Muharrem ayında Eskişehir'e geldi ve bir buçuk ay kadar Yıldız Otelinde ikamet etti. Üstadın bu gelişi manidar idi. 1950 ye kadar nefyedildiği mahallerden, hiçbir yere çıkmamıştı, esasen çıkmasına müsaade edilmemişti. Çok zaman, yakın bir köye dahi gidemiyordu.

Üstad, Eskişehir'de, müştak Talebeleri ile görüşmüş, Risale-i Nurun yeni ve taze meyveleri olan genç Nur Talebeleri ile konuşmuş, bir derece hayat-ı içtimaiye ile alâkadar olmuştu. Orada her sınıf halktan Talebeleri kesretle bulunduğu gibi, askerler içinde, bilhassa havacılardan pek çok Nur Talebeleri vardı. Bunların her birisi îmanlı ve yüksek Ahlâk sahibi olup, Şecaat-ı Milliye-i İslâmiye ile serefrâz, İhlâslı, Kalbleri Muhabbet-i Nebeviye ve cihan-değer Hizmet-i İslâmiye ve Vataniye ile meşbu kimselerdi.

* * *

Bir müddet sonra, Üstad, Eskişehir'den Isparta'ya gitti ve yetmiş gün kadar orada kaldı. Bu sırada, İstanbul'daki faal Talebeleri, "Gençlik Rehberi" ni tab'ettirmişler, bu yüzden Üstad aleyhine dava açılmış ve Üstad, mahkeme için İstanbul'a çağırılmıştı.

Üstad, Isparta ve İstanbul'da iken, "Nur Âleminin Bir Anahtarı" ismiyle neşredilen Tevhid hakkındaki bahisleri yazmış ve Mektub olarak Talebelerine göndermişti ki bu bahisler çok kıymetli birer Tevhid Hazinesi hükmündedir.

* * *

İstanbul Mahkemesi

Bazı üniversiteli gençler, gençliğin İman ve Ahlâkına Hizmet maksadiyle "Gençlik Rehberi" ni İstanbulda bastırdılar. Bunun üzerine, müddeiumumilik tarafından, 163 üncü maddeye istinaden Eser lâikliğe aykırı olarak, devletin temel nizamlarını Dinî Esaslara uydurmak maksadiyle yazıldığı, propaganda ve telkin mahiyetinde olduğu iddiasıyla, Üstad, İstanbul Birinci Ağır Ceza Mahkemesine sevk olunmuştu.

22/Ocak/1952 muhakeme günü olmak itibariyle, Bediüzzaman Said Nursî, Ispartadan İstanbul'a gelerek mahkemede hazır bulunmuştu. Üstadın Talebeleri genç üniversiteliler, mahkeme salonunu doldurmuşlardı. Koridorlarda büyük bir kalabalık göze çarpıyordu. Evvelâ iddianame ve ehl-i vukuf raporu okunmuş, Üstadın isticvabı yapılmıştı. Ehl-i vukuf raporunda: "Müellifin bu Eserde Din düşüncesini yaymaya çalıştığı; gençlere Rehber olacak Fikirler serdeylediği, Müellifin Tesettür taraftarı olduğu; kadınların yarım çıplak ve açık bacakla dolaşmalarının İslamiyete aykırı ve kadının fıtratına zıt olduğunu beyan ettiği; kadını güzelleştiren şeyin, Terbiye-i İslâmiye Dairesinde Âdâb-ı Kur'aniye zîneti olduğunu söylediği; dinî tedrisat taraftarı olduğu; binaenaleyh devletin temel nizamlarını Dinî esaslara uydurmak istediği..." uzun uzadıya izah edilmiştir.

Bediüzzaman Said Nursî'nin Müdafaasını İstanbul Avukatlarından Seniyyüddin Başak, Mihri Helâv ve Abdurrahman Şeref Lâç deruhte etmişlerdir.

Okunan iddianame ve rapor üzerine Üstad Said Nursî, cevaben:

Otuzbeş senelik hayatını misâl göstererek, siyasetle, dünyevî ve menfî cereyanlarla alâkadar olmadığını; kendisini meşgul eden ve nazarını çeken tek şey, Hakaik-i İmaniye ve Hizmet-i Kur'aniye olduğunu, bütün kuvvetiyle İmanı kurtarmak Davâsında gittiğini bildirir; müteaddit mahkemelerin beraat ve iade kararlarını zikreder. "Gençlik Rehberi" adlı Eserinin üniversiteli gençler tarafından bastırılmasının büyük bir memnuniyeti mucip olması lâzım geldiğini; içinde bulunduğumuz asrın menfî ceryanlarına, bilhassa içtimaî bünyemizi sarsan ahlâksızlık ve İmansızlık salgınına karşı, Gençlik Rehberi gibi Risale-i Nurun bütün Eczalarının külliyyetle İntişarının,

gençliğe ve masum evlâtlara ve kadınlara umumen okutturulmasının, vatan - millet Saadeti nokta-i nazarından gayet elzem olduğunu belîğ bir surette ifade etmiş; mezkûr gayeler için, kendi haberi olmadan genç üniversitelilerin tab'eylediğini beyan etmiştir.

Mahkeme 19/Şubat/1952 gününe talik edilmiştir.

İkinci mahkeme gününde, Risale-i Nur Külliyyatından çok istifade eden bir çok üniversite Talebeleri ve Ehl-i İrfandan müteşekkil büyük bir kalabalık mahkemeyi dinlemek üzere erkenden koridorları doldurmuşlardı. Üstad, alkışlarla, üniversiteli Nur Talebelerinin kolları arasında mahkeme salonuna girdi; maznun sandalyesine oturdu. Avukatlar da geldiler, yerlerini aldılar. Mahkeme salonunda müthiş bir izdiham vardı. Binlerce kişi mahkemeyi dinlemek üzere salona girmek istiyor, kalabalık, dalgalar halinde kapılardan taşıyordu. Bu hadisenin zâhiri heybet ve ihtişamının aksettirdiği mâna, daha muazzam ve daha haşmetli idi. İslâmiyet Nurunun mücessem bir timsâl-i müşahhası olan Said Nursî'ye, dinî kültürden mahrum olarak yetiştirilen gençlik, tazim ederek minnettarlığını ifade ediyordu. Güya lisan-ı halleriyle: "Ey yirminci asrın zulûmatını Kur'anın Nuriyle yaran, Ehl-i İslâma nurlu ve beşaretili ufuklar gösteren, İnsanlığı, fitratına münasip yüksek ve Ebedî Saadete davet eden büyük Mücahid! İnsanlığa, bhusus bu vatan evlâtlarına yaptığın büyük Hizmeti, bizler, şükranla karşılıyoruz. Ve istikbal dahi Seni takdirle yâdedecektir. Sen mânen ölüme yüz tutan bir nesli, maneviyat Âb-ı Hayatına kavuşturan bir hekim olarak çok kıymetdar ve yüksek bir Hizmet ifâ ettin. Yokluğa, ebedî şekavete atılmak istenen bir milleti ve gelecek nesillerini, Kur'anın Nuriyle Ebedî Saadete ulaştırmaya ve Allaha kavuşturmaya çalıştığını ve hayatını bu uğurda feda ettiğini biliyoruz...

**İmanlı nesiller Seni takip edecektir;
Yıllarca, asırlarca peşinden gidecektir...**

diyorlar.

Salondaki kalabalığın fazla olmasından, mahkemenin devamına im-kân kalmamıştı. İntizamı temine tahsis edilen polisler, halkın tehacümüne mâni olamıyordu. Nihayet mahkeme reisinin halka hitaben:

- Hoca Efendiyi seviyorsanız biraz meydan veriniz ki, mahkemeye devam edebilelim; demesi üzerine, halk çekilmeye başladı. Bu suretle, mahkemenin devamına imkân hasıl oldu.

Gençlik Rehberi'ni basan matbaacı ve sonra polisler dinlendi. Daha sonra Üstad, ehl-i vukuf raporuna karşı itiraz eyledi. İkinci Namazı vakti geçmek üzere olduğundan, Üstad Namaz kılmak üzere müsaade istedi. Mahkeme Reisi, Üstadın bu ricasını kabul ederek muhakemeye nihayet verdi.

Üstad, genç üniversitelilerin ve kendisini candan seven Talebelerinin kolları arasında koridorlardan geçerken, binlerce halk tarafından alkışlanıyor, kendisi de iki eliyle sevgili Talebelerini selâmlıyordu. Adliye binasının önünde üç - dört bin kişi toplanmış. Üstadı görmek üzere bekliyorlardı. Üstad, binlerce halkın alkış tufanı arasında merdivenlerden indi. Bu arada heyecandan ağlıyanlar da vardı. Bu izdiham arasında yaya yürümek kabil olmadığı için Nur Talebeleri tarafından Üstad bir otomobile bindirilerek Sultanahmed Camiine gidilmiş ve Cemaatle Namaz kılınarak ikametgâhına götürülmüştü.

* * *

Üstad 5 Mart 1952, son mahkeme günü, yine genç mekteblilerle halk tabakalarından müteşekkil binlerce kendisini sevenlerin arasında mahkeme salonuna girdi. Mahkeme salonundaki izdihamın geçen defaki gibi mahkemenin devamına mani olacak dereceye varmaması için, müteaddit polis müfrezeleri Adliye binasının merdivenlerini ve koridorları muhafaza altına almışlar, geçidleri kapamışlardı. Bununla beraber, mahkeme salonu kapılara kadar hıncahınç dolmuştu.

Mahkeme başladı. Şahid olarak Gençlik Rehberini bastıran üniversite Talebesi dinlendi. İfadesinde: Şark ve Garbın eserlerini okuduğunu, sonra Risale-i Nur eline geçtiğini; bu Eserlerden Akı, Fikri, Ruhu ve Kalbi son derece müstefid bulunduğunu, irade ve ahlâkı üzerinde mühim tesirler yaptığını; Gençlik Rehberinin, gençlerin İman ve Ahlâkını temin ve muhafaza yolunda büyük tesiri olması dolayısıyla, bir Hizmet-i Vataniye yapmak emeliyle bastırdığını, suç mahiyetini haiz bir şey görmediğini söylemiştir.

Bediüzzaman Hazretleri 1952 yılında İstanbul'da Fatih Türbesinde, Cuma Namazından çıktıktan sonra Fatiha okurken.

Üstadın Müdafaası:

Çok uzun süren mazlumane, maceralı hayatıma dair gayet kısa maruzatta bulunacağım. Lütfen dinlemenizi rica ederim.

Mahkeme, Üstadın Müdafaasını serbest ve rahatça yapmasına meydan verdi. Üstad da geniş ve ferahlı bir Müdafa yaptı.

- Muhterem hâkimler, yirmi sekiz sene emsalsiz ihanetlere, işkencelere, tarassud ve hapslere maruz kaldım. Bütün bu iftira ve isnadların esası birkaç noktaya dayanır:

1- En birinci ithamları, beni rejim aleyhtarı olarak telâkki etmeleridir. Malûmdur ki, her hükûmette muhalifler bulunur. Asayişe, emniyete dokunmamak şartıyla, hiç kimse Vicdaniyle, Kalbiyle kabul ettiği bir Fikirden, bir metoddan dolayı mes'ul olmaz. Bu hukukî bir mütearifedir.

Dininde çok mutaassıb ve cebbar bir hükûmet olan ingilizlerin yüz sene hâkimiyetleri altında bulunan yüz milyondan ziyade Müslümanlar, ingilizlerin küfür rejimlerini kabul etmeyip Kur'an ile reddettikleri halde, ingiliz mahkemeleri, şimdiye kadar onlara o cihetten ilişmedi.

Burada ve bütün İslâm Hükûmetlerinde eskiden beri yahudiler, nasraniler tâbi oldukları memleketin Dinine, kudsî rejimine muhalif, zıd ve mu'teriz bulundukları halde o hükûmetler hiçbir zaman kanunlarla onlara o cihetten ilişmediler.

Hazret-i Ömer, Hilâfeti zamanında, âdi bir hıristiyan ile mahkemede birlikte muhakeme olundular. Halbuki o hıristiyan, İslâm Hükûmetinin Mukaddes Rejimlerine, Dinlerine, Kanunlara muhalif iken, mahkemede, onun o hali nazara alınmaması açıkça gösterir ki Adalet müessesesi hiçbir cereyana kapılmaz, hiçbir tarafgirliğe kaymaz. Bu, Din ve Vicdan hürriyetinin bir ana umdesidir ki; komünist olmıyan Şarkta, Garbda, bütün dünya Adalet müesseselerinde câri ve hâkimdir.

Ben de, Din ve Vicdan Hürriyetinin bu ana umdesine güvenerek yüzlerce Âyat-ı Kur'aniyeye istinaden, medeniyetin bozuk kısmına, hürriyet perdesi altında yürüyen mutlak bir istibdada, lâiklik maskesi altında Dine ve Dindarlara karşı tatbik edilen en ağır bir baskıya muhalefet etmiş isem kanunlar haricine mi çıkmış oldum?

Bu hilaf-ı hakikat bir hareket sayılabilir mi? Haksızlığa karşı, zulme karşı, kanunsuzluğa karşı muhalefet, hiç bir hükûmette suç sayılmaz, bi-lâkis muhalefet meşru ve samimî bir muvazene-i adalet unsurudur.

2- Bana zulüm ve cefayı reva gören Devr-i Sabıkın yaptığı isnadların ikincisi, emniyet ve asayiş ihlâldir. Bu vehim ve hayal ile, bu düzme isnad ile yirmi sekiz sene bana ceza çektirdiler. Memleket memleket, mahkeme mahkeme süründürdüler. Zindandan zindana atıldılar. Kimse ile görüştürmediler. Tecrid ettiler; zehirlediler; türlü türlü hakaretlerde bulundular.

Biz ki beşyüz bin Fedakâr Nur Talebeleri, memleketin her tarafında emniyet ve âsaişin fahrî mânevî muhafızlarıyız; bize böyle bir isnadda bulunmaları günahların en büyüğüdür. Onlar bize o kadar zâlimane ihanetlerde bulundukları halde; biz asla hislerimize kapılmayarak, gönüllerde emniyet ve âsaişi temin yolunda, İman ve Kur'âna Hizmet yolunda, gafletle anarşiye sapanları düştükleri fevza gayyasından kurtarmak yolunda çalışmaktan bir an hâli kalmadık.

Muhterem hâkimler, şunu kat'î olarak arzederim ki, bu delilsiz bir iddia değildir. Bizim zulüm ve menfa sahamız olan altı vilâyetin altı mahkemesi, uzun ve ince tetkikler neticesinde, emniyet ve âsaişi ihlâl yolunda hiçbir vukuat kaydetmemiştir. Bu hareketimiz isbat eder ki, Nur Mekteb-i İrfanının Talebeleri Kalbler üzerinde işler, emniyet ve âsaişin bekçisini kafalara, Kalblere yerleştirir. Bizim İman Derslerimiz anarşiye karşıdır, bozgunculuğa karşıdır, farmasonlara ve komünistlere karşıdır. Memleketin bütün zabıta dairelerinden sorulsun, beşyüz bin Nur İrfan Mektebi Talebesinden birinin olsun Nizam ve İntizama aykırı bir vukuatı var mıdır? Yoktur. Elbette yoktur. Çünkü hepsinin Kalbinde Nizam ve İntizamın en sağlam muhafızı olan İman Bekçisi vardır.

Sebilürreşad'ın 116 ncı nüshasında "Hakikat konuşuyor" başlıklı makalemden bu Hakikatleri uzun uzadıya izah ettim. Bütün dünyasını, hattâ icabederse hayatını, hattâ Âhiretini Dinine feda ettiği, bütün hayatı şahadet eden, otuzbeş senedenberi siyaseti terkederek, müteaddit mahkemelerin o kadar incelemelerine rağmen bu yolda bir delil bulunamayan, sekseni aşmış, kabir kapısına gelmiş, dünya

metaindan hiçbir nesneye mâlik olmamış ve ehemmiyet vermemiş bir adam hakkında "Dini, siyasete âlet ediyor" diyen, yerden göğe kadar, gökten yere kadar haksız ve insafsızdır.

Biz Nur Mekteb-i İrfanı Şâkirdlerinin Kur'ân-ı Hakîmden aldığımız Hakikat Dersi şudur ki: Evde, yahut bir gemide, bir mâsum, on câni bulunsa, Adalet-i Kur'âniye o mâsumun hakkına zarar vermemek için o haneyi, o gemiyi yakmayı menettiği halde; on mâsumu bir tek câni yüzünden mahv için, o hâne, o gemi yakılır mı? Yakılırsa en büyük zulüm, en büyük hıyanet ve gadir olmaz mı? Bu sebeble âsaiyiş ihlâl yolunda yüzde on câni yüzünden doksan mâsumun hayatını tehlikeye ve zarara sokmayı Adalet-i İlâhiye ve Hakikat-ı Kur'âniye şiddetle menettiği için biz bütün kuvvetimizle bu Ders-i Kur'âniyeye ittibaen âsaiyiş i muhafazaya kendimizi dînen mecbur biliriz.

İşte bizi böyle haksız isnadlarla itham eden Devr-i Sâbıktaki gizli düşmanlarımız şüphe yok ki ya siyaseti dinsizliğe âlet etmek istediler, yahut bilerek, bilmeyerek bozuk ideolojileri memleketimize yerleştirmek gayretine düştüler. Görülüyor ki, Nizam ve İntizamı bozan, maddî, mânevî memleketin emniyet ve âsaiyişini ihlâl eden bizler değil, asıl onlardı. Hakikî bir Müslüman, samimî bir Mü'min hiçbir zaman anarşiye ve bozgunculuğa taraftar olmaz. Dinin şiddetle menettiği şey fitne ve anarşidir. Çünkü, anarşi hiçbir hak tanımaz. İnsanlık seciyelerini ve medeniyet eserlerini canavar hayvanlar seciyesine çevirir ki, bunun Âhir Zamanda "ye'cüc" ve "me'cüc" komitesi olduğuna Kur'ân-ı Hakîm işaret buyurmaktadır.

İşte muhterem hâkimler, yirmisekiz sene bana ve Talebelerime böyle eza ve cefada bulundular. Ve mahkemelerde savcılar bize hakaretlerde bulunmaktan çekinmediler. Biz, bunların hepsine tahammül ettik. İman ve Kur'ân'a Hizmet yolunda devam ettik. Ve Devr-i Sâbık ricalinin bütün o zulüm ve cefalarını affettik. Çünkü onlar müstahak oldukları âkıbete uğradılar. Biz de, Hak ve Hürriyetimize kavuştuk. Sizler gibi âdil ve İmanlı hâkimler huzurunda söz söylemek fırsatını Allah bize bahşettiğinden dolayı şükrederiz.

هَذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّي

Said Nursî

Avukat Mihri Helâv'ın Müdafaasından Parçalar:

Risale-i Nur Müellifi, bütün müellif ve muharrirlerin en müteva-ziidir. Şöhret ve tekebbürün en büyük düşmanıdır. Bütün dünya metâına arka çevirmiştir. Ne mal, ne şöhret, ne nüfuz... Bunların hiçbirisi Onun pâyine ulaşamamıştır ve ulaşamaz. Gandi bile Onun kadar dünyadan elini çekememiştir. Günde elli gram ekmekle ve bir çanak çorba ile tegaddi eden bu büyük Adam, yaşıyorsa ancak Kur'ân ve İmana Hizmet için yaşıyor. Başka hiç, hiçbir şeyin, Onun nazarında kıymet ve ehemmiyeti yoktur. Böyle iken, Eserinin medh ü sitayişinde bulundu diye Onu suçlandıрмаğa çalışmak, 163 üncü maddenin cürüm ağına sokmağa uğraşmak; Hak ve Adaletle, İnsafla, İlimle, İnsanî düşünce ile, Hukuk Fikriyle, Mantıkla, Akıl ve Fikirle kabil-i telif midir? Burası yüksek mahkemenin takdirine aid'dir.

.....

Hükûmete muhalefet bahsi hakkında da birkaç söz söyleyerek mâruzatımı neticelendirmek isterim. Karşınızda Kemal-i Saffet ve Samimiyetle âdilâne kararlarınıza intizar eden bu asırdıde Zat, ömründe hiçbir defa Hilâf-ı Hakikat beyanda bulunmağa tenezzül etmiş bir Adam değildir. İlk celse-i muhakemede, bu günkü hükûmetten memnun olduğunu ve muvaffakiyetine Dua ettiğini, Onun beğenmediği ve tenkid ettiği hükûmet, eski hükûmetler olduğunu alenen söylemiştir. Filhakika, Müvekkilim, bütün milletle beraber istibdada karşı mücadele etmiş, hürriyet ve demokrasinin tesisine çalışmış ve bu hususta husule gelen muvaffakiyetten dolayı da memnun olmuştur. Risale-i Nur'un gayesi de içtimaî nizam ve intizamı Kalblere yerleştirmektir. Siyasî rical, siyasî sahada nizam-ı içtimaîyi, milletin hak ve hürriyetlerini temine çalıştıkları gibi, Risale-i Nur Müellifi de, mânevî sahada, Kalblerde bunları yerleştirmeye çalışıyor. Gayeler müsterektir. Bir Mekteb-i İrfan olan Risale-i Nur'un Müellifi ve Şâkirdleri Âsayişin, Nizam ve İntizamın fahrî ve mânevî Bekçileridir. Mânevî sahada, Kalblerde ve Dimağlarda anarşinin, bozgunculuğun kalkmasına çalışmaktadırlar. Kemal-i samimiyetle, hiç bir ivaz ve garaz olmaksızın, hiçbir karşılık beklemeksizin, yalnız Allah Rızası için, millet ve memleketin menfaati için çalışmaktadırlar. Bunu yapmak bir cürüm ve cinayet değil, millet ve memlekete bir Hizmettir. Muahazeye değil, takdire lâyıktır. Beraetini istemek hakkımızdır. Karar yüksek mahkemenindir.

Avukat Seniyyüddin Başak'ın Müdafaası:

Müteakiben, Müellifin diğer vekili olan avukat Seniyyüddin Başak kalkmış, kısa birkaç söz söylemiştir:

- Artık mesele aydınlanmış, Hakikat Güneş gibi tezahür etmiştir. Yüksek Mahkeme her şeye vâkıf olmuştur. Benim buna ilâve edecek bir sözüm yoktur. Böyle kıymetli, Faziletli, millet ve memleket için cansiperrane ve hiçbir ivaz ve bedel mukabili olmayarak **فِي سَبِيلِ اللَّهِ** çalışan zevatı buralara getiren, cinayet sandalyalarına oturtan zihniyet hakkında bazı mütalâada bulunmak isterdim; fakat onun yeri burası değildir. Bunun için ayrıca bir eser yazmak icabeder. Çünkü bu zihniyetle mücadele herkes için bir vazifedir. Yüksek mahkemenin yüksek Vicdanı beni müdafaadan müstağni kılacak derecede itmi'nanbahıştır. Müvekkilimin beraetini istemekle Şeref duyarım.

* * *

Avukat Abdurrahman Şeref Lâç'ın Müdafaası:

Müteakiben, diğer mümtaz avukat arkadaşları gibi Üstadın Müdafaasını fahrî olarak deruhte eden İmanlı ve Kudretli meşhur ve mümtaz avukat Abdurrahman Şeref Lâç müdafaaya başladı. Evvelâ bir Mukadime yaptı. Dedi ki:

- Sanık olarak huzurunuzda gelen seksen yaşını mütecaviz bu mübarek Zâtın suçla hiçbir münasebet ve taallûku olmadığı tamamiyle tezahür etmiştir. Yüksek mahkemece de buna tam kanaat hâsıl olduğunu, beraetine karar verileceğini de kuvvetle ümit ederim. Ancak, aleyhimizde bir karar verilmesine binde bir ihtimal olsa da üzerime aldığım bir Mâsumun Müdafaasını ihmal etmeyi bir vazifesizlik sayarım. Yüksek Temyiz Mahkemesinin kanaat ve nokta-i nazarını da hesaba katmak icabeder. Burada bahsedilmedi diye usûl noktasından bir eksiklikte bulunmuş olmamalıyım. Onun için müdafaamı yapmama yüksek mahkemenin müsaadelerini rica ederim.

- Peki Abdurrahman Bey, son müdafaanızı dinleyeceğiz. Buyurun.

.....

- Gençlik Rehberi isimli Eser, Kur'ân-ı Azîmüşşanın Emir ve

Tefsirlerinden ibaret bulunmasına, İslâm Dininin ve bu Dinin Emir ve Nasihatlerini ihtiva eylemesine ve Anayasanın 70 inci maddesine göre: Şahsî Masuniyet, Vicdan, Tefekkür, Söz ve Neşir Hak ve hürriyeti Türklerin tabîî haklarından olduğu.. Anayasanın 75 inci maddesine göre de hiçbir kimse, mensub olduğu Din ve Mezhebdan dolayı muaheze edilemeyeceğinden; Müvekkilimin Anayasa ile kendisine bahşedilmiş bulunan bu Din ve Neşir hürriyetinden mahrum edilerek cezaî tâkibe mâruz bırakılması Anayasa hükümlerine mugayirdir.

.....

- Yukarıda izah ettiğimiz kanunî taraflarımız farz-ı muhal nazar-ı dikkate alınmaz, Türk Ceza Kanununun antidemokratik 163 üncü maddesine göre müvekkilimin tâkibi mümkün farzedilirse, isnad edilen suçun tahliline geçer ve şöyle deriz:

Bir Müslüman. Ak saçlı, yaşlı bir Müslüman. Saçını başını ve yaşını bütün ömrü boyunca Nurla ağartmış bir Müslüman. Saçı, başı, yaşı ve bütün vücudu Allahın Nuriyle yıkanmış tertemiz ve bembeyaz bir Müslüman. Bütün ömrü boyunca İn'am-ı Hak olan Hayatını, Türk milletinin Salâh ve hakikî Saadeti için vakfetmiş; Emr-i İlâhî olan Ruhunu feleğin hakikî Mâlîki Allaha teslim edinceye kadar aynı yolda yürümeğe azmetmiş; Bina-yı Sübhanî olan bedenini, yalnız Allah yolunda yıpratmış olan büyük bir Müslüman, bugün "Demokrasi vardır" denilen bir gün, kalkıyor, yalnız "Allah" diyor, "Kitab" diyor, "Resul" diyor ve gençliğe "Dikkat" diyor. Der demez arkasından savcı (dâvâyı açan savcı) yapıyor.

- Gel buraya... Suç işledin! diyor.

Ve âfâkı kapkara bir zulmet kaplamıştır.

Fakat, bakın şu asîl ve necib ihtiyar Müslümana! Ne kadar sakın ve ne kadar rahattır. Zira kesrette değil, Vahdettedir. Gecenin zulmetinden ve gündüzün rengârenginden bîfütûrdur. Belâ zindanında safayı seyretmektedir. Cefa sofrasında vefa bulan, Mazhar-ı Tecelli olandır. Zira eşya Hakikatlerinden haberdardır. Kesafeti Letafete Kalbetmiştir. Kanı çekilmiş, damarlarında kan yerine, Feyz-i Hak ve Nur cereyan etmektedir ve savcı (dâvâyı açan savcı) bu Müslümanı kolundan yakalamış, hapse sürüklemektedir.

Niçin? Neden? Ne yaptı bu pîr-i fânî? Nedir kabahati bu ihtiyar Müslümanın? Ne mi yaptı? Bakın savcıya (dâvâyı açana) göre neler ve neler yaptı?

"Gençlik Rehberi" adıyla bir Kitab çıkardı.

A- Lâikliğe aykırı hareket etti. Allah, Din, İman lâikliğe aykırı olur mu? Olur. Peki başka?

B- Devletin içtimâî, iktisadî, siyasî ve hukukî temel Nizamlarını Dinî Esaslara uydurmak istedi. Nasıl, niçin ve ne maksatla yaptı bunları?..

C- Şahsî nüfuz temin ve tesis etmek maksadiyle. Peki, ya siyasî menfaat kasdı var mı acaba? Hayır bu yok. Ehl-i vukuf da bu maksadı görmemiş. Savcı da bunu diyemiyor. Peki amma, madem ki siyasî menfaat kasdı yokmuş, bu pîr-i fânînin şahsı, cüssesi, bedeni ne ki, dünyadan ne bekliyor ki nüfuz temin etmek istesin?

Savcı, "Ben orasını bilmem" diyor. İstiyor işte. Hem bunu böylece bilirkişiler de söylüyorlar.

Peki, nasıl yaptı bu işleri bu Müslüman?

A- Dini, dinî hissiyatı ve dince mukaddes sayılan şeyleri âlet etmek suretiyle.

Nedir bu Mukaddes tanılan şeyler? İslâm Dini, Müslümanlık hisleri, Allah Kelimesinin Kalbdeki Haşyeti, Kur'ân, Tefsir... Demek savcı bunları biliyor. Bunların Mukaddesat olduğuna inanıyor.

Peki amma, bunları bilmek, inanmak ve sonra söylemek âlet etmek midir? Evet, dâvâyı açan savcıya göre âlet etmektir. Öyle ise savcı da bunları âlet ediyor.. hem de siyasî bir kanuna âlet ediyor.. hem de bir Müslümanı mahkûm ettirmek için âlet ediyor. Şu halde o da 163 üncü maddeye göre suç işlemiyor mu?

"Hayır" der savcı, ben propaganda yapmıyorum. O propaganda ve telkin yaptı. Ne dedi peki? Şunları söyledi:

"... Bu zamanda, zendeka dalâleti İslâmiyete karşı muharebesinde nefs-i emmarenin plâniyle şeytan kumandasına verilen fırkalardan

en dehşetlisi yarım çıplak hanımlardır ki, açık bacağıyla, dehşetli bıçaklarla Ehl-i İmana taarruz edip saldırıyorlar. Nikâh yolunu kapamağa, fuhuş yolunu genişletirmeye çalışarak çokların nefislerini birden esir edip, Kalb ve Ruhlarını kebair ile yaralıyorlar; belki o Kalblerden bir kısmını öldürüyorlar."

Peki yalan mı bunlar? Fuhşu teşvik ve Nikâhı imha eden fâhişeler gürûhu inkâr mı ediliyor? Gizli ve âşikâr fuhuşla ve devlet eliyle mücadele yok mu? Ceza Kanunu, Fuhuşla Mücadele Nizamnamesi ve ahlâk zabıtası bunlarla geceli gündüzlü mücadele etmiyor mu?

Var, var amma, buna biz karışırız, Allah ne karışır? diyor savcı. Peki böyle desin. Desin amma.. kanun, zabıta ve savcı, suç işlendikten sonra işleyeni ve işleteni yakalıyor. Yâni iş olup bittikten sonra, namus pâymal olup adam öldükten sonra. Daha evvel tedbir almağa kanunen imkân yok; fakat Dînen buna imkân var: Allah korkusu ve din. Bu korku sayesinde her türlü rezaletin önü alınabileceğini bildiriyor. İslâm Dini bunu emrediyor. Tedbiri evvelden alın diyor. Nasıl? Nasihat edin, ikaz edin, Allahı tanıtn, İnsanın Kalbinde Allah Korkusu, Allah Sevgisi, ateş, Cehennem, Ebedî azâb, Ebedî Saadet yer etsin, bilsin, anlasın, sevsin ve korksın; korksın ki fenalıklardan kaçsın, hem kendisi kurtulsun, hem de cemiyet, savcı da, devlet de, hükûmet de, millet de rahat etsin. Bunun için Allah korkusunu ve sevgisini İnsanlara aşılaysın.

Nasıl yapalım bu işi? Söyleyin, yazın okutun. Peki amma o zaman propaganda diyorlar. Ne olur? Bunlar Allahın Emirleri, Kur'ân-ı Azîmüşşanın Hikmetleri değil mi? Din, sizin en tabîî hakkınız değil mi? Kim meneder sizi bundan (Allah yolundan)? Suç diyorlar buna. Öyle mi? Allahın Emrini okuyun:

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَاصْدَوْا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَشَاقُّوا الرَّسُولَ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ الْهُدَىٰ لَنْ يَضُرُّوا اللَّهَ شَيْئًا وَسَيُحِطُّ أَعْمَالُهُمْ

Meali: "Haberiniz olsun ki o küfür edip halkı Allah yolundan meneyleyen ve Hak kendilerine tebeyyün ettikten sonra Peygambere karşı gelenler, hiçbir zaman Allaha zerrece bir zarar edecek değiller. O, onların Amellerini heder edecektir."

Peki amma, dinlemezlerse? Dinleyenlere, İman edenlere tekrar edin; çünkü yaptığınız iş iyidir.. İnsanlar için, cemiyet için, millet için, hükûmet için, devlet için hayırlıdır; şerden, belâdan koruyucudur. İman edenlere deyin ki:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَلَا تُبْطِلُوا أَعْمَالَكُمْ

Meali: "Ey bütün İman edenler.. Allaha ve Resûlüne İtaat edin de Amellerinizi ibtal etmeyin."

Buna da inanmazlarsa, deyin ki: Tehlike.. vatan ve milletiniz için tehlike, Dinde, Dinin propagandasında değil, dinsizliktedir. Bunu Başvekilimiz de söyledi: "Sağcılığın, memleket için tehlikeli olduğu görülmüştür. Bugün din propagandasına mâni bir hal yoktur; tedbir almağa da lüzum kalmamıştır."

Muhterem hâkimler! Siz bilirsiniz, fakat bir kere de dâvâyı açan savcıya sorunuz.. bakalım hayır diyebilecek mi? Allahın Emirleri, Kur'ân-ı Azîmüşşanın Hikmetleri gençlere anlatılmaz, bildirilmezse, propaganda suçtur diye men edilirse, ahlâksızlık, iffetsizlik, köksüzlük, fuhuş, zina, katil suçlarının önüne geçmek yalnız ceza kanunlariyle kabil midir? "Komünizm" gibi bütün dünyayı tehdit eden erzel âfetin, gizli ve âşikâr, seri ve sinsi tahribatını tamamen ne ile önlemek mümkündür?

Muhterem vatansever, Allahına ve Mukaddesatına bağlı necib Türk Hâkimleri! Şu korkunç küfür propagandasına körpe Müslüman Türk çocuklarının temiz ve saf dimağlarını senelerce tahrip ederek felce uğratan korkunç Din düşmanlarının akıttığı zehirlere bakın.

Ne korkunç hal ve teadlar içindeyiz. Savcı bunu görmez, İslâm Dinine ve bütün Mukaddes Dinlere yapılan bu korkunç taarruz ve hakareti tâkib etmez de, bu taarruzdan gençliğe muhafaza tedbirleri tavsiye edeni mi yakalar?

Pek muhterem Türk Müslüman hâkimler! Siz Kur'ân-ı Mübînin Allahın Nurunun pırıltıları ile dolu olan ve yalnız o Nur-u İlâhîyi aksettiren Risale-i Nur Gençlik Rehberinden dolayı Müvekkilimi mahkûm edemezsiniz!...

Muhterem, asîl ve Müslüman Türk hâkimleri! Pek iyi bilirsiniz ki, hakikî İrşad Âlimleri Enbiyanın Vârisleridir. Bu mübarek Zatlar da kendilerine miras kalan Va'z u Nasihatı, Kur'ân-ı Mübînin Emirlerine göre yaymakla mükelleftirler. Vazifesini yaparken hiçbir ücret ve ivazın talibi değildirler. Vazifelerini **سَبِيلِ اللَّهِ** yaparlar. Ancak, Allah ve Resûlünün Rızasına talibtirler. Son nefeslerine kadar bu Mukaddes Vazifeye devam ederler. Çünkü, bu Vazife onlara Allah ve Resûlünün Emanetidir. Müvekkilim, bu Emaneti Ehline tevdi ediyor diye nasıl tâkib ve tâzib edilir? Nasıl bu ihtiyar yaşında zayıf ve nahif bünyesi, inanamayacağı ağır bir teklif ile mükellef tutulur?

- Gel zindana gir!

Bu, en korkunç bir zulüm olur. Bu zulme mâni olmak vazifesi de sizlere emanet edilmiştir.

Bütün fenalıkları, günahları, ahlâksızlığı, rezaleti, fesat ve fitneyi imha edecek Nurdur...

.....
**يُرِيدُونَ أَنْ يُطْفِئُوا نُورَ اللَّهِ بِأَفْوَاهِهِمْ وَيَأْبَى اللَّهُ إِلَّا أَنْ
يُمِيزَ نُورَهُ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ**

Meali: "Onlar Allahın Nurunu ağızlariyle söndürmek istiyorlar. Allah ise, -muhtakak- Nurunu tamamlamak (tamamen parlatmak) istiyor.. kâfirler hoşlanmasalar da."

Avukat
ABDURRAHMAN ŞEREF LÂÇ

Bu müdafaayı müteakip Üstad Said Nursî'ye başka bir diyeceği olup olmadığı mahkeme reisi tarafından sorulmuş, mumaileyh ayağa kalkarak:

- Yalnız bir kelime söylemek için müsaadenizi rica ederim.

- Buyurunuz.

- Muhterem vekillerim benim şahsım hakkında söylemiş oldukları senakâr sözlere ben lââyık değilim. Ben, Kur'an ve İman Hizmetinde çalışan âciz bir Adamım. Başka bir diyeceğim yoktur.

Beraet kararının Tebliği:

Bunun üzerine muhakeme hitam bulmuş; heyet-i hâkime müşavereden sonra İttifakla beraet kararını Tebliğ etmiş ve bu karar mahkemede hazır bulunan üniversiteliler ve halk tarafından şiddetle alkışlanmıştır. Savcılık tarafından temyiz edilmediği için karar kesinleşmiştir.

* * *

Bediüzzamanın İstanbul'a Teşrifi Münasebetiyle Üniversiteli Bir Nur Talebesinin Arkadaşına Yazdığı Mektub:

Sevgili Üstadımızın teşrifinden dolayı bizi ve İstanbul'u tebrikinize teşekkür ederim. Bu muhteşem, müstesna hâdiseden dolayı, koca şehir kaynadı; için için Bayram yapıyor. Âlimi-cahili, fakiri-zengini, genci-ihtiyarı mahkemelerde, otele her yerde Onu görmeye ve dinlemeye koşuyor.

Rüyalarımız dahi neş'e ve ferahla dolu... Düşmanlarımızın ise yüzleri daha ziyade karardı. Nifaklarının hiçbir şey yapmadığını ve yapamayacağını artık biliyorlar. Üstadımız, İstanbul'un şahsiyet devrinin yadigârı olan her şeye yeniden can verdiler. Kardeşlerimizin gözünde, şehrin manzarası birdenbire değişti. Ayasofya, Sarayburnu'na kadar uzandı. Minarelerinde yine Ezan-ı Muhammedî (A.S.M.) okunuyor; içinde, Hâfızlar yeniden Kur'ân-ı Kerîm Tilâvetine başladılar. Fâtih, her gün Türbesinden kalkarak, fethettiği şehrin büyük ve mübarek misafirine, "Hoş geldiniz!" diyor ve Onu tebrik ediyor. Yenicamiin şerefesinden, Beyoğlu'nun en karanlık ve mülevves izbesine kadar nüfuz edecek ışık tufanını şimdiden görür gibi oluyoruz. Hepsinin; Ayasofya'nın, Fâtih'in, Sultan Ahmed'in, Eyyüb'ün ve Süleymaniye'nin ve bütün Müslüman İstanbul'un hicab perdelerini yüzlerinden atışı ve bize daha muhteşem ve daha samimî görünmeleri, bu Büyük Teşriften ve bu Ulvî Nurdan... Üstadımız, artık bu şehrin güneşi. O giderse, ufkundaki güneş de Onu takip edecek ve milyonluk şehir kararverecek. Tesellimiz, Fâtih şehrinin Risale-i Nur'la aydınlanacağı ve parlayacağı ümididir.

Üstadımızın teşrifini telefonla haber verdikleri zaman, cansız vücudumdan birdenbire bir cereyan geçti. Öldürücü ve uyuşturucu değil; dirilten, canlandıran bir cereyan... Maddî ve mânevî varlığımın bir anda kuvvet bulup, muazzam bir mıknatısın beni çektiğini hissettim. Ağır Ceza Mahkemesine vâsıl olduğum zaman, biraz evvelki tahassüslerimin bütün cemiyette hâkim olduğunu farkettim. Mahkemenin içi ve dışı tıklım tıklım dolu idi. Kalabalığı yararak içeri girmek istedim; fakat gözüm iki üniversiteli talebenin arasında yürüyen Üstada ilişti. Mânasiyle olduğu kadar maddesi ve kıyafeti ile de bambaşka olan ve şu anda milyonlarca gözün Onun

üzerinde toplandığı müstesna varlık, sanki hiçbir şeyle alâkadar değildi ve hiçbir hâdiseden haberi yoktu.

.....

Mahkemenin içindeyim. Ulvî isim zikredilir edilmez, büyük Adam koca bir milletin, Dinin ve devrin tarihî Mümessili olarak içeri girdi. Ufak bir kaynaşmayı müteakip çıt yok. Herkes, bu muhteşem ve muazzam ânın mânasını ve heyecanını duymakta...

Hastayım demelerine rağmen Üstadımızın yerlerinden yıldırım gibi fırlayarak itiraz ve izahları.. mahkeme heyetinin hayranlıkla büyük Adamı seyri.. İkinci celsede daha muazzam bir kalabalık.. Üstadımızın, vukufsuz ehl-i vukuf raporuna bizzat verdikleri harikulâde cevaplar.. ve mahkemenin 5 Marta tâliki.. titreyerek, günah ve zaafıma bin teessüf ve tövbe ederek yaklaşp, mübarek Ellerini sonsuz bir iştıyakla öptüğüm ve içimi tertemiz tutmaya çabalayarak gözlerini bulmaya cesaret ettiğim o an, o gün, hâtıralarımın en büyük ve en nâdide yadigarı olacak. Üniversiteli diğer Kardeşlerim, Üstadımızın Hizmetinde bulunmakla Şeref-i Uzmaya kavuşmuşlar. O Üstadımızdan, Cenab-ı Hak Ebediyen razı olsun; ve bütün Talebelerine ve bilhassa benim gibi biçare, zavallı ve âcizlere Akıl, Dirayet, Azim ve İhlâs İhsan buyursun. **آمین.**

Evet Kardeşim, bu asrın mânevî şahı olduğu hayatı ve Eserleriyle sâbit olan bir Üstadın Eserlerini biz muhtaçlara lûtfeden Cenab-ı Hakka hadsiz şükürlerle beraber; şu zamanın yaralarına en münasip bir İlâç, bir Merhem ve zulûmatın tehacümüne mâruz Heyet-i İslâmiyeye en nâfi bir Nur ve dalâlet vâdilerinde hayrete düşenler için en doğru bir Rehber olan

Risale-i Nur'u, ölünceye kadar okuyacağız, neşredeceğiz **إِنْ شَاءَ اللَّهُ.**

الْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي

İstanbul Üniversitesi Nur Talebelerinden
KÂMİL

ÜSTADIN EMİRDAĞ'A GİDİŞİ

Üstad Bediüzzaman İstanbul'daki muhakemesinin beraetle neticelenmesini müteakip Emirdağ'a geldi. Emirdağ'da Ramazan ayının bir gününde kıra çıktığı zaman, bir başçavuş ve üç silâhlı jandarma yanına gönderilerek, gelecek fıkrada beyan edildiği gibi, kendisine şapka giymesi teklif ediliyor; bu sebeble karakola celbediliyor. Bunun üzerine Üstad bir istida yazarak, Adliye ve Dahiliye Vekâletine gönderiyor; aynı zamanda Ankara'daki bir Talebesine de göndererek alâkadar mebuslara hâdisenin duyurulmasını bildiriyor. Ankara'daki Talebeleri, bu şekvanın bir nüshasını, Samsun'da münteşir Büyük Cihad gazetesine gönderiyorlar. Yazı, Büyük Cihad'da "En Büyük İsbat" başlığı altında ve bir Hâşiye ilâve edilerek neşrediliyor. Sonra, Ankara ve İstanbul Üniversitesindeki Nur Talebeleri de iki-üç makale yazı, Büyük Cihad gazetesine gönderiyorlar ve neşrediliyor. Bu sıralarda Malatya hâdisesi vukua geliyor, dindarlar aleyhinde bir sürü yalan, iftira, tezvîr propagandası başlıyor. Bu tahriklere aldanmış bazı şahsiyetler, dinî gazetelerden medar-ı ittiham noktalar bulmak için çalışıyorlar. Samsun'da da mezkûr "En büyük İsbat" başlıklı yazı ve Üniversite Nur Talebelerinin makaleleri dolayısıyla, gazete Neşriyat müdürü ile Ankara'dan bu yazıların bazılarını gönderen bir Nur Talebesi tevkif edilerek mahkemeye veriliyor. Nurculuğun memlekette inkişafı aleyhinde gazetelerde beyanatlar, kanaatlar ileri sürülüyor. 600 kadar Nur Talebesinin mahkûmiyetini istihdaf eder şekilde, Türkiye'de yirmibeş yerde taharri yapıp, bir kısmında dâvâ açılıyor. Neticede; Risale-i Nur'da ve Nur Talebelerinde medar-ı ittiham bir nokta olmayıp, suç bulunmadığı kanaatine varılıyor.

Samsun'da açılan dâvâda evvelâ mahkûmiyete karar verilmişse de, mahkeme-i temyiz Risale-i Nur Eserleri ve Müellifi Bediüzzaman hakkında serdettiği mütalâa ile mahkûmiyet kararını esastan bozması sebebiyle, tekrar yapılan duruşmada, yazılarda suç unsuru bulunmadığı kanaatine varılarak beraat kararı verilmiştir.

"En Büyük İsbat" başlıklı yazıdan dolayı Samsun'da Üstadımız aleyhine de dâvâ açılmıştı. Samsun'a mahkemeye celbi isteniyordu.

Çok rahatsız ve ihtiyar olması sebebiyle kaza tabibliğinden aldığı bir raporu nazar-ı itibara alınmayarak, mutlaka mahkemede bulunması isteniyordu. Nihayet Üstad, Samsun'da mahkemede bulunmağa karar vererek İstanbul'a kadar geldi. Fakat sıhhatinin bozukluğu ve tahammül edemesinden yola devam edemeyip hey'et-i sıhhiyeden bir rapor alıp mahkemeye gönderdi. Raporda, Said Nursî'nin yapılan muayene neticesi, ne karadan, ne denizden ve ne de havadan Samsun'a gitmeye vücudu tahammül edemeyeceği yazılı idi. Mahkemede, müddeiumumî şiddetli ısrarlarla Said Nursî'nin mutlaka mahkemede bulunmasını istemişse de, mahkeme heyeti, sıhhiye raporuna istinaden, Bediüzzaman'ın İstanbul mahkemelerinden birinde istinabe suretiyle ifadesinin alınmasına karar verdi. Nihayet, devam eden mahkemeler neticesinde, Samsun mahkemesi, dâvâ mevzuu yazıda mahkûmiyeti icabettirecek bir kasıt görmediğinden, Said Nursî'nin beraetine karar verdi.

* * *

ÜSTADIMIZ BEDİÜZZAMAN SAİD NURSÎ BU MÜDAFAAYI İSTANBUL MAHKEMESİNDE OKUMUŞ VE MAHKEMESİ BERAETLE NİHAYET BULMUŞTUR

Gizli düşmanlarımız, bu Ramazan-ı Şerifte, tekrar, adliyei benim aleyhime sevkettiler. Mes'ele de, bir gizli komünist komitesiyle alâkardır.

Birisi: Bütün bütün kanun hilâfına olarak, beni tek başımla ve yalnız olarak kırdı ve dağda otururken, üç silâhlı jandarma ile bir başçavuş yanıma gönderdiler, "Sen başına şapka giymiyorsun." diye, zorla beni karakola getirdiler. Ben de, Adaleti hedef tutan bütün adliyelere söylüyorum ki:

Böyle beş vecihle kanunsuzluk edip kanun namına beş vecihle İslâm Kanunlarını kıran adam, hakikî kanunsuzluk ile ittiham edilmek lâzım gelirken, onların o acib kanunsuzluğu ve bahanesiyle, iki senedenberi vicdanî azâb verdiklerinden; elbette Mahkeme-i Kübrayı Haşirde bunun cezasını çeceklerdir. Evet otuzbeş senedir münzevî olduğu halde hiç çarşı ve kasabalarda gezmeyen bir adamı, "Sen frenk serpuşunu giymiyorsun." diye ittiham etmeye, dünyada hangi kanun müsaade eder?

Yirmisekiz senedenberi beş vilâyet ve beş mahkeme ve beş vilâyetin zabıtaları Onun başına ilişmedikleri halde, hususan bu defa İstanbul mahkeme-i âdilesinde yüzden ziyade polislerin gözleri önünde, hem iki ay da yaya olarak her yeri gezdiği halde, hiçbir polis ilişmediği ve hem mahkeme-i temyiz bere yasak değil diye karar verdiği, hem bütün kadınlar ve başı açık gezenler ve bütün askerî neferler ve vazifedar memurlar giymeye mecbur olmadıklarından ve giymesinde hiçbir maslahat bulunmadığından ve benim resmî bir vazifem olmadığından -ki resmî bir libastır- bereyi giyenler de mesul olmazlar denildiği halde; hususan münzevî ve İnsanlar arasına girmeyen ve Ramazan-ı Şerifin içinde böyle hilâf-ı kanun en çirkin bir şey ile Ruhunu meşgul etmemek ve dünyayı hatırına getirmemek için has dostlariyle dahi görüşmeyen, hattâ şiddetli hasta olduğu halde, Ruhu ve Kalbi vücudiyle meşgul olmamak için ilâçları almayan ve hekimleri çağırmayan bir adama; şapka giydirmek, ecnebi papazlara benzetmek için Ona teklif etmek ve adliye ile tehdit etmek, elbette zerre kadar Vicdanı olan bundan nefret eder.

Meselâ: Ona teklif eden demiş: "Ben emir kuluyum." Cebr-i keyfî kanun ile emir olur mu ki emir kuluyum desin. Evet, Kur'ân-ı Hakîmde, yahudi ve nasranîlere başta benzememek için ona dair Âyet olduğu gibi,

مِنْكُمْ الْأَمْرِ أُولَىٰ وَ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ

Âyeti, Ulülemre İtaati emreder. Allah ve Resûlünün İtaatine zıd olmamak şartıyla, o İtaatin emir kuluyum diye hareket edebilir. Halbuki bu mes'elede, An'ane-i İslâmiye kanunları hastalara şefkatle incitmemek, gariblere şefkat edip incitmemek, Allah için Kur'ân ve İlm-i İmanîye Hizmet edenlere zahmet vermemek ve incitmemek emrettiği halde; hususan münzevî, dünyayı terketmiş bir adama ecnebi papazlarının serpuşunu teklif etmek on vecihle değil yüz vecihle kanuna muhalif ve İslâmın an'anevî Kanunlarına karşı bir kanunsuzluktur ve keyfî bir emir hesabına o Kudsî Kanunları kırmaktır. Benim gibi kabir kapısında, gayet hasta, gayet ihtiyar, garib, fakir, münzevî, Sünnet-i Seniye muhalefet etmemek için otuzbeş senedenberi dünyayı terkeden bir adama bu tarz muameleler kat'iyen şek ve şüphe bırakmadı ki; komünist perdesi altında,

anarşilik hesabına vatan ve millet ve İslâmiyet ve Din aleyhinde müthiş bir suikasd eseri olduğu gibi, İslâmiyete ve vatana Hizmete niyet eden ve müthiş haricî tahribata karşı cephe alan dindar mebuslar ve demokratlara dahi büyük bir suikasddır. Dindar mebuslar dikkat etsinler, bu dehşetli suikasda karşı müdafaada beni yalnız bırakmasınlar.

(Hâşiye): Rusun başkumandanı kasden önünden üç def'a geçtiği halde ayağa kalkmayan ve tenezzül etmiyen ve onun idam tehdidine karşı İzzet-i İslâmiye'yi muhafaza için ona başını eğmiyen; İstanbul'u istilâ eden ingiliz başkumandanına ve onun vasıtasıyla fetva verenlere karşı, İslâmiyet Şerefi için, idam tehdidine beş para ehemmiyet vermeyen ve **"Tükürün zâlimlerin o hayâsız yüzüne!"** Cümlesiyle ve matbuat lisaniyle karşılayan; ve Mustafa Kemal'in, elli meb'us içinde hiddetine ehemmiyet vermeyip **"Namaz kılmayan hâindir."** diyen; ve Divan-ı Harb-i Örfi'nin dehşetli suallerine karşı, **"Şeriatın tek bir mes'elesine Ruhumu feda etmeğe hazırım."** deyip, dalkavukluk etmeyen; ve yirmisekiz sene, gâvurlara benzememek için İnzıvayı ihtiyar eden bir İslâm Fedaisi ve Hakikat-ı Kur'anîyenin fedakar Hizmetkârına maslahatsız, kanunsuz denilse ki: "Sen, yahudi ve hristiyan papazlarına benziyeceksin, onlar gibi başına şapka giyeceksin, bütün İslâm Ulemasının İcmaına muhalefet edeceksin; yoksa ceza vereceğiz." denilse, elbette öyle her şey'ini Hakikat-ı Kur'anîyeye feda eden bir adam, değil dünyevî hapis veya ceza ve işkence, belki parça parça bıçakla kesilse, Cehenneme de atılsa, kat'iyyen; yüz Ruhu da olsa, bütün tarihçe-i hayatının şehadetiyle, feda edecek!

Acaba, bu vatan ve Dinin gizli düşmanlarının bu eşedd-i zulm-ü nemrudanelerine karşı, manevî pekçok kuvveti bulunan bu Fedakârın tahammülü ve maddî kuvvetle ve menfî cihette mukabele etmemesinin hikmeti nedir? İşte bunu, size ve umum Ehl-i Vicdana ilân ediyorum ki; yüzde on zındık dinsizin yüzünden doksan mâsuma zarar gelmemek için, bütün kuvvetiyle dahildeki emniyet ve âsâyişi muhafaza etmek için, Nur Dersleriyle herkesin Kalbine bir yasakçı bırakmak için, Kur'ân-ı Hakîm Ona O Dersi vermiş. Yoksa **bir günde yirmisekiz senelik zâlim düşmanlarımdan intikamımı alabilirim.** Onun içindir ki; âsâyişi mâsumların hâtırı için muhafaza yolunda haysiyetini, şerefini tahkir edenlere karşı müdafaat etmiyor ve diyor ki: Ben, değil dünyevî hayatı, lüzum olsa Âhîret hayatımı da Millet-i İslâmiye hesabına feda edeceğim.

Said Nursî

Ey Mübarek Müşfik ve Muazzez Üstadımız Hazretleri

Bu acîb madde ve dinsizlik asrında, nazarlar kısalmış; Kalbler, fenalıklar ve kötülüklerle dolmuş; yalnız ve yalnız, Kur'ân-ı Hakîmin bu zamandaki en hakikî ve kat'î Tereşşuhâtı olan Risale-i Nur; o kısalmış nazarları, âdeta maddenin Ruhuna nüfuz ettiriyor; o kötü kalblerin zindan gibi karanlık olan içini, Nurla dolduruyor. Bunun için, bu asra "Nur Asrı" denmesi münasıptır.

.....

Risale-i Nur, beşeriyetin bu tamiri imkân olmayan yarasını Uhrevî ilâçlarla tedavi ediyor.

Risale-i Nur ve onun hârika Müellifi siz mübarek Üstadımız, binlerce münevver gence halâskârlık vazifenizi yapmış ve yapmaktasınız. Bunun böyle olduğuna İmanları kurtarılan bu âcizler canlı şahidleriz. Bu dehşetli asırda, materyalizmi, maddeciliği temelinden yıkan, mason ve komünistlerin bâtıl ideolojilerini bütün İlim ve idrak muvacehesinde zîr ü zeber eden Risale-i Nur, okuyucularına -bu asrın talihli İnsanlarına- bu dünya ile, hattâ Kâinatla bile değışilmez Âb-ı Hayatı, Ebedîlik Suyunu, yâni Beka Âleminin bileti olan İmanı bahşediyor.

Ey Aziz ve Mübarek Üstadımız! Bu kadar kıymetli bir hediyeği bizlere veren siz Üstadımıza ne kadar Hürmet ve Muhabbet beslesek azdır. Siz kurtarıcı Üstadımızla Risale-i Nur Talebeleri arasındaki bağ, Ebedî bir bağlılıktır. Bunu hiçbir kuvvet çözemaz. Hürmetle mübarek Ellerinizden öper, Dualarınızı beklerim.

Üniversite Nur Talebeleri Namına
Siyasal Bilgiler Fakültesinden
AHMED ATA

* * *

BU MEKTUB SAMSUN'DA MÜNTEŞİR BÜYÜK CİHAD
GAZETESİNDE İNTİŞAR ETMİŞTİR. MÜFTERİLERİN
TAHRİKATIYLE SAMSUN'DA MUHAKEME
AÇILMASINA VESİLE OLMUŞTUR.
MUHAKEME BERAETLE NETİCELENMİŞTİR.

Âlem-i İslâmın Halâşkârı, Ehl-i İmanın Sertacı, Risale-i Nurun Ter-cümanı Üstadımız Bediüzzaman Said Nursî Hazretlerine;

Bu defa dindar Demokratların delâletiyle Afyon Mahkemesince Risale-i Nur'un serbestiyetine, bütün Risale, Mektub ve Mecmualarının suç mevzuu teşkil etmediğinden iadelerine karar verilmesini; senelerce evvel ilân ettiğiniz "Risale-i Nur benim değil, Kur'ânın Malıdır; Kur'ânın Feyzinden gelmiştir. Hiçbir kuvvet Onu Anadolu'nun sinelerinden koparıp atamayacaktır. Risale-i Nur, Kur'âna bağlıdır; Kur'ân ise, Arş-ı A'zamla bağlanmıştır; kimin haddi var ki, Onu oradan söküp atsın" diye olan Hakikatlı beyanatınızın açık bir tezahürü ve bu ulvî Hizmetinizin İlâhî ve Kur'ânî olduğunun parlak bir delili bilerek, bu beraet kararının Âlem-i İslâmın ve bâhusus bu Millet-i İslâmiyenin Saadetlerinin başlangıcı olması itibariyle, başta, bütün varlığıyla bu zaferleri bekleyen ve Nur ailesine Reis ve Hakikatlar deryasına Kaptan tâyin edilen ve zulmet-i küfürle tuğyan etmiş İnsanlığa Hâdi ihsan olunan Aziz, Sevgili Üstadımız ve buna vesile olmakla Ehl-i İmanı kendilerine dost ve taraftar eyleyen dindar Demokratları ve âdil heyet-i hâkimeyi sonsuz minnetlerle tebrik eder ve arzederiz ki:

Uzun senelerdenberi terakki ve tealisi için çalıştığınız ve uğrunda feda-yı nefis ve can eylediğiniz Hakikat-ı Kur'âniyenin bugün bütün bir memleket, bir millet çapında Ehl-i İmanın Kalblerine sürûrlar getirerek fevkalâde İnkişafı, Hizmetine memur kılındığınız ve bilfiil muvaffak olduğunuz Kudsî Dâva ve Hizmetinizin ne kadar yüksek ve parlak olduğunu Güneş gibi isbat ediyor.

Yirmibeş - otuz senedenberi bütün mânilere ve sıkıntılara rağmen bu kadar Sabır ve Metanetiniz ve Kur'ândan Kalb-i Münevverinize gelen Risale-i Nurun Neşri cihetinde bu hârika Hizmet ve Mücahedeleriniz, istikbalin nesillerine ve İslâmın Kahraman Mücahidlerine

bir nümune-i iktida ve imtisal oluyor. Kur'ân Güneşinin sönmeyen Nurları ve Ebedî Lem'aları olan Nur Şualariyle cehl ve dalâlet karanlıklarını izale ederek, milyonlar Kalbleri o Nurla nurlandırıp, Ehl-i İmanı kendinize minnettar ettiniz. Bu vatan ve bu millet, bu tarih ve bu toprak, sizin bu Hizmetinizi, bu Fedakârlığınızı hiçbir zaman unutmayacaktır. Ebediyet Âlemine göç eylediğinizde dahi, Sizin bu Hizmetiniz bir çekirdek olup, Ondan fışkıran bir Şecere-i Âliye her tarafı kaplayacak ve o Nur Ağacının etrafına toplanan büyük Cemaatler ve Risale-i Nur'un yükselen Ebedî Şuaları, o Hizmetinizi ilelebed ve daha parlak ve daha şaşıla idame edecekler.

Siz, Risale-i Nur'un Tercümanı haysiyetiyle ve bu İman Hizmetinizin İslâm ufuklarında parlaması cihetiyle, bu asrın bir Hidayet Serdarısınız.

Kur'ân-ı Kerîmin On Dördüncü Asr-ı Muhammedîdeki (A.S.M.) Aziz Dellâlı ve o müthiş zamanın müthiş zulûmatına karşı Nur-u Kur'ânla mukabele eden büyük Fedakârı ve Risale-i Nur'un yüzbinler Nüshalarını yüzbinler Talebelerinin Kalemleriyle her tarafta neşredip dinsizliğe ve küfr-ü mutlaka karşı bir Sedd-i Kur'ânî tesis eden muhteşem Kahraman Sevgili Üstadımız!

Âlemlere Rahmetler ve Saadetler getiren ve İnsanlığa Selâmet ve Teselliler bahşeden bu Mukaddes Hizmetinizle Ehl-i İmana zuhurunu müjde verip isbat ettiğiniz ve emareleri gözükmeye başlayan ve bütün kıtalara şâmil Hâkimiyet-i İslâmiyenin nurlu ve büyük Bayramını bütün Ruhumuzla Tebrik eder. Cenab-ı Haktan uzun ömürlerinize Dualar eder, ellerinizden tâzimle öperiz.

Ankara Üniversitesi Nur Talebelerinden
**İSMAİL, SALİH, ATIF, AHMED, ZİYA,
MEHMED, ABDULLAH**

* * *

ÜSTAD SAİD NURSÎ'NİN ISPARTADA İKAMETLERİ

1953 senesi yaz aylarında Üstad Emirdağı'ndan Isparta'ya geldi. Isparta'da pek çok Sadık Talebeleri vardı. Daha evvel gönderdiği Mek-tublarında Isparta'yı taşıyla, toprağıyla mübarek olarak tavsif ediyor ve Risale-i Nur'un Zuhuru ve İntişariyle vücud bulan manevî hayatının idamesine en kuvvetli medar Isparta olduğunu beyan buyuruyordu. Filhakika Isparta, Üstadın bu iltifatına lââyık olduğunu uzun senelerdeki hâdiselerin şهادetiyle isbat etmiş ve göstermiştir. Çünkü, Risale-i Nur'un birinci Medresesi ve Te'lif yeri olan Barla, Isparta'nın bir nahiyesidir. Risale-i Nur'un büyük Mecmuaları burada Te'lif edilmiştir.

Risale-i Nur'u binler Kalemlerle en korkulu zamanlarda yazıp neşredenler Isparta ve köylerindeki Talebelerdir. Misal olarak Sav Köyünü göstermek kâfidir. Üstad Kastamonu'da bulunduğu zaman, Isparta'nın yalnız Sav köyünde bin kadar kalem senelerce Nurları yazmış, çoğaltılmasında çalışmıştır.

Her birisi birer vilâyet kadar, belki daha ziyade Risale-i Nur'a alâka gösteren ve Nurların yayılmasında birer santral misillü çalışan Nur Merkezleri Isparta'dadır. Gül ve Nur Fabrikaları ve bunların etrafında Medrese-i Nuriye Şâkirdleri, Mübarekler Hey'eti, hep Isparta vilâyeti dahilindedir.

Hem her birisi Hizmet-i Kur'âniyye itibariyle birer Kutub hükmünde olan Nur Talebelerinin medar-ı iftihar büyük Kardeşleri de yine Ispartalıdır.

Hem Isparta adliyesi ve emniyeti daima Nurlara insafla muamele etmiştir. Üstad, Isparta adliyesine çok defa Dua etmiş, sair vilâyetlere bu noktada da Isparta'yı hüsn-ü misal göstermiştir.

Bu ve bu gibi sebebler tahtında Üstad, âhir ömrünü Isparta'da geçirmek, ölümünü oradaki mübarek Sâdık Kardeşlerinin arasında karşılamak, mezarını Isparta'da Sav'da veya Barla'da vasiyet etmek üzere Isparta'ya geldi. Kira ile bir eve yerleşti. Yanında dört beş Talebesi vardı. Bu Talebeleriyle Üstad, hususî Dershane-i Nuriyyesini vücuda getirmişti.

Üstad Bediüzzaman Said Nursi'nin Isparta'da kaldığı evin bahçe kısmından görünüşü

Üstad Bediüzzaman Said Nursi'nin Isparta'da kaldığı evin önden görünüşü

ISPARTA'DAKİ HAYATINDAN MUHTELİF SAFHALAR

Mahkeme safahatı: Afyon Mahkemesi tarafından Kitaplar serbest bırakılmadan, Malatya hâdisesi münasebetiyle bazı vilâyet ve kasabalarda taharriler yapıldı, mahkemeler açıldı. Ezcümle: Mersin'de, Rize'de, Diyarbakır'da Nurlar ve Nurcular aleyhine Dâvâ açıldı; neticede mahkemeler beraet verdi. Birçok vilâyetlerde yapılan taharriler ve soruşturmalar ile Nurcular aleyhine umumî bir dâvâ açılması için Isparta müddei-umumiliği harekete geçti. Sekseni mütecaviz Nur Talebesi hakkında iddianame hazırlandı ve dosya sorgu hâkimliğine tevdi edildi.

Emniyetin pek çok gizli mensupları, Nur Talebeleri arasında dolaşmaya, her hareketlerini kontrole başladılar. Ankara, İstanbul, Adapazarı, Safranbolu, Karabük, Dinar, İnebolu, Van gibi yerlerde araştırmalar, sorgular yapıldı. Yapılan bütün tetkikat ve taharriler neticesi: Vatan, millet aleyhinde zerre kadar bir hareket bulunmayıp, bilâkis her vatandaşın göğsünü iftiharla kabartacak ilmî, imanî, vatanî Hizmetler, ahlâkî Gayret ve Faaliyetler ile hareket ettikleri, Risale-i Nur'u okumak, okutmak ve Neşrine çalışmaktan başka bir gaye ve maksatları bulunmadığı anlaşılmıyorsa, "Nurcularda suç bulamıyoruz, medar-ı mesuliyet bir hareket ve faaliyetleri görülmemiştir" diye umumen kanaat getirildi. Bu soruşturmalar, Risale-i Nur'un Hakkanîyetinin anlaşılmasına vesile oldu. Neticede Nurların beraetine karar verildi.

Urfa ve Diyarbakır'daki faal Nur Talebeleri birer Medrese-i Nuriyye kurdular. Risale-i Nur'u her sınıf halktan, bilhassa Talebelerden, gençlerden gelen cemaate okumak suretiyle ilmî Derslere başladılar. Bu zamanda pek ehemmiyetli olan Talebe-i Ulûmun Şerefini ihyâ ettiler. Şark havâlisinde büyük Hizmet-i İmanîyye ifa olundu. Bir aralık Diyarbakır'da orada Nurlarla İmana ve Kur'âna Hizmet eden faal bir Nur Talebesi aleyhine dâvâ açıldı, beraetle neticelendi, Mü'minlerin sürûr ve minnettarlığına vesile oldu.

Afyon'da da devam eden mahkeme neticelendi. 1956 tarihinde Risale-i Nur'u inceleyen Diyanet İşleri Müşavere Kurulu verdiği bir raporla, Risale-i Nur'un İman ve Ahlâkî Tekemmülâta Hizmet hususundaki vasfını ilân etti. Afyon mahkemesi de bu rapora istinaden,

Risale-i Nur Eserlerinin beraetine ve serbestiyetine karar verdi; hüküm kat'ileşti.

Afyon Mahkemesinin beraet kararından sonra, Isparta Sorgu Hâkimliği de men-i muhakeme kararı verdi. Böylece, Risale-i Nur, birçok adlî süzgeçlerden geçerek umumî ve küllî bir serbestiyet ve hüsn-ü kabule mazhar oldu.

Nurların Neşri: Anadolu'nun birçok yerlerinde Nurlara Hizmet devam etmekle beraber; bilhassa Ankara, İstanbul, Diyarbakır, Urfa Medrese-i Nuriyeleri yalnız bulundukları muhitte değil, çok geniş bir sahada Hizmet-i İmaniyede bulundular. Bu Hizmetleri; yalnız bir kişi değil, bir merkez değil, yalnız malûm şahıslar değil; Hizmet-i Kur'âniyye olduğu için, pek çok vecihlerde, pek çok zatlar tarafından ifa edildi. İsmi bilinmeyen nice halis Talebeler, sadık Mü'minler, bu Hizmet-i Kudsiyede çalıştılar, Nur-u Muhammedî'nin yayılmasına gayret ettiler.

Ankara'da, Üniversiteli Talebeler ve muhterem hamiyetperver zatlar, Risale-i Nur mecmualarını matbaalarda Tab ile her tarafa Neşrine, bilhassa yeni harfle istifadeye muntazır kitlenin ellerine ulaşmasına çalıştılar. Risale-i Nurun küllî Neşriyatını gençliğin, mekteblilerin deruh-te etmeleri bu hususta büyük Fedakârlık göstermeleri ise; bu millet ve vatan için büyük bir Saadet oldu. Çünkü, hiçbir şahsî menfaat taleb etmeden ve yalnız Rıza-yı İlâhî için hareket etmeleri; onların, bu asîl milletin hakikî evlâtları olduğunu gösterdi.

Üstadın Barla'ya Gidişi

Üstad, Barla'dan yirmi beş sene evvel ayrılmış ve o zamana kadar hiç gitmemişti. Barla ile, kendi Nurs köyünden ziyade alâkardı. Çünkü, Hayat-ı Mâneviyesi olan Risale-i Nur burada Te'lif edilmeye başlamıştı. Kur'ân-ı Hakimin Hidayet Nurlarını temsil eden "Sözler" ve "Mektubat" ve "Lemeat-ı Nuriye" buradan etrafa yayılmıştı. Bu itibarla Barla, Risale-i Nur Dershanesinin ilk merkezi idi.

Barla'daki Hayatı gerçi Nefiy ve İnziva içinde ve tarassud altında geçmekle acı idi; fakat Risale-i Nur Hakikatlarının Te'lif yeri olduğundan Üstad'ın en tatlı ve şirin hayatı da yine Barla hayatıdır

denilebilir. Bu defa Barla'ya nefiy ile değil, hapis ile değil, kendi rızası ile ve serbest olarak gidiyordu. Güzel bir bahar günü Barla'ya geldi. Barla'daki Talebelerinin mühim bir kısmı Üstad'ı karşıladılar. Üstad, sekiz senelik İkâmetgahı olan Medrese-i Nuriyesine yaklaşırken kendini tutamadı, mübarek Gözlerinden yaşlar boşandı. Haşmetli Çınar Ağacı da adeta kendisini selâmlıyordu. Bir vakitler- yani Barla'da sekiz sene ikâmetten sonra Isparta'ya celb edilmişti. O zamanki gidişinde mübarek Çınar Ağacı Üstadı mânen teşci etmiş, haşmetli kanatları olan dallarının Cenab-ı Hakka olan secdevâri Ubudiyetiyle Üstad'ı uğurlamıştı. Bu defa da yine uzun bir müfarekattan sonra tekrar Üstada kavuşmanın süruru içinde Hâlik-ı Rahmâna Secde-i Şükrana kapanıyordu. Üstad, o Mübarek Çınar Ağacına sarılmış yanındaki Talebelerine ve ahaliye kendisini yalnız bırakmalarını söylemişti; zaten göz yaşlarını tutamıyordu. Sonra, Nur Dershanesi olan odasına girdi ve iki saat kadar kaldı, hazin ağlayışı dışarıdan işitiliyordu.

Evet, şüphesiz Rahmet-i İlâhiyenin nihaysiz Tecellilerine mazhar-
dı. Bir zamanlar Şarkî Anadolu'dan Isparta havalisine sürülmüştü... Isparta'dan da, dağlar arasındaki Barla Nahiyesine nefyedilmişti.. burada ölüp gidecekti. Eski tarihçe-i hayatının şehadetiyle çok Kahraman ve Fedakâr olan bu Zât, doğrudan doğruya Kur'ân-ı Hakîmin Hakikatlarını benimseyen; ferdî ve millî Saadeti, İslâmiyet Hakikatlarına sarılmakta gören ve bunu haykıran ve Delâil-i Akliye ile İlim meydanına çıkan bir kimse idi.

Üç devir geçirmiş, cebbar kumandanlara boyun eğmemiş, Kudsi Dâvasından dönmemiş; yaralanmış, zehirlenmiş, ölmemiş; dağlar gibi hâdiselerin dalgalarından yılmamıştı...

Milletleri, kavimleri içine alan, zihniyet ve telâkkileri değiştiren, asr-ı hâzırın cereyanları, bu Zâtı Kur'an ve İman Davasındaki yolundan çevirememişti. O, Ruhundaki Şecaat-ı İmaniye ile kat'î inanıyordu ki, dâva ettiği Hakikat bir gün milletçe benimsenecek; bir Said, binler belki yüzbinler Said olacak. İnsanlık camiasında neşrettiği Hakaik-ı İmaniye-
nin Fütuhâtı ve İnkişafı başlayacak.. ve Âfâk-ı İslâmı saran zulmet bulutları Kur'andan eline verilen bu Meş'ale-i Hidayetle dağıtılacak.. ölmeye yüz tutmuş zannedilen İman Ruhu yeniden canlanacak.. canlara can katacak.. mânen ölmeye yüz tutan

Millet-i İslâmiyeyi İhya edecek.. Âleme Efendi olan İslâmiyetin Biizn-illah- cihana Efendiliğinin maddî mânevî mübeşşiri olacaktı.

İşte, bu Kudsî Hakikatin Hâmili ve Naşiri olan ve hakikatta bu günkü beşeriyetin Medar-ı İftiharı bulunan bu Aziz Zât, Din düşmanlarının plâniyle -vaktiyle- bu beldeye gönderilmiş, Anadolu'da tesis ettirilen rejimin aleyhinde bulunmasına, fiilî müdahalesine mümanaat olunmuştu. Heyhat! Esasen kendisi siyasetten çekilmişti; ehl-i dünyanın dünyasına karışmıyordu; O, istikbali nurlandıracak bir Hakikatin Te'lif ve Neşrine çalışıyordu. Kâinatın Sahibi ve hâdiselerin Mutasarrıfı olan Allah; Onun Hâmisi, Muîni ve Yardımcısı idi.

İşte, otuz sene sonra tekrar Barla'ya döndüğü zaman, Hizmet-i İmaniyesinde nail olduğu büyük İkramları, İnayetleri düşünerek, müşahade ederek mesrur oldu ve sürurundan ağılıyordu, Secde-i Şükrana varıyordu.

Hâl-i hazırda Üstad Isparta'da ikâmet eder. Bazan Emirdağına, bazan Barla'ya gider. Buraları, Risale-i Nur'un Te'lif ve İnkişaf Merkezleri olduğu için Ruhen çok alâkadardır. Hem, kendisi doksan yaşına yaklaştığı ve birçok defalar zehirlendiği için, rahatsızdır. Hastalığı tarif edilmeyecek derecede ağırdır ve şiddetlidir. Ruhen, hissiyatı kuvvetli; ve Âlem, bhusus Âlem-i İslâm, bilhassa Risale-i Nur Dairesi, Vücut-u Manevisi hükmünde olduğundan, her iki Vücutundaki ızdırab şedittir. Gerçi Talebelerinin Duaları ve Neşr-i Envar-ı İmaniye o ızdırabına bir merhem ve Deva ise de, yine de pek vâsi' Şefkatı itibariyle zaman zaman ızdırabı şiddetlenmektedir. Bu itibarla, tebdil-i havaya çok muhtaçtır. Bir yerde fazla kalamıyor. Tebdil-i havaya çıktığı zaman hastalığı kısmen azalıyor, rahat nefes alabiliyor.

Üstad, Risale-i Nur kesretle intişar ettiğinden ve her yerde pek çok Nur Talebeleri mevcut olduğundan halklarla konuşmayı tamamiyle terk etmiştir. "Risale-i Nur, benimle sohbetten on derece ziyade faidelidir." deyip ziyaretçi de kabul etmemektedir. Hatta yanındaki Talebeleriyle dahi zaruret halinde konuşmaktadır.

Artık hayatının son safhasına geldiğini söylemekte, daima içinde yaşadığı ayı çıkarabileceğinden şüphe eder bir vaziyette ecelini beklemektedir. Nurların Neşriyatından memnun ve müteşekkirdir. Millet ve devletçe İslâmiyet ve Saadet yolunda atılan her adımı takdir

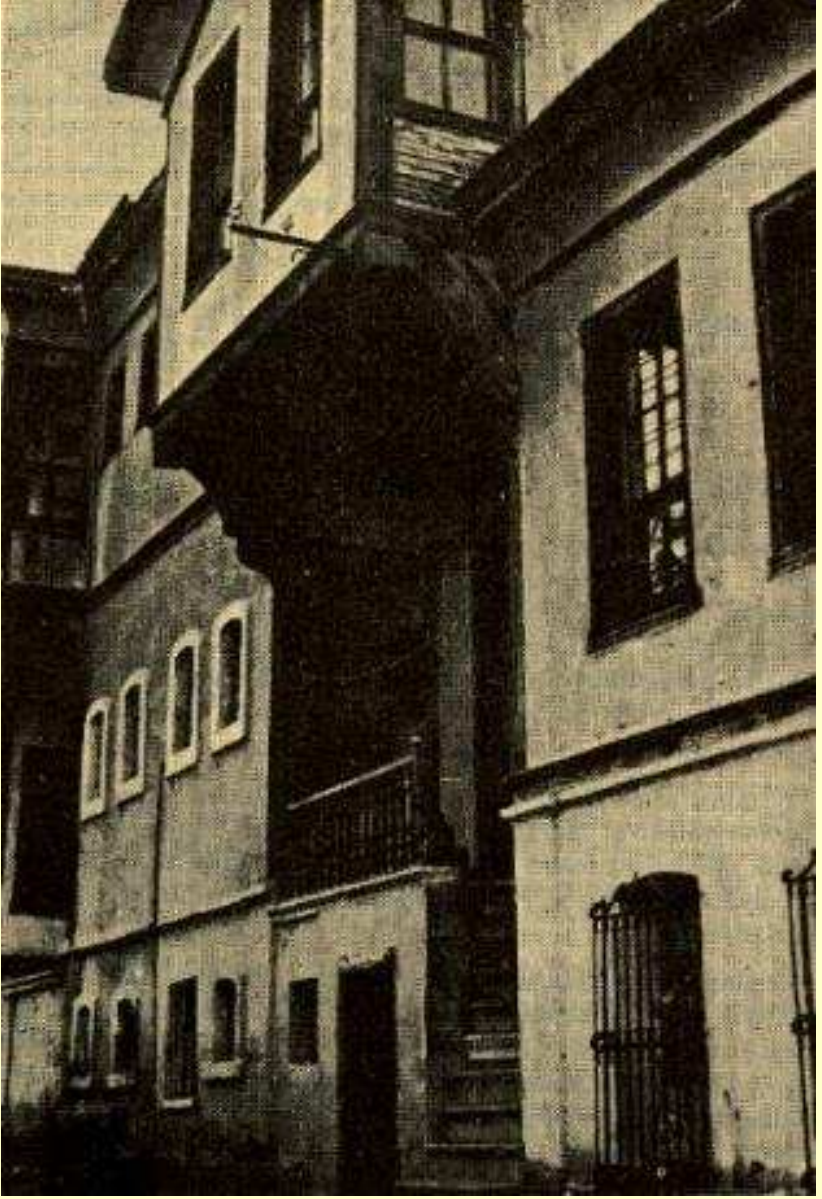
Üstad Bediüzzaman'ın Barla'da 1950'den sonra kaldığı evin önden görünüşü

ve tasvible karşılamakta. Hak yolunda yürüyen, İslâmî Şeâiri İhya edenlere Dua etmektedir. Aynı zamanda, Âlem-i İslâmın maddeten ve mânen Selâmet ve Saadetini dilemekte ve bu yolda girişilen dahil ve hariçteki gayretlerden hadsiz derecede sevinç ve memnuniyet duymaktadır.

Risale-i Nur'u Kur'ân-ı Hakîmin bu zamana mahsus bir Mu'cizesi bilmekte, bu vatani komünizm tehlikesinden Risale-i Nur'daki Hakikat-ı Kur'âniye muhafaza ettiğini beyan etmekte ve Âlem-i İslâmla hakiki Kardeşliğe ve Uhuvvete ve İttifaka medar olacağını, dünyevî ve uhrevî Saadetimizin bu Hakikata yapışmamızda bulunduğunu duyurmaktadır.

Risale-i Nur'un Anadolu'dan başka diğer Müslüman memleketlerde yayılmasının elzem olduğu kanaatindedir. Siyasî gayret ve faaliyetlerden evvel, Risale-i Nur'un neşrolmasının daha menfaattar olacağını ihbar etmektedir.

* * *

**Üstad Bediüzzaman Said Nursî son zamanlarda Eskişehir'e teşrif
ettiklerinde kaldıkları ev.**

BEDİÜZZAMAN ve RİSALE-İ NUR

Risale-i Nur Nedir ve Nasıl Bir Tefsirdir?

Kur'ânın Hakikatlarını müsbet İlim anlayışına uygun bir tarzda izah ve isbat eden Risale-i Nur Külliyyatı, her İnsan için en mühim mesele olan "Ben neyim? Nereden geliyorum? Nereye gideceğim? Vazifem nedir? Bu mevcudat nereden gelip nereye gidiyorlar? Mahiyet ve Hakikatları nedir?" gibi suallerin cevabını vâzıh ve kat'i bir şekilde, çekici bir üslûb ve güzel bir ifade ile beyan edip Ruh ve Akılları tenvir ve tatmin ediyor.

Yirminci asrın Kur'ân Felsefesi olan bu Eserler, bir taraftan teknik, fen ve san'at olarak maddiyatı, diğer taraftan İman ve Ahlâk olarak mâneviyatı câmi ve havi olacak Türk Medeniyetinin, sadece maddiyata dayanan sair medeniyetleri geride bırakacağını da isbat ve ilân etmektedir.

Ecdadımızın bir zamanlar Kalblerinde yerleşen İman ve İtikad cihetiyle zemin yüzünde yüz mislinden ziyade devletlere, milletlere karşı İmanından gelen bir Kahramanlıkla mukabele etmesi, İslâmiyet ve Kemalât-ı Mâneviyenin bayrağını Asya, Afrika ve yarı Avrupa'da gezdirmesi ve "Ölsem Şehidim, öldürsem Gaziyim." deyip ölümü gülerek karşılayarak müteselsil düşman hâdisata karşı dayanması gibi, milletçe medar-ı iftihar âli seciyemizin bugün biz gençlerde inkişafı, vatan ve millet menfaati bakımından ve istikbalimizin Selâmeti noktasından ne derece elzem olduğu malûmdur. Mutlaka her hareket ve Hizmette maddî bir ücret ve şahsî menfaatler mülâhaza

etmek, Türk'ün millî tarihinin şeref ve haysiyeti ile kabil-i te'lif olamaz. Bizler, ancak Rıza-yı İlâhî için çalışıyoruz. Bizzat Hizmetinde bulunmakla aldığımız telezzüz Kardeş ve Vatandaşlarımıza, İslâmiyete ve İnsaniyete yardımda bulunabilmek mazhariyetinden gelen Ebedî Hayatımıza aid sürur ve ümit, bizim bu babda aldığımız ve alacağımız yegâne hakiki mukabele ve ücrettir.

Risale-i Nur, nasıl bir Tefsirdir?

Tefsir iki kısımdır. Birisi: Malûm Tefsirlerdir ki, Kur'anın İbaresini ve Kelime ve Cümlelerinin Mânalarını beyan ve izah ve isbat ederler. İkinci kısım Tefsir ise: Kur'ânın İmanî olan Hakikatlarını kuvvetli Hücetlerle beyan ve isbat ve izah etmektir. Bu kısmın çok ehemmiyeti var. Zâhir malûm Tefsirler, bu kısmı bazan mücmel bir tarzda dercediyorlar; fakat Risale-i Nur, doğrudan doğruya bu ikinci kısmı Esas tutmuş, emsalsiz bir tarzda muannid feylesofları da susturan bir Mânevî Tefsirdir.

Risale-i Nur sübjektif nazariye ve mütâlâalardan uzak bir şekilde, her asırda milyonlarca İnsana Rehberlik yapan Mukaddes Kitabımız olan Kur'ânın Hakikatlarını rasyonel ve objektif bir şekilde izah edip İnsaniyetin istifadesine arzedilen bir Külliyyattır.

Risale-i Nur!.. Kur'an Âyetlerinin nurlu bir Tefsiri.. Baştan başa İman ve Tevhid Hakikatlarıyla müberhen.. Her sınıf halkın anlayışına göre hazırlanmış... Müsbet İlimlerle mücehhez.. Vesveseli şüphecileri ikna ediyor... En avamdan en havassa kadar herkese hitab edip, en muannid feylesofları dahi teslime mecbur ediyor...

Risale-i Nur!.. Nurlu bir külliyyat... Yüzotuz eser... Büyüklü küçüklü Risaleler halinde... Asrın ihtiyaçlarına tam cevap verir... Aklı ve Kalbi tatmin eder... Kur'an-ı Kerim'in yirminci asırdaki -lâfzî değil- Manevî Tefsiri...

İsbat ediyor!.. Akla gelen bütün istihfamları... Zerreden Güneşe kadar İman mertebelerini... Vahdaniyet-i İlâhiyyeyi... Nübüvvetin Hakikatını...

İsbat ediyor!.. Arz ve Semavatın tabakatından, Melâike ve Ruh bahsinden, Zamanın Hakikatından, Haşir ve Âhiretin vukuundan, Cennet ve Cehennem varlığından, ölümün mahiyet-i asliyesinden

Ebedî Saadet ve şekavetin menbâna kadar... Akla gelen ve gelmiyen bütün İmanî meseleleri en kat'î Delillerle aklın, mantıken, ilmen isbat ediyor... Pozitif İlimlerin müşevviki... Riyazi meselelerden daha kat'î delillerle Akıl ve Kalbi ikna edip, merakları izale eden bir Şaheser...

* * *

Az miktarda bastırılabilen, hiçbir ticarî gaye ve zihniyetle çalışılmıyarak bayilere dahi verilmeyen bu Eserlerin geliri, mütebaki Eserlerin Tab'ına hasredilecektir.

Büyük bir titizlik ve hassasiyetle üzerinde durduğumuz mühim bir husus da; Risale-i Nur'un lâıyık ellere geçmesi ve Onun hakiki fiatı olarak en az yirmibeş kişinin istifade etmesinin temin edilmesidir.

Bu Mânevî Tefsir; "Sözler", "Mektubat", "Lem'alar", "Şualar" diye dört büyük kısımdan müteşekkil olup, yekûnu yüz otuz Risaledir.

Neşrinde Çalışanlar

* * *

Bedüzzaman Said Nursî Hazretlerinin Isparta Tugay Kumandanlığı Camisinin temel atma merasiminde Dua etmeleri ve ilk harcı koymaları için davet edildiği zaman Cami mahallinde çekilen fotoğrafıdır.

Üstad Bediüzzaman Hazretleri Isparta'daki askeri birlikler için inşa olunan Camii Şerifin temeline ilk harcı koyarken.

Konuşan Yalnız Hakikattır

Risale-i Nur'da isbat edilmiştir ki, bâzan zulüm içinde Adâlet tecelli eder. Yâni, İnsan bir sebeble bir haksızlığa, bir zulme mâruz kalır, başına bir felâket gelir, hapse de mahkûm olur, zindana da atılır. Bu hüküm bir zulüm olur. Fakat bu vâkıa Adaletin Tecellisine bir vesile olur. Kader-i İlâhî başka bir sebepten dolayı cezaya mahkûmiyete istihkak kesbetmiş olan kimseyi bu def'a bir zâlim eliyle cezaya çarptırır, felâkete sürer. Bu, Adalet-i İlâhiyenin bir nevi Tecellisidir.

Ben şimdi düşünüyorum... Yirmisekiz senedir vilâyet vilâyet, kasaba kasaba dolaştırılıyor, mahkemeden mahkemeye sevkediliyorum. Bana bu zâlimâne işkenceleri yapanların atfettikleri suç nedir? Dini, siyasete âlet yapmak mı? Fakat niçin bunu tahakkuk ettiremiyorlar? Çünkü, Hakikat-ı halde böyle bir şey yoktur. Bir mahkeme aylarca, senelerce suç bulup da beni mahkûm etmeye uğraşüyor. O bırakıyor.. diğer bir mahkeme aynı mes'eleden dolayı beni tekrar muhakeme altına alıyor, bir müddet de o uğraşıyor.. Beni tazyik ediyor.. türlü türlü işkencelere mâruz kılıyor. O da netice elde edemiyor, bırakıyor. Bu def'a bir üçüncüsü yakama yapıyor. Böylece musibetten musibete, felâketten felâkete sürüklenip gidiyorum. Yirmisekiz sene ömrüm böyle geçti. Bana isnad ettikleri suçun aslı, esası olmadığını nihayet kendileri de anladılar. Onlar bu ittihamı kasden mi yaptılar, yoksa bir vehme mi kapıldılar. İster kasıt, ister vehim olsun, benim böyle bir suçla münasebet ve alâkam olmadığını kemal-i kat'iyetle yakînen ve vicdânen biliyorum ya.. Dini siyasete âlet edecek bir adam olmadığını bütün insaf dünyası da biliyor ya.. Hattâ beni bu suçla ittiham edenler de biliyorlar ya... O halde neden bana bu zulmü yapmakta ısrar edip durdular? Neden ben suçsuz ve mâsum olduğum halde böyle devamlı bir zulme ve muannid bir işkenceye mâruz kaldım? Neden bu musibetlerden kurtulamadım? Bu ahval, Adalet-i İlâhiyyeye muhalif düşmez mi?

Bir çeyrek asırdır bu suallerin cevaplarını bulamıyordum; üzülüyordum, muzdarib oluyordum. Bana zulüm ve işkence yaptıklarının hakikî sebebini şimdi bildim. Ben, kemâl-i teessürle söylerim ki;

Benim suçum Hizmet-i Kur'aniyemi maddî mânevî terakkiyatıma, Kemâlât âlet yapmakmış.. şimdi bunu anlıyorum, hissediyorum. ALLAH'a binlerle şükrediyorum ki; uzun seneler ihtiyarım haricinde olarak Hizmet-i İmaniyemi maddî ve manevî Kemalât ve Terakkiyatıma, azabtan, Cehennemden kurtulmaklığıma, hattâ Saadet-i Ebediyyeme ve sile yapmaklığıma yahut herhangi bir maksada âlet yapmaklığıma mânevi gayet kuvvetli mânialar beni men ediyordu. Bu derunî Hisler ve İlhamlar beni hayretler içinde bıraktı. Herkesin hoşlandığı Mânevî Makamatı ve Uhrevî Saadetleri A'mâl-i Saliha ile kazanmak ve bu yola müteveccih olmak herkesin meşru Hakkı olduğu hem de hiç kimseye hiç bir zararı bulunmadığı halde ben, Rûhen ve Kalben bu ahvalden menediliyordum. Rıza-yı İlâhîden başka fitrî Vazife-i İlmiyyenin sevkiyle yalnız ve yalnız İmana Hizmet hususu bana gösterildi. Çünkü, şimdi bu zamanda hiçbir şey'e âlet ve tâbi olmıyan ve her gayenin fevkinde olan Hakaik-i İmâniyeyi fitrî Ubudiyetle bilmienlere, bilmek ihtiyacında olanlara te'sir-li bir surette bildirmek, bu keşmekeş dünyasında İmanı kurtaracak ve muannidlere kat'î kanaat verecek bu tarzda, yâni hiç bir şey'e âlet olmıyacak bir tarzda bir Kur'an Dersi vermek lâzımdır ki; küfr-ü mutlakı ve mütemerrid ve inadçı dalâleti kırsın; herkese kat'î kanaat verebilsin. Bu kanaat da, bu zamanda, bu şerait dahilinde Dinin hiç bir şahsî, uhrevî, dünyevî, maddî ve mânevî bir şey'e âlet edilmediğini bilmekle husule gelebilir; yoksa komitecilik ve cem'iyetçilikten tevellüd eden dehşetli dinsizlik şahsiyet-i mâneviyesine karşı çıkan bir şahıs en büyük mânevî bir mertebede bulunsa yine vesveseleri bütün bütün izale edemez; çünkü, İmana girmek isteyen muannidin nefsi ve enesi diyebilir ki: "O şahıs dehasıyla, Hârîka Makamiyle bizi kandırdı." Böyle der ve içinde şüphesi kalır.

Allah'a binlerce şükür olsun ki: Yirmisekiz senedir Dini siyasete âlet ittihamı altında Kader-i İlâhî ihtiyarım haricinde Dini, hiç bir şahsî şey'e âlet etmemek için beşerin zâlimâne eliyle Mahz-ı Adalet olarak beni tokatlıyor, îkaz ediyor. Sakın diyor, İman Hakikatını kendi şahsına âlet yapma; tâ ki, İmana muhtaç olanlar anlasınlar ki, yalnız Hakikat konuşuyor, nefsin evhamı, şeytanın desiseleri kalmasın, sussun.

İşte Nur Risaleleri'nin, büyük denizlerin büyük dalgaları gibi gönüller üzerinde husule getirdiği heyecanın Kalblerde ve Ruhlarda

yaptığı te'sirin Sırrı budur; başka bir şey değildir. Risale-i Nur'un bahsettiği Hakikatlerin aynını binlerce Âlimler yüzbinlerce Kitaplar daha belîgane neşrettikleri halde yine küfr-ü mutlakı durduramıyorlar. Küfr-ü mutlakla mücadelede bu kadar ağır şerait altında Risale-i Nur bir derece muvaffak oluyorsa, bunun Sırrı işte budur. Said yoktur; Said'in Kudret ve Ehliyeti de yoktur; Konuşan yalnız Hakikattır, Hakikat-ı Îmâniyedir.

Mâdem ki: Nûr-u Hakikat, Îmâna muhtaç gönüllerde te'sirini yapıyor.. bir Said değil, bin Said fedâ olsun. Yirmisekiz sene çektiğim ezâ ve cefalar, mâruz kaldığım işkenceler, katlandığım musibetler Helâl olsun. Bana zulmedenlerin, beni kasaba kasaba dolaştıranların, hakaret edenlerin türlü türlü ithamlarla mahkûm etmek isteyenlerin, zindanlarda bana yer hazırlıyanların hepsine Hakkımı Helâl ettim.

Âdil Kadere de derim ki: Ben senin bu şefkatli tokatlarına müstahak idim. Yoksa, herkes gibi gayet meşru ve zararsız olan bir yol tutarak şahsımı düşünseydim, maddî mânevî Füyuzat hislerimi feda etmeseydim, İman Hizmetinde bu büyük Mânevî Kuvveti kaybedecektim. Ben, maddî ve mânevî her şey'imî feda ettim her musibete katlandım, her işkenceye sabrettim. Bu sayede, Hakikat-ı İmanîyye her tarafa yayıldı. Bu sayede Nur Mekteb-i İrfanının yüzbinlerce belki de milyonlarca Talebeleri yetişti. Artık bu yolda Hizmet-i İmanîyede onlar devam edeceklerdir; ve benim, maddî ve mânevî her şeyden Feragat mesleğimden ayrılmayacaklardır; yalnız ve yalnız Allah Rızası için çalışacaklardır.

Bize işkence edenler bilmiyerek, Kader-i İlâhî'nin Sırlarına Akıl erdirmiyerek Hakikat-ı İmanîyenin İnkişafına Hizmet ettiler. Bizim vazifemiz onlar için yalnız Hidayet temennisinden ibarettir. Ben çok hastayım; ne yazmağa ne söylemeğe tâkatim kalmadı; belki de bunlar son Sözlerim olur. Medresetüzzehra'nın Risale-i Nur Talebeleri bu Vasiyetimi unutmasınlar.

Said Nursî

İSLÂMİYET DÜŞMANLARININ YAPTIKLARI TAARRUZ VE HİLÂF-I HAKİKAT MENFİ PROPAGANDALARINA MUKABİL ÜNİVERSİTE NUR TALEBELERİNİN BİR AÇIKLAMASIDIR

Aziz Sıddık Kardeşlerimiz,

İmtihan ve gazanız geçmiş olsun der, sizi tebrik ederiz. Risale-i Nur'un Tahkikî İman Dersleriyle İman Mertebelerinde Terakki ve Teali edip kuvvetli İmanı elde eden Nur Talebeleri için öyle taarruzlar, bir cihetten bir imtihandır ve kömürle elması tefrik eden bir mihenk'tir. Nur Talebeleri için Allah'a İman, Peygambere İttiba ve Kur'an-ı Kerim'le amelden dolayı hapisler bir Medrese-i Yûsufiye'dir. Zulüm ve işkenceler, birer kamçı, birer perçindir. Kader-i İlâhi bize o hücumlarla işaret veriyor ki: "Haydi durma çalış!.." Kur'an ve İman Hizmeti uğrunda mahkemelerde konuşmak, Nur Talebelerince bir dostu ile sohbet etmektir. Karakollara götürülüp, getirilmek, çarşı pazara gidip gelmekten farksızdır. Kelepçeler, Dînî Cihâd-ı Ekberin birer altın bileziğidirler. Beşerin zulmen mahkûm etmesi ise, hakikatte Hakk'ın beraat vereceğine bir delildir. Bütün öyle işkence ve zulümler, Nur Talebeleri için birer Şeref madalyasıdır. Ne mutlu ki, otuz senedenberi Nur Talebeleri Ağabey-lerimiz bu Nimetlere mazhar olmuşlar. Maalesef bizlere ki, bizler bu Şereflere nail olamadık ve olamayacağız da. Zira bunları kazandıran devir kapanmak üzeredir.

Risale-i Nur, bu vatan ve millete emniyet ve asayiş temin eden ve Kalblere birer yasakçı bırakan İmanî bir Eserdir. İslâmiyet düşmanlarının tahrikatıyla olan müteaddit mahkemelerde Risale-i Nur'a beraatler verilmiş, Temyiz Mahkemesi ittifakla beraat kararını tasdik ederek Risale-i Nur dâvâsı kazıye-i muhkeme halini almıştır. Yirmibeş mahkeme de "Risale-i Nur'da suç bulamıyoruz" diye karar vermiştir. Otuz seneden beri yüzbinlerle Nur Talebelerinin bir tek vukuatı görülmemiştir. Bunun için, Risale-i Nur'un Neşrine mâni olmaya çalışanlar, emniyet ve asayişin düşmanı ve vatan ve millet haini anarşistlerin hesabına bilerek veya bilmiyerek çalışanlardır. Risale-i Nur'a ilişkin hükûmet değildir; çünkü, emniyet ve zabıta anlamış ki, Bediüzzaman ve Nur Talebelerinde siyâsî bir

gaye yoktur. Bunların meşguliyeti, sadece İman ve İslâmiyettir. İşte o gizli Din düşmanlarının taarruzları karşısında Nur Talebeleri Risale-i Nur'daki Tahkiki İman Derslerinin verdiği İman Kuvvetiyle metin, salâbetli ve mağlûp edilmez bir Hizbül-Kur'an ve fethedilmez bir kal'a halindedirler. Din düşmanları tarafından hücumlar oldukça, Nur Talebelerinin Risale-i Nur'a ve Üstadlarına olan Sadâkat ve Sebat ve Faaliyetleri ziyadeleşir, perçinleşir. Bir Talebesi Üstadımıza şöyle yazmış:

"Ey benim Aziz Kahraman Üstadım! Muarızlarımız arttıkça kuvvetimiz çoğalıyor.. Rabb-i Rahîmimize hadsiz şükürler olsun."

Evet; O bir zamanlar ki, karanlıklı, zulümatlı ve eşedd-i zulüm ve istibdad-ı mutlak devrinde herkes susturulmuş; fakat tek bir kimse susmamış ve susturulamamış. Bu yekta ve nâdir kimse olan Bediüzzamanın Talebeleri de mağlûp edilememişlerdir...

Nur Talebeleri, evvelâ kendi İmanlarını kurtarmak, bununla beraber Din Kardeşlerinin de İmanlarını kurtarmak için Kur'an-ı Hakîmin yüksek ve parlak bir Tefsiri olan Risale-i Nur'u okumuşlar ve okutmuşlardır. İmanlarını kurtarmaya çalıştıkları ve Rıza-yı İlâhi için Kur'ana ve İmana Risale-i Nur'la Hizmet ettikleri sırada maruz kaldıkları hücum ve taarruzlara hiç ehemmiyet vermeyerek o gizli Din düşmanlarının tasallutlarını, saldırılarını kendileri için İman ve Kur'an hesabına bir kamçı ve bir teşvikçi hükmüne geçtiğine kanaat getirmişlerdir. Otuz senelik bu nevi hâdisatın ve bu nevi tesiratin neticeleri, bu Millet-i İslâmiye muvacehesinde meydandadır.

İşte Risale-i Nur'un yeni ve müştak Talebeleri olan Kardeşlerimiz! Sizler de böyle bir Üstadın ve böyle bir Eserin Talebeleri olduğunuzdan sizlerin de bu semerelere ve meyvelere mazhar olup Nurlara daha ziyade sarılarak, hararet ve iştiyakınız daha fazla ziyadeleşmiş olarak Nurları Sebat ve Sadakatle okumak derecesine nail olacağınızdan, hem sizleri Ruh u Canımızla tebrik ediyoruz hem sizlere binler Selâm ve Dualar edip Dualarınızı bekliyoruz.

* * *

Nurlara olan taarruzların bir zararı olsa yirmi faydası vardır. Elbette yirmi kazanca karşı bir zarar hiç hükmündedir. Taarruzlar

ancak ve ancak Nur'un Neşriyat ve Fütuhâtının genişlemesine, İnkişafına sebeptir ve Millet-i İslâmiye nazarında itimat ve emniyet kazanmasına medardır. Risale-i Nur'un Anadolu genişliğinde ve Âlem-i İslâm vüs'atında ve Avrupa ve Amerika çapındaki maddî ve manevî Tesirat ve Fütuhâtına ve Neşriyatına şahid olan İslâmiyet düşmanları yine bazı taarruzlar yapmışlar. Aldığımız haberlere göre bu taarruzlardan sonra, hususan şark vilâyetlerinde, eskisine nazaran Nur'un Fütuhâtı on gün içinde on misli fazlalaşmış. Hem böylelikle halkın nazar-ı dikkati Risale-i Nur'a ve Üstadımıza çevrilmiş, uyuyanlar uyanmış, tenbeller harekete gelmiş, ihtiyatsızlar ihtiyata muvaffak olmuşlardır. Bu acı taarruzlar gelip geçici olmakla beraber, sırf bir korku ve evham yaymak kasdiyle yapılan vesileler ve desiseli manevralardır. Ahmak Din düşmanları güya Nur Talebelerini korkutmak sevdasıyla resmî kimseleri aldatıp tahrik ve âlet etmeye çalışıyorlar. Acaba o gâfiller bilmiyorlar mı ki bizler Nur'un Talebeleriyiz.. Dinsizlerin, masonların, komünistlerin mâhiyeti gayet derecede zayıftır. Zâhiren kuvvetli gibi görünmeleri serseri bir çocuğun bir haneyi bir kibritle mahvetmesi gibi tahribatla iş görmelerindendir. Evet, onlar son derece zayıftırlar; çünkü, bir serçe kuşu kadar iktidarı olmayan kendi varlıklarına güvenirler. Hem son derece zillet, meskenet ve aşağılık içindedirler; çünkü, İnsanlara kul köle olup onlara mürailik, riyakârlık ve dalkavukluk ediyorlar. Ehl-i İman ise, hususan Tahkiki İman ile İmanı inkişaf edenler kavidirler, muazzezdirler. Onların her biri bir Abd-i Aziz ve bir Abd-i Küllîdirler; çünkü onlar, bir Kadîr-i Zülcelâle ve bir Hakîm-i Zülkemale ve bir Hâlik-ı Kâinata ve bir

وَ هُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ 'a ve bir رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ e İbadet

ederler.. kulluk ederler... O'na intisab ederler.. hem istinad ederler.

Bu gizli Din düşmanları ve münafıklar çoktandır anladılar ki, Nur Talebelerinin kefenleri boyunlarındadır. Onları, Risale-i Nur'dan ve Üstadlarından ayırmak kabil değildir. Bunun için şeytanî plânlarını, desiselerini değiştirdiler. Bir zayıf damarlarından veya sâfiyetlerinden istifade ederiz fikriyle aldatmak yolunu tuttular. O münafıklar veya o münafıkların adamları veya adamlarına aldanmış

olanlar dost suretine girerek, bazan da Talebe şekline girerek derler ve dedirtirler ki: "Bu da İslâmiyete Hizmettir; bu da onlarla Mücadeledir. Şu malûmatı elde edersen, Risale-i Nur'a daha iyi Hizmet edersin. Bu da büyük eserdir." gibi bir takım kandırışlarla sırf o Nur Talebesinin Nurlarla olan meşguliyet ve Hizmetini yavaş yavaş azaltmakla ve başka şeylere nazarını çevirip, nihayet Risale-i Nur'a çalışmaya vakit bırakmamak gibi tuzaklara düşürmeye çalışıyorlar. Veyahut da maaş, servet, mevki, şöhret gibi şeylerle aldatmaya veya korkutmakla Hizmetten vazgeçirmeye gayret ediyorlar. Risale-i Nur, dikkatle okuyan kimseye öyle bir Fikrî, Ruhî, Kalbî İntibah ve Uyanıklık veriyor ki, bütün böyle aldatmalar, bizi Risale-i Nur'a şiddetle sevk ve teşvik ve o derras münafıkların maksatlarının tam aksine olarak bir tesir ve bir netice hâsıl

ediyor. **فَسُبْحَانَ اللَّهِ** ... Hattâ öyle Nur Talebeleri meydana gelmektedir ki, asıl Halis Niyet ve Kudsî Gayeden sonra -bir sebep olarak da- münafıkların mezkûr plânlarının inadına, rağmına dünyayı terk edip kendini Risale-i Nur'a vakfediyor.. ve Üstadımızın dediği gibi diyorlar: "Zaman, İslâmiyet Fedaisi olmak zamanıdır."

الْحَمْدُ لِلَّهِ هَذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّي

Bizim Hizmet-i İmaniyeye nazaran cam parçaları hükmündeki siyasetle alâkamız yoktur. Diyanet Riyaseti ehl-i vukuf raporunda: "Risale-i Nur Kitaplarında siyaseti alâkadar eden mevzular yoktur." demiştir. Hatta o zaman, yine Afyon savcısı da iddianâmesinde: "Bediüzzaman ve Talebelerinin faaliyeti siyasî değildir." diye hükmetmiştir. Evet, Risale-i Nur Şakirdlerinin meşgul olduğu Vazife, en muazzam olan mesail-i dünyeviyeden daha büyüktür. Siyasetle uğraşmaya vaktimiz yoktur. Yüz elimiz de olsa, ancak Nur'a kâfi gelir. Amerika, ingiliz kadar servetimiz de olsa, yine İmanı Kurtarmak Dâvasına hasredeceğiz. Hem bir takım siyasî işlerle veya bir takım bâtil cereyanlarla ve fikirlerle uğraşmaya zamanımız yoktur. Ömrümüz kısadır. Vaktimiz dardır. Üstadımızın dediği gibi, "Fena şeylerle meşguliyet fena tesir eder. Fena iz bırakır." Hususan böyle bir asırda "Bâtılı iyice tasvir etmek sâfi zihinleri idlâldir." Evet menfilikleri öğrenerek mücadele edeceğim gibi saf bir niyetle başlayıp menfî şeylerle meşgul ola ola Dînî bağları ve Dînî Salâbet ve Sadakatı eski haline nazaran gevşemiş olanlar olmuştur.

Risale-i Nur, Nuru yerleştirerek zulmeti izale ediyor; yok ediyor. İyi-yi öğreterek, fenayı fark ve tefrik ettiriyor ve vaz geçiriyor. Hakikatı Ders vermekle, bâtıldan kurtarıyor ve bâtıldan mahfuz kılıyor.

Hülâsa-i Kelâm: Biz, ancak Nurlarla meşgulüz.. biz Mücevherat-ı Kur'aniye ile iştigal ediyoruz.. bizler, Kur'anın Kâinat vüs'atindeki elmas gibi Hakikatlarına çalışıyoruz.. bizler, ancak Bâki'ye Hizmet ediyoruz.. bizler, fâni şeylere emek sarf etmeyiz.. bizim, Risale-i Nur'la olan Hizmet-i İmaniyemiz, başka şeylerle iştigalimize ihtiyaç bırakmıyor.. her şeye kâfi geliyor...

Elhasıl: Üstadımız Bediüzzamanla ve Risale-i Nur'la mücadele eden insafsız gizli Din düşmanları, acz-i mutlakla Ebede kadar mağlûbiyette-dirler. Bediüzzaman ve Risale-i Nur ise, Ebediyen muzaffer ve muvaffaktır. Şahsı çürütmeye çalışmakla Risale-i Nur çürütülemez. Zira, Risale-i Nur, bizatihî Hüccet ve Bürhandır. O'nu ve O'nun Müellifini çürütmeye çalışanlar, çürümeye mahkûm olmuşlardır. Nümunesi, tarih muvacehesinde meydandadır; ve hem de çürüyeceklerdir. Risale-i Nur'daki yüksek Hakikat, Risale-i Nur'u Ebede kadar payidar kılacaktır...

Evet, Nur Talebeleri ağır ceza mahkemelerinde demişler ki: "Bizi Üstadımız Bediüzzamandan ve Risale-i Nur'dan ve bizi bizden ayıracak hiçbir beşeri kuvvet yoktur." Evet, o münafıkların atomları dahi bu husus-ta âcizdir. Farz-ı muhal yapabilseler, hatta cesedimizi öldürseler de, Ruhumuz Selâmet ve Saadetle Ebediyete gidecektir." Hem Üstadımızın Mektubat Mecmuasında dediği gibi deriz: "Birimiz dünyada birimiz Âhirette, birimiz Şark'ta birimiz Garp'ta, birimiz Şimâl'de, birimiz Cenup'ta olsak; biz yine birbirimizle beraberiz."

Üstadımız hiçbir mânevî makam iddia etmiyor. Başkaları tarafından kendine verilen büyük ve müstesna payeleri reddediyor. Fakat O'nun hal ve ahvali, fiiliyat ve harekâtı O'nun kim olduğunu anlamaya ve ispata kâfidir. Evet Bediüzzaman'ın ve Risale-i Nur'un Kur'an, İman ve İslâmiyet Hizmetine mâni olabilmek için dünyayı elinde tutup çevirecek bir kuvvet lâzımdır.

Hazret-i Üstadımızın idam plânlarıyla sevk edildiği mahkemedeki Müdafaatlarından, Büyük Müdafaat Kitabından bazı Cümleler:

"Risale-i Nur Talebeleri başkalarına benzemez; Onlarla uğraşılmaz; Onlar mağlûp olmazlar. Risale-i Nur, Kur'an'ın malıdır. Kur'an-ı Hakimden süzülmüştür. Kur'an ise, Arşı ferşle bağliyan bir Zincir-i Nûranidir... Kimin haddi var ki buna el uzatsın. Risale-i Nur, bu Anadolunun sinesine yerleşmiştir; hiçbir kuvvet Onu söküp atamıyacaktır."

Meşhur ve harikulâde bir Eser olan "**Âyet-ül-Kübra Risalesi**"nden:

"Risale-i Nur, yalnız cüz'i bir tahribatı ve bir küçük hâneyi tamir etmiyor; belki külli bir tahribatı ve İslâmiyeti içine alan ve dağlar büyüklüğünde taşları bulunan bir muhit kal'ayı tamir ediyor. Ve yalnız hususi bir Kalbi ve has bir Vicdanı ıslâha çalışmıyor; belki bin senedenberi tedarik ve teraküm eden müfsit âletlerle dehşetli rahnelenen Kalb-i Umumiye ve Efkâr-ı Âmmeyi ve umumun ve bhusus Avâm-ı Mü'minîn-in istinadgâhları olan İslâmî Esasların ve Cereyanların ve Şeairlerin kısmen kırılmasıyle bozulmaya yüz tutan Vicdân-ı Umumiye'yi, Kur'anın İ'câzıyla; ve geniş yaralarını, Kur'anın ve İmanın ilâçlariyle tedavi etmeye çalışıyor. Elbette böyle küllî ve dehşetli rahnelere ve yaralara Hakka-lyakîn derecesinde dağlar kuvvetinde hüccetler, cihazlar ve binler tiryak hâsiyetinde mücerreb ilâçlar ve hadsiz edviyeler bulunmak gerektir. İşte bu zamanda, Kur'an-ı Mûcizül-Beyanın İ'câz-ı Mânevisinden çıkan Risale-i Nur, o Vazifeyi görmekle beraber; İmanın hadsiz mertebelerinde Terakkiyat ve İnkişafata medar olmuştur ve olmaktadır!.."

Aziz Kardeşlerimiz, yüzlerce Ulemânın susturulduğu ve Dînî Neşriyatın yaptırılmadığı ve Kur'anın Hakikatlarını Beyan ve Tebliğ etmeye Dinen muvazzaf oldukları halde cebren yaptırılmadığı ve Din adamlarının imha edilmesi gibi dehşetli ve tarihin görmediği bir hengâmda, Kur'an ve İman ve İslâmiyeti yıkmak plânlarının tatbik edildiği en müthiş bir devirde ve küfr-ü mutlakın ve dinsizliğin en azgın bir zamanında Bediüzzaman Said Nursî, Kur'an ve İman ve İslâmiyetin Fedakâr ve Pervasız bir Müdafii ve Muhafızı olarak Cihad-ı Diniye meydanında yegâne Şahıs olarak görülmüştür. Evet, Bediüzzaman; devletlere, milletlere mukabil, değil yalnız bir yerdeki firavunlara, bütün avrupa dinsizliğine karşı tek başıyla meydan okumuş ve okuyor. Ve Kur'an Hakikatlarını eşedd-i zulüm

ve istibdad-ı mutlak içerisinde neşrediyor.. "Vazifemiz çalışmaktır. Bizi galip etmek, mağlûp etmek, muvaffak etmek ve Nurları kabul ettirmek Cenab-ı Hakka aid'dir. Biz, Vazife-i İlâhiyeye karışmayız." demiş ve tarihte misline rastlanmayan zulüm ve işkenceler içerisinde çok zâlimâne muameleler görmüş ve kapısında jandarma ve polis bekletilmek suretiyle Cuma Namazına dahi gitmekten men edilmiş; ve bütün bu tarihi faciaları kapatmak ve kimseye işittirmemek için de sıkı bir takyidat altına alınmıştır.

İşte, böyle ağır şartlar içerisinde Risale-i Nuru Hazret-i Üstadımız İlayet-i İlâhiye ile Te'lif edip, ekserisini Kur'an Harfleriyle ve el yazısıyla neşretmiştir. Böylelikle -aynı zamanda- Kur'an Hattını da muhafaza etmiş ve yüzbinlerle Müslüman Türk Gençleri Risale-i Nuru okuyabilmek için mukaddes Kitabımız olan Kur'anın yazısını öğrenmek nimet ve şerefine nail olmuşlardır. Üstadımız, malik olduğu Kuvvet-i İman ve İhlâs-ı Tamme ile Hakaik-i Kur'aniye ve İmaniyeyi avam ve havas Talebelerinin umumunun istifade edebileceği ve asrın anlayışına uygun yepyeni bir tarz-ı beyanla ifade ve izhar etmiştir. Böylece Risale-i Nur gibi taptaze ve parlak ve yüksek bir Tefsir-i Kur'aniyi İlayet-i Hakla meydana getirmiştir.

Bu hârikulâde Eserlerdir ki, bu vatan ve milleti dinsizlik ve komünistlikten muhafaza etmiştir. Hem Şeair-i İslâmiyenin cebren kaldırıldığı ceberut devrinde, dünya hatırı için kendini mecbur zannederek o Kudsi Şeairden fedakârlık yapanların ve Din zararına hareket edenlerin ve İslâmiyete muhalif fetvalara ve bid'alara mecbur edilenlerin çokluğu zamanında Bediüzzaman, ne lisan-ı halinde, ne lisan-ı kalinde ve ne de fiiliyatında o kadar zulümler çektiği ve idamlarla tehdit edildiği halde en küçük bir değişiklik bile yapmamıştır. Bilâkis, "Ecel birdir, tagayyür etmez... Ölüm, bu Âlem-i fenadan Âlem-i Bekaya ve Âlem-i Nura gitmek için bir terhistir." deyip Mücadeleye atılmış; bid'aları tanıtan ve durduran ve Şeair-i İslâmiyeyi muhafaza eden ve Sünnet-i Seniyyeyi İhya eden Eserleri perde altında otuz senedenberi neşretmiş ve muhitinde, âdeta Devr-i Saadet'in bir cilvesini yaşatmıştır. Bir Sünnet-i Seniyyeye muhalif hareket etmemek için işkenceli bir İnzıvayı ihtiyar etmiştir. Otuz senedenberi milyonlara hükmeden dinsiz ve emsalsiz bir istibdad-ı mutlak, Bediüzzamanı hiçbir cihetten hiçbir vakit hükmü altına alamamış, bilâkis zâlim müstebitler O'na mağlûp olmuşlardır.

Risale-i Nur, taklîdî İmanı Tahkiki İmana çevirip -İmanı kuvvetlendirip- iki cihanın Saadetini kazandırıp, Hüsn-ü Hâtîmeyi netice verir. En büyük dinsiz feylesofları da ilzam etmiştir. Risale-i Nurun bir hususiyeti de şudur ki: Diğer Mütakellimîne muhalif olarak ehl-i dalâletin menfiliklerini zikretmeden, yalnız müsbeti Ders vererek, yara yapmaksızın tedavi etmesidir. Bu itibarla bu zamanda Risale-i Nur, vehim ve vesveseleri mahvediyor, akla gelen sualleri, istifhamları; nefsi ilzam, Kalbi ikna ederek cevablandırıyor. Risale-i Nur; hem Akıllı, hem Kalbi tenvir eder, nurlandırır; hem nefsi musahhar eder. Bunun içindir ki; yalnız Akılla giden ehl-i mekteb ve ehl-i felsefe, ve Kalb yoluyla giden Ehl-i Tasavvuf, Risale-i Nura sarılıyorlar. Ve ehl-i mekteb ve felsefe anlıyorlar ki, hakiki münevverlik; Akıl ve Kalb Nurunun mezciyle kabildir. Yalnız Akılla gitmek, Akıl göze indiriyor. Bu hal ise, bir kanadı kırık olanın mahkûm olduğu sukutu netice veriyor. İhlâslı, hâlis Ehl-i Tasavvuf idrak ediyor ki, demek zaman eski zaman değildir; böyle bir zamanda, hem Kalb ile, hem Akıl ile bizi Hakikat yolunda götürecektir ve Hakikata vâsıl edecek Kur'ânî bir Yol lâzımdır ki, biz Zülcenaheyn olabilelim **(Hâşiye)**. İntibaha gelmiş olan Ehl-i Medrese vâkıf oluyorlar ki; eski zamanda Medrese usulü ile onbeş senede elde edilebilen İmanî ve İslâmî netice bu zamanda, Risale-i Nur'la onbeş haftada elde edilebiliyor. Üstadımız buyuruyorlar ki: "Bir sene Risale-i Nur Derslerini anlayarak ve kabul ederek okuyan kimse, bu zamanın mühim ve hakikatlı bir Âlimi olabilir."

Risale-i Nur, Resul-ü Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm Efendimizin nûranî meşrebini ve Sahabe-i Kiramın âlî Seciyesini beyan eden bir Nur ve Feyiz Hazinesidir. İşte bu mezkûr vaziyet, bugünkü dünyaya taptaze, nûranî bir Hayat ve yepyeni bir veçhe vererek şu Hakikati gösteriyor ki; çoktandır birbirine muarız zannedilen ehl-i mekteble Ehl-i Medreseyi ve Ehl-i Tekyeyi, Risale-i Nur Tevhid ve Te'lif ediyor. Hem de, muaraza halinde olan Şarkla Garbı barıştırıyor.

(Hâşiye): Yetmiş - seksen senelik bir Seyr-i Sülûkle Kutbiyete ve Gavsîyete erişen pek ender Zâtların bir noktaya kadar gidip "Burası müntehadır, ilerisine gidilmez." dedikleri mertebeleri, Bediüzzaman, Kur'andan bulduğu bir yolla, İlimle daha ilerisine gittiğini, Arabî Mesnevî-i Nuriye Mecmuasını mütâlâa eden zâtlar söylüyorlar. Büyük bir Şaheser olan bu Arabî Eseri mütâlâa eden o müdakkik Ehl-i İlim, "Bu Eserdeki çok derin ve pek ince ve gayet derecede yüksek Hakikatlardan ne kadar istifade edebilesek bize kâdır." diyorlar.

İttihad-ı İslâmı meydana getirmek için çalışan Ehl-i İslâma yegâne çarenin Risale-i Nur olduğu mütehasşis zatlar tarafından kabul ve tasdik edilmektedir. Hem, bugünkü dünyadaki ihtilâfları halledecek olan; aklen, fikren terakki etmiş yirminci asır İnsanlarına Hak ve Hakikatı anlatabilecek yepyeni bir ilmî keşfiyatı ve bir teceddüdü Amerika'da, Avrupa'da hususan Almanya'da, taharri eden cereyanlar meydana gelmiş; eğer idrak edebilirler ve görebilirlerse, işte Risale-i Nur Külliyyatı... Nitekim bu Hakikatın idrak edilmeye başlandığını gösteren emareler bahtiyar Alman Milleti içinde görülmektedir. **(Hâşiye)**

Eski zaman Garp feylesoflarının çözemedikleri ve yeni zaman feylesoflarının da: "Felsefe henüz bunu halledememiştir" dedikleri düğümler, Risale-i Nur'da, Kur'ânın Feyziyle Keşf ve halledilerek aklen ve mantıkan ispat edilmiştir. Şarkın dâhî hükemalarının kırk sahifede anlatmaya çalıştıkları müşküller, Risale-i Nur'un bir Sahifesinde veciz bir şekilde ifade edilmiştir.

Bediüzzaman'ın 1935 senesinde idam edilmek üzere verildiği Ağırceza Mahkemesindeki Müdafaatından bir iki Cümle: "Risale-i Nur sönmeyiz, söndürülemez. Risale-i Nur, söndürülmek için üflendikçe parlayan bir Nurdur. Risale-i Nur, Tılsım-ı Kâinatın muammasını keşf ve halleden bir Keşşaftır."

Hem, Haşr-i Cismanî meselesinde, hükemadan İbni Sina gibi, meşhur bir dâhînin, "Haşir naklidir, İman ederiz; Akıl bu yolda gidemez" dediği bir Hakikat, Risale-i Nur'da, hem umumun istifade edebileceği emsalsiz bir tarzda Kur'ânın Feyziyle aklen ispat edilmiştir.

Dalâlet-alûd avrupa feylesoflarının ve sapkın talebelerinin bazı müteşabih Âyât-ı Kerîme ve Ehadîs-i Şerifenin zâhirî mânalarını anlamayarak yaptıkları kasıtlı itirazlara, Risale-i Nur'da aklen, mantıkan cevablar verilerek, o Âyetlerin ve o Hadîslerin birer Mucize oldukları isbat edilmiştir. Böylelikle de, bu zamanda fen ve felsefeden gelen dalâlet ve şüpheleri Risale-i Nur kökünden kesmiştir. Risale-i Nur bunu yaparken de müsbet bir usûl takib etmiştir.

Risale-i Nur, fevkalâde müstesna bir edebî üstünlüğe maliktir.

(Hâşiye): Avrupada hıristiyanlar içinde bir tek kasabada altmışbeş adet Sarıklı Genç Nur Talebesinin çıkması, bunun bir nümunesidir.

En meşhur eserlerle bile kabil-i kıyas olmayan ve başlıbaşına bir hususiyeti haiz olan Üslûbunda yüksek bir Belâgat, Fesahat ve Selâset ve İcaz vardır. Hattâ Bediüzzaman'ın Eserlerini Âlem-i İslâmın ısrarla arzu etmesiyle Arapçaya tercüme ettirmek için büyük İslâm Âlimlerine "Asâyı Mûsa Mecmuası" götürüldüğü vakit, okumuşlar ve demişlerdir ki: "Bediüzzaman'ın Eserlerini ancak kendisi tercüme edebilir. Risale-i Nur'daki yüksek Belâgatı ve misilsiz olan Fesahat ve İcazı tercümede muhafaza etmekten ve Onun İlmini ihata etmekten âciziz!" Bu suretle o yüksek Âlimler, Üstadımızın Faziletini ve Risale-i Nur'un Kemalâtını göstermişlerdir.

Bediüzzaman, Eserlerinde, hemen bütün büyük Müellif ve Ediblerden farklı olarak lâfızdan ziyade Mânaya ehemmiyet vermiştir. Mânayı, lâfza feda etmemiş; lâfzı Mânaya feda etmiştir. Üslûbta okuyucunun bir nevi hevesini nazara almamış, Hakikatı ve Mânayı esas tutmuştur. Vücuda elbiseyi yaparken vücuttan kesmemiş, elbiseden kesmiştir. Risale-i Nur'daki Akı, Kalbi, Ruh ve Vîcdan celbeden ve Hakikata râmeden o İlâhî cazibedendir ki; çoluğu - çocuğu, genci - ihtiyarı, avâmı - havassı o Nur'a koşuyorlar ve o câzibedar Nur'un pervanesi oluyorlar. Bu Hakikatın parlak bir misali olarak geniş bir Talebe kütlesi, az zamanda din düşmanlarını titreten bir hale gelmiştir.

Risale-i Nur'un her cihetten olduğu gibi edebî cihetten de kıymet ve ehemmiyetini ifade etmek, ediplerin hususan bizlerin bin derece haddinden uzaktır. Bu husustaki karınca kararınca olan sönük, fakat samimî ve hakikatlı ifadelerimiz, Risale-i Nur'dan gördüğümüz azîm istifadeye mukabil sonsuz bir minnet ve şükranımızın ifadesinden ibarettir. Yoksa bu mevzularda Sahib-i Salâhiyet ve Sahib-i İhtisas, ancak ve ancak Risale-i Nur'un kendi Müellifi olabilir.

Risale-i Nur, bu asrın ihtiyacına tam cevap veren yegâne Tefsir-i Kur'ânî olduğu, enaniyetini Hakka feda eden Faziletperver İslâm Uleması tarafından tasdik ve fevkalâde bir şekilde takdir ve tahsin edilmiş ve edilmektedir. Elli sene evvel Bediüzzaman Said Nursî'nin Te'lifatındaki hususiyetler ve bir bahr-i umman gibi Onun ilmî Dehasıdır ki; Mısır matbuatında "Bediüzzaman, Fatînülasr'dır" diye yüksek Ehl-i İlme hüküm vermiştir.

Bediüzzaman, mukabelesiz hediye kabul etmemeyi düstur-u hayat

edindiği düşmanlarınca da tasdik edilerek, İslâmiyet düşmanlarının Ehl-i İlme yaptığı ithamı, bu düsturuyla fiilen tekzib ve İlmin hiçbir şeye âlet olmadığını yine fiiliyatı ile ispat etmiştir. Ulema-i İslâmın Şeref ve Haysiyetini ve İzzet-i İslâmiye ve İzzet-i Diniyeyi, en zalim ve hunhar hükümdarlar karşısında bile muhafaza ve müdafaa etmiştir. Aç kaldığı zamanlarda dahi, hayatı boyunca olan istiğna kaidesini bozmamış ve "İktisat ve Kanaat iki büyük hazinedir, bunların Bereketi bana kâfidir" diyerek halklardan istiğna etmiş ve etmektedir.

Bediüzzaman Said Nursî'nin senelerdenberi hapisten hapse, zindandan zindana atılması ve menfâdan menfâya sürülmesi ve kendisine daima tazyikler ve şiddetli zulüm ve dehşetli işkenceler yapılması ve onyedi defa zehir verilmesi, bir günde bir aylık azablar çektirilmesi, kendisinin ve Risale-i Nur Külliyyatının Hakkaniyet ve Sıdkına birer canlı mühür ve birer parlak delildir. Meselâ: Hindistan'da sormuşlar: "Bediüzzaman nasıl bir kimsedir?" Cevaben denilmiş ki: "Hasta, garip, fakir, mazlum, hediye ve Sadakaları kabul etmeyen ve hâlen de çekmekte olduğu o kadar zulümlere rağmen altmış senedir Dâvasından vazgeçmeyen bir ihtiyardır." Onlar da: "Öyleyse O Hakikat söylüyor ve küfr-ü mutlaka, dinsizlere, zındıklara boyun eğmiyor, riyakârlık etmiyor, dalkavukluk yapmıyor ve Kur'ân ve İslâmiyete tesirli ve küllî bir Hizmet yapıyor ki, onlar da Ona zulüm etmişler." demişler.

Üstadımız Bediüzzaman hakkında, takdirkâr ve Faziletperver Zatların takdirleri bir senadan ibaret değildir; bir vâkıadır; fiiliyat ve icraatının belki yüzden birisini kısaca âcizane ve noksan bir tarzda nakletmektir. Hem bu mevzuda Risale-i Nur Talebelerinin takdirkâr makale, mektub ve fıkraları bir medih değildir; belki Üstadımızın dinî Hizmetini hedef tutan, şahsına taarruz eden vicdansız ve insafsız Din düşmanlarına karşı müsbet bir Müdafaa'dır (**Hâşiye**).

(**Hâşiye**): İns ve cin şeytanları ve dinsizlerin bir desisesi de budur ki; bazan derler ve dedirtirler: "Üstadımız şahsına kıymet vermiyor; siz ise O'nun hakkında takdirkâr Mektuplar yazıp, Üstadınızın Rızâsına uygun hareket etmiyorsunuz." İşte onlar, Risale-i Nur ve Üstadımızı İslâmiyet düşmanlarına karşı müsbet ve nezih bir tarzda müdafaa etmekten menetmek için safdillik damarlarından istifade ile böyle bir fikir ve mugalâta ile Nur Talebelerini aldatmaya, iğfal etmeye çalışırlar. →

Böyle olduğu halde Üstadımız öyle zatların ve Risale-i Nur Talebelerinin hakikatlı takdir ve beyanlarına karşı hiddetlenerek, çok defa da hatırlarını kırarak der ki: "Zaman, şahıs zamanı değil, Şahs-ı Mânevî zamanıdır. Risale-i Nur'da şahıs yok, Şahs-ı Mânevî var. Ben bir hiçim; Risale-i Nur, Kur'ânın malıdır; Kur'ândan süzölmüştür. Şeref ve Hüsün Kur'ânındır. Şahsımla, Risale-i Nur iltibas edilmiş. Meziyet, Risale-i Nur'a aid'dir. Risale-i Nur'un Neşrindeki Hârika Muvaffakiyet ise, Risale-i Nur Talebelerine aid'dir; yalnız şu kadar var ki, şiddetli ihtiyacıma binaen Cenab-ı Hak, Kur'ân-ı Hakîmden bana ilâç ve tiryakları İhsan etti; ben de Kaleme aldım. Her nasılsa, bu zamanda birinci Tercümanlık vazifesi bana düşmüş. Ben de Risale-i Nur'un Talebesiyim. Bir Risaleyi şimdiye kadar yüz defa okuduğum halde yine okumaya muhtaç oluyorum. Ben sizlerin Ders arkadaşınızım" der.

Bediüzzaman Said Nursî'nin cihanşümûl Kur'ân ve İman ve İslâmiyet Hizmetindeki müstesna Muvaffakiyet ve Zaferinin ve Risale-i Nur'daki kuvvetli Tesiratın Sırrı: Kendisinin İhlâs-ı Etemmi kazanmış olmasıdır. Yâni, yalnız ve yalnız Rıza-yı İlâhîyi esas maksad edinmiştir. Bu hususta: "Mesleğimizin esası, âzamî İhlâs ve terk-i enaniyettir. İhlâslı bir dirhem amel, ihlâssız yüz batman amele müreccahtır. İnsanların maddî mânevî hediyelerinden, hürmet ve teveccüh-ü âmmeden, şöhetten şiddetle kaçıyorum" der. Ziyaretçi kabul etmemesinin bir Hikmeti de bu Sır olsa gerek. Hem İhlâsa verdiği gayet fazla ehemmiyet, yüz otuz parça Eserinden yalnız "İhlâs Risalesi" nin başına, "Lâakal her onbeş günde bir defa okunmalıdır" kaydını koymasından da anlaşılıyor. "Büyük Mahkeme Müdafaatı" Kitabında: "Risale-i Nur, değil dünyaya, Kâinata da âlet edilemez; gayemiz, Rıza-yı İlâhîdir" demiştir.

İşte bu Sırr-ı İhlâstandır ki, İmam-ı Gazâlî (R.A.) gibi en meşhur

Evvel Üstadımız Bediüzzaman, İhlâsın iktizası olarak şahsına kıymet vermiyebilir; bu hâl, Üstadımızdaki yüksek bir Kemalât ve âlî bir Seciye'nin timsalidir. O, şahsına ne kadar kıymet vermiyorsa, bizim Onda milyarlar derece fazla kıymet ve ehemmiyeti görmemiz, Basiret ve İnsaniyetin muktezasıdır. Bir Lütf-u İlâhîdir. Zira Risale-i Nur gibi parlak bir Tefsir-i Kur'an olan Şaheser, O'nun varlığından meydana gelmiş ve fişkırmıştır. Öyle bir Eserin Müellifiyle yalnız bugünkü Âlem-i İslâm değil, yalnız asr-ı hâzir beşeriyeti değil, Nesl-i Âtidedeki milyarlar kimsenin hayat ve memat davası Risale-i Nurla alâkadardır.

İslâm Hükemalarının Eserlerini tettebbû eden muhakkik ve müdakkik bir Ehl-i İlim diyor ki:

Risale-i Nur'dan okuduğum bir sahifenin bana verdiği istifade, diğer eserlerin on sahifesinden daha fazladır.

Felsefî eserlerle meşgul bir muallim:

Ben, bu kadar senedir ilmî ve felsefî eserlerle iştigal ettim. Risale-i Nur kadar beni ikna eden ve Garp eserlerinden ve felsefeden aldığım yaraları tedavi eden ve bu zamanın ihtiyacına tam cevap veren bir eseri görmedim.

Bir edebiyatçı:

Benim Aklım nursuz, Kalbim Mü'mindi. Risale-i Nur, hem Aklımı, hem Kalbimi tenvir ve nefsimi ilzam etti. Beni, Cehennemî bir azabtan kurtardı.

Bir doktor:

Risale-i Nur'dan istifadeye başladığım günü, hayata gözlerimi açtığım gün olarak biliyorum.

Bahtiyar bir üniversiteli:

Üstadımıza ve Risale-i Nur'a aid bir Mektubu, İstanbul'un bir yerinden bir yerine götürmek gibi bir Hizmeti, mebusluğa tercih ederim.

Otuz sene evvel, İhlâslı ve Faziletli ihtiyar bir Ehl-i Tasavvuf, Lütfü isminde bir genci göstererek: "Bu Nur Talebesi benden ileridir" demiştir ki, bunlar binler itiraflardan birer nümunedir.

Yine bu azîm Sırr-ı İhlâsa binaendir ki; Risale-i Nur Talebeleri; İman ve İslâmiyet Hizmetinde ağır şartlar ve kayıtlar ve tahdidatlar içinde muvaffak oluyorlar ve hayatlarını, Risale-i Nur'a ve Üstadlarına vakfetmişler. Risale-i Nur'u, Sermaye-i Ömür ve Gaye-i Hayat edinmişlerdir. Risale-i Nur Dâvâsı, Rıza-yı İlâhî Dâvâsı olduğu içindir ki, Hamiyet-i İslâmiyeye mâlik mümtaz avukatlar, Risale-i Nur'un fahrî avukatı olmak ve dindar hakperest Mücahid muharrirler, dünyayı istilâ edecek Nur'un İlânında hissedar olmak Şeref ve Nimetine mazhar olmuşlardır. Risale-i Nur'un Neşriyat ve Fütuhâtı ve tesirâtı; sessiz, büyük bir ihtişamla muhteşem bir bahar mevsiminde intişar eden mevcudat gibidir.

İşte ey Risale-i Nur gibi hadsiz Hamd ü Senalara şâyeste olan bir Nimet-i Azîmeye nail olan Nur Kardeşlerimiz! Böyle bir Dâhî-yi Âzamın, böyle bir Mütefekkir-i Ekberin, böyle bir Müellif-i İslâmın ve Ulûm-u Evvelîn vel-Âhirîne vâkıf böyle bir Allâme-i Asrın, böyle bir Mücahid-i Ekberin, böyle bir Sahib-i Zühd ve Takvânın Hakaik-i İmanîyenin varlığında âdeta tecessüm eden böyle bir Abd-i Küllînin, Rıza-yı İlâhîden başka hiçbir şeye iltifat etmeyen ve âzamî İhlâsın mazharı olan böyle bir Tilmiz-i Kur'ân ve Hâdim-i İslâmın ve "Bir ferdin İmanını kurtarmak için Cehenneme de atılmaya hazırım" diyen böyle bir Halâskâr-ı İmanın ve idam için sevk edildiği Divan-ı Harb-i Örfî'de: "Sen de mürtecisin" ittihamına karşı: "Eğer Meşrutiyet bir fırkanın istibdadından ibaret ise, bütün ins ve cin şahid olsun ki ben mürteciyim. Bin Ruhum da olsa, Kur'ânın bir tek meselesine hepsini feda etmeye hazırım." diyen ve beraetinden sonra da, teşekkür etmeyerek, Bayezit meydanındaki kalabalıkta: "Yaşasın zalimler için Cehennem... Yaşasın zalimler için Cehennem" diye bağırarak ilerleyen ve imha plânıyla verildiği mahkemelerde yirmidört sene evvel: "Ey mülhidler! Ey zındıklar! Said, ellibin nefer kuvvetinde demişsiniz... Yanlışsınız... Kur'ana ve İmana Hizmetim cihetiyle ellibin değil, elli milyon kuvvetindeyim!... Titreyiniz! Haddiniz varsa ilişiniz!...", "Benim ölümüm sizin başınızda bomba gibi patlayıp, başınızı dağıtacaktır. Toprağa atılan bir tohumun yüzer sünbüller vermesi gibi, bir Said yerine yüzler Said size o yüksek Hakikatı haykıracaktır." Ve onbeş sene evvel: "Saçlarım adedince başlarım bulunsa, her gün biri kesilse, bu Hizmet-i İmaniyeden çekilmem." Ve: "Dünyayı başıma ateş yapsanız, Hakikat-ı Kur'âniyeye feda olan bu başı zendekeya eğmem" diyen ve elli sene evvel Âlem-i İslâmı sömüren, sömürgeci cebbar ve zalim bir İmparatorluğa karşı: "Tükürün o zalimlerin hayâsız yüzüne" diye matbuat lisaniyle cevap veren ve Büyük Millet Meclisinde, reise: "Kâinatta en yüksek Hakikat İmandır. İmandan sonra Namazdır. Namaz kılmayan haindir. Hainin hükmü merduttur. Cenab-ı Hak, Kur'ân-ı Kerîminde, yüz yerde edasını emrettiği Namazdan daha büyük bir Hakikat olsa idi, İmandan sonra onu emrederdi" diyen ve yazdığı bir beyannameden sonra Mecliste Cemaatle Namaz kılınmasına başlanan ve Birinci Cihan Harbinde Gönüllü Alay Kumandanı olarak esir düştüğü rusya'da moskof çarlığına karşı İzzet-i İslâmiyeyi muhafaza edip, kurşuna dizileceği hengâmda: "Âhirete gitmek için bana bir pasaport

lâzımdı" diye ölümü istihkar eden böyle bir Kahraman-ı İslâm Üstadımız Bediüzzaman'ın Eserlerini okumak Nimet-i Uzmasına mukabil canımızı da feda etsek, ömrümüzü de Ona vakfetsek, zulümden zulüme de sürüklensek, ömrümüzün nihayetine kadar Şükran Secdesinden de kalkmasak bize yine ucuzdur...

Üstadımız sık sık der ki: Mesleğimiz müsbettir; menfî hareketten Kur'ân bizi menediyor.

Ey Seyyid-i Senedimiz! Ey Ruhumuzun Ruhu, Kalbimizin Kalbi, Canımızın Canı, Cânânımız, Sertâcımız, Sevgili Üstadımız Efendimiz!.. Madem bize menfî harekete izin vermiyorsun. Öyle ise biz de Rahmet-i İlâhiyeden niyaz ederek ahdediyoruz ki; Din düşmanlığı ile Üstadımıza zulmeden o gaddar, insafsız zalimlerden intikamımızı şöylece alacağız: Risale-i Nur'u ölünceye kadar mütemadiyen okuyacağız.. ve Neşrinde Sebat ve Sadakatla Hizmet edeceğiz.. O'nu altın mürekkeblerle yazaca-

ğız. **إِنْ شَاءَ اللَّهُ**...

Üniversite Nur Talebeleri

* * *

ÜSTADIN ZİYARETÇİLERE DAİR BİR MEKTUBU

Umum Dostlarıma Hususan Ziyaretçilere Bir Özrümü Beyan Etmeye Mecbur Oldum

Ekser hayatım İnzivada geçtiği gibi, otuz-kırk senedir tarassud ve taarruza mâruz kaldığımdan, zaruretsiz sohbet etmekten çekinip tevahhuş ediyorum. Hem eskiden beri mânevî ve maddî hediyeler bana ağır geliyordu. Hem şimdi ziyaretçiler, dostlar çoğalmış; hem mânevî mukabele lâzım gelmiş. Şimdi maddî bir lokma hediye beni hasta ettiği gibi, mânevî bir hediye olan ziyaret etmek, görüşmek, hususan başka yerlerden musafaha için zahmet edip gelmek ziyareti dahi ehemmiyetli bir Hediye-i Mâneviyedir.. Ona mukabele edemiyorum; hem de ucuz değil, mânen pahalıdır. Ben kendimi o Hürmete lâayık görmüyorum, mânen mukabele de edemiyorum. Onun için şimdilik aynen maddî hediye gibi, bir İhsan-ı İlâhî olarak bana mânevî hediye gibi olan Sohbetten zaruret olmadan men'edildim. Bâzı beni hasta eder, maddî hediye'nin tam mukabilini vermediğim vakit beni hasta ettiği gibi. Onun için hâtırınız kırılmasın, gücenmeyiniz.

Risale-i Nur'u okumak on defa benimle görüşmekten daha kârlıdır. Zaten benimle görüşmek Âhiret, İman, Kur'an hesabıdır. Dünya ile alâkamı kestiğim için dünya hesabına görüşmek mânasızdır. Âhiret, İman, Kur'an için ise; Risale-i Nur daha bana ihtiyaç bırakmamış. Hattâ Hizmetimdeki Has Kardeşlerimle de zarûret olmadan görüşemiyorum. Yalnız bâzı Risale-i Nur'un Fütûhatına ve Neşriyatına âid bâzı Hizmetler için bazı zatlarla görüşmek isterim. Ne vakit bu noktalar için görüşmek istesem o zaman görüşmek câiz olabilir ve bana sıkıntı vermez. Bu noktayı bilmeyen ziyaretçilere haber veriyorum ki, birkaç senedir ceridelerle ilân etmişim ki benimle görüşmek isteyenleri, hususan uzak yerden gelerek görüşmeden gidenleri hususî Dualarıma dâhil ediyorum.. her sabah da Dua ediyorum.. onun için de gücenmesinler.

Said Nursî

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ ۞ السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ

Gayet şiddetli hasta Üstadımıza mühim, resmî bir zattan bir mektub geldi. Diyor ki: "Tarihçe-i Hayatın" neşrolunmaması için eski partinin mühim adamları, büyük bir tâviz ile eski partinin bazı memurlarını bu hatâya sevketmişler...

Üstadımız da dedi ki: Bu "Tarihçe-i Hayat"ın en mühim kısmı üç defa Sebîlürreşad tarafından, dört defa da otuz kırk senedenberi hem eski harf, hem yeni harf ile neşredilmiş ve içindeki Müdafaat parçaları da müteaddit mahkemelerin huzurunda okunmuş ve resmen de neşredilmiş. Yeni olarak, Medine-i Münevvere gibi hariç yerlerden bir iki Âlim Zâtın, izah ve teşekkür nev'inden birkaç Hakikatlı Mektupları var. Onun için mahkemelerin resmen bunlara işecek hiçbir ciheti yok.

Saniyen: Risale-i Nur, kırk elli senede bütün ehl-i siyasetin tazyikatı altında tek başına Âlem-i İslâmda hârika bir tarzda neşrolduğu halde, şimdi milyonlar Nâşirleri varken değil eski bir parti, dünya toplansa Ona karşı bir sed çekemez, mümkün değil. Belki bir ilânnâme hükmüne geçer. Onun için, Nur Talebeleri müteessir olmasınlar...

Salisen: Hem eski partinin bana karşı zulümlerini Helâl ettiğim, hem Kur'ânın bir Kanun-u Esasiyesi olan وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَى yâni, birisinin hatâsı ile başkası, partisi, akrabası mesul olmaz, olamaz, diye, hem Anadolu, hem vilâyet-i şarkiyede Risale-i Nur'la neşredildiği sebebiyle, âsaişe tam kuvvetli bir tarzda Hizmet edilmiş. Demek bir mânevî zabıta hükmünde herkesin Kalbinde bir yasakçı bırakıyor. Bu noktaya binaen, Risale-i Nur eski partinin dört-beş hatâsını yüz derece ziyadeleştirmeye mânidir. Yüzde beş adamın hatâsını doksan beşe de verip yirmi-otuz derece ziyadeleştirmemiş. Onun için umum o partinin ekserisi iktidar partisi kadar Risale-i Nur'a minnettar olmak lâzımdır. Çünkü, bu Dersi, bu Kanun-u Esasiye-i Kur'âniyeyi Risale-i Nur Ders vermeseydi, o beş adamın hatâsı binler adamı da hatâkâr yapardı.

Râbian: Kat'iyyen tahakkuk etmiş ki: Risale-i Nur hariçten hücum eden küfr-ü mutlaka karşı bu milleti ve Âlem-i İslâmiyeti muhafaza edecek Kur'ân-ı Hakîmin Mucize-i Mâneviyesinden bir Derstir ki, dinsiz feylesoflardan hiçbirisi Ona karşı mukabele çaresi bulamadılar. Kat'iyyen haber aldık ki: Hariçte bazı yerde bir milyon gençler "Müsalemet-i Umumiyyeyi temin edecek Risale-i Nurdur" demişler. Sulh-u Umumî taraftarı Almanya ve Amerika gibi bazı ecnebilerin de Risale-i Nur'u tercümeye başladığını haber aldık.

Hâmisen: Eğer resmî adamlar bazı yeni kanunlara yanlış mânalar verip bir iki satırına ilişseler benim bedelime deyiniz ki: "Bir adamın hatâsı ile yirmi bin komşusu cezalandırılır mı, hapsedilir mi? Dünyada böyle hükmeden hiçbir kanun var mı?" İşte her sahifesi yirmi satır olan beş yüz sahifelik bir Kitabın bir satırında bir adama şiddetli tokat vurmuşsa: Evvelâ, isim muayyen değil, orada mesuliyet yok... Şayet olsa da, sansür gibi o satır silinir. O Kitabı müsadere etmek, onbin adamı hapse sokmak gibi Kâinatta işitilmemiş bir kanunsuzluk, bir zulüm olduğu gibi; öteki yirmi bin satırlar şimdiye kadar yirmi bin adamın İmanını kuvvetlendirdiği cihetle yirmi bin Hasene ve İyilik olduğundan elbette o hatâyı ve seyyiyeyi affettirir...

Ben şiddetli hasta olmasaydım daha konuşacaktım. Siz Hizmetkârlarım tashih ve ıslah edersiniz. Hattâ munasip görseniz, mânen polislerin bir vazifesini gören Risale-i Nur'un âsaiş Hizmetinde polislerle büyük bir kuvvet olan Derslerine polisler herkesten ziyade taraftar olmak lâzım gelirken, şimdi resmen taharri memuru suretinde polislik aleyhinde olan bu Hizmeti polislerle vermeye Ruhum razı değil. Onlara umumen hakkımı Helâl ettiğimi söylersiniz.

Sâdisen: Şiddetli bir teessüfle "Leyle-i Mirac" vaktinde Mirac-ı Şerif, Şuhur-u Selâse hürmetine vesile beklerken, Tarihçe-i Hayat hasebiyle taharri hâdisesi şiddetli bir keder verdi. "Sadaka belâyı defeder" mealindeki Hadîs-i Sahihin hükmüyle, Risale-i Nur Anadolu için belâları defeder bir Sadaka hükmüne geçtiği; Ona beraetler ve serbestiyetler verildiği zaman belâların def edilmesi, Ona hücum edildiği zaman belâların gelmesi yüz hâdisesi var ki, bazan zelzele ve fırtınalarla kaydedildiği gibi, bu defa da hayatımda görmediğim tahtessıfır onsekiz dereceye yakın bir soğuk, taarruz ve taharrinin aynı vaktinde geldi.

Üstad Bediüzzaman Said Nursi Hazretleri 1959'da İstanbul'a teşrif ettikleri zaman araba içinde çekilen fotoğrafı.

Üstadımız şiddetli hastalığından fazla konuşamadı. Hasta halinde hizmetkârına dedi: Merak etmemeleri için bera-yı malûmat bazı dostlara ve bazı resmî zatlara gönderirsiniz.

Şiddetli hasta Üstadımızın hizmetkârı

Evet, hizmetkârımın yazdığı doğrudur.

Said Nursî

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ ۞ السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ

Muhterem Üstadımız,

Mücadele-i Mâneviyenize ve Sabr-ı Cemilinize mükâfaten Cenab-ı Hak tarafından İhsan buyurulan Kudsî İman Dâvânızın tahakkukunu Risale-i Nur'un serbest İntişarı ile idrak etmiş bulunuyoruz. Senelerden-beri devam edegelen bu Kudsî Dâvâ, bu İdeal ve bu çetin Mücadele, zaferle neticelenmiş, Hakkın istediği olmuş, gönlümüzün emel ve arzusu yerine gelmiş, İman küfre galebe ederek zulmet perdeleri çatır çatır yırtılarak âfâk-ı cihan Nur'un parlak Ziyası ile aydınlanmıştır. Bu neticeye ve bu zafere ulaşmak, İman nimetinin sonsuz Saadetine kavuşmak ve dolayısıyla de Hakka yaklaşmak bahtiyarlığını bizlere, Türk milletine ve belki bütün İnsanlığa bahşeden Risale-i Nur bu muazzam ve korkunç İmansızlık savaşının kurtarıcı atomu olmuş, Ruhlarımızı tamir, Kalblerimizi takviye, Gönüllerimizi fetheylemiştir. Bu bakımdan minnet ve şükranlarımızı Sevgili ve Muazzez Üstadımıza arz ederken, asırlık Ömr-ü Mübareklerinizin geçirdiği hayat safhalarının her ânı Mücadele, Mücadele, işkence, eziyet, zulüm, menfa dolu korkunç bir devrin çile ve ıztırlarıyla geçmesine rağmen, azminizin, Sadakatinizin, Feragat ve Cesaretinizin ve nihayet o çelikten daha kuvvetli İman ve Şuurunuzun, hülâsa: İslâmiyeti anlayışta, İnsaniyeti kavrayışta, içte ve dışta örnek İnsan oluşunuzun ve bilhassa Risale-i Nur Külliyyatınızın İnsanlık Âlemi üzerine bıraktığı tesir, aksettirdiği mâna ile daima izinizden, yolunuzdan gidecek olan, giden, gitmeye azmeden milyonlarca Nur Talebeleri size meclûb, size müteşekkirdirler.

Muhterem Üstadımız, artık bütün yorgunluğunuza ve ihtiyarlığınıza rağmen çetin imtihanınızın muvaffakiyetle neticelenmesi sayesinde müsterih olunuz. Artık bu Kudsî Dâvâyı, bu İman ve Kur'ân Dâvâsını devam ettirecek istikbalin genç Said'leri yetiştirmiştir. İman Nuru ve Şuuru ile onlar bu Kudsî ve Ulvî Dâvâyı yürütecekler ve **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** Kıyamete kadar devam ettirecekler ve nesilden nesile intikal ettirecekler.

Muhterem Efendimiz, yarın tarihin altın sahifelerinde iftihar ve ihtişamla yâdedilecek olan yeni ve mufassal "Tarihçe-i Hayat"ımızın

Ankara'da tabedilip hitama ermesinin sevinci içinde Bayram etmekteyiz. Zira bu "Tarihçe-i Hayat" ömrünüz boyunca ille-i gaye edindiğiniz İmanı kurtarmak Dâvânız uğrındaki Mücadele ve Mücahede safhalarınızı, bin türlü mahrumiyetler içersinde yorulmak bilmeyen bir azimle maksada vâsıl oluşunuzu ve Âleme Rahmet olan Risale-i Nurların te'lif, tanzim ve Neşri hakkında tatminkâr malûmat vermesi bakımından büyük ehemmiyeti haizdir. Bugün milyonlarca İnsanı coşturup, Selâmete götüren bu Nur Deryası daima kükreyecek, küfrü boğacak, zulmeti yırtacak, İnsanlığa hâmi ve halâskâr olacaktır.

Size medyun-u şükranız. En derin sevgi ve muhabbetlerimizle Selâm ve Hürmetlerimizi arzeder, Dua-i Mübareklerinize intizaren Ellerinizden öperiz Aziz, Sevgili Üstadımız.

İstanbul Nur Talebeleri

* * *

Üstad Bediüzzaman Said Nursî Hazretleri 1959 yılında Ankara'ya teşrif ettikleri zaman misafir olarak kaldıkları otelden çıkarken.

RİSALE-İ NUR ve HARİÇ MEMLEKETLER

RİSALE-İ NURUN HARİÇ MEMLEKETLERDEKİ FÜTUHATINA KISA BİR BAKIŞ

Risale-i Nur, Yirminci Asrın ilim ve fen seviyesine uygun müsbet bir metodla Akla ve Kalbe hitab ederek ikna ve isbat yoluyla gittiği için, yalnız Türkiye'de değil, hariç memleketlerde de hüsn-ü kabule mazhar olmuştur. Eserler, memleketimizde yeni yazı ile matbaalarda basılmadan evvel, başta Pakistan ve Irak olmak üzere diğer İslâm memleketlerinde Arapça, Orduca, İngilizce ve Hindçe tabedilerek bütün Âlem-i İslâma tanıtılmış ve fevkalâde teveccühe mazhar olarak geniş bir okuyucu kitlesi bulmuştur.

Bediüzzaman, kırk - elli senedenberi, yalnız Âlem-i İslâm'da değil, bütün dünyaca tanınmış mümtaz bir şahsiyettir. Kendisi, küçük yaşından beri İlim sahasında ilzam edilmemiş olduğundan; gerek dahilde ve gerekse hariçte nazarlar üzerine çevrilmiştir. Âlem-i İslâmın İlim merkezi olan Cami-ül-Ezher, Onun Mertebe-i İlmini ve yüksek Zekâsını Üniversite Rektörü Şeyh Bahîd gibi müdakkik Âlimler vasıtasıyla idrak ederken, müsbet İlimlerdeki derin vukufu da bütün dünyaya yayılıyordu. Mısır matbuatında "Fatîn-ül-Asr" diye tavsif edilerek hakkında makaleler neşrediliyordu. Kendisi, bundan kırkbeş - elli sene önce, Şam'da, içinde yüz Ehl-i İlim bulunan onbin kişilik muazzam bir Cemaata Cami-ül-Emevî'de irad ettiği mühim bir Hutbede, Âlem-i İslâmın geri kalış sebeplerini ve nasıl ilerleyebileceğini izah ederek, Âlem-i İslâmın İttifakının ne kadar zarurî olduğunu beyan etmişti.

Bu Hutbesi bütün Âlem-i İslâm'da hayranlıkla karşılanmış ve İlim Meclislerinde ismi çok anılmaya başlanmıştır. Onun Mücadele ve Mücadelelerini işiten ve Eserlerini okuyan binlerce kişi Ona karşı büyük bir alâka duymaya başlamışlardır. Cami-ül-Ezher'in hamiyetli Talebeleri bir Hadîs-i Şerifin medar-ı evham olmuş mânasını Üstad Bediüzzaman'dan sormuşlar ve Üstad hasta olması dolayısıyla Talebeleri, Risale-i Nur'dan o meseleye müteallik mevzuları ve Üstad tarafından daha evvel o Hadîs dolayısıyla gelebilecek bir suale verilmiş kat'î bir cevabı bir araya getirerek göndermişler ve bu cevap gayet takdirle karşılanmıştır. Pakistan Maarif Nazır Vekili Ali Ekber Şah (şimdi Sind Üniversitesinde Rektör), Türkiye'ye geldiği zaman Bediüzzaman'ı ziyaret etmiş ve memleketimizden ayrılırken Üstad ve Eserleri hakkında gençliğe bir hitabede bulunmuş ve memleketine muvasalatında da beraberinde götürdüğü Nur Külliyyatının, resmen üniversitede okutturulması ve Orduca'ya tercümesi için teşebbüse geçmiştir. Pakistan'da münteşir Arapça ve ingilizce gazete ve mecmualarda Üstad ve Eserleri okuyuculara tanıtılmış; Türkiye'deki İslâmî inkişaf, Risale-i Nur faaliyetinin bir semeresi olarak belirtilmiş, Üstad Bediüzzaman Âlem-i İslâmın mânevî Lideri olarak zikredilmiş ve "Hazret-i Bediüzzaman Said Nursî" diye hakkında birçok makaleler yazılmıştır. Bugün Risale-i Nur, İslâm Âlemince, İslâmiyete yöneltilen hücumları kıran bir Sedd-i Kur'ânî olarak bilinmekte ve kabul edilmektedir.

Risale-i Nur; Avrupa, Amerika ve Afrika'da da hüsn-ü teveccühe mazhar olmuş; başta bahtiyar Almanya ve Finlandiya olmak üzere, birçok memleketlerde okunmaya başlanmıştır.

Bu cümleden olmak üzere, Almanya'da, Berlin Teknik Üniversite Mescidine Risale-i Nur Külliyyatı konulmuş ve Şarkiyat Üniversitesi İlâhiyat bölümünde Risale-i Nur hakkında konferans tertip edilmiştir. Almanya'daki İslâmî Fütuhatta Risale-i Nurun büyük rolü olmuştur.

Yunanistan'ın Gümölcine şehrinde Hâfız Ali Efendi tarafından açılan Dershanede Risale-i Nur Dersleri de okutturulmakta ve yüzlerce Risale-i Nur Talebesi yetişmektedir.

Finlandiya'da İslâm Cemaati Reisi tarafından Risale-i Nur neşredilmekte ve bu sayede birçok Finli Müslüman olmaktadır. Japonya

ve Kore'de de Risale-i Nur'un birçok okuyucuları bulunmaktadır. Kore harbi münasebetiyle Türkiye'den Kore'ye giden müteaddit Nur Talebeleri tarafından bütün Külliyyat oraya götürülmüş; bu Eserlerin bir kısmı Japon üniversitelerine ve bir kısmı da Kore kütüphanelerine hediye edilmiştir. Bu vesile ile Japonya'daki İslâm cemaati de Risale-i Nur'dan istifade etmeye başlamıştır.

Hindistan ve Endonezya'daki Müslümanlar da Risale-i Nur'dan mahrum kalmamışlardır. Hacca giden bir Nur Talebesi tanıştığı bir Hindli Âlime Risale-i Nur Külliyyatını hediye etmiş ve o Âlim de Eserleri Hindçeye tercüme edeceğini ve bunun kendisi için büyük bir Vazife olduğuna inandığını söylemiştir.

Amerika'daki Waşington Camiine bazı Risaleler hediye edilmiş ve buradaki Müslümanların da bu Eserlerden istifadeleri sağlanmıştır.

Irak'tan gönderilen Risale-i Nur Eserleri münasebetiyle, Waşington İslâm Kültür Merkezi Genel Sekreteri tarafından Eserleri gönderen Nur Talebesine bir teşekkür Mektubu yazılmıştır.

Mezkûr beyanatımız Risale-i Nur'un hariç memleketlerdeki İnkişafının malûmatımız çevresindeki birkaç nümunesidir.

Yakında tabedilecek "Mucizeli Kur'ân" da Hâfız Osman hattı aynen muhafaza edilmekle beraber; Kur'ânın lâfzî Mucizeleri gösterilmiştir. Bu Kur'anın, Âlem-i İslâm başta olmak üzere bütün dünyaca ne büyük bir alâka ile karşılanacağı şüphesizdir.

Bütün bunlar, Risale-i Nur'un dünya çapında muazzam bir boşluğu doldurmakta olduğunun delil ve emareleri değil midir? Bütün beşeriyet, Kur'âna ve dolayısıyla asrımızda Onun Mânevî İ'cazını ispat ve beyan eden Risale-i Nur'a muhtaçtır.

İşte bu kısımda, Üstad Bediüzzaman ve Risale-i Nur hakkında hariç memleketlerde intişar eden makalelerin bir kısmını, Üstada ve Talebelelerine gelen Mektublardan bazılarını aşağıya dercediyoruz.

**Sind Üniversitesinin Kıymetli Dekanı Ali Ekber Şah'ın Ankara'daki Bir
Nur Talebesine Yazdığı Mektub**

السلام عليكم ورحمة الله

Aziz Sıddık Kardeşim,

Çok zamandanberi Size Mektub yazmadığım için özür dilerim.

إِنْ شَاءَ اللَّهُ bundan sonra sık sık yazacağım. Ve Sizden de, sık sık yazmanızı rica ederim. Muhabbetimde hiçbir azalma yok, belki bu muhabbet daha da artıyor.

Türkçe bilmiyorum, lâkin Sizin Risale-i Nur'u görüyorum ve çok beğeniyorum.

**"Zeban-i yâr-i men Türkî ve men Türkî nemîdânem,
Çe hûşbûde eğer bûde zebaneş der dehânem.**

Bu ne kadar iyidir ki, Külliyyatınızın adı da Nur'dur ve bu, Nur'un Dâisidir. Aramızda Ruhanî Rabıta var. Allahtan, bu Ruhanî taallûkatlarını çok çok pâyidar etmesini Dua ederim. Türkiye'de iken dostlarınızla da görüşmüştüm. Onların hallerini yazın ve hürmet ve selâmlarımı Tebliğ ediniz, meşkûr olurum. Hazret-i Nur nasıldır? Onun hakkında yazın ve selâmlarımı ve hulûslarımı, Hizmetinde olduğumuzu arzediniz. Sabir İhsanoğlu ile görüştüm ve şimdilik onunla beraber oturup Türkiye'ye aid ve Sizler hakkında bahsetmekteyim. Bizler biraz daha çalışacağız ve Din Hizmetinde olacağız, Allah yardım etsin.

Mektuba son verirken, sıhhat için Dua eder, Cenab-ı Haktan Müslümanlara emniyet vermesini yalvarırım.

Din Kardeşiniz
SEYYİD ALİ EKBER ŞAH
Sind Üniversitesi İlâhiyat Fakültesi Dekanı
Haydarabad - Batı Pâkistan

Pakistan İslâm Talebe Cemiyeti Tarafından Gönderilen Mektub.

Pâkistan İslâm Talebe Cemiyeti Reisinden Üstad Bediüzzaman Hazretlerine Gelen Bir Mektub:

اَلسَّلَامُ عَلَیْكُمْ وَرَحْمَةُ اللّٰهِ وَبَرَكَاتُهُ

Pakistan Talebe Cemiyeti yıllık kongresi Pakistan'ın payitahtı olan Karaşi'de Hicrî 14-15-16 Rebiülâhir 1377, Milâdî 8-9-10 Aralık 1957'de toplanacağını bildirmekle şerefyâb oluruz. İslâmiyet uğruna çalışan gençleri teşci etmek gayesiyle, bu kongre münasebetiyle mesajınızı göndermenizi rica ederiz.

Belki semâhatlı Efendimiz, Pakistan'daki Müslüman Talebe Cemiyetinin İslâmiyeti şiar edindiğini biliyorlar... Ve cihandaki müşkül mes'eleleri doğruca halledebilecek ancak İslâm Dininin olduğuna da inanmaktadır.

Bu cemiyet, Pakistan'da en kuvvetli bir cemiyet, en sağlam bir

içtimâî nizam olup, on senedenberi cihanşümûl İslâmiyet fikrini ve yüksek nizamlarını Talebe önünde ve topluluklarında ispat etmeye çalışmaktadır.

Ayrıca müsaadelerinizi.. ve lâıyk olduğu şekilde bizim Sizde olan ümitlerimizi boşa çıkarmayacağınızdan eminiz. Çok teşekkürler ederiz. Selâmlar...

Din Kardeşiniz

İBSAR ALİM

Pâkistan İslâm Talebe Cemiyeti Reisi

* * *

Risale-i Nur'un Pâkistanda Neşriyatını Yapararak Pek Çok Kimselerin Bu Eserlerden İstifadesini Sağlayan Karaşi Üniversitesi Türk Tarih Bölümü Asistanı Ve Dört Büyük Gazetenin Muharriri M. Sabir'in Bir Mektubu

بِسْمِ سُبْحَانَهُ ۞ السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ

Muhterem Din Kardeşlerimiz,

Kıymetli Mektubunuzu aldım, çok çok teşekkürler.

Hazret-i Üstadımız Said Nursî'nin hal ve sıhhati nasıldır? Onu seven Talebeler ve halk soruyor. Bana haber göndermenizi rica ederim.

Bu ay içersinde Hindistan'da, İslâmiyetin ve Türklerin hakikî düşmanı olan siyonist ve kızıl kâfirlere karşı dört makale neşrettim. Türk – Pakistan dostluğunun esas ve tarihi hakkında da, Karaşi'de bir fıkra neşrettim, size de gönderdim. "İmam" adlı aylık bir gazetede, "rusya'da Mazlûm Müslüman" başlıklı bir makale yazdım, bunu da gönderdim ve başka Orduca gazetelere de gönderdim. Maksadım, İslâmiyete Hizmet, Türk edebiyatını tanıtmak ve Türk düşmanlarına karşı, yazmak ve çalışmaktır.

.....

Burada mühim bir kitab neşretmek istiyorum, bunun için size yazıyorum. Bu hususta halkçıları tanıtıyorum ki, bunlar, Türklere karşı çalışmışlar ve cumhuriyet adına bütün milleti aldatıp dindarları zindanlara atmışlardı. Karaşi'de neşredilen bu makaleleri

bir kitab halinde tabetmek istiyorum. Bize ne kadar materyal verirseniz, hepsi burada neşrolacak.

Bu Mektubumdan sonra, size mühim bir Mektub yazacağım ve bunda, niçin Üstadın İslâm Dünyasının En Büyük Din Şahsiyeti olduğu ve bunun gibi hiçbir adam, ne Endonezya, ne Hind-Pak Yarımadası, ne Arab ve ne de Afrika'da çıkmadığı gösterilecek.

Ey Nurcu dostlarım! Türk - Pakistan dostluğu için çalışınız, komünistlerden âgâh olunuz. İftihar ederiz ki, Türkiye ile Pâkistan, Bağdat Paktı muahedesinde şeriktir. Yolumuz İslâmîdir, ne Arabcılık, ne iranıcılık...

Geçen ay, Seyyid Ali Ekber Şah beni çağırdı, bu zat 1950 de Üstadımızı görmüş, bana çok iyi malûmat verdi. O, makalelerle de Üstadı tanıtmış ve yahudiler aleyhinde yazmıştır. Bu zat, Üstada Selâmlar ve Talebelere Dualar ediyor ve diyor ki: "Ben iki Adamın tesiri altında kaldım: Biri Mevlânâ, diğeri de Said Nursî."

M. SABİR

* * *

M. Sabir'in Diğer Bir Mektubu

Bir habere göre, Menderes Hükûmeti, Âlem-i İslâmın ve dünyanın büyük mütefekkeri olan Hazret-i Üstad Said Nursî'nin çok mühim İslâmî Eserleri olan Risale-i Nur'un Neşri için emir vermiş. Bu haberden, Pakistanlı Din yolunda çalışan adamlar büyük bir sevinç içinde kalmıştır. Bu Neşir münasebetiyle, Hazret-i Said Nursî'yi, Talebelerini ve Türk Din Kardeşlerimizi Ruh u Canımızla tebrik eder, milleti zulüm ve istibdat ve dinsizlikten kurtaran başta Menderes olmak üzere bütün Demokratlara teşekkür ederim.

Bu hareketten dolayı, Türk Milleti aleyhinde yapılan haricî propagandalar kırılacak ve Âlem-i İslâmın, Türkiye'ye olan eski muhabbeti yeniden vücut bulacaktır. Ben, bir Pakistanlı Müslüman, Türkiye'ye hiç gitmedim, Said Nursî'yi görmedim, lâkin İstanbul Üniversitesi Nur Talebelerinin neşrettikleri Kitablardan bazı parçaları mütalâa ederek, hakikî, Ruhanî bir Lezzet hissettim. Ve şimdi, bu uzak diyarda bir Nur Şâkirdi oldum.

Ana dilim Orduca'da yazılmış bu gibi Eserler yok. Ve Nursî gibi bir Din Kahramanı, Hindistan ve Pakistan'da yok. Bu bir Hakikattir. Eğer bu Eserler Orducaya tercüme edilirse, büyük İslâmî Hizmetler olacağını ümit ediyoruz. Filhakika, komünizme karşı Neşriyat yoluyla mücadele çok zarurîdir. Ve Demokratlar tüzüklerinde buna yer vermiştir.

إِنْ شَاءَ اللَّهُ, bu gibi İslâmî faaliyetlerle, Türklere karşı çalışan komünistler, farmasonlar ve başkaları mahvolacak ve istikbalde Türkiye eski makamına terakki edecek... **أَمِينَ**!

M. SABİR

Errabadlı

Pâkistanda Bir Nur Şâkirdi

* * *

Karâşî Nur Talebeleri Adına Yazılan Bir Mektup

KARÂŞÎ NUR TALEBELERİ: PAKİSTAN

M. Sabir İhsanoğlu, M. A. (Prev)

Department of Islamic History and Culture

University of Karachi

Islamic Republic of Pâkistan

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ ۞ السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ

Muhterem Efendim

Aziz ve büyük Üstadımız olan Hazret-i Bediüzzaman Said Nursî'nin mühim Eserlerini aldım. Başka Eserlerini görmemiştim. Siz bana ilk defa olarak gönderdiniz. İmtihanım çok yakın. Mayıstan sonra Hazret-i Üstad hakkında ve Onun İmanî ve Kur'ânî Hizmetlerine aid makaleler yazacağım. **إِنْ شَاءَ اللَّهُ**, sizlere burada neşrolunan nüshalardan da göndereceğim.

Maddeten sizi tanımıyorsam da, mânen tanırım. Kur'ân-ı Kerîme göre bütün Müslümanlar hakikî bir Kardeş gibi... Ben size, sizin İslâmî birader ve bahusus Türkiyeli Müslüman ve Nurcu olmanız haysiyetiyle yazıyorum. Ben bir Pakistanlıyım, Türkiyeli değilim. Ana dilim Türkçe değil, fakat Nur

Talebesiyim. Bediüzzaman Said Nursî'yi en büyük Din ve Fikir Adamı bilirim ve kendimi bir Nur Talebesi ilân ederim. Said Nursî Hazretleri değil sizlerin, bütün İslâm gençliğinin Üstadıdır. Maalesef memleketimizde Türkçe bilen yoktur, bunun için Üstadın Hizmetlerine nâvâkıftırlar.

Pakistan'dan Risale-i Nur hakkında size malûmat veriyorum:

Üstad ve Türkiye hakkında malûmat çok azdır. İki yıldır biraz çalışıyorum.. Pakistan, Buhara ve Birma gazetelerinde makaleler yazdım. Çok takdir edilip, benden, Türkler ve Risale-i Nur hakkında yazılar rica ettiler. Benim, evvelâ Üstad hakkında malûmatım yoktu. Bu meyanda Salih Özcan adlı bir gence, Türkiye'ye dair kitaplar göndermesi için yazdım, bana gönderdiler. Bunlardan birisi Serdengeçti idi. Bunda, Risale-i Nur hakkında bir makale gördüm. Okudum, istifade ettim ve Nur hakkında malûmat toplamaya başladım. Ben Onun Eserlerini okuyup yazmayı çok isterdim. O zamandanberi Onun yazılarını okudum, düşündüm; O nedir? Bana malûm oldu ki: Ona karşı İslâm düşmanları dışarıda propaganda yapmışlar. Onun hakkında bugüne kadar oniki makale yazdım. Davet (Delhi), İstiklâl (Rangoon), Tasnim (Lahore), Elmünir (Layelpur), Asia (Lahore), Müslim (Dakka), İnkılâp (Karachi), Anjam ve Ceng (Karachi) ve diğer bazı gazetelerde yazmıştım.

Üstad hakkında yazılan bu makaleler, diğer dillere de tercüme edilmiştir. Bugün Onu, binlerce belki milyonlarca Müslim ve gayrimüslim biliyor, benden, Onun hakkında malûmat istiyorlar. Her gazete Onun

hakkında yazmak istiyor. **إِنْ شَاءَ اللَّهُ**, üç ay sonra bu konuda bütün enerjimle çalışacağım. Düşman-ı İslâmdan korkmuyorum. Karaşi'de Üstadın Kitablarını ve başka Türkçe kitapları topladım ve bir küçük kütüphane tesis ettim. Türkiye'den gelen bütün kitaplar buradadır.

Bu yıl "Türk - Pakistan Talebeler Birliği" adlı bir cemiyet kurmak niyetindeyiz. Nur dostlarımızdan rica ederim ki, Türk - Pakistan dostluğunun bağlarını müstahkem eylesinler; Ordu lisanı da okusunlar. Bu yarımadada yüzotuz milyon Müslümanın millî lisanı yalnız Orducadır. Bizler, burada Türkçe için çalışırız. Türkçe bilen, Sibiry'a'dan Arnavutluğa kadar altmış milyon Müslüman ve Türkiye'deki yirmibeş milyon Türktür.

Nur Talebesi Kardeşlerime söylüyorum: "Nerede olursa olsun siyozizme karşı mücadele etsinler." Komünizmin icatçıları yalnız yahudilerdir. Bugüne kadar bu komünistler, İdil - Ural, Kafkasya, Almanya, Kırım, Azerbeycan, Garbî Türkistan ve komşumuz Doğu Türkistan'ı istilâ ettiler. Altmış milyon Kardeşimizin hukuku pâyimal oldu. Hindistan dahi bir emperyalisttir. Nehru ve başka Hindûlar, İslâmiyetin düşmanıdır. Maalesef Müslüman devletler bunu bilmiyorlar. Nehru, Keşmirli Müslümanları öldürtüyor. Said Nursî'ye gidip Hindli Müslümanlar hakkında söyle ki, kendi memleketinde buna karşı yazılsın. Said Nursî Hazretlerine burada çok hürmet vardır. Onu severiz, Onun sıhhat ve uzun hayatı için Dua ederiz. İslâm dünyasında Said Nursî'nin eşi yoktur. Mısır'da bir Hasan-ül Banna var idi, (Şehid edilmişti). Yutmizde İkbâl var idi, (vefat etmiştir), hâlen bir Mevdudî var, başka büyük adamlar da vardır, lâkin Üstadımız gibi yoktur. Üstad, İslâm dünyasının cevheridir. Onun hakkında malûmat azdır. Onun Eserleri Farsça, ingilizce ve Orducaya tercüme edilmemiştir. Lâkin istikbalde olacaktır (Hâşiye).

Üstadın kıymetli hayatı hapishanede geçmiştir. Halkçılar Ona çok mezalim reva gördü. **الْحَمْدُ لِلَّهِ**, bunların devr-i istibdadı gitmiş, Demokratlar gelmiştir. Biz Pakistanlılar, bunun için Menderes Hükûmetinin hâmisiyiz. Eğer Demokratlar olmasaydı; ne Türk-Pakistan dostluğu olurdu, ne de Bağdat Paktı ve sizlerle Taallûkat-ı İmaniye...

Kusura bakma, Üstadım Hazretlerine çok çok Selâmlar ve Hürmetlerimi söyle, Nur dostlarıma da Selâm. Üstadın büyük ve iyi fotoğrafını gönder.

Yaşasın İslâm Kardeşliği ve Türk - Pâkistan Dostluğu

Ev Adresim:
Room No: 8
Üniversity Hostel
Mission Rd.
Karachi

Elbaki Hüvelbaki
Pâkistanlı Nur Şâkirdi
Errabadlı
M. SABİR
30.3.1957

* * *

(Hâşiye): Bu temenni tahakkuk etmiş ve kısa bir zaman sonra Eserler tercümeğe başlanmıştır.

M. Sabir'in Türkiye'de İslâmi İnkişaf Münasebetiyle Memnuniyetini İzhar Eden Bir Mektubu

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ ۞ السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ

Aziz Sıddık Muhterem Kardeşlerimiz,

Dört adet mühim Mektubunuzu, fotoğrafları ve Hazreti Üstadın "Sözler" adlı Eserini aldım. O kadar memnun oldum ki, beyan edemem. Mektubunuzda okudum ki, Türkiye'de Risale-i Nur ve İslâmiyet inkişaf ediyormuş; buna çok memnun oldum. Maalesef, eski hükûmet Üstada karşı muarız idi ve Ona çok zulümler etti. Lâkin hakiki Müslüman olan bu Menderes, İslâmiyeti baskıdan kurtardı. Var olsun. **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** Türkiye, yakında eski yüksek makamını alacaktır. Üstad ve Risale-i Nur'u neşredenler gibi mühim Din adamları Türkiye'de vardır; Hükûmetiniz niçin bunları İslâmî toplantıya göndermiyor. Selâhiyetli adamlar Türkiye'de çoktur. Kanaatım şudur ki; Üstad gibi Âlim dünyada yoktur. Memleketimizden, Hazret-i Üstad gibi bir Âlim çıkmadı. Maalesef ki, kızıl rusya ve kâfir çin'den çok alimler geliyorlar; ve konferanslar vererek, gençleri yavaş yavaş fikren zehirlemektedirler. Eğer Türk Milleti büyük Türk Âlimleri gönderirse, Pakistan'da ve bütün İslâm dünyasında büyük tesirleri olacaktır.

Biz Pakistanlılar Türkiye'yi İslâm dünyasının lideri olarak görmekteyiz.

Türkiye, İslâm dünyasının garbî kalesidir. Türkiyesiz, İttihad-ı İslâm mümkün değildir. Size, Üstada dair makalelerimi gönderdim. Üstada dair makalemi ve "Şarkî Türkistanda çin emperyalizmi" adlı makalemi neşrettim.

Pakistanda; ne Türkçe okulu, ne kütüphanesi, ne çalışkan adamları; ve sefaretinizde de Orduca bilen adam yoktur. Onlar, Pâkistan'ın gençleriyle temasta değildirler; Orduca neşriyatları da yoktur. Eğer bazıları onları davet etseler iştirak etmiyorlar. Pres Ateşeliğinizde Dine dair malûmat ve kitab da yoktur.

Geçen günlerde, Lâhor'da bir İslâmi müzakere oldu. Türkiye'den meşhur zâtlar gelmedi. Ankara Üniversitesinde öğretim görevlisi

olan Dr. Rehber (Pâkistanlıdır) İslâmiyetin aleyhinde konuştu. Bütün İslâmî dünya ona lânetlediler... Lâkin avam gazetelerde okuyup Onu Türk bildiler ve çok hayret ettiler. Bu adam, Dini ve Türkleri tahkir etti. Sebil-ürreşad'a yazıyorum.

Hazret-i Üstadın müstakil adresi nedir? Hazret-i Üstada bir adet Kur'an-ı Kerim ve Onun hakkında makaleler neşrolunan mecmuaları takdim etmek istiyorum. Hakkınızda çok makaleler yazdım. Onları toplayıp kitab şeklinde basacağım.

Her zaman Pâkistan'ın mühim Zâtları Hazret-i Üstada ve sıhhatine dair malûmat sormaktadırlar. Bizler, buradaki Nur Talebeleriyle, Hazret-i Üstadı buraya davet ederiz.

Elbaki Hüvelbaki
Kardeşiniz
M. SABİR

* * *

Pâkistanın En Büyük Mecmuası "Students' Voice" da İslâm Kongresi Reisi "ZAFER AFAQ ANSAR"ın "İslâmın Büyük Rönesansı" Adlı Makalesinde Risale-i Nur'un Muhterem ve Muazzez Müellifinden Şöyle Bahsediyor:

.....

Bu hareketlerin asıl merkezini, Said Nursî'nin fazla miktarda Talebesi bulunan üniversite ve kültür yerleri teşkil eder. Bu Talebeler, Risale-i Nur Talebeleri adını alır. Bu gençler, Biz, Kur'anı kendimize düstur seçtik. Bizim gayemiz: Zevki, Allah'ın yolunda aramak ve İslâmiyeti bütün dünyaya yaymaktır.

Siyonizm, komünizm, allahsızlık gibi İslâmiyete zıt olan cereyanlara karşı mücadele etmektir.

İslâmiyeti, bütün Türk gençliğinin tam manâsıyla benimsemesine çalışmaktır.

Türkiye'yi her türlü tehlikeye karşı müdafaa etmektir. Irkî ve kavmî ayrılıkları bertaraf ederek, İslâm Birliğini meydana getirmektir.

Hazret-i Üstad Nursî tarafından yazılan ve 130 Kitab ve Risaleden ibaret olan Risale-i Nur Külliyyatı bu Talebeler tarafından yayılmaktadır.

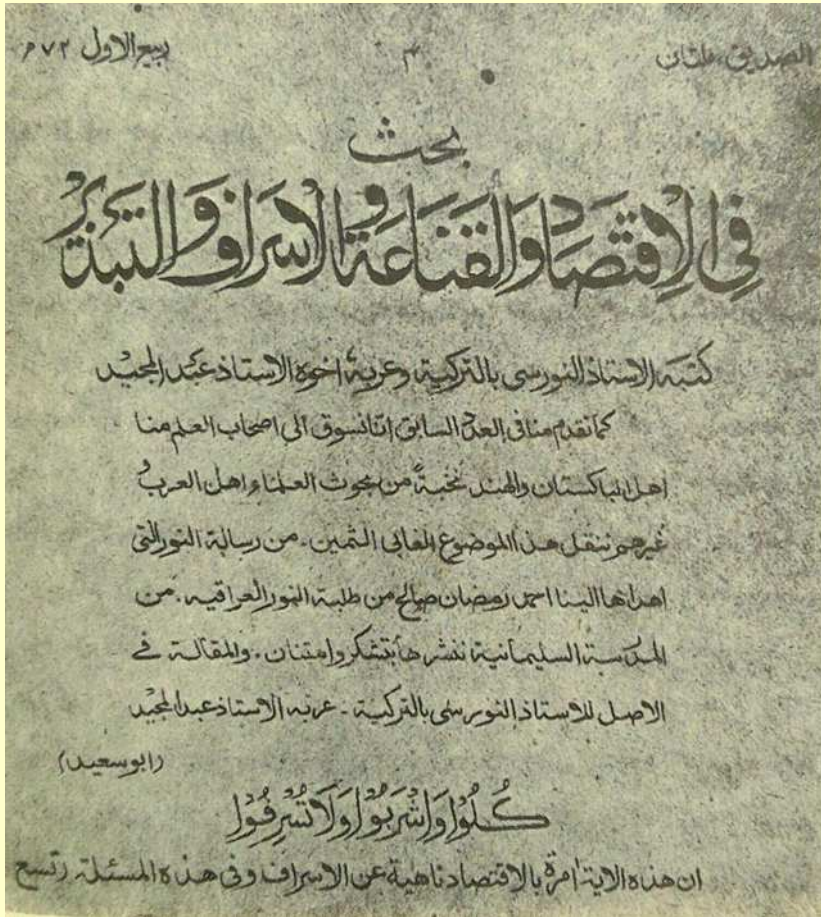
* * *

PAKİSTAN BASININDA RİSALE-İ NUR VE ÜSTAD SAİD NURSÎ HAZRETLERİ HAKKINDAKİ NEŞRİYATTAN ÖRNEKLER

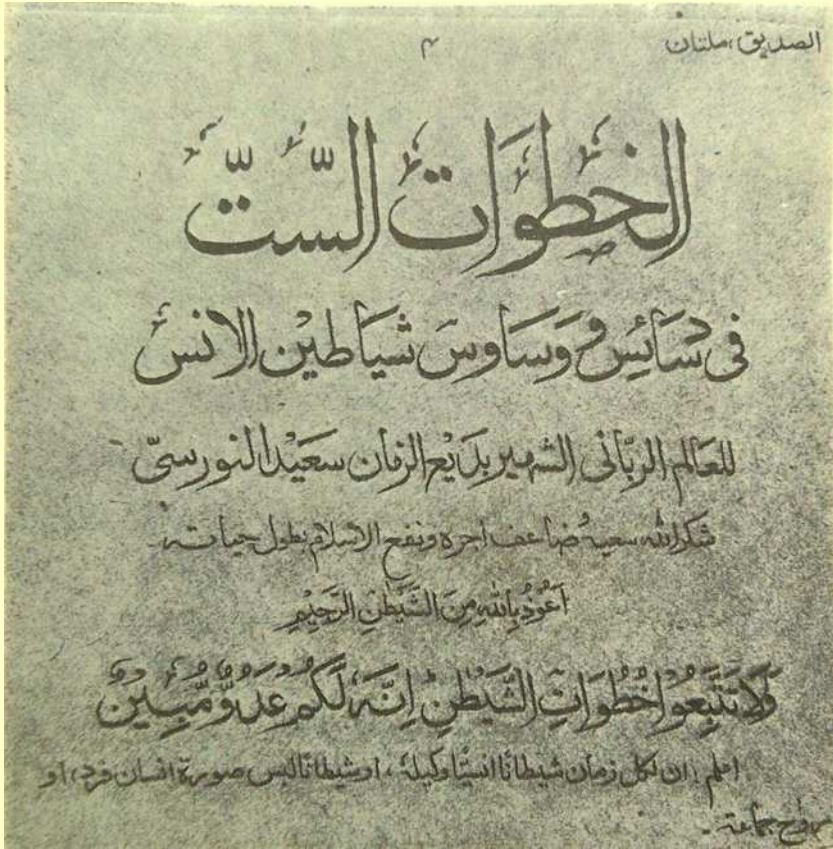
31 Ocak 1958 tarihli Students' Voice (Talebelerin Sesi) Gazetesi, Pâkistan İslâm Talebe Cemiyeti Tarafından 15 Günde Bir Çıkarılan ve Talebeleri (İstikbalin Büyüklerini) Yüksek İslâmî Esaslara Göre Hazırlamayı Gaye Edinmiş Bir Talebe Cemiyetinin Neşir Organıdır. Bu gazetenin "Türk Gençliği Uyanıyor" Başlıklı Makalesinden:

Bütün İslâm memleketlerinde İttihad-ı İslâm için çalışan İslâmî teşkilâtlar tadat edilip, Türkiye'de de Nur Talebeleri bu meyanda zikrediliyor; ve en sonra İttihad-ı İslâm için çalışan ve Pâkistan'ın en iyi dostları olan Nur Talebelerini tanıdık; Nur Talebelerinin Üstadı seksen beş yaşında büyük bir Âlim olan Üstad Said Nursî'dir. Hakikat-ı İslâmiye için yaptığı Mücadele, kendi ana vatanında -yani Türkiye'de- otuz sene işkenceli bir hayat ve sık sık hapiste yatmasına sebep oldu ve 1952'de serbest bırakıldı. Fakat bu ihtiyarın bakışları halâ ateşlidir. Otuz yıllık hapis ve işkenceler Onu mağlûp edemedi. Bu Mücadelesiyle, birbirine çok sıkı bağlı olan Nur Talebeleri kütlesini meydana getirdi. Üstad Said Nursî, Risale-i Nur Eserleri vasıtasıyla Türk Gençliğini İslâm ideolojisinin en büyük düşmanları olan siyonist ve komünistlerin hilekâr tuzaklarına düşmekten kurtarmıştır. Türkiye Başvekili Adnan Menderes Risale-i Nur Külliyyatının Neşrine müsaade ettiği zaman, Türkiye'nin Pâkistan elçisi Sayın Selâhattin Rifat Erbil vasıtası ile bu büyük adama takdir ve tebriklerimizi bildirmiştik; ve bu vesileyle, Üstad Said Nursî ve Nur Talebelerini de selâmlamıştık; ve bu Mektubumuz Türkiye'de binlerle basılarak dağıtılmıştı. Bizim programımız Türkçeye çevrildi. Biz de, bir kaç önemli Risaleleri Orducaya çevirdik.

Pâkistan İslâmî Talebe Cemiyetinin onuncu yıl dönümünde, Türkiye'deki İslâmî hareketi göstermek için, Türklerin İslâm Edebiyatı sergisi de vardı. Bu sergide İlâhiyat Fakültesi, Diyanet İşleri yayınları, bazı Türkçeye çevrilmiş İslâmî Eserler ve on beş adet Risale-i Nur Külliyyatından Eserler vardı. Nur Talebelerinin faaliyeti bu sergide harita ve fotoğraflarla ve grafiklerle izah edildi.

Pakistan'da, Arapça ve Orduca olarak muhtelif gazete ve mecmualarda intişar eden Risale-i Nur'dan İktisad Risalesi'nin Essıddık Mecmuası'ndaki Arapça Tercümesi

Pakistanda, Arapça ve Orduca olarak muhtelif gazete ve mecmualarda intişar eden Risale-i Nur'dan Hutuvat-ı Sitte Risalesinin Essıddık Mecmuasındaki Arapça Tercümesi

30 Nisan 1958 Tarihli Students' Voice Gazetesi "İslâm Dünyasındaki Müsbet Uyanıklık" Başlıklı Makalede:

Her İslâm memleketinde, İslâmiyetin hakimiyeti için yapılan övülmeye lâayık şerefli Mücadeleler anlatılıyor.. ve Türkiye'de yapılan Mücadelelerin neticesi olarak hükûmet, Din hürriyetini sıkı bağları gevşetmiştir. Mehmed Âkif, materyalist milliyetçiliği takbih eden ve halk arasında taze bir heyecan verecek olan "Safahat" isimli eseri yazdı.

Hazret-i Said Nursî yılmadan, Hakikat-ı İslâmiye için mücadele etmektedir. Kendisi, Türkiye'de en büyük cinayet telâkki edilen Atatürk aleyhtarı olmakla itham ve aleyhinde neşriyat yapılmışsa da, bu zulümler, halkı Onun etrafında toplamıştır. 130 parça Eserin Sahibi olan Üstad hapiste iken verilmiş olan zehirlerin te'siriyle ihtiyarlığını geçirmekte olup, bu hal -seksen yaşını geçtiği halde- Hakikat-ı İslâmiye ve İslâmların Saadeti için Mücadelesine mani olamamıştır.

* * *

**Medine-i Münevvere'de Bulunan Ve Nur'un Hakikatını Tam Anlayan Ve
İslâmiyete Hizmet Eden Bir Zatın Mektubudur**

Gönüller fâtihi pek muhterem ve mükerrerem Üstadımız Hazretleri!

Mübarek Ellerinizden öper, bütün Aziz ve Sadakatli Talebelerinizle beraber Sıhhat ve Selâmette daim olmanızı Bârigâh-ı Kibriyâdan Niyaz eylerim.

Müslümanlar için en büyük bir Bayram diye ancak vasıflandırılabilen beraetiniz bütün Nurcuları şâd ve handân eylediği gibi, bendenizi de dünyalar kadar memnun ve mesrûr eylemiştir... Nasıl memnun etmesin ki: Sizin Eserlerinizle birlikte beraetiniz demek, Ruhun maddiyata, Nurun zulmete, İmanın küfre, Hakkın bâtıla, Tevhidin şirke ve İrfanın cehle galip gelmesi demektir.

Yıllardan beri önüne sıradağlar gibi engeller, korkunç uçurumlar gibi mâniler konulan Nur çağlıyanı, en sonunda mu'cizevî bir şekilde bütün sedleri yıkmış, mânileri aşmış Nur ile bütün zulmetleri târumar eylemiştir.

"Mu'cizevî Hârikalarla doğan İlâhî Tecellilerin vasfında Kalemler kırılır, Fikirler gürülde, İlhamlar yanar kül olur." derlerdi. Hakikaten bendeniz, şimdi bu müstesna zaferin karşısında ayni aczi, bütün varlığımla hissediyorum. Zira Tefekkür ve İlhamıma nihayetsiz bir ufuk açılıyor.. cihan, muhteşem bir Nur ma'bedini andırıyor... Civarımdaki herşey, heryer, derin vecd ve istiğraklarla gaşyolmuş bir halde... Her zerrede

وَأَنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ Sırr-ı Sübhânîsi tecelli ediyor...

Binaenaleyh, bilmiyorum, bu mes'ud hâdiseyi; şanlı bir Zafer, şâhâne bir Fetih, İlâhî bir Kurtuluş, cihanşümul bir Bayram diye mi vasıflandırayım? Zira, Kudsî Dâvanın kazanmış olduğu bu İlâhî Zafer, bütün İslâm ve İnsanlık dünyasındaki Mücahidlerin azimlerine kuvvet, Ruhlarına can, İmanlarına hız ve heyecan vermiştir.

Evet, azim ve İmanları, aşk ve emelleri henüz Kemale ermemiş olan birçok Müslümanlar, maalesef acıklı bir yeis içinde idiler. Böyle bir zaferin tahakkukunu, hayal ve muhal görüyorlardı. Fakat

bütün Feyiz ve Nurunu İnsanlığı Tenvir ve İrşad için İlâhî bir güneş hâlinde Arş-ı A'zâmın pürnur ufuklarından inen Kur'an-ı Kerîm'den alan Nur Neşriyatı, durgun gölleri andıran gönülleri deryalar gibi coşturmuş, kasvet ve hicran yıllarının ümit ve emellere vurduğu müthiş zincirleri kırmıştır. O Nur kaynağından fışkıran o serâpâ Feyiz ve Hikmetler saçan Eserler; Hislerin, Fikirlerin ve bilhassa alevler içinde yanan Ruh ve Vicdanların Ezelî ve Ebedî ihtiyaçlarına cevap verdiği gibi; onları, dalga dalga boğucu karanlıklar muhitinden, tertemiz ve pırıl pırıl Nur ufuklarına çıkarmıştır.

Yıllarca devam eden uzun bir sükût, derin bir gaflet ve boğucu bir zulmetten sonra İlâhî bir güneş hâlinde parlıyan bu Kudsî Zafer, Nur için yol aramakta olan perişan beşeriyetin yakın bir gelecekte uyanacağını müjdelemektedir... Çünkü; Din ihtiyacı, sırf Müslümanların değil, bil'umum İnsanların Ezelî ve Ebedî ihtiyacıdır.

Bugün bedbaht İnsanlık, Din Ni'metinden mahrum olmanın sürekli hicran ve felâketlerini bağıryanarak çekmektedir. Bu acıklı buhranın korkunç neticesidir ki, çeyrek asır zarfında iki büyük harbe girmiş ve üçüncüsünün de kapısını çalmak çılgınlığını göstermektedir.

Artık bütün İnsanları Kardeş yaparak yemyeşil Cennetlerin nurlu ufuklarından esen refah ve Saadet, huzur ve âsâyîş rüzgârıyla dalgalanan Âlemşümûl bir bayrak altında toplayacak olan yegâne kuvvet, İslâmdır. Zîra beşeriyetin bugünkü hâli, tıpkı İslâm'dan evvelki İnsan cem'iyetlerinin acıklı hâlidir. Bunun için, İnsanlığı o günkü ebedî felâketten kurtaran İslâm bu gün de kurtarabilir... Evet, milyonların, milyarların Kalbinde asırlardanberi kanamakta olan o derin yarayı saracak yegâne müşfik El, İslâmdır. Her ne kadar ufuklarda zaman zaman bâzı uydurma ışıklar görülüyorsa da, müstakbel bütün Nur ve Feyzini güneşlerden değil, bizzat Rabb-ül-Âlemîn'den alan Ezelî ve Ebedî "Yıldız"ındır. O Yıldız, dünyalar durdukça duracak ve Onu söndürmek isteyenleri yerden yere vuracaktır.

Cihankıymet Üstadım! Malûm-u Fâzılâneleridir ki; son günlerde mukaddes Dâvaya Hizmet eden bâzı Tenvir ve İrşad hareketleri doğmuş, fakat maalesef hiç birisi "Risale-i Nur" Külliyyatının gördüğü mühim işi görememiş ve ihraz ettiği İlâhî Zaferi kazanamamıştır. Zîra bu yol; Peygamberlerin, Velîlerin, Âriflerin, Salihlerin ve bilhassa

canını cânana seve seve fedâ eden ve sayısı milyonlara sığmayan Kahraman Şehidlerin Mukaddes Yoludur. Artık bu çetin yolda yürümek isteyenler, her an karşılarına dikilecek olan müthiş mâniaları daima göz önünde tutmaları lâzımdır. Evet, bu yolda yürüyecek olanların, sizdeki sarsılmak bilmeyen İmanla, yüksek ve İlâhî irfanla ve bilhassa hârikulâde ihlas ve Feragatla mücehhez olmaları gerektir. Çünkü, bu mühim vâdide Nur Dâvasının tâkip ettiği Tebliğ, Tenvir ve İrşad usûlü bambaşka hususiyetler taşımaktadır. Artık İnsanın His ve Fikrine, Ruh ve Vicdanına bambaşka ufuklar açacak olan bu derin bahsi, Dua buyurun da, müstakil ve mufassal bir eserde aziz Din ve gönüldaşlarımıza arz etmek şerefine nâil olayım... Çünkü, bu nurlu bahis o kadar derin ve o derece mühimdir ki, böyle birkaç sahifelik mektub ve makalelerle asla ifade edilemez.

İman ve Kur'an Nûru ile tertemiz gönlünü fethettiğiniz gençlik, İlâhî Zaferinizin en parlak delilini teşkil eden en mühim varlık ve en kıymetli Cevherdir... "Nurdan Sesler" in hemen her mısraında, asıl ve şuurlu Ruhuna hitap ettiğim tertemiz gençlik, işte bu Hak ve Hakikatın bağıri yanık âşığı olan gençliktir. Nurlu Dâvanın kazanmış olduğu bu son zaferin verdiği bütün vecdle dolu bir İlhamla yazdığım şu manzumeyi takdim ediyorum. Kabulünü rica ve istirham eylerim.

Tekrar tekrar ellerinizden öper, kıymetli dualarınızı beklerim, pek muhterem Üstadım Hazretleri.

Mânevî Evlâtlarınızdan

Ali Ulvi

* * *

Risale-i Nurdan Gençlik Rehberi'nin İstanbul Mahkemesinde Beraeti
Münasebetiyle Bağdat'tan Gelen Tebrik Telgrafı

Sebilürreşad Mecmuasına,
İstanbul.

Büyük İslâm âlimi Bediüzzaman Hazretlerinin beraet kararı, bizleri sonsuz bir sevinç içerisinde bıraktı. Bu sevincimize vesile olan bu âdil hükme istinaden, Türk Mahkemesine ve fahrî avukatlarına teşekkürlerimizi, Üstad ve Kardeşlerimize tebriklerimizi mecmuanız vasıtasıyla bildiririz.

Irak

EMCED ZUHAVİ

Pâkistan'daki Nur Talebelerinin Üstad Said Nursî'den İstedikleri Mesaj Münasebetiyle, Irak'taki Bir Nur Talebesinin Gönderdiği Mektub

Bundan bir kaç gün evvel, Pâkistan'da Talebeler konferansı vardı. Hazret-i Üstaddan bir mesaj istemişlerdi ve bunun tarihî bir tesiri olacaktı. Haber aldık ki; Salih, Nur Talebeleri namına bir mesaj göndermiş. Sizlere de yazmışlar ki, acele Hazret-i Üstada bildirirsiniz... Konferansta, Hazret-i Üstad ve Nurlar çok methodilmiş. Komünistler tarafından itirazlar yapılmış. Fakat reis hepsini reddetmiş. Hazret-i Üstadın fotoğrafları teşhir edilmiş. Yakında Nur ve Nura aid uzun ve resimli bir yazı ile bir mecmua çıkaracaklarmış. Sonsuz Selâm ve Dualar.

AHMED RAMAZAN

* * *

Bağdat'ta çıkan "Eddifa" gazetesinin muharriri İsa Abdülkadir'in Arabî makalesinin tercümesi

Bağdat'ta çıkan arabî "Eddifa" gazetesini Risale-i Nur Talebelerinden bahisle diyor ki:

Türkiye'deki Nur Talebelerinin İhvan-ı Müslimîn cem'iyeti ile alâkaları nedir, ne münasebeti var? Hem farkları nedir? Türkiye'deki Nur Talebeleri, Mısır'da ve bilâd-ı Arabda İhvan-ı Müslimîn namında İttihad-ı İslâma çalışan cem'iyetler gibi müstakil cem'iyet midirler? Ve onlar da onlardan mıdır? Ben de cevap veriyorum ki :

Nur Talebelerinin ve İhvan-ı Müslimîn cem'iyetinin gerçi maksatları; Hakaik-ı Kur'aniye ve İmaniyeye Hizmet ve İttihad-ı İslâm dâiresinde Müslümanlar'ın Saadet-i Dünyeviyye ve Uhreviyyelerine Hizmet etmektir; fakat Nur Talebelerinin beş-altı cihetle farkları var.

Birinci Fark: Nur Talebeleri siyasetle iştiğal etmez, siyasetten kaçıyorlar. Eğer siyasete mecbur olsalar, siyaseti Dine âlet yapıyorlar; tâ ki siyaseti dinsizliğe âlet edenlere karşı Dinin Kudsiyetini gösterebilirler. Siyasî bir cem'iyetleri asla mevcut değil.

İhvan-ı Müslimîn ise: Memleket ve vaziyet sebebiyle siyasetle, Din lehinde iştiğal ediyorlar ve siyasî cem'iyet de teşkil ediyorlar.

İkinci Fark: Nurcular, Üstadlariyle içtima etmiyorlar ve etmeğe de mecbur değiller. Kendilerini Üstadlariyle içtimaa mecburiyet hissetmiyorlar;

Ders almak için beraber bulunmağa lüzum görmüyorlar. Belki; koca bir memleket bir Dershane hükmünde, Risale-i Nur Kitapları onların eline geçmekle, Üstad yerine onlara bir Ders verir. Her bir Risale, bir Said hükmüne geçer.

Hem ellerinden geldiği kadar ücretsiz istinsah ederler. Muhtaçlara mukabelesiz veriyorlar ki, okusunlar ve dinlesinler. Bu suretle büyük bir memleket, bir Medrese hükmünde oluyor.

İhvan-ı Müslimîn ise: Umumî merkezlerde mürşid ve reisleriyle görüşmek ve emirler ve Dersler almak için ziyaretine giderler. Ve o umumî cem'iyetin şubelerinde de o büyük üstadla ve naibleriyle ve vekilleri hükmündeki zatlarla yine görüşürler, Ders alırlar, emir alırlar.

Hem umumî merkezlerinde çıkan ceride ve mecellelerin fiyatını verip, alıp, onlardan Ders alıyorlar.

Üçüncü Fark: Nur Talebeleri, aynen, âlî bir Medresenin ve bir üniversite darülfünunun Talebeleri gibi, ilmî muhabere vasıtasıyla Ders alıyorlar. Büyük bir vilâyet bir Medrese hükmüne geçer. Birbirlerini görmedikleri, tanımadıkları ve uzak oldukları halde birbirine Ders veriyorlar ve beraber Ders okuyorlar.

Amma İhvan-ı Müslimîn ise: Memleketleri ve vaziyetleri iktizasıyla mecelleleri ve kitapları çıkarıyorlar, aktar-ı Âleme neşrediyorlar; onunla birbirini tanıyıp Ders alıyorlar.

Dördüncü Fark: Nur Talebeleri, bu zamanda ve bugünde ekser Bilâd-ı İslâmiyede intişar etmişler ve çoklukla vardırırlar. Bu intişarlarında ayrı ayrı hükûmetlerde bulundukları halde hükûmetlerden izin almaya muhtaç olmuyorlar ki tecemmu' edip toplansınlar ve çalışsınlar. Çünkü, meslekleri siyaset ve cem'iyet olmadığından hükûmetlerden izin almaya kendilerini mecbur bilmiyorlar.

Amma İhvan-ı Müslimîn ise: Vaziyetleri itibariyle siyasete temas etmeye ve cem'iyet teşkiline ve şubeler ve merkezler açmaya muhtaç bulunduklarından, bulundukları yerlerdeki hükûmetten icazet ve Ruhsat almaya muhtaçtırlar ve Nurcular gibi bilinmiyor değiller. Ve bu esas üzerine, kendilerine umumî merkezleri olan Mısır'da, Suriye'de, Lübnan'da, Filistin'de, Ürdün'de, Sudan'da, Mağrib'de ve Bağdat'ta çok şubeler açmışlar.

Beşinci Fark: Nur Talebeleri içinde çok muhtelif tabakalar var. Yedi-sekiz yaşındaki Camilerde Kur'an okumak için elifbâyı Ders almakta olan çocuklardan tut, tâ seksen-doksan yaşındaki ihtiyarlara varıncaya kadar kadın-erkek hem bir köylü hammal adamdan tut, tâ büyük bir vekile kadar; ve bir neferden, büyük bir kumandana kadar tâifeler Nurcularda var. Bütün Nurcuların bu çok taifelerinin umumen bütün maksatları, Kur'an-ı Mecîd'in Hidayetinden ve Hakaik-ı İmaniye ile nurlanmaktan ibarettir. Bütün çalışmaları, İlim ve İrfan ve Hakaik-ı İmaniyeyi neşretmektir. Bundan başka bir şeyle iştigal ettikleri bilinmiyor. Yirmisekiz seneden beri dehşetli mahkemeler, derras ve kıskanç muarızlar, bu Kudsî Hizmetten başka onlarda bir maksat bulamadıkları için onları mahkûm edemiyorlar ve dağıtamıyorlar. Ve Nurcular, müşterileri ve kendilerine taraftarları aramıya kendilerini mecbur bilmiyorlar... "Vazifemiz Hizmettir, müşterileri aramayız, onlar gelsinler bizi arasınlar, bulsunlar" diyorlar. Kemiyele ehemmiyet vermiyorlar. Hakikî İhlâsı taşıyan bir adamı, yüz adama tercih ediyorlar.

Amma İhvan-ı Müslimîn ise: Gerçi onlar da Nurcular gibi Ulûm-u İslâmiye ve Mârifet-i İslâmiye ve Hakaik-ı İmaniyeye temessük etmek için İnsanları teşvik ve sevk ediyorlar; fakat vaziyet, memleket ve siyasete temas iktizasıyla, ziyadeleşmeğe ve kemiyele ehemmiyet veriyorlar, taraftarları arıyorlar.

Altıncı Fark: Hakikî İhlâslı Nurcular, menfaat-ı maddiyele ehemmiyet vermedikleri gibi bir kısmı âzamî İktisat ve Kanâatla ve fakîr-ül-hâl olmalarıyla beraber, Sabır ve İnsanlardan istiğna ile ve Hizmet-i Kur'aniyede hakikî bir İhlâs ve Fedakârlıkla; ve çok kesretli ve şiddetli ehl-i dalâlete karşı mağlûb olmamak için ve muhtaçları Hakikata ve İhlâsa dâvet etmekte bir şüphe bırakmamak için ve Rızâ-yı İlâhîden başka o Hizmet-i Kudsiyeyi hiçbir şey'e âlet etmemek için bir cihette hayat-ı içtimaiye faidelerinden çekiniyorlar.

Amma İhvan-ı Müslimîn ise: Onlar da hakikaten maksat itibariyle aynı mahiyette oldukları halde, mekân ve mevzu ve bâzı esbab sebebiyle Nur Talebeleri gibi dünyayı terkedemiyorlar âzamî Fedakârlığa kendilerini mecbur bilmiyorlar.

Bağdat'ta çıkan, ehemmiyetli, siyasî bir ceride olan "Eddifa" gazetesinin muharriri İsa Abdülkadir diyor ki:

Nur Talebelerinin Mürşidi olan Bediüzzaman Nursî hakkında "Eddifa" gazetesini okuyanlar benden soruyorlar: "Türkiye'deki Nur Talebelerinden ve Üstadları olan Said Nursî'den bize malûmat ver." diyorlar. Ben de bunlar hakkında kısa bir cevap vereceğim. Çünkü, Üstadın, Nurun ve Nur Talebelerinin Araplar'da hakkı olduğu için, Araplar onlardan ciddî bahsetsinler. Zira: İslâmiyet'in madde-i esasiyesi olan Araplar Risale-i Nur'dan ziyadesiyle faide görmeğe başlamışlar.

Bu Nur Talebeleri; Risale-i Nur'la, hem Türkiye'de, hem bilâd-ı Arabda komünistliğe karşı muhkem bir Sed te'sis ediyorlar.

.....

Bu yazı Demokratlar çıkmadan evvelki zamana bakar; onun için, Nur Talebelerinin adedi hakkında müddeiumuminin dediği gibi, yalnız beşyüzbin değil, belki şimdi Türkiye'de milyonları aşmış bulunuyor.. ve her gün de ziyadeleşiyor.

.....

Risale-i Nur ise, öyle geniş bir mikyasa ile İntişar ediyor ki, değil yalnız Türkiye'de ve Bilâd-ı İslâmiyyede hattâ ecnebilerde de iştiyakla istenilir oluyor. Ve Nurun Talebelerinin şevklerini hiçbirşey kıramıyor. İşte, Nur Talebeleriyle, Nur Risaleleri ve onların bu büyük Hizmet-i Kur'aniyeleri, Demokrat Hükûmetinin bir büyük hasenesidir ki, mübarek Âlem-i İslâm'daki Hareket-i İslâmiyye bu hükûmet-i demokrasiyi takdir ve tahsinle karşılıyor. Bütün Irak ahali-i Müslimesi ki, Arap, Türk, Kürd, İran bu İslâmî Hizmeti ve Kudsî Mücadeleyi kemal-i ferah ile karşılıyorlar. Ve Türkiye'deki Türk Kardeşlerimiz, garbın yanlış te'siratlarına karşı bunlarla mukavemet gösteriyorlar kanaatindedirler.

İSA ABDÜLKADİR

* * *

Gençlik Rehberi'nin Beraeti Münasebetiyle Cami-ül Ezher Üniversitesi Türk Talebelerinin Tebrik Mektubu

Mektub: Kahire'den 13/4/1952

Muhterem Üstadımız Bediüzzaman Said Nursî Hazretlerine,

Kalblerdeki İmanı nurlandıran ve umumî nizamın direği, Âhîret yolunun hakiki pusulası olan ve İlhamını Kur'an-ı Kerim'den alan Eserlerinizden "Gençlik Rehberi" adlı Risaleniz suç teşkil ettiği iddiasıyla devam eden mahkemenizin beraet kararını ölçülmez sevinçlerimizle öğrendik. Siz mübarek Üstadımızı ve Demokrat Türk adliyesinin âdil hâkimlerini candan tebrik ediyoruz.

Hayatını İslâmiyetin sıhhati için vakfeden, Türk Milletine Hizmet etmeyi Şeref addeden, asrımızda eşine tesadüf edilmeyen bir Din Mücahidi bulunan Üstadımız! Size, Âlem-i İslâm ve İnsanîyet müteşekkirdir. Bizler, ufak bir zerresini ifade için, hürmetlerimizi, teşekkürlerimizi bildiriyor, mübarek Dualarınızı talep ediyoruz. Allah Sizden ve Sizi sevenlerden razı olsun.

Cami-ül-Ezher Üniversitesi Türk
Talebeleri Namına
HACI ALİ KILINCALP

* * *

İranlı Bir Nur Talebesinin Üstad Bediüzzaman Hazretlerine Bir Mektubu

(Türkiye Cumhuriyetine Tâbi Isparta'nın Barla Nahiyesinde Mukim Pek Muhterem, Faziletmeab Bediüzzaman Hazretlerine Takdim Olunur)

Pek Muhterem Faziletmeab Üstad-ı Muhterem Bediüzzaman Hazretlerine,

Her şeyden evvel Selâm ve hürmet-i mahsusumu takdim, sıhhat ve afiyette devamınızı Cenab-ı Kadir-i Mutlak Hazretlerinden temenni ve niyaz eylerim. Lütfen ahvâl-i acizanem istifsar buyurulursa, **لَهُ الْحَمْدُ وَالْمِنَّةُ**, vücud-u fânim, baki İranda, Rizaiye vilâyetine tâbi Mergivar mahallinde Dize karyesinde imrar-ı hayat etmekte olduğumu arz eylerim.

Bu geçen kırk yıl zarfındaki inkılâb-ı zaman dolayısıyla müstağrak olarak uzaklara düşmüş bulunmaklığım hasebiyle, sıhhat ve afiyetinizden bîhaber kalmış daima Vücut-u Muhtereminizi soruşturmak, birinci emel ve arzularımdan idi. Cenab-ı Hak Hazretlerine çok şükür, bu günlerde muhterem Kardeşimiz Subay Tayyib İranlı vasıtasıyla sıhhat haberlerinizi aldığımdan son derece memnun ve mütehassis oldum. Kadir-i Zülcelâl Din-i Mübin-i İslâmın Hizmet

ve Saadeti için sizi pek çok zaman Lütuf ve Himayesinde masun ve mahfuz buyursun. **آمین.**

Kıymettar Te'lifâtınızdan "Nur'un İlk Kapısı", "Asa-yı Musa", "Rehber-üş Şebab" ve diğer Kitablarınızın bir çoğu, muhterem Kardeşimiz vasıtasıyla elime geçti ve son derece memnun oldum.

إِنْ شَاءَ اللَّهُ, bunlardan behreyab oluruz. Bu ilk Mektubum olmak dolayısıyla fazla tasdi'den içtinabla hatime verir, sıhhat ve afiyetinize mübeşşer, sıhhat ve Vücut-u Muhtereminizin devamını Hâlik-ı Mutlaktan niyaz eylerim.

Lütufnamenizi alacağıma ümitvar, Hazretlerinden temenni ve niyaz eylerim Efendim.

Merhum Seyyid Abdülkadirzâde Muhibbiniz
SEYYİD ABDULLAH

* * *

**Suriyeli Küçük Bir Nur Talebesinin, Üstad Bediüzzaman Hazretlerine
Gönderdiği Mektub**

22 Şevval 1373

Fahr-ül İslâm Üstaz-ı Âzam Bediüzzaman Hazretlerine,

Kemal-i ihtiramla Hâk-i Pây-i Zât-i Âlilerinize yüzümü ve gözümü sürerek öperim. Altı yaşındayım. Ramazan-ı Şerifin yirmi altıncı gününde Kur'an-ı Kerimi hatmettim. Suriye'de en küçük bir Nur Talebesiyim. Arkadaşlarımdan onbir Talebe daha Kur'an-ı Kerimi hatmettiler. Hepimiz Namaz kılıyoruz. Bu Mektubla fotoğrafımı Urfa Nur Talebeleri vasıtasıyla Zât-ı Meâl-i Sıfat-ı Âlilerinize gönderiyorum. Çok rica ederim, mübarek Hatt-ı Şerîfinizle fotoğrafın arka tarafına bana bir-iki cümle Dua yazınız, tekrar fotoğrafımı iade buyurmanızı rica ederim. Pederim Abdülhâdi, Hak-i Pây-i Âlilerinizden öper, Dualarınızı taleb eder.

Suriye Derbasiye Nahiyesine Tâbi
Âliye Köyünde Nur Talebelerinden
HÜSEYİN ABDÜLHADİ

* * *

Risale-i Nur, Âlem-i İslâmda Olduğu Gibi Avrupa'da da Hüsn-ü Kabule Mazhar Olmuştur. Risale-i Nur'un Hüsn-ü Kabule Mazhariyetine Nümune Olarak Finlandiya'daki "Tampereen İslâmilaisen Sevrakume İmamı" Habiburrahman Şakir'in iki Mektubunu Dercediyoruz :

İmam Habibur-Rahman Shakir

الامام حبيب الرحمن شاكر

(Tampereen İslamilaisen seurakunnan imaami)

امام المحلة الاسلامية في تامبري

Adress: Tampere. Finland

القائم بتبليغ الدعوة الاسلامية بفنلاند

Vellamonkatu 21

Pek muhterem Kardeşim,

وَعَلَيْكُمْ السَّلَامُ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ

Hediye olarak gönderdiğiniz pek kıymetli Eser, yâni "El-Mesneviyyül Arabî Min Risalet-in Nur" isimli Kitabı aldım. Bu münasebetle Cenabınıza teşekkürlerimi bildiriyorum. Allah-ı Kerim, her dileğinizi atâ eylesin diye Dua ediyorum.

Benim için bu kıymetli hediyeniz çok müfid olacak ve benim Tebliğ işlerimde daha yardım edecektir. **إِنْ شَاءَ اللَّهُ**. Size de daima Ecir ve Seva-bı erişip duracağında, Sadaka-i Câriye kabilinden olacağında elbette şüphe yoktur.

Kitabın Müellifi Said Nursî Hazretlerini de bize tanıtmanızı rica ederim. Hürmet ve Selâmlarımla...

HABİBURRAHMAN ŞAKİR

* * *

Risale-i Nur'un Avrupa'daki İntişarı Ve Hüsn-ü Kabule Mazhariyetine Nümune Olarak Finlandiya'daki Nur Talebesi Habiburrahman Şakir'den Gelen Diğer Bir Mektub

Vellamonkatu 21 12/2/1958

Çok Muhterem Kardeşlerim,

وَعَلَيْكُمْ السَّلَامُ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ

Göndermiş olduğunuz İhayetnamenizi ve dört tane Risale "İhlâs" "Zeylül Hubab" "Risale-i Nur hakkında Müellifine gönderilen bir Mektub" "Risale-i Nur hakkında verilen konferans"ları aldım. Teşekkürlerimi takdim ederim Efendim.

Evet, Büyük Üstad Said Nursî Hazretleri, zamanımızın büyük dâhilerinden ve Allah'ın en büyük sevgili Bendelerinden olduğunda asla şüphemiz yoktur. Belki, bu Zata 14. asrın Müceddidlerinden deyip itikad etsek bile mübalâğa etmiş olmayacağız. Hamdler olsun Allah Hazretlerine ki; Türk Milleti hazinelerinden zuhur etmiş bu Cevheri, inkılâp dolaganlarında gark olup zayı olmasından zamanımıza kadar sakladı; asrımızı, bu Zatın Vücudu ile zînetledi. Musa Peygamberi, firavun'un eteğinde beslediği gibi; bu Zat-ı Mübareki de dinsiz zalimler meyanında cefalar içinde besledi. Geleceklerde de Selâmetlik ile uzun seneler yaşamasını bir Allah'tan temenni ederiz. Üstad Bediüzzaman hakkında bizim akidemiz budur.

Mümkün olursa, bizim tarafımızdan huzurlarına arz-ı İhlâsımızı, gaibane Muhabbetimizi bildirseniz ve özünden bizim için Hayır Dualarını vekâleten rica etseniz diye ricada kalıyoruz. Hürmet ve Selâmlar ile.

Muhlis Dinî, Millî Kardeşiniz
HABİBURRAHMAN ŞAKİR

* * *

**Sorbon Üniversitesi İslâm Ve Roma Mukayeseli Hukuk Kürsüsü
Profesörü ve Paris İslâm Kültür Merkezi Fahrî Başkanının Üstad
Bediüzzaman Hazretlerine Yazdığı Mektub**

21/Cemaziyelahir/1377
İSLÂMBOL

Allah Yolunda Mücahid Muhterem Hazret-i Üstad,

Allah Size uzun ömür ihsan eylesin. Göndermiş olduğunuz kıymetli hediyeniz olan Kitabınızı ve Selâmınızı alarak teşekkür ettim. Allah size Selâmet versin. Kıymetli yüksek Eserlerinizden istifadeye muvaffak kılsın.

Eskiden beri sizin yüksek vasıflarınızı ve büyük Mücahedenizi iştirikdim ve daima da iştirmektedirim. Allah, birbirinden uzak olanları kavuşturucudur. Bizleri, Sevgi ve Rızasını kazanmakta muvaffak kılsın. Bu fakir ve zelil Kul, yüksek ve Aziz olan Siz Kur'an Hâdimine teşekkürlerini arzeder.

Dr. Muhammed Hamidullah

Washington'daki İslâm Cemiyetinin ve İslâm Kültür Merkezinin Genel Sekreteri Dr. Muhammed Habilullah'dan, Irak'taki Nur Talebesi Ahmed Ramazan'a Gelen Mektub

Washington İslâm Kültür Merkezine hediye etmek lûtfunda bulunduğunuz Bediüzzaman Said Nursî'nin "Hutbet-üş-Şamiye" ve "Risale-i Nur Mizanları" adlı Kitablara mukabil halis teşekkürlerimin kabulünü rica ederim.

Tekrar tekrar teşekkürlerimi arzeder, iyi ve Saadetli günler dilerim.

İslâm Kültür Merkezi Genel Sekreteri
El-Muhlis
Dr. MUHAMMED HABILULLAH

* * *

Yunanistan'da Risale-i Nur'un Neşriyatını yapan Ve Yüzlerce Nur Talebesi Yetiştiren Bir Zâtın, Türkiye'deki Nurcu Kardeşlerine Yazdığı Mektub

Din ve İmana Hâdim (Hizmet edici), Şirk ve Küfrü Hâdim (yıkıcı) Pek Aziz Kardeşlerim,

(Abdullah, Hüsnü, Abdülkadir, Mehmed ve Süleyman Nurdaşlarım)

Evvelâ: Pek samimi ve hâlisane yazılan Mektubunuzu alarak derecesiz memnun oldum. Muhlis beyanlarınız ve derunî tebrikleriniz, hep coşkun dinî aşkıınızdan ve has Nura müstağrak Ruhunuzdan doğma olduğundan, o Nurun elektrizasyonu ile münevver Kalbleri tehyic ve temevvüce düşürmemek mümkün değildir. Onun için, Selâm ve Muhabbetlerinize mukabil Selâm ve Meveddetlerimiz bîpâyan olduğu gibi, bu Râbîta ve iştiyak ile de sizleri kucaklar ve İslâmi hasret ve saffetle gözlerinizden öperim.

Saniyen: Gönderilmesine lûtfettiğiniz "Hutbe-i Şamiye", "Şekva" ve sair mahkeme kararı ile Mektublar melfufatını alarak fevkalhad memnun oldum. Bunun cevabını vermek üzere iken, Kerkük'ten Ahmed Ramazan Kardeşimizden gönderilen "Sözler Mecmuası"nı aldım. Onun için de bînihaye tahassüslerle meşhun-u mesâr oldum. Ona da şimdi sizinle beraber teşekkür babında Mektub yazıyorum. Bu memnuniyet ve teşekkürlere dahi cemaatimizin bütün efradı iştirak ederek hepimizi Selâmlar ve Aziz Nurdaşlarıyla kardaşlanırlar.

.....

Gerek ben ve gerekse bütün ihvanımız Üstad Hazretlerine bağlılığı şöyle telâkki ediyoruz: Âfak ve enfüsten müstedlel Âyât-ı Bînihayeyi en iyi tefsir edecek bir İnsan-ı Kâmil'e her asır muhtaçtır. Asrımızda, Şark ve Garb'ta fâzıl ve muktedir çok Ulema yok değildir fakat fâni menfaatlerden mütecerred, sırf Nur-u Bâki ile mütenevvir ve mütelezviz Gavs-ı Ferid makamında en ziyade bir mutemedde ihtiyaç vardır. Bu evsaf-ı mebhuse ile Üstad-ı Kebir muttasıf olduğundan zamanımızın Kutbu mesabesindedir. Ona Tebaiyyet, tam uyulmağa lâıyk bir muktedabih'e iktida manâsındadır. Zamanın Müceddidi İmam-ı Kübrası fetrete uğradığına göre, böyle bir Mürşid-i Âzam'a merbutiyet Vâcib derecesine varmıştır. İşte bu sâika, bizi ve onları düşünmeğe bile sevketmeden Üstad-ı Kebir'e rabtediyor. Bunu yapan, onlardaki İman bağının, kendisinde mevcut bulunan Nur-u Aslînin, Nur kaynağının merkez sıkletindeki cazibe kuvvetine incizab ve incilâbıdır. Bunlar, bu Eserleri şimdi mütalâa ve müzakere etmekle, tahsilleri az zamanda bazısının derhal husuliye münkalib olmaktadır... Yani derhâl, Nur mevzuunu idrak kabiliyetiyle mütefeyyiz oluyorlar.

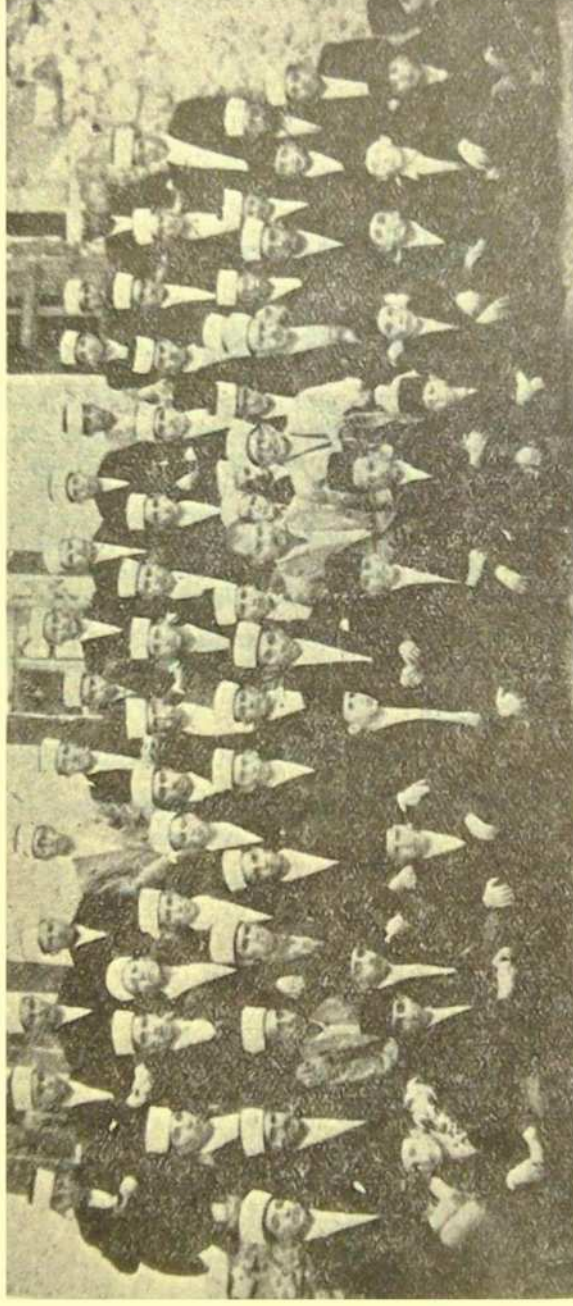
هَذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّي * هَذَا رَحْمَةٌ مِنْ رَبِّي Onun için Fazl ve Rahmetine karşı ne kadar hamd ü sena edilse azdır.

.....

Bu Hizmette muvaffak olmak için, Sizin binbir müşkülâtla ikazkâr ve İrşadkâr hareketleriniz gibi yıkılmaz ve sarsılmaz Azim ve Metanetler lâzımdır. **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** her ufukta, her kuturda böyle çalışılması İslâmiyetin Halâs-ı Umumisini mucib ve müntic olacaktır.

HÂFİZ ALİ

(Risale-i Nur Türkiye'de olduğu gibi, Avrupa'da ve Amerika'da da yayılmış ve birçok okuyucu kitlesi bulmuştur.

(Türkiyede neşrolan Risale-i Nur Külliyyatından istifade ederek Kur'an Nuru ile nurlanan Avrupa'daki Nur Talebelerinden bir grup Hocalarıyla bir arada.)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا اللَّهُ يَا رَحْمَنُ يَا رَحِيمُ يَا فَردُ يَا حَيُّ يَا قَيُّوْمُ

يَا حَكَمُ يَا عَدْلُ يَا قُدُّوسُ

İsm-i Âzâmın hakkına ve Kur'an-ı Mu'ciz-ül-Beyânın hürmetine ve Resûl-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâmın Şerefine, bu mecmuayı bastırانları ve mübârek yardımcılarını ve Risale-i Nur Talebelerini Cennet-ül Firdevste Saadet-i Ebediyeye mazhar eyle. **آمین...** Ve Hizmet-i İmaniye ve Kur'aniyede dâima muvaffak eyle. **آمین...** Ve Defter-i Hasenatlarına bu Mecmuanın herbir Harfine mukabil bin Hasene yazdır. **آمین...** Ve Nurların Neşrinde Sebat ve devam ve İhlâs İhsan eyle. **آمین!**

Ya Erhamerrâhimîn! Umum Risale-i Nur Şakirdlerini iki cihanda mes'ud eyle. **آمین...** İnsî ve cinnî şeytanların şerlerinden muhâfaza eyle. **آمین...** Ve bu âciz ve biçâre Said'in kusurâtını affeyle. **آمین!**...

Umum Nur Şakirdleri
nâmına
Said Nursî

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	5 - 20
GİRİŞ... ..	21- 29
İLK HAYATI	30 -149
BARLA HAYATI	150 - 214
ESKİŞEHİR HAYATI	215 - 280
KASTAMONU HAYATI	281- 398
DENİZLİ HAYATI	399 - 452
EMİRDAĞ HAYATI... ..	453 - 540
AFYON HAYATI	541- 611
ISPARTA HAYATI	612 - 679
BEDİÜZZAMAN ve RİSALE-İ NUR... ..	680 - 709
RİSALE-İ NUR ve HARİÇ MEMLEKETLER	710 - 739